

32. DIVIZIJA NOVJ

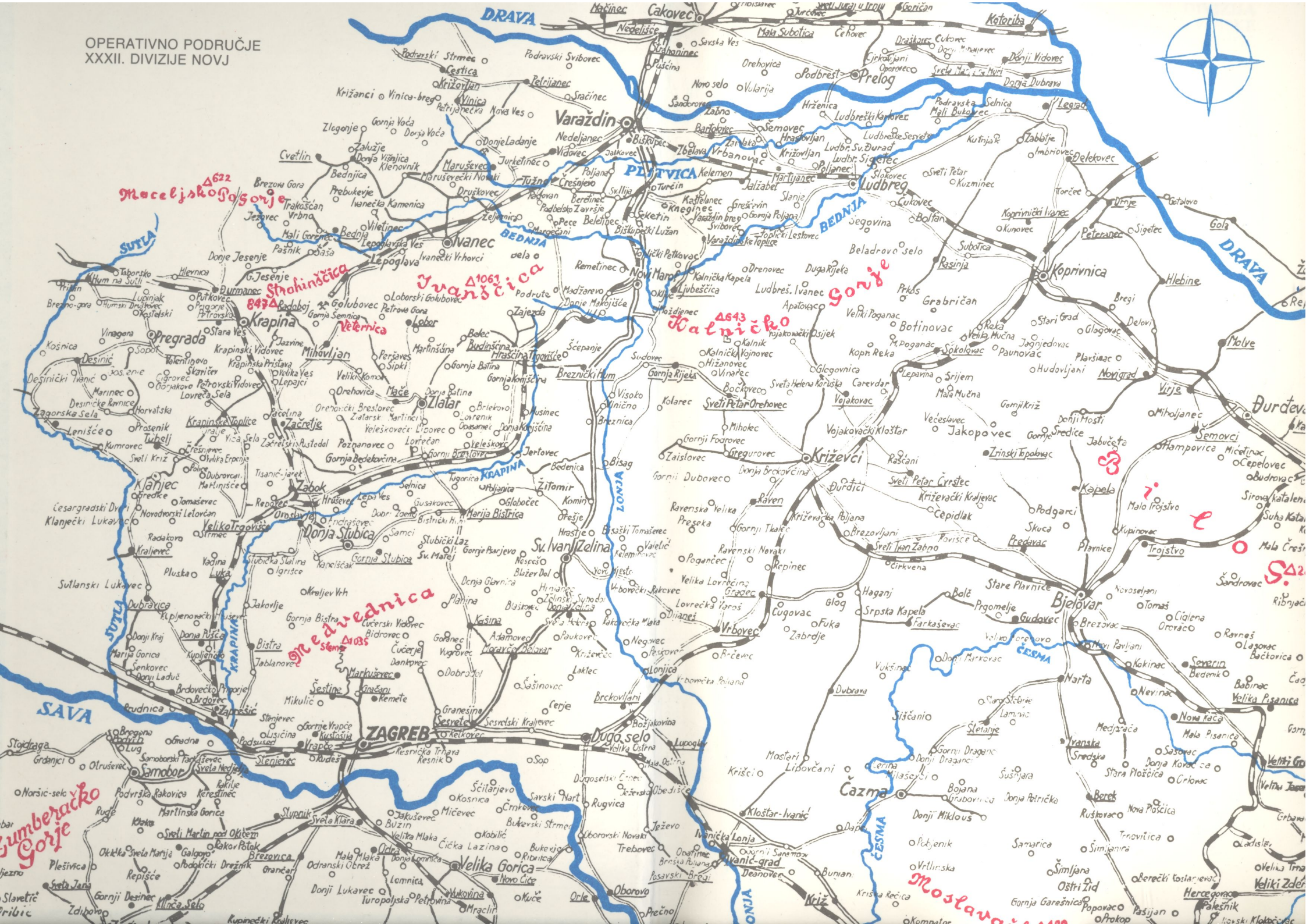
OPERATIVNO PODRUČJE
XXXII. DIVIZIJE NOVJ
DRAVA
Čakovec
Varaždin
Prelog
Ludbreg
Koprivnica
Đurđevac
PLITVICA
BEDNJA
SUTLA
KRAPINA
LONJA
ČESMA
SAVA
Ivanščica
Kalničko Gorje
Medvednica
Macelj
Strahinščica
Vetrenica
Zagreb
Dugo selo
Sv. Ivan Zelina
Križevci
Bjelovar
Čazma
Samobor
Zumberačko Gorje
Velika Gorica
Ivanić-grad
Kloštar-Ivanić
Sisak
Moslavačka Gora
Pregrada
Krapina
Zlatar
Zabok
Donja Stubica
Klanjec
Mihovljan
Ivanec
Novi Marof
Lepoglava
Jalžabet
Martijanec
Šemovec
Sveti Petar Orehovec
Vojakovac
Botinovac
Jakopovec
Virje
Molve
Kapela
Šemovci
Hampovica
Trojstvo
Narta
Grubišno Polje
Daruvar
Garešnica
Pakrac
Lipik
Kutina
Popovača
Novska
Nova Gradiška
Slavonski Brod
Županja
Vinkovci
Vukovar
Osijek
Đakovo
Našice
Valpovo
Beli Manastir
Darda
Kneginec
Ludbreški Kalnik
Ludbreški Sveti Đurađ
Ludbreški Sigetec
Ludbreški Ivanec
Ludbreški Poganac
Ludbreški Čukovec
Ludbreški Bolfan
Ludbreški Peteranec
Ludbreški Sigetec
Ludbreški Torčec
Ludbreški Đurđe
Ludbreški Gotalovo
Ludbreški Gola
Ludbreški Rasinja
Ludbreški Subotica
Ludbreški Hlebine
Ludbreški Bregi
Ludbreški Delovi
Ludbreški Glogovac
Ludbreški Molve
Ludbreški Novigrad
Ludbreški Virje
Ludbreški Đurđevac
Ludbreški Miholjanec
Ludbreški Šemovci
Ludbreški Hampovica
Ludbreški Mičetinac
Ludbreški Čepelovec
Ludbreški Budrovac
Ludbreški Sirova katalena
Ludbreški Suha Katalena
Ludbreški Mala Trojstvo
Ludbreški Kupinovec
Ludbreški Trojstvo
Ludbreški Šandrovac
Ludbreški Ribnjaci
Ludbreški Novoseljani
Ludbreški Tomaš
Ludbreški Ciglena
Ludbreški Ravneš
Ludbreški Lagovac
Ludbreški Bačkorica
Ludbreški Babinac
Ludbreški Velika Pisanica
Ludbreški Mala Pisanica
Ludbreški Nevinac
Ludbreški Kakinac
Ludbreški Severin
Ludbreški Bedenik
Ludbreški Čađ
Ludbreški Nova Rača
Ludbreški Medjaraća
Ludbreški Iranska Sredava
Ludbreški Sasovac
Ludbreški Donja Kovačica
Ludbreški Stara Ploščica
Ludbreški Crkovac
Ludbreški Veliki Grđevac
Ludbreški Veliki Zdenci
Ludbreški Hercegovac
Ludbreški Paleśnik
Ludbreški Popovac
Ludbreški Pašijan
Ludbreški Prokop
Ludbreški Kompator
Ludbreški Križ
Ludbreški Oštri Žid
Ludbreški Šimljana
Ludbreški Šimljanica
Ludbreški Berečki Tostanjevac
Ludbreški Samarica
Ludbreški Trnovitica
Ludbreški Ladislav
Ludbreški Vrtlinska
Ludbreški Podjenik
Ludbreški Donji Miklous
Ludbreški Berek
Ludbreški Ruštovac
Ludbreški Nova Ploščica
Ludbreški Bojana
Ludbreški Donja Petrička
Ludbreški Šušnjara
Ludbreški Donji Dragonci
Ludbreški Gornji Dragonci
Ludbreški Mostari
Ludbreški Lipovčani
Ludbreški Križci
Ludbreški Donji Markovac
Ludbreški Vukšinec
Ludbreški Dubrava
Ludbreški Siščanci
Ludbreški Šlatinje
Ludbreški Stara Sušćerje
Ludbreški Lamanić
Ludbreški Gornji Draganci
Ludbreški Donji Draganci
Ludbreški Lasinja
Ludbreški Šćitarjevo
Ludbreški Kosnica
Ludbreški Sarski Hart
Ludbreški Rugvica
Ludbreški Jakušević
Ludbreški Mičevec
Ludbreški Buzin
Ludbreški Velika Mlaka
Ludbreški Čička Lazina
Ludbreški Kobilić
Ludbreški Bukevje
Ludbreški Ribnica
Ludbreški Odra
Ludbreški Donja Lomnica
Ludbreški Lomnica
Ludbreški Novo Čiče
Ludbreški Donji Lukavec
Ludbreški Turopoljska Petrovina
Ludbreški Mraclin
Ludbreški Kuče
Ludbreški Orle
Ludbreški Oborovo
Ludbreški Prečno
Ludbreški Posavski Brezi
Ludbreški Bunjani
Ludbreški Deanovec
Ludbreški Križa Rečica
Ludbreški Gornja Garešnica
Ludbreški Ježevo
Ludbreški Trebovec
Ludbreški Oborovski Novaki
Ludbreški Jezerska
Ludbreški Obedišće
Ludbreški Dugoselski Čemer
Ludbreški Sop
Ludbreški Velika Ostrna
Ludbreški Mala Ostrna
Ludbreški Lupoglav
Ludbreški Božjakovina
Ludbreški Brckovljani
Ludbreški Cerje
Ludbreški Šašinovec
Ludbreški Laktec
Ludbreški Lonjica
Ludbreški Vrbovečka Poljana
Ludbreški Vrbovec
Ludbreški Gradec
Ludbreški Lovrečka Varoš
Ludbreški Lovrečka Mlaka
Ludbreški Dijanec
Ludbreški Fuka
Ludbreški Zabrđje
Ludbreški Cugovac
Ludbreški Glog
Ludbreški Haganj
Ludbreški Srpska Kapela
Ludbreški Farkašovac
Ludbreški Bolč
Ludbreški Prgomelje
Ludbreški Gudovac
Ludbreški Brezovac
Ludbreški Velika Trepča
Ludbreški Donji Markovac
Ludbreški Kakinac
Ludbreški Severin
Ludbreški Bedenik
Ludbreški Čađ
Ludbreški Nova Rača
Ludbreški Medjaraća
Ludbreški Iranska Sredava
Ludbreški Sasovac
Ludbreški Donja Kovačica
Ludbreški Stara Ploščica
Ludbreški Crkovac
Ludbreški Veliki Grđevac
Ludbreški Veliki Zdenci
Ludbreški Hercegovac
Ludbreški Paleśnik
Ludbreški Popovac
Ludbreški Pašijan
Ludbreški Prokop
Ludbreški Kompator
Ludbreški Križ
Ludbreški Oštri Žid
Ludbreški Šimljana
Ludbreški Šimljanica
Ludbreški Berečki Tostanjevac
Ludbreški Samarica
Ludbreški Trnovitica
Ludbreški Ladislav
Ludbreški Vrtlinska
Ludbreški Podjenik
Ludbreški Donji Miklous
Ludbreški Berek
Ludbreški Ruštovac
Ludbreški Nova Ploščica
Ludbreški Bojana
Ludbreški Donja Petrička
Ludbreški Šušnjara
Ludbreški Donji Dragonci
Ludbreški Gornji Dragonci
Ludbreški Mostari
Ludbreški Lipovčani
Ludbreški Križci
Ludbreški Donji Markovac
Ludbreški Vukšinec
Ludbreški Dubrava
Ludbreški Siščanci
Ludbreški Šlatinje
Ludbreški Stara Sušćerje
Ludbreški Lamanić
Ludbreški Gornji Draganci
Ludbreški Donji Draganci
Ludbreški Lasinja
Ludbreški Šćitarjevo
Ludbreški Kosnica
Ludbreški Sarski Hart
Ludbreški Rugvica
Ludbreški Jakušević
Ludbreški Mičevec
Ludbreški Buzin
Ludbreški Velika Mlaka
Ludbreški Čička Lazina
Ludbreški Kobilić
Ludbreški Bukevje
Ludbreški Ribnica
Ludbreški Odra
Ludbreški Donja Lomnica
Ludbreški Lomnica
Ludbreški Novo Čiče
Ludbreški Donji Lukavec
Ludbreški Turopoljska Petrovina
Ludbreški Mraclin
Ludbreški Kuče
Ludbreški Orle
Ludbreški Oborovo
Ludbreški Prečno
Ludbreški Posavski Brezi
Ludbreški Bunjani
Ludbreški Deanovec
Ludbreški Križa Rečica
Ludbreški Gornja Garešnica
Ludbreški Ježevo
Ludbreški Trebovec
Ludbreški Oborovski Novaki
Ludbreški Jezerska
Ludbreški Obedišće
Ludbreški Dugoselski Čemer
Ludbreški Sop
Ludbreški Velika Ostrna
Ludbreški Mala Ostrna
Ludbreški Lupoglav
Ludbreški Božjakovina
Ludbreški Brckovljani
Ludbreški Cerje
Ludbreški Šašinovec
Ludbreški Laktec
Ludbreški Lonjica
Ludbreški Vrbovečka Poljana
Ludbreški Vrbovec
Ludbreški Gradec
Ludbreški Lovrečka Varoš
Ludbreški Lovrečka Mlaka
Ludbreški Dijanec
Ludbreški Fuka
Ludbreški Zabrđje
Ludbreški Cugovac
Ludbreški Glog
Ludbreški Haganj
Ludbreški Srpska Kapela
Ludbreški Farkašovac
Ludbreški Bolč
Ludbreški Prgomelje
Ludbreški Gudovac
Ludbreški Brezovac
Ludbreški Velika Trepča
Ludbreški Donji Markovac
Ludbreški Kakinac
Ludbreški Severin
Ludbreški Bedenik
Ludbreški Čađ
Ludbreški Nova Rača
Ludbreški Medjaraća
Ludbreški Iranska Sredava
Ludbreški Sasovac
Ludbreški Donja Kovačica
Ludbreški Stara Ploščica
Ludbreški Crkovac
Ludbreški Veliki Grđevac
Ludbreški Veliki Zdenci
Ludbreški Hercegovac
Ludbreški Paleśnik
Ludbreški Popovac
Ludbreški Pašijan
Ludbreški Prokop
Ludbreški Kompator
Ludbreški Križ
Ludbreški Oštri Žid
Ludbreški Šimljana
Ludbreški Šimljanica
Ludbreški Berečki Tostanjevac
Ludbreški Samarica
Ludbreški Trnovitica
Ludbreški Ladislav
Ludbreški Vrtlinska
Ludbreški Podjenik
Ludbreški Donji Miklous
Ludbreški Berek
Ludbreški Ruštovac
Ludbreški Nova Ploščica
Ludbreški Bojana
Ludbreški Donja Petrička
Ludbreški Šušnjara
Ludbreški Donji Dragonci
Ludbreški Gornji Dragonci
Ludbreški Mostari
Ludbreški Lipovčani
Ludbreški Križci
Ludbreški Donji Markovac
Ludbreški Vukšinec
Ludbreški Dubrava
Ludbreški Siščanci
Ludbreški Šlatinje
Ludbreški Stara Sušćerje
Ludbreški Lamanić
Ludbreški Gornji Draganci
Ludbreški Donji Draganci
Ludbreški Lasinja
Ludbreški Šćitarjevo
Ludbreški Kosnica
Ludbreški Sarski Hart
Ludbreški Rugvica
Ludbreški Jakušević
Ludbreški Mičevec
Ludbreški Buzin
Ludbreški Velika Mlaka
Ludbreški Čička Lazina
Ludbreški Kobilić
Ludbreški Bukevje
Ludbreški Ribnica
Ludbreški Odra
Ludbreški Donja Lomnica
Ludbreški Lomnica
Ludbreški Novo Čiče
Ludbreški Donji Lukavec
Ludbreški Turopoljska Petrovina
Ludbreški Mraclin
Ludbreški Kuče
Ludbreški Orle
Ludbreški Oborovo
Ludbreški Prečno
Ludbreški Posavski Brezi
Ludbreški Bunjani
Ludbreški Deanovec
Ludbreški Križa Rečica
Ludbreški Gornja Garešnica
Ludbreški Ježevo
Ludbreški Trebovec
Ludbreški Oborovski Novaki
Ludbreški Jezerska
Ludbreški Obedišće
Ludbreški Dugoselski Čemer
Ludbreški Sop
Ludbreški Velika Ostrna
Ludbreški Mala Ostrna
Ludbreški Lupoglav
Ludbreški Božjakovina
Ludbreški Brckovljani
Ludbreški Cerje
Ludbreški Šašinovec
Ludbreški Laktec
Ludbreški Lonjica
Ludbreški Vrbovečka Poljana
Ludbreški Vrbovec
Ludbreški Gradec
Ludbreški Lovrečka Varoš
Ludbreški Lovrečka Mlaka
Ludbreški Dijanec
Ludbreški Fuka
Ludbreški Zabrđje
Ludbreški Cugovac
Ludbreški Glog
Ludbreški Haganj
Ludbreški Srpska Kapela
Ludbreški Farkašovac
Ludbreški Bolč
Ludbreški Prgomelje
Ludbreški Gudovac
Ludbreški Brezovac

32. DIVIZIJA
NARODNOOSLOBODILAČKE VOJSKE
JUGOSLAVIJE

DRUGU

VIDOV IĆ GABRI

VŽO. 29.4.1989. *OO SUBNOR-a VARAŽDIN*

Biblioteka
POSEBNA IZDANJA

Urednici
IVANA SOR
Major IVAN PANTELIC,
Pukovnik IVAN MATOVIC

32. DIVIZIJA NOV JUGOSLAVIJE

GLOBUS / ZAGREB

VOJNOIZDAVAČKI I NOVINSKI CENTAR / BEOGRAD

© Odbor za izdavanje monografije 32. divizije NOVJ / Varaždin
GLOBUS, Zagreb, 1988.

Recenzenti
ANKA BERUS
MILUTIN MORAČA

Redaktori
RADE BULAT
VESELJKO VELČIĆ

ODBOR ZA IZDAVANJE MONOGRAFIJE 32. DIVIZIJE NOVJ - skupštine općina: Bjelovar, Čakovec, Donja Stubica, Dugo Selo, Đurđevac, Ivanec, Klanjec, Koprivnica, Krapina, Križevci, Ludbreg, Novi Marof, Pregrada, Varaždin, Vrbovec, Zelina, Zlatar Bistrica i općina Zagreba - Centar, Črnomerec, Dubrava, Maksimir, Medveščak, Sesvete, Susedgrad i Zaprešić, Skupština grada Zagreba i skupštine zajednica općina Bjelovar, Varaždin i Zagreb

REDAKCIJSKI ODBOR: BULAT RADE, predsjednik, [MAĐARIC VLADO,1 GLUHAK MILIVOJ, zamjenik predsjednika, VELClC VESELJKO, tajnik, BELOŠEVIĆ MIRKO, ĐUROVIC MILADIN, GRABROVEC ĆIRIL, KOS DRAGUTIN, MANOJLOVIĆ MILOŠ - MIMA, PELEŠ MOMČILO, |PUKLEK STJEPAN - JURÄj RAFAJ DRAGUTIN, SIMČIĆ ICO, SKUPNJAK JOSIP

Objavljivanje ove knjige sufinancirale su
potpisnice Samoupravnog sporazuma za izdavanje monografije 32. divizije
i Republička samoupravna interesna zajednica kulture SR Hrvatske

U spomen palim borcima 32. divizije NOV J
i u trajnu zahvalnost narodima Kalničkog područja, Hrvatskog zagorja, Prigorja, Bilo-gore, Podravine, Međimurja, Moslavine i Zagreba

PREDGOVOR

Monografija 32. divizije Narodnooslobodilačke vojske Jugoslavije je vojno-politička knjiga o borbama slavnih brigada: Udarne brigade »Braća Radić«, Brigade »Matija Gubec«, 1. zagorske udarne brigade i Podravske brigade »Mihovil Pavlek Miškina«. 32. divizija formirana je 15. prosinca 1943. godine i djelovala je u sastavu 10. korpusa »Zagrebačkog« NOV i POJ do oslobođenja zemlje.

Da bi ova monografija bila što sadržajnija i autentičnija u svom prikazivanju uvjeta i izvođenja borbenog djelovanja jedinica 32. divizije na teritoriju sjeverozapadne Hrvatske, osnovanje 15. prosinca 1984. zajednički Odbor za pripremu i izdavanje monografije 32. divizije NOVJ, sa sjedištem u Varaždinu.

Odbor je sastavljen od predstavnika 25 skupština općina na čijem je području djelovala 32. divizija, skupština triju zajednica općina i Skupštine grada Zagreba koje su potpisale Samoupravni sporazum o organizaciji rada i udruživanju sredstava za izdavanje monografije 32. divizije NOVJ i obavezale se da financiraju i koordiniraju cjelokupnu aktivnost u izdavanju knjige.

Odbor je za neposredan rad na izradi monografije izabrao Redakcijski odbor od 14 članova. Osim Odbora i Redakcije na ovom zadatku angažirani su i drugi brojni organi, tijela i institucije na ovom području: Savez udruženja boraca narodnooslobodilačkog rata, Socijalistički savez radnog naroda, zavičajni muzeji revolucije, lokalna štampa, radio i druga sredstva javnog informiranja.

Ovako širok pristup prikupljanju arhivske građe, uz punu aktivnost Sekcije 32. divizije pri SUBNOR-u grada Zagreba, te autentično iskazivanje boraca-učesnika u borbama 32. divizije, omogućilo je da se u ovoj knjizi što objektivnije prikažu borbe, uspjesi i teškoće borbenog puta ove slavne divizije NOVJ. U knjizi su dane i ocjene događaja te brojna iskustva stečena u borbama.

Izdavanje monografije 32. divizije i njezinih slavnih brigada ima posebno značenje ne samo za područje sjeverozapadne Hrvatske, već šire, jer realno prikazuje uvjete u kojima se razvijao narodnooslobodilački pokret i narodnooslobodilačka borba u kojima je djelovala 32. divizija od formiranja do završetka rata, te rezultate postignute pod rukovodstvom KPJ.

Monografija ne prikazuje samo borbeni put 32. divizije i njezinih brigada, već daje analizu i sintezu pojedinih važnih borbi, bitaka i drugih aktivnosti. Prikazuje način izvođenja pojedinih vojnih operacija te način rukovođenja i komandiranja, što može poslužiti vojnim školama, akademijama i komandama operativnih jedinica u Jugoslavenskoj narodnoj armiji i štabovima

Teritorijalne odbrane u njihovoj obuci i osposobljavanju na iskustvima narodnooslobodilačkog rata.

U knjizi je istaknuta uloga Partije i druga Tita u razvoju i rukovođenju našom revolucijom. Treba naglasiti da je u posebnom poglavlju knjige razrađen idejno-politički i partijski rad u 32. diviziji i njezinim brigadama i stalna i neposredna veza Komiteta Partije i SKOJ-a u 32. diviziji s komitetima Partije u kotarima, okruzima i oblastima, što je bilo izuzetno značajno.

Posebno treba istaći da je prikazano i neraskidivo bratstvo i jedinstvo i zajedništvo naroda i omladine, odnosno saradnja narodne vlasti i društveno-političkih organizacija s jedinicama 32. divizije i drugim jedinicama Narodnooslobodilačke vojske koje su djelovale na ovom području.

Ova knjiga, zajedno s knjigom Deseti korpus »Zagrebački« NOV i POJ Rade Bulata i s drugim sličnim knjigama, prikazuje koliko je veliko značenje teritorija sjeverozapadne Hrvatske bilo u ratu, a zbog čega su se na njoj odvijale i vodile žestoke borbe s nadmoćnijim neprijateljskim snagama.

Gotovo u svim fazama NOB-a jedinice 32. divizije s ostalim jedinicama Narodnooslobodilačke vojske imale su inicijativu i postizale su velike uspjehe u borbi protiv neprijatelja. O tome je na proslavi 10. korpusa »Zagrebačkog« 1953. godine u Bjelovaru drug Tito dao najbolju ocjenu kad je rekao:

»Ja znam vrlo dobro kakve su nam ogromne koristi učinile jedinice i borci vaših brigada X korpusa u vrijeme kada smo se nalazili u najtežoj situaciji tokom četvrte, pete, šeste i sedme ofenzive. Uvijek smo u tim teškim časovima apelovali na sve borce širom zemlje, a naročito u ovim krajevima, da zadaju okupatoru što veće gubitke, da ga onemogućavaju da dovlači materijal i trupe za borbu protiv nas u Bosnu i Hercegovinu, Crnu Goru itd.

Danas mogu sa ovog mjesta da izrazim svoju zahvalnost što su naši borci tako savjesno i požrtvovano izvršavali naređenja koja su dobijali od Vrhovnog štaba.«

Nadamo se da deset poglavlja dovoljno pokazuje nastojanje autora i Redakcije da monografija 32. divizije NOVJ čitaocu i historičarima pruži obilje podataka o karakteristikama razvoja NOB u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, teškoj i žilavoj borbi, ogromnim naporima koje je Divizija savladavala da bi svoju moralnu, borbenu sposobnost, naoružanost i opremljenost uvijek držala na visini zadataka koje je izvršavala. Posebno treba skrenuti pažnju na činjenicu da je operativno područje djelovanja Divizije od početka 1944. godine bilo još značajnije za njemačkog okupatora koji je, odstupajući na svim frontovima u Evropi, grčevito branio pravce izvlačenja svojih okupacionih armija prema Njemačkoj.

Poglavlja »Oni su rukovodili«, »Živi o poginulim drugovima« i »Borci 32. divizije NOVJ« pokazuju vrlo upečatljivo da su članovi Partije i SKOJ-a sačinjavali odlučujuću idejnu i političku snagu u vođenju borbe, da su oni u najvećem broju bili seljaci i radnici hrvatskog i srpskog naroda i drilgih naroda i narodnosti koji žive u Jugoslaviji. Učešće u redovima 32. divizije nekih boraca porobljenih naroda Evrope govori i o internacionalističkom karakteru Divizije.

Kratke biografije poginulih boraca pisane su u želji da se otrgnu od zaborava njihova imena, djela, hrabrost, moralni i revolucionarni lik boraca NOVJ. U najpresudnijim i najtežim danima za naše narode u toku NOB-a oni su pokazali da pripadaju velikoj plejadi heroja i boraca NOR-a naroda Jugoslavije koji su se nesebično žrtvovali za pobjedu nad fašizmom na tlu Jugoslavije i za stvaranje temelja za slobodan i socijalistički razvoj socijalističke federativne društvene zajednice Jugoslavije. Odbor nije mogao, uspr-

kos velikom trudu i zbog slabe evidencije i izblijedjelih sjećanja, izraditi veći broj biografija poginulih boraca.

Smatramo svrsishodnim naglasiti da su općinske skupštine potpisnice Samoupravnog sporazuma za izdavanje Monografije svojim angažiranjem i osiguranjem određenih financijskih sredstava izrazile svoj duboki interes za historijska zbivanja u toku NOB-a u sjeverozapadnoj Hrvatskoj i gradu Zagrebu.

Na kraju posebno želimo izraziti zadovoljstvo što su Izdavačka kuća GLOBUS iz Zagreba i Vojnoizdavački i novinski centar JNA iz Beograda, omogućili izdavanje monografije 32. divizije NOVJ.

Zahvaljujemo svima koji su na bilo koji način doprinijeli izdavanju ove Monografije, a posebno Redakcijskom odboru koji je dobrovoljno, savjesno i uspješno obavio ovaj zadatak.

ODBOR

NAPOMENA REDAKCIJE

Knjiga 32. DIVIZIJA NOVJ sadrži 10 poglavlja koje je obradila grupa autora, nekadašnjih pripadnika 32. divizije NOVJ. Autori su se u radu koristili dosada utvrđenom historijskom građom (našom i neprijateljskom ratnom arhivom) iz NOB-a, pisanim sjećanjima, monografijama i publicističkim djelima o NOB-u u sjeverozapadnoj Hrvatskoj te svom raspoloživom dokumentacijom.[1]

Autori su radili prema planu i programu Redakcijskog odbora. Pojedina poglavlja priredili su sljedeći autori:

I, II, III (Osnovne karakteristike područja djelovanja 32. divizije, Razvoj narodnooslobodilačke borbe u sjeverozapadnoj Hrvatskoj do osnivanja 32. divizije NOVJ, Borbeni put 32. divizije NOVJ) Rade Bulat;

IV (Razvoj divizije) Milivoj Gluhak i suradnici: Mirko Babić, Aleksandar Cvek, Milan Flanjak, Ljubomir Jovetić, Krunoslav Kovačić, Miloš Manojlović, Grga Marić, Marijan Mikulčić, Žarko Miličević, Dragutin Mrkoci, Dragan Rahle, Mijo Pavliša i Vjekoslav Smeh. U obradi saniteta korišteni su i članci Ivana Frasa Jovice i Alojza Ronka;

V (Uloga Partije i SKOJ-a u jačanju borbene i moralne sposobnosti Divizije) Vladimir Hlaić;

VI (Oni su rukovodili) Josip Skupnjak i ostali članovi Redakcije;

VII (Živi o poginulim drugovima) Drago Rafaj, Veljko Stanković, Marijan Mikulčić, Josip Skupnjak, Mijo Pavliša, Momčilo Peleš, Ivo Vranić, Dragan Rahle, Mirko Belošević, Mustafa Heremić, Milka Vranešić, Vjekoslav Smeh Alibaba, Ivica Gretić, Vlado Vidiček, Veseljko Velčić, Žarko Miličević, Blažić Tomeka Pepek, Martin Berta, Ico Simčić, Rade Bulat, Stjepan Krkač, Ivan Vulić, Josip Hrastić, Ivan Kalšan;

VIII (Ljudi i događaji koji se pamte) Momčilo Peleš, Veseljko Velčić, Jože Horvat, Rade Bulat, Vjekoslav Smeh Alibaba, Mijo Pavliša, Miloš Bastaja, Sida Šoštarić Baltić, Ivan Vulić, drKrešimir Švarc, Milivoj Gluhak, Vladimir Hlaić, Mirko Belošević, Martin Berta;

IX (Odnos snaga neprijatelja i Divizije) Žarko Miličević;

[1] **Dosada su objavljena dva izdanja o 32. diviziji. Prvo, 1959. godine s naslovom *Borbeni put 32. divizije* i drugo, 1975. godine s naslovom *Trideset druga divizija.* Ova treća knjiga koncipirana je kao monografija na osnovu novo istraženih arhivskih dokumenata, revalorizacije svih drugih izvora, te posebno doprinosa boraca jedinica 32. divizije. Zato ona daje najpotpuniju sliku nastanka, borbenog puta, karakteristika područja operativnog djelovanja i života svih jedinica 32. divizije.**

X (Borci 32. divizije NOVJ) Dragan Rahle i Dragutin Rome u suradnji s Josipom Skupnjakom i ostalim članovima Redakcije;

Rezime Rade Bulat i Bibliografija Veseljko Velčić.

Grafičku i likovnu opremu izradio je Ivan Simčić-Ico.

Spisak boraca i rukovodilaca nastao je kao plod suradnje Redakcije i SUBNOR-a općina, potpisnika Samoupravnog sporazuma za izdavanje Monografije 32. divizije i drugova i drugarica okupljenih u Sekciji 32. divizije pri SUBNOR-u grada Zagreba.

Velikim zalaganjem, strpljivim i sistematskim istraživanjem drugova Rahle Dragana i Rome Dragutina u toku 1986. godine, sačinjen je spisak koji obuhvaća 14.187 boraca i rukovodilaca i na bazi njega utvrđen je broj od 3.225 poginulih boraca i oko 6.000 ranjenih, od kojih su mnogi ostali doživotni invalidi. Navedeni gubici pokazuju da je odnos snaga Divizije prema neprijatelju gotovo uvijek bio nepovoljan za našu diviziju i da su rijetki bili dani mirovanja i neaktivnosti neprijatelja i obrnuto. Kronologija dnevnih događaja bi još potpunije pokazala kako je neprijatelj grčevito branio i držao područja sjeverozapadne Hrvatske najkrvoločnijim ustaškim divizijama (zdrugovima) operativne vojske. Na izradi spiska sudjelovao je velik broj preživjelih boraca i organizacija SUBNOR-a općina, no usprkos svim zalaganjima on nije do kraja završen. Treba očekivati da će i ovakav biti dovoljno stimulativan da ga domicilne općine Divizije i brigada 32. divizije nastave upotpunjavati.

U ocjeni obostranih gubitaka i naši i neprijateljski dokumenti su proturječni i nerealni. Redakcija je smatrala da je najispravnije iznijeti samo broj poginulih boraca Divizije, koji su poimence utvrđeni u X poglavlju. Nažalost, velik broj poginulih nije utvrđen. Naime, u operativnim izvještajima o svim većim borbama naznačen je samo broj poginulih, koji put umanjen zbog nepotpunih podataka, a imena se često nigdje ne spominju. Redakcija je nastojala iz svih dostupnih izvora utvrditi imena poginulih, ali je uspjela samo djelomično.

U pisanju VII poglavlja (Zivi o poginulim drugovima) Redakcija se pridržavala utvrđenog dogovora da se na osnovi određenih kriterija šire opišu likovi samo onih drugarica i drugova koji su poginuli u borbama s neprijateljem.

Recenzije rukopisa obavili su drugarica Anka Berus i general Milutin Morača. Posebno im zahvaljujemo na mnogim korisnim sugestijama, mišljenjima i primjedbama jer je knjiga time postala sadržajnija i određenija u nekim ocjenama. Lekturu je obavila drugarica Neva Toplak.

Neke općine su i izvan svojih redovitih obaveza ulagale napore i financijska sredstva da se pripremi rukopis, pa ih posebno ističemo: Varaždin, i njegova predsjednika i tajnika Dragutina Kosa i Marijana Petrača, Križevci i općine u gradu Zagrebu - Centar, Črnomerec, Maksimir i Susedgrad.

Također su Centar »32. divizija« za ONO i DSZ u Vinici i Kazneno popravni dom Lepoglava osigurali dobre uvjete za rad Redakcije. Zahvaljujemo Savjetu za izdavanje građe - Sjeverozapadna Hrvatska u narodnooslobodilačkoj borbi i socijalističkoj revoluciji na beskamatnoj pozajmici koja je u početnoj fazi nastajanja knjige bila dragocjena.

Redakcijski odbor se zahvaljuje na susretljivosti Predsjedništva SRS općine Črnomerec u Zagrebu, naročito njegovu sekretaru Miroslavu Črčeku, zbog svesrdne pomoći stavljajući nam na neograničeno raspolaganje prostorije i korištenje telefonskih usluga. U takvim uvjetima zamjenik tajnika Redakcijskog odbora Vjekoslav Smeh Alibaba mogao je neprekidno raditi

i osigurati dežurstva što je bilo presudno za efikasnost i koordinaciju rada u pripremi teksta.

Naša suradnja sa Sekcijom 32. divizije pri Gradskom odboru SUBNOR-a Zagreb, posebno s drugovima Ivicom Gretićem, Mijom Pavlišom i Dragutinom Mrkocijem, Martinom Bertom, Sidom Šoštarić Baltic, doprinijela je boljoj obradi VII i VIII poglavlja i dopuni i potvrdi mnogih ocjena iz teksta.

Stručnu pomoć u prikupljanju dokumenata i bibliografskih jedinica za ovu monografiju osigurali su Muzej revolucije i Arhiv u Varaždinu, te gradske knjižnice u Varaždinu, Bjelovaru i Koprivnici. Muzej revolucije Hrvatske u Zagrebu i Muzej revolucije u Varaždinu te mnogi borci i obitelji poginulih drugova stavili su na raspolaganje foto gradu i pojedine fotografije koje su prvi puta objavljene upravo u ovoj knjizi. Na kraju zahvaljujemo svima onima koji ovdje poimence nisu navedeni a bez čije bi pomoći vrijednost ove knjige bila umanjena.

REDAKCIJSKI ODBOR

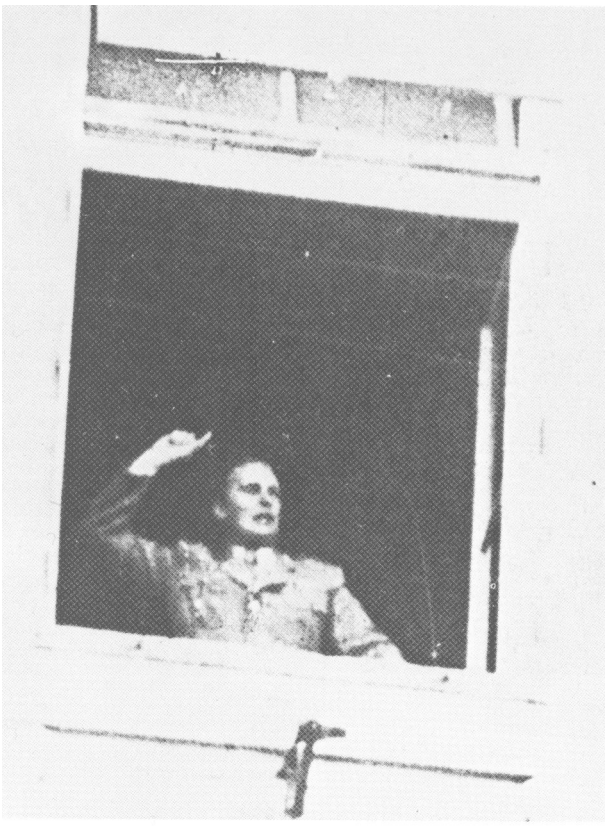

Prigodom prve posjete oslobođenom Varaždinu 20. maja 1945. maršal Josip Broz Tito govori narodu iz zgrade Komande Grada, današnjeg Doma JNA

Drug Tito s ratnim rukovodiocima jedinica 10. korpusa i Zagrebačke oblasti prigodom proslave 10-godišnjice 10. korpusa NOVJ »Zagrebačkog« u Bjelovaru, 4. oktobra 1953. godine

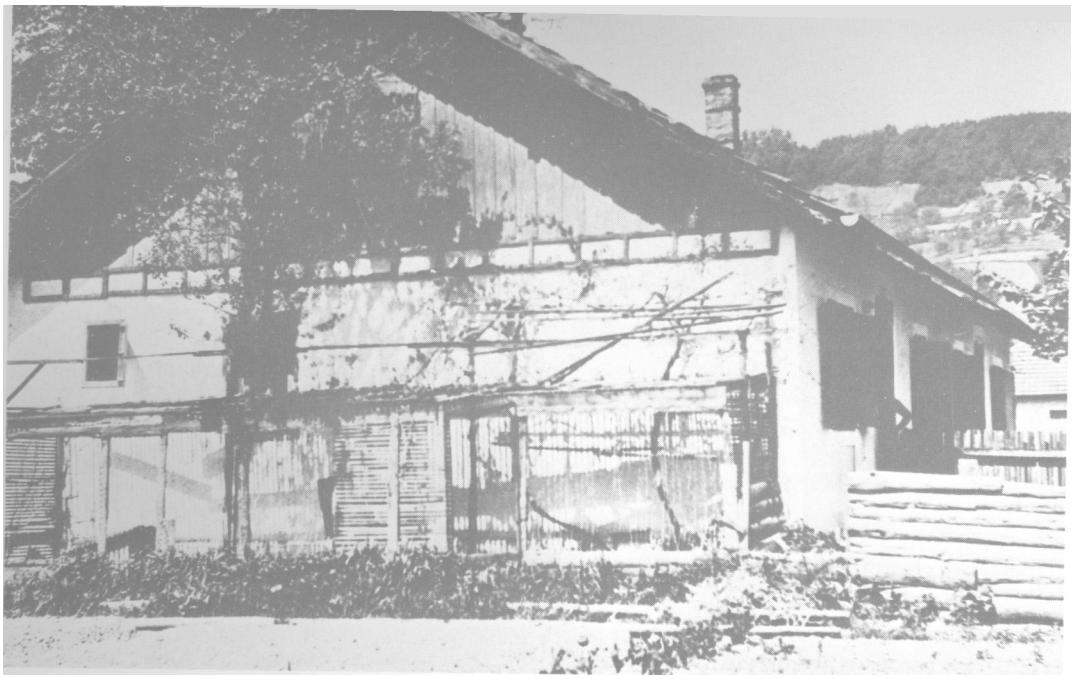

U ovoj radničkoj kući u Đurmancu održana je **1. I 194.1.** god. okružna konferencija KPH za okrug **Krapinu**

Mlin kod sela Kamešnice na Kalniku gdje je 1941. god. održana partijska konferencija za kotar

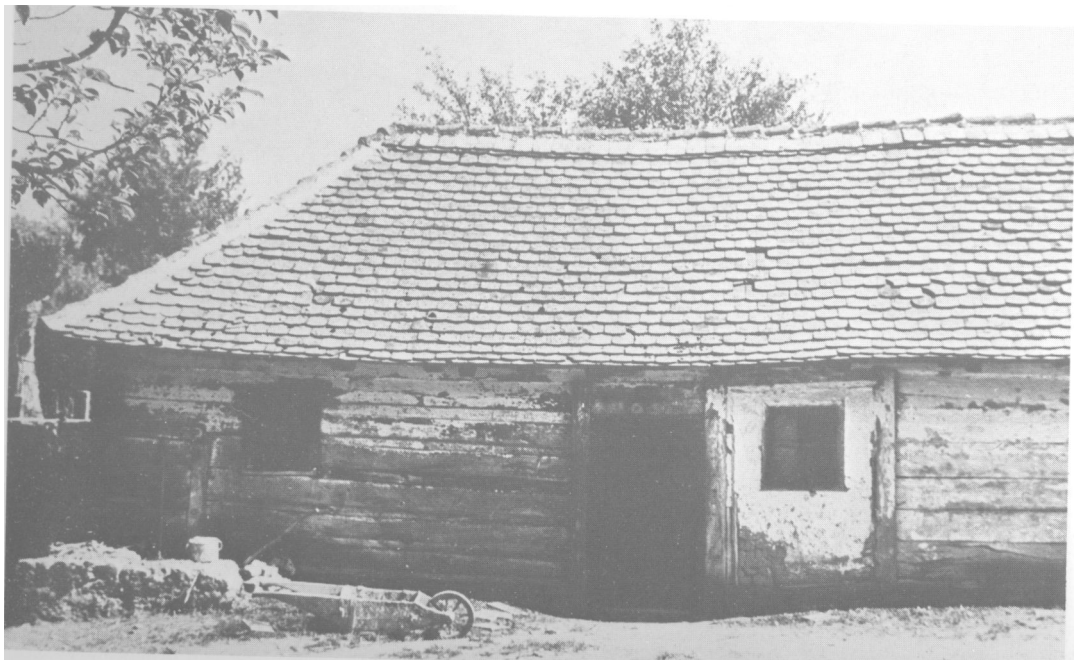

Dotršćina kraj Maksimira u Zagrebu, gdje su okupatori i ustaše strijeljali mnogo zagrebačkih komunista i antifašista

Ovu učiteljsku školu u Čakovcu raspustili su 1941. god. mađarski okupatori i u nju smjestili štab svoje armije, koja je proganjala, mučila i strijeljala međimurske rodoljube i antifašiste

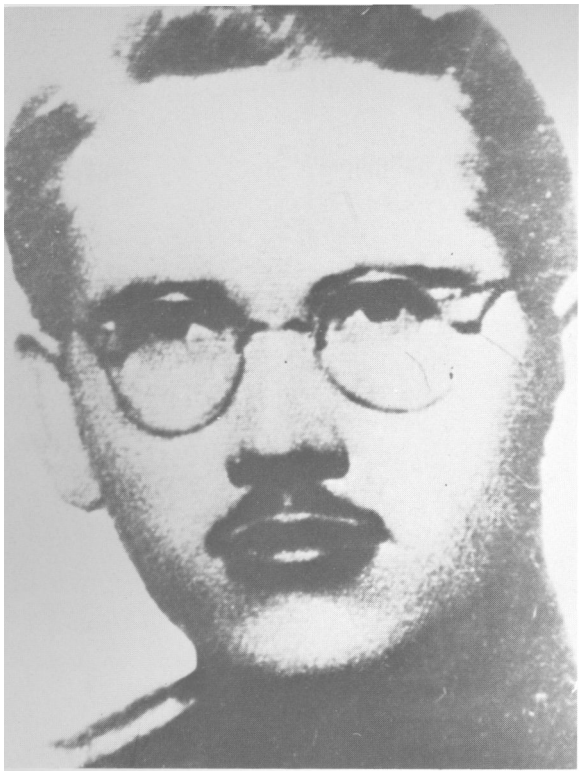

Božo Lajner, komandant prvoga Kalničkoga partizanskog odreda, poginuo aprila 1942. god. u Hrastovskom

Okružni komitet KPH za Varaždin, snimljen potkraj 1943. god. u selu Kalniku. Sjede slijeva: Kovač Marko, Ivić Stjepan Mali (politički sekretar), Puklek Stjepan Jura (organizacioni sekretar), Beli Franjo; stoje: Tucman Jože Crni, Janušić Tomo i Blažić Tomo

Milica Pavlic Kata, sekretar Okružnog komiteta **SKOJ-a Varaždin,** poginula u borbi s ustašama **kod tvornice »Tivar«,** 4. IV 1943. godine

Šantavec Franjo, sekretar SKOJ-a u selu Martijanec, ubijen od ustaša skupa sa sestrom Rosom, skojevkom

Prvoborci Florijan Bobić, sekretar OK KPH Varaždin, narodni heroj; Marija Vidović Abesinka, narodni heroj; **Vilko Jurec, org.** sekretar OK KPH i Mudžafer Sadović. politkomcsar Kalničke partizanske čete, poginuli **u** borbi s **ustašama u** Jalkovcu u početku 1942. godine

Diverzantska akcija boraca 1. moslavačkog bataljona na brzi vlak kod Repušnice kraj Ivanić-Grada, augusta 1942. godine

Narod pomaže rušiti prugu Križevci-Koprivnica, jesen 1943. godine

Diverzantska akcija na vlak na pruzi Zabok-Trgovišče, oktobra 1942. godine (snimak iz arhive neprijatelja)

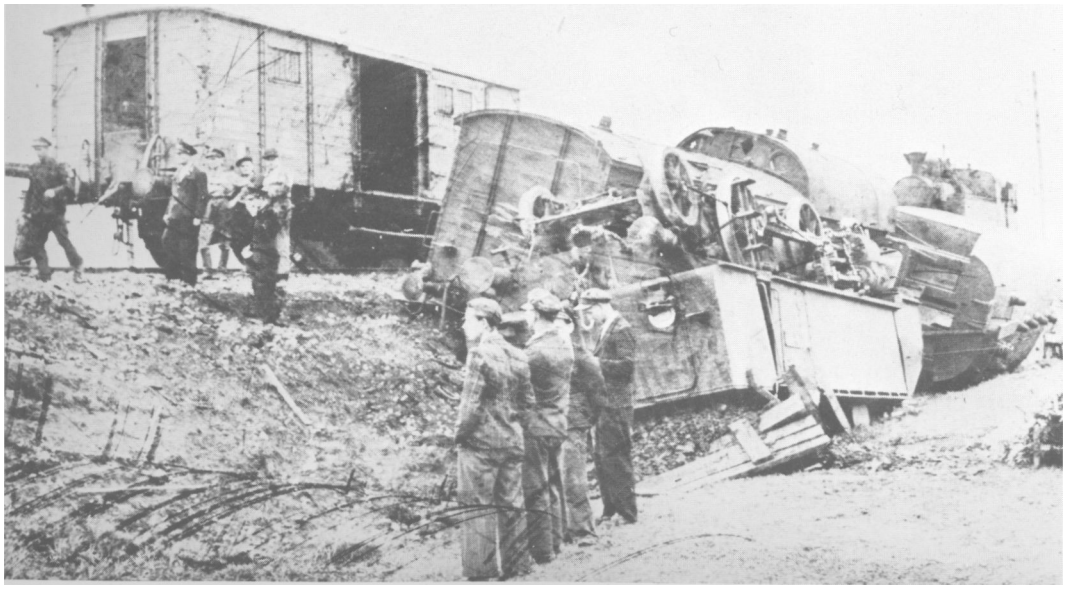

1.
OSNOVNE KARAKTERISTIKE PODRUČJA DJELOVANJA 32. DIVIZIJE

Sjeverozapadna Hrvatska tradicionalno obuhvaća slijedeće mikroregije: Prigorje, Hrvatsko zagorje, Međimurje, Podravinu, Kalničko, Bilogorsko i Moslavačko područje, dio Posavine na lijevoj obali Save. Budući da geografski, društveno-ekonomski i kulturno ta područja gravitiraju Zagrebu, obuhvaćena su nazivom Zagrebačka oblast.

U tu oblast između rijeke Sutle na zapadu, Save na jugu, Mure i Drave na sjeveru, te Ilove na istoku - spadali su teritoriji ratnih kotara: Zaprešić, Donja Stubica, Sv. Ivan Zelina i Dugo Selo, Krapina, Pregrada, Klanjec, Zlatar, Ivanec, Varaždin, Čakovec i Prelog, Ludbreg, Križevci, Koprivnica, Đurđevac, Bjelovar, Garešnica, Čazma, Vrbovec i Kutina.

Sjeverozapadna Hrvatska prostirući se sjeverno od Save i Zagreba, u drugom svjetskom ratu tvorila je granicu prema »Trećem Reichu«, koji je nakon propasti stare Jugoslavije anektirao Sloveniju do Sutle, i na Dravi se graničila s Hortijevom Mađarskom koja je okupacijom Međimurja došla dotle.

U toj oblasti je prema službenom popisu iz 1931. godine'-živjelo 876.543 stanovnika, bez građana Zagreba, ili četvrtina stanovnika cjelokupne Hrvatske (bez krajeva koji su bili pod Italijom). Privredno aktivne bile su 452.724 osobe ili 52% od cjelokupnog stanovništva. Seljaštvo je od privredno aktivnih stanovnika sačinjavalo 82%[2], a radništvo 11%.

Uoči rata je na području sjeverozapadne Hrvatske uključujući Zagreb živjelo 1,228.658 stanovnika, pretežno Hrvata (91,5%), Srba (4,6%), Ceha i Slovaka (1,5%), Mađara (1%), Nijemaca (1%), te ostalih (0,43%).

Navedene mikroregije imale su prirodne i društveno-ekonomske karakteristike po kojima se svako od navedenih područja izražavalo u svojim specifičnostima.

GEOGRAFSKI I DRUŠTVENO-EKONOMSKI OPIS POJEDINIH PODRUČJA (MIKROREGIJA) U SJEVEROZAPADNOJ HRVATSKOJ[3]

Prigorje i Hrvatsko zagorje teško je odvojiti kao dvije mikroregije[4]. To je jedinstveno područje između Zagrebačke gore (Medvednice) na jugu i rijeke

J **Definitivni rezultati popisa stanovništva od 31. 03. 1931, IV. Sarajevo 1940.**

U Hrvatskom zagorju nalazimo uoči rata najveći procenat seljaštva (85%) i najmanji procenat

3 **radništva (8%) u sjeverozapadnoj Hrvatskoj.**

Kolar-Dimitrijević, Mira, Socijalne karakteristike sjeverozapadne Hrvatske uoči drugog svjet-skog rata, Zbornik Sjeverozapadna Hrvatska u NOB i socijalističkoj revoluciji, Varaždin,

4 **1976, str. 15-33.**

4 **Hrvatsko zagorje u revoluciji, Školska knjiga, Zagreb, 1981, str. 21-113.Vidi poglavlja**

Drave na sjeveru, između rijeke Sutle na zapadu i ceste Zagreb-Varazdin na istoku. Prigorje je okružilo grad Zagreb od Zaprešića preko sjevernih obronaka Medvednice do Zeline i Sesveta.

Hrvatsko zagorje se proširilo sjeverno od Prigorja do rijeke Drave, uključujući i Varaždin.

Dva planinska masiva - Zagrebačka gora i Ivanščica sa Strahinščicom - dominiraju ovim područjem.

Medvednica ili Zagrebačka gora je 42 km izdužena planina koja se proteže sjeverno od Zagreba sa 1035m visokim Sljemenom, ostatkom pradavnog panonskog kopna. Južnim padinama ulazi u sam Zagreb, a zapadnim i sjevernim, strmijim, spušta se prema prigorskim selima Ivanec, Bistranski Jablanovec, Donja i Gornja Bistra, Jakovlje, Stubičke Toplice, Donja i Gornja Stubica. Iz Sesveta i Kašine vodi prijevoj preko Laza do Marije Bistrice. Sjeveroistočni obronci sežu do ceste Zelina-Komin.

Ivanščica je najviša planina u Hrvatskoj sjeverno od Save (1061 m) i pruža se 30 km u dužinu od uskog usjeka Očure na zapadu do željezničke pruge Zagreb-Varaždin. Glavna je razvodnica razgranate hidrografske mreže između rijeka Bednje i Krapine, odnosno porječja Drave i Save.

Uoči drugog svjetskog rata u Hrvatskom zagorju je vladala velika nezaposlenost. To je bio osnovni problem, jer veliki višak radne snage sa prenapučenog sela nije mogao naći posao.[5]

> »Tako je Hrvatsko zagorje predstavljalo zbog zaoštrenih socijalnih suprotnosti opasno žarište u kojem je svaki seljak bio i radnik, a svaki radnik i seljak. To je bilo područje u kojem se ispoljila uzajamnost interesa radničkog i seljačkog stanovništva i potreba njihove zajedničke borbe za bolji život.«[6]

Međimurje, kao mikroregija, obuhvaćalo je dva predratna kotara - Čakovec i Prelog. Prostire se između dvije rijeke: Drave i Mure. U gornjem dijelu Međimurje je brdovito, a u većem, donjem dijelu je ravnica bez šuma, koje su potpuno posječene još 1928. godine.

Podravina kao mikroregija dijelila se geografski na Gornju i Donju Podravinu. Budući da su Varaždin i Ludbreg[8] kao Gornja Podravina povezani s Hrvatskim zagorjem i Kalničkim područjem - Podravina u ovoj knjizi obuhvaća dva predratna kotara - Koprivnicu i Đurđevac[9].

Na sjeveru Podravine rijeka Drava je bila granica Jugoslavije sa susjednom Hortijevom Mađarskom. Na jugu je 70 kilometarska Bilo-gora. Pruga Koprivnica-Gyekenyes na zapadu, te Virovitica s cestom prema Barscu - bila je njezina istočna granica.

Bilo-gora je najniža gora savsko-dravskog međurječja. Iako niskih vrhova

Geografske značajke i društveno-ekonomska obilježja, Počeci radničkog pokreta. Klasna i politička borba između dva rata i Uspostava ustaškog režima.

[5] U Pregradi 1938. godine traži posao 200 kvalificiranih, 200 nekvalificiranih i 2010 proletariziranih seljaka. U Ivancu je te godine nezaposleno 10.800 seljaka i 1560 nekvalificiranih radnika. IHRP, Politička situacija, nezaposlenost, kut. 6-7. Ovdje se nalaze izvještaji vlasti o nezaposlenosti u Savskoj banovini po kotarima i mjestima: n.dj. Mira Kolar-Dimitrijević, str. 26.

[6] Mila Kolar-Dimitrijević, n.dj. str. 22. Bosiljka Janjatović, n.dj. Sindikalni pokret u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, str. 47-55.

[7] Mila Kolar-Dimitrijević, n.dj. Međimurje, str. 22-25.

[8] Ludbreg, Štamparski zavod »Ognjen Priča«, Zagreb, R.O. »Grafičar«, Ludbreg, 1983, vidi poglavlja prof. dr. Pavao Kurtek, Ludbreška Podravina, str. 9-27, prof. Vlado Mađarić, Revolucionarne tradicije i razvoj modernog naprednog i revolucionarnog pokreta u bivšem kotaru Ludbreg do 1941. godine, str. 280-371, Stjepan Ivić, Ludbreški kotar u NOB-i, str. 309-371.

[9] Kolar-Dimitrijević, Mira, n.dj.. Donja Podravina, str. 25-27.

(Rijeka - 307m, Koševac - 294m) Bilo-gora je imala izuzetnu važnost za partizane i jedinice 32. divizije. Na zapadu je rastavljena od Kalnika uskim Lepavinskim prijevojem kojim prolazi pruga Križevci-Koprivnica i rječica Koprivnica. Na istoku je dijeli od Papuka Đulavski prijevoj (270 m) kuda prolazi željeznička pruga Daruvar-Bastaji-Suhopolje i potok Breznica. Preko Bilo-gore vode ceste od Bjelovara za Koprivnicu i za Đurđevac, te željeznička pruga Bjelovar-Kloštar[11]". Bjelovar je dvije stotine trideset godina staro središte bilogorskog područja."

U saobraćajnoj, cestovnoj i željezničkoj mreži, Koprivnica je važno čvorište preko kojeg idu pruga i cesta Zagreb-Križevci-Budimpešta, te Varaždin-Ludbreg-Virovitica-Osijek[12].

U središtu sjeverozapadne Hrvatske - između Ivanščice i Bilo-gore - proteže se Kalnička gora (Kalnik) kao planinski lanac dugačak više od 35 kilometara s nizom uspona (Vranilac ili Veliki Kalnik - 643 m, Mali Kalnik - 569m, Ljubelj - 558m i Porutnik - 491 m). Prema sjeveru i istoku Kalnik prelazi u Ludbreško, Koprivničko i Apatovačko humlje, a prema jugu u Križevačke, Petrovske i Lonjske brežuljke.[13]

U središtu, kod prijevoja Vratno, dominira slikovita srednjovjekovna gradina Veliki Kalnik, a ispod nje se smjestilo selo Kalnik. Naselja, od kojih su neka nastala oko nekadašnjih gradina i feudalnih dvoraca, nanizana kao lanac-Breznica, na cesti Zagreb-Varaždin, zatim Visoko, Sudovec, Gornja Rijeka, Kolarec, Orehovec, Kalnik, Vojakovački Osijek, Apatovac, Glogovnica, Ivanac, Sv. Helena, pa na sjeveroistoku prema cesti Ludbreg-Koprivnica naselja Ludbreški Ivanec, Ribnjak, Duga Rijeka, Radeljevo, Grabičani, Prkos, Veliki i Mali Poganac, Rasinja i druga - bila su svjedoci i aktivni učesnici NOP-a.

> »Već i sam geografski položaj Kalnika uvelike je određivao njegovu ulogu u vojnoj i političkoj strategiji NOP-a. U istočnom dijelu Kalnika nalazi se nekoliko srpskih sela (Poganac, Ribnjak, Duga Rijeka, Segovina, Prkos, Botinovac i ustaničko selo mješovitog nacionalnog sastava Vojakovački Osijek) iz kojih je Pavelić već u 1941. godini počeo sprovoditi zločinačku politiku iseljavanja i likvidiranja srpskog stanovništva te djelovati na razbijanje povjerenja među Hrvatima i Srbima. Upravo zbog toga što su se Hrvati i Srbi, komunisti, našli već 1941. godine u zajedničkoj borbi, a Kalnik imao središnju geostrategijsku poziciju u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, ovo će područje postati najpogodnije za vođenje partizanskog rata i razvoj NOP-a.«[14]

Kalnik će postati pojam i legendarno područje za ustanak i razvoj narodnooslobodilačke borbe u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, jer njemu su gravitirali industrijski i trgovački centri kao što su bili Varaždin, Ludbreg, Koprivnica, Križevci i Novi Marof. Ali i mnogo šire područje Kalničke gore i njenih naselja bit će veliko utočište i uporište brojnim partizanskim jedinicama iz Hrvatskog zagorja, Slavonije, Podravine i Moslavine, te iz Krajine. Kalnik će postati svojevrstan revolucionarni centar u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, poprište na kojem se često rješavala sudbina revolucije u ovim krajevima.

Isti, n.dj., str. 28.
Blažeković, Stjepan, Bjelovar. Sveučilišna naklada »Liber«, 1985.
Kolar-Dimitrijević, Mira, n.dj., str. 25
Isti, n.dj., str. 27-30.
Rade Bulat, Karakteristike oružane borbe-u Zagrebačkoj oblasti, Zbornik sjeverozapadna Hrvatska u NOB i socijalističkoj revoluciji, str. 100.

Geografsko jezgro Moslavine je Moslavačka gora. Samačka planina savsko-dravskog međurječja s niskim vrhovima (Humka - 489 m, Kaluderov grob - 440m). Moslavačka gora se proteže između rijeka Lonje na jugu, Česme na zapadu i sjeveru, Ilove i Garešnice na istoku, te Trnovitice na sjeveroistoku. Moslavačka gora - između Alpskog i Rodopskog spleta - ubraja se među najstarije planine Jugoslavije. [5]

VOJNOSTRATEŠKA SITUACIJA I ZNAČENJE SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

Od prvog dana svog osnivanja Divizija je uglavnom operirala u sjeverozapadnoj Hrvatskoj (Zagrebačka oblast) na području 10. korpusa »Zagrebačkog« NOV i POJ i zapadnoj Slavoniji.

Vojnooperativno područje 10. korpusa obuhvaćalo je: Međimurje, Hrvatsko zagorje, Prigorje, Kalničko, Bilogorsko, Podravsko i Moslavačko područje, dio Posavine na lijevoj obali Save i grad Zagreb.

Divizija je najviše djelovala na Kalničkom, Bilogorskom, Podravskom, Zagorskom i Prigorskom području, a nakon uspostave srijemskog fronta 1944. godine u širem rejonu Virovitice i Daruvara u zapadnoj Slavoniji.

U području djelovanja Divizije osnovna karakteristika zemljišta je manevarsko, ravničarsko, nisko i srednjebrdsko područje, ispresijecano potocima, rječicama i rijekama o4 kojih su najveće Sava, Drava, Bednja, Sutla i Krapina. Tu se prostiru livade, polja i šume. Najviše planine su Ivanščica 1068m, Kalnik s trigonometrom 643m, Medvednica sa Sljemenom 1036m, Ravna gora s najvišom tačkom 680m, Strahinščicom i Bilo-gorom s Visom 268 m.

Područje je gusto naseljeno. Najveći broj stanovnika živio je u Zagrebu, Varaždinu, Koprivnici, Bjelovaru, Križevcima i Čakovcu. Sela u ravničarskom kraju su velika, izdužena često desetak kilometara uz cestu, posebno podravska i u području Bjelovara, s mnogo stanovnika, za razliku od sela u brdskim područjima. Ali gotovo u svim ovim brdima čovjek je živio odavno, tako da je u toku NOB-a bilo dosta stanovnika koji su u svojim selima proizvodili hranu. Upravo ta sela bila su sposobna za prihvat, odmor i zaštitu boraca i ranjenika.

Mnoga sela oko Ivanščice, Macelj-gore, Kalnika i Bilo-gore bila su izvan glavnih komunikacijskih pravaca, pa je neprijatelj u pravilu morao svojom pješadijom ići u potragu za partizanima. Izuzetak su Zagreb-Krapina-Rogatec, Zagreb-Zabok-Varaždin, Zagreb-Sv. Ivan Zelina-Varaždin, Zagreb-Dugo Selo-Križevci-Koprivnica koji imaju dobre cestovne i željezničke komunikacije. Neprijatelj ih je uvijek dobro čuvao, jer su se preko njih održavale veze Zagreba s kotarskim središtima u Hrvatskom zagorju: Klanjcem. Pregradom, Krapinom, Zlatarom i Ivancem. Od Zagreba prolazi cesta preko Sv. Ivana Zeline, Novog Marofa do Varaždina i dalje preko Čakovca u Mađarsku, preko Murske Sobote u Sloveniji za Austriju. Za njemačkog okupatora bila je izvanredno važna, pa je već do sredine 1943. asfaltirana od

Mila Kolar-Dimitrijević, n.dj., str. 30. »Kotar Čazma bio je bez direknih prometnih veza... Bogatstva zemlje nisu bila iskorištena niti ih je bilo moguće staviti u promet zbog potpune privredne izoliranosti tih krajeva i nagomilanih problema još iz vremena Vojne krajine. Veliki posjedi na jednoj strani i sve veća pauperizacija seljaka na drugoj strani dokrajčeni su tek nakon drugog svjetskog rata. Šumska bogatstva iskorištavaju velike firme u kojima dominira strani kapital, a stanovništvu kalničko-bilogorsko-moslavačkog područja ostaju samo niske zarade šumskih radnika i opustošeni šumski kompleksi...«

jugoslavenske granice St. Šentilj-Maribor-Ptuj-Varaždin do sela Komin. Cesta i pruga Zagreb-Koprivnica bile su također vrlo važne kao izravna veza srednje Evrope, posebno Mađarske, s Jadranskim morem. Od Križevaca se cesta i pruga račvaju prema Bjelovaru i preko Suhe Katalene za podravsku prugu i cestu. Ove komunikacije su, od ulaska u operativno područje 10. korpusa, od Ptuja pa preko Varaždina-Koprivnice-Virovitice i Osijeka stalno u toku rata bile od prvorazrednog značenja za neprijatelja. Bile su druga komunikacija po važnosti poslije pruge i ceste Zagreb-Novska-Beograd, jer prolaze jednim od ekonomski jačih krajeva u sjeverozapadnoj Hrvatskoj.

Pored ovih glavnih komunikacijskih pravaca u zoni djelovanja 32. divizije treba spomenuti niz vrlo dobrih cesta koje su ispresijecale gotovo sve mikroregije sjeverozapadne Hrvatske. To su Zaprešić-Donja i Gornja Stubica-Komin; Zabok-Bedekovčina-Zlatar-Lepoglava-Ivanec; Krapina-Bednja-Trakošćan-Cvetlin-Ptuj; Zagreb-Sesvete-Marija Bistrica-Zlatar-Bistrica-Konjščina-Podrute-Novi Marof; Podrute-Bela-Cerje Tužno; Novi Marof-Varaždinske Toplice-Ludbreg; Križevci-Gornja Rijeka-Visoko-Breznički Hum-Hrašćina-Trgovišće; Bisag-Žitomir-Marija Bistrica i Konjščina; Začretje-Radoboj-Golubovec; Vrbovec-Sv. Ivan Zelina; Dugo Selo--Brckovljani-Sv. Ivan Zelina; Bjelovar-Hrvatska Kapela-Virje; Bjelovar--Đurđevac; Bjelovar-Severin-Veliki Zdenci i mnoge druge.

Ovdje je na 1 km^2 dolazilo 220 m cesta (prvoga, drugoga i trećeg reda) i 63 m željezničke pruge, dok je tadašnji jugoslavenski prosjek bio 99m ceste i 43 m željezničke pruge na 1 km^2. Taj je odnos postajao još nepovoljniji uzme li se u obzir da je na tom području uz ceste navedenih kategorija bila razvijena i mreža općinskih i seoskih putova, također uvijek prohodnih, većim dijelom i za motorizirane neprijateljske snage.

U vojnooperativnom smislu neprijatelj je bio najosjetljiviji na zadržavanje većih partizanskih jedinica u Hrvatskom zagorju upravo zato jer je prirodna granica na rijeci Sutli bila i granica između tzv. NDH i »Trećeg Reicha«. Njemački okupator bio je najoprezniji kad su se jedinice od brigade do divizije približavale toj granici. Nije slučajno da jedinice 32. divizije, izuzev 1. zagorske brigade i Zagorskoga partizanskog odreda, nijedanput nisu prodrle u dolinu Sutle. Prolaz 14. slovenske udarne divizije u februaru 1944. na pohodu za Štajersku bio je zaista izuzetak, ali koji je teškim borbama ove divizije prilikom prelaska Sutle potvrdio ovo pravilo. Može se tvrditi da su operativna područja sjeverno od komunikacija Zagreb-Koprivnica i na zapadu prema Sloveniji, te Hrvatsko zagorje i Kalnik bili najosjetljiviji sektor djelovanja partizanskih odreda (Kalničkog, Zagrebačkog i Zagorskog) i 32. divizije, jer se uvijek tražila dobra pokretljivost, brzina, sposobnost iznenađivanja neprijatelja, neprekidno praćenje i ažuriranje obavještajnih podataka 0 namjerama neprijatelja koji nikad nije ostajao pasivan kad su naše jedinice od brigada naviše prelazile cestu Zagreb-Varaždin i kretale u Hrvatsko zagorje.

U završnim operacijama za oslobođenje zemlje potkraj 1944. i sve do oslobođenja zemlje značenje operativnog područja Bilo-gore, Podravine 1 Slavonije — pogotovu u širem rejonu Virovitice, Bjelovara i Banove Jaruge - raslo je iz dana u dan, jer su u međurječju Sava/Drava bile u povlačenju Armijska operativna grupa njemačke okupacione armije u Jugoslaviji i Grčkoj i sve ustaško-domobranske, Nedićeve, Ljotićeve, četničke formacije, okupacijski aparat njemačke vojske, razni izdajnici naših naroda i njihove porodice. Zasićenost živom silom i tehnikom tada je bila najveća na operativ-

nom području 6. udarnog i 10. korpusa, a rezerve hrane bile su pri kraju. Velika masa neprijateljske vojske i stanovništva u povlačenju još više je otežavala stvaranje redovnih uvjeta za snabdijevanje i prehranu vlastite vojske i naroda te zbrinjavanje ranjenika.

II

RAZVOJ NARODNOOSLOBODILAČKE BORBE U SJEVEROZAPADNOJ HRVATSKOJ DO OSNIVANJA 32. DIVIZIJE NOVJ

1. POČETAK PRIPREMA ZA OSLOBODILAČKU BORBU U SJEVEROZAPADNOJ HRVATSKOJ I OSNIVANJE PARTIZANSKIH GRUPA, ČETA I ODREDA

Na osnovu proglasa CK KPJ i CK KPH i drugih direktiva pripreme za ustanak u sjeverozapadnoj Hrvatskoj organizirale su partijske i skojevske organizacije i rukovodile njima. Okružni, kotarski, mjesni (gradski) komiteti i partijske ćelije - bili su realizatori i inicijatori stvaranja partizanskih jedinica.[1]

Partijske i skojevske organizacije sukobile su se sa fašističkim okupatorom u sjeverozapadnoj Hrvatskoj u svim područjima budući da je KPJ bila jedina politička snaga koja se otvoreno suprotstavila njemu i ustaškoj strahovladi. Pljačka i progoni Židova i Srba, izgoni, klanja, masovne deportacije u logore i prve likvidacije Srba, Židova, Cigana i komunista i svih protivnika ustaške tvorevine tzv. Nezavisne Države Hrvatske (NDH) navijestili su fašizam kao rasistički državni sistem terora i u ovom području sjeverozapadne Hrvatske.

Nakon proglašenja NDH i Mačekovog poziva na suradnju s novom ustaškom vlasti 10. travnja 1941. godine, dio Seljačke zaštite zajedno s ustaškom organizacijom »Križari« poslužio je kao jezgro za stvaranje Pavelićevih oružanih snaga.

Masovne progone, hapšenja i iseljavanja pratilo je osnivanje ustaških logora. Logor »Danica« na sjevernoj periferiji Koprivnice osnovan je medu prvima nakon proglašenja NDH ne samo u sjeverozapadnoj nego u cijeloj Hrvatskoj. U sjevernoj Hrvatskoj osnovani su i logori u Loboru i Gornjoj Rijeci, napunjena je i stara kaznionica u Lepoglavi, te zatvori u Zagrebu, Varaždinu, Čakovcu, Bjelovaru.[3]

U sjeverozapadnoj Hrvatskoj već u ljeto 1941. god. NOP je u fazi političkih i organizacionih priprema.

[1] **Joksimović, Sekula, Osnivanje i razvoj oružanih snaga NOV sjeverozapadne Hrvatske 1941-1945, Zbornik, Sjeverozapadna Hrvatska u NOB-i i socijalističkoj revoluciji, Varaždin, 1976, str. 137-144.**
Antonovski, Ivan, Formiranje i razvoj partizanskih vojnih formacija na području Hrvatskog zagorja, Podravine, Kalnika i Moslavine u toku NOR-a 1941-1945, n.dj. str. 160-163.

[2] **U svim kotarima, općinama i selima s hrvatskim stanovništvom, državnu i lokalnu upravu uoči rata držale su već pristaše HSS-a. Oni su bili zastupnici u Saboru, kotarski predstojnici, općinski načelnici, šefovi policije, školski nadzornici i seoski knezovi.**
Hrvatsko zagorje u revoluciji, Školska knjiga, Zagreb, 1981, str. 109-113.

[3] **Horvatić, Franjo, Koncentracioni logor »Danica«, Zbornik, str. 869-884. Lengel-Krizman, Narcisa, Sabirni logori i dječja sabirališta na području sjeverozapadne Hrvatske 1941-1942, Zbornik, str. 884-899. Peršen, Mirko, Logor Lepoglava, Zbornik, str. 824-840.**
Lapter, Vladimir, Deportacija Jevreja iz Varaždina, dokumenat Jevreji Varaždinske gimnazije, Zagreb 1986. god. Muzej revolucije Varaždin, Kapun, Vladimir, Oküpatorski zatvori u Čakovcu, Zbornik, str. 899-919, Madarić, Vlado. Sjećanje na ustaški logor u Lepoglavi 1941. god., Zbornik, str. 856-869.

Jedan od vrlo važnih događaja je održavanje partijske konferencije za Okrug Bjelovar, 5. juna 1941. na Kalniku, gdje su izabrani članovi Okružnog komiteta KPH Bjelovar i dogovoreno da se prikuplja oružje i formiraju oružane grupe, jezgra budućeg Kalničkog odreda. U grupe stupaju komunisti i članovi SKOJ-a koji se do povećanja ovih grupa zadržavaju na Kalniku i po Bilo-gori, u Moslavini i Zagorju.[4]

Oštre mjere i prijetnje, hapšenja i razna zastrašivanja nisu mogli zaustaviti jačanje i širenje NOP-a na Kalniku. Oružana jezgra je bio odred od 56 boraca kojima je komandirao Božo Lajner. Ni ofenziva koju neprijatelj izvodi 23. aprila 1942. sa 3.000 ustaša i domobrana, nije uništila Kalnički partizanski odred iako je bio opkoljen u kalničkoj šumi.

Probio se kroz obruč uz gubitak od samo jednog mrtvog i 3 ranjena borca. Međutim, tada komanda donosi pogrešnu odluku da se Odred podijeli u manje grupice i skloni po selima. Grupe koje su krenule u dolinu rijeke Bednje u selo Hrastovsko i Martijanec stradale su zajedno sa Božom Lajnerom.[5]

Vod razbijenog Kalničkog odreda od 16 boraca koji je s Milošem Manojlovićem Mirnom krenuo prema Bilo-gori spasio se. U oktobru 1942. priključio se novom Kalničkom odredu koji je 10. oktobra 1942. stvoren u Bijeloj u Slavoniji od Banijske proleterske čete, dobrovoljaca iz slavonskih odreda i boraca s područja sjeverozapadne Hrvatske, koji su bili u sastavu slavonskih partizanskih odreda. Kalnički odred, sastavljen od dva bataljona sa 190 boraca, dobro naoružan, u kojem su bili prokušani, hrabri i svjesni borci, pod smjelim i vještim rukovođenjem njegovog komandanta Mate Jerkovića i političkog komesara Josipa Horvata Jože, nezadrživo je krenuo iz Slavonije, preko Bilo-gore i Podravine, razoružavajući ustaško-domobranske i žandarske posade. Stigao je potkraj oktobra na Kalnik. Tada mu se pridružila i Zumberačka četa koju su doveli novi komandant Kalničkoga partizanskog odreda Izidor Štrok i komandir i komesar čete Šime Hudek i Ivo Robić. Četu su sačinjavali kordunaški proleteri, treći vod Zagorskog odreda (čete) i dobrovoljci iz Zagreba.[6]

Odlučnom aktivnošću odred se brzo povećavao i širio prostor za borbeno i političko djelovanje. Analiza izvještaja Štaba Kalničkog partizanskog odreda od 10. januara 1943. pokazuje daje odred na području Kalnika, Bilo-gore, Podravine i Hrvatskog zagorja od 20. 11. do 16. 12. 1942. svaki drugi dan izvodio po jednu uspješnu akciju. To je zabrinulo neprijatelja, unijelo paniku i strah u njegove redove koji su gotovo svakodnevno doživljavali politička i vojna iznenađenja. Upravo ofenzivnost i velika pokretljivost Odreda od dolaska na Kalnik, stvorili su mu povjerenje u narodu koji je stupao u njegove redove, stvarao NOO, pomagao u rušenju komunikacija, zbrinjavanju ranjenika i sve se manje odazivao ustaškoj vlasti i služenju u domobranstvu.

U izvještaju komesara Kalničkog partizanskog odreda Jože Horvata Štabu 2. operativne zone od 21. decembra 1942. kaže se:

[4] Gregorić, Pavle, NOB u istočnom dijelu sjeverozapadne Hrvatske, Zbornik, str. 284-289., Blažeković, Stjepan, Bjelovar, vidi Partizanske oružane grupe 1941. godine, str. 94, i Partizanske akcije u okrugu 1941. godine, str. 98.

[5] Joksimović, Sekula, n.dj., str. 146.
Milosavljević, Rade, Borbeni put 1. kalničke NO čete, Podravski zbornik 81.

[6] Grada 1941-1945, knjiga II, dok. 106, str. 213.
Štrok, Izidor, Dolazak partizanske čete iz Žumberka u sjeverozapadnu Hrvatsku (Kalnik), Zbornik, Sjeverozapadna Hrvatska u NOB-i i socijalističkoj revoluciji, str. 351-366.
Milosavljević, Rade, Prekretnica na Kalniku, Podravski zbornik 82.

»Štab Kalničkog partizanskog odreda nalazi se ovaj čas u Štabu III Operativne zone, kamo je stigao na poziv sekretara CK KPH (Vlado Popović - red.) zbog konferencije povodom osnivanja novih brigada, odnosno Divizije...
Od posljednjeg našeg izvještaja pa do danas dogodilo se je dosta toga u životu našeg Odreda. U neprestanoj borbi sa neprijateljskim bandama mi smo se razvijali i jačali i danas se ponosimo time što je i naš Odred dao 2 bataljona za formiranje naših brigada.. .«[7]

U sjeverozapadnoj Hrvatskoj je uporno djelujući u narodu Komunistička partija uspijevala ostvariti jedinstvo svih na liniji borbe za slobodu, bolji socijalni život i pravdu, jer je taj narod u svojoj mukotrpnoj historiji osjetio teret tuđina i izrabljivanje od vlastite buržoazije.[8]

Razobličavanje Mačeka i HSS-a bilo je ključno za spoznaju istine o njegovoj izdaji i sprezi s ustašama i njemačkim okupatorom. Isto je tako bilo važno i pokazati da su u partizanskim redovima borci iz ovih krajeva, Hrvati, Srbi, seljaci, radnici, đaci, studenti i da su to domaći ljudi, a ne ostaci vojske i oficira stare jugoslavenske vojske.[9]

U Kalničkom i Moslavačkom partizanskom odredu, osnovnim jezgrima jačanja i širenja oružane oslobodilačke borbe u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, borački i rukovodni kadar imao je visoku idejnu i političku svijest.

Kalnički odred je u svojim redovima imao veliki broj borbenih i iskusnih boraca, proletera Banije, Korduna, Slavonije i boraca iz ovih krajeva koji su prošli vatrena i borbena iskustva na drugim terenima. Ona su im pomogla da znalački primjenjuju partizansku taktiku u borbi i politički djeluju u narodu.

Potkraj decembra (30. 12.) 1942. u Slavoniji se formira 4. (12) slavonska divizija od dviju brigada, što je bio izvanredno važan vojno-politički događaj. Divizija, koja je ubrzo imala i treću brigadu (12, 16. i 17), postala je snažna operativna jedinica ne samo za Slavoniju, nego i za Zagrebačku oblast.

2. PRODOR 12. DIVIZIJE I KALNIČKOGA PARTIZANSKOG ODREDA U HRVATSKO ZAGORJE

Borbe na Kalniku, napad na Jalkovec i oslobođenje Lepoglave
(juli 1943. godine, Sekc. Čakovec, 1:100.000)

Vrhovni štab i drug Tito 9. januara 1942. izdaju direktivu o formiranju operativnih zona u Hrvatskoj smatrajući da, nakon stvaranja većih partizanskih jedinica - divizija, brigada i odreda - okupatoru treba zadavati snažne udarce na području sjeverno od Save gdje leži čvor situacije za daljnji razvoj NOP-a u Hrvatskoj.

U skladu s takvom direktivom u kojoj je utvrđen osnovni pravac djelovanja sjeverno od Save, u junu 1943. godine Glavni štab NOV i POH naređuje Štabu 3. operativne zone da uputi 12. diviziju NOVJ osnovanu i od bataljona Kalničkog i Moslavačkog partizanskog odreda na Kalnik i u Hrvatsko zagorje

[7] Ova dva bataljona izdvojena su iz Kalničkoga partizanskog odreda i ušla su u novoformiranu 4. (12) diviziju NOVJ koja se nazivala »Slavonskom«.
[8] Božičević, Ivan, Sjećanja, Zagreb, 1986.
[9] Gutić, Mirko, Proces polarizacije stanovništva i porast uticaja NOP-a u sjeverozapadnoj Hrvatskoj 1941-1945, Zbornik, str. 258-272.
[10] Belinić, Marko, O Drugoj operativnoj zoni Narodnooslobodilačke vojske i partizanskih odreda Hrvatske, Zbornik, str. 120-137.

i da zajedno s Kalničkim partizanskim odredom borbeno djeluje prema hrvatsko-slovenskoj granici.

Partizanske jedinice na području sjeverozapadne Hrvatske nalazile su se pod komandom Štaba 2. operativne zone NOV i POH. Sjedište Štaba je bilo u Žumberku, na periferiji njegovoga operativnog područja, pa nije na vrijeme mogao dobivati vojnu i političku pomoć, što je otežavalo rukovođenje, koordinaciju i prenošenje iskustava. Štabovi Kalničkog i Moslavačkog partizanskog odreda mnogo su lakše održavali veze sa Štabom 3. operativne zone u Slavoniji, što ih je nužno upućivalo na čvrstu suradnju, iako nisu bili Štabu 3. operativne zone neposredno potčinjeni, pogotovu u zbrinjavanju ranjenika, za koje se još nisu bile organizirale prihvatne bolnice u Moslavini i na Kalniku.

27. juna 1943. iz Slavonije 12. divizija krenula je preko istočne Bilo-gore u pravcu Kalnika. U prolazu preko Bilo-gore Divizija je vodila borbu s dijelovima 187. njemačke rezervne divizije kod Velike Pisanice i Velikog Grđevca. Ostavljajući 18. brigadu da vodi zaštitničke borbe s njemačkim jedinicama, 12. divizija je krenula prema selima Apatovac i Ludbreški Ivanec gdje je uspostavila suradnju i vezu s Kalničkim odredom. Dolaskom na Kalnik formira zajednički operativni štab za koordinaciju akcija s Kalničkim odredom. U sastavu Štaba bili su: komandant Mate Jerković, politkomesar Marijan Cvetković, načelnik Štaba Rade Bulat, zamjenik komandanta Milan Stanivuković i zamjenik politkomesara Jože Horvat. Djelovanje Operativnog štaba počinje 4.7.1943. kad se donosi odluka o akciji na domobransko uporište Jalkovec i napadu na Lepoglavu radi oslobođenja naših drugova, političkih zatvorenika, i daljnjim akcijama prema hrvatsko-slovenskoj granici.

Pripreme za akciju na Jalkovec odmah su počele. U selu Slanje, u kući dede Tkalčića, održan je sastanak nekoliko članova Operativnog štaba sa suradnikom NOP-a koji je djelovao u Štabu Artiljerijskog diviziona u Jalkovcu Markom Petrovičem, i dogovoreno je vrijeme napada na Jalkovec. Petrovič je dao sve potrebne podatke o stražama i lozinku za ulazak u domobransku artiljerijsku kasarnu u Jalkovcu.

7. jula po danu Divizija i Kalnički odred spustili su se u dolinu Bednje, sjeverozapadno od Ivanščice. Neprijateljski garnizoni u Varaždinskim Toplicama i Novom Marofu očekivali su napad. U sumrak su između Novog Marofa i Varaždina određene jedinice prešle rijeku Bednju. Akcija u Jalkovcu izvršena je po planu. Na određenom mjestu je bojnik (major) Varda dočekao patrolu Kalničkoga partizanskog odreda, uveo je u kasarnu, a zatim su jedinice za razoružanje Diviziona otpočele akciju. Svi domobranski oficiri s majorom Vardom Demetrom dobili su naređenje da pozovu domobrane na predaju i spriječe prolijevanje krvi. Domobrani su poslušali i cjelokupnu opremu od 8 topova, 250 pušaka i nekoliko jahaćih konja predali partizanima. Na licu mjesta onesposobljeno je 6 topova i dva vagona granata uništeno eksplozivom. Dva topa s potrebnim brojem granata i konjskom zapregom uzele su jedinice za izvršenje akcije na Lepoglavu. 250 domobrana i 6 oficira: komandant major Varda Demetar, zatim Marko Petrovič, Mirko Habdija, Josip Rukavina, Vladimir Slobođaninov i Ivica Magličić, 250 pušaka i 40.000 puščanih metaka bili su velik uspjeh jer nismo imali ni jednu žrtvu.

[11] **Matetić, Vlado, Značajnija dejstva jedinica NOV i POH u sjeverozapadnoj Hrvatskoj od sredine 1943. do oslobođenja, str. 80-82. Jerković, Mate, Sadejstvo VI. slavonskog i X. zagrebačkog korpusa u NOR-u, Zbornik, str. 224-227.**

Po planu Operativnog štaba 9. jula, nakon kraćeg odmora (12. brigada i jedan bataljon Kalničkog odreda sa Kozjeg Hrpta) krenuli su u dolinu Bednje gdje se, poslije akcije na Jalkovec, 1. bataljon Kalničkog odreda sa dva topa nalazio u Margečanu. 2. bataljon Kalničkog odreda sa zarobljenicima i plijenom iz Jalkovca prikupio se u selu Osijek, Kamešnica, na južnim obroncima Kalničke gore. 16. omladinska brigada dobila je pravac kretanja Zajezda.

Pokret oko 2.000 partizana sa dva topa dolinom Bednje i obroncima Ivanščice bio je prava demonstracija snaga NOV. Ustaško-domobranske jedinice 10. i 11. jula pokušavale su uz podršku avijacije i tenkova zadržati brigade Divizije i Kalnički partizanski odred u njihovu prodoru prema Ivancu i Lepoglavi. Kod Sv. Ilije ustaški avioni uništavaju most i jedan top, pa je preostao još samo jedan za napad na Lepoglavu.

Odlučeno je da napad na Lepoglavu izvrši 12. brigada, a Omladinska brigada zatvori pravce prema Zagrebu i Krapini na južnim padinama Ivanščice i Strahinščice. Kalnički partizanski odred, bez jednog bataljona, postavio je osiguranje prema Varaždinu u blizini Ivanca s planom da u pogodnom trenutku upadne u Ivanec. Određeno je da vrijeme napada bude po noći 12/13. jula 1943. god., s planom da se još u toku noći oslobode politički zatvorenici.

U Lepoglavi je bilo oko 700 zatvorenika od kojih više od 100 političkih. Komisija Operativnog štaba s načelnikom Radom Bulatom na čelu, u kojoj su bili Radivoj Davidović,[12] Marijan Cvetković, Mihajlo Javorski i Zvonko Komarica, evidentirala je političke zatvorenike i oslobodila i one koji su bili zatvoreni zbog manjih krivičnih delikata. 50 kriminalaca i ubojica nisu pušteni na slobodu već su pod zatvorskim stražama upućeni u kotarsko mjesto Ivanec odakle su kasnije vraćeni u Lepoglavu.

Osvajanje Lepoglave iznenadilo je narod ovog dijela Zagorja koji nikad ranije nije vidio velik broj dobro naoružanih partizana. Pad kaznionice duboko ga se dojmio.[13] Ljudi su pitali otkud toliko partizana s topovima i mitraljezima. U narodu je pogotovu povoljno odjeknulo da su partizani spriječili zločince da pljačkaju po Lepoglavi i da su vraćeni natrag u zatvor. Dio zatvorenika stupio je u naše jedinice, a među njima i svi politički zatvorenici.

Partizani u Lepoglavi bili su još snažniji izazov neprijatelju koji je od pokreta 12. divizije iz Slavonije započeo »borbu neprestanu«.

Sada je njegova agresivnost bila još veća. Neposredna blizina hrvatsko-slovenske granice (zapravo granice sa »Trećim Reichom«) još je više povećala njemačku zabrinutost. Nijemci čitav dan bombardiraju partizane i ne mogu ih zadržati. Prikupljenost tolikih naših jedinica u trokutu Lepoglava, Trakošćan, Krapina Nijemci su protumačili kao da partizani žele preko granice.

Ali Operativni štab je već kod Cvetlina, pošto su se jedinice 12. brigade već nalazile u Trakošćanu, odbivši napade neprijatelja u rajonu Ravne Gore, imao plan da na pravcu Trakošćan-Cvetlin upadne samo s manjim jedinicama. Izviđanje i pojačani otpor neprijatelja duž granice, stalno djelovanje avijacije i tenkova, nametnuli su Operativnom štabu dilemu: preuzeti novi rizik daljnjim prodiranjem u Sloveniju ili se pod borbom vraćati na Kalnik.

Davidović, Radivoj, Sećanje na robiju u Lepoglavi, Zbornik, str. 840-856.
Tehnika Agitpropa OK KPH Varaždin 16. jula 1943. godine izdala je posebnu obavijest pod naslovom Pad hrvatske Bastille. Arhiv Hrvatske, KP - 94/4182.

Top je isto tako otežavao brzo izvođenje pokreta i manevara jedinica po brdovitim i pošumljenim predjelima Macelj-gore i Ivanščice. Haubica 100 mm bila je na konjsku vuču i ona je postajala sve veći teret. Kod Trakošćana Operativni štab odlučuje da se 12. brigada i Kalnički partizanski odred vrate na Kalnik i Bilo-goru preko Strahinščice i južnih padina Ivanščice.

22. jula ustaško-domobranske snage i dijelovi 187. rezervne njemačke divizije - uz najveću podršku avijacije i tenkova - kreću žestoko u napad iz pravca Novog Marofa, Varaždinskih Toplica, Ludbrega, Rasinje, Križevaca. Cilj im je uništenje naših snaga na tom prostoru. Odlučnost s kojom je neprijatelj napadao prema Apatovcu nagovještavala je tešku borbu.

Nakon oslobođenja Lepoglave borbe s neprijateljem postale su neprekidne. Naše jedinice su vodeći borbe prelazile po 20km pješačeći na dan, neredovito se hraneći i bez odmora, štiteći svoje ranjenike. Ovom ofenzivom bile su sputane za nove manevre. Neprijatelj je iznenada iz šume Kalnik uspio prodrijeti u selo Apatovac, pa je Operativni štab naredio protunapad svim snagama. Partizani su razbili neprijateljsku »koturašku bojnu« kod Ludbreškog Ivanca i odbacili ustaško-njemačke snage prema Glogovnici. Operativni štab je poslije toga naredio da u noći 23/24. jula 12. divizija s ranjenicima krene natrag u Slavoniju, a Kalnički odred ostane na ovom području.

Nastupajući od Ludbrega i Rasinje neprijatelj je izvršio protunapad i onda se počeo povlačiti, napuštajući Veliki Poganac, Ivanac i Apatovac.

U borbama kod Ivanca poginuo je komandant 3.bataljona Kalničkoga partizanskog odreda Nikola Severović, domaći sin iz Belanovog sela, koji je proglašen za narodnog heroja Jugoslavije.

Pohod 12. divizije i Kalničkoga partizanskog odreda u Hrvatsko zagorje i njihove uspješne akcije pokazali su narodu Kalnika i Zagorja kolika je i kakva snaga našeg NOV-a. Dotada se neprijatelji na tom tlu još nisu bili sreli s toliko brojnim i borbenim jedinicama. Bilo je to za njih veliko iznenađenje, jer se poklopilo s trenutkom kad njemački okupator u 4. i 5. ofenzivi protiv glavne grupacije NOV-a oko Vrhovnog štaba, na Sutjesci i Zelengori, pokušava stvoriti utisak o uništenju NOV-a. Upravo na granici Hrvatske i Slovenije, poslije uspješno izvedenih akcija na Jalkovec, u neposrednoj blizini Varaždina (u kojem je bilo oko 4.000 neprijateljskih vojnika) pala je tvrđava Lepoglava. To nikakva neprijateljska propaganda nije mogla prikriti. Hrvatski narod je vidio i u borbi osjetio snagu i moć narodnooslobodilačke vojske i shvatio da se ona bori protiv okupatora i domaćih izdajnika ustaša i svih neprijatelja naroda.

Više od dvadeset dana 12. divizija i Kalnički partizanski odred zajedno su na Kalniku i u Zagorju vodili borbe u kojima je neprijatelj upotrebljavao oko 4-5.000 vojnika. Neprijatelja je neprekidno podržavala artiljerija, avijacija i 20 lakih i srednjih tenkova.

Gubici su na obje strane bili znatni. Neprijateljevi su bili mnogo veći nego što ih iskazuje u svojim izvještajima. Ubijeno je 289 neprijateljskih vojnika, 487 zarobljeno, a nije utvrđen broj ranjenih. Zaplijenjeno je više od 500 pušaka, 50.000 puščanih metaka, 2 topa, 1 p. mitraljez i 4 teška mitraljeza. Uništena su 4 kamiona, oštećeni 4 tenka i 6 topova.

Gubici Divizije i Odreda bili su:

12. divizija - 41 mrtav, 90 ranjenih i 20 nestalih. Kalnički odred: 29 mrtvih, 21 ranjen i 12 nestalih. Ukupno 70 mrtvih, 111 ranjenih i 30 nestalih.

Utrošeno je više od 40.000 puščanih metaka.

Partizani su pred narodom vodili 16 borbi i sve uspješno okončali.

Jedinice 2. bataljona Kalničkog odreda i osiguranje Operativnog štaba a u sadejstvu sa 16. omladinskom brigadom »Joža Vlahović« iz Ivanca izbacili su ustaše protunapadom iz sela Apatovac, te drugog dana i iz Velikog Poganca.

Neprijatelj nije uspio uništiti partizanske jedinice niti ih onesposobiti za borbeno djelovanje.

Odmah nakon odlaska 12. divizije za Slavoniju iz mnogih tih krajeva dobrovoljci će stupati u Kalnički odred ili novoformirane udarne grupe u Zagorju, Prigorju i na Bilo-gori.

Njemački okupator nije krio svoje iznenađenje kad je u svojoj štampi pisao da su partizanske granate pale na teritorij »Trećeg Reicha« i slao foto-reportere da slikaju napuštenu partizansku haubicu u dolini Bednje kod Trakošćana.

Narod Hrvatskog zagorja i Kalnika bio je svjedokom agresivnosti i žestine neprijateljskih napada, ali i hrabrosti partizanskih boraca koji su nezadrživo jurišali, odbijali napade neprijatelja i gonili ga na odstupanje.

3. STVARANJE BRIGADE »BRAĆA RADIĆ« I NJENE PRVE AKCIJE I BORBE

Borbe kod Svibovca, rušenje pruge Križevci-Koprivnica, oslobođenje Novog Marofa. (Septembar 1943. god., Sekc. Čakovec 1:100.000)

Odjek pohoda 12. divizije i Kalničkoga partizanskog odreda u Hrvatsko zagorje i njihove jednomjesečne borbe na tlu Zagorja, Kalnika i Bilo-gore najneposrednije su doprinijeli širem prilivu novih boraca. Kalnički partizanski odred imao je već u početku augusta više od 450 naoružanih boraca, a Moslavački 350 boraca. Time su na Kalniku i u Moslavini objektivno i subjektivno bili stvoreni svi preduvjeti za formiranje brigade.

Još u rano proljeće Glavni štab NOV i POH i CK KPH traže od štaba 2. operativne zone da se što prije prebaci sjeverno od Save i najneposrednije preuzme rukovođenje NOB-om na tom dijelu svog teritorija. Stalno ističu osnovnu strategijsku opredijeljenost da vojno i političko težište aktivnosti treba stalno prenositi u hrvatske krajeve, sjeverno od Save, gdje se ustaškoj tvorevini tzv. NDH mogu zadati najveći udarci.

S takvim zadatkom načelnik Štaba 2. operativne zone Rade Bulat potkraj maja 1943. sa Žumberka kreće put Moslavine i Kalnika da izvrši sve potrebne pripreme za formiranje prve brigade u sjeverozapadnoj Hrvatskoj i za dolazak Štaba Zone i 13. proleterske brigade »Rade Končar« na to područje.

Vojno-politička situacija u početku augusta omogućavala je stvaranje brigade. Ali zakašnjenje u formiranju brigade objašnjava Štab 2. Operativne zone u svom izvještaju Glavnom štabu od 13. 8. 1943. ovako: »što je bilo slabo naoružanje jednog i drugog odreda (Kalničkog i Moslavačkog - Red.), a komandni kadar slab i neuvježban za rukovanje jačim jedinicama«, iako su »uslovi za mobilizaciju na sektoru Kalnika i Moslavine veoma dobri. Gotovo svakog dana dolaze novi borci, koji se javljaju za naše jedinice. Kad bi bilo toliko oružja koliko bi se moglo nakupiti boraca, mogli bi brzo formirati jaku jedinicu.«

U isto vrijeme kad se piše taj izvještaj, u Moslavini i na Kalniku formiraju

[14] **VII, Tom V, knj. 18, dok. 45, str. 149-150**

se udarni bataljoni sa zadacima: Kalnički da prokrstari Hrvatskim zagorjem na području Zlatarskoga, Krapinskog, Pregradskog i Klanječkog kotara, a Moslavački u trokutu Čazma, Bjelovar, Križevci.

Iz Kalničkog odreda izdvojeno je 20 provjerenih boraca, koji su naoružani puškama i jednim puškomitraljezom upućeni na zapadni dio Bilo-gore radi formiranja Bjelovarskoga partizanskog odreda. Tu je već djelovalo oko 200 partizana u udarnim grupama. U okolici Dugog Sela stvorena je Posavska četa koja je djelovala u neposrednoj blizini Zagreba. Pri štabu Kalničkoga partizanskog odreda osnovan je dopunski bataljon sa oko 130 ljudi.

Vojno-politička situacija se svakog dana sve povoljnije razvijala i nije se dugo čekalo na stvaranje prve brigade NOP-a u sjeverozapadnoj Hrvatskoj. Udarni bataljoni su svojim aktivnostima stekli određena iskustva u manevriranju i borbama s neprijateljem na terenu, zaplijenili nešto oružja i - što je najvažnije - mobilizirali nove borce.

4. septembra 1943. god. štab 2. operativne zone NOV i PO Hrvatske izdao je Naredbu br. 27 o formiranju 2. brigade NOP-a u sjeverozapadnoj Hrvatskoj:

> »1. Od Kalničkog udarnog bataljona »Matija Gubec«, Moslavačkog udarnog bataljona i I Bataljona I Kalničkog odreda formira se II Narodnooslobodilačka brigada II Operativne zone Narodnooslobodilačke vojske i partizanskih odreda Hrvatske.. ,«[15] [16]

Nakon dva dana odmora i sređivanja Brigada je dobila zadatak da krene u dolinu rijeke Bednje i da se razmjesti u selima Svibovec i Leskovec. Pojava Brigade na tom prostoru odmah je izazvala pokret njemačko-ustaško-domobranskih snaga iz Varaždinskih Toplica i Ludbrega. Brigada je prvu borbu odmah prihvatila kod Svibovca. Potukla je i odbacila neprijatelja koji se povukao u Varaždinske Toplice.

Prva borba novoformirane brigade uspješno je završena. Gubitaka na strani Brigade nije bilo, a neprijatelj je bio prisiljen na brzo izvlačenje iz borbe.

Nakon kapitulacije fašističke Italije, Nijemci su, zbog situacije u Mađarskoj (odlazak Hortija), iz Zagreba počeli ubrzano upućivati svoje jedinice u Mađarsku komunikacijama Zagreb-Koprivnica. Poslije borbe kod Svi-

[15] VII, Tom V, knj. 19, str. 54.

[16] H brigada bila je druga, jer je 13. NO proleterska brigada »Rade Končar« već djelovala u Zumberku kao I brigada na području II operativne zone i bila pod njenim operativnim rukovođenjem. Ova novoosnovana II brigada dobit će u toku septembra 1943. godine ime Brigada »Braća Radić« i zapravo bit će 1. brigada u sjeverozapadnoj Hrvatskoj. U vrijeme formiranja Brigada je imala 750 prekaljenih boraca. Njena ideološko-politička snaga bila je u 40 članova KP, 104 kandidata i 128 članova SKOJ-a.

Brigada »Braća Radić« nazvana je tim imenom prema odluci CK KPH i GŠH. Braća Radić su svojim idejama i političkim i kulturnim radom bila duboko ukorijenjena u hrvatskom selu sjeverozapadne Hrvatske. U Austro-Ugarskoj Monarhiji, proganjani i zatvarani, bore se protiv austro-ugarske nagodbe i bečkog dvora. Antun Radić (1868-1919), književnik i političar, utemeljitelj je hrvatske etnografije i istražuje narodnu kulturu Hrvata. Osnivač je Hrvatske pučke seljačke stranke. Stjepan Radić (1871-1928), mlađi brat Antuna, postat će borbeni tribun seljačkih masa u staroj Jugoslaviji i osnivač Hrvatske republikanske seljačke stranke (HRSS). Istupa nakon ujedinjenja protiv centralizma i velikosrpske hegemonije i bori se za republiku u teškim uvjetima monarhističke vladavine kralja Aleksandra Karađorđevića. Teško ranjen u Skupštini 1928. umire od zadobivenih rana u nastojanju da se u staroj Jugoslaviji uspostavi novo državno uređenje, koje će osigurati ravnopravnost svih naroda. Ideje braće Radić je dr. Vladimir Maček na čelu Hrvatske seljačke stranke (HSS) izdao, dajući punu podršku ustašama prilikom formiranja fašističke tvorevine tzv. NDH.

bovca Brigada je odmah pokrenuta iz doline Bednje prema pruzi Križevci--Koprivnica i razmjestila se u selima Botinovac i Mali Poganac sa zadatkom zatvaranja komunikacija Križevci-Koprivnica i ometanja saobraćaja. U prvom planu trebalo je da Brigada razruši prugu i onesposobi je za saobraćaj. U rušenje pruge uključen je i Kalnički odred. Brigada je imala zadatak štititi odred koji je s narodom iz sela Botinovac, Mali Poganac i Grabričani u toku dvije noći rušio prugu na odsjeku Carevdar-Lepavina. Pruga je u dužini od 3 kilometra bila onesposobljena za saobraćaj.

Na svom borbenom putu Brigada je vodila akcije koje su njoj i njezinim borcima za nepunih sedam dana počele stvarati slavu. Borbenost i moral su njezine osnovne karakteristike. Okolni neprijateljski garnizoni u podnožju Kalnika strepili su od iznenadnih napada. Brigada je bila u stalnom pokretu. Ni na jednom mjestu nije se zadržavala dugo. Pošto je zaustavila svaki saobraćaj na pruzi i cesti Križevci-Koprivnica, već 13. septembra je s jednim bataljonom u dolini Varaždinskih Toplica razoružala jednu konjičku patrolu.

Sutradan, 14. septembra, na pruzi Ludbreg-Varaždin jedan njezin bataljon uništava putnički vlak, zarobljava 3 feldžandara i 6 domobrana i zapljenjuje 5 karabina i 1 pištolj.

Brzina kojom Brigada napada i manevrira iz jednog kraja na drugi jako zbunjuje neprijatelja. Panika u Varaždinu, Ludbregu, Varaždinskim Toplicama i Novom Marofu sve je češća. Taktika iznenadnog napada koju su partizani na Kalniku usvojili od početka djelovanja Kalničkoga partizanskog odreda nastavljena je u prvim borbama i akcijama Brigade.

15. septembra 1943. Brigada je preko Gornje Rijeke krenula u napad na Novi Marof. U tom uporištu neprijatelj je imao dvije satnije domobrana i oko 20 ustaša da osiguravaju komunikacije Zagreb—Novi Marof-Varaždin. Mjesto je jako razvučeno i kuće su razmještene u vidu pravokutnika, a na raskršćima cesta i oko tvrđih zgrada bili su izgrađeni rovovi od cigle. Brisan prostor u ravničarskom terenu oko Novog Marofa otežavao je prilaz jedinica uporištu, naročito istočno od ceste Novi Marof-Varaždin.

Zapovijesti bataljonima i jedinicama izdavane su usmeno na terenu.

Napad je izvršio 1. bataljon pod komandom Steve Miočinovića.

Podržavao ga je 2. bataljon. Napad je počeo 15. septembra točno u 24.00 sata. Nakon nekoliko odlučnih i vješto vođenih juriša koji su trajali jedan sat, neprijatelj je bio prisiljen položiti oružje. Pretrpio je gubitke od 20 mrtvih 1 neutvrđen broj ranjenih, zarobljeno je 90 domobrana i zaplijenjena su 2 teška mitraljeza, 7 puškomitraljeza i 120 pušaka.

Gubici Brigade: 6 ranjenih. Utrošak municije: 3.000 metaka.

Poslije zauzimanja Novog Marofa u garnizonu Varaždin se konstatira:

> »Sve željezničke i TT-veze pokidane. Na području Martijanec-Drenovac nalaze se tri partizanske brigade. Sprema se napad na Varaždin.«

Pored spomenutog plijena u Novom Marofu zaplijenjena je ogromna količina sanitetskog materijala i lijekova iz bolnice za tuberkulozu. Tri su liječnice dobrovoljno izrazile želju da se priključe partizanima i s njima pošle putem Kalnika.

35.000 puščanih metaka bila je solidna rezerva za predstojeće borbe.

U Novom Marofu razbijena je, zapaljena ili uništena općina sa spisima i sva ustaška nadleštva. Pad tog uporišta značio je prekid najkraće veze Zagreba s Varaždinom. Varaždin je bio odsječen. Kidanje TT i kopnenih veza još je više pojačalo paniku u redovima neprijatelja u Varaždinu.

4. FORMIRANJE ZAGREBAČKOGA, BJELOVARSKOGA I ZAGORSKOGA PARTIZANSKOG ODREDA

Za daljnji razvoj NOP-a u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, posebno za pripremu boračkoga, vojnog i političkog kadra, za stvaranje 32. divizije, izuzetno su značenje imala tri vojno-politička događaja. U relativno kratkom razdoblju, u vrijeme kad je Brigada »Braća Radić« vodila svoje prve borbe, formirani su Zagrebački, Bjelovarski i Zagorski NOP odredi.

Na Zagrebačkoj gori je 13. septembra 1943. godine formiran Zagrebački NOP odred[17] u koji su ušle Prigorska i Posavska četa, četa »Matija Gubec« i Ivanjovečka NOP četa. Zagrebački partizanski odred je pri formiranju imao 272 borca svrstanih u dva bataljona, da bi već nakon mjesec dana osnovao i 3. bataljon i povećao se na blizu 500 boraca. U decembru 1943. god. iz Zagrebačkoga partizanskog odreda će 1. i 2. bataljon otići u sastav novoformirane NO brigade »Matija Gubec«.

Na proplancima Bilo-gore, nedaleko od sela Mičetinca, formiran je 26. septembra 1943. godine Bjelovarski partizanski odred u koji su ušli borci partizanskih udarnih grupa koje je OK KPH Bjelovar počeo formirati još u julu 1943. god. Prilikom formiranja imao je dva bataljona sa 200 boraca, da bi nakon formiranja 3. bataljona Odred imao - već krajem oktobra 1943. godine - blizu 500 boraca. U decembru 1943. god. će Bjelovarski partizanski odred dati svoj Udarni bataljon za formiranje Brigade »Matija Gubec«.[18]

Od partizanskih grupa i bataljona s područja Zlatara, Krapine, Pregrade i Klanjca formiran je 5. oktobra 1943. god. u Sambolićima kod Selnice (južno od Zlatara) Zagorski partizanski odred. Pri formiranju imao je dva bataljona s ukupno 250 boraca da bi krajem 1943. god. već u tri bataljona (svaki po tri čete) imao oko 600 boraca.[19] U toku 1944. godine Zagorski partizanski odred formirat će čak sedam bataljona[20] i tako postati boračka i kadrovska osnova za formiranje i razvoj Brigade »Matija Gubec« i 1. zagorske brigade.

Sva tri NOP odreda, kojima treba dodati i već prije formirani Kalnički i Moslavački partizanski odred, bili su sastavljeni od boraca iz svojih okruga i sjeverozapadne Hrvatske i Zagreba u koje su organizacije KP i SKOJ-a slale borce i iz okupiranih gradova. Bili su to mladići i djevojke bez većih iskustava u ratovanju i bez vojničkog znanja. Ali upravo u tim odredima oni će ubrzo - kroz borbe i mnogobrojne akcije - izrasti u vrsne vojne i političke rukovodioce u vodovima, četama, bataljonima i brigadama.

Da nije bilo partizanskih odreda u sjeverozapadnoj Hrvatskoj i iskustva koje su borci u njima stekli, ne bi se mogle formirati buduće brigade, 32. i 33. divizija, te 10. korpus »zagrebački«.

Zagrebački partizanski odred odigrat će važnu ulogu u prihvatu dobrovoljaca, radnika, đaka i intelektualaca iz Zagreba koji je bio najveći rezervoar budućih boraca i rukovodilaca. Revolucionarni klasni radnički i omladinski

[17] **Naredba br. 31 Štaba II operativne zone o formiranju Zagrebačkog partizanskog odreda, VII, br. reg. 16-2. K. 106.**
Zagrebački partizanski odred, zbornik dokumenata i sjećanja, Zagreb, 1978, str. 107, 108 i 110.

[18] **Matetić Vlado, Značajnija dejstva jedinica NOV i POH u sjeverozapadnoj Hrvatskoj od sredine 1943. do oslobođenja, Zbornik, Varaždin, 1976, str. 82. Blažeković, Stjepan, Bjelovar, 1985, str. 148 i 301.**

[19] **Gretić, Ivica, Hrvatsko zagorje u NOB-i 1943-1945. Zbornik, Varaždin, 1976, str. 339-350.**

[20] **Pavliša, Mijo, Kronologija formiranja sedam bataljona u sastavu II Zagorskog partizanskog odreda, dokumenat, 1984. god. Muzej revolucije Varaždin.**

Iz popaljene Bačkovice zbjeg se sklonio u šume, 1943. godine

Narod na Kalniku bježi pred neprijateljem, zima 1943. godine

Seljaci iz popaljene Bedenićke u zbjegu u šumi, 1943. godine

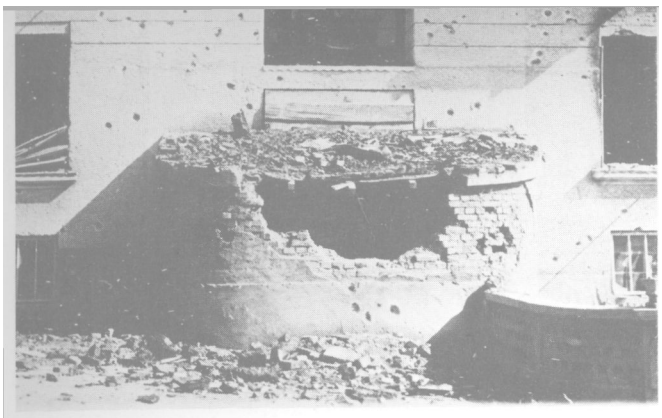

Neprijateljski bunker razrušen u žestokoj borbi za oslobođenje Varaždinskih Toplica, septembra 1943. godine

Žrtve ustaškog terora u Lepoglavi, bačene u bunar, ekshumirane po oslobođenju

Porušena kaznionica u Lepoglavi, koju su po noći 13/14 VII 1943. zauzeli borci 12. divizije i Kalničkoga partizanskog odreda i oslobodili zatvorenike (snimio 15. VII 1943. Tošo Dabac)

Borci Zagorske udarne čete Kalničkoga partizanskog odreda, neposredno prije formiranja Brigade **»Matija** Gubec«

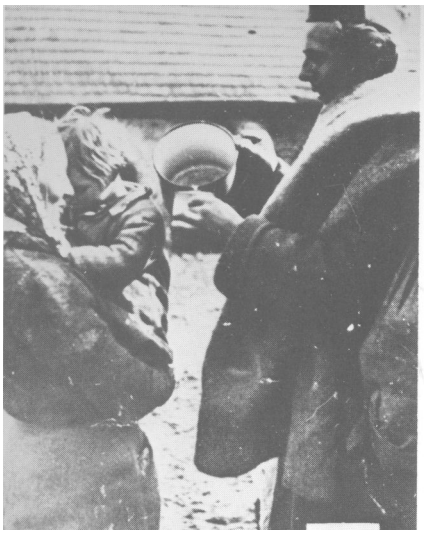

Ovako je narod dočekivao naše borce

Grupa omladinaca pred odlazak u partizane, kod sela Slatine, kotar Krapina, 1943. godine

Grupa boraca II bat. Zagrebačkoga partizanskog odreda, neposredno prije formiranja Brigade »Matiia Gubeo 1943.

Miting u Kalničkoj Kapeli 29. II 1944. godine

Selo Sambolići gdje je 18. IX 1943. godine formiran Zagorski partizanski odred

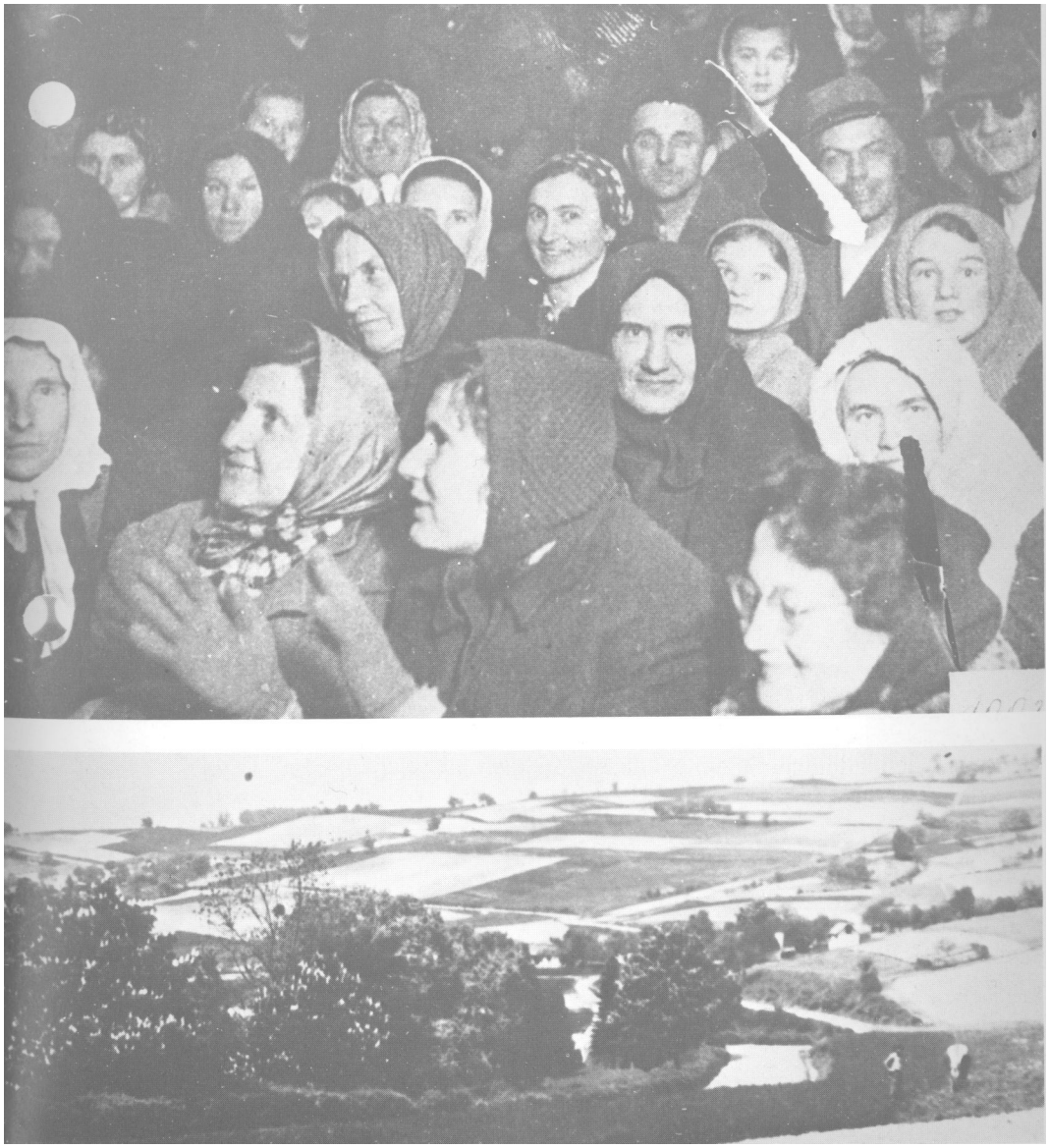

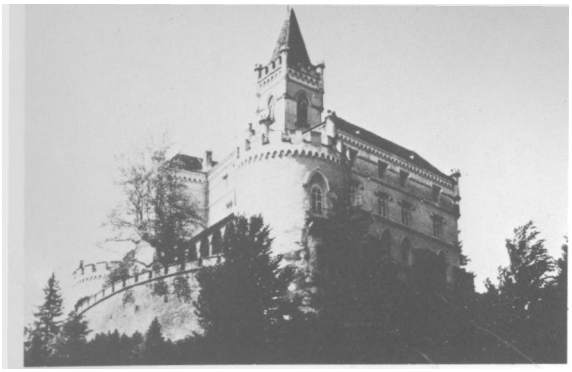

vicom 1943. god. i sačuvali ga od razaranja. U njemu je maja 1944. godine održana Okružna partijska konferencija za Krapinu.

Terenski radnici s područja KNOO-a Đurđevac, snimljeni u Kloštru Podravskom, 10. VI 1944. godine

Aktivisti KNOO-a Koprivnica ispred bunkera u konspiraciji, 1944. godine

pokret prije rata, te rad KP i SKOJ-a u prvim godinama okupacije Zagreba rezultirali su organiziranjem udarnih grupa i drugih oblika antifašističke oslobodilačke borbe u samom gradu, koji su bili borbeni poziv hiljadama mladih da krenu u partizane i svrstaju se u borbene redove novoformiranih odreda i brigada. Analiza boračkog sastava i vojnih i političkih kadrova u brigadama 32. divizije otkriva nezaobilaznu ulogu i značenje Zagreba, grada heroja, u stvaranju ne samo Zagrebačkog odreda, već i jedinica 32. i 33. divizije odnosno 10. korpusa »zagrebačkog«.

5. BORBE ZA OSLOBOĐENJE VARAŽDINSKIH TOPLICA I LUDBREGA
(28. 9.-3. 10. 1943. godine)

Demoralizacija u domobranskim garnizonima postajala je sve očiglednija po kapitulaciji fašističke Italije. Poslije prelaza posade iz Lepavine na stranu NOV-a, domobranska posada iz Carevdara pobjegla je u Križevce. Pruga od Križevaca do Koprivnice bila je bez domobranskih posada. Najveći bijeg domobrana iz pojedinih uporišta oko Kalnika uslijedio je iz Varaždina. Konjanici s konjima i ratnom opremom 6. septembra su s poručnikom Branimirom Cikojevićem Nenom na čelu došli iz Varaždina i već nakon dva sata boravka u partizanima kod Svibovca se u sastavu Brigade dobro borili protiv Nijemaca i domobrana.[21] Ta borba je dobro odjeknula u Varaždinu, tako daje između 10. i 12. septembra iz njega prebjeglo oko 100 domobrana, posebno nakon pada Novog Marofa. Jedna grupa domobrana stigla je iz Zagreba do Križevaca gdje se na stanici razbježala. Neki su došli do Kalničkog odreda, predali puške i vratili se svojim kućama.

Poslije odluke Glavnog štaba da se 10. divizija NOVJ (kasnije 28. divizija - Red.) u toku septembra 1943. uputi u privremeni operativni sastav 2. operativne zone, nakon formiranja Brigade »Braća Radić« štab Zone napušta Kalnik i kreće u Moslavinu da uspostavi vezu sa Štabom Divizije, preuzme rukovođenje i pristupi pripremama za formiranje 1. moslavačke brigade.

OSLOBOĐENJE VARAŽDINSKIH TOPLICA
28. 09. 1943. god.
Sekc. Čakovec 1:100.000

Koristeći nešto povoljniju vojno-političku situaciju u dolini Bednje, gdje je demoralizacija neprijateljskih garnizona i Varaždinskog garnizona stvarala bolje uvjete za veće operativno djelovanje, dolaskom 10. divizije (28. divizije), Štab Zone napušta Moslavinu i kreće s Divizijom na slobodni teritorij Kalnika.

25. septembra Štab 2. operativne zone NOV i POH izdaje zapovijest o napadu na Varaždinske Toplice.

U Zapovijesti medu ostalim piše:

> »Jedinice X Divizije u zajednici sa brigadom »Braće Radića« i Kalničkim partizanskim odredom napašće i uništiće neprijateljsku posadu u Varaždinskim

[21] **Smeh, Vjekoslav, O djelatnosti komunista i antifašista u garnizonima NDH (Križevci, Bjelovar, Petrinja, Zagreb, Varaždin) 1942-1943, Zbornik, Varaždin, 1976, str. 618-624.**

Toplicama. (Stab Zone pretpostavio je da se u uporištu nalazi jedna bojna domobrana i posada od 150 pripadnika feldžandarmerije - Red.)
Napad će se izvršiti dana 27. ov. mj. u 5 sati ujutro.«[22]

Napad na Varaždinske Toplice bio je mnogo teža provjera borbene sposobnosti i vještine partizanskih boraca. Uporište leži u dolini i objektima koje je držao neprijatelj bilo je lakše prići sa sjeverozapadne strane i uz cestu Varaždinske Toplice-Varaždin. Uporište su branile »II udarna konjička satnija domobrana« i jedna četa njemačkih SS žandara - oko 250 neprijateljskih vojnika. Zadatak likvidacije neprijatelja u uporištu dobio je 2. bataljon Brigade pod komandom Miloša Korača i Branka Dadasovića Cane. 1. i 3. bataljon Brigade osiguravali su napad 2. bataljona zatvaranjem pravca Varaždinske Toplice-Varaždin na liniji Golo Brdo, Vrtlinovec, držeći čvrsto dominantnu točku Tonimir.

Napad je počeo 27. septembra oko 5 sati ujutro. Neprijateljski vojnici, naročito njemački žandari, pružili su žilav otpor iz zgrada novog hotela. Na pozive na predaju odgovarali su najpogrdnijim riječima. Konjanici koji su se nalazili u žandarmeriji prestali su pucati u 07.00, ali se još nisu predavali, jer su se plašili feldžandara koji su ih iz susjedne zgrade mogli ometati.

U borbi koja je završena 29. 9. Brigada je zarobila: 88 feldžandara i 59 konjanika i zaplijenila: 3 teška mitraljeza, 2 laka bacača mina, 6 puškomitraljeza, 1 auto, bicikl, 6 puškomitraljeza »soša« i 15.000 puščanih metaka.

Neprijatelj je imao 30 mrtvih.

Gubici Brigade - 3 mrtva i 21 ranjenik.[23]

Bataljoni na zasjedama odbili su nekoliko neprijateljskih napada, što će neprijatelj u svojim izvještajima priznati.

Oslobođenje Varaždinskih Toplica bio je uspjeh mlade Brigade. Polet, borbenost i pokazana hrabrost boraca bili su primjerni. Posebno su se istakli komandant bataljona Miloš Korać i politkomesar bataljona Branko Dadasović Cane koji su uz upornost i hrabrost ispoljili maksimalnu brigu i odgovornost za uspjeh napada. Kad je Štab Brigade htio zamijeniti borce zbog premorenosti, oni su odbili, istrajali su u svojoj požrtvovnosti.

Oslobođenje Varaždinskih Toplica i zauzimanje Novog Marofa otvorili su slobodni teritorij Kalnika prema Hrvatskom zagorju, još više povećali demoralizaciju u neprijateljskim garnizonima u dolini rijeke Drave i stvorili mogućnost za veću mobilizaciju novih boraca, djelovanje NOO-a i drugih organizacija NOP-a. Ofenzivno djelovanje Brigade »Braća Radić« od prvog dana njezinog formiranja, uspjesi koje je za kratko vrijeme postigla, učvrstili su moralno-političko stanje i borbenost boraca.

Uspjesi NOV-a u neposrednoj blizini Varaždina i Ludbrega izazvali su povećanu uznemirenost ustaškoga Glavnog stožera u Zagrebu.

U dnevnom »izvješću« broj 273 od 30. 9. 1943. kaže se:

»Stanje oko Varaždina je uslijed prikupljanja jakih part, snaga na području cielog Kalničkog Gorja pa do ceste: Varaždin-Ludbreg (navodno 4-5 part, brigada i to: II, X, XII, XVII i XXI) (X i XII nije bilo - Red.) ozbiljno. Ustaški motorizirani odjel bojnika Oreškovića koji je 28. IX. iz Varaždina pokušao prodrieti u Varaždinske Toplice nije se mogao probiti kod s. Tonimir (1 km s. od Varaždinskih Toplica) i imao je 2 mrtva i 9 ranjenih, a ustaški odjel pod

[22] **VII, Tom V, knj. 19, dok. 161, str. 502.**

[23] **Poginuli su Bosnar Željko, Funtek Ignac, Grmovšek Stjepan, Ivanko Milivoj i Mrkoci Slavko. Teško je ranjen Šeb Marijan, komandir 2. voda 2. čete, rodom iz Varaždina. Umro u bolnici na Ljutoču.**

zapovjedničtvom ustaškog bojnika Devčića iz smjera Ludbrega zadržan je kod s. Tuhovec (3 km izt. od Varaždinskih Toplica). Kako je već javljeno, 28. IX. partizani su zauzeli Varaždinske Toplice.«[24]

OSLOBOĐENJE LUDBREGA I BORBA KOD ŠEMOVCA
3. 10. 1943. god. - Sekc. Čakovec 1:100.000

Ofenziva koja je započela snažnijim tempom dolaskom jedinica 10. divizije iz Slavonije sada djeluje u drugim uvjetima i mnogo povoljnijoj vojnoj i političkoj situaciji, nego što je to bio dolazak 12. divizije i njen prodor s Kalničkim odredom u Zagorje.

Sveopća ofenziva NOV širom Jugoslavije, ispadanje fašističke Italije iz hitlerovske koalicije, ofenziva Saveznika u zoni Sredozemlja i nezadrživo napredovanje Crvene armije na Istočnom frontu - bili su objektivno stimulirajući faktori i za odlučnije djelovanje u sjeverozapadnoj Hrvatskoj.

Napasti i osvojiti jako ustaško-domobransko uporište Ludbreg imalo je veliku važnost za oslobođenje Podravine koju rijeka Drava odvaja od Hortijeve Mađarske. Istovremeno to je bila glavna točka i oslonac za širenje NOP-a u Međimurju, koje je stenjalo pod čizmom fašističkog okupatora.

Štab 2. Operativne zone ne ispušta inicijativu iz ruku i već 1. oktobra 1943. donosi odluku o oslobođenju Ludbrega. Iz zapovijesti koju je izdao 1. 10. 1943. - Oper. broj 693/43 - vidi se situacija kod neprijatelja i zadatak jedinica.

»U neprijateljskom uporištu Ludbreg nalazi se jedna bojna domobrana i 150 gestapovaca (feldžandara - red.). A prema nepotvrđenim izvještajima i jedna satnija ustaša.
Za izvršenje ovog zadatka

NAREĐUJEMO:

1. XVII U.N.O. brigada:	ima zadatak napasti i uništiti neprijatelja u uporištu Ludbreg. Pohvatati sve petokolonaše i ustaše koji su dosada terorizirali mirno pučanstvo. Popis tih lica dostavit će se.
2. XXI N.O. brigada H.:	ima zadatak osiguranja prema neprijateljskom uporištu Koprivnica.
3. Brigada »Braće Radića« pojačana sa jednim bataljonom XXI Brigade i antitenkovskim mitraljezom:	ima zadatak osiguranja prema Varaždinu i prema Varaždinskim Toplicama. Osiguranje izvršiti na liniji: Leskovac-Golo Brdo-Jalžabet-Lug-k. 160-Šemovec. Sa isturenim manjim odeljenjima Svibovec--Tonimir-Kelemen-Štefanec. Naročitu pažnju obratiti će na rušenje propusta i mostova na putevima i porušiti što više želj. pruge prema Varaždinu. Ukoliko ima eksploziva srušiti most na Plitvici kod

[24] **VII, Tom V, knj. 19, dok. 256, str. 742.**

k. 158, ispred sela Vrbanovec. Isto tako porušiti sve mostove na Plitvici, kao i brvna od k. 148 do sela Dubovice.. ,«[25]

U zapovijesti se još posebno naglašava da se jedinice na položajima moraju ukopati i skrenuti pažnju borcima na velike simpatije koje uživa NOV i NOP u cijeloj Podravini i okolici Varaždina.

Zapovijest Štaba Zone ulazila je u sve potankosti, predvidjela je konkretne zadatke za sve jedinice koje su učestvovale u oslobođenju Ludbrega. Uloga Štaba Divizije u fazi priprema i planiranja bila je svedena samo na konkretizaciju zadataka. Stoga Stab Divizije i nije izdavao svoju zapovijest, dok je Štab Brigade »Braća Radić« izdao zapovijest 2. oktobra 1943. u kojoj je precizirao raspored na položajima bataljona, način evakuacije ranjenika, izviđanja i ukopavanja boraca i tehnike na položajima.

Štab Brigade rasporedio je bataljone:

1. bataljon sa dvije čete posjeda položaj na desnoj (južnoj) obali Plitvice kod k. 160, a jednom na lijevoj (sjevernoj) obali u predjelu Lug;

2. bataljon organizira obranu sela Šemovec s tim da jedan vod s dva puškomitraljeza istura u selo Štefanec radi osiguranja izviđanja prema selu Bartolovec;

3. bataljon zauzima položaje iznad sela Jalžabeta da sprečava kretanje motoriziranih dijelova neprijatelja prema Vrbanovcu. Jedan vod s puškomitraljezom daje osiguranje u selu Kelemen odakle izviđa prema Knegincu 1 Kaštelancu. Istovremeno organizira sadejstvo s bataljonom 21. brigade na Golom Brdu (kota 307) i zatvara taj prostor;

Prateća četa daje ojačanja - 1. bataljonu 2 teška mitraljeza; 2. bataljonu 2 teška mitraljeza i protutenkovski mitraljez i 3. bataljonu 3 laka i 1 teški bacač mina.

Po ovom planu bataljoni su morali najkasnije do 23.30 sati dana 2. 10. 1943. zauzeti položaje i odmah kopati rovove za borce i tehniku.

Tehnička četa dodjeljuje se 2. bataljonu za prekopavanje cesta na njegovom položaju obrane, a terenska četa iz Hrženica 1. bataljonu da kod Plitvica, k. 158, prekopa cestu.

Svaki položaj koji brani pa izgubi Bataljon mora povratiti i ne smije ga napustiti do oslobođenja Ludbrega.

Kurirska veza održava se pješacima, konjanicima i biciklistima. Ranjenici se evakuiraju preko brigadnog prihvatilišta u selu Novakovec do sanitetskog previjališta Zone u selu Slanje.

Tok borbe:

a) u Ludbregu:

17. udarna brigada izvršila je napad u određeno vrijeme. Borba je trajala punih osam sati. 3. 10. u 08.00 Ludbreg je bio oslobođen. U toku borbe ustanovljeno je da su jedinicu od 200 feldžandara sačinjavali ustaše i legionari, a pored njih Ludbreg je branila jedna domobranska bojna jačine oko 500 vojnika i 40-45 žandara.

U toku borbe neprijatelj je imao 15 mrtvih, dok je 400 domobrana zarobljeno. Većina je puštena svojim kućama. Strijeljan je samo zastavnik Rebić, jer je pružio ogorčeni otpor sa 5 ustaških krvnika.

Zaplijenjeno je: 700 pušaka (vojnih - mauzer i manliher i nešto lovačkih),

[25] **VII, Tom V, knj. 20, dok. 7, str. 30-32.**

150.000 mauzer i manliher municije, 3 teška mitraljeza, 20 šmajsera, 14 puškomitraljeza, 1 teški bacač mina, 3 mala (laka) bacača mina, 30 mina za teški bacač, 2 male radio-stanice i dvije štamparije (velika i mala), dvoja kola novinskog papira od kojih su jedna kola poslana u GŠH, a jedna u Slavoniju zajedno sa štamparijama i sa tri tipografa. U uporištu u magazinu pronađeno je 740 novih bluza, 60-80 pari cipela, mnogo deka, velika količina masti, brašna, marmelade i dr.

Od zarobljenih domobrana bila su 3 oficira i 4 zastavnika. Zapovjednik bojne rezervni satnik Ostenjak i 100 domobrana dobrovoljno su stupili u redove NOV-a.

Vlastiti gubici: 11 mrtvih i 36 ranjenih. 3/4 ranjenika nisu imali teške ozljede i kroz nekoliko dana vraćeni su u stroj. Na zasjedi s Brigadom »Braća Radić« poginula je posluga protutenkovskog mitraljeza, 2 borca su teško ranjena. Mitraljez je uništen,

b) Na položajima Brigade »Braća Radić«:

Bataljoni su krenuli na položaje u 22.45 sati. Najdulji put imao je 2. bataljon koji je položaje određene za obranu počeo posjedati 3. 10. 1943. oko 02.00 sati. U 02.30 morao je prihvatiti borbu u susretu s ustaškim oklopnim sklopom koji je duž ceste Varaždin-Šemovec nastupao uz podršku 6 tenkova. Bilo je do 400 ustaša. Glavni pritisak ustaša bio je duž ceste za Ludbreg. Po agresivnosti sklopa, kojim je komandirao ustaški bojnik Orešković, bilo je jasno da želi još u toku noći prodrijeti do Ludbrega. Borci 2. bataljona, iako neutvrđeni na svojim položajima, odbijali su uzastopne napade ustaša s tenkovima. U svanuće neprijatelj se povukao oko 400-500 metara ispred linije obrane u Štefanec, ostavljajući na cesti oštećeni tenk i 2 uništena motocikla! Brisani prostor između Semovca i Štefanca otežavao je bataljonu protunapad. Taj međupoložaj obasipale su ustaše jakom mitraljeskom vatrom.

U 8.30 sati jedna četa 1. bataljona upućena je za ojačanje lijevog krila 2. bataljona. Zauzela je položaje kod zaseoka Štefanec Marof i time stabilizirala obranu lijevog boka bataljona. Oko 09.00 ustaše uz podršku tenkova ponovo pokušavaju prodrijeti u Šemovec. Njihov napad je odbijen, naš protutenkovski mitraljez uništava im 2 tenka. Sada ustaše minobacačima tuku položaje 2. bataljona. U isto vrijeme nadlijeće 7 neprijateljskih aviona tipa Dornier, Messerschmitt i »štuke«. Mitraljiraju položaje i bacaju bombe. Uništavaju nam protutenkovsko odjeljenje sa zamjenikom komandira. Avioni uporno pojedinačno nadlijeću, a pritisak ustaša da probiju obranu bataljona kod Semovca ne popušta. U 11.35 položaj kod Semovca nadlijeće jedan avion prateći istovremeni pritisak ustaša i tenkova na zemlji.

Ubrzo nadlijeće grupa od 7 lovaca tipa Messerschmitt, a zatim 9 aviona među kojima je bilo nekoliko bombardera tipa Dornier. Puni sat i 30 minuta ustaški i njemački avioni neprekidno bombardiraju i mitraljiraju položaje bataljona, a ustaše ga pokušavaju okružiti na lijevom i desnom krilu obrane. Bataljon je oko 12.00 sati po brisanom prostoru počeo povlačenje na južnu obalu rijeke Plitvice, na cesti prema Ludbregu. Neprijatelj je stigao do sela Hrženice i rijeke Plitvice i dalje nije nastupao, jer je već imao izvještaj o padu Ludbrega.

Gubici Brigade bili su: 63 mrtva, 20 ranjenih i 10 nestalih.[26] Najveće gubitke pretrpio je 2. bataljon - 42 mrtva i 15 ranjenih.

[26] **Na osnovi iskaza očevidaca utvrđeno je da je poginulo 76 drugova i drugarica. Vidi u poglavlju »Ljudi i događaji koji se ne zaboravljaju« tekst »Šemovečka legenda«. Na žalost Redakcija nije uspjela utvrditi imena svih poginulih boraca Brigade »Braća Radić«.**

Uništeno je: 1 protutenkovski mitraljez, 1 laki mitraljez, 1 teški mitraljez i 3 puškomitraljeza. Uništile su ih avionske bombe. Izgubljeno je 60 pušaka.

Bombardiranje neprijatelja bilo je skoncentrirano na 1 km^2 položaja 2. bataljona i djelomično 1. bataljona.

Gubici ustaša — prema procjeni njih samih i naših simpatizera - bili su: 12 mrtvih i oko 40 ranjenih. Medu ranjenima bio je krvnik naših naroda bojnik Orešković.

O borbi Brigade »Braća Radić« za vrijeme oslobođenja Ludbrega Štab 10. divizije izvještava Štab 2. korpusa (6. korpus - Red.) slijedeće:

> »Naše zasjede prema Varaždinu junački su izdržale i pored toga što je neprijatelj poduzeo sve mjere da bi izvršio proboj naših zasjeda. Zasjedu prema pomenutom mjestu držala je brigada »Braće Radića«. Ona je odbila neprijatelja u nekoliko navrata. Borba se vodila prsa u prsa i ništa borcima te brigade nije smetao kombinovani napad avijacije, tenkova i ustaških krvnika u jačini od 600-700. Neprijatelj je toga dana tukao položaje »Braće Radića« s 26 aviona i to: sa 9 »štuka«, 7 »Dornijera« i 10 školskih aviona. Front je bio mali, svega nešto oko kilometar i pol, gdje je vršen prodor.
>
> Neprijatelj je i u tim bitkama imao velikih gubitaka. Prema naknadno pristiglim izvještajima iz Varaždina, u Varaždin su došla 2 puna kamiona mrtvih, a onda je jedan kamion ranjenih i mrtvih u broju od 28 krvnika, koji se prevrnuo. Pisali smo Vam ranije da je to tjelesna bojna krvnika Pavelića. Ona je pored ostalog imala na raspoloženju i 8 tenkova. Jedan tenk te bojne onesposobljen je već za vrijeme akcije na Varaždinske Toplice, 4 su uništena i oštećena na zasjedama brigade »Braća Radić.«[27]

c) Ocjene i djelovanje neprijatelja:

> »3. X. u 00.20 sati napadnut je Ludbreg od jakih partizanskih snaga. - U 11.00 zauzeli su part. Ludbreg (08.00 - Red.). Upućeni odjel P.T.Z. pod zapovjedničtvom ustaškog bojnika Devčića iz Varaždina prema Ludbregu naišao je kod s. Štefanec (8,5km j. od Varaždina) na jake part, snage i iste razbio: 150 partizana je poginulo, 20 sa puškama zarobljeno, a 4 strojnice, 1 protuzrakoplovna strojnica, 9 strojopušaka i preko 100 pušaka zaplijenjeno. Odred je uz slabiji odpor stigao do 2 km z. od Ludbrega te se onda uslied mraka vratio u Varaždin. Vlastiti gubitci: 5 ranjenih. Njemačko SS redarstvo iz Ludbrega djelomično se navodno prebacilo u Mađarsku, a djelomično se povlači uzduž r. Drave prema Varaždinu. Naše zrakoplovstvo je uspješno podpomagalo skupinu ustaškog bojnika Devčića.«[28]

Prema svojim »izvješćima« neprijatelj je imao samo 9 ranjenih, što nije istina.

d) Kritički osvrt:

Borbe za oslobođenje Ludbrega bile su do tada na području 2. operativne zone najveće po masovnosti učešća žive sile i broja jedinica. Mnoga iskustva iz tih borbi potrebno je propustiti i kroz kritičku prizmu.

Što o tome kaže Operativni izvještaj Štaba 2. operativne zone od 8. 10. 1943?

> »U borbi sa ustašama kod Šemovca borci II Bataljona Brigade »Braće Radića« pokazali su nevjerojatnu upornost u držanju položaja i najviše su zaslužni da neprijatelj, koji je bio krenuo u toku noći, nije prodro u Ludbreg.

[27] **VII, Tom V, knj. 20, dok. 48, str. 175-176.**
[28] **VII, Tom V, knj. 20, dok. 199, str. 702.**

Gubici Brigade »Braće Radića« dosta su veliki. Razlozi u prvom reau leze: sto Štab Brigade nije izvršio dovoljno pripreme (jedan sat i pol prije pokreta [Pokret izvršen oko 22 sata - Red.] za izvršenje zadatka dostavljena je štabovima bataljona zapovijest, iako je naš štab dan ranije dostavio Štabu Brigade svoju operativnu zapovijest), tako da su bataljoni zakasnili. I Bataljon koji se nalazio na desnoj i lijevoj obali rječice Plitvice, u šumi zvana Lug, kod k. 160 nije izvršio udar s boka, iako je to Bataljonu bio glavni zadatak, koji je pred njega postavljen. Da je I Bataljon izvršio sa svim snagama ili bar sa 2 čete napad s boka uz potporu II Bataljona s čela, neprijatelj bi bio još u toku noći razbijen. I ovog puta veza nije zadovoljila u čemu jeste razlog što bataljoni nisu bili međusobno i sa Štabom Brigade čvrsto povezani. Izvještaj o likvidaciji neprijatelja u Ludbregu, koja je završena u 8.30 s., nije pravovremeno stigao Štabu Brigade, tako da je na položaju prevladalo uvjerenje da neprijatelj nije likvidiran, zbog toga se uporno držalo iste. I to je jedan od razloga što jedinice nisu bile pravovremeno obaviještene, jer bi sigurno drugačije postupile.

Mađari su (okupacijska vojska u Međimurju - Red.) za sve vrijeme borbe tukli naše položaje topovima s lijeve strane Drave.«[29]

U zapisniku sastanka štapske ćelije KP Štaba Brigade »Braća Radić« od 10. 10. 1943, kojem su prisustvovali: Izidor Štrok, Ivan Robić, Vlado Kobal, Nikola Ladišić i Juraj Barić, konstatira se o borbi kod Šemovca slijedeće:

»Borba kod Šemovca (na Dravi) za vrijeme napada X divizije na Ludbreg. Naš II bataljon je imao gubitaka koji su trebali biti manji. Nedostaci su bili, dosta se je kasno izdalo naređenje bataljonima. Smatra se da je veća krivnja na našem štabu koji nije jasno dao naređenje, a komandant sektora (Radojica Nenezić) nije došao na vrijeme, da s nama zajedno napravi raspored snaga, nego je došao kada je već zapovijest bila gotova. Nadalje kad je štab brigade odredio da sa svakim bataljonom ide jedan član štaba brigade komandant sektora je kazao da neka najprije sami bataljoni naprave raspored, pa kad dođu prvi kuriri sa izvještajem da onda članovi štaba brigade idu pregledati položaje. Međutim neprijatelj je brzo stigao a sam bataljon koji je tamo bio na položaju nije se snašao jer je imao dva sata vremena i nije sve poduzeo da se neprijatelj razbije ili uništi već u prvom naletu. Stoga je opet krivnja na štabu brigade što je unatoč prijedloga druga komandanta sektora pustio bataljone same, jer smo poznavali naše bataljone da su još dosta nepokretni tj. komandni kadar, jer je jedan komandir na položaju spavao namjesto da je prionuo izgradnji zaklona i barikada. Veća greška je bila na I bataljonu što nije napao neprijatelja, iako mu je čak dato i pismeno naređenje, da li je greška što bataljoni nisu bili povezani između sebe. Štab smatra sebi za taktičku grešku da nije povukao bataljon prije nadolaska avijacije tj. avijacija nas je iznenadila.«[30]

Borba za oslobođenje Ludbrega odvijala se po planu. U vezi s nekim ocjenama i konstatacijama istaknutim u citiranom izvještaju i Zapisniku, treba sa stanovišta jedinstvenog komandiranja ustvrditi da je ovom borbom Štab Zone neposredno rukovodio svim jedinicama koje su sudjelovale u borbi. Ne vidi se u kojoj je mjeri i zašto Štab 10. divizije bio jskljućen iz rukovođenja svojim potčinjenim jedinicama. U Štabu Zone od tri člana je na licu mjesta ostao samo komandant Matetić. Štab Zone je od trenutka izdavanja zapovijesti za napad na Ludbreg prestao djelovati kao jedinstvena komanda. Politički komesar Marko Belinić i načelnik Štaba Rade Bulat bili

VII, Tom V, knj. 20, dok. 54, str. 198-199.
Vidi i VII, knj. 18, dok. 45, str. 148-151.

su upućeni na položaje Brigade »Braća Radić«, što je bila greška. Ostali su čitavo vrijeme borbe na tom odsjeku. Neosporna je činjenica iznesena u operativnom izvještaju od 8. 10. da Štabu Brigade nije uopće stigla informacija da je Ludbreg već u 08.00 bio oslobođen. Danas se ne može ustanoviti ni jedan dokumenat iz kojeg bi se vidjelo da je stigla takva obavijest do Štaba Brigade. To je bilo presudno u vođenju borbe. Od 08.00 do 11 sati prošla su puna tri sata, dovoljna i za kurira pješaka da stigne i obavijesti Štab Brigade koji, u tom slučaju kao i njegov 2. bataljon, ne bi pokazao krajnju upornost. Ta upornost u obrani položaja dovela je do velikih žrtava, a mogle su se na vrijeme izvući jedinice s manjim gubicima i izbjeći bombardiranje koje je Brigadi nanijelo najveće gubitke. Ne smije se gubiti iz vida da je u zapovijesti izričito rečeno da se svaki izgubljeni položaj mora i vratiti. Prema tome o samoinicijativnosti Štaba Brigade i njegovih potčinjenih štabova bataljona nema ni govora.

Na položajima jedinica koje su osiguravale napad 17. brigade na Ludbreg nije vođena borba izuzev na pravcu Ludbreg-Varaždin. Čim je neprijatelj saznao za napad (02.00) već je stupio u borbeni kontakt sa 2. bataljonom u Štefancu i Semovcu. Bataljoni su zakasnili na položaje i nisu imali vremena da ih izvide i pripreme se za obranu. 2. bataljon, na čijem je pravcu neprijatelj glavnim snagama napadao uz podršku tenkova, morao je prihvatiti borbu u susretu i pod borbom kasnije uređivati položaje za obranu; on je nosio najveći teret borbe.

1. bataljon — koji je zauzimao položaje na rječici Plitvici u šumi Lug - nije pri drugom protunapadu sadejstvovao sa 2. bataljonom u odbijanju neprijatelja od Stefanca. To je otežalo položaj 2. bataljona, iako je neprijatelj do 08.00 gotovo mirovao. Tada je dobio pojačanje PTS sklopa kojim je komandirao ustaški krvolok, bojnik Devčić. Znači da ustaše do pojačanja nisu bile sposobne prvobitnim snagama (bojnika Oreškovića) probiti položaje 2. bataljona i priteći u pomoć napadnutom Ludbregu.

Masovna upotreba avijacije bila je najveće iznenađenje iako je dan ranije »štuka« bombardirala položaje oko sela Tuhovca i na Varaždinbregu. Na takvo iznenađenje nije se računalo, naročito ne na onako mnogo neprijateljskih bombardera i lovaca.

Koordinirani napad tenkovima i pješadijom uz snažnu podršku avijacije i istovremeni pokušaj ustaškog desanta preko Drave u pozadinu 2. bataljona, koji je na vrijeme otkrio komandir 2. čete i neprijatelja protjerao natrag rema Varaždinu, svakako pokazuje da je neprijatelj smatrao položaje kod emovca jakima. Ali istovremeno je žestina njegove borbe potvrdila i njegovu čvrstu odlučnost da prodre do Ludbrega i zaustavi ofenzivno djelovanje naših jedinica.

Borba Brigade »Braća Radić« kod Šemovca bila je najteža i najslavnija stranica na borbenom putu te jedinice. Upornost, visoka svijest i spremnost svih - od komandanta Miloša Korača, komesara Branka Dadasovića, komandira i komesara četa do posljednjeg borca - rijedak je primjer i nesalomljivoga borbenog morala jedne jedinice koja je, u najpresudnijem momentu za Ludbreg, ostala kao neprobojni bedem na položajima. S pravom se u svim izvještajima naglašava da je to bila junačka borba. Može se smjelo tvrditi i slijedeće: da 2. bataljon nije izdržao, borba za Ludbreg imala bi vjerojatno drugi epilog.

Oslobođenje Ludbrega otvorilo je novu perspektivu jačanja oslobodilačke borbe u Međimurju, koje je sada moglo više računati na izravnu pomoć.

Pokušaji ustaša da osujete oslobođenje Ludbrega i nekoliko dana nakon toga da ga povrate, govore koliko su bili uznemireni pokazanim moralom, hrabrošću i borbenom sposobnošću partizanskih jedinica nadomak Varaždinu.

Oslobođenje Ludbrega bit će jedan od najsnažnijih poticaja NOP-u za široku mobilizaciju naroda za nove bitke za oslobođenje Podravine i nove prodore u Zagorje i prema Zagrebu.

Šemovečka bitka će brigadi »Braća Radić« u dva mjeseca postojanja i uspješnih borbi donijeti zasluženo visoko priznanje. Brigada postaje udarna, a žrtve ostaju trajno u pamćenju naših naroda.

6. BORBE 28. DIVIZIJE I BRIGADE »BRAĆA RADIĆ« U HRVATSKOM ZAGORJU

15-27. 10. 1943. Sekc. Čakovec i Ptuj 1:100.000

Nakon oslobođenja Ludbrega slobodni teritorij protezao se od Varaždina do Koprivnice. Dolinom Bednje do ušća u rijeku Dravu, pa uzvodno do Ivanca bio je slobodan ili poluoslobođen teritorij, pod kontrolom Kalničkog i Zagorskog odreda.

Nakon odmora i sređivanja jedinica 10. (sada već 28.) divizije NOVJ Štab 2. operativne zone odlučio je da s Divizijom i Brigadom »Braća Radić« krene u Zagorje, izvede napad na Ivanec i Zlatar i poruši prugu Zagreb-Varaždin. Nakon toga da se vrati i zatim oslobodi Koprivnicu.

U pokretu prema Zagorju vođene su manje borbe. Gubitaka nije bilo ni na jednoj strani. Zaplijenjeno je: 131 puška, 2. puš. mitraljeza, 14.000 puščanih metaka i druge opreme.

U isto vrijeme 28. divizija vrši pokret sa 17. brigadom koja osigurava napad Brigade »Braća Radić«. Na zasjedi 17. brigade napadaje neprijatelj iz Varaždina sa oko 1.000 ustaša i domobrana, ali ga ona odbija. Borba je trajala oko 5 sati.

Neprijatelj je imao 12 mrtvih među kojima je bio i jedan zapovjednik.

Gubici Brigade: 2 mrtva i 3 ranjena.[31]

17. oktobra uvečer u 20.30 sati 3. bataljon Brigade »Braća Radić« napao je robijašnicu Lepoglava. Ustaše - poučene iskustvom od 13. jula 1943. - sada su od Lepoglave napravile tvrđavu koju je branilo oko 100 ustaša, 20 žandara i 30 domobrana. Ogorčena borba za Lepoglavu vodila se sve do 20. oktobra, kad je Bataljon uslijed nedostatka artiljerijskog oružja morao prekinuti borbu. Za vrijeme te borbe neprijatelja je redovno pomagalo 4-6 aviona bombardirajući položaje Brigade od 10.00 sati ujutro sve do sumraka.

U borbi za Lepoglavu samo je 1 borac poginuo i dva su ranjena; jedan od njih bio je komesar 2. udarnog bataljona Brigade »Braća Radić«, Branko Dadasović Cane.[32]

Dok su 1. i 2. bataljon Brigade »Braća Radić« napadali Ivanec i Ladanje, mineri su rušili željeznički most na Bednji nedaleko od Novog Marofa.

Iskoristivši pokret 17. udarne brigade 28. divizije na područje kotara Zlatar ustaše su sa 5 tenkova, 3 oklopna automobila i 7 kamiona krenule u napad na položaje Brigade »Braća Radić« oko Lepoglave. U dvodnevnim borbama ušli su u Ivanec, ali nisu zadržali uporište.

[31] VII, Tom V, knj. 20, dok. 192, str. 673.
[32] VII, Tom V, knj. 20. dok. 126, str. 436.

U tim borbama Brigada je imala 1 mrtvog i 3 ranjena borca.[33]

Noću 22/23. oktobra 1943. Brigada je napustila blokadu Lepoglave i napornim maršem preko planine Ivanščice zaposjela položaje Veternička **Gora**-Risek-Novi Golubovec sa zadatkom osiguranja napada 17. udarne brigade na Zlatar.

U toku borbi Brigade »Braća Radić« i 17. udarne kod Ivanca, 21. brigada je na južnim padinama Kalničke gore u rajonu sela Visoko zaposjela položaje da bi vršila pritisak na cestu Zagreb-Varaždin i sprečavala svaki pokret neprijatelja u pravcu Varaždina. Ustaške jedinice iz Sv. Ivana Zeline u toku 16. i 17. 10. preko Bisaga kreću u napad na položaje 21. brigade. U oba dana borbi neprijatelj je potučen i razbijen tako da su se neki ustaše udavili u nabujaloj rječici Lonji ili se sami u njoj ubijali. Neprijatelj je imao oko 42 mrtva.

Međutim, u svom dnevnom »izvješću« broj 290 od 17. 10. 1943. o toj borbi neprijatelj je vrlo kratak:

> »16. X. krstareći odjel ustaške posade Sv. Ivan Zeline (prometni zdrug) vodio je borbu sa jačim partizanskim djelovima kod s. Bisag (8km s.s.izt. od Sv. Ivana Zeline). Upućena je pomoć. Bližih podataka nema.«[34]

22. 10. jedan bataljon 17. udarne brigade, ojačan jednom četom, izvršio je napad na Zlatar u kojem se nalazilo oko 250 neprijateljskih vojnika, ustaša, feldžandarmerije i žandara. Dva bataljona iste brigade osiguravala su napad iz pravca Zagreba prema Zlatar-Bistrici i Bedekovčini.

U ovim borbama 17. brigade neprijatelj je imao više od 40 mrtvih i veći broj ranjenih, a zarobljenih 44.

Zaplijenjeno je: 1 t. mitraljez, 30 pušaka, 2.280 bombi, 16 bombi i malo vojničke spreme.

Gubici Brigade: 6 mrtvih i 16 ranjenih boraca. Smrću hrabrih poginuli su komandir Marko Abalić, Ranko Carić, sekretar bataljonskog komiteta, i Blagoje Dobrić, vodnik 2. voda 3. čete. Posebno se u borbi istakla 3. četa 2. bataljona.[35]

Dva dana poslije napada na ovo kotarsko uporište neprijatelj je napustio Zlatar dobivši prethodno pomoć. Poslije toga, jedinice 17. brigade ponovo su ušle u mjesto i ostale u njemu do 26. 10. 1943. god.

Izvršivši u osnovi postavljene zadatke, 28. divizija i Brigada »Braća Radić« 28. 10. napuštaju Zagorje zapadno od pruge Zabok-Varaždin i 28. 10. pravcem Ivanec, Sv. Ilija, Varaždinske Toplice i Gornja Rijeka, Kalnik i Apatovac vraćaju se na slobodni teritorij Kalnika, u rajon sela Kelemen, Imbriovec, Jalžabet i Martijanec.[36]

Uz operativne rezultate u borbi s neprijateljem borbe 28. divizije i Brigade »Braća Radić« u Zagorju imale su i snažan odjek, neposredno su poticale brže širenje i jačanje novoformiranih partizanskih odreda, Zagrebačkog i Zagorskog, koji su ubrzo počeli povećavati svoje brojno stanje i višak dobrovoljaca slati na popunu Brigade »Braća Radić«.

Slobodni teritorij, koji je, poslije uspješnih operacija 28. divizije i Brigade »Braća Radić«, obuhvaćao kotare Ludbreg, Novi Marof i dijelom Varaždin,

[33] U borbama kod Lepoglave i Ivanca poginuli su Jambrek Juraj, Jurak Viktorija, Mandić Milan i Jurak Marijan.

[34] VII, Tom V, knj. 20, dok. 219, str. 760-761.

[35] VII, Tom V, knj. 20, dok. 192, str. 673-675.

[36] VII, Tom V, knj. 20. dok. 193, str. 681.

Koprivnicu, Križevce, Bjelovar i Đurđevac, postao je čvrsta materijalna osnovica za svestrane aktivnosti NOP-a. Pružao je povoljne uvjete za pripreme, odmor, popunu i uvježbavanje jedinica za borbene pothvate i omogućavao širenje i jačanje mreže NOO-a, organizacija USAOH-a, djelovanja komandi mjesta Ludbreg, Varaždinske Toplice i komande područja Kalnik. Borbeni zanos i elan nije samo prožimao borce NOV i PO, nego i sav narod na oslobođenom i poluoslobođenom teritoriju. Započeta ofenziva 28. divizije i Brigade »Braća Radić« i partizanskih odreda 2. operativne zone mogla je u stvorenim uvjetima biti nastavljena u oslobađanju novih gradova i mjesta.

7. OSLOBOĐENJE KOPRIVNICE

7. novembra 1943. godine, Sekc. Čakovec, Đurđevac, Čazma 1:100.000

U strategiji razvoja NOP-a u novembru 1943. godine oslobođenje Koprivnice, toga starog trgovačkog gradskog centra u Podravini, imalo bi veliko političko, vojno, ekonomsko i kulturno značenje ne samo za sjeverozapadnu Hrvatsku već i šire za NOB čitave Hrvatske, pa i Jugoslavije. Stvorio bi se veliki slobodni teritorij uz rijeku Dravu od Varaždina do Virovitice koji bi se preko Bilo-gore spajao sa slobodnim teritorijem Moslavine, te zapadno preko Novog Marofa s Hrvatskim zagorjem - sve do granice s njemačkim »Trećim Reichom« na Sutli.

Štab 2. operativne zone ocijenio je daje vojno-politički trenutak povoljan za napad na neprijateljski garnizon u Koprivnici.

Zadaci jedinica u napadu:

»1. XXI N O. Brigada:	Napast će i uništiti neprijatelja u uporištu Koprivnica. Napad će izvršiti sa tri bataljona od pravca s. Miklinovec a sa jednim bataljonom napast će ž. stanicu sa istočne strane dolazeći kroz grad. Pri upadu u grad presjeći sve telefonske linije, upasti u električnu centralu i ugasiti osvjetljenje u gradu.
2. Kalnički P. Odred:	Blokirat će slijedeće ulice: Dravsku, Kanišku i Gibaničku i napasti sa svoja dva bataljona neprijateljsku posadu u »Danici« i »Čardi« i istu likvidirati... Sa jednim svojim bataljonom (Varaždinskim) držat će položaje na Varaždinbregu...
3. XVII N.O.U. Brigada:	Ima zadatak da uništi neprijatelja koji bi pokušao izaći iz Bjelovara u pomoć Koprivnici...
4. Bjelovarski P. Odred:	Ima zadatak da uništi neprijatelja koji bi pokušao da krene u pomoć Koprivnici od pravca Novigrada. Sa dva bataljona zaposjest će položaje Bregi (k. 152) - s. Borovljani. Puteve i ž. prugu ispred položaja prekopati i uništiti, da je neprijatelj ne može koristiti.
	Sa jednim bataljonom osigurat će Divizijsko previjalište u s. St. Grad.
	Stalno će održavati vezu sa Štabom XVII U. Brigade prema Bjelovaru.

3. u Moslavačka N.O. Brigada:	Ima zadatak da uništi neprijatelja koji bi pokušao da krene u pomoć Koprivnici od pravca Križevci... u slučaju nailaska neprijatelja, istog propustiti do glavne zasjede i tada udariti u bok i leda neprijatelju. Sve puteve koje bi mogao neprijatelj da koristi za svoju motorizaciju prekopati i napraviti barikade. Patrolama će održavati vezu sa XVII. N.O.U. Brigadom.
6. N.O.U. Brigada »Braća Radić«:	Ima zadatak da uništi neprijatelja koji bi pokušao da krene u pomoć Koprivnici iz pravca Varaždina. Brigada će zauzeti slijedeći položaj: desnu obalu rijeke Bednje od Ludbrega do M. Bukovca.. ,«[37]

Uvodni dio zapovijesti o napadu i oslobođenju Koprivnice objašnjava značenje te operacije. Vidi se da je naš rukovodilački sastav želio da pobjede Crvene armije na istočnom frontu proslavi oslobođenjem Koprivnice na dan 26. godišnjice velike oktobarske revolucije. Odluka je čvrsta, a samouvjerenost o vlastitoj snazi hranile su pobjede u Varaždinskim Toplicama, Ludbregu, Šemovcu, Ivancu i Zlataru.

Istovremeno 12. divizija izvodi napad za oslobođenje Virovitice što ima posebno vojno i političko značenje kako za dan kad se izvodi, na 26. godišnjicu oktobarske revolucije, tako i za oslobođenje velikog dijela Gornje i Donje Podravine. 7. 11. 1943. godine su 21. brigada 28. divizije, Kalnički partizanski odred, brigada »Braća Radić«, 1. moslavačka brigada i Bjelovarski partizanski odred, nakon 20-satne borbe, oslobodili Koprivnicu u kojoj se nalazilo 1.200 neprijateljskih vojnika.

Junački borci 21. N.O. brigade dostojno su osvetili zvjerstva koja je učinio neprijatelj po Podravini iz Koprivnice. Oni su zarobili 400 neprijateljskih vojnika, a preko 100 ostalo ih je mrtvih na bojnom polju. Zaplijenili su oko 600 pušaka, 15 puškomitraljeza, 6 t. mitraljeza, 4 laka bacača mina, 200 mina, 300.000 metaka, 7 vagona šećera, 20 vagona papira, 800 bicikla, 15 motocikla, 4 automobila, 4 kamiona, 200 vagona i jednu lokomotivu i mnogo druge razne opreme.

Gubici 21. brigade u Koprivnici nisu bili mali: 20 mrtvih i 24 ranjena borca i rukovodioca. Poginuo je jedan politički komesar, 1 vodnik, 2 politička delegata i 5 desetara.

U Kalničkom odredu bilo je 9 mrtvih i 7 ranjenih drugova od kojih 2 teže.

Ukupno 29 mrtvih i 61 ranjeni borac i rukovodilac.-[8]

8. 11. ustaše su snagama oko 400 vojnika, među kojima je bilo i njemačkih jedinica, potpomognuti s nekoliko lakih i teških tenkova napali položaje Brigade »Braća Radić« kod Ludbrega, ali su odbijeni uz gubitke. Brigada nije imala ranjenih ni mrtvih.

Istoga dana jedan bataljon Nijemaca iz Križevaca napao je na položaje 2. moslavačke brigade kod Carevdara, ali je odbijen uz gubitke od 5 mrtvih i 11 ranjenih. Među poginulima bio je i 1 oberlajtnant. Brigada je imala 3 mrtva i 4 ranjena borca.

Drugog dana od kapitulacije neprijatelja u Koprivnici iz Novigrada su pobjegli feldžandari, a neprijatelj je u Đurđevcu ostao još nekoliko dana pa je

[37] **VII, Tom** V, **knj.** 21, **dok.** 22, str. 113-114.

[38] **Utvrđeno je da su u Brigadi »Braća Radić« poginuli** Detelj Ivan, Ozimec Stjepan, Tompić **Ivan i Tompić Marko.**

i on pobjegao. Tako je teritorij Podravine na području 2. operativne zone bio slobodan od Varaždina do Virovitice.

12. novembra iz pravca Varaždina kombinirana ustaško-njemačka motorizirana grupa sa 22 tenka, 20 motocikla, 10 kamiona, 6 oklopnih automobila skupa s pothvatnom grupom Gajger-Devčić, jačine oko 1.800 vojnika, napala je položaje Udarne brigade »Braća Radić«.

Brigada je bila ovako raspoređena:

1. bataljon bez jedne čete - Puhlaki. Jedna četa u Sigecu;
2. bataljon u Ludbregu;
3. bataljon Kapela, V. i M. Bukovec i
4. bataljon u Slokovcu.

U 14,45 je na položaje 2. bataljona, tj. barikade na prilazima Ludbregu, napao neprijatelj iz pravca Hrženice sa svim snagama »pothvatne grupe« i cjelokupnom motorizacijom i tenkovima. Njemačka pješadija je iz sela Selnik, uz tenkove, prešla u napad. Iako je neprijatelj puna dva sata napadao položaje 1. i 2. čete bataljona, uživajući neposrednu podršku 6 tenkova, čete su odolijevale napadima izbacivši mu iz stroja oko 50 ljudi. U 16,45 sati čete se povlače na k. 155 bez gubitaka. U 17,00 sati neprijatelj ulazi u napušteni Ludbreg. S novih položaja u 20,00 sati 2. bataljon upućuje jednu izviđačku patrolu s jednim vodnikom na čelu. Na mostu na Bednji iznenađuje stražu Nijemaca, ubija 4 vojnika, a sam ima 1 ranjenog.

3. bataljon na starim položajima nije imao borbe. Sutradan zaposijeda nove položaje na kosama iznad sela Čukovca.

Zamjenik komandanta 4. bataljona u Slokovcu Tomo Drk oko 16,00 sati kad su primijećeni neprijateljski tenkovi u Ludbregu dobija zadatak da sa 3. četom krene u Sigetec i uspostavi vezu sa 2. bataljonom . Umjesto u Sigetec Drk upada u sam Ludbreg, nailazi na tenkove, cijepa četu u dvije polovice. Nakon dva sata četa se po dijelovima s kojima su bili Drk i oficir Štaba Brigade Stevo Miočinović vraća u sastav bataljona.

U noći 13. 11. 1. bataljon na Puhlakima smjenjuje 2. bataljon koji kreće na osiguranje položaja kod sela Duga Rijeka. U 04,00 1. bataljon zauzima položaj i brani ga do 09,00. Tada neprijatelj s tenkovima nadire iz Ludbrega, a njegova pješadija na lijevom boku iz pravca Kučana. Bataljon zauzima nove položaje u Vinogradima prema ciglani i mjestu Ludbreg. Ustaše izbijaju na ranije položaje 1. bataljona i ugrožavaju bok 4. bataljona. U 12,00 1. četa 1. bataljona juriša na ustaše i pokreće ih s nekih otpornih točaka. 1. četi priskače u pomoć još jedna četa i zajedničkim napadom odbace ustaše u Ludbreg. U tom jurišu su 2 neprijateljska oficira ubijena i ukupno je bilo 30 što mrtvih što ranjenih ustaša. Bataljon nije imao nikakvih gubitaka. Zaplijenjene su 2 puške, 1 pištolj i 200 komada municije za parabelu.

U bezbroj manjih i većih napada jedinicama veličine od voda do satnije ustaše su pokušavale izbaciti s položaja 1. i 4. bataljon, ali su odlučnim protunapadom uvijek vraćane na polazne položaje. Naši bataljoni nisu imali gubitaka osim 1 ranjenog borca. Otpor Brigade »Braća Radić« u toku dva dana neprekidnih juriša nije slabio. Naprotiv, aktivnim protunapadima otpor je postajao sve žešći. Neprijatelj se demoralizirao pretrpjevši više od 100 izbačenih iz stroja i, spoznavši da mu je svaki napor uzaludan, napustio Ludbreg i povukao se u Varaždin.

11. 11. jedinice Brigade »Braća Radić« oborile su kod Ludbrega jedan bombarder »Do 117«.

Uzevši u cjelini, oslobođenje Koprivnice bila je jedna od najvećih pobjeda NOV-a sjeverno od Save 1943. godine, to je bila kruna jednomjesečne

uspješne ofenzive 28. divizije, Udarne brigade »Braća Radić«, 2. moslavačke brigade, Kalničkog i Bjelovarskog odreda.

Oslobođenje Koprivnice može se usporediti s najznačajnijim uspjesima NOVJ u tom periodu, ne računajući samo broj ubijenih i zarobljenih neprijateljskih vojnika i ogroman ratni plijen, nego političko i vojno značenje za razvoj NOP-a sjeverno od Save u sjeverozapadnoj Hrvatskoj.

Padom Koprivnice u ruke partizana pao je čitav neprijateljski sistem obrane u dolini rijeke Drave od Ludbrega do Virovitice, a Bjelovar i Križevci postali su još ugroženiji. Koprivnica je bila jedan od većih gradova a partizanske jedinice su je držale oslobođenom tri mjeseca.[39]

Od Varaždina do Virovitice, od Gyekenyesa do Križevaca i Bjelovara, velikim dijelom Bilo-gore, Moslavine, Prigorja i Zagorja, sve do hrvatsko--slovenske granice proširio se slobodni i poluoslobođeni teritorij. Stvorena je široka mobilizacijska baza za popunu jedinica 2. operativne zone.

Sjajne pobjede partizanskih jedinica ubrzale su i proces političke diferencijacije u redovima HSS-a čije je članstvo do kraja spoznalo izdajničku ulogu njegovoga reakcionarnog dijela s Mačekom na čelu, a mnogi demokratski i patriotski orijentirani rukovodeći ljudi HSS-a s tog područja svrstali se u aktivne borce NOP-a.

I na kraju oslobođenje Koprivnice dokazalo je da su jedinice sjeverno od Save dostigle viši stupanj vojnog i organizacionog razvoja i stekle dragocjena iskustva koja su ih osposobljavala za vođenje borbe u još složenijim uvjetima.

8. OSLOBOĐENJE ČAZME

29. novembra 1943. god. - Sekc. Čazma i Bjelovar 1:100.000

Nezadrživa ofenziva 28. divizije, Brigade »Braća Radić«, Kalničkoga partizanskog odreda i 2. moslavačke brigade u Podravini, Prigorju i Hrvatskom zagorju - oslabila je položaj neprijateljskih uporišta u Moslavini duž ceste Bjelovar-Ivanić-Grad. Držeći ta uporišta, ustaše su neprekidno ugrožavale sigurnost slobodnog teritorija Moslavine, sjeverno i južno od rijeke Čazme, i sprečavale čvršće povezivanje pravaca prema Bilo-gori s oslobođenim teritorijem Kalnika i Podravine.

Jako uporište u sistemu obrane duž pruge i ceste Dugo Selo-Novska, Čazma je imala i kao kotarski centar Moslavine istaknutu političku i vojnu poziciju u sjeverozapadnoj Hrvatskoj.

28. divizija je svoj boravak na teritoriju 2. operativne zone započela s uspješnim borbama u početku septembra 1943. U borbama nisu postignuti samo veliki vojni rezultati. Borbe Divizije i jedinica 2. operativne zone bile su snažni poticaj za ofenzivno djelovanje i mobilizaciju na najširem planu. Svi odredi povećali su svoje brojno stanje, a dvije brigade (»Braća Radić« i 2. moslavačka) postale su prekaljene jedinice. Oslobođenje Čazme 29. novembra 1943. bilo je kruna uspjeha zajedničkih borbi u jačanju i širenju NOP-a.

Oslobođenje Čazme pokazalo je da naše jedinice koje su neprekidno u pokretu imaju dovoljno topova i bacača mina i imaju manje gubitaka kad tuku neprijatelja na zasjedi i postižu veće borbene rezultate.

Oslobođenjem Čazme povezani su slobodni teritoriji Moslavine, Kalnika, Podravine, Prigorja i Hrvatskog zagorja.

[39] **Dobrila Ante, Život i rad u oslobođenoj Koprivnici (7. XI. 1943-9. II. 1944), Zbornik, Varaždin, 1976, str. 566-586.**

Nakon odlaska 28. divizije u početku decembra 1943. godine pred štab 2. operativne zone i Oblasni komitet KPH za Zagrebačku oblast postavili su se neodložni zadaci:

- slobodni teritorij što više učvrstiti i zaštititi ga od svakodnevnih neprijateljskih napada;
- izgrađivati i omasovljavati mrežu NOO-a i vojnopozadinske vlasti (područja i komandi mjesta) na širem području;
- učvrstiti i popuniti postojeće brigade i odrede i stvarati nove i prve divizije koji će svojom ofenzivnom aktivnošću sve više ugrožavati neprijatelja i garantirati veću stabilnost slobodnog teritorija;
- na oslobođenom području pojačati mobilizaciju za popunu jedinica i vojnopozadinskih organa;
- propagandom i pojačanim djelovanjem brigada i odreda pospješivati nastalu demoralizaciju u redovima domobranstva i
- trajno rješavati zbrinjavanje i liječenje ranjenika u bolnici u Moslavini.

Izvanredno povoljna vojna i politička situacija, a prije svega postignuti vojni uspjesi na području 2. operativne zone, vodili su učvršćenju postignutih rezultata NOB-a i daljem širenju i jačanju njegove baze.

Neprijatelj je bio nemoćan pred ofenzivom 28. divizije i jedinica 2. operativne zone, nije mogao zadržati njihov pobjedonosni hod na čitavom području sjeverozapadne Hrvatske, pa je pregrupirao i preformirao svoje oružane snage. Više je koristio tenkove i avijaciju i postao vrlo osjetljiv na svako približavanje operativnih jedinica NOV Hrvatskom zagorju. Cesta Zagreb-Varaždin je sve više i više postajala granično područje preko kojeg ustaše i Nijemci nisu željeli puštati neprijatelja. Ustaše su u Varaždinu stvorile pokretnu operativnu grupu na čelu s ustaškim zlikovcima Devčićem i Oreškovićem i stalno vršile ispade prema slobodnom teritoriju Kalnika.

Jedinicama 2. operativne zone je nakon masovne mobilizacije bio potreban odmor i vrijeme za organizaciono učvršćenje.

9. OSNIVANJE 32. DIVIZIJE NOVJ

15. decembar 1943 - Sekc. Čakovec 1:100.000

Po oslobođenju Koprivnice i odlasku 28. divizije u Moslavinu Udarna brigada »Braća Radić« zadržala se kraće vrijeme u rajonu Ludbrega, zatvarajući pravac prema Varaždinu od iznenadnih upada neprijatelja na slobodni teritorij. Tu je osiguravala popunu i obuku novoprimljenih boraca. Na komunikacijama prema Varaždinu podizala je prepreke, rušila mostove i željezničku prugu Varaždin-Koprivnica.

Brigada se 26. 11. 1943. premješta s tog prostora i dolazi u sela Botinovec i Mali Poganac da pojača uništavanje cestovne i željezničke komunikacije Križevci-Koprivnica i u blizini uporišta Križevci postavlja zasjede neprijateljskim krstarećim jedinicama.

Vojna situacija po oslobođenju Čazme utoliko se mijenja što neprijatelj na području oslobođenog teritorija 2. operativne zone ojačava uporišta Bjelovar, Varaždin i Križevce. Više se ne koristi cestom od Komina do Varaždina ni prugom Zlatar-Bistrica-Novi Marof.

U Hrvatskom zagorju Nijemci se povlače iz nekih uporišta - iz Pregrade, Đurmanca, Velike Vesi i Krapine.

14. decembra 1943. godine 1. bataljon Udarne brigade »Braća Radić«

rastjerao je »koturaše« na Dravskom mostu kod Botova, na granici Mađarske. Zaplijenjen je 1 teški mitraljez, 12 pušaka i 4-5.000 puščanih metaka.

Bataljon je imao 3 ranjena borca. Poginuo je komesar čete Geltner.

»Koturaši« su u paničnom bijegu napustili most i pobjegli preko mađarske granice u Mađarsku, ne pružajući otpor. Most preko Drave nije srušen, jer nije bilo eksploziva.

1. bataljon je iskoristio bijeg neprijatelja i prešao u Podravlje, u Golu i Ždalu, te ih očistio od zaostalih neprijateljskih vojnika i žandara pobjeglih iz Koprivnice. Zarobljeno je 14 žandara i domobrana s njihovim oružjem. Bataljon nije progonio ostatke neprijatelja koji su se sklonili na susjedni teritorij, u Mađarsku.

Početkom decembra 1943. Štab 2. operativne zone pristupa osnivanju treće brigade u zoni, »Matija Gubec«, i 7. 12. 1943. izvještava Glavni štab NOV i POH, da su za novu brigadu uzeta dva bataljona iz Zagrebačkoga partizanskog odreda i po jedan bataljon iz Moslavačkoga i Bjelovarskoga partizanskog odreda. Od četiri bataljona stvorena su tri. Naime, Brigada je imala: tri bataljona, Prateću četu, Vod za vezu i Saniteski vod, ukupno oko 650 boraca.

Bataljoni su dobili nazive: 1. udarni bataljon Bjelovarskoga partizanskog odreda; 2. bataljon Moslavačkoga partizanskog odreda i 3. bataljon Zagrebačkoga partizanskog odreda.

U Brigadi je svaki borac imao pušku. Prosječno je svaki bataljon bio naoružan sa 7 puškomitraljeza, pištoljima i automatima. Brigada je još imala 1 protutenkovski top 35 mm sa 70 granata, 1 teški bacač mina sa oko 30 mina.

Brigada je osnovana 12. decembra 1943. godine u selu Lipovčani u Moslavini. Smotru postrojene Brigade izvršio je komandant 2. operativne zone, pukovnik Vladimir Matetić.

Štab Brigade sačinjavali su: komandant Miloš Manojlović Mima, politkomesar Ahmed Delibegović, zamjenik komandanta Stevan Došen i zamjenik komesara Stjepan Jureković.

Po osnivanju Brigada je dobila ime »Matija Gubec«[40] i ostala kraće vrijeme na području Moslavine, a onda je 22. 12. stigla na Kalnik, u sastav novoosnovane 32. divizije u 2. operativnoj zoni.

Zahtjev za osnivanje Divizije podnesen je Glavnom štabu odmah nakon odlaska 28. divizije s područja 2. zone. Štab 2. operativne zone dobro je shvatio prednost formiranja ovako krupne jedinice koja je u stvorenim uvjetima imala širok manevarski prostor za djelovanje i popunu. U operativnom izvještaju od 7. 12. 1943. Stab 2. operativne zone predlaže Glavnom štabu Hrvatske da se divizija osnuje od dvije brigade - Udarne brigade »Braća Radić« i 2. moslavačke brigade. Dobivši dozvolu, Štab 2. operativne zone Naredbom br. 44 od 10. 12. 1943. određuje:

> »U sastav Divizije II Operativne zone N.O.V. i P.O.H. ulazi Udarna brigada 'Braća Radić' i novoformirana Brigada 'Matija Gubec'.
> Za komandanta Divizije određen je drug Štrok Izidor, dosada komandant U.Brigade 'Braća Radić'.

Imenom Matije Gupca, vode hrvatsko-slovenske seljačke bune 1573. g., nazivalo se petnaest jedinica u tri revolucije: puk jugoslavenskih dobrovoljaca u Oktobarskoj revoluciji 1918; četa jugoslavenskih dobrovoljaca u Španjolskom građanskom ratu 1936-1939. g.; tri čete, šest bataljona, jedan odred i dvije brigade NOV i POJ, te četa bataljona »Maršal Tito« u Italiji od 1941-1945. g.

Za politkomesara Divizije određen je drug Robić Ivan, dosada politkomesar U. Brigade 'Braća Radić'.«[41]

Štab Divizije s prištapskim jedinicama: Četom za vezu, Sanitetskom četom, Četom jurišnih pionira, Izviđačkom četom, Zaštitnim vodom i vodom kurira našao se 15. decembra u selu Mali Poganac. Od tog dana počinje djelovati.

V.d. načelnika Štaba Divizije bio je Vjekoslav Smeh Alibaba.

Na dan formiranja 32. divizija NOV imala je 1.704 borca i rukovodioca, 992 puške, 24 automata, 62 puškomitraljeza, 14 mitraljeza, 5 minobacača, 1 protutenkovsku pušku, 3 protutenkovska topa i 96 pištolja.

Imala je dvije brigade (Brigadu »Braća Radić« i Brigadu »Matija Gubec«), ali je u drugoj polovici 1944. godine dobila još jednu (Brigadu »Mihovil Pavlek Miškina«), a povremeno je u svom sastavu imala i četiri brigade. Četvrta brigada, 1. zagorska brigada, ulazi konačno u njen sastav u februaru 1945. godine.

Stvaranje i jačanje 32. divizije bilo je rezultat širenja NOB-a, naročito poslije kapitulacije Italije - na širem prostoru sjeverozapadne Hrvatske. Kalnički, Zagrebački, Zagorski i Bjelovarski partizanski odredi neposredno su omogućili stvaranje njezinih brigada, a kasnije i popunu Divizije.

Na svom borbenom putu do kraja oslobođenja čitave zemlje, 32. divizija imala je najneposredniji zadatak da jača i širi NOP na svim područjima sjeverozapadne Hrvatske i u neposrednoj blizini Zagreba, te u jednom dijelu Slavonije.

[41] **VII, Tom V, knj. 22, dok. 41, str. 147-148.**

III

BORBENI PUT 32. DIVIZIJE NOVJ

1. PRVE BORBE DIVIZIJE U HRVATSKOM ZAGORJU

Divizija je započela svoj borbeni put na pragu 1944. godine kad je NOV (poslije ispadanja fašističke Italije iz Hitlerove osovine) širom Jugoslavije krenuo u ofenzivu za oslobađanje novih teritorija u Crnoj Gori, Sandžaku, Bosni, Bosanskoj krajini, Lici, Kordunu, Baniji, Žumberku i Pokuplju, Beloj krajini i Slavoniji.

Velike bitke i pobjede izvojevane u sjeverozapadnoj Hrvatskoj oslobađanjem kotarskih mjesta i gradova Koprivnice, Ludbrega i Čazme, pokrenule su patriotske i antifašističke snage hrvatskog naroda na masovnu borbu. Novih boraca došlo je više od hiljadu u decembru 1943.

Brigade i odredi neprekidno bujaju. Bogate se ljudima i naoružanjem. Vojni i politički kadrovi postaju sve iskusniji, vode se borbe u sve težim uslovima. S lakoćom prihvataju hiljade novih boraca. Moral i duh boraca i naroda bio je visok. Odlučnost i ofenzivnost postali su poticajna sila za nove akcije i borbe.

Iako je neprijatelj na svim područjima bio u defenzivi, u sjeverozapadnoj Hrvatskoj organizira grčevitu obranu. Koncem 1943. sve je aktivniji svjestan da su borbe za obranu Hrvatskog zagorja u tim trenucima najosjetljivije i najvažnije. U prvi plan stavlja Varaždin gdje dovodi jednu ustašku pukovniju i »brzi ustaški sklop« kao glavnu udarnu snagu tog garnizona u kome se nalaze i Središnja domobranska škola, dopunske pukovnije i jedinice reda. Varaždin je u ulozi najisturenijeg centra obrane i polaznog položaja za ugrožavanje slobodnih teritorija sjeverno od Kalnika i u dolini Bednje.

Budući da je NOV kontrolirao dio cestovne komunikacije Komin-Varaždin, ustaše sve naglašeniju ulogu daju Sv. Ivanu Zelini, Zlataru i Krapini u kojima stvaraju jaka međusobno povezana uporišta s osloncem na Zagreb. Nastoje spriječiti širenje slobodnog teritorija sjeverno i južno od brdskog masiva Ivanščice i Strahinščice.

Zadržavanje njemačkih okupatorskih jedinica u nekim uporištima (Krapina, Krapinske Toplice, Pregrada, Zabok (Nova Ves), Oroslavlje, Donja Stubica, Gornja Bistra, Brdovec, Zaprešić i Zagreb) povećavali su značenje obrane Zagorja. Upravo za to područje je stalno pokazivao svoj poseban interes njemački okupator, držeći u njemu dijelove 187. rezervne divizije.

Zagrebačko operativno područje pokrivalo je Zagorje južno od Ivanščice i Strahinščice. U uporištima po Zagorju i Prigorju (Sv.Ivan Zelina, Donja Zelina, Komin, Marija Bistrica, Kašina, Sesvete, Kraljevec, Dugo Selo, Božjakovina, Vrbovec i dr.) ustaše su imale u prosjeku od 4-5.000 vojnika i žandara. Centralnu ulogu obrane u Hrvatskom zagorju od početka širenja NOB-a imalo je uporište Zlatar.

NAPAD NA ZLATAR

6.1.1944. Sekc. Ptuj 1:100.000

Odlukom Štaba 2. operativne zone 32. divizija krenula je s Kalnika u Zagorje i razmjestila se 3. januara u rajonima Belec i Hrašćina-Trgovišće. Dan kasnije 1. ustaška pukovnija prodrla je u Varaždinske Toplice i ponovno uspostavila svoje uporište. Iz pravca Varaždina neprijatelj vrši pritisak prema Novom Marofu. Popravlja most preko Bednje na cesti Novi Marof-Varaždin.

Sa Štabom Divizije u Zagorje je krenuo i komandant 2. operativne zone pukovnik Vlado Matetić. U Zlataru je uporište branila ojačana 7. satnija Z.U.P.B. od oko 200 ustaša. Napad je izvela Brigada »Matija Gubec«, kojoj je to bila prva borba.

Napad je počeo 6. 1. 1944. u 04.20 sati. Napadali su 1. i 2. bataljon, dok je 3. bio u divizijskoj rezervi na pravcu Belec, Novi Marof da ga brani od eventualnog nastupanja neprijatelja iz Varaždina. Glavni zadatak imao je 1. bataljon na sjeverozapadnoj strani, dok je 2. bataljon nastupao sa sjeveroistočne strane da bi vezao na sebe neprijateljske snage s te strane i pritiskom omogućavao uspješno prodiranje i napad 1. bataljona.

Bataljoni su neprimjetno upali u samo mjesto, ali su ih zaustavile žičane prepreke i veliki broj rovova i bunkera. Elemenat prednosti postignut iznenađenjem neprijatelja upadom u Zlatar nisu iskoristili da jurišom napadnu na glavne točke otpora.

Zadržani su.

U toku dana 1. bataljon je zauzeo nekoliko zgrada u mjestu i blokirao neprijatelja. Borba se vodila bez prestanka pod vatrom ustaških topova koji su nanijeli gubitke jedinicama Brigade. Partizanski topovi 47 mm koji su podržavali napad Brigade nisu bili dovoljno efikasni, jer se neprijatelj nalazio u zidanim zgradama. U 18.00 sati izvršen je ponovni juriš, koji nije uspio. Štab Divizije i štabovi brigada ocijenili su da 1. bataljon nije sposoban da izvrši zadatak, pa je u zoru 7. januara stavljen u rezervu i zamijenjen 3. bataljonom brigade »Braća Radić«. 3. bataljon je u toku dana s 2. bataljonom brigade »Matija Gubec« organizirao obruč oko opkoljenog neprijatelja u uporištu i počeo ga stezati. Istovremeno su ustaše, oslanjajući se na svoju artiljeriju, minobacače i sistem žičanih prepreka i bunkera, povremeno izvodile protunapade i potiskivale jedinice 2. i 3. bataljona. U 19.00 sati bataljoni su izveli dva juriša, opet bez zadovoljavajućih rezultata. S obzirom na male izglede da se zauzme uporište komandant 2. operativne zone pukovnik Vlado Matetić obustavio je napad. Ipak je organizirana blokada neprijatelja u Zlataru, ostavljajući mu tobože mogućnost da napusti uporište. To je neprijatelj u Zlataru odmah prozreo, doznavši da pritisak na zasjedama Brigade »Braća Radić« ne slabi. Istovremeno neprijatelj je očekivao iz Zagreba nova pojačanja s tenkovima.

Brigada »Braća Radić« je 1. i 2. bataljonom osiguravala napad Brigade »Matija Gubec« zatvaranjem ceste Zlatar-ZIatar Bistrica. Neprijatelj je već od 07,00 sati 6. januara s dvije bojne vodio borbu s bataljonima Brigade »Braća Radić« sve do 14.00 sati, uzaludno pokušavajući tenkovima i svojim motoriziranim dijelovima prodrijeti u Zlatar. Borba se produžila i idućeg dana.

8. januara ustaše snagama od 4 satnije i 7 tenkova pokušavaju probiti položaje Brigade »Braća Radić«, ali Brigada uvodi u borbu 4. bataljon iz rezerve, on vrši protunapad i prisiljava ustaše na povlačenje prema Mariji

Bistrici. Istovremeno ustaše iz pravca Poznanovca, koristeći sumrak, pokušavaju prodrijeti kroz položaje 1. bataljona. Ali bataljon je glavne snage povukao na krilo nastupajućeg neprijatelja, izvršio protunapad i prinudio ustaše na odstupanje. Gonio ih je 10km ali bez naročitih rezultata. Idućeg dana neprijatelj je u uporištu mirovao i nije pokušavao izaći iz svojih obrambenih uporišta.

Naša blokada ustaša u Zlataru bila je pasivna. Jedinice su povučene iznad mjesta s naređenjem da vrše pritisak na ustaše radi stvaranja utiska da ih partizani slobodno puštaju iz uporišta.

Ustaše nisu nasjele i ostale su u uporištu također neaktivne, ali ne pokazujući nikakve znakove o namjeri povlačenja.

U noći 8/9. januara situacija se promijenila. Neprijatelju je stiglo novo pojačanje iz Zagreba. Jake koncentracije njegove pješadije, topova i tenkova otkrivene su u Zlatar-Bistrici i Poznanovcu. Već ujutro 9. januara u 03.00 sati po smrznutom zemljištu zaobišao je na cestama postavljene prepreke brigade »Braća Radić«. Njegovi tenkovi izmanevrirali su položaj Brigade i ugrozili joj pozadinu. Pravci kretanja neprijatelja prema Zlataru više nisu omogućavali organizaciju novog napada na Zlatar, pa je komandant 2. operativne zone prekinuo blokadu Zlatara i Divizija je odustala od borbe za Zlatar.

U napadu na Zlatar i u borbama na zasjedama Divizija je imala 20 mrtvih i 64 ranjena. 5 ranjenih naknadno je umrlo u bolnici. Poginuli su junačkom smrću zamjenici komandanta bataljona u Brigadi »Matija Gubec« Albin Turčić (1. bat.), a u Brigadi »Braća Radić« Miljkan Kličković (4. bat.)[1]

Zaplijenjena su dva teška mitraljeza, 2 puškomitraljeza, 2 šmajsera, 16 pušaka, 2 pištolja, 1.500 metaka i uništen 1 tenk.

Vlastiti gubici u oružju: 1 mitraljez i 2 puškomitraljeza koje su uništile neprijateljske topovske granate. Utrošeno je 35.000 metaka, 70 granata za top 47mm i 17 mina.

Neprijateljski gubici: 57 mrtvih, 83 ranjena i 7 zarobljenih.

Prvi »krilni pobočnik poglavnika«, ustaški pukovnik Sabljak o borbi za Zlatar među ostalim piše:

> »U vremenu od 6. do 9. 1. 1944. vršili su partizani napad na posadu Zlatar (područje Varaždina), a koja se posada sastojala od 7 sati Z.U.P.B...
> U pomoć posadi Zlatar poslate su snage iz Zagreba i to:
> - kombinirana bojna sastavljena od dvie domobranske sati (od zagrebačkih posadnih bojni) i jedne sati koju je postrojila Zagrebačka ust. pos. bojna.
> Zapovjednik ove bojne bio je ustaša dopukovnik Jošić.
> Ova bojna bila je ojačana sa bornim kolima i težkim naoružanjem iz sastava grenadirske sati P.T.S. iz Podsuseda.
> Ista je bila upućena kao pomoć 7.1 .o.g. ali uslied nadmoćnosti neprijatelja nije se mogla probiti do Zlatara, što je ponovila 8. 1. ali bez uspjeha.
> 9.1.o.g. u 01.00 sati ova bojna pojačana sa 4 sati Z.U.P.B. iz M.Bistrice i Nijemcima iz D.Stubice, koji su imali 10 bornih kola, ponovila je prodor prema Zlataru u kome je i uspjela tj. u 10.00 sati pojačanje je ušlo u Zlatar.
> Po dolasku pojačanja partizani, pretrpjevši neuspjeh, povukli su se u pravcu Ivančice.
> Ovom prilikom mora se istaći sjajan moral ljudstva kome se ima i zahvaliti ovaj uspjeh.

[1] Osim navedenih drugova poginuli su Kišić Sofija, Hruška Slavko i Perušek Antun. Na žalost Redakcija nije uspjela utvrditi imena ostalih poginulih.

S obzirom na oštru borbu naše postrojbe srazmjerno su imale gubitaka.
Naši gubitci: 6 mrtvih, 25 ranjenih i 16 nestalih.
Neprijateljski gubitci: oko 600 mrtvih i ranjenih. (Netočno! - Red.)
Zaplijenjeno je 12 pušaka i pisarničko tvorivo u torbi jednog komandanta.«[2]

U našim i neprijateljskim izvještajima podudara se jedna ocjena - da je borba bila oštra i teška, ali neprijateljski dokumenti su u velikom raskoraku s istinom o gubicima Divizije. Neosporna je činjenica da su i jedna i druga strana pretrpjele velike gubitke.

Kao razlog neuspjeha u osvajanju Zlatara Štab 32. divizije naglašava da se Štab Brigade »Matija Gubec« i štabovi bataljona nisu dovoljno snašli i nisu pokazali potrebnu odlučnost. Ma koliko to bio jedan od razloga, ne može se uzeti kao glavni i jedini. Za potpuniju ocjenu nužno je rasvijetliti i neke druge činjenice i okolnosti pod kojima je izveden napad na Zlatar.

Odluka o napadu na Zlatar donesena je u situaciji kad se pred Štab 2. operativne zone postavljao zadatak učvršćenja obrane slobodnog teritorija i ubrzanog stvaranja novih brigada i divizija, a na operativnom planu zadržavanja ofenzivnosti.

Treba imati u vidu i slijedeće:

Prije napada Brigada »Matija Gubec« nije imala za sobom ni jednu borbu na tako utvrđeno i branjeno uporište kao što je bio Zlatar. U oktobru su Zlatar napadale jedinice 28. divizije, njezina 17. udarna brigada, jedinica velikog iskustva i borbenih uspjeha, te boljeg naoružanja. Neprijatelj je tada bio slabijeg morala, manjih snaga i slabije utvrđen, i na čitavom prostoru Hrvatskog zagorja samo se branio, nije napadao. U trenutku kad Divizija kreće u Zagorje, 4. januara 1944, ustaše zauzimaju Varaždinske Toplice. Razvoj događaja će kasnije pokazati da je to bio uvod u širu ofenzivu neprijatelja na slobodni teritorij Kalnika.

Izviđačka i obavještajna služba nisu raspolagale s dovoljno realnih podataka o snagama i sistemu obrane u Zlataru, pa su jedinice u napadu bile iznenađene (bunkeri, žičane prepreke, utvrđenost pojedinih zgrada i teško naoružanje - topovi i minobacači). Za napad se nisu na odgovarajući način pripremile jer nisu imale iskustva ni potrebnog oružja.

Po upornosti neprijatelja (tri dana borbe) bilo je jasno da čak i da ovo uporište padne u ruke partizana, Zlatar se ne bi mogao održati kao slobodno kotarsko mjesto, jer je za neprijatelja bilo važno u sistemu obrane Hrvatskog zagorja i za kontrolu brdskih masiva Ivanščice i Strahinščice. Njemački okupator je to smatrao snažnom preprekom u prodiranju NOV-a prema hrvatsko-slovenskoj granici.

Cilj: tući neprijatelja na tom terenu, u trenutku kad on priprema ofenzivu na slobodni teritorij i ponovno otvaranje komunikacija Zagreb-Varaždin, mogao je biti mnogo bolje ostvaren i s manje gubitaka. Borbe za Zlatar su još više oslabile borbeno i inače malobrojno brojno stanje Divizije. Prva borba Divizije nije dala očekivani rezultat u poticanju borbenosti za njezino daljnje djelovanje.

Neuspjeli napad na Zlatar nije se negativno odrazio samo na čvrstinu i borbenu spremnost Brigade »Matija Gubec«, nego i na Brigadu »Braća Radić«, iako je ona u tri dana borbe na osiguranjima čvrsto branila položaje i aktivnim protunapadima, manevrima u bok neprijatelja - uspijevala osuje-

[2] **Vidi VII, Tom 5, knj. 23, dok 157, str. 677.**

titi ustaške namjere. Zamor i gubici također su se negativno odrazili i na njezinu borbenu sposobnost.

Međutim, Brigada »Matija Gubec« je i u ovim borbama dokazala da je već postala moralno i politički čvrsta da se može uspješno sučeliti s nadmoćnijim neprijateljem koji se masovno koristi topovima i tenkovima.

2. POČETAK OBRANE SLOBODNOG TERITORIJA KALNIKA

20-31. januara 1944. god. Sekc. Ptuj i Čakovec 1:100.000

U početku januara 1944. godine Vrhovni je štab odobrio Glavnom štabu NOV i POH formiranje 10. korpusa »zagrebačkog« NOV i POJ. Radi provođenja te direktive, u drugoj polovici januara 1944. godine, u Štab Zone u Rasinju stigao je politički komesar Glavnog štaba Rade Žigić i član CK KPH Marko Belinić. Štab 2. operativne zone preimenovan je u Štab 10. korpusa.

Formirana je 2. moslavačka brigada koja će ući u novostvorenu 33. diviziju NOVJ čije je područje djelovanja bila Moslavina.

U vrije ne formiranja 10. korpusa na granici slobodnog teritorija Kalnika prema Varaždinu, u širem rajonu Ludbrega i Križevaca, nije bilo nikakvih znakova neprijateljskih pokreta prema slobodnom teritoriju, iako su u dolini Bednje ustaše ponovo zaposjele Novi Marof i Varaždinske Toplice. U štabovima se vjerovalo da su manje akcije i ispadi neprijatelja iz uporišta Bjelovar, Križevci i Varaždin rutinskog karaktera. Međutim, borbe 32. divizije u Hrvatskom zagorju bile su sve žešće. Stalna pojačanja koja je dobivalo napadnuto ustaško uporište u Zlataru iz pravca Zagreba, bila su ozbiljni znakovi upozorenja da se neprijatelj neće lako miriti s borbenim aktivnostima većih partizanskih jedinica u Zagorju i u dolini Sutle i Krapine. Odsječenost Varaždina od Zagreba i sve veća žestina borbi na osiguranjima oko Zlatara s ustaškim snagama i dijelovima njemačkih snaga iz Krapinskih Toplica i Donje Stubice, nagovještavali su veću neprijateljsku aktivnost.

Kombinirani njemačko-ustaški odred sastava: 1. pukovnija PTS (1.700 ustaša), dijelovi 5. ustaškog zdruga ojačani njemačkim jedinicama i jednom baterijom haubica 100mm, počeo je operaciju »Dubrovnik« u Hrvatskom zagorju i Kalniku 21. januara 1944. godine. Neposredni cilj operacije bio je uspostavljanje komunikacije Zagreb-Varaždin, preduhitriti prolaz 14. slovenske divizije u dolinu Sutle i stvoriti uporišta u dolini Bednje za ofenzivne operacije na slobodni teritorij Kalnika i Podravine.

Poslije borbe u Zlataru jedinice 32. divizije povukle su se u sela Belec, Selnica i Zajezda na odmor i pripreme za nove akcije. 15. januara 1. udarni bataljon Zagorskog partizanskog odreda uključenje u sastav Brigade »Matija Gubec« kao njezin 1. bataljon. Ostali bataljoni su pomakli svoje brojeve tako da je sada Brigada imala četiri bataljona i više od 700 boraca.

Kako je 4. januara 1944. PTS jednom bojnom zauzeo Varaždinske Toplice, ustaše su stavile pod svoju kontrolu teritorij prema Varaždinu i sve više ugrožavali slobodni teritorij u dolini Bednje prema Ludbregu i Kalniku. U Sv. Ivanu Zelini ojačavali su uporište u kojem je bilo i tenkova. Brojno stanje povećalo se na oko 1.000 ustaša.

21. januara 1944. Divizija je dobila naređenje (sada već Štaba 10. korpusa »zagrebačkog« NOV i POJ) da pomakne brigade prema Kalniku. Brigade su ovako krenule: Brigada »Braća Radić« - u Trgovišće-Hrašćinu, Brezrnički

Hum, Radetić, Visoko, sa zadatkom: spriječiti eventualno nadiranje neprijatelja prema slobodnom teritoriju Kalnika iz pravca Sv. Ivana Zeline;

Brigada »Matija Gubec« krenula je u Novi Marof, Oštrec i Ključ sa zadatkom: bočno osigurati eventualni prodor neprijatelja dolinom Bednje od Završja i Margečana, imajući u vidu da su glavne snage ustaša u Varaždinu i njihovi dijelovi u Varaždinskim Toplicama. Zapovijest za zauzimanje tih položaja izdao je usmeno Štab 32. divizije.

Ustaše su sa dvije kolone napale Brigadu »Matija Gubec«. Kolona iz Varaždinskih Toplica je iz pravca sela Sudovec, koji nije kontrolirala Brigada »Braća Radić«, napala Brigadu »Matija Gubec« kod Novog Marofa snagama jedne bojne (oko 400 ustaša). Istovremeno je Brigada napadnuta iz pravca Varaždina. Uslijed nadmoćnosti neprijatelja Brigada »Matija Gubec« napušta Novi Marof gdje neprijatelj uspostavlja svoje uporište. Brigada se povukla prema selima Svibovec, Jalšovec, Gornjoj i Donjoj Poljani.

Motorizirana kolona jačine oko 2.000 ustaša podržavana tenkovima i avijacijom jednovremeno napada na položaje Brigade »Braća Radić« kod Brezničkog Huma i Visokog. Svi napadi neprijatelja bili su odbijeni i naneseni su mu osjetljivi gubici, ali u lošem vremenu i magli on se uspio izvući prema Sv. Ivanu Zelini.

U tim borbama brigade su imale 7 mrtvih, 11 ranjenih i 4 nestala borca.[3]

Neprijatelj je, prema ocjenama štabova brigada, imao oko 50 mrtvih i 60 ranjenih.

24. januara 1944. Brigada »Matija Gubec« nalazila se na položajima Svibovec-Segled, Greščevina, Slanje, Jalžabet sa zadatkom zatvaranja pravca od Ludbrega prema Varaždinskim Toplicama. Udarna brigada »Braća Radić« i dalje je zadržavala položaje Visoko, Sudovec, Gornja Rijeka, kontrolirajući pravac Zagreb-Varaždin i Gornja Rijeka-Križevci.

Dijelovi neprijateljske 1. pješadijske pukovnije PTS-a krenuli su 25. januara u tri manje kolone iz Varaždinskih Toplica prema položaju Brigade »Matija Gubec«. Jedna ustaška kolona ojačana s tri tenka, od kojih 1 i od 16 tona težine, krenula je pravcem Varaždinske Toplice-Ludbreg prema položajima bataljona u selu Svibovec. Ostale dvije kolone nastupale su prema Segledu i u pravcu položaja 3. bataljona koji se nalazio na položajima Stari Vrh-Golo Brdo. Na svim pravcima neprijatelj je odbijen. Tenkovi kod Svibovca nisu probili branjene prepreke. Pokušaji ustaša da naprave most za prelaz tenkova nije uspio. Pretrpjevši gubitke od 3 mrtva, počeli su bježati ostavljajući svoju ustašku zastavu.

Brigada nije imala ranjenih i mrtvih.

Brigada »Braća Radić« u to vrijeme nije imala borbi.

Brigada »Matija Gubec« premještena je 26. januara 1944. prema Ludbregu da brani taj dio slobodnog teritorija od prodora neprijatelja iz Varaždinskih Toplica i Varaždina gdje je on bio neposredno ugrožen. Brigada je zauzela položaje: Puhlaki, Globočec, Leskovec, a jedan bataljon koji je ujedno bio i rezerva Divizije - Ludbreške Vinograde. Pod komandom Štaba Divizije bio je i Kalnički odred koji je držao položaje: Duga Rijeka, Apatovac i Ljubelj.

Zbog prolaska 14. slovenske udarne divizije NOVJ koja je iz Suhora u Beloj krajini preko Zumberka, Posavine, Moslavine i Kalnika kretala za

U tim borbama kod s. Radešić poginuli su junačkom smrću slijedeći drugovi iz Brigade »Braća Radić«: Markulinčić Dragutin, Međeruh Mirko, komesar čete, Čavlov Antun, pol. delegat voda i Medvedov Žorž, operativni oficir.

Štajersku, dva bataljona Brigade »Matija Gubec« vraćena su u selo Svibovec i Greščevina da osiguravaju prolaz Diviziji preko rijeke Bednje i ceste Varaždinske Toplice-Varaždin. Tada je, zbog nepoznavanja ugovorenog znaka, poginuo jedan borac iz Brigade koji je bio u patroli.

U to vrijeme ustaše su pojačano uspostavljale komunikacije i osiguravale ih. Vrativši uporište u Novom Marofu, počele su popravljati i željezničku prugu Zlatar-Bistrica-Novi Marof-Varaždin i pokušavale popraviti prugu Križevci-Koprivnica. Po selima su počele hvatati vojne dezertere koji su izbjegavali odlazak u domobransku vojsku.

1. bojna 1. pukovnije PTS iz Varaždinskih Toplica izvršila je 1. februara u 06.00 sati prepad na 4. bataljon Brigade »Matija Gubec«, koji se nalazio u selu Svibovec. Prepad je uspio. Ustaše su preko svog suradnika, župnika katoličke crkve Lesjaka, točno znale raspored bataljona u selu. Osiguranje i izviđanje bataljona nije bilo zadovoljavajuće.

U svom Izvještaju Stab 32. divizije tu borbu ovako opisuje:

> »Dana 1. II. 1944. jedinice brigade »Matija Gubec« držale su položaj sa sljedećim rasporedom: I bataljon sa štabom brigade Donja Poljana, II bataljon Globočec, III. bataljon Gornji Martijanec, s tim što je jednu četu imao u Slanju uz štab divizije i IV. bataljon Svibovec sa jednom četom na visu Segled.
>
> Istog dana u 6 sati u jutro neprijatelj[4] je izvršio prepad na IV. bataljon koji se je nalazio u Svibovecu-Segledu. Neprijatelj je pošao i izvršio napad sa tri satnije iz uporišta Varažd. Toplice. Dobivši tačne podatke od svoje obavještajne službe i voden dobrim vodičima, pojedini su bili u redovima naše vojske a kasnije su prebjegli ka bandi, jednom satnijom krenuo je u pravcu visa Segled, gdje se je nalazila jedna četa imenovanog bataljona, jednom satnijom krenuo je zaobišavši Segled putem od Drenovca, prebacio se na vis Fičur, gdje je ostavio jedan dio snaga kao osiguranje, spustio se na vis Korović i putem preko imenovanog visa ispao na cestu Svibovec-Leskovec. Ispavši na cestu, neprijatelj je produžio cestom u pravcu Jalševca i zaobišavši selo sa istočne strane razvio se u strijelce iza samog Sviboveca. Za to vrijeme jedna satnija nastupala je od Tuhovca putem prema Retkovcu i ispod Greščevine prešla preko brvna na Bednji i došla razvivši se u strijelce sa sjeverozapadne strane Svibovca. Za to vrijeme IV bataljon nije uopšte preko svojih straža i patrola osjetio približavanje bande. Pred jutro jedna patrola iz teškog odjeljenja nosila je teški mitraljez na položaj četi na Segledu. Na putu se je susrela sa bandom i povukla natrag za Svibovec. Tada je štab bataljona poslao jedan vod kao pojačanje na Segled, ali isti vod nije izvršio zadatak pošto se je na putu također susreo sa bandom i djelomično izginuo i razbježao se. Banda je izvršila juriš na Svibovec i borci čuvši vatru ispali su na položaj, izletjevši iz kuća, iznenađeni, na jugozapadnu ivicu sela. Kad sa te strane nisu dobivali vatru t.j. od pravca Tuhovca, oni su se okretali prema vatri koja im je dolazila iza leda, ali u tome je banda već bila kod njih i došlo je do gužve i hvatanja za puške. Novi su se borci razbježali, skakajući u Bednju i plivajući preko nje, a među njima i sam štab bataljona. Neprijatelj je u toku od 15 minuta zauzeo položaj Svibovec.
>
> Borba na Segledu vodila se oko 50 minuta i banda je uspjela četu koja je držala taj položaj opkoliti. Jurišem četa se probila uz veći broj mrtvih i ranjenih. Za to vrijeme vođenja borbe sa IV. bataljonom jedna četa I. bataljona krenula je u pomoć IV. bataljonu, s tim da dođe neprijatelju iza leđa, dok su dvije čete I. bataljona krenule prema Greščevini i zauzele pogodne položaje, tako da mogu

[4] Odnosi se na 1. bojnu 1. pukovnije PTS.

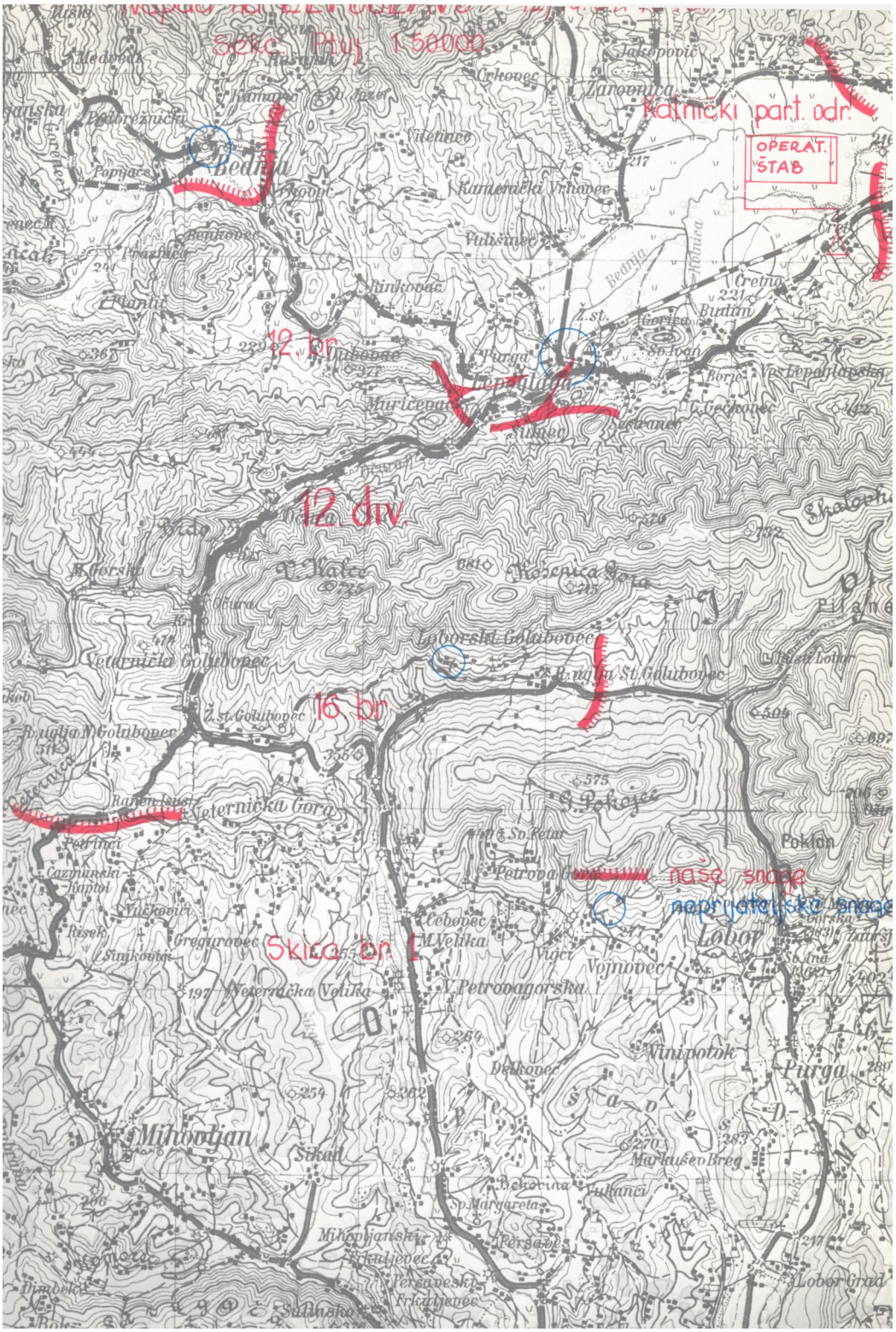

Skica Ptuj 1:50000
Kotnički part. odr.
OPERAT. ŠTAB
12 br.
12 div.
16 br.
Skica br.
naše snage
neprijateljske snage
Bednja
Lepoglava
Loborski Golubovec
Veternička Gora
Mihovljan
Lobor
Purga
Vinipotok
Vojnovec
Petrova Gora
Veternička Velika
Lobor Grad

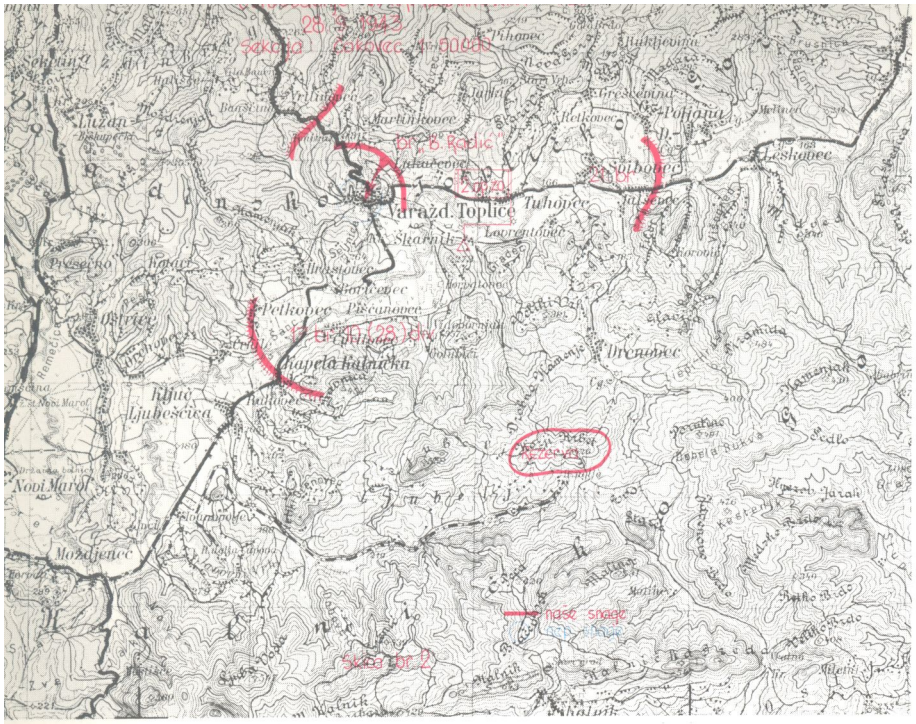
28. 9. 1943
Sekcija Čakovec 1:100000
br. 6. Radić
Varažd. Toplice
Petkovec
Kapela Kalnička
Ljubešćica
Novi Marof
Moždjenec
Drenovec
Leskovec
Poljana
Tuhovec
Skarnik
Lovrentovec
Ostrice
Ljubešćica
Ključ
Hrastovec
Gorčevec
Pišćanovec
Martinkovec
Lukačevec
Ostrice
Kapela Kalnička
Nasc snage
Skica br. 2

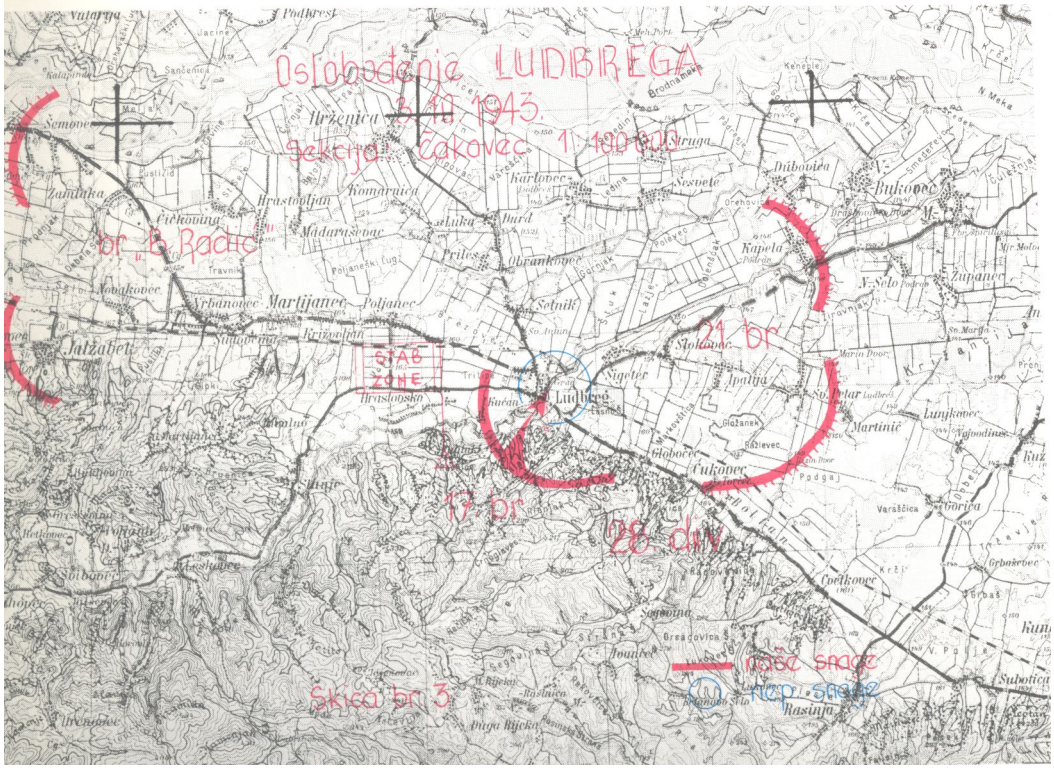
Oslobođenje LUDBREGA
6. 10. 1943.
Sekcija Čakovec 1:100000
br. 6. Radić
Hrženica
Semovec
Zamlaka
Čičkovina
Hrastovljan
Komarnica
Madaraševac
Luka
Dard
Priles
Obrankovec
Kartovec
Sesvete
Dubovica
Bukovec
Kapela
Zupanec
Novakovec
Vrbanovec
Martijanec
Poljanec
Jalžabet
Sudovina
Križovljan
Setnik
Slokovec
Sigetec
Apatija
Sv. Petar
Martinić
Lunjkovec
Hrastovsko
Ludbreg
Globočec
Čukovec
Gorica
Varaščica
Cvetkovec
Sv. Ivan
Sv. Marija
Kuzmin
Slinje
Ivanec
Rasinja
Subotica
Dugo Rijeka
Rasinja
SJAB ŽONE
21. br.
17. br.
26. div.
Nasc snage
Nep. snage
Skica br. 3

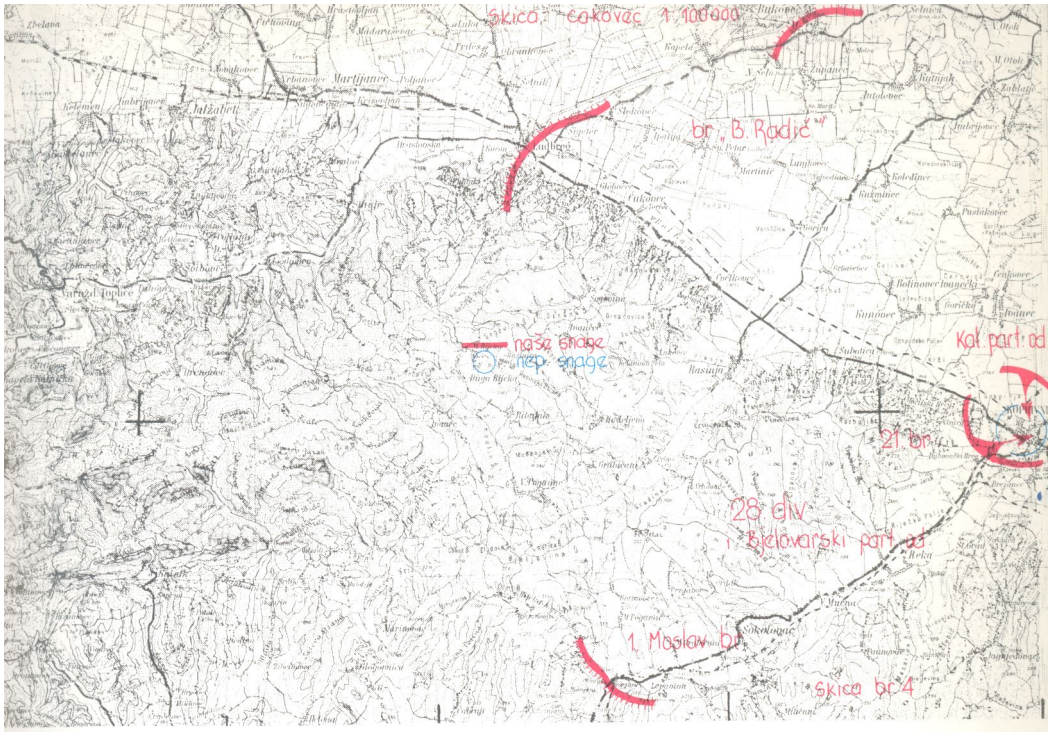
Skica: Čakovec 1:100000
br. „B. Radić"
naše snage
nep. snage
Kal. part. od
21 br.
28 div.
Bjelovarski part. od
1. Moslav br.
Skica br. 4

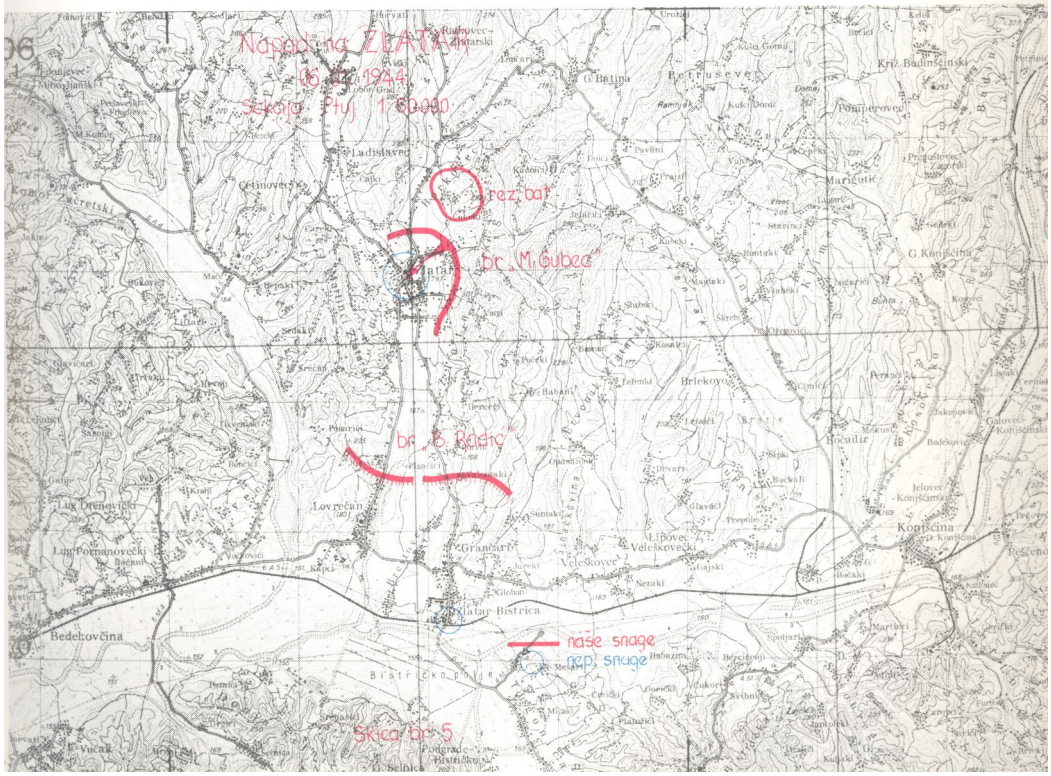
Napadana ZLATAR
06.VIII.1944
Skala: Ptuj 1:50000
rez. bat.
br. „M. Gubec"
br. „B. Radić"
naše snage
nep. snage
Skica br. 5

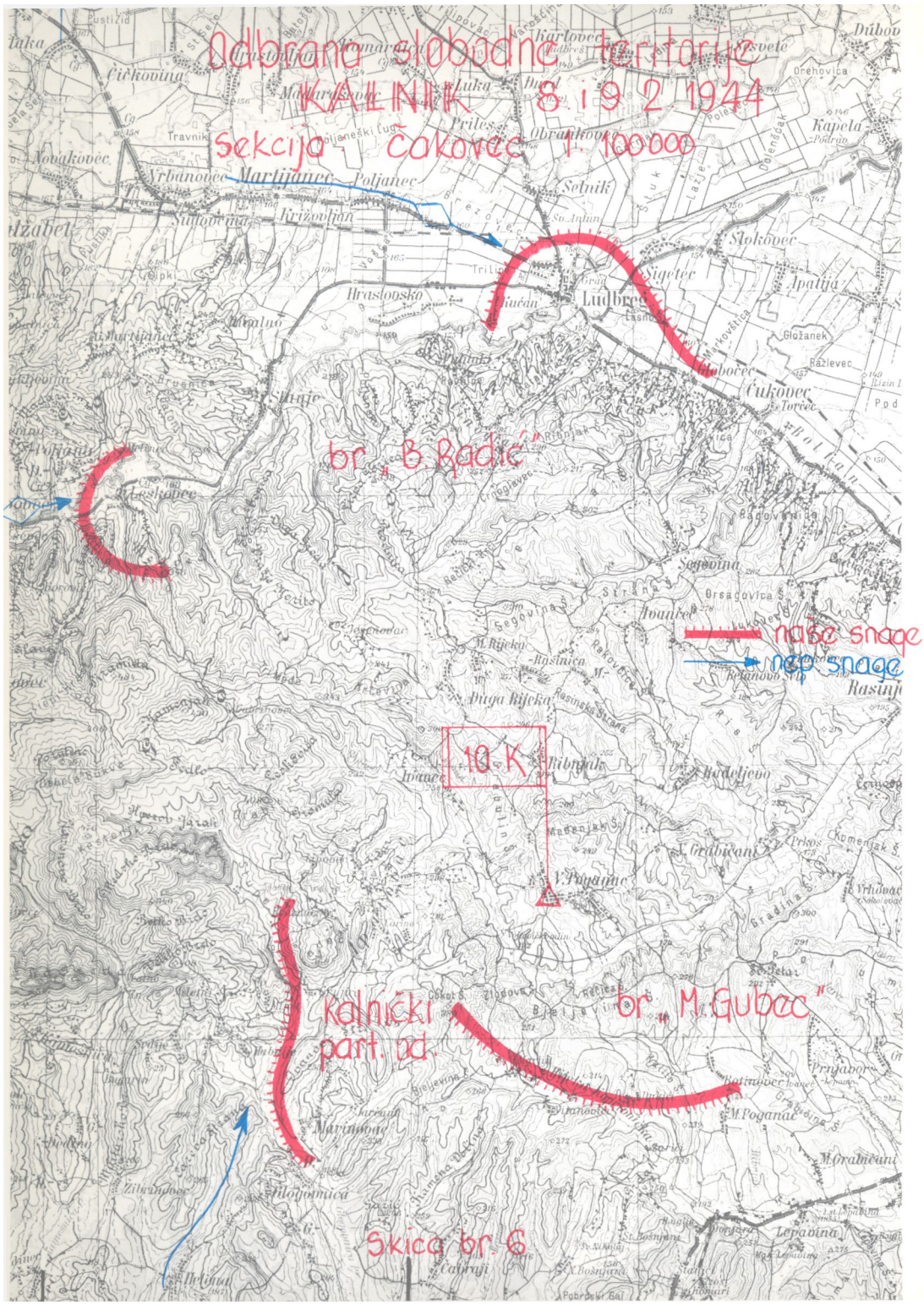
Odbrana slobodne teritorije
KALNIK 8. i 9. 2. 1944
Sekcija Čakovec 1:100000
br. „B. Radić"
br. „M. Gubec"
Kalnički part. od.
10. K
naše snage
nep. snage
Skica br. 6

tući neprijatelja sa boka i čela. Ova četa I. bataljona t.j. 1. četa najprije je počela voditi borbu sa neprijateljem za vis Fičur, gdje je uspjela potisnuti neprijatelja i oko 9 sati već se je nalazila na položaju Segled.«[5]

50 boraca je poginulo, 7 ranjeno i 47 zarobljeno.[6] Mnogo ih se pri pokušaju spašavanja utopilo u nabujaloj rijeci Bednji. Izgubljeno je 8 puškomitraljeza i 33 puške.

Gubitak Bataljona bio je težak udarac za moralno i borbeno stanje Brigade koja se još nije oporavila od napada na Zlatar. Uslijed malobrojnosti 4. bataljon je rasformiran i Brigada će do kraja rata ostati s tri bataljona.

U svom operativnom izvještaju komandant i komesar Divizije Izidor Štrok i Ivan Robić utvrđuje slijedeće u vezi s tragedijom 4. bataljona Brigade »Matija Gubec«:

> »U ovoj borbi istakao se kao dobar, staložen i sređen rukovodilac operativni oficir I. bataljona drug Ljubiša, koji je išao u pomoć sa 1. četom IV. bataljona. Nesavjesnost rukovodilaca IV. bataljona, ...njihov nevojnički postupak i nevojničko držanje, što se tiče bezbjednosti i osiguranja za vrijeme držanja položaja Svibovec-Segled, omogućili su neprijatelju da u potpunosti izvrši svoj zadatak. Prepad neprijatelja je potpuno uspio. Štab bataljona oko pola noći bio je izviješten o mogućnosti prepada neprijatelja i da treba biti na oprezu. Međutim, štab bataljona nije poduzeo nikakve mjere. Veza sa četom koja se je nalazila na Segledu uopšte nije postojala, i isto tako niti sa susjednim jedinicama. Za vrijeme samog prepada i iznenađenja štab bataljona, kao i niži rukovodioci uopšte se nisu osjećali među borcima, već su pojedini članovi štaba bataljona (kao komesar i njegov zamjenik) pobjegli u paničnom bijegu, preplivavši Bednju, prema štabu brigade koji se nalazio u Donjoj Poljani. Zbog nesavjesnog vršenja svoje dužnosti, zbog nepravilnog obezbjedenja i nevodenja kontrole rukovodilaca IV. bataljona, ovaj bataljon pretrpio je tako velike gubitke, nanijete prepadom od strane neprijatelja.«[7]

Gubici ustaša - 7 mrtvih i 15 ranjenih, bili su slaba utjeha za stradanje boraca Brigade »Matija Gubec«.

Istog dana dok ustaše napadaju na 4. bataljon Brigade »Matija Gubec« u Svibovcu, u 22.45 Štab 10. korpusa »zagrebačkog« NOV i POJ uputio je po kuriru Štabu Divizije zapovijest da brigade »Braća Radić« i »Matija Gubec« radi zatvaranja pravca Varaždinske Toplice-Ludbreg i Varaždin-Ludbreg zauzmu novi raspored nakon odmora i sređivanja jedinica.

Brigada »Braća Radić« zaposjeda selo Martijanec-Gornji Martijanec -Slanje-Hrastovsko sa zadatkom zatvaranja tog pravca, dok Brigada »Matija Gubec« zauzima raspored na liniji selo Globočec-Bolfan radi sređivanja svojih jedinica. Bataljon Brigade »Braća Radić« smijenio je u Koprivnici

* VII, Tom V, knj. 24, dok. 4, str. 15-16.
Istraživanjem su utvrđena imena slijedećih boraca Brigade »Matija Gubec«, poginulih kod Svibovca: Barac Antun, Barac Marija, Barac Mihovil, Barac Srećko, Barbaric Franjo, Barbarić Jelena, Barbarić Martin, Baretić Ivan, Blažičko Vlado, Bobovec Zlatko, Božek Đuro, Breko Davor, Breko Ivan, Breko Katica, Durlen Franjo, Gotal Ivan, Hrka Ivan, Jakopović Ivan, Krištofić Josip, Ljubiša - op. of. 1. bataljona, Pintar Andro, Mikov Ljubica, Ožeg Dragutin, Slagar Maks, Šurina Antun, Tukec Stjepan, Turk Mato, Cvetković Katica i Cvetković Mirko, Borošak Nada, zarobljena Papić Ana, koja je ubijena 1945. u Lepoglavi, Juršić Galenić Anica, zarobljena i zaklana 1945. kod Zagreba; zarobljeni su Kalčić Tomo, Lazar Josip, Mužar Julijus, Pavić Mijo, Roćić Ignac (ranjen) i Šabarić Ivanka (ranjena). Zadnje troje uspjelo je pobjeći iz zarobljeništva.
Oper. br. 16/44 od 1. 2. 1944 - VII, Tom 5, knj. 24, dok. 4, str. 16-17.

jedan bataljon 2. brigade 33. divizije, a on se povukao u sastav Brigade. Takvim rasporedom Divizije trebalo je zaštititi slobodni teritorij Kalnika koji su ustaše pojačanom aktivnošću sve više ugrožavale.

3 OBRANA SLOBODNOG TERITORIJA KALNIKA, PODRAVINE I BILO-GORE

Koprivnice, Ludbrega, Novigrada Podravskog i Đurđevca
8-12. 2. 1944. - Sekc. Čakovec 1:100.000

Očekivana ofenziva ustaša na slobodni teritorij počela je 8. februara 1944. Jedinice 32. divizije zauzimaju nove položaje. Brigada »Braća Radić« s dva bataljona (1. i 4.) iznad s. Leskovec, 3. bataljon s. Puhlaki i 2. bataljon Ludbreg. Kalnički odred s dva bataljona organizirao je obranu u selu Apatovac. Brigada »Matija Gubec« ostala je na cesti Ludbreg-Koprivnica.

Ustaše su ofenzivu nazvale »Podhvat Dubrovnik 2«, a sudjelovale su slijedeće njihove jedinice: I. bojna 1. puk. PTS, UV/1. puk. PTS i III/1 puk. PTS, Oklopnog sklopa, Brzog sklopa PTS i voda gorskih topova. Komandirao im je ustaški pukovnik Ante Moškov.

Dan uoči napada Brigada »Matija Gubec« pokrenuta je na položaje u selo Botinovac k. 250, k. 251 i k. 272, Veliki Poganac i šumu između Rječice i Apatovca.

Ti su položaji bili povoljni za obrambene borbe, ali, zbog velikih šuma, bilo je potrebno čvrsto održavanje veza, sadejstvo jedinica i dobro izviđanje.

U Križevce je 6. februara stigao V ustaški stajaći zdrug (Crna legija), jačine preko 1.100 najkrvavijih ustaša.

Ustaše iz pravca Varaždinskih Toplica najprije su se 8. februara sukobile s bataljonima Brigade »Braća Radić« u selu Leskovec. Dok je neprijatelj još podilazio Drenovcu i Leskovcu stigao je izvještaj da je napao i položaje Kalničkog odreda kod š. Apatovac. Stab Brigade »Braća Radić« upućuje za Apatovac jednu četu ojačanu jednim vodom iz 1. bataljona sa 6 puškomitraljeza da udare ustaše s leđa.

Tog trenutka su 1. i 3. bataljon bili ovako rapoređeni: jedna četa 3. bataljona držala je položaje na visu Višogred sa frontom prema Varaždinskim Toplicama, a druga ispod Višogreda prema cesti Varaždinske Toplice--Ludbreg. Jedna desetina osiguravala je protutenkovsko odjeljenje kod sela Leskovec prema Jalševcu, dok je treća četa zauzela brdo Fičur kao predstražu obrane.

Oko 11 sati prije podne jedna manja neprijateljska kolona krenula je iz Varaždinskih Toplica cestom prema s. Svibovec. Desetina u Svibovcu otvorila je vatru i neprijatelj se zaustavio. Štab 1. bataljona je poslije prvoga vatrenog dodira naredio da se jedna desetina čete koja je osiguravala teško oružje isturi na vis Medved. S desetinom je kao ojačanje bilo po jedno odjeljenje teškog mitraljeza.

Neprijatelj je u 13 sati sa tri satnije ustaša 1. bojne, pod komandom bojnika Krunoslava Devčića, počeo napad na širem frontu. Dvije satnije krenule su preko s. Drenovec i zapalile lugarnicu Gabrinovec, a zatim se okrenule prema s. Leskovec k. 346 Medved da napadnu položaje bataljona s leđa, iz pozadine šume. Naši bataljoni su najprije izgubili borbeni kontakt, a zatim su bili iznenađeni. Desetina koja se nalazila na koti 340 (Višogred) nije upućivala patrole i organizirala osmatranje, tako da ju je neprijatelj s malog odstojanja napao na juriš i zauzeo kotu. Desetina se povukla

u pravcu s. Leskovec, gonjena sve do sela od ustaša. Bataljon se povukao prema visu Višogred, a jedan dio boraca - medu kojima je bilo i ranjenika - povlačio se prema Bednji u pravcu Glavice.

Bataljoni su u borbi imali jednog ranjenog i 3 nestala borca. Zarobljena je drugarica Beta Modrić, šef kancelarije 3. bataljona, s arhivom.[8] Izgubljeno je 5 pušaka.

Neprijatej je imao oko 10 mrtvih.

Položaj nije obranjen uslijed nedovoljnog izviđanja, prekida kontakta s neprijateljem i nedostatka sadejstva jedinica koje su zatvarale taj pravac.

Izgubivši položaje kod s. Leskovec, Udarna brigada »Braća Radić« u toku noći 8/9. februara pregrupira svoje jedinice koje su za borbu 9. februara zauzele položaje: 1. bataljon selo Ivanec, 2. bataljon Ludbreg, 3. bataljon Puhlaki, a 4. bataljon Duga Rijeka-Jasenik.

Brigada »Matija Gubec« zaposjeda položaje: 1. bataljon k. 250 (jedna četa) - Donjara (jedna četa i Štab Bataljona), 2. bataljoij-k. 272 (jedna četa) - Botinovac (dvije čete), 3. bataljon Vel. Poganac (jedna četa) - šuma između s. Apatovca i s. Koprivnička Rijeka kota 286 (Bjeljavina).

U 10.30 sati ustaška kolona od 200 ustaša s dva tenka napada iz pravca Varaždina na položaje 2. bataljona u Ludbregu na odsjeku paromlin - željeznička stanica. Protutenkovsko oružje nalazilo se na koti 155. 3. bataljon bio je u pozadini na Puhlakima.

Na ustašku kolonu s tenkovima je protutenkovski top opalio nekoliko granata. Ustaše su se odmah povukle. Moral boraca postao je još čvršći. Ustaše ponavljaju napad sa 4 tenka i više pješadije. Dva tenka kretala su se nasipom rijeke Bednje s ciljem da prodru u samo mjesto, a druga dva osiguravala su bok pješadije koja je nastupala od sela Poljanec u streljačkom stroju. Puna tri sata trajala je borba i ustaše su u dva pokušaja nastojale prodrijeti u grad ali su borci 2. bataljona sve njihove pokušaje osujetili.

U borbi se jedna ustaška kolona kretala od s. Leskovec pokraj visa Duga Greda u pravcu kote 348, te odvojila jednu grupu ustaša u pravcu Graci. Ta je kolona trebala napasti 2. bataljon iza leđa. Međutim zapodjenula se žestoka borba s 3. bataljonom koji nije na vrijeme izvršio sve pripreme, iako ga je Štab Brigade upozorio. Energičnim jurišem ustaše su zauzele kotu uz velike gubitke i primorale 3. bataljon na povlačenje. Zaprijetila je opasnost da 2. bataljon bude uhvaćen unakrsnom vatrom s fronta i pozadine, pa je Štab Brigade naredio 2. i 3. bataljonu povlačenje u pravcu sela Čukovec.

U jurišima neprijatelj je imao 46 mrtvih i 39 ranjenih, dok je zaplijenjeno 11 pušaka, 2.500 metaka, dvoja kola, 3 para konja, jedna poljska kuhinja i oštećena 2 tenka.

Gubici Bataljona: 6 mrtvih, 11 ranjenih i 2 nestala.

Borba u Ludbregu još jednom je potvrdila borbenu čvrstinu i sposobnost 2. bataljona Brigade »Braća Radić«, na koji se Štab Brigade uvijek mogao osloniti. Naročito su se u borbi s tenkovima u Ludbregu istakli vodnik 1. čete 2. bataljona Josip Fičko i borac iste čete Franjo Pišpek. U borbi kod Puhlaka poginuo je Antun Čabrajac, komesar 2. čete 3. bataljona, ističući se hrabrošću u napadu na ustaše.[9]

Zauzevši Apatovac 9.2. oko 15 sati ustaše, s jednom bojnom i podrškom od 3 tenka, prodiru u Veliki Poganac. 1. bataljon Brigade »Braća Radić« i 3. bataljon Brigade »Matija Gubec« s položaja ispred Velikog Poganca i šume

[8] Drugaricu Betu Modrić su ustaše strijeljale. Vidi Oper. izvještaj 32. divizije 23 od 12. II. 1944.

[9] Tu su poginuli i Marijan Levak, Ivan Sabolić i Josip Horvat.

između Apatovca i Koprivničke Rijeke dobili su zadatak da sprečavaju prodor ustaša u Veliki Poganac. Uslijed slabog sadejstva i komešanja stanovništva i jedinica Komande kalničkog područja, ustaše su se nakon dvosatne borbe probile u Veliki Poganac, popalile kuće, opljačkale ljudima imovinu i nekoliko osoba poubijale.

Jedna bojna V. stajaćega ustaškog zdruga zauzela je oko 16 sati Koprivničku Rijeku, odbacivši jedinice Brigade »Matija Gubec« s tih položaja. Zatim su produžili prema selu Mali Poganac i Botinovac. Borbe na ovom pravcu bile su vrlo oštre, nekoliko puta prsa u prsa. Brojčano nadmoćnije ustaše natjerale su bataljone brigade »Matija Gubec«, koji su branili pravac Koprivnička Rijeka-Botinovac, na povlačenje preko pruge na Bilo-goru. Na položaju između Apatovca i Koprivničke Rijeke nalazio se i 1. bataljon ali nije bio na visini zadatka, iako je imao povoljan položaj za djelovanje u pozadini nastupajućeg neprijatelja.

Nakon što je neprijatelj 10. 2. 1944. zauzeo Veliki Poganac, pregrupirane su jedinice Divizije i Kalničkoga partizanskog odreda. Udarna brigada »Braća Radić« sa dva bataljona zauzela je položaje kod sela Veliki i Mali Ivančec, jedan u s. Duga Rijeka, a jedan u s. Mala Rasinica. 3. bataljon Brigade »Matija Gubec« organizirao se za obranu u selu Radeljevu. Kalnički partizanski odred i dalje se zadržao u selu Ludbreški Ivanec.

Jedinice su tako raspoređene jer se na tom području nalazilo više od 200 ranjenih koje je trebalo zaštititi. Ranjenici su bili još ugroženiji, jer su ustaše 9. februara ušle u Ludbreg i Koprivnicu i već uspostavile saobraćaj cestom Ludbreg-Koprivnica.

Ustaše su sa dvije bojne 10. februara 1944. napale iz sela Veliki Poganac na 3. bataljon u Radeljevu. Nastupale su sa tri kolone da bi opkolile bataljon koji je u početku držao obranu u samom selu, ali bataljon je napustio te položaje i zauzeo kosu iznad sela, taktički slabiju za obranu. Čim je 3. bataljon prihvatio borbu, 4. bataljon Brigade »Braća Radić«, bez jedne čete, dobio je zadatak da napadne kroz šumu Ris desni bok ustaša u nastupanju na Radeljevo. Kalnički odred, naređenjem Štaba 10. korpusa, također je dobio zadatak da preko sela Veliki Poganac sa oba bataljona napadne ustaše s leđa. Manevar je djelomično uspio i neprijatelju su naneseni osjetni gubici. Bio je prisiljen bijegom se spašavati u pravcu sela Prkos. Borba koja je oko Radeljeva započela oko 13.45 završila je oko 17 sati. 3. bataljon Brigade »Matija Gubec«, iako je pogrešno izabrao položaj za obranu, izveo je nekoliko juriša, spasio ranjenike i izvukao puškomitraljeze poginulih puškomitraljezaca. Naročitu hrabrost pokazala je 1. četa s komandirom Marijanom Mikulčićem i 2. četa s komesarom Josipom Janešom i zamjenikom komesara Ivanom Kovačićem. Najhrabriji su bili puškomitraljesci 1. čete koji su nekoliko puta jurišali da spase ranjene i poginule drugove, žrtvujući vlastite živote. Borba 2. bataljona Brigade »Braća Radić« u Ludbregu bila je nova potvrda opravdanosti njegove slave stečene kod Šemovca. Bataljon je sve napade odbijao, zahvaljujući pored ostalog hrabrom i vještom rukovođenju svoga komandanta Miloša Korača i operativnog oficira Vjekoslava Smeha Alibabe.

U trodnevnim borbama vođenim na oslobođenom području Kalnika, jedinice 32. divizije i Kalničkoga partizanskog odreda pokazale su sposobnost za obranu i manevar, te veliku izdržljivost. Ofenziva je bila izvedena u isto vrijeme kad i 6. ofenziva neprijatelja u Bosni. Operativni cilj ove neprijateljske ofenzive bio je osvajanje komunikacije Zagreb-Varaždin i zauzimanje oslobođenih mjesta Novog Marofa, Varaždinskih Toplica, Ludbrega

i Koprivnice, a zatim i Novigrada Podravskog, Virja i Đurđevca, uništavajući pri tome 32. diviziju i Kalnički partizanski odred.

»Podhvatu Dubrovnik«, koji je izvodio za taj zadatak stvoreni »zdrug«, bio je na čelu poznati ustaški ratni zločinac Ante Moškov. 1. bojnom PTS rukovodio je bojnik Krunoslav Devčić, koji se inače istakao u klanju naših ranjenika prilikom upada u bolnicu kod Stupa na Kalniku u jesen 1943. Izgubio je život u borbi s istom onom brigadom tj. Brigadom »Braća Radić«, koju je i onda napadao.

Iz »zapoviedi« Moškova vidi se da je obuhvatom približno jednakim snagama želio okruženje naših jedinica na Kalniku. Takav plan bazirao se vjerojatno na krivom obavještajnom podatku da je Brigada »Braća Radić« u rajonu Kalnika. Plan je računao na napad noću i iznenađenje. Međutim, u to vrijeme u Vojakovačkom Osijeku nalazio se jedan bataljon Zagorskoga partizanskog odreda koji je dopratio ranjenike u bolnicu. Uslijed slabog osiguranja bataljona neprijatelj je postigao iznenađenje i nanio mu gubitke.

Iznenađenje je priredila i I. bojna koja je nastupajući iz Varaždinskih Toplica napadom iz šume na 1. i 3. bataljon Brigade »Braća Radić« kod Leskovca osigurala početni uspjeh, preotela inicijativu i nametnula borbu partizanskim jedinicama. One su - iznenađene - odstupale na nove položaje, ali se ni tu nisu kasnije uspjele zadržati. Napad tako velikih neprijateljskih jedinica iz šume i po noći od prvog dana sputao je inicijativu u komandiranju i izvođenju manevara Štaba Korpusa i Štaba Divizije.

U tim su borbama jedinice 32. divizije imale 22 mrtva, 21 ranjenog i 17 nestalih boraca.[10] Zaplijenjeno je 35 pušaka, 1 teški mitraljez, oštećena su dva tenka.

Ustaše su imale 88 mrtvih i 109 ranjenih od kojih i tri poginula oficira. To su: poznati koljač bojnik Krunoslav Devčić, dopukovnik Raić i satnik Rukavina.

O svom »podhvatu« ustaška dnevna »izvješća« daju prve podatke o borbama na Kalniku. Oni su nepotpuni i netočni, ali priznaju da su otpori jaki.

U operativnom izvještaju Štaba 10. korpusa NOV i POJ od 16. 2. 1944. o borbama izrečene su neke kritičke ocjene postupaka štabova i jedinica.

> »Neprijateljska ofenziva nas je iznenadila jer smo za istu saznali u posljednji čas. Za ovu ofenzivu neprijatelj je izvršio koncentraciju svojih snaga u uporištima Varaždin, Varaždinske Toplice, Novi Marof i Križevci.
>
> Informativna služba a isto tako i izviđački dijelovi naših jedinica su podbacili. Neprijatelj je otpočeo svoje nadiranje na naš oslobođeni teritorij u četiri pravca i to:
>
> Pravcem Novi Marof-Kalnik-Osijek-Apatovac snagama jačine dvije bojne i četiri tankete (učestvovao i V. ustaški stajaći zdrug -Red).
>
> Pravcem Križevci-Marinovac-Apatovac jednom bojnom.
>
> Pravcem Križevci-Kopriv. Rijeka-Mali Poganac-Prnjavor-Koprivnica snagama jačine dvije bojne.
>
> Pravcem Varažd. Toplice-Drenovec-Gabrinovec-Leskovec-Ludbreg jednom bojnom.
>
> Pravcem Varaždin-Ludbreg sa jednom bojnom i četiri do pet tenkova.
>
> Uslijed neaktivnosti naših izviđačkih organa svi pokreti neprijatelja ostali su većim dijelom nezapaženi, a ukoliko su i bili zapaženi - nije o tim pokretima

[10] U tim borbama poginuli su Šantić Đuro, Dovranić Mijo i Vincek Tomo iz Brigade »Matija Gubec«, te Šafranko Mirko i Kos Vlado iz Brigade »Braća Radić«.

dostavljan izvještaj na vrijeme. Posljedica ovoga bila je ta da je neprijatelju uspjelo da iznenadi naše jedinice kod sela Leskovec.

Neprijatelj je u ovoj ofenzivi koristio novu taktiku i kretao se gotovo svuda šumskim putevima i grebenima izbjegavajući pokrete drumovima. Isto tako neprijatelj je koristio noćne pokrete u cilju postizavanja iznenađenja...

Rasporedi naših jedinica na položajima bili su u većini slučajeva previše razvučeni, tako da položaji nisu bili međusobno vezani, uslijed čega se nije moglo neprijatelju osujetiti manevrovanje.

Rukovođenje štabova sa jedinicama nije bilo objedinjeno. Štabovi su bili rastrgani i svaki je član radio na svoju ruku. Cesto puta štabovi nisu bili upoznati sa situacijom na drugim otsjecima borbe. Uslijed toga je i propuštena prilika da se neprijatelju nanesu još veći gubici. Ovo se naročito ispoljilo kod štabova bataljona a djelomice i kod štabova brigada.

Veza između viših i nižih štabova uglavnom je zadovoljila zahvaljujući stalnoj telefonskoj liniji koja je bila izgrađena. Osoblje na telefonskim centralama pokazalo se hladnokrvno i požrtvovano.

Ishrana boraca bila je otežana jer je narod bježao od svojih kuća, a naša hrana bila je spremljena po zemunicama koje se nisu mogle otvarati.

Pokrete i rad jedinica u velikoj mjeri je otežavalo to što smo imali preko 200 ranjenih i bolesnih drugova koje je trebalo štititi kako na mjestu tako i u pokretu.

Isto tako nepovoljno je uticalo na rad jedinica to što se u jedinicama nalazio veliki broj nenaoružanih boraca. Ova poteškoća sada je uklonjena pošto smo te drugove naoružali oružjem koje smo od vas primili.

Pored svih nedostataka i teških okolnosti u kojima su se nalazile jedinice, kao i obzirom na to da su jedinice još mlade i da nisu još dovoljno prekaljene u borbi, borci su se dosta dobro držali. Nadamo se da će iz ovih borbi izići sa više iskustva i borbenosti.«[11]

Odluka da se brani slobodni teritorij Kalnika bila je dokraja opravdana. Trebalo je zaštititi narod ustaničkih sela u Velikom Pogancu, Ribnjaku, Ludbreškom Ivancu, Botinovcu i dr. i pokazati da je NOV sposoban i* samo da napada i iz zasjeda dočekuje neprijatelja već i da obrambenim bojevima sprečava njegovu pljačku, nasilje, klanje i ubijanje nedužnog naroda. Hrabrost, odlučnost i žrtve boraca za obranu sela od ustaških ubojica ojačali su moral i povećali povjerenje naroda u svoje borce i NOB, što je bio nov doprinos daljem jačanju i širenju NOP-a u sjeverozapadnoj Hrvatskoj.

Borbe su pomogle da štabovi brigada i bataljona bolje upoznaju taktiku neprijatelja koji se opredijelio za iznenađenja, napade po noći i u malim grupama (trupovima) u pozadini slobodnog teritorija na rukovodstva NOP-a i prepade na partizanske štabove u sadejstvu sa svojim operativnim jedinicama. Borci i štabovi spoznali su da Kalnička šuma nije neprohodna i da u blizini okolnih neprijateljskih uporišta ne pruža više sigurnu zaštitu ranjenicima, niti obezbjeđuje miran rad NOO-a i drugih organa NOP-a. Ova ofenziva ustaša razvila je veću budnost i bolje izviđanje i obavještavanje u svim štabovima 32. divizije i u teritorijalnim organima NOP-a u sjeverozapadnoj Hrvatskoj.

Prije 8. februara 1944. na položajima kod Donjare bila je razmještena i 2. brigada 33. divizije, ali je ona po zahtjevu Povjerenstva CK KPH za Zagrebačku oblast povučena u Moslavinu. Budući da je bila bočno postavljena na

[11] VII, Tom V, knj. 24. dok. 61. str. 293-295.

pravcu napredovanja V. ustaškoga stajaćeg zdruga od Koprivničke Rijeke prema Malom Pogancu i Botinovcu (gdje je s Brigadom »Matija Gubec« došlo do žestoke borbe prsa u prsa), na tom mjestu nije imao tko da zadrži prodiranje ustaških snaga prema Koprivnici.

32. divizija nije mogla manevrirati po unutarnjim pravcima i napadati na pojedine ustaške kolone zbog teških zimskih uslova, velike hladnoće i snijega, pa su se jedinice više branile na pravcima nastupanja neprijatelja, a manje su aktivno napadale. Osnovni uzrok takvog neefikasnog djelovanja 32. divizije i Kalničkoga partizanskog odreda leži u činjenici da su jedinice morale neprekidno štititi više od 200 ranjenika i bolesnih boraca, te jedan dio naroda koji je bježao iz svojih sela pred ustaškim ubojicama i palikućama.

Brzina izvođenja manevara i zaposjedanja položaja za obranu pojedinih pravaca velikim dijelom je ovisila o telefonskoj liniji koja je funkcionirala kako je bilo dogovoreno.

Iako zamorena i iscrpljena od borbi u teškim uslovima 32. divizija nije dobila potreban predah za odmor, popunu i sređenje svojih jedinica. Vremena nije bilo dovoljno. Trebalo je neprijatelja napadati i ne dopustiti mu da pljačka i uništava na slobodnom teritoriju, hapsi i ubija suradnike NOP-a i hvata vojne dezertere.

Stalna aktivnost i preuzimanje inicijative od neprijatelja bio je osnovni imperativ za partizanske jedinice da one na svome slobodnom teritoriju osiguraju popunu, odmor i mogućnost širega operativnog djelovanja. Komunikativnost i prehodnost teritorija zahtijevali su od naših jedinica pojačano izviđanje i budnost, česte pokrete i zavaravanje neprijatelja o svojim mjestima odmora i zadržavanja.

Poslije uspostavljanja svojih uporišta u Ludbregu i Koprivnici ustaše više nisu vršile akcije prema slobodnom teritoriju Kalnika i Bilo-gore. Uglavnom su izviđali i nastojali popraviti prugu Križevci-Koprivnica i ponovo uspostaviti cestovni i željeznički saobraćaj. Užurbani popravak pruge nagovještavao je i novu njemačko-ustašku ofenzivu koja je imala za cilj odbaciti jedinice 32. divizije i Kalničkoga partizanskog odreda južno od pruge Zagreb-Koprivnica i tako osigurati što slobodnije putove prema Mađarskoj, za njemačkog okupatora sve značajnije.

NAPAD NA LUDBREG
22/23. 2. 1944., Sekc. Čakovec 1:100.000

Za napad na Ludbreg izabran je 22/23. februar, dan uoči proslave osnivanja Crvene armije. U Ludbregu se nalazila I. bojna 1. pukovnije PTS-a. Neprijatelj je imao organiziranu obranu u mjestu i na položajima Ludbreški Vinogradi, brdskom predjelu koji s južne strane Ludbrega dominira nad svim prilazima samom mjestu. Koristio se zidanim zgradama u Ludbregu, a na prilazima gradu obrana je bila izgrađena po sistemu poljske fortifikacije (zemljani natkriveni rovovi).

Brigada »Braća Radić« dobila je zadatak da napadne Ludbreg i sama se osigura iz pravca Varaždina. Brigada »Matija Gubec« zatvarala je pravac Koprivnica-Ludbreg, organizirajući obranu na liniji: sela Radeljevo-Rasinja—Gorica.

Raspored bataljona Brigade »Braća Radić« za napad bio je:

2. bataljon napada Ludbreg put Duga Reka k. 155 (Tri lipe) - Ludbreg; 1. bataljon (bez jedne čete) napada položaje neprijatelja kod Ciglane na

Čotrovom bregu, dok jedna četa iz pravca Hrastovsko-Kučan napada na Ludbreg preko groblja;

4. bataljon jednom četom osigurava pravac iz Bukovca, a ostalim snagama preko Sigeca i Selnika izvodi napad na Ludbreg;

3. bataljon u selu Martijancu zatvara pravac prema Varaždinu..

Zamisao je bila da u prvoj fazi napada 1. i 2. bataljon očiste Ludbreške Vinograde od neprijatelja, a potom u sadejstvu sa 4. bataljonom zauzmu Ludbreg.

Početak napada bio je određen za 22.15 sati, ali su jedinice zakasnile puni sat tako da nisu imale dovoljno noćnog vremena za izvođenje napada. Teren je bio pod snijegom, a jedinice bez bijelih ogrtača nisu uspjele (iznenaditi ustaše.

Čim je 2. bataljon uspostavio vatreni kontakt s neprijateljem, odmah je po brisanom prostoru krenuo na juriš i približio se prvoj liniji rovova. Neprijatelj je dobrom organizacijom vatre naprosto zagradio brisani prostor ispred svojih rovova. Borci su ipak izbili na liniju odakle su mogli bacati ručne bombe. Međutim, bombe nisu imale veliki učinak, jer je neprijatelj izgradio rovove natkrivene drvetom i ciglama. Nakon prvoga neuspjelog juriša 2. bataljon je ponovio još dva juriša, ali bez uspjeha. Situacija se slično razvijala i kod 1. bataljona koji u jurišu nije zauzeo Ćotrov brijeg, odakle je neprijatelj bočnom vatrom otežavao juriš 2. bataljona.

Iz pravca Staroga Grada i Selnika upao je 4. bataljon s dvije čete u samo mjesto. Ali pod unakrsnom vatrom neprijatelja iz utvrđenih zgrada nije mogao postići naročite rezultate jer su 1. i 2. bataljon još vodili borbu na Ludbreškim Vinogradima. Među bataljonima nije bilo uspostavljeno potrebno taktičko i vatreno sadejstvo.

3. bataljon nije ulazio u borbu, a ni Brigada »Matija Gubec«.

23. februara 1944. u 04.30 Brigada »Braća Radić« obustavlja napad i povlači jedinice iz borbe.

Imala je 6 mrtvih i 22 ranjena borca.[12]

Gubici neprijatelja nisu se mogli utvrditi.

Izvedeni napad nije mogao osigurati izvršenje glavnog cilja - zauzimanje Ludbrega i protjerivanje neprijatelja. Nije bilo dovoljno snaga i teškog oružja da se istovremeno napada tako utvrđeno uporište i zatvara pravac prema Varaždinu. Sadejstvo 1. i 2. bataljona nije zadovoljavalo pa prvim jurišima nisu zauzeti ustaški položaji na Vinogradima. Bez osvajanja tih položaja svaka borba u Ludbregu bila je prava avantura. To je potvrdilo i djelovanje 4. bataljona koji je uspio prodrijeti u sam grad, ali nije zauzeo ni jednu zgradu i morao se povući.

Pitanje se može postaviti koliko su ovakvi napadi na elitne ustaške jedinice bili opravdani? Jer ustaše nisu ponovo osvajale Ludbreg i Koprivnicu samo radi jednoga operativnog cilja, nego da po zahtjevu njemačkog okupatora osiguraju njemu što širu dubinu teritorija, koja se inače svakog dana smanjivala na čitavom evropskom ratištu, posebno u Jugoslaviji.

Brojno stanje partizanskih jedinica počelo se prorjeđivati već borbama u Zagorju. Popuna je sporo stizala, a osim toga bilo je potrebno i vrijeme za sređenje i stjecanje potrebnih iskustava mladog i još borbama nedovoljno prekaljenoga boračkog sastava. Možda bi prepadi i dočekivanje neprijatelja izvan uporišta dali veće rezultate, pogotovu zato jer je bila zima, a snijeg je

[12] Kod Ludbreških Vinograda poginuli su Cvetko August i Hošnjak Gabrica, u Ludbregu Lukić Gabrijela, Mraz Josip i Tvrdonja Vlado, a kod M. Subotice Slatković Pavao i Laljak Stjepan.

otežavao kretanje i zadržavanje boraca na položaju. U svakom slučaju bilo bi manje gubitaka u mrtvima i ranjenima.

Borbe za Ludbreg također pokazuju da napadi bez prethodnog izviđanja i procjene samo na bazi poznavanja terena i nepotpunih obavještajnih podataka, nisu realni. Razvoj događaja kasnije je potvrdio da su ustaše dobile zadatak trajno zaposjesti ova uporišta i zato su ih dobro osigurale. Neprijatelj je u njima ostao do oslobođenja zemlje.

Prepad 2. bataljona Udarne brigade »Braća Radić« 15. februara u 03.00 na ustaško osiguranje u Ludbreškim Vinogradima po gustoj magli iznenadio je ustaše. Zatekao ih je uz harmoniku i vino, pa su panično bježali u Ludbreg (ostavivši 6 mrtvih, 1 puškomitraljez, 1 laki minobacač, 5 pušaka i manje količine municije). Ta epizoda navela je na krivu procjenu morala i obrambene sposobnosti neprijatelja. On je poslije toga izgradio sistem natkrivenih rovova što jedinice Brigade »Braća Radić« prilikom napada nisu znale, pa je Štab Divizije donio pogrešnu odluku o napadu na Ludbreg.

Isto tako ustaše su imale punih 10 dana vremena da se utvrde u zgradama u Ludbregu, među kojima je Stari Grad predstavljao svojevrsnu tvrđavu, koju nije mogla razbiti ni laka artiljerija.

Poslije neuspjelog napada na Ludbreg Brigada »Braća Radić« povukla se u rajon sela Sokolovac i svoju je aktivnost usmjerila na prugu Križevci-Koprivnica.

Na položaje Brigade »Matija Gubec« (1. i 2. bataljona) kod Rasinje naišla je 23. februara oko 10.00 sati jedna bojna V ustaškog zdruga (Crna legija). Bataljoni su je pustili na odstojanje efikasne vatre pušaka i automatskog oružja, zbog čega se odmah dala u bijeg prema Koprivnici.

Nakon povlačenja Brigade »Braća Radić« od Ludbrega, Brigada »Matija Gubec« dobila je zadatak da zatvori pravac od Ludbrega i Koprivnice. Svoje bataljone razmjestila je u sela Rasinja, Ivančec i Duga Rijeka.

25. februara 1. bataljon Brigade »Matija Gubec« nalazio se u dvorcu u Rasinji, a 2. bataljon je zaposjeo visove iznad sela Subotice. Jedna četa držala je kosu Leptan, a druge dvije kote 256 i 228, te šumu Razbojište. Oko 09.00 sati neprijatelj je prodro iz Koprivnice sa tri satnije i razbio nedovoljno budnu četu u Razbojištu, te prodro u selo Suboticu. Jedna četa 1. bataljona odmah je izvela manevar preko Vincekove K. i izvršila juriš na neprijatelja u Subotici. Ostale snage Bataljona držale su selo Rasinju i Martinčec-Brijeg.

Napad na ustaše u Subotici izvršila je točno u 13.00 sati 1. četa. Ubrzo su stigle i ostale snage iz Rasinje, pa su preko brijega Pesek također jurnule na ustaše u selu.

Neprijatelj se odmah počeo povlačiti u pravcu Koprivnice. Na koti 168 pokušava se još jednom srediti, ali ga tu u blizini brijega Leptan iznenađuje četa 1. bataljona i snažnim jurišem natjera na povlačenje za Koprivnicu. Gonila ga je sve do 16.30 sati kad je već pao mrak.

Ustaše su na bojnom polju ostavile 9 mrtvih, a procjenjuje se da su imali oko 70 što mrtvih što ranjenih.

Vlastiti gubici: 1 mrtav, 4 ranjena i 2 nestala. Utrošak municije: 1200 mauzer metaka, 300 talijanskih, 250 manliher, 180 šmajser, 10 ofenzivnih bombi i 3 mine za laki bacač mina.[13]

Zaplijenjena su dva puškomitraljeza, 7 pušaka mauzer i druge spreme.

[13] Tu je nakon teškog ranjavanja podlegao ranama Družinec Dragutin, komandir čete u Brigadi »Matija Gubec«.

U ovoj borbi neprijatelj se poslužio varkom. Neke svoje vojnike presvlačio je u žensku odjeću da bi lakše izviđali položaje Brigade.

Juriš boraca Brigade pokazao je njihovu veliku odlučnost, hrabrost i hladnokrvnost.

U svojim »izvješćima« neprijatelj prešućuje napad na Ludbreg i borbu kod Subotice, iako su ustaše koje su napadale iz Koprivnice pretrpjele osjetne gubitke.

Nakon posjedanja Ludbrega i Koprivnice ustaše su natjerane na obranu i uređenje tih garnizona za obranu. U njima je dotad oko četiri mjeseca bila vlast NOO-a i aktivno djelovala Partija i Jedinstvena narodnooslobodilačka fronta.

Situacija u ustaško-domobranskom uporištu Križevci također nije bila povoljna za njihovo ofenzivno djelovanje. O tome će zapovjednik, potpukovnik Torlić, u bojnoj relaciji za februar 1944. izvijestiti:

> »Snage sa kojima raspolaže ovo zapovjedništvo su isuviše slabe, da bi se protiv odmetnika mogao poduzeti bilo kakav veći poduhvat.«

Zapovjednik ništa ne govori o borbenom moralu svoje vojske. Oko Križevaca te su jedinice vrlo često imale sukobe s partizanima i bile su u prilici da osjete njihov moral i borbenost, pogotovu nakon uspješnih operacija potkraj 1943. godine.

27. februara 1944. jedna ustaška kolona iz Koprivnice prodire za Križevce preko Donjare gdje ostavlja dio snaga za obranu toga izuzetno značajnog topografsko-taktičkog položaja. Kolonu je napao 3. bataljon Brigade »Braća Radić« ali bez mnogo uspjeha. Pretpostavljalo se da će se ta ista kolona vraćati nakon uspostavljanja uporišta u Donjari. Štab je Divizije sutradan privukao i drugi dio snaga Brigade »Braća Radić« i jedan dio Brigade »Matija Gubec«. Na odsjeku Donjara-Sokolovac postavio je zasjedu ustaškoj koloni iz Križevaca koja je pratila transport municije za Koprivnicu. Zasjeda je međutim bila otkrivena i neprijatelj je izmanevrirao povratak u Koprivnicu jer mu nisu bili presječeni putovi povlačenja.

Pojačani pritisak jedinica 32. divizije na Koprivnicu i Ludbreg iz rajona Sokolovac, Grdak, Prnjavor, Botinovac, Mali Poganac (brig. »Braća Radić«) i Duga Rijeka, Ivančec, Čukovec, Rasinja (brig. »Matija Gubec«) neprekidno je tjerao ustaše na aktivno izviđanje.

29. februara dvije satnije 1. bojne 1. pukovnije PTS iz Ludbrega prikrivenim putovima ulaze u šumu Ribnjak kod sela Segovina. Pokušavaju doći iza leđa bataljonu Brigade »Matija Gubec« u Čukovcu, ali su pravovremeno otkriveni. Položaji su promijenjeni, a na novima je prihvaćena borba u kojoj je neprijatelj, uz gubitke od 4 mrtva i 14 ranjenih, bio odbijen i prisiljen vratiti se u Ludbreg.

Istoga dana u 11.30 jedna bojna »Crne legije« ustaša iz Koprivnice krenula je prema položajima Brigade »Braća Radić«. Pokret je otkriven u šumi Neževo gdje je Brigada postavila zasjedu i namamila neprijatelja u klopku. Jedan bataljon nalazio se u Jagnjedovcu, a jedan oko sela Reke, a ostala dva između Reke i Subotice. Brigada je zametnula borbu po planu. Ustaše su prvo napale najisturenije jedinice bataljona kod Reke. Tad je započeo manevar iz dubine 4. bataljona, ali s manjim snagama umjesto s čitavim bataljonom. U napad je naime pošao samo jedan vod. Čim su ustaše osjetile bočnu vatru, počelo je povlačenje. Bilo je nekoliko desetina mrtvih i ranjenih. Neprijatelj će u dnevnom »izvješću« br. 60/44 od 29. 2. 1944. biti jednostran i prikriti svoje gubitke:

»Odbijen je slabiji napadaj partizana na Koprivnicu. Kod s. Bakovčica (6km j.j.i. Koprivnice) poginulo je 19, zarobljeno 7 partizana a prijavilo se 10 vojnih neposlušnika.«[14]

Gubici Brigade »Braća Radić«: 6 mrtvih, 4 ranjena i 3 nestala borca.

Naknadnim provjerama ustanovljeno da su u tim borbama ustaše imale 20 mrtvih.

Pojačana aktivnost ustaša duž komunikacija Koprivnica-Križevci i Koprivnica-Ludbreg, svakodnevni ispadi prema slobodnom teritoriju, ubrzo su nagovijestili i učešće Nijemaca u borbama. Nijemci su od 20-24. februara 1944. koncentrirali jače snage u Zaboku i Zaprešiću, a u Hrvatskom zagorju zaposjeli selo Belu u blizini Novog Marofa. Istog dana počeli su aktivno napadati na slobodni teritorij kotara Zlatar u podnožju Ivanščice gdje se nalazila glavnina Zagorskoga partizanskog odreda (dva bataljona) i Udarni bataljon Zapadne grupe odreda.

NJEMAČKA OFENZIVA NA KALNIK
4. marta 1944. Sekc. Čakovec 1:100.000

Borbe koje su Nijemci počeli 24. februara protiv jedinica Zapadne grupe odreda u Hrvatskom zagorju, sjeverno od Zlatara, nisu prestajale. Nakon dvodnevnih borbi s Nijemcima, koje su vodila tri bataljona Zapadne grupe odreda po visokom snijegu i velikoj hladnoći, pod žestinom i koncentracijom neprijateljske pješadije i artiljerije (5 topova), jedinice su bile prinuđene da se ispred daleko nadmoćnijeg neprijatelja povuku u selo Pokojec na Ivanščici. Imale su 6 mrtvih i 22 ranjena borca.

Iz uhvaćene zapovijesti nađene kod ubijenoga njemačkog oficira kraj sela Grtovec i plana na njegovoj specijalki vidjelo se da su Nijemci, zajedno s ustašama koji su zatvarali pravce sa sjevernih padina, namjeravali okružiti partizane na Ivanščici.

Komandant i komesar Zapadne grupe odreda donijeli su odluku da Udarni bataljon Grupe i 2. bataljon Zagorskoga partizanskog odreda s ranjenicima 26/27. februara 1944. krenu preko Pake i Gornje Rijeke za Kalnik, a 3. bataljon preko Strahinščice i Macelj-gore na sektor Pregrade i Desinića. Takvim divergentnim pravcima izvlačenja jedinica iz operativnog okruženja neprijatelj je bio doveden u zabludu o stvarnim partizanskim snagama i namjerama.

O tom svom pothvatu neprijatelj u dnevnom »izvješću« Ia br. 56/44. od 25. 2. 1944. kaže:

»Nastavlja se podhvat u pl. Ivanščici uz velike poteškoće uslijed visokog sniega i leda...«,[15] a dan kasnije: »Podhvat u pl. Ivanščici napreduje po osnovi sa neznatnim neprijateljskim odporom. Naši gubitci: 1 mrtav i 4 ranjena Niemca. Neprijateljski gubitci nepoznati.«[153]

Ofenzivne njemačke snage pripadale su 157. diviziji. One su se već 28. februara pojavile kod sela Visoko, nastavljajući pripreme za opkoljavanje jedinica 32. divizije i Kalničkog odreda. Kod Gornje Rijeke su 1. marta nastavile borbe s jedinicama Zapadne grupe odreda. Istovremeno su stigli

[14] **VII. Tom. V, knj. 24. dok 147, str. 662.**
[15] **VII, Tom V, knj. 24, dok. 143, str. 651.**
[15*] **VII, Tom V, knj. 24, dok. 144, str. 653.**

podaci o pojačanjima koje su dobile ustaše u Križevcima i o dolasku i dijelova 187. njemačke rezervne divizije.

Štab 32. divizije, prateći koncentraciju Nijemaca u Križevcima i pojačanu aktivnost ustaša iz Ludbrega i Koprivnice, ocijenio je da bi Nijemci zajedno s ustašama mogli početi napad na slobodni teritorij u trokutu Koprivnica--Križevci-Ludbreg. Na osnovi takve procjene štab je izdao zapovijest da brigade izvrše pokret te 4. marta ujutro zaposjednu slijedeće položaje:

Brigada »Braća Radić« sa dva bataljona Čokot Š.k. 380 i k. 268 Bjeljevina Š. Po jedan bataljon bio je u divizijskoj i korpusnoj rezervi.

Brigada »Matija Gubec« ostala je na istim položajima: Duga Rijeka--Ivančec-Lukovec-Rasinja.

4. marta 1944. njemačke jedinice, koristeći se snježnom mećavom i maglom, pokušale su iznenaditi jedinice Brigade »Braća Radić« kod Koprivničke Rijeke, ali su bile dobro dočekane. U žestokoj višesatnoj borbi neprijatelj je manevrom dijela svojih snaga zaobišao položaje bataljona i ušao u Apatovac. U borbi su Nijemci imali oko 60 mrtvih i ranjenih vojnika.

Gubici Brigade »Braća Radić« bili su: 5 mrtvih, 18 ranjenih i 13 nestalih.[16]

Istoga dana ustaše su se pred položajima Brigade »Matija Gubec« prikupile u Rečičkim Krčima i oko Segovine. Vjerojatno je neprijateljski plan bio prodor Nijemaca u Veliki Poganac, a potom po noći napad ustaša na Brigadu »Matija Gubec«. Međutim, jedinice Zapadne grupe odreda s dva bataljona (Udarnim i 1. bataljonom Zagorskoga partizanskog odreda) napale su dijelove njemačkih snaga kod Apatovca i protjerale ih u pravcu Križevaca. Brigada »Matija Gubec« sa svoja dva bataljona je u sumrak napala na ustaše u Rečičkim Krčima. Bio je to jedan od najkrvavijih juriša u ovoj ofenzivi, dolazilo je i do hvatanja za grkljan. Ustaše su bile prisiljene povući se u Ludbreg.

Ustaški gubici bili su oko 35 mrtvih i ranjenih.

Gubici Brigade »Matija Gubec« bili su: 1 mrtav, 2 ranjena i 6 nestalih. Ukupni gubici Divizije toga dana bili su: 6 mrtvih, 20 ranjenih i 19 nestalih.[17]

Neprijatelj je u svojim »izvješćima« gotovo prešutio teške borbe koje je Divizija vodila i u kojima je pretrpio velike gubitke. Jedino u dnevnom »izvješću« Ia br. 68/44 od 8. 3. 1944. konstatira:

> »U toku je podhvat u pl. Kalnik. Nakon jače borbe naše čete zauzele su s.Vel. Poganac (11 km j. Ludbrega). Prema izjavi zarobljenih i prebjeglih, partizani su se povukli sa mnogo'mrtvih i ranjenih u smjeru sjevernog diela pl. Kalnik.
> 5.III u šumi južno s. Ivančec (6km j. Ludbrega) vodena je borba sa jačom skupinom partizana. Poginulo je 28, zarobljeno 8, a prebjegla su 2 partizana. Plien: 20 pušaka i raznog tvoriva.«[18]

Ocjenjujući da je aktivnost ustaša i Nijemaca na Kalniku sračunata na opkoljavanje i uništenje jedinica 32. divizije, koje su u jednomjesečnim teškim borbama u zimskim uslovima podnijele velike napore i imale gubitke bez pravovremene popune, naređeno im je da 5. marta pređu na zapadnu Bilo-goru. Brigade su se povukle na Bilo-goru i razmjestile se: Udarna brigada »Braća Radić« u sela Jakopovac, Gornje Sredice, Trnovac i Velika

[16] **Poginuli su: Sabolić Florijan, Prišćan Danijel, Rumbak Stjepan, Pavlek Dragica i Žagmeštar Josip.**
[17] **Poginuli su: Kosovac Franjo, Stanko Josip i Martinko Stjepan.**
[18] **VII, Tom V, knj. 25, dok. 140, str. 720-721.**

Branjska, a Brigada »Matija Gubec« u sela Gornja Velika i Hudovljani gdje su se i 5. i 6. marta odmarale.

Divizija je 7. marta izvršila manje pokrete tako da je Brigada »Braća Radić« došla u sela Gornja Velika, Hudovljani, Jakopovac, a njezin 2. bataljon krenuo je u Podravinu na čišćenje Bele garde. [9] Brigada »Matija Gubec« krenula je u sela Srijem, Miličani, Velika i Mala Branjska da kontrolira prugu i ceste Križevci-Koprivnica.

U ovim rajonima 32. divizija nije vodila borbe. Poslije prvog dana odmora 4. bataljon je s Bilo-gore krenuo s ranjenicima u Slavoniju, a ostale jedinice su se sređivale i pripremale za nove pokrete i akcije.

Istovremeno s jedinicama 32. divizije i sa Štabom 10. korpusa na Bilo-goru su prešle i jedinice Zapadne grupe odreda i smjestile se u selo Male Sesvete.

U vezi s pokretima 32. divizije treba imati u vidu depešu GŠH koju je Štab 10. korpusa primio 19. 2. 1944. broj 840, u kojoj se kaže:

> »Hitno odgovorite na sljedeće: 1) Na koje ćete objekte napadati na prostoru V.(araždinske) Toplice-Ludbreg.
> 2) Kakve namjere imate u Podravini i na koje objekte, zašto tamo projektujete operacije za mjesec dana unaprijed.
> 3) Kakve su neprijateljske posade oko Kalnika, i da li je nepr. aktivan prema Kalničkoj bazi.
> 4) Kakav ste zadatak dali 33 div. a kako ste predvidjeli angažovanje odreda.
> 5) Kakva je situacija u Zagorju i da li postoje uslovi da se tamo upute jače snage u cilju likvidacije zagorskih posada, mobilizacije i širenja ustanka.
> Imajte u vidu da težište vaših operacija treba da bude usmjereno u Zagorje.«[20]

U skladu s takvim sugestijama Glavnog štaba Hrvatske, Štab 10. korpusa je naredio da 32. divizija u toku marta počne pripreme za pokret u Prigorje i Hrvatsko zagorje. Cilj je bio jedinice približiti što više pruzi i cesti Zagreb-Koprivnica, pa je stoga i naređen pokret za Prigorje preko Moslavine. Uslijed otapanja snijega rječice i potoci s Kalnika jako su se izlili pa su sigurnija mjesta, izvan domašaja neprijatelja iz uporišta, bila skoro neprohodna. U takvoj situaciji Štab Divizije odlučuje vratiti jedinice na Kalnik gdje se trebalo pripremati za odlazak u Hrvatsko zagorje.

1. bataljon Brigade »Matija Gubec«, koji je kontrolirao prugu i cestu Križevci-Koprivnica između Carevdara i Donjare, oko 15 sati 11. marta 1944. godine napao je jednu njemačku kolonu jačine od 1000 vojnika. U borbi koja je trajala do 22.00 sata neprijatelju su naneseni veliki gubici. Nijemci su imali oko 120 mrtvih i ranjenih. Bataljon je imao 2 mrtva i 8 ranjenih i 15 nestalih.[21]

32. divizija je već bila 12. marta na novim polaznim rajonima u Moslavini, smjestivši se u selima Cepidlak, Ladinec, Rumenjak, Kraljevac, Kovačevac. Sukoba s neprijateljem nije bilo.

Od 1-14. marta 1944. Divizija je izbacila iz stroja 235 neprijateljskih vojnika i zaplijenila male količine oružja i municije.

Vlastiti gubici su bili: 14 mrtvih, 32 ranjena i 20 nestalih. Među poginulima bio je Stjepan Martinko, politički delegat voda.

[19] Ustaška milicija u pojedinim selima.

[20] VII, Tom V, knj. 24, dok. 105, str. 514-515.

[21] Poginuli su Mikuš Filip iz Brigade »Braća Radić«, Panjan Milan, Šimunec Stjepan i Tukec Ivan iz Brigade »Matija Gubec«.

18. marta 1944. oko 17 sati iz pravca Koprivnice naišao je jedan kamion sa 12 njemačkih vojnika. 2. bataljon Brigade »Matija Gubec« otvorio je vatru i uništio ga. Zarobljeno je 5, a ubijeno 8 njemačkih vojnika, od kojih je jedan bio podoficir. Zaplijenjeno je 11 pušaka, 1 šmajser, 1 parabel pištolj. Prema neprijateljskom dnevnom »izvješću« od 21. 3. 1944. stradao je još jedan kamion, a iz napadnutog kamiona spasio se jedan oficir i jedan vojnik.

4. ISCRPLJUJUĆE BORBE 32. DIVIZIJE U HRVATSKOM ZAGORJU

18. 3-16. 5. 1944. Sekc. Čakovec, Ptuj, Rogatec 1:100.000

Ustaše su poslije odlaska 32. divizije iz Hrvatskog zagorja i Prigorja - potkraj januara 1944 - ponovo uspostavile brojne garnizone da bi spriječile daljnji razvoj NOP-a i NOB-a u ovom osjetljivom području sjeverozapadne Hrvatske, nedaleko od Zagreba i na graničnom području prema Sutli.

Na osnovi direktiva CKH i GŠH Stab 10. korpusa odlučuje da ponovo pošalje 32. diviziju u Hrvatsko zagorje. Divizija i jedinice Zapadne grupe odreda već su bile u Zagorju kad je 30. marta u Štab 10. korpusa stigao telegram (depeša) broj 1482 slijedećeg sadržaja:

> »U vezi općeg operativnog plana za april naređujemo sljedeće zadatke:
> 1.) Sa 32 divizijom, jednom brigadom 33 div. i Zapadnom grupom odreda čistiti Prigorje i Zagorje.
> 2.) Konkretno likvidirati Sv. Ivan Zelinu kao važno uporište Prigorja i okolne manje garnizone kao Gornju i Donju Stubicu, Mariju Bistricu, itd.
> 3.) Zatim čišćenje područja Ivanščice likvidacijom Ivanca, Novog Marofa, Zlatara i drugih sitnih uporišta.
> 4.) Dakle, uvijek najprije likvidirati glavne garnizone a onda čistiti manja okolna uporišta. Kao rezultat ove aktivnosti postavite si stvaranje Zagorske brigade i širom mobilizacijom popunjavanje 32. Divizije. Vaš štab treba rukovoditi ovim operacijama.
> 5.) U isto vrijeme mora biti aktivna Istočna grupa i brigada 33 div. koja ostane. Njima davati konkretna naređenja. U Međimurju razviti djelatnost manjim grupama a po mogućnosti prebaciti i bataljon.
> 6.) Tako ćete postići opću aktivnost sa svim snagama korpusa, što će biti postignuto i s ostalim našim korpusima.
> 7.) Operacije se moraju pripremiti i energično izvoditi. Samo tako ćete podići kvalitet jedinica, provesti uspješnu mobilizaciju i čuvati oslobođeni teritorij. Redovito nas izvještavajte o ispunjavanju ovog naređenja.
> 8.) VI korpus će glavninom djelovati u Podravini na sektoru Virovitica-Čačinci. Nakon izvršenja gornjih zadataka pomoći će vama u čišćenju vašeg terena za jačanje i popunjavanje 33 divizije.«[22]

Divizija je već 18/19. marta 1944. ponovno krenula prema Prigorju i Zagorju s područja zapadne Bilo-gore.

Stigla je 19. marta u sela Sv. Petar Orehovec, Mikovec, Dedina, Kamešnica i Kalnik na južnim obroncima Kalničke gore. Tu se zadržala dva dana na odmoru i pripremanju za daljnji pokret. U tom rajonu nije bilo borbe s neprijateljem.

[22] **VII, Tom V, knj. 25,dok. 127, str. 647-648.**

Jedinice 32. divizije približile su se 21. marta cesti Zagreb-Varaždin i razmjestile se ovako:

Brigada »Braća Radić«: Sudovec, Kostanjevec i Vukšinec sa zadatkom izviđanja u pravcu neprijateljskih uporišta Komin, Bisag i Novi Marof.

Brigada »Matija Gubec«: Visoko, Radešić i Vinično.

Na sektoru Brigade »Braća Radić« neprijatelj nije pokazao nikakvu aktivnost. Oko 08.00 sati ustaše su iz Brezničkog Huma iz tri pravca pokušale napasti položaje bataljona Brigade »Matija Gubec«, iznad sela Radešić. Ne prihvaćajući borbu, bataljon se povukao na povoljnije položaje prema Visokom (Čerenec) gdje je odbio neprijatelja uz nepoznate gubitke.

Brigada je imala 1 mrtvog i 2 ranjena borca. Poginuo je komandir čete Stevo Severović.

32. divizija je 21/22. marta nastavila pokret preko ceste Zagreb-Varaždin. Iako je bilo određeno isto mjesto prelaza i zajedničko osiguranje, Brigada »Matija Gubec« prelazila je cestu izvan osiguranja, prema Varaždinu, i na nju je naišla veća motorizirana kolona neprijatelja. Brigada je u neredu odstupila. Vatru je po neprijatelju otvorio bataljon Brigade »Braća Radić« i došlo je do nesporazuma. Ranjena su i 3 borca Brigade »Matija Gubec« i 11 ih je nestalo u stvorenoj gužvi. Izgubljen je 1 teški mitraljez s konjima i poslugom. Neprijatelj je postigao iznenađenje jer se Brigada nije pridržavala utvrđenog mjesta prelaza. Naletjela je na neprijateljsku kolonu i poslije bila dočekana vatrom našeg bataljona koji je osiguravao prelaz. Nakon prelaska ceste jedinice su se razmjestile ovako: Brigada »Braća Radić«: Turkovčina, Bosna, Bedenica, a Brigada »Matija Gubec«: Žitomir, Prepolno, Gornje Orašje, Globočec, nekoliko kilometara od ustaškog uporišta Marija Bistrica i oko 35 kilometara od Zagreba.

Neposredno pred pokret 32. divizije 23. marta oko 7 sati ujutro ustaše su iz Marije Bistrice iznenada napale Štab Brigade »Matija Gubec« i 1. bataljon u selu Globočec. Prepad je uspio u potpunosti uslijed slabog osiguranja Štaba i Bataljona. U prvom jurišu neprijatelja poginuli su komandant Brigade major Mijo Bobetko, referent saniteta Brigade Veljko Eterović i mlađi vodnik Imbro Fundelić sa još 11 boraca, dok su 3 borca bila ranjena.[23]

Neprijatelj je u toj borbi imao oko 10 mrtvih i ranjenih.

Napad na 1. bataljon izvršile su dvije ustaške satnije. Iznenađen ustaškim napadom, Bataljon se povukao u šumu kod sela Peščeno s 3 ranjena borca. Ustaše su imale 9 mrtvih.

Oko 09 sati neprijatelj je krenuo iz pravca Orešja prema 3. bataljonu koji je držao položaje iznad sela Beloslavec. Bataljon je odbio napad uz gubitke od 4 mrtva i 7 ranjenih. Oko 14 sati neprijatelj je ponovio napad iz pravca šume Rogarščina preko s. Prepolna prema položajima 2. i 3. bataljona. Borbu je prihvatila po jedna četa iz svakog bataljona i one su odbacile neprijatelja. On se povukao sa 3 mrtva i 2 ranjena ustaše.

Istoga dana u 16 sati ustaše su nastupale cestom iz pravca Konjščine snagama od 200 ustaša sa 6 tanketa i dva motocikla prema položaju 2. bataljona Brigade »Matija Gubec«. Bataljon je prihvatio borbu i snažnim i energičnim protunapadom natjerao ustaše u bijeg i povlačenje. Ubijen je jedan ustaški poručnik, emigrant, zapovjednik 12. motoriziranog sklopa PTS-a, a 3 su ustaška oficira ranjena. Bataljon nije imao gubitaka.

U tim borbama učestvovalo je oko 1000 ustaša što se vidi iz zapovijesti

[23] Uz navedene drugove poginuli su i Čuček Josip, Varićak Nikola, Pavlaković Zvonko i Šimunić Mato.

pronađene kod ubijenoga ustaškog oficira. Dva dana ranije na tom prostoru zadržavale su se jedinice Zapadne grupe odreda, Udarni bataljon i Zagrebački partizanski odred, pa se može smatrati daje 32. divizija pukim slučajem ušla u borbu.

Iz izvještaja Štaba Divizije od 31. 3. 1944. vidi se da je u neprijateljskim redovima oko 100 ustaša izbačeno iz stroja, a u Diviziji bilo je 15 mrtvih i 6 ranjenih. Zatim se konstatira:

> »Zbog nesavjesnosti rukovodilaca u vršenju obezbjedenja i osiguravanja jedinica neprijatelj je uspio da izvrši prepad i da nam nanese nepotrebne gubitke, dok u razbijanju neprijateljskog napada borba se vodila uspješno i gubici nisu veliki. Naša divizija neprijateljsku ofenzivu koja je bila pripremljena na Zapadnu grupu razbila je sa uspjehom. Niži rukovodioci u ovim borbama nisu pokazali dovoljno samoinicijative.«[24]

Štab 32. divizije je 24. marta pretpostavio ponovni izlazak neprijatelja iz uporišta, pa je i svoj plan sačekivanja nešto promijenio. U zasjedi između sela Bisag i Komin dva bataljona Brigade »Braća Radić« uništili su dva kamiona i ubili jednog agenta ustaške nadzorne službe.

Divizija je 24/25. marta 1944. napustila taj rajon i krenula na kotar Zlatar. Jedinice je razmjestila u selima ispod Ivanščice: Brigada »Braća Radić« u selima Purga, Lobor, Martinščina; Brigada »Matija Gubec« u selima Belec, Juranščina, Gornja Selnica i zaselak Sambolići. Borbenog kontakta s neprijateljem nije bilo. Daljnji pokret Diviziju je vodio u područje sela Radoboj i Gornje Jesenje radi napada na Žutnicu kod Krapine.

NAPAD NA ŽUTNICU I ĐURMANEC U BLIZINI KRAPINE
28. 3. 1944. Sekc. Ptuj 1:100.000

Dolaskom 32. divizije u Zagorje odmah je uspostavljena veza i dogovorena suradnja između štabova Divizije i Zapadne grupe odreda. Utvrđeno je da prvi napad Divizije i Udarnog bataljona Zapadne grupe odreda bude izveden 28. marta na Žutnicu i Đurmanec.

U Zutnici je bila tekstilna tvornica koja je radila za ustaše. Neposrednu obranu osiguravala je posada od oko 60 ustaša. Međutim, glavne ustaško-feldžandarske snage nalazile su se u Krapini, samo 1km udaljenoj, jačine preko 1000 vojnika. Jedno njihovo istureno odjeljenje nalazilo se u Donjoj Strahinji kao osiguranje.

U dolini rijeke Krapine neprijatelj je imao svoja uporišta u Žačretju, Zaboku i dalje prema Zagrebu i Krapinskim Toplicama, odakle je mogao za kratko vrijeme intervenirati. Kao što će drugi dan borbe pokazati, ustaše će pokretati snage čak iz Zagreba da bi ojačale jedinice koje će voditi borbu s 32. divizijom i jedinicama Zagorskoga partizanskog odreda i Udarnog bataljona Zapadne grupe.

Napad na Žutnicu je 28. marta u 05.30 (predviđen u 04.00) izvršio 2. bataljon Brigade »Braća Radić«, a 1. i 3. davali su osiguranje na pravcima Krapina-Krapinske Toplice.

Brigada »Matija Gubec« je 1. bataljonom zauzela položaje kod sela Radoboja radi osiguranja napada 2. bataljona od eventualne intervencije neprijatelja iz pravca Lepoglave, Zlatara i Začretja. Ove snage su bile

[24] VII, Tom V, knj. 25, dok. 131, str. 683.

raspoređene na Šušelj-bregu, k. 441, i kod sela Donja Strahinja da zatvaraju pravac od Krapine. Jedinice za napad su zakasnile zbog pogrešne procjene vremena potrebnog za prelaženje po brdskom i nekomunikativnom zemljištu i zbog iznenađenja koje su na cesti Đurmanec-Krapina doživjeli 1. i 3. bataljon Brigade »Braća Radić« kad su naišli na ranije neotkriveni ustaški bunker prije nego što su zauzeli položaje za osiguranje. Kad je neprijatelj opalio nekoliko metaka iz pušaka i automatskog oružja nastalo je neko komešanje i zastoj. Samo jedna četa prešla je cestu i zauzela položaje po predviđenom planu, a ostale snage prema naknadnom naređenju Štaba Divizije prikupile su se iznad Podgore (sjev Krapina). Zbog toga je pravac prema Krapini i Krapinskim Toplicama bio slabo branjen.

Brigada »Matija Gubec« je polazeći na položaje u selo Donja Strahinja naišla na iznenadan otpor oko 30 feldžandara. Njezin 1. bataljon brzo je raščistio situaciju ubivši 3 neprijateljska vojnika, a ostali su pobjegli u Žutnicu.

Udarni bataljon Zapadne grupe odreda je u 10.30 uz podršku minobacača zauzeo 28. marta selo Durmanec koje su branile ustaške jedinice »prometnog sdruga«. Bataljon je imao 1 mrtvog i 1 ranjenog borca. Jedan dio ustaške posade iz Đurmanca sa 7 ranjenih ustaša pobjegao je u pravcu Krapine i zaposjeo položaje nasuprot Žutnici, koje su trebali osiguravati 1. i 3. bataljon Brigade »Braća Radić«. Tako je neprijatelj imao mogućnost da održava stalnu vezu između Žutnice i Krapine. Istovremeno su Nijemci u Krapinu iz pravca Velika Ves kamionima prebacivali pojačanja uz pratnju 11 tenkova.

U napadu na Žutnicu 2. bataljon, potpomognut topom 47 mm, zauzeo je jednu zgradu oko 12 sati. Neprijatelj se povukao u tvornicu odakle je i dalje pružao otpor.

Već u 08 sati feldžandari iz Krapine iznenadili su jedan bataljon Brigade »Matija Gubec« kod Šušelj-brega. Bataljon se povukao do kote 410 odakle je ojačan jednom četom 2. bataljona iste brigade, s komandantom Brigade Stevanom Došenom na čelu, izvršio protunapad na feldžandare i odbacio ih u Krapinu. Manje snage upale su u Krapinu i zarobile domobranskog satnika Tomljenovića koji je dobrovoljno ostao u 32. diviziji.

Dok su feldžandari napadali Brigadu »Matija Gubec«, dva neprijateljska aviona bombardirala su i mitraljirala naše položaje kod Šušelj-brega i Radoboja. Uz to su Nijemci organizirali brzo upućivanje pojačanja u Krapinu, što je sve 2. bataljonu u napadu na Žutnicu stvaralo dodatne teškoće. Objektivno uzevši, nije bilo uslova za osvajanje uporišta. Pogotovu kad je neprijatelj novim pojačanjima učvrstio obranu. U takvoj situaciji u 18.00 sati komandant Divizije Izidor Štrok naređuje da 2. bataljon obustavi napad i Diviziju povlači dublje u Ivanščicu i Macelj-goru u pravcu Gornjeg Jesenja, Veterničke gore i rudnika Stari Golubovec.

Jedinice Zapadne grupe i bataljona Zagorskoga partizanskog odreda povukle su se prema Macelju.

Divizija je u borbi za Žutnicu imala 8 mrtvih i 14 ranjenih boraca. Poginuli su iz brigade »Matija Gubec«: komesar bat. Antun Đurin, komesar čete Franjo Vidiček, pom. komesara čete Ivan Žibrat, komandir čete Josip Blagaj, a zamj. komandira Vlado Marendić je ranjen.[25]

Neprijatelj priznaje svoje gubitke od 3 mrtva i 10 ranjenih.

[25] Uz navedene drugove poginuli su i Hršak Slavko, Lisica Fabijan, Mališ Ignac i Novak August.

U operativnom izvještaju od 12. 4. 1944. izvještava Štab 32. divizije 0 napadu na Žutnicu:

> »U ovoj borbi iskazali su se svojom pribranošću i hladnokrvnošću komandant brigade »Matija Gubec«, drug Došen Stevan i komandant II. bataljona brigade »Matija Gubec«, drug Đuričić Valent...
> Kritika akcije: Podaci koje smo primili od O.K. Krapina bili su pogrešni i manjkavi. Vodiči nesigurni. Kolebljivost jedinica... Jedinice nisu čvrsto držane u ruci, što se pokazalo i pri prelazu I. i III. bataljona udarne brigade »Braća Radić« ceste i pruge Krapina-Zutnica...
> Akcija bi bila uspjela u potpunosti samo da je I. bataljon udarne brigade »Braća Radić« stigao na svoj određeni položaj i da je na taj način bila zatvorena cesta između Krapine i Žutnice.. .«[26]

Navedenim uzrocima neuspjeha napada na Žutnicu treba dodati da je Štab 2. bataljona slabo poznavao teren prilaza i položaj Žutnice, koja je smještena u kotlini, okružena strmim planinama Strahinščicom i Macelj--gorom. Vodič 2. bataljona Brigade »Braća Radić« išao je krivim putem, pa se izgubilo mnogo vremena. Borci su se zamorili prije početka napada.

Napadu nije prethodilo nikakvo izviđanje iako je bilo vremena za to. Podaci koje je Štab divizije dobio od drugova iz Okružnog komiteta KPH Krapina nisu bili potpuni za donošenje odluke o napadu.

Suradnja uspostavljena sa Štabom Zapadne grupe odreda prije napada nije u toku borbe održavana, nije bilo uzajamnog informiranja o djelovanju neprijatelja i njegovim pokretima prema Krapini, pa nisu na vrijeme otkriveni i spriječeni. To je bilo evidentno od samog početka napada na Žutnicu 1 na Đurmanec, jer 1. bataljon nije zatvorio cestu Krapina-Žutnica, pa je neprijatelj dobivao stalna pojačanja i nesmetano evakuirao svoje ranjenike.

Preko oslobođenog Đurmanca Udarna brigada »Braća Radić« krenula je na kotar Pregradu radi mobilizacije i popune svojih jedinica, te izvođenja akcija. Na tom području zadržala se do 8. aprila kad se vratila u sastav Divizije, u rajon sela Belec i Zajezda.

U toku marta Divizija je imala 12 borbi u kojima je ubila 178 neprijateljskih vojnika, a zarobila 5.

Gubici Divizije bili su 31 poginuo, 48 ranjenih i 21 nestalih boraca.

Zadaci koje su - u okviru zadataka 10. korpusa - u Prigorju i Hrvatskom zagorju trebale izvršavati jedinice 32. divizije i Zapadne grupe odreda nisu bili u potpunosti ostvarivi s obzirom na razvoj vojno-političke situacije. Područje Prigorja i Hrvatskog zagorja u početku 1944. godine postalo je izvanredno važno za njemačkog okupatora. To se osjećalo u njegovom neposrednijem angažiranju, u dovlačenju njemačkih jedinica u mnoga uporišta na tom području, upornom čišćenju i obrani komunikacija Zagreb-Koprivnica, Zagreb-Varaždin i Zagreb-Žabok-Krapina. Važnost ovih komunikacija za neprijatelja najbolje pokazuje pokretanje njegove divizije prema Mađarskoj u martu 1944. Uz cestu Zagreb-Varaždin imao je uporišta: Sesvete, Soblinec, Donja Zelina, Sv.Ivan Zelina, Komin, Brezničk Hum, Novi Marof, Varaždin.

Borbe započete potkraj 1943. godine napadom ustaških jedinica na slobodni teritorij Kalnika, Bilo-gore i Podravine više nisu prestajale. Svojim prvim akcijama ustaše su trebale osigurati prugu i ceste Žagreb-Varaždin. U početku januara 1944. godine zauzimaju Varaždinske Toplice. U februaru

[26] **VII, Tom V, knj. 26, dok. 51, str. 224-225**

izvode ofenzivu oko 5.000 ustaša i ponovo uspostavljaju svoja uporišta u Koprivnici i Ludbregu koja više ne napuštaju do oslobođenja.

Od svog formiranja 32. divizija bila je u neprekidnim borbama. Imala je velike gubitke, a popuna nije bila zadovoljavajuća tako da je brojno stanje stalno opadalo. Iscrpljujuće borbe u teškim uslovima izazvale su pojave samovoljnog napuštanja tako da je samo u prva tri mjeseca 1944. godine Divizija smanjila brojno stanje za oko 300 boraca. Takva situacija nalagala je štabovima svih nivoa da pripremajući i izvodeći borbene akcije ne ispuštaju iz vida da bi eventualni napadi bez većih uspjeha mogli imati negativne posljedice ne samo za razvoj i borbeno jačanje i osposobljavanje jedinica 10. korpusa, nego i za razvoj i širenje NOP-a u cijelosti u sjeverozapadnoj Hrvatskoj.

NAPAD NA NOVI GOLUBOVEC
(12/13. 4. 1944. Sekc. Ptuj 1:100.000)

Koliko je neprijatelj načičkao svojih uporišta po Hrvatskom zagorju najbolje se vidi iz zapovijesti štaba Zapadne grupe odreda od 11. aprila 1944. godine o napadu na Novi Golubovec. U Krapini se tada nalazilo 450 ustaša i feldžandara, naoružanih sa 2 topa i 2-4 teška bacača mina, u Žutnici 60 ustaša, u selu Bednji 150 ustaša sa 1 brdskim topom. U Lepoglavi i Ivancu bila je jedna satnija ustaša naoružanih automatskim oružjem, puškama i 1 minobacačem.

U Stažnjevcu, na pruzi Ivanec-Varaždin, nalazio se bunker koji su čuvale ustaše iz Ivanca. U Varaždinu se brojno stanje kretalo od 2.000-3.500 ustaša **i** domobrana. U Novom Golubovcu je bilo oko 200 ustaša (dijelovi I bojne 1. **pukovnije** PTS-a) sa 10 puškomitraljeza. Ustaše iz Novog **Golubovca po noći** su postavljale zasjede na Veterničkoj gori, Očuri i na brdu Veternica.

Napad na Novi Golubovec izveli su Udarni bataljon Zapadne grupe odreda i Zagorski partizanski odred koji je dao i osiguranje prema Lepoglavi i Bednji.

32. divizija ostvaruje sadejstvo u napadu preuzimajući zadatak osiguranja **iz** pravca Krapine, Zlatara i **Lepoglave,** raspoređujući snage na liniji Gorja**ni**-Sv. Jakob-Veternička gora-Petrova gora. Jedan bataljon nalazi se u Starom Golubovcu radi osiguranja previjališta. S jednom četom na koti 570 istovremeno zatvara pravac prema Lepoglavi.

U toku borbe u Novom Golubovcu, jedinice na Veterničkoj gori otkrile su utvrđenog neprijatelja jačine od oko 40 ustaša koji je branio položaje jednim teškim mitraljezom i 2 puškomitraljeza. Čišćenje Veternice nije uspjelo, iako je to bila bitna pretpostavka za osvajanje Novog Golubovca.

Na zasjedama su zapodjenute borbe na koti 511 i kod Lobora. Na koti 511 borbu je vodila Brigada »Braća Radić« s 200 ustaša (oklopni sklop PTS) s 3 tankete i 12 oklopnih automobila iz Krapine. Neprijatelj je nakon 4-satne borbe odbijen s osjetnim gubicima.

Kod sela Lobora je Brigada »Matija Gubec« vodila borbu s jednom ustaškom bojnom, ojačanom sa 6 tenkova, 3 kamiona i 7 motocikla iz Zlatara. Neprijatelj nije uspio probiti položaje Brigade.

Toga dana ustaše su imale oko 60 izbačenih iz stroja, od kojih najmanje 20 mrtvih. Oštećen je jedan oklopni automobil i jedan tenk.

Gubici 32. divizije bili su 2 mrtva i 18 ranjenih. Od rukovodilaca ranjeni

su: komandir čete Milan Kovačić, operativni oficir bataljona Damjan Živković i komandir čete Ivan Jurman Boltek.[27]

Napad Udarnog bataljona Zapadne grupe odreda i jednog bataljona Zagorskoga partizanskog odreda na Novi Golubovec izbacio je ustaše iz uporišta u prvom naletu. Ustaše su se povukle na Veterničku goru i ojačale postojeće osiguranje. Napadi bataljona Brigade »Braća Radić« na ovim ključnim položajima bili su bezuspješni. Dana 14. 4. u 03.00 sati neprijatelj je počeo prodirati iz Lepoglave prema Novom Golubovcu. Dvije njegove kolone odbijene su **u** klancu kod Očure, dok je treća preko kote Veliki Kalce zaobišla položaj čete na padini samog brda, odbacila četu na drugu stranu ceste i prodrla **u** Novi Golubovec. Ujutro je jedna motorizirana kolona iz pravca Mihovljana ušla s južne strane **u** Novi **Golubovec.** Pošto je probijena blokada oko Novog Golubovca, komandant Zapadne grupe odreda obustavio je napad.

Zagorski partizanski odred i Udarni bataljon imali su 3 mrtva i 36 ranjenih boraca.

Bilo je mnogo ranjenih jer nisu bile poduzete sve mjere zaštite boraca od minobacačke vatre. U trenutku kad je pala i eksplodirala jedna mina najveći broj boraca bio je na okupu. Poginuo je i pomoćnik komesara bataljona Branko Gretić. U jednom trenutku borbe zaprijetila je opasnost da ranjenici padnu u ruke neprijatelja. Spašeni su odlučnom borbom i zalaganjem boraca i naroda.

Borbe nisu prestajale. Svakog dana bilo je aktivnosti s jedne i s druge strane. Nakon napuštanja opsade Novog Golubovca 32. divizija prerasporeduje jedinice. Brigadu »Matija Gubec« upućuje prema Belcu. Međutim, kad su prednji dijelovi Brigade stigli do Repna, ustanovili su da je jedna satnija II. ustaške bojne zaposjela Belec. Brigada je dobila naređenje da napadne neprijatelja i da ga protjera iz Belca. Brigada »Braća Radić« osiguravala je napad na Belec iz pravca Novi Golubovec.

Čim je Brigada »Matija Gubec« krenula u napad, neprijatelj je odmah uputio pojačanje iz Zlatara, Novog Marofa i Zagreba. Umjesto jedne satnije ubrzo se protiv Brigade našlo oko 1000 ustaša s 12 tenkova i većim brojem topova i minobacača. Borba je trajala do sumraka, kad se neprijatelj počeo povlačiti.

Oko 60 neprijateljskih vojnika izbačeno je iz stroja i oštećen 1 tenk.

Gubici Brigade bili su 6 mrtvih i 18 ranjenih. Poginuo je vodnik Vlado Blažičko, a ranjeni su komandir čete Josip Vukelić i vodnik Stjepan Novak.[2X]

Neprijatelj ne registrira vlastite gubitke, ali za borbe oko Novog Golubovca priznaje da je imao 8 mrtvih i 17 ranjenih ustaša, dok u svom već poznatom propagandnom načinu partizanima pripisuje čak 162 poginula, 110 ranjenih i 2 zarobljena.

OSLOBOĐENJE IVANCA
(23. aprila 1944. Sekc. Ptuj 1:100.000)

Nakon završenih borbi s ustašama u Belcu 32. divizija kreće u susret Operativnom dijelu Štaba 10. korpusa, tj. komandantu generalmajoru Vladi-

[27] Poginuli su Hanzir Franjo, Kovaček Ivan, Štabek Štefica, Antolić Petar, a živa je uhvaćena i zaklana na Veternici Kolarić Katica.

[28] Uz navedene drugove poginuli su i Korbar Franjo, Kučin Viktor i Tepeš Viktor.

miru Matetiću i načelniku Štaba majoru Josipu Rukavini, koji je s 1. brigadom 33. divizije stigao 18. aprila 1944. u Hrašćinu-Trgovišće. Divizija je zaposjela sela Podrute, Pece, Kranjci, Pažurovec, Gotalovec i Budinščinu. Tako je u srcu Hrvatskog zagorja stvorena jedna snažna operativna grupa jedinica koju su sačinjavali: 32. divizija, 1. brigada 33. divizije, Zagorski i Zagrebački partizanski odredi i Udarni bataljon Zapadne grupe odreda, ukupne jačine od preko 2000 boraca. Neposredno rukovođenje zajedničkim borbama preuzeo je komandant Korpusa generalmajor Vladimir Matetić.

Ustaše su 21. aprila 1944. god. II i III bojnom PTS, pojačanima brzim i oklopnim sklopom, napale Brigadu »Matija Gubec« na položajima Pažurovec-Budinščina. Poslije teških i žestokih borbi uspjele su se probiti u Budinščinu. Jedinice Brigade povukle su se do kote 222 i tamo zauzele položaje. Ustaše su i dalje nadirale, ali su svi njihovi napadi bili odbijeni i naneseni im gubici. Tom prilikom oštećen je 1 tenk, 1 kamion i 1 motocikl.

Neprijatelj je imao oko 30 izbačenih iz stroja.

Brigada 1 mrtvog i 5 ranjenih boraca.

Kad im nisu uspjeli pokušaji da ovladaju položajima Brigade »Matija Gubec«, ustaše su produžile u pravcu Zajezde gdje su se »sukobile« s 1. moslavačkom brigadom. Prodrle su u Zajezdu, ali se nisu dugo zadržale nego su se počele povlačiti prema Budinščini. Njihova motorizacija i komora krenule su u pravcu Brezničkog Huma i Novog Marofa. Na tim pravcima bile su raspoređene jedinice Brigade »Braća Radić«. Štab Brigade propušta neprijatelja u dolinu među položaje svojih jedinica a zatim zatvara obruč, s leđa, boka i čela tako da motorizirani dijelovi nisu mogli naprijed ni natrag. Brigada odmah juriša i neprijatelja razbija. Bio je prinuđen spašavati se. U tom jurišu zaplijenjen je 1 tenk 7,5 tona, potpuno ispravan, s cjelokupnim naoružanjem i posadom, 2 topa 75mm s 13 granata, 5 motocikla, teški mitraljez »šarac«, 1 radio-stanica, 1 šmajser, nešto pušaka, 5000 puščanih metaka, 2 pištolja i 7 konja. Uništeno je: 3 kamiona, motocikl, 2 tankete su oštećene. Ubijeno je 10 ustaša, među njima i 4 oficira.

Gubici Brigade 1 mrtav i 4 ranjena borca.

Ukupni gubici neprijatelja u toj borbi bili su oko 40 ustaša.

Oštećeno: 3 tenka, 1 kamion i 1 motocikl.

Uništeno: 3 kamiona i 1 motocikl.

U ovoj su se borbi brzim i odlučnim manevrom i jurišem na opkoljenog neprijatelja istakli 1. i 2. bataljon Brigade »Braća Radić«.

U dnevnom »izvješću« Ia broj 117/44 od 26. 4. 1944. neprijatelj piše:

> »U podhvatu ustaških postrojbi na Ivanščici pl. 21. i 22. IV neprijatelj je pretrpio osjetljive gubitke od 135 poginulih i velik broj ranjenih. Znatan je plien u oružju. Vlastiti gubitci: 9 ustaša poginulo i 15 ranjeno. Izgubljeno: 1 osobni i 1 teretni samovoz, 1 krugovalna postaja, 2 gorska topa i 1 borna kola - sve nakon uništenja.«[29]

Suvišna je svaka riječ dokazivanja neistinitosti ustaških podataka o gubicima partizana. Koliko su ti i drugi ustaški podaci pretjerani može se vidjeti na ovom primjeru. U »bojnoj relaciji Prvog zbornog područja« za april 1944. tvrdi se da su od 14. do 30. aprila dijelovi 10. korpusa NOVJ samo na području »Mjesnog zapovjedništva Varaždin« imali 1440 poginulih, 512 ranjenih i 13 zarobljenih. Međutim, stvarni gubici Korpusa od 28. marta do 28. aprila na cijelomu operativnom području (između r. Drave na sjeveru i r.

[29] **VII, Tom V, knj. 26, dok. 177, str. 873-874.**

Save na jugu, r. Ilove na istoku i r. Sutle na zapadu) bili su 53 poginula, 108 ranjenih i 2 nestala borca.

Tim gubicima treba dodati još 3 mrtva i 4 ranjena borca 1. moslavačke brigade.

Komandant 10. korpusa je 19. aprila 1944. u 21.00 sati izdao zapovijest za napad na Ivanec.

Zadatak je dobila 1. moslavačka brigada koja je to trebala izvesti sa 4. bataljonom i 2. bataljonom bez jedne čete.

Napad je započeo 23. aprila 1944. u 04.00 sati. Već je u 09.00 sati bio okončan povlačenjem neprijatelja. Uporište je držala 14. satnija s oko 164 ustaša PTS-a. Zapovjednik satnije bio je Jure Rukavina.

Zahvaljujući hrabrosti i znanju komandanta Janka Jutriše, koji je vozio zarobljeni tenk, ustaše u Ivancu brzo su napustili svoje položaje i počeli se spašavati bijegom prema Varaždinu. Vod Brigade koji je bio u rezervi nije ih uspio stići.

Zaplijenjeno je 8 puškomitraljeza, 1 teški mitraljez, 1 šmajser, 1 laki bacač mina, 11.000 puščanih metaka i razne druge spreme.

Brigada je imala 3 mrtva i 9 ranjenih.

Neprijatelj priznaje da je imao 6 mrtvih i 12 ranjenih.

Bijeg neprijatelja prema Varaždinu je uspio, jer bataljoni nisu vodili računa o zatvaranju toga pravca.

U napadu na Ivanec 32. divizija je imala zadatak da Brigadom »Braća Radić« likvidira neprijateljski bunker kod Stažnjevca. Bunker je branilo 11 ustaša »željezničke bojne«. Napad Brigade podržavao je dan ranije zarobljeni tenk kod Kamene Gorice. Partizani su mu odmah dali ime »Grga«.

U bunkeru je zarobljeno 10 ustaša, 1 ustaški podoficir i zaplijenjen 1 puškomitraljez, 8 pušaka, 5 bombi i oko 1000 puščanih metaka, te 1 šmajser.

Istog dana oko 15.00 sati Brigada »Matija Gubec« - koja je osiguravala pravac od Lepoglave - došla je u sukob s neprijateljem. Uz podršku tenka odbila je napad ustaša. Izbačeno je iz stroja 35 ustaša.

Gubici Brigade »Matija Gubec« bili su 4 mrtva i 3 ranjena borca. Poginuli su: komandir čete Mirko Matetić, stariji vodnik Veljko Milentijević i bataljonska bolničarka Zora.

Naredbom br. 20 Štaba X korpusa »zagrebačkog« od 25. 4. 1944. izrečene su slijedeće pohvale i priznanja:

I.

»U borbama koje su vodene 21. IV. o.g. kod sela Pažurovca, Budinščine i s. Podrute borci i rukovodioci jedinice XXXII. Divizije pokazali su visoku svijest, požrtvovanje i hrabrost, tako da su neprijatelju nanijeti veliki gubici i da je zaplijenjen veliki ratni plijen.

U ovim borbama naročito su se istakli I. Bataljon Udarne brigade »Braća Radić«, II. Bataljon Udarne brigade »Braća Radić« na čelu sa komandantom drugom Vulić Ivanom i III. četa I. Bataljona Brigade »Matija Gubec« na čelu sa komandantom Pajom Livada, koji su svojim držanjem u borbi mnogo doprinjeli da se postignu gore navedeni uspjesi.

II.

U borbama za oslobođenje Ivanca 23. IV. o.g. naročito su se istakli Štab I. Brigade XXXIII. Divizije svojim smišljenim i uspješnim rukovođenjem jedinica u borbi, II. i IV. Bataljon I. Brigade XXXIII. Divizije, koji su svojim hrabrim držanjem u borbi i snažnim napadom uspjeli osloboditi Ivanec i zadobiti znatan ratni plijen.
Za ovakvo njihovo držanje u borbi

POHVALJUJEMO:

Borce i rukovodioce XXXII. Divizije, a naročito I. Bataljon Udarne brigade »Braća Radić«, II. bataljon Udarne brigade »Braća Radić« sa komandantom drugom Vulić Ivanom i III. četu Brigade »Matija Gubec« na čelu sa komandantom drugom Livada Pajom za njihovo držanje u borbi.

III.

Štab I. Brigade XXXIII. Divizije i II. i IV. Bataljon I. Brigade XXXIII. Divizije za njihovo držanje u borbi.. .«[30]

Ustaše, osjetivši da su u Hrvatsko zagorje stigle jače partizanske jedinice, počinju napuštati manja uporišta i koncentrirati se u veća. Tako su 25. aprila 1944. zbog zauzimanja Ivanca i uspješnih borbi naših jedinica na zasjedama prema Varaždinu i Lepoglavi, napustili Bednju, Breznički Hum i Konjščinu.

Štab 10. korpusa brzo se koristi stvorenom situacijom i početnim uspjesima, te 25. aprila 1944. izdaje zapovijest jedinicama Zapadne grupe odreda za napad na Belec, uporište u blizini Zlatara, koje je branila jedna satnija ustaša. Na Belec napada Udarni bataljon Zapadne grupe ojačan artiljerijom.

Početak napada određen je 26. 4. 1944. u 04.30 sati.

Osiguranje prema Zlataru, u kojem se nalazila jedna ustaška bojna jačine 600 ustaša, davala je 1. moslavačka brigada.

U kratkotrajnoj borbi Udarni bataljon je ušao u uporište Belec i prisilio neprijatelja na predaju. Manji dijelovi koji se nisu htjeli predati počeli su bježati prema Zlataru, gdje su naletjeli na zasjedu 1. moslavačke brigade. Najveći broj ustaša je poginuo ili bio ranjen. U borbi je ubijeno 28 ustaša, a zarobljeno 24. Zaplijenjeno je: 1 puškomitraljez, 1 automat, 30 pušaka i više od 60.000 puščanih metaka.

Gubici Udarnog bataljona - 1 poginuli.

1. moslavačka brigada ubila je 24 ustaše koji su se probijali prema Zlataru, zarobila je 12 ustaša, zaplijenila 21 pušku, 1 puškomitraljez, 1 automat, 800 metaka.

32. divizija je u toku napada na Belec osiguravala slijedeće pravce:

Brigada »Braća Radić« Novi Marof-Kraljevec i Hum-Hrašćina-Trgovišće držeći položaje na liniji: Podrute-428-Hrašćina-Trgovišće. Jedan bataljon Brigade bio je u korpusnoj rezervi.

Brigada »Matija Gubec«: Cerje-Tužno-Gačice-Margečan radi zatvara-

[30] VII, Tom V, knj, 26. dok. 113, str. 555-556.

nja pravaca u dolini rijeke Bednje. Brigada je na tim položajima smijenila jedinice Brigade »Braća Radić« koje su od 24-26. aprila vodile žestoke borbe, o kojima će neprijatelj u »bojnoj relaciji Prvog Zbornog područja« pisati:

> »Naši gubici: 15 mrtvih i 20 ranjenih. Gubici odmetnika: 300 mrtvih, 402 ranjena, 11 zarobljenih. Plien: 1 strojopuška, 15 pušaka i 4 nagazne mine.« (Netočno, 32. divizija imala je 2 mrtva i 16 ranjenih boraca - Red.)[31]

NAPAD NA NOVI MAROF
(28. 4. 1944. Sekc. Čakovec, Ptuj 1:100.000)

Nakon završene borbe kod Belca sve jedinice su dobile jedan dan odmora. I neprijatelj je mirovao. Komandant 10. korpusa odlučuje da 28. aprila 32. divizija napadne Novi Marof, a jedinice Zapadne grupe i 1. moslavačka brigada postave potrebna osiguranja prema Zagrebu i Zlataru.

U tom okviru Štab 32. divizije određuje da Udarna brigada »Brača Radič« sa 3. i 4. bataljonom ojačanim topovima i tenkom napadne Novi Marof, a 1. bataljon da osigura napad bataljona iz pravca Varaždina kod s. Lužan, 2. bataljon da likvidira neprijateljski bunker kod željezničkog mosta na rijeci Bednji u blizini Krušljevca.

Brigada »Matija Gubec« 1. bataljonom ruši željezničku prugu između Krušljevca i željezničke stanice Varaždinske Toplice i sve mostove na njoj te mostove na putu Brigadi od Črešnjeva preko sela Sv. Ilija-Beletinec-Podevčevo. Po izvršenom zadatku Bataljon zaposjeda položaje za obranu Podevčevo kota 338.

2. bataljon dobio je zadatak da zauzme bunker kod mosta na željezničkoj pruzi od slova »K« Krušljevec, a potom da organizira položaje za obranu na koti 338.

3. bataljon treba da likvidira neprijatelja u Presečnu, a zatim zauzme položaje jugozapadno od sela i vrši osiguranja prema Varaždinu.

1. moslavačka brigada 3. bataljonom zauzima položaje iznad sela Brezнički Hum, a 1. bataljon kod sela Gornje Visoko s tim da jednom četom presijeca cestu Sudovec-Moždinec. 4. bataljon bez jedne čete, koja se upućuje na položaj Velišće (k. 399), zaposjeda desnu (zapadnu) stranu ceste Zagreb-Varaždin, između Brezničkog Huma i Paka. 2. bataljon nalazi se u korpusnoj rezervi u Hrašćini-Trgovišću.

Udarni bataljon Zapadne grupe odreda zatvara cestu Podrute-Bela da spriječi eventualni pokret neprijatelja u pozadinu položaja Brigade »Matija Gubec« i rasporeda 32. divizije. Ostale snage Zapadne grupe (Zagorski i Zagrebački partizanski odredi) prate i sprečavaju kretanje neprijatelja iz pravca Zlatara, Marije Bistrice i Konjščine prema Novom Marofu.

Divizija nije imala najnovije podatke o stanju u uporištu Novi Marof.

Za napad je određen 28. april 1944. u 04.30 sati.

Na zadatak su marševskim kolonama krenuli 3. i 4. bataljon Brigade »Braća Radić«. U koloni su bili i topovi, a tenk kreće kasnije i stupa u dejstvo u početku napada. Kod Madžareva kolonu su iznenadile 2. i 3. bojna 1. pukovnije PTS-a, koje su nastupale u pravcu Podruta. Razvila se žestoka susretna borba na vrlo bliskom odstojanju. Bataljoni su zauzeli položaje na

[31] **VII, Tom V, knj. 26, uz dok. 178, str. 878.**

kosama zap. od sela Madžarevo, k. 455, i zap. od zaseoka Krč. Tada već stiže i tenk. Odmah se vrši protunapad na neprijateljske položaje. Uspjeh je djelomičan, ali neprijatelj, također, odgovara žestokim uzvratnim protunapadom uz masovnu podršku artiljerijske i minobacačke vatre na položaje bataljona na koti 455. Ustaše su ubrzo zauzele tu kotu i izbile na bok bataljona i uklinile se između 3. i 4. bataljona Brigade i Udarnog bataljona Zapadne grupe. Kod bataljona nastupa nered i povlačenje što neprijatelj iskorištava i goni ih u pravcu Podruta. Tu potpuno okružava Udarni bataljon Zapadne grupe i ugrožava topove i tenk. Tenku je uslijed brzog zaokreta spala gusjenica, ali hrabra posada s Jankom Jutrišom nije gubila glavu. Napušta tenk ali ga bombom zapali da ga dokraja onesposobi. Kasnije su ustaše volovima odvukle tenk u Novi Marof.

Pri pokretu na nove položaje Udarni bataljon otkriva ustašku kolonu koja je prošla kroz selo Pece i zaposjela Vinski Vrh k. 434 (zap. Podrute). 5 bataljonom je bio i komandant Zapadne grupe Rade Bulat koji je naredio izviđanje, pa je odmah ustanovljeno da neprijatelj drži i položaje Pšelnac (k. 516) i Preprotje (k. 491) (2km s. Podrute). Uslijed povlačenja 3. i 4. bataljona - koji su odstupali prema položajima 1. moslavačke brigade - u najtežem se položaju našla artiljerija i Udarni bataljon. Hrabrošću boraca artiljeraca odjeljenja topova 75 mm i 47mm, prisebnošću komandira topovskog odjeljenja Franje Tustića, komandira topovskog odjeljenja 75 mm Kuzme Spinčića, starijeg vodnika istog odjeljenja Drage Šobaka, Mije Koporčića, te desetara Stjepana Čabrajca, svih iz topovskog odjeljenja 75mm, Milana Senjana, komandira Prateće čete Brigade »Matija Gubec«, Jurja Nada, komesara iste čete, Mile Milića. konjovoca topovskog odjeljenja 47 mm i boraca tog odjeljenja Drage Rahle i Stjepana Silađija topovi su spašeni. Navedeni drugovi su u pojedinim trenucima gađali neprijatelja sa vrlo bliskog odstojanja, topove nisu napustili i na kraju su ih izvukli i spasili da ne padnu u ruke neprijatelja.

Jedinice 3. i 4. bataljona s topovima povukle su se prema položaju 1. moslavačke brigade u Brezrnički Hum i Brigade »Matija Gubec« kod sela Krušljevec.

2. bataljon Brigade »Braća Radić« uništio je bunker kod željezničkog mosta na Bednji kod Krušljevca i odbio napade ustaša iz Novog Marofa koji su uz aktivnu podršku tenkova napadali bataljon.

U 06.00 sati neprijatelj je manjim snagama počeo nastupati prema položajima Brigade »Matija Gubec« od Novog Marofa prema selu Strmec i od Varaždina k položajima 1. i 2. bataljona. Borba se brzo razvila. Od početka je bila žestoka. Bataljoni su odbili sve napade neprijatelja.

3. bataljon su napale jače ustaške snage i on im je oko 11.00 sati morao prepustiti svoje položaje. Nakon kraćeg prekida borbe neprijatelj ponovo juriša na položaje 1. i 2. bataljona. Dok se Štab Brigade s 3. bataljonom povlačio prema položajima ostalih bataljona, neprijatelj je pojačao pritisak na 3. bataljon. Međutim, odlučnim protunapadom borci 2. bataljona sa svojim komandantom Valentom Đuričićem na čelu odbijaju napade neprijatelja i on se u neredu povlači preko sela Strmec u Novi Marof. Borba na ostalim sektorima Brigade trajala je neprekidno do sumraka. Tada se Brigada povukla u selo Margečan, u dolinu rijeke Bednje.

Na položaje 1. moslavačke brigade neprijatelj nije napadao.

Gubici Divizije bili su 8 mrtvih i 2 ranjena borca. Među poginulima bili su

komandant 1. bataljona Brigade »Braća Radić« Ivan Kocijan i komesar čete u 3. bataljonu Ivan Jurmanović.[32]

Izgubljeni su: 1 tenk, 1 puškomitraljez i teški bacač mina.

Zarobljeno: 26 neprijateljskih vojnika, a zaplijenjene 23 puške, 1 puškomitraljez, 24 bombe, 3 pištolja, 3 šmajsera (automata), 30 mina za bacač, 2.100 puščanih metaka i oštećen 1 top 75 mm.

Neprijatelj je u dnevnom »izvješću« Iabroj 121/44 od 30. 4. 1944. objavio i ovakve podatke:

> »Varaždin: 28 IV odbijen je napadaj partizana na N. Marof. Energičnim protunapadajem neprijatelj je odbačen i u žestokoj borbi kod Podruta ostavio: 323 poginula (izbrojano). (Toliko nije bilo ni svih živih okruženih u Podrutama - Red.) Medu njima su nađeni pripadnici jednog partizanskog stožera s »komandantom« Vladom Bulatom, velik je i broj ranjenih, među kojima teže »komandant odreda« Družinec. Vlastiti gubici: 15 mrtvih i 24 ranjena. Plien: povračena su 1 borna kola koja su 21. IV bila izgubljena, 1 velika krugovalna postaja, 4 težka bacača, 4 strojnice. 1 kola brzoglasnog tvoriva i 2 kola strjeljiva. Razpršeni neprijatelj povukao se djelimično u Kalnik, a djelimično u Ivanšćicu pl.«[33]

Analiza i istraživanja postojećih dokumenata upućuju na slijedeće:

- Prvi napad Divizije na Žutnicu izazvao je brzu ustaško-njemačku reakciju na djelovanje većih partizanskih snaga u Hrvatskom zagorju i u neposrednoj blizini hrvatsko-slovenske granice (granice tzv. NDH i »Trećeg Reicha«). To se potvrdilo i pri napadu na Novi Golubovec. Poslije toga neprijatelj uspostavlja uporište u Bednji.
- Razbijanje ustaških bojni kod Podruta i Budinščine prije napada na Ivanec natjeralo je ustaške komandante na razmišljanje mogu li samo snagama 1. pješačke pukovnije PTS-a i »prometnih zdrugova« održati široku mrežu uporišta i onemogućiti stvaranje i širenje slobodnog teritorija NOP-a u Hrvatskom zagorju? Dolazak Štaba Zapadne grupe s Udarnim bataljonom počeo je narušavati ravnotežu uspostavljenu samo djelovanjem Zagorskog i Zagrebačkog partizanskog odreda. Prisutnost 32. divizije i njezine prve akcije na Žutnicu i Đurmanec bile su znak za uzbunu njemačkom okupatoru.
- Oslobađanje Ivanca uz pomoć zaplijenjenog tenka i artiljerije, silina i odlučnost 1. moslavačke brigade u napadu i neuspjeli pokušaji ustaša da iz pravca Varaždina i Lepoglave prodru prema Ivancu, te paničan bijeg ustaša iz Ivanca potvrđivali su brojnost, moral i borbenu sposobnost jedinica NOV-a koje su u Zagorju bile u ofenzivi.
- Svakodnevna aktivnost 32. divizije i čitave operativne grupe stvarala je još veću zabunu o snazi i namjerama partizanskih jedinica, pogotovu jedinica koje su se u roku 24 sata prebacivale sa sjevernih obronaka Ivanščice na južne i obratno.
- Poraz ustaša u Ivancu i uspješne borbe Brigade »Braća Radić« prema Varaždinu za vrijeme napada na Ivanec natjerale su ustaško »zapovjedništvo« da ojača 1. pješačku pukovniju PTS-a dvjema bojnama V stajaćeg zdruga, artiljerijom i tenkovima, te stvori jaku operativnu grupu za ofenzivne akcije.
- Neprijatelj je već u zimskoj ofenzivi na slobodni teritorij Kalnika

[32] U borbi kod Podruta poginuli su: Fost Nikola, Gregurović Ivan, Jagečić Andrija, Horvatić Ivan, Jarža Nikola, Duh Antun, Petrač Đuro, Varjačić Milan, Vračević Milan i Vrček Franjo - sve borci udarne brigade »Braća Radić« - i Ivanko Leopold, borac Brigade »Matija Gubec«.

[33] VII, Tom V, knj. 26, dok. 182, str. 889-890.

- januara i februara 1944 - uveo praksu napada po noći, kroz šumu, izbjegavajući glavne putove. Zato nije nikakvo iznenađenje pokret bojne iz Lepoglave kroz Ivanščicu preko Pece i »bojne V stajaćeg zdruga« kod Podruta (Pšelnac - Preprotje) na cesti Podrute - Bela.

- Kretanje jedinica 32. divizije u dolinu Bednje i prema Budinščini i Podrutama poslije uništenja ustaša u Belcu pratila je ustaška obavještajna služba, i ustaški »stožeri« mogli su procijeniti da će partizani, odmaknuvši se od Zlatara, udariti u pravcu Novog Marofa, u dolinu rijeke Bednje i na komunikaciju Zagreb - Varaždin da bi ponovo prekinuli saobraćaj.

- Borba 3. i 4. bataljona kod Madžareva bila je tipična borba u susretu. Neprijatelj nije čekao na položajima, nego se kretao. Očigledno bataljoni nisu dovoljno daleko isturili svoje prethodnice, pa nisu na vrijeme otkrili pokret ustaške kolone jačine najmanje jedne bojne. Ako se pretpostavi da su bojna iz Lepoglave i V stajaći zdrug bili na položajima, onda su snage iz Novog Marofa trebale nastupati prema Podrutama. Udarni bataljon našao se u potpunom okruženju, jer su 3. i 4. bataljon odstupali od pravca povlačenja za Podrute, iako su tom komunikacijom kretali prema Novom Marofu, a komunikacija je bila gotovo slobodna. Činjenica da su ustaše brzo izbile u Podrute može također biti potvrda da je to bio dio općeg plana napada na koncentraciju jedinica 32. divizije u širem rajonu Podruta.

- Iznenađenost jedinica 3. i 4. bataljona u kretanju govori o propustu Štaba Brigade i Divizije da izviđanjem prikupe potrebna obavještenja o situaciji u Novom Marofu. pogotovu jer je tih dana na svim pravcima i u svim rajonima zadržavanja 32. divizije bilo borbi s neprijateljem.

Rijetki su bili dani zatišja i mirovanja. Iskustvo kod Novog Marofa bilo je najbolje upozorenje da sama zapovijest, ako ne odražava pravu snagu i raspored neprijatelja ne predstavlja realan plan za operativno djelovanje. Tada su se najbolje vidjele slabosti štabova koji nisu obraćali pažnju na obavještajnu i izviđačku službu.

Tu leže odgovori na pitanje zašto Novi Marof nije tada bio oslobođen!

PRODUŽAVANJE BORBI U PRIGORJU I HRVATSKOM ZAGORJU
(1. 5.-10. 5. 1944. Sekc. Ptuj, Zagreb 1:100.000)

Poslije neuspjele borbe kod Novog Marofa 32. divizija je 29. i 30. aprila 1944. bila na odmoru, razmještena ovako:

Brigada »Braća Radić« Podrute, Bela, Pece, a Brigada »Matija Gubec« Krapinica, Zajezda, Topolščica.

1. maja 1944. jedinice su bile na istim položajima s tim što je 2. bataljon Brigade »Braća Radić« zauzeo položaje na koti 385 iznad ceste koja vodi od Podruta za Madžarevo.

Jedinice Zapadne grupe odreda bile su razmještene na prostoru: Selnica, Pazurovec, Belec.

1. moslavačka brigada (33. divizije) prikupila se u Hrašćini - Trgovišću.

1. brigada 33. divizije stavljena je pod komandu Štaba Zapadne grupe odreda radi napada na Donje Orešje u Prigorju.

1. maja 1944. ustaške snage (dijelovi PTS-a - 1. pješačke pukovnije, jedna bojna V ustaškoga stajaćeg zdruga, oklopnog sklopa i Središnje domobranske škole) napale su na 2. bataljon Brigade »Braća Radić« u Podrutama, uspjele ga razbiti i potisnuti 4. bataljon s položaja u selu Pece. Nakon toga neprijatelj je produžio nastupanje prema Gotalovcu i Krapinici. Tu su ga

dočekale jedinice Brigade »Matija Gubec« i snažnim jurišem odbacile i natjerale na povlačenje prema Humu.

Gubici Divizije: 5 mrtvih, 7 ranjenih i 7 nestalih.

Neprijatelj priznaje 2 mrtva i 4 ranjena, dok Štab Divizije ocjenjuje oko 40 ubijenih i 25 ranjenih ustaša.

32. divizija se sa svojim brigadama zadržala 2. i 3. maja 1944. u spomenutim rajonima. 4. maja oko 15 sati Brigada »Matija Gubec« krenula je preko Ivanščice u dolinu rijeke Bednje da napadne manje ustaško uporište u Vinici kod Varaždina. Za to vrijeme u Ivanec su ušle dvije ustaške satnije I. bojne, 1. pukovnije PTS-a. Brigada »Matija Gubec« dobila je naređenje Štaba Divizije da iz pokreta napadne Ivanec, a Brigada »Braća Radić« da osigurava taj napad iz pravca Varaždina na liniji: Prigorec - Željeznica, Salinovec i prema Lepoglavi kod sela Vuglovec.

Prema izvještaju od 14. maja 1944. Brigada zbog »neorganizovanog napada i nepovezanosti jedinica nije uspjela da izvrši likvidaciju, te je povučena na položaje Margečan - Radovan - Završje«.[34]

Gubici Brigade u napadu na Ivanec bili su 1 mrtav i 2 ranjena.

5. maja jedinice 32. divizije pripremaju se za ponovni napad na Ivanec. Sada napada Brigada »Braća Radić«, a Brigada »Matija Gubec« je na osiguranju prema Varaždinu na liniji: Stažnjevec - Tužno.

Istog dana 1. moslavačka brigada kreće iz rajona Hrašćina - Trgovišće i dolazi pod komandu Štaba 32. divizije. U napadu na Ivanec davala je osiguranje prema Lepoglavi na liniji Vuglovec - Knapić.

Ponovna borba u Ivancu trajala je 6. maja čitav dan, a tada se neprijatelj oko 20.00 sati pod zaštitom mraka povukao u Lepoglavu.

Brigada »Braća Radić« je u napadu na Ivanec imala 2 mrtva i 3 ranjena borca.

U svom izvještaju od 6. 5. 1944. ustaše kažu da su se, uslijed nadmoćnosti protivnika i zbog pomanjkanja »streljiva«, morale povući u Lepoglavu i da su imale 2 mrtva i 12 ranjenih, a da su Brigadi »Braća Radić« nanijeli gubitke od »120 mrtvih i 3 zarobljena«. Naravno, to je samo još jedan u nizu stalnih lažnih ustaških izvještaja o uništavanju partizana.

Dok je Udarna brigada »Radić« napadala na Ivanec, neprijatelj je iz Lepoglave pokušao 6. maja oko 17.30 sati prodrijeti kroz položaje 1. moslavačke brigade, ali je bio odbijen. Ostavio je 7 mrtvih ustaša na bojnom polju.

Štab 1. moslavačke brigade dobio je 7. 5. oko 11.00 istovremeno naređenje Štaba Korpusa i Štaba 32. divizije da se jedinice sa zasjeda prema Lepoglavi povuku na položaje: Vuglovec, Knapić kose od Obdaništa prema Vuglovcu i groblju u Ivancu. Brigada je zauzela položaje oko 16.15 sati.

Brigada »Braća Radić« zauzela je položaje iznad Ivanca: Ivanec - Vitešinec - Prigorec - Željeznica. Brigada »Matija Gubec« ostala je na istim položajima.

Oko 18 sati neprijatelj je od pravca Jerovca i Ribič-Brega počeo nastupati prema Ivancu. Budući da jedinice Brigade »Braća Radić« nisu držale željezničku stanicu i rudnik, ustaše su bez teškoća ušle u Ivanec do prvih kuća. Tada Brigada »Braća Radić« - u sadejstvu s 1. brigadom 33. divizije izvodi protunapad ali bez uspjeha jer ustaše u Ivancu pružaju jak otpor.

8. maja 1944. u 02.30 sati Brigada »Braća Radić« povlači se iz Ivanca i zauzima položaje iznad njega, a radi održavanja kontakta s neprijateljem ostavlja jednu desetinu boraca u gradu.

[34] **VII, Tom V, knj. 27, dok. 70, str. 282.**

Oko 10 sati istog dana neprijatelj nastupa dalje od pravca željezničke stanice i rudnika uglja. Istovremeno jedna ustaška bojna nastupa iz pravca Lepoglave prema položajima 1. brigade 33. divizije, a jedna ustaška kolona iz pravca Stažnjevec - Ivanec prema s. Salinovec.

Četa koja se nalazila kod groblja, iznad Ivanca, prihvatila je borbu s ustašama. Uslijed prodora ustaša na položaj između 1. brigade 33. divizije i Brigade »Braća Radić«, dakle na spoju koji je ugrožavao bokove brigada i narušavao sadejstvo, 1. brigada je bila prinuđena da se u tri kolone probija kroz ustaške položaje i izvlači iz okruženja.

3. bataljon brigade »Braća Radić« je povlačeći se došao u sukob s ustašama kod sela Salinovec na vrlo bliskom odstojanju. Iznenađen, Bataljon se djelomično raspršio. Poslije toga Brigada »Braća Radić« prikuplja se u selima: Margečan, Seljanec, Bela.

1. bataljon Brigade »Matija Gubec« povlačeći se na nove položaje od Sražnjevca dolazi u sukob s ustašama kod sela Gaćica. To je bila »satnija« koja je razbila 3. bataljon Brigade »Braća Radić« kod Salinovca. Snažnim protunapadom Bataljon je natjerao ustaše na povlačenje. Brigada »Matija Gubec« napušta obrambene položaje i prikuplja se u selima Gaćice, Osečka, Radovan.

Toga dana zabilježeni su gubici:

32. divizija: 6 mrtvih, 9 ranjenih i 7 nestalih. 3. bataljon kod sela Salinovec izgubio je 1 teški mitraljez, 1 puškomitraljez, 9 pušaka tipa mauzer i manliher i 4 talijanske puške.

Neprijatelj za sebe tvrdi da je imao samo 2 mrtva i 5 ranjenih, a partizani 225 mrtvih i 45 zarobljenih. Prema podacima štaba 32. divizije i 1. brigade gubici su bili: 20 mrtvih, 31 ranjen i 21 nestali.

O tim borbama Štab 1. brigade 33. divizije piše u operativnom izvještaju od 9. maja 1944:

> »Tokom ove akcije bilo je krupnih griješaka i to: davanje nepotpunih podataka ovom štabu od strane nižih štabova; patrole nisu zadovoljile, može se reći pravo, da su zatajile, jer da su one bile na svom mjestu, neprijatelj klancem ne bi mogao da nam dode iza leda. Greška operativnog štaba brigade bila je, što nije posvetila dovoljno pažnje Ivanščici.«[35]

Nije to bio slučaj samo u toj borbi. To su opće slabosti jedinica gotovo u svakoj borbi, jer nisu posvećivale dovoljno pažnje prethodnom izviđanju i provjeravale podatke prije napada, niti su to u punoj mjeri činile poslije izvlačenja iz borbe. Tako Brigada »Matija Gubec« bez ikakvog izviđanja i ne raspolažući podacima o jačini neprijatelja, iz hoda napada Ivanec koji su zauzele dvije ustaške satnije i ne poznavajući njihov raspored u mjestu.

Odluka za napad na ustaše u Ivancu u takvoj situaciji bila je pogrešna i nerealna. Zato Brigada nije istjerala ustaše iz Ivanca. Istjerivala ih je sutradan Brigada »Braća Radić« čitav dan, ali ustaše već istu noć napadaju položaje 1. brigade i sutradan se ukline i okruže Brigadu. Štabovi - Divizije i brigada - nisu uvažavali činjenicu, a to se osjetilo i kod Štaba Korpusa, da se ustaše kreću i napadaju po noći i da su takva iznenađenja uvijek povezana s gubicima. Pogotovu se takva situacija pogoršavala kad su jedinice u svakodnevnim borbama i marševima bile fizički premorene i neredovno hranjene.

Divizija je ostala u rajonima odmora do 10. maja kad je pokrenula brigade: »Braća Radić« u mjesto Hrašćina-Trgovišće, a »Matija Gubec«

[35] VII, Tom V, knj. 27, dok. 42, str. 198.

u Gornji Kraljevec—Sv. Jelena. Toga dana u 20 sati održani su vojni sastanci štabova bataljona i komandi četa, kojima su prisustvovali i pojedini članovi Štaba Divizije. Na sastancima su se analizirala iskustva iz borbi u Hrvatskom zagorju.

Brigada »Matija Gubec« 11. 5. 1944. dobiva zadatak da se pripremi za napad na posadu u Kominu, gdje je bilo 50 ustaša. Ustaše su obranu organizirale uz katoličku crkvu, opasanu debelim i visokim zidom - cinktorom.[36] Na tornju crkve nalazio se ustaški teški mitraljez. Oko 18 sati Brigada je krenula. Napad je izvodio 1. bataljon, a 2. i 3. osiguravali su pravce od Varaždina i Sv. Ivana Zeline. Top 47 mm koji je podržavao napad bataljona nije bio dovoljno snažan da ruši tvrde zgrade, a mineri nisu pokazali dovoljno odlučnosti u miniranju zida i crkve.

U borbi je bio ranjen komandir čete Josip Vukelić i 4 borca. Neprijatelj je imao 1 mrtvog ustašu.

U vrijeme dok je 32. divizija u sadejstvu s 1. brigadom 33. divizije izvodila akcije u dolini rijeke Bednje, sjeverno od Ivanščice, Štab Zapadne grupe odreda pripremao je formiranje 1. zagorske brigade. Naredbom Štaba 10. korpusa NOV i POJ od 9. maja 1944. godine precizira se:

> »Zagorska brigada formiraće se od II i III bataljona Zagorskog odreda i Udarnog bataljona Zapadne grupe odreda.«[37]

Štab I. zagorske brigade sačinjavali su: komandant Mato Škrljan, v. d. političkog komesara Duro Srnec, načelnik Štaba Stjepan Sutlar, zamj. komesara Drago Rafaj i obavještajni oficir Juraj Barić.

Postrojavanje bataljona za smotru novoformirane brigade izvršeno je 10. maja poslije podne u Donjoj Selnici, u dvorištu dvorca Rukavina, na južnim obroncima Ivanščice. Smotru je izvršio komandant 10. korpusa generalmajor Vlado Matetić i održao kraći govor. Tako je stvorena peta brigada u 10. korpusu »zagrebačkom«.

Sa ove svečanosti poslan je Vrhovnom komandantu, drugu Titu, brzojav:

> »Prilikom formiranja 1. zagorske brigade upućujemo Ti naše plamene pozdrave. Sinovi Hrv. zagorja, čiji si i Ti sin, zadojeni svjetlim tradicijama herojske Gupčeve bune ponovno su ustali da ostvare vjekovne težnje radnika i seljaka Hrvatske, a to su pravda i sloboda. I mi borci i rukovodioci 1. zagor. brigade zavjetujemo Ti se da ćemo Te u ovom konačnom obračunu sa mrskim fašist, zločincima slijediti do konačnog njihovog uništenja.«[38]

Brigada »Braća Radić« je 12. maja 1944. god. krenula u novi rajon: Selnica, Juranščina, Grtovec, a Brigada »Matija Gubec« u Pažurovec, Zajezda, u skladu sa zapoviješću Štaba 10. korpusa od 11. 5. 1944. o napadu na Mače i Mihovljan.

UNIŠTENJE USTAŠA U MAČU I MIHOVUANU
(13. 5. 1944. Sekc. Ptuj 1:100.000)

Pripreme za napad na Mače i Mihovljan nisu trajale dugo. Obavještajni podaci o ovim ustaškim uporištima bili su približno točni.

Cinktora je ograda groblja ili prostora na kojemu se nalazi crkva, česta pojava kod baroknih proštenjarskih crkava u Hrvatskom zagorju.

[37] **A II, dok. br. 2-10, k. 1192 i 5-39/2, k. 119/1.**

[38] **VII, Tom V, knj. 27, dok. 164, str. 662.**

Zadatak napada na Mače dobila je 1. brigada jj. aivizije, a na Minovijan novoosnovana 1. zagorska brigada. Bio joj je to prvi borbeni zadatak.

1. zagorska brigada u sastavu Zapadne grupe odreda s jednim bataljonom Zagorskoga partizanskog odreda određena je za likvidaciju uporišta s oko 50 ustaša u Mihovljanu. Osiguranje napada prema Lepoglavi i Krapini organizirao je Štab Zapadne grupe odreda s jednim bataljonom 1. zagorske brigade i jednim bataljonom Zagorskoga partizanskog odreda.

Osiguranje prema Lepoglavi bio je zadatak bataljona Zagorskoga partizanskog odreda na liniji: Ranjeni Isus-Veternička Gora, a prema Krapini jedan bataljon 1. zagorske brigade na liniji: most pokraj puta Mihovljan - Radoboj južno od Riseka - križ zapadno od »G« od riječi Zagorje.

1. brigada 33. divizije napada Mače i daje osiguranja prema Bedekovčini na liniji: selo Kroflini - most na potoku Grab ispod slova »a« od riječi Kolemnica.

Osiguranje postavlja s dva bataljona, a jedan ostavlja u rezervi u rajonu grupa kuća sjeveroistočno od k. 286 (selo Bukovec).

32. divizija s Udarnom brigadom »Braća Radić« daje osiguranje prema Zlataru na liniji: Cetinovec-grupa kuća južno od raskršća cesta, južno od sela Cetinovec - poljskim putem do slova »i« od naziva Srečići. Za osiguranje Brigada upotrebljava tri bataljona, a jedan daje u korpusnu rezervu južno od slova »C« od naziva Cetinovec. Ruši most na cesti Mače-Golubovec kod Peršavesi i istočno od mosta na grebenima postavlja jedan vod da osmatra ceste Golubovec-Mače.

Brigada »Matija Gubec« ostaje u svom rajonu boravka.

Početak napada određen je za 13. 5. 1944. u 04.00 sati. Jedinice na osiguranjima morale su zauzeti položaje 30 minuta prije početka napada. 32. divizija dodjeljuje jedan protutenkovski top 47 mm s granatama za ojačanje napada 1. zagorske brigade.

1. brigada 33. divizije je u predviđeno vrijeme napala 60 ustaša u Maču. U 09 sati uništava neprijatelje. Ubijeno je 59 ustaša i 1 zarobljen. Zaplijenjeno: 36 ispravnih pušaka, 2 revolvera, 1 telefon i nešto vojničke spreme.

Gubici Brigade: 1 mrtav i 2 ranjena borca.

Udarni bataljon 1. zagorske brigade također je u određeno vrijeme počeo napad na uporište Mihovljan. U prvom naletu potisnuo je ustaške zasjede smještene zapadno od crkve i sabio ih u crkvenu portu. Dalje napredovanje zaustavljeno je jakom ustaškom mitraljeskom vatrom sa crkvenog tornja.

Prepreke su bite i eksplozije ručnih bombi kojima su obasipali prilaze crkvi na dominirajućem položaju u samom mjestu. U toku dana dva juriša nisu uspjela.

Vidjevši da su ustaše toranj crkve pretvorile u bunker, Štab Zapadne grupe odreda pozvao je mjesnog župnika na razgovor s komandantom i političkim komesarom. Oni su mu predočili posljedice koje može imati rušenje crkvenog tornja i zamolili ga da pozove zamjenika ustaškog tabornika Mutaka na predaju. Ustaše su na poziv župnika odgovorile vatrom. Tada se pokušalo iz veće blizine protutenkovskim topom uništiti mitraljez u tornju, ali prebojnost granata nije bila dovoljna. Ohrabrene slabim učinkom partizanskog topa ustaše su postale sve drskije. Ni miniranje nije srušilo toranj. Neprijatelj je i dalje pružao otpor. Toranj se nije mogao zapaliti jer nije bilo dovoljno zapaljivog materijala u njemu da prihvati plamen i razbukta ga. U 20 sati su diverzanti, zaštićeni vatrom automatskog oružja, prodrli posebnim prolazom u crkveni toranj i dopremili veću količinu eksploziva.

Ujutro 14. 5. 1944. u 06 sati prodrla je neprijateljska motorizacija

s tenkovima do Riseka, i na preprekama zastala. Cesta je bila minirana. U 06.30 sati diverzanti su minirali toranj i likvidirali neprijatelja.

Ustaško uporište u Mihovljanu bilo je u potpunosti zauzeto. Ubijena su 43 ustaše među kojima i zamjenik tabornika Mutak, a 7 ih je zarobljeno. Zaplijenjeno je 30 ispravnih pušaka, a ostalo oružje je uslijed rušenja tornja bilo oštećeno. Na zasjedi je oštećen i jedan tenk.

Udarni bataljon 1. zagorske brigade u napadu je imao 1 mrtvog i 14 ranjenih boraca od djelića ručnih bombi.[4"]

U borbi je utrošeno oko 1400 metaka, 9 artiljerijskih granata i 25 kg eksploziva.

Borci i rukovodioci Udarnog bataljona sa svojim komandantom Stjepanom Krkačem i političkim komesarom Josipom Vidičekom pokazali su primjernu hrabrost i upornost. Posebno se borbenošću i snalaženjem u miniranju tornja isticao komandir 2. čete Ivan Karavidović, te diverzant Zagrebačkoga partizanskog odreda Štih.

Tako je 1. zagorska brigada uspješno izvršila prvi borbeni zadatak.

Poslije zauzimanja uporišta Mihovljan, Udarni bataljon i 2. bataljon su se sa Štabom Brigade i Zapadne grupe odreda povukli na Veterničku Goru. Sa 3. bataljonom Brigade izgubili su vezu, jer je neprijateljska motorizacija u 07 sati prodrla do Mihovljana. Bataljon je na svojim položajima odbio prvi napad feldžandara i ustaša, a zatim se u 11 sati sa 1. brigadom 33. divizije prebacio u selo Malu Veliku.

2. bataljon 1. zagorske brigade zauzeo je položaj na liniji crkva Sv. Jakob -Veternička Gora i uspostavio vezu s 1. bataljonom Zagorskoga partizanskog odreda.

1. udarni bataljon Brigade odlazi u selo Gornje Jesenje.

U 14 sati 3-5 neprijateljskih aviona »štuka« u nekoliko naleta mitraljiraju i bombardiraju položaje 1. zagorske brigade i Zagorskoga partizanskog odreda na Veterničkoj Gori. U toku noći i 3. bataljon dolazi u Gornje Jesenje, u sastav svoje brigade.

Na kraju treba posebno naglasiti da su u borbi za Mihovljan presudnu ulogu imali mineri. Hrabrost i odlučnost pokazali su svi ali pogotovu Josip Cerovec i Ivan Blažun koji su svojim smjelim podvigom, miniranjem tornja, ostali trajno u sjećanju živih boraca.

Za vrijeme napada na Mače Brigada »Braća Radić« vodila je borbu s dvije ustaške satnije koje su, podržavane s 3 tenka i jednim topom 47 mm, pokušale probiti zasjede Brigade na pravcu Zlatar. Protunapadom sa svojih položaja, Brigada je odbacila neprijatelja izbacivši mu iz stroja 15 ljudi, te zaplijenila 4 puške i nešto municije.

Gubici Brigade bili su 1 mrtav i 4 ranjena borca, 1 vodnik je poginuo, a 1 je ranjen.[4]

U dnevnom »izvješću« PTS-a od 13. maja 1944. o napadu na Mihovljan i Mače neprijatelj piše:

> »U noći 12/13. 5. 1944. napadnuta je posada Mihovljan (6km SZ Zlatar). Neprijatelj odbijen. - Danas u 04.00 sata napao je neprijatelj sa premoćnim snagama Mače. Posada Mače (40 ljudi) opirala se tvrdokorno do 10.00 sati. Neprijatelj je zauzeo Mače u 10.15 sati. Dielovi Brzog sklopa PTS iz Začretja i ustaška milicija iz Zlatara zauzeli su Mače ponovo u 12.00 sati.

[39] VII, Tom V, knj. 27, str. 454-456.
[40] Poginuo je Trčak Slavko.
[41] Poginuli su Guden Luka i Ilijaš Stanko.

... Gubitci: 35 ljudi iz Mača i 3 čovjeka ust(aške) posade Zlatar kod ponovnog zauzimanja Mača. Neprijateljski gubitci nisu još točno ustanovljeni.«[42]

O zauzimanju Mihovljana i Mača u dnevnom »izvješću« broj 136/44 od 15. 5. 1944. kaže se:

»...13. V. prije podne poslie ogorčene borbe svladana je od premoćnog neprijatelja slaba posada od 1 voda u s. Mače (4 km z. Zlatara). Selo je ponovo zauzeto po postrojbama P.T.S. Vlastiti gubitci: 38 poginulih.«[43]

Neprijatelj je u Mihovljan i Mače ušao bez borbe. Brigade su ta uporišta napustile, jer njihova obrana nije bila u planu.

Sumirajući rezultate aktivnosti u borbama u Zagorju od 27. aprila do 13. maja 1944. Štab 32. divizije u svom operativnom izvještaju od 14. maja 1944. kaže da su brigade izbacile iz stroja oko 246 neprijateljskih vojnika, zarobile 26 ustaša i zaplijenile 27 pušaka, 3 šmajsera, 3 pištolja, 30 mina za laki bacač, 24 bombe i 2.600 metaka.

Gubici Divizije bili su: 23 mrtva, 32 ranjena i 14 nestalih. Izgubljeno: 1 tenk, 3 puškomitraljeza, 13 pušaka, 400 metaka i 30 mina za laki bacač.

5. POVLAČENJE IZ HRVATSKOG ZAGORJA I BORBE NA KALNIKU I NA BILO-GORI

(14.-18. 5. 1944. Sekc. Ptuj, Čakovec 1:100.000)

32. divizija i 1. brigada 33. divizije prikupile su se 14. maja 1944. u selima: Brigada »Braća Radić« Martinščina, Repno, Belec, Belečko Završje i Grtovec; Brigada »Matija Gubec«: Zajezda, Gornja Selnica i Pažurovec; 1. brigada 33. divizije istočno od Mača i Mihovljana.

Toga dana tu nije bilo nikakvih borbenih aktivnosti.

Ustaše su međutim pojačavale svoja uporišta u Zlataru, Novom Marofu, Gornjoj Batini i Beli, što izviđačka služba Divizije nije na vrijeme počela pratiti. A ustaške su snage započele zapravo pothvat »Sarajevo«. Neprijatelj je koncentrirao: dvije bojne, 1. p. pukovniju PTS-a, 2 bojne V ustaškog zdruga, oklopni sklop PTS-a i vod gorskih topova Središnje škole Oružanih snaga. Te neprijateljske jedinice činile su pokretni dio ustaških snaga za čišćenje Hrvatskog zagorja zapadno od ceste Zagreb-Varaždin. Sva uporišta, naročito Zlatar i Novi Marof, predstavljala su im jake uporišne točke u podršci za napad, opskrbu i evakuaciju ranjenika.

Ustaške snage prikupljale su se u Beli i Novom Marofu te u Gornjoj Batini kod Zlatara da u sadejstvu s ustaškim snagama u Lepoglavi i Krapini okruže 32. diviziju i 1. brigadu 33. divizije na južnim padinama Ivanščice i spriječe joj organizirano izvlačenje u pravcu slobodnog teritorija na Kalniku.

32. divizija je u stalnim i zamornim borbama u Hrvatskom zagorju smanjila svoje brojno stanje. Oko 400 boraca bilo je izbačeno iz stroja ili je samovoljno napustilo jedinice i otišlo svojim kućama u Zagorje. Divizija je imala i veći broj ranjenika koji nisu odmah bili evakuirani iz Zagorja i otežavali su pokret i manevar jedinica.

Štab 10. korpusa uočio je opasnost koja je zaprijetila 32. diviziji, pa je Štabu Divizije naredio da 15. maja pokrene jedinice iz Zagorja prema

[42] **A VII, dok. br. 1-268/26, k. 112.**
[43] **VII, Tom V, knj. 27, dok. 185, str. 776.**

Kalniku, Brigadu »Braća Radić« sa dva bataljona za Visoko, Vinično, Radešić, a dva bataljona da zaposjednu Brezničkі Hum i kotu 318 do dolaska jedinica 1. brigade 33. divizije. Brigada »Matija Gubec« dobija zadatak da sa dva bataljona posjedne Velišće (k. 398), koje dominira iznad ceste Novi Marof-Zagreb, a jedan bataljon pošalje u s. Možđenec radi kontrole pravca prema Novom Marofu.

Jedinice 1. moslavačke brigade nisu na vrijeme stigle zaposjesti kotu 318 - Hum, osim jednog bataljona, dok su ostale snage ostale na položaju oko Trgovišća-Hrašćine.

4. bataljon Brigade »Braća Radić«, koji je držao položaje na k. 318, uspio je s ranjenicima preći cestu u Brezničkom Humu i prebaciti se za Visoko. Ustaše su nailazile iz pravca Novog Marofa cestom kroz Paku i vrlo brzo su raspršile bataljon 1. brigade koji je držao kotu 318- iznad Brezničkog Huma. Bataljon se vratio u sastav Brigade u mjestu Hrašćina-Trgovišće. U isto vrijeme je neprijatelj jačine jedne satnije, djelomično motoriziran, nadirao od pravca Komina prema Brezničkom Humu. 1. bataljon Brigade »Braća Radić« je kod sela Vinično napao neprijatelja, ali ga nije uspio spriječiti da prodre u Hum i spoji se sa snagama koje su nadirale od Novog Marofa i koje su zauzele kotu 318. 1. brigada 33. divizije i 2. bataljon brigade »Braća Radić« u rajonu Hrašćina-Trgovišće našli su se u okruženju, bez operativnog i taktičkog sadejstva i veza s ostalim snagama 32. divizije, koje su se nalazile istočno od glavne ceste Komin-Novi Marof.

U toku dana borbu su 1. brigada i 2. bataljon produžili u okruženju. Ustaše su izvještavale:

> »U toku su borbe. Dne 15. 5. do 17.00 sati bili su zatvoreni u kotlu sa sredinom Kraljevec-Hrašćina 1. Moslavačka brigada, Brigada M.Gubec i Braća Radić...«[44]

Neprijateljski obruč je uz osjetne gubitke probijen u noći i jedinice 1. brigade i 2. bataljona Brigade »Braća Radić« preko Breznice i Čreta prešle su cestu Komin-Novi Marof. 1. bataljon je organizirao obranu na položaju kod sela Kračevec.

Istog dana 3. bataljon Brigade »Matija Gubec«, koji se nalazio na Velišću, vrši pritisak na kotu 318. Zauzima je oko 18 sati i tako olakšava probijanje jedinica iz obruča. Ustaše su pokušale poslije toga prodrijeti jednom satnijom iz pravca Hrašćina-Trgovišće prema Brezničkom Humu, ali ih je bataljon s kote 318 odbio nanijevši im gubitke.

U toku noći nije bilo borbe i jedinice su se mogle rokirati u pozadinu i zauzimati nove položaje za borbu.

16. maja 1944. neprijatelj je u 07.00 sati počeo nastupati iz pravca Komina, Novog Marofa i Huma s motorizacijom i pješadijom u pravcu položaja 1. bataljona Brigade »Braća Radić« kod Vinično. Bio je nadmoćniji i Bataljon se morao povući u pravcu Visokog, jer je i napad neprijatelja od Huma bio sve snažniji. Bataljon se morao povući preko ceste Sudovec-Možđenec. Tu je dobio zadatak da organizira položaje za obranu i dalje sprečavanje prodiranja neprijatelja na kotama 280, 534 i 547.

Jedinice Brigade »Matija Gubec« ostale su na istim položajima izuzev 2. bataljona koji se s položaja kod Možđenca povukao na položaje iznad Sudovca, ostavljajući samo jedan vod kod Možđenca radi kontakta s neprijateljem.

[44] VII, Tom V, knj. 27, uz dok. 133, str. 548.

Nakon prelaska preko ceste 1. brigada i 2. bataljon Brigade »Braća Radić« dobili su od Štaba Divizije zadatak da napuste privremene položaje kod sela Kračevec i Visoko i zauzmu položaje kod Sudovca i Gornje Rijeke. Kod Sudovca je trebalo da postave barikade u pravcu Novog Marofa odakle je neprijatelj nastupao s tenkovima i pješadijom. Umjesto da se zadrže kod Sudovca i ojačaju položaj za obranu 2. bataljona Brigade »Matija Gubec«, oni su se svi povukli prema Gornjoj Rijeci, tako da su kote 280, 534 i 547 ostale bez kontrole i nezaposjednute. Kad su jedinice Brigade »Braća Radić« pošle prema tim položajima, dočekala ih je jaka i iznenadna vatra. Brigada je, bez prištapskih jedinica i dijelova 1. bataljona, koji su se povukli prema selu Kalnik, morala odstupati preko ceste Gornja Rijeka-Visoko prema Podvinju. To je neprijatelj iskoristio da ih goni i trebalo je dosta napora da se one srede, pređu u protunapad i onemoguće daljnje nastupanje neprijatelja.

Noću 16/17. maja 1944. Divizija je od Gornje Rijeke povučena prema Apatovcu gdje se već nalazila 1. brigada. U toku dana počelo je sređivanje i zauzimanje položaja za obranu, jer se pretpostavilo da će neprijatelj i dalje nadirati.

Brigade su zauzele položaje:

1. brigada 33. divizije - Apatovac;

Brigada »Braća Radić« - dva bataljona na kosama pokraj puta prema Dugoj Rijeci, a po jedan bataljon kod Ivanca i Ribnjaka;

Brigada »Matija Gubec« - Debela Bukva na planini Kalnik.

Kalnički partizanski odred trebalo je da drži položaje iznad Duge Rijeke (Debela Šuma) i iznad Velikog Poganca (klijeti).

Oko 09 sati istog dana neprijatelj je iz tri pravca - Vojakovačkog Osijeka, Koprivnice i Ludbrega - krenuo prema navedenim položajima. Nakon kratke borbe 1. brigada je odstupila i neprijatelj je s malim naporom zauzeo Apatovac. Nije se zadržao u Apatovcu već je produžio prema položajima jedinica Brigade »Braća Radić« i bataljona Brigade »Matija Gubec« kod Ludbreškog Ivanca. Uslijed jakog i nadmoćnijeg napada neprijatelja Bataljon se povukao u sastav Brigade. Bataljoni Brigade »Braća Radić« pustili su ustaše na blisko odstojanje i prešli u protunapad na neprijateljsku bojnu, nanijeli joj osjetne gubitke i natjerali je u panični bijeg prema Ludbregu i Koprivnici. Na bijegu su ih napali i bataljoni na položajima oko Ivančeca. Neprijatelj je protjeran i jedinice su zadržale sve svoje položaje osim Apatovca.

U tim borbama bio je angažiran samo jedan bataljon Brigade »Matija Gubec«. U toku noći su se i ostale jedinice 32. divizije prikupile u rajonu Brigade »Matija Gubec«.

18. maja, kad su jedinice zašle dublje u šumu u rajonu lugarnice Gabrinovec radi odmora i sređivanja, stigao je izvještaj da su ustaše napustile Apatovac. Brigada »Braća Radić« dobila je naređenje da se vrati u Apatovac, a 2. i 3. bataljonu naređeno je da zauzmu selo, jer se neprijatelj, vidjevši približavanje partizanskih jedinica, ponovno vratio u Apatovac. Slabo organiziran napad Bataljona na Apatovac nije urodio uspjehom. Brigada je odustala od daljnjeg napada i bataljone povukla krenuvši u rajon Debela Bukva.

Dnevno ustaško »izvješće« Ia broj 141/44. od 20. 5. 1944. donosi:

> »Završen je podhvat zapadno od ceste Sesvete-Varaždin.
> Neprijatelj je ovim podhvatorn bio potpuno iznenađen, kako načinom djelovanja naših borbenih skupina tako i po smjeru djelovanja - pa se pokušao spasiti

paničnim bijegom. Nu vještim zahvatom prinuđen je na borbu kod s. Apatovac (10 km j.i. Varaždinskih Toplica) te s. Vel. Poganac i Ribnjak (oboje 5km i. Apatovac), te je došlo do žestoke borbe, koja se završila podpunim porazom neprijatelja. Neprijatelj je u ovom podhvatu ukupno izgubio: 554 mrtvih (izbrojeno), ali se predmieva da je poginulo 7-800 partizana, zarobljeno je 55 (medu njima i 1. »diviziski liečnik«), a zaplienjeno je: 5 bacača, 2 topa, 2 p.o. puške, 2 p.z. strojnice, 2 težke strojnice, 7 strojopušaka, preko 200 pušaka, strjeljiva svake vrste, 47 konja, 10 sedala, 7 hamova, 4 pisaća stroja, mnogo razne opreme itd.

U borbi je ubijen 1 »komandant brigade«, 1 teško ranjen zamjenik »komandanta korpusa«. (Netočno - Red.) Vlastiti gubitci iznose: 4 mrtva i 15 ranjenih. Pri uništenju partizanske skupine kod Trgovišća i Hrašćine mnogo je pridoniela hrabra ustaška posada iz Marije Bistrice.«[45]

U tom pothvatu su prema procjenama štaba 10. korpusa gubici neprijatelja bili oko 120 vojnika.

Vlastiti gubici: 8 mrtvih, 16 ranjenih i 125 nestalih boraca.

Plijen: 1 p. mitraljez, 1 pištolj, 2 karabina i 1 mala apoteka.

Gubici u oružju: 2 protutenkovska mitraljeza (avionska), 2 p. mitraljeza, 1 top 75 mm, 1 teški minobacač i 1 laki minobacač, 1 teški mitraljez, 2 protutenkovske puške i 91 puška.

Od materijala za vezu: 1 radio-stanica, 3 telefona, 1.500m telefonske žice.

Borbe 32. divizije, jedinica Zapadne grupe odreda i 1. brigade 33. divizije u Hrvatskom zagorju bile su izuzetno teške, žilave i dugotrajne. Započele su 21. marta kad su sve jedinice s Kalnika krenule za Zagorje. O tim borbama je data slijedeća ocjena:

»Prvo, jedinice 32. divizije, Zapadne grupe odreda i 1. moslavačke brigade vodile su borbe pod vrlo teškim uvjetima. To su često bile borbe prsa o prsa. Žilavost u toj borbi naših i neprijateljskih jedinica pokazala se u svakodnevnim borbama. Osim toga, nije bilo odmora i predaha za jedinice, broj ranjenika se povećavao, a brojno stanje jedinica se smanjivalo, jer nisu mogle popunjavati nastale gubitke, što je sve smanjivalo njihovu borbenu sposobnost i manevarsku pokretljivost. Pa ipak, inicijativa koja je u početku bila na strani neprijatelja, postepeno je prelazila u ruke naših jedinica, a nakon prvog napada na < Ivanec 23. aprila 1944., mi smo je već čvrsto držali u rukama.

Drugo, uspjesi i pobjede izvojevani su s mnogo krvi i rijetko bez žrtava. Iako uspjesi nisu uvijek bili blistavi, nepobitno su pokazali sposobnost naših jedinica, iskustvo i zrelost naših rukovodilaca i štabova za napade na naseljena mjesta i manevriranje jedinicama u toku borbe.

Treće, zadatak povjeren jedinicama - da stvore veći slobodni teritorij u Zagorju i provedu mobilizaciju novih boraca - nije mogao biti izvršen s više uspjeha jer je odnos snaga po broju bio nepovoljan, a po naoružanju je neprijatelj bio izrazito nadmoćniji. Prve borbe su pokazale da neprijatelj neće tako lako napuštati svoja uporišta, a kasnije se potvrdilo da je dovlačio i nove snage (V stajaći zdrug, oklopni sklop, 1. vod topova Domobranske središnje škole). Treba naglasiti da se neprijatelj nije mirio ni s jednim svojim porazom, iako je nakon prvog napada na Ivanec počeo napuštati neka uporišta. Naprotiv, poslije toga neprijatelj se sve više prilagođava partizanskoj taktici borbe (izlazi po noći, kreće se izvan putova, ulazi u šumu, počinje napade iz pokreta.

[45] **VII, Tom V, knj. 27, dok. 190, str. 791-792.**

postavlja zasjede u šumi i na putovima gdje se partizani često kreću: cesta Podrute-Bela); bio je vrlo pokretljiv i odmah je prelazio u protunapade; što svakako govori da ustaše nisu ni jednog trenutka trpjele djelovanje većih partizanskih jedinica i ometale su njihovo nastojanje da stvaraju slobodni teritorij u Zagorju.

Četvrto, neobjašnjivo je bilo zašto su u pojedinim trenucima štabovi brigada i štab 32. divizije odustajali od partizanskog načina borbe koji im je pružao više mogućnosti da iznenade neprijatelja, da postignu veće uspjehe i podnesu manje žrtve. Neprijatelj je u nekoliko slučajeva nametnuo borbu u obrani (na primjer, uzastopni protunapadi na Ivanec).

Posebno je slab bio rad obavještajne i izviđačke službe. Podaci o neprijatelju, u pravilu, zasnivali su se na prethodnim obavještajnim podacima koji su rijetko uoči napada bili provjeravani. Propusta je bilo pogotovu kad je neprijatelj u Novi Marof doveo jedinice V zdruga. Već je bilo poznato - pri napadu na Novi Marof - da je to pojačanje stiglo, ali kao da se o toj činjenici nije vodilo dovoljno računa, premda je riječ o više od 1.000 ustaša. Nedovoljno poznavanje neprijatelja onemogućilo je gipkost i brzinu manevra naših jedinica, oduzimalo im inicijativu u izboru objekata napada, onemogućilo ih da iskoriste svoju prednost boljih poznavalaca terena. Neke je od tih nedostataka uočio i divizijski komitet 32. divizije, što se vidi iz izvještaja njegova sekretara (Tuđman Franjo, Red.) od 6.5., u kojem se, uz ostalo, kaže:

»... ne znamo da upotrebimo manevar koji neprijatelj u borbi protiv nas uvijek upotrebljava, a također nismo uspjeli da uspješno primijenimo partizanski način ratovanja protiv prepada i nove taktike neprijatelja. Ti nedostaci, kao i nepravilno ocjenjivanje položaja, snaga i namjera neprijatelja u datim situacijama opažaju se kod svih naših štabova, počev od štaba Divizije do štabova bataljona...«

Peto, 32. divizija je u Zagorju boravila 45 dana. Neprekidne borbe, marševi, poginuli i ranjeni drugovi, nedovoljna popunjenost jedinica izazivali su zamor boraca. Oni su bili zasićeni neprestanom borbom, što je pogotovu došlo do izražaja u povlačenju i doprinijelo da štabovi olabave nadzor nad jedinicama, ne održavaju potrebnu borbenost i ne organiziraju potrebno sadejstvo djelovanja jedinica.

Šesto, povlačenje je trebalo početi odmah nakon zauzimanja Mača i Mihovljana 14. 5. 1944. ujutro. Zakašnjavanje jedinica 1. moslavačke brigade bilo je presudno. Te su jedinice upale u okruženje koje je Brigadu i 2. bataljon Udarne brigade »Braća Radić« umnogome dezorganiziralo. U tim najkritičnijim trenucima intervencija Štaba Divizije i štabova brigada nije došla na vrijeme, stoga nije bila efikasna.«[46]

Štab 10. korpusa u Općem vojnoorganizacionom izvještaju od 3. 5. 1944. piše Glavnom štabu Hrvatske, medu ostalim, i ovo:

»...XXXII divizija nalazi se na ovome sektoru (Zagorje - R.B.) već mjesec i pol dana i kroz to vrijeme imala je stalne i žestoke borbe sa neprijateljem, tako da se kod jedinica te divizije osjeća već jača zamorenost boraca. Uslijed toga što je mobilizacija zastala u priličnoj mjeri i što su jedinice u posljednjim borbama imale priličan broj izbačenih iz stroja, brojno stanje pojedinih brigada je vrlo malo, tako da se prosječno kreće između 500 do 600 boraca. Naše operativne namjere jesu da koncentracijom naših snaga na sektoru Zagorja

[46] Rade Bulat: »Deseti korpus »zagrebački« NOV i POJ«. Izd. Globus / Zagreb i Vojnoizdavački zavod / Beograd, 1985, str. 69-71.

i Prigorja likvidiramo što veći broj neprijateljskih uporišta i stvorimo i ovdje oslobođeni teritorij, i tučemo neprijatelja na ovome sektoru, koji je za njega najosjetljiviji. Nadamo se da će kao posljedica naših vojničkih uspjeha biti i pojačana mobilizacija u našu korist.«[47]

Konstatacije i ocjene o stanju u Zagorju i djelovanju 32. divizije bile su realne. Neobjašnjivo je zašto je poslije toga štab 10. korpusa zadržavao Diviziju u Zagorju, iako je bilo jasno da se inicijativa preuzeta napadom na Ivanec nije dugo zadržala. U međuvremenu došlo je i do neuspjele borbe u susretu u pokretu za Novi Marof koja je bila najveće upozorenje za štabove Divizije i Korpusa da ustaše dovlačenjem jedinica V zdruga iz Koprivnice žele povratiti poremećenu ravnotežu i ofenzivno djelovati. To je kasniji tok borbi pokazao. Pokret Divizije u dolinu Bednje i neuspjeli napad na Ivanec te iscrpljujuće borbe oko njega - imale su za posljedicu slabljenje čvrstine, morala i borbene sposobnosti jedinica Divizije i 1. brigade 33. divizije. Uzrok treba tražiti velikim dijelom u dugim marševima, fizičkoj iscrpljenosti i čestim neuspjelim napadima. Najbolji primjer je Brigada »Matija Gubec« koja od Podruta maršira da bi napala Vinicu, iako nema podataka o neprijatelju. Zatim se zaustavlja kod Ivanca da bi iz hoda napala na jednu nepotpunu bojnu PTS-a. Svaka analiza pokazala bi da su tog trenutka neke borbe vođene samo radi borbe, i ako za njih nije bilo uvijek operativne opravdanosti.

Povlačenje iz Zagorja potvrdilo je spoznaju da štabovi nemaju dovoljno iskustva za borbe u povlačenju, da olako dozvoljavaju okruženje jedinica i prihvaćaju borbe koje im nameće neprijatelj, što ima za posljedicu demoralizaciju, nepotrebne gubitke i gubljenje inicijative za protunapade i druga aktivna djelovanja.

Velik broj nestalih i gubitak veće količine oružja najbolja su potvrda oslabljenosti oganizacione čvrstine, borbene sposobnosti i morala poslije dugog zadržavanja i borbi u Hrvatskom zagorju i Prigorju. Nekad se iz izvještaja stječe utisak da su pojedini štabovi bili odsječeni od svojih jedinica, a one bile prepuštene samoinicijativi boraca i nižeg kadra.

Neprijateljske snage koje su bile zauzete »Podhvatom Sarajevo« nisu omele plan Štaba Zapadne grupe da, poslije zauzimanja Mihovljana sa 1. zagorskom brigadom, krene prema Trakošćanu na osiguranje 2. okružne konferencije KPH Krapina. Brigada se oko Trakošćana zadržala nekoliko dana, a onda je preko Macelja, Đurmanca, Pregrade stigla do Desinića gdje će ostati do prve polovine juna 1944. godine.

NAPAD NA VELIKO TROJSTVO

(25. maja 1944. Sekc. Čakovec, Bjelovar 1:100.000)

Ponovni dolazak 28. divizije u područje 10. korpusa u Moslavinu i zapadnu Bilo-goru, mnogo jače i bolje naoružane od divizija 10. korpusa, bio je velika pomoć Korpusu u njegovu operativnu djelovanju.

Vojno-politička situacija u Evropi bila je sve povoljnija. Na istočnom frontu je Crvena armija počela napredovati kroz Poljsku približavajući se granicama »Trećeg Reicha«. Na zapadnom frontu svakog se dana očekivalo iskrcavanje saveznika na francuske obale i otvaranje drugog fronta.

[47] **VII, Tom V, knj. 27, dok 10, str. 69.**

Na svim područjima južno od Save Narodnooslobodilačka vojska također se nalazila u ofenzivi. Međutim na širem području 10. korpusa pritisak neprijatelja postajao je sve jači iako je trpio velike gubitke. Uporno je nastojao zadržati aktivnost u Hrvatskom zagorju i području sjeverno od linije Zagreb-Koprivnica.

Djelovanje 32. divizije na zapadnoj Bilo-gori u trokutu Koprivnica-Križevci-Bjelovar između jakih ustaško-domobranskih uporišta imalo je, pored ostalog, za cilj spriječiti upadanje neprijatelja na slobodni teritorij Bilo-gore, Kalnika i Moslavine.

Bilo-gora je uvijek nudila povoljne mogućnosti za popunu i odmor Divizije i povoljnu kontrolu komunikacija Križevci-Koprivnica i Bjelovar -Đurđevac.

Vrijeme za odmor, sređenje i popunu Divizije poslije teških borbi u Zagorju bilo je kratko. Brigada »Braća Radić« u pokretu prema zapadnoj Bilo-gori zadržala se kraće vrijeme u Apatovcu, iz kojeg se neprijatelj bio povukao.

20. maja do 19 sati jedinice su se zadržale u Apatovcu, a zatim je Divizija prešla cestu i prugu Križevci-Koprivnica i zaustavila se u selima: Brigada »Braća Radić« - Peščenik, Hudovljani, Gor. Velika, a Brigada »Matija Gubec« — Široko Selo, Brđani, Mala Mučna. U tim selima Divizija je ostala do 23. maja 1944, a vrijeme je iskoristila za vojno-političku obuku. Toga dana su radi bolje prehrane i mirnijeg vojno-političkog rada brigade pomaknute: »Braća Radić« u Topolovac, a »Matija Gubec« u Većeslavac, Trnovac, Ladislav. Borci Brigade »Matija Gubec« dobili su injekcije protiv trbušnog tifusa i raskužena im je odjeća i sprema.

U tom dijelu zapadne Bilo-gore Divizija ostaje do 24. maja 14 sati, kad se približava Bjelovaru u vezi s planom Štaba 10. korpusa za napad na Veliko Trojstvo. Napad na Veliko Trojstvo otpočeo je 25. maja u 3.30 sati u isto vrijeme kad je 33. divizija izvela napad na Nartu, koju je osiguravala 28. divizija.

Podaci o neprijatelju u Vel. Trojstvu bili su: jedna satnija feldžandara, a na kosi iznad Vel. Trojstva - Stari Brijeg - oko 600 žandara slušalaca »Središnje škole Bjelovar«. U Novigradu Podravskom nalazila se jedna satnija ustaša »Crne legije« iz Koprivnice.

Udarna brigada »Braća Radić« bez jednog bataljona dobila je zadatak da napadne oba neprijateljska uporišta (više od 700 neprijateljskih vojnika).

Brigada »Matija Gubec« postavila je osiguranje prema Bjelovaru na liniji: Markovac-Grginac-Novoseljan.

Zadatak koji je dobila Brigada »Braća Radić« prelazio je njezine realne mogućnosti, s obzirom na broj boraca. Vodiči jedinica bili su slabi, tako da je bilo mnogo zakašnjenja i lutanja u traženju položaja neprijatelja. U borbama u Zagorju istrošena je municija pa je na svakog borca Brigade za pušku bilo 5-10 metaka, a za puškomitraljez 25-30 metaka. I to je veoma negativno utjecalo na borce u napadu koji nije uspio.

Njemačka i ustaška kolona iz Bjelovara (neprijatelj je imao u okolnim uporištima više od 4.000 vojnika i žandara) krenula je prema položajima Brigade »Matija Gubec«, ali su je jedinice Brigade zadržale i nanijele joj gubitke i odbacile je u Bjelovar.

Neprijatelj je imao oko 30 izbačenih iz stroja, mrtvih i neutvrđen broj ranjenih.

Brigada »Braća Radić« je u napadu pretrpjela velike gubitke: 11 mrtvih.

27 ranjenih i 11 nestalih. Poginuo je zamjenik komesara bataljona Stipe Mataga.

Brigada »Matija Gubec« imala je 2 mrtva i 10 ranjenih. [h]

13 mrtvih, 37 ranjenih i 10 nestalih boraca u Diviziji bili su veliki gubici za malobrojno stanje Divizije. Gubitak svakog čovjeka bio je težak pogotovu u prorijeđenom stroju koji je bio svakog dana sve manji i sporo se popunjavao. Ali i pored toga moral, borbenost i čvrstina jedinica bili su zadovoljavajući. Prekaljeni u dvomjesečnim borbama, bolje reći u borbama neprekidno vođenim od kraja januara do napada na Veliko Trojstvo, borci i kadrovi u četama i bataljonima očvrsnuli su i osposobili se za izvršenje novih zadataka.

Nedovoljno izviđanje, greška bezbroj puta pokazana nije bila ispravljena ni **u** napadu na Veliko Trojstvo.

U operativnom izvještaju Štaba 10. korpusa od 31. maja, među ostalim, kaže se:

> »... Divizija je dobila naređenje da ne napadne na uporište Veliko Trojstvo ako se tamo nalazi 500 žandara, već samo da izvrši fingirani napad kako bi se rasteretile ostale naše snage koje su napadale na uporište Narta, ali i pored toga su napadali i pretrpjeli nepotrebne gubitke.«[49]

U zapovijesti Štaba 10. korpusa od 23. maja piše:

> »Osvojenje Narte i Vel. Trojstva treba da budu prve pobjede u nizu naših budućih uspjeha«,

a o zadatku 32. divizije:

> »... da zauzme neprijateljsko uporište Vel. Trojstvo.. .«[49a]

Poslije neuspjelog napada na Veliko Trojstvo Divizija je 27. maja 1944. ponovo krenula prema Kalniku i razmjestila se u selima: Brigada »Braća Radić« - Mali Poganac, Veliki Botinovac, i Brigada »Matija Gubec« - Mali Grabičani, Prnjavor, Grdak.

Takvim rasporedom Divizija je trebala sprečavati korištenje komunikacija Križevci-Koprivnica, koje su neprijatelji pokušavali staviti u saobraćaj, i prisiliti ga više na obranu uporišta Koprivnica i Križevci. Istovremeno to je bio dio plana sadejstva između 6. i 10. korpusa u čišćenju neprijateljskih uporišta na granici korpusnih teritorija, zapadno od linije Garešnica, Grubišno Polje, Virovitica.

Na položaje Divizije sjeverno od pruge Koprivnica-Križevci ustaše su 28. maja 1944. u 03.00 sati 25. »stajaćom djelatnom bojnom« iz Koprivnice izvršile prepad na 1. bataljon Brigade »Braća Radić« u selu Mali Poganac. Jedna četa 3. bataljona iste brigade krenula je odmah u pomoć iz susjednog sela Veliki Botinovac radi razbijanja neprijateljskog obruča oko Bataljona. Bataljon se uspješno probio iz obruča izgubivši 4 mrtva, 1 ranjenog i 3 nestala borca. Poginuo je komesar čete Zvonko Pavlaković.

Ustaški gubici: 3 mrtva i 4 ranjena.

BORBE NA ZAPADNOJ BILO-GORI - TOPOLOVAC
(29. 5.-10. 6. 1944. Sekc. Čakovec, Bjelovar, Đurđevac 1:100.000)

Dok je neprijatelj iz Koprivnice kretao prema Malom Pogancu, Brigada »Matija **Gubec«** je po naređenju Štaba Divizije 28. maja **u** 04.30 krenula iz

[48] Poginuli su i Lazić Branka i Hrešć Ivan.
[49] VII, Tom V, knj. 27, dok. 165, str. 693.
[49a] VII. Tom V, knj. 27, dok. 116, str. 482. i 483.

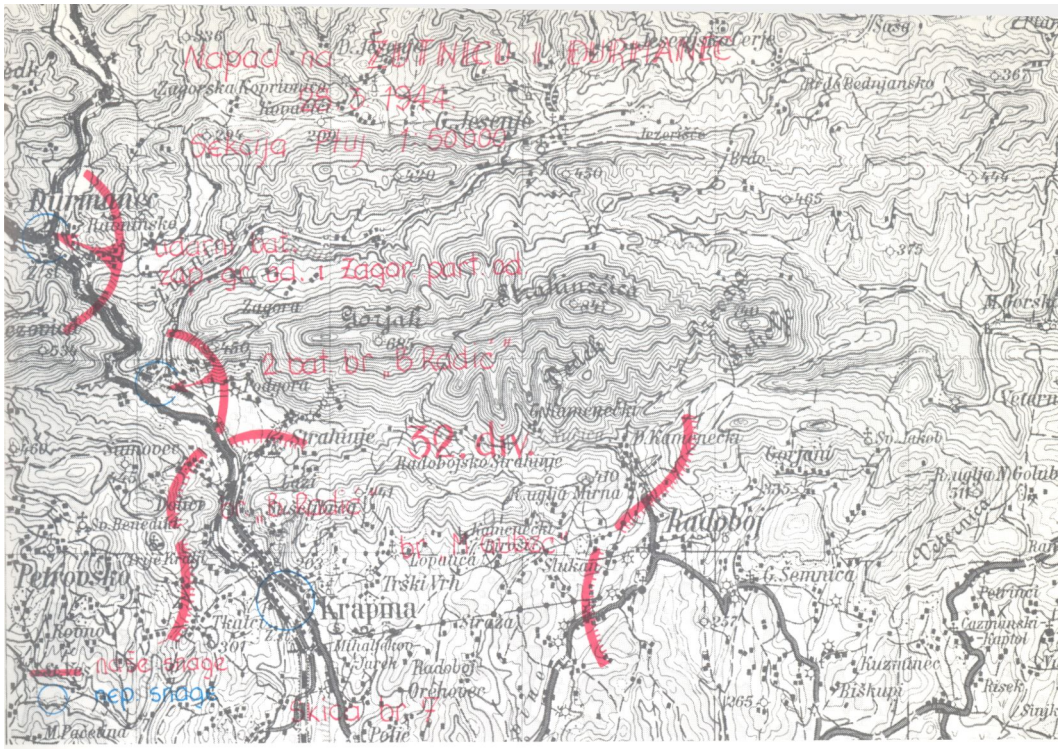
Napad na ZUTNICU i DURMANIC
28. 5. 1944
Sekcija Ptuj 1:50000
Durmanec
Zagor bat.
zap. gr. od. i Zagor part. od.
2 bat. br. „B. Radić"
32. div.
br. „B. Radić"
Krapina
Radoboj
Petrovsko
nasi snage
neb. snage
Tkiol br. 7

Oslobodenje IVANCA
24. 1. 1944
Sekcija Ptuj 1:50000
br. „B. Radić"
br. „J. Gubec"
Ivanec
Hoslavacka br
10 K
Hoslavacke br
bat. Zagor od.
nasi snage
neb. jatelicke snage
Skica br. 8

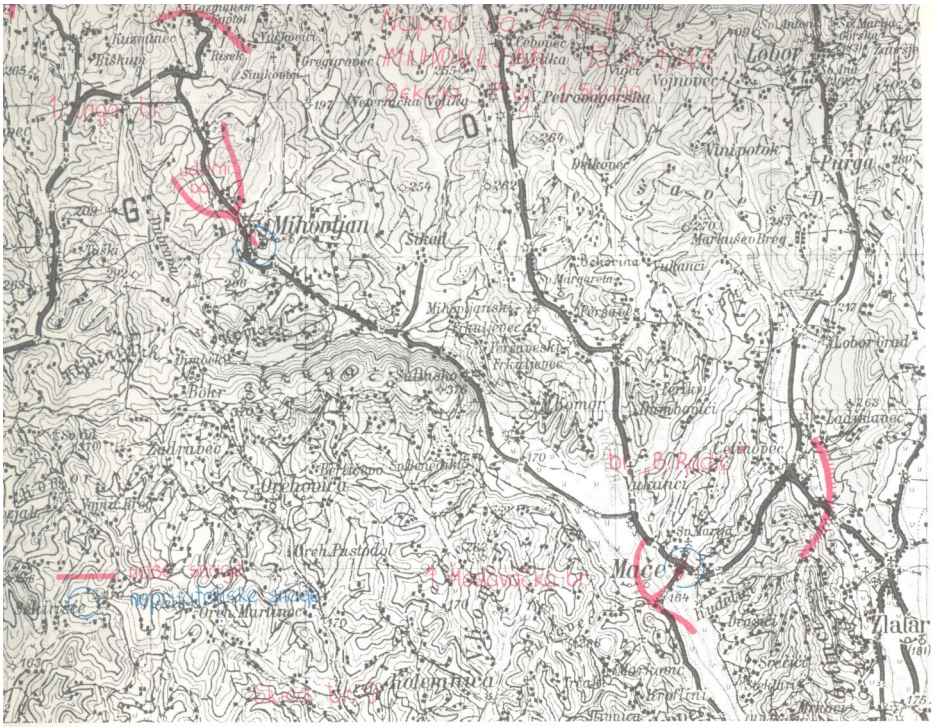
Borba
MIHOVIL
Sekcija
1:50000
Lobor
Mihovljan
Purga
Lobor Grad
Orehovica
Mače
Zlatar
br. B. Radić
br. Medavnica br.
nepr. Jelenske snaje
Kolemnica

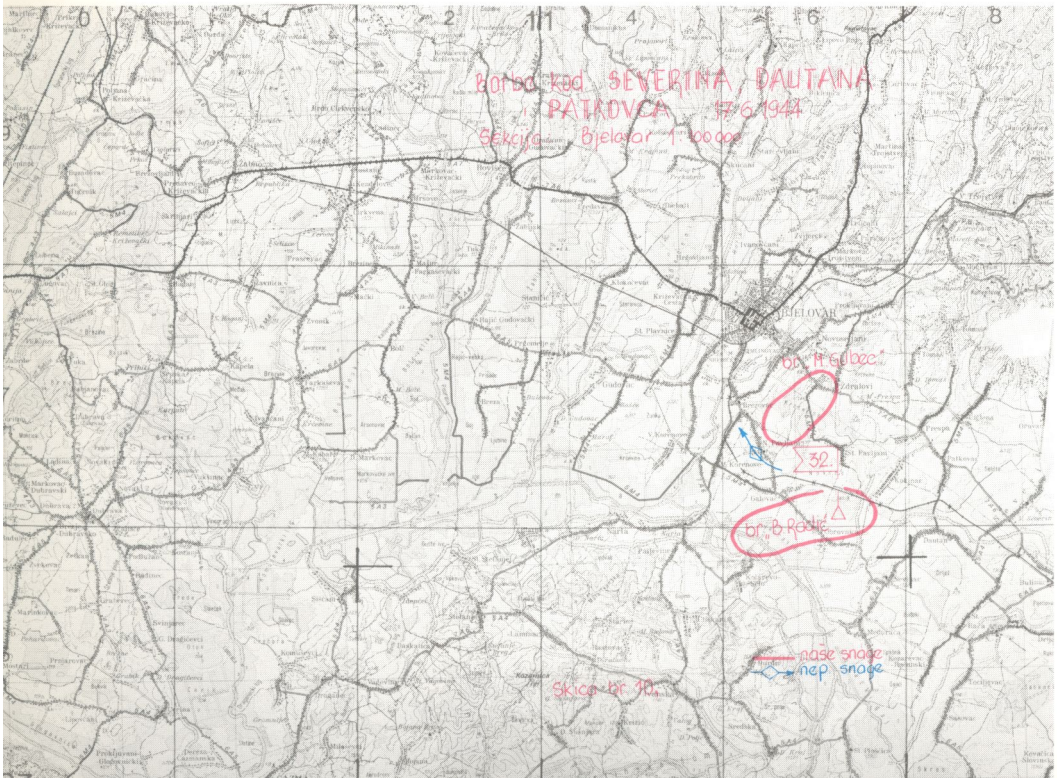
Borba kod SEVERINA DAUTANA
PATAOVCA 17.6.1944
Sekcija Bjelovar 1:100000
BJELOVAR
br. H. Gubec
32.
br. B. Radić
nase snage
nep snage
Skica br. 10.

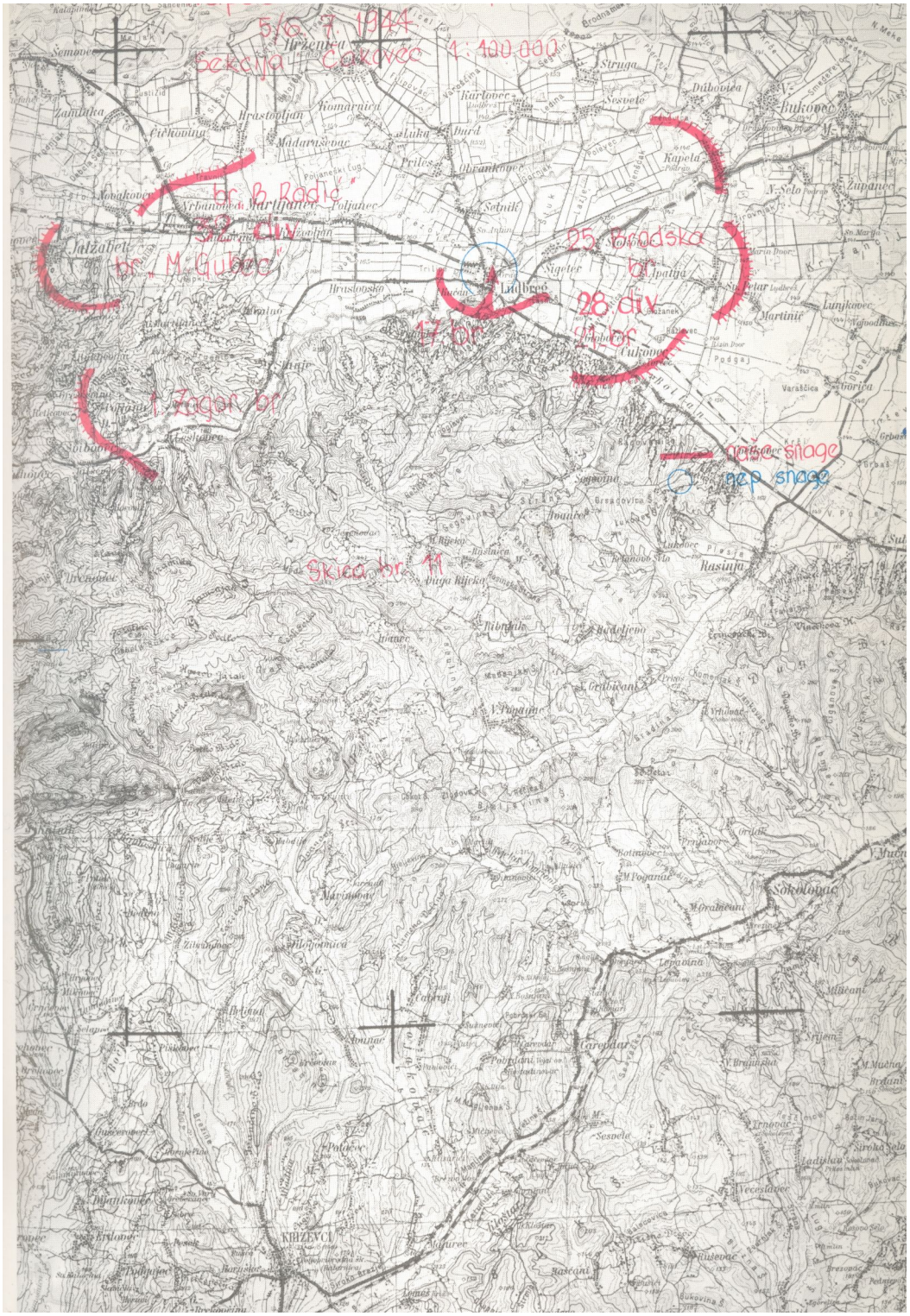
5.6.7. 1944
Sekcija Čakovec 1:100.000
br. B. Radić
br. M. Gubec
25. Brodska br.
28. div.
17. br.
21. br.
1. Zagor. br.
ruše snage
nep. snage
Skica br. 11
Jalžabet
Ludbreg
Cukovec
Sokolovac
Križevci

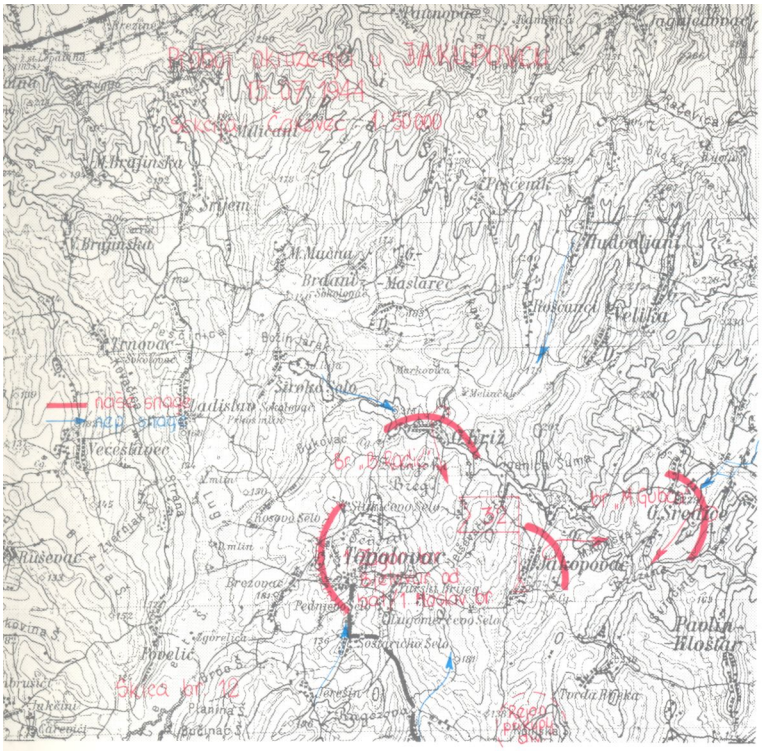
Pokus okruženja u ŽAKANOVCU
15.07.1944
Sekcija Čakovec 1:50000
naše snage
neprij. snage
br. 12
br. 13
br. 14
br. 15
br. 16
br. 17
br. 18
br. 19
br. 20
br. 21
br. 22
br. 23
br. 24
br. 25
br. 26
br. 27
br. 28
br. 29
br. 30
br. 31
br.

sela Mali Grabičani za Bilo-goru. 1. bataljon napale su ustaše u selu. On se povlači u sjeverni dio sela Prnjavor gdje se zadržava do 11 sati. Onda prelazi prugu i cestu Križevci-Koprivnica i razmješta se u selima Srijem i Miličani. Oko 20 sati, poslije završene borbe, i Brigada »Braća Radić« prelazi u Bilo-goru u sela Trnovac, Većeslavac i Ladislav.

29. maja u rajonu boravka Divizije nije bilo neprijateljske aktivnosti. 30. maja 1944. savezнички avion (»leteća tvrđava«) pada oštećen kod sela Ladislava. Šest avijatičara se spašavaju iskakanjem. Trojicu su spasile jedinice Brigade »Braća Radić«, a ostala trojica pala su na stranu neprijatelja gdje ih je odnio vjetar. Tako su ih ustaše zarobile.

Oko 20 sati istog dana brigade su promijenile svoje položaje: Brigada »Matija Gubec« smjestila se u selima Trnovac, M. Mučna, a Brigada »Braća Radić« u selima Povelić i Ladislav.

31. maja Štab Brigade »Braća Radić« s 2. bataljonom prebacio se u selo Gornji Križ, a 1. i 3. bataljon u zasjedu na prugu Bjelovar-Sv. Ivan Žabno, da osiguraju transport ratnog materijala koji je pratio iz Moslavine 3. bataljon Brigade »Matija Gubec«. Ostale snage te brigade su do 20 sati ostale u prvobitnim selima, a onda su prešle u Većeslavac, Trnovac i Ladislav.

U većim ili manjim borbama u toku maja 1944. godine 32. divizija nanijela je neprijatelju gubitke od 203 mrtva, 286 ranjenih i 28 zarobljenih.

Vlastiti gubici bili su: 36 poginulih, 81 ranjen i 169 nestalih boraca.

Divizija se nije zadržavala najednom mjestu. 1. juna pokreće se Brigada »Braća Radić« u sela Donji Maslarac, Gornji Maslarac, Brđani i Gornji Križ, a »Matija Gubec« se zadržava na istom mjestu. Brigada »Braća Radić« drugog se dana još više približava Koprivnici ulaskom u sela Gornja Velika, Hudovljani i Jakopovac. 2. bataljon Brigade »Matija Gubec« kod željezničke stanice Carevdar postavlja zasjedu za neprijateljsku kolonu kamiona koja se kretala iz Koprivnice prema Križevcima. Ubijeno je i ranjeno oko 20 njemačkih vojnika. Uslijed nadmoćnosti neprijatelja Bataljon se vratio iz zasjede na stare položaje. Nije imao gubitaka.

3. juna su u sastav 32. divizije za popunu došla dva bataljona Bjelovarskoga partizanskog odreda, oko 300 boraca.

U 15.30 sati Brigada »Braća Radić« izvršila je pokret u Zrinski Topolovac (Šoštaričko Selo, Lugomerčevo Selo, Turski Breg).

4. juna i Brigada »Matija Gubec« pomakla se u Kosovo Selo, Brezovac, Slukićevo Selo. Oko 16 sati njezin 1. bataljon kreće za Kalnik da preuzme ranjenike i prihvati dva bataljona Kalničkoga partizanskog odreda koji su ušli kao popuna u sastav 32. divizije.

5. juna u 6 sati ujutro dvije »bojne V ustaškoga stajaćeg zdruga« krenule su u pravcu Topolovca preko Jagnjedovca i Jakopovca. Bilo je 300 ustaša. Ostatak je trebao da opljačka i pohvata vojne obveznike u selima Gornje Sredice, Gornji Križ, Široko Selo i Mala Mučna i zapali ta sela koja su postala sve organiziranije baze NOP-a na tom dijelu Bilo-gore.

Ustaše su napale na položaje Brigade »Braća Radić« vrlo nasrtljivo i žestoko. Napadom je neposredno rukovodio ustaški potpukovnik Boban. Borba prsa o prsa ponovila se u nekoliko juriša. Ustaše su bile prisiljene povući se u pravcu Bjelovara.

Prema vlastitom priznanju, ustaše su imale 9 mrtvih. Po procjeni Štaba 32. divizije, ustaše su imale oko 36 mrtvih i ranjenih, 1 ustaški podoficir i 2 ustaša su zarobljeni, a zaplijenjeno je 10 pušaka i oko 2.300 metaka. To je bilo posebno dragocjeno, jer su borci ostali sa svega nekoliko metaka. Stoga je i dolazilo češće do borbe prsa o prsa i hvatanja za gušu, te kundačenja.

Gubici 32. divizije bili su: 13 mrtvih, 11 ranjenih i 4 nestala. Poginuli su: politkomesar čete Ljubomir Kuba, komandir čete Slavko Benko i vodnici Ivan Koren i Nikola Mrvunac.[50]

Prema izvještaju Štaba Divizije od 15. 6. 1944. u borbi su se istakli borci Udarne brigade »Brača Radić«, i to: Dušan Sekulić, delegat 3. čete 3. bataljona, Radmila Borović, borac 3. čete 3. bataljona i Dragutin Orešković, nišandžija kod protutenk. mitraljeza.

Nakon borbe kod Topolovca nastupilo je kratko zatišje. Neprijatelj se povukao u svoja uporišta. Bio je manje agresivan. 32. divizija se uglavnom zadržavala na Bilo-gori.

Brigada »Braća Radić« kreće 7. juna u 17 sati prema selima Gornji i Srednji Mosti, dok njezin 1. bataljon prati ranjenike u Moslavinu.

Brigada »Matija Gubec« dolazi istog dana u 20 sati u sela Peščenik, Hudovljani i Gornja Velika.

8. juna 2. bataljon Brigade »Braća Radić« upućen je na zasjedu kod sela Borovljani na cesti i pruzi Koprivnica-Durđevac. Neprijatelj nije naišao.

Prilikom napada 28. divizije na Vel. Grđevac, 32. divizija se postepeno približavala pruzi i cesti Bjelovar-Đurđevac-Kloštar Podravski i razmjestila se u selima: Brigada »Braća Radić« - Čurlovac, Nova Diklenica, Rakitnica, a Brigada »Matija Gubec« - Lipovo Brdo, Kapela, radi osiguranja tog napada.

9. juna jedinice u tim rajonima nisu prihvaćale borbu, 1. bataljon Brigade »Braća Radić« vratio se iz Čazme u Moslavini, ali je 2. bataljon Brigade »Matija Gubec« krenuo u Moslavinu po oružje i municiju za 32. diviziju.

U razdoblju od 28. maja do 10. juna nije bilo važnijih i većih borbi izuzev borbe kod Topolovca. Četiri bataljona koja su u tom vremenu stigla za popunu Divizije ojačala su prorijeđeno brojno stanje brigada. Još je, međutim, bio problem što nije bilo dovoljno municije za postojeća oružja.

SADEJSTVO 28. I 32. DIVIZIJE U BORBAMA NA BILO-GORI
(10. 6.-27. 6. 1944. Sekc. Čakovec, Bjelovar, Đurđevac 1:100.000)

Dolazak 28. divizije u operativni sastav 10. korpusa imao je veliko značenje za borbeno djelovanje 10. korpusa koji je sa svojim jedinicama, nakon zimske ofenzive na Kalnik i borbi 32. divizije u Hrvatskom zagorju, izgubio mnogo od svoje udarne snage.

Slobodni teritorij Moslavine, Bilo-gore i Kalnika bio je dobro branjen, usprkos čestim upadima neprijateljskih jedinica. To pogotovu vrijedi za Moslavinu za čije zauzimanje neprijatelj nije bio toliko zainteresiran kao za Hrvatsko zagorje i Kalnik.

Do napada 28. divizije na Veliki Grđevac neprijatelj se nalazio u slijedećim uporištima u zoni djelovanja 10. korpusa i 28. divizije: Bjelovar oko 4200 vojnika; Veliko Trojstvo 500 feldžandara i žandara; Velika Pisanica 320 feldžandara, 50 ustaša i 160 domobrana; Veliki Grđevac 200 vojnika u 2 »sati«[51] pomoćne oružničke bojne, 70 domobrana željezničke bojne iz Bjelovara i 50 milicionara.

Uporišta su bila dobro utvrđena.

[50] U ovoj borbi poginuo je i Burlić Andrija.
[51] Sat ili satnija (četa).

NAPAD NA VELIKI GRĐEVAC
(13. juna 1944. Sekc. Bjelovar 1:100.000)

U napadu na Veliki Grdevac 28. i 32. divizija dobivaju zadatak da zaposjednu položaj na liniji Dautan-Severin-Orovački Vinogradi-Orovac i spriječe eventualni pokušaj neprijateljskih intervencija iz Bjelovara i Velikog Trojstva.

33. divizija preuzima osiguranje prema neprijateljskom uporištu Hercegovac.

32. divizija je za osiguranje pravca Bjelovar-Veliki Grđevac imala - prema operativnoj zapovijesti Štaba - slijedeći plan:

Brigada »Braća Radić« osigurava liniju Dautan-poljski put između sela Patkovac-Severin, a u blizini potoka - prema koti 134.

U selu Dautan nalazi se jedan bataljon koji ima isturenu predstražu jačine jednog voda u pravcu rječice Orovica sa zadatkom da kontrolira i osmatra sve prelaze preko potoka na prostoru od Dugačkog Gaja do željezničke pruge.

Diverzanti Brigade ruše mostove na pruzi između željezničke stanice Bulinac i Kokinac na Severinskom potoku ispod Patkovca i na cesti Severin -Prespa na Ciglenskom potoku i Potočiću između Severina i Patkovca.

Protutenkovska oružja ukopavaju se s desne strane ceste Severin-Bjelovar s time da drže položaj kod mosta između Patkovca i Severina, koji će biti srušen i tako onemogućen prodor neprijateljske motorizacije iz Bjelovara.

Brigada će u toku držanja položaja formirati grupu dobrovoljaca jačine jednog voda, naoružanih s nekoliko šmajsera i 1-2 puškomitraljeza, koji će se zadržavati oko Galovca i djelovati iz neprijateljske pozadine, napadati neprijateljske zaštitnice koje bi krenule iz Bjelovara i, pogotovu, neprijateljske oficire. Vod se ne smije upuštati u frontalnu borbu. U pravilu djeluje prepadom, iznenada. Osnovni cilj takvog djelovanja je zbuniti i razvući neprijateljske snage. Grupa se odijeva u njemačke i žandarske uniforme, kako bi bila što manje uočljiva za neprijateljske špijune i obavještajce.

Jedan bataljon Brigade postavlja zasjedu na početku sela Mala Ciglena sa zadatkom da bočno napada na neprijatelja koji bi iz Bjelovara krenuo prema Severinu. Bataljon istura jednu četu u Orovačke Vinograde da stalno kontrolira put do tunela Paulovac na pruzi Bjelovar-Kloštar Podravski i osmatra pravce prema Velikom Trojstvu. Jednom četom fingirano napada na Veliku Pisanicu, a zatim je povlači u svoj sastav sve dok Štab Brigade ne dobije naređenje od Štaba Divizije da se povuče.

U divizijskoj rezervi nalazi se jedan bataljon Brigade »Braća Radić«. Dalje se u operativnoj zapovijesti Štaba Divizije skreće pažnja na potrebu stalnog izviđanja terena i kontrole sektora koji osiguravaju jedinice. Naročito se naglašava da izviđačke patrole moraju biti isturene u neposrednu blizinu neprijateljskih uporišta, kako bi mogle otkriti i, poslije, pratiti tok njegova kretanja.

Izviđački vod Divizije upućuje se sjeverno od kote 234 na pruzi Bjelovar -Kloštar sa zadatkom izviđanja i osmatranja Velikog Trojstva, dok se patrole Brigade »Matija Gubec« upućuju iz sela Pupelica radi održavanja veze s vodom.

U zapovijesti se još naglašava da bataljoni koji drže položaje treba da budu aktivni i na svaki napad neprijatelja odgovaraju protunapadom, da osiguravaju stalno međusobno sadejstvo i suradnju u napadu, ne čekajući

naređenja štabova svojih brigada. A kad neprijatelj počne bježati, da bataljoni prelaze u gonjenje.[52]

Vrijeme je bilo lijepo. Brojno stanje Divizije 1195 boraca. Jedinice su na vrijeme zaposjele svoje položaje. Neprijatelj je iz Velike Pisanice preko Drljanovca, Stare i Nove Rače otišao u Bjelovar pokraj 3. bataljona Brigade »Braća Radić«, jer Bataljon nije savjesno izvršio zadatak. Oko 15 sati pokušao je Štab Divizije manevrom prepriječiti put neprijatelju iz Velike Pisanice, ali je već bilo kasno. Usprkos svim upozorenjima u zapovijesti, bilo je nebudnosti tako da je jedan mitraljezac iz 1. bataljona Brigade »Matija Gubec« zaspao na položaju, a seljak mu ukrao mitraljez pa ga onda opet vratio.[53]

Već u rane jutarnje sate 21. brigada 28. divizije uspješno je savladala otpor neprijatelja u Velikom Grđevcu gdje je ubijeno 94 i zarobljeno 111 neprijateljskih vojnika. Zaplijenjeno je 7 puškomitraljeza, 5 kamiona, 1 luksuzni automobil, 1 motocikl, 120 karabina, 16.200 komada municije i ubijeni su poznati ustaški zlikovci Jakopović i Udžbinac.

S malim promjenama 32. divizija ostala je i dalje na istim položajima provodeći vojnostručnu i političku obuku. Tako je 15. juna 1944. pred borcima Brigade »Braća Radić« uz prisutnost članova Štaba Divizije isprobano djelovanje novoga protutenkovskog oružja »piat«, dobivenog od Engleza.

16. juna 1944. Štab je 32. divizije u Severinu. Vrijeme je lijepo. Brojno stanje 32. divizije iznosi 1216 boraca.

Jedinice na istim položajima. Produžava se paljenje i uništavanje šlipera (pragova) razrušene željezničke pruge u toku noći. Radi se na vojno-političkoj izgradnji boraca po jedinicama. Patroliranje po jedinicama ne vrši se savjesno.

Neprijateljske patrole probile se (kod Vel. Grđevca - Red.) kroz položaje III bataljona udarne brigade »Braća Radić« i otišle u pravcu Bjelovara.

Kod brigade »Matija Gubec« još uvijek se vidi aljkavost u neredovitom podnošenju izvještaja, dok kod Udarne brigade »Braća Radić« netočnost u podnošenju izvještaja, bez provjeravanja.

Pod pritiskom jedinica 10. i 6. korpusa neprijatelj je napustio Velike Zdence.

U 19 časova brigada »Matija Gubec« isprobala je pred borcima antitenkovski bacač da ih ubijedi u dejstvo tog oružja.

U 19.30 časova održano je savjetovanje (Štaba 32. divizije - Red.) sa komandantima brigada, komandantima bataljona, načelnicima štabova brigada i operativnim oficirima bataljona o manevarskom načinu vođenja borbe prema uputama izdatim od Glavnog štaba. Drugovi su učestvovali u diskusiji, ali diskusija nije bila na visini.

BORBE KOD SEVERINA, DAUTANA I PATKOVCA
(17. juna 1944. Sekc. Bjelovar 1:100.000)

Nakon zauzimanja Velikog Grdevca i bijega neprijatelja iz Velike Pisanice njegov IV »gorski zdrug« u Daruvaru našao se u okruženju. 17. juna

[2] Operativna zapovijest Štaba 32. divizije, op. broj 113/44 od 12. 6. 1944. Zabilježio je u Operativnom dnevniku 32. divizije 14. juna 1944. god. Miloš Manojlović, načelnik Štaba Divizije.

počeo se probijati preko Grubišnog Polja i Velikog Grđevca pravcem za Bjelovar. Kolona od 600 ustaša, 2 teška bacača mina, 1 brdskog topa i 3 laka tenka naišla je na položaje Udarne brigade »Braća Radić«. Tog trenutka u Štabu 32. divizije situacija nije bila jasna, jer je istovremeno stigla informacija da je oko 600 Čerkeza iz Bjelovara krenulo prema selu Brezovac (4 km j. od Bjelovara). Komandant Divizije Rade Bulat ocijenio je da bi to mogla biti prihvatnica koloni IV »gorskog zdruga«.

Brzim izviđanjem ustanovljeno je da na pravcu Patkovac-Bjelovar nema neprijatelja. Nakon toga komandant Divizije izdaje naređenje Brigadi »Braća Radić« da napadne glavninu neprijateljske kolone koja je izbila u selo Stara Rača.

Oko 16.30 sati primijećena je kolona koja se kretala od sela Drljanovac prema Dautanu. Štab Divizije donosi odluku da se 3. bataljon Brigade »Braća Radić«, koji se nalazio u Dautanu, prebaci preko pruge Bulinac-Bjelovar.

Neprijatelj je produžio prema Dautanu, s prethodnicom od 3 tenka od 7,5 tona. 3. bataljon krenuo je prema naređenju u pravcu Bjelovara, da bi na pogodnom mjestu sačekao neprijateljsku kolonu. 1. bataljon Brigade »Braća Radić« zauzeo je položaje na cesti Bulinac-Bjelovar, uz istočni rub sela Severin. U Severinu se nalazilo i 2. bataljon.

1. i 2. bataljon napali su začelje kolone, a 3. bataljon trebalo je da presiječe na pruzi kod Patkovca odstupnicu kako bi neprijatelja nabacio na Česmu i tamo uništio.

U isto vrijeme Štabu Brigade naređeno je da bataljon Brigade »Matija Gubec« u Cigleni sa 2 čete krene za Prespu, i ako se neprijatelj probije iz sela Patkovca, udari na cesti u njegov blok i uništi ga.

1. i 2. bataljon krenuli su poletno na zadatak. Nakon 30 minuta uspostavili su vatreni dodir s neprijateljem. Osjetivši napad jedinica na začelju, koji se u početku borbe pretvorio u gonjenje, neprijatelj je odmah vratio tenkove na začelje da bi se zaštitio i oslabio napad 1. i 2. bataljona. Ali bataljoni su jurišali i na tenkove. Neprijatelj se naprosto uzmuvao i počeo se vrtjeti u mjestu. Tada je 1. bataljon krenuo južnim rubom sela Dautan, dok je 2. bataljon pritisnuo sa sjeverne strane.

Neprijatelj je iz Dautana krenuo za Patkovac preko Severinskog potoka gdje je most već bio srušen. Ali neprijatelj je kasnije iskoristio daske srušenog mosta za prijelaz.

Vidjevši da neće moći izbjeći udarce Brigade »Braća Radić«, neprijatelj je na raskršću putova za Patkovac postavio teške mitraljeze i počeo pružati otpor.

Borci su i dalje jurišali želeći odsjeći neprijateljsku zaštitnicu i uhvatiti njegove ispravne tenkove. Nastala je krvava i ogorčena borba za tenkove. Teško je prosuditi da li je bio žešći napad Bataljona ili borba na život i smrt neprijatelja koji je nastojao spasiti veliki dio kolone u okruženju i svoje tenkove.

Borba je neprekidnim jurišima vođena do 02 sata 18. juna. Neprijatelj je ipak prebacio tenkove preko razrušenog mosta pa produžio prema Patkovcu. Očekivalo se da će 3. bataljon Brigade »Braća Radić« izvršiti svoj zadatak. Međutim, izvršio ga je samo djelomično. Probivši se iz Patkovca, neprijatelj se koncentrirao i počeo pružati ogorčeni otpor.

Goneći neprijatelja 1. i 2. bataljon zauzeli su položaje oko sela Patkovac s južne, istočne i zapadne strane. 2. bataljon je koncentrirajući veliki broj

automatskog oružja pokušao jednim vodom prodrijeti u Patkovac, ali je neprijatelj odbio taj pokušaj.

3. bataljon Brigade »Matija Gubec« uzalud je očekivao neprijatelja u Cigleni. Nije uspostavio sadejstvo s jedinicama Brigade »Braća Radić«.

Izvještaji s položaja u Patkovcu nisu stizali u Štab 32. divizije, pa je Štab procjenjujući situaciju po jačini vatre 19. 6. 1944. oko 01.30 sati izdao naređenje za prekid borbe.

Brigada je imala 6 mrtvih i 27 ranjenih. Poginuo je komesar 2. bataljona Brigade »Braća Radić« Anđelko Lupić, zamjenik politkomesara čete Antun Rojčević, komandir čete Franjo Grošić i drugi drugovi.[54]

Neprijatelj je imao oko 100 vojnika i oficira izbačenih iz stroja.

Borbe kod Patkovca i Dautana bile su djelomično uspješne, a mogle su biti još uspješnije da nisu počinjene neke greške i pokazane ove slabosti:

1) Slab rad izviđačkih jedinica i neodržavanje veza, te slabo uzajamno obavještavanje između štabova 28. i 32. divizije. Na primjer - 17. 6. ujutro jedinice 28. divizije vodile su borbu s »IV zdrugom« u Vel. Grđevcu, ali o tome nisu bile obaviještene jedinice 32. divizije koje su se nalazile na pravcu probijanja neprijatelja.

2) Sadejstvo između 28. i 32. divizije tog je dana podbacilo. Da su jedinice 28. divizije prešle u gonjenje zdruga i o tome pravovremeno obavijestile jedinice 32. divizije, neprijatelj bi bio sačekan na položajima iza sela Stara Rača-Severin i uništen.

3) Zbog sporosti manevra, poraz neprijatelja nije uspio u cijelosti. 1. i 2. bataljon nisu nastupali određenim pravcima, a 2. bataljon je prerano otvorio vatru. Vatru je trebao najprije otvoriti 1. bataljon.

4) Djelovanje 3. bataljona nije teklo po zamišljenom planu, jer Štab Bataljona nije uspostavio vezu sa Štabom Brigade, pa su njegove mogućnosti slabo iskorištene u izvođenju manevra i uništavanju neprijatelja.

5) Najveća greška počinjena je ostavljanjem protutenkovskog oružja (protutenkovske puške i »Johna Bulla«) u Ševerinu, iako je Brigada počela goniti neprijatelja koji se povlačio s tenkovima na zaštitnici. Dok su ta sredstva bila dopremljena, neprijatelj je već uspio prijeći u Patkovac, a poslije pod zaštitom tenkova organizirati obranu u samom selu. Tada je bilo mnogo teže likvidirati ga i zahtijevalo je velike gubitke Divizije.

6) Gonjenje neprijatelja, koje je odmah preduzeto, moglo je dati i veće rezultate i neprijatelju su se mogli nanijeti i mnogo veći gubici da je 3. bataljon Brigade »Matija Gubec« bio na vrijeme obaviješten i ostvario plan Štaba Divizije. Po planu Bataljon je trebao presresti i u bok udariti neprijateljsku kolonu kod Prespe, ali Bataljon je ostao bez veze.

I pored svih slabosti i propusta ova je borba pokazala veliku manevarsku sposobnost, hrabrost i odlučnost gotovo svih naših štabova, komandanata, komandira i komesara i njihovih zamjenika te boraca u gonjenju i izvođenju juriša na otvorenim prostorima jugoistočno od Bjelovara. Pripreme jedinica za ovu borbu, tj. postavljanje zasjeda radi osiguranja napada 28. divizije na Veliki Grđevac, bile su korisne.

U borbi kod Dautana i Patkovca posebno su se hrabrošću i inicijativom u vođenju borbe i organiziranju juriša istakli komesar Brigade Zlatko Rukavina i zamjenik komesara Ivica Gretić Marijan, komandant Brigade Ivan Vulić, načelnik Štaba Mustafa Heremić, koji nije napuštao položaj iako je bio teško ranjen u ruku, te komandiri četa Ivan Bojanić i Josip Ćorić, vodnici

[54] Poginuo je i Peti Drago.

Pero Vuković, Imbro Čičko, desetar Anka Vrzić, mitraljezac Stjepan Ovčarik i borac Mile Bosanac.[55]

Jedna od najvećih spoznaja iz iskustava borbe kod Dautana i Patkovca bilo je jačanje duha ofenzivnosti i spoznaja značenja brzine izvođenja manevra u gonjenju neprijatelja.

Poslije borbe 32. divizija se pokrenula prema Bilo-gori u sela Ravneš, Kašljevac, Orovački Vinogradi i Sveti Nikola.

> »U 19.30 sati održana je analiza borbe na dan 17. IV. 1944. godine Dautan -Patkovac, sa komandantima brigada, komesarima, pomoć, komesara brigada i nač. štabova brigada.
> Analiza i učestvovanje u njoj bilo je dosta živo i drugovi su pravilno ocenili nedostatke u vođenju borbe.«[56]

BORBE NA ZAPADNOJ BILO GORI - KOD HUDOVLJANA I GORNJIH SREDICA

(22. 6-28. 6. 1944, Sekc. Bjelovar, Čakovec 1:100.000)

Poslije borbi kod Severina, Dautana i Patkovca Divizija se počela postepeno pomicati prema zapadnoj Bilo-gori u širi rajon Koprivnice, Križevaca i Bjelovara. Uz put je propagirala mobilizaciju za jedinice 32. divizije u selima Velika i Mala Pupelica, Šandrovac i drugima.

20. juna 1944. u šumi kod Male Pupelice u 20 sati položilo je zakletvu 240 novih boraca. Tom prilikom govorili su komandant i komesar 32. divizije.

Prema naređenju Štaba 10. korpusa poslije zakletve izvršen je pokret po promjenljivom vremenu za sela Gornje Sredice i Donja Velika. Prije pokreta, oko 15.30 sati, upućuje se izviđački vod s obavještajnim oficirom Mirkom Horvatom u rajon dolaska Divizije.

21. juna u 08 sati u Gornje Sredice stigla je Brigada »Braća Radić«, a Brigada »Matija Gubec« u Gornji i Donji Maslarec i Gornji Križ. Nakon dužeg odmora, oko 17 sati, Brigada »Braća Radić« produžila je do Gornje Velike i Hudovljana gdje se zaustavila do novih pokreta i borbi. Štab Divizije bio je u Donjoj Velikoj.

U noći 21/22. juna u 23 sata Podoficirska škola 32. divizije izvršila je, radi ispitivanja budnosti i osiguranja, fingirani napad na Brigadu »Matija Gubec«, a izviđački vod Divizije na Udarnu brigadu »Braća Radić« u Gornjoj Velikoj. Jedna i druga brigada dobro su se snalazile i brzo odgovorile na »napad neprijatelja«.

Na Bilo-gori u rajonu Zdjelica očekivala se i 28. divizija.

Dolazak 32. divizije u neposrednu blizinu Koprivnice pojačao je nesigurnost ovoga ustaškog uporišta, pogotovu jer je na području Bjelovara primiješćena i 28. divizija.

22. juna vrijeme je bilo lijepo. Prije podne se izvodila vojno-politička obuka. Poslije podne je preko Jagnjedovca na položaj 2. bataljona Brigade »Braća Radić« naišla jedna ustaška satnija. Bataljon je bio na položajima iznad Hudovljana, a istureni dijelovi i na koti 304. Jedinice su se brzo snašle i prešle u protunapad tako da je neprijatelj pobjegao u Koprivnicu ostavljajući 1 mrtvog ustašu na poprištu, a 8 ranjenih uspio je povući sa sobom.

[55] **VII, Tom V, knj. 28, dok. 68, str. 322.**
[56] **Operativni dnevnik 32. divizije, str. 6.**

Bataljon nije imao gubitaka.

Štab je ispad neprijatelja prema položajima 32. divizije ocijenio taktikom ustaša da izvide položaje, raspored i jačinu partizanskih jedinica radi pripreme većeg napada. Zato su Brigadi izdana odgovarajuća naređenja i upozorenje za bolje noćno osiguranje i pripremu klopki neprijatelju, ako sutradan krene u borbu.

S obzirom na neprijateljsko izviđanje prošlog dana, Štab Divizije naredio je Brigadi »Braća Radić« da 23. 6. 1944. sa dva bataljona rano ujutro u 4 sata i 30 minuta posjedne kote 220 i 230, a jednim bataljonom kote iznad Gornje i Donje Velike i Hudovljana. Zadatak je tog bataljona bio da izviđa u pravcu Koprivnice i da u slučaju neprijateljskog nastupanja uspostavi s njim vatreni dodir, da ga ne prekida i da se povlači u sastav Brigade, a potom da zauzme položaje na putu Donja Velika-Gornje Sredice u šumi prema koti 220.

Takvim rasporedom trebalo je navući neprijatelja u dolinu između Udarne Brigade »Braća Radić»« i Gornje i Donje Velike i tu ga uništiti uz pomoć Brigade »Matija Gubec«, koja je ostala na istim položajima. Jedinice su izašle na položaje u određeno vrijeme.

Neprijatelj je u 8 sati i 30 minuta počeo nadirati od pravca Gornje i Donje Velike, ali i od Mosti-Poljančana, što se nije očekivalo jer su tamo trebale biti jedinice 28. divizije. Bataljon Brigade »Braća Radić«, koji je na tom pravcu bio na položaju, kreće za Gornje Sredice umjesto da se povlači u sastav Brigade. Bataljoni su tada napadnuti na kotama 220 i 230 iz tri pravca, iako nisu očekivali napade iz pravca Mosti. Uslijed nadmoćnosti i jake neprijateljske vatre bataljoni su se povukli prema Gornjim Sredicama.

Čim je Brigada »Braća Radić« prihvatila borbu s neprijateljem na koti 230, odmah je jedan bataljon Brigade »Matija Gubec« krenuo preko kote 304 iz Donjeg Maslarca prema Donjoj Velikoj. Osjetivši opasnost neprijatelj odmah produžuje za bataljonima Brigade »Braća Radić« prema Sredicama gdje je došlo do krvavih i teških borbi i hvatanja za gušu. Poslije nekoliko juriša i protujuriša Brigada se povukla i zauzela položaje na Svinču i Gornjem Križu.

Do 11 sati i 45 minuta Štab 32. divizije nije primio izvještaj o borbi Brigade »Braća Radić« dok nije stigao obavještajni oficir Brigade. Tada su odmah pokrenute ostale snage Brigade »Matija Gubec«. Jedan bataljon je zauzeo položaje: put Donja Velika-Gornje Sredice u šumi, te rubom šume prema Jakopovcu, dok je jedan bataljon dobio zadatak da napadne neprijatelja u Sredicama na koti 220.

Kad je neprijatelj osjetio približavanje bataljona Brigade »Matija Gubec«, u panici se počeo povlačiti u pravcu Pavlin-Kloštar-Bjelovar praćen vatrom jedinica Divizije. Bataljon Brigade »Braća Radić« iz Svinčine upućen je da neprijatelja u povlačenju prema Pavlin-Kloštru napadne s boka. Prije toga je jedna četa istog bataljona dobila zadatak da zauzme položaje na kosi paralelnoj s kosom na kojoj se nalazi crkva u Gornjim Sredicama, kako bi zatvorila put neprijatelju koji bi se tim pravcem povlačio. Četa nije izvršila zadatak, kao ni Bataljon, pa je neprijatelj uspio da se izvuče iz Gornjih Sredica bez gubitaka.

U ovoj borbi neprijatelj je imao 85 mrtvih i ranjenih. Zaplijenjena su 2 p. mitraljeza.

Gubici Divizije su bili 11 mrtvih i 22 ranjena.[57] Izgubljen je 1 p. mitraljez.

Borba na Bilo-gori kod Sredica imala bi povoljniji ishod da jedinice

[57] Poginuli su Čopor Dragutin, Malević Vojo, Martinović Marko.

Brigade »Braća Radić« nisu bile napadnute iz pravca s. Mosti, gdje je u noći 22/23. trebala stići 28. divizija. U Zdjelicama se nalazio Štab 10. korpusa i on je sam doživio iznenađenje. Samo zahvaljujući brzoj intervenciji 21. brigade 28. divizije, stvar se povoljno završila. Djelovanje neprijatelja na tom pravcu dokaz je planirane operacije »Bienenhaus« (košnica) usmjerene na jedinice 32. i 33. divizije u Moslavini 24. 6. 1944. U toj operaciji su učestvovali »1. gorski zdrug« i dijelovi »1. kozačke divizije«.

Najveći propust učinile su jedinice što su se povlačile prema Gornjim Sredicama umjesto kosom prema koti 220, prema putu koji vodi od sela Donja Velika do sela Gornje Sredice uz rub šume prema Jakopovcu. S te strane mogao se mnogo efikasnije neprijatelj tući u povlačenju prema Pavlin-Kloštru. Štab Brigade »Braća Radić« nije na vrijeme poslao izvještaj o situaciji na kotama 220 i 230 i o povlačenju za Gor. Sredice. To je imalo za posljedicu da se Brigada »Matija Gubec« sa zakašnjenjem uputi u aktivno djelovanje.

Pokazalo se i ovog puta da zbog nedostatka veze i stalnog sadejstva sa susjednim jedinicama, te neizvršenja naređenja na vrijeme, dobre zamisli i planovi za borbu s neprijateljem ostaju mrtvo slovo na papiru.

24. juna oko 9 sati neprijatelj je iz Koprivnice prodro s jednom bojnom gotovo istim pravcima sve do sela Gornje Sredice gdje su bile ustanove Bjelovarskoga partizanskog područja. One su se na vrijeme sklonile. Nakon borbe s jedinicama 28. divizije ustaše su se povukle istim pravcem preko Pavlin-Kloštra za Bjelovar. Uslijed slabe veze ni tog dana nije uspostavljeno zadovoljavajuće sadejstvo između 28. i 32. divizije u borbi s ustašama.

6. 1. ZAGORSKA BRIGADA U BORBAMA OD ZAGORJA DO BILO-GORE

. (23. 5.-25. 6. 1944. Sekc. Ptuj, Čakovec, Bjelovar 1:100.000)

Borbeni put 1. zagorske brigade od uspješne borbe za Mihovljan, poslije održane partijske konferencije u Trakošćanu 23. maja, vodio ju je za Plemenščinu. Na putu kroz Pregradu naišla je na neprijateljsku patrolu koja je odmah pobjegla. U Pregradi, tom najzapadnijem kotarskom mjestu u Hrvatskom zagorju, održan je miting. Narod je pozdravljao svoju brigadu u kojoj je bilo najviše njegovih sinova.

24. maja Brigada je već u Vel. Horvackoj. Bataljoni su se razmjestili: 1. udarni u Velikoj Horvackoj, 2. u selu Vrbini, a 3. u Glogovcu. Postavljene su zasjede na prilazima, ali tog dana neprijatelj je mirovao.

25. maja u noći jedna četa 3. bataljona napala je neprijateljsko uporište Sv.Križ i fingirano napala na Tuheljske Toplice. Napad na Sv.Križ nije uspio, jer je bio ranije otkriven. Napad je 27. maja 1944. ponovila 1. četa 3. bataljona, ali bez uspjeha. Uporište s oko 40 ustaša i teškim mitraljezom na tornju crkve nije se moglo zauzeti bez miniranja i teškog oružja. Bataljon je imao 2 mrtva i 5 ranjenih boraca. Ranjeni su komesar bataljona Pavunci i operativni oficir Šinik.[58]

Pojava Brigade u Zagorju kao da nije smetala neprijatelju i on nije napadao njezine položaje. Inicijativu je držao u svojim rukama Štab Brigade i Štab Zapadne grupe odreda.

2. bataljon je 2. juna 1944. krenuo u selo Brezje. Jedna četa prešla je

[58] Poginuo je Bene Željko.

rijeku Sutlu, na teritorij »Trećeg Reicha«, i zaplijenila veće količine kože i donova. 3. bataljon stigao je na sektor Klanjec-Zaprešić, smjestivši se u selu Strmec. Oko 10 sati na postavljenu zasjedu na cesti Klanjec-Dubravica naišlo je oko 30 ustaša u kolima. Primijetili su zasjedu i uspjeli pobjeći. Poslije podne oko 16 sati prema položajima Bataljona nastupala je jedna satnija ustaša u dvije kolone, jedna od pravca Kraljevca, a druga od Dubravke. Brzim i odlučnim napadom Bataljon je ustaše natjerao u bijeg s gubicima: 25 mrtvih, oko 15 ranjenih. Zaplijenjeno je 7 pušaka i nešto spreme i municije.

Vlastiti gubici su 1 mrtav i 4 ranjena. Među ranjenima bio je i komandant bataljona Ljuban Čolak.

U noći 2/3. juna točno u 24.00 sati u blizini Savskog Marofa pod rukovodstvom načelnika Štaba Brigade izvršen je prepad na »časnu radnu službu«.[59] Zarobljeni su svi pripadnici »časne radne službe« i zaplijenjeno 6 pušaka, zarobljeno 27 domobrana, 1 šmajser, dosta municije i 1 pokretna ljekarna.

Vlastitih gubitaka nije bilo.

1. udarni bataljon ostao je 5. juna 1944. u Velikoj Horvackoj, a jedna njegova četa krenula je na sektor Velikog Trgovišća da likvidira neprijateljsko uporište u selu Gredice. Četa se smjestila u selu Prosenik. Dolazak čete bio je odmah otkriven. Iz Zaboka je neprijatelj počeo gađati četu artiljerijom. Oko 11 sati nastupala je neprijateljska pješadija prema položajima čete koja se povukla u selo Jalčje. Oko 15 sati cestom je od Krapinskih Toplica naišao jedan kamion pun vojnika na koji je četa otvorila vatru. Kasnije je stiglo pojačanje. Četa se spretnim manevrom prebacila u selo Ravnice i izvukla iz pokušaja opkoljavanja. Neprijateljski gubici bili su 20 mrtvih 1 nekoliko ranjenih. Zarobljena je 1 puška.

Vlastitih gubitaka nije bilo.

2. bataljon 1. zagorske brigade pomakao se u selo Loku gdje je s jednom četom postavio zasjedu na cesti Podčetrtek-Sodna Vas. Zarobljena su 2 neprijateljska vojnika s potpunom ratnom spremom i 1 bicikl. Ubijeno je 8 neprijateljskih vojnika, a 9 ranjeno. Bataljon je bio bez gubitaka. Uvečer se nakon kraćeg odmora u Mrzlom Polju Bataljon povukao u Veliku Horvacku.

Nijemci i ustaše sa 5 ustaških bojni i 2 njemačka bataljona poduzeli su 6. juna 1944. ofenzivu na 1. zagorsku brigadu i Zagorski partizanski odred. U 6 sati ujutro neprijatelj je najprije napao na položaje 1. udarnog bataljona kod Tuhlja. Po cesti se kretala njemačka motorizacija sa 9 tenkova i 6 kamiona. Uslijed nadmoćnosti neprijatelja Udarni bataljon se povukao prema Desiniću. Neprijatelj je obasipao vatrom 3. bataljon Brigade koji je uspio održati položaje do 8 sati, kad je Brigada povučena prema Desiniću. Kako su Nijemci bili u Desiniću, Brigada je promijenila pravac povlačenja i povukla se na položaje južno od Sopota.

Pozitivno se zna da je neprijatelj imao 14 mrtvih i 20 ranjenih, ali se pretpostavlja da ih je bilo mnogo više. Oštećena su dva tenka i 1 kamion zapaljen. Zaplijenjene su 2 puške.

U Brigadi nije bilo mrtvih i ranjenih, nego samo 11 nestalih. Zagorski odred također je imao 14 nestalih.[60]"

[59] Časna radna služba je poluvojna formacija mobiliziranih omladinaca (u tzv. NDH) koja je služila za obavljanje raznih fizičkih poslova, kao npr. gradnja cesta, bunkera, popravljanje željezničkih pruga i si.

[60] Utvrđeno je da su poginuli Katalenić Ivan, Odorčić Ankica. Pavić Milan i Preglej Viktor.

U prvoj najvećoj borbi u dolini rijeke Sutle, zahvaljujući dobrom poznavanju terena i manevru svojih jedinica, 1. zagorska brigada je uspjela sačuvati živu silu i pretrpjeti nevelike gubitke, iako je neprijatelj na tom malom prostoru koncentrirao više od 3000 vojnika.

S područja Pregrade 1. zagorska brigada je 15. juna došla u rajon Golubovca. Oko 11 sati ustaše iz Zlatara napale su 1. i 3. bataljon. Međutim, Udarni bataljon je u toj situaciji brzo izveo manevar i napao ustašku kolonu koja je nastupala iz pravca Mača prema Petrovoj Gori i Sv. Križu. Iznenađene napadom s boka ustaše su počele bježati. Slično se dogodilo i ustaškoj koloni koja je napala 3. bataljon. Ustaše su se povukle prema Loboru ostavivši 4 mrtva i 7 ranjenih.

Između Štaba Brigade i Štaba Zapadne grupe odreda nakon ovih borbi nije bilo suglasnosti o tome da li da Brigada krene u pravcu Kalnika radi odmora i popune oružjem ili da samo njezin Udarni bataljon s ranjenicima i nenaoružanim ljudstvom ode u Moslavinu. Prevagnuo je stav Štaba Brigade i ona je 16. juna krenula preko Ivanščice k saobraćajnici Zagreb-Varaždin.[61]

18. juna Brigada se već obrela na padinama Kalnika u selima Kalnik i Kamešnica i, nakon kraćeg zadržavanja kod Apatovca, krenula na zapadnu Bilo-goru. Tu je 25. juna ušla u privremeni sastav 32. divizije razmjestivši se u selima Gornji Križ i Široko Selo.

BORBE U RAJONU RASINJE
(27. 6.-28. 6. 1944. Sekc. Čakovec 1:100.000)

26. juna 1944. sve su jedinice uključujući i 1. zagorsku brigadu, bile raspoređene u selima: Brigada »Braća Radić« Srijem i Vel. Branjska; Brigada »Matija Gubec« Peščenik i Paunovac; 1. zagorska brigada Gornji Križ i Široko Selo.

U toku dana jedna slabija satnija ustaša iz Koprivnice došla je do Velike Mučne. U selu se sukobila s patrolom Brigade »Matija Gubec«. Nakon kraće pucnjave ustaše su se povukle u Koprivnicu.

Uvečer je primljena informacija od obavještajne službe 10. korpusa da će neprijatelj 27. juna prebaciti ustašku bojnu »lovačkog zdruga« iz Križevaca u Koprivnicu. 32. divizija je zaposjela položaje uz cestu na sektoru: Grdak, kota 250, Donjara.

27. juna jedinice 32. divizije zauzele su te položaje i držale ih do 14 sati, a zatim se povukle na odmor. U 20 sati Divizija se pokrenula do Rasinje da bi kontrolirala pravac Koprivnica-Varaždin. 1. zagorska brigada ostala je na Bilo-gori.

28. juna oko 01 sati jedinice su zauzele slijedeće položaje: Brigada »Braća Radić«: Lukovec-Cvetkovec, Segovina oko kota 282, 278 i 249; Brigada »Matija Gubec«: Pesek k. 293, Leptan (k. 256), kota 228 i Razbojište. U toku dana neprijatelj je krenuo prema položajima brigada. U borbama je ubijeno više od 30 ustaša, a veći broj ih je ranjen.

Zarobljena su 2 ustaše i zaplijenjeno 11 pušaka, 2 šmajsera, 1 telefon, 1 bicikl, 2 motocikla i oštećen jedan tenk.

Gubici Divizije: 1 mrtav i 5 ranjenih.

U razdoblju od 13. do 29. juna Divizija je nanijela neprijatelju slijedeće gubitke:

[61] **U borbama kod Konjščine poginuli su Bedenik Mijo, a dan ranije Cvelja Dragutin i Fabijanić Juraj.**

250 izbačenih is stroja, 2 zarobljena; zaplijenjeno: 12 pušaka, 2 šmajsera, 2 p. mitraljeza i oštećen 1 tenk od 7,5 tona.

Vlastiti gubici: 18 mrtvih i 44 ranjena.[62]

Gubici u oružju: 1 p. mitraljez pao u ruke neprijatelja, a 1 oštećen bacačem.

Pored rukovodilaca poginulih u borbama kod Dautana i Patkovca te kasnije kod Sredica poginuo je i komandir čete Marko Martinović, politički delegat Vinko Videc i vodnik Vojo Malević.

U operativnom se izvještaju Štaba Divizije od 29. 6. 1944. konstatira:

> »U ovim borbama koje su vodile jedinice naše Divizije pokazalo se je da je moral boraca na velikoj visini, jer je njihovo nastupanje prema neprijatelju neustrašivo, sa mnogo odlučnosti i hrabrosti.
>
> Rukovodioci jedinica u borbama pokazali su hrabrost i odlučnost kao borci, ali kao rukovodioci ne raspolažu potrebnim znanjem za rukovođenje sa jedinicama u borbama.
>
> Službi izviđanja i veza rukovodioci, također, ne poklanjaju dovoljno pažnje i nisu dovoljno upoznati s njom.
>
> Teškom oružju ne znaju odrediti pravilno mjesto za vrijeme borbe i ne iskorišćavaju ga u potpunosti.
>
> Štab Divizije na vojnim savjetovanjima, koje održava poslije svake borbe, nastoji da ove nedostatke otkloni, a također i razradom i čitanjem referata, koje dobijaju pojedini rukovodioci.«[63]

Gornjim tvrdnjama treba dodati da su u posljednjim borbama moral i borbenost boraca i rukovodilaca bili na zavidnoj visini. Za rukovodioce se može još kazati da su previše istrčavali ispred svojih jedinica i nisu se dovoljno uživljavali u rukovodilačke uloge.

U obližnjim uporištima Ludbregu i Koprivnici ustaše nisu ni jednog dana mirovale. Ali ni Divizija nije držala uvijek iste položaje. Pokreti i zasjede na različitim mjestima postali su sve češća praksa.

29. juna oko 11 sati manja ustaška jedinica iz Ludbrega naišla je na zasjedu Brigade »Braća Radić« kod Sigečana. Poslije kratke borbe neprijatelj je razbijen i prisiljen da se s gubicima povuče u uporište.

Uvečer je 1. bataljon Brigade »Matija Gubec« napao na ustašku miliciju u Ivancu kod Koprivnice. Neprijatelj je međutim otkrio približavanje partizana selu i pobjegao.

Nakon povratka iz Ivanca Bataljon je oko 3 sata zauzeo položaje na Vincekovoj kosi, a jedan vod bio je izbačen na raskršće putova Vincekova kosa-Razbojište-rudnik ugljena da kontrolira pravac prema Koprivnici.

Ustaše su 30. juna oko 6.30 sati iz Koprivnice naišle na položaje Brigade »Matija Gubec«. Nastupali su u četiri kolone snagama jedne bojne, a motorizirani dijelovi s dva tenka krenuli su do sela Subotice.

1. bataljon je bio iznenađen, jer je neprijatelj uspio zaobići vod na položaju Vincekova kosa - Razbojište i zarobiti 1 teški mitraljez. Jedinice su se brzo sredile, krenule u napad i počele goniti neprijatelja sve do Koprivnice. Motorizacija u selu Subotici, koja je trebala presjeći eventualno povlačenje Brigade »Matija Gubec« prema Rasinji ili iz pozadine napasti na položaje Brigade, krenula je za ustaškom pješadijom prema Koprivnici.

Poslije podne neprijatelj je iz Koprivnice obnovio napade na položaje

[62] VII, Tom V, knj. 28, dok. 100, str. 522.
[63] VII, Tom V, knj. 28, dok. 100, str. 523.

Brigade. Brigada je tada bila spremnija i organiziranije je dočekala ustaše »V stajaćeg zdruga«. Odbivši prvi napad Brigada je odmah prešla u protunapad i ponovo natjerala ustaše da se spašavaju bijegom u Koprivnicu. Kad bi se ustaše našle u bezizlaznoj situaciji, razbijali bi oružje o drveće i ginuli boreći se do posljednjeg trenutka.

Tom prilikom ustaše su imale 20 mrtvih i oko 30 ranjenih. Na poprištu borbe neprijatelj je ostavio 6 mrtvih ustaša.

Zaplijenjene su 3 puške i 500 metaka.

Gubici Brigade bila su 3 mrtva i 8 ranjenih.

Tokom dana u borbi s ustašama iz Koprivnice i Ludbrega ubijeno je 45, ranjena su 52 ustaše i žandara i 15 zarobljeno.

Zaplijenjeno je 7 pušaka i 3000 metaka.

Gubici Divizije 4 mrtva i 10 ranjenih.[64]

Istog dana oko 20.30 sati brigade su se povukle s položaja na kojima su bile preko dana i krenule u sela bliže dolini rijeke Bednje gdje će narednih dana imati teške borbe. Brigada »Braća Radić« došla je u selo Prkos, Radeljevo selo, Ribnjak, a »Matija Gubec« u Vrhovac, Domaji.

7. BORBE U DOLINI RIJEKE BEDNJE
(2. 7-7. jula 1944. Sekc. Čakovec, Ptuj 1:100.000)

Poslije zimske ofenzive vojna i politička situacija na području Kalnika nije bila stabilna. Neprijatelj (»Crna legija« i »PTS«) je stalno upadao na slobodni teritorij i izazivao nesigurnost u radu i djelovanju organa NOP-a. Svaki dolazak većih jedinica odmah je bio popraćen brzom i agresivnom intervencijom iz ustaških uporišta Koprivnice, Ludbrega i Križevaca. Narod ustaničkih sela na Kalniku i rukovodstva NOP-a morali su napuštati svoja sela i sklanjati se u šume, u zemunice, ili se stavljati pod zaštitu jedinica. Jače ustaške posade bile su i u Varaždinskim Toplicama i Novom Marofu, a u uporištima u Brezničkom Humu i Kominu ustaše su osiguravale cestu Zagreb-Varaždin i sprečavale prelaz većih partizanskih jedinica u Hrvatsko zagorje.

BORBE KOD SVIBOVCA I LESKOVCA, NAPAD NA NOVI MAROF
(2-5. jula 1944. Sekc. Čakovec i Ptuj 1:100.000)

1. jula oko 16 sati 32. divizija sa svoje dvije brigade krenula je u dolinu rijeke Bednje gdje su jedinice stigle u 21.30 sati istog dana. Brigada »Braća Radić«: 1. i 3. bataljon smjestili su se u sela Fičur i Segled, a 2. bataljon i Štab Brigade u selu Svibovcu; Brigada »Matija Gubec«: dva bataljona u selu Leskovec, a jedan u selu Donja Poljana. Štab Divizije i Podoficirska škola stigli su u selo Jalševec.

Iz pravca Drenovca je 2. jula u 3 sata ustaški trup od oko 60 ustaša naoružanih sa 3 šarca, šmajserima, puškama i sa po 3 bombe krenuo cestom Drenovec između 1. i 3. bataljona prema Jalševcu. Ispred sela već ih je u noći otkrila Izviđačka četa Divizije. Zahvaljujući pripravnosti jedinica upozorenih od komandanta 32. divizije, partizani su uspjeli opkoliti trup i potpuno ga razbiti. To je učinio 2. bataljon Brigade »Braća Radić« u Svibovcu. Ustaše su

[64] **VII, Tom V, knj. 29, dok. 51, str. 279-293.**

imale 11 mrtvih, koje su ostavile na poprištu i veći broj ranjenih, a 1 ustaša je bio zarobljen. Ustaše su pripadale »brzom sklopu« iz Varaždinskih Toplica.

Zaplijenjen je 1 šarac, 1 smajser, 2 pištolja, 2 karabina, 10.000 metaka, te cijev od teškog bacača mina.

Gubici Brigade »Braća Radić« bili su 1 mrtav i 5 ranjenih boraca.

Oko 08 sati ustaše su krenule s dvije tankete iz Varaždinskih Toplica prema Svibovcu, gdje su dočekani protutenkovskim puškama i odbijeni.

Prepad ustaša u noći imao je za cilj dezorganizaciju jedinica i uništenje štabova da bi u sadejstvu s jedinicama »brzog sklopa« koje su krenule ujutro iz Varaždinskih Toplica priredio reprizu tragedije 4. bataljona Brigade »Matija Gubec« koji je 1. februara 1944. bio iznenađen u noći, napadnut i razbijen.

Napadi neprijatelja na jedinice 32. divizije bili su u najužoj vezi s neprijateljskim pothvatom prema Kalniku započetim od 1. i 2. bojne PTS-a, 1. pješačke pukovnije, njemačke bojne iz Varaždina, 1. satnije 3. bojne pukovnije PTS-a, 1. voda gorskih topova Domobranske središnje škole u Varaždinu.

1/2. jula 28. divizija - prema operativnom planu djelovanja - u dolini Bednje svojom prethodnicom 21. brigadom prihvaća iznenadnu borbu u susretu već kod sela Vrhovac i Prkos na Kalniku s gore navedenim neprijateljskim snagama i nanosi im velike gubitke.

Poslije borbe kod Svibovca jedinice su promijenile položaje, napustile su sela i prikupile se na Fičuru, Segledu, Medvedu i Višogredu.

3. jula je u selo Leskovec prebačen jedan bataljon Brigade »Matija Gubec« i Štab Divizije. U 10.30 sati primljena je depeša od Štaba Korpusa da 32. divizija treba da krene prema Novom Marofu. Odmah je upućen obavještajni oficir Divizije kapetan Mirko Horvat s izviđačima prema Kozjem Hrptu da ispita situaciju u Ljubeščici. Tom prilikom oni su uhvatili dva domobrana od kojih su dobili plan Novog Marofa.

Prema zapovijesti Štaba 32. divizije napad na Novi Marof je dobila Brigada »Matija Gubec«, a osiguranje prema Varaždinu kod Krušljevca imala je Brigada »Braća Radić«.

Napad na nepoznatog neprijatelja, o kojem jedinice nisu mnogo znale, počeo je u 01.00 sati, a završen je 4. jula oko 4 sata. Brigada se povukla sa 3 ranjena borca, jer je noć bila prekratka, a snage nisu bile dovoljne da bi se borba mogla uspješno voditi na glavnoj komunikaciji Zagreb-Varaždin.

Jedinice brigada - prešavši brdovite i pošumljene terene Kalnika (od 14 sati 3. jula bile su u stalnom pokretu, bez sna) - vratile su se na položaje: Brigada »Braća Radić« Fičur, Glavica i Višogred; u Svibovcu je isturena jedna četa, a u Horvatovcu jedan vod; Brigada »Matija Gubec« u sela Greščevina, Gornja i Donja Poljana; 1. zagorska brigada Medved i Leskovec.

Toga dana nije bilo borbene aktivnosti neprijatelja na položajima 32. divizije.

Ustaše su iz pravca Ludbrega 5. jula rano ujutro kroz šumu napale na 1. zagorsku brigadu na Medvedu.

Iznenadile su jedinice Brigade i prištapske jedinice 32. divizije. Bolnički vod ostao je gotovo bez sanitetskog materijala.

1. zagorska brigada je odmah potisnuta sa svojih položaja i povukla se na Višogred. Ustaše su nadirale iz pravca Varaždinskih Toplica i Ludbrega. Po povlačenju Brigade neprijatelj se od Piramide spustio u selo Leskovec, na Medvedu ostavio dio svojih snaga, a pobočnicu isturio prema Zagorskoj

brigadi na Višogredu. Poslije kratke borbe Brigada je potisnuta i neprijatelj je počeo nastupati prema visu Glavica, prethodno sipajući minobacačku vatru.

1. zagorska brigada, 2. bataljon Brigade »Braća Radić« i prištapske jedinice Brigade »Braća Radić« povukle su se na vrh Piramidu. Neprijatelj je nastupao ne samo od Višogreda nego i od Drenovica. 1. i 3. bataljon prebacili su se na visove nasuprot Glavice i držali je pod kontrolom.

Nakon povlačenja jedinica Divizije i Zagorske brigade neprijatelj se u više kolona preko Medveda, Leskovca i Svibovca kretao u pravcu Gornje Poljane, a zatim produžio u pravcu Varaždina. Jedna bojna - oko 400 ustaša - vratila se u Ludbreg.

Kod Gornje Poljane došlo je do lakšeg sukoba s Brigadom »Matija Gubec«. Brigada nije prihvatila odlučujuću borbu zbog predstojeće akcije na Ludbreg, pa se povukla.

Po odlasku neprijatelja Brigada »Braća Radić« i 1. zagorska brigada su se vratile na položaje Medved-Leskovec - da bi se jedinice odmorile i potom krenule na zadatak u vezi sa zapovijesti za napad 28. divizije (17. brigade) na Ludbreg. Iste večeri je u sastav 1. zagorske brigade stigao 1. udarni bataljon iz Moslavine.

Toga su dana jedinice Divizije i 1. zagorske brigade u borbama imale 1 mrtvog i 10 ranjenih boraca.

NAPAD NA LUDBREG

(5/6. jula 1944. Sekc. Čakovec 1:100.000)

U sklopu napada na Ludbreg je 32. divizija sa 1. zagorskom brigadom dobila zadatak da osigura pravac iz Varaždina i Varaždinskih Toplica. Jedinice su ovako postavile osiguranje:

Brigada »Braća Radić« na liniji Čičkovina-Hrastovljan. Jedan bataljon bio je u divizijskoj rezervi u selu Vrbanovac;

Brigada »Matija Gubec« kota 192, kota 158 ispred Vrbanovca, a jedan bataljon u rezervi u Vrbanovcu;

1. zagorska brigada sa dva bataljona zatvarala je položaje iznad Leskovca, a jednim bataljonom držala je Madaras, kota 295.

U toku noći jedna četa 3. diverzantskog bataljona izvršila je diverzije na cesti i pruzi Varaždin-Ludbreg.

Jedinice su na osiguranju ostale do 6. jula 1944. u 10 sati i 11 minuta kad su se po planu počele vraćati preko Bednje u pravcu Ludbreškog Ivanca i Apatovca, te povlačiti na Bilo-goru, budući da napad na Ludbreg nije uspio uslijed iznenađenja na koje su naišle jedinice 17. brigade i neočekivano velikih snaga neprijatelja (3-4 bojne).

Brigada »Matija Gubec« je u povlačenju imala zadatak* da osigura prvo izvlačenje Brigade »Braća Radić« i bataljona 1. zagorske brigade s Madarasa na visove iznad sela Leskovec (Medved). Nakon napuštanja položaja, na zasjedi na Madarasu ostala je Brigada »Matija Gubec« s tim da do 20.00 sati bude na Medvedu iznad Bednje i sela Leskovca. U 21 sat Brigada »Braća Radić« trebala je krenuti prema Ivancu kamo je 1. zagorska krenula još ranije.

Točno u 19.40 su Brigadu »Matija Gubec« napale ustaše koji su nastupali od Golog Brda prema Madarasu. Brigada je prihvatila borbu na bliskom odstojanju tako da su upotrebljene i ručne bombe. U isto vrijeme dok je

Brigada vodila borbu na Madarasu, ustaše su s tenkovima nastupale od Varaždinskih Toplica prema Leskovcu s očiglednom namjerom da odsijeku put povlačenja Brigadi »Matija Gubec«. Komandant Divizije je sa 2. bataljonom Brigade »Braća Radić« osigurao zaprečavanje mosta na Bednji kod sela Leskovec. On je radio-stanicom izdao naređenje Brigadi da promijeni pravac izvlačenja preko sela Slanje i dalje za Gabrinovec i selo Ivanec.

Razbivši napade neprijatelja Brigada se kod Slanja prebacila na desnu obalu Bednje i produžila prema Ivancu.

Poslije izvlačenja Brigade »Matija Gubec« sve jedinice Divizije bile su već u pokretu prema Ivancu i Apatovcu.

S malim zastojima i odmorima prebacile su se iz Ivanca preko Koprivničke Reke i Lepavine na Bilo-goru tako da su 7. jula u 15 sati sve jedinice Divizije i 1. zagorske brigade bile u selima: Brigada »Braća Radić« Srijem, Velika i Mala Branjska; Brigada »Matija Gubec« Većeslavac, Velike Sesvete i 1. zagorska brigada Ladislav.

Tokom marša nije bilo borbi.

8. BORBE 32. DIVIZIJE NA BILO GORI I U PODRAVINI

(8. jula-15. augusta 1944. Sekc. Čakovec, Bjelovar, Đurđevac 1:100.000)

Na novim odredištima su jedinice Divizije imale samo jedan dan odmora.

8. jula oko 11 sati dijelovi »1. pukovnije PTS-a« napali su 17. brigadu 28. divizije koja se nalazila u Hudovljanima. Ne prihvativši borbu, Brigada, koja se poslije gubitaka bataljona u Ludbregu počela sređivati, povukla se prema selu Mosti.

Oko 13 sati ustaše su iz pravca Male Mučne i Miličana počele nastupati prema koti 189 i Širokom Selu. Divizija je pomakla svoje jedinice da bi pustile ustaše da uđu između jedinica u klopku, a zatim da im protunapadima nanesu veće gubitke.

1. zagorska brigada zauzela je položaj Peščenica, kota 89, koju je trebala držati Brigada »Braća Radić«, ali je zakasnila. Jedan je bataljon uputila u Široko selo s tim da isturi osmatrače do crkve u Gornjem Križu.

Brigada »Braća Radić« trebala je zauzeti položaj kotu 189, Sv. Vid, kotu 204, Mala Branjska, Kamenik, a Brigada »Matija Gubec« ostala je u Velikim Sesvetama i u Većeslavcu.

Bataljon 1. zagorske brigade nije uspio zauzeti položaj u Širokom Selu, jer je neprijatelj već izbio u samo selo od pravca Male Mučne. Bataljon je bio prisiljen na povlačenje. Na kotu 189 još nije stigao bataljon Brigade »Braća Radić«, pa je tu kotu zauzela jedna četa 2. bataljona 1. zagorske brigade, a ostale snage bataljona zatvorile su pravac od Ladislava prema Širokom Selu u rajonu Peščenica.

Neprijatelj je svoje snage usmjerio prema Širokom Selu, a manji dio prema koti 189 s koje je potisnuo četu 2. bataljona 1. zagorske brigade. Kasnije je naišao bataljon Brigade »Braća Radić«, jurišao na kotu i protjerao neprijatelja u pravcu Širokog Sela.

U 18 sati 1. bataljon 1. zagorske brigade napao je na Široko Selo i natjerao neprijatelja na povlačenje. Istovremeno 2. bataljon Brigade »Braća Radić« dobiva zadatak da preko Donje Velike izbije na kote 220, 230 i 224 i na taj način presiječe neprijatelju odstupnicu preko Pavlin-Kloštra prema Bjelovaru.

Glazba prati odlazak dobrovoljaca u partizane u Koprivnici potkraj 1943. godine

Komanda mjesta oslobođene Koprivnice, novembra 1943. godine. U sredini komandant Ante Dobrila, do njega Stjepan Prvčić i Tomo Gaži, prvaci HSS-a, pripadnici NOP-a.

Spomen obilježje kod Ludbreškog Ivanca, mjesta formiranja Brigade »Braća Radić« 4. IX 1943. godine

Selo Lipovćani, gdje je 12. XII 1943. god. formirana Brigada »Matija Gubec«

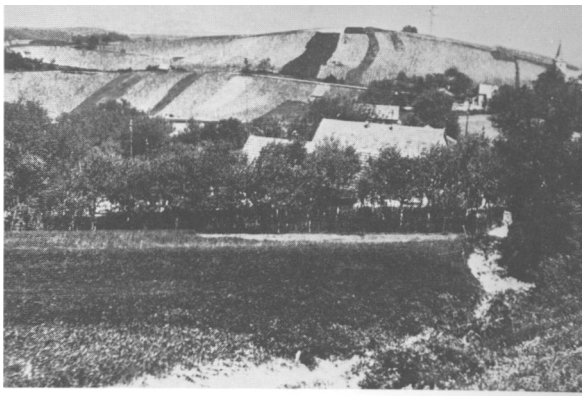

Brigada »Matija Gubec« polaže svečanu zakletvu kod sela Mala Pupelica

1. zagorska brigada u stroju u povodu proglašenja Udarnom brigadom, januara 1945. u Virovitici

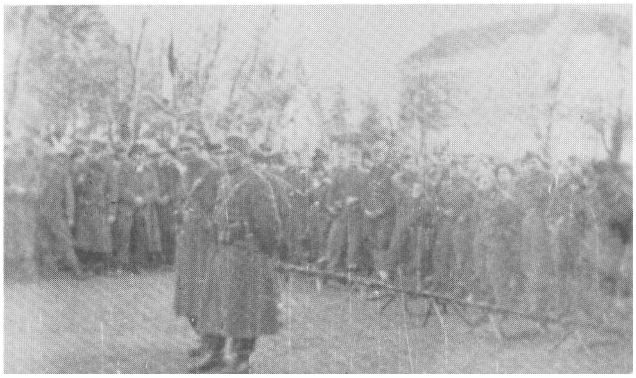

4. bataljon Brigade »Braća Radić« ulazi u sastav Podravske brigade u Đurđevca, decembra 1944. godine

Postrojeni bataljoni i okupljeni narod u povodu formiranja podravske Brigade »Mihovil Pavlek Miškina« u Đurđevcu 18. XI 1944. godine (snimio Martin Berta)

Borci Podravske brigade snimljeni u Đurđevcu 20. XI 1944. godine

Borci Đurđevačke partizanske udarne grupe pred »Katinom kućom«, svojom bazom na Mičetinskom brijegu, 17. VIII 1943.g.

Smotra 32. divizije u Velikim Zdencima 1945. godine

Dio Divizijske kolone u pokretu kraj Pupelice i Lasovca 1944. godine

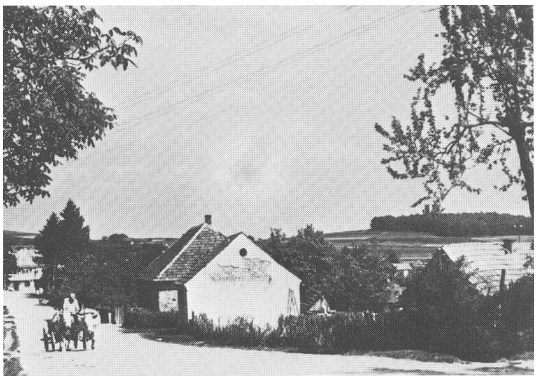

Selo Subotica u kojem je juna 1944. godine Brigada »Matija Gubec« razbila jedinice »V. ustaškoga stajaćeg zdruga« i potjerala ih u Koprivnicu

Smotra Brigade »Matija Gubec« u Pupelici

Selo Radešić u kojem su 21. I. 1944. godine 1. i 2. bataljon Brigade »Braća Radić« vodili tešku borbu protiv ustaša

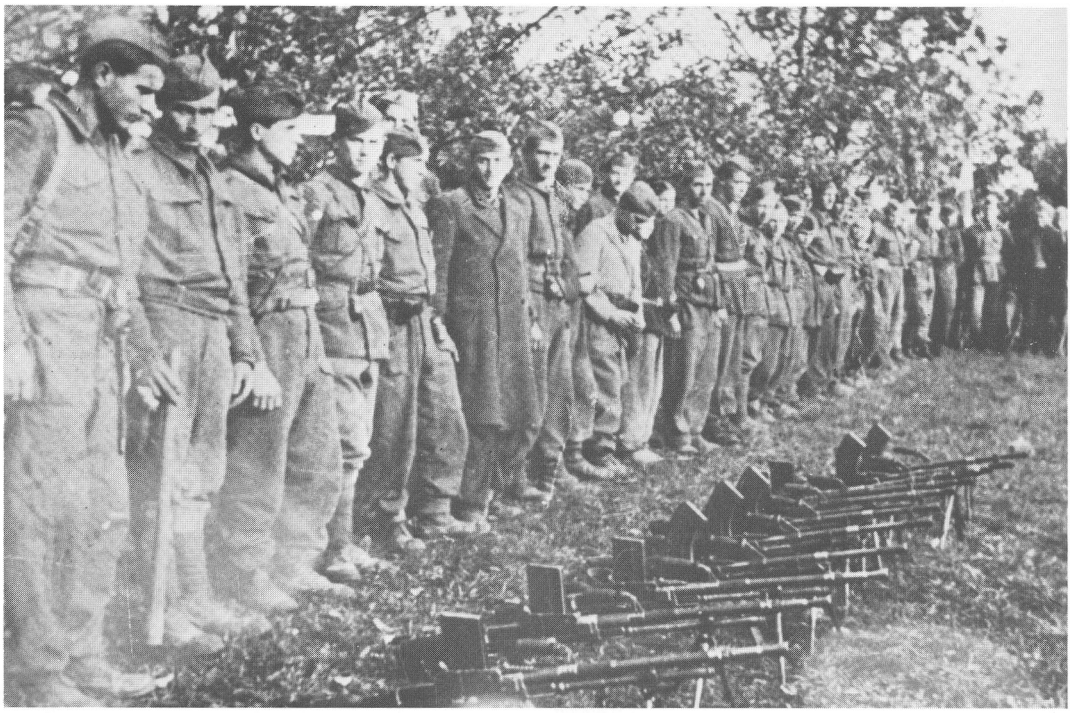

Ujesen 1944, u vrijeme zajedničkih operacija 10. i 6. korpusa i 7. banijske divizije za oslobođenje Podravine zaplijenjeni su ovi neprijateljski tenkovi i kamioni u Pitomači

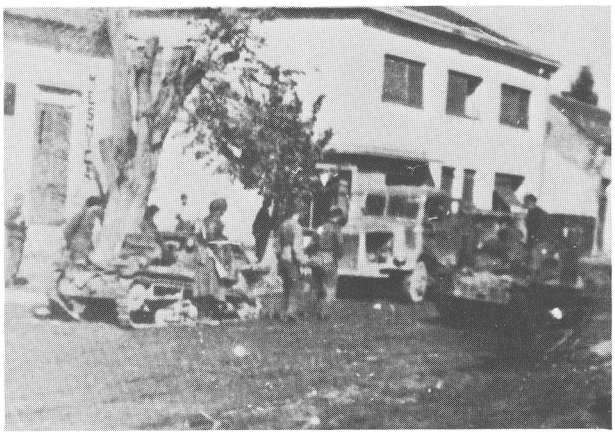

Selo Topolovac na Bilo-gori, u kojem je 5. VI 1944. godine 32. divizija nanijela teške gubitke Bobanovoj ustaškoj crnoj legiji

Na cesti u blizini sela Pece jedinice 32. divizije razbile su neprijatelja, a Brigada »Braća Radić« zaplijenila je ispravni tenk i dva topa kod Kamene Gorice

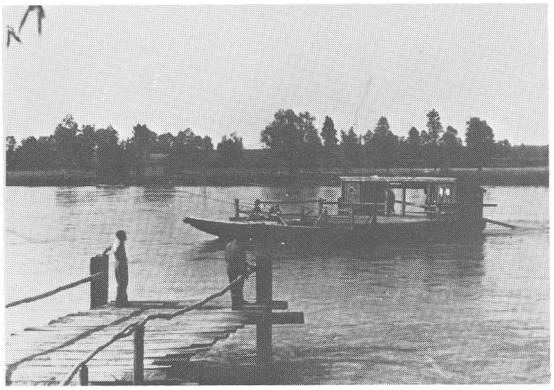

Skela u Drenovici gdje su brigade »Mihovil Pavlek Miškina« i »Braća Radić« forsirale Dravu i oslobodile Repaš i Golu 9. XII 1944. godine

Oficiri Brigade »Mihovil Pavlek Miškina« na obali Drave 8. XII 1944. god. prije forsiranja rijeke. Slijeva: Horvat Luka, Skupnjak Josip, Ibričić Vinko, Piskač Ivan i Martin Berta

Kalinovac kraj Podravskog Kloštra, gdje su 15. XII 1944. god. u teškim borbama Brigade »Braća Radić« s jedinicama 1. njemačke kozačke divizije poginuli istaknuti rukovodioci Brigade Totović Mirko i Musić Mirko, i uz mnogo drugih boraca ranjena i dva komandanta bataljona

I. bataljon Brigade »Braća Radić« sadejstvuje 1. bataljonu 1. zagorske brigade u borbi za Gornji Križ.

Pomenute jedinice u nastupanju prema Gornjem Križu nisu ostvarile potrebno sadejstvo i održavale vezu tako da su jedinice napadale frontalno umjesto udarom u bok i pozadinu da bi natjerale neprijatelja na povlačenje. Upravo iz tih razloga tri bataljona ne uspijevaju zauzeti Gornji Križ, pa 2. bataljon Brigade »Braća Radič« - koji je manevrom pokušao spasiti Gornji Križ - odjednom otvara vatru po 1. udarnom bataljonu 1. zagorske brigade. Manevrom preko Donjeg Maslarca i kote 224 i iza leđa neprijatelja 2. bataljon ugrožava njegov položaj u Gornjem Križu. Osjetivši da bataljoni manevrom opkoljavaju njihove položaje ustaše su se, koristeći se mrakom, izvukle iz sela i povukle preko Pavlin-Kloštra za Bjelovar.

Žestina borbi nije ni jednog trenutka slabila. Gubici neprijatelja - 35 ranjenih i 25 mrtvih od kojih su samo kod kote 189 ostavili petoricu - dovoljno svjedoče da neprijatelj nije štedio snage da odbaci partizane što dalje od Kalnika i od pruge i ceste Koprivnica-Križevci.

Gubici Divizije: 8 mrtvih i 13 ranjenih boraca.[65]

Borbe toga dana na Bilo-gori pokazale su da nema prijeko potrebnog sadejstva u jedinicama, ni unutar vlastitih jedinica ni između divizija koje su se našle na tom prostoru (28, 32, 33) i Štaba 10. korpusa. To je jedan od razloga što neprijatelj, iako je nastupao sa 3-4 bojne, nije pretrpio veće gubitke i nije bio bar djelomično onesposobljen da gotovo svakog dana u trokutu Koprivnica-Bjelovar-Križevci ofenzivno napada.

Po naređenju Štaba 10. korpusa 9. jula 1944. premještaju se jedinice. U nova mjesta kreću u 14 sati: Brigada »Braća Radić« u Veliku i Malu Branjsku, Srijem i Miličane; Brigada »Matija Gubec« u Gornje Sredice, a 1. zagorska brigada u Gornji i Donji Maslarac. Štab Divizije dolazi u Gornji Križ.

Uvečer u 21 sat održan je sastanak Štaba Divizije i Štaba 1. zagorske brigade radi analize djelovanja Brigade za vrijeme borbi.

Tog dana na tom dijelu zapadne Bilo-gore bile su i jedinice 33. divizije u širem rajonu Topolovca, dok se 28. divizija već 8. jula počela vraćati u Slavoniju.

10/11. jula 1944. godine 33. divizija je sa Štabom 10. korpusa napustila Bilo-goru i pošla u Moslavinu. 32. divizija i 1. zagorska brigada i dalje se zadržavaju na Bilo-gori.

II. jula nije bilo važnijih promjena i novosti. Iz brigada »Braća Radić« i »Matija Gubec« upućeno je 60 boraca s oficirom za naoružanje i jednim intendantom po naoružanje i opremu u bazu 10. korpusa kod Čazme.

12. jula 1944. oko 08 sati 4. bataljon 1. brigade 33. divizije dopremio je puške i municiju i drugu opremu za 32. diviziju. Štab Divizije da bi zavarao neprijatelja i prikupio jedinice - naredio je da se 1. zagorska brigada premjesti u Topolovac.

Naročitih aktivnosti neprijatelja nije bilo osim jedne izviđačke grupe od 20 ustaša u selu Sv. Petar Čvrstec. Izviđačka i obavještajna služba Divizije nisu otkrile nikakve ofenzivne namjere neprijatelja.

Zatišje nije dugo trajalo.

[65] **Poginuli su Herceg Ivan, Mustač Karlo, Petras Petar, Slovenec Vjekoslav, Štik Franjo i Vrhovski Ivan.**

PROBOJ OKRUŽENJA U JAKOPOVCU
(13. jula 1944, Sekc. Čakovec, Bjelovar 1:100.000)

13. jula u rano jutro Štab 32. divizije, iako još nije iz jedinica dobio prve izvještaje o aktivnostima neprijatelja, promijenio je mjesto boravka i prešao u Jakopovac da bi više bio u centru rasporeda jedinica. Štab Brigade »Braća Radić« premješten je u Gornji Križ. U Jakopovcu se nalazio i Štab 1. zagorske brigade.

U tom rajonu zapadne Bilo-gore su se u trenutku napada neprijatelja nalazili i: Komanda Bjelovarskog područja sa zaštitnom četom u selu Gornje Sredice; Bjelovarski partizanski odred sa Štabom i dva bataljona u selu Topolovac; bataljon 1. brigade 33. divizije u selu Topolovac i u Gornjim Sredicama okružni komiteti KPH i SKOJ-a, te ostale ustanove okružnih rukovodstava (NOO, JNOF i dr.).

Neprijatelj je započeo napade s »1. pukovnijom PTS-a« i »5. ustaškim djelatnim zdrugom (Crna legija)«, dijelovima »4. gorskog zdruga« pod nazivom grupa »Majer« (1 bojna 4. gorske pukovnije, 11. ustaška bojna i 1 baterija brdskih topova, te neke njemačke snage - četa feldžandara). Ukupne neprijateljske snage iznosile su oko 7500-8000 vojnika, koje su podržavala 3 aviona, 3 tenka i 1 baterija brdskih topova.

Borbene snage 32. divizije i drugih jedinica bile su oko 2000 sposobnih boraca naoružanih pješadijskim oružjem i s nekoliko protutenkovskih pušaka i topova 47 mm.

Oko 7.30 sati patrola Brigade »Matija Gubec« otkrila je jake ustaške snage u selu Poljančani. Istovremeno u Štab 32. divizije stiže vijest da ustaše nastupaju iz pravca Sokolovca i da su njihove prethodnice stigle u Miličane i Srijem. Nešto kasnije stigla je vijest da feldžandari od Domankuša nastupaju prema Topolovcu. Tog su se trenutka u Topolovcu nalazili Bjelovarski odred, 4. bat. 1. brigade 33. div. i jedan bataljon 1. zagorske brigade. Po pravcima nastupanja bilo je jasno da je neprijatelj svoju ofenzivu istovremeno započeo iz Koprivnice, Bjelovara, Križevaca i Rovišća. Kolona koja je kretala od Koprivnice imala je u svom sastavu tenkove i kamione. Dio snaga iz Bjelovara nastupao je preko sela Kapele, a zatim se jedan dio odvajao i išao na selo Zdjelice prema Gornjim Sredicama. Ustaše iz Koprivnice preko Miličana nastupale su i od Donje Velike. Iz Novigrada Podravskog ustaše su nastupale pravcem Poljančani-Gornje Sredice, a iz Križevaca za Ladislav ostavivši dijelove u selu Povelić.

Nastupanje neprijatelja istog dana iz različitih pravaca otkriva njegove namjere da opkoli partizane na užem prostoru sela Gornje Sredice, Jakopovac, Topolovac. Štab 32. divizije odmah procjenjuje veliku opasnost od okruženja i uništenja Divizije. Komandant Rade Bulat, načelnik Štaba Miloš Manojlović Mima i komesar Ivo Robić donose odluku o hitnom izvlačenju Divizije iz okruženja uz potrebu obraćanja posebne pažnje glavnoj ustaškoj koloni na pravcu Gornje Sredice. Udarnoj brigadi »Braća Radić« izdano je naređenje da dva bataljona iz Širokog Sela prebaci na kotu 224, raskršće kod Jakopovca, a jedan bataljon da zadrži u Gornjem Križu. U selo Topolovac poslani su komesar 1. zagorske brigade Đuro Srnec i načelnik štaba Stjepan Sutlar (Josip Podboj) da objedine rukovođenje jedinicama Bjelovarskog odreda, 4. bataljona 1. brigade 33. divizije i 1. zagorske brigade.

Naređenje Štaba Brigade »Braća Radić« nije stiglo pravovremeno, jer je bila prekinuta veza preko telefonske centrale Bjelovarskog područja u Gornjim Sredicama.

Borbe s neprijateljem kod Sredica, koje je uporno i žilavo branila Brigada »Matija Gubec«, bile su vrlo teške. Tri puta je 3. bataljon protunapadom izbacivao neprijatelja iz sela. U četvrtom napadu ustaše su uspjele potisnuti bataljon prema selu Brezine. Ocjenjujući oštrinu i težinu borbe kod Sredica, Štab Divizije izdao je naređenje da se 1. zagorska brigada, bez jednog bataljona, prebaci na položaj iznad sela Tvrda Rijeka i tako ojača desno krilo Brigade »Matija Gubec«. Svaki čas se očekivao dolazak 3. bataljona Brigade »Braća Radić« koji je trebao ojačati lijevo krilo položaja Brigade »Matija Gubec«.

U međuvremenu neprijatelj je zauzeo kotu 224 i uspio se ukliniti na spoju između 3. bataljona Brigade »Braća Radić« i Brigade »Matija Gubec« kod Brezine. U toj situaciji 3. bataljon nije bio sposoban potisnuti ustaše na lijevom krilu Brigade, jer se neprijatelj od Donje Velike približio Gornjim Sredicama. Istovremeno u Štab Divizije stiže izvještaj da neprijatelj nastupa i od Domankuša. Jednom kolonom kreće za Turski Breg, a drugom prema Jakopovcu gdje se na položaju nalazila samo Podoficirska škola 32. divizije.

U toj situaciji 3. bataljon Brigade »Braća Radić« odmah dobiva naređenje da zauzme položaj na groblju u Jakopovcu i štiti odstupnicu jedinicama 1. zagorske brigade, 1. i 2. bataljonu Brigade »Braća Radić« i Bjelovarskomu partizanskom odredu. Prodorom neprijatelja prema Jakopovcu zaprijetila je najveća opasnost da bude presječen manevar jedinica po unutarnjim pravcima. Štab Divizije je tu opasnost od početka borbe uočavao i zato je pokretao jedinice prema Tvrdoj Rijeci imajući u vidu pravac izvlačenja Divizije preko Tvrde Rijeke i Lipovog Brda, te dalje u pravcu Šandrovca.

Izvlačenje navedenih jedinica iz Jakopovca bilo je praćeno jakom neprijateljskom unakrsnom minobacačkom i artiljerijskom vatrom. Uslijed sužavanja prostora na tom pravcu problem su još zadavale za izvlačenje nedovoljno organizirane jedinice Bjelovarskog područja, komore i prištapske jedinice brigada i Divizije. One su svojim grupiranjem bile idealne mete neprijateljske artiljerije i minobacača.

Neprijatelj koji je nastupao od Domankuša uočio je izvlačenje jedinica iz sela Jakopovca i ubrzao prodor prema selu. Bjelovarski partizanski odred i bat. 1. zagorske brigade napustili su položaje i počeli se bez borbe povlačiti u pravcu Tvrda Rijeka-Konjska Šuma.

1. i 2. bataljon Brigade »Braća Radić«, koji su se iz Gornjeg Križa preko Jakopovca povlačili u pravcu Malog Križa, udarili su u bok neprijatelja u nastupanju od Domankuša i Topolovca i nanijeli mu osjetne gubitke. 3. bataljon Brigade »Braća Radić« držao je položaje na groblju sve dok se i posljednja jedinica nije izvukla prema Tvrdoj Rijeci. U to vrijeme neprijatelj je od kote 224 prodro u Jakopovac gdje je počeo dovoditi svoju komoru. Bataljon je dijelom svojih snaga izvršio snažan protunapad upotrijebivši fosforne ručne bombe i odbacio ustaše iz Jakopovca. Zatim se po dijelovima izvlačio za ostalim jedinicama 32. divizije u pravcu Konjske Šume.

Prištapske jedinice i dijelovi komora brigada i Divizije i Bjelovarskog područja s komesarom Divizije Ivom Robićem naišli su na neprijatelja koji ih je dočekao vatrom u šumi ispred Tvrde Rijeke.

Dio jedinica se odvojio i s Robićem produžio prema Moslavini, a drugi prema Visovima.

Na Visovima su se sve jedinice prikupile i sredile. Za to vrijeme poslane su patrole da pretraže teren i prikupe zaostale borce i oružje, te pruže potrebnu pomoć i u selu mobiliziraju potreban broj kola za prevoz ranjenika.

Zadržavajući se u Visovima, Štab Divizije mogao je ocijeniti da usprkos

neposrednoj blizini Bjelovara iz tog pravca ne prijeti nikakva opasnost. Pripremivši kolonu za pokret u pravcu Šandrovca, Štab Divizije je namjeravao proći kroz Bjelovar. Ali s obzirom na to da je više od 20 ranjenih boraca bilo u koloni i da je izgubljena veza s partizanskim jedinicama Divizije i komesarom Ivom Robićem, zaključio je da bi to bilo rizično. Donesena je odluka da s Visova kolona s ranjenicima zaobide Kapelu s južne strane, zatim krene prema Lipovu Brdu, prođe pored Rakitnice i Čurlovca preko tunela Paulovac za Šandrovac.

Neprijatelj je ubrzo naišao za kolonom prema Lipovu Brdu, ali, čuvši od naroda kolike su partizanske snage prošle, zadržao se u selima oko ceste u blizini Lipova Brda i nije se odlučivao da prati divizijsku kolonu.

Gubici jedinica u proboju okruženja bili su: 27 mrtvih, 24 ranjena i 43 nestala borca.

Od rukovodilaca - u ovom razdoblju - poginuli su Tucman Stjepan, komandir čete, Herceg Ivan, polit, delegat, Krog Stjepan, sekretar SKOJ-a, Cerovec Josip, vodnik - svi iz 1. zagorske brigade.

Ranjeni su kapetan Vulić Ivan, komandant Udarne brigade »Braća Radić«, Robić Ivan, komesar 32. Divizije, Fras Ivan, referent saniteta Divizije, vodnik Horvat Franjo, Jarčinović Ivan, polit, komesar bataljona, Šimunović Mirko, stariji vodnik, Štritof Franjo, pom. politkomesara čete i desetar Groz Zvonko.[66]

Izgubljeno oružje: 2 protutenkovske puške (1 puška je bila sakrivena), 1 protutenkovski bacač, 1 puška i 2 puškomitraljeza i 6 nagaznih mina.

U dnevnom »izvješću« I a broj 199/44 od 17. jula 1944. neprijatelj o borbi kaže:

> »U nastavku podhvata u s.z. dielu Bilo Gore 13. VII potučeni su dielovi dviju partizanskih nazovi »divizija« u području 15 km s.s.z. Bjelovara. Naše borbene skupine, koje progone potučenog neprijatelja stigle su do 5 km s.i.i. 22 km i. j.i. Bjelovara.
>
> U ovim borbama palo je 112 partizana (izbrojeno). Plien: 7 strojopušaka, 2 strojnice, 96 pušaka, 1 pokretna štamparija, 4 krugovalnika, 100 kgr. eksploziva, velik broj mina, velike količine stijeljiva i više kola s obskrbom.«[67]

Borbe koje je Divizija vodila u početku jula u dolini Bednje, neuspjeli napad 28. divizije na Ludbreg i borbe na zapadnoj Bilo-gori 8. i 13. jula 1944. treba posmatrati u najužem smislu riječi u vezi sa operativnim planom njemačke okupacione vojske u Hrvatskoj i njemačkoga vrhovnog komandiranja.

[66] Izvještaj Štaba 32. divizije od 17. jula 1944. Oper. broj 155/44. VII, Tom V, knj. 29, dok. 51, str. 293. Poginuli su i Hrbut Josip, Osman Luka i Tuđiš Slavko iz Brigade »Braća Radić«, Besednik Franjo, Božić Miško, Fenjkutić Marica, Filković Ivan, Gluhak Stjepan, Gmajnički Slavko, Grgeč Mato, Halambek Franjo, Kovač Slavko, Martinko Drago, Podvalej Viktor, Saronja Adolf, Toni August, svi iz 1. zagorske brigade, te Korpar Đuro iz Brigade »Matija Gubec« i drugi, neutvrđeni. (Red.) Preostali dio 1. udarnog bataljona 1. zagorske brigade i dio 2. bataljona brigade »Matija Gubec« dobili su zadatak od komandanta 32. divizije Rade Bulata da pod svaku cijenu brane odstupnicu Divizije. U ovim borbama sa Bobanovim ustašama istakle su se drugarice Manestar Desa, omladinski rukovodilac, i Đundek Štefica, bolničarka u 1. udarnom bataljonu. Vidi dokumenat Krkač Stjepan, Kreber Štef, Sjećanja na završnu borbu kod Jakopovca, Muzej revolucije Varaždin. U izjavi grupe boraca i rukovodilaca 1. zagorske brigade (Ivice Gretića, Dragutina Rafaja, Mije Pavliše, Mirka Beloševića, Stjepana Krkača i Drage Rahle) tvrdi se da je samo 1. zagorska brigada imala 86 poginulih, ranjenih i nestalih. Ili ukupno u toj borbi 180 mrtvih, ranjenih i nestalih.

[67] VII, Tom V, knj. 29, dok. 133, str. 733.

Iz zapovijesti komandanta 69. armijskog korpusa za naročitu upotrebu od 7. jula 1944. generala Auleba Helgea »Poglavnikovu tjelesnu zdrugu« za djelovanje u operaciji »Rouen« na širem području Kalnika, vidi se da je njegova namjera bila:

> »Neprijatelja koji se nalazi na planini Kalnik treba opkoliti sa sjeverozapada, zapada, jugozapada i juga i posle toga napadom sa istoka i jugoistoka razbiti.«[68]

U operaciji je uz ustaške snage (PTS i V stajaći zdrug) bilo predvideno sudjelovanje i dviju taktičkih grupa mađarske okupacione armije i dijelova njemačkih jedinica 187. divizije.

Operacije »Bienenhaus« i »Rouen« pokazuju da je njemački okupator bio u operativnom pogledu najneposrednije zainteresiran da se područje 10. korpusa sjeverno od linije Zagreb-Koprivnica očisti od partizanskih operativnih jedinica i brojno jačih partizanskih jedinica koje bi mogle ugrožavati njegove putove prema Njemačkoj.

U potvrdu takve ocjene govori i dio izvještaja komandanta Jugoistoka od 14. jula 1944. Vrhovnoj komandi Wehrmachta, u kojem se o djelovanjima na području jugoistoka kaže:

> »ROUEN«, Sopstvene borbene grupe: 1. ojačani puk Divizije poglavnikove tjelesne garde, sa linije Križevci-Koprivnica, 1. puk 5. ustaške brigade iz Novigrada i delovi 4. hrv. brd. brigade (4. gorski zdrug poznat imenom grupa »Majer«), 1. bojna 4 gorske pukovnije, 11. ustaška bojna i jedna bitnica[69] i 1. polic, bataljon iz Bjelovara, 13.7 u uspješnoj borbi s jakom bandom u rejonu severno-severozapadno od Bjelovara.
>
> U gonjenju delova neprijatelja koji se povukao prema jugoistoku dosegnut rajon 10-15 km s.i. od Bjelovara. Namera za 14.7: Gonjenje načetog neprijatelja prema jugoistoku, pretičući s delovima izbacivanjem unapred motoriziranih delova na drumu Durdevac-Virovitica. Znatni neprijateljski gubici, izveštaj sledi.«[70]

U analizi borbi kod Sredica 13. jula 1944. od 18. jula 1944. Štab 32. divizije među ostalim kaže:

> ».. .Vojno-obavještajna služba naših štabova nije zabilježila u svojim izvještajima koncentracije neprijatelja u uporištima Bjelovar, Koprivnica, Novi Grad, Đurđevac i Križevci. 11. VII. 1944 godine bili smo obaviješteni daje u Koprivnicu navodno stiglo iz Ludbrega tri bojne P.T.S.-a, ali je ta obavijest 12. VII. 1944 god. preko vojno-obavještajne službe bila demantovana i neprijatelj je navodno krenuo iz Koprivnice za Ludbreg...
>
> Odstupanje naših jedinica bilo je organizovano i po planu. Najljepši primjer vojničkog odstupanja bila je Udarna Brigada »Braća Radić«, koja je kroz najtežu vatru minobacačku i artiljerijsku, odbila kontrajurišem juriš neprijatelja koji je već bio prodro kod Jakopovca do crkve (I. i II. bataljon) koji je izvršen bez i jednog gubitka, a neprijatelju naneseni gubitci preko 30 mrtvih i ranjenih. III. bataljon iste Brigade na južnom dijelu sela odbijao je sve navale neprijatelja iz pravca Domankuša i kote 132. III. bataljon Udarne Brigade »Braća Radić« bio je zaštitnica svih snaga koje su se povlačile i taj zadatak izvršio je u potpunosti i onda kada su neprijateljski tenkovi prodrli u Jakopovac, bataljon je vojnički odstupao, prebacujući desetinu po desetinu i nije imao

" VII, Tom XII, knj. 4, dok. 89, str. 397-405.
Bitnica je baterija brdskih topova u ustaškoj terminologiji.
VII, Tom XII, knj. 4, dok. 92, str. 416-417.

gubitaka od tenkova. Jedinice, pošto su bile u Konjskoj Šumi i Visovima sređene potpuno su vojnički odstupale. Nered za vrijeme odstupanja unijele su komore i specijalne štapske jedinice koje nisu bile po štabovima vođene nego više prepuštene same sebi.«

Dalje štab Divizije zaključuje:

»Borba kod Sredica pokazuje da smo onog momenta kada je nastupao neprijatelj pravilno ocijenili njegove namjere i snage i donijeli odluku da se probijemo u pravcu Lipovog Brda-Čurlovca...«
i dalje:

1) Rokiranje jedinica kako je bilo predviđeno po planu nije bilo pravovremeno izvršeno, pošto je centrala u Sredicama bila iskopčana. To je bio momenat kada je odluka bila presudna, a veza je zatajila.

2) Brigada »Matija Gubec« nije na vrijeme izašla na položaje Mala Konjska Šuma-Brezine i dozvolila time neprijatelju da izbije na put Gor. Sredice-Gor. Križ i uklini se u naše položaje.

3) Veza sa Štabom Gupčeve Brigade i Topolovcom i Štabom Udarne Brigade »Braće Radića« funkcionisala je dok nije bila isključena centrala, što je bilo presudno za razvoj borbe i rad naših jedinica...

4) Borbena saradnja jedinica ovoga puta došla je do punog izražaja kod jedinica Udarne Brigade »Braće Radića« koje su se uzajamno potpomagale, štitile jedna drugoj odstupnicu i zajednički napadale na neprijatelja. Bataljoni Brigade »Matija Gubec« nisu ostvarili tu saradnju kao ni Bjelovarski Odred, IV. bataljon I. Moslavačke Brigade i III. bataljon I. Zagorske Brigade i ako su imali zajedničko rukovodstvo (načelnik štaba i politkomesar I. Zagorske Brigade). Štab Zagorske Brigade nalazio se na koti 230 i nije uopće surađivao sa Štabom Gupčeve Brigade i ako je II. bataljon I. Zagorske Brigade koji je držao kotu 230 imao zadatak da štiti leđa Gupčevoj Brigadi i bude prihvatnica jedinica koje se povlače od Jakopovca. Štab te Brigade dozvolio je da prekine kontakt sa Gupčevom Brigadom. Razumljivo je da uslijed ovakvog držanja ne može biti potpune pobjede nad neprijateljem i situacija bi se mnogo teže razvijala da nije podoficirska škola sa izviđačkim vodom Divizije i sa Štabom Divizije izbila na kotu 230 i naredila II. bataljonu (komandantu bataljona) - (naređenje je izdao komandant Divizije R. B. - Red.) da bataljon štiti odstupnicu (jedinici) koja se povlači od Jakopovca...

5) Štabovi brigada pokazali su veliko nerazumijevanje i nepravilno upotrebljavanje specijalnih jedinica (čete za vezu, bol. voda, izviđača itd.) koje redovno kada se zapuca šalju ispred jedinica, a ne poduzimaju potrebne mjere da bolničkim vodom pojačaju sanitet u borbi, četom za vezu osiguraju vezu sa svim jedinicama i susjedima, a izviđačima vrše osmatranje bojnog polja. Razumljivo je da tako jedinice kada se nađu bez jedinstvene komande naiđu na neprijatelja i budu razbijene, dok se može lijepo konstatovati u stalnim našim borbama da zbog toga ne uspjevamo u potpunosti izboriti pobjedu nad neprijateljem, jer su sanitet, veza i osmatranje bojnog polja dosta slabi i o neprijatelju za vrijeme borbe malo se zna, a ranjenici i mrtvi nisu pravovremeno evakuirani.

6) Odstupanje jedinica pokazuje da pravilnim vojničkim odstupnim maršom jedinica je u stanju da se pod najtežim uslovima bori i uspješno izvlači iz kliješta neprijateljskih. Ako se specijalne jedinice pravilno upotrebe spriječit će se grupiranje na položajima i otkrivanje položaja, jer najčešće komore i ostale

jedinice pri štabovima slikaju se po položajima (otkrivaju svoj položaj) koji su onda meta neprijateljskog teškog oružja.«[71]

Proboj i izvlačenje 32. divizije iz neprijateljskog okruženja kod Jakopovca sadrži sve karakteristike borbe jedne suvremene divizije u drugome svjetskom ratu. Za borački i rukovodilački sastav Divizije imali su izuzetno veliko značenje kao novo iskustvo: puka u komandiranju, procjeni situacije, izboru pravca proboja i organizaciji sadejstva i veze.

U Štabu Divizije bilo je već od prvog izvještaja jasno da neprijatelj želi brzim prodorom kolona iz dva suprotna pravca Poljančani-Sredice i Domankuš-Topolovac-Jakopovac, ostvariti taktičko okruženje, razbiti poredak Divizije i po dijelovima je razbiti i uništiti.

Štab Divizije odmah je spoznao kao ozbiljno upozorenje činjenicu što neprijatelj ne ispoljava veću aktivnost od ceste Koprivnica-Križevci. Poznavajući agresivnost i odlučnost neprijatelja u borbama u početku jula na Kalniku i u dolini Bednje Štab je spoznao da neprijatelj želi pod svaku cijenu taj prostor osigurati za svoje slobodno djelovanje. Danas se analizom zapovijesti i izvještaja 69. armijskog korpusa njemačke armije od 7. jula 1944. može bez ikakvog pretjerivanja dokazati da je za njemačkog okupatora svako djelovanje jedinica kao što su divizije sjeverno od linije Zagreb-Koprivnica -Mađarska bilo najneposrednije ugrožavanje putova evakuacije i izvlačenja njegove okupacione armije iz Jugoslavije.

Ustaše su dobro znale da su najčešći i najsigurniji prelazi partizana kod Donjare i Lepavine na cesti i pruzi Križevci—Koprivnica i zato su u toj borbi pokušali pribjeći lukavstvu. Zaposjeli su jednom bojnom položaje od Sokolovca do Donjare i čekali da partizani s Bilo-gore krenu na Kalnik. Međutim, Štabu Divizije nisu promakle dvije činjenice: velika nasrtljivost i upornost neprijatelja u toku borbe. Isto tako registrirana je i neaktivnost neprijatelja na odsjeku Sokolovac-Donjara, u cilju zavaravanja partizana u slučaju njihova povratka na Kalnik. Naknadni podaci u potpunosti su potvrdili takvu procjenu i odluku Štaba Divizije.

Posebno treba naglasiti da je osobna i kolektivna hrabrost i odlučnost boraca i rukovodilaca Divizije da probiju neprijateljski obruč bio jedan od najpresudnijih činilaca, što je još jednom samo potvrdilo visok moral i primjerenu borbenost.

Na kraju, iako štabovi i rukovodioci nisu imali dovoljno vojničkog i stručnog znanja i iskustva za vođenje borbe u takvim uvjetima, oni su u ograničenim mogućnostima održavanja veze pokazali potrebnu inicijativu, znanje i vještinu za organizaciju sadejstva i brzo izvođenje protunapada u zaštitnim borbama.

BORBE I BORAVAK 32. DIVIZIJE NA BILO GORI I U PODRAVINI
od 14. jula - 31. augusta 1944. Sekc. Bjelovar, Đurđevac 1:100.000

Poslije izvlačenja iz borbe kod Jakopovca, 32. divizija je krenula sjeverno od Bjelovara preko tunela Paulovac za Šandrovac. Iz Šandrovca je Bjelovarski partizanski odred otpratio ranjenike u Slavoniju. Nakon kraćeg odmora 14. jula 1944. godine u 17 sati, Divizija je nastavila pokret u sela Lasovac i Severin. U potjeru za njom krenula je jedna ustaška bojna koja je sudjelovala u borbi kod Jakopovca. U Šandrovcu je bojna naišla na Drugi bataljon

[71] **VII, Tom V, knj. 29. dok. 52, str. 295-299.**

Brigade »Braća Radić«, zaštitnicu Divizije, ali nakon dvadesetominutne borbe je zaustavljena. Bataljon je prekinuo borbu i produžio prema Severinu.

O toj beznačajnoj borbi s Drugim bataljonom, neprijatelj kaže:

> »U nastavku podhvata na Bilogoru 14. VII. palo je 38 partizana, 12 ih je zarobljeno i jedan prebjegao«.

Istina je samo da su tri borca bila ranjena.

15. jula 1944. godine Štab Divizije se s Brigadom »Braća Radić« smjestio u selu Stara Rača, a Brigada »Matija Gubec« u selu Drljanovac, te 1. zagorska brigada u selu Bulinac.

U rajonu Orovac, Maleni Severin i Ravneš nalazila se 25. brodska brigada 28. divizije.

U tom rajonu ubrzo je otkriveno da neprijatelj s borbenom grupom »Majer« »IV gorskog zdruga« i dva bataljona feldžandara nastoji povratiti izgubljena uporišta u Velikoj Pisanici i Velikom Grdevcu. Pokret neprijatelja pravovremeno je otkriven na samim prilazima Bjelovaru.

U takvoj situaciji brigade su zauzele položaje ispred sela u kojima su bile razmještene, sa zadacima:

1. zagorska brigada da spriječi pokret neprijatelja duž ceste Bjelovar -Grđevac i iz Severina, Brigada »Braća Radić« da onemogući napad neprijatelja u pravcu Dautana, a Brigada »Matija Gubec« da osujeti eventualni pokušaj napada neprijatelja iz pravca Bjelovara.

U 5 sati istog dana 1. zagorska brigada kod Bulinca prihvaća borbu s neprijateljem koji nastupa iz Severina. Borba je bila kratkotrajna. Pod zaštitom 3 tenka neprijatelj se povukao nakon što je naišao na porušeni most na cesti kod Bulinca.

Po ranijem planu Brigada »Braća Radić« je na položajima smijenila 1. zagorsku brigadu u 5.30 sati. 1. zagorska brigada povukla se u selo Bedenik, zauzevši položaj za obranu na raskršću putova koji vode u Lasovac.

Prilikom borbe s 1. zagorskom brigadom neprijatelj je svoje snage razdvojio. Jedan dio je usmjerio u pravcu Mali Severin-Orovac, a drugi dio prema Dautanu. U takvoj situaciji Stab 32. divizije odmah mijenja raspored snaga da bi glavne snage Divizije postavio bočno u odnosu na neprijateljsko nastupanje.

Brigada »Braća Radić« s dva bataljona zaposjela je sjeverni dio sela Stara Rača, a jedan dio ostavila u Bulincu.

Brigada »Matija Gubec« bila je lijevo od Brigade »Braća Radić« i zaposjela je sjeverni dio sela Kozarevac i put Stara Rača-Nevinac, kotu 123.

Stab Divizije zatražio je od Štaba 28. divizije da 25. brodska brigada preko Malog Ševerina krene u pravcu sela Ciglene i na taj način stvori mogućnost opkoljavanja neprijatelja, presijecanja pravaca njegovog povlačenja za Bjelovar i zatim njegova uništenja u rajonu Patkovac, Severin i Dautan.

Prema otkrivenim pokretima neprijatelja očekivalo se da će on krenuti iz Dautana u pravcu položaja 32. divizije, ali on je oklijevao.

Po naređenju Štaba 28. divizije 25. brodska brigada kreće ranije, i čim je 1. zagorska brigada prihvatila borbu na pravcu sela Severin da bi napala lijevi bok neprijatelja, 25. brigada se upustila u borbu u selu Severinu ne prekidajući je do neprijateljskog povlačenja. Vidjevši da Brodska brigada vodi borbu, Štab 32. divizije donosi odluku da neprijatelja napadne na svim položajima. Zato 2. bataljon Brigade »Braća Radić« napada neprijatelja

u selu Dautanu, a jedan bataljon u selu Bulinac treba po planu da napadne neprijatelja u pravcu južnog ruba sela Severina kad bude odstupao.

Brigada »Matija Gubec« dobiva zadatak da zaobilaznim putem napadne neprijatelja bočno i izbije na cestu Bjelovar-Severin kod sela Prespe i tako presiječe njegovu odstupnicu prema Bjelovaru.

U međuvremenu, dok su se jedinice 32. divizije spremale za napad, neprijatelj je s dvije satnije feldžandara počeo napadati položaje Brigade »Braća Radić«. Borci su ga pustili na 100 metara odstojanja, otvorili jaku plotunsku paljbu iz pušaka i automatskog oružja i odmah prešli u protunapad. Vratili su neprijatelja na njegove polazne položaje, nanijevši mu velike gubitke.

U isto vrijeme jedna četa 2. bataljona Brigade »Braća Radić« iz pravca sela Nevinca ulazi u selo Dautan i bočno napada neprijatelja u odstupanju. U panici neprijatelj se nije uspio povući preko mosta kod sela Patkovca, već se spašavao skakanjem u Severinski potok.

3. četa Prvog bataljona Brigade »Matija Gubec«, pod komandom komandira Slavka Petroviča, vidjevši neprijatelja u odstupanju, samoinicijativno zaposjeda most kod sela Patkovca i sprečava povlačenje neprijatelja preko mosta, te mu kod Severinskog potoka nanosi gubitke.

Borci 1. i 2. bataljona Brigade »Matija Gubec«, uslijed pogrešne odluke načelnika Štaba Brigade, ostaju u selu Nevinac pripremajući napad na selo Dautan i ostaju neaktivni.

1. bataljon Brigade »Braća Radić«, zbog slabe veze s ostalim bataljonima svoje brigade, nije pravilno procijenio vrijeme neprijateljskog povlačenja, pa je ranije napao neprijatelja uslijed čega je bio prisiljen na povlačenje.

U toj borbi gubici Divizije bili su 3 mrtva i 22 ranjena. Poginuli su komandir čete Antun Škarda i politički delegat Slavko Zorman.

Zarobljena su 3 neprijateljska vojnika, a zaplijenjen je jedan teški mitraljez, više od 30.000 puščanih metaka i 6 pušaka.

Po izjavi zarobljenih vojnika, neprijatelj je imao velike gubitke, iako u svojim »izvješćima« priznaje samo 14 mrtvih, 18 ranjenih i 18 nestalih. Plijen i neprijateljski gubici bili su mnogo veći, ali uslijed slabe preglednosti terena i obraslosti poljoprivrednim kulturama to se nije moglo odmah utvrditi.

Mada borba s neprijateljem toga dana nije imala nekakvo veliko operativno značenje njezini su rezultati bili u tome što je neprijatelj, nakon borbe kod Jakopovca, ponovo tučen i natjeran u povlačenje u Bjelovar.

Za Diviziju je ova borba imala nekoliko korisnih iskustava.

Jedno je spoznaja da neprijatelja u odstupanju treba odlučno i energično goniti i ne dati mu mogućnost predaha za organizirani otpor i obranu. U gonjenju se nije uvijek tako postupalo. Kod sela Dautana prestalo je gonjenje pa je neprijatelj dobio mogućnost da organizira obranu u povlačenju.

Uslijed obraslosti polja kulturama bilo je onemogućeno osmatranje i održavanje veze i sadejstvo bataljona i brigada, što je također uvjetovalo sporije nastupanje jedinica u progonu neprijatelja jer nisu imale dovoljno oslonca jedne na druge. Umjesto desetičnim i vodnim kolonama gonjenje neprijatelja vršeno je u streljačkom stroju. To je znatno usporavalo tempo i brzinu uništavanja odstupajućeg neprijatelja.

25. brodska brigada, koja je borbeno djelovala po planu, za vrijeme borbe 28. i 32. divizije nije uspjela ostvariti čvrsto sadejstvo s brigadama 32. divizije, niti su one međusobno ostvarile sadejstvo.

Poslije borbi kod Dautana i Severina 32. divizija je još dva dana ostala u istim rajonima, a zatim se radi odmora, popune i sređivanja prebacila preko rijeke Čazme na slobodni teritorij Moslavine u rajon Berek, Babinac i Gornja i Donja Petrička, gdje se zadržala do 27. jula 1944. godine. Tada je iz njezinog sastava izašla 1. zagorska brigada, pa će do formiranja Brigade »Mihovil Pavlek Miškina« Divizija operativno djelovati s dvije brigade (»Braća Radić« i »Matija Gubec«).

27. jula u noći Divizija je napustila Moslavinu i ponovo se našla u selima Nove i Stare Rače, čiji stanovnici nisu krili svoje simpatije i otvoreno su surađivali s jedinicama 32. divizije u koju je stupilo dosta dobrovoljaca.

U ovim selima Divizija se radi mobilizacije zadržala sve do 2. augusta 1944. godine kada ponovt) počinju pokreti: Brigada »Matija Gubec« u sela Kokinec, Prespu i Ciglenu, a Brigada »Braća Radić« u Sandrovac. Jedan bataljon Brigade »Braća Radić« upućen je u selo Patkovac.

U međuvremenu je 30. jula 1944. godine jedan bataljon Brigade »Braća Radić« upućen s načelnikom Štaba Divizije Milošem Manojlovićem Mirnom u selo Šandrovec na pregovore s predstavnicima neprijateljske posade iz Velikog Trojstva. Na pregovore su došla 3 pregovarača koji su predlagali da Divizija napadne na uporište a oni će napad potpomoći iznutra. Njihov prijedlog nije prihvaćen jer je samo uporište bilo jako utvrđeno, a oni nisu davali nikakvu garanciju za uspjeh takvog napada. Protuprijedlog se sastojao u tome da oni napuste uporište sa svim vojnicima koji su na to spremni i ponesu sa sobom što više automatskog oružja. Ali to nije realizirano do kraja rata. Divizija se zadržavala u rajonu sela Šandrovec samo radi mobilizacije novih boraca. .Borbena aktivnost sastojala se uglavnom u izviđanju i sprečavanju kretanja manjih neprijateljskih dijelova koji su vršili prepade u sela gdje se provodila mobilizacija novih boraca. Neprijatelj je nastojao mobilizirati što više ljudi za svoje redove i zato je u svakom ispadu hapsio mladiće i vojne obveznike i odvodio ih u garnizon Bjelovar. U tome su im svesrdno pomagali reakcionarni dijelovi HSS-a s dr. Mačekom na čelu koji su narod plašili govoreći da treba i dalje čekati jer će saveznici - koji su upravo tih dana otvorili drugi front u Normandiji - osigurati pobjedu nad neprijateljem.

Od mnogih i raznoraznih čarkanja, svakako je najznačajnije ono 12. i 13. augusta 1944. godine kad je jedna bojna iz Bjelovara prodrla u sela Severin, Lasovac i Bedenik, u njima zanoćila 12/13. augusta pa se neprimjetno povukla u Bjelovar. Brigadi »Matija Gubec« bilo je naređeno da s dva bataljona krene u gonjenje. Upućen je 3. bataljon da preko Severina izbije na cestu Bjelovar-Velika Pisanica, ali umakla su mu dva neprijateljska kamiona vojnika i jedan putnički automobil. Kod sela Patkovac sačekao ih je jedan bataljon Brigade »Braća Radić« s političkim komesarom brigade Zlatkom Rukavinom i uništio. Ubijeno je šest ustaša, a zarobljen je ustaški zastavnik Fržop Frank. Zaplijenjen je 1 puškomitraljez, 3 puške i jedan motocikl.

Divizija nije imala gubitaka.

Od zarobljenog ustaše dobiveni su podaci da će 13. augusta iz Bjelovara za Veliku Pisanicu krenuti 15 kamiona ustaša. U vezi s tim je Brigada »Braća Radić« postavila zasjedu na cesti da tu motoriziranu kolonu uništi. Kolona nije naišla i Brigada se oko 10 sati povukla iz zasjede.

Poslije podne u 17 sati u šumi nedaleko od sela Lasovca novi borci Divizije su u prisutnosti naroda i partijsko-političkih radnika bjelovarskog komiteta KPH položili partizansku zakletvu.

Iako za vrijeme boravka Divizije u tom rajonu nije bilo većih borbi,

neprijatelj je imao oko 16 mrtvih i više od 40 zarobljenih vojnika. Samo za borbu kod Severina i Patkovca neprijatelj će u dnevnom »izvješću« kazati:

> »U nastavku podhvata u području Bjelovara podhvatna skupina, koja napreduje prema Grubišnom Polju (34km j. i. Bjelovara) sukobila se s neprijateljem sjeverno od Velike Pisanice. Neprijateljski gubici nisu ustanovljeni. Vlastiti gubici 2 mrtva i oko 30 ranjenih.«[72]

Mada u tim borbama nisu postignuti veći rezultati, činjenica da je neprijatelj u sukobu s jedinicama Divizije imao gubitaka još jednom dokazuje i poučava da se samo stalnom aktivnošću, makar i manjim jedinicama, mora uznemiravati neprijatelj i ne smije ostavljati na miru. Nužno je stalno držati inicijativu jer samo ona osigurava uspjeh.

Kontrolirajući cestu Bjelovar-Daruvar i očekujući pojačanja neprijatelja iz Bjelovara prema Daruvaru, 32. divizija zaposjeda položaje u rajonu Šandrovec, Velika i Mala Pisanica Brigadom »Braća Radić«, a u Bulincu i Lasovcu Brigadom »Matija Gubec«. Brigada »Matija Gubec« postavlja zasjedu kod Bulinca sa zadatkom da napadne neprijatelja ukoliko se bude kretao iz Velikog Grđevca.

U 8.30 sati Brigada otkriva neprijatelja koji se kreće pravcem Dražica -Orlovac-Lasovac-Nova Rača-Severin. Odmah mijenja položaje i zauzima Drljenovac, Bulinac, Bedenik.

Opažanjem pokreta iz Lasovca otkriveno je i 300 Čerkeza koji su iz Bjelovara stigli u Severin da prihvate i druge snage koje su dolazile iz Bjelovara. 2. bataljon Brigade »Matija Gubec« izvršio je prepad na Čerkeze u Severinu, nanio im gubitke, a potom se povukao bez gubitaka u Bulinac. U isto vrijeme neprijateljska kolona nadire iz Velikog Grđevca u pravcu Drljanovca i sukobljava se s 1. bataljonom Brigade »Matija Gubec«. Odnos snaga Bataljona i neprijatelja bio je nesrazmjeran na štetu partizana, pa se Bataljon morao povući u neredu iz Bulinca, ne obavijestivši 3. bataljon iste brigade koji je držao položaje na pruzi. Našavši se u obruču, Bataljon se morao probijati između Bulinca i Severina prema sjeveroistočnom dijelu Bedenika, što je i postigao bez većih gubitaka.

Poslije povlačenja jedinice Brigade »Matija Gubec« prikupile su se u selu Lasovac.

Udarna brigada »Braća Radić« nije bila u borbi već se u skladu s planom Štaba Divizije pripremala za pokret u Podravinu, gdje je u selima Črešnjevici i Kozarevcu trebala mobilizirati nove borce i napasti neprijatelja na komunikaciji Koprivnica-Virovitica. Brigada »Braća Radić« krenula je tog dana u 14.30 sati, a Brigada »Matija Gubec« sutradan u 06.00 sati.

U borbama proteklog dana Brigada »Matija Gubec« imala je 6 mrtvih, 8 ranjenih i 17 nestalih boraca.[73]

Neprijateljski gubici bili su oko 70 mrtvih i ranjenih.

17. augusta Brigada »Braća Radić« bila je u rajonu Male Črešnjevice. Brigada »Matija Gubec« stigla je u selo Kozarevac oko 8 sati.

Izviđačke jedinice Divizije i Brigade, dan ranije upućene na taj sektor radi prikupljanja podataka o neprijateljskim uporištima u Pitomači i Kloštru Podravskom, uspjele su utvrditi da se u Pitomači nalazi oko 150 ustaša iz »Crne legije«. Procjenjujući realne mogućnosti, Štab Divizije donosi odluku

[72] VII, Tom V, knj. 31, dok. 119, str. 38.

[73] Poginuli su Debeljak August, Kanižaj Ivan, Lajtman Stjepan, Rajić Davor, Škvorc Tomo, Telenta Nikola.

da se u toku noći 17/18. augusta izvrši prepad na uporište Pitomača i pokuša zauzeti uz istovremeno osiguranje prema Kloštru Podravskom i Virovitici.

Napad na Pitomaću počeo je 18. augusta u 02.00 sati Brigadom »Braća Radić«, dok je Brigada »Matija Gubec« osiguravala liniju sela Kladare, Dinjevac i kanal istočno od Kladara u pravcu Kloštra Podravskog.

Brigada »Braća Radić« je u prvom naletu otkrila da Pitomaču brani 27. bojna »Crne legije«. Upotrijebivši »piat« i fosforne bombe, Brigada je u kratko vrijeme uništila i zapalila 16 zgrada iz kojih je neprijatelj pružao žilav otpor, ali u toku noći nije uspjela likvidirati neprijateljsko uporište u cijelosti. U svanjivanje Brigada se povukla u polazne rajone za napad.

Nije bilo realno i dalje nastojati zauzeti Pitomaču s obzirom na jak pritisak neprijatelja iz pravca Đurđevca i Kloštra Podravskog.

U Pitomači ustaše su imale oko 56 izbačenih iz stroja od kojih 15 mrtvih (6 mrtvih utvrđeno na mjestu poprišta borbe).

Gubici Brigade bili su 4 mrtva i 24 ranjena borca.[74]

U nekoliko idućih dana Divizija še zadržava na sjeveroistočnim obroncima Bilo-gore u predjelu sela Kozarevac, Mala Črešnjevica i Sedlarica. Manja čarkanja i uznemiravanja neprijatelja u Đurđevcu, Kloštru Podravskom i Pitomači, u kojima su učestvovale i pojedine jedinice brigada, u cijelosti posmatrana imala su lokalno značenje. Osjetivši prisutnost Divizije i mobilizaciju ljudstva neprijatelj je nastojao spriječiti njezino zadržavanje na tom području. Počeo je stvarati lažan utisak da priprema ofenzivne akcije protiv Divizije: vrši manevre i pokrete svojih jedinica i u pojedinim uporištima stvara privid o dovlačenju novih snaga.

Svakodnevne borbe vođene u toku dana po nekoliko puta, a ponekad i po noći, nisu ni jednom iznenadile jedinice 32. divizije. Koristeći se zasjedama, sačekivanjem i brzim protunapadima po neprijateljskim jedinicama, neprijatelju su u tim borbama s Divizijom od 27. augusta zadani gubici od 157 ustaša.

Gubici Divizije bili su 14 mrtvih, 37 ranjenih i 17 nestalih boraca.[75]

BORBE 1. ZAGORSKE BRIGADE U PRIGORJU I HRVATSKOM ZAGORJU

(Od 1. augusta - 29. novembra 1944. Sekc. Bjelovar, Čazma, Čakovec, Ptuj, Zagreb 1:100.000)

Poslije borbi na Bilo-gori kod Jakopovca i kraćeg zadržavanja u Bulincu 1. zagorska brigada na putu za Zagorje 20. jula stiže u Berek. Nakon kraćeg odmora iz Bereka kreće u Gornji i Donji Draganac gdje ostaje do 26. jula kad se rokira u Suvaju i Pobjenik.

Vrijeme u Moslavini iskorištava za odmor, sređivanje i pripremu jedinica za nove akcije i borbe u Hrvatskom zagorju. Okolnost da neprijatelj oko slobodnog područja Moslavine nije izvodio značajnije akcije pogodovala je mirnom kretanju i pomicanju jedinica Brigade prema Zagorju.

29. jula u 09.00 sati preko Čazme, Dubrave i Mostara Brigada je krenula prema rodnom Zagorju. Neprijatelj je nije uznemiravao na tom putu. 1. augusta stigla je na posljednju stanicu: u zaseoke Vrlci i Sambolići i u sela

[74] Poginuli su Jagnjić Janko, Sekulić Dušan, Stauber Martin.

[75] Poginuli su tih dana Vujčetić Milan, Lauš Petar, Busilović Franjo, Haulik Ivan, Narilović Franjo - svi iz Brigade »Braća Radić«.

Gornja i Donja Selnica. Sutradan po dolasku Brigada je imala tri puta borbu s ustašama iz Zlatara. Neprijatelj je imao 4 mrtva i 10 ranjenih.

Brigada nije imala gubitaka.

Pojava 1. zagorske brigade u Zagorju ponovo je uznemirila ustaše u Zlataru, uporištu koje je služilo kao dežurni stražar u sjevernom dijelu Hrvatskog zagorja, ispod južnih obronaka Ivanščice.

Jedinice se nisu smjele zadržavati na jednom mjestu dulje vrijeme, pa je odmah poslije borbe u Selnici Brigada krenula do Petrove Gore gdje se ovako razmjestila: 1. udarni bataljon oko crkve u selu; 2. bataljon kota 575 iznad Lobora i Vojnovca i 3. bataljon na položajima prema Golubovcu.

U tom rajonu je jedna satnija ustaša 3. augusta u 13.00 sati napala položaje 2. bataljona, iznenadila predstražu Bataljona i zarobila jednog druga i drugaricu, borce Brigade.[76] Kad se približila na jurišno odstojanje od položaja 2. bataljona s kojim je razmijenila jaku automatsku vatru, Bataljon je prešao u protunapad i natjerao ustaše u bijeg. Ustaše su ubile zarobljene borce i bacile zaplijenjeni sanduk engleske municije zarobljen od predstraže.

U borbi je ranjen komandir 1. čete 2. bataljona Ivan Cvitko.

Pokret iz Petrove Gore preko Veternice vodio je u Gornje Jesenje gdje se Brigada razmjestila. Jedan bataljon je pošao u selo Lužane. Istog dana - 4. augusta oko 15 sati - neprijatelj je iz Krapine i Zutnice napao na Brigadu jačim snagama. U borbi koja je na trenutke bila vrlo žestoka neprijatelj je poražen i oko 20 sati natjeran na povlačenje.

Gubici neprijatelja bili su oko 90 izbačenih iz stroja, mrtvih i ranjenih, od kojih 4 oficira.

Brigada je imala 6 mrtvih među kojima su bili komesar 1. čete Martin Košutić i desetar 2. čete 1. udarnog bataljona Nikola Dumić.

Ranjeno je 11 boraca među kojima Ljudevit Vlahoviček, delegat 1. čete, i Franjo Komin, stariji vodnik iz 1. udarnog bataljona.[77]

Svojom požrtvovnošću i hrabrošću istakli su se u borbi: Marko Pučić, Dragutin Adžić, Viktor Šimunec, Stjepan Topolec, Kamal Alaberdi, Stjepan Stiplošek, Dragutin Galović, pomoćnik mitraljesca Slavko Horvat i Slavko Pažir.

U analizi Štaba Brigade konstatira se da su bataljoni uspješno okončali borbu. Međutim, zamišljeni manevar s jednom četom koja je trebala udariti iz pozadine po neprijatelju (koji je u toku borbe iz pravca Krapine dobijao pojačanja) nije uspio, jer ta četa nije bila dovoljno jaka niti je na vrijeme zauzela povoljne položaje. 2. bataljon je u kratko vrijeme dobio četiri naređenja što ga je malo pokolebalo jer nije uspio procijeniti situaciju.

I borba kod Gornjeg Jesenja pokazuje da neprijatelj odmah reagira čim otkrije jače snage na svom području. Brigada je u Gornje Jesenje stigla u 06 sati, a borba se vodila već u 15 sati. Neprijatelj je bio dosta pokretljiv, a u uporištu Krapini uvijek je imao dovoljno snaga za brzu intervenciju.

Svakodnevni pokreti ili borbe naveli su Štab Brigade da poslije borbe u Gornjem Jesenju ne drži na okupu Brigadu, pa je bataljone razmjestio na širem prostoru Krapine, Gornjeg Jesenja, Trakošćana. Štab Brigade i dva bataljona došli su u Bukvice, a jedan u Smoljanovu Grabu. 1. udarni bataljon je 8. augusta postavio zasjedu na cesti Pregrada-Krapinske Toplice, a 2. bataljon, koji je bio u selu Višnjica, na cesti Višnjica-Lepoglava. Ali neprija-

™ Lojen Franjo i Antolić Milena.
Poginuli su i borci Boris Fabio, Korbar Zvonko, Kostalić Martin, Košutić Ivan, Leskovar Danijel, Mikulić Bruno, Stiplošek Alojz, Tucman Josip.

telj nije naišao. Takva aktivnost Brigade na širem prostoru natjerala je neprijatelja da se jedno vrijeme drži u uporištima oko Krapine i čuva ih od iznenadnih prepada Brigade.

9. augusta bataljoni se premještaju: 3. je u selu Lukoščak. Kad se sutradan premjestio u selo Hromeč, odmah je na njegove položaje napao jedan bataljon feldžandara iz Krapine. U borbi koju je Bataljon prihvatio nanio je neprijatelju gubitke od 6 ranjenih vojnika.

11. augusta u noći 1. udarni bataljon iz Slatine napao je jednu školu u kojoj je bilo mobiliziranih oko 200 ustaša. Napad nije uspio, jer su protutenkovski bacači zatajili uslijed pogrešnog rukovanja nišandžije. 2. bataljon kod Trakošćana nije imao borbe, a ni 3. bataljon u Gornjem Macelju.

12. augusta 2. bataljon u Bednji postavlja zasjedu prema Lepoglavi kod crkve Sv. Josipa. Jedna bojna ustaša iz Lepoglave kreće da opkoli Bataljon, ali on je osjetio opasnost i povukao se iz Bednje prema Meljanu.

13. augusta 1. udarni bataljon iz sela Male Erpenje postavlja zasjedu između Tuheljskih i Krapinskih Toplica. Na zasjedu nailazi motocikl s dvojicom ustaša od kojih je jedan ubijen, a drugi ranjen. 2. bataljon se prebacio iz sela Bednje u selo Jazbinu, a 3. u selo Vrbno.

1. udarni bataljon iz Male Erpenje 14. augusta napada ustašku miliciju u selima Stipernici i Sopotu. Ustaše su pobjegle čim se Bataljon približio selima.

Sutradan se Bataljon nalazio kod Zbilja. U 15 sati jedna satnija ustaša naišla je prema položajima Bataljona, koji ih protunapadom natjeruje na povlačenje u pravcu Desinića, kamo su odvezli i tri ranjena vojnika.

U međuvremenu, 16-18. augusta, bataljoni su odvojeni u tri rajona: 1. udarni - Mala Erpenja; 2. - Višnjica i 3. - Gornje Jesenje. Tih dana nije bilo aktivnosti neprijatelja i štabovi bataljona su mogli odmarati ljudstvo i sređivati jedinice.

19. augusta 1. udarni bataljon mijenja lokaciju i ponovo dolazi u Zbilj. U 15 sati ustaše napadaju na njegove položaje s 5 kolona iz pet pravaca - Desinića, Vinagore, Pregrade, Sopota i Tuheljskih Toplica. Ubrzo Bataljon opkoljavaju. On se zato povlači prema selu Marinci, gdje nailazi na ustašku zasjedu. Juriš 1. čete prisilio je neprijatelja na bijeg prema Velikoj Horvackoj. To je omogućilo Bataljonu da se prebaci preko ceste i zauzme položaje iznad sela Gorjakova. 1. četa odmah kreće da postavi zasjedu ustašama na cesti Velika Horvacka-Tuheljske Toplice, ali se neprijatelj nije tim pravcem povlačio. Ubijen je 1 ustaša.

2. i 3. četa postavljaju zasjedu na pravcima povlačenja neprijatelja za Pregradu. Ustaše su se kretale u neredu i u gomilama. Plotunska vatra iz zasjeda dobro prikrivenih četa nanijela im je gubitke od 30 mrtvih i 25 ranjenih, dok su čete imale 2 ranjena i 3 nestala.[78]

Aktivnost 1. udarnog bataljona ne prestaje. On vodi akcije ne samo u Hrvatskom zagorju. 21. augusta prelazi preko Sutle u Sloveniju i iznad sela Bizeljsko zauzima položaje i uspostavlja vezu s Kozjanskim odredom. Na cesti Št. Peter-Bizeljska Vas postavlja zasjedu na kojoj uništava jedan njemački kamion. Nakon toga zauzima položaje kod sela Sv. Gora. Sutradan je jedna četa ojačala Kozjanski odred na zasjedi između Pišeča-Dednje Vasi postavljenoj neprijatelju koji pljačka po selima. Nijemci su naišli na zasjedu

[78] Arhiv VII, reg. br. 1-39/5, k. 551 A i 1-268/26, K. 112.

koja ih je dočekala plotunskom paljbom. Zarobljeno je 10 njemačkih vojnika, a 6 ranjeno.

2. bataljon postavio je zasjedu na cesti Novi Golubovec-Lepoglava. Zasjeda je otkrivena. Bataljon napada na 30 ustaša koji su pošli prema zasjedi, 3 ubija i 2 ranjava. Vlastitih gubitaka nije bilo.

30. augusta Brigada je ponovo na okupu u Starom Golubovcu, s ranjenim borcima na putu za bolnicu u Podgariću.

1. septembra na cesti Varaždin-Zagreb 1. udarni bataljon postavlja osiguranje radi prolaza 3. bataljona s ranjenicima, a zatim se povlači i zauzima položaje na Kamenoj Gorici. Oko 11 sati ustaše nastupaju prema položajima 1. čete. Ostale čete povlače se na kotu 510. Neprijatelj se položajima privukao prugom, oklopnim vlakom, i gađao ih jakom artiljerijskom i minobacačkom vatrom. Četa je jurišala na neprijatelja i odbacila ga prema Zajezdi. Uvečer se bataljon povukao u selo Jelenščak. 2. bataljon je na položajima kod Kamene Gorice prihvatio borbu s dijelovima ustaša štićenih iz oklopnog vlaka i nanio im gubitke od 5 mrtvih i 3 ranjena.

Bataljon je imao 1 mrtvog i 1 ranjenog.

Nakon borbe kod Kamene Gorice, brigada se otprativši ranjenike vratila bez 3. bataljona preko sela Pokojec i Crne Mlake na Ivanščicu u sela Lužan i Brezova Gora.

5. septembra u 21 sat 1. udarni bataljon ponovo prelazi Sutlu na hrvatsko-slovenskoj granici i kreće u napad na njemačko uporište Leskovec koje je branilo oko 100 feldžandara i 7 žandara. Zgrada s Nijemcima bila je opasana bodljikavom žicom, dobro utvrđena i pripremljena za obranu. Uslijed jakog otpora neprijatelja Bataljon nije zauzeo uporište. U svanjivanje drugog dana s 5 ranjenih boraca vratio se u Trakošćan.

6. septembra jedna četa Drugog bataljona je u Mirkovcu razoružala jednu jedinicu »Časne radne službe - domoradnika« i zaplijenila veću količinu odjeće, obuće, 1 šmajser, 4 puške i 2 pištolja.

U borbama 1. zagorske brigade u Hrvatskom zagorju od 22. 8-6. 9. 1944. bila su 3 mrtva i 20 ranjenih.

Ustanovljeno je da je neprijatelj imao 5 mrtvih i 3 ranjena. Međutim, njegovi su gubici bili mnogo veći.

U toku septembra Brigada nije imala većih i važnijih akcija i borbi. Najveći dio vremena utrošila je na mobilizaciju novih boraca i na sređenje jedinica. U tom vremenu je od novopridošlih boraca formiran i 4. bataljon.

BORBE U DOLINI BEDNJE - NAPAD NA VARAŽDINSKE TOPLICE

(14-31. 10. 1944. Sekc. Čakovec, Ptuj; 1:100.000)

U vezi s planom operativnog djelovanja 6. i 10. korpusa i 7. banijske udarne divizije u dolini Drave, 1. zagorska brigada dobiva zadatak da svoju aktivnost usmjeri u dolinu rijeke Bednje, tako da neposredno vrši pritisak na Novi Marof, Varaždinske Toplice i ometa saobraćaj na cesti Zagreb-Varaždin. Popunjena i brojno ojačana i dovoljno odmorna, Brigada je mogla samostalno izvoditi akcije.

Napad na Varaždinske Toplice izveo je 4. bataljon 14. oktobra 1944. godine. Jedna satnija ustaša PTS »Oklopnog sklopa« branila je Varaždinske Toplice i važan topografski vis Tonimir koji dominira ovim uporištem na

[79] **Poginuli su** kod Lobora Fijan Stjepan, a kod Petrovskog Mališ August i Vidiček Stjepan.

pravcu Varaždinske Toplice-Varaždin. Udarni bataljon je u 5 sati ujutro 1. i 2. četom napao ustaše u Varaždinskim Toplicama. Neprijatelj je pružio jak otpor na svim točkama napada, pa su bataljoni nakon jednosatne borbe odustali od juriša i povukli se na kotu 317 gdje su postavili položaje prema Vrtlinovcu.

Četa koja je napadala Tonimir zauzela ga je u prvom jurišu, jer je neprijatelj pod snažnim pritiskom morao napustiti položaje uz velike gubitke.

Oko 6 sati 100 ustaša krenulo je iz Varaždinskih Toplica prema Tonimiru. Napad je iz uporišta podržavala artiljerija i minobacači. Na Tonimir se sručilo više od 110 granata i mina. Cilj ustaša bio je povratiti Tonimir. Tri puta su jurišale, ali su uvijek odbijene uz gubitke. 4. bataljon je vješto branio Tonimir držeći na svakom krilu po jedan vod da u trenutku nastupanja neprijatelja manevrom u bok sprečavaju njegove napade.

2. bataljon Brigade - koji se nalazio na desnom krilu obrane kod Tonimira - morao je promijeniti položaje jer je neprijatelj nadirao iz Varaždina.

Nastupao je frontalno prema položajima 2. i 4. bataljona uz podršku tenkova. Borba je prihvaćena i vođena do 14 sati kad su se bataljoni - uslijed nadmoćnosti neprijateljske pješadije - preko sela Martinkovec povukli prema Jarkima.

U borbama su bataljoni imali 2 mrtva i 18 ranjenih boraca, od kojih 4 teže. Poginuo je komandir čete za vezu Franjo Happ.

Gubici neprijatelja: 11 mrtvih i 12 ranjenih. Zaplijenjeno: 4 puške i dosta vojničke spreme (deka, šinjela, hrptenjača, 3.000 metaka i dr.).

. U borbi Bataljona kod Tonimira Prateća četa Brigade uspješno je vatrom podržavala borbu i time štitila jedinice od većih gubitaka i sprečavala brzo prodiranje ustaša.

Naročito su se istakli bolničari koji su brzo iznosili ranjenike s položaja i pružali im prvu pomoć. Mitraljesci 2. čete 4. bataljona Zvonko Horvatić, Nikola Birosov, Drago Huzjan i Mijo Čehulić pokazali su visoku borbenost i hrabrost i svojim oružjem neprijatelju nanosili velike gubitke.

Sutradan su na Varaždinbregu 2. bataljon — na položaju Hališće, kota 270 iznad Kneginca - i 3. bataljon - s jednom četom u Lužanima i na koti 355 i trećom na Hališću - prihvatili borbu s neprijateljem koji je iz Varaždina preko Kneginca nadirao tenkovima i kamionima prema Varaždinskim Toplicama. Borba kod Kneginca i vile Bauer trajala je do 22 sata. Tada je uništen i jedan tenk. Istovremeno dok je neprijatelj nadirao iz pravca Varaždina počeo je nastupati i od Novog Marofa prema selu Lužani. Zadržan je i odbijen uz gubitke od 5 mrtvih i 7 ranjenih. Zarobljen je 1 oštećeni tenk. Zaplijenjeno je: 1 puška, 1 top kal. 24mm, 1 poljska kuhinja, 200 grartata za top i razna vojnička sprema.

Gubici Brigade: 1 mrtav, 2 ranjena i borac Vilim Vrhanc zarobljen.

Poslije borbi kod Varaždinskih Toplica i na Varaždinbregu, u neposrednoj blizini Varaždina, Brigada se i dalje zadržavala u širem rajonu Ljubeščice na cesti Varaždinske Toplice-Novi Marof odakle je i aktivno istupala prema obližnjim uporištima. Gotovo svakog dana obje strane su bile izviđački aktivne.

Neposredno ugrožavanje uporišta u Varaždinskim Toplicama uznemirilo je neprijatelja. Zato su 23. oktobra tri bojne ustaša iz pravca Ludbreg, Varaždin, Novi Marof krenule prema položajima 2. i 4. bataljona koji su kod Škarnika, Svibovca i Tonimira zatvarali pravce prema Varaždinskim Topli-

Minobacači u akciji na položaju kod Peratovice na Bilo-gori, januara 1945. godine

Selo Šimljana u kojem je 1. zagorska udarna brigada u martu 1945. god. razbila jače ustaške i njemačke jedinice. U tim borbama izbačena su iz stroja dva štaba bataljona.

Zrinjskana Bilo-gori, koju je januara 1945. branio 1. bataljon Brigade »Braća Radić«, na čijem je položaju u toku dana palo oko 1000 mina i granata, ali se Bataljon nije povukao jer nije imao takvo naređenje. U toj borbi je poginuo zamjenik komandanta bataljona Platiša Uroš, a ranjen komandant Krkač Stjepan.

Narod Bilo-gore i Moslavine bježi pred neprijateljem na oslobođeni teritorij Slavonije, potkraj 1944. godine

Zbjeg s Bilo-gore, potkraj 1944. godine

Po slamanju neprijateljske ofenzive narod se vraća kućama, Bilo-gora 26. XII 1944. godine

Komandant Divizije Petar Biskup Veno uručuje odlikovanja najhrabrijim borcima 1. zagorske udarne brigade (proljeće 1945)

Podjela odlikovanja borcima Udarne brigade »Braća Radić«, aprila 1945. god. u Velikim Zdencima

Grupa pripadnika 1. njemačke kozačke divizije koja se često borila u Podravini i na Bilo-gori protiv naših jedinica (snimak iz arhive neprijatelja)

Njemačka okupatorska vojska s tenkovima u akciji protiv jedinica 32. divizije, u proljeće 1944. god. na pravcu Zagreb - Varaždin

Zarobljeni njemački vojnici u posljednjim borbama 32. divizije kod Donje Zeline (snimio Martin Berta)

Ustaški zrakoplovci u sastavu »Crne legije« podržavali su napade svoje pješadije u borbama s jedinicama 32. divizije

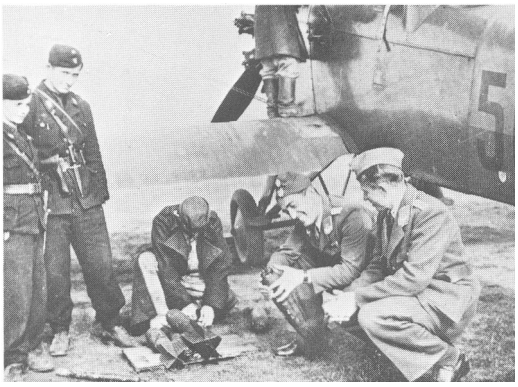

Jure Francetić zapovijeda napadom ustaša na Kalničke partizane, jesen 1942. god. (snimak iz arhive neprijatelja)

Kolona zloglasne ustaške »Crne legije« sa zapovjednikom Rafaelom Bobanom na čelu (snimak iz arhive neprijatelja)

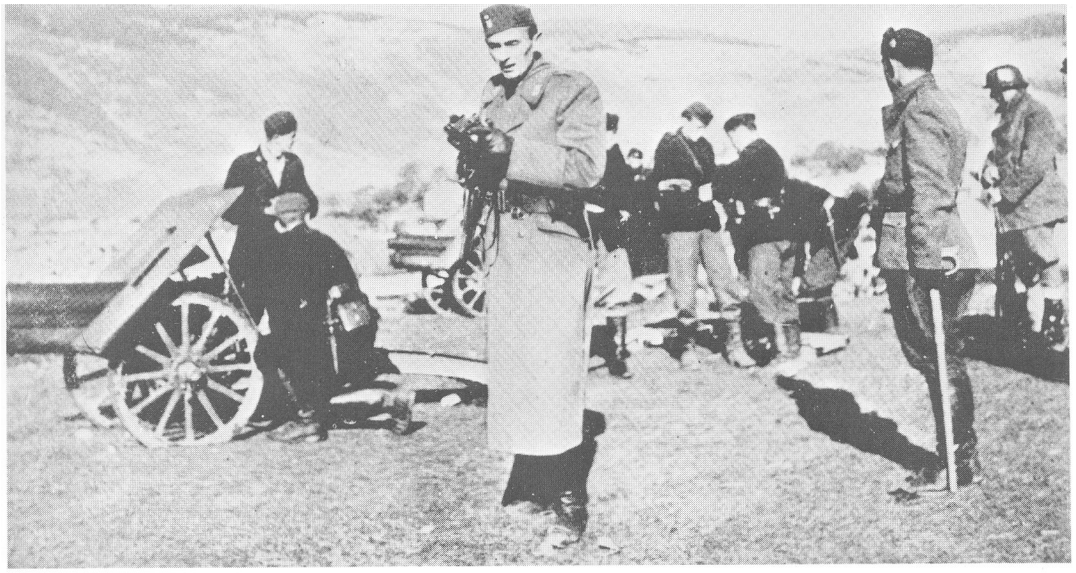

Borci Izviđačke čete Divizije

Kuriri jedinica 32. divizije

Mađarski vojnici, zarobljeni u Podravini 1945. godine primaju hranu

Tri borca 1. čete III bataljona Radićeve brigade, slijeva: Globek, Josip i Anton Gesić

Protutenkovski top

Prateća četa Brigade »Matija Gubec

čama. Neprijatelj je krenuo da oslobodi Varaždinske Toplice blokade i stalne opasnosti.

Ustaše su počele nastupati u 08 sati. Na pravcima Ludbreg-Varaždinske Toplice i Varaždin-Varaždinske Toplice imale su premoć, pa su bataljoni zauzeli povoljnije položaje prihvativši borbu. U prvom napadu zadržale su neprijatelja. 2. bataljon i prateća četa s Tonimira povukli su se na južnu stranu Bednje i zaposjeli kote 273 i 357, a 4. bataljon je ostao na istim položajima i povukao čete iz Svibovca u sastav Bataljona kod Skarnika.

Nastojeći zadržati neprijatelja Štab Brigade odmah uvodi u borbu 1. udarni i 3. bataljon koji su bili na odmoru u Ljubeščici. Udarni bataljon dobiva zadatak da prede Bednju i prema Vrtlinovcu napadne neprijatelja na Tonimiru. Ali, kako je naređenje za napad stiglo kasno, neprijatelj je već bio zauzeo Tonimir i druge položaje pa se Bataljon morao vratiti i zauzeti obranu na koti 357. Time je neprijatelju bio otvoren pravac za Varaždinske Toplice.

Do podne vođene borbe bile su vrlo oštre. Neprijatelj je imao 20 mrtvih i nepoznat broj ranjenih.

Gubici Brigade 7 mrtvih, 12 ranjenih, 11 nestalih i 2 utopljena u Bednji.

Nakon ulaska neprijatelja u Toplice Štab Brigade odlučuje da u 18 sati prikupi bataljone i počne napad na uporište Varaždinske Toplice. Napad je povjeren 1. udarnom i 4. bataljonu. U 21.30 sati 1. udarni bataljon usmjerava napad preko Hrastovca i Selinca. U prvom naletu istjeruje neprijatelja iz Varaždinskih Toplica i on se povlači prema Tonimiru. Ali 3. bataljon nije na vrijeme zaposjeo Tonimir tako da su napadi Udarnog bataljona bili uzaludni.

Slično se dogodilo i 4. bataljonu koji je trebalo da napada na Varaždinske Toplice od Lukačevca. Kasnije je naišao na jači otpor ustaša. Uslijed nedovoljnog sadejstva između 1, 3. i 4. bataljona neprijatelj nije istjeran iz Varaždinskih Toplica i uništen u tom rajonu. Iz Tonimira ponovo se vratio u Varaždinske Toplice.

Neprijatelj je imao 11 mrtvih i 2 zarobljena. Zaplijenjeno: 3 puške, 11.000 puščanih metaka, 1 telefon, 600m kabla i dr.

Gubici Brigade 2 mrtva i 3 ranjena borca.

U borbama oko Varaždinskih Toplica i dan ranije u zasjedi na cesti kod Brezničkog Huma, kad je ubijeno 13 ustaša i nekoliko ranjeno, zaplijenjen 1 puškomitraljez, 8 pušaka, 2 pištolja i 1.663 puščanih metaka, 1. udarni bataljon pokazao je veliku borbenost i odlučnost.

Borbe vođene od 5-26. oktobra bile su dosta teške i u njima ie Brigada imala 16 mrtvih, 49 ranjenih, 20 nestalih i 1 zarobljenog borca.

Utrošeno je 21.960 metaka i 16 mina.

I poslije tih borbi Brigada je i dalje bila u selima Ljubeščica, Kalnička Kapela i Ćurilovac, na pragu uporišta u Novom Marofu i Varaždinskim Toplicama.

Brigada je borbe u dolini rijeke Bednje i na cesti Zagreb-Varaždin u toku oktobra 1944. završila akcijom 2. bataljona kod Male i Velike Pake (k. 229 i 302) i Možđenca 30. oktobra.

Agresivnost neprijatelja nije popuštala ni u jednoj borbi. Toga dana jedinica PTS jačine 300 ustaša izvela je napad i nakon borbi od 08 do 16 sati neprijatelj je imao 18 mrtvih, 38 ranjenih i 1 zarobljenog. Zaplijenjene su 3 puške, nešto municije (500 komada).

Gubici Brigade: 4 mrtva, 22 ranjena i 4 nestala. Poginuli su: Stjepan Pižir i Zvonko Bačanac, vodnici, i Stjepan Mohač, desetar.

[80] **Kod Blaguše pali su Boranić Stjepan, Gaković Stanko, Lepčin Jagica i Tain Ivan.**

10. PONOVO NA KALNIKU, U HRVATSKOM ZAGORJU I PRIGORJU

(27. augusta - 15. septembra 1944. Sekc. Čakovec, Bjelovar, Đurđevac 1:100.000)

Nakon iskrcavanja saveznika u Francuskoj i njihovog napredovanja u unutrašnjost Francuske istovremeno je nezadrživo napredovala i Crvena armija na dužini čitavog fronta. Njemačke okupacione armije odstupale su s okupiranih dijelova Sovjetskog Saveza, Poljske, zapadne Evrope, Balkana i Jugoslavije. Operativno područje 10. korpusa »zagrebačkog« NOV i POJ svakog je dana postajalo operativno-taktički sve važnije. Pojedini dijelovi okupacionih jedinica bili su u stalnom pokretu duž glavnih komunikacija, u dolini rijeka Save, Drave i kroz Hrvatsko zagorje prema granicama »Trećeg Reicha«.

Radi bolje sinhronizacije operativnog djelovanja NO vojske Jugoslavije sa zapadnim saveznicima u Italiji, postavljen je pred 10. korpus »zagrebački« jedan od glavnih zadataka: rušenje komunikacija u Hrvatskom zagorju, pogotovu na pravcu Zagreb-Varaždin i Zagreb-Novska. Na tom zadatku sadejstvo 32. divizije s 33. divizijom i odredima Istočne i Zapadne grupe i Trećim diverzantskim bataljonom postajalo je svakog dana sve važnije.

RUŠENJE ŽELJEZNIČKIH PRUGA

Vrhovni štab NOV i POJ naređuje Štabu 10. korpusa »zagrebačkog« 17. augusta 1944. godine:

»1. - Potrebnim snagama rušićete sledeče komunikacije:
železničku prugu Varaždin-Zabok-Zaprešić (1)
železničku prugu Zaprešić-Zagreb (2)
železničku prugu Zagreb-Banova Jaruga (2).

Pored navedenih komunikacija treba u vremenskom periodu od 1. do 7. septembra dejstvovati i na druge važne komunikacije, tako da neprijateljski saobraćaj bude paralizovan.

2. - Savezničko vazduhoplovstvo sadejstvovaće našim akcijama. Ono će dejstvovati danju, prvenstveno tukući neprijateljski saobraćaj. Vaše jedinice dejstvovaće na komunikacijama noću. Po danu uklanjaće se sa komunikacija, kako ne bi trpele gubitke od savezničkog vazduhoplovstva. Ako, pak, pojedine vaše jedinice treba da ostanu na osvojenim delovima komunikacije, potrebno je prethodno o tome obavestiti savezničkog oficira za vezu, da vazduhoplovstvo ne tuče dotični sektor komunikacija. Sa savezničkim vazduhoplovstvom potrebno je uspostaviti što tešnju vezu, kako bi njegovo dejstvo došlo do punog izražaja. Nastojati da se u samoj zemlji obezbede baze za uzletanje aviona i regulisanje najužeg taktičkog sadejstva.

Savezničkom vazduhoplovstvu naročito treba pokazati mesto gomilanja i grupisanja neprijateljskih trupa usled prekinutog saobraćaja.

3. - Redovno ćete obaveštavati savezničke oficire o planovima akcija i njihovom rezultatu u navedenom periodu od 1. do 7. septembra tek. godine.

4. - Saveznici će nastojati da za ovu operaciju doture što više borbenih sredstava - bacača Piat, protivtenkovskih i brdskih oruđa, eksploziva, mašina za električno paljenje, municije za naše pešadijsko i teško naoružanje. Preko savezničkih oficira za vezu blagovremeno javiti mesta za bacanje ovog materijala.

5.- Broj naznačen pored komunikacija označuje prioritet i važnost njenog rušenja: (1) - komunikacija prvenstvene važnosti, (2) (3) (4) - drugostepene, trećestepene važnosti. No, razume se, sve te komunikacije treba rušiti.

6. - Dozvoljava se glavnim štabovima da mogu izvršiti podelu komunikacija prema trenutnom rasporedu jedinica pojedinih korpusa. Osnovno je da navedene komunikacije budu porušene.

7. - Ovo naređenje dostavlja se preko savezničkog oficira POJ za vezu i po istom se ima postupati.

M. P. Vrhovni komandant NOV i POJ
Maršal Jugoslavije
Tito v.r.*[81]

U duhu takve direktive Štab 10. korpusa daje 7. diviziji - koja je tih dana ušla u njegov operativni sastav - zadatak da 31. 8./1. 9. uništi željezničku prugu između Popovače i Kutine, a 32. divizija 1. 9.1944. godine onesposobi željezničku prugu Varaždin-Zabok.

7. divizija je uspješno izvela diverziju u kojoj su postignuti ovi rezultati:

- zaplijenjen je i potpuno uništen jedan oklopni vlak s posadom i 2 tenka;
- likvidirano je 6 neprijateljskih bunkera na istoj željezničkoj pruzi, skupa s posadom;
- uništena je željeznička stanica Voloder;
- srušena su dva željeznička mosta od po 10 m duljine s nekoliko propusta;
- željeznička pruga uništena je na 150 mjesta u duljini od 7 km;
- telefonska linija potpuno je uništena na duljini od 7km;
- zarobljeno je 12 neprijateljskih vojnika i jedan oficir;
- ubijeno je 80 neprijateljskih vojnika;
- zaplijenjeno: jedan laki minobacač, 2 teška i 4 laka mitraljeza, jedan puškomitraljez, jedan šmajser, 35 pušaka, 12.000 metaka, 2 telefona i mnogo druge spreme.

Zbog tog su uspjeha Štab Divizije i borci 3. i 4. brigade pohvaljeni naredbom Štaba 10. korpusa br. 36 od 2. 9. 1944.

U »bojnoj relaciji prvog zbornog područja« o toj diverziji je rečeno:

»1. IX. 1944. g. komunisti odpočeli sa masovnim napadajima na ž. prugu, u cilju rušenja iste, radi sprečavanja navodnog povlačenja Nijemaca.

Noću 31. VIII/1. IX 1944. vrlo jake i dobro oboružane komunističke snage III banijske brigade, ojačane sa nekim odredima, napale su ž. prugu, bunkere i osiguranja na pruzi između Repušnice i Volodera. Bacačima i protuoklopnim topovima porušeni su bunkeri kod Gračanice, te bunkeri i ž. pruga Voloder, a minama porušena pruga na više mjesta.

Njemački oklopni vlak iz Popovače, koji je upućen u pomoć, naišao je između Popovače i Volodera na minu, a osim toga u borbi vrlo teško oštećen.

Istodobno su komunisti na posadu Kutina sa zapadne i jugozapadne strane napadali.

Prilikom ovih borbi pokazalo se da visoki bunkeri gube svoje značenje, uslijed velike izloženosti topničkoj i bacačkoj neprijateljskoj vatri.

Naši gubitci: 1 častnik i 17 domobrana poginuli, 2 dom. nestala...« Prema izvještaju »Zapovjedničtva Glavnog stožera domobranstva« poginulo je »13 njemačkih vojnika i domobrana.«[82]

[81] VII, k. 15, Arhiv, dok. br. 11/1, 13/1, 14/1, 15/1 i 16/1.
[82] Arhiv VII, reg. br. 9/19, k. 58, VII, Tom 5, knj. 33, dok. 3, str. 15.

27. augusta 1944. godine u 4 sata ujutro 32. divizija je u vezi s naređenjem Štaba 10. korpusa napustila Podravinu i preko Bilo-gore krenula prema Kalniku i Hrvatskom zagorju. Prva etapa na tom putu bili su Šandrovac, Pupelica, Lasovac i Bedenik, gdje su brigade stigle istog dana. U toku dana jedinice su se odmarale i pripremale za nastavak pokreta preko pruge Bjelovar- Kloštar i ceste Bjelovar-Đurđevac. Pokret je počeo u 17.30 sati iz Velike Pupelice s Brigadom »Matija Gubec« koja postavlja osiguranje na tunelu Paunovac za pokret Brigade »Braća Radić« i prištapskih jedinica. Do 12 sati u noći sve su jedinice već prešle na nova odredišta u zapadnoj Bilo--gori, tako da su 28. augusta, zahvaljujući lijejjom vremenu, stigle bez teškoća u sela Trnovac, Većeslavac i Ladislav. Stab Divizije razmjestio se s Brigadom »Matija Gubec« u Ladislav, a nakon odmora je sa štabovima brigada i bataljona analizirao protekli marš. Drugi dan Divizija se i dalje odmarala i pripremala pokret prema Kalniku. Oko 03 sata krenula je u rajon sela Apatovac. Prije pokreta s Bilo-gore stigao je jedan bataljon iz Moslavine s vojničkom spremom, oružjem i municijom za Diviziju.

Oko 10 sati u Apatovcu je bilo mirno, a onda je došlo do sukoba s neprijateljskim izviđačkim dijelovima.

Imajući u vidu direktivu Vrhovnog komandanta, druga Tita, 32. divizija se 31. augusta prebacila na sektor Gornja Rijeka u rajon Ljuba Voda k. 547 i Oštri vrh k. 504, te provela dva dana u šumi kako bi postigla taktičko iznenađenje u izvršenju svog zadatka: rušenju komunikacija.

Zadatak 32. divizije bio je rušenje pruge Varaždin-Zabok, one iste pruge koja je u direktivi Vrhovnog komandanta bila označena kao najvažniji zadatak jedinica 10. korpusa. Činjenica da će upravo 32. divizija izvršiti takav zadatak izazvala je posebno raspoloženje, radost i zadovoljstvo. Borbeni zanos, ofenzivni duh, želja da se učestvuje u operacijama velikih razmjera — prožimala je svakog borca i svakog starješinu Divizije. To stanje najbolje odražava zapovijest Štaba 32. divizije od 1. septembra 1944. g. u kojoj se kaže:

> »U historijskim danima kada sve antifašističke snage Ujedinjenih naroda na čelu sa Sovjetskim Savezom i svojim pobjedonosnim armijama nemilosrdno uništavaju Hitlerovu ratnu mašinu i razbijaju sve fašističke frontove, u času kad se Crvena armija nalazi na granicama naše zemlje i kada se sprema posljednji udarac na fašističku krvavu vojsku na frontovima, na Balkanu naša Narodno-oslobodilačka vojska ima veliku ulogu u konačnom obračunu sa razbojnicima i fašističkim izdajnicima u našoj zemlji i s Hitlerovim okupatorskim zvjerima. Naša Divizija u sastavu Savezničkog plana dobila je zadatak da uništi komunikacije Zagreb-Varaždin uz saradnju savezničke avijacije i da usput likvidira neka neprijateljska uporišta. Na sektoru gdje će se vršiti operacije, nalaze se slijedeća neprijateljska uporišta:
>
> Novi Marof:
>
> 350 ustaša novačke vojne.
>
> Hum, Trgovišće, Breznica, Žitomir - jedna dopunska bojna.
>
> Komin vrlo male neprijateljske snage.
>
> Radi izvršenja gore navedenog zadatka

Naređujemo:

Udarna brigada
»Braća Radić«
Sa svojim jedinicama dati će osiguranje III diverzantskom bataljonu koji će noćas 1/2. IX o.g. izvršiti eksplozivom rušenje pruge na sektoru od Mađareva do kote 229.
III diverzantski bataljon za vrijeme izvršenja ovih operacija stavlja se pod komandu Štaba Udarne brigade »Braća Radić«.
Jedan bataljon zauzet će položaj radi osiguranja, ispred sela Mađareva, prema Novom Marofu, a jedan bataljon kod kote 229 radi osiguranja prema D. Konjščini i Trgovišću-Hrašćini, dok će jedan bataljon, kao brigadna rezerva, nalaziti se sa štabom brigade kod kote 324, s tim što će jednu četu izbaciti na kotu 308.
Bataljonu koji će biti u rezervi dodjeliti jedan teški bacač, a jedan teški bacač danas, 1. IX o.g. do 16 časova Štabu Brigade »M.Gubec«. Radi održavanja veze sa bataljonom brigade »M.Gubec« koji će držati zasjedu prema N.Marofu, bataljon koji će biti na osiguranju kod Mađareva izbacit će jedno manje odjeljenje na kotu 261, s napomenom da u blizini te kote neprijatelj također ima osiguranje.
Rušenje pruge vršit će se jednovremeno od pravca Budinščine i od pravca Mađareva. Bataljon koji će se nalaziti na koti 229, pomjerat će se zajedno s diverzantima, na odstojanju od 500 met., tako da će se svi sastati na okuci južno od Jelenščaka.
Brigada »M. Gubec«
Sa svojim jedinicama dat će osiguranje na cesti Novi Marof-Zagreb (autostradi) i ujedno će služiti kao prihvat Udarnoj brigadi »B. Radić«, pri njenom povratku po izvršenom zadatku.
Jedan bataljon zauzet će položaj na cesti Novi Marof-Zagreb južno od sela Grana i to tako, da drži pod kontrolom cestu prema N. Marofu i prema Var. Toplicama. Ovaj bataljon ujedno će vršiti fingirani napad na neprijateljsko uporište N. Marof, sa teškim bacačem.
Jedan bataljon zauzet će položaj na istoj cesti i to: sa dvije čete na koti 318, a sa jednom četom sa desne strane iste ceste gledajući u pravcu Novog Marofa, kojoj će ujedno biti dodat teški bacač radi fingiranja napada na uporište Hum. Fingiranje vršiti za vrijeme cijelog rušenja pruge izbacujući povremeno mine na uporišta. Na jedno i na drugo uporište utrošiti najviše 16 mina.

Jedan bataljon nalazit će se sa Štabom Brigade i Štabom Divizije kao divizijska rezerva, i to III bataljon, koji je najumorniji, na okuci ceste Zagreb-N. Marof (Paka) južno od slova »S« Goranjska šuma.
Diverzantski bataljon
III. diverzantski bataljon 10. korpusa (Zagrebačkog) NOV POJ izvršit će rušenje pruge eksplozivom kod Mađareva do kote 229. Za izvršenje ovog zadatka bataljon će pripremiti potrebnu količinu eksploziva. Rušenje će vršiti sa jedne i sa druge strane, tj. od pravca Mađareva i od pravca Budinščine, tako da će se svi sastati na okuci južno od Jelenščaka.
Ujedno III diverzantski bataljon dodjelit će svakoj brigadi do 16 časova po 4 diverzanta radi postavljanja nagaznih mina na komunikacijama protiv prodora motorizacije.
Istom bataljonu stavlja se u zadatak rušenje mosta na cesti N. Marof-Zagreb, kod Bisag-grada. Za izvršenje ovog zadatka, diverzantskom odjeljenju bit će dodjeljen kao osiguranje izviđački vod Divizije.
Izvršenje pokreta i vrijeme napada

Sa rušenjem pruge otpočeti tačno u 23 časa ove noći.

Brigada »M.Gubec«, na osiguranju treba da bude tačno u 20 časova i 30 min. Brigada će izvršiti pokret tako da u određeno vrijeme bude na određenim položajima.

Stab Divizije kretat će se na začelju kolone sa divizijskom rezervom.

Veza

Štab Udarne brigade »B. Radić« održavat će vezu sa Štabom Divizije radio--stanicom, dok će Štab Brigade »M. Gubec« održavati vezu sa kuririma i raketama. Detaljna naređenja o održavanju veze dat će referent za vezu Divizije svojom zapoviješću.

Evakuacija ranjenika

Evakuacija ranjenika vršit će se za Divizijsko previjalište koje će se nalaziti uz Štab Divizije. Za evakuaciju ranjenika izdati će detaljnije upute refe. saniteta Divizije svojom zapovješću.

Ishrana

Ishrana ljudstva vršit će se preko intendature XXXII divizije. Upute za ishranu dati će načelnik intendature.

Znaci raspoznavanja

Znaci raspoznavanja koji će važiti za vrijeme vršenja akcija biti će sloboda - dolazi, a ugovoreni Petar-Marko.

NAPOMENA: Osmatrače raketnih znakova dobro upoznati sa razmještajem jedinica, kako bi mogli ocjenjivati ko je raketu izbacio. U znacima gdje se izbacuju dvije rakete iste vrste izbacivati ih jednovremeno sa dva pištolja. Nagazne mine postaviti na komunikacijskim pravcima, dobro ih ukopati i pravilno rasporediti, a na autostradi i ostaviti ih.

Telefonsko-telegrafsku liniju prekinuti.

Sa fingiranim napadom početi u vrijeme kada počinju diverzantske eksplozije. Povlačenje jedinica bit će prema Štabu Divizije, jer će povratak biti istim putem s kojim smo došli do ceste Moždenec-Sudovec, a tada će se produžiti prema mjestu Sudovec.

Komora Udarne brigade »B. Radić« ostati će sa komorom Štaba Divizije. Komora će se vratiti u sastav Brigade po izvršenju zadatka.

SMRT FAŠIZMU - SLOBODU NARODU!

Politkomesar: *Šime Balen, v.r.*

Komandant - potpukovnik *Rade Bulat«*[83]

Pored jedinica iz zapovijesti u divizijskoj rezervi u mjestu Topličica nalazio se i jedan bataljon Zagrebačkog partizanskog odreda.

Kad je 1.9. ušla u šumu Kalnik, Divizija je u najvećoj tajnosti produžila pripreme za izvršenje zadatka. Štab Divizije je naredio obustavu svakog pokreta, pa čak i izviđača. Toga dana su dvije satnije ustaša iz Novog Marofa - ne znajući za prisutnost jedinica Divizije - nakon pljačke sijena u selu Gornja Rijeka krenule cestom Sudovec-Možđenac za Novi Marof. Došlo je do iznenadne borbe u susretu s glavninom Divizije u trenutku kad je Štab Divizije prelazio preko ceste. Lijevo bočno osiguranje divizijske kolone (bataljon Brigade »Matija Gubec«) nije bilo dovoljno oprezno, dopustilo je da neprijatelj prije njega zauzme dominirajuće visove i počne otvarati bočnu vatru na kolonu. Neprijatelj je bio iznenađen pojavom velikog broja parti-

[83] **VII, Tom V, knj. 33, dok. 1, str. 7-11.**

zana. Njegova je kolona bila presječena i pod zaštitnom borbom počela se povlačiti u Novi Marof.

Divizijska je kolona produžila na izvršenje svoga osnovnog zadatka, rušenje pruga. U toku noći Brigada »Braća Radić« i 3. diverzantski bataljon uspjeli su srušiti 6.390m pruge na odsjeku Podrute-Budinščina. Dva dana kasnije Brigada »Matija Gubec« je uz podršku 3. diverzantskog bataljona srušila 6.000m pruge na odsjeku Donja Konjščina-Budinščina i tom prilikom vodila borbu s neprijateljem iz uporišta Konjščina i Prepolno koji je pokušao spriječiti izvršenje zadatka. U toj akciji Brigada je imala 4 lakše ranjena borca.

Tih 12 km pruge bilo je gotovo do oslobođenja, s prekidima, izbačeno iz stroja.

Bilo je najavljeno da će za vrijeme izvođenja tog zadatka saveznička avijacija davati zaštitu. U tom smislu direktiva je dana jedinicama da se povlače što dalje od komunikacija, kako savezнички piloti ne bi bili dovedeni u zabludu. Prolazili su dani i dani a da se nigdje na nebu iznad našeg kalničkog područja nije pojavio ni jedan savezнички avion, iako je bilo obećano da će najkasnije do 7. septembra pružiti obećanu podršku.

NAPAD NA SV. IVAN ZELINU
(7/8. 9. 1944. Sekc. Čakovec, Ptuj, Zagreb 1:100.000)

Divizija je 5. septembra napustila Kalnik i prikupila se u rajonu sela Fodrovec i Zaistovec radi odmora. Vrijeme je bilo lijepo i sunčano. 7. septembra u 18 sati jedinice su krenule u napad na Sv. Ivan Zelinu.

Brigada »Braća Radić« sa dva bataljona je napadala, a jednim bataljonom osiguravala pravac prema Kominu. Na pravcu prema Zagrebu osiguranje je davala Brigada »Matija Gubec«.

Napad je izvršen u 23.40 sati, sa 10 minuta zakašnjenja od planiranog. Neprijatelj je bio likvidiran i uništen. Zarobljena su 32 domobrana, 2 oficira i 4 podoficira i dva ustaška logornika. Ubijen je poznati ustaša Veljko Pilak. Zaplijenjena su 2 puškomitraljeza, 3 automata, 2 pištolja, oko 100 pušaka vojničkih i civilnih i mnogo druge vojne spreme.

Divizija je imala 4 poginula borca i 16 ranjenih. Najveći broj ranjenih bio je od rasprskavanja mina i bombi.[84]

Otporne tačke iz kojih se branio neprijatelj uništene su koncentriranom vatrom iz 5 »Johna Bulla« i 250 kg eksploziva. Snažne eksplozije srušile su sve zidane objekte u kojima se nalazio neprijatelj, a popucali su i mnogi prozori na drugim zgradama u Zelini.

Brzom i dobro pripremljenom akcijom zauzeto je neprijateljsko uporište na glavnoj cesti Zagreb-Varaždin. Velika zasluga pripisuje se upravo pravilnoj upotrebi eksploziva i hrabrosti minera koji su znalački i brzo minirali i uništavali neprijateljske objekte.

Kojom je brzinom izvođena akcija, pokazuje i činjenica da je divizijska rezerva ostala neupotrebljena, jer neprijatelj nije iz obližnjih uporišta uspio pružiti pomoć. Već u 4 sata ujutro neprijatelj je bio uništen.

O napadu na uporište Sv. Ivan Zelina neprijatelj piše u »bojnoj relaciji prvog zbornog područja«:

[84] Poginuo Jugo Filippi, ratni dopisnik 32. divizije.

»7. IX 1944. g. partizani jačine oko 1.000 ljudi napali su oko 23.00 sati uporišta Sv. Ivan Zelina i Kominu, nakon što su minirali sve okolne mostove, te brzoglasne veze kao i rasvjetu prekinuli. Napad je izvršen svim vrstama naoružanja. Posada se poslije jakog neprijateljskog pritiska povukla iz vanjskih uporišta prema središtu, te davala otpor iz nastamba.

Poslije nego je uništena uredovnica sati (četna kancelarija - Red.) kao i skladište, domobrani su se povukli u oružničku nastambu, gdje su davali otpor, dok se partizani nisu oko 06.30 sati povukli.

Naši gubitci: zapovjednik sati i vodnik častnik zarobljeni, te još 4 vodnika i 15 domobrana, razvodnika i desetnika. Ranjeno 4 domobrana od kojih je jedan podlegao ranama. Nestalo 43 domobrana.«[85]

Nakon izvršenog napada na Sv. Ivan Zelinu, Divizija se ponovo vraća u Zaistovec i Fodrovec i u skladu s planom Štaba 10. korpusa čeka napad na Križevce.

Napad na Križevce bio je zadatak 33. divizije i 7. banijske.

Križevci su u toku čitavog rata bili važno mjesto i uporište koje je neprijatelj uporno branio, jer je time lakše držao Bjelovar i Koprivnicu u svojim rukama i sprečavao prisutnost i djelovanje NOV kod Dugog Sela i na pragu samog Zagreba.

32. divizija dobila je zadatak da osigurava napad od pravca Koprivnice na liniji: Donjara-Sokolovac i prema Gornjoj Rijeci kod sela Guščerovac. Pod komandu Štaba Divizije je u toku napada na Križevce stavljen Kalnički partizanski odred koji je na liniji Veliki Poganac-Ludbreški Ivanec osiguravao pravac od Ludbrega.

U napadu na Križevce Divizija nije imala nikakve značajnije borbe. 13. septembra 1944. godine prešla je na stranu Divizije jedna satnija domobrana sa teškim bacačem, 2 mitraljeza i jednim puškomitraljezom. U Brigadi »Braća Radić« održana je svečanost povodom dolaska Crvene armije na našu granicu.

Divizija se nakon obavljenog zadatka u vezi s napadom na Križevce ponovo vraća u Fodrovec i Zaistovec, gdje 14. septembra u 19 sati u njezine redove ulazi 130 novih boraca mobiliziranih u rajonu Preseka. Za vrijeme držanja položaja prema Križevcima u selu Guščerovec stiglo je 47 avijatičara, protuavionaca-domobrana sa 6 kamiona iz Zagreba. Iste noći 14/15. prešla su na stranu Divizije 54 domobrana s teškim bacačem, jednim puškomitraljezom i 37 pušaka.

U skladu s amnestijom koju je Vrhovni Štab NOV i POJ proglasio augusta 1944. god. svakog dana su pristizale grupe domobrana koji su prelazili na stranu Narodnooslobodilačke vojske. 15. septembra stigla je grupa od 117 protuavionaca iz Zagreba, među kojima je bilo 12 oficira, 20 podoficira i domobrana. Na večer oko 21 sat stigla je grupa od 130 novih boraca. Tako je Zaistovec kao ugodno mjesto predaha i odmora jedinica bio i mobilizacijsko mjesto i zborište novih boraca.

Tih je dana samo iz redova domobrana došlo 235, a s terena 642 nova borca. U sastav 32. divizije ušao je i Križevački partizanski bataljon od novih 115 boraca. To iznosi ukupno 992 nova borca.

16. septembra 1944. godine u 17 sati Divizija je napustila Zaistovec i u 24 sata istog dana njezine jedinice su se nalazile: Brigada »Braća Radić« - Haganj, a Brigada »Matija Gubec« Srpska Kapela-Stari Glog.

[85] Arhiv VII, reg. br. 911-14, knj. 58-VII., Tom V, knj. 33, uz dok. 33, str. 162.

Prije pokreta održan je u Štabu Divizije sastanak sa štabovima brigada i bataljona, na kojem se razmatralo stanje nakon dolaska novih boraca iz domobranstva i mogućnost povećane mobilizacije na terenu.

U Hagnju i Srpskoj Kapeli Divizija se pripremala za prihvat novih boraca, sredenje i obuku novomobiliziranih boraca koji nisu imali vojnička iskustva. Novi dobrovoljci iz redova domobranstva i dalje su dolazili; 17. i 18. septembra stiže 125 novih domobrana i avijatičara iz Zagreba.

19. septembra 1944. g. u Srpskoj Kapeli obilježena je prva godišnjica osnivanja Udarne brigade »Braća Radić«. U proslavi su učestvovali predstavnici Oblasnog komiteta KPH za Zagrebačku oblast, Oblasnog narodnooslobodilačkog odbora, dvije čete 33. divizije s komesarom brigade, jedna četa 7. udarne banijske divizije s komandantom Divizije potpukovnikom Milanom Pavlovićem, član Centralnog komiteta KPH Savo Zlatić, Štab 10. korpusa, književnik Slavko Kolar, članovi JNOF Filip Lakuš, Josip Prvčić, šef savezničke misije major Alan Gordon i drugi. Svečanost je počela u 16 sati uz intoniranje marševa muzike 33. i 7. udarne divizije, smotrom postrojene Brigade koju je izvršio komandant Korpusa generalmajor Vladimir Matetić u pratnji komandanta Divizije potpukovnika Rade Bulata.

Poslije pozdravnih govora, čestitki 7. i 33. divizije i kulturnog programa, jedinica su se vratile u svoje rajone i nastavile obuku i prihvat novih boraca. 20. septembra u Srpsku Kapelu je stiglo novih 120 domobrana medu kojima je bila i »Pasja škola« sa 20 domobrana i 3 dresirana psa.

U području Srpske Kapele nije bilo borbenog kontakta s neprijateljem. 21. septembra Brigada »Braća Radić« je s dva bataljona rano ujutro postavila zasjedu na cesti Križevci-Bjelovar, u koju je upala jedna patrola od 40 ustaša. Poslije kraće borbe ustaše su raspršene. Ubijeno ih je 5 koji su ostali na poprištu borbe, ranjeno 10 i jedan zarobljen.

Brigada je imala 2 ranjena.

Toga dana je iz pravca Bjelovara kretala kolona od 16 kamiona prema Križevcima. Oko 17 sati u Štab Divizije stigao je jedan bataljon iz Bjelovarskoga partizanskog odreda od 184 borca za popunu Divizije. Od njega je 22. septembra 1944. g. formiran 4. bataljon Brigade »Braća Radić«.

11. BORBE U PODRAVINI I NA BILO-GORI

(25. 9. do 15. 10. 1944. Sekc. Bjelovar-Đurdevac-Čakovec 1:100.000)

Početak ofenzive Narodnooslobodilačke vojske Jugoslavije u septembru, masovan priliv novih boraca u redove Narodnooslobodilačke vojske i dolazak trupa bratske Crvene armije na granice Jugoslavije, bili su novi poticaji i nove mogućnosti za vodenje borbi s krupnijim jedinicama. Glavni štab Narodnooslobodilačke vojske i partizanskih odreda Hrvatske tada usmjerava 4. korpus na operacije u dolini rijeke Save i Kupe, dok 6. i 10. korpus usmjeravaju težište svojih operacija u dolinu rijeke Drave. Ta dva korpusa - Zagrebački i Slavonski - ojačani 7. banijskom divizijom, preduzimaju ofenzivne operacije radi čišćenja i oslobađanja Podravine.

Podravinu je neprijatelj zaposjeo u uporištima Ludbreg, Koprivnica, Novigrad Podravski, Virje, Đurđevac, Kloštar Podravski, Pitomača, Virovitica, Podravska Slatina, Našice i drugim, nastojeći izgraditi obrambeni pojas na rijeci Dravi za sprečavanje prodora Crvene armije iz južne Mađarske i njezinog spajanja s jedinicama Narodnooslobodilačke vojske Jugoslavije. To je bio jedinstveni sistem obrane Podravine. Pravac prema Podravini

1 dolinom Drave dobio je mnogo veće operativno-strategijsko značenje i za Nijemce i za NOVJ.

Pored spomenutih uporišta neprijatelj je jačao i ustaške i domobranske jedinice u Bjelovaru i Križevcima. Najveća i najborbenija ustaška snaga bila je »Crna legija« (»5. ustaški stajaći zdrug« i »1. hrvatska udarna divizija«).

Naređenje Glavnog štaba OP br. 473 od 13. 9. 1944. god. koje je radiogramom poslano Štabu 10. korpusa i njegovim divizijama, bilo je kao opći borbeni poziv na ofenzivno djelovanje, za sveopću ofenzivu u sjevernoj Hrvatskoj. U njemu se kaže:

> »U vezi s dolaskom Crvene armije na našu granicu situacija Nijemaca vrlo teška. Porušene željeznice natjeravaju ih na pokrete cestama. Dosta su dezorganizovani i demoralisani.
> Maršal Tito traži od nas, da ne dozvolimo Nijemcima da se organizovano povuku i iznesu oružje iz naše zemlje.
> Naređujemo da sve jedinice razviju maksimalan polet i inicijativu u sve jačem uništavanju komunikacija, zauzimanjem čvorova, gradova i drugih uporišta. Napade naročito upravljati na domobranske garnizone, privlačiti ih u naše redove ili dezorganizovati.«[85]"

Divizija je Srpsku Kapelu i Moslavinu napustila 22. septembra i preko Pupelice, Lasovca i Bedenika krenula za Podravinu. U 14 sati 25. septembra 1944. g. uputila se prema Maloj i Velikoj Trešnjevici i Sedlarici u Podravini.

U Pitomači se nalazila »1. ustaška bojna petog ustaškog stajaćeg zdruga« jačine 650 ljudi, naoružana s dva teška bacača mina, 3 teška i 15 lakih mitraljeza. Posada je bila smještena u utvrđenim zgradama u središtu mjesta, a oko zgrada iskopani su i podignuti zemljani bunkeri.

U Kloštru se nalazila »37. ustaška bojna od oko 300 ljudi, naoružana sa 2 teška bacača, 2 teška i 11 lakih mitraljeza.

U Đurđevcu su bili dijelovi »7. ustaške bojne« naoružane s 2 topa 85 mm, tri teška i jednim lakim mitraljezom i 20 puškomitraljeza. .

26. septembra Brigada »Braća Radić« nalazila se u Velikoj Črešnjevici i pripremala se za napad na neprijateljsko uporište Pitomaču. Oko 10.30 sati neprijatelj je izašao iz Pitomače sa oko 400 ustaša i napao Brigadu. Međutim, jedinice nisu bile iznenađene već spremne. Poslije kratke minobacačke i artiljerijske pripreme neprijatelja su na juriš odbile.

Gubici Brigade su 4 mrtva i 4 ranjena.[86]

U borbama kod Črešnjevice i Grabovnice 26. i 27. 9. divizija je imala 29 mrtvih, 42 ranjena i 29 nestalih boraca. Poginuli su komandant 4. bataljona Brigade »Braća Radić« poručnik Mato Milinček, komesar Bataljona Rudolf Bronec, pomoćnik komesara čete Valent Friščić i stariji vodnik Đuro Lederer.

Od oružja je izgubljeno 5 puškomitraljeza, 4 šmajsera, 52 puške i 5.200 puščanih metaka.

Gubici neprijatelja bili su: nekoliko ubijenih i ranjenih.

U 15 sati izvršena je priprema sa Štabom Brigade, a u 18 sati sa štabovima bataljona Brigade »Braća Radić« radi napada na Pitomaču.

U 21 sat neprijatelj je ponovo napao na položaje Brigade »Braća Radić«

[851] VII, Tom V, knj. 33, dok. 107, str. 543.
[86] VII, Tom V, knj. 33, str. 595.
[87] Poginuli su i Tkalčić Vladimir i Tošner Stjepan, a teško ranjen polit, komesar čete Velčić Vladimir.

sa oko 400 ustaša »1. bojne« iz Pitomače. Napali su najprije na sjeverni dio sela gdje se nalazio 1. bataljon koji je u tom trenutku vršio pripreme s komandama četa, tako da s borcima nije bilo rukovodilaca višeg ranga od vodnika. Neprijatelj je izvršio jak pritisak na čelu, tako da je odvojio 1. bataljon od 2. bataljona i uklinio se u taj međuprostor. Bataljon se u neredu povukao pretrpjevši gubitke u ljudstvu i oružju. Neprijatelj je zauzeo Veliku Črešnjevicu i u njoj zanoćio.

U ovoj borbi Brigada je imala 10 mrtvih.[88]

U toku noći 26/27. jedinice Brigade »Braća Radić« izviđale su Veliku Črešnjevicu, a Brigada »Matija Gubec« selo Grabovnicu sa zadatkom da u noći očisti to selo.

27. septembra u 9 sati ujutro brigade su krenule u napad. Brigada »Braća Radić« čistila je Veliku Črešnjevicu, a Brigada »Matija Gubec« Grabovnicu.

Sela su očišćena od ustaša i neprijatelj je na bojnom polju ostavio 5 mrtvih. Naknadno je utvrđeno da su ustaše imale 37 mrtvih i 55 ranjenih. Zarobljen je jedan puškomitraljez sa 800 metaka.

Brigade su se vratile na stare položaje, ali su po naređenju Štaba 10. korpusa uvečer krenule za Vukosavljevicu (»Braća Radić«) i Turnašicu (»Matija Gubec«).

U novim rajonima brigade su bile ubrzo uznemiravane. Vrijeme se također promijenilo, postalo je kišovito. 28. septembra ustaše su iz Pitomače krenule sa 3 kamiona i 6 tanketa u pravcu Virovitice. Kod Špišić-Bukovice sukobile su se s Virovitičkom brigadom.

U toku noći neprijatelj se vratio natrag u Viroviticu. Za vrijeme borbi uznemiravao je jedinice Divizije granatama iz svojih haubica prema Vukosavljevici i Pitomači. Sadejstvo s Virovitičkom brigadom toga dana nije uspjelo, jer još nije bila uspostavljena veza. Tog dana neprijatelj nije izlazio iz uporišta, kao ni slijedećeg.

NAPAD NA PITOMAČU

(4/5. oktobra 1944. godine, Sekc. Bjelovar i Đurđevac 1:100.000)

U toku 30. septembra i 1. oktobra Divizija pojačava izviđanje Pitomače i Kloštra Podravskog.

Poslije podne 1. oktobra održan je sastanak s komandantima brigada, načelnicima štabova i operativnim oficirima brigada i komandantima i operativnim oficirima bataljona radi prorade i upute o napadu na naseljena mjesta, odnosa prema novodošlim oficirima i podoficirima iz domobranstva i organizacije sadejstva.

4. oktobra Divizija se nalazila oko Sv. Jelene, kota 131 do kote 124, vezujući se sa snagama 40. divizije (18. brigadom) koja se nalazila oko Gradeča prema Dravi, radi osiguranja napada jedinica na Viroviticu iz pravca Pitomače. Tog dana neprijatelj nije izlazio iz Pitomače. Uvečer je istog dana upućen jedan bataljon Brigade »Braća Radić« na prisilno izviđanje i upad u samu Pitomaču radi ispitivanja rasporeda i utvrđenja neprijatelja u pojedinim dijelovima mjesta. Ustanovljeno je da ustaše glavnu obranu imaju u centru mjesta kod crkve, zatim u sjevernom i sjeverozapadnom dijelu grada, a da u južnom dijelu ne drže nikakve snage. U unutrašnjosti uporišta izgradili su bunkere na ulicama koji zatvaraju prilaz zgradama u kojima su

[88] **VII, Tom V, knj. 33, str. 596.**

organizirane otporne točke obrane. Od naoružanja neprijatelj je raspolagao teškim bacačem mina i automatskim oružjem.

Napad na uporište bio je zadatak Udarne brigade »Braća Radić« sa jugoistočne, zapadne i sjeverozapadne strane, a Brigade »Matija Gubec« sa sjeverne i zapadne (Dravska ulica) strane. Jedinice su za sve vrijeme napada morale održavati međusobnu vezu i sadejstvo. Istovremeno su na Kloštar Podravski napadale jedinice 33. i 7. udarne divizije, koje su u isto vrijeme osiguravale snage 32. divizije iz pravca Kloštra.

40. divizija imala je raspoređene jedinice oko Gradeča i osiguravala pravac iz Virovitice gdje se još vodila borba.

Jedinice u napadu imale su za neposrednu podršku 7 brdskih topova, 2 protukolska topa, nekoliko teških bacača mina i protutenkovskih pušaka. Moral i volja za borbom kod jedinica bili su na velikoj visini.

5. oktobra oko 2 sata jedinice su zauzele položaj za napad i uz artiljerijsku pripremu počele napadati.

U prvom naletu jedinice 32. divizije uspjele su izbaciti ustaše iz njihovih isturenih otpornih točaka, antitenkovskim puškama i bacačima likvidirati bunkere i sabiti neprijatelja oko crkve gdje je pružao jak otpor. Jedinice Divizije stalno su stezale obruč i sužavale prostor ustašama za manevar. Neprijatelj je to brzo osjetio i prema žestini napada ocijenio da je glavni pravac prodiranja usmjeren na sam centar oko crkve. Osjetio je da može biti uništen i zato je stalnim protunapadima pokušavao razbijati obruč, naročito na pravcu Kloštra Podravskog gdje je koncentrirao najveći dio svojih snaga, računajući da ih u danom momentu upotrijebi za probijanje. 3. bataljon Brigade »Braća Radić«, koji je zatvarao taj pravac, u jednom protunapadu je bio odbačen 50 metara, ali se na tom položaju nije dovoljno utvrdio. Postavio je barikade i druge zaštitne predmete na koje bi se mogao osloniti u slučaju neprijateljskog protunapada, koji su u vidu juriša i protujuriša na tom odsjeku bili neprekidni.

Veza i sadejstvo između Brigade »Braća Radić« i Brigade »Matija Gubec«, između bataljona na ovom odsjeku, nisu bili dovoljno čvrsti.

2. bataljon Brigade »Braća Radić« koji je nastupao s južne strane prema crkvi likvidirao je sve bunkere i očistio sve zgrade u kojima je neprijatelj pružao otpor, prodro do centra mjesta i ovladao crkvom. U isto vrijeme spustila se gusta magla, tako da je vidljivost bila vrlo mala, pa su preglednost i osmatranje u toku borbe bili jako otežani.

Kad su ustaše osjetile da su snage Divizije prodrle u centar njihove obrane i zaprijetile brzom likvidacijom, izvršile su juriš i prodor prema sjeveru i sjeverozapadu. Iskoristivši maglu i slabo sadejstvo između jedinica 3. bataljona Brigade »Braća Radić« i 2. bataljona Brigade »Matija Gubec«, ustaše su se većim dijelom snaga probile u pravcu Podravskih Sesveta.

Uporište Pitomača bilo je zauzeto u 8 sati 5. oktobra 1944. Jedan dio snaga produžuje čistiti uporište, a drugi kreće u gonjenje neprijatelja prema Dravi. Ono nije dalo veće rezultate, jer su jedinice Divizije izgubile borbeni kontakt s ustašama u trenutku njihova probijanja obruča. Gusta magla je otežala osmatranje i praćenje neprijatelja. On se povlačio prema Dravi.

U Pitomači su ustaše imale 34 mrtva i 40 ranjenih.

Gubici Divizije 8 mrtvih i 30 ranjenih.[89]

Zaplijenjeno je: jedan teški bacač mina, 4 puškomitraljeza, 20 pušaka, 14

[89] Poginuli su i Petričević Živko i Valentić Ivan.

konja, 9 nagaznih mina, 3.000 puščanih metaka, 1 raketni pištolj i 1.500 metara telefonskog kabla.

U svom proboju neprijatelj je odnio jedan puškomitraljez od naše posluge koja je izginula.

U napadu na Pitomaču 2. bataljon Brigade »Braća Radić« nastupao je po svim pravilima borbe u naseljenom mjestu. Stvarao je osnovne uporišne točke, barikade, i postepeno čistio kuću po kuću, izbjegavajući kretanje ulicama. Pri tom je više koristio susjedne kuće i vrtove za opkoljavanje neprijatelja. Prodro je do centra, ovladao crkvom i zadatak izvršio u potpunosti i s najmanje gubitaka.

Borba je u Pitomači pokazala da se komandni kadar Brigade dobro snalazio, iako bez dovoljno iskustva za borbu u naseljenim mjestima. Jedinice je čvrsto držao u svojim rukama, iako je bilo pojava da su komandiri i vodnici pojedinačno djelovali umjesto rukovodili.

Sadejstvo između pješadije i artiljerije sa 4 topa bilo je dobro i naročito je došlo do punog izražaja u početku napada i artiljerijske pripreme. U prodiranju kroz samo mjesto artiljerijska podrška više nije bila potrebna, jer su jedinice uništavale pojedine zgrade i bunkere protuoklopnim topovima i puškama.

Štabovi i komandni kadar spoznali su u ovoj borbi koliko je sadejstvo između jedinica zalog efikasnosti i uspjeha borbe. To se naročito odnosi na 3. bataljon Brigade »Braća Radić« i 2. bataljon Brigade »Matija Gubec« koji su uslijed slabog zatvaranja međuprostora omogućili neprijatelju da spasi veći dio svojih snaga.

Dva iskustva su posebno bila vrijedna. Prvo, jedinice su dobro osjetile da ne ostavljajući prepreke iza sebe na pravcima svog nastupanja, nemaju sigurne oslone točke, pa ih neprijatelj protunapadom lakše odbacuje. I drugo, sporost u likvidaciji otpornih točaka ima za posljedicu veće gubitke u ranjenim i mrtvim borcima.

Istovremeno s napadom na Pitomaču 4/5. oktobra jedinice 33. i 7. divizije napadaju na ustaško uporište Kloštar Podravski, koji su branile dvije »satnije 37. ustaške bojne«, jačine oko 450 ustaša.

Štab 10. korpusa dovlači još 4. brigadu 7. divizije da osigura napad Kloštra iz pravca Pitomače na liniji Kladare-Dinjevac, jednom brigadom napadne na Kloštar iz pravca Veliko Polje-Oderjan i da zajedno s 2. brigadom 33. divizije uništi uporište u Kloštru.

Do 18 sati 5. oktobra su na pravcima napada 33. divizije sve ustaške snage bile likvidirane. Teško neprijateljsko naoružanje u Kloštru palo je u ruke jedinica 33. i Banijske divizije.

U dnevnom »izvješću« PTS-a od 5. oktobra 1944. godine o borbama za Pitomaču i Kloštar piše:

> »X. i VI. part.(ižanski) korpus (6. nije učestvovao u napadu na uporišta - Red.) koncentrirali su svoje snage na području Pitomača-Kloštar-Đurdevac. Tokom čitavog dana 4. X. 1944. vodile su jedinice V. staj.(aćeg) djel.(atnog) zdruga U. V. (ustaške vojnice - prim. Red.) ogorčene borbe sa partizanima, koje još traju.
>
> Gubitci na obim stranama su veliki. Kloštar i Pitomača su odsječeni, te s njima nema veze.«[90]

[90] Dnevno izvješće PTS od 5. oktobra 1944. god., VII, Zbornik, Tom V, knj. 34, uz dok. br. 18, str. 98.

O napadu 32. divizije na Pitomaču i 7. i 33. divizije na Kloštar, javio je štab 10. korpusa Glavnom štabu Hrvatske radio-depešama od 6. i 7. oktobra:

»Naše jedinice 5 na 6 ov. m. oslobodile su Pitomaču i Kloštar (iz izvještaja 32. i 33. divizije vidi se da su one ta mjesta oslobodile 5. oktobra - prim. Red.). U Kloštru pored ostalog plijena ima 5 tenkova, 2 kamiona, 5 motorkotača i 10 mitraljeza.«[91]

»U Podravini našim jedinicama uz pomoć VII. Divizije uspjelo je 5. ov. m. likvidirati Pitomaču i Kloštar nakon 18-satne borbe. Uporišta je branilo 1.000 ustaša Bobanove bojne (Odnosi se na dijelove 5. ustaškog stajaćeg djelatnog zdruga s kojim je komandovao Rafajlo Boban - prim. Red.). U borbama je ubijeno 252 ustaše. Zapljenjeno: 4 teška bacača, 12 teških mitraljeza, 13 p. mitraljeza, 170 pušaka, 5 tanketa, 3 kamiona, 3 motorkotača, 35.000 metaka i druga sprema. Naši gubici 30 mrtvih i 2 ranjena (34 mrtva i 108 ranjenih - Red.). Nastavljeno dalje sa operacijama u Podravini.«[92]

BORBE ZA ĐURĐEVAC, VIRJE I NOVIGRAD PODRAVSKI

(Nezadrživi napad i sadejstvo 7, 12, 33, 40. i 32. divizije - u oslobođenju Podravine 11/12. oktobra 1944. godine. Sekc. Bjelovar, Đurđevac, Čakovec 1:100.000)

Ofenziva 6. i 10. korpusa i 7. banijske udarne divizije uspješno započeta oslobođenjem Podravske Slatine, Virovitice, Pitomače i Kloštra Podravskog nastavljena je nezadrživim napadima. Borbeni moral i raspoloženje jedinica i boraca postajali su svakim danom sve jači.

Plan daljnjih operacija predviđao je istovremeni napad na ustaška uporišta u Đurđevcu, Virju i Novigradu Podravskom. Štabovi VI. i X. korpusa izdali su zapovijest 10. oktobra 1944. godine.

Zapoviješću Štaba 10. korpusa određeni su zadaci 7, 32. i 33. Divizije. U njoj, među ostalim, piše i ovo:

»Poslije poraza kod Kloštra i Pitomače neprijatelj se pokolebao, ali je još uvijek drzak i spreman na ispade. Sva uporišta brani aktivnom odbranom i nema naročitih fortifikacijskih utvrđenja.

Jedinice VI. i X. Korpusa pojačane sa VII. Ud. Divizijom imaju zadatak uništiti neprijatelja na tom sektoru i osloboditi Podravinu.

Noću 11. ov. mjes. u 23 časa snage VI. Korpusa izvršiti će napad na uporišta Đurđevac.

XXXIII. Divizija jednovremeno napasti će uporišta Virje i Novigrad sa zadatkom da ista likvidiraju.

Jedinice XXXII. Divizije i VII. Ud. Divizije vršiti će osiguranje prema Koprivnici ...«[93]

33. Divizija pojačana sa 4 brdska topa ima zadatak uništiti neprijatelja u Virju i Novigradu. Divizija sadejstvuje u likvidaciji Virja 40. Diviziji koju podržava artiljerija čiji je zadatak da otvara vatru po neprijateljskom uporištu Virje. Artiljerija u sastavu 33. Divizije podržava napad na Novigrad...

7. Udarna divizija sa jednom jačom brigadom zatvara pravac od Koprivnice na desnom krilu rasporeda 32. Divizije i odsutno brani selo Hlebine. Sa Virovitičkom brigadom kod sela Molve organizira sadejstvo i na nju se

[91] VII, Zbornik, Tom V, knj. 34, uz dok. br. 18, str. 98.
[92] VII, Tom V, knj. 34, uz dok. 110, str. 525.
[93] VII, Zbornik, Tom V, knj. 34, str. 153-154.

u slučaju potrebe oslanja. U saradnji sa snagama 32. Divizije, uništava neprijatelja koji bi krenuo iz Koprivnice u pomoć napadnutim uporištima...

S jednom brigadom, bez jednog bataljona, nalazi se u selu Javorovac kao korpusna rezerva. Jedan bataljon te brigade zatvara pravac od Bjelovara kod sela Kupinovac na cesti Bjelovar — Đurđevac sa zadatkom da vrši noćne prepade na Bjelovar radi uznemiravanja. U Velikom Trojstvu održava vezu sa Češkom brigadom »Jan Žiška«.

32. Divizija u sadejstvu sa 7. Udarnom divizijom zatvara pravce od Koprivnice na liniji Bilo-gora-kota 294 (između slovo O i G od riječi Bilo--gora), k. 304, k. 307, Borovljani, k. 162 -k. 131 (na željezničkoj pruzi) - šuma Staro selo zaključno...

Pored zadatka u zapovijesti se naglašava da zasjede treba da ispolje aktivnije izviđanje same Koprivnice, sa ciljem da se ista u povoljnom momentu napada, a snage koje bi kretale od Koprivnice unište.[9]

Jedinice 12. i 33. divizije izvele su napad prema planu i zapovijesti na Đurđevac i Novigrad Podravski. Odmah, u prvom vatrenom kontaktu, ustanovljeno je da nije bilo iznenađenja. U toku noći ustaše su se uspješno branile u uporištima. Uspjesi jedinica u napadu na Novigrad bili su minimalni.

Razvoj borbe u Đurđevcu, Virju i Novigradu Podravskom pokazao je da prilikom napada i blokiranja neprijateljskih uporišta nije bilo dovoljno budnosti. Nisu bile raspoređene odgovarajuće snage za sprečavanje prodora ustaša iz tih uporišta prema Dravi. To je bilo očito odmah nakon prvih borbi, a najočiglednije na položaju 3. bataljona 1. brigade 33. divizije koji je trebao nastupati iz pravca sela Delovi na Novigrad Podravski. Bataljon je stigao kod željezničke stanice Novigrad i tu zastao, ne uspostavivši borbeni dodir sa susjednim bataljonom iste brigade koji je bio u nastupanju na njegovu lijevom krilu. Bataljon se samovoljno povukao i tako otvorio pravac za Hlebine gdje su se nalazile jedinice 3. brigade 7. udarne banijske divizije. Po naređenju Štaba Brigade isti bataljon ponovo nastupa na tom pravcu, ali tada se ustaše već probijaju iz Novigrada Podravskog.

U trenutku proboja 1. bataljon se zatekao na brisanom prostoru od Novigrada Podravskog do Delova, gdje je trebao sprečavati ustaško povlačenje. U takvoj situaciji on je pod borbom morao odstupati i zauzeti položaje na Bistra kanalu, gdje su se nalazile jedinice 3. brigade 7. divizije. U odstupanju bio je izložen unakrsnoj vatri ustaša koje su se probijale i 3. brigade koja ranije nije imala vezu s tim bataljonom. Bataljon je uslijed toga pretrpio gubitke od vatre neprijatelja i od jedinica 3. brigade 7. divizije.

Od ukupnih gubitaka 33. divizije (45 mrtvih, 137 ranjenih i 20 nestalih) u tim borbama najviše ih je imao taj bataljon.

3. brigada 7. udarne divizije je u ranu zoru 12. oktobra napala i uništila uporište ustaške milicije (oko 40) u selu Hlebine. Milicionari (Bijela garda) pružali su otpor utvrdivši se u školi. Nisu bili spremni na predaju. Škola je zapaljena i svi su u njoj izgorjeli.

Ubrzo je oko 400 ustaša s nešto tenkova iz pravca Koprivnice uspjelo prodrijeti u Hlebine i potisnuti jedinice 3. brigade. Brigada zauzima položaje na južnoj strani Bistra kanala. Ustaše pokušavaju prodrijeti cestom Hlebine-Delovi u Novigrad Podravski, a oni iz Gabajeve Grede vrše pritisak na Bistra kanal kod Međuvodja. Brigada ih sačekuje na liniji k. 123-Stolac, te duž kanala i Međuvodja odbija njihov napad i prelazi u protunapad,

[94] VII, Zbornik, Tom V, knj. 34, str. 154-155.

protjeruje ih iz Hlebina u Međuvodje, Gabajevu Gredu i nabacuje ih prema Dravi. U isto su se vrijeme ustaše počele izvlačiti iz Novigrada Podravskog, Virja i Đurđevca prema Dravi. Najjači pritisak ustaša bio je na cesti Novigrad Podravski-Hlebine. Dok su jedinice 3. brigade bile na sjevernoj strani kanala, ustaše su zauzele Delove, Gredu i došle u blizinu kote 121. Brigada se hitno povukla prema jugu i brzo je zauzela položaj Stolac k. 128, prema selu Jeduševcu, a djelomično je zaposjela i šumu Lug. Ustaše su pokušavale prodrijeti u Hlebine, ali su djelomično razbijeni snažnom vatrom iz svega raspoloživog naoružanja. Brigada je odmah sa svim snagama smiono jurišala duž komunikacija selo Delovi-Stolac, potpuno ih razbila i zaplijenila ogromni ratni plijen.

4. brigada 7. divizije iz korpusne rezerve uvedena je u borbu čim se neprijatelj počeo povlačiti iz Novigrada Podravskog. Zadatak joj je bio da vrši pritisak prema šumi Staro Selo i Delovima, sadejstvujući istovremeno s 3. brigadom prilikom uništenja ustaša u tom rajonu.

Jedinice 32. divizije na lijevom krilu 7. divizije (Brigada »Braća Radić«) započele su istovremeno napade na neprijatelja koji je odstupao na pravcu Bregi-Možđenski jarak. Tako je spriječena mogućnost izvlačenja većih snaga neprijatelja prema Koprivnici. Uspio je samo da se djelomično spasi od potpunog uništenja. Razbijeni ustaški dijelovi protjerani su preko Bistra kanala prema Dravi. Borbe na tom prostoru bile su završene velikim porazom neprijatelja u 14.30 sati.

Ustaše su imale više od 150 mrtvih i 20 zarobljenih. Zaplijenjena su 4 tenka, 12 kamiona, 3 putnička automobila, 16 motocikla (trokolica), 3 protutenkovska topa 50mm, 300 granata, 4 teška bacača mina, 20 mitraljeza i jedna radio-stanica.

Gubici 7. udarne divizije bili su 3 mrtva i 8 ranjenih.

Istodobno kad je neprijatelj u 12 sati počeo napuštati Novigrad Podravski, počeo je povlačiti svoje snage iz Virja i Đurđevca. U koloni iz Đurđevca bilo je do 1.000 ustaša. Krenuli su preko sela Molve i kanala Komornice. Kod sela Molve sačekala ih je Virovitička brigada i nanijela im gubitke od preko 50 mrtvih. Kasnije je pronađeno još nekoliko ustaša poginulih kod sela Molve.

U bijegu ustaše su bacale naprtnjače, šinjele i drugu spremu koja im je otežavala bježanje i povlačenje preko Drave.

U borbi s Virovitičkom brigadom ustaše su izgubile 2 motocikla s prikolicom, 3 puškomitraljeza, jedan šmajser i 33 puške i mnogo druge spreme. Među ubijenim ustašama bilo je nekoliko podoficira i jedan satnik kod kojeg je pronađena zapovijest iz koje se vidjelo da su ustaše iz napadnutih uporišta imale pravac povlačenja prema lijevoj obali Drave kod sela Molve.

Gubici Virovitičke brigade bili su 12 mrtvih i 7 ranjenih boraca, dok je čitava Divizija u tim borbama ukupno imala 15 mrtvih, 17 ranjenih i 5 nestalih boraca i starješina.

Na položajima Brigade »Matija Gubec« nije bilo nikakve neprijateljske aktivnosti. Brigada je pojačano izviđala Koprivnicu i za sve vrijeme nije uspjela pribaviti potrebne podatke za potpuniju procjenu organizacije obrane i jačine neprijatelja u uporištu.

Tok borbe na odsjeku 7. i 32. divizije pokazao je da je neprijatelj izbjegavao kretanje cestom Koprivnica-Novigrad Podravski i da je svoje glavne snage usmjeravao na pružanje pomoći Novigradu Podravskom preko Hlebina. Uslijed nedovoljno čvrste veze 33. divizija nije na vrijeme upozorila jedinice 7. i 32. divizije o povlačenju neprijatelja iz Novigrada Podravskog,

pa je kasnio manevar Brigade »Braća Radić« radi opkoljavanja i uništavanja neprijatelja koji se tukao protiv jedinica 3. brigade i 4. brigade 7. divizije.

Iz neprijateljskih dokumenata koji su danas poznati teško je ustanoviti koliki su bili njegovi gubici u tim borbama. U dnevnom se izvještaju PTS od 12. oktobra 1944. godine kaže:

> »I/l puk P.T.S., I/V staj.(aćeg) djel.(atnog) zdruga U.V. (ustaške vojnice - prim, red.) i XX/V. staj. djel. zdruga U.V. povukle su se nakon teške borbe i velikih gubitaka u Golu (16km s. Gjurgjevac). Odatle će biti još tokom 12. 10. 1944. vlakom prebačene u Koprivnicu. Brzi sklop P.T.S. koji je pokušavao iz Novi Grada probiti kroz neprijateljski obruč prema sjeveru tj. prema Hlebine (8km, s. Novi Grad) raspršenje uz velike gubitke. Neprijatelj raspolaže jakim topništvom. Snage neprijatelja u ovim poduhvatima iznašaju prema izjavama zarobljenika 16 brigada.«[95]

Iako su ustaški gubici u borbama u početku oktobra 1944. godine bili veliki nisu rastrojili i dokraja uništili borbenu sposobnost V. »ustaškoga stajaćeg zdruga« i dijelova PTS-a koji su imali organizirani sistem obrane u dolini Podravine sa najčvršćom i najbolje utvrđenom obranom Koprivnice u kojoj je bilo sjedište Štaba V. »ustaškog stajaćeg zdruga«.

Jačina uporišta Križevci i Bjelovar i izbijanje jedinica 1. kozačke divizije do Vrbovca i Dugog Sela pokazivali su koliko se značenje pridaje obrani područja sjeverno od linije Koprivnica—Zagreb. Koprivnica je neprijatelju bila najvažnija pored ostalog i zbog neposredne blizine Mađarske, gdje je Crvena armija nezadrživo prodirala, a front obrane 2. oklopne njemačke armije još nije bio učvršćen.

IZGUBLJENA BITKA ZA KOPRIVNICU

(13. do 16. oktobra 1944. god. Sekc. Čakovec i Đurđevac 1:100.000)

Prema podacima kojima se raspolagalo uoči napada, uporište Koprivnicu branile su: I, XX i XXXVII ustaška bojna i jedna bojna P.T.S. pojačane artiljerijom i motorizacijom, pod komandom ustaškog pukovnika Rafaela Bobana. Zbog položaja u ravnici i rasporeda glavnih ulica i zgrada u samom gradu, neprijatelj je mogao dobro organizirati kružnu obranu i izgraditi sistem otpornih točaka naročito na pravcima ulaza u grad iz Križevaca, Ludbrega, Novigrada Podravskog i Peteranca. Na tim pravcima izgrađeni su bunkeri i postavljene žice, a na zapadnoj strani, tj. na pravcu podvožnjaka za Ludbreg i kod Uljare, bila je sprovedena električna struja.

Osim toga neprijatelj je imao i vanjski pojas obrane koji je mogao uspješno povezati u cjelokupni sistem obrane unutar grada. Na zapadnoj strani iskoristio je nasip željezničke pruge Koprivnica-Križevci, a na južnoj strani potok Koprivnicu. Svuda je uz cestu, prugu i potok imao bunkere. Pored toga utvrdio je još nekoliko istaknutih otpornih točaka, kao groblje na zapadnoj strani i dvije ciglane na južnoj strani, koje nisu dozvoljavale iznenadni prodor izvana u unutrašnjost uporišta. Zauzimanjem tih otpornih točaka bila bi ugrožena krila i bokovi za obranu grada. U centru uporišta, u parku, ustaše su imale glavnu otpornu točku s rezervom koja se mogla upotrijebiti u protunapadu u svim pravcima, ukoliko uspije prodor na pojedinim odsjecima.

[95] VII, Tom V, knj. **34,** dok. **59, str. 2, 7. i 8 - napomena 3 uz dokument.**

Ocjenjujući da su poslije uspješnih borbi u Podravini uslovi povoljni za napad na Koprivnicu i njezino ponovno oslobođenje, 13. oktobra u 9 sati štab 10. korpusa izdaje zapovijest za napad:

»ŠTAB
X KORPUSA ZAGREBAČKOG
NOV I POJ
Oper, broj: 510/1944
dne 13. oktobra 1944 u 9 sati

ZAPOVIJEST
(Sekcija Čakovec - Đurđevac 1:100.000)

Neprijateljske snage koje su se nalazile u uporištima Đurđevac, Virje i Novi Grad potpuno su razbijene i većim dijelom uništene. Neprijatelj je izgubio gotovo potpuno svu svoju opremu i naoružanje. U ruke naših jedinica pala su sva motorna vozila i cjelokupno teško naoružanje.
Jedan dio neprijateljskih snaga, razbijen i demoralisan, uspio je da se u neredu povuče u uporište Koprivnica.
Jačina neprijateljskih snaga u uporištu Koprivnica prema primljenim podacima iznosi svega jedna bojna i dijelovi razbijenih nepr. jedinica kod Novog Grada i Virja. Navodno se u Koprivnici nalazi 15 topova raznog kalibra koji su većim dijelom bez potrebne posluge.
Naše jedinice u svojim ofanzivnim operacijama treba da zadrže i treću fazu bitke za Podravinu i likvidaciju uporišta Koprivnica, definitivno oslobode od neprijatelja ovaj sektor.
U cilju oslobođenja Koprivnice

NAREĐUJEMO:

XXXII Divizija
2 brigade
Svega:...
dvije brig.

1. - Ima zadatak da napadne neprijateljsko uporište Koprivnicu sa zapadne i južne strane. Zona napada desno potok Koprivnica na kojoj liniji hvatati vezu sa jedinicama VII. Ud. Divizije, a lijevo željeznička pruga Koprivnica-Đekenješ. -
Cilj napada: prodiranje do centra grada i spajanje sa jedinicama VII Ud. Divizije koja napada sa sjevera. Brigada »Matija Gubec« kao prvi napadni cilj ima da postigne zauzimanje željez. stanice Koprivnica i Uljarice i da iste zadrži u svojim rukama pod svaku cijenu. U slučaju povoljne situacije ova brigada ima prodirati i dalje u grad do hotela »Car«.

VII. Ud. Divizija:
dvije brigade
Svega:...
dvije brig.

2. - Ima zadatak da napada neprijateljsko uporište Koprivnicu sa sjeverne i sjeverozapadne strane. Zona napada desno do linije pruga Koprivnica-Đekenješ, a lijevo potok Koprivnica. Na granicama zone hvatati vezu sa jedinicama

XXXII. Divizije. U zonu napada ove Divizije računaju se i tvornica »Danica« sa aerodromom.

XXXIII. Divizija:
tri brigade
Svega:...
tri brig.

3. - Ima zadatak da zauzme položaje i to:
sa dvije brigade prema Ludbregu, a sa jednom brigadom prema Križevcima i na taj način da spriječi dolazak pomoći napadnutom uporištu.
Izviđačku četu uputiti u selo Križevački Ivanec sa zadatkom da osmatra uporište Križevci i pokrete neprijatelja Križevci-Koprivnica.

XXXX. Divizija:
dvije brigade
Svega:...
dvije brig.

4. - Ima zadatak da sa jednom brigadom zatvori pravce na liniji Drnje-Torčec-Ungerov mlin-Pustakovec, a jednu brigadu držati u rezervi u s. Ivanec koja će prema potrebi djelovati u zajednici sa jedinicama XXXIII. Divizije.

Haubička baterija
4 haubice
Svega:...
četiri haubice

5. - Plasiraće se na prostoriji Glogovac-Bakovčica-potok Draganovac-željez. pruga do željez. stanice Bregi-Glogovnica, sa zadatkom da potpomaže napad naših jedinica na uporište Koprivnicu. Ciljevi koje treba naročito tući jesu: Željeznička stanica Koprivnica, Uljarica i potom centar grada.
Voditi računa o brzini nastupanja naših jedinica i prema tome vršiti pomjeranje artiljerijske vatre.
Jedinice XXXII. Divizije pošto budu doprle do željez. stanice Koprivnica ispaliti će dvije zelene i jednu crvenu raketu kao znak za artiljeriju da taj cilj više ne treba gađati.
Po zauzimanju Uljarice ispaliti jednu zelenu i dvije crvene rakete kao znak za artiljeriju.
Haubička baterija držati će pod vatrom pola sata željezničku stanicu, potom će prenijeti vatru na Uljaricu koju tući 15 minuta, a potom prenijeti vatru na centar grada.

Korpusna rezerva:
jedna brig.
XII. Div. Svega:..
1. brig.

6. - U korpusnoj rezervi nalaziti će se jedna brigada XII. Divizije VI. Korpusa. Mjesto korpusne rezerve s. Bregi.

Tenkovska četa:

7. - Tenkovska četa nalaziti će se kod Korpusne rezerve.

8. - XXXIII. Divizija uputit će svoju brdsku bateriju od 4 brdska topa i staviti je na raspoloženje XXXII. Diviziji, a XXXX. Divizija stavit će svoju brdsku bateriju 75mm na raspoloženje VII. Ud. Diviziji.

Veze: Sve jedinice uspostaviti će sa ovim štabom telefonsku vezu. Početak napada: Napad na uporište otpočeti će 13. ov. mjes. u 22. sata. Jedinice koje se nalaze na osiguranju imaju biti na svojim mjestima 13 ov. mjes. do 21.30 sati.. ,«[96]

Politkomesar-pukovnik:
Ivan Šibi s. r.

Komandant-general-major:
Vlado Matetić s. r.

[96] **VII, Tom V, knj. 34, dok. 40, str. 192-195.**

zapovijest:

»ŠTAB XXXII. Divizije
Narodno oslobodilačke Vojske
J u g o s l a v i j e
Opert. broj: 253/44
Dne 13. X 1944 godine.

ZAPOVJEST
(Sekcija Čakovec-Đurđevac 1:100.000)

U cilju daljnjih ofenzivnih operacija za oslobađanje Podravine naša divizija u zajednici sa VII., XXXIII. i XC. Divizijom izvršiti će napad na neprijateljsko uporište Koprivnica i dati osiguranje prema Ludbregu, Križevcima i Dravskom mostu.

Podaci o neprijatelju: U Koprivnici nalazi se XX. bojna i dve satnije XXXVII. bojne V. stajećeg zdruga (Bobanova legija), neprijatelj je naoružan sa 4 brdska topa, a u gradu ima 3 tankete. Oko grada izgrađeni su bunkeri i postavljena bodljikava žica. Bunkeri su najjači na mjestu gdje se spajaju Križevačka i Novigradska pruga, a žica je postavljena od groblja do spajališta pruga Križevci-Koprivnica-Novigrad i minirana.

LUDBREG: 1 bojna P.T.S.

KRIŽEVCI: oko 600 domobrana i jedna ustaška bojna.

U napadu kao sadejstvujuća divizija sudjeluje VII. udarna divizija, koja će napadati sa zapadne i južne strane (sjev. istočno i jugo ist. strane - Red.).

XXXIII. divizija jednom brigadom osigurati će od Križevaca na prostoriji Donjara, a sa dve od Ludbrega na prostoriji Čukovec.

XI. DIVIZIJA nalazit će se u Korpusnoj rezervi.

Za izvršenje zadatka

Naređujemo:

UDARNA BRIGADA »BRAĆE RADIĆA«	Izvršiti će napad sa jugo-zapadne strane uzevši za orijentaciju cestu Križevci-Koprivnica i željez. prugu Novigrad-Koprivnica od slova O do spajanja sa Križevačkom prugom. Sa tog položaja prodor usmjeriti ka centru (Crkvi). Na tom prostoru likvidirati će neprijateljska uporišta. Na svom desnom boku održavati će dodirom vezu sa jedinicama VII. udarne divizije, koja će napadati iz pravca Miklinovec. Jedan bataljon nalaziti će se u divizijskoj rezervi.
BRIGADA »MATIJE GUBCA«	Izvršiti će napad sa zapadne strane koristeći za orijentaciju cestu Ludbreg-Koprivnica. Kao glavnu točku u napadu imati želj. stanicu. VODITI računa pri nastupanju da se izbjegne minirano polje i žičane prepreke kod groblja.
BRDSKA BATERIJA:	Nalazit će se uz štab divizije, a biti će dodjeljena po potrebi obim brigadama.

MJESTO REZERVE:	Rezerva će se nalaziti u Starom Gradu.
SANITET:	Divizijsko previjalište nalaziti će se u Draganovcu, brigade Matije Gupca u Močilskom Bregu ispod kote 228, a udarne brigade »Braće RADIĆA« južni deo selo Sirovića.
VEZA:	Sa brigadama održavati će se telefonska i telegrafska veza. Telegrafsku vezu održavati kada ne bude funkcionisala telefonska. Način rada kako je predviđeno zapovješću referenta za vezu.
EVAKUACIJA ZAROBLJENIKA I PLIJENA:	Evakuaciju zarobljenika i plijena vršiti u Stari Grad i zarobljenika vezati.
ISHRANA:	KOMORE neka se što više približe brigadama i u toku noći i dana neka pripravljaju suhu hranu.
VRIJEME NAPADA:	Odredit će se naknadno.
MJESTO ŠTABOVA:	Štab XXXII divizije nalaziti će se u Starom Gradu. Štab brigade »BRAĆE Radića« sjeverni dio sela Sirovića, a štab brigade »Matije Gupca« Vinice (kota 189).
NAPOMENA	Pripreme za napad moraju biti gotove do 20 sati, nakon likvidacije jedinice će ostati na periferiji grada do daljnjeg naređenja štaba divizije. Znakovi važe oni s kojima raspolažemo.
	Smrt fašizmu sloboda narodu!

Politkomesar, potpukovnik,
Bobetko Janko s.r.

Komandant, potpukovnik,
Bulat Rade, s. r.

DOSTAVLJENO:

Štabu udarne brigade »Braće Radića«
Štabu brigade »Matija Gubec«
Štabu X. Korpusa »Zagrebačkog«
Komandi Brdske baterije
Štabu VII udarne divizije«[97]

32. divizija je iz svojih rajona prikupljanja 13. X. stigla u polazne rajone za napad: Brigada »Matije Gubec« Stari Grad i Močilski Breg, a Udarna brigada »Braća Radić« prebacila se u rajon Draganovac, Stari Grad i Jagnjedovac. Po dolasku Brigade »Braća Radić« u Stari Grad, sve jedinice Brigade »Matija Gubec« pomakle su se na sektor Subotice-Vinice.

U toku dana jedinice su izviđale pravce napada. Položaj jedinica Divizije za napad bio je dosta povoljan, s obzirom na to da teren sa zapadne strane nadvisuje uporište. Zbog toga je neprijatelj najbolje utvrdio taj centar obrane i propustio električnu struju kroz žičane prepreke.

13. X. 1944. godine u 22 sata brigade »Braća Radić« i »Matija Gubec«

[97] A VII, reg. 14/1, k. 1191.

- nakon izvedene korpusne artiljerijske pripreme - počinju napad. Udarna brigada »Braća Radić« napadala je s južne strane, uključivši prugu i cestu Koprivnica-Križevci kao glavni orijentacioni pravac napada, do potoka koji vodi od Draganovca prema potoku Koprivnica. Na desnom krilu trebalo je da se poveže s jedinicama 7. divizije, a kasnije 18. brigade 40. divizije.

Na lijevom je krilu napadala Brigada »Matija Gubec« sa zapadne strane uključujući prugu i cestu Koprivnica-Ludbreg. Na svom lijevom krilu, na pruzi Koprivnica-Đekenješ, povezala se s jedinicama 7. divizije.

U prvom naletu i dodiru s neprijateljem jedinice 32. divizije dočekane su jakom vatrom iz automatskog oružja i minobacača. Utvrđenja, bunkeri, žica i naročito električna struja kroz žičane prepreke bili su iznenađenje. Jak otpor neprijatelja od samog početka pokazao je da je sistem obrane vrlo čvrst i dobro organiziran. Bataljon Brigade »Matija Gubec« koji je napadao željezničku stanicu napadnut je jakom vatrom u desni bok s groblja. Iako je u toku dana izviđao pravce napada, nije znao da na tom mjestu ima neprijateljskih snaga.

4. bataljon Brigade »Braća Radić« se uz potok uspio probiti u unutrašnjost mjesta, ali je jednu četu iznenadio tenk. Ona nije bila pripremljena za borbu i s tenkovima pa se Bataljon morao povući.

3. bataljon Brigade »Matija Gubec« zakasnio je da napadne. Napao je na brzinu bez dovoljno pripreme. Na svom pravcu je kod Uljarice naišao na nagazne mine i električnu žicu i zastao. Jedinice su se vratile na početne položaje za napad.

Za napad na Koprivnicu je 7. udarna divizija trebala u svoj sastav uključiti tenkove, ali oni nisu stigli na vrijeme. Nije bilo benzina, a bilo je i nekih drugih smetnji. Brigade ove divizije razvile su kolone za napad i došle u blizinu obrambenih linija neprijatelja. Zbog pomrčine i slabog poznavanja terena Divizija je zakasnila jedan sat u napadu. Kad su brigade došle u blizinu neprijateljskih položaja i počele prodirati do prvih kuća, ustaše su raspalile po njima. I pod ubitačnom vatrom borci su stigli do prvih kuća, ali odlučnim protunapadima ustaše su odbacile brigade na polazne položaje.

U toku noći 14. na 15. oktobra vršena je artiljerijska i minobacačka priprema za ponovni juriš koji je izveden u 23 sata. Međutim, zbog slabog sadejstva artiljerije i pješadije, koja nije pravodobno iskoristila djelovanje artiljerije, ni ovaj napad nije uspio. Neprijatelj je jedinicama Divizije nanio osjetne gubitke, a sam je izbjegao djelovanju naše artiljerije redovno napuštajući bunkere dok bi ona gađala. Budući da jedinice 7. i 32. divizije nisu imale telefonsku vezu, nisu mogle sa svojih položaja iskoristiti trenutak prestanka djelovanja korpusne artiljerije i spriječiti ustaše da se vrate u bunkere. Tako je neprijatelj i dalje sprečavao napredovanje u unutrašnjost obrane grada. Jedinice su se ponovo vraćale na svoje polazne položaje, a poslije toga bi neprijatelj pojačavao pritisak, gađao artiljerijom i minobacačima u pravcu Koprivnica-Križevci i u pravcu Starogradske ceste da odatle odbaci jedinice Brigade »Braća Radić«. Borba je sve više poprimala karakter borbe na istim položajima. I jedna i druga strana djelovale su sa svojih vatrenih linija, s tom razlikom što je neprijatelj imao utvrđene položaje.

Situacija na položajima 7. divizije nije bila ništa povoljnija. Po naređenju Štaba 10. korpusa jedinice Divizije su 14. oktobra u 11.30 sati ponovile napad: Četvrta brigada od pravca Miklinovca prema centru Koprivnice, a Treća brigada od željezničke pruge Koprivnica-Đekenješ i duž ceste Koprivnica-Peteranec. Napad je bio dobro organiziran. Svako oružje, od mitraljeza do brdskih topova, bilo je pravilno upotrijebljeno. Snažan napad

je trajao oko 2 sata. Ustaše su bile istjerane iz prvih redova, ali dalje se nije moglo prodirati, jer je borce dočekivala snažna uništavajuća vatra minobacača i automatskog oružja. Jedinice su napadale po brisanom prostoru što je još više otežavalo prodor, a neprijatelju davalo mogućnost da bude efikasan. 0 takvoj situaciji štab 7. divizije obavještava Štab 10. korpusa. Međutim, Štab ponovo naređuje da se pojača pritisak i napad na neprijatelja. Korpusna artiljerija, koja je u tim trenucima gađala po gradu, nije mogla biti neposredna podrška pješadiji i lomiti neprijateljska gnijezda otpora na glavnim pravcima napada Divizije.

Oko 15 sati naišlo je šest neprijateljskih aviona koji su mitraljirali položaje 7. i 32. divizije. U isto vrijeme neprijatelj je iz grada pojačao svoj pritisak prema cesti Koprivnica-selo Herešin. Jedan bataljon 4. brigade koji je tu bio sasvim blizu neprijatelja imao je dosta gubitaka i počeo se povlačiti. U isto vrijeme jedan bataljon Treće brigade, koji je s tim bataljonom bio u vezi, povukao se nešto unatrag. Bataljoni su zadržani ispred sela Herešin, a manji dijelovi koje je hvatila panika povukli su se nešto natrag. Oni su odmah bili vraćeni u sastav svojih jedinica.

U izvještaju Štaba 7. divizije upućenom Štabu 4. korpusa 18. oktobra 1944. godine, kaže se:

> »Oko 17 časova (14. 10. 1944 - Red.) prema naređenju Štaba X. korpusa naša III. brigada određena je kao rezerva, a IV. brigada kao drugi borbeni red na liniji k. 135. s. Miklinovec. Pravcem kojim su napadale jedinice naše Divizije određene su za napad jedinice XII i XI divizije. Smjena je izvršena u prvi mrak, a naša III brigada prebačena je u s. Ivanec kao korpusna rezerva, a IV brigada ostala je na liniji k. 135 s. Miklinovec kao drugi borbeni red s tim, da potpomogne napad u gradu, ako brigada XII divizije, koja je napadala sa tog pravca, uspije da prodre u grad. Jedinice XII i XI divizije koje su napadale na sektoru naše divizije tokom noći 15/16 ov. mj. nisu imale uspjeha iz istih razloga, kako je gore navedeno za jedinice naše divizije. Situacija je tokom noći uglavnom ostala nepromjenjena.«

U noći 14/15. Udarna brigada »Braća Radić« ponovo napada na svom sektoru, usmjeravajući glavni pravac na likvidaciju groblja pored ceste Koprivnica-Križevci. Groblje je bilo dobro utvrđeno bunkerima i postalo je jedna od ključnih točaka ustaške obrane.

Zbog pretrpljenih gubitaka, Brigada »Matija Gubec« nije pošla u napad nego je samo vatrom svog oružja zadržavala neprijatelja i sadejstvovala u napadu Brigade »Braća Radić«.

I pored odlučne i na trenutke vrlo teške i krvave borbe kod groblja Brigada nije uspjela uništiti neprijatelja. Bila je prisiljena da se uz gubitke povuče, jer se pokazalo da protutenkovski topovi Divizije nisu dovoljno jaki za uništavanje bunkera. Jedinice 4. bataljona pokušale su zauzeti Ciglanu, ali nisu uspjele pa su se vratile na polazne položaje.

U toku noći 14. X. iz borbe je izvučena 7. divizija. U 24 sata na pravcu Miklinovec uvedena je u borbu Osječka brigada i na lijevom krilu uspostavila je vezu s Brigadom »Braća Radić«. Ne poznavajući dovoljno situaciju u uporištu Koprivnica, Brigada nije počela borbu dovoljno odlučno, a pojedini ostvareni prodori nisu imali potrebnu širinu i dubinu, pa ih je neprijatelj redovno obezbeđivao i vraćao jedinice na polazne položaje. Drugi napad Brigade bio je sinhroniziran s napadom 4. bataljona Brigade »Braća Radić« 1 rezultati su bili nešto bolji. Jedinice su prodrle i u pojedine kuće. Ali

neprijatelj je svojim reflektorima osvjetljavao teren i uspješnim protunapadom odbacivao jedinice zadajući im velike gubitke.

15. oktobra 1944. godine u 9 sati uz minobacačku podršku 4. bataljon Brigade »Braća Radić« zauzima Ciglanu. Stvorena je mogućnost jedinicama Brigade da prodru dublje u grad Koprivnicu. 1. bataljon Brigade »Braća Radić« zaposijeda Ciglanu, a 4. bataljon, koji se nalazio desno, kreće u napad i zajedno s jedinicama Osječke brigade zauzima jednu kuću i odbacuje neprijatelja do potoka Koprivnice. Uslijed pojačane obrane nizom bunkera neprijatelj se tu zadržava. Kod mosta na potoku nalazio se jedan bunker koji je branio prilaz mostu i prelaz prema unutrašnjosti grada. Likvidiran je John Bullom i jurišem jedne čete koja je produžila uspješno naprijed. Snažnim i smionim jurišem kojim je rukovodio zamjenik komandanta Brigade kapetan Duka Milosavljević neprijatelj je istjeran iz svih bunkera pokraj potoka. Uz podršku Osječke brigade koja je nastupala za njom, četa je prodrla u blizinu same crkve, zauzela kuće pokraj bunkera i poslužila se bunkerom. Neprijatelj se brzo sredio i ubacio nove rezerve da zatvori pravac prodora. Protunapadom odbacio je četu na polazni položaj, jer se bataljon Osječke brigade nije dovoljno utvrdio na položajima na kojima bi bio sposoban izdržati protunapad neprijatelja. Jedinice Brigade »Braća Radić« ponovo su se našle u prvim kućama, držeći pod kontrolom neprijatelje u bunkerima.

Nakon likvidacije Ciglane i prodora čete i bataljona do potoka pristupilo se likvidaciji bunkera koji su se nalazili uz prugu Križevci-Koprivnica i Koprivnica-Novi Grad. Cilj tog napada bio je potpuni prodor bataljona, koji se nalazio na Ciglani, prema mlinu, jer su s te strane bili ugroženi njegovi bokovi.

Uz artiljerijsku pripremu, bataljon je počeo napad, ali uzalud. Ustaše su ga protujurišem odbile. Sada je težište napada bačeno na desno krilo, kako bi pokraj potoka Koprivnice Bataljon prodro u uporište i na taj način došao iza leda neprijatelju kod mlina i željezničke stanice i odsjekao ga u rajonu groblja i željezničke stanice, a zatim i likvidirao.

Noću 15/16. ponovno su izvršene pripreme za napad u 0.30 sati. Izvršena je artiljerijska priprema, ali jedinice pješadije i artiljerije opet nisu uspostavile suradnju. Jedinice 6. korpusa koje su trebale izvršiti prodor prema centru, uopće nisu prešle u napad. Ni dovođenje 12. brigade umjesto Osječke nije dalo željene rezultate i osiguralo uspjeh napada.

Po naređenju Štaba 10. korpusa, jedinice su 16. oktobra 1944. godine u 5 sati prekinule napad na uporište Koprivnicu i povukle se u pozadinu.

7. udarna divizija je već 16. oktobra u 0.30 sati po naređenju Štaba Korpusa bila povučena u sela Javorovac i Plavšinac radi odmora.

32. divizija povukla se ovako: Brigada »Braća Radić« u sela Draganovec, Stari Grad, Jagnjedovac, a Brigada »Matija Gubec«, u Močilski Breg-Vinica. U 15 sati jedinice su krenule za Gornje Mosti i Gornje Sredice.

Gubici u napadu na Koprivnicu:

7. udarna divizija: 54 mrtva među kojima jedan komandant bataljona, poručnik, 3 komandira čete, 4 politička komesara čete, jedan vodnik, jedan politički delegat i ostalo borci. Ranjenih 111 boraca i rukovodilaca. Izgubljen je 1 šmajser i oštećeno 5 puškomitraljeza, 1 teški mitraljez, 1 šarac i 1 bacač John Buli.

Utrošeno: 151 granata za protuoklopne tenkove, 642 mine za teške bacače, 36 mina John Buli, 62.298 puščanih metaka, 22 metka za protuoklopne puške i 60 ručnih bombi.

32. divizija: 38 mrtvih, medu njima rukovodioci: Milan Šinik, operativni oficir bataljönäTkömesar cete Ivan Jurman, zastavnik Asim Hazić, komandir čete Dragutin Vrućina, komesar čete Eshil Pavličić. Ranjenih 208 boraca i rukovodilaca, medu kojima komesar Udarne brigade »Braća Radić« Mato Horvatić, 6 komandira četa, 6 komesara i pomoćnika komesara četa, jedan operativni oficir bataljona, jedan politički delegat i 2 oficira.[98]

Nestalo je 80 drugova, među kojima komesar čete Vlado Marčić. Najveći broj nestalih napustili su jedinice ili su bili zarobljeni.

Izgubljeno: 1 puškomitraljez, 3 šmajsera i 58 pušaka. Puške su uništene ili su ih odnijeli nestali. Oštećeno: dva puškoinitraljeza, jedan šarac, jedna protutenkovska puška i jedan John Buli.

Utrošeno 54.304 mauzer metka, 28.065 engleskih, 28.412 talijanskih, 6.530 šmajserskih, 134 mine za laki bacač i 198 ručnih bombi.

40. divizija imala je 16 mrtvih i 55 ranjenih i nestalih boraca i starješina. Izgubljeno je 17~pušaka, 2 puškomitraljeza i 1 šmajser.

Utrošak municije: 30.600 puščanih, 1.000 šmajserskih metaka, 26 mina za laki minobacač i 92 granate za John Buli, 49 protutenkovskih metaka, te 195 granata za topove.

U na]3adiijia_Ko!piiYiiicu biloje ukupno 108 mrtvih. 374 ranjenaj 80^ nestaliH ooraca i rukovodilaca.

—V dnevnim izvještajima PTS-a o napadu jedinica 6. i 10. korpusa na Koprivnicu kaže se slijedeće:

> »13. X. 1944. oko 23.00 sati započeo je napad na Koprivnicu uz jaku topničku vatru koji je trajao sve do 02.00 sati. U jutro 14. X. 1944. nastavljene su nesmanjenom žestinom topničke vatre i poduzet je drugi velenapadaj koji će se vjerojatno produžiti tokom čitavog dana i noći. Vlastiti gubitci povećani su za 3 poginula.
>
> Tokom čitavog dana 14. X. 1944. nastavio je neprijatelj velenavalom na Koprivnicu. Tokom noći 14/15. 1944. borba je dosegla vrhunac. Partizanski gubitci su strahoviti, dok su vlastiti umjereni. Partizani pod svaku cijenu hoće da osvoje grad.
>
> 14. X. 1944. nastavili su partizani napad na Koprivnicu bez uspjeha. Preko 600 partizana je onesposobljeno za borbu. Vlastiti gubitci: 1 častnik V. stajaćeg djel.(atnog) zdruga je poginuo.
>
> 15. X. 1944. brigade »Braće Radić«, »Matija Gubec«, I. i II. Moslavačka, te neki odredi (brigade su bile na osiguranju, a odredi nisu učestvovali - prim, red.) nastavili su napadaj na Koprivnicu uz potporu bornih kola (netočno - red.), ali su bili odbačeni uz velike gubitke. Pronađeno je 124 mrtva partizana, ali se ukupni partizanski gubitci cijene oko 350. Vlastiti gubitci u dvie noći 42 poginula i 76 ranjenih. Zapljenjeno je mnogo tvoriva.
>
> 15. X. 1944. poslie podne neprijatelj je uspio prodrieti u grad, gdje su se razvile ulične borbe. Protunapadajima je izbačen iz grada.
>
> 16. X. 1944. hrvatsko zrakoplovstvo bombardiralo je okupljanje partizana na širem području Koprivnice sa izvrstnim uspjehom...

[98] U borbama za Koprivnicu poginuli su junačkom smrću slijedeći drugovi i drugarice iz Brigade »Braća Radić«: Barbarić Đuro, Bešen Mirko, Bokal Blaž, Bosek Mirko, Draganić Stjepan, Draganić Vjekoslav, Gerić Nikola, Jambrešić Vjekoslav, Kereša Milan, Kljak Luka, Kozarić Ivan, Loborčec Stjepan, Kožnjak Stjepan, Krsnik Franjo, Noršić Slavko, Nemet Zlatko, Pajtler Milan, Sever Josipa, Patafta Brigita Gita, Smolek Ivan, Štipan Petar i Tušek Andro. Poginuli su iz Brigade »Matija Gubec« drugovi: Bogdanović Jovo, Jagetić Ivan, Jajtić Josip, Jakopas Stjepan, Juranić Ivka, Leš Vinko, Lisac Franjo, Pomper Vid, Ptičar Josip, Nemet Milan, Pakasin Matija, Petek Andro, Tičak Josip i Mustač Franjo. (Red.)

Za vrijeme napadaja na Koprivnicu neprijatelj je ostavio na postavima u Koprivnici 865 nabrojanih mrtvih. Stvarni gubitci su mu mnogo veći, jer je pri povlačenju odvukao dosta mrtvih, a osim toga naneseni su mu veliki gubitci sa bacačkom i topničkom vatrom, te bombardiranjem iz zraka.

Zarobljeno je, što je dosada prebrojano: 12 strojnica, 40 strojopušaka, 40 strojosamokresa, 20 pušaka, nekoliko bacača i drugog ratnog tvoriva.

U borbama kod Koprivnice vlastiti gubitci bili su oko 40 mrtvih i 136 ranjenih. Gubitci u oružju i tvorivu do sada nepoznati.«[99]

Iz raspoloživih podataka u Muzeju grada Koprivnice[100] vidi se da su ustaše nakon borbe izradile 104 mrtvačka sanduka za pokop poginulih, među kojima je bilo i 5 ustaških oficira emigranata, dok je u bolnici bilo više od 200 ranjenih. Prema tome, ukupni gubitci »Crne legije« iznose više od 300 mrtvih i ranjenih ustaša.

*

O neuspjeloj bici za Koprivnicu rečeno je u izvještajima:

Štab 10. korpusa:

»Čim su primjećeni prvi pokušaji neprijateljskog izvlačenja iz Novigrada, odmah je štab 32 divizije bio obavešten o situaciji u napadnutim uporištima, čija se likvidacija bližila kraju. Na osnovu iste naređeno je tom štabu da vrši nasilno izviđanje Koprivnice i u koliko nastupi povoljan momenat, da će se u toku noći preći u napad. Sedmoj diviziji naređeno je da izbije sa jednom brigadom na liniju: Sigetec-Hlebine, a drugu da rokira u selo Bregi, s tim da će u toku noći izvršiti napad na Koprivnicu.

Ukoliko bi nasilnim izviđanjem i uvodnom borbom jedinice 32. divizije u Koprivnici ustanovile da je neprijatelj organizovao čvrstu odbranu i time doveo u pitanje uspješnu likvidaciju, tada bi se odustalo od prvog plana i odmah bi se u zajednici sa snagama VI korpusa pristupilo likvidaciji Bjelovara, za koju su već vršene pripreme. Taj plan i odluka doneseni su na sastanku u zajednici sa štabom VI korpusa, na kome je prisustvovao i načelnik Glavnog štaba general Jakšić (Pavle - Red.). Predlog za likvidaciju Koprivnice donio je komandant X. korpusa (Vlado Matetić - Red.) koji je baš u tom momentu primio izvještaj da je 7. divizija zadala neprijatelju težak udarac, koji se povlačio iz Novigrada, te je time samo poduprt njegov predlog...

Obzirom na prikupljene podatke od strane obavještajne službe da je neprijatelj u Koprivnici rastrojen, demoralisan i spreman za bjeg iješeno je da se napad izvrši u noći 13. na 14. X. sa snagama 32. i 7. divizije, a 33. divizija da vrši osiguranje od Ludbrega i Križevaca, a 40. divizija od Legrada i Đekenješa.

U toku borbe ustanovilo se da takova procjena situacije nije odgovarala pravom stanju...

Na osnovu slabog poznavanja stanja u uporištu pogrešno su određeni glavni napadni pravci...

U prvoj noći napada rukovodioci se uopšte nisu potrudili da pod zaštitom mraka privuku svoje jedinice na jurišno odstojanje, sa koga bi pod zaštitom artiljerijske vatre uz pomoć svoga automatskog oružja vršili prodor u neprijateljske položaje. Mjesto toga dozvolili su da ih neprijatelj svojom prvom vatrom zaustavi na par stotina metara ispred sebe i da ih na tome odstojanju zatekne dan, kada niti su htjeli a niti su mogli bez većih žrtava krenuti napred...

Artiljerija bila je djelom pridata napadnim kolonama kao prateća artiljerija i haubička baterija bila je upotrebljena kao glavnina artiljerije. Rad pratećih

[99] VII, Tom V, knj. 34, dok. 40, napomena 9, str. 195-196.

[100] Muzej grada Koprivnice. Podatke prikupio i sredio njegov osnivač dr Leander Brozović.

baterija bio je nepravilan. One su upotrebljene kao kolonska artiljerija, tj. bile su postavljene na položaje sa kojih se otvarala vatra. Ta vatra nije bila efikasna i nije pružala onu pomoć svojoj pješadiji koju je trebala pružiti kao prateća artiljerija...

Što se tiče taktičke upotrebe artiljerije učinjena je još jedna greška a to je što cjelokupna artiljerija ili bar veći dio nije upotrebljen za probijanje neprijateljske odbrane na jednom pravcu napada.

Pošto se posle više uzastopnih napada nije uspjelo probiti neprijateljsku odbranu, trebalo je izvršiti koncentraciju artiljerijske vatre na jednom sektoru i tu iznuditi prodor. Po izvršenom prodoru trebalo je zaprečnom vatrom zaštititi naše jedinice i omogućiti im da se konsoliduju u zauzetim kućama i da opet pod zaštitom pokretne artiljerijske vatre produže dalje prodiranje u grad. Da bi se ovo izvršilo trebalo je izvršiti koncentraciju artiljerije na izabranom pravcu... ako se htjelo ovo izvršiti u svakom slučaju temeljito pregrupisavanje artiljerije za vrijeme borbe iziskivalo bi dugo vremena. Ali i to nije bilo nemoguće. Trajalo bi možda nekoliko sati da se objedini komandovanje. Pitanje zašto onda nije tako urađeno? Odgovor je sljedeći: Za cjelo vrijeme trajanja ovoga napada nije palo u oči da bi trebalo izvršiti koncentraciju artiljerije (Štab 32. divizije je prvog dana predlagao da se haubice dovedu na položaje divizije i neposredno podržavaju napad divizije - Red.) zato što su jedinice donekle uspjevale da izvrše manje prodore u grad ili su bar izvještavale da su prodrle u grad. Posle ovoga trajalo je po nekoliko sati dok se opet doznalo da su naše jedinice povratnim napadom odbačene na polazne položaje. Potom je uslijedilo ubacivanje novih jedinica u napad i računalo se da će one sigurno uspjeti. Ali i ove nove jedinice su prošle kao i prve. Izvršile su jedan napad i kada taj nije uspio, sredile (se) i ponovo pošle u napad i ovog puta bez uspjeha...

U borbi u Podravini ubijeno je 50 ustaških oficira (Gubici jako uveličani i nerealni. - Red.).

Ofanzivni duh crne legije slomljen je. Nema više drskih ispada. Pored toga što Koprivnica nije likvidirana neprijatelj je prešao u defanzivu (već 19. oktobra neprijatelj je jakim snagama preduzeo napade na zapadnoj Bilogori protiv jedinica 32. i 33. divizije - Red.), što će omogućiti lakši razvoj naših jedinica i stvoriti čvrsti ofanzivni duh, kojeg do unazad dva mjeseca kod naših rukovodioca i boraca nije bilo.«[101]

Štab 7. udarne divizije:

»Neprijateljsko uporište Koprivnicu branile su najkrvavije neprijateljske trupe, kojih je bilo više nego što se računalo. Neprijatelj je dobro utvrđen i imao rezerve, koje je uvijek mogao ubacivati i parirati svaki naš ma i najmanji prodor. Pravci od kuda je napadala naša divizija nisu bili podesni za napad. Teren je bio vidljiv, ravan i brisan i preko njega je naše nastupanje bilo onemogućeno, tim prije što je brojno jak neprijatelj davao ogorčen otpor. I pored ovoga naši borci i rukovodioci puno su se zalagali sa težnjom da izvrše dobiveni zadatak, ali to sa ovakvom pripremom i bez dovoljne količine i koncentracije materijala nije bilo moguće.

Saradnja pješadije i artiljerije, te ostalog teškog oružja bila je dobra. Veza za vrijeme borbe i pored čestih prekida i teškoća dobro je funkcionisala. Sanitet je također zadovoljio.«[102]

[101] **VII, Tom V, knj. 35, dok. 1, str. 7-12.**
[102] **VII, Tom V, knj. 34, dok. 57, str. 272-273.**

Štab 40. diviziije

»Brigada nije bila pripremljena unaprijed za taj napad ali su i komandno osoblje i borci brzo shvatili zadatak i krenuli u napad. Nemajući dovoljno podataka o samom položaju, jedinice XVIII. Udarne brigade kod prvog napada nisu unišle sa dovoljno energije, a pojedini prodori koje su načinile nisu imali dovoljno širine fronta, pa je neprijatelju uspjelo da ih potisne. To se je dogodilo na spoljnoj liniji neprijateljske odbrane. Drugi napad bio je solidnije pripremljen, borci su već poznavali položaj i taktiku neprijatelja. Jedinicama je uspjelo prodrijeti u pojedine kuće, ali je neprijatelj s mjesta palio sve okolne zgrade i time dobio osvijetljen teren. Kako je noć i onako bila vedra a zemljište po svom obliku skroz nepovoljno, bilo je neprijatelju omogućeno da na naše napadačke kolone otvori žestoku vatru. Osjetilo se da jedinice ne mogu naprijed.«[103]

Štab Udarne brigade »Braća Radić«:

»Pripreme za samu akciju nisu bile dovoljne. Podaci dobiveni od vojno obavještajne službe nisu bili točni, a jedinice nisu pokazale dovoljno želje da se upoznaju sa neprijateljskim utvrđenjima i njegovim sistemom vanjske odbrane. Pitanje gubitaka u ovoj akciji također se postavlja kao važan problem, jer su gubici veliki. Pored gubitaka koji su bili za vrijeme same borbe ima skoro 40% gubitaka, koji su došli kao posljedica ne vojničkog kretanja, slikanja na položajima (otkrivanje - Red.), umišljene hrabrosti naših boraca ako stoje otvoreno pred neprijateljskim snopom i nedovoljno osiguranje za vrijeme samog kretanja, tj. neizbacivanje bojnih patrola unaprijed.«[104]

Štab Brigade »Matija Gubec«:

»Akcija sama nije pripremljena dobro, uslijed toga što od vremena kako je došla odluka za akciju pa do izvršenja iste stajalo vremena na raspoloženju vrlo malo. Izviđačka služba ovoga je puta zakazala, te se nije znalo točno mjesto neprijateljskih bunkera i njegovih otpornih točaka, te se je dogodilo da je II bataljon ove brigade pošao u napad na željezničku stanicu, a da nije znao da je neprijatelj jako utvrđen na njegovom desnom boku kod groblja (dva jablana), tako da je ova neprijateljska otporna tačka u potpunosti omela napad na stanicu i da je ona u stvari bila ključ cijele odbrane. Radi toga i odluka za napad nije bila pravilna i realna sve dokle se ne bi likvidirala neprijateljska otporna točka kod groblja. Vatra teškog naoružanja, tj. minobacača i artiljerije nije bila pravilno upotrebljena. Trebalo je izvršiti koncentraciju vatre cjelokupnog teškog naoružanja na jednom mjestu i tu tražiti prodor, odakle bi se dalje isti lijevo i desno širio. Sadejstvo artiljerije i pješadije nije bilo dobro, jer pješadija ni u jednom trenutku nije u potpunosti iskoristila artiljerijsku vatru.
Kao zaključak može se izvući pouka da naši borci nisu još naviknuti i osposobljeni za borbu protiv dobro utvrđenog neprijatelja i zaštićenog žičanom preprekom i pojasima nagaznih mina.«[105]

Štab 32. divizije:

»Sama akcija, pošto se htjela iskoristiti demoralizacija neprijatelja koji je doživio poraz na terenu pred Koprivnicom, kojom prilikom mu je uništen veliki broj njegovih boraca, a zarobljena gotovo sva motorizacija i koji se je bezglavo

[103] **VII, Tom V, knj. 34, dok. 51, str. 236-237.**
[104] **Arhiv VII, reg. br. 4/3. k. 1191.**
[105] **Arhiv VII, reg. br. 4/3. K. 1191.**

vratio za Koprivnicu, bila je pripremljena na brzinu. Izviđanje i pripreme nisu izvršene savjesno...

Teško oružje, artiljerija i minobacači nisu pravilno upotrebljeni, zbog toga što nije izvršena koncentracija njihove vatre najednom sektoru, te njihovo dejstvo nije došlo do izražaja. Udarnu moć artiljerijske vatre, naše artiljerije, neprijatelj nije osjetio, jer je artiljerija bila pocjepkana i tukla odjednom cijelo uporište, te se na taj način rasplinula.

Sadejstvo između artiljerije i pješadije nije postignuto, jer pješadija nije iskorištavala momenat kada artiljerija tuče, za podilaženje, za približavanje cilju. Isto tako nije iskorištavana na vrijeme zabuna kod neprijatelja, koju je artiljerija stvarala svojom tučnom vatrom izgoneći neprijatelja iz rovova i bunkera, već je oklijevala i omogućila neprijatelju da se sredi i ponovno kontranapadom zauzme izgubljene položaje.

Rezerva nije pravilno iskorištavana i uvođena blagovremeno u borbu.

Iz ove borbe može se izvući slijedeća pouka:

Za jako utvrđena uporišta kao što su danas, potrebno je imati veći broj artiljerijskih i minobacačkih oružja, koje skoncentrisati na pravcu prodora, kako bi se omogućio jedinicama lakši upad u unutrašnjost uporišta uništivši neprijatelju njegove utvrde i istjeravši ga iz njih.

Pored tučnjave samog pojasa spoljne odbrane potrebno je tući i centar, gdje neprijatelj redovno ima svoje jake rezerve koje ubacuje na pravce gdje mi mislimo izvršiti prodor, - kako bi mu se onemogućila uredna upotreba rezerve.

Potrebno je imati dosta jaku rezervu i to blizu, kako bi se mogla blagovremeno upotrebiti za posjedanje zauzetih položaja i na taj način da služi kao oslonac našim jedinicama koje napadaju u slučaju neprijateljskog protunapada.

Neprijatelj se vrlo često služi kontranapadom, te je potrebno što prije osposobiti jedinice za brzi prelaz iz napada u obranu i obratno.«[106]

U napadu na Koprivnicu su se svojim ličnim primjerom i zalaganjem posebno istakli: zamjenik komandanta Udarne brigade »Braća Radić« kapetan Duka Milosavljević, komandant 1. bataljona zastavnik Josip Sušić, načelnik Štaba Brigade »Braća Radić« kapetan Vjekoslav Smeh, komandant 4. bataljona Udarne brigade »Braća Radić« Josip Božić, operativni oficir tog bataljona Dušan Trkulja i komandant 2. bataljona Brigade »Matija Gubec« Ivan Bojanić. Oni su svojom smionošću i odlučnošću i brigom za izvršenje zadatka pozitivno utjecali na svoje borce.

Izgubljena bitka za Koprivnicu bila je najteže ali i najpoučnije iskustvo u borbi jedinica 10. korpusa, a naročito 32. i 7. divizije. Bilo je poznato da se neprijatelj u ovom uporištu već od 1944. godine dobro utvrđuje. Iznenađenja su ipak bile nagazne mine, žičane prepreke oko svake otporne točke, provođenje električne struje kroz žice oko otpornih točaka i drugo. U Koprivnici su se jedinice Divizije susrele s najčvršćom odbranom jednoga naseljenog mjesta u toku narodnooslobodilačke borbe.

Ocjene i zaključci navedenih štabova brigada, divizija i 10. korpusa pokazuju osnovne propuste i slabosti koje su najvećim dijelom bile uzrok neuspjeha i velikih gubitaka naših jedinica u borbi.

U prvom redu treba naglasiti da je vrijeme za pripremu i organizaciju napada bilo kratko. Tvrdnja da je 32. divizija izviđanjem mogla prikupiti podatke potrebne za procjenu sposobnosti neprijatelja za obranu - neosnovana je. Borba je pokazala da ni prvog dana napada, kad je bila izričita

[106] VII, Tom V, knj. 34, dok. 59, str. 284-285.

nadmoć u živoj sili, automatskom oružju i artiljeriji, dvije divizije nisu uspjele otkriti sistem obrane, nisu znatnije prodrle u sistem ustaške obrane i razotkrile njegove glavne otporne točke. Tek drugog dana borbe Štab 32. divizije spoznao je da je utvrđena otporna točka na groblju uz cestu Koprivnica-Križevci jedno od glavnih uporišta neprijatelja na odsjeku napada Divizije. Borci Brigade »Braća Radić« nisu mogli jurišima, uz podršku vlastitih topova slabog kalibra (za rušenje takvih utvrđenja), zauzeti groblje. Bez pada te točke dalje se nije moglo, naročito s južne strane.

Kod željezničke stanice je Brigada »Matija Gubec« naišla na električnu struju i nije mogla prevladati tu prepreku jer je na terenu još dominirao neprijatelj (nasip pruge i obrana tvrdog objekta Uljarice).

Tih nekoliko podataka opovrgavaju ocjenu Štaba 10. korpusa, da je (ne)izviđanje jedinica 32. divizije prije odluke o napadu bilo presudno za donošenje odluke o izvođenju napada.

Vrijeme za dovođenje jedinica u polazne rajone za napad, izviđanje i osmatranje bilo je vrlo kratko. Štabovi bataljona i brigada nisu na terenu mogli osmotriti i otkriti glavne izvore vatre i otporne točke neprijatelja, koji je imao prethodno dobro utvrđen sistem obrane i plan vatre i zaprečavanja.

Organizacija sadejstva i veze unutar Divizije bila je relativno zadovoljavajuća, a organizacija veze sa 7. divizijom i jedinicama 12. i 40. divizije, 18. i Osječkom brigadom bila je slaba. Od prvog trenutka izostala je suradnja i uzajamno potpomaganje sa susjednim jedinicama, tako da su jedinice 7. i 32. divizije nastupale pojedinačno i nesinhronizirano po vremenu i prostoru.

Brojno i tehnički opremljene jedinice u napadu (7. i 32. divizija uz podršku korpusne artiljerije) bile su dovoljno sposobne da u prvoj fazi blokiraju garnizon Koprivnicu i u toku otkrivanja neprijateljskih otpornih točaka prodiru u sam grad. Pri tom je trebalo koristiti mnogo više artiljeriju za neposrednu podršku, jer je njezina upotreba u toku noći bila vrlo ograničena. Povremene koncentracije vatre korpusne artiljerije nisu imale veće učinke, a jedinice u napadu nisu na vrijeme bile obavještavane 0 početku i završetku artiljerijske vatre, tako da sadejstvo između pješadije 1 artiljerije nije bilo dobro organizirano. Izuzetak je bila artiljerija u sastavu Divizije, ali njezini kalibri nisu bili dovoljno jaki da osiguraju potrebne rezultate u uništavanju neprijateljskih otpornih točaka.

Dok se vodila borba u gradu Koprivnici jedinice na osiguranjima (33. i 40. divizija) nisu bile u njoj angažirane i njihova aktivnost u podršci napadu mogla se jednim dijelom predvidjeti nakon prvog dana borbe.

Rukovođenje i komandiranje štabova 10. korpusa i 7. i 32. divizije u borbi nije bilo dovoljno sinhronizirano i usklađeno sa snagama koje su na pojedinim odsjecima' izvodile napade. Dešavalo se da u borbi učestvuju jedinice izvan sastava 32. divizije (12. i Osječka brigada) koje zajedno s 1. i 4. bataljonom Brigade »Braća Radić« istovremeno djeluju na jednom pravcu, ali ih komandiranje nije objedinjavalo. Ono je postalo imperativ trenutka kad je bataljon likvidirao neprijateljske bunkere duž potoka Koprivnice i prodro prema centru. Već prvih dana bilo je otkriveno da se u centru Koprivnice nalaze ustaške rezerve koje su odmah prelazile u protunapad na pravcu gdje su jedinice 7. i 32. divizije postigle minimalne rezultate u napadu. Djelomično i izolirano djelovanje pojedinih jedinica u navedenim okolnostima nije moglo dati zadovoljavajuće rezultate.

U toku čitave borbe jedinice 32. divizije nisu imale smjenu. Ako se tome doda da su sve jedinice 6. i 10. korpusa i 7. divizije u uspješnim operacijama od Virovitice do Koprivnice neprekidno bile u pokretu, bez odmora, neispa-

vane i nedovoljno ishranjene, a jedinice 32. divizije i bez smjene, onda se moglo predvidjeti da će nastupiti trenutak ravnodušnosti i nedovoljne upornosti kod boraca i rukovodilaca. Tome treba dodati i činjenicu da su već u prvim napadima pretrpjeli velike gubitke, a novih osvježenja i drugih jedinica na odsjeku Divizije nije bilo.

Obavještajna i izviđačka služba također nisu bile na visini zadatka u toku borbe. Iz neprijateljskog izvještaja se jasno vidi da je najkritičniji trenutak u redovima branilaca bila druga noć kad je uslijed pritiska partizanskih jedinica neprijatelju ponestalo municije. Napadač nije uspio zarobiti živoga neprijateljskog vojnika ni na jednom pravcu i tako steći jasnu predodžbu o situaciji u redovima neprijatelja, o njegovom moralu, naoružanju, itd.

Ocjena da je neprijatelj u Koprivnici bio demoraliziran opovrgnuta je samo tri dana kasnije, kada je počeo svoja ofenzivna djelovanja protiv jedinica 33. divizije na Bilo-gori.

Bio je potcijenjen neprijatelj koji je u borbama od Virovitice do Koprivnice odstupao i trpio gubitke i previdjelo se da je »Crna legija« željela od Koprivnice stvoriti mit o svojoj nepobjedivosti, uspoređujući odbranu Koprivnice s »hrvatskim Sigetom«.

Iz žilave i uporne obrane koju je neprijatelj pokazao u Koprivnici već prvog dana, nisu svi štabovi izvukli potrebne pouke i usmjerili način svog napada i djelovanja.

Očigledno je u borbi za Koprivnicu dolazila u obzir jedna od dviju varijanti djelovanja: ili je prethodnom blokadom Koprivnice trebalo izazvati neprijatelja na otvorenu borbu, ili je, što je još vjerojatnije, trebalo masovno upotrijebiti artiljeriju na određenom pravcu, uz podršku tenkova.

Daljnja istraživanja postupaka štabova, a naročito vojnoobavještajne službe, morat će utvrditi koji su razlozi bili presudni da se napadne na Koprivnicu. Štab 32. divizije, koji je u borbama s Crnom legijom dobro upoznao način djelovanja i moral neprijatelja, predlagao je da se poslije zauzimanja Đurđevca, Virja i Novigrada Podravskog izvrši napad na Bjelovar.

Evakuacija ranjenika i mrtvih bila je jedan od velikih i teških zadataka, koji je uspješno izvršilo malobrojno sanitetsko osoblje uz ogromne napore. Ostavljanje jednog broja mrtvih na neprijateljskoj žici ili na mjestima gdje je njihova evakuacija bila nemoguća, ne može umanjiti veliku brigu i odgovornost koju su borci i štabovi, a posebno sanitetski kadar, pokazali.

Na kraju izgubljene bitke za Koprivnicu: iako je neprijatelj bio poražen u borbama na Podravini, njegova sposobnost za borbu nije bila bitno oslabljena. Kasniji razvoj događaja i borbi potkraj 1944. godine pokazat će da su i borbe u Koprivnici bile sastavni dio cjelokupnog operativno strategijskog plana njemačkog okupatora čije su jedinice bježeći ispred Crvene armije kroz Mađarsku i ispred Narodnooslobodilačke vojske kroz Jugoslaviju dolinom Drave - morale imati osigurane putove povlačenja prema Austriji i Njemačkoj.

12. PREKO KALNIKA PONOVO U HRVATSKO ZAGORJE I PRIGORJE - NA PRAGU ZAGREBA

(24. 10-30. 11. 1944. god. Sekc. Ptuj, Čakovec, Zagreb 1:100.000)

Pokret 32. Divizije u Hrvatsko zagorje i Prigorje trebalo je da oživi borbenu aktivnost na tom prostoru i da ona zajedno sa Zagorskim i Zagre-

bačkim partizanskim odredom ometa neprijateljski saobraćaj i nanosi mu gubitke. Uz to je trebalo da uz manje borbe Divizija ponovo postane borbeno sposobna i - što je najvažnije - da se popuni stanje njezinih brigada.

Nakon kraćeg odmora 32. divizije na području zapadne Bilo-gore, jedinice su iz šireg rajona Donjih Mosti krenule na Kalnik. Prije pokreta Divizija je sadejstvovala dijelovima svojih brigada u borbi 33. divizije na zapadnoj Bilo-gori, tj. 22. oktobra smijenila je 1. brigadu 33. divizije u Gornjem Križu i oslobodila je za manevar u borbi s neprijateljem kod Tvrde Rijeke.

Vrijeme nije bilo lijepo za pokret Divizije. Jesenje kiše raskvasile su putove. Kretanje do Apatovca, u koji su jedinice stigle 24. oktobra u 1 sat u noći, bilo je vrlo naporno. Moral i borbeno raspoloženje bili su dobri. U Apatovcu su se jedinice dobro odmorile i obavile potrebne pripreme za pokret prema Gornjoj Rijeci i cesti Zagreb-Varaždin.

29. oktobra Divizija se približila cesti Zagreb-Varaždin i zanoćila u selima Vojnovcu, Hižanovcu i Gornjoj Rijeci ispod planine Kalnik.

Na području Kalnika, u dolini Bednje, Divizija je sadejstvovala sa 1. zagorskom brigadom koja je svoju aktivnost razvijala oko Novog Marofa i Varaždinskih Toplica. Aktivnosti ove brigade u Zagorju, zapadno od ceste Zagreb-Varaždin i u dolini Bednje, neprijatelju su u kratko vrijeme nanijele gubitke od 105 mrtvih, 56 ranjenih i 3 zarobljena ustaše.

Nakon napada 1. zagorske brigade na Varaždinske Toplice - 23. oktobra - neprijatelj je kao stalnu posadu uputio dvije »grenadirske sati oklopnog sklopa P.T.S.«. Brigada se povukla na Kalnik.

Kad je na to područje stigla 32. divizija, 1. zagorska brigada ušla je opet privremeno u njezin sastav.

30. oktobra 1944. godine u 6 sati ujutro štab 32. divizije uputio je Brigadu »Braća Radić« u sela Radešić, Velišće, Trig 399, Gornje Visoko; Brigadu »Matija Gubec« u Vinično, a 1. zagorsku u Moždenec. One su trebale izazvati neprijatelja iz uporišta i napasti ga u trenutku kad njegove kolone počnu nastupati prema položajima brigada. Osnovna namjera tih akcija: pojačano ometati saobraćaj neprijatelja na glavnoj komunikaciji Varaždin -Zagreb i pokušati prekinuti te veze.

Raspored jedinica 32. divizije i 1. zagorske brigade u neposrednoj blizini Varaždina bio je uvijek izazov za sva okolna ustaška uporišta kad bi se njima približile. U kasne jutarnje sate jedinice iz ustaškog uporišta Breznički Hum krenule su prema položajima Brigade »Braća Radić« i 1. zagorske brigade, kako bi zaobilaznim manevrom došle iza leđa Brigade »Braća Radić«. U borbi s P.T.S.-om Brigade su jednu ustašku satniju potpuno razbile. Neprijatelj je imao oko 80 ustaša izbačenih iz stroja, od kojih je na popришту borbe ostalo 20 mrtvih.

Brigada »Braća Radić« imala je 2 ranjena, a 1. zagorska 22 ranjena i 4 nestala borca i rukovodioca.

Zaplijenjena je manja količina ratne spreme: 1 automobil, 1 kamion, nekoliko kilometara žičanog kabla za vezu i drugog materijala.

31. oktobra 1944. godine 32. divizija i 1. zagorska brigada mijenjaju položaje. Brigada »Braća Radić« je u selu Zaistovcu, Brigada »Matija Gubec« u selu Fodrovcu i 1. zagorska brigada u selima Gornji Kolarac, Gornja Rijeka i u Fodrovcu Riječkom. Štab Divizije je u selu Zaistovec.

1. novembra 1944. godine u Štabu Divizije prorađena je tema »Gonjenje« (autor Škorpik) s komandantima i načelnicima štabova i operativnim oficirima brigada, te komandantima bataljona. Izvršene su pripreme za prelaz ceste Sv. Ivan Zelina-Novi Marof na odsjeku Komin-Bisag.

U zapovijesti Štaba Divizije od 3. novembra bilo je predviđeno da jedinice u sadejstvu sa Zagrebačkim odredom i 1. zagorskom brigadom napadnu i razoružaju posadu u Donjoj Konjščini.

ZAROBLJENI MORNARI U HRAŠĆINI-TRGOVIŠĆU

(3. novembra 1944. Sekc. Ptuj 1:100.000)

Divizija i 1. zagorska brigada prešle su cestu 2. novembra 1944. godine. Dopunskim izviđanjem jedinica 32. divizije ustanovljeno je da se u uporištu Hraščina-Trgovišče nalazi 176 mornara Zagrebačkog mornaričkog odreda i 20 ustaša P.T.S.-a. Štab Divizije odmah je procijenio da je bolje napasti mornare u hodu, promijenio je zapovijest i odlučio da Udarna brigada »Braća Radić« s dva bataljona, ojačana četom jurišnih pionira Divizije, napadne Hrašćinu-Trgovišće umjesto Mariju Bistricu.

Plan napada na Hrašćinu-Trgovišće brzo je stvoren. Iz pravca Domovca i sjevera preko kote 351 određen je pravac napada Brigadi »Braća Radić«.

Brigada »Matija Gubec« postavila je osiguranje prema Sv. Ivanu Zelini na liniji kota 231-Vrbovo-kota 201-Sv. Trojstvo, a 1. zagorska osiguravala je napad na Hrašćinu-Trgovišće iz pravca Novog Marofa i Huma.

3. bataljon Brigade »Braća Radić« nastupao je od Domovca. U prvom jurišu zauzeo je kose na kojima je neprijatelj imao bunkere i rovove i zaplijenio mu cjelokupno automatsko oružje. Mornari nisu bili zarobljeni već su pobjegli na susjednu kosu i organizirali obranu. Na tim su položajima - pod neposrednim rukovođenjem komandanta posade - pružili jak otpor, ali ih je Bataljon brzo slomio, zarobio zapovjednika i nekoliko mornara. Posljednja točka vanjske obrane bila je razbijena i jedinice su prodrle u uporište.

4. bataljon koji je nastupao sa sjevera u prvom je jurišu likvidirao neprijatelja na kotama 351 i 251 uz pomoć jurišnih pionira. Tako su odmah pale vanjske otporne točke i bataljon je prodro u uporište. Neprijatelj sabijen u uporištu postao je dobra meta bacača mina »Johna Bulla«. Četa jurišnih pionira minirala je nekoliko kuća odakle je neprijatelj pružao otpor, i istovremeno ga je tukla vatra iz Johna Bulla. Nakon šestosatne i uporne borbe brigade su zauzele samo uporište. Tom prilikom zarobljeno je 140 mornara, nekoliko ustaša, dok je ubijeno 30 neprijateljskih vojnika.

Zaplijenjen je 1 teški bacač mina i 20 mina, 120 pušaka, 5 telefona, 1 telefonska poljska centrala, 15 km kabla i dosta ostale ratne spreme.

Gubici Brigade 1 mrtav i 10 ranjenih.

U borbi se naročito istakla 3. četa 3. bataljona Brigade »Braća Radić« i njezin komandir Božo Milinović, te četa jurišnih pionira sa komandirom Marijanom Mikulčićem i operativni oficir 4. bataljona »Braće Radić« Dušan Trkulja. Napad na Hrašćinu-Trgovišće izveden je iznenadno i odlučno. U njemu je ostvarena dobra suradnja između pješadije i jurišnih pionira, i zbog toga je neprijatelj brzo uništen, iako je pružao žestok otpor punih 6 sati.

Jedinice su u napadu pretrpjele male gubitke.

Sadejstvo 1. zagorske brigade u borbama 32. divizije za osvajanje ustaško-mornaričkog uporišta u Hrašćini-Trgovišću bilo je uspješno. Brigada je na svojim položajima spriječila ustaše iz pravca Huma i Novog Marofa da priteknu u pomoć napadnutom uporištu, nanoseći neprijatelju gubitke od 7 mrtvih i 5 ranjenih.

U toj borbi Brigade poginuo je zastavnik Jurica Martinčić koji je dan ranije došao u 4. bataljon, a 2 bqrca su ranjena.

Kratkotrajno zadržavanje 32. divizije u ovom rajonu odmah je izazvalo neprijatelja u Brezničkom Humu, Konjščini, Mariji Bistrici i Sv. Ivanu Zelini. Stoga je Štab Divizije odlučio da odmah u noći 3. na 4. novembra vrati Diviziju na područje sela Zaistovca i Fodrovca. U 20 sati 3. novembra Divizija je iz doline rijeke Lonje, koja se poslije kiše jako razlila, po vrlo blatnjavom terenu upućena pored Bisag-Grada u rajon Zaistovec.

U sumrak dana primijećeni su izviđači neprijatelja ali Divizija nije prihvatila borbu, jer je bilo čvrsto odlučeno da se prijeđe istočno od ceste Zagreb-Varaždin. Kad su jedinice počele prelaziti cestu kod Bisag-Grada ustaše su iz sela Čreta otvorile vatru i kolona je morala skrenuti s puta i ići kroz poplavljene livade i polja između Bisaga i Bisag-Grada, kako bi izbjegla nepotrebne gubitke.

4. novembra 1944. godine Divizija je ponovo u selima Zaistovcu i Fodrovcu, a 1. zagorska brigada u selima oko Gornjeg Kolarca.

NAPAD NA DONJU ZELINU

(7. novembra 1944. godine. Sekc. Zagreb 1:100.000)

Nakon dvodnevnog odmora jedinice Divizije pošle su u nove borbe.

U zapovijesti Štaba 32. divizije od 6. novembra 1944. godine piše:

> »7. novembar slave bratski nam narodi Sovjetskog Saveza kao najveći praznik. Već četvrtu godinu Veliki Oktobar slavi se u jeku najžešće borbe protiv fašističkih zavojevača. 27. godišnjicu Oktobarske Revolucije slavi Sovjetski Savez pobjedonosnim bojevima na svim frontovima izvan svojih granica. Bratska Crvena armija, rođena u borbama za socijalističku otadžbinu, danas slavi proslavu Velikog Oktobra u našoj zemlji i u zajedničkoj borbi s našom N.O. vojskom. Ovaj veliki dan proslavit će i naša Divizija pojačanim udarcima po ustaškim razbojnicima. Najbolji dar za proslavu 27. godišnjice Oktobarske Revolucije neka bude uništenje ustaških bandita u D.Zelini.«[107]

U Donjoj Zelini - samo 25 km od Zagreba - nalazilo se 60 ustaša »konjičkog sklopa PTS-a«, naoružanih s 8 mitraljeza »šarac«, 10 šmajsera i jednim teškim minobacačem. Na udaljenosti od 5 do 10km uokolo ovog uporišta nalazile su se jedinice PTS-a u uporištima: Sv. Ivan Zelina - 750 ustaša PTS-a i jedna stražarska satnija, naoružani sa 4 teška bacača mina i 2 tenka; u Kašini 300 ustaša i 150 pripadnika ustaške milicije; u Crkvenoj Vesi 200 ustaša »konjičkog sklopa«; u Bjelovaru 100 ustaša »konjičkog sklopa PTS-a« i u Popovcu 100 ustaša »konjičkog sklopa«.

Napad na Donju Zelinu izvršila je Brigada »Matija Gubec« 3. bataljonom.

Brigada »Braća Radić« osiguravala je napad iz pravca Sv. Ivan Zelina na liniji kota 150-D. Pisarjevo-k. 226 i kote 115—k. 120-rijeka Lonja. Po planu je poslije zauzimanja Donje Zeline Brigada »Braća Radić« u zasjedi trebalo da sačeka eventualni pokret ustaških kolona na istočnoj strani ceste Donja Zelina-Sv. Ivan Zelina, koje bi krenule iz pravca Zagreba.

3. bataljon brigade »Matija Gubec« izvršio je u 0.30 sati 7. novembra juriš na školu, bunker-rovove i nekoliko tvrdih zgrada u mjestu. Oko svih otpor-

nih točaka nalazila se bodljikava žica. Zahvaljujući koncentraciji nekoliko Johna Bulla, neprijatelj je s dva juriša na školu potpuno uništen. Nitko nije preživio. Bilo je oko 70 mrtvih i zaplijenjen im je manji dio materijala. Veći dio ratnog materijala bio je u borbi uništen. Pronađen je samo jedan šarac, jedan pištolj, 6 pušaka i nešto municije.

Budući da nije bio dovoljno kontroliran prostor u pravcu Suhodola, neprijatelj je ušao u Donju Zelinu, pa se 3. bataljon morao povući, izvršivši zadatak u potpunosti.

Gubici Brigade: 15 ranjenih i 18 dezertera mornara, muslimana, koji su poslije zauzimanja Hrašćine-Trgovišća dobrovoljno stupili u Diviziju.

Napad na Donju Zelinu bio bi još veći uspjeh da je Divizija imala rezervu kojom bi zatvorila pravac prema Blaževdolu.

Brigada »Braća Radić« nije imala borbu, jer se neprijatelj iz Zeline nije pokrenuo. Jedinice Divizije povukle su se nakon izvršenog zadatka u rajon sela Slatina, Pogančec, Lipnica i Šalovec.

U tom rajonu jedinice su uzele veći predah za odmor, sređenje i popunu novim borcima.

Nakon zauzimanja Hrašćine-Trgovišća 1. zagorska brigada je ponovo ušla dublje u Zagorje. Prve stanice zadržavanja bile su: Belec i Lobor.

Ustaše iz Zlatara nisu ni ovog puta mirovale. 8. novembra u 9 sati jakim snagama otpočele su napade na položaje 1. zagorske brigade kod Lobora. Istovremeno ustaše su jačim snagama zauzele u Ivanščici Crne Mlake i tako dovele Brigadu u opasnost od okruženja. To im je bio glavni cilj, radi kojega su pokrenule mnogo veće snage nego ranije.

Neprijatelj je najprije izveo napad na vod na Crnim Mlakama. Vod je morao napustiti položaje. Štab 1. zagorske brigade ubacuje u borbu rezervu jačine od jedne čete i pol. Rezerva je na putu za Crne Mlake brzo uspostavila borbeni dodir. Razvila se žestoka borba. Neprijatelj je držao Crne Mlake, a četa susjednu kotu. Nakon nekoliko žestokih okršaja neprijatelj je napustio položaje.

Četa koja je bila na položaju u Završju kod Lobora vodila je upornu borbu s neprijateljem koji je nastupao iz tri pravca, podržavan masovnom vatrom artiljerije i minobacača. Uslijed premoći neprijatelja četa se povukla u Petrovu Goru. Sa svih položaja Brigada je bila prisiljena povući se po snijegu na Ivanščicu.

Brigada je imala 4 mrtva i 20 nestalih. Mitraljezac Pižir posebno se istakao štiteći jedinice u povlačenju i u toku borbe.

Borbe kod Lobora bile su i posljednje borbe Brigade u Hrvatskom zagorju.[108]

Prema naređenju Štaba Zapadne grupe POH 11. novembra u 17 sati Brigada je iz sela Gertovec krenula pravcem Gornja Konjščina, Husinec, Turkovčina, Fodrovec. Dolazak u Prigorje označio je novi period borbi 1. zagorske brigade koja će odsad voditi borbe u neposrednom sadejstvu s jedinicama 32. i 33. divizije u napadu na Donju Zelinu i uništenju ustaškog uporišta Gudovac i kasnije na »Virovitičkom mostobranu«.

Štab 32. divizije je 15. novembra izdao zapovijest da Udarna brigada »Braća Radić« likvidira neprijateljsko uporište Donja Zelina, a Brigada

[108] Na Petrovoj Gori, kod Belca i Lobora poginuli su slijedeći drugovi iz 1. zagorske brigade: Banjšak Dragutin, Kamenušić Stjepan, Lakić Osman, Martinec Franjo, Šafranko Mirko, Topol Đuro, Turčin Ivan, Banić Rudolf, Debogović Josip, Gubar Mihel, Kosovec Juraj, Mohač Antun, Pekić Mijo, Posavec Ivan i Šopek Janko.

»Matija Gubec« da postavi osiguranje prema Zagrebu na liniji jugozapadni rub sela Pavkovec i jugozapadno od puta koji vodi do Pavkovca prema koti 180, s tim što će osigurati pozadinu na kotama 180 i 193. Teške bacače i »John Bulle« dodjeljuje Brigadi »Braća Radić«. Most na potoku Zelini na cesti Donja Zelina-Bjelovar treba srušiti, a isto tako i most na potoku Nespeš.

1. zagorska brigada koja je poslije napada na Hraščinu-Trgovišće ostala na području Belca i Lobora, ispod Ivanščice, vratila se ponovo u Diviziju i učestvovala u napadu na Donju Zelinu. Ona je 11. novembra u 17 sati krenula zajedno sa Štabom Zapadne grupe odreda iz sela Gertovec pravac Gornja Konjščina-Husinec, Turkovčina do sela Fodrovca. Za vrijeme marša jedan bataljon je zaostao u rajonu Gornje Konjščine da izvrši mobilizaciju i kasnije se priključi Brigadi u Fodrovcu.

U napadu na Donju Zelinu i 1. zagorska brigada dobiva zadatak da postavi osiguranje na kotama 234-212 prema Sv. Ivanu Zelini i bočno prema Nespešu, te da isturi dijelove na koti 205 i postavi osiguranje na koti 120. Na cesti Donja Zelina-Sv. Ivan Zelina postavlja nagazne mine i barikade. Jedan bataljon ulazi u divizijsku rezervu u selu Sv. Helena, i preuzima osiguranje prema Božjakovini.

Divizijsko sanitetsko previjalište nalazilo se u mjestu Mlaka. Brigadno previjalište 1, zagorske brigade u Brezovcu. Sanitetsko previjalište Brigade »Matija Gubec« nalazilo se u mjestu Goričanec, a Brigade »Braća Radić« uz Štab Brigade.

Veza između Štaba Divizije bit će uspostavljena telefonski i putem radija. Telefonska centrala Divizije nalazila se u zapadnom dijelu sela Sv. Helena, u posljednjoj kući.

Jedinice su izvršile napad prema zapovijesti. Napad je bio dobro smišljen, ali Brigada »Braća Radić« naišla je na grčeviti otpor neprijatelja. U isto vrijeme cestom Zagreb-Varaždin kroz Donju Zelinu počela je prolaziti kolona od 60 kamiona Nijemaca, praćena bornim kolima i tenkovima. Plan napada bio je, zbog te kolone, odgođen i nije se mogao u potpunosti ostvariti. U 2.30 sati 1. bataljon Brigade »Braća Radić« je snažnim napadom prodro do škole i potisnuo neprijatelja do vanjske obrane ispod kote 200. Nakon trosatne borbe jedinice Brigade nisu uspjele svladati otpor u Donjoj Zelini. Napadnutom garnizonu počela je pristizati pomoć iz Sv. Ivana Zeline, a isto tako i iz Zagreba. U 5 sati jedinice su se povukle u prvobitne baze.

U ovoj borbi neprijatelj je imao 26 poginulih i 51 ranjenog vojnika.

Gubici Divizije: 5 poginulih i nekoliko ranjenih boraca.

Zadržavanje Divizije u trokutu Božjakovina-Križevci-Sv. Ivan Zelina i njene učestale akcije na komunikaciji Zagreb-Varaždin i Dugo Selo-Vrbovec sve su neposrednije ometale saobraćaj koji je u tim danima njemački okupator bio pojačao na cesti Zagreb-Varaždin.

PROBOJ OBRUČA KOD PRESEKE

(28. novembra 1944. Sekc. Zagreb, Čazma, Čakovec 1:100.000)

Poslije velike bitke kod Batine na Dunavu, Crvena armija produžuje napredovanje kroz Mađarsku, u dolinu rijeke Drave i prema jugoslavensko-mađarskoj granici.

Po oslobođenju Beograda NOVJ produžuje gonjenje odstupajućeg neprijatelja kroz Srijem. Radi zaštite armijske grupe »E«, pod komandom von

Lohra, koja se povlačila prema zapadu, njemački okupator organizira obranu koja se pretvara u »Srijemski front«.

Ponovno oslobođenje gradova i mjesta u Podravini od Našica do Koprivnice doprinijelo je bržoj mobilizaciji novih boraca u Podravini i Bilo-gori.

19. novembra 1944. u slobodnom Đurđevcu, uz najveće slavlje i masovnu prisutnost naroda, od četvrtih bataljona brigada »Braća Radić« i »Matija Gubec« i Podravskoga partizanskog odreda, stvorena je brigada »Mihovil Pavlek Miškina«[109] koja postaje treća brigada 32. divizije.

Brigada je u sastavu imala tri bataljona, Dopunski bataljon, Izviđački 1 Bolnički vod, Vod za vezu i Intendaturu, sa ukupno 808 boraca i rukovodilaca.

Od naoružanja imala je: 422 puške, 28 automata, 39 puškomitraljeza, 2 minobacača, 1 protutenkovsku pušku i 20 pištolja.

Štab Brigade sačinjavali su:

Komandant: Alojz Kovačić;

Komesar: Stevo Laćan;

Zamjenik komesara: Josip Gugo;

Zamjenik komandanta: Ivan (Ivina) Turković Robotić;

Načelnik štaba: Mato Mažuran.

Od 20. do 21. novembra u širem rajonu sela Štakorovac i Lupoglav jedinice 32. divizije su sistemom zasjeda osiguravale djelovanje jedinica 33. divizije. Brigada »Matija Gubec« vodila je uspješno borbu s neprijateljem koji je krenuo iz Božjakovine prema Štakorovcu. Ubijeno je 28, ranjeno je 36 neprijateljskih vojnika.

Gubici Brigade: 1 mrtav i 6 ranjenih boraca.

22. novembra Divizija iz rajona Božjakovina i Štakorovec sa dvije brigade osigurava borbu 33. divizije u Lupoglavu. U toku noći po jedan bataljon iz brigada »Braća Radić« i »Matija Gubec« postavili su zasjede na komunikacijama, sačekali jednu neprijateljsku kolonu, ubili 14 i ranili 11 neprijateljskih vojnika.

Divizija je imala 1 ranjenog borca.

Brigada »Matija Gubec« je od 24-26. novembra rušila mostove na cesti Dugo Selo-Vrbovec i vodila kraću borbu s jednom manjom neprijateljskom kolonom koja je nastupala iz pravca Lonjice. 2. bataljon iste brigade kod Gradeča srušio je 1300 metara željezničke pruge.

Pojačana aktivnost Divizije u tom prostoru ubrzo je bila prekinuta ofenzivom tek formirane »I hrvatske ustaške udarne divizije (HUDIV)« pod komandom ustaškog »viteza«, ratnog zločinca, generala Moškova. Ofenziva je nazvana »Trolist«, a neposredni joj je cilj bio da u širem rajonu Zaistovca i Preseke okruži i uništi 32. diviziju koja je mobilizirala ljudstvo i odatle izvodila akcije na cesti Zagreb-Varaždin i Zagreb-Vrbovec.

Prema »bojnoj relaciji 1. HUDIV-a« za novembar 1944. godine, ustašku akciju u rajonu Preseke trebalo je da 28. novembra izvrši 20. ustaška pukovnija. U sastav pukovnije je za tu akciju bila pridodana i »2. bojna 5. stajaćeg zdruga« iz Križevaca, također ojačana jednom »posadnom satnijom« iz Križevaca.

Pukovnija je trebala nadirati općim pravcem Vrbovec-Lukovo-Hruško-

[109] Mihovil Pavlek Miškina - ime koje je Brigada počela nositi od dana formiranja bilo je i najveće priznanje naprednom borcu protiv fašizma, književniku, seljaku Mihovilu Pavleku Miškini, rođenom Podravcu iz Đelekovca, kojega su ustaše umorile 1943. godine u Jasenovcu.

vica i Lukovo-Lipnica-Salnik sa zadatkom da do 12 sati istog dana stigne na liniju Preseka, Salnik i čvrsto se spoji sa susjedima istočno i zapadno, tj. s grupama iz Križevaca i Zeline.

U toku dana aktivnost neprijatelja razvijala se u slijedećim pravcima:

Na pravcu Brigade »Braća Radić« kojä je pružila jači otpor kod sela Pogančec, Lipnice i Hodovo, 20. ustaška pukovnija nije sredila sve svoje jedinice jer Stab nije imao jasnu sliku situacije. Tada je Štab HUDIV-a naredio grupi »Nališ«[110], sastavljenoj od 4 bojne PTS-a, da do 12 sati izbije na predviđenu liniju ispred položaja Brigade »Braća Radić« kod Pogančeca i da vrši pritisak na njezine položaje. Pritisak je bio vrlo jak. Istovremeno je grupa iz Križevaca uspostavila vezu s grupom »Nališ«, ali još nije uspostavila kontakt sa III bojnom 20. ustaške pukovnije koja se odvojila od glavnine i prije mraka vratila u Vrbovec.

Stab 32. divizije, ocjenjujući nastalu situaciju, zaključio je da su u igri veće snage. Brigada »Braća Radić« je 28. oktobra prihvatila borbu kod Zaistovca s kolonom koja se kretala iz pravca Križevci-Fodrovec. Već u 7.30 sati ustaše su mnogo nadmoćnijim snagama napale sve položaje. Jedna četa 1. bataljona, na koti 241 i trigonometru 251, nije mogla izdržati njihov napad. Istovremeno je uočena opasnost od napredovanja ustaških snaga grupe »Nališ« iz pravca sela Drašković.

Štab Divizije nalazio se još u Zaistovcu i nije imao jasnu sliku situacije na pravcu Vrbovca. Bilo je ugroženo oko 150 bolesnika i lako ranjenih boraca i rekonvalescenata, te oko 300 izbjeglica iz Zagorja koji su se na putu za Moslavinu zadržali u selu Preseki.

Komanda mjesta u Preseki imala je slabo osiguranje da bi mogla pružiti bilo kakvu ozbiljniju zaštitu nenaoružanom ljudstvu.

Štab Divizije, ocjenjujući da su neprijateljske snage na položaju Brigade »Braća Radić« premoćne, a situacija na pravcu Vrbovca još neizvjesna, sredinom dana odlučuje da se jedinice sa svim ljudstvom Komande mjesta, rekonvalescentima i porodicama boraca koje su prebjegle iz Zagreba na oslobođeni teritorij u Preseki 29/30. novembra izvuku iz borbe u pravcu slobodnog teritorija preko Srpske Kapele za Moslavinu. Kiše su tih dana raskvasile teren i povećale vode rijeka i potoka, pa je kretanje vozila s ranjenicima bilo jako otežano. Naročito velike teškoće očekivale su se na rječicama između Gornjeg i Donjeg Tkalca uz cestu Vrbovec-Križevci, koje su bujice s bregova prepunile.

Nakon takve odluke Brigada »Matija Gubec« dobiva naređenje da brani odsjek povlačenja oko sela Pogančec i Kamenice, da osigura put eventualnog proboja u pravcu Gradeča. Sve ostale jedinice su u toku noći bile prikupljene oko Preseke. Brigada »Braća Radić« zaposjela je položaje sjeverno od Preseke do sela Krušljevca.

Neprijatelj je ujutro 29. novembra pokrenuo sve jedinice u napad. »Bojna« koja se odvojila iz »20. ustaške pukovnije« i povukla u Vrbovec, dobila je zadatak da zatvara pravac koji je branila Brigada »Matija Gubec«. Žestoka borba na položajima ove brigade bila je ozbiljno upozorenje da se ranjenici i civili moraju početi izvlačiti iz Preseke i postepeno krenuti prema položajima Brigade »Matija Gubec«. 2. bataljon Brigade »Braća Radić« određen je u prethodnicu kolone na pravcu proboja.

Situacija oko Vrbovca i na cesti Vrbovec-Gornji Tkalec i u samom Gradecu, kuda se trebalo povlačiti, nije bila jasna. Komandant 32. divizije

[110] Ustaške jedinice pod komandom ustaškog komandanta Nališa.

radio-vezom razgovara s komandantom 33. divizije i traži jednu brigadu za pomoć u selu Gradec radi prihvata Divizije, ali ona ne dolazi na vrijeme.

Borbe se vode neprekidno. Oko 12 sati neprijateljski obruč sve se više steže. Borbenošću Brigade »Matija Gubec« onemogućeno je zatvaranje kliješta 1. ustaške udarne divizije oko opkoljenih snaga Divizije. Borbe su tada uspješno vođene u najkritičnijem trenutku. One su bile presudne za uspjeh plana spašavanja naroda i ranjenika i izvlačenje Divizije iz borbe. Odbijajući neprekidne napade neprijatelja, Brigada »Matija Gubec« osigurala je potrebno vrijeme 2. bataljonu Brigade »Braća Radić« da u sumrak izbije na čelo glavnine kolone. Osiguravši se i bočno s lijeve strane 3. bataljonom Brigade »Matija Gubec«, kolona je mogla u sumrak početi prikriveni pokret kroz pošumljeni dio terena prema cesti Vrbovec-Gornji Tkalec.

3. bataljon Brigade »Braća Radić« nastavio je voditi borbu kao zaštitnica kolone Divizije kod Preseke.

3. bataljon Brigade »Matija Gubec« morao je osigurati prijelaz kolone preko ceste. U trenutku izbijanja na cestu u selu Gornji Tkalec, počela je nailaziti »ustaška bojna« iz Križevaca. Razvila se žestoka borba prsa u prsa i juriši ručnim bombama. Ustaše su bile i nasrtljive i pijane. Ali upornošću i odlučnošću boraca Bataljona, kojem je na čelu bio hrabri komandant Dušan Trkulja, odbijeni su svi napadi i osigurano izvlačenje Divizije, ranjenika i naroda iz ustaškog vatrenog obruča. Razliveni potoci postali su teška prepreka za kolonu s nepokretnim ranjenicima na kolima. Nije bilo druge! Gazila se voda! Vozili su se ranjenici! Svi su sretno prebačeni. Nitko od djece, žena i iznemoglih nije ostao na putu. Sretno su stigli na slobodni teritorij Moslavine u širem rajonu sela Starog Gloga, Cugovca i Fuke.

U borbama koje su trajale dva dana 32. divizija je imala 8 mrtvih, 3 ranjena i 37 nestalih boraca.[1]"

Tvrdnja neprijatelja da je Divizija imala oko 154 mrtva, 24 zarobljena, među kojima i »Komandant i jedan komesar i zaplijenjeni jedan puškomitraljez, 91 pušaka i 2 puškomitraljeza« najobičnija je izmišljotina. Iako neprijatelj za sebe tvrdi da je imao jednog mrtvog, jednog koji se utopio i 15 ranjenih, njegovi su gubici bili mnogo veći, tj. prema naknadnim podacima oko 165 mrtvih i ranjenih ustaša.

Nakon dolaska na slobodni teritorij Moslavine, Divizija će već 2. decembra uzeti učešće u borbi 33. divizije i 1. zagorske udarne brigade za uporišta Gudovac i Korenovo.

UNIŠTENJE USTAŠA U GUDOVCU

(2. decembra 1944. godine. Sekc. Bjelovar - Čazma 1:100.000)

30. novembra 1944. godine Štab 10. korpusa izdaje zapovijest za likvidaciju neprijateljskih uporišta u Korenovu i Gudovcu.

U akciji na Korenovo učestvuje 33. divizija sa tri brigade i jednim vodom tanketa, jednim brdskim topom i jednim protutenkovskim topom.

Uništenje ustaša u Gudovcu povjerava se 1. zagorskoj brigadi sa 4 bataljona. Brigada se za vrijeme napada stavlja pod komandu 33. divizije.

32. divizija s brigadama »Braća Radić« i »Matija Gubec« osigurava liniju

[111] Poginuli su: Brlek Slavko, Deri Juliška, Kolarec Slavko, Kovačić Alojz, Kraljiček Ivan, Lončar Vinko, Hercigonja, komandir mitraljeske čete i Milan Julije.

Gornje Selo-Sv.Ivan Zabno-Haganj prema neprijateljskom uporištu Križevci i Vrbovec. Brigada »Mihovil Pavlek Miškina« u rajonu Novigrad Podravski zatvara pravce koji iz Koprivnice vode prama Bjelovaru ili Rovišću. Određeno vrijeme napada je 2. decembar u 5 sati ujutro.

U Gudovcu se nalazilo 150 ustaša »37. ustaške bojne«. To je mjesto gdje su između 26. i 28. aprila 1941. godine ustaše ubile 207 Srba, nevinih žrtava, uz pomoć Mačekove »seljačke zaštite«. Zagorci su dobili zadatak da osvete u ovom kraju i Hrvatskoj prvi masovni ustaški zločin nad srpskim narodom.

1. zagorska brigada je od prvog juriša na Gudovac stegla obruč oko glavnih otpornih točaka neprijatelja. U 11 sati istog dana ustaško uporište Gudovac u potpunosti je likvidirano. Ustaše su imale više od 100 mrtvih i ranjenih.

1. zagorska brigada imala je oko 9 mrtvih i 20 ranjenih boraca.[112]

U oba uporišta Gudovac i Korenovo koje je napadala 33. divizija zaplijenjeno je 16 puškomitraljeza, 4 teška mitraljeza, 160 pušaka, 22.000 puščanih metaka.

2. decembra ustaško »izvješće« piše:

> 2. 12. 1944. u 05.35 sati napali su komunisti uporište Gudovac (5 jz. Bjelovar). Vlastite postrojbe potpomognute su topničkom vatrom iz Bjelovara. Posljedak nepoznat, jer je prekinuta veza. Upućeno pojačanje prema Gudovcu i Korenovu (6 j.z. Bjelovar) moralo se je radi velike premoći neprijatelja povući, uz vlastite gubitke 4 mrtva i 10 ranjenih. Sudbina uporišta Rovišće i Gudovac do sada nepoznata, dok je Korenovo palo.«[113]

Na položaje Brigade »Braća Radić« napale su tri satnije iz Križevaca kod Sv. Ivana Žabno, ali su uz dva mrtva i sedam ranjenih odbačene.

Poslije likvidacije Gudovca i Korenova 32. divizija se preko Bilo-gore uputila u Đurđevac da se sastane s Crvenom armijom čije su trupe poslije uspješno završene Batinske bitke prodrle u dolinu rijeke Drave i približavale se Barču.

Istovremeno sa 32. divizijom, koja je s brigadama »Braća Radić« i »Matija Gubec« krenula preko Topolovca i Gornjih Sredica za Đurđevac, i 1. zagorska brigada je poslije zauzimanja Gudovca krenula prema selima Srijem i Sesvete da kontrolira ceste Križevci-Koprivnica.

5. decembra 1944. Štab Divizije je s dvije brigade stigao u Đurđevac gdje je borcima omogućen prijeko potreban odmor od napornih borbi koje su počele u početku oktobra, oslobađanjem Podravine. Uspostavljena je veza i s Brigadom »Mihovil Pavlek Miškina« koja je nakon formiranja imala zadatak da štiti slobodni teritorij Podravine i Bilo-gore od upada ustaša iz pravca Koprivnice. Brigada je bila razmještena u Novigradu Podravskom.

[112] **Poginuli su: Breko Ivan, komandir Prateće čete iz Jakovlja, Cimperšak Vinko iz Celina (Zaprešić), Prišlec Slavko, Bunčić Dragutin iz Zeline, Lukašek Antun iz Ivanca, Novoselec Ivan iz Zagreba. Šantelić Stanislav iz Brdovca, Kovač Ivan iz Višnjice (Ivanec), Coha Juraj, Korotaj Rudolf. Kozlanov Gabrijel, Lešković Antun i Limperšak Vinko iz Čelnišća (Bistra).**

[113] **VII, Tom V, knj. 36, dok. 133, str. 633.**

13. BORBE NA »VIROVITIČKOM MOSTOBRANU« - SUSRET S CRVENOM ARMIJOM

Forsiranje rijeke Drave

9-14. decembra 1944. Sekc. Bjelovar, Đurđevac 1:100.000

8. decembra 1944. godine jedinice 233. streljačke divizije Crvene armije izbile su na rijeku Dravu kod Barča. U ime 6. i 10. korpusa generala bratske Crvene armije pozdravili su komandant 10. korpusa, generalmajor Vladimir Matetić, i politički komesar 6. korpusa, pukovnik Otmar Kreačić.

Istog dana uvečer u Štab 10. korpusa u Đurđevac stigao je pukovnik Černjavski$_v$oficir za vezu 57. armije Crvene armije radi dogovora o suradnji. Pukovnik Černjavski zahtijevao je da jedinice 10. korpusa svojim djelovanjem u pozadini njemačkih jedinica koje su zatvarale front kod Blatnog jezera prema rijeci Dravi pruže maksimalnu pomoć. Kao neposredni zadatak postavio je forsiranje rijeke Drave i izbijanje na prugu Vizvar-Đekenješ, kako bi se što više dezorganizirao i ometao saobraćaj u pozadini njemačkog fronta u Mađarskoj.

U dogovorima s pukovnikom Černjavskim učestvovao je i komandant 32. divizije, potpukovnik Rade Bulat. On je dobio usmeni zadatak da Brigadom »Mihovil Pavlek Miškina« forsira rijeku Dravu i stvori mostobran u rajonu sela Ždala, od neprijatelja očisti lijevu obalu Drave, u Podravlju zauzme Zdalu i izbije na prugu Vizvar-Đekenješ. Prema daljnjem razvoju situacije da produži nastupanje u pravcu Kapošvara. Istovremeno da 32. divizija treba da se osigura od pravca Koprivnice gdje su osim V ustaškog stajaćeg zdruga već stigli prednji dijelovi njemačke 1. kozačke divizije.[114]

Za taj veoma složeni i težak zadatak bila je odabrana Podravska brigada »Mihovil Pavlek Miškina« zato jer Divizija nije raspolagala nikakvim savremenim sredstvima za forsiranje rijeke, pa je trebalo u prvom ešalonu imati što više boraca koji poznaju ćudi rijeke Drave i koji znaju plivati.

Na mjestu prelaza u Bukevlju nalazila se skela. Ona je u toku dana radila, ali otpadnici naroda, ustaška »Bela garda«, svako veče su skelu prevlačili na lijevu obalu i tamo je zadržavali. Ustaše iz sela Ždale branile su skelu u toku dana.

Pretpostavljalo se da neprijateljsko uporište u Ždali brani više od 100 belogardijaca pod komandom izroda svoga naroda, Čekade.

Neposredno pred početak izvršenja zadatka Štab Divizije održao je sastanak sa Štabom Brigade i dao mu sve upute za uspješno izvršenje prvoga borbenog zadatka. Prvo je trebalo ustanoviti koliko ima čamaca i boraca koji znaju veslati i plivati da bi odmah po zauzimanju lijeve obale Drave preuzeli skelu i osposobili je za prijevoz. Na žalost, na raspolaganju su bila samo dva čamca za prijevoz. Istovremeno s prelaskom Podravske brigade na lijevu obalu Drave Brigada »Matija Gubec« bi jednim bataljonom osiguravala pravac Koprivnica-Novigrad Podravski-Đurđevac. Ona je trebalo da brani položaje kod Novigrada Podravskog, a ostatak Brigade bio je na položajima u selu Molve da iz pravca Koprivnice sprečava svako prodiranje neprijatelja duž desne obale Drave. 1. zagorska brigada dobila je od Štaba korpusa zadatak da ometa kretanje 1. kozačke divizije duž ceste Križevci-Koprivnica.

Štab Divizije sa prištapskim jedinicama smjestio se u selu Drenovici.

[114] Kozačka divizija bila je regrutirana od zarobljenih boraca Crvene armije. Komandni i starješinski sastav bili su njemački oficiri. Nazivi pukova su bili: Donski, Kubanski, Tijerski i drugi.

Pukovnik Černjavski je prilikom dogovora obećao da će napad i djelovanje 32. divizije pomoći i Crvena armija, čiji su prednji dijelovi prelazili kod Barča u Viroviticu. Ali u trenutku priprema i izvođenja operacije forsiranja rijeke Drave takva pomoć još nije bila stigla.

Brigada »Mihovil Pavlek Miškina« se u noći 8. na 9. decembra 1944. godine prikupila u širem rajonu Bukevlje-Drenovica. U toku dana završene su sve potrebne pripreme. Evidentirani su čamci, izabrani veslači i odabrane prve grupe boraca s automatskim oružjem da zauzmu lijevu obalu Drave i skelu.

Podaci o neprijatelju nisu bili dokraja poznati. Nije se znalo kakvo mu je naoružanje, ali s obzirom na to da to nije bila regularna vojska, pretpostavljalo se da posada nema veću količinu automatskog oružja.

U planu forsiranja rijeke bilo je predviđeno da Brigada »Mihovil Pavlek Miškina« stvori mostobran do 6 sati 10. decembra. Nakon toga da Brigada »Braća Radić«, koja je u trenutku forsiranja u rajonu Drenovica bila spremna, odmah počne prebacivanje na lijevu obalu rijeke Drave, kako bi proširila mostobran i sadejstvovala s Brigadom »Mihovil Pavlek Miškina« u zauzimanju Repaša i Ždale.

Forsiranje Drave počelo je u 22 sata 9. decembra 1944. godine.

Iako priprema prelaza nije bila izvršena najtemeljitije, forsiranje je uspjelo.

Štab 1. bataljona doveo je svoj bataljon na obalu Drave, ali nije maksimalno iskoristio već postojeće čamce. Tako se dogodilo da su dva veća čamca čitavo vrijeme prelaženja ostala neiskorištena samo zato što nisu imali vesla ili je pronađenim veslima bio potreban mali popravak.

Jedinica za zaštitu prijelaza također nije nudila dovoljno garancije za osiguranje boraca koji su prvi prelazili rijeku. Niži rukovodioci nisu dokraja bili upoznati s tim što sve treba da učine u tako složenoj operaciji. Četa 1. bataljona, koja se trebala spustiti niz Dravu niže od rajona obrane neprijatelja, nije taj zadatak izvršila. Trebalo je da ona manevrom iza leđa ugrozi obranu neprijatelja oko skele. Nakon prelaza prvih jedinica'na lijevu obalu odmah je zarobljena skela. Ali uslijed potrage za skelarom izgubljeno je dragocjeno vrijeme. Dovođenje skele u ispravno stanje potrajalo je više od dva sata od početka operacije.

Jedinice koje su se prve prebacile na drugu obalu Drave nisu odlučno počele čistiti lijevu obalu od ostataka neprijatelja, niti su odmah pristupile utvrđivanju svojih položaja za obranu, misleći da je neprijatelj uništen. Kad su prvi valovi boraca pristali na lijevu obalu, ustaše su počele odmah bježati.

Priprema za drugu fazu, tj. čišćenje Repaša i zauzimanje Ždale, trajale su duže, tako daje neprijatelj u Ždali bio pravovremeno upozoren o nastupanju Brigade »Mihovil Pavlek Miškina«. Brigada je još u noći trebalo da izbije pred Ždalu. Ali uslijed spomenutih teškoća nije stigla i borba kod Ždale počela je u 8.40 sati. Trajala je do 9.30 sati.

Borba bi bila uspješno privedena kraju i Ždala zauzeta da već u toku jutra nisu primijećeni dijelovi »Crne legije« iz pravca sela Gola kako ugrožavaju lijevo krilo borbenog poretka Brigade »Mihovil Pavlek Miškina« kod sela Repaša. U isto vrijeme Nijemci su iz Mađarske od Belavara manjim snagama vršili pritisak na desno krilo Brigade.

U dnevnom »izvješću« 10. 12. 1944. godine »poglavnikovi tjelesni zdrugovi« izvještavaju:

»Noću 9/10. 1944. prebacila se kom. »Podravska brigada« preko Drave kod Drenovica (25 i ji. Koprivnica). Upućeno pojačanje vodilo je borbu tokom dana 10. 12. 1944. i protjeralo neprijatelja iz šuma do Drave. Borba se nastavlja i neprijatelj dovodi pojačanje. Dosadašnji vlastiti gubitci dva mrtva i dva ranjena. Neprijateljski gubitci 31 nabrojan mrtav, jedan zarobljen i veći broj ranjenih (od toga 2 komandanta).«[115]

U trenutku kad su oba boka Brigade bila ugrožena nije preostalo drugo nego da Štab Divizije izda naređenje za povlačenje iz Ždale na užu liniju mostobrana. Tu je trebalo da se sačeka prebacivanje Brigade »Braća Radić« na lijevu obalu i tada - jačim snagama - produži izvršenje druge faze borbe za mostobran zauzimanjem Ždale.

U toku 10. decembra stabilizirana je obrana mostobrana. U sumrak je stigla jedna baterija minobacača 120 mm i jedna baterija protutenkovskog diviziona Crvene armije za osiguranje podrške borbe Divizije na mostobranu.

11. decembra 1944. godine Štab 32. divizije izdaje zapovijest u kojoj se kaže:

»Nakon uspješnog prelaza na lijevu obalu Drave i borbe koja je danas i povoljno riješena stvoren je čvrst mostobran i time je prva etapa naših budućih zadataka potpuno izvršena. U cilju daljnjeg napredovanja na tom sektoru i koordinacije sa jedinicama Crvene Armije naša Divizija uz pomoć baterije minobacačkog bataljona C.A.,[116] likvidirat će neprijateljsko uporište Repaš.

U Repašu se nalaze dijelovi »Cvekove bojne« i nešto milicije. Naoružanje nepoznato.

U Zdali se nalazi oko 500 Nijemaca, nepoznatog sastava, i domaće milicije.

U Belavaru se nalazi oko jednog bataljona sa nešto milicije a možda i nešto Mađara...

Udarna brigada »Braće Radića« uz pomoć jednog bataljona brigade »Pavleka Miškine«, podpomognuta jednom baterijom minobacača, izvršit će likvidaciju neprijateljskog uporišta Repaš i osigurati se od s. Ždala kod Busenja (Kota 117).

Brigada »Pavleka Miškine«, bez jednog bataljona, ima zadatak da sa jednom četom izvrši diverziju pruge Berzence-Belavar. Sa jednim bataljonom smjeniti jedinice brigade »Braće Radića« i zaposjesti položaj kod Ogorelog Polja kod kote 113, južno od slova L. (Ogorelo). A u toku sutrašnjeg dana zauzeti ceo mostobran kojeg su držale jedinice udarne brigade »Braća Radić«, a naročito u pravcu Ždale. Sa ostatkom snaga postaviti osiguranje prema Belavaru. Izviđačka četa kontrolisanje otoka jugozapadno na 2 kilometra od Belavara, s tim što će jedan deo te čete uputiti na sam otok sa zadatkom rastjerivanja milicije koja se je sklonila na taj otok.

Brigada »Matija Gubec« ima zadatak da sa jednim bataljonom zaposjedne Molve i postavi potrebna osiguranja sa zapadne strane. Jedan bataljon zaposjest će Ledine sa zadatkom zatvaranja tog pravca. Tom bataljonu pridati dva teška bacača koji će po ugovorenom znaku stupiti u dejstvo. Jedan bataljon nalazit će se u divizijskoj rezervi, u Medvedičkoj kod kapele.

CA BATERIJA[117]

Prateća baterija imade zadatak da u određeno vrijeme na dati znak izvrši

[115] **VII, Tora V, knj. 36, dok. 142, str. 660.**

[116] **Crvena armija.**

[117] **Baterija Crvene armije.**

pripremu napada kao i samo potpomaganje u toku napada. Baterija će se smjestiti na 500m od kote 117.

SANITET

Divizijsko previjalište nalazit će se u selu Drenovici u srednjem Kraku sela Jugozapadno od kote 118. Previjalište brigade »Braće Radića« nalazit će se uz Štab brigade, kota 117. Previjalište brigade »Matija Gubec« i »Pavlek Miškina« nalazit će se uz njihove štabove. Referent saniteta Divizije (Ivan Fras - Red.) i referenti brigada postarat će se da organizuju dovoljan broj kola.

VEZA:

Veza će se održavati sa brigadom »Braće Radića« telefonom i radiom, a sa brigadom »Pavleka Miškine« telefonom. Veza sa brigadom »Matije Gubca« održavat će se telefonom i radiom. Postavljanje veze regulisat će referent za vezu svojom zapovješću.

ISHRANA:

Ishrana jedinica vršit će se iz trupnih komora i mjesnih sredstava. Istu će organizovati načelnik intendature.

POČETAK NAPADA

Napad će se izvršiti 11/12. noću u 3 sata.

ZNACI RASPOZNAVANJA:

Znaci raspoznavanja za vrijeme akcije bit će Rusi - pomažu. A za dan važe opšti znaci.

MJESTO ŠTABOVA:

Štab Divizije za vrijeme akcije nalazit će se u selu Medvedička kod kapele.

Štab udarne brigade »Braće Radića« nalazit će se u početku borbe na koti 117, a zatim u Repašu južno od slova Š. (Štvanja).

Štab brigade »Matija Gubec« nalazit će se u Molvama.

Štab brigade »Pavleka Miškine« nalazit će se u bunkeru na lijevoj obali Drave kod skele.

NAČIN NAPADA:

Nakon što jedinice brigade »Braće Radića« zauzmu polazne položaje za napad obavjestit će telefonom Štab divizije, a ukoliko veza u tom momentu ne bi funkcionisala ispalit će dvije zelene rakete u pravcu Repaša, što će biti znak za minobacače koji će odmah nakon uzetih elemenata otvoriti brzu paljbu i koncentrisanom vatrom tući sredinu sela od kote 117 prema koti 118. Minobacačka priprema treba da traje tačno 15 minuta od ispaljivanja prve mine. Ukoliko bi pješadija nakon te pripreme naišla na neku otpornu tačku tada će se potpomagati svojim teškim bacačima i protutenkovskim bacačima. A ukoliko bi i pored toga bila potrebna pomoć minobacačke baterije zatražite ju telefonom i u tom slučaju ponoviti zelene rakete u pravcu objekata koje treba gađati. Sve baterije moraju biti na svojim položajima i spremne za otvaranje vatre 12. XII. do 3.00 sata.

NAPOMENA:

Izvještaje u toku akcije slati svakih pola sata, a u važnijim događajima slati odmah.

Povesti računa da se jedinice snabdiju sa dovoljnom količinom protutenkovskih mina za Đon bule.

SMRT FAŠIZMU - SLOBODA NARODU!

Politkomesar - potpukovnik: ***Komandant-pukovnik***

Janko Bobetko Bulat[118]

[118] VII, Zbornik, Tom V, knj. 36, dok. 33, str. 184-187.

Napad na selo Repaš počeo je sa dva sata zakašnjenja (u 5 sati umjesto u 3 sata) jer jedinice nisu imale točne podatke o razmještaju neprijatelja u selu i podilazile su presporo. Napad je počeo bez minobacačke pripreme jer su napadne kolone duboko zašle u selo pa je postojala opasnost da bacači tuku po vlastitim borcima. Napad je trajao oko 2 sata. Kad je neprijatelj vidio da neće moći izdržati pritisak jedinica Brigade »Braća Radić«, dao se u bijeg. Uslijed slabe veze između jedinica neprijatelj se probio u pravcu Gole i Ždale bez većih gubitaka. U toj borbi ubijeno je 27 ustaša i zarobljeno 8 pušaka i 1100 metaka.

Gubici Brigade bili su jedan mrtav i četiri ranjena.

Bataljon Brigade »Pavleka Miškine«, koji se nalazio u zaselku Šume Busenje (kota 117), u isto vrijeme dok se vodila borba u Repašu izvještava da je neprijatelj jačine 250 vojnika zaposjeo komunikaciju Repaš-Ždala u trenutku dok situacija u Repašu još nije bila dovoljno jasna. Tada ovaj bataljon dobiva zadatak da demonstrira napad na lugarnicu u Repašu i da veže neprijateljske snage u tom rajonu. Čim se situacija*u Repašu razjasnila, 1. bataljon Brigade »Braća Radić«, koji se nalazio u brigadnoj rezervi, upućen je u pravcu lugarnice da u sadejstvu s bataljonom Brigade »Pavlek Miškina« likvidira neprijatelja.

Nakon kratke borbe od 30 minuta neprijatelj je pobjegao u Ždalu. Jedinice nisu na vrijeme uspjele presjeći pravce izvlačenja neprijatelja i započeti gonjenje, iako su za to postojali svi uvjeti. Nije utvrđeno koliki su bili gubici neprijatelja. Jedinice Divizije imale su 2 mrtva i 4 ranjena borca.

Čišćenjem mostobran je proširen na 5 km. Istog dana oko podne u rajon Divizije, Drenovicu, dolazi jedan pješadijski bataljon 233. divizije Crvene armije jako smanjenog sastava (oko 50 vojnika) i još jedna baterija topova 75mm ZIS. Međutim, bataljon i baterija se iz neobjašnjivih razloga vraćaju u svoje jedinice, a baterija minobacača ostaje da i dalje podržava Diviziju.

Pošto je očišćen Repaš i lugarnica odmah su počele pripreme za likvidaciju Ždale.

»Stožer poglavnikovog tjelesnog zdruga« od 13. decembra 1944. godine izvještava:

> »Tokom čitavog dana 11. XII. 1944. godine vodene su borbe sa jakim partizanskim snagama u Prekodravlju kod Bukevlje, (11. s. i. Đurđevac) partizani namjeravaju upadom u Mađarsku izbaciti iz borbe njemačko topničtvo.
> Kod Vizvara (15. s. Pitomača) iznosili su vlastiti gubici 10 mrtvih i 24 ranjena.
> Prigodom osiguranja prelaza Kozačke divizije ubijeno je 6 partizana pripadnika (I. Zagorske brigade) kod s. Pešćenik (11. j. jz. Koprivnica).
> Od strane zasjede 1/21 Udarne puk. zarobljen je jedan partizan sa puškom i 20 naboja.«[119]

Brigada »Braća Radić« trebalo je da napadne Ždalu 13. decembra. Prema planu Brigada »Pavleka Miškine« zatvarala bi pravac od Gole, dok bi jedan bataljon osiguravao pravac od Belavara.

Brigada »Matija Gubec« i dalje je bila na istim položajima kod Molva i Novigrada radi izviđanja u pravcu Koprivnice.

Brigada »Braća Radić« nalazila se na polaznom položaju za napad na selo Ždale. Brigada »Mihovil Pavlek Miškina«, bez jednog bataljona, zaposjela je položaje jugoistočno od Gole.

U toku noći primljeni su prvi izvještaji da je neprijatelj s dijelovima 1.

[119] **VII, Tom V, knj. 36, dok. 145, str. 667-668.**

kozačke divizije počeo nastupati pravcem Koprivnica-Novigrad i da su prednji dijelovi izbili u sela Bregi i Sigetec. U vezi s obavještajnim izvještajem Štaba korpusa pretpostavilo se, međutim, da je to samo istureno bočno desno osiguranje kozačkih snaga koje su bile koncentirane u Koprivnici i koje navodno treba da produže za Mađarsku.

Napad na Ždalu još je bio u planu. Međutim, istog dana su neprijateljske jače snage počele prodirati u pravcu Novigrada i Hlebina. Štab Korpusa koji se nalazio u Đurđevcu počeo je povlačenje iz Đurđevca izgubivši vezu sa Štabom Divizije. Tada Stab 32. Divizije izdaje naređenje o odustajanju od napada na Ždalu i najhitnije počinje prebacivanje brigada »Braća Radić« i »Mihovil Pavlek Miškina« na desnu obalu Drave.

Brigada »Matija Gubec« bila je tog trenutka s jednim bataljonom u Novigradu, a po jednim u Molvama i Ledinama.

Brigada »Braća Radić« prebacivala se na desnu obalu da bi se što prije izvukle snage Divizije s lijeve obale, da ne budu odsječene i uništene. Trebalo je također hitno pojačati obranu Brigade »Matija Gubec« čije snage nisu bile dovoljne da zadrže prodor nastupajućeg neprijatelja. Postojala je realna opasnost da neprijatelj svojim probojem potpuno okruži i uništi Brigadu »Mihovil Pavlek Miškina«.

Tok borbe pokazao je da bataljoni Brigade »Matija Gubec« u Molvama nisu bili dovoljno jaki da zadrže neprijatelja. U prvom prodoru neprijatelj je potisnuo bataljon na lijevom krilu. Pravac Novigrad-Đurđevac bio je otvoren i kozaci su napali bataljon u Molvama. On je tri sata borbom zadržavao nadiranje kozaka lijevom obalom Drave. Zatim se i on morao povući. Padom Molvi situacija je za 32. diviziju postala veoma kritična: prodorom prema Đurđevcu i dalje prema Ferdinandovcu neprijatelj ju je mogao okružiti i uništiti na'rijeci Dravi. Odmah nakon pada Molva naređeno je da se i Brigada »Mihovil Pavlek Miškina« prebaci na desnu obalu Drave, a zaštitničke borbe Brigade »Matija Gubec« ojačala je i Brigada »Braća Radić«.

U isto vrijeme dok neprijatelj napada na položaje Brigade »Matija Gubec«, a Brigada »Braća Radić« se prebacuje na desnu obalu Drave, neprijatelj jakim snagama, potpomognutim teškim bacačima, počinje napadati i Brigadu »Mihovil Pavlek Miškina« kod sela Gole. Istovremeno i neprijatelj iz Zdale pokušava s boka i leđa ugroziti Brigadu. Žestoka borba trajala je oko pet i pol sati. Bataljoni su se uz pomoć jačih zaštitnica povukli prema skeli i nakon nekoliko uspješnih protunapada organizirano su prešli na desnu obalu Drave.

U toj borbi neprijatelj je imao oko 30 mrtvih i mnogo ranjenih.

Gubici Brigade bili su 2 mrtva, 11 ranjenih i 62 nestala. Izgubljen je 1 puškomitraljez, uništena 1 protutenkovska puška, 1 šmajser i 45 pušaka.

Pokušaj da se poslije te borbe lokalizira prodor neprijatelja kod Novigrada i Molva nije uspio.

U borbama kod Novigrada i Molva Brigada »Matija Gubec« ubila je oko 26 neprijateljskih vojnika i 46 ranila.

Vlastiti gubici bili su 3 mrtva, 18 ranjenih i 40 nestalih, 3 puškomitraljeza, 1 laki bacač i 20 pušaka izgubljeno.

Jesenje kiše raskvasile su podravsku ravnicu. Blato je otežavalo jedinicama pokrete i manevre. Neprijatelj se lakše kretao cestama jer je koristio konjicu. Svakog trenutka patrole jedinica Divizije izvještavale su o novim prodorima neprijatelja.

13. decembra 1. kozačka divizija nakon Novigrada zauzima Virje i Đurđevac. Štab 10. korpusa i Komanda Bjelovarskog područja, s jedinicama

područja i ostalim organizacijama narodnooslobodilačkog pokreta, napuštaju Đurđevac i povlače se u pravcu Virovitice i Pitomače. Pravac u pozadini slobodnog teritorija bio je potpuno otvoren. Štab 32. divizije još nije imao informacije da su jedinice 233. divizije Crvene armije osigurale prednji kraj svoje obrane snagama jednog smanjenog puka koji je bio upućen u Pitomaču 10. decembra 1944.

Dakle, 32. divizija je već u poluokruženju, a novih naređenja Štaba Korpusa nema, pa njezin Štab odlučuje kako da izvuče Diviziju iz borbe i spasi je od potpunog okruženja i uništenja.

Noću 13/14. decembra 1944. godine Divizija napušta mostobran i obranu pravca Koprivnica. Povlači se desnom obalom Drave preko Ferdinandovca i Podravskih Sesveta.[120]

U zoru 14. decembra zaposjeda položaje za obranu na liniji Kloštar Podravski - Čepelovac da bi spriječila daljnji neprijateljski prodor.

Položaje kod Čepelovca posjeda Brigada »Pavlek Miškina«, komunikaciju Đurđevac-Kloštar Podravski Brigada »Matija Gubec«, a Brigada »Braća Radić« položaje kod sela Kalinovca.

Istog dana ujutro je oko 700 Čerkeza krenulo iz Đurđevca u dvije kolone u pravcu sela Kalinovac. Jedna kolona preko kote 129, južno od Kapetanskih livada, lijeva kolona od Đurđevca na kotu 129, sjeverno od Jadaniša. Treća kolona od oko 150 ustaša kretala je cestom Đurđevac-Kloštar.

Brigada »Braća Radić« rasporedila je svoje jedinice na sjevernom rubu i južnoj strani Čivičevca. Jedna četa je bila na predstraži u sjevernom dijelu sela preko kanala, a jedna na stanici Kalinovac, dok je treća zatvarala pravac Batinsko-Draganci. Oko 8 sati ujutro vojske su se sukobile. Vodila se žestoka borba i neprijatelj je nakon nekoliko uzastopnih napada bio suzbijen i u 15 sati prisiljen na povlačenje.

Jedinice su zadržale iste položaje. Neprijatelju su naneseni osjetljivi gubici. Ubijeno je oko 50 neprijateljskih vojnika i oko 130 ranjeno. Zaplijenjeno je 6 pušaka.

Gubici Brigade »Braća Radić« bili su 5 mrtvih i 20 lakše ranjenih.[121]

U zoru 15. decembra, pod zaštitom magle i mraka, oko 300 Čerkeza iz Đurđevca neprimijećeno se provuklo između položaja brigada »Pavlek Miškina« i »Braća Radić« i obilaznim manevrom iznenadno napalo 1. bataljon Brigade »Braća Radić« s leđa, jer s te strane Bataljon nije imao potrebno osiguranje. Iznenađenje je bilo potpuno i Bataljon se uz velike gubitke u neredu povukao.

Poginulo je 10 boraca, 22 su nestala. Izgubljeno je 5 puškomitraljeza, 15 pušaka i bataljonska komora.

U tim borbama, započetim forsiranjem Drave do borbe u Kalinovcu, Divizija je izbacila iz stroja oko 156 neprijateljskih vojnika. Zaplijenjeno je oko 15 pušaka.

Gubici Divizije bili su veliki: 22 poginula borca, ranjeno 58, a nestalo 98 boraca. Izgubljeno je 9 puškomitraljeza, 65 pušaka, 1 laki bacač mina, 1 protutenkovska puška uništena.[122]

[120] U ovim borbama na Dravi najveće gubitke je imala Brigada »Mihovil Pavlek Miškina«. Poginuli su slijedeći drugovi: Filipović Ivan, Kečkeš Franjo, Miter Tomo, Kečkeš Mijo, Pankarić Mirko, Ormanec Martin, Pavlović Petar, Cenkovčan Đuro, Abramović Marko, Bešen Đuro, Ivančan Josip, Kovačević Miloš, Matoničkin Stjepan, Novaković Ivan, Kovačić Ivan, Marenčić Mirko, Novaković Martin, Špoljar Bolto, Vincek Ivan.

[121] Među poginulima je Šimić Emil.

[122] U borbama za Kalinovac poginuli su drugovi: Šantek Antun, Tukša Mato, Bilopavlović Petar, Gabaj Mato, Janeš Josip, Pališ Mijo, Sobota Martin i Škrinjar Ivan.

a ooroama **Koa** Kalinovca započele su neposredne obrambene borbe na »Virovitičkom mostobranu«.

OBRAMBENE BORBE NA PRAVCU ĐURĐEVAC-VIROVITICA
NAPAD NA KALINOVAC

(15. do 31. decembra 1944. Sekc. Bjelovar i Đurđevac 1:100.000)

Štab 10. korpusa 16. decembra 1944. donosi odluku da povrati selo Kalinovac i uspostavi novi položaj za obranu. Izdaje zapovijest direktno postavljajući zadatke brigadama 32. divizije i 1. zagorskoj brigadi, iako su Stab Divizije i Štab Zapadne grupe odreda u tim borbama neposredno rukovodili svojim jedinicama.

Brigada »Matija Gubec« i Inžinjerijski bataljon Divizije nisu u napadu na Kalinovac zadatke izvršili po planu. Umjesto u 7.00 sati (minobacačka baterija Crvene armije nije stigla na vrijeme) napad je počeo u 19.30 sati, pred samu zimsku noć. Napadu je prethodila žestoka artiljerijska i minobacačka priprema od 15 minuta. Za to vrijeme pješadija je podišla na jurišno odstojanje. Napadna kolona koje je dolazila s istočne strane imala je ispred sebe kanal koji je neprijatelj držao pod vatrom. U toku artiljerijske pripreme Čerkezi su bili u zatvorenim prostorima i nisu uopće otvarali vatru. Ali čim su borci Brigade krenuli na juriš, neprijatelj je otvorio žestoku vatru iz svih svojih mitraljeza i četiri bacača.

Bataljonu koji je napadao s istočne strane sela Kalinovca neprijatelj je snažnom vatrom zapriječio prilaze mostu. Pokušaji prebacivanja preko kanala sprečavani su minama. U napadu je više od 10 boraca izbačeno iz stroja. Između Brigade »Matija Gubec« i neprijateljskih položaja bio je brisani prostor. U početku borbe neprijatelj je zapalio nekoliko kuća i time osvjetljavao teren što mu je omogućavalo da efikasno koristi svoje pješadijsko oružje.

Nekoliko uzaludnih juriša Brigadi je nanijelo gibitke i ona je prekinula borbu. Na položaj za obranu vratila se 17. decembra u 2 sata.

U toj borbi Brigada je imala 11 poginulih među kojima i komesara bataljona Josipa Janeša i komandira Prateće čete Miju Pališa. Ranjeno je 40 drugova, nestalo 8. Izgubljen je 1 engleski puškomitraljez.

U borbi za Kalinovac nije postignuto sadejstvo pješadije i artiljerije. Nakon artiljerijske pripreme borci nisu brzo i odlučno jurišali tako da je neprijatelj imao dovoljno vremena da izađe iz svojih zaklona i prihvati borbu. U prvom jurišu jedinice su pretrpjele ozbiljne gubitke koji su unosili dezorganizaciju. Nije imalo smisla ponovno jurišati na više od 400 neprijateljskih vojnika, koji su se dobro utvrdili, jer je to bilo vrlo problematično i nerealno. S obzirom na prethodne borbe i pokrete s mostobrana, te borbe koje su jedinice odmah prihvatile nisu vođene s onim oduševljenjem koje je vladalo kad je počelo forsiranje Drave.

OBRAMBENE BORBE NASTAVLJAJU SE NESMANJENOM ŽESTINOM

Nakon neuspjelog napada na Kalinovac Brigada »Pavlek Miškina« je u šumi Sječa kod Kloštra Podravskog stupila u borbu s čerkeškim snagama.

[123] **VII, Tom V, knj. 36, dok. 86, str. 407.**

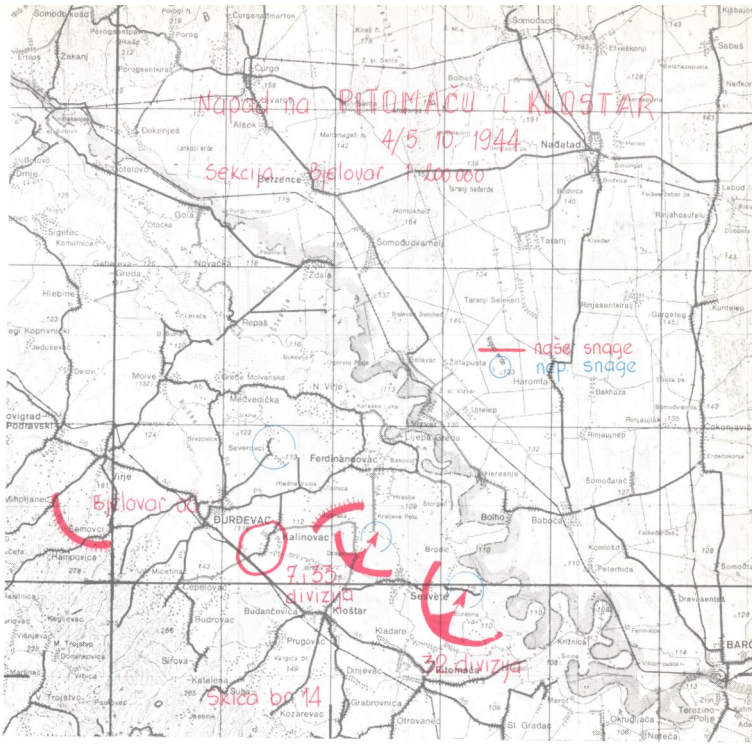
Napad na PITOMAČU i KLOŠTAR
4/5. 10. 1944
Sekcija Bjelovar 1:200 000
naše snage
nep. snage
Bjelovar
7. 33. divizija
32. divizija
Skica br. 14

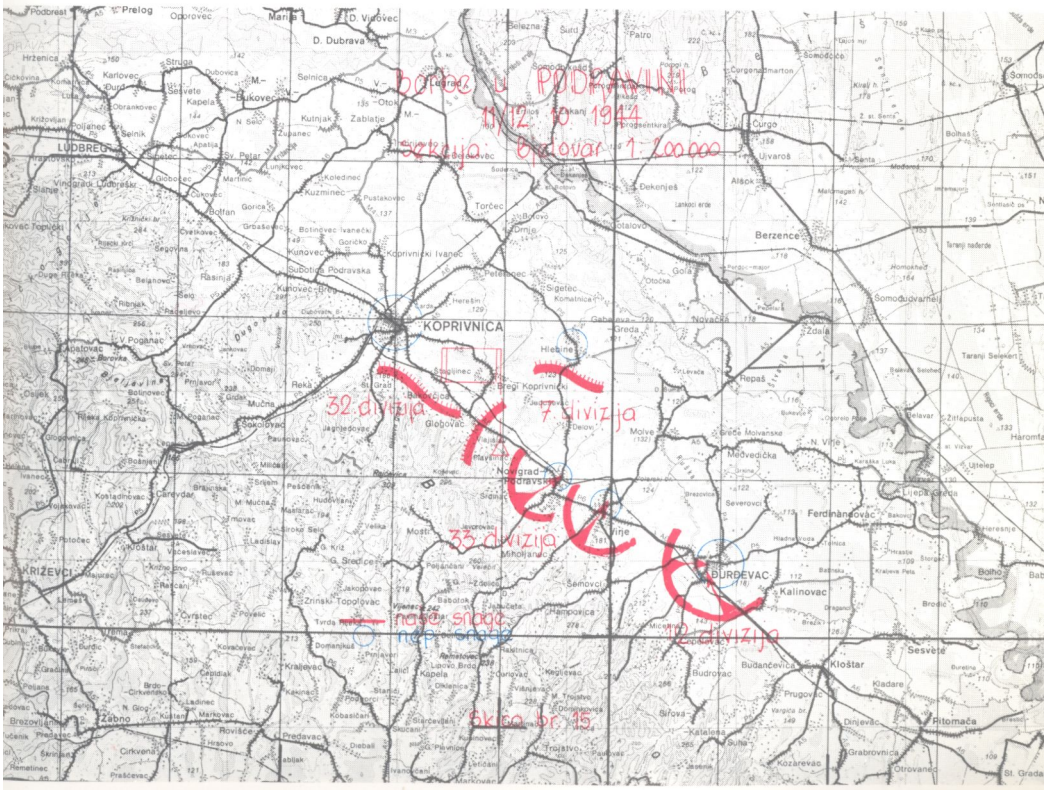
Borbe u PODRAVINI
11/12. 10. 1944
Sekcija Bjelovar 1:200 000
KOPRIVNICA
32. divizija
7. divizija
33. divizija
2. divizija
naše snage
nep. snage
Skica br. 15

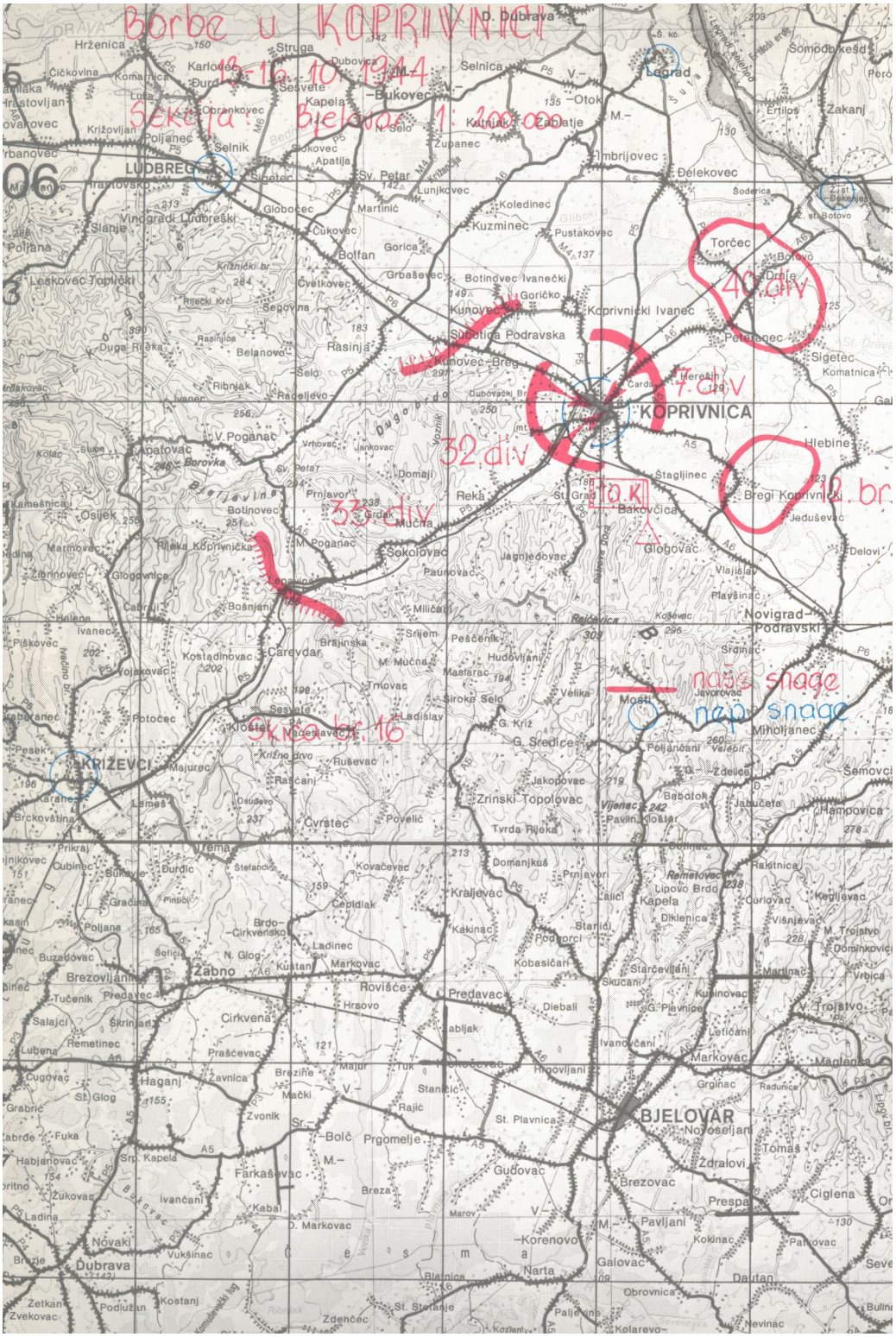
Borbe u KOPRIVNICI
13-16. 10. 1944
Sekcija: Bjelovar 1: 200.000
40.div
7.div
32.div
33.div
10.K
2.br
Križ br. 16
naše snage
nepr. snage
KOPRIVNICA
LUDBREG
KRIŽEVCI
BJELOVAR
Legrad
Novigrad-Podravski
Žabno
Dubrava

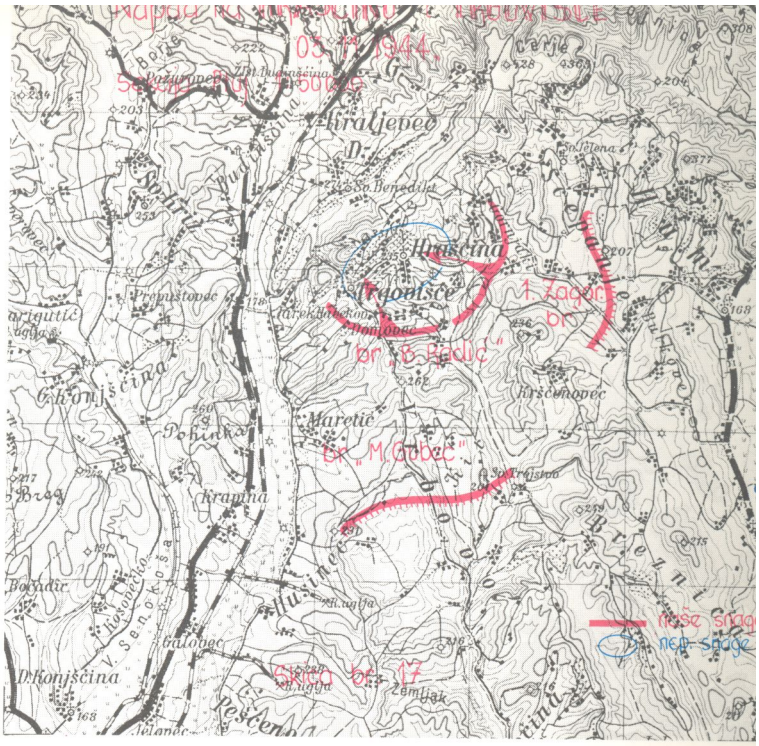
Napad na Hrušćicu i Trgovišće
03.11.1944
Sekcija Ilica - 1:50000
Kraljevec
Hrušćina
Trgovišće
1. Zagorje br.
br. „B. Radić"
Maretić
br. „M. Gubec"
Krapina
Galovec
D. Konjščina
Skica br. 17
naše snage
nep. snage

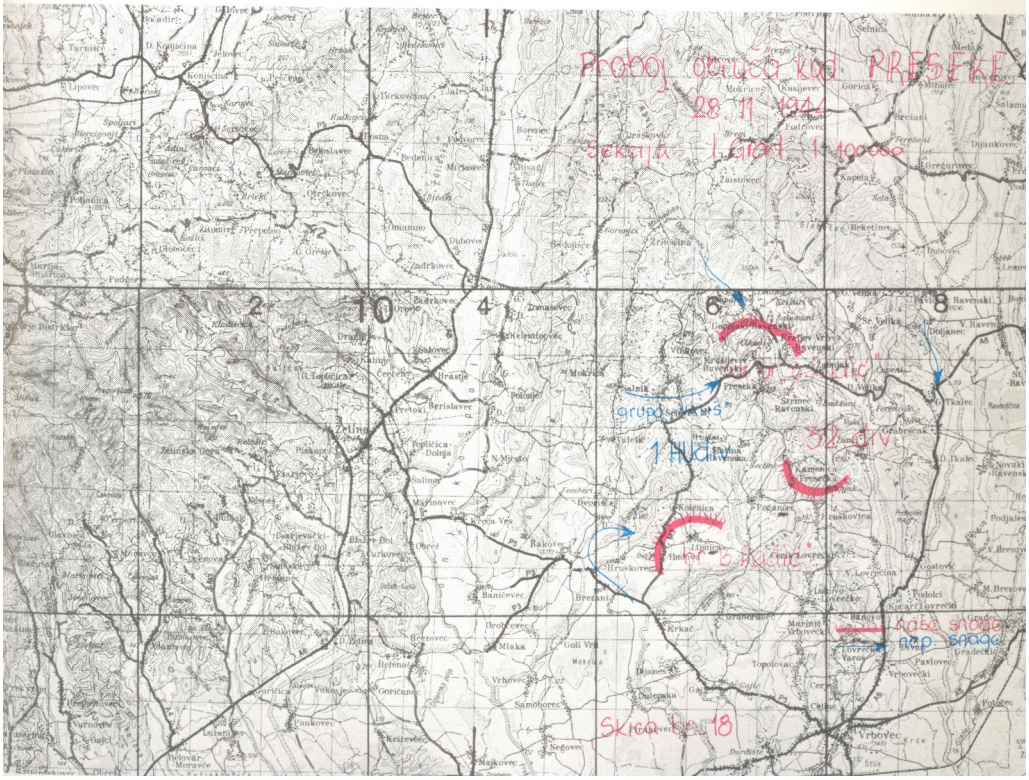
Prodoj obrada kod PRESEKE
28.11.1944
Sekcija - 1. Grad (1:100000)
grupa „S"
1. Hlad
52. Hlad
br. „B. Radić"
Naše snage
nep. snage
Skica br. 18

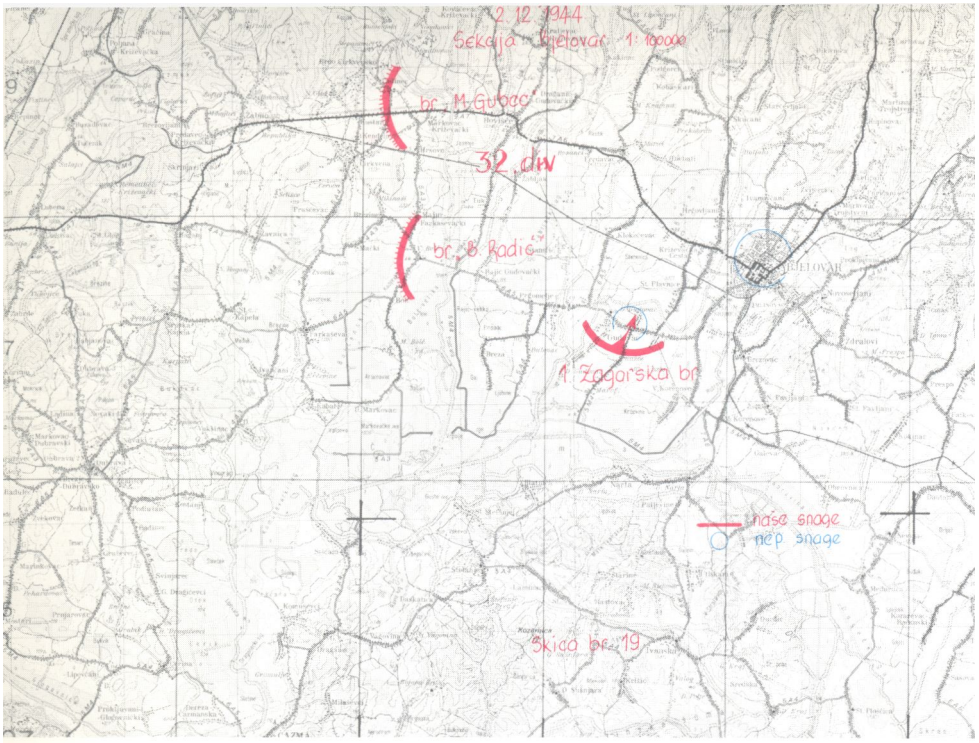
2.12.1944
Sekcija bjelovar 1:100000
br. M. Gubec
32 div
br. B. Radić
1. Zagorska br.
naše snage
nep snage
Skica br. 19

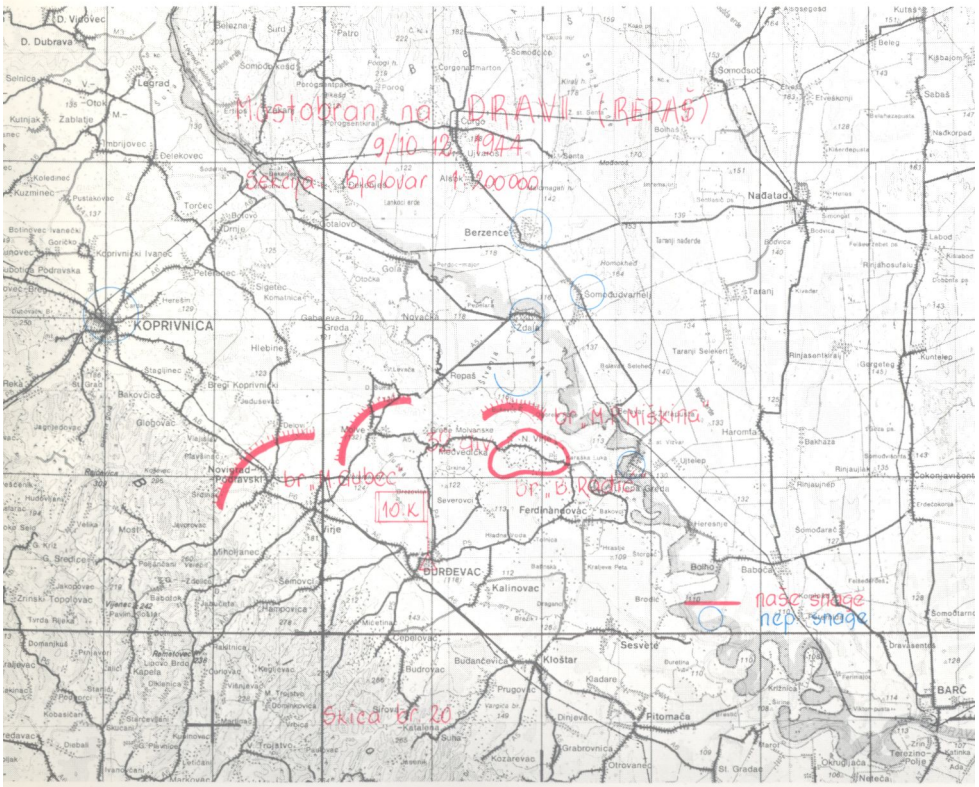
Mostobran na DRAVI (REPAŠ)
9/10.12.1944
Sekcija bjelovar 1:200000
KOPRIVNICA
br. M. Miskina
br. M. Gubec
10.K
br. B. Radić
naše snage
nep snage
Skica br. 20

Borbu su vodila sva tri bataljona. Sadejstvujuće jedinice bile su Udarna brigada »Braća Radić« i slijeva Brigada »Matija Gubec«. Ova je brigada sa 1. i 2. bataljonom zaposjela prugu u zapadnom dijelu Kloštra, a 3. bataljon je organizirao obranu na kotama 123 i 130.

Kozačke snage, oko 1200 ljudi, krenule su u napad da zaobidu položaje Brigade kod šume Sječa i udare u leda i bok. Djelomično su uspjele. Braniti položaj samo sa dva bataljona bilo je teško. 2. bataljon, da izbjegne opkoljavanje od strane kozaka, povukao se u sastav Udarne brigade »Braća Radić«, a s 1. bataljonom probio se i napao neprijatelja u bok.

Usmenim naređenjem komandanta Divizije Brigada je u 10.30 sati napala neprijateljske uklinjene snage. Budući da je neprijatelj zaobišao selo Budrovac i ušao u Suhu Katalenu i u selo Prugovac, gdje su bili slabiji dijelovi Brigade »Matija Gubec«, namjeravani protunapad na tom odsjeku nije izveden. Jedinica se povukla u Kloštar, a neprijatelj je iz Prugovca napao na bataljon Brigade »Matija Gubec« koji je bio zauzeo položaje duž željezničke pruge ispred Kloštra. Sada su se ovi dijelovi povukli u pravcu Kloštra i Pitomače tako da je neprijatelj s te strane mogao doći iza položaja Brigade »Pavlek Miškina«. Prema naređenju komandanta Divizije, 2. bataljon, pojačan jednom četom, trebalo je da izvrši prodor u Prugovac.

Bataljon sa dvije čete prodire u selo Prugovac odakle napada na neprijatelja koji se u neredu povlačio u šumu Sječu u pravcu Đurđevca.

3. i 1. bataljon probijali su se od šume Sječe uz Kloštar Podravski prema položajima Brigade »Braća Radić« s time da poslije budu u zaštitnici. Bili su prisiljeni povlačiti se potokom i kanalom Suha Katalena u sastav Brigade »Braća Radić«, ali su za to vrijeme bili tučeni mitraljeskom vatrom od Kloštra i s neprijateljskih položaja kote 129 iz pravca Kalinovca.

Jedna četa 2. bataljona i jedna četa 1. bataljona povukle su se ispred neprijatelja u šumu Sječa i Sirovu Katalenu.

U povlačenju Brigada je imala dosta gubitaka, a isto tako i vod 2. bataljona koji je bio iz sela Prugovac upućen za Kloštar Podravski. Tu je bio dočekan mitraljeskom vatrom i imao osjetne gubitke. Iako je borba bila promjenljivog uspjeha, ipak je Brigada izbacila iz stroja oko 32 neprijateljska vojnika i 41 ranila.

Vlastiti gubici u ljudstvu: 5 poginulih i 26 ranjenih. Ranjeni su politički komesar Stevo Laćan, komesar Drugog bataljona Mirko Uzur, komesar 1. bataljona Ivan Hasan, komesar 1. čete 1. bataljona Rudolf Stupec, mlađi vodnik Ignac Mihoci, mlađi vodnik Vjekoslav Prkotić i vodnik Josip Vladetić. Nestalo je 11 drugova.[124]

Izgubljeno je 16 pušaka, a u borbi utrošeno 4.770 puščanih metaka.

U ovoj borbi naročito se istakao Dušan Mihanović iz 2. čete 2. bataljona koji je, iako ranjen, zarobio jedan mitraljez i spasio svoj puškomitraljez.

U toku borbe nije bila uhvaćena veza s Brigadom »Matija Gubec« ni osigurana suradnja zbog čega je neprijatelj zašao iza leđa Brigade.

Na položajima Brigade »Matija Gubec« neprijatelj je napao na položaj 3. bataljona, na koji je stupio već u 7 sati i 30 minuta ujutro, i odbacio Bataljon na kanal. Izvršen je protunapad i zauzeti su položaji koje je Bataljon održao do 16.00 sati.

1. i 2. bataljon prihvatili su borbu u 11.30 sati i izdržali napade neprijatelja do 14.00 sati kada su se povukli za Kladare gdje su zaposjeli nove položaje.

[124] **Poginuli su Kaić Ivan, Melinčević Marko i Sohara Josip.**

Gubici neprijatelja: 47 mrtvih i 50 ranjenih.

Gubici Brigade: dva mrtva i 14 ranjenih drugova. Teško je ranjen komandant Brigade Stevan Došen, koji je dva dana kasnije umro u Divizijskoj bolnici 233. divizije Crvene armije u Virovitici. Ranjeni su Josip Gerić, komandir čete, Martin Furlan, pomoćnik komesara čete, i Marko Poliček, delegat radnog voda. Zatim pet podoficira i pet oficira. Nestao je jedan oficir, dva podoficira i 40 vojnika.

Izgubljena su 2 puškomitraljeza, jedna protutenkovska puška sa 80 metaka, 11 pušaka mauzer i 15 engleskih pušaka.

1. zagorska brigada je 18. decembra 1944. godine trebalo da sprečava prodor neprijatelja na koti 178, sjeverno od Sv.Ane do ispod Mičetinca preko kote 186, te vinogradima na koti 161 sjeverno od Čepelovca. U Čepelovcu je bio Štab Brigade s ostalim prištapskim jedinicama. Na desnom krilu, ispred Čepelovca, položaj je držao 2. bataljon, a 3. bataljon se nalazio u brigadnoj rezervi i preuzeo je sva osiguranja 2. bataljona koji je u toku noći jednom četom vršio prepad na Novigrad Podravski, a ostalim četama na Virje i Đurđevac. Prepad je izveden 19.12. u 02.30 sati kada su se čete vratile u svoje baze. Četa koja se vraćala iz Đurđevca ušla je u Čepelovaci odmah uputila patrolu cestom prema Đurđevcu. Upravo je preuzimala popunu municije kad je neprijatelj zapucao i odmah u jurišu zauzeo položaj oko crkve i na ulazu u samo selo. Bio je to jedan bataljon Prve njemačke konjičke divizije naoružan sa četiri topa i ostalim pješadijskim oružjem.

Jedan vod 3. bataljona zaposjeo je položaj desno od crkve u pravcu Đurđevca, a jedna četa kotu lijevo u vinogradima. Vod je imao teški mitraljez »bredu« i kad je neprijatelj ušao u Čepelovac, otvorio je vatru na cesti. U 01.30 Štab Bataljona telefonskim putem dobiva naređenje od zamjenika komandanta Brigade da odmah na položaj pošalje još jednu četu, jer neprijatelj nastupa iza čete 2. bataljona. Ista četa je krenula na položaj gdje je već bila 1. četa. Istovremeno je naređeno Štabu Bataljona i komandiru Prateće čete da krenu s lakim bacačima, sa dvije protutenkovske puške i jednim »Johnom Bullom« do položaja čete 2. bataljona kod crkve da pojačaju obranu na cesti.

Intendanturi, ambulanti i ostatku teškog odjeljenja naređeno je da odmah dođu do Štaba Bataljona. Komandir Prateće čete krenuo je prema položaju, ali je neprijatelj bio već zaposjeo križanje ceste, otvorio vatru i ranio komandira čete, jednog nišandžiju protutenkovske puške i ubio njegovog pomoćnika. Ranjenici su preneseni u kuću gdje ih je previjao referent saniteta sa svojim pomoćnikom. U istoj kući nalazio se intendant s nekoliko drugova iz Radnog voda. Neprijatelj je u jurišu u pravcu Budrovca prodro do raskršća dok su se ambulanta i dio intendanture još tu nalazili. U isto vrijeme neprijatelj je napredovao prema školi, te je potisnuo prištapske jedinice Štaba Brigade i četu 2. bataljona. U jurišu neprijatelj je u kući zarobio referenta saniteta Bataljona i 8 drugova, te poveo sa sobom kola bojne komore koja su se nalazila na cesti. Neprijateljska kolona koja je krenula prema položaju voda s teškim mitraljezom odbijena je i prisiljena na ovlačenje. 3. četa koja je trebalo da izvrši juriš po naređenju načelnika taba Brigade, odstupila je. Neprijatelj je krenuo preko mosta prema Budrovcu i u žurbi nestao. Tek tada su 1. i 2. četa po dolasku komandanta bataljona jurišale u selo. Komandant je tada dobio naređenje da s četom krene preko Gradine i prihvati borbu s neprijateljem. Bataljon je prodro do Zida, ali tamo nije bilo neprijatelja. Otišao je u Budrovac, a odatle preko Sirove i Suhe Katalene u Prugovac, goneći u stopu neprijatelja.

Brigada je u borbi imala 6 mrtvih, među kojima i vodnika Bolničkog voda, i devet ranjenih, medu kojima komandira čete 3. bataljona Dragutina Ljeljaka. Zarobljen je referent saniteta Sulejman Sušić sa 8 drugova, a nestao Josip Gašparić, nišandžija lakog bacača.[125]

Ta je borba bila najveći i najteži ispit u obrani položaja koji je neprijatelj napadao nadmoćnijim snagama uz svestranu podršku artiljerije. Snagu njegovog pokretnog dijela činila je konjica koja je na tom ravničarskom dijelu mogla vrlo lako i brzo zaobilaziti položaje brigada. Glavni pravac djelovanja bio je između Brigade »Matija Gubec« i Brigade »Mihovil Pavlek Miškina«. Neposredni cilj neprijatelja bio je zauzeti Kloštar i odatle produžiti napade prema Pitomači. Pitomaču je utvrdio za obranu jedan puk 233. divizije Crvene armije.

Neprijatelj se glavnim snagama probio kroz položaje 1. zagorske brigade i Brigade »Matija Gubec«, ali bio je na vrijeme otkriven. Vrlo brzo se uočilo da svoje snage usmjerava prema željezničkoj stanici Kloštar Podravski. Već u 12 sati izbio je u sjeverni dio sela Prugovca i odmah produžio prema željezničkoj stanici. Bilo je oko 100 vojnika. Štab Brigade »Matija Gubec« pratio je svaki njegov korak i čekao ga da se približi kako bi mu zadao što snažniji udarac. Kad su Čerkezi došli na 300-400 metara izdano je naređenje za otvaranje vatre. Na opće iznenađenje puškomitraljezi - na koje se najviše računalo - nisu zajednički otvorili vatru već su samo pojedinačno pucali. Bataljoni koji su se nalazili lijevo i desno uz prugu također nisu tukli neprijatelja. Nakon 10 minuta Čerkezi su izbili na prugu na 150 metara zapadno od stanice i produžili zauzimati prve stanične zgrade. Poslije toga prodrli su u Kloštar do crkve.

Željezničku stanicu i jugozapadni dio Kloštra zauzeli su skoro bez borbe i uz minimalne gubitke. Štab Brigade »Matija Gubec« je bataljonu koji se nalazio prema Kozarevcu naredio da odmah zaposjedne jugozapadni dio Kloštra i desnim krilom presiječe glavnu cestu kroz Kloštar i tako lokalizira daljnji prodor Kozaka u pravcu Pitomače. Uslijed sporosti i neodlučnosti taj bataljon se nije održao na položajima. Time je omogućio prednjim dijelovima neprijatelja put u sjeverni dio Prugovca. Štab Divizije je odmah naredio Brigadi »Pavlek Miškina« da svim snagama udari neprijatelja preko Velike Sječe. S obzirom na to da je neprijatelj vrlo brzo zauzeo položaje Brigade »Matija Gubec«, Brigada »Pavlek Miškina« nije mogla uspješno intervenirati nego je odmah počela izvlačiti svoje snage kroz šumu i preko ceste prema položajima Brigade »Braća Radić«.

Tim prodorom neprijatelj je ozbiljno ugrozio položaje Udarne brigade »Braća Radić«, pa je komandant Divizije naredio povlačenje Brigade prema selu Kladare.

Preko Kladara jedinice su zauzele nove položaje:

Brigada »Braća Radić« u Grabrovnici; Brigada »Matija Gubec« u Maloj Črešnjevici i Brigada »Pavlek Miškina« u Kozarevcu.

U ovoj borbi najveću upornost pokazali su rukovodioci i borci Udarne brigade »Braća Radić« koji su uz najveće žrtve držali određene im položaje. Kod brigada »Matija Gubec« i »Mihovil Pavlek Miškina« vidjelo se da su borci i rukovodioci zamoreni borbama vođenim bez prestanka od 9. decem-

[125] Poginuli su Grgošević Bolta, Ljeljak Drago (Pavla) i Laljak Drago (Petra), Kokot Franjo, Kokot Ivan, Štefanec Stjepan, Gašparić Stjepan. Sušić Sulejman, referent saniteta 3. bataljona, bio je zarobljen sa 8 drugarica i drugova bolničara.

bra, pa nisu pokazivali dovoljno čvrstine i inicijative da manevrima i zaštitnim borbama zadrže i uspore neprijateljsko nastupanje.

Općenito uzevši ta borba je pokazala veliki zamor jedinica koje nisu imale ni dovoljno vremena, ni iskustva, ni tehničke opreme da se bolje organiziraju i osposobe za obrambene borbe. Sadejstvo i pomoć jedinica Crvene armije nisu bili dovoljni pogotovu u nastupanju neprijatelja prema položajma brigada »Matija Gubec« i »Mihovil Pavlek Miškina«.

U tim borbama Divizija je nanijela neprijatelju gubitke od 164 mrtva i 171 ranjenog vojnika, među kojima je bilo i nekoliko oficira.

Divizija je imala 16 poginulih, 83 ranjenih i 12 nestalih u borbi. Ranjeno je mnogo komandnog kadra.[126]

U dnevnom »izvješću« od 23. 12. 1944. godine neprijatelj piše:

> »Uspješno se nastavlja pothvat u području i. Đurđevca. Pothvatne skupine dostigle su Pitomaču (17km. j.i. Đurđevca).
> Prema naknadnom izvješću neprijatelj je kod Kloštra i Budančevice pretrpio teške gubitke: 123 partizana su poginula i 22 su zarobljena.« (Netočno - Red.)

U »izvješću« od 24. 12. 1944. godine:

> »Neprijateljski gubitci u području Kloštra od 20. XII. dalje popeli su se za još 20 poginulih, 3 partizana su zarobljena. Broj poginulih cieni se još na 120.«[127]

Jasno je da su ovi izvještaj samo laži u službi ustaške »promičbe«.

Istovremeno s povlačenjem jedinica 32. divizije na ove položaje i 1. zagorska brigada zadržala se u Prugovcu.

Puk 233. streljačke divizije Crvene armije, pojačan jednim divizionom topova 76mm, ZIS-on i jednom baterijom haubica 105mm, branio je Pitomaču koja je bila pripremljena za kružnu obranu. Na pravcu Pitomača-Đurđevac, ispred prednjeg kraja obrane, postavljena su minska polja za pješadiju i tenkove.

U toku noći neprijatelj je odstupio iz Kloštra Podravskog, ali je zadržao Čepelovac koji je napustio dan kasnije. Cilj je neprijatelja bio pregrupacija za dalje prodiranje u dubinu obrane Divizije.

22. decembra neprijatelj nije napadao na položaje 32. divizije i 233. puka Crvene armije. Izviđačka aktivnost s jedne i s druge strane bila je pojačana.

U toku 23. decembra bilo je nekih promjena na položajima Divizije i 1. zagorske brigade. Brigada »Pavlek Miškina« smijenila je u selu Prugovcu 1. zagorsku brigadu koja je došla u selo Kozarevac. Udarna brigada »Braća Radić« prešla je iz sela Grabrovnice preko Dinjevca i isturila borbeno osiguranje na Vargićev Brežek trig. 152. Štab 32. divizije došao je iz Male Črešnjevice u Grabrovnicu i smjestio se u rodnoj kući pjesnika Petra Preradovića. Istog je dana u selu Velika Črešnjevica na mjesnom groblju pokopana grupa boraca 32. divizije zajedno s komandantom Brigade »Matija Gubec«, Stevanom Došenom.

24. decembra do sumraka nisu primijećeni nikakvi znakovi neprijateljske aktivnosti u pravcu Pitomače. Na molbu Štaba 233. puka upućen je jedan

Poginuli su junačkom smrću slijedeći drugovi iz Brigade »Braća Radić«: Hasan Antun, Korbar Julius, Kosina Slavek, Lončar Katica, Kvaternjak Valent, Pavišić Đuro, Petek Andro, Totović Mirko i Zlatar Josip.

[127] **VII, Tom V, knj. 36, dok. 157, str. 705 i dok. 158, str. 709.**

bataljon Brigade »Matija Gubec« s načelnikom Štaba kapetanom Matom Škrljanom u Pitomaču radi ojačanja obrane. U sastav puka upućen je i 3. bataljon KNOJ-a. Dva bataljona bila su solidno pojačanje puku Crvene armije za obranu Pitomače.

Ubrzo je postalo jasno zašto aktivnosti neprijatelja (1. njemačke kozačke divizije) nisu bile intenzivne. 21. decembra je 1. hrvatska udarna ustaška divizija (HUDIV) počela pothvat zvan »Bilo-gora« iz pravca Vrbovec-Gradec-Srpska Kapela-Sveti Ivan Žabno-Bjelovar. Na tom pravcu otkrivena je 20. pukovnija te divizije koja je tada imala 2.105 ljudi. Od 1. HUDIV-a stvorena je borbena skupina »Moškov«, koja je preko Bilo-gore kretala u susret 1. kozačkoj diviziji u Podravini.

Način napredovanja dviju neprijateljskih divizija (1. kozačke i 1. HUDIV-a) kroz Podravinu i Bilo-goru pokazao je da one žele od partizanskih jedinica očistiti desnu obalu Drave, osloboditi komunikaciju Koprivnica -Virovitica i natjerati dijelove 233. divizije CA na povlačenje na lijevu obalu Drave. Neposredni cilj bio je osigurati desni bok Drugoj oklopnoj njemačkoj armiji koja je branila front u Mađarskoj. Istovremeno trebalo je u pozadini fronta u Srijemu osigurati stabilnost obrane njemačkih jedinica na Srijemskom frontu, ugroženu od slobodnog teritorija Slavonije u širem rajonu Slavonske Požege.

Snage 1. kozačke divizije (Tijerski, Donski i Kubanski puk) 25. decembra postale su vrlo aktivne na pravcu Kloštar Podravski-Pitomača. Oko 09.00 sati neprijatelj je snagama jednog diviziona konjanika napao bataljon Brigade »Pavlek Miškina« u Kloštru i nakon kraće borbe odbacio ga prema Prugovcu gdje se nalazila glavnina Brigade. Premoćnim snagama neprijatelj istovremeno istjeruje Brigadu iz Prugovca, i ona se povlači u selo Kozarevac, odakle protunapadima pokušava izbaciti neprijatelja iz Prugovca, ali bez uspjeha. Uvečer Brigada zaposjeda položaj ispred sela Grabrovnice i postavlja borbeno osiguranje na k. 147.

U toku dana neprijatelj ostaje u Prugovcu i u Kloštru Podravskom. U pravcu Pitomače pojačava osiguranje u selu Oderijanu.

Grupa »Moškov« se još kreće kroz Bilo-goru, s tim što 20. pukovnija nadire pravcem Ždralovi-Prespa-Patkovac-Severin-Lasovac-Pupelica, da bi zajedno sa 2. i 3. bojnom i 1. pukovnijom PTS-a opkolila Šandrovac. 26. decembra 1. bojna 20. pukovnije produžit će nadiranje pravcem s. Pupelica-Ribnjačka i Vis (288)-Mala Črešnjevica-Grabrovnica. 2. bojna nadire pravcem Pupelica-Ribnjačka-Mala Črešnjevica, a 3. bojna kreće pravcem Ribnjačka-kota 172-Kozarevac.

Na pravcu sela Grabrovnice kolona 1. kozačke divizije jačeg sastava 24. 12. 1944. je u 03.00 napala osiguranje Brigade »Pavlek Miškina« i ona se povlači u Grabrovnicu. Stab 32. divizije naređuje Brigadi da napadne neprijatelja na k. 167, ali se ona nakon kraće borbe povlači. Ustaše dalje nastupaju prema koti 159 i Maloj Črešnjevici, gdje iznenađuju 2. bataljon Brigade »Matija Gubec« koji se onda povlači prema Visu (k. 288). Neprijateljska kolona se ne zadržava već odmah ulazi u selo Velika Črešnjevica gdje napada pozadinske ustanove 32. divizije. Žuri dalje u Stari Gradac na cesti Pitomača--Virovitica da se spoji s jedinicama 1. kozačke divizije. Štab Divizije takav prodor ocjenjuje kao pokušaj neprijatelja da okruži puk 233. divizije u Pitomači i učini bespredmetnom obranu Pitomače, što i ostvaruje u poslijepodnevnim satima 25. 12. 1944. U 00.50 sati 26. decembra Štab Divizije izdaje naređenje Brigadi »Braća Radić« i Brigadi »Matija Gubec« da predu u gonilačke napade na kolone 1. kozačke divizije koja je prodirala prema Starom

Gracu i rijeci Dravi. U svanjivanje obavještava Štab sovjetskog puka u Pitomači o prodoru neprijatelja i predlaže mu evakuaciju pod borbom u pravcu Sedlarica i Vukosavljevice. Stab Puka ne prihvaća takav prijedlog i po jednom oficiru za vezu šalje obavijest da će produžiti borbu u okruženju.

U toku dana Štab 1. HUDIV-a stiže u Đurđevac i sinhronizira sadejstvo sa 1. kozačkom divizijom. Ustaške snage koje su preko Šandrovca nadirale u Podravinu sukobile su se s Brigadom »Matija Gubec« oko 13.30 sati kod Visa, kota 288.

Zbog neizvjesnosti situacije nastale prodorom 1. kozačke divizije prema Starom Gracu i stanja u Pitomači gdje su se našla i dva bataljona Brigade »Matija Gubec« i KNOJ-a (PPK), te nepotpunosti podataka o snagama ustaša 1. HUDIV-a koje su iza leđa kroz šumu napale Vis, Štab 32. divizije povlači jedinice na položaje od Turnašice i Vukosavljevice. 1. zagorska brigada ostala je i dalje u Sedlarici.

Postalo je jasno da 1. kozačka divizija prodorom u Stari Gradac i izbijanjem na Dravu okružava garnizon Crvene armije u Pitomači s namjerom da prodre u Viroviticu i presječe joj vezu s Barčem, a 1. HUDIV po istočnim obroncima Bilo-gore neposredno štiti desni bok 1. kozačke divizije.

Tu pretpostavku Štaba 32. divizije već je 26. potvrdila zbilja. U ranim popodnevnim satima jedinice su bile u pokretu prema novim položajima u selima Sedlarici, Turnašici i Vukosavljevici. Zaposjednuta su i dva izvanredno važna taktička položaja: Otrovanski Brijeg (kota 275) i Karšanj, te Brdo. Takav raspored omogućavao je jedinicama da djeluju u bok neprijateljske grupacije u prodoru duž ceste Pitomača-Virovitica. Dok su se jedinice 32. divizije premještale na nove položaje, puk 233. divizije CA probio se iz obruča u Pitomači neposredno surađujući s jedinicama Divizije. One su Puk prihvatile i osigurale ga od gonjenja prilikom izvlačenja. Bataljon Brigade »Matija Gubec« napušta Pitomaču i probija se u sastav svoje brigade.

Ustaše su »trljale ruke« zbog uspjeha u Pitomači, pa 28. decembra u izvještaju »Glavnog stožera MINORS-a NDH« piše:

> »U nastavku pothvata u Podravini ustaške borbene skupine u suradnji sa Kozačkim postrojbama postigle su sjajan uspjeh u području Pitomače (Pitomaču je zauzela I. kozačka divizija - Red.), gdje su potučene jake partizanske snage potpomognute dijelovima 233. sovjetske divizije. Nepr. gubitci: 274 poginula, izbrojano, 158 zarobljeno i zaplijenjeno 8 topova, 12 prot. oki. topa, jedan prot. zrak. top, 5 bacača, 40 strojnica, 76 bacača plamena, 13 protuokl. pušaka, 250 pušaka, 73 samokresa, 10 samokresnih vozila, 5 motor kotača, 95 konja, velike količine streljiva, praskavca i 17 vagona hrane.«[128]

Koliki su bili stvarni gubici puka 233. divizije Crvene armije u Pitomači ne može se precizno utvrditi ali su svakako nekoliko puta manji od broja koji iskazuje neprijatelj. Podaci o topovima su točni - prilikom izvlačenja nije bilo artiljerijskih oruđa.

[128] VII, tom V, knj. 36, dok. 163, str. 721.
U Pitomaču je 24. 12. 1944. god. Štab 32. divizije uputio 1. bataljon brigade »Matija Gubec« sa Miškom Pavišićem, komandantom bataljona, Štefom Kreberom, pom. komesara, i Matom Škrljanom, načelnikom Štaba Brigade. U Pitomaču je upućen i dio bataljona KNOJ-a na čelu s komesarom Ivicom Uremovićem koji je tu poginuo. U svom iskazu Štef Kreber je opisao borbe 1. bataljona brigade »Matija Gubec« u sadejstvu s pukom 233. divizije ČA sa Čerkezima, opkoljavanje od željezničke stanice i proboj kroz ustaški i čerkeški obruč na koti 131 kod Sv. Helene. Dokumenat: Kreber Štef, O proboju iz Pitomače, Muzej revolucije Varaždin.

Tih je dana veliki gubitak za 32. diviziju bio pad komore sa 20.000 puščanih metaka u ruke neprijatelju u Velikoj Črešnjevici, što je u kasnijoj borbi bio veliki minus pogotovu u frontalnim borbama kad se moralo trošiti mnogo više municije.

29. decembra oko 10 sati 2 puka 1. kozačke divizije napadaju položaje 1. zagorske brigade i Brigade »Mihovil Pavlek Miškina«. Borci nisu imali dovoljno municije, a neprijatelj je uz to bio brojno premoćniji i razbio je lijevo krilo 1. zagorske brigade prodirući u Turnašicu i odbacivši jedan bataljon Brigade »Mihovil Pavlek Miškina«. Nakon toga Brigada protunapadom vraća Turnašicu ali je napušta jer je neprijatelj već bio južno od sela preko položaja 1. zagorske brigade. Brigade zauzimaju nove položaje: k. 253 južno od Vukosavljevice - Brigada »Matija Gubec«, Radotić - Brigada »Pavlek Miškina«. Neprijatelj tog dana prodire u Vukosavljevicu.

Gubici Divizije: 5 poginulih i 39 ranjenih. Medu poginulima bio je komandant bataljona u Brigadi »Mihovil Pavlek Miškina« Marko Ljubojević.[129]

Izgubljeno je 12 pušaka i jedan puškomitraljez.

Gubici neprijatelja 57 mrtvih i 27 ranjenih, zaplijenjene 4 puške i jedan pištolj.

Nakon borbe kod Turnašice jedinice se neznatno pokreću sa svojih položaja. Borbe se vode s naizmjeničnim uspjehom.

Upornost neprijatelja bila je signal svim komandantima da borba za Viroviticu ulazi u završnu fazu. Iz zaplijenjenih dokumenata i izjava zarobljenih ustaša bilo je jasno da ustaše namjeravaju dočekati Novu godinu u Virovitici. Otuda i odgovor na pitanje otkuda tolika odlučnost i žestina borbi u uslovima kad se živa spuštala do 10° ispod nule. Jedinice su morale u brdskom i nenaseljenom dijelu Bilo-gore organizirati obranu. Štab Divizije se poslije Turnašice povlači na kotu Radotić, a kasnije u šumu Srednja Zanoga.

Poslije artiljerijske i minobacačke pripreme 29. decembra 20. ustaška pukovnija izvodi žestoki napad na pravcu daljeg prodiranja prema Virovitici.

30. decembra samo su izviđači bili aktivni.

Ustaše 31. decembra napadaju kotu 235 koju je bataljon Brigade »Braća Radić« morao napustiti. To je shvaćeno kao upozorenje da slijede i napadi drugih ustaških snaga, pa se Brigada »Matija Gubec« povlači dublje u šumu i zauzima nove položaje po grebenu južno od k. 235 i 238.

U šumi Srednja Zanoga, neposredno iza položaja svojih brigada, Štab Divizije najneposrednije prati daljnji razvoj situacije i rukovodi pojedinim borbama. Oko 10.00 sati ustaške snage s osloncem na kotu 235 napadaju položaje Brigade »Braća Radić«. Borba nije prestajala sve do 14.30 sati, kad je Štab Divizije procijenio da su snage Brigade nedovoljne da zadrže položaje i izdao naređenje o povlačenju u Čremušina Vinograde. Tim povlačenjem bili su ugroženi položaji brigada »Pavlek Miškina« i »Matija Gubec«, pa su one promijenile položaje u dubini.

U toku tih borbi Štab 10. korpusa dovodi svježu i odmorenu 33. diviziju iz Moslavine i priprema protuudar.

U tim borbama 1. zagorska brigada je imala najveće gubitke. Poginuli su slijedeći drugovi: Bujanić-Kučevar August, Cerovee Franjo, Grošinić Milan, Turk Ivan, Županić Stjepan, Klančir Ivan, Klaneir Josip, Leljak Janko, Kuzmanić Drago, Mikac Josip, Tisaj Mijo, Valjak Đuro i mnogi drugi neidentificirani drugovi.

USPJEŠNA OBRANA VIROVITICE

(31. decembra 1944 - 5. januara 1945. godine. Sekc. Bjelovar, Đurđevac, Podravska Slatina 1:100.000)

Dok Štab 32. divizije pregrupira svoje jedinice, Štab 1-0. korpusa 31. decembra u naređenju kaže:

> »Poslije dužih odbrambenih bojeva jedinice našeg korpusa preći će u ofenzivu radi čišćenja i likvidacije neprijateljskih uporišta Turnašica-Vukosavljevica...« [129a]

33. divizija, u čiji sastav se stavlja Prva zagorska brigada, ima zadatak da napadne neprijatelja na Karšanju (K 262), a zatim ga likvidira u Turnašici i sadejstvuje s 32. divizijom u napadu na Vukosavljevicu.

Usprkos gubicima 32. divizije toga dana (5 mrtvih i 39 ranjenih i 19 nestalih boraca[130]) ona je bila sposobna da u sadejstvu s drugim jedinicama Korpusa i 40. divizije nanese nove udarce neprijatelju i spriječi njegovo zauzimanje Virovitice. Neposredni zadatak Divizije bio je da zauzme kotu 235, a zatim napadne Vukosavljevicu.

1. zagorska brigada je sa dva bataljona zauzela položaje Bogaz (K 228 i K 273), s druga dva u Brzaji i smijenila je 3. brigadu 33. divizije ušavši u korpusnu rezervu.

Za protuudar 10. korpusa bila je dodijeljena i 18. brigada 40. divizije sa zadatkom da jednim bataljonom preko sela Lozan izvrši pritisak na Stari Gradac u momentu kad jedinice 10. korpusa budu u napadu.

Početak protuudara određen je za 31. decembra u 22.00 sata.

33. divizija stigla je na Bogaz (K 228) i Kekovu Kosu (K 252) da vrši pritisak prema položajima neprijatelja: Otrovanski Breg-kota 275-Karšanj-Turnašica-Veliko Brdo-Vukosavljevica i najneposrednije rastereti položaje 32. divizije i 1. zagorske brigade od napada neprijatelja.

1. januara 1945. godine 33. divizija izbija na određene položaje i uspostavlja taktičko sadejstvo s jedinicama 1. zagorske brigade koja je bila na kotama 227-228 i 250 južno od Vukosavljevice.

32. divizija ostaje na istim položajima. Istog dana u borbi za kote 235 i 238 neprijatelj ovladava najdominantnijim točkama i tako osigurava prolaz svojih jedinica prema Špišić Bukovici i Virovitici. Zbog važnosti držanja tih kota odmah stupa u akciju 33. divizija i jedna brigada vrši pritisak na Otrovanski Breg i Karšanj. Ali - kasno! Nakon nekoliko uzajamnih protunapada, uz osjetne gubitke, neprijatelj zadržava kote 235 i 238.

Jedinice 32. divizije tada su bile na kotama 245 i 231, a dio snaga su još držale na kotama 147 i 141.

Slabo branjene kote 235 i 238 omogućile su prolaz jedinicama neprijatelja rema položajima 233. divizije Crvene armije. Na tom putu on zauzima pišić Bukovicu, Busetinu i postavlja bočno osiguranje na liniji: Zidine - kota 203 i Golo Brdo — kota 223. Krećući se prema Spišić Bukovici neprijatelj slabi položaje Sedlarica-Vukosavljevica. Tada nastupa pogodan trenutak da jedinice 10. korpusa udare neprijatelja u bok i oslabe pritisak na položaje 233. divizije Crvene armije.

33. divizija 2. i 3. brigadom napada neprijatelja u Sedlarici i Vukosavlje-

129, v n Tomy kn- dok n7(str 5?6

[130] Poginuli su: Carek Mara iz Brigade »Braća Radić«, Pandurić Ivan i Ružić Andrija iz Brigade »Mihovil Pavlek Miškina« i Kotolšak Antun iz 1. zagorske brigade.

vici nastupajući prema Starom Gracu u namjeri da presiječe neprijateljske snage i dođe im iza leđa.

1. zagorska brigada napada na kote 235 i 238, sadejstvujući s jedinicama 33. divizije u likvidaciji Vukosavljevice.

32. divizija napada na neprijateljske položaje Zidine - kote 203 i 223, a onda pristupa čišćenju Špišić Bukovice zajedno sa 18. brigadom 40. divizije. Ova brigada se nalazila na položajima Kozja Glava - kote 132 i 203, 3 km jugozapadno od Virovitice.

Napadaju dvije brigade 32. divizije: »Braća Radić« i »Matija Gubec«, dok Brigada »Pavlek Miškina« ostaje na položajima Gradina (k. 235). Napad je izveden odlučno i snažno. Neprijatelj je odmah osjetio da je njegovo desno krilo ugroženo i zakočeno njegovo napredovanje prema položajima 233. sovjetske divizije.

U noći 2/3. januara 3. brigada 33. divizije zauzima Otrovanski Brijeg i istjeruje neprijatelja iz Sedlarice, a zatim sa sjeverne strane napada na Turnašicu, zaobišavši dobro utvrđeni Karšanj. Karšanj je takvog oblika da se s manjim snagama mogao lako braniti, ali za njegovu likvidaciju bila je potrebna solidna i masovna artiljerijska priprema što je po noći bilo otežano. Ostavljeno je za danje svjetlo.

2. brigada 33. divizije zauzima sjeverozapadni dio Velikog Brda i probija se od Turnašice s južne strane.

1. zagorska brigada čisti kotu 235 i jednim dijelom snaga upada u Vukosavljevicu gdje pomaže 2. brigadi čišćenje sela.

32. divizija protjeruje neprijatelja s kota 203 i 223 i s kose Zidine, odakle se neprijatelj povukao prema Špišić Bukovici.

3. januara 1945. ujutro neprijatelj se još držao na istočnom dijelu Velikog Brda iznad Vukosavljevice. Branio je položaje na koti 238 (Radotić), na željezničkoj stanici Vukosavljevica i u sjevernom dijelu sela.

Također je držao Vis i Karšanj 1 km istočno.

Oko 10 sati 2. brigada 33. divizije uz kratku artiljerijsko-bacačku pripremu napada na Karšanj s kojega neprijatelj bježi prema sjevernom dijelu sela Turnašice. Brigada prelazi u gonjenje. Jedan bataljon napada na južni dio Velikog Brda i protjeruje neprijatelja, a zatim 3. brigadom čisti Turnašicu, a 1. zagorskom brigadom i Vukosavljevicu.

Neprijatelj se još držao na koti 238 (Radotić), željezničkoj stanici Vukosavljevica i na Visu istočno od sela. 1. zagorska brigada napada na kotu 238, ali bez uspjeha.

Neprijatelj se u neredu povlači prema Gracu i Pitomači, napustivši Špišić Bukovicu poslije razbijanja njegovih položaja na Zidinama i na kotama 203 i 223. Jedinice 32. divizije ulaze u Špišić Bukovicu.

Neprijateljske snage iskorištavaju mrak i povlače se u Pitomaču.

Jedinice 10. korpusa i 40. divizije zaustavile su napredovanje neprijatelja prema Virovitici.

U protuudaru 33. divizija nije sadejstvovala. Ona je manje-više ostala pasivna u razbijanju neprijatelja, iako je htjela i mogla vršiti pritisak.

Borbom 2. i 3. januara zaustavljen je neprijatelj jer su se založili svi štabovi od bataljona do Divizije ocijenivši da se napadom na bok mogu nanijeti gubici neprijatelju.

Ubijeno je 150 neprijateljskih vojnika i ranjeno više od 300. Na bojnom polju neprijatelj je ostavio 51 mrtvog vojnika, a zarobljeno je 5 Kozaka. Zaplijenjeno je 25 pušaka s manjom količinom municije.

Gubici 32. divizije: 7 mrtvih i 34 ranjena. Dva dana ranije ranjeni su

komesar Divizije Janko Bobetko, sekretar Divizijskog komiteta Stjepan Puklek Jura i komandant Brigade »Braća Radić« Ivan Vulić.[131]

U Špišić Bukovici su se razmjestile brigade »Braća Radić« i »Matija Gubec«, a »Pavlek Miškina« u Vukosavljevici, k. 235 i trig. 238.

Štab 32. divizije posjetio je generalmajor Crvene armije, zamjenik komandanta korpusa u čijem se sastavu nalazila 233. divizija.

Štab 10. korpusa je za uspjeh protuudara posebno istakao zasluge Štaba 32. divizije s komandantom potpukovnikom Bulatom i komesarom Bobetkom na čelu, Štab brigade »Matija Gubec« sa komandantom majorom Jovicom Mandićem na čelu i Štab Brigade »Braća Radić« s komandantom kapetanom Ivanom Vulićem na čelu, Štab 33. divizije s komandantom potpukovnikom Antolovićem i načelnikom Štaba majorom Petrom Biškupom Venom na čelu, Štab 3. brigade s komandantom kapetanom Gavrilovićem na čelu i Štab 4. bataljona 1. zagorske brigade s komandantom Ivanom Murićem na čelu predloživši ih za pohvalu.[132]

Iskustva iz tih borbi su da štabovi bataljona i brigada još nisu stvorili navike da u frontalnim borbama u svakoj situaciji osiguraju poznavanje neprijatelja, pribave podatke o tome kakve i kolike su njegove snage. Izviđačka i osmatračka služba još nisu bile dovoljno razvijene i nije se točno znalo koje su sve neprijateljske jedinice u Pitomači, kakva je njihova namjera i neposredni cilj u nastupanju na podravskom pravcu.

Sporo su se koncentrirali minobacači, jer ljudstvo nije bilo dovoljno iskusno u rukovanju njima.

Ljudstvo je ranjavano najčešće neprijateljskom artiljerijsko-minobacačkom vatrom koju jedinice Divizije nisu mogle svojim artiljerijskim sredstvima neutralizirati. U tim trenucima suradnja s jedinicama i štabovima 233. divizije CA nije davala objektivno moguće rezultate.

Jedinice 32. divizije i 1. zagorske brigade neprekidno su od 10. decembra vodile borbe u kojima su imale veliki broj mrtvih, ranjenih i nestalih. Njihov zamor je postao problem. Smanjena je njihova upornost i izdržljivost. Do dolaska 33. divizije same su izdržavale borbu s jedinicama 1. kozačke divizije i sa dvije pukovnije »1. hrvatske udarne divizije«. Uspjeh protuudara bio je novi poticaj za borbenu aktivnost jedinica 32. divizije.

Sada se Divizija uglavnom zadržava na sektoru sela Sedlarica, Vukosavljevice i Špišić Bukovice. Desno od nje, prema Gracu, nalazi se 40. divizija. Sa starješinama savezničke Crvene armije surađuju svakodnevno. Razmjena informativnih i obavještajnih podataka bila je vrlo korisna. Prema planu Štaba 10. korpusa trebalo je ponovo zauzeti Pitomaču 8. januara 1945.

Štab 10. korpusa imao je za taj napad na raspolaganju i 40. diviziju 6. korpusa.

Glavni udar trebalo je da bude na pravcu jug-sjever uz sadejstvo artiljerije jedinica 233. divizije Crvene armije.

Formiranjem III armije JA, u koju ulaze 6, 10. i 12. korpus, neposredno operativno komandiranje objedinjuje se u Štabu Armije. Komandant Armije, general lajtnant Košta Nad 4. januara 1945. godine izdaje štabovima korpusa naređenje:

[131] **U tim borbama poginuli su: Šubić Ivan, Radićek Franjo i Stefanac Đuro iz Brigade »Braća Radić«, Miškec Ivan, Miškec Stjepan, Habijan Ivan, Huhaja Slavko, Lihter Alojz, Mikuljan Dragutin, Mužar Ferdinand, Kovačić Ruža, Rožić Franjo i Koštanjski Mato iz 1. zagorske brigade, te Turćić Mijo iz Brigade »Mihovil Pavlek Miškina«.**

[132] **VII, Tom V, knj. 37, dok. 18, str. 87.**

»Formiranjem III. Armije, pred nas se postavlja kao osnovni zadatak održati pod svaku cenu Operativno područje na sektoru Virovitica-Podrav. Slatina-Našice i time omogućiti prebacivanje snaga XII Korpusa sa leve na desnu obalu Drave u Slavoniju, a potom osigurati snabdevanje naših jedinica sa teritorije Vojvodine i oslobođenog dela Mađarske. Po prebacivanju svih jedinica XII Korpusa, predstoji grupisanje glavnine snaga naše Armije u cilju odlučnog napada na neprijateljske snage i komunikacije u dolini Save u Slavoniji, pravcima koji će biti naknadno određeni. U vezi s tim

naređujemo:

1. - Sa svim jedinicama X Korpusa i 40. divizijom VI Korpusa izvršiti energičan napad na neprijatelja na liniji Špišić-Bukovica-Pitomača-Kloštar-Đurdevac u cilju potiskivanja neprijatelja sa te linije i goniti ga u pravcu Đurđevac-Koprivnica.«[133]

Štab 10. korpusa formirao je Operativni štab za objedinjavanje komandiranja i djelovanja na tom pravcu.

Jedinice su dobile zadatak:

32. divizija, bez ojačanja, sa dvije brigade zauzima položaj na liniji: Babin Brijeg-Vargićev Brežek (k. 152) - Veselin Brijeg, odakle ispoljava pritisak prema selima Prugovac i Kloštar radi vezivanja neprijateljskih snaga u tim selima da ne bi intervenirale u pravcu lijevog boka 33. divizije.

33. divizija, ojačana sa dvije haubice 100mm, u prvoj fazi sa dvije brigade ispoljava pritisak na selo Kladare preko Dinjevca i kote 128. Bočno se postavlja na liniju kote 128 s osiguranjem prema Pitomači i Kloštru, a zatim u pogodnom trenutku jednom brigadom upada u selo Kladare i presijeca cestu Pitomača-Kloštar.

40. divizija, uz podršku 5. baterije Crvene armije, likvidira neprijateljsko uporište Pitomaču. Glavni pravac napada izvodi kroz šumu Banov Brod, a manji dio snaga upućuje preko sela Otrovanec.

1. zagorska brigada do 8. 1. 1945. u 06.00 sati postavlja se u selo Šandrovac da zaštiti lijevi bok i pozadinu 32. i 33. diviziji od eventualnog djelovanja neprijatelja iz Bjelovara.

Zadaci u vezi s napadom na Pitomaču nisu bili izvršeni. Nije ostvaren cilj da se povrati Pitomača i neprijatelj odbaci prema Đurđevcu.

32. divizija je bez smetnji u određeno vrijeme zauzela položaje koji su joj bili po zapovijesti određeni i time je zatvorila pravac od sela Kloštar i Prugovac. Sa po jednom brigadom zaposjela je Babin Brijeg i Veseli Brijeg, a jedna brigada zadržana je u rezervi u selu Kozarevac.

Na odsjeku ove Divizije nije bilo važnih događaja. Neprijatelj je jednim bataljonom samo jedanput pokušao ispad u pravcu Babinog Brijega i Vargićevog Brežeka, ali je bio odmah odbijen.

U rajonu 1. zagorske brigade nije bilo nikakvih neprijateljskih aktivnosti.

9. januara 1945. u 03.00 sata Štab 10. korpusa naredio je prekid napada i povlačenje jedinica na liniju Sedlarica-Našice-Vukosavljevica.

Cilj pokušaja zauzimanja Pitomače bio je odbaciti neprijatelja dalje od Virovitice i stabilizirati dio fronta na mostobranu na pravcu Đurđevac—Virovitica radi stvaranja povoljnijih uvjeta za djelovanje jedinica, 6, 10. i 12. korpusa.

[133] VII, Tom V, knj. 37, dok. 13, str. 56.

OBRANA PRAVCA GRUBIŠNO POLJE-VIROVITICA
9. januara 1945 - 9. februara 1945. godine
Sekc. Bjelovar, Čazma, Đurđevac, Podravska Slatina, Pakrac 1:100.000

Neaktivnost »1. hrvatske ustaške udarne divizije« na položajima jedinica 10. korpusa tih dana upozoravala je da neprijatelj manevrira kako bi zauzeo Viroviticu i likvidirao Virovitički mostobran.

U Štab 10. korpusa stigli su podaci o novim koncentracijama neprijatelja u Bjelovaru i u Banovoj Jaruzi. Obavještajnim provjeravanjem u Bjelovaru su otkriveni dijelovi 1. Hudiva a u Banovoj Jaruzi 1. kozačke divizije. Sve je upućivalo na pretpostavku da će iz tih pravaca preko Grubišnog Polja i zaobilaznim putem preko Bastaja pokušati zauzeti Viroviticu. U 4.00 sata 9. januara 32. divizija napušta istočne padine Bilo-gore i kreće u pravcu Bjelovar-Grubišno Polje. Brigada »Braća Radić« razmješta se u dio Stare Rače i selo Nevinac, a »Matija Gubec« u južni dio Stare Rače i Kozarevac. Brigada »Mihovil Pavlek Miškina« u sela Bulinac i Bedenik, a 1. zagorska brigada u južni dio sela Nova Rača, Kozarevac i Sasovac. Štab Divizije dolazi u selo Nova Rača.

Divizija ima samo jedan dan mira i odmora. Provjerom ponovo utvrđuje da je neprijatelj koncentriran u Bjelovaru. 10. januara po naređenju Štaba 10. korpusa 1. zagorska brigada prebačena je u Veliki Grđevac.

11. januara neprijateljski 1. Hudiv nastupa prema Bulincu. Dijelovi 1. kozačke divizije otkriveni su u Garešnici odakle su nadirali prema Hercegovcu. Brigada »Pavlek Miškina« zaposjeda Gornju Kovačicu. U 13 sati brigade »Matija Gubec« i »Braća Radić« kreću preko Velike Pisanice u Veliku Peratovicu.

12. januara u 0.10 sati Štab Divizije dolazi u Veliku Peratovicu. Brigade zauzimaju položaje:

»Matija Gubec« u selima Gornja Kovačica i Zrinska; »Pavlek Miškina« u selu Velika Dapčevica; »Braća Radić« u Velikoj Peratovici.

Neprijatelj zaposjeda Veliki Grđevac i Veliku Pisanicu. Kozaci iz Hercegovca prodiru do Pavlovca gdje uspostavljaju vezu s 1. HUDIV-om.

13. januara 1945. u selu Velika Barna otkrivenje 69. divizion 1. kozačke divizije.

Iskaz zarobljenika potvrdio je da neprijatelj namjerava snagama 1. kozačke divizije i 1. Hudiv uspostaviti sadejstvo na liniji Gornja Kovačica-Zrinska-Brzaja, a potom produžiti u pravcu Špišić Bukovice i Virovitice u pozadinu snaga III jugoslavenske armije u Podravini.

Radi zatvaranja pravca preko Grubišnog Polja upućena je iz Virovitice i 18. brigada koja je stavljena pod komandu 32. divizije.

12. januara kad je pao mrak prednji neprijateljski dijelovi su tukli topovima i bacačima Veliku Barnu i Gornju Kovačicu po položajima 32. divizije.

Na svom putu od Garešnice neprijatelj nije ostavio nikakva osiguranja tako da su pozadinske jedinice, straža i Komanda mjesta ponovo ušle u Garešnicu.

13. januara 1945. godine na pravcu Veliki Grđevac-Grubišno Polje-Velika Peratovica raspoređene su za obranu jedinice 32. divizije i 18. brigade.

Trinaestog januara 32. divizija na liniji sela Lončarica-Velika Peratovica-Veliki Barnski Vinogradi zatvara pravac Grubišno Polje-Lončarica-Virovitica.

Raspored jedinica 32. divizije bio je: Brigada »Braća Radić« u selu Barna, »Pavlek Miškina« zaposjeda Veliku Peratovicu trig, kotu 198 i kotu 141, a »Matija Gubec« sa 2 bataljona u selu Mali Grđevac.

18. brigada zauzela je Grubišno Polje i Veliku Barnu.

S linije dostignute 12. januara neprijatelj je 13. januara ujutro produžio nadiranje.

1. donski puk krenuo je 14. januara ujutro pravcem Veliki Zdenci-Grubišno Polje i poslije ogorčene borbe zauzeo Grubišno Polje, odbacivši 18. brigadu prema Lončarici. Brigada je ponovo zauzela položaje na rubu šume na sjeveroistočnom izlazu iz Grubišnog Polja.

Imala je oko 120 boraca izbačenih iz stroja.

6. konjički divizion 1. kozačke divizije izbio je u selo Velika Barna, ali ga je Brigada »Braća Radić« protunapadom izbacila odatle.

Kozaci su imali 24 mrtva i 55 ranjenih. Zarobljen je 1 puškomitraljez, 1 šmajser, 4 automatske puške, 5 konja i razna druga sprema.

3. kubanski puk produžuje pravcem: Veliki Grđevac-Gornja Kovačica-Zrinska i nailazi na otpor Brigade »Matija Gubec« koja je branila južni dio sela Zrinska i Mali Grđevac. Uslijed jakoga neprijateljskog pritiska Brigada je potisnuta iz Zrinske i zauzima prihvatne položaje na liniji: kota 195 - Mali Grđevac. Neprijatelj je i dalje nadirao i ovladao polovinom sela Zrinske do crkve.

Gubici neprijatelja: 15 mrtvih i 20 ranjenih.

Gubici Brigade: 13 mrtvih i 31 ranjeni borac.

1. Hudiv (20 p.p. i 21 p.p.) produžio je iz Velike Pisanice prema položajima 1. zagorske brigade koja je iskopala rovove na Bubnju i zauzela položaje u sjevernom dijelu sela Zrinska. Jedna kolona ove neprijateljske divizije odvojila se od Velike Pisanice prema selu Čadavac koje je zauzela.

1. zagorska brigada dobiva zadatak da protunapadom na neprijatelja na pravcu Velika Pisanica-Bulinac—Drljanovac presiječe vezu između 1. Hudiva i kozaka. Uslijed jakoga neprijateljskog otpora na liniji istočni rub Velike Pisanice-Čađavac ovaj napad Brigade nije u potpunosti uspio. Neprijatelj je ipak djelomično razbijen i onemogućeno mu je povezivanje s 1. brigadom Kozačke divizije na liniji: Brzaja-Bubanj-Zrinska.

Napad 1. zagorske brigade potpomagala je 1. brigada 33. divizije s Bogaza, s pravcem selo Brzaja-Cađavac.

Protunapadom je 1. zagorska brigada nanijela neprijatelju osjetne gubitke u ljudstvu i materijalu. Gubici neprijatelja: 89 mrtvih, među kojima i dva oficira, oko 100 ranjenih, zaplijenjen 1 teški bacač, 5 teških mitraljeza, 1 šarac, 15 pušaka, 6.000 metaka i jedna radio-stanica. Zarobljene su tri ustaše.

Gubici Brigade 1 mrtav i 32 ranjena borca.

1. brigada 33. divizije je kod sela Čadavac zadala neprijatelju također osjetne gubitke - 20 mrtvih i 30 ranjenih. Zaplijenjen je 1 šarac, 5 pušaka i 3 ustaše zarobljene.

Gubici Brigade 8 mrtvih i 32 ranjena.

18. brigada je kod Grubišnog polja ubila oko 60 neprijateljskih vojnika, a ranila 150. Vlastiti gubici, kako je ranije pomenuto, 120 mrtvih i ranjenih.

Toga dana su se na čitavom frontu nadiranja neprijatelja vodile uspješne obrambene borbe. Ustaše i kozaci nisu ni na jednom mjestu probili liniju obrane, iako su nastupali sa četiri puka. Njihov plan da sjedine 1. kozačku i 1. Hudiv na liniji Brzaja-Bubanj-Zrinska omeo je protunapad 1. zagorske i 1. brigade 33. divizije na pravcu Bubanj-Velika Pisanica.

1. zagorska brigada ujutro dalje čisti južni dio sela Zrinska i zauzima bunkere oko crkve.

Jedinice 32. divizije drže ove položaje:

Brigada »Matija Gubec« selo Mali Grđevac.

Brigada »Braća Radić« položaje Barnski Vinogradi-Oborova šuma.

Brigada »Pavlek Miškina« je u rezervi kod sela Velika Peratovica. 18. brigada je na istim položajima.

33. divizija također drži iste položaje.

Oko 13 sati neprijatelj na čitavom frontu ponovo napada 21. »pješadijskom pukovnijom« na odsjeku 1. zagorske brigade kod Bubnja. 1. brigada Kozačke divizije udarila je na položaje 32. divizije. Moškov je 20. »pješadijsku pukovniju« rokirao na svoje lijevo krilo. Između 20. i 23. ustaške pukovnije neprijatelj je ubacio jednu novu pukovniju »PTS-a« da napada na selo Brzaju. Težište ovoga napada bilo je na pravcu Velika Pisanica-Bubanj, na odsjeku 1. zagorske brigade.

Brigada je u ogorčenoj borbi u toku poslijepodneva odbila nekoliko neprijateljskih juriša potpomognutih jakom minobacačkom vatrom. Ustaše su pod svaku cijenu nastojale ovladati važnim topografskim čvorom Bubanj da bi razdvojile snage 32. divizije od 33. divizije i tako otvorile put preko Bilo-gore prema Podravini i Virovitici. Snažnim, odlučnim i neprekidnim protunapadima 1. zagorska brigada onemogućila je taj plan i čvrsto držala svoje položaje.

Budući da frontalni napad na Bubanj nije uspio, neprijatelj je padom mraka pokušao obuhvatnim manevrom svladati obranu Brigade. Upućuje 3. kubanski puk preko sela Gornje Kovačice i Zrinske, a jednu bojnu »PTS-a« preko sela Čađavac, k. 233, na selo Brzaju.

To je bio trenutak krize u obrani Bubnja. Kozaci s juga prodrli su do sredine sela Zrinska i dalje pritiskali prema Bubnju. 1. »bojna PTS-a« ovladala je selom Brzaja. Veza između 32. i 33. divizije bila je prekinuta i pozadina 33. divizije ugrožena.

Oko 19 sati na položaj stiže 12. proleterska brigada iz 12. divizije čelom kolone u selo Šibenik. Ona je u 13 sati upućena iz Špišić Bukovice za ojačanje položaja na tom pravcu i tako je kriza uspješno prevladana. Ustaše su izbačene žestokim borbama. Obrana Bubnja ostala je i dalje čvrsta.

Jednovremeno s napadom na selo Zrinska neprijatelj je iz Kovačice napao Brigadu »Matija Gubec« u selu Mali Grđevac i odbacio je s položaja. Ona se povukla jednim dijelom u selo Šibenik, a drugim na nove položaje istočno od sela, na potoku Grđevica.

Dolaskom 12. proleterske brigade stvoreni su povoljni uvjeti za protunapad. Prethodno je trebalo povratiti izgubljene obrambene točke i izbaciti neprijatelja iz Brzaje, Zrinske i Maloga Grđevca.

U tom cilju u 21.00 sat 12. proleterska brigada upućuje jedan bataljon iz sela Šibenik preko Bubnja na kotu 204 koju je neprijatelj također zaposjeo. Osvajanjem te kote brigada bi produžila napad na Brzaju i izbacila neprijatelja iz sela.

Protunapad 12. proleterske brigade podržava jedan bataljon 1. brigade 33. divizije koja nastupa iz pravca Bogaza. Dva bataljona 12. proleterske brigade treba da očiste selo Zrinsku, i to u kombiniranom napadu od Bubnja i obuhvatom sa zapadne strane preko kote 176.

Brigada »Matija Gubec« u protunapadu treba da povrati selo Mali Grđevac.

1. zagorska brigada s Bubnja napada Veliku Pisanicu i treba da je zauzme.

Opći protunapad započeo je u 23 sata. Bataljon 12. proleterske brigade koji je napadao Brzaju zauzeo je K 204 i prodro do prvih kuća sela Brzaje. Neprijatelj napadnut s kote 233 prelazi u protunapad na njegov lijevi bok i odbacuje ga natrag na kotu 204. Međutim, 1. bataljon 1. brigade 33. divizije energično napada neprijatelja sa sjevera i postepeno ga izbacuje iz sela Brzaje. U toj borbi mu pomaže i bataljon 12. proleterske brigade.

Napad 1. zagorske brigade naišao je na snažan otpor neprijatelja. Kako je neprijatelj ugrozio i desni bok te brigade iz pravca Čađavice, napad je i pored postignutih početnih uspjeha morao biti obustavljen. Brigada je bila vraćena na svoj početni položaj.

U napadu na Zrinsku jedinice su naišle na jak otpor te su u blizini crkve bile zadržane. Brigada »Matija Gubec« nije povratila selo Mali Grđevac uslijed jakog neprijateljskog otpora i njegovih stalnih protunapada. No, najvažniji cilj je ipak postignut. Brzaja je ponovo zauzeta i uspostavljena je veza između 32. i 33. divizije koja je na ovom odsjeku bila prekinuta.

Neprijatelj će o borbama toga dana u dnevnom »izvješću« od 15. januara 1945. kazati:

> »U podhvatu u Podravini zauzet je 12. 1. Vel. Grđevac i Vel. Pisanica, a 13.1, u zoru G. Kovačica, neprijatelj uzmiče u smjeru iztoka. Neprijateljski gubitci nisu tačno ustanovljeni, ali se cieni da su znatni, dok vlastiti gubitci iznose: 1 častnik, 6 vojnika poginulih i 7 vojnika ranjeni.«[134]

Tog dana neprijatelj je pretrpio gubitke od 25 vojnika, 55 ranjenih i 2 zarobljena.

14. januara neprijatelj je na svim pravcima prema Virovitici bio u napadu. Na podravskom dijelu fronta je snažnom artiljerijskom i minobacačkom vatrom cijelu noć 14/15. januara vršio pritisak na položaje 33. divizije u rajonu Sedlarice, Turnašice, Velikog Brda. Karšanj je morao biti napušten, jer je prijetila opasnost opkoljenja. Pored toga neprijatelj je zauzeo i Otrovanski Breg.

Napad 1. kozačke divizije bio je sinhroniziran s napadom 20. p.p. 1. Hudiv-a s Turskih Grobova - Bogaz (K 228) na položaje 1. brigade 33. divizije. Ustaše nisu uspjele odbaciti 1. brigadu s njezinih položaja.

15. januara neprijatelj (u noći 14/15) produžuje pritisak i na odsjecima obrane 32. divizije, 1. zagorske brigade i 12. proleterske brigade.

12. proleterska brigada sa 2 bataljona drži selo Brzaju. Jedan bataljon je u sjevernoj polovici sela Zrinska, a jedan u rezervi u selu Šibenik.

1. zagorska brigada uporno brani Bubanj.

32. divizija je sa svojim brigadama »Matija Gubec« u istočnom dijelu Malog Grđevca, »Braća Radić« na Velikim Barnskim Vinogradima i »Pavlek Miškina« na odsjeku Tavan-Oborova šuma - učvrstila je svoje obrambene položaje.

18. brigada 40. divizije na liniji: Injatički Brijeg (ist. izlaz iz Grubišnog Polja)-Potok Peratovica također je čvrsto držala svoje položaje.

Cijelu noć do svanuća neprijatelj je žestoko napadao na položaje 33. divizije, ponovno dokazujući da koristeći istočne obronke i dominirajuće visove na istočnom dijelu Bilo-gore želi izboriti prodor prema Virovitici.

Oko 16 sati na položaje 33. divizije na Veliko Brdo, kota 235, neprijatelj

[134] **VII, Tom V, knj. 37, dok. 150, str. 692.**

vrši posljednji, odlučujući juriš i zauzima kotu. Prethodno je već ovladao Vukosavljevicom, željezničkom stanicom Vukosavljevica, a Radotić i Bogaz ostali su čvrsto branjeni.

Istovremeno su ustaše snažno napadale na položaje 1. zagorske brigade na Bubnju, ali bez uspjeha. Samo su privremeno odbacile bataljon 12. proleterske brigade iz sela Zrinska, ali ga je protunapadom 4. bataljon 1. zagorske brigade ponovo zauzeo.

Svi napadi neprijatelja odbijeni su toga dana duž čitave linije fronta na pravcu Grubišno Polje-Velika Peratovica.

Jedinice 10. korpusa su i nakon trodnevnih ogorčenih borbi s nadmoćnijim neprijateljima čvrsto držale položaje za obranu Virovitice. Tako su osigurale potrebno vrijeme III jugoslavenskoj armiji za dovlačenje novih jedinica na desnu obalu Drave. Prva je stigla 36. divizija 12. korpusa na pravcu Virovitica-Pitomača. Ona je ojačala obranu 40. divizije 6. korpusa.

Neprijatelj je tog dana u borbi s jedinicama 32. divizije imao 30 mrtvih i 50 ranjenih. Zaplijenjen je jedan šarac, 12 pušaka i nešto municije.

Brigada »Matija Gubec« imala je 4 mrtva i 8 ranjenih boraca.[135]

Brigada »Braća Radić« toga dana odbija ustašku kolonu i prisiljava neprijatelja na povlačenje. Neprijatelj je imao 20 mrtvih i 30 ranjenih. Zarobljena su 2 ustaše i zaplijenjeno je 10 pušaka. Brigada nije imala gubitaka.

Nakon povoljnog završetka borbe u Malom Grđevcu Štab 32. divizije naređuje brigadama »Braća Radić« i »Pavlek Miškina« gonjenje neprijatelja prema Velikoj Barni. Napad počinje u 18.00 sati. Brigada »Pavlek Miškina« napada neprijatelja na pravcu Mala Barna-Velika Barna, a »Braća Radić« udara u bok preko kote 169 u centar sela. Međutim, neprijatelj je prije napada prebacio svoj 4. kubanski puk na sektor Gornja Kovačica i Velika Barna pa je na tom dijelu bio brojno premoćniji. Brigada »Braća Radić« morala se povući na ranije položaje u Velike Barnske Vinograde, dok je Brigada »Pavlek Miškina« zaposjela položaje na istočnom dijelu sela Mala Barna.

Gubici brigada u toj borbi bili su 8 mrtvih i 24 ranjena.[136]

16. januara 1945. godine pojačanim izviđanjem otkriveni su 21. puk Hudiv-a u južnom dijelu sela Zrinska i Gornjoj Kovačici, 4. kubanski puk i 69. divizion 1. kozačke divizije u Velikoj Barni. U Grubišnom Polju je bio 1. donski puk.

Položaji brigada i divizija 6. i 10. korpusa 16. januara 1945. bili su:

Brigada »Matija Gubec« u Malom Grđevcu, »Pavlek Miškina« u Maloj Barni, »Braća Radić« u Velikim Barnskim Vinogradima, 1. zagorska na Bubnju, 12. proleterska u Zrinskoj i 18. na južnom rubu Oborove šume. U toku dana pojačana je izviđačka aktivnost.

17. januara do 12 sati samo su izviđači bili u akciji. Oko 12 sati 69. divizion kozaka, koristeći se maglom, prodire kroz šumu Oborovo potokom Barna i napada Brigadu »Pavlek Miškina« u Maloj Barni. Nakon kraće borbe odbacuje Brigadu na položaj sjeverno od Male Barne. Brigada odmah prelazi u protunapad i osvaja položaje koje je ranije držala. Ali neprijatelj nije istjeran iz Male Barne zbog svoje nadmoćnosti.

U noći 17/18. januara na neprijatelja u Maloj Barni napali su: Brigada »Pavlek Miškina«, dva bataljona 18. brigade ijedan bataljon Brigade »Braća

[135] VII, Zbornik, Tom V, knj. 37, dok. 100, str. 432.
[136] Medu poginulima su drugovi Šantavec Feliks, Habečić Ivan i Jandrušić Tomo.

Radić«. Međutim, zbog slabe organizacije sadejstva i nepovezanosti napadnih pravaca, te zakašnjenja bataljona 18. brigade - napad nije uspio. U zoru 18. januara jedinice su se povukle na polazne položaje. Brigada »Pavlek Miškina« zaposjela je jednim bataljonom kotu 161 kako bi se zatvorio pravac Mala Barna-Velika Peratovica.

Neprijateljski gubici nepoznati.

Gubici Divizije 2 mrtva i 8 ranjenih.

Zbog napornih borbi vođenih u Malom Grđevcu Brigada »Matija Gubec« povlači se 19. januara u rezervu u Veliku Peratovicu. Njene položaje zaposjedaju jedinice 33. divizije. Međutim, neprijatelj se naglo povlači iz Velike Barne u pravcu Velikog Grđevca, te iz Grubišnog Polja u pravcu Pavlovca. Gone ga jedinice 32. divizije zajedno s 18. brigadom.

Brigada »Pavlek Miškina« preko Velike Barne zaposjeda istočni dio sela Pavlovac gdje se sukobljava s neprijateljem koji jačim snagama brani zapadni dio sela. Brigada »Braća Radić« zaposjeda selo Veliki Jasenovac, a »Matija Gubec« Grubišno Polje.

Neprijatelj je uspio sa svoga desnog krila povući neke snage u svoje centre i na lijevo krilo čime je pojačao pritisak na jedinice 32. divizije.

Zbog novonastale situacije 18. brigada je s lijevog krila obrane prebačena na centralni dio našeg dijela fronta.

Gonjenjem neprijatelja prema Pavlovcu nastala je praznina na odsjeku Velike Barne. Zbog toga je Brigada »Pavlek Miškina« iz Pavlovca prebačena u Veliku Barnu, a »Braća Radić« zauzela položaje u selu Grabovac.

U borbama od 13. do 20. januara 1945. godine na odsjeku 32. divizije gubici su: 24 poginula i 86 ranjenih.

Kod neprijatelja 95 poginulih i 168 ranjenih. Zarobljena su 3 vojnika i 1 oficir. Zaplijenjeno: 1 puškomitraljez, 1 šarac, 1 šmajser, 5 poluautomatskih pušaka, 22 puške, 9 sedala, 5 konja, nešto municije.

Gubici neprijatelja su mnogo veći nego što iskazuje u svojim izvještajima. U dnevnom »izvješću« od 22. 1. 1945. neprijatelj kaže:

> »U Podravini i jugozapadno od Virovitice odbijeni su svi neprijateljski protunapadaji. Neprijatelj je pretrpio gubitke od 108 poginulih pronađeno, a cieni se da su gubitci znatno veći.
> Naše borbene skupine ponovo su zauzele Čađavac (4 km s.i.V. Pisanice), koji je dan prije bio napušten. Vlastiti gubitci: 4 poginula i 21 ranjeno (3 častnika).«[137]

25. januara, Divizija povlači brigadu »Braća Radić« iz sela Grabovac u selo Krševine kao rezervu jer je prethodnog dana bila angažirala sve snage i ostala bez rezerve.

21. januara je na cijelom »Virovitičkom mostobranu« pojačana izviđačka aktivnost. Na bilogorskom odsjeku fronta 32. i 33. divizija zauzimaju položaje na liniji Grubišno Polje-Velika Barna-Gornja Kovačica (k. 176 - k. 220 - k. 208 - k. 227 - Turski Grobovi).

U toku noći na podravskom odsjeku fronta 36. divizija 12. korpusa probija se u Otrovanec, a 12. proleterska brigada zauzima Đuretinu. Neprijatelj se uporno branio.

22. januara 1945. godine na odsjeku fronta 32. divizije pojačano je izviđanje u pravcu Garešnice gdje su zapažene neprijateljske koncentracije i pokreti.

[137] **VII, Tom V, knj. 37, dok. 157, str 713.**

Na desnom krilu odsjeka obrane na sektoru Turski Grobovi - Bogaz, jedinice 36. divizije zauzimaju položaje i dio obrane na bilogorskom pravcu postaje čvršći.

23. januara u sumrak dijelovi 1. kozačke divizije napuštaju Grubišno Polje, Male i Velike Zdence i stižu u toku noći u Hercegovac. Povlače se i u pravcu Pavlovca i Garešnice.

24. januara u 7.30 sati neprijatelj nepoznate jačine počinje napad na lijevo krilo 32. divizije u dva pravca i to: Veliki Grđevac-Velika Barna i Mali Zdenci-Grubišno Polje. U napadu učestvuju dijelovi 1. Hudiv-a i dva puka 1. kozačke divizije. Neprijatelj je zauzeo zapadni dio Velike Barne, ali je Brigada »Pavlek Miškina« zadržala veći dio sela. Neprijatelj je zauzeo zapadni dio Velike Barne, ali je Brigada »Pavlek Miškina« zadržala veći dio sela. Neprijatelj je istovremeno uspio izbaciti Brigadu »Matija Gubec« iz južnog dijela Grubišnog Polja, pa ona zauzima položaje sjeveroistočno od sela.

Radi učvršćenja obrane i sadejstva sa snagama 33. divizije pomaknuta je Brigada »Braća Radić« iz sela Krševine na položaj Veliki Barnski Vinogradi. Popodne se neprijatelj snagama od dva puka 1. kozačke divizije naglo povukao iz sela Mali i Veliki Zdenci u pravcu sela Pavlovca iz nepoznatih razloga. Brigada »Matija Gubec« ponovo zaposjeda Grubišno Polje. U Velikoj Barni ostaje jedan bataljon brigade »Pavlek Miškina«, a Brigada se s ostalim snagama povlači na trig. 198 i kotu 141 Velika Peratovica.

U borbama je neprijatelj imao 32 mrtva i 65 ranjenih.

Gubici Brigade »Matija Gubec« 5 mrtvih i 6 ranjenih.

Brigada »Pavlek Miškina« 1 mrtav i 4 ranjena. Izgubljeno 3 puškomitraljeza i 8 pušaka.

25. januara na bilogorskom pravcu obrane smjenjuju se jedinice. 40. divizija preuzima položaje 33. divizije i 1. zagorske brigade.

33. divizija odlazi sa sektora u Grubišno Polje, a 1. zagorska brigada kao rezerva u Viroviticu i na proslavu prve godišnjice 10. korpusa »zagrebačkog« NOV i POJ.

Iz pravca Garešnice neprijatelj je pokrenuo jedinice 1. kozačke divizije nepoznate jačine prema Hercegovcu i Klokočevcu. Prilikom povlačenja iz Pavlovca u Veliki Grđevac postavio je osiguranje na mostu preko Česme.

Toga dana jedan bataljon Brodske brigade 12. divizije zaposjeda raskršće ceste Mali i Veliki Zdenci. Ostale jedinice zadržavaju ranije položaje.

26. januara oko 10 sati 100 ustaša zaposjeda selo Klokočevac, a nepoznatim snagama Kozačke divizije Hercegovac i Trnavu. Oko 200 neprijateljskih vojnika zaposjelo je željezničku stanicu Veliki Zdenci. Oko 100 neprijateljskih vojnika izviđalo je u pravcu Grbavac, a predvečer oko 40 konjanika, kozaka, prema selu Mali Zdenci.

Brigada »Braća Radić« i dalje je na položajima Veliki Barnski Vinogradi. Brigade »Pavlek Miškina« i »Matija Gubec« Velika Barna-Grubišno Polje. Bataljon Brodske brigade i dalje na raskršću ceste Mali i Veliki Zdenci. Dan je protekao u obostranoj izviđačkoj aktivnosti.

27. januara neprijatelj sa dva puka 2. kozačke divizije zaposjeda Male Zdence, a sa dva puka Dežanovac. Koncentrirao je jedinice planirajući prodor u pravcu Daruvarske kotline, koja je s Daruvarom bila slobodni teritorij. Jedinice i dalje na istim položajima.

28. januara, nakon pokreta neprijatelja u pravcu Daruvara, 33. divizija se sa sektora Šibenik upućuje preko Grubišnog Polja, Končanice i Hercegovca da udari u desni bok i pozadinu 1. Hudiv-a na prostoru Velika Pisanica-Be-

denička-Ribnjačka-Lasovac. Zbog novonastale situacije zadržana je na sektoru Končanica-Gornji Daruvar sa zadatkom da spriječi neprijateljsko nadiranje prema Daruvaru i aktivnim djelovanjem odbaci neprijatelja s tog pravca.

U toku tog dana 33. divizija imala je sukob s kozačkim jedinicama kod Končanice i kote 175 (2 km istočno od Brestovca). Ta borba je zadržala daljnje neprijateljsko nadiranje prema Daruvaru.

U 12 sati Brigada »Braća Radić« pomaknuta je u selo Rašenicu da bi odande djelovala u pravcu Končanice radi potpomaganja borbe 33. divizije. Brigada »Matija Gubec« u 21.00 sat vezuje neprijatelja napadom na Male Zdence, ali bezuspješno. Zbog jačine neprijateljskih snaga Brigada se povlači na svoje polazne položaje.

Brigada »Pavlek Miškina« zauzima položaje na liniji Mala Barna-V. Vinogradi. Gubici neprijatelja nepoznati. Vlastiti gubici 4 mrtva i 22 ranjena.

29. januara 1945. neprijatelj zadržava osvojene položaje. 40. divizija pokreće se u Grubišno Polje odakle se izvlače brigade »Braća Radić« i »Matija Gubec«.

29. januara 33. divizija na pravcu Daruvara energičnim protunapadom izbacuje neprijatelja iz Brestovca i kod sela Končanice desnom kolonom izbija na kotu 183 kod sredine samog sela. Uslijed jakoga neprijateljskog otpora njezino daljnje napredovanje je zadržano. Upornost obrane neprijatelja upozorava da će vjerojatno obuhvatom preko Daruvara pokušati prodor prema Virovitici.

32. divizija nakon premještanja brigada »Braća Radić« i »Matija Gubec« iz Grubišnog Polja zaposjeda liniju Brzaja-Zrinska-Mali Grđevac, rasporedivši se ovako:

Brigada »Pavlek Miškina« s Inžinjerijskim bataljonom u selo Brzaja, »Braća Radić« i 1. zagorska u selo Zrinska i na Bubanj, »Matija Gubec« u selo Gremušina, isturivši jedan bataljon u Mali Grđevac. Položaji su zauzeti u 6.00 sati 30. januara 1945. godine.

U toku dana 30. januara nije bilo nikakvih značajnih promjena.

31. januara neprijatelj počinje izvlačenje svojih snaga iz rajona Končanica-Veliki Zdenci-Pavlovac.

Jedinice Divizije na istim položajima. U 16.00 sati brigade »Braća Radić« i »Matija Gubec« dobivaju zadatak da napadnu neprijatelja u Velikom Grđevcu. Napad počinje u 22 sata. Neprijatelj je bio nadmoćniji i nije izbačen iz sela. Vlastiti gubici: 4 mrtva i 24 ranjena.

Uslijed povlačenja neprijatelja s tog dijela obrane, 33. divizija je upućena u rajon Drljanovac, Bulinac, Rača da iz pozadine napada 1. Hudiv u rajonu Velike Pisanice, Bedenik, Lasovac, a prema ranije utvrđenom planu.

Iz saslušanja zarobljenika utvrđeno je da su na prostoru Brestovac i Končanica operirale jedinice 2. sibirskog puka koji je došao iz pravca Garešnice, dok su 4. kubanski puk i dijelovi 1. donskog puka bili na prostoru Pavlovac-Veliki Grđevac.

Od 16. do 31. januara 1945. godine jedinice 10. korpusa (32, 33. divizija, 1. zagorska brigada i Moslavački partizanski odred) zadale su neprijatelju velike gubitke: ubijen 351 vojnik, ranjeno 630 i zarobljeno 5 neprijateljskih vojnika.

Zaplijenjeno 3 puškomitraljeza, 21 puška, jedan šmajser, jedan pištolj i 6.200 puščanih metaka.

[138] Poginuo je Šafranko Adam.

y lasmi guuici. poginuo /1, ranjeno 288, zarobljeno 19 i nestala 23 borca.

Izgubljeno je 15 puškomitraljeza, 69 pušaka, 5 šmajsera, 2 pištolja, koji su najvećim dijelom uništeni neprijateljskom artiljerijskom i minobacačkom vatrom.

Početkom februara 1945. godine na bilogorskom odsjeku obrane »Virovitičkog mostobrana« nije bilo bitnijih promjena. Izviđačkom aktivnosti i svakodnevnim napadima i protunapadima jedna i druga strana nastojale su poboljšati taktičke položaje obrane i dobiti na vremenu. Koncentracije neprijatelja, otkrivene ranije u širem rajonu Banove Jaruge i Garešnice, pojavljivale su se u borbama na pravcu Daruvar i Grubišno Polje. Pokreti i borbe dijelova 2. kozačke divizije najavljivali su početak izvođenja operativnog plana njemačkoga 69. rezervnog korpusa, tj. jačanja pravca Grubišno Polje-Daruvar radi zauzimanja Virovitice. Stoga je početkom mjeseca neprijatelj grupirao snage tako da je mogao prijeći u posljednju fazu napada za likvidaciju »Virovitičkog mostobrana«.

Na istočnom dijelu, na pravcu Virovitica-Osijek, otkriveni su dijelovi 297. njemačke pješadijske divizije, 7. SS divizije i »borbene skupine Fischer«, ojačane jednim pukom 11. poljske zrakoplovne divizije.

6. februara te su snage prešle u koncentrični napad na položaje jedinica 12. korpusa koje su na pravcu Virovitica-Osijek branile istočni odsjek »Virovitičkog mostobrana«.

Upravo je početak djelovanja te borbene skupine neprijatelja omeo operativni plan Štaba 10. korpusa da sa 33. divizijom u pozadini, na cesti Veliki Grđevac-Bjelovar, udari po neprijateljskim snagama koje su nastupale na pravcu Bjelovar-Grubišno Polje-Virovitica.

U toku 7. februara ni na jednom položaju 32. divizije i 1. zagorske brigade nije bilo promjena. Jedinice su uspješno branile svoje položaje, jer je neprijatelj prethodnih dana samo izviđao. Budući da je toga dana prodro u Podravsku Slatinu, Štab III armije naredio je da se divizije 12. korpusa povuku na područje užeg mostobrana i prebace na lijevu obalu Drave u Mađarsku, a jedinice 6. i 10. korpusa povuku u širi rajon ĐuloVac-Daruvar.

Jedinice Divizije i 1. zagorske brigade počele su uz zaštitne borbe izvlačenje toga dana u 18.00 sati.

Osjetivši da se jedinice izvlače s položaja neprijatelj je počeo vršiti pritisak tako da su brigade morale prihvatiti i jače zaštitničke borbe. Poginulo je 6 boraca, a 34 ih je ranjeno. 1 borac je nestao. Dva puškomitraljeza su uništena.

9. februara 1945. godine Brigada »Pavlek Miškina« zauzela je položaje Razbojište-sjeverni dio Velike Peratovice, 1. zagorska južni dio Velike Rakovice, »Matija Gubec« Veliku Dapčevicu i »Braća Radić« Malu Dapčevicu. Plan je bio da se jedinice s tih položaja povuku u l i sati. Uslijedilo je naređenje da Divizija jednom brigadom veže neprijatelja u Grubišnom Polju i sprečava ga da ometa izvlačenje iz borbe Divizije i snaga na tom pravcu. Neprijatelj odbacuje jedan bataljon 18. brigade i u 16 sati napada Brigadu »Braća Radić« kod Male Dapčevice. Poslije kratkotrajne borbe Brigada se povlači na južni dio Lončarice. Odavde počinje izvlačenje jedinica u pravcu Đulovac-Miletina-Bastaji. U 21.00 sat na čelu kolone 32. divizije kreće Brigada »Pavlek Miškina«, slijede 1. zagorska brigada, brigada »Matija Gubec«, a u zaštitnici brigada »Braća Radić«.

Gubici Divizije 6 ranjenih, 27 nestalih i izgubljena 4 puškomitraljeza.

10. februara 1945. godine izvlačenje se produžava. Brigada »Pavlek

Miškina« preuzima zaštitnicu. Uvečer istog dana sve jedinice su na sektoru Daruvara, na položajima: Brigada »Matija Gubec« Dežanovac, »Pavlek Miškina« Ivanovo Polje, »Braća Radić« Gornji Daruvar i 1. zagorska sjeverni dio Daruvara.

U 13 sati jedan neprijateljski avion bombardirao je kolonu 1. zagorske brigade u pokretu, u Vrijeski. Brigada je imala 8 mrtvih i 11 ranjenih.

11. februara ujutro neprijatelj je snažno napao na položaje 33. divizije na liniji Sveta Ana-kota 202-Čikušev Salaš. Štab 10. korpusa naređuje da se 1. zagorska brigada pomakne u Batinjane. Dijelovi 1. Hudiv-a zaposjednu položaje na Sv. Ani, na koti 202, koti 194. 1. zagorska brigada napada sa dva bataljona iz pravca Đurđička prema koti 194.

U prvom naletu je odbijena, imala je 4 mrtva i 7 ranjenih. Na ostalim položajima nije bilo promjena.

Tim borbama okončana je obrana »Virovitičkog mostobrana«.

POUKE I ISKUSTVA U BORBAMA NA »VIROVITIČKOM MOSTOBRANU«

Borbe 32. divizije na »Virovitičkom mostobranu« počele su forsiranjem rijeke Drave u vrlo teškim uvjetima. Divizija i njezina novoformirana brigada »Mihovil Pavlek Miškina« položili su borbeni ispit u izuzetno složenoj vojnoj situaciji nastaloj prodorom trupa Crvene armije u dolinu rijeke Drave. Široka rijeka, nedostatak sredstava i iskustva za forsiranje, na suprotnoj obali najokorjeliji izrodi vlastitog naroda, »Bela garda«. Na udaljenosti od 20km u trokutu Vizvar-Đekenješ-Koprivnica nalazilo se više od 30.000 njemačkih vojnika i jedinica »Crne legije«.

Stvaranje mostobrana i borbe takvog karaktera da su mogle i uništiti 32. diviziju vođene su odlučno i po svim pravilima suvremenog rata. Za borce i rukovodioce Divizije to je bila jedna od njihovih najtežih i najvećih bitaka. Oni su potvrdili svoj visoki moral, borbenost i spremnost na najveće žrtve.

32. divizija i 1. zagorska brigada su punih 60 dana, bez smjene i odmora, u vrlo teškim zimskim uvjetima, po snijegu i pri niskim temperaturama, neredovno hranjene i svakodnevno mijenjajući položaje ispred agresivnog neprijatelja, uspješno ratovale braneći »Virovitički mostobran«. Iako u neravnopravnom položaju u pitanju teškog oružja, bez podrške vlastite artiljerije (djelomično), tenkova i avijacije. Divizija i njezini borci i starješine vrlo brzo su se prilagodili uslovima borbe i dali veliki doprinos ukupnom uspjehu na »Virovitičkom mostobranu«. Uporno su branili pravce i zadržavali neprijatelja koji je žurio ovladati Viroviticom i presjeći veze 6. i 10. korpusa s oslobođenom Vojvodinom preko Mađarske.

Veliki gubici nisu ni jednog dana stavili na kušnju borbenu spremnost, znanje i odlučnost cjelokupnog kadra i boračkog sastava. Starješine su se prilagođavale frontalnim borbama i brzo shvaćale značenje dobrog sadejstva, organizacije veza i izviđanja.

U usporedbi s ranijim borbama štabovi brigada i bataljona pokazali su mnogo veću inicijativu spoznajući značenje pravovremenog otkrivanja i identificiranja neprijatelja.

Obrana je u pojedinim fazama imala karakter pozicione obrane, s iskopanim rovovima (Bubanj), ali je cjelokupni borački sastav znao vrlo brzo prelaziti iz obrane u napad. Nakon izgubljenih obrambenih položaja jedinice su odmah izvodile protunapade što je omogućilo da i gubici budu manji i da se borbena aktivnost i moral stalno jačaju.

U brojnim takvim situacijama odlučujući faktor borbene spremnosti i izdržljivosti boraca i rukovodilaca bio je visoki moral koji je, zahvaljujući velikom broju članova Komunističke partije i SKOJ-a, bio uvijek na visini zadataka i odgovornosti, koji su zahtijevali naprezanje često iznad ljudskih mogućnosti.

Borbe na »Virovitičkom mostobranu« vođene su u predvečerje završnih operacija za oslobođenje zemlje, pa je borcima ta činjenica bila poticaj da nastoje borbama u pozadini Srijemskog fronta zadržati što veći broj okupatorskih vojnika i spriječiti da se nekažnjeno izvuku iz Jugoslavije.

U dvomjesečnim borbama gubici Divizije bili su veliki, iako njihov apsolutni broj ne može biti utvrđen. Dokumenti koji su na raspolaganju istraživačima pokazuju: 165 mrtvih, 620 ranjenih, 173 nestala i 12 zarobljenih.[139]

Gubici koje je Divizija zadala neprijatelju: 393 mrtva, 1099 ranjenih i 15 zarobljenih.

14. BORBE 32. DIVIZIJE U DARUVARSKOJ KOTLINI
OBRANA DARUVARA

Od 12. do 20. februara 1945. godine

Sekc. Bjelovar, Đurđevac, Pakrac, Podravska Slatina 1:100.000

Ulazak neprijatelja u Viroviticu i napuštanje obrane »Virovitičkog mostobrana« nije značilo i prekid borbi 10. korpusa na prilazima Podravini iz pravca Grubišnog Polja preko Bastaja i ceste Daruvar-Suhopolje.

14. februara 1945. godine Štab 10. korpusa naređuje 32. i 33. diviziji da spriječe slobodno saobraćanje neprijatelja cestom Garešnica-Grubišno Polje-Bastaji i dalje prema dolini Drave.

32. divizija dobiva zadatak da sa 1. zagorskom brigadom bez jednog bataljona napadne neprijatelja na koti 202 i crkvici Sv. Ana i pošto ga likvidira produži opći napad na liniji most na Ilovi-Mala Maslenjača-Bastaji i uništi neprijateljska uporišta nad njima. Ostale snage Divizije da likvidiraju uporište u Maloj Maslenjači na dijelu komunikacije Bastaji-Rašenica i zauzmu most na Ilovi između Ivanova Sela i Male Maslenjače.

Jedinice 33. divizije da odbace neprijatelja s njegovih položaja na južnu stranu Ilove. U 24.00 sata da napadnu na Donju Rašenicu radi presijecanja i onemogućavanja saobraćaja na komunikaciji Ivanovo Selo-Grubišno Polje, sadejstvujući sa 32. divizijom u izvršenju njezina zadatka.

Opći napad određen je za 17 sati 14. februara 1945. godine.

U borbi za te položaje vrlo brzo se utvrdilo da jedinice nemaju dovoljno snage da uspješno likvidiraju neprijatelja. Premor od ranijih borbi bio je prevelik. Neprijatelj je svim raspoloživim i nadmoćnijim snagama na tom odsjeku grčevito branio svaku otpornu točku.

Prema procjenama štabova brigada neprijatelju su naneseni dosta teški gubici - 38 mrtvih i 68 ranjenih. 1. zagorska brigada imala je jednog mrtvog i 16 ranjenih boraca, a Brigada »Matija Gubec« 1 poginulog, tj. pomoćnika komesara bataljona Mikulu Mikuloša i 4 ranjena borca.

15. februara Divizija drži iste položaje. Neprijatelj je veoma aktivan.

[139] Ova je brojka poginulih zaista umanjena, jer je Redakcija u svojoj kartoteci evidentirala u borbama jedinica 32. divizije i 1. zagorske brigade na »Virovitičkom mostobranu« 231 poginulu drugaricu i druga. Samo 1. zagorska brigada izgubila je u jednomjesečnim borbama na Bubnju, oko Velike Pisanice i Zrinske gotovo jedan bataljon boraca i rukovodilaca. (Red.)

Divizija na istim položajima 16. februara otkriva da neprijatelj dovodi na položaje odmorene jedinice 21. puka 1. Hudiv-a. Štab Divizije ponovo dobiva zadatak od Štaba Korpusa da osvoji kotu 202 i Sv. Anu. Napada Brigada »Mihovil Pavlek Miškina« u 15.00 sati istim pravcima kao i prethodnog dana. Pješadija je s jurišnog odstojanja otpočela jaku minobacačku pripremu iz 16 teških minobacača. Zatim je povela vrlo žestoku borbu. Napad je uspio jer je bio dobro pripremljen, a borci i rukovodioci su pokazali dobru volju da pobijede neprijatelja, bez obzira na to što ga nisu izbacili sa svih položaja. Nakon nekoliko uzastopnih napada neprijatelj se i dalje održao na svojim položajima. Više nije imalo smisla napadati pa je Brigada iz borbe izvučena u 19.00 sati. Jedinice su se povukle na iste položaje. Ubijeno je oko 30 neprijateljskih vojnika, a 40 ranjeno. Zaplijenjena je 1 puška.

Gubici Brigade 4 mrtva, 26 ranjenih boraca, a 1 je nestao.

17. februara je Divizija na istim položajima i nema nikakvih promjena.

18. februara Stab 10. korpusa daje Diviziji zadatak da Brigadom »Brača Radić« zauzme položaje koje su držale jedinice 33. divizije: Cikošev Salaš, kotu 194. Te položaje zaposjela je 1. zagorska brigada u 5 sati ujutro. Kako je tada još bio mrak neprijatelj se uspio privući na jurišno odstojanje, iskoristiti trenutak smjenjivanja jedinica i snažnim napadom potisnuti 1. zagorsku brigadu.[140]

U isto vrijeme neprijatelj napada na kotu 227 i željezničku stanicu u Bastajama. Nakon jednosatne žestoke borbe jedinice su se povukle na južnu stranu potoka Durđička, kotu 135, i u pravcu Bubnja, kote 256 te sredinom sela Gornja Vrijeska prema koti 396. Neprijatelj je pojačavao pritisak i napad na desnom krilu obrane na Škodinovac i Vrijesku. Oko 11 sati u Štab Divizije stiže izvještaj da su jače kozačke snage prodrle u Donji Daruvar. Divizija dobiva zadatak da brani taj odsjek samo radi dobitka u vremenu i izvlačenja iz borbe 33. i 32. divizije koje su se našle u nepovoljnom položaju.

U 15.00 sati, nakon što se 33. divizija probila prema Moslavini, brigade su se izvukle iz borbe i rasporedile na novim položajima: »Braća Radić« u Vrbovcu, »Matija Gubec« i 1. zagorska brigada u Markovcu, »Pavlek Miškina« u istočnom dijelu Vrbovca. Dok su jedinice vodile zaštitničku borbu, neprijatelj je produžio napredovanje, upao u Daruvar i dalje ubrzano nastupao prema Batinjanima.

19. februara nakon što se Divizija izvukla iz borbe dobila je zadatak da se prikupi u rajonu Petrov Vrh, Vrani Kamen, Crni Vrh, odakle će nakon kraćeg odmora krenuti za Bilo-goru. 1. zajgorska brigada krenula je za Koreničane, a »Pavlek Miškina« u Potočane. Stab Divizije došao je u Koreničane. Neprijatelj se u Daruvaru zadržao u toku dana.

20. februara prebacile su se komore Divizije preko Vranog Kamena, što je bilo vrlo teško, jer je Divizija bila opterećena vrlo velikim brojem kola, a stoka je bila premorena. Poslije toga počelo je prebacivanje jedinica na Bilo-goru 20. februara u 14 sati. Istog dana neprijatelj sa tri kamiona stiže u Daruvar i jednu bojnu šalje prema Petrovom Vrhu gdje se sukobljava s Brigadom »Matija Gubec« iz zaštitnice Divizije. Vodeći zaštitničke borbe Brigada se postepeno povlačila na Bilo-goru. Nakon prelaska ceste Divizija se rasporedila ovako:

Brigada »Braća Radić« u Veliku Dapčevicu, »Matija Gubec« u Rastovac, »Pavlek Miškina« u Lončaricu i 1. zagorska u Veliku Peratovicu.

[140] U toj borbi poginuli su drugovi Crnčić Josip, Ek Vladimir, Tasić Ivan i Žukčić Stjepan.

Štab Divizije došao je u Lončaricu, a odatle po planu Štaba Korpusa produžio za Papuk.

Prije polaska s Vranog Kamena znalo se da neprijatelj napreduje od Zvečeva u pravcu Boraka i Zaile.

Na Bilo-gori jedinice su imale samo kraći odmor. Pripreme za pokret u Moslavinu odmah su započele.

15. OBRAMBENE BORBE U MOSLAVINI

Od 25. februara do 20. marta 1945. god. Sekc. Čazma i Bjelovar 1:100.000

S istočnog dijela Bilo-gore 32. divizija je 21. februara produžila pokret za Moslavinu. Više od 70 zaprežnih kola intendanture bojne komore reducirano je da bi se Divizija mogla što lakše kretati. Put je bio dug i naporan.

22. februara marš Divizije počeo je poslije podne i trajao čitavu noć. Borci su bili premoreni, a i stoka je teško slijedila kolonu. U zoru su bili na cilju. U toku pokreta nije bilo borbe.

Divizija se rasporedila ovako: 1. brigada u selu Mala Mlinska, 2. i 3. brigada u selu Kostanjevac, 4. brigada u Ruškovcu, Štab Divizije u Kostanjevcu.[141]

23. februara prije podne otkriven je pokret neprijateljskih snaga od Garešnice preko Hercegovca za Bjelovar. Njihove pobočnice sukobile su se s jedinicama 33. divizije u širem području Trnovitičkih Vinograda.

Toga dana primijećeni su pokreti jedinica 1. Hudiv-a, koje su ušle u sela Dražicu, Pavlovac, Ladislav, Orlovac, Hercegovac i Garešnicu. Ali već oko 10 sati vidjelo se da neprijateljske kolone produžavaju u pravcu Bjelovara.

25. februara 1945. dijelovi 1. Hudiv-a zadržali su se u Velikoj i Maloj Trnovitici gdje su prethodnog dana odbacili predstraže 33. divizije. Štab 10. korpusa naređuje da se jedinice 32. divizije pomaknu na prostore Gornje Narte, Štefanja, Zdenčeca i Siščana, s predstražama u Kabalu. U zoru je 3. brigada stigla u Zdenčec, 2. brigada u Siščane, 3. brigada u Staro Štefanje i 4. brigada u Gornju Nartu. Štab Divizije je u Štefanju.

Uvečer je primljen izvještaj da se neprijatelj iz Trnovitice povlači za Bjelovar. Štab 10. korpusa naređuje Štabu Divizije da 4. brigada sa dva bataljona postavi zasjedu kod sela Ždralovi. Bataljoni kreću u 19 sati. U selu Brezovcu nailaze na 200 ustaša i napadnu ih. Idućeg dana bataljoni su bili na svojim polaznim položajima. Nisu imali gubitaka.

Neprijatelj je imao oko 15 mrtvih i 10 ranjenih.

U Slavoniji borbe su se nastavile svom žestinom. Neprijatelj je zaposjeo sve komunikacije u dolini Save i Drave i u dolini Slavonske Požege.

26. februara na redu su aktivna izviđanja. Noću 26/27. stiže izvještaj u Štab Divizije da je 33. divizija zauzela Garešnicu i da se neprijatelj iz Grđevca i Pavlovca povlači za Bjelovar.

27. februara Divizija je na istim položajima. Na prostoru Stare i Nove Rače situacija nije jasna. Nije poznato da li je neprijatelj napustio taj sektor. Upućuje se u izviđanje jedan bataljon 1. brigade.

Tog dana je za popunu jedinica raspoređeno 90 Mađara, 31 Talijan i 1 Grk.[142] U toku 28. februara neprijatelj je napustio Novu Raču. U jedini-

[141] U daljnjem tekstu treba shvatiti daje 1. brigada zapravo Udarna brigada »Braća Radić«, 2. brigada je Brigada »Matija Gubec«, 3, brigada je Brigada »Mihovil Pavlek Miškina«, a 4. brigada je 1. zagorska udarna brigada.

[142] S Mađarima nije bilo lako, jer se nije znalo da li žele i treba li da ostanu u 32. diviziji, budući da su dovedeni iz Mađarske.

cama Divizije nekoliko dana su na dnevnom redu sastanci, analize i popuna novim borcima.

Zbog proslave Svjetskoga omladinskog dana 3. marta se jedinice premještaju: 1. brigada u Donju Nartu, 2. brigada u Siščane, Zdenčec i Kabal, 3. brigada u Paljevinu i 4. brigada u Laminae.[143]

Poslije podne 1. i 3. brigada kreću na zadatak. 1. brigada pojačana jednim bataljonom 2. brigade dobiva zadatak da uništi neprijatelja u Bulincu i Severinu gdje je, prema podacima, bilo oko 150 ustaša. 3. brigada u to vrijeme postavlja osiguranje prema Bjelovaru. Napad je predviđen za 3. marta u 21.00 sat. Međutim zbog sporosti Štaba 1. brigade počeo je u 24 sata.

Odmah je otkriveno da se neprijatelj povukao u Severin i tamo ojačao svoju posadu. Borba u Severinu trajala je do 6.00 sati 4. marta, kad je Brigadi naređeno povlačenje. Nisu postojali realni izgledi na uspjeh jer je neprijatelj bio nadmoćniji.

3. brigada je za vrijeme osiguranja zarobila 16 neprijateljskih vojnika i zaplijenila 4 puške.

Po izvršenom zadatku 1. brigada se povukla u Đurđic, a 3. brigada u Međuraću i u Nevinac.

U tim borbama brigade su imale 5 mrtvih i 28 ranjenih, te 14 nestalih boraca.

Poginuo je vodnik Ivan Hajetić i referent saniteta 3. bataljona 3. brigade Jakob Ciperman, te obavještajni oficir 2. bataljona Marko Mozera.

Jedinice koje su sačinjavale neprijateljsku posadu u Severinu pripadale su 1. Hudivu.

Gubici neprijatelja bili su 44 poginula i 80 ranjenih ustaša.

Borba je pokazala da su jedinice premorene uslijed dugotrajnih borbi na »Virovitičkom mostobranu« i da su borci i rukovodioci zasićeni stalnim pokretima i borbama.

Brigada »Matija Gubec« je za vrijeme napada na Severin davala osiguranje prema Bjelovaru rušeći most kod Rovišća.

Izviđački dijelovi 4. brigade uhvatili su jednog žandarmerijskog razvodnika iz Bjelovara. U Diviziju je došlo 140 novih vojnika.

7. marta 32. divizija se iz rajona Siščani, Štefanje, Narta prebacila u slijedeća mjesta:

1. brigada u Garešnicu da zatvara pravac od Banove Jaruge.

2. brigada ostala je u Gornjoj Narti da i dalje vrši pritisak prema Bjelovaru i iz tog pravca spriječi eventualni izlazak prema slobodnom teritoriju.

3. i 4. brigada krenule su za Veliki Grđevac i Gornju Kovačicu da ofenzivno djeluju prema Podravini.

Izviđanja i podaci dobiveni od zarobljenih žandara i ustaša upozorili su na pojačanu neprijateljsku aktivnost prema Moslavini.

8. marta 1945. pretpostavke o aktivnosti neprijatelja prema slobodnom teritoriju Moslavine bile su potvrđene. Neprijatelj je ujutro na nekoliko mjesta prešao rijeku Česmu i izbio na liniju Siščani-Blatnica-Gornja Narta -Kolarevo Selo. Bio je to početak nove ofenzive na Moslavinu, ali ona se nije očekivala, pa nisu bile na vrijeme poduzete ni odgovarajuće pripreme.

Štab'32. divizije prima naređenje Štaba 10. korpusa da 3. i 4. brigadu

[143] U Lamincu je 4. brigada (1. zagorska brigada) za svoje dvomjesečne borbe i obranu Bubnja proglašena udarnom brigadom.

vrati s Bilo-gore i usmjeri ih na treću neprijateljsku kolonu koja je nastupala na pravcu Korenovo-Narta.

2. brigada koja se našla na udaru tolikih snaga nije bila sposobna zadržati neprijatelja.

3. i 4. brigada trebale su zaobići neprijatelja i osujetiti njegove namjere. 3. brigada pravcem Kokinac-Kolarevo Selo-Narta, a 4. brigada Đurđic-Kolarevo Selo-Narta. Usiljenim maršem brigade su stigle oko 16 sati na položaje. Ali pri nailasku na otpor neprijatelja nisu mogle dalje. Nakon izviđanja izvršen je bez uspjeha napad u noći. 2. brigada nije mogla izdržati napade neprijatelja i ona se povukla u selo Šušnjare.

Jedna neprijateljska kolona nadirala je od Čazme u pravcu Samarice. Čazmu je neprijatelj prethodnih dana zauzeo bez borbe. Povučena je 1. brigada iz Garešnice, a u nju je ušla 2. brigada 33. divizije.

Divizija po zadatku zaposjeda liniju: Simljanica-Krivaja-Mladine-Lisičine. 3. brigada kotu 177. Lisičine. Kako je neprijatelj na kotu izbio prije Brigade, ona se povlači i zauzima položaje na lijevom krilu 1. brigade.

Prije smjene u Garešnici 1. brigada je vodila borbu s jakim neprijateljskim snagama (oko 800-1.000 vojnika). One su iz Vukovja preko Kaniške Ive krenule prema Garešnici gdje ih je sačekala 1. brigada na liniji kota 109-Ciglenica. Nakon sedmosatne borbe odbila ih je prema Kaniškoj Ivi.

Neprijatelj je imao 28 mrtvih i 42 ranjena vojnika.

Brzo prodiranje neprijatelja u unutrašnjost slobodnog teritorija navelo je Štab 10. korpusa da 10. 3. naredi premještanje jedinica 32. divizije radi organiziranjaupornijeobranenalinijiŠimljanica-Krivaja-trig.204-Lisičinek.177.

U l i sati neprijatelj je na čitavoj širini uspostavljene obrane počeo snažno napadati. Borba nije prestajala do 18.00 sati istog dana. Sutradan je nastavljena već u 07.00 sati i s malim prekidima trajala sve do 19 sati. U selu Samarici neprijatelj je potisnuo jedan bataljon 3. brigade OZNA-e (KNOJ). Zaprijetila je ozbiljna opasnost da neprijatelj prodre prema Podgariću, gdje se nalazila bolnica i glavna skladišta Moslavačkog područja. Zato je 2. bataljon 1. brigade protunapadom izbacio neprijatelja iz Samarice.

Koristeći se pošumljenim terenom neprijatelj je potisnuo 2. brigadu s položaja na koti 204-Mladine. Brigada se povlači i na sjevernom rubu sela Krivaje organizira obranu.

Toga dana neprijatelj ovladava linijom: Mladine-kota 204-Lisičine i tako stvara povoljne uslove za nove napade. Divizija je zaposjela novu liniju obrane: kota 176-Bela Zemlja-sjev. dio Šimljani-kota 182-kota 164.

Neprijatelj se vješto znao koristiti pošumljenim zemljištem i mrtvim kutovima i prisiliti Diviziju na povlačenje na nove položaje. 1. i 3. brigadu u Šimljansku šumu i 1.207m dalje na istok, 2. brigadu na Manduševac-Simljanski Lug, odakle se ubrzo povlači u divizijsku rezervu u rajon sjeverni dio Oštrog Zida-Krčevina, 4. brigadu u Rastovac-zap. dio Ruškovca.

11. marta neprijatelj i dalje napada. Samo u sjevernom dijelu Šimljanske šume ovladava položajima obrane Divizije. U borbi su zarobljena 2 ustaše, koji su dali korisne informacije da jedinice 1. HUDIV-a, 2. pukovnije PTS-a u noći 11/12. treba da budu izmijenjene novim i odmorenim snagama iz pozadine. Da bi neprijatelja preduhitrio, Štab Divizije naređuje protunapad svih jedinica u toku noći.

U zoru 12. marta 1. brigada iznenada napada na jednu bojnu u Šimljaniku. Nakon žestoke borbe izbacuje neprijatelja iz sela, nanosi mu osjetne gubitke i zarobljava 2 teška bacača mina i 2 radio-stanice.

Poslije toga Stab Divizije uvodi u borbu 2. brigadu koja sa dva bataljona,

nakon snažne minobacačke podrške, prodire u Šimljane. Naišavši na vrlo čvrst i snažan otpor ustaša, Brigada se sa 30 boraca izbačenih iz stroja povlači na nove položaje: Sečevina-sjeverni dio Šimljanika-Krčevine-k. 180-Trudovo Brdo.

Iz Samarice neprijatelj dovlači svježe snage na lijevo krilo Divizije uslijed čega 3. brigada zaposjeda položaje na koti 213-196.

13. marta neprijatelj nije nastupao. Povremeno je artiljerijskom i minobacačkom vatrom uznemiravao jedinice na položajima. 3. brigada dobiva zadatak da u sadejstvu s 2. brigadom 33. divizije protjera neprijatelja iz Šimljanika.

Privremeno zatišje na odsjeku obrane Divizije nije bilo slučajno. Neprijatelj je napredovao preko Kaluđerovog Groba i najozbiljnije ugrozio Podgarić, zauzevši kote 213 i 260, na kojima se spojio sa snagama koje su sa zapada nadirale u Podgarić.

Bilo je rizično napadati na Simljanik bez prethodnog zauzimanja kota 213, 255 i 260. Zato je 3. brigada sa dva bataljona napala kotu 260. Nakon nekoliko uzastopnih pokušaja morala je odustati, jer je već imala 50 boraca izbačenih iz stroja.

Dovlačenje novih snaga neprijatelja ispred položaja Divizije bio je predah pred odlučne napade ustaša koji su uslijedili 14. marta. Na svim točkama ispred linije obrane Divizije, potpomognut jakom artiljerijskom i minobacačkom vatrom, neprijatelj je uspio potisnuti 2. brigadu s položaja i ukliniti se u obrambene položaje Divizije. Obrana je postala slabija, a pravac prema Podgariću nije više bio čvrsto zatvoren i branjen. Sa zapadne strane kroz Moslavačku goru neprijatelj je zauzeo Humku trig. 489 i Garić-Grad, odbacivši bataljon 2. brigade 33. divizije. Put u Podgarić bio mu je otvoren. Tada Štab 10. korpusa naređuje da 32. divizija pod borbom napusti dotadašnje 1 zauzme nove položaje na liniji Rastovac-Kostanjevac, okrenute frontom prema zapadu. Jedan bataljon 2. brigade ostaje u Cukovcu da zajedno s 2. brigadom 33. divizije ugrožava neprijatelja s te strane.

4. brigada držala je položaje Gradina-Trudovo brdo i kod Rastovca imala je vezu s jedinicama 33. divizije. Zapadno od Kostanjevice i Velike Mlinske zaposjela je položaj 3. brigada. 1. brigada nalazila se u Pašijanu. Dok je neprijatelj pritiskao na položaje 4. brigade, 1. brigada dobiva zadatak da zaposjedne Trnovitičke Vinograde i osigura pozadinu 4. brigade. Iskoristivši šumu, nedovoljnu budnost i rastresitost položaja jedinica u obrani neprijatelj je napao na položaj 4. brigade i prisilio je da se povuče u Kostanjevac odakle se pod zaštitom mraka izvukla iz borbe. Budući da je neprijatelj ovladao Gradinom i Ploščić Vinogradima, Divizija se morala povući na liniju Hercegovac-Palešnik.

U neprekidnim borbama vođenim od početka ofenzive neprijatelja na Moslavinu, Divizija je imala 61 mrtvog, 293 ranjena i 39 nestalih boraca, te 2 zarobljena.

Poginuli su: Ignac Novosel, komesar čete, Ivan Hajdić i Vilim Maleši, komandiri četa, Zlatko Kletuš, komandant 1. bataljona u 4. udarnoj brigadi, Mima Požgaj, zamjenik referenta saniteta 3. bataljona 4. brigade, Fabijan Orešić, komandant 4. bataljona u 4. brigadi, Emil Mihić, komandir čete, Ljudevit Rudman, komesar bataljona i Ivan Piskač, komandant bataljona u 3. brigadi.[144]

[144] Od početka neprijateljske ofenzive na Moslavinu 23. veljače do 14. ožujka 1945. godine poginuli su u Udarnoj brigadi »Braća Radić«: Grošinić Nikola, Hodun Tomo, Maleži Ivan,

Ranjeno je oko M) rukovodilaca, komandira i komesara četa i komandanata i komesara bataljona te članova štabova.

Izgubljeno je 8 puškomitraljeza i 62 puške. Uništena su 2 puškomitraljeza i 11 pušaka. Utrošeno municije 318.800 metaka, 2.490 mina za teški minobacač, 1.000 mina za laki bacač, 74 mine za »John Buli« i 530 ručnih bombi.

Gubici neprijatelja u borbama s jedinicama 32. divizije bili su: 497 mrtvih, 691 ranjen i 7 zarobljenih. Zaplijenjeno je: 2 teška minobacača, 14 pušaka, 37.000 metaka, 157 mina za minobacače i 2 radio-stanice.

Ofenziva neprijatelja u Moslavini još nije bila završena, niti su divizije obrambenim bojevima uspjele stabilizirati obranu. Štab 10. korpusa 10. marta 1945. naređuje ofenzivno djelovanje u pozadini neprijateljske grupacije u Moslavini s osnovnim težištem na pravcu Bjelovara, iako u prethodnim obrambenim borbama jedinice Divizije nisu postigle značajnije rezultate.

U noći 15/16. marta 32. i 33. divizija sa Štabom Korpusa napuštaju Moslavinu i zadržavaju se na liniji Veliki Zdenci-Pavlovac.

32. divizija: 1. brigada kote 146-142; 2. brigada Velika Peratovica; 3. brigada zapadni dio u Velikim Zdencima, kote 142—121 i 4. brigada u Velikim Zdencima.

U tim rajonima brigade nisu imale značajnije borbene aktivnosti osim povremenih izviđanja. 17. marta 1. brigada je uključena u sastav 33. divizije koja je napadala na neprijateljska uporišta Prespa, Tomaš i Breg. Brigada je imala zadatak osiguranja prema Bjelovaru na liniji šuma Obršina i preko ceste do Dolina, s isturenim patrolama u Ždralovima. Kod Kokinca Brigada je vodila borbu s neprijateljem koji je krenuo u pomoć napadnutoj posadi u Prespi, ali je odbijen.

Brigada je imala 1 mrtvog. Pri povlačenju s noćnog osiguranja jednom je borcu ispala ručna granata na koju je nagazio konj i izazvao eksploziju od koje je bilo ranjeno 5 boraca.[146]

Poslije napada 33. divizije na Ravneš, Breg i Prespu neprijatelj nije mirovao. Štab 1. Hudiv-a 22. marta 1945. god. u Bjelovaru izdaje zapovijest da treba odbaciti snage 10. korpusa u pravcu Bjelovar-Hercegovac. Snagama »1. pukovnije PTS« i »1. pukovnije 5. ustaško-domobranske divizije« napada na jedinice 33. divizije u selu Pavlovac, Ladislav, Hercegovac i Trnava. »2. pukovnija PTS« napada pravcem željezničke stanice Zdenčec-Hercegovac, a »borbena skupina Schlacher (Brzi zdrug i Padobranski bataljon)« pravcem sela Kajgana-Tomašica-Klokočevac.

Vešligaj Alojz, Dolenec Ignac, Konjić Juraj, Petrina Franjo, Vrabec Slava i Vrban Valent; u Brigadi »Matija Gubec«: Karan Đuro, Keleček Ivan, Kos Drago, Mihić Emil, Novoselec Ignac, Perić Rudolf, Rudman Stanko i Zrinski Petar; u Brigadi »Mihovil Pavlek Miškina«: Balija Kuzman, Pavlović Dura, Hajetić Ivan, Priselec Tomo, Štih Franjo, Vuglek Franjo i Zlender Fanika; u 1. zagorskoj udarnoj brigadi: Dojčić Franjo, Horvatić Slavko, Cukovečki Ljudevit, Bukovec Mijo, Čuček Marko, Kalamić Stanko, Šančić Ivan, Orešić Ivan, Vincek Vid, Vukmanović Antun, Dimlić Savo, Edelinski Jakob, Gregurić Vinko, Blažić Stjepan, Jahić Salih, Kolečak Ivan, Krničar Stjepan, Marton Vilko, Oset Alojz, Antolić Ivan, Herak Zlatko, Ivanušec Mirko, Pogačić Stjepan, Santić Ivan, Halunić Slavko, Bjelovarski Stjepan, Horvat Antun, Litrić Damjan, Moguljak Vjekoslav, Ostenjak Ivan, Slamršćak Vinko, Vuzem Dragutin i Zvonar Rudolf.

"[5] T?g[a] dana poginuli su drugovi iz Brigade »Braća Radić«: Rabađija Stjepan, Rabađija Valent i Surbek Vjekoslav, a iz 1. zagorske udarne brigade: Gregorić Mirko, Kunjić Milan. Punjek Josip i Vincelj Stanko.

[146] Poginuo je Bogović Ivan.

U borbama 33. divizije s neprijateljm tokom 22. i 23. marta gubici su bili: 2 mrtva, 20 ranjenih, 11 nestalih i 3 zarobljena borca.[147]

Poslije te borbe Divizija se 25/26. marta premjestila u Veliku i Malu Bršljenicu sa zadatkom da 27/28. marta napadne neprijateljsko uporište Čazmu.

27. marta 33. divizija je bez uspjeha napala na Čazmu. Ubrzo se našla u operativnom okruženju koje je 28. marta već postalo kritično. Divizija se ipak uspjela iz Pobjenika i Vrtlinske probiti preko Česme u Dubravu. Na tom prostoru naišla je na neprijatelja koji je nastupao od Bjelovara u namjeri da je upravo tu okruži i dokraja uništi. Tada Štab 10. korpusa naređuje Štabu 33. divizije da jedinice vrati u Moslavinu na odsjeke Čazma-Bjelovar, između sela Draganac i Štefanje.

32. divizija istovremeno dobiva zadatak da na tom odsjeku prihvati jedinice 33. divizije u selu Siščani gdje će biti upućen jedan bataljon 3. brigade.

30. marta, kad su jedinice 33. divizije izbile na cestu Čazma-Bjelovar, 32. divizija nije osigurala prihvat, niti je bataljon 3. brigade stigao u Siščane.

Kad su jedinice 33. divizije bile na Česmi, njezina 1. i 2. brigada bile su u 04.00 sati 30. marta spremne da uđu u borbu ako 3. brigada ne zauzme Vagovinu i ne osigura prelaz. U 04.30 sati 30. marta Štab 10. korpusa javlja da je Štefanje slobodno. Bilo je već kasno, jer su 3. brigada 33. divizije i 1. brigada 32. divizije počele napad na Vagovinu, odnosno Draganac. 1. brigada 32. divizije nije izvela napad na Vagovinu nego je zauzela položaje Sv. Franjo Ksaver - kota 127 za obranu, a jedan bataljon je uputila prema Vagovini. U prvom napadu neprijatelj je kod Vagovine bio natjeran na povlačenje na dubinu od 500 metara, ostavljajući iza sebe 6 pušaka.

U 7 sati ujutro 30. marta ustaše su iz pravca Bojane preko šume Pijesak i cestom iz Vagovine počele nastupati. Nakon jednosatne uporne i žestoke borbe Brigada se morala povući. U povlačenju nije organizirala zaštitničku borbu i sredila jedinice kako bi uspješnije zadržavala napade neprijatelja i on je produžava goniti do sela Šušnjari i Križić.

U isto vrijeme dok se odvija akcija povezivanja jedinica dviju divizija, nezavisno od planirane koordinirane akcije izvlačenja 33. divizije, Štab 32. divizije naređuje 4. brigadi da jednim bataljonom osigura selo Štefanje, a s dva bataljona napadne neprijatelja u selu Donja Narta. Nartu su branile snage »4. bojne 24. pukovnije« iz sastava »borbene skupine Maričić«.[148]

Bataljoni 4. brigade krenuli su s linije k. 132 - Česma u napad uz podršku vatre minobacača i automatskog oružja 2. brigade 32. divizije iz sela Paljevine, otvarajući vatru po neprijateljskim položajima u sredini sela oko crkve. Oko 6.30 sati bataljoni su potisnuli neprijatelja oko 500 metara od crkve. Ustaše su uzvratile silovitim protunapadom i bataljoni su se neorganizirano počeli povlačiti preko šume Ravneš, trpeći osjetne gubitke.

Umorne i nesređene jedinice 4. brigade, vodeći zaštitničke borbe, povukle su se u Staru Ploščicu, Potok, u sjeverni dio sela Berek i na kotu 193.[149]

U iscrpljujućim i teškim borbama Divizija je imala velike gubitke, tako da je brojno stanje nekih četa bilo i do 10 boraca. Analiza upućuje na zaključak

[147] **U borbi Brigade »Mihovila Pavleka Miškine« kod Hercegovca poginuli su drugovi Kunović Milivoj, načelnik Štaba, i Petrovič Valent, borac.**
VII, Arhiv, reg. br. 24-30, k. 114 A.
U toj borbi poginuli su drugovi Kezerik Stevo, Markovič Stjepan, Rakiđa Stevo, Štefan Martin i Trknić Vlado.

da zbog nekoliko odluka Divizija nije u borbama u Moslavini postigla operativne i taktičke ciljeve za koje se Štab 10. korpusa opredijelio.

Prvo, od 10. decembra 1944. do konca februara 1945. godine Divizija vodi neprekidne borbe koje završavaju napuštanjem obrane »Virovitičkog mostobrana«.

Drugo, napustila je Daruvarsku kotlinu i upućena je u Moslavinu, u neprijateljski osinjak u kojem su ustaše bile osjetljive na svaku pojavu većih partizanskih jedinica kao što je divizija, kao da se zaboravilo da neprijatelj preko Moslavine i pruge i ceste Beograd-Zagreb postepeno izvlači svoje okupacione snage s Balkana i Jugoslavije.

U Moslavini 32. divizija nije mogla naći oazu mira za odmor. Tu je bilo oko 10.000 neprijateljskih vojnika učesnika operacije »Bergwind«, pod komandom komandanta 69. njemačkoga rezervnog korpusa. Operativne snage za izvođenje te operacije bile su jedinice »PTS, četiri borbene skupine: »Bjelovar«, »Gregurić«, »Schlacher« i još jedna manja«.[150] U njemačkim dokumentima ta se grupacija pominje i kao »borbena grupa Moškov«. Cilj takve grupacije bio je odbaciti snage 10. korpusa upravo iz Moslavine, jer je još u to vrijeme neprijatelj ozbiljno razmišljao o obrani na tzv. »Zvonimirovoj liniji« koja se pripremala na liniji r. Ilova, Čazma, Bjelovar, Kloštar Podravski-Drava.

Upućivanje 32. divizije u Moslavinu bilo je posljedica krive procjene operativne situacije i precijenjenosti borbene mogućnosti njezinih jedinica koje su poslije 70 dana neprekidnih borbi u zimskim uvjetima izmijenile preko 50% svoga boračkog i starješinskog sastava. Umjesto u Moslavinu Divizija se mogla uputiti na Bilo-goru, u širi rajon Grubišnog Polja, gdje je imala povoljnije uvjete za odmor i veću slobodu za manevar i operativno djelovanje prema neprijatelju. Njemački okupator nije se mirio, kao ranije, sa zadržavanjem jedinica 10. korpusa duž pruge i ceste Zagreb-Novska.

U Moslavini Divizija je prihvatila jednomjesečne iscrpljujuće borbe koje su najviše oslabile njezinu borbenu spremnost i udarnu moć. Zadatak joj je bio uporna obrana, ali budući da je neprijatelj imao izrazitu brojnu i tehničku premoć, čak četvorostruko veću, ne može se ta odluka pravdati nikakvim operativnim planovima 10. korpusa i 3. armije. To je bila kriva procjena vojnoobavještajne situacije i neelastična odluka Štaba 10. korpusa.

32. divizija ni u jednoj borbi u Moslavini nije porazila neprijatelja i natjerala ga na povlačenje. Odstupala je i trpjela gubitke, podnosila je velike fizičke napore, neredovito se hranila, ni jednu noć nije mirno prospavala, neprestano je bila u pokretu, ponekad i na desetke kilometara, i poslije njih započinjala borbu. Borci i štabovi, poslije iscrpljujućih borbi na »Virovitičkom mostobranu«, morali su gubiti elan, moral i volju za borbu.

Slično se događalo i 33. diviziji koja je nakon povlačenja 32. divizije odmah uletjela u borbe u Moslavini i još dobila zadatak da zauzme Čazmu. Poslije neuspjelog napada na Čazmu 33. divizija se našla u najtežem okruženju i bila je izložena ozbiljnoj opasnosti da bude uništena.

Borbe 32. i 33. divizije u martu 1945. u Moslavini mogle su ostaviti mnogo teže tragove na ukupnu borbenu sposobnost jedinica da moralno-politički faktor i visoka svijest cjelokupnog sastava nisu bili poticajna snaga u borbi za konačno oslobođenje zemlje.

[150] Arhiv VII, reg. br. 26-27, k. 114 A.

16. ZAVRŠNE OPERACIJE ZA OSLOBOĐENJE JUGOSLAVIJE

U vezi s operativnim planovima 3. armije JNA i situacijom stvorenom forsiranjem Drave od strane Nijemaca kod Donjeg Miholjca i Valpova, Štab 10. korpusa dobio je direktivu da 32. i 33. diviziju uputi na Bilo-goru.

Generalštab Jugoslavenske armije je depešom od 4. aprila 1945. godine naredio Glavnom štabu Hrvatske da aktivnost 6. korpusa počne usmjeravati prema Srijemskom frontu, a 10. korpus »zagrebački« da preuzme osiguranje i obranu širega daruvarskog područja i presiječe komunikaciju Virovitica -Koprivnica te spriječi prodiranje neprijatelja dolinom rijeke Drave.

Tako je 32. divizija (bez 3. brigade koja je ostala u Moslavini u rajonu Bereka) napustila Moslavinu i 3. aprila krenula prema zapadnoj i istočnoj Bilo-gori. Divizija se rasporedila: 1. udarna brigada u Velikoj Barni, 2. brigada u Grđevcu i 4. udarna brigada u Velikoj Jasenovači i u Grubišnom Polju.

Stab Divizije smjestio se u selu Velika Barna.

Jedinice su se 4. aprila premjestile: 1. udarna brigada u selo Zrinska da izviđa prema selu Turnašici i Velikoj i Maloj Črešnjevici u Podravini, 2. brigada u selu Bedenik i Bulincu, pravac izviđanja Bjelovar, preko Međurače i Đurđica da održava vezu s 3. brigadom u rajonu sela Berek i sa 4. brigadom u Gornjoj Kovačici.

4. aprila Štab 10. korpusa izdaje zapovijest da 32. i 33. divizija izbiju na komunikaciju Virovitica-Kloštar Podravski i likvidiraju neprijateljsko uporište Špišić Bukovicu u kojem se nalazila jedna četa SS policije, da izvrše diverziju na željezničkoj pruzi Virovitica-Đurđevac i aktivnim djelovanjem ometaju saobraćaj na komunikacijama od Virovitice prema Koprivnici.

Uslijed početka ofenzive Jugoslavenske armije na Srijemskom frontu Štab 10. korpusa mijenja prethodnu zapovijest i 5. aprila 1945. godine u 19.00 sati naređuje da 32. divizija 3. brigadu i dalje zadržava u Moslavini s istim zadatkom djelovanja na cesti Bjelovar-Čazma i osiguranja pravca prema Grubišnom Polju; 2. brigada da zatvara pravac Bedenik-Bulinac prema Bjelovaru i Zdencima i Grubišnom Polju; 1. udarna brigada da krene na prostor Đulavec-Pivnica gdje smjenjuje jedinice 18. brigade 40. divizije. Brigada maršira do Vrijeska, a zatim se ukrcava u vlak i prevozi do cilja. Zadatak je Brigade da zatvori pravac Suhopolje-Daruvar i svojim aktivnostima kontrolira dio podravske ravnice s posebnim osvrtom na njezine komunikacije. U izvršenju svog zadatka Brigada se povezuje sa jedinicama 6. korpusa u rajonu Voćin i Čeralije. 4. udarna brigada zadržava se u rezervi u Velikim Zdencima.

33. divizija sa svojim brigadama prikuplja se u širem rajonu Daruvara da obrani taj dio slobodnog teritorija iz pravca Novske i Banove Jaruge.

Nakon proboja Srijemskog fronta 12. aprila 1945. godine neprijatelj se sa svojim jedinicama povlačio dolinom rijeke Drave. Od jedinica koje su se nalazile na tom pravcu zahtijevala se izrada protutenkovskih prepreka i utvrđivanje položaja za obranu po dubini, kako bi se dobrim zaprečavanjem i aktivnom obranom neprijatelj što dulje zadržavao i lakše uništavao prilikom napuštanja i povlačenja iz naše zemlje.

U skladu s općom ofenzivom JA 3. armija dobiva zadatak da glavnim snagama forsira rijeku Dravu, a manjim Dunav, da razbije neprijateljsku obranu u rajonu Valpovo-Osijek, potom da produži nadiranje prema jugoistoku. Obuhvatom s istoka i juga trebalo je da oslobodi Osijek. Brzim prodorom na liniji Vinkovci-Stari Mikanovci trebalo je da se poveže s lijevim

krilom 1. armije, a na prostoru Osijeka i Vukovara i s njezinim desnim krilom.

Komandant 3. ukrajinskog fronta CA maršal Tolbuhin 7. aprila 1945. godine izdaje komandantu 1. bugarske armije zapovijest koju Generalštab JA depešom od 7. aprila prenosi Štabu 3. armije. U njoj se kaže:

> »8. na 9. aprila 1945. jedinice XII Korpusa III Jugoslavenske armije (radi se o III armiji, pošto je štab XII Korpusa rasformiran, prim, red.) forsirat će rijeku Dravu istočno od Torjanci i dalje nastupati uzvodno desnom obalom rijeke Drave u pravcu zapada.«[151]

11. aprila 1945. godine u 23.00 sata 16, 36. i 51. divizija počinju forsirati rijeku Dravu, stvaraju mostobrane i postupaju prema zapovijesti štaba 3. armije.

Nakon uspjeha postignutog u započetoj operaciji forsiranja rijeke Drave Štab 3. armije - 18. aprila 1945. godine - izdaje zapovijest za produžetak napada na pravcu Podravska Slatina-Daruvarski Pakrac, naglašavajući da će glavne snage produžiti energično nadiranje prema Bjelovaru i Varaždinu.

U to vrijeme se 32. divizija nalazila i dalje u širem rajonu jugoistočno od Bjelovara.

Štab 10. korpusa prima depešu iz Štaba 3. armije da s jednom divizijom treba da se postavi na centralni pravac prema Bjelovaru i pojačano izviđa Bjelovar i pravac Ivanić-Grad-Banova Jaruga. Nakon približavanja 36. i 51. divizije Virovitici, treba da bočno napada Viroviticu sa sjeveroistočnog pravca da presiječe odstupnicu neprijatelju iz Virovitice prema Koprivnici. Noću 17/18. aprila 32. divizija se pokreće iz rajona Berek, Bulinac, Veliki Grđevac, Grubišno Polje na područje Hum, Voćin, Čeralije, Balinci. U tom rajonu uspostavlja vezu i sadejstvo s jedinicama 16. i 36. divizije.

Štab 32. divizije, koji je bio u Voćinu, 19. aprila 1945. godine uspostavlja vezu sa 16. divizijom i osniva zajednički operativni štab koji je izdao zapovijest za napad na Podravsku Slatinu i Bukovicu. Iz te zapovijesti 1. i 2. brigada 32. divizije dobivaju zadatak da se na prostoru Mikleuš angažiraju da operacija Podravska Slatina-Sladojevci bude što uspješnija.

1. brigada se sa svim raspoloživim snagama postavlja na liniji Bezimenog Otoka, presijecajući komunikaciju između Bukovice i Kozica. 2. brigada prelazi u opću rezervu u selu Ivanić-Breg.

Uspostavljanjem veze i sadejstva s jedinicama 16, 36. i 51. divizije i 32. divizija počela je borbu za konačno oslobođenje domovine.

BORBE U SLAVONIJI

20.-25. aprila 1945. Sekc. Podravska Slatina 1:100.000

Uslijed pritiska 1. i 2. brigade 32. divizije i napada na otporne točke, neprijatelj se u toku noći 19/20. povukao iz Četekovca za Čojluk. Brigade su zatim dobile zadatak da napadnu neprijatelja u Čorugu i Sadovu, nakon toga da se spuste u Aleksandrovac i odsijeku ga u Mikleušu, kako bi olakšale napredovanje jedinica 3. armije koje su forsirale Dravu i preko novoga dravskog kanala nastupale u pravcu Podravske Slatine.

Nakon dvosatne borbe brigade su protjerale neprijatelja iz Čoruga, zaplijenivši dva puškomitraljeza. Potom je 2. brigada napredovala prema

[151] **A VII, reg. br. 2-2, k. 44.**

Mikleušu - gdje je u 14.00 sati 20. aprila 1945. godine zajedno sa 6. brigadom 36. divizije upala u uporište i počela bitku. Bez jačeg otpora neprijatelj se brzo povukao iz Mikleuša.

1. udarna brigada je u napadu na Sadovo naišla na novi jači neprijateljski otpor. Oko 12.00 sati Brigada je ponovljenim jurišem savladala neprijatelja u Sadovu, ali otporne točke na koti 194 neprijatelj je uporno branio. U 14 sati zauzeta je i kota 194. Nakon toga jedinice Brigade odmah su krenule uz potok Dabrovinu prema cesti da odsijeku neprijatelja u Aleksandrovcu. Lijevo od Brigade nalazila se 5. brigada 16. udarne divizije, koja se žestoko borila za Bukovicu.

3. i 4. brigada 32. divizije nalaze se u rajonu Cabuna da bi napale neprijatelja koji se cestom povlačio prema zapadu, u pravcu Podravske Slatine i Virovitice.

Pošto su 1. i 2. brigada uspješno izvršile zadatak, 32. divizija dobiva naređenje da se izvlači s podravske komunikacije i rasporedi na prostoru: Kusonje, Lukovac, Stara Voda, Hum-Varoš.

Jedinice 32. divizije izgubile su: 26 mrtvih, medu kojima i zamjenika komandanta bataljona, zastavnika Stjepana Kuštera. Ranjeno je 135 boraca i nestalo 11.

Gubici neprijatelja: 145 mrtvih i 200 ranjenih. Zarobljeno 7 neprijateljskih podoficira i vojnika. Zaplijenjeno 6 puškomitraljeza, 2 šmajsera, 20 pušaka, 11.000 metaka, 2 telefona, 6 km kabla i razne druge spreme.

Dok su jedinice bile u pokretu na svoj novi prostor, Štab 10. korpusa naređuje da se jednom brigadom sadejstvuje sa 16. i 36. divizijom iste večeri u napadu na Podravsku Slatinu, a ostalim snagama da se odsijeca neprijatelju povlačenje od Sladojevaca i Bukovlja.

Napad na Podravsku Slatinu izvršen je 20. aprila u 19.00 sati. Nakon kraće borbe otpor je brzo savladan, jer se neprijatelj već počeo izvlačiti, a borbu su prihvatili samo njegovi zaštitni dijelovi.

3. brigada 32. divizije, koja je napadala Sladojevce, napala je položaje neprijatelja južno od Kupresa (k. 207). Iste noći likvidiran je neprijatelj u Bukovici. Sadejstvo 1. brigade s jedinicama 16. divizije nije na vrijeme bilo uspostavljeno, jer je Brigada pet sati kasnila, što je omogućilo neprijatelju da se izvuče iz Podravske Slatine s manjim gubicima.

2. brigada je bila u rezervi u Brijegu i nije imala borbi.

Neprijatelj je u toku dana sa glavnim snagama napustio Podravsku Slatinu, ostavljajući samo zaštitne dijelove da vode kratkotrajne borbe, tako da je Podravska Slatina zauzeta gotovo bez borbe.

Nakon oslobođenja Podravske Slatine 32. divizija je krenula u nove prostore: Kusonje, Bukovac-Hum-Varoš, a Štab 32. divizije premjestio se iz Čeralija u Slane Vode.

21. aprila nije bilo značajnijih promjena na sektoru borbe.

Među poginulim borcima toga dana bili su komesar čete Vlado Bosiljevac i komandiri četa Valent Husnjak i Valent Erdeljac.[152]

Depešom upućenom Generalštabu JA 20. aprila 1945. godine o borbama 16. i 32. divizije u rajonu Mikleuša i Podravske Slatine, Štab 3. armije izvještava da su u toku noći 21/22. 4. 45. nastavljene žestoke borbe sa dvije njemačke divizije i III lovačkim ojačanim pukom 11. zrakoplovne divizije, koji uporno brane zapadnu obalu novoga dravskog kanala i Voćin potoka, da je na više mjesta došlo do borbe prsa u prsa, da su se jedinice 3. armije

[152] Poginuli su i Grbović Janko, Kušter Stjepan, Marčinko Ivan i Vunetić Vera.

istočno od sela Mikleuša prebacile preko Voćinske rijeke i zauzele šumu Petrovac i na području sela Dobrovića i Adolfovca uspostavile mostobran preko Voćin potoka. Uz to se još kaže da se u ovoj fazi ofenzive vidi da neprijatelj još pruža otpor sa svježim snagama nastojeći da na liniji Feričanci -Viljevo, a potom na liniji Mikleuš-novi dravski kanal, zaustavi prodor Armije u dolinu Podravine.

Procjenom situacije brzo je uočeno da neprijatelj svoju obranu u Podravini postavlja - uglavnom - duž glavne komunikacije i rijeke Drave. Reagiralo se pravilnim grupiranjem jedinica kojima su dane upute da se u borbama s takvim neprijateljem i njegovom obranom više koriste manevrom. Zahvaljujući manevru i obuhvatima za vrlo kratko vrijeme potisnute su jake neprijateljske snage od Našica u pravcu Virovitice i naneseni su im veliki gubici.

Nakon oslobođenja Podravske Slatine, Mikleuša, Donje Bukovice i drugih naseljenih mjesta Štab 3. armije 21. aprila 1945. u 10.00 sati izdaje zapovijest:

> »U duhu osnovnog zadatka, naša Armija produžit će brzo nastupanje ka zapadu sa neposrednim ciljem ovlađivanja Viroviticom i izbijanja do linije Đurđevac-Bjelovar.«[153]

Istog dana u 21.00 sat Štab 10. korpusa izdaje svoju zapovijest str. pov. br. 42 u kojoj, uz ostalo, kaže:

> »Naš korpus ima zadatak da u sadejstvu sa jedinicama XII korpusa likvidira Suhopolje i Viroviticu.
>
> Prema poslednjim podacima, neprijatelj drži kao stalnu posadu u Virovitici jednu bojnu ustaša i delove 5. Donskog puka. Verovatno je, da je tokom zadnjih dana pridošlo nešto neprijateljskih snaga sa istoka. Pored toga zaštitni neprijateljski delovi drže liniju: Radotić (k. 238), S.Jasenik, tromeđa-Golo Brdo-Sv. Đurađ-Sv. Trojstvo.«[154]

32. divizija prema toj zapovijesti ima zadatak da

> »u sadejstvu sa 36. divizijom likvidira Suhopolje, a potom da se sa manjim delom snaga zaštiti sa pravca Cabune, ukoliko do tog vremena cela komunikacija Slatina-Cabuna ne bi po 36. diviziji bila očišćena od neprijatelja, a masom divizije da napadne Viroviticu sa istočne strane.
>
> Sa jednom brigadom smeniće 22. ov. m. do 4 sata jedinice 16. divizije na položajima južno od s. Žubrice i Pčelica.
>
> Napad na Suhopolje izvršiće divizija sa tri brigade, a jednu brigadu uputiće u korpusnu rezervu na raskrsnici puteva kod ribnjaka, 2,5km j.ist. od naslova »Tromeđak« tako, da ista do 20 časova 22. ov.m. bude na svome mjestu.
>
> Štab divizije pri napadu na Suhopolje (u) s. Suhop. Borovo (južne kuće u blizini k. 202), a potom po potrebi.
>
> Desno održavati vezu sa 36. a levo sa 16. divizijom.
>
> Početak napada 22. ov. m. u 21 čas.«[155]

Slijedom zapovijesti, tok borbe razvijao se ovako: 22. aprila poslije pola noći 1. udarna brigada odlazi da smijeni jedinice 36. divizije na položajima Pčelić-Zubrica. Smijenile su se u 4.15 sati. Te noći 32. divizija dobiva

[153] **VII, Tom XI, knj. 3, dok. 60, str. 308.**
[154] **VII, Tom XI, knj. 3, dok. 61, str. 312-313.**
[155] **VII, Tom XI, knj. 3, dok. 61, str. 313.**

zadatak da likvidira Suhopolje, a potom da krene prema Virovitici. To povjerava 1. udarnoj brigadi. Ona uspješno razbija neprijatelja južno od Suhopolja. Za sam napad na Suhopolje određene su 3. i 4. udarna brigada s tim da 2. brigada bude u korpusnoj rezervi.

Međutim, situacija se znatno promijenila s obzirom na to da je neprijatelj držao Pčelić, Borovo i Suhopolje mnogo jačim snagama nego što se pretpostavljalo. U toku dana 1. udarna brigada vodi borbu do sumraka da bi osvojila Pčelić i Borovo, ali bez uspjeha. Napad ponavlja popodne i navečer, opet bez uspjeha.

U toku dana jedinice 32. divizije zauzimaju Cabunu. Situacija se počinje mijenjati, jer je 36. divizija produžila svoje nastupanje podravskim komunikacijama. Uslijed toga 2. brigada, koja je imala zadatak napasti neprijatelja sa sjeverne i sjeveroistočne strane Suhopolja, povučena je u rezervu. Tada dobiva zadatak da krene zapadno od Suhopolja i odsiječe neprijatelja od Virovitice. Neprijatelj je u Pčeliću i Borovu i dalje pružao žilavi otpor.

23. aprila u 16.45 sati ponovljen je napad na Pčelić 1. i 2. brigadom, dok je 4. udarna blokirala Borovo. Odmah se u napadu na Borovo osjetilo da je otpor neprijatelja oslabio. Nakon jednosatne borbe 4. udarna brigada zauzima Borovo, što je znatno poboljšalo situaciju za aktivnosti 32. divizije. 1. i 2. brigada još su oko sat i pol vodile ogorčenu borbu s neprijateljem u Pčeliću i konačno uspjele izbaciti ga iz tih položaja. Nakon toga neprijatelj se povlači iz Suhopolja.

Obilazeći položaje 4. udarne brigade kod Pčelića smrtno je ranjen komandant Divizije major Petar Biškup Veno. Ranjen je i zamjenik komandanta 2. brigade kapetan Ilija Strika.

U tim borbama gubici neprijatelja bili su: 90 ubijenih, 235 ranjenih, zarobljena dva njemačka podoficira i 4 vojnika (kozaka), zaplijenjena 2 puškomitraljeza i jedan šmajser.

Gubici Divizije: 31 poginuli, 115 ranjenih boraca. Izgubljen 1 puškomitraljez.

Uslijed rasterećenja pritiska jedinica 3. armije u Podravini tih dana neprijatelj je pokrenuo jače snage 1. Hudiv-a i »5. ustaško-domobranske divizije« na pravac Pavlovac, Velika Pisanica, Bačkovica, radi rasterećenja Virovitice. Iz Banove Jaruge je 181. njemačka divizija doprla do Garešnice, a zatim manjim snagama produžila do rijeke Ilove i dalje prema Sokolovcu.

U Velikoj Pisanici neprijatelj se ukopao frontom prema Bubnju.

Štab 10. korpusa, depešom br. 208 od 23. aprila, izvještava Štab 3. armije da su snage »5. ustaško-domobranske divizije« iz Bjelovara izbile na liniju Velika i Mala Pisanica-Drljanovac i u sela Nova Rača, Međuraća i Mala Ploščica; da iz Podravine preko sela Bačkovice i Ribnjačke nastupaju neprijateljske snage neutvrđene jačine prema Velikoj i Maloj Pisanici, te da neprijatelj, po svemu sudeći, namjerava nastupati prema Bubnju.

U toj situaciji 12. divizija dobiva naređenje da iz Daruvara odmah krene preko Grubišnog Polja u pravcu Velikog Grđevca, radi napada i odbacivanja neprijatelja na zapad.

Štab 10. korpusa 3. armije depešom 217 od 24. aprila 1945. obavještava 3. armiju:

- da je toga dana ujutro neprijatelj počeo dovlačiti pješadiju i konjicu kod Pitomače i Špišić Bukovice, gdje se prikupilo oko 1.000 vojnika; da se u vezi s nastupanjem jačih snaga neprijatelja iz Bjelovara i Međuraće pretpostavlja da on namjerava sprečavati tempo napada 3. armije na Bilogori. Zatim, da 32. diviziju povlači sa sadašnjeg položaja i premješta je na

lijevo krilo 33. divizije u rajonu sela Gakova, Cremušine, Šibenika i Zrinske, čime se povezuje s desnim krilom 12. udarne divizije, koja također izbija na tu zadanu liniju.

Nakon protjerivanja neprijatelja iz Pčelica i Borova jedinice 32. divizije 24. aprila zanoćile su u istim mjestima. 3. i 6. brigada 36. divizije krenule su za Suhopolje.

U toku poslijepodneva jedinice su se sređivale i odmarale. Štab 33. divizije priprema pokret Divizije u pravcu Lončarice. U Lugarnici na jezeru generalmajor Mato Jerković, komandant 10. korpusa, informira Štab Divizije o novonastaloj situaciji. Poslije pogibije Petra Biskupa Vene dužnost komandanta 32. divizije preuzima Bogdan Jovanović.

Mato Jerković, među ostalim, potvrđuje da se primjećuju pokreti neprijatelja prema istočnoj Bilo-gori i Podravini snagama 1. Hudiv-a iz dva pravca: komunikacijom Bjelovar i preko Pisanice-Gornje Kovačice-Zrinske gdje su izbili njegovi prednji dijelovi. Neprijateljske snage i dalje prodiru od Garešnice preko Hercegovca do Zdenaca - gdje su primijećeni požari. Očigledno neprijatelj želi uspostaviti front na liniji Barč-Virovitica-Lončarica-Grubišno Polje-Garešnica. O takvoj zamisli govori i zarobljeni njemački pukovnik.

U vezi s napadom na Viroviticu dvije brigade 32. divizije posjedaju položaje na liniji: k. 239 - sjeverozapadni rub sela Topolovica, k. 162 - gdje uspostavljaju sadejstvo sa 12. proleterskom brigadom 12. divizije, koja drži položaje u Velikoj Barni. Time se želi predusresti neprijateljska namjera i ukliniti se što dublje u njegov raspored obrane, te odatle razvijati napad.

Odmah po dolasku na Bilo-goru, 2. brigada počinje napad iz Jasenika prema Zidinama. 16. i 33. divizija protunapadima vraćaju izgubljene položaje, pa se 2. udarna brigada određuje u rezervu s tim da jedan bataljon zaposjedne položaje u Velikim Barnskim Vinogradima.

Štab Divizije premješta se u Gakovo.

Glavne snage 1. Hudiv-a i »5. ustaško-domobranske divizije« uspjele su potisnuti 12. udarnu diviziju na liniju Kovačević Brdo—Centar-Velika Barna -Krševine-Raskršće u Grubišnom Polju.

Neprijatelj se u Virovitici uporno branio. Dobio je i pojačanje iz Pitomače. Jedinice koje su napadale postigle su samo lokalne uspjehe. U toku 25. aprila 1945. godine borba za Viroviticu žestoko se rasplamsala uslijed bočnog napada s juga i frontalnog napada s linije Drava-Dijelka-Rezovac. Na toj liniji, uprkos grčevitoj obrani neprijatelja, jedinice probijaju položaje do mraka i zauzimaju Lukački Budrovac, Brezovo Polje-Gornje Bazje, Kurajovac, Dijelka, Ada, Terezino Polje i Zrinj. Poslije toga neprijatelj brzo napušta Viroviticu i užurbano se povlači u Pitomaču. Padom mraka jedinice 36. divizije su jurišom i kraćim uličnim borbama oslobodile grad.

Gubitak Virovitice stajao je neprijatelja 61 mrtvog, 115 ranjenih i 2 zarobljena. Njihove jedinice, koje su 16. i 36. divizija gonile u stopu, odstupile su na ranije pripremljenu obrambenu liniju: Drava-Stari Gradac -Radotić (k. 238) - Bogaz - (k. 228) - sela Brzaja-Zrinska-Barna-Grubišno Polje i prema 1. armiji na rijeci Ilovi.

Duž čitave te linije neprijatelj je snagama 1. HUDIV-a i »5. ustaško--domobranske divizije« pokušavao zadržati daljnje napredovanje 3. armije.

GREBENOM BILO-GORE U SUSRET POBJEDI

25. aprila - 7. maja 1945. god. Sekc. Bjelovar, Đurđevac, Čakovec 1:100.000

Jedinice 32. divizije su 25. aprila 1945. posjedale određene položaje i odmah se počele utvrđivati. Oko 10 sati 3. brigada izvještava Štab Divizije u selu Topolovica da neprijatelj jačim snagama kreće od Špišić Bukovice u pravcu njihovih položaja. Jedinice su se odmah prerasporedile i 3. brigada svoje položaje na koti 203 predaje 1. brigadi 33. divizije. Neprijatelj je produžio nadiranje na kotu 203. Nakon jednosatne borbe zauzeo je taj položaj i odbacio 1. brigadu 33. divizije. Izvršenje odmah protunapad koji je nakon kratke i žestoke borbe uspio. Položaj na koti je ponovo uspostavljen za obranu.

Manjim dijelovima nastavljeno je gonjenje neprijatelja.

2. brigada sa dva bataljona izbija preko kote 239 na kotu 215 radi obuhvata neprijatelja, ali se on bio već povukao. Brigada izbija na Zidine. Predveče 1. brigada dobiva zadatak da likvidira neprijatelja u Malom Grdevcu. Napad počinje u 23.25 sati. U Grdevcu se nalazila 1. i 3. satnija 2. bojne 5. ustaške divizije. Nakon dva i pol sata borbe otpor ustaša je savladan. Na mjestu borbe nađeno je 15 ubijenih ustaša, dva su zarobljena, zaplijenjena su 2 mitraljeza i nešto municije.

Gubici Brigade: 4 ranjena.

Tim uspjehom i prodorom jedinica 32. divizije stvorena je mogućnost da 2. brigada (s kote 228 i trigonometra 323) i 4. udarna brigada (s trigonometra 323 - kota 295), 1. udarna brigada (s kote 195 i isključni dio Malog Grđevca) zaštite svoje položaje od neprijateljskih jedinica.

26. aprila u 10.30 sati štab 3. armije naređuje da 10. korpus

> »sa svim svojim snagama napada neprijatelja opštim pravcem grebena Bilogore šireći se u desno do LI divizije, a u levo 1-2km južno od same linije grebena. Na taj način ima se ostvariti brzo prodiranje samim grebenom neovisno od situacije levo i desno, da bi se tako koristeći dominantan teren, ugrožavale neprijateljske snage koje se nalaze u prostoru glavnih komunikacija ka Križevcima i Bjelovaru i time obuhvatale. Po stepenu samog prodiranja grebenom zabacuje izvestan deo snaga bočno sa kojima likvidira uporišta koja bi zadržavala nastupanje levog krila LI divizije, a to čini prema potrebi i u levo (južno)«.[156]

Toga dana, 26. aprila ujutro, na položajima jedinica 32. divizije nije bilo naročitih promjena. Poslije podne, u skladu sa zadatkom koji je Korpus zadao Diviziji, ona pokreće svoje desno krilo na zapad, zauzima kotu 224, približava se Brzaji i koti 204. Ostali položaji ostaju neizmijenjeni.

2. brigada u 16.00 sati dobiva zadatak da napadne neprijatelja u Brzaji i što prije ovlada tim položajima. Napad počinje 27. aprila u 3.15 sati. Toliko vremena je prošlo jer se Štab Brigade nije mogao brzo odlučiti kako izvesti napad. Neprijatelj je nakon kraćeg otpora pobjegao u pravcu sela Kruškovca i Javorovca.

3. brigada je ovladala Brzajom i potom kotom 204. Neprijatelj koji se iz Brzaje povukao prema sjeveru zauzeo je položaje za obranu između kote 224 i kote 228 (Bogaz). Preko kote 228 nije se mogao povući, jer su je zaposjele jedinice 33. divizije.

[156] **VII, Tom XI, knj. 3, dok. 77, str. 370.**

i 6 ranjenih boraca.

Istog dana ujutro dvije brigade 16. divizije preuzele su položaje na liniji: Trig (k. 232)-k. 195 -Mali Grđevac. 1. i 4. udarna brigada bile su slobodne da krenu za 2. brigadom u pravcu k. 228 (Bogaz). Na koti 224 nalazili su se odsječeni jači dijelovi neprijateljskih snaga.

2. brigada počinje napad sa sjeverne i južne strane, ali uslijed jake vatre i nadmoćnosti neprijatelja napad ne uspijeva. Brigada se sređuje i priprema novi napad. Taj trenutak i mrak neprijatelj koristi i preko kote 228 probija se u selo Sedlaricu.

Gubici neprijatelja: 16 mrtvih i nepoznat broj ranjenih.

Gubici 2. brigade - 10 mrtvih i 35 ranjenih.

Toga dana vrši se smjena u Štabu 4. brigade. Komandant brigade Branimir Cikojević odlazi na dužnost načelnika Štaba 32. divizije, a zamjenik komandanta 4. brigade Josip Murić preuzima dužnost komandanta 2. brigade.

Štab Divizije nalazi se u selu Šibenik i odatle rukovodi daljnjim gonjenjem neprijatelja prema zapadnoj Bilo-gori. Probijanjem neprijatelja preko Bogaza za Sedlaricu oslabljeni su položaji 33. divizije. Ponovno su uspostavljeni nakon što se neprijatelj povukao u Sedlaricu.

28. aprila 1945. godine Divizija je ovako raspoređena:

4. udarna brigada drži položaj na k. 224 i Sječici, 1. udarna brigada na koti 228 (Bogaz) i koti 273, 3. brigada Brzaja i 2. brigada u rezervi na k. 228 (Bogaz).

Divizija dobiva zadatak da nastavi borbu, izbije na liniju kota 238 (Vis) - kota 233. 2. brigada polazi s Bogaza preko Repuška na kotu 248 i Hoblova, dolazi u blizinu kote 233 na kojoj se nalazi neprijatelj jačine jedne ustaške satnije iz 1. HUDIV-a.

Osječka brigada 12. divizije preuzima položaj 3. brigade 32. divizije, zaposjeda kotu 225 i sadejstvuje s 2. brigadom 32. divizije u zauzimanju kote 233 (Javorovac). Nakon toga u 13 sati goni neprijatelja prema selu Čađavac.

U toj borbi neprijatelj ima 10 mrtvih i nepoznat broj ranjenih, među kojima i 2 oficira.

Brigada ima 1 mrtvog i 5 ranjenih.

Nakon osvajanja kote 273 3. brigada 32. divizije zauzima položaj na liniji Grabička Kosa - k.153 - a 4. udarna brigada: kota 153 - kota 257.

28. aprila 1945. godine u 20 sati nepoznata njemačka jedinica jačine oko 200 ljudi napada bataljon 4. udarne brigade na koti 288 i odbacuje ga. Neprijatelj ostaje na Visu. Njegovi gubici u toj borbi nepoznati. Vlastiti - 4 mrtva, 16 ranjenih i 3 zarobljena borca.[158]

Borbama prethodnog i toga dana jedinice 10. korpusa uspješno su probile neprijateljsku obranu i zauzele važne i značajne položaje, stvorile klin za daljnje prodiranje i razbijanje neprijateljske obrane u dubini. 1. brigada 32. i 1. brigada 33. divizije zauzele su te položaje koje su poslije držale druge jedinice jedne i druge divizije.

Štab3. armije 28. aprila 1945. godineu 11.15 sati izdaje zapovijest da 10. korpus svim svojim snagama produži energično prodiranje grebenom Bilo-gore i da izbije što prije na komunikaciju Bjelovar-Đurđevac, osiguravajući se desno, a lijevo da održava vezu i da sadejstvuje sa 17. udarnom divizijom.

[157] Poginuo je Šiško Stjepan.

[158] Poginuli su drugovi Hlad Stjepan, Kelečak Branko, Kobali Ivan i Pelin Slavko.

U rasporedu neprijateljske odbrane Vis je bio izuzetno važan. Uporna borba oko njega to je najbolje potvrdila, jer je samo za obranu te kote neprijatelj žrtvovao oko 20 mrtvih i 30 ranjenih vojnika. Brigade 32. i 33. divizije imale su po 1 mrtvog i 11 ranjenih boraca.

Tih je dana, povlačeći se pred jedinicama 32. divizije, neprijatelj ukupno imao 197 mrtvih - medu kojima dva oficira, 292 ranjena i 10 zarobljenih vojnika.

Gubici 32. divizije bili su 38 mrtvih, 198 ranjenih i 3 zarobljena borca.

Na bilogorskom položaju 17. divizija je 30. aprila, nakon žestokih noćnih borbi, probila neprijateljsku obranu u Bačkovici i istočnom dijelu sela Bedeničke i prodrla u Čađavac.

Jedinice 10. korpusa, djelujući na centralnom dijelu Bilo-gore, nailazile su na žilav neprijateljski otpor. U zoru 30. aprila izbile su na liniju:

33. divizija: Dugačka kosa (isključno) - kota 202 - kota 244 - Gašparov Brijeg (k. 243) do potoka Kozarevca, a Štab Divizije na Turskim Grobovima.

32. divizija: Bilo-Mladine, istočni dio s. Šandrovac- sjeveroistočni dio s. Pupelice-Dugaška (kota 207) - južni dio s. Ribnjačke, a Štab Divizije u Ribnjačkoj.

Štab Korpusa neposredno prati napredovanje divizija i u skladu s njihovim nastupanjem premješta svoje mjesto komandiranja. Tako dolazi u s. Brzaju.

Istog dana depešom 245 Štab 10. korpusa izvještava Štab Armije da su jedinice toga dana dalje napredovale i zauzele liniju: k. 292 - (južni dio) sela Mala Črešnjevica - k. 244 - Motvice (k. 149) - Torine - s. Jasenik - Mladine - istočni dio sela Šandrovac, sjev. istočni dio Pupelice - k. 186 (na Dugačkoj kosi) - južni dio sela Ribnjačke - Jazavčine, da je u toku borba za kotu 143 i 210 sjeverno od s. Bedeničke, da je na desnom krilu u toku smjena jedinica 32. divizije i 36. divizije i da se pred frontom napredovanja Korpusa nalazi neprijateljska 11. avijacijsko-pješadijska divizija koja ima zadatak braniti liniju Zid-Trklje-s. Šandrovac-s. Kašljevac.[159]

Već depeša br. 246 pokazuje novo stanje.

Motvice (k.149) i grupu kuća između sela Mala Črešnjevica i Kozarevca, očistila je 33. divizija, a Štab Korpusa se premjestio u selo Ribnjačku. Iz depeše br. 247 Štaba Korpusa vidi se da su 30. aprila jedinice Korpusa vodile borbu na liniji: s. Kozarevac-Motvice i s. Pupelice-južni dio sela Ribnjačke - kota 143 i 186, i da su u toku noći 30. aprila, u susret 1. maju 1945. godine, nastupale da ovladaju linijom: Torine - Trklje - Zid - Paulovac - Kostajnik - Zakletište - s. Šandrovac - s. Pupelica.

U toku 30. aprila na frontu u Podravini razbijena je obrana neprijatelja na liniji: s. Vukosavljevica, s. Turnašica, s. Sedlarica i s. Velika Črešnjevica. Jedinice 36. i 51. divizije najuriš su zauzele jako branjena uporišta neprijatelja: Pitomaču-Kladare-Dinjevac-Grabrovnicu, Prugovac i Kloštar Podravski.

17. divizija nastavlja napredovanje prema Bjelovaru općim pravcem Bulinac-Bedenik.

1. maja 1945. godine 32. divizija nije mogla proslaviti bez borbe.[160]

[159] Sve podatke o neprijatelju dao je zarobljeni komandant njemačkog 21. lovačkog puka - potpukovnik Frock.

Iz 4. brigade (1. udarna zagorska brigada) poginuli su kod Šandrovca na koti 268, šuma Zakletište, 1. maja 1945: Novoselec Juraj iz Brdovca, Markuš Mirko iz Gredica (Krapina), sekretar ćelije Kovačić Alojz iz s. Grbavec (Zlatar), Glumac Božidar iz Šibenika, Gregurić Vjekoslav iz s. Belinci (Klanjec), Dominik Stjepan (Zelina), komandir čete Baršić Antun iz

Jedinice 32. divizije u sadejstvu s 2. brigadom 33. divizije, nakon ogorčenog otpora, odbacile su jednu bojnu ustaša »24. pukovnije 5. ustaške divizije«, pojačanu sa 150 Nijemaca iz 11. avijacijske divizije kod Paulovca i Zakletišta, i 2. maja 1945. potpuno ovladale tom linijom.

Nadirući nezadrživo grebenom Bilo-gore i izbivši na liniju kota 255 - kota 258 - Livadska šuma - Suma lipa - Šašnjata (k. 226), jedinice 32. divizije očistile su od neprijatelja sela Keglevac, Malo Trojstvo, Dominkovicu i Vrbicu. Neprijatelj se još uporno branio i Divizija je morala da odbija njegove napade.

Po noći 3/4. maja neprijatelj se povukao prema Bjelovaru. Jedinice 10. korpusa presjekle su cestu Bjelovar-Đurđevac, ovladale Hampovicom i Velikim Trojstvom. Odmah su počele napad na Kapelu i Plavljice, gdje su se nalazili dijelovi »5. ustaško-domobranske divizije« i 5 njemačkih četa.

Na podravskom su pravcu 36. i 51. divizija već vodile borbu pred Novigradom Podravskim, a 17. divizija na istočnom dijelu Bjelovara.

4. maja u 3 sata jedinice 33. divizije krenule su u selo Markovac gdje su se spojile s jedinicama 17. divizije.

10. korpus, u čijem je sastavu u tom periodu djelovala i 12. divizija, u brzom je prodoru izbio na komunikaciju Bjelovar-Đurđevac i nezadrživo produžio nadiranje općim pravcem Rakitnica-Gornji Križ-Lepavina i na širokom frontu izbio na cestu Koprivnica-Križevci, između Velike Mučne i Carevdara.

U nastupanju prema komunikaciji Križevci-Koprivnica 1. i 3. brigada zaobišle su Kapelu i stigle do Božin-jarka, odakle su produžile napad na ustaše u selima Ladislavu i Trnovcu.

1. udarna brigada izvršila je napad na kotu 214 i na kotu 172 jednim bataljonom, a jednim bataljonom u sadejstvu sa 4. udarnom brigadom napala je neprijatelja u Trnovcu i Ladislavu.

Ustaše su bile razbijene i raspršene.

4. udarna brigada ostala je u Trnovcu, a 1. produžila nastupanje i gonjenje raspršenih dijelova neprijatelja prema Velikoj Branjskoj. Tamo su se brigade sastale, sređivale i odmarale.

2. i 3. brigada krenule su u gonjenje neprijatelja pravcem Kapela-Tvrda Reka-Topolovac i nastupajući vodile borbu sa slabim neprijateljskim dijelovima. U Topolovcu je 3. brigadu iznenada zasula jaka artiljerijska vatra. Brigade su brzo izbile u Bošnjane i Pobrđane i tamo zastale.

Pošto je 12. divizija izbila na komunikaciju kod Sokolovca, neprijatelj je odmah napustio Carevdar i povukao se prema Križevcima.

U tom nastupanju 32. divizija je imala 3 mrtva i 23 ranjena.[161]

Neprijateljski gubici: 88 mrtvih, 60 ranjenih i 24 zarobljena iz »1. bojne 23. ustaške pukovnije 1. Hudiv-a«.

6. maja Divizija je produžila nastupanje prema komunikaciji Križevci -Varaždin i izbila u selo Sv. Petar Orehovec. Na pravcima nastupanja dijelovi neprijatelja pružali su manji otpor.

2. i 3. brigada imale su nešto jače borbe u području sela Glogovnica, ali je

Huma na Sutli, Borak Aleksandar iz Poljske, Panpuncikin iz Poljske. Ove podatke je prikupio Bastaja Miloš. Vidi kartoteku 32. divizije u Muzeju revolucije u Varaždinu.
Desetar Ivan Svornik, desetar Drago Novosel, politički delegat Josip Srpak, desetar Božol, Hleksand Banah iz Poljske, delegat Markuš Mirko iz Začretja (vidi: Vladimir Klaić: »Grebenima Ivančice«, str. 182 i 183).

[161] Poginuli su Hržina Ivan i Kukec Ankica iz 3. brigade, Golec Dragutin i vodnik Vidović Drago iz 4. brigade.

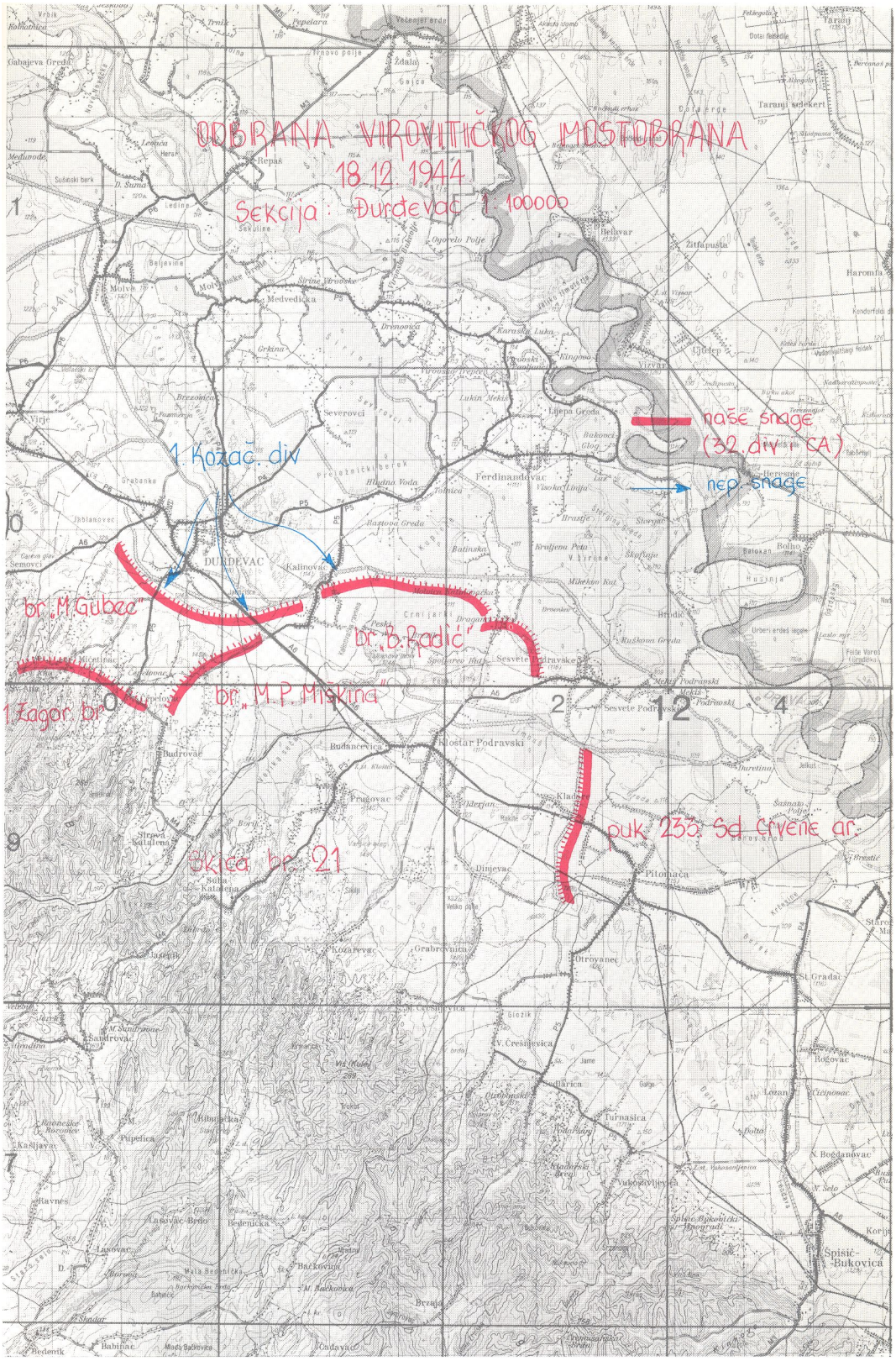
ODBRANA VIROVITIČKOG MOSTOBRANA
18.12.1944
Sekcija: Đurđevac 1:100000
naše snage
(32.div i CA)
nep. snage
1. Kozač. div
br. M. Gubec"
br. b. Radić"
br. M.P. Miškina"
1. Zagor. br.
puk 233. Sd. Crvene ar.
Skica br. 21
DURDEVAC
Virje
Ferdinandovac
Koprivnica
Sesvete
Sesvete Podravski
Klostar Podravski
Budrovac
Pitomača
Virovitica
Đurđevac

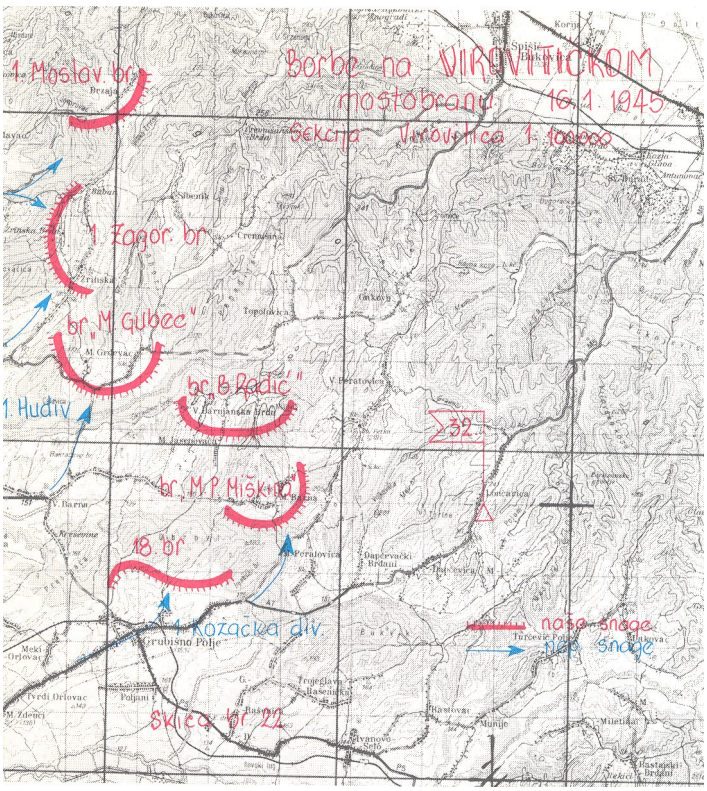
Borbe na VIROVITIČKOM mostobranu 16.1.1945
Sekcija Virovitica 1:100000
1. Moslav br.
1. Zagor. br.
br. M. Gubec"
br. B. Radić"
1. Hudiv
32.
br. M.P. Miškina
18. br
1. Kozačka div.
naše snage
neп. snage
Skica br. 22.

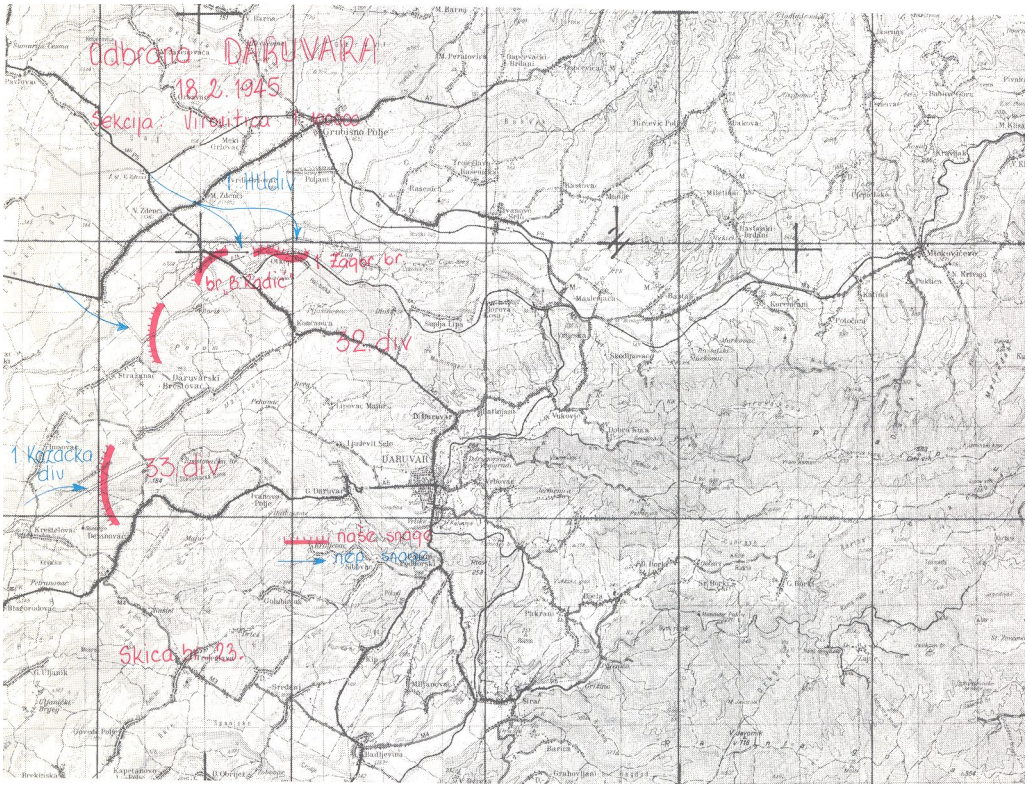
Odbrana DARUVARA
18.2.1945.
Sekcija Virovitica 1:100000
Hudiv
1. Zagor. br.
br. B. Radić"
32. div
1. Kozačka div
53. div
DARUVAR
naše snage
neп. snage
Skica br. 23.

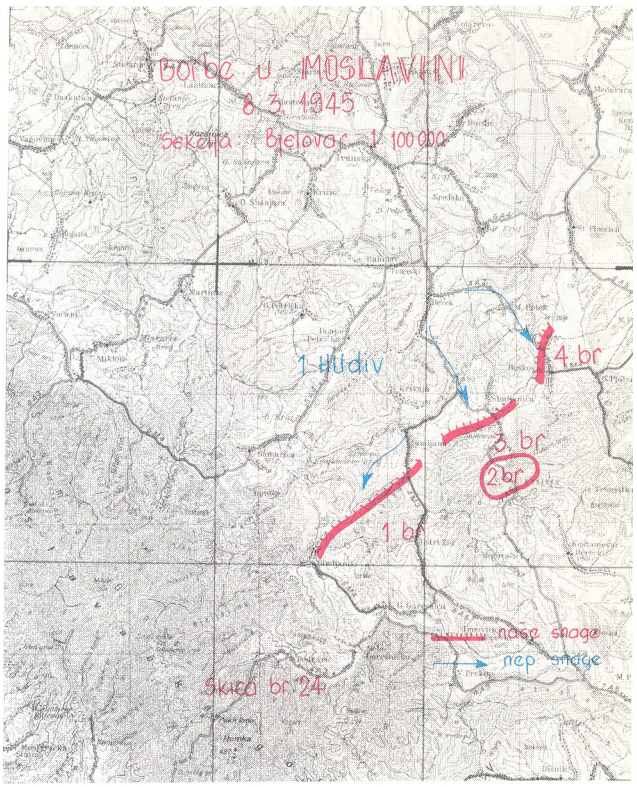
Borbe u MOSLAVINI
8.3.1945
Sekcija: Bjelovar 1:100 000
1.UIIdiv
4.br
3.br
2.br
1.br
naše snage
nep. snage
Skica br.24

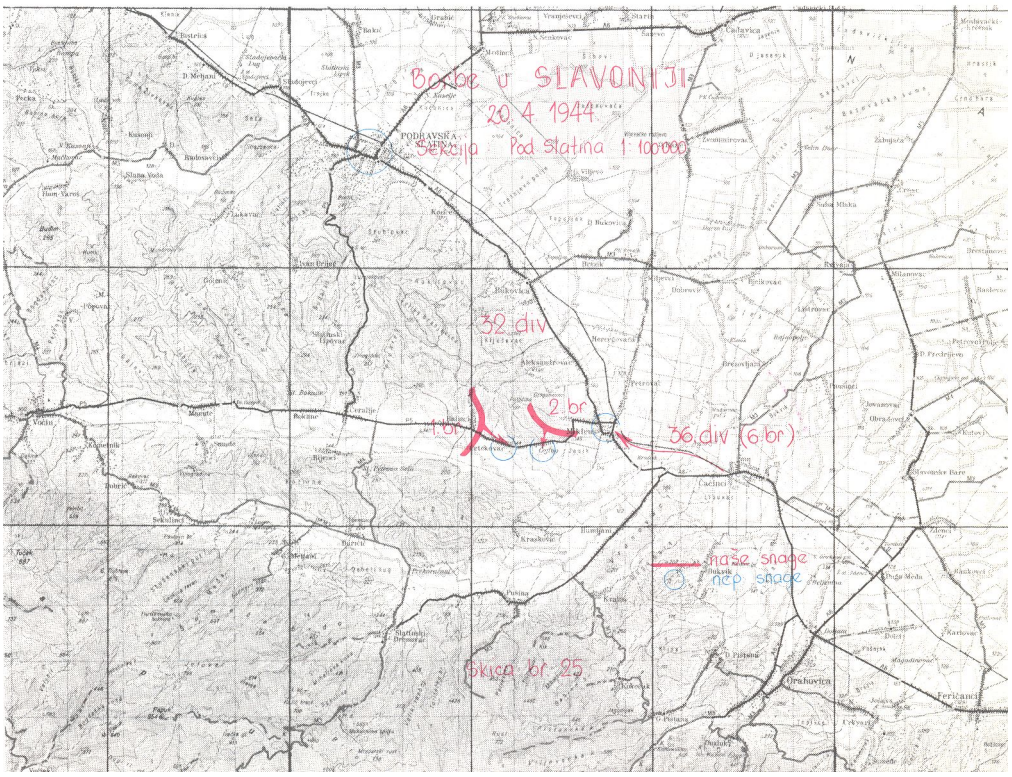
Borbe u SLAVONIJI
20.4.1944
Sekcija: Pod Slatina 1:100 000
32.div
1.br
2.br
36.div (6.br)
naše snage
nep. snage
Skica br.25

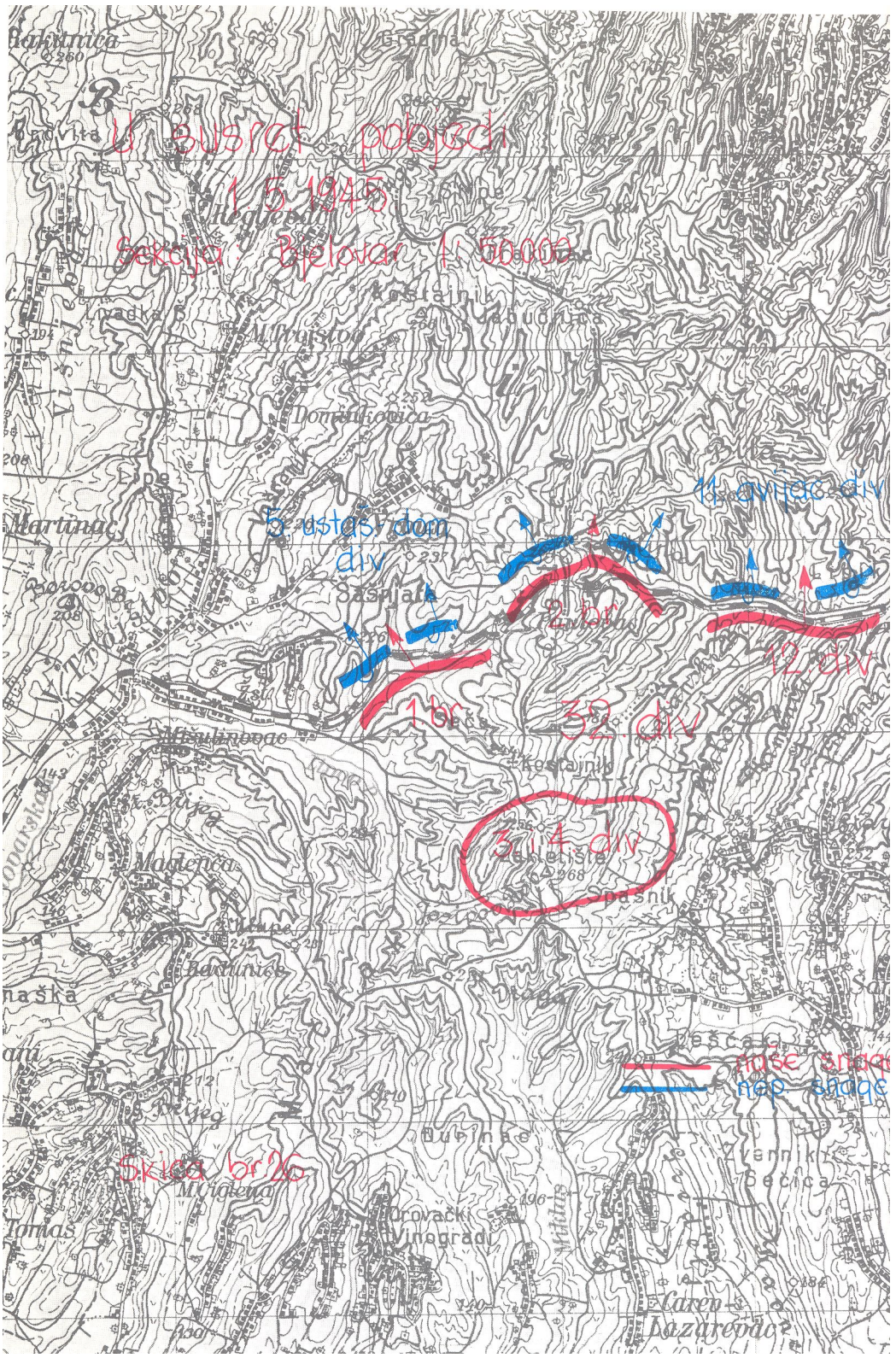
U busret pobjeći
1.5.1945
Sekcija Bjelovar 1:50.000
5 ustaš. dom div
11 avijac. div
1 br
32 div
12 div
3 i 4 div
naše snage
nep. snage
Skica br 26
Martinac
Šašnjate
Kostajnik
Maglenca
Orovački Vinogradi
Tomas
Carev Lazarevac

u sadejstvu s jedinicama 12. udarne divizije neprijatelj bio uništen i protjeran.

Poslije podne su sve jedinice 32. divizije izbile na liniju Glogovnica-Sv. Helena-Žibrinovec, gdje su zanoćile.

Gubici 32. divizije toga dana: 1 mrtav, 13 ranjenih i 5 zarobljenih.[162]

Gubici neprijatelja: 15 mrtvih, 41 ranjen.

Zaplijenjen 1 puškomitraljez.

7. maja 1945. 1, 2. i 3. brigada nastavljaju pokrete općim pravcem Bočkovec-Sv. Petar Orehovec-Brezje-Riječki Fodrovec-Kolarec.

4. udarna brigada iz Sv. Petra Orehovca krenula je u napad na neprijatelja u Miholjcu.

Nakon kraće borbe neprijatelj je likvidiran i počeo je odstupati u pravcu Hrvatskog zagorja. Brigada je ušla u Fodrovec i tamo je sačekala oslobođenje.

Gubici Divizije toga dana bili su: 1 mrtav i 2 ranjena.[163]

Gubici neprijatelja: 4 mrtva i 21 zarobljen.

Zaplijenjena su 2 puškomitraljeza i više pušaka, i druga ratna sprema.

U borbi učestvovala: »1. bojna 23. ustaške pukovnije«.

6. maja 1945. Štab 10. korpusa primio je depešu slijedećeg sadržaja:

> »Danas je preko zagrebačkog radia objavljena predaja Zagreba jedinicama Jugoslavenske armije što treba da usledi sutra ili prekosutra.
> Ovu je predaju objavio dr Kumičić, koji je od Pavelića dobio upravu nad Zagrebom. Preduzmite sve mjere da na bazi te objave, kao i situacije na svim frontovima protiv fašističke Njemačke postignete predaju domobranskih i ustaških jedinica na vašem sektoru.«[164]

8. maja ujutro Posavski partizanski odred, 28. slavonska i 39. krajiška i 45. srpska divizija ulaze u Zagreb i oslobađaju ga.[165]

U rane popodnevne sate 9. maja 1945. godine jedinice 10. korpusa sa Štabom 1. udarne brigade 32. divizije (1. udarna brigada »Braća Radić« na čelu) ušle su u oslobođeni Zagreb.

Ratni komandant 10. korpusa »zagrebačkog« generalmajor Mate Jerković na simpoziju »Sjeverozapadna Hrvatska u NOB-u i socijalističkoj revoluciji« — održanom maja 1975. godine u Varaždinu, napisat će:

> »Ipak treba naglasiti daje 32. divizija X. korpusa - nastupajući općim pravcem bilom Bilo-gore - stalno, svakodnevno izbijala 10-15 km ispred opće linije fronta između Save i Drave, te svojim zaobilaženjem prema podravskoj komunikaciji ugrožavala i podsijecala neprijateljske snage koje su se branile u Podravskoj Slatini, Virovitici, Pitomači, Đurđevcu itd. To je olakšavalo nastupanje 36. diviziji III armije i osiguravalo joj relativno brz tempo gonjenja neprijatelja prema Varaždinu.«

Period borbi od Podravske Slatine do Sv. Petra Orehovca u završnim operacijama naše armije za oslobođenje zemlje ostat će zapisan kao najslavnija stranica na njezinu borbenu putu.

Punih 17 dana od Mikleuša i Podravske Slatine 32. divizija je počevši sadejstvovati sa 16. divizijom i kasnije nastavivši sa 33, 12, 36. i 17. divizijom

[162] Poginuli su Švagelj Franjo iz 1. udarne brigade, Blažinčić Stjepan iz 3. brigade, puškomitraljezac Krizmanić Ivan i Novosel Juraj iz 4. udarne brigade.

[163] Poginuli su Pičak Stjepan iz 3. brigade i Obadić Franjo iz 4. udarne brigade.

[164] Arhiv VII, reg. br. 11-23-1, k. 295.

[165] Prije ulaska u Zagreb poginule su drugarice Sitar Marija iz 1. udarne brigade i Cebović Milka iz 3. brigade.

neprekidno nastupala i napadala jedinice njemačkog okupatora i jedinice ustaške tzv. NDH (1. kozački korpus, 1. Hudiv i 5. ustaško-domobransku diviziju), nanoseći im velike gubitke.

Nalazeći se na glavnom pravcu napada 10. korpusa Divizija je uspješno ostvarivala glavni zadatak povjeren joj od strane Korpusa da produži »napredovanje grebenom Bilo-gore i izbije što prije na cestu Bjelovar-Đurđevac i cestu Križevci-Koprivnica i tako osigura što brži prodor 16, 36. i 51. divizije dolinom rijeke Drave u pravcu Koprivnice, Varaždina i Maribora i 17. divizije prema Bjelovaru i Križevcima«.

Djelujući u sastavu 10. korpusa bila je glavni klin njegova prodora u razbijanju tzv. Zvonimirove linije, obrane kojom su okupator i vojska tzv. NDH pokušavali zadržati napredovanje 1. i 3. armije prema Zagrebu i jugoslavensko-austrijskoj granici. Divizija se uspješno borila s neprijateljem koji je nastojao zadržati vrijeme i stvoriti uvjete za izvlačenje što većeg dijela okupacionih snaga Grupe armija »E« pod komandom von Lohra, ustaško--domobranskih, četničkih i drugih kvislinških snaga iz Jugoslavije.

Nakon proboja obrane na liniji Bjelovar, Suha Katalena, Kloštar Podravski, 10. korpus sa 32, 33., i 12. divizijom odlučno kreće na cestu Križevci-Koprivnica, čisti sela Bilo-gore i sadejstvuje u oslobađanju Bjelovara i Križevaca 17. diviziji i nezadrživo produžuje nastupanje prema cesti Zagreb-Varaždin.

U Sv. Petru Orehovcu i Fodrovcu zaključena je posljednja ratna stranica dnevnika 32. divizije NOVJ.

Tih su dana 32. divizija i JA u završnim operacijama za oslobođenje zemlje ratovale u suvremenim uslovima u kojima se neprijatelj grčevito, uporno i žilavo branio ne napuštajući obrambene položaje dok nije bio uništen, zarobljen ili zaobiđen nadmoćnijim snagama divizija 1. i 3. armije koje su iz pokreta, bez odmora i zadržavanja, borbeno djelovale stalno povećavajući tempo nastupanja u dubinu obrane.

Brdoviti i pošumljeni tereni Bilo-gore, koje su jedinice 10. korpusa i 12. divizije dobro poznavale, bili su njihova velika prednost koju nisu uvijek znali iskoristiti za pojedinačne prodore brigada u dubinu da bi napadima iz pozadine sadejstvovale jedinicama koje su napadale i potiskivale neprijatelja frontalno.

Visoki moral i borbeno raspoloženje bi, uz navedeno, omogućili još brži tempo nastupanja, i veće zaokružavanje i zarobljavanje neprijateljskih jedinica.

Pažljiva analiza gubitaka jedinica potvrđuje takvu ocjenu jer su sve jedinice do izbijanja na liniju Koprivnica-Križevci imale relativno velike gubitke s obzirom na to da je neprijatelj bio u stalnom odstupanju i svakog dana bio bliže konačnoj kapitulaciji.

Treba posebno naglasiti da je neprijatelj do posljednjeg dana pružao grčeviti otpor i nije se predavao što potvrđuje činjenica da je još 7. maja u Fodrovcu nanio gubitke 4. udarnoj brigadi 32. divizije.[166]

Tempo nastupanja i prodiranja kroz Bilo-goru pokazao je da ni jednog trenutka nije bilo dovedeno u pitanje sanitetsko zbrinjavanje i evakuacija ranjenika, redovitost opskrbe hranom i municijom jedinica koje su bile u stalnom pokretu i borbi.

[166] U toku maja, nakon oslobođenja Zagreba, poginuli su slijedeći drugovi: Drožđek Ivan i Savec Ivan iz 1. udarne brigade, Marić Martin iz 3. brigade, te Pintarić Franjo, Krištof Stjepan, Dobrina Josip i Ljubić Ivan iz 4. brigade.

Sadejstvo između jedinica Divizije i susjednih divizija biio je veoma dobro i uvijek i na vrijeme po vremenu i objektu napada tako da je i ono bilo jedan od zaloga uspješnog djelovanja Divizije u ostvarivanju njezinih borbenih zadataka.

Na kraju, ulazak 10. korpusa u oslobođeni Zagreb 9. maja, čiju su prethodnicu sačinjavali Štab Udarne brigade »Braća Radić« i glazba 32. divizije, bio je i posebno priznanje borcima i rukovodiocima Divizije koji su u oslobođenom Zagrebu dočekani toplo, svečano i kao pravi oslobodioci.[167]

[167] Sjećamo se boraca 32. divizije koji su poginuli u borbi s ostacima neprijatelja (križarima) do kraja 1945. i u toku 1946. i 1947. godine. To su bili drugovi: Hrvoić Rudolf, Salković Milan, Šoštarić Ivan, Vidomvas Vlado i Vuković Franjo iz 1. udarne brigade; Degač Josip, Deriš Ivan, Horvat Miroslav, Hunjak Mirko, Krištofić Juraj, Peh Josip, Piljek Petar, Ričković Petar, Sambolić Ivan, Stančar Alojz iz 4. udarne brigade; Grgeč Petar, Crnković Martin iz 2. brigade; za drugove Poslonjčec Stjepana i Sabolek Josipa Redakcija nije mogla identificirati brigadu.

IV

RAZVOJ DIVIZIJE

OSNIVANJE 32. DIVIZIJE

Od ljeta 1941. godine u mnogim područjima Zagrebačke oblasti osnivaju se partizanske grupe, vodovi, čete i odredi. Osnivaju ih uglavnom komiteti KPH, a nakon osnivanja Štaba 2. operativne zone i Štaba 10. korpusa osnivaju ih i ti štabovi u suglasnosti s komitetima KPH. Sve te početne partizanske formacije spajaju se u nove krupnije jedinice radi efikasnijeg djelovanja protiv većih neprijateljskih formacija ili zbog nemogućnosti djelovanja u područjima gdje su osnovane. Partizanske jedinice su se spajale i radi miješanja novih neiskusnih boraca sa u borbama već prekaljenim borcima. Nadmoćnije neprijateljske snage ponekad bi tokom 1941. i početkom 1942. razbile manje grupe i jedinice kao cjeline, ali sve ljudstvo nije nikada bilo uništeno, pa bi preostali dijelovi jedinica bili uključivani u druge postojeće partizanske formacije koje su se dalje razvijale i jačale.

Nazivi jedinica davani su najčešće prema imenima mjesta ili kraja gdje su osnovane, bez obzira na to što su u jedinicama bili borci i iz drugih krajeva. Nazivi: grupa, vod, četa, odred nisu uvijek označavali jačinu jedinice prema brojnosti ljudstva i vrsti naoružanja, već prema značenju te formacije na području na kojem je djelovala ili prema pripadnosti nekoj krupnijoj partizanskoj formaciji.

Prilikom objedinjavanja dviju ili više jedinica nastojalo se u svakom kraju ostaviti dio oružanih struktura: grupa, komiteta KPH, narodnooslobodilačkih odbora, a kasnije i mjesnih straža, komandi mjesta i vojnopozadinskih ustanova. Sve su te strukture kontrolirale aktivnost neprijatelja, politički utjecale u narodu i mobilizirale ga za NOP, te stvarale sve druge uvjete za zaštitu stanovništva od represija okupatorskih i kvislinških jedinica i za uspješniji razvoj NOB-a i narodne vlasti. To se provodilo gotovo od početka ustanka, pa i kasnije, nakon osnivanja brigada i 32. divizije, sve do kraja rata.

Sve početne partizanske oružane formacije u Zagrebačkoj oblasti djelovale su javno, u neposrednoj suradnji s narodom. Konspirativne strukture NOP-a, odnosno oružane partizanske snage, bile su samo unutar neprijateljskih garnizona, a izvan njih bile su konspirativne samo naše bolnice, skladišne baze i štamparije. Samo izuzetno neke partizanske grupe zadržavale su se u konspiraciji par dana prilikom neprijateljskog »češljanja terena«. Javno djelovanje partizanskih jedinica imalo je pozitivan moralni efekt u narodu.

Prije osnutka 32. divizije, u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, u okupiranim gradovima, neprijateljskim uporištima i u gotovo svim krajevima Hrvatskog zagorja, Prigorja, Kalnika. Međimurja, Bilo-gore, Posavine, Podravine i Moslavine djelovalo je mnogo ilegalnih udarnih grupa, partizanskih grupa, vodova, četa i bataljona. Najkrupnije jedinice bile su Kalnički POH, osnovan 10. 10. 1942, i Brigada »Braća Radić«, osnovana 04. 09. 1943. godine.

Prema naređenju Vrhovnog štaba NOV i POJ od 12. 12. 1943. godine osnovana je, u sastavu 2. operativne zone, prva divizija u Zagrebačkoj oblasti pod nazivom 32. divizija.[1] Osnovana je 15. 12. 1943. godine u Malom Pogancu, na Kalniku, od Brigade »Braća Radić«, Brigade »Matija Gubec« i prištapskih jedinica.

Nakon preformiranja Štaba 2. operativne zone u Štab 10. korpusa (19. 01. 1944. g.) 32. divizija ulazi u sastav Korpusa kao i novoformirani štab Zapadne grupe odreda (od 19. 01.1944. do 11. 02.1945. g.) koji je rukovodio postojećim Kalničkim, Zagorskim i Zagrebačkim NOP odredima i drugim partizanskim jedinicama na ovom području koje nisu ušle u sastav 32. divizije.

Formiranjem 32. divizije nije završen proces osnivanja novih i reorganiziranja postojećih partizanskih jedinica u zapadnom dijelu Zagrebačke oblasti.

Iz sastava partizanskih jedinica iz zapadnog dijela Zagrebačke oblasti i 32. divizije upućivani su pojedini borci i rukovodioci, a i kompletni bataljoni, za popunu 3. diverzantskog odreda 10. korpusa i novoformirane 3. brigade 1. divizije Korpusa narodne obrane (KNOJ), te tri bataljona (30. 12. 1942. i u martu 1943) za popunu slavonskih brigada.

Dakle, od ljeta 1941. godine do kraja 1943. godine bila je cijela Zagrebačka oblast pokrivena brojnim partizanskim jedinicama, što je pozitivno utjecalo na razvoj NOP-a, a brojnost i naoružanost tih jedinica omogućilo stvaranje brigada, 32. i 33. divizije, 10. korpusa te Zapadne i Istočne grupe NOP odreda.[2]

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA JEDINICA[3]

Partizanske su jedinice od osnivanja 32. divizije, a takva praksa nastavljena je i poslije, bile najčešće trojnog sastava. To znači da su tri desetine činile vod, tri voda četu, a tri čete bataljon. Tri su bataljona činila odred ili brigadu, a tri brigade diviziju. U slučajevima međusobnog spajanja jedinica radi osnivanja nove, neke su jedinice privremeno ostale dvojnog sastava, dok su u vrijeme brojnijeg pristizanja dobrovoljaca ili mobiliziranog ljudstva odredi i brigade, pa i 32. divizija, bili četvornog sastava.

Zbog većih gubitaka ljudstva i naoružanja jedinice uglavnom nisu bile rasformirane jer bi gubici bili uskoro nadoknađivani. Ovakva elastična organizacijska struktura i raspoloživa sredstva veze omogućavali su štabovima uspješno rukovođenje jer su imali neposredne kontakte s najviše tri do pet potčinjenih jedinica. Prištapskim jedinicama rukovodili su komandant i politički komesar preko drugih članova štaba.

»Niže« jedinice gotovo su uvijek djelovale u okviru svojih »viših« matičnih jedinica, ali je bilo slučajeva privremenog prepotčinjavanja »nižih« jedinica štabovima drugih »viših« jedinica, kada je to iziskivala očekivana ili nametnuta borbena situacija. Bilo je i slučajeva da su neke »niže« jedinice

U vrijeme formiranja 32. divizije, u NOV i POJ bilo je formirano 27 divizija (od kojih 10 u Hrvatskoj) sa 123 brigade (kod kojih 41 u Hrvatskoj), pored mnogobrojnih partizanskih odreda.

[2] 33. divizija i Istočna grupa POH formirane su 19. 01. 1944. godine. U sastav Divizije ušle su postojeće dvije moslavačke brigade, a u Istočnu grupu odreda Moslavački, Posavski i Podravski NOP odredi. Kasnije u Diviziju ulazi i Brigada »Miloš Obilić« (25. 09. 1944. god.).

[3] Osnovnu organizaciju partizanskih odreda odredio je Glavni štab NOPOJ na savjetovanju u Stolicama 26. 09. 1941. godine.

bile upućivane da, određeno vrijeme, djeluju samostalno na nekom drugom području u Zagrebačkoj oblasti.

Organizacijska struktura raznih partizanskih jedinica razvijala se prema vojno-političkoj situaciji u odgovarajućoj oblasti, a ponajviše prema broju ljudstva te raspoloživom broju i vrsti naoružanja i druge tehnike. Bilo je slučajeva da za sve novoprimljene borce nije bilo dovoljno osobnog oružja do naredne borbe, odnosno do novoga ratnog plijena zarobljenog od neprijatelja, u čijem su zarobljavanju često i sami sudjelovali.

Suradnja s narodom i njegova podrška NOB-u omogućila je jedinicama opstanak i bez glomaznih pozadinskih ustanova (skladišta, radionica, transporta, bolnica i dr.). Imale su samo najnužnije i vrlo pokretne pozadinske ustanove, što je također pozitivno utjecalo na manevarsku sposobnost partizanskih jedinica. Štoviše, u sjeverozapadnoj Hrvatskoj problemi prehrane, odjeće, obuće, transporta te sanitetskog i veterinarskog zbrinjavanja nikada u toku rata nisu bitno, ni trajno, negativno utjecali na organizaciju i aktivnost partizanskih jedinica. Neki problemi u tom pogledu javljali su se samo u siromašnom Hrvatskom zagorju i na području Kalnika, gdje je neprijatelj palio sela, progonio stanovništvo i od njega otimao sve prehrambene proizvode.

U svakoj pa i najmanjoj partizanskoj grupi i četi, uz komandira i politkomesara, odnosno vodnika i politdelegata u vodu, jedan od boraca bio je i bolničar, a jedan ekonom, zadužen za prehranu i smještaj. No, u borbi se nitko od njih nije odvajao, svi su bili na položaju, u zaklonu, u borbenom stroju - svi jednako borbeno aktivni. U nekim bataljonima se već 1943. godine osnivaju bolnička odjeljenja te odjeljenja teških mitraljeza i minobacača nazvana »prateća odjeljenja«, sa dva do pet oruđa, koja odjeljenja raspoređuju štabovi bataljona na težište borbi. U odredima i brigadama u to vrijeme postoje bolnički vodovi, vodovi veza i intendanture s radionicama, a ovisno o naoružanju i »prateći« vodovi ili čete s po jedan do dva artiljerijska oruđa i minobacača 82 mm. Štabovi odreda i brigada svojim zapovijestima određivali su zadatke tim takozvanim prištapskim jedinicama, najčešće na težištu borbe ili bi ih po dijelovima pridavali bataljonima za određeno vrijeme.

Na dan svog osnivanja 32. divizija je imala dvije brigade. Četu jurišnih pionira, Četu za vezu, Izviđačku četu, Bolnički vod, Artiljerijsko odjeljenje, Zaštitni vod, Kurirski vod i Intendanturu, a pri kraju rata imala je četiri brigade, Inžinjerijski bataljon, Prateću četu, Četu za vezu, Bolnički vod, Intendanturu, Bojnu komoru i Veterinarsko odjeljenje.

FORMACIJA JEDINICA

Tek polovicom 1943. godine određuju se osnovne formacije jedinica i štabova, a u 1944. godini se formacijama podrobno propisuje broj ljudi i starješina po jedinicama i štabovima, i njihova zaduženja (komandir, mitraljezac...) te raspored osobnog i zajedničkog naoružanja i materijalnih sredstava. Propisuju se i normativi utroška municije, način njenog čuvanja i održavanja naoružanja. U bataljonima se o tome staraju referenti za naoružanje.

Formacije, normativi i propisi stvoreni su na osnovi ratnog iskustva 0 efikasnom grupiranju ljudstva te potrebe ujednačavanja načina upotrebe 1 održavanja raznovrsnog naoružanja i borbene tehnike otete od neprijatelja,

a počevši od polovice 1944. godine i djelomično dobivene od saveznika. Propisane formacije, norme i upute bile su do kraja rata više puta mijenjane prema uvjetima borbe i nikad nisu sputavale djelovanje i inicijative starješina na svim razinama rukovođenja.

Brojno stanje ljudstva i naoružanja mijenjalo se iz dana u dan i nije bilo isto, ni približno, ni za jedinice istog ranga. Divizija je na dan osnivanja imala 1.130 ljudi od kojih u Brigadi »Braća Radić« 588 boraca, a u Brigadi »Matija Gubec« 438 boraca. Početkom lipnja 1944. godine Divizija je imala 944 ljudi, krajem 1944. godine imala je 2.195, a u ožujku 1945. godine 3.235 ljudi, boraca i starješina.

POPUNA JEDINICA

Popuna partizanskih jedinica ljudstvom vršila se većim dijelom rata, sve do polovice 1943. godine, isključivo na dobrovoljnoj osnovi. Zahvaljujući aktivnosti partijskih organizacija u svim područjima Zagrebačke oblasti u prve partizanske jedinice, a kasnije i u odrede i brigade, stizali su dobrovoljci, većinom djevojke i mladići koji uglavnom nisu imali nikakvo vojno obrazovanje.

Povremeno je u jedinicu stizalo više ljudstva no što je bilo naoružanja, pa su tako u borbene akcije, uz već naoružane i za borbu sposobne borce, kretali i neosposobljeni i nenaoružani borci. Kako je većina takvih omladinaca i omladinki bila u svojim civilnim odijelima, to je partizanska vojska djelovala vrlo šaroliko, čemu se rugala propaganda, (»promičba«), ustaških i domobranskih »stožera« koje su stalno i bogato naoružali i opremali njihovi njemački gospodari. Međutim iza svake slijedeće borbene akcije bilo je sve više naoružanih i opremljenih partizana. Ratni plijen bio je osnovni izvor opskrbe partizanskih jedinica. Osim toga u jedinicama se sticalo naoružanje i borbena oprema koje je zadržao narod od bivše jugoslavenske vojske ili je bilo nabavljeno od suradnika NOP-a zaposlenih u raznim tvornicama, privatnim ili državnim organizacijama - nadleštvima ili u neprijateljskim formacijama. Najmanji dio oružja, vojne opreme, sanitetskog i drugog materijala i hrane primljen je kao vojna pomoć od saveznika.

Iako je na Drugom zasjedanju AVNOJ-a, 29. 11. 1943. godine, donesena odluka o uvođenju opće vojne obaveze za određene kategorije građana, od 18 do 50 godina, proglašeno je da i ubuduće stanovnici Jugoslavije mogu dobrovoljno stupati u partizanske jedinice NOVJ. U svim osobnim i službenim dokumentima pripadnika partizanskih jedinica upisivao se podatak o tome da li je osoba stupila u NOVJ dobrovoljno ili je mobilizirana, no to je ispunjavano po želji. Zbog toga su se krajem rata skoro svi »opredijelili« da su u NOVJ stupili dobrovoljno, razumije se osim vrlo malog broja ljudi koji su imali drugačije političke računice. No, ni jedna partizanska komanda ili štab nisu imali razloga da ne poštuju opredijeljenost partizana hoće li se, prema svom opredjeljenju, tretirati dobrovoljcem ili mobiliziranom osobom.

Svi zarobljeni domobrani koji su na nagovor partizana ostali u NOVJ te domobrani koji su na osnovi Deklaracije predsjednika NKOJ i Vrhovnog komandanta NOV i POJ maršala Tita o amnestiji pripadnika kvislinških formacija (17. 08. 1944. g.) pojedinačno ili u sastavu čitavih domobranskih jedinica prišli NOVJ, smatrali su se dobrovoljcima, osim rijetkih izuzetaka koji su se upisivali kao »mobilizirani«. Domobranskim starješinama koji su na poziv druga Tita dobrovoljno prišli NOVJ dano je pravo da i u partizan-

skim jedinicama zadrže vojni čin koji su stekli u domobranima, s time što im je naziv čina prilagođen partizanskim propisima. Međutim, morali su prihvatiti one dužnosti NOVJ koje su im odredili štabovi NOVJ. Dobrovoljci iz domobranstva pojedinačno su raspoređivani u jedinice 32. divizije, tako da ni u jednoj jedinici nisu bili u većini. Velika većina domobranskih dobrovoljaca, vojnika, podoficira i oficira, opravdala je ovakvo povjerenje prema njima, te su se s ostalim partizanima borili protiv domobranskih, ustaških i njemačkih oružanih snaga.

Prihvaćanje bivših pripadnika domobranstva u NOVJ nije bilo jednostavno, jer su se mnogi partizanski borci tome otvoreno opirali. Pod utjecajem članova KP i zbog poštenog držanja bivših domobrana razlike između iskusnih partizana i novopridošlih domobrana su kroz borbe 32. divizije bile sve manje, što je povećalo moralnu i borbenu jedinstvenost jedinica.

Divizija je 31. 07. 1944. godine počela mobilizirati muškarce rođene od 1910-1926. godine, pa su već 01. 08. 1944. g. mobilizirana 73 borca u Šandrovcu, Dautanu, Drljanovcu, Kozarevcu i St. i N. Rači; u Zagorju je Divizija 16. 09.1944. mobilizirala 642 nova borca. U Diviziju je 14. 09. 1944. g. stiglo 47 domobranskih avijatičara; 15. 09. 1944. došlo je 144 domobrana protuavionaca, od kojih 12 oficira i 20 podoficira; 16. 09. 1944. došlo je 235 domobrana, a 17. i 18. 09. 1944. 125 domobrana i domobranskih avijatičara iz Zagreba.

ORGANIZACIJA I RAD ŠTABOVA

Organizacija i rad štabova razvijali su se usporedo s razvojem, narastanjem jedinica i sve složenijim uvjetima za vođenje oružane borbe.

U početku ustanka, stvaranjem prvih partizanskih grupa koje su bile brojčano male i čiji su i zadaci bili jednostavniji, komandiranje se sprovodilo preko komandira i političkih komesara grupe. Ličnost političkih komesara izražavala je ulogu Komunističke partije Jugoslavije kao organizatora NOB-a.

Formiranjem prvih partizanskih četa ili manjih partizanskih odreda, i unutrašnjom podjelom na vodove, komandiranje se sprovodilo preko komandira četa i političkih komesara, odnosno komandanta odreda ili političkih komesara, a u vodovima preko komandira voda i političkog delegata.

Razvijanjem i jačanjem partizanskih odreda unutrašnja struktura odreda se mijenjala i tako su formirani bataljoni u okviru odreda, pa i posebne jedinice (prateća četa). Ovakvi odredi, brojčano jaki i dobro naoružani, predstavljali su respektivne snage određenog teritorija (teritorij kotarskih komiteta), sposobne za izvršavanje složenijih zadataka, što je zahtijevalo i povećanje organa rukovođenja. Formirali su se štabovi odreda: komandant, politički komesar, zamjenik političkog komesara zadužen za partijski rad, zamjenik komandanta i načelnik štaba. Za štab su još bili vezani operativni oficir i obavještajni oficir zadužen za prikupljanje podataka o neprijatelju, intendant koji se brinuo o prehrani i o odjeći boraca, te referent saniteta koji je vodio neposrednu brigu o sanitetskom zbrinjavanju boraca, posebno ranjenika.

Daljnjim razvojem NOB-a, prilivom boraca i osiguravanjem potrebnih količina oružja zarobljenog od neprijatelja, stvoreni su uvjeti za formiranje partizanskih brigada, kao operativnih jedinica koje nisu bile vezane za

određeni teritorij već su djelovale na širokom prostoru i s većom udarnom moći, u cilju uništavanja neprijatelja i razbuktavanja ustanka na onim dijelovima teritorija gdje se ustanak sporo razvijao.

Veličina jedinice, njena uloga i složenost zadataka zahtijevali su i formiranje odgovarajućeg štaba i ostalih posebnih prištapskih dijelova, preko kojih je štab brigade rješavao određene zadatke.

Štab brigade sačinjavali su: komandant, politički komesar, zamjenik političkog komesara, zamjenik komandanta i načelnik štaba, operativni oficir, obavještajni oficir, intendant, referent saniteta i referent za naoružanje.

Kao pomoćne prištapske jedinice, preko kojih štab brigade osigurava sprovođenje određenih poslova, formirale su se: sanitetska četa, izviđačka jedinica i komora s najnužnijim zalihama municije i hrane.

Formiranjem divizije, kao krupne operativne jedinice, čiji se prostor djelovanja znatno proširio i povećala sposobnost za izvršenje krupnih operativnih zadataka, povećali su se i zadaci rukovođenja, zbog čega je štab divizije dobio i neke nove elemente koji se nisu nalazili u štabovima brigada.

Štab divizije su činili: komandant, politički komesar, zamjenik političkog komesara, zamjenik komandanta i načelnik štaba, a uz njih operativni oficir, obavještajni oficir, intendant, pomoćnik intendanta, referent za naoružanje i referent saniteta. Od prištapskih jedinica divizija je imala: izviđačku četu, pozadinsku četu, četu veze, sanitetsku četu, artiljeriju divizije, podoficirsku školu, minerski vod i muziku divizije.

Za rad štabova jedinica 32. divizije bilo je karakteristično slijedeće:

- visoka odgovornost u izvršavanju zadataka i drugarski ljudski odnosi među članovima štaba, što je bila i opća karakteristika odnosa u svim partizanskim jedinicama;
- strogost u suzbijanju devijantnih pojava u jedinicama i očuvanju lika narodnog borca;
- snalažljivost štabova i komandi u iznalaženju rješenja kad nije bilo na raspolaganju odgovarajućeg naoružanja, izborom manevra i visokom sposobnošću improviziranja na licu mjesta;
- malo administriranja, česti neposredni kontakti s potčinjenima (zapovijest, izvještaj o izvršenju zadatka).

Veliku pažnju štabovi su posvećivali informiranosti boraca o stanju i razvoju narodnooslobodilačkog pokreta u zemlji, i o situaciji na ostalim frontovima, a posebno o kretanju na istočnom frontu koji je držala Crvena armija.

Odluke o izvršavanju zadataka (zapovijesti i naređenja) zajednički su donosili komandant i politički komesar uz prethodne konsultacije s drugim članovima štaba. Kad god je bilo dovoljno vremena zapovijesti i naređenja davani su pismeno nakon čega su pojedini članovi štaba odlazili u potčinjene štabove radi objašnjavanja zadatka ili su komandanti i politički komesari potčinjenih štabova pozivani u pretpostavljeni štab radi objašnjavanja zadataka i dogovora o borbenom sadejstvu jedinica. Kad vremena nije bilo u izobilju, ovakav rad štabova bio je kratak, a često se odvijao u pokretu ili na položaju.

Razumije se da su se prije donošenja odluke procjenjivali podaci o neprijatelju i vlastite mogućnosti, posebno u pogledu izbora vremena za napad i stanja naoružanja i municije.

Štabovi su veliku pažnju poklanjali borbenoj i moralno-političkoj pri-

premi boraca za izvršavanje zadataka, ali su se, radi konspiracije, podrobniji podaci o predstojećoj akciji saopćavali pred samu akciju.

U borbi se dio članova štaba uvijek nalazio s jedinicama, a dio u štabu radi rukovođenja borbom, suradnje s drugim štabovima i kontaktom s pretpostavljenim štabom preko sredstava veze.

Nakon izvršenja zadatka odmah je, uz odmor jedinica, čišćenje oružja i popunu municijom, analizirano izvršenje zadatka. To se radilo na četnim skupovima boraca, u štabovima bataljona, u štabovima brigada gdje su sudjelovali komandanti i politkomesari bataljona. Na sličan način tekla je analiza i u Štabu Divizije. Nakon važnih operacija Divizije, analizama u Diviziji sudjelovao je sav komandni kadar, četa, bataljona, brigada i Divizije.

U štabovima brigada i Štabu Divizije svakodnevno se vodio operativni dnevnik, a nakon svake borbe pisao se izvještaj o toj borbi, iako su se tokom borbe između štabova razmjenjivali kratki izvještaji i informacije. Pored toga štabovi su slali pretpostavljenim štabovima redovne petnaestodnevne ili mjesečne izvještaje o stanju i problemima jedinice.

Komandnom linijom slani su izvještaji komandanta i političkog komesara jedinice, a partijskom linijom slani su izvještaji o stanju i radu partijske i skojevske organizacije, s kojima su se upoznavali i partijski komiteti na terenu.

I pored toga što je bilo ispisano mnogo podrobnih dokumenata (zapovijesti, naređenja, analiza, izvještaja), malo ih je sačuvano jer su radi konspiracije zakopavani u zemlju i na njih je zaboravljeno. Uglavnom su sačuvani dokumenti upućivani višim štabovima.

STARJEŠINSKI ODNOSI U JEDINICAMA

Na komandne i političke dužnosti starješine su, u pravilu, postavljane na prijedloge prvopretpostavljenih štabova, pismenim naredbama drugopretpostavljenih štabova, a za političke dužnosti i uz suglasnost odgovarajućih partijskih komiteta.

U slučaju ranjavanja ili pogibije starješine - njegovu zamjenu je odmah privremeno, usmeno, određivao prvopretpostavljeni štab, ili bi njegovu funkciju privremeno preuzeo neki drugi član komande ili štaba, a u desetini ili vodu starješine su zamjenjivali najbolji borci.

U početnim partizanskim grupama te u četama, bataljonima i odredima, sve tamo do 1. svibnja 1943. godine, starješine u jedinicama nazivane su samo prema funkcijama koje su vršili, npr. desetar, vodnik, komandir čete, politički komesar čete, operativni oficir bataljona itd. Zvanja starješina bila su jedinstvena za čitav NOV i POJ, a određivao ih je Vrhovni komandant NOV i POJ. Starješine su nosile oznake svojih zvanja koje su bile od crvenog sukna, a prišivale su se na lijevoj nadlaktici rukava. Starješine su nosile ove oznake samo dok su bile na odgovarajućim funkcijama.

Prema odluci Vrhovnog komandanta NOV i POJ od 01. svibnja 1943. godine uvedeni su oficirski i podoficirski činovi (desetar, mlađi vodnik, vodnik... potporučnik, poručnik...) u koje su postupno proizvođene starješine na komandnim dužnostima. Naredbe - ukaze o proizvođenju oficira — donosio je Vrhovni komandant, a o proizvođenju podoficira štab divizije ili korpusa.

Oznake činova bile su od zlatnožutog tekstila, a nosile su se na vanjskim

donjim dijelovima oba rukava. Starješine na komandnim dužnostima koje nisu odmah dobile činove, i dalje su nosile oznake svojih zvanja. Od 22. 04. 1944. godine svi politički delegati vodova i politički komesari dobili su odgovarajuće rangove (npr. politički komesar bataljona - rang kapetana) s odgovarajućim zlatnožutim oznakama na oba rukava.

Starješine koje su jednom dobile odgovarajući čin ili rang zadržavale su taj čin - rang prilikom premještanja na drugu dužnost sve do unapređenja u viši čin - rang.

Polovicom 1943. godine prve činove dobile su starješine na komandnim dužnostima u 32. diviziji. Neki komandanti brigada postali su kapetani ili majori, komandanti bataljona poručnici ili kapetani, a komandiri četa potporučnici ili poručnici.

OSPOSOBLJAVANJE BORACA I STARJEŠINA

Komunistička partija Jugoslavije pripremajući se za predstojeći rat zahtijevala je od svojih članova da se odazivaju pozivu za bivšu jugoslavensku vojsku i da tamo što bolje ovladaju vojnim znanjima i vještinama. Takav stav Partije o potrebi ovladavanja vojnim znanjima i vještinama prenesen je i u sam ustanak i može se reći da je nastava-obuka u našim partizanskim jedinicama trajala neprekidno od formiranja prvih partizanskih grupa. Nastava nije imala organizacijsko-formacijski institucionaliziran oblik, jer za to nisu postajali uvjeti (bez slobodnog teritorija, gotovo neprekidno u pokretu i borbi, nedostatak odgovarajućih kadrova itd.) sve do 1944. godine.

Vojna obuka u partizanskim jedinicama nametnula se kao nužnost, jer su veliku većinu boraca sačinjavali mladići i djevojke koji nisu služili vojsku i nisu imali potrebna znanja u rukovanju oružjem i kretanju pod neprijateljskom vatrom. Obuka je bila krajnje praktičnog karaktera, bez teoretiziranja, na principu - ja pokazujem, ti ponavljaš - a provjera naučenog bila je borba, vođena najčešće istog ili drugog dana. Za obuku se koristio svaki slobodan trenutak, bilo da je jedinica bila na odmoru, kraćem zastanku ili čak i u borbi u kojoj su novi borci raspoređivani pored starijih i iskusnijih boraca. Inicijativa za obučavanje dolazila je ili od starješina jedinica ili od pojedinaca. U ovom poslu posebno su se isticali komunisti i skojevci.

Potrebu za obukom nametnula je i raznolikost tipova oružja, zarobljavanog od raznih »tipova« neprijatelja. To je naročito bilo potrebno za rukovanje puškomitraljezima, mitraljezima i minobacačima, a i radi njihovog popravljanja i održavanja.

Pored ove obuke o efikasnoj upotrebi naoružanja i njegovog održavanja, ponekad je u nekim jedinicama obučavan i komandni kadar u čitanju karata, orijentaciji na zemljištu i u korištenju busole.

U nekim jedinicama vršena je i borbena obuka - kretanje streljačkog stroja i juriš, prebacivanje pod vatrom neprijatelja uz podršku vlastite vatre i korištenje prirodnih zaklona.

Redovne analize u štabovima jedinica nakon završenih akcija, odnosno borbi, predstavljale su također jedan oblik taktičke obuke komandnog kadra.

Pored vojno-stručne obuke politički rukovodioci jedinica stalno su održavali političku nastavu tj. objašnjavali ciljeve naše borbe, tko su naši neprijate-

lji, o bratstvu i jedinstvu, o ulozi KPJ, kakva treba biti narodna vojska, o liku partizanskog borca itd.

Budući da je u jedinicama bilo i nepismenih boraca, nastojalo se sve opismeniti. Obično su za to zaduživani gimnazijalci i studenti čiji su »učenici« to svesrdno prihvatili.

Sredinom 1944. godine formira se podoficirski kurs 32. divizije u kojem se za potrebe Divizije školovao niži starješinski kadar.

Prema tome, nastava u našim jedinicama izvodila se stalno, pod vrlo složenim uvjetima i bez posebnih nastavnih ustanova (sve do 1944. g.), a njezina kvaliteta odrazila se u uspješnim borbama Divizije.

Uz osposobljavanje boraca i starješina u jedinicama Divizije pojedinci su pohađali kratke tečajeve koje je organizirao Stab 10. korpusa (tečajevi za artiljerce, radiotelegrafiste, šifrante, minere, bolničare, veterinare), povjerenstva CK KPH (srednji i viši partijski kurs za političke i partijske rukovodioce) i Glavni štab Hrvatske (oficirski kurs za komandante bataljona i brigada).

OBAVJEŠTAJNA SLUŽBA DIVIZIJE

U izgradnji obavještajnog sistema naša revolucija i NOB oslanjali su se na iskustvo KPJ i SKOJ-a iz predratnog ilegalnog rada i djelovanja u borbi protiv nenarodnih režima i njihovih policijskih organa s punim osloncem na najšire mase.

Još na zasjedanju u Stolicama, 26. 09. 1941. godine, doneseni su zaključci 0 potrebi organizacije obavještajne službe i tom prilikom je naređeno da se formiraju specijalizirani organi za obavještajni rad. Čitava organizacija je trebala da se oslanja na masovni sistem sigurnosti, da bi se osigurali nužni podaci o namjerama neprijatelja i time zaštitile vlastite snage i osigurao uspjeh u vrlo teškoj i složenoj borbi.

Realizirajući direktive Vrhovnog komandanta, u Hrvatskoj je formiran Glavni obavještajni centar (GOC) pri GŠH, a zatim pokrajinski (POC), rajonski (ROC) i mjesni (MOC) obavještajni centri. Prema sjeverozapadnoj Hrvatskoj djelovao je POC za gornju Hrvatsku, a nakoi^ njega formirani su 1ROC-ovi za okruge Zagreb, Čazma, Bjelovar, Varaždin i Krapina. Posebna pažnja se poklanjala izboru kadrova za potrebe obavještajnih centara, a to su bili najčešće članovi komiteta KP i SKOJ-a.

Teritorijalna obavještajna organizacija djelovala je jedinstveno po obje linije: obavještajnoj i kontraobavještajnoj. Tek potkraj 1943. godine uočava se potreba jasne podjele tih dviju službi iz praktičkih razloga. Međutim, obavještajni centri bili su dosta zatvoreni i djelovali su izolirano od vojnoobavještajne službe koja se počela razvijati pri štabovima i komandama partizanskih jedinica. Definitivna podjela je izvršena 13. svibnja 1944. godine, kada Vrhovni komandant Tito donosi odluku o formiranju Odjeljenja za zaštitu naroda (OZN-a) i Komisije za borbu protiv pete kolone (PPK) i terorizma, nakon čega su formirane čete i bataljoni PPK, a kasnije i brigada narodne obrane Jugoslavije.

Potrebno je istaći da su početkom ustanka, pa i dugo kasnije, za potrebe partizanskih jedinica i njihovo borbeno djelovanje obavještajnu djelatnost obavljali komiteti KPJ, naročito okružni, koji su na prostoru sjeverozapadne Hrvatske i rukovodili borbenim djelovanjima Kalničkog NOP odreda. Taj posao obavljali su okružni komiteti kao jednu od svojih redovnih djelatnosti.

sve do formiranja obavještajnih centara, odnosno organa i jedinica vojnoobavještajne službe. Može se reći da su obavještajnim radom, u organizacionom i operativnom pogledu, rukovodile organizacije i komiteti KPJ na okupiranim teritorijama i u gradovima, stvarajući obavještajne punktove u vojno-političkim i administrativnim strukturama ustaške vlasti, a naročito u domobranstvu. Takva situacija trajala je sve do polovice 1943. godine kada taj rad preuzimaju GOC-ovi i POC-ovi.

Prvi obavještajni centar na Kalniku formiran je u kolovozu 1943. godine. Sačinjavalo ga je nekoliko drugova Okružnog komiteta KP za Varaždin i njegova Komiteta KP za Ludbreg, a prvi šef ROC-a Kalnik bio je Josip Blažić Škot. Nešto kasnije formiran je i ROC Krapina, i drugi centri. Obavještajni centri su prikupljali podatke za potrebe političkog rukovodstva - komiteta KP, ali i za potrebe partizanskih štabova i jedinica. Međutim, to nije bilo dovoljno za rukovođenje i komandiranje, te planiranje borbi, pa su formirani vojnoobavještajni organi i razvijena vojnoobavještajna i izviđačka služba isključivo za vojne potrebe.

Formiranjem Udarne brigade »Braća Radić«, u formacijski sastav štabova brigade i bataljona uvršteni su obavještajni oficiri, koji su se najprije zvali informativni oficiri. Kasnijim formiranjem brigada »Matija Gubec«, »Pavlek Miškina« i Zagorske udarne brigade, u njihove štabove brigada i bataljona uvršteni su obavještajni oficiri.

Obavještajni oficiri bili su i u diviziji i korpusu, zatim u vojnim područjima, grupama odreda, i u odredima i njihovim bataljonima. Na taj način dograđivan je obavještajni sistem u štabovima partizanskih jedinica. Treba reći da se obavještajna služba na prostoru sjeverozapadne Hrvatske, teritorijalna i trupna, organizacijski razvila nešto kasnije nego u onim krajevima u kojima je NOB bio razvijeniji.

Paralelno s razvojem obavještajnih organa osnivane su izviđačke jedinice, izvršni organi. Pri štabu 32. divizije osnovana je izviđačka četa, u brigadama izviđački vodovi, a u bataljonima izviđačka odjeljenja. Jedino u Brigadi »Braća Radić« je na početku bila izviđačka četa koja je preformirana u vod.

U prikupljanju podataka o neprijateljskim snagama obavještajni organi su se oslanjali na narod u najširem smislu riječi, jer je jedino na masovnoj osnovi bilo moguće prikupiti podatke za potrebe rukovođenja. Obavještajni organi Divizije oslanjali su se na obavještajne centre i na političku obavještajnu službu. Na žalost, koordinacija između obavještajnih centara i obavještajnih organa u partizanskim jedinicama nije bila najbolja, bolje reći bila je veoma slaba. Princip rada bio je takav da su teritorijalni obavještajni centri (MOC, ROC, POC) slali podatke po vertikali sve do GOC-a pri GŠH, a horizontalne veze su bile veoma slabe i gotovo odvojene od jedinica.

Veliki dio podataka za potrebe rukovođenja u najvećoj mjeri prikupljale su izviđačke jedinice izviđanjem i osmatranjem, hvatanjem »živih jezika«, zapljenom dokumenata, saslušanjem prebjeglih i si. Međutim, dio podataka prikupile su jedinice u toku borbi, marša i si., te od naroda koji je obavještavao partizanske štabove o zbivanjima kod neprijatelja, o njegovu kretanju, pripremama za napad ili ofenzivu.

Kao i obavještajni organi, tako i izviđačke jedinice nisu bile specijalno obučavane i opremane za izvršenje izviđačkih zadataka. Nije bilo dovoljno radio-sredstava, ali ni običnih dvogleda. Također nije bilo ni prevoznih sredstava, pa gotovo ni konja potrebnih za brzi pokret i pravovremeno dostavljanje izvještaja. Izviđačke jedinice su se najčešće kretale na čelu marševskih kolona, rjeđe na bokovima, išle su daleko ispred svih, pa su često

poprimale karakter prethodnice, sto se u kasnijim tazama nastojalo popraviti. Prikupljeni podaci su slani po kuririma u pismenoj formi, pa se znatno kasnilo. Tek nakon stečenih iskustava izviđačke jedinice su prethodno slane u određene prostore, na pravce ili pred garnizone na koje smo napadali.

Radio-sredstava nije bilo dovoljno niti su ta sredstva bila pogodna za izviđačke jedinice. Kada ih je i bilo, obično se korespondiralo otvorenim tekstom, radio-fonijom. Zbog toga je neprijatelj ponekad uspijevao pratiti naš radio-saobraćaj, prisluškivati otvoreni razgovor i dešifrirati naše depeše.

O slabosti u radu obavještajne službe najbolje govori upozorenje GŠH upućeno 10. korpusu u kojem se naglašava da se nedovoljno prikupljaju podaci o neprijatelju, da se neprijatelj nedovoljno poznaje, naročito njegova jačina, naoružanje, namjere, sistem obrane, osiguranja i utvrđenja, te da se odluke za napad donose na brzinu.

Upozorenje GŠH nije bilo slučajno i uslijedilo je nakon više iznenađenja koje su doživjele naše jedinice i gubitaka koje su pretrpjele. Tako, početak VI ofenzive na Kalnik, u veljači 1944. godine, iznenadio je jedinice i štabove, jer obavještajna služba nije uspjela otkriti dovođenje neprijateljskih kolona, njihov operativni razvoj i početak napada; dva napada na Ludbreg 1944. godine, najprije Brigade »Braća Radić«, a zatim 17. brigade, nisu uspjela upravo zbog toga što nije pravodobno otkriveno pojačanje garnizona jednom svježom ustaškom bojnom, niti je ispitan sistem utvrđenja, pa se napadalo nasumce; okruženje 32. divizije na prostoru G. Sredice, G. Križ i Jakopovac, uslijedilo je kao rezultat nedovoljnog izviđanja, bez obzira na to što su ustaške snage dovođene iz više pravaca i u više kolona, zajedno s tenkovima; iznenađenje Zagorske brigade u s. Čepelovac kad su kozačke jedinice prodrle prema Kloštru, čime su glavne snage 32. divizije dovedene u složenu situaciju; nepoznavanje terena i iznenađenje 1. bataljona Brigade »Matija Gubec« u s. Žitomir kad su ga napale ustaše, kojom prilikom je poginuo i komandant Brigade Mijo Bobetko; neuspjeli napad 32. divizije na Novi Marof, kada je došlo do borbe u susretu, nepoznavanje situacije u N.Marofu i oko njega, kada su ustaše uspjele dovući tri bojne V ustaškog zdruga iz Koprivnice, što je promaklo obavještajnim organima i štabovima. Navedeni primjeri ilustriraju slab rad obavještajne službe 32. divizije i njezinih brigada, slab rad obavještajnih centara i ponesenost Štaba 32. divizije nakon uspjeha u prethodnim borbama.

Obavještajna služba 32. divizije nije bila dovoljno popunjena ni stručno osposobljena, a i štabovi joj nisu poklanjali dovoljno pažnje. O karakteru obavještajne službe bilo je i mistifikacija i nepoznavanja njenih zadataka i metoda rada. S obzirom na to da je obavještajni kadar bio dosta neiskusan, nije uvijek znao kako organizirati mrežu suradnika i kako koristiti teritorijalne obavještajne centre. Iskustvo je pokazalo da nije bilo dobro što su obavještajni centri bili vezani isključivo po vertikali do GOC-a GŠH-a, a ne i po horizontali za obavještajni organ Štaba Divizije, pa čak i brigada, kad je riječ o MOC-ovima. Nedovoljna koordinacija između centara i organa obavještajne službe jedinica negativno se odrazila na funkcioniranje službe, što je uvjetovalo da se obavještajni podaci koje su centri pribavljali, dostavljaju linijom štabova odozgo naniže, što nije bilo dobro.

Obavještajna služba Divizije nije ažurno pratila sve promjene kod neprijatelja, naročito ne od druge polovice 1944. godine kada su počele obrambene operacije kroz Bilo-goru i Podravinu i u toku borbi za Virovitički mostobran, jer se na tom prostoru našao veliki broj neprijateljskih jedinica koje se do tada nisu pojavljivale, a posebno od prosinca 1944. godine kada su

oružane snage NDH reorganizirane i pojavile se u izmijenjenim sastavima i numeracijama.

Pa ipak, treba reći da je obavještajna služba Divizije često uspijevala prikupiti veoma relevantne podatke za neposredno odlučivanje štabova. Uspjesi 32. divizije i njezinih jedinica u mnogim borbama u Zagorju, na Kalniku, Bilo-gori i Podravini zasluga su obavještajaca koji su osiguravali neophodne podatke, ponekad i pod vrlo teškim uvjetima. Za zauzimanje Koprivnice, Ludbrega, Varaždinskih Toplica, Zlatara i Lepoglave, uz prethodnu likvidaciju artiljerijskog sklopa u Jalkovcu, kao i za mnoge druge uspjehe 32. divizije, pored ostalih, zaslužna je i obavještajna služba.

Nisu za potcjenjivanje uspjesi obavještajne službe u borbi protiv špijuna i agenata ubačenih u redove partizanskih jedinica. Veliki broj je bio pravodobno otkriven, suđen i likvidiran. Za to se mogu navesti mnogi primjeri iz Apatovca, Drenovca, Leskovca, zatim Kalnika, gdje su neprijateljski špijuni i doušnici otkriveni i likvidirani, što je bio veliki doprinos sigurnosti naših jedinica i štabova. Otkrivanje neprijateljskog djelovanja pojedinih popova, zatim otkrivanje i likvidacija ustaškog trupa u Svibovcu i Jalševcu, te djelovanja mađarske obavještajne službe prema nama treba pripisati radu obavještajne službe.

U obavještajnim organima 32. divizije i njezinih brigada i bataljona radilo je dosta drugova od kojih je jedan broj poginuo.

Iskustvo NOR-a i revolucije jasno pokazuje da bez dobro organizirane, kadrovski i tehnički opremljene i osposobljene obavještajne službe, bez podataka o neprijatelju, njegovom naoružanju, jačini, namjerama itd. ne može se uspješno rukovoditi ni pravodobno odlučivati.

PARTIZANSKA PJEŠADIJA

Partizanska pješadija 32. divizije činila je osnovni i najbrojniji dio partizanskih jedinica tokom cijelog rata. Naziv »pješadija« vrlo se rijetko upotrebljavao, jer veći dio rata u mnogim partizanskim jedinicama u sjeverozapadnoj Hrvatskoj gotovo i nije bilo drugih rodova vojske.

Način upotrebe i njezinu taktiku pješadiji je određivalo osnovno pješadijsko naoružanje jedinica i ona je veći dio rata bila bez snažne podrške artiljerije, tenkova, avijacije i raketnih jedinica, kakvu su podršku imale pješadije neprijateljskih i savezničkih oružanih snaga. Bez podrške protutenkovske artiljerije i inžinjerije za zaprečavanje, za borbu protiv neprijateljskih mehaniziranih jedinica, partizanska pješadija je nedostatak tehnike nadoknađivala zaprečavanjem prirodnim preprekama, prekopavanjem cesta, rušenjem željezničkih pruga i si., a nedostatak oruđa potiv djelovanja neprijateljske avijacije nadoknađivala je pasivnim sredstvima obrane: vještim prikrivanjem, rastresitim borbenim i marševskim porecima, brzim pokretima i akcijama po noći i si. Ukratko, nemanje dovoljno borbenih sredstava partizanske jedinice, pretežno pješadijske, nadoknađivale su velikom pokretljivošću i drugim taktičkim i operativnim postupcima partizanskog načina borbe.

Osnovno naoružanje pješadije bilo je sve ono što je prikupljeno u narodu, sačuvano od bivše jugoslavenske vojske, oteto od neprijatelja i dobiveno od saveznika. Raznovrsno prema tipu, kalibru zrna i tehničkim mogućnostima, teško je bilo oružje opskrbljivati odgovarajućom municijom i održavati u ispravnom stanju. Municija se morala vrlo štedjeti tokom cijelog rata.

Pištolji za blisku borbu do 50 metara bili su uglavnom: waither, mauser

i parabellum (njem.), beretta (tai.j, zorojovKa (i^ssKj, irommei ^mau.;, VIS (polj.), FN i browning (belg.), colt (SAD), TT (SSSR), gasser i steyer (austr.) i dr.

Automati za borbu do 200m bili su većinom: schmeiser, MP-40 i bergman »Askerica« (njem.), M-34 (SSSR), thomson (SAD), stenmark (engl.) i dr.

Ručne bombe bile su domaće, partizanske izrade, zatim »kragujevke« (b.j.v.), njemačke jajaste i s drvenom ručkom, talijanske, savezničke zapaljive i dimne bombe i dr.

Puškomitraljezi za borbu do l.OOOm su bili: MG »šarac« (njem.), šoša (b.j.v.), zbrojovka - Brno (ČSSR), degtjareb (SSSR) i dr.

Puške za borbu do 800m su bile: mannlicher i steyer (austr.), mauser (njem.), zbrojovka (ČSSR), »talijanka«, »kragujevka« (b.j.v.), »francuska trometka« i dr.

Teški mitraljezi za borbu do 1.500m bili su: schwarzlose (austr.), zbrojovka (ČSSR) i breda (talij.).

Bacači mina bili su: talijanski bacač 45 mm, njemački bacač 50 i 82mm, te protutenkovski ručni bacači: panzerfaust (njem.) i piat - »John Bull« (engl.).

Protivtenkovske puške kal. 15 mm (ruskog porijekla zarobljene od njemačke vojske).

U naoružanju jedinica ponekad se našao i američki avionski teški mitraljez 12,7mm koji bi partizani demontirali s američkih bombardera oštećenih nad Budimpeštom ili Bečom, palih u oblasti operacija 32. divizije.

Od prvih dana uspostavljanja tzv. NDH i okupacijskog sistema, okupatori i njihovi kvislinzi bili su suočeni s otporom naroda, pa i njihova strategija bila je prilagođena toj činjenici. Neprijatelji su nastojali svojim oružanim formacijama držati sve gradove i veća naselja, te brojna utvrđenja koja su izgradili na važnim komunikacijama. U okupiranim garnizonima i važnim punktovima uz komunikacije utvrdili su se armiranobetonskim bunkerima, ogradili se bodljikavom žicom, a vrlo često i žicom pod električnim naponom i poljima s protupješadijskim minama.

Gusti splet komunikacija u zoni operacija 32. divizije omogućavao je neprijatelju da svakom svom garnizonu napadnutom od partizanskih jedinica pruži efikasnu podršku iz bar dva susjedna garnizona u roku od dva do tri sata, a svojim zrakoplovstvom još i prije. Stalne posade u garnizonima i utvrđenjima duž komunikacija činili su jedini stalno okupirani prostor tzv. NDH. No, i taj je bio pod prismotrom i u stalnoj opasnosti od ilegalnih grupa NOP-a i organiziranih suradnika NOP-a u oružanim formacijama domaćih kvislinga. Okupirani prostor povremeno bi se povećao u onom opsegu koliko je bio pokriven njemačkim, ustaškim i domobranskim jedinicama u pokretu k drugim frontovima ili jedinicama angažiranim u ofenzivama protiv partizana. Sav drugi prostor u sjeverozapadnoj Hrvatskoj bio je toliko slobodan da je danonoćno bio pod apsolutnom kontrolom NOP-a.

Partizanska taktika oružane borbe vodila je računa o svim prednostima i nadmoći u ljudstvu i borbenoj tehnici neprijatelja. Inferiorne u ratnoj tehnici, partizanske jedinice morale su primjenjivati taktiku koja im je u određenom vremenu i prostoru i u za njih povoljnom odnosu snaga pružala mogućnost za uspjeh. Uspjeh do uspjeha - konačna pobjeda - bio je osnovni cilj svake partizanske akcije i cijelog partizanskog ratovanja.

Uništavanje žive sile neprijatelja, njegovih komunikacija za pothranjivanje fronta i uništavanje vitalnih dijelova kvislinške vlasti bili su prvorazredni zadaci oružane borbe, pored jednako važnih političkih ciljeva narodnooslobodilačkog rata.

Partizanska taktika provjerena u ranijim ratovima i borbama do osnivanja 32. divizije morala se, i mogla se, primjenjivati i prilagoditi novim uvjetima u 1943. i 1944. godini.

Partizani u sjeverozapadnoj Hrvatskoj uspjeli su da u uvjetima neprijateljske nadmoći budu stalno aktivni, s više ili manje uspjeha, te da održavaju i proširuju svoj slobodni teritorij, da umnožavaju broj sudionika partizanskih jedinica i stalno jačaju narodnu vlast.

MALOBROJNA PARTIZANSKA ARTILJERIJA

Partizanske jedinice u sjeverozapadnoj Hrvatskoj uglavnom nisu imale artiljerije sve do osnivanja brigada, osim što je Kalnički POH, u vremenu od 10. do 17. srpnja koristio dvije haubice 100 mm, zarobljene u Jalkovcu, za osvajanje kaznione u Lepoglavi. Zatim ih je uništio jer su mu otežavale pokrete.

Brigada »Braća Radić« na dan svog osnutka nije imala ni jedno artiljerijsko oruđe, već samo Prateću četu s dva teška mitraljeza i dva minobacača 82 mm bez nišanskih sprava.

Brigada »Matija Gubec« je prilikom osnivanja dobila protutenkovski top 47 mm, bez nišanskih sprava, koji je ušao u sastav Prateće čete Brigade. Komandir čete bio je Milan Senjan, a politički komesar Juraj Nad.

U travnju 1944. godine osnovana je Prateća četa 32. divizije u kojoj su bila dva brdska topa 75 mm i jedan protutenkovski top 47 mm iz Brigade »Matija Gubec«. Poslije borbe u Maču i Poznanovcu Milan Senjan, Juraj Nad, Tomo Svetec, Dragan Rahle i Milivoje Milić zbog pomanjkanja municije zakopali su top 47 mm u Macelju, a topovi 75 mm su u lipnju upućeni u novoosnovanu Artiljerijsku bateriju pri Štabu 10. korpusa. Protutenkovski top škoda 37 mm koji je bio u sastavu artiljerijskog odjeljenja Prateće čete Divizije potkraj 1944. g. (komandir odjeljenja bio je Dragutin Mrkoci) također je zbog pomanjkanja municije zakopan u Papuku u početku 1945. godine.

Prateće čete obično su bile mješovitog sastava: artiljerijsko odjeljenje, odjeljenje minobacača i odjeljenje teških mitraljeza. Topovi su ranije bili u naoružanju bivše jugoslavenske vojske, a zarobile su ih domobranske ili ustaške ili njemačke jedinice.

Topovi 37, 45 i 47 mm nisu bili dovoljno efikasni protiv tenkova, ali su - kao i brdski topovi 75 mm - korisno poslužili za podršku partizanskoj pješadiji pri zauzimanju neprijateljskih utvrđenja.

U napadu na neprijateljski garnizon u Koprivnici Divizija je podržavana sa 4 haubice iz 6. korpusa, a prilikom borbe protiv njemačkih snaga u Pitomači i Kalinovcu podržavana je vatrom artiljerijskog diviziona protutenkovskih topova 76 mm iz sastava Crvene armije.

Uslijed stalnog nedostatka artiljerijskih granata - koje smo štedjeli - gađali smo neposredno s vrlo bliskih odstojanja i često »kroz cijev«. Kada bi za oruđa nestalo municije, ona su se privremeno kamuflirala zakopavanjem u zemlju da ne bi opterećivala jedinice u pokretu. Ni jedno artiljerijsko oruđe jedinica Zapadne grupe POH i 32. divizije nije palo u ruke neprijatelja, što je velika zasluga hrabrih partizanskih artiljeraca.

Artiljerci i minobacačlije, iako »neškolovani« za upotrebu oruđa, vrlo su vješto, znalački i uspješno koristili »svoja« oruđa, često i bez pripadajućih nišanskih sprava. Tako je drug Jukić »Žaca«, minobacačlija, na zahtjev

komandanta Divizije, drugom minom pogodio glavnu točku otpora u Gornjem Jesenju i time omogućio zauzimanje neprijateljskog uporišta.

OSAM DANA PARTIZANSKOG TENKA

Samo je jednom 32. divizija u svom sastavu imala tenk. U borbi kod s. Podruta 21. travnja 1944. godine, Brigada »Braća Radić«, uz podršku dijelova Brigade »Matija Gubec«, razbila je ustašku kolonu s više od 1.000 ustaša i uz drugo naoružanje zarobila ustaški laki tenk u kojem je bio satnik i tri člana posade. Tenk smo zvali »Grga«, a neki i »Jurek«. Njime je hrabri partizan Janko Jutriša imao uspjeha u borbama Divizije u Stažnjevcu, Ivancu i Madžarevu. U napadu na ustaško uporište Novi Marof, 28. travnja 1944. godine, »Grga« je bio oštećen i zbog toga ga je tenkist Jutriša napustio i uništio. Uspjeh toga jednoga jedinog tenka u Diviziji neugodno je iznenadio neprijatelja, a u Diviziji je još više podigao borbeni duh svih boraca.

MINERI I PIONIRI

U mjestima gdje su bili neprijateljski garnizoni inžinjerijske zadatke izvršavale su ilegalne udarne grupe. S obzirom na to da su početne partizanske formacije dio zadataka izvršavale rušenjem, u njima su se specijalizirali mineri ili su se osnivale posebne diverzantske grupe. Tek u 1944. godini u 32. diviziji osniva se jedinica jurišnih pionira, a pred sam kraj rata Divizija osniva Inžinjerijski bataljon.

Svojom prvom direktivom o zadacima narodnooslobodilačkih partizanskih odreda Vrhovni komandant NOPOJ, drug Tito, naredio je: »U općoj borbi protiv neprijatelja našeg naroda partizanski odredi imaju mnogobrojne zadatke. Oni moraju rušiti sve one objekte koji služe fašističkim osvajačima: željeznice, mostove, tvornice, radionice, skladišta municije i oružja… «[4] Na važnost zaprečavanja Vrhovni komandant je vrlo često ukazivao. Tako se u direktivi Glavnom štabu NOV i PO Hrvatske, početkom veljače 1942. godine, naređuje: »Pred sve odrede i Glavni štab Hrvatske postavlja se slijedeći načelni zadatak: 1. Temeljito rušenje svih komunikacija i telegrafsko-telefonskih linija. Dakle, saobraćaj treba onemogućiti ili ga neprestano kočiti, što se može postići bez ikakvih žrtava, samo sa više volje i truda. Sve radove treba vršiti noću. Rušiti komunikacije koje za neprijatelja imaju prvenstveni značaj.« Na potrebu rušenja komunikacija upozoravao je Vrhovni komandant tokom cijelog rata, a naročito u vrijeme većih neprijateljskih ofenziva.

Zbog višestruke važnosti sjeverozapadne Hrvatske za okupatora, posebno sa stanovišta razvijenih komunikacija, partizanske jedinice u njoj morale su ne samo uništavati živu silu neprijatelja, nego i baviti se zaprečavanjem, rušenjem stabala i postavljanjem barikada na cestama. Udarne grupe u okupiranim mjestima izvršavale su takve zadatke cijelo vrijeme rata, s manje ili više uspjeha. Početne partizanske jedinice, boreći se za svoj opstanak, nisu u zaprečavanju imale značajne uspjehe. Tek partizanski odredi i brigade sa svojim minerskim desetinama, formiranim potkraj 1943.

[4] To je četvrti po redu zadatak od ukupno šesnaest koji su postavljeni direktivom objavljenom u prvom broju »Biltena Glavnog štaba NOPOJ 10. 08. 1941.

godine, uz istovremeno angažiranje više partizanskih četa i bataljona, nanose teže udarce neprijateljskim kolonama.

Sporost u osnivanju minerskih, odnosno inžinjerijskih jedinica do kraja 1943. godine proizlazila je iz uvjerenja da nema dovoljno osposobljenih kadrova i da nedostaje eksploziv, alat i druga potrebna oprema. Zbog toga su se kompletne partizanske jedinice, od četa do brigada, morale angažirati na izvršavanju inžinjerijskih zadataka: prekopavanju cesta, pravljenju barikada, prevrtanju željezničkih pruga, rušenju utvrđenja, savlađivanju riječnih tokova i dr. Nedostatak inžinjerije osjećao se sve više, naročito za rušenje komunikacija, pa se zbog toga u zoni aktivnosti 32. divizije angažiraju diverzanti 3. diverzantskog bataljona 2. operativne zone[5], samostalno ili u suradnji s drugim jedinicama.

U vrijeme osnivanja 10. korpusa (10. siječnja 1944. g.) Brigada »Braća Radić« ima minerski vod[6], a prva inžinjerijska jedinica 32. divizije osnovana je drugom polovicom 1944. godine pod nazivom »Četa jurišnih pionira«. Prvi komandir čete bio je Božidar Starki, a zatim Marijan Mikulčić, politkomesar je bio Aleksa Drožđek, a zamjenik politkomesara Aleksa Ričko.

Bataljon jurišnih pionira 32. divizije osnovanje 15. studenog 1944. godine od 3 čete sa 130 boraca i starješina. Komandant bataljona bio je Marijan Mikulčić, politkomesar Aleksa Drožđek, zamjenik politkomesara Aleksa Ričko, a referent saniteta Katica Krajačić. U Bataljonu su bila i dva inženjera rudarstva, stručnjaci za rukovanje eksplozivom. Bataljon je bio pretežno popunjen automatskim i poluautomatskim oružjem, eksplozivom, raznim alatima, gumenim čamcima, te s nešto protupješadijskih i protutenkovskih mina i ručnih protutenkovskih bacača »John Buli«. Oružje je bilo njemačkog porijekla, eksploziv je uglavnom nabavljen iz rudnika, a mine, »John Buli« i dio eksploziva dobiveni su od saveznika.

Jedinice jurišnih pionira bile su od svog osnivanja vrlo aktivne, izvršavajući zadatke u suradnji s drugim jedinicama Divizije ili samostalno, po grupama. Njihovo je djelovanje, naročito po noći, ublažilo partizansku inferiornost u artiljeriji, pa se neprijateljske snage nisu više osjećale sigurnima u svojim utvrđenjima i zidanim zgradama. Radi primjera ističu se samo neke akcije jurišnih pionira Divizije:

- u borbi za oslobođenje Mihovljana presudnu ulogu imali su mineri koji su minirali crkveni toranj sa 50 ustaša. U toj akciji istakli su se mineri Josip Cerovec i Ivan Blažun;
- pri napadu Brigade »Braća Radić« na utvrđeno uporište Sv. Ivan Zelina pioniri su pružnim minama otvorili prolaze u žičanoj ogradi neprijatelja i time omogućili prolaze drugim jedinicama;
- pri napadu na neprijateljsko uporište u Hrašćini Trgovišću jurišni pioniri s jedinicama Brigade »Braća Radić« iz pokreta ruše bunkere i zgrade i s drugim jedinicama likvidiraju uporište;
- sredinom prosinca 1944. godine jurišni pioniri vode borbu u susretu s neprijateljskim snagama u Podravini;
- pri napadu Brigade »Matija Gubec« na neprijatelja u s. Kalinovac jurišni pioniri izgrađuju pješački prelaz preko kanala i sudjeluju u napadu;
- u vremenu od 16. prosinca 1944. do 15. siječnja 1945. godine jurišni

6 Osnovan 28. studenog 1943. godine od diverzantskih grupa Kalničkog, Zagorskog, Zagrebačkog, Bjelovarskog i Moslavačkog NOP odreda.

Minerski vod postavio je minska polja na cesti Ivanec-Lepoglava na kojoj je 24. travnja 1944. godine uništen ustaški tenk.

pioniri, u zajednici s drugim jedinicama 32. divizije, vode skoro svakodnevno borbe s neprijateljskim snagama u Podravini i Bilo-gori;

- 20. siječnja 1945. godine jurišni pioniri postavljaju minska polja u Grubišnom Polju, a zatim s jedinicama Brigade »Matija Gubec« napadaju neprijateljsko uporište u Velikim Zdencima, koje nije likvidirano zbog jako utvrđenog neprijatelja, zaštićenog minskim poljima;
- 28. siječnja 1945. godine jurišni pioniri u s. Barna, koje je Podravska brigada oslobodila od neprijatelja, raščišćavaju neprijateljsko minsko polje. 5 obzirom na to da se mino-detektorima nisu mogli koristiti zbog drvenih mina i snijega, minsko polje aktivirano je pomoću stada ovaca;
- 05. veljače 1943. godine jurišni pioniri miniraju položaje na kojima se očekivao neprijatelj ispred Velike Pisanice. Posao je bio uzaludan jer je neprijatelj prošao drugim pravcem;
- preko r. Česme, blizu porušenog mosta na putu Narta-Bjelovar, jurišni pioniri su 24/25, veljače 1945. godine izgradili drveni most duljine 20 m, širine 3 m, za svega 18 sati - unatoč nedostatku okova.

Kroz jedinice jurišnih pionira Divizije prošlo je oko 180 boraca, od kojih je oko 50 bilo ranjeno ili je poginulo.

Neki primjeri rušenja koje su izvele jedinice 32. divizije: 16. lipnja 1944. g. srušeno je 3 km željezničke pruge Severin-Bulinac; 17. srpnja 1944. g. srušen je most između Nevinca i Obrovnice; 4. rujna 1944. godine srušeno je 6 km pruge Budinščina-Konjščina i 2 mosta na putu Vinično-Komin; 15. listopada 1944. g. srušeni su mostovi na kanalu Čičevac; 12. studenog 1944. g. srušena je na 16 mjesta pruga Dugo Selo-Sesvete i Dugo Selo-Vrbovec; 26. studenog 1944. g. srušeno je 1,3 km pruge kod Gradeča i mostovi na cesti Dugo Selo-Vrbovec; 6. ožujka 1945. srušeno je 2 km pruge kod Rovišta itd.

Bataljon jurišnih pionira Divizije izvršavao je sve zadatke kao da je kompletna inžinjerijska jedinica sa svim specijalnostima. Stručno sposoban starješinski kadar omogućio je da se za inžinjerijske zadatke priuče i oni partizani koji su već imali neko predznanje, kao tesari, rudari, kovači i dr. To pokazuje da je bila propuštena prilika za osnivanje inžinjerijskih jedinica mnogo ranije nego što su one bile osnovane, radi nanošenja još većih šteta i gubitaka neprijatelju.

VEZA I ŠIFRANTSKA SLUŽBA

Za sve partizanske jedinice veze su morale biti sigurne i brze, jer je od njih u mnogome ovisila mogućnost rukovođenja, elastičnost i brzina u akcijama. Međusobna veza grupa i jedinica, te njihova veza s komitetima KP, bila je do osnivanja 32. divizije gotovo isključivo kurirska. Telefonska veza bila bi uspostavljena povremeno između odreda, komandi mjesta, komiteta KP i Štaba 2. operativne zone kada su se ti štabovi nalazili u blizini.

Na dan osnivanja Brigade »Braća Radić« osnovana je i Četa za vezu Brigade, sastava 23 borca, od kojih trećina omladinki. Četa je imala 10 pušaka, nekoliko bombi, 4 para signalnih barjačića, 4 signalne svjetiljke, jedan drveni poljski telefon, 2 do 3 km oštećenoga telefonskog kabla i 1 konja. Zbog pomanjkanja tehničkih sredstava osnovni način uspostavljanja veze bio je kuririma preko relejnih stanica, pa je četa imala samo dva voda. Tri mjeseca kasnije, pred osnivanje 32. divizije, Četa za vezu Brigade »Braća Radić« imala je: 2 telefonske centrale, 8 do 10 telefona, 10 do 15 km telefonskog kabla i 1 radio-stanicu. Četa za vezu Brigade »Matija Gubec« je

odmah pri osnivanu Brigade buila podeljena na specijalizirane vodove i odjeljenja, a tako je postupljeno i s četama za vezu u brigadama osnovanim 1944. godine: Prvoj zagorskoj brigadi i Podravskoj brigadi »Mihovil Pavlek Miškina«.

U početku je Četa za vezu Brigade »Matija Gubec« imala radio-stanicu »dora« s generatorom na nožni pogon (»bicikl«), radio-prijemnik »torn-b« na struju i baterije, telefonsku centralu sa 10 brojeva, 11 induktorskih telefona, 3 km kabla, 2 motalice i 4 signalna barjačiča. U četi je bilo oko 33 vezista. **Radio**-stanicu s priborom nosio je konj.

Četa za vezu Štaba 32. divizije osnovana je s dva linijska i jednim radio-vodom.

Jedinice za vezu brigada i Divizije popunjavale su se ljudstvom koje je u građanstvu radilo na pošti ili željeznici, dok su se omladinci osposobljavali za telefoniste u matičnim četama za vezu, a za radio-telegrafiste i šifrante na kursevima pri Štabu 10. korpusa.[7] U jedinice za vezu načelno nisu raspoređivani dobrovoljci koji su ranije bili u neprijateljskim oružanim snagama.

Najveći problem u organizaciji i djelovanju veze bio je nedostatak sredstava za vezu. Gotovo sva sredstva veze bila su zarobljena od neprijatelja, osim malog broja induktorskih telefona koji su nabavljeni od civilnih institucija. Tek ožujka 1944. godine Divizija je od saveznika primila kao pomoć 4 radio-stanice.

Brz razvoj partizanskih jedinica, popunjavanje jedinica veze osposobljenim ljudstvom i novim sredstvima, nametalo je i potrebu stalne preraspodjele vezista i sredstava po jedinicama kako bi se organizacije veze prilagodile rastućim potrebama elastičnog rukovođenja.

Od signalnih sredstava veze barjačići i svjetiljke gotovo se nisu koristili, dok su se signalni pištolji s raznobojnim raketama uvijek koristili u akcijama, prema tablicama signala unaprijed utvrđenim u zapovijestima za akcije.

Kurirske veze su bile relativno spore, ali najsigurnije i zato nezamjenljive. Kuriri pješaci i konjanici, a pred kraj rata i na motociklima, dobro su poznavali teren, a na njima nepoznatom terenu oslanjali su se na vodiče, aktiviste NOP-a. Za kurire su se birali hrabri, odani i snalažljivi mladi momci, ali mnogi su od njih poginuli vršeći kurirske zadatke. To međutim nikad nije nanijelo štetu konspiraciji pošte, jer su važnije dokumente preuzimali osobno komandanti ili drugi članovi štabova. Kurirske su se veze povremeno oslanjale na kurirske relejne stanice uspostavljene od jedinice veze ili stražarskih jedinica iz sastava komandi mjesta ili komandi vojnih područja.

Prva telefonska veza u akciji korištena je između Štaba Brigade »Braća Radić« i bataljona na težištu napada pri oslobođenju Varaždinskih Toplica. Telefonske veze u 32. diviziji nisu u potpunosti mogle zadovoljiti potrebe rukovođenja, pa se prilazilo raznim improvizacijama. Rad vezista linijaša bio je naporan i opasan jer su se linije često postavljale, održavale i skidale pod neprijateljskom vatrom. U tome su se posebno isticali Holobar, Moreli, Livada, Satolić, Dugošija, Gredičak, Čičko, Zlatar i Stančin. I unatoč tome linije su rijetko bile uništene - zarobljene.

[7] Kadrove radio-telegrafista i šifranata za cijeli teritorij Hrvatske davala je I oficirska škola GŠH - koja je počela radom u Vrhovinama koncem 1943. godine i nastavila rad (zbog neprijateljske ofenzive) na Kordunu u s. Klokoču. U ljeto 1944. godine održan je prvi tečaj za radio-telegrafiste i šifrante pri Štabu 10. korpusa u s. Grabovnici kraj Čazme, koju su vodili Veljko Kereškenji i Alfred Jeger. U prosincu 1944. godine u Oficirsku školu 6. korpusa na oficirski i radio-telegrafski kurs upućena su 42 borca i starješine iz jedinica 10. korpusa.

Radio-veza u **Brigadi »Bracća Radić«** počinje sredinom listopaaa **iy4J.** godine dolaskom u NOB iz Ludbrega radio-telegrafista Tomislava Mršića i Alda Valkovića s lakom radio-stanicom nazvanom »Gođevka«. U Brigadi »Matija Gubec« uspostavljena je 12. prosinca 1943. godine. Uspostavlja je **radio**-telegrafist Sime Korpar radio-stanicom nazvanom »Dora«. Sa svojom **prvom** radio-stanicom engleske proizvodnje Štab 32. divizije organizira radio-mrežu s dvije brigade **te** Štabom 2. operativne zone. Bez obzira na netipiziranost radio-stanica, udaljenosti štabova, atmosferske prilike i ometanja od strane neprijatelja, radio-veza je bila efikasna i neprekidna u svim situacijama zahvaljujući, u prvom redu, sposobnosti i snalažljivosti radio-telegrafista.

Sifrantska služba postojala je od prvih početaka radio-veze i bila je jedinstvena u 2. operativnoj zoni, kasnije 10. korpusu. Šifranti su se nalazili pri štabovima i bili su odgovorni za čuvanje šifri, šifriranje i dešifriranje. Osim šifri postojali su i komandni kodovi za tajno prenošenje i izvještavanje telefonom ili radiofonijom. Kodovi su u principu bili jedinstveni, ali su štabovi brigada i divizija mogli dodavati kodirane pojmove za svoje jedinice i za određene borbene situacije. U cjelini, šifrantska služba 32. divizije djelovala je uredno, brzo i konspirativno.

Od svog osnivanja jedinice veze bile su tehnički rod NOV, ali su - kad god je to zatrebalo - bile i njezin borbeni dio, ne samo prilikom uspostavljanja i održavanja telefonskih linija i efikasnom kurirskom službom, već i u borbenim porecima s ostalim partizanskim jedinicama.

Neposredno pred oslobođenje Zagreba jedinice veze su bolje popunjene i opremljene. Čete za vezu brigada imale su po dva linijska voda i radio--odjeljenje od oko 20-25 vezista, zatim telefonsku centralu, 6 telefona, oko 10km kabla, 1 radio-stanicu velikog dometa SCR-284-A, 2-3 bataljonske MK-II (radiofonija) i četne MK-I (laringofonija) radio-stanice. Četa za vezu Divizije imala je dva linijska i jedan radio-vod s oko 25 vezista, zatim telefonsku centralu za 10 priključaka, 8 telefona, oko 15 km kabla i 2 radio--stanice velikog dometa.

O osposobljenosti jedinica za vezu 32. divizije rječito govori izvještaj[8] Štaba 10. korpusa Glavnom štabu Hrvatske i Štabu 3. armije u kojem stoji: »Jedinice za vezu: u posljednjim borbama pokazale su mnogo požrtvovnosti i veza je uglavnom uvijek funkcionirala. No uslijed stalnih obrambenih borbi i povlačenja izgubljeno je dosta telefonskog kabla, te ova činjenica znatno otežava uspostavljanje potrebnih veza do pojedinih štabova. Radio-veza također funkcionira pravilno, a ljudstvo ima potrebnog stručnog znanja. Učinjen je pokušaj da se od Crvene armije dobije materijal za vezu, no za sada nam Crvena armija toga materijala nije mogla ustupiti, jer ga i sama treba.«

KRATKI DANI KONJIČKE JEDINICE

Partizanske jedinice su stalno u svom sastavu imale nešto konja[9] koji su nabavljeni zarobljavanjem od neprijatelja, rekvizicijom od imućnih suradnika

[8] Izvještaj Op. br. 20/45. od 5. siječnja 1945. g. odnosi se na razdoblje od 20. studenoga do 20. ^ prosinca 1944. godine.

[9] 31. prosinca 1944. godine 32. divizija je imala 36 jahaćih, 197 tovarnih i 27 teglećih konja i 1 mulu.

neprijatelja, a iznimno **i mobilizacijom** pieko narodnooslobodilačkih odbora.
Bez **obzira na** činjenicu **da** su neprijateljske oružane formacije pljačkale konje, u domaćinstvima sjeverozapadne Hrvatske bilo je dovoljno konja za poljoprivredne radove tokom cijelog rata, što je posebno bilo od koristi i za NOB.

Na zahtjev štabova partizanskih jedinica, narodnooslobodilački odbori povremeno su organizirali transportne kolone za prijevoz hrane i ranjenika te izvlačenje plijena iz osvojenih neprijateljskih garnizona.

U partizanskim jedinicama konji su služili za nošenje municije, teškog naoružanja, radio-stanica, kotlova za kuhinje, i za kurirsku službu. Radi potrebe za većom mobilnošću u borbama i na marševima, neki rukovodioci štabova bataljona, brigada i divizije koristili su se jahaćim konjima.

Konji su mnogo pomogli borcima NOB-a u najtežim uvjetima rata i omogućili veću pokretljivost jedinica. Imajući u vidu potrebe poljoprivrede, partizanske su jedinice vraćale seljacima konje koje bi zarobile od neprijatelja ili im zbog iznurenosti nisu bili potrebni. Uglavnom partizani nisu osnivali konjičke jedinice zato da bi se seljacima sačuvala stočna hrana i konji.

Uoči borbe za oslobođenje Koprivnice, 6. rujna 1943. godine, 3. bataljon Brigade »Braća Radić« bio je u zasjedi na cesti kod Velikog i Malog Bukovca, očekujući da će neprijatelj iz Varaždina poći u pomoć napadnutom garnizonu u Koprivnici. Bataljon je tog dana rekvirirao 36 konja, sportskih sedala i druge opreme nalik na opremu nekadašnjih Trenkovih pandura, koja je sva bila vlasništvo nasljednika grofa Draškovića, poltrona i pomagača okupatora. Od boraca, vičnih jahanju i brizi o konjima, i rekviriranih konja, osnovan je Konjički eskadron koji je za borbu uvježbao kapetan Milan Bobić, načelnik Štaba Brigade. Već nakon dva dana 3. bataljon je u s. Bukovcu na Dravi napao oko 800 neprijateljskih vojnika s bojnikom Čvekom na čelu. Borba se vodila pred zalazak sunca, a odlučujući udar po neprijatelju izveo je novi Konjički eskadron Brigade, čije su se čudne uniforme, sablje i koplja učinili neprijatelju nepoznatima, pa su, prema kazivanju zarobljenika, mislili da je to konjica Crvene armije. Većina neprijatelja nabačena je u Dravu, a dio je u borbi poginuo odnosno bio zarobljen. Čvekova bojna je uništena, a Čvek zarobljen i osuđen.

Konjički eskadron, s kapetanom Milanom Bobićem na čelu, u studenom 1943. godine upućen je u Slavoniju u sastav drugih jedinica.

INTENDANTSKA SLUŽBA

Intendantska služba brinula se o opskrbi svim životnim i borbenim sredstvima. Taj zadatak izvršavala je u teškim prilikama koje su karakterizirale, pored izvanredno teških borbenih uvjeta, i opća oskudica materijalnih sredstava nužnih za život i vođenje oružane borbe. Nije bilo magazina, rezervi oružja, municije, vojne opreme, odjeće, obuće i hrane, pa je osnovni izvor opskrbe, posebno životnih potreba, bio narod koji je uz velika samoodricanja i napore davao najnužnija sredstva za život i borbu svojih boraca.

Složenost i opsežnost zadataka službe najbolje se vide u organiziranju i izvršavanju opskrbe jedinica Divizije ljudskom i stočnom hranom, odjećom, obućom, potrošnim materijalom svih vrsta, zaprežnim vozilima, jahaćom i tovarnom stokom i dr. Ona je često bila glavni organizator korištenja svih mjesnih izvora, osposobljavanja za rad postojećih proizvodnih pogona ili stvaranja novih i pomoći stanovništvu i izbjeglicama. Javljala se u ulozi

opskrbljivača sredstvima iz ekonomskih akcija, ratnog plijena, dobrovoljnih priloga, konfiscirane imovine narodnih neprijatelja i si.

Intendantska služba je u jedinicama Divizije bila ovako organizirana:

- u četi: ekonom;
- u bataljonu: intendant, s pomoćnikom ili bez njega, i komora u kojoj su bili potrebni kuhari, krojač, obućar i vozari;
- u brigadi: intendantura s intendantom i 1-2 pomoćnika; komora brigade s kuharima, mesarima, obućarima, krojačima, vozarima i dr.;
- u Diviziji: intendantura s načelnikom i 2-3 pomoćnika i Radnom četom sastava tri voda (1. vod: krojači, obućari, kovači i potkivači; 2. vod: vozari i konjovođe i 3. vod: kuhari, mesari, ekonomi, skladištari, brijači i dr.).

Tako je, na primjer, rukovodeći sastav Intendanture Divizije u veljači 1945. godine bio: načelnik Tomo Magić, pomoćnici načelnika: Pero Goranović, Miljenko Novak i Ante Babić, komandiri: Ivan Novak i Tomo Segovac i komesari: Martin Berta i Stjepan Matota.

Gdje god je bilo moguće intendantura se oslanjala na partizanske komande mjesta i komande vojnih područja koje su u svom sastavu imale odgovarajuće intendantske organe, radionice za izradu i opravku opreme, pekare i manje rezerve hrane i opreme.

Opsežnost i složenost zadataka intendantske službe mogu se ilustrirati brojnim stanjem Divizije koje se u 1944. godini do kraja rata kretalo od 1.130 do 3.235 ljudi i oko 200 do 260 konja.

Shvaćajući značenje te službe za moralno-političko stanje ljudstva i uspješno izvršavanje borbenih zadataka jedinica politički komesari su joj pružali punu pomoć i bili su pred štabovima odgovorni za njezin pravilan rad iako su i intendanti po pravilu bili članovi štabova jedinica.

U opskrbi boraca odjećom i obućom bilo je mnogo teškoća i problema, a naročito zimi. Korišteni su razni izvori: ratni plijen, intendantske radionice, pomoć organizacija AFZ u pletenju rukavica, čarapa, pulovera i šivenju partizanskih kapa - »titovki«, koje su bile osnovno obilježje boraca NOVJ. Primjer za ratni plijen: u mjesečnom operativnom izvještaju 10. korpusa za period od 20. listopada do 20. studenog 1944. godine stoji da je prilikom savladavanja neprijateljske posade u Hrašćina-Trgovišću zaplijenjeno, među ostalim: 150 porcija, 150 čuturica, 12 sedala, 10 samara, 20 ranaca, 100 torbica, 30 pari odijela, 15 šatorskih krila, 200 pokrivača i 2 kola pisaćeg pribora.

Jedinice su se opskrbljivale hranom također iz različitih izvora, ovisno 0 vojno-političkim, ekonomskim i drugim uvjetima u kojima su jedinice živjele i vodile borbe, a osnovni su bili: dobrovoljni prilozi, kupovina za gotov novac, rekvizicija, konfiskacija imovine narodnih neprijatelja, ekonomske akcije, a tek od druge polovice 1944. godine i neznatna pomoć saveznika.

Intendantski organi su tokom cijelog rata stalno surađivali s organima nove narodne vlasti - narodnooslobodilačkim odborima. Takva suradnja pridonijela je borbenom jedinstvu jedinica i naroda koje je bilo od nezamjenljivog značenja za uspjeh Divizije i osnovni uvjet za konačnu pobjedu.

Posebna briga poklanjala se opskrbi bolnica potrebnim, naročito hranom. Zahvaljujući takvoj brizi lakši ranjenici i bolesnici su brže ozdravljali 1 vraćali se u svoje jedinice.

Da su rad intendantske službe i opskrba životnim potrebama jedinica bili predmeti stalne pažnje, brige i ocjene svih štabova, kao osnovne pretpostavke za vođenje oružane borbe, vidi se iz slijedećih primjera:

U izvještaju K. broj 69/44 od 10. rujna 1944. godine političkog komesara 32. divizije političkom komesaru 10. korpusa stoji: »IV ISHRANA, ODJEĆA I OBUĆA: Ishrana kroz ovo vrijeme bila je dosta dobra. Jedino za vrijeme marševa je bilo tu i tamo nekih nedostataka, kao na pr. da vojnici nisu uvijek na vrijeme dobivali redovite obroke. Ishrana se uglavnom sastoji od mesa (govedina, rijetko svinjetina), krumpira, graha, mladog graha i tijesta. Ujutro supa, a sada i kava (negdje crna, negdje bijela, što ovisi o umješnosti ekonoma i intendanta da nađu mlijeka). Osim toga izdali smo intendantima direktivu da nastoje hrani pridodati paradajza, paprike i ostalog povrća. Kako se sada nalazimo u vinorodnom kraju, to vojnici dobivaju uz svako jelo i grožđe. Snabdjevanje grožđem ide dosta organizirano.

Nakon akcije na Sv.Ivan Zelinu, gdje smo medu ostalim zaplijenili znatne količine kože, moći ćemo malo popraviti i stanje naše obuće. U tu svrhu poslali smo sve naše postolare u komandu Moslavačkog područja da u tamošnjim radionicama izrade cipele. Ukoliko dobiju kože za donove, koje tamo ima, moći će izraditi 250 pari cipela. To bi bila lijepa pomoć našim borcima.

U Sv. Ivanu zaplijenili smo stanovite količine štofa i konca, pa smo od toga dali praviti hlače našim borcima. Izaći će oko 60 hlača. Time ćemo znatno smanjiti broj bezgaćnjaka kod nas.

Ovime dakako pitanje odjeće i obuće neće biti riješeno, pa Vas molimo, da se nešto poduzme da borce snabdijemo robom i cipelama. Jesen je na vratima, počele su kiše i pomalo hladnoća.«

U izvještaju Štaba 32. divizije Op. Broj: 73/1945. g. od 28. 02. 1945. g. Štabu 10. korpusa navedeno je slijedeće: »Intendantura: Intendantska služba zadovoljava. Organizacija snabdjevanja vojske hranom i drugim potpuno je izvršena. Iako se divizija često puta kretala kroz krajeve koji su ekonomski uništeni, ipak je snabdjevanje vojske potrebnim artiklima uspješno vršeno. Ranije se kod pojedinih intendantskih rukovodilaca osjećalo nedovoljno odgovornosti ali se to popravilo.

Ishrana boraca dosta je dobra. Količina hrane je dovoljna, ali kvalitet nije dobar uslijed pomanjkanja soli na kojoj se u ovom mjesecu dosta oskudjevalo. Pored toga hrana je dosta jednolična. Ranija organizacija ishrane slabije je funkcionisala, tako da je bio čest slučaj da borci ostaju bez hrane međutim stanje se u tome znatno popravilo i borcima se redovno dotura hrana, pa i za vrijeme borbe.

Oprema naših boraca znatno se je popravila naročito drugom polovinom ovog mjeseca. Skoro svi borci snabdjeveni su s engleskim uniformama, a skoro polovina ima i šinjele. Obuća također zadovoljava. Međutim, stanje rublja se nije popravilo mnogo. Još uvijek ima dosta boraca sa po jednim parom veša, naime veoma je mali broj boraca koji imaju 2 para veša, većinom imaju samo po jedan, a ima dosta slučajeva da borci nemaju ni jednih gaća.«

Izvršavanje veoma odgovornih, opsežnih i teških zadataka intendantske službe zahtijevalo je od njezinih kadrova neprekidnu samoinicijativu i snalažljivost, odgovornost, hrabrost i požrtvovan danonoćan rad. Te napore i to teško breme mogli su ponijeti i uspješno izvršiti samo kadrovi prekaljeni u surovim uvjetima rata, s visokom moralno-političkom sviješću i dokraja odani svome narodu.

SANITET

Zbrinjavanje ranjenih i bolesnih partizana iz jedinica sjeverozapadne Hrvatske predstavljalo je teži problem od bilo koga drugog. Veliki broj neprijateljskih garnizona i mnogobrojna mreža komunikacija što su, među ostalim, uvjetovali stalne pokrete 32. divizije, osnovni su razlozi za to. No, zahvaljujući brizi stanovništva svih krajeva zagrebačke oblasti[10] za ranjene i bolesne koji su im bili povjereni na njegovanje, zatim odlučnosti svih štabova da čuvaju i brane svoje ranjenike i bolesnike pod svaku cijenu, i primjerenoj požrtvovnosti svega malobrojnog sanitetskog kadra, taj najteži problem partizanskog ratovanja je uspješno rješavan.

Sanitetska služba Kalničkoga partizanskog odreda[11] bila je organizirana tako da je referent saniteta odreda rukovodio radom saniteta u bataljonima preko referenata u njima, a oni su u svakoj četi imali bolničara koji je njima odgovarao za rad. Svaki bolničar u četi bio je opskrbljen najnužnijim priborom: s nekoliko steriliziranih gaza i običnih zavoja, jodom, vazelinom i nosilima za ranjenike.

Zbog stalnog brojčanog jačanja odreda i gotovo svakodnevnih borbi te prema tome i većeg broja ranjenika pred sanitet odreda nametnula se potreba stvaranja stalnog prihvatilišta za smještaj i liječenje ranjenika. Nije se moglo pomišljati na izgradnju stalne bolnice, jer u to vrijeme još nije na Kalniku postojao veći i sigurniji oslobođeni teritorij koji bi omogućavao stvaranje stalne sanitetske ustanove. Osim toga Kalničko gorje bilo je takav teren da ga je neprijatelj mogao stalno kontrolirati, udaljenost centara oslobođenog teritorija do uporišta bila je oko dva sata hoda, tako da je neprijatelj mogao za vrlo kratko vrijeme upasti na oslobođeni teritorij i ugroziti bolnicu.

Osim toga, neprijatelj je na oslobođeni teritorij ubacivao svoje uhode. Moralo se računati s bukom koja bi se stvarala pri izgradnji bolnice, s tim da je teško održavati konspiraciju prilikom dovoza potrebnog materijala, tako da je postojala mogućnost da stalna bolnica bude u vrlo kratko vrijeme otkrivena od neprijatelja. Ranjenike je trebalo tako smjestiti da im se s jedne strane omogući što bolja njega i medicinsko zbrinjavanje, a da ih se ujedno, u slučaju potrebe, može što brže prenijeti na.drugo mjesto ili smjestiti u bunker.

Prva »bolnica« bila je sagrađena u šumi, na vrhu velikog brda iznad Osijeka. Građena je vrlo primitivno u obliku zemunice: krov od poslaganih

[10] U oslobođenom Desiniću je od siječnja 1944. g. bila partizanska bolnica Zagorskog vojnog područja, koju je vodio dr. Ivan Špani ć. U bolnici je radio i Edo Breber, nekadašnji narednik - bolničar u **I** svjetskom ratu. U bolnici su liječeni borci Brigade »Braća Radić«, Zagorske brigade, Zagorskog POH i poneki partizan iz Slovenije. U njoj je stalno bilo 8-10 težih ranjenika. U zaseocima pokraj Desinića stalno je bilo 20 do 30 lakših ranjenika i rekonvalescenata smještenih u seoskim kućama. Zimi 1943/44. g. u tim su se kućama liječila i 22 partizana kojima su se smrzla stopala u borbama na Kalniku i Ivanščici. O svima njima brinuli su se mještani i osoblje bolnice u Desiniću. Jednom je u bolnici bio jedan pilot američke armije koji se spasio iz oštećenog aviona, a prihvatili su ga partizani. Bio je sav opečen i liječio se 30 dana. Nakon ozdravljenja vratio se preko Moslavine u SAD odakle se preko savezničke radio-stanice »Glas Amerike« zahvalio narodu Desinića i liječnicima.

U zemunicama na Macelju 1944. g. liječeno je desetak teških nepokretnih ranjenika iz Zagorske brigade i Zagorskog POH. Liječeni su pod vrlo teškim uvjetima zbog blizine neprijateljskog uporišta Đurmanec. Liječio ih je student medicine Mićo Peričić iz Dalmacije i bolničarka Etela Žunac.

[11] Podaci o sanitetu Kalničkog POH iznose se zato jer se na njega oslanjao i sanitet 32. divizije i nakon osnutka Divizije.

trupaca drveta, a preko njih čvrsto nabijeni sloj zemlje prekriven granjem, tako da je jedna polovica bajte bila u zemlji, a druga nad zemljom. Na zemlji u bajti bili su ležaji sačinjeni od trupaca drveta, a prekriveni lišćem i slamom. Iako primitivno građena, ona je omogućila dobar smještaj ranjenika i njihovo zbrinjavanje, a najvažnije - bila je smještena tako da ju je neprijatelj teško mogao pronaći. Tako je potkraj 1942. godine, dok se Odred nalazio u Zagorju i Bilo-gori, neprijatelj prolazio putem koji je vodio podnožjem brda gdje se nalazila bolnica i ne sluteći za njezino postojanje. Vodilo se, naime, strogo računa o kamuflaži staze koja je vodila k bolnici, kuhalo se samo noću da se ne bi vidio dim, govorilo šapatom i tsl.

Brojno stanje ranjenika u siječnju - veljači 1943. godine bilo je oko 20. Od toga je bilo 5-6 težih, ostalo su bili lakši ranjenici. Kod težih ranjenika radilo se o prelomima kostiju udova. Za imobilizaciju služile su udlage od drveta. Radilo se sterilno koliko je bilo moguće. Sterilizatora nije bilo, već su se gaze i ostali materijali sterilizirali kuhanjem u vojničkim porcijama. U prvo vrijeme nije bilo dovoljno zavojnog materijala, instrumenata ni lijekova, i tek kasnije, uspostavljanjem veze s gradovima preko terenaca, stanje se poboljšalo.

Najveća teškoća bila je u nedostatku stručnog osoblja, kako liječnika tako i izobraženih bolničara. Liječnika uopće nije bilo (do proljeća 1943. godine). Da bi se bar donekle popunio manjak u stručnom medicinskom osoblju održavani su, u bolnici i u Odredu, tečajevi koji su trajali oko 2 mjeseca. Na njima su bolničarke stjecale osnovno znanje o higijeni, pružanju prve pomoći, njegovanju ranjenika, obradi rana i si.

Od sanitetskog osoblja koje je radilo pod takvim uvjetima tražio se maksimum požrtvovnosti, samoinicijative i samoprijegora, što su mlade partizanke u dovoljnoj mjeri i pružale.

Prehrana ranjenika je bila dobra. Hranu je davao narod koji je i na taj način pokazivao ljubav prema partizanima šaljući im najbolje što je imao i brinući se za njih i njihovo materijalno osiguranje. Za praznike narod je slao po nekoliko kola s darovima uz pisma s najboljim željama za što skorije ozdravljenje ranjenika.

Za vrijeme neprijateljskih ofenziva, teški nepokretni ranjenici evakuirani su u bunkere. Bunkeri su bili smješteni u gustom šipražju, na teže prohodnim mjestima, dobro kamuflirani grmljem i lišćem. U svakom bunkeru bila su 2-3 ranjenika, a uz njih jedna bolničarka koja ih je njegovala.

S vremena na vrijeme, kada su prilike dopuštale, teži ranjenici prebacivani su na oslobođeni teritorij Slavonije preko Bilo-gore. Isto se tako radilo uoči većih ofenziva, ako je to bilo moguće.

Opisane bajte za ranjenike građene su i na drugim mjestima u Kalničkom gorju. To je rađeno radi toga da se na jednom mjestu ne bi dulje vrijeme zadržavali ranjenici. Građene su u blizini sela Ivanec (u borovoj šumi), u Boriku, zatim ispod sela Segovine.

Zahvaljujući takvom rasporedu skloništa ranjenici nisu pali u ruke neprijatelja iako je on pretpostavljao da se ranjenici zadržavaju u Kalničkoj šumi.

Veliki problem predstavljali su, do proljeća 1943. godine, oni ranjenici kod kojih je bila potrebna kirurška intervencija. Srećom, broj takvih ranjenika u tom razdoblju nije bio velik. Dvije amputacije izvršene su uz pomoć civilnih liječnika suradnika NOP-a iz neprijateljskih uporišta. Jednu amputaciju ruke izvršila je drugarica Jelka Vesenjak, liječnica iz Varaždina. Pozvana od »terenaca«, ona je jedne noći došla ravno iz Varaždina na Kalnik, izvršila operaciju i još se iste noći vratila u Varaždin da ujutro nastavi svoj redovan

posao u bolnici. U još nekoliko navrata do svoga stupanja u partizane drugarica Vesenjak je dolazila na Kalnik kada je njena pomoć bila potrebna. Druga amputacija izvršena je u selu Sv. Petar Orehovec kraj Križevaca, sela koje je bilo stalno pod kontrolom ustaša. Uz pratnju jednog voda partizana ranjenik je odvezen u kuću jednoga tamošnjeg kirurga, Slovenca, koji je izvršio amputaciju, a kao narkotičko sredstvo poslužila je rakija.

U proljeće 1943. godine u bolnici je umrlo dvoje ranjenika: Božica Slukan — skojevka iz Varaždina, koja je bila ranjena kroz trbuh, i Rafaj Kranjčec, komesar bataljona iz Zagreba, sa razderotinom krvnih sudova i slomljenim kukom.

Tokom 1943. godine Odred je sve više jačao, iz njega su se regrutirali borci za novoformirane brigade. Borba s neprijateljem uzimala je sve više maha: napadaju se veći neprijateljski garnizoni, vode se zamašnije operativne ofenzivne operacije, što dovodi do brojčanog povećanja ranjenih boraca.

U takvoj situaciji dosadašnji »bolnički prostor« nije više zadovoljavao. Zbog toga se prišlo izgradnji veće konspirativne bolnice i dalje vodeći računa o prilikama na terenu, jer se oslobođeni teritorij nije mogao dulje braniti postojećim snagama.

Bolnica je izgrađena tako da su podignuti ležajevi sastavljeni od trupaca bukova drveta, u visini kreveta; bili su natkriveni šatorskim krilom, a smješteni u polukrug.

Poslije oslobođenja Lepoglave i Novog Marofa u proljeće 1943. godine u tu bolnicu je stigao veći broj teških ranjenika. Zahvaljujući činjenici da se u to vrijeme u bolnici nalazila liječnica Jelka Vesenjak-Helenbah, ranjenicima je pružena stručna medicinska pomoć. Neposredno poslije oslobođenja Novog Marofa, iz lječilišta Novi Marof u bolnicu stižu još dvije liječnice s velikom količinom lijekova, instrumenata i zavojnog materijala, tako daje bolnica bila kadrovski i materijalno dobro opremljena.

Organizacija i rad bolnice bili su dobro konspirirani. Tako su jednog dana neprijateljske jedinice goneći naše jedinice, koje su sudjelovale u oslobođenju Lepoglave, prolazile šumskom stazom po kosini iznad bolnice i tu imale zastanak. Neko vrijeme su se tu zadržale, vojnici su jeli iz konzervi, a kutije bacali niz brdo do same bolnice. U bolnici su se jasno čuli razgovori neprijateljskih vojnika.

Dolaskom Štaba 2. operativne zone na Kalnik počela je izgradnja bolnice broj jedan Kalničkog područja. Ona se nalazila u predjelu Debele Bukve, u blizini puta Ivanec-Leskovec.

Bolnica je bila paviljonskog tipa. Paviljoni su bili građeni od složenih trupaca drveta, a krov je bio pokriven crijepom. Izgrađena su dva paviljona za ranjenike i bolesnike s po 30-40 bolničkih kreveta dopremljenih iz Varaždinskih Toplica. Osim toga izgrađeni su paviljoni za ambulantu i previjališta, za kuhinju, stražu, dvije zemunice za smještaj namirnica, a na dva skrovita mjesta, dalje od bolnice, izgrađena su dva posebna bunkera za smještaj sanitetskog materijala Komande područja. Bolnica je imala vlastitu električnu rasvjetu po svim paviljonima. Dinamo je bio smješten u posebno izgrađenom bunkeru tako da se zvuk nije mogao čuti, a noću je sprovođeno dobro zamračenje.

U bolnici su vršene i teže operacije.

Prehrana ranjenika bila je izdašna i vrlo dobra.

Bolnica je imala četu za osiguranje unutar bolnice i patrole koje su se neprestano kretale oko bolnice.

Dok se ta bolnica gradila, na bolnicu pod šatorima je u početku rujna

1943. godine, usred dana, podmuklo i zločinački, izvršio prepad ustaški trup predvođen uhodom. Iznenađena prepadom, straža bolnice nije pružila jaK otpor, pa su ustaše upale u bolnicu i na najzvjerskiji način poubijale i žive spalile teške, nepokretne ranjenike. Tako je stradalo 13 drugova i drugarica, dok su se ostali lakši i teži ranjenici, bolesnici i osoblje uspjeli spasiti. Ustaše su bolnicu spalile i uništile sav sanitetski materijal. Preživjeli ranjenici i bolesnici iz te spaljene bolnice smješteni su u već sagrađeni paviljon nove bolnice.

Uoči većih ofenziva teški ranjenici su transportirani u Slavoniju. Ovi transporti bili su u to vrijeme vrlo velik problem i težak i odgovoran zadatak za sanitetsku službu područja. Transport je trebalo provesti preko željezničke pruge i ceste Križevci-Koprivnica, i preko dijela neoslobođenog teritorija između Kalnika i Slavonije. Transporti su bili dobro osigurani vojnički i sanitetski. Nije se dogodio slučaj da su ranjenici prilikom transporta stradali iako je bilo slučajeva napada na transport.

Poslije velikih uspjeha novoformiranih brigada: oslobođenja Varaždinskih Toplica, velike bitke kod Šemovca, oslobođenja Ludbrega i Koprivnice oslobođeni se teritorij proširuje i obuhvaća područje između Varaždinbrega do Drave, niz Dravu do Koprivnice, od Koprivnice do Križevaca i od Križevaca do Novog Marofa.

U prosincu 1943. godine formira se 32. divizija. Organizacija sanitetske službe u brigadama ostala je i dalje ista, tj. u četi bolničarka, u bataljonu referent saniteta bataljona, u brigadi referent saniteta brigade s nekoliko bolničara i higijeničarem, a kod Komande divizije formirano je ambulantno previjalište s liječnikom, 8-10 bolničara, i u Štabu Divizije je načelnik saniteta divizije.

Tako organiziran sanitet odigrao je značajnu ulogu u prvim borbama koje je vodila novoformirana Divizija. Od tih akcija spomenuli bismo neuspio napad na Zlatar, jedno od najjačih uporišta u Hrvatskom zagorju. Operacija je trajala dva dana i dvije noći. Ranjenika je bilo oko 70, od toga 22 teška ranjenika, uglavnom lomovi kostiju udova i prostrijeli grudi. Pred sanitet Divizije u toj akciji postavilo se ne samo pružanje medicinske pomoći ranjenicima, već problem daljnjeg zbrinjavanja ranjenika, njihova evakuacija, s obzirom na to da je najbliži oslobođeni teritorij, Kalnik, bio udaljen jedan dan hoda a do njega je trebalo proći preko željezničke pruge i ceste koje je držao neprijatelj. Divizijsko previjalište nalazilo se blizu mjesta borbe.

Svi su ranjenici bili dobro opskrbljeni: zaustavljeno im je krvarenje podvezivanjem krvnih žila, imobilizirani prelomljeni udovi i vršene amputacije. Tako zbrinuti ranjenici transportirani su u selo Grtovec, 10 kilometara zračne linije od mjesta borbe, koje se nalazilo na prvim padinama Ivanščice. Po završetku borbe ranjenici su evakuirani pod zaštitom jednoga udarnog bataljona. Transport je sretno stigao na Kalnik.

Ubrzo poslije toga neprijatelj počinje veliku ofenzivu protiv partizanskih snaga te se Divizija, vodeći borbu s neprijateljem, vraća na Bilo-goru gdje ostaje do travnja 1944. godine, kada se ponovo vraća u Zagorje.

Za vrijeme te ofenzive neprijatelj je spalio većinu kalničkih sela i bolnicu broj jedan Kalničkog područja. Poslije toga nije se više gradila bolnica na Kalniku, jer nije bilo uvjeta za njezino održavanje: neprijatelj je često upadao na to područje, naše jedinice su se povremeno tu zadržavale, većina sela bila je potpuno uništena, narod raseljen i time smanjena mogućnost materijalnog

osiguranja. Od tada Divizija vodi ranjenike sa sobom do najpovoljnije prilike za transport u Moslavinu (Podgarić) ili u Slavoniju.

U nekim slučajevima formirane su bile i privremene konspirativne bolnice, kao na primjer u Ivanščici gdje su smješteni ranjenici za vrijeme trajanja borbe.

Sredinom 1944. godine sanitet Divizije se reorganizira.

U četi su osim bolničara određeni i nosioci ranjenika; u bataljonu nalazio se referent saniteta bataljona sa zamjenikom referenta saniteta koji je vršio dužnost higijeničara; u brigadi referent saniteta, medicinar, zamjenik referenta, higijeničar, brigadna ambulanta s medicinarom i bolničarkom, ekonomom i administratorom; bolnički vod s nosilima i dva partizanska bureta. U Diviziji: načelnik saniteta - medicinar, zamjenik načelnika saniteta - medicinar, higijeničar - medicinar, divizijska ambulanta s liječnikom, bolničari, ekonom i pisar, kirurška ekipa sa šefom liječnikom, instrumentarkom, bolničarom i administratorom, apoteka s apotekarom i pomoćnikom apotekara, sanitetska četa s higijenskim vodom i vodom nosilaca ranjenika.

Sanitet se sve do druge polovice 1944. godine opskrbljivao iz lokalnih izvora (iz apoteka i bolnica oslobođenih gradova), od pošiljaka iz Zagreba i Varaždina, a dijelom i oduzimanjem od neprijatelja. Tek krajem 1944. godine Divizija je bila dobro opskrbljena zavojnim materijalom, instrumentima i lijekovima koje je dobila iz savezničkih pošiljaka. Veliku pomoć davao je narod, naročito u zavojnom materijalu koji se izrađivao od plahta, zavjesa i si.

Udlage za imobilizaciju, koje sü u početku izrađivane od drveta, kasnije su zamijenjene fabričkim, dobivenim od saveznika.

Vodila se i sanitetska dokumentacija: od samog početka vođene su u bataljonu knjige za liječnički pregled. U brigadi: ambulantni protokol, knjiga ranjenih i poginulih i knjiga cijepljenih. U Diviziji: ambulantni protokol, knjiga ranjenih i poginulih, radna knjiga kirurške ekipe, knjiga kretanja zaraznih bolesnika, a u 1945. godini uvodi se ranjenička karta.

Ovdje se mora istaći da je vojno-politički kadar pokazao naročito razumijevanje za organizaciju sanitetske službe što ju je i omogućilo. U četama birani su najjači i najbolji partizani za nosioce ranjenika, za bolničare u bolničkim vodovima, a i u bolničkoj četi.

Radi stručnog osposobljavanja bolničara i srednjeg kadra održavani su povremeno tečajevi u Diviziji i u brigadama. Na viši sanitetski kurs u GŠH u Glinu i Slunj upućeni su medicinari, a na II kongres partizanskih liječnika upućeno je petero liječnika, jedan medicinar, jedna medicinska sestra i bolničar.

Tako organiziran sanitet spremnije je izvršavao svoje zadatke, koji su razvojem prilika na terenu i većih operacija koje je vodila Divizija, iz dana u dan bili sve opsežniji. Od značajnih operacija spominjemo oslobođenje Ivanca i Mihovljana u Hrvatskom zagorju, borbe kod Golubovca u Zagorju, borbe za Novi Marof, borbu kod Jakopovca i borbe za oslobođenje Koprivnice.

Sanitet se organizirano pripremao za pojedine akcije. Štabovi su na vrijeme obavještavali načelnika saniteta Divizije i načelnike saniteta brigada 0 predstojećoj akciji, što je omogućavalo pravodobne i solidne pripreme. Sanitetskom zapovijesti određivani su uloga i zadaci pojedinih dijelova saniteta, lokacije brigadnih previjališta i kirurške ekipe, pravci evakuacije 1 međusobno sadejstvo. Kad god je bilo moguće, održavani su sastanci sa podređenim sanitetskim organima.

Ranjenicima u brigadnom previjalištu pružena je prva pomoć i zatim su evakuirani dalje. Svaki je ranjenik bio evidentiran, pregledan, stavljena mu udlaga u slučaju prijeloma, pregledan zavoj i pomoć pruženi mu u bataljonskom previjalištu, davan morfij i kamfor i u većini slučajeva protutetanusni serum. Iz brigadnog previjališta upućivani su u kiruršku ekipu oni ranjenici kojima je bila potrebna kirurška pomoć, ostali teži ranjenici u divizijsko previjalište, a lakši ranjenici zadržavani u brigadnoj ambulanti do izlječenja.

Kirurška ekipa je u svim akcijama imala posebno značenje. Nastojalo se stacionirati je što bliže mjestu borbe. Rad kirurške ekipe došao je naročito do izražaja u borbi za Koprivnicu i za »Virovitički mostobran«. Borba za Koprivnicu trajala je neprekidno tri dana i tri noći. Kroz divizijsko previjalište i ekipu prošlo je nekoliko stotina ranjenika i poginulih. I ovom prilikom potrebno je istaći izvanredan napor, samoprijegor i požrtvovanje cijeloga sanitetskog kadra Divizije pokazano pri izvlačenju ranjenika i poginulih, pružanju prve pomoći i daljnjem zbrinjavanju. Zahvaljujući takvom zalaganju ranjenici su primili odgovarajuću pomoć.

Približavanjem kirurške ekipe mjestu borbe bilo je omogućeno pružanje brze i efikasne pomoći. Za vrijeme najžešće borbe vršene su i velike operacije kao laparatomije (operacija trbuha i amputacija udova).

Evakuaciju ranjenika uvjetovalo je više faktora: moralo se voditi računa o taktičkoj situaciji (veliki broj uporišta, ispresijecanost terena željezničkim prugama i cestama), o transportnim sredstvima (koristili smo se samo zaprežnim kolima, često volovskim), o udaljenosti bojišta do pozadinske bolnice (taj faktor je bio naročito važan za Zagorje), o atmosferskim i terenskim prilikama.[12]

Kada nije postojala mogućnost evakuacije, a to se češće događalo, brigadne ambulante i divizijsko previjalište držali su kod sebe ranjenike, nekad i velik broj, do njihovoga potpunog ozdravljenja ili do vremena kada se ukazala prilika za evakuaciju u pozadinsku bolnicu. Ta činjenica je mnogo puta ometala izvršavanje operativnog plana.

Osim stalne brige o sanitetskom zbrinjavanju ranjenika, pred sanitetom Divizije stajao je i drugi zadatak, jednako važan za bojnu gotovost jedinica, tj. briga za zdravstveno stanje ljudstva, liječenje bolesnika, borba protiv zaraznih bolesti, borba za higijensko stanje jedinica i zdravstveno prosvjećivanje.

Područje na kojem je djelovala 32. divizija imalo je slijedeće higijensko-epidemiološke karakteristike:

Na tom području, ni prije rata a ni za vrijeme rata, nije kod civilnog stanovništva bilo žarišta pjegavog tifusa, a jedinice 32. divizije nisu imale kontakt s jedinicama južno od Save, tako da osim nekoliko sporadičnih slučajeva pjegavog tifusa, unesenih od ranjenika koji su se vratili iz Slavonije, a koji su odmah izolirani, za čitavo vrijeme na tom području nije bilo epidemije pjegavca.

Veću opasnost predstavljao je trbušni tifus i dizenterija, zbog mnogih žarišta među stanovništvom, lošega higijenskog stanja na terenu. Zbog toga

[12] **Prvo su upućivani ranjenici u zemunice na Kalniku (Jasenovo brdo i kod Gabrinovca), zatim u Moslavinu u Dišnik (1. i 2. konspiracija) i na Papuk (konspiracija Ljutoč i dr.). Ljeti 1944. godine s aerodroma kod Čazme (Dubrava) i Daruvara upućivani su ranjenici savezničkim avionima na liječenje u Italiju. Uspostavljanjem »Virovitičkog mostobrana« naši ranjenici upućivani su preko Mađarske u Vojvodinu i oslobođeni Beograd. Tako je krajem prosinca 1944. godine preko »Virovitičkog mostobrana« prevezeno oko 2.000 ranjenika.**

je bilo više slučajevaa dizenterije, manje slučajeva trbušnog tifusa koji ssu se liječili u posebno formiranom odjeljenju u selu Ivanac (Kalnik).

Potencijalnu opasnost predstavljao je tetanus (Zagorje je poznato kao teren rasprostranjenog tetanusa) i žarišta trahoma u podravskim selima.

Jedan vid suzbijanja zaraznih bolesti bile su i mjere za suzbijanje ušljivosti. Odjeća se sistematski i redovno razušivala parenjem u partizanskoj buradi. Te mjere su poduzimane i pod najtežim okolnostima. Tako na primjer, kada se saznalo za jedan slučaj pjegavog tifusa na tom području, u siječnju 1945. godine, na položajima kod Bubnja čitava Divizija je bila podvrgnuta parenju odjeće. To se provodilo i za vrijeme borbe na taj način Što su se smjenjivale jedinice na položaju. Pod rukovodstvom sanitetskog odjeljenja štaba 10. korpusa izgrađena je mreža velikih kupaonica sa suhim komorama u Velikim Zdencima, Daruvaru, Grubišnom Polju, Hercegovcu, Virovitici, Čazmi i u dvjema školama na Bilo-gori. To je olakšalo organizaciju i sistematsku borbu protiv ušljivosti i podizalo je osobnu higijenu boraca.

U borbi protiv trbušnog tifusa još u siječnju i u ljeto 1944. godine, sve ljudstvo Divizije bilo je cijepljeno. Cijepljenje se obavljalo i na položaju. Osim toga održavana je zdravstvena propaganda u vidu predavanja i davane upute za očuvanje od crijevnih zaraznih bolesti.

Zahvaljujući dovoljnoj količini seruma protiv tetanusa kojom je sanitet raspolagao, svaki je ranjenik bilo u brigadnoj ambulanti ili u divizijskom previjalištu dobivao serum protiv tetanusa. To je svakako imalo za posljedicu da nije zabilježen ni jedan slučaj tetanusa, dok je slučajeva gangrene bilo.

Poseban je problem bio trahom, jer su borci dolazili u uski kontakt s narodom.

Provođeni su i povremeni sistematski pregledi jedinica i tom prilikom izdvajani i liječeni slučajevi kožnih oboljenja: spolnih bolesti, svraba i si. Ostala oboljenja su bila rijetka. U brigadnoj ambulanti i divizijskom previjalištu liječeni su bolesnici od prehlade, u većini slučajeva angine i manje od upale pluća.

Značajnu ulogu u zbrinjavanju ranjenika odigrale su bolničarke i bolničari. To su gotovo u pravilu bili mladi partizani i partizanke, bez sanitetskog znanja i iskustva, ali im je bila zajednička ljubav prema ranjenom borcu.

Zato su ranjenici iz najžešćih borbi i pod najtežim uvjetima bili izvlačeni i pružana im pomoć.

Tom prilikom je stradao velik broj bolničara i bolničarki.

Takvih primjera masovnog junaštva i požrtvovanja nije zabilježila povijest ratovanja. Oni će ostati zabilježeni u povijesti naše revolucije kao svijetli likovi, junaci koje je odgajala i učila naša Komunistička partija.

VETERINARSKA SLUŽBA

Brigu o konjima u partizanskim jedinicama do jeseni 1944. godine vodili su borci koji su do dolaska u partizane bili vični tome, jer su kod kuće imali konje za poljoprivredne radove. Do tog vremena sve veterinarske poslove u Diviziji vršio je Dimitrij Ščeblanov, ruski veterinar, koji je u NOV prebjegao iz njemačkog zarobljeništva.

U rujnu 1944. godine u 10. korpus »zagrebački« dolazi 14 studenata veterine i to: Ante Budak, Ivan Bogdanić, Aleksandar Cek, Ivica Juretić, Josip Jurinić, Slavko Krvavica, Dragan Kučinić, Damir Malnar, Božidar Petrinović, Dušan Sedlak, Tvrtko Švob, Ćiril Umek, Anton Vukelić i Franjo

Zorić. Od tada je ne samo svaka brigada 10. korpusa "zagrebbačkog" imala svoga veterinarskog referenta, nego su ga imali i mnogi bataljoni, lako je u Brigadi »Matija Gubec« brigadni referent za veterinarske poslove bio Aleksandar Cek, student V godine, dok je u Prvom bataljonu te brigade veterinarski referent bio Anton Vukelić, student IV godine, u Drugom Dragan Kučinić, student IV godine, dok je u Trećem bataljonski referent bio diplomirani veterinar Marinović.

Veterinari su posebnu pozornost posvećivali pregledu konjske opreme pred duže pokrete, a vršili su i pregled mesa stoke zaklane u jedinicama. Svi teže bolesni konji kojima je trebala veća i dulja njega bili su otpremani u divizijsku ambulantu ili u korpusnu stočnu bolnicu, ukoliko nije bila previše udaljena od brigade ili bataljona.

Najveći problem prilikom pružanja pomoći i liječenja konja bili su stalni pokreti, pa nedostatak lijekova i instrumentarija. Manju količinu lijekova i instrumenata donijeli su sami studenti prilikom dolaska u NOV, a nešto je lijekova bilo ponekad rekvirirano prilikom ulaska naših jedinica u mjesta u kojima je postojala ljekarna. Ipak, najveći dio je dolazio iz Veterinarske bolnice pri 10. korpusu.

Radi stručnog usavršavanja referanata veterine, koji su mahom bili studenti, održan je u Čazmi tečaj u okviru stočne bolnice 10. korpusa. Predavači su bili diplomirani veterinari dr Milan Crnković, Franjo Svetličić i Božidar Koch. Tečaj je trajao od 22. listopada do 8. prosinca 1944. godine i na njemu su prisustvovali svi studenti veterine iz 10. korpusa. Na kraju tečaja održani su vrlo strogi ispiti, kojih se kao i zajedničkog života u »čazmanskom koledžu« s ponosom sjećaju svi sudionici.

Nakon završenog tečaja za referente veterine u 32. diviziji određen je Aleksandar Cek, a u 33. diviziji apsolvent veterine Rudolf Jagar. U Brigadu »Braća Radić« ponovo je raspoređen za referenta Slavko Krvavica, dok je Anton Vukelić postavljen za referenta u Brigadu »Matija Gubec«.

U okviru veterinarskog odjeljenja 32. divizije osnovana je stočna ambulanta u kojoj su liječeni svi konji koji su mogli biti tretirani u pokretu, ali bez opterećenja. Početkom travnja 1945. godine bila je to velika služba u kojoj je radilo oko 20 ljudi. Što je broj bolesnih konja bio veći, to se povećavao i broj konjovodaca koji su u pokretu vodili i njegovali bolesne konje. U vrijeme većih vojnih operacija ambulanta se odvajala od 32. divizije i smještavala na prikladnom mjestu kako bolesni konji ne bi bili u stalnom pokretu.

U početku veljače 1945. godine, zbog stalnih operacija 32. divizije, evakuirana je stočna ambulanta s bolesnim konjima preko mostobrana u Mađarsku. Tada je upravnik ambulante bio dr Stjepan Roman, dipl. veterinar. Nakon oslobođenja Podravine, ambulanta je vraćena u sastav 32. divizije i u okviru nje organizirana je potkivačnica.

U rano proljeće (od 5. do 15. travnja 1945. godine) 32. divizija zadržala se na području Velikih i Malih Zdenaca, što je iskorišteno za plinjenje konja zaraženih šugom, koja se jako proširila kao posljedica kontakata sa zarobljenim šugavim konjima. Od građevnog materijala porušenih kuća i ilovače sagrađena je u Malim Zdencima, u neposrednoj blizini škole, komora u kojoj su uspješno liječeni (plinjeni) šugavi konji. Bio je to jedinstven podvig u takvim uvjetima. U cijelosti je uspio.

Veliki napredak postignut je i u stručnoj izobrazbi bolničara za koje je, u prvoj polovici travnja u Malim Zdencima, održan tečaj. Predavači su bili Aleksandar Cek i Slavko Krvavica. Bio je užitak promatrati mlade partizane

- seljačke momke kako poslije nastave marljivo uce ono sio su na preuavanjima čuli.

NAORUŽANJE I OPREMA JEDINICA

Partizani Zagrebačke oblasti nisu imali svojih skladišta naoružanja, municije i opreme. Sve je bilo u rukama neprijatelja i sve se moralo borbom otimati.

Za opskrbu oružjem, municijom i opremom partizanskih jedinica karakteristična su tri perioda:

Prvi period - ustanak i formiranje prvih partizanskih grupa čije naoružanje je bilo po vrsti i tipu raznovrsno i uglavnom sačuvano iz proteklih ratova vođenih na tom području ili prikupljeno pri raspadu bivše jugoslavenske vojske po direktivi KP Jugoslavije. To su bili razni tipovi pušaka, pištolja i ručnih bombi. Inače je u opremi prevladavalo civilno odijelo s ponekim vojničkim dijelom odjeće, ponekim pokrivačem, šatorskim krilom, opasačem, fišeklijama i vojničkom torbicom.

Drugi period - prve akcije, zarobljavanje oružja, municije i opreme od neprijatelja, priliv novih boraca, jačanje partizanskih jedinica, krupnije akcije, likvidacija manjih uporišta, što je rezultiralo većim plijenom i poboljšanjem opskrbljenosti jedinica naoružanjem, municijom i opremom. Po naoružanju i opremi jedinice su sve više dobivale vojnički izgled, ali se još nije mogla izbjeći šarolikost u naoružanju i u opremi, što nas je pratilo do kraja rata. Zato je »kriva« i šarolikost opskrbljenosti neprijateljskih jedinica s kojima je vođena borba, a koje su bile jedini »opskrbljivači« partizanskih jedinica.

Treći period - kasna pomoć saveznika (svibnja 1944. godine) u stvari predstavlja dopunu našeg naoružanja i opreme i ona nam je dobro došla s obzirom na velik priliv novih boraca u tom razdoblju. Od naoružanja iz ove pomoći posebno treba istaći ručni bacač Piat - »John Buli«, kojim su se partizani vješto koristili u borbama za naseljena mjesta i pri osvajanju bunkera, zatim ručne zapaljive i dimne bombe. Dimne bombe su korištene pri napadu preko otkrivenoga brisanog prostora i pri povlačenju.

Od opreme, pored odjeće i obuće korištene za nove borce, dobro su za izradu donjeg veša korišteni padobrani kojima je bacano naoružanje i oprema.

Zbog načina na koji se dolazilo do oružja - zarobljavanjem u borbi - kod boraca je bila visoko razvijena odgovornost prema oružju kojim su rukovali u smislu njegova održavanja, čuvanja i vještine i efikasnosti njegova korištenja. Najveća sramota za borca bila je gubitak oružja. Kome se to dogodilo, smatrao je svojom obavezom da u slijedećoj borbi sam zarobi i nadoknadi ranije izgubljeno - uništeno oružje.

S obzirom na uvjete života i borbe jedinice 32. divizije, posebna pažnja obračana je čistoći oružja, vještini njegova sklapanja i rasklapanja, naročito brzini i vještini »naslijepo«, zbog noćnih borbi. U središtu pažnje bili su puškomitraljezi i mitraljezi.

Pošto se municija također zarobljavala a količine su bile ograničene, velika pažnja se posvećivala njenoj štednji, a posebno kod najvećih »rasipnika« tj. puškomitraljeza i mitraljeza. Zbog toga su posebno bili cijenjeni puškomitraljesci i mitraljesci koji su vješto gađali kratkim rafalima i jedinačnom paljbom. Obično su položaje - pozicije takvih nišandžija u toku borbe, naročito noću, određivali komandiri četa.

Od naoružanja koje se zarobljavalo borci su posebno cijenili defenzivne ručne bombe »kragujevke«, puškomitraljez »Šarac«, pištolj mauzer s »koljenom« i mitraljez »švarcloze«. Naročito su se voljeli okititi »kragujevkama« na opasačima.

Raznovrsnost naoružanja, nastala zbog načina na koji se do oružja dolazilo, ponekad je stvarala problem u korištenju oružja, jer nije bilo dovoljno municije odgovarajućeg kalibra. To se obično događalo s talijanskim oružjem. Tada se pribjegavalo grupiranju tog oružja i municije u jednoj jedinici.

Zarobljeno naoružanje u principu je ostajalo u jedinici koja ga je zarobila. U slučaju da je to prelazilo njezine potrebe, dodjeljivalo se drugoj jedinici, a prema odluci pretpostavljenog štaba. Ovaj princip dovodio je do toga da su jedinice uspješnije u borbi bile i bolje naoružane, što je za sve jedinice predstavljalo trajan i nepisan stimulans.

Osobno naoružanje je uglavnom bilo raspoređeno na slijedeći način:

Borci — puška i ručne bombe; nišandžija puškomitraljeza ili mitraljeza, pištolj; bolničar po mogućnosti pištolj, inače puška.

Starješine - do komandira čete - puška i ručne bombe; komandanti bataljona - ručne bombe, puška, pištolj, rjeđe mašinka umjesto puške.

Komandant brigade - ručna bomba, pištolj i mašinka; komandant divizije - ručna bomba, pištolj i mašinka.

Budući da su se partizanske jedinice opremom »opskrbljivale« iz skladišta iz kojih su se opskrbljivale i naoružanjem - zarobljavanjem od neprijatelja - šarolikost koja važi za naoružanje važi i za opremu.

Porijeklo dijelova odjeće bilo je domobransko, ustaško, njemačko - oružničko, bivše jugoslavenske vojske, pa i civilno. Ovakva odjeća ponekad je dobro došla, kad su se partizani služili varkama u akcijama, posebno u početku ustanka i pri uvlačenju u uporišta.

Od početka ustanka pa sve do polovice 1943. godine partizani su nosili partizanske kape »troroge«, koje su potom zamijenjene »titovkama« i koje su bile na glavama svih partizana 32. divizije. Sve kape izrađivale su se u jedinicama ili partizanskim radionicama ili su ih radile žene u organizaciji narodnooslobodilačkih odbora. Uz titovku, sastavni dio opreme bio je opasač, koji je imao svaki partizan i starješina radi nošenja ručnih bombi, fišeklija za municiju i pištolja. Svaki partizan imao je i torbicu radi nošenja rezervne municije i rublja (ukoliko ga je imao), pribora za umivanje, brijanje i suhe hrane, a samo poneki je nosio čuturicu i bajunetu.

Obuća je bila raznovrsna, civilne cipele, vojničke cipele i čizme. Borci su posebno cijenili njemačke čizme s kratkom sarom, zbog brzog i lakog obuvanja i izuvanja, što je bilo korisno za uvjete partizanskog ratovanja.

Pored ove opreme, težilo se da svaki borac raspolaže šatorskim krilom ili pokrivačem. Posebno je bilo omiljeno šatorsko krilo, jer je bilo lako, a štitilo je od vremenskih nepogoda.

Oprema starješina bila je ista kao i kod boraca s tim što su oni nosili još i torbice za karte, busolu i olovke, a politički rukovodioci i za politički »materijal«. Zbog težine pištolja koji su imale starješine pištolji su nošeni na remniku preko ramena. Dvogled je također bio sastavni dio opreme komandanata.

Nabrojena oprema bila je najkompletnija kod komandira četa i komandanata bataljona, a noštena je na remnicima s lijeve i desne strane preko ramena što je dovodilo do ukrštanja brojnih remnika na grudima, zbog čega se to ponekad smatralo »kicošenjem« partizana.

V

PARTIJSKO-POLITIČKI RAD U JAČANJU BORBENE SPREMNOSTI 32. DIVIZIJE

Težište općepolitičkog i partijsko-političkog rada u 32. diviziji bilo je: izgrađivanje idejno-političke svijesti, moralno-političkog stanja i borbene spremnosti jedinica, komandi i štabova, odgoj moralno-političkog i revolucionarnog lika boraca i rukovodilaca da bi Divizija izrasla u snažan borbeni i političko-revolucionarni odred koji širi narodnooslobodilačku borbu i na tako »vrućem« teritoriju kao što je bila sjeverna Hrvatska, naročito u posljednjoj godini i pol rata.

Borci i rukovodioci su se upoznavali s cjelovitom vojnom i političkom strategijom KPJ i KPH u narodnooslobodilačkoj borbi protiv fašističkog okupatora i njegovih domaćih ustaško-domobranskih, četničkih, belogardejskih i drugih slugu, i s načinom ostvarivanja te linije na cijelom jugoslavenskom ratištu posebice na vojišnom teritoriju sjeverne Hrvatske koji je, objektivno, postao, da kažemo, »posljednji oslonac«, odnosno - »odstupnica«, i za ustašku fašističku marionetsku tvorevinu tzv. »Nezavisnu Hrvatsku Državu«, i za njemačke fašističke okupacione snage u trenutku kada budu prisiljene konačno se povući s Balkana i iz Jugoslavije.

Uslijed svega toga se i sadržaj ukupnoga političkog rada u Diviziji morao zasnivati na nekoliko značajnih faktora. U prvom redu na bogatim revolucionarnim tradicijama na tom teritoriju stvorenim u vjekovnoj borbi siromašnih i potlačenih protiv izrabljivača svake vrste (seljačka buna pod vodstvom Matije Gupca 1573. godine i desetine drugih pobuna seljaka-kmetova protiv feudalne tlake; rana pojava sindikalno organiziranih radnika i socijaldemokracije sa žestokim okršajima radnika u industrijskim središtima Zagreba, Varaždina, Zaboka, Krapine i rudarskim bazenima Hrvatskog zagorja protiv kapitalista-izrabljivača; sukobi naroda s režimskom birokracijom, nekad s birokracijom crno-žute carevine a potom i s nosiocima nenarodnog režima Kraljevine Jugoslavije, i u novije vrijeme i s nosiocima fašističkog režima »NDH«), U političkom radu morale su se, s tim u vezi, uzeti u obzir i specifične političke prilike historijski formirane, kao: iskonska osjetljivost i privrženost naroda pravdi, ili, kako se to u narodnom govoru odomaćilo - »borbi za pravicu«, na čemu se i formirao odgovarajući pogled na svijet, pa i određena doza opreza i nepovjerenja u vlast s kojom je narod u tom kraju u prošlosti imao veoma gorka iskustva. Stoga je borbenu parolu NOB-a - »Nema povratka na staro« — narod primao u mjeri u kojoj je on stvarno razumio i prihvaćao revolucionarni smisao NOB-a. U političkom radu trebalo je uzeti u obzir i vapijuću potrebu oštre borbe protiv razuđene propagandne mašine udruženih fašista koja razorno djeluje na svijest ljudi na tom teritoriju. Jer, Divizija se od svoga prvog ratnog koraka sučelila s veoma organiziranom i agresivnom i šovinizmom i antikomunizmom nabijenom

frankovačko-ustaškom propagandom, stalno pracenom lzia/nuni borbenom aktivnošću neprijateljskih snaga: ustaško-domobranskih i njemačko-kozačkih, rasutih u mnogim gusto raspoređenim i međusobno povezanim uporištima. Osnovni cilj te propagande bio je: indoktrinacija Hrvata na tom teritoriju da povjeruju u »povijesnu opravdanost« postojanja tzv. »NDH« i u njezinu »oslobodilačku misiju« i na toj osnovi privlačenje Hrvata na pokorno svrstavanje u pogromaške ustaško-domobranske formacije i ustaški upravni i policijski aparat te materijalno pomaganje opstanka ustaške nazovi države.

Ruku pod ruku s ustaškim glasnogovornicima išla je, uzajemno se pomažaći, i klerofašistička propaganda, brižljivo usmjeravana iz Episkopata na Kaptolu, s nadbiskupom drom Alojzijem Stepincem na čelu, i iz drugih busija klerofašizma na tlu sjeverne Hrvatske i Slavonije. Suština propagande klerofašista, lansirane preko crkvenih propovjedaonica i ispovijedaonica, bila je usredsređena na razobličavanje boljševizma, komunizma i partizana. Privrženost većeg dijela građana na tom teritoriju vjeri i crkvi nastojala se do maksimuma iskoristiti za svekoliku lojalnost vjernika i podršku ustaškoj državi i neprijateljstvo prema narodnooslobodilačkoj borbi.

Na tom teritoriju oglašavali su se, čas javno čas tajno, »od uha do uha«, i prvaci Mačekove Hrvatske seljačke stranke. U narod su proturali dušebrižničke slogane: »Čuvajte glave!« »Ne idite nikamo - ni u partizane, ni u ustaše!« »Jerbo«, objašnjavali su, »ne buju pobijedili ni jedni ni drugi!« »Našu sudbinu već kroje drugi - Englezi i Amerikanci«. Ili, kako im je kada odgovaralo: »Doći će Englezi i razoružat će partizane!« A čak i to: »Doći će i Rusi, pa će razoružati partizane«...

Ne treba ni dokazivati koliko su baš te i takve parole bile utjecajne i opasno suprotstavljene ciljevima narodnooslobodilačkog pokreta, naročito zbog toga što je Hrvatska seljačka stranka imala svoja tradicionalna uporišta **u** velikom broju sela na teritoriju sjeverne Hrvatske na kojem je 32. divizija izvršavala svoje ratne, vojne i političke zadatke. Ništa nije lakše nego nagovoriti čovjeka da ne ide u borbu gdje se moraju podnijeti sve surovosti rata i gdje se svakodnevno zadobivaju teške rane i gube mladi životi.[1]

Osim s nasrtajima ustaške, klerofašističke i mačekovske propagande, 32. divizija se neizbježno sučeljavala i s ideolozima i propagatorima Hitlerovog nacionalsocijalizma, s ideologijom svemoćne, superiorne organizacije tzv. »novog poretka« u Evropi, zasnovanog na strogim postavkama moderne organizacije državne uprave i privrede - države »rada i reda« - kako se to uporno širilo medu neobaviještenim, a najčešće među uplašenim seljacima.

Uza sve to, Divizija se, s vremena na vrijeme, sučeljavala i s drugim varijantama neprijateljske propagande. U selima nastanjenim stanovništvom madžarske narodnosti osjetila se ponekad i prisutnost Hortijeve varijante fašističke ideologije i s tim u vezi podgrijavanje političkog raspoloženja Madžara da se čvršće vežu za sudbinu svoje matične nacije u Madžarskoj, što **ih je** vodilo **u** izolaciju od NOB-a. Posebno jak pritisak te vrste osjećao se **u Međimurju** nasilno pripojenom Madžarskoj.

Ponekad su se mogli primijetiti čak i odbljesci četničke propagande (u nekim selima na Kalniku i Bilo-gori) koja je podgrijavala nevjericu prema partizanima Hrvatima, koji su bili na tom prostoru u većini, proturajući glasine da »oni neće braniti srpska sela od ustaških pogroma«.

[1] Jedan vid prihvaćanja Mačekove parole »Čuvajte glave« - bile su i pojave dezerterstva iz NOVJ ili skrivanje za borbu sposobnih mladih ljudi u bunkerima, čekajući konac rata.

U političkom radu u 32. diviziji trebalo je uzeti u obzir svu tu slojevitost i agresivnost neprijateljske propagande i usmjeriti je na širenje političkih vidika i političke kulture boraca i rukovodilaca Divizije, a napose komunista i skojevaca, da bi se mogli nositi s njome na svim ratnim stazama i popri štima borbe, kako bi joj mogli doskočiti i uspješno joj parirati i biti otporni na nju, jer je fašistička propaganda bila usredsredena i na samu Diviziju.

Spoznaja svega što je okružuje bila je dakle prva pretpostavka političke stabilnosti i moralnopolitičkog jedinstva Divizije, čvrstine njezinih redova, podloga za razmah borbenosti junaštva i pregalaštva i u danima kada je željno očekivani dan pobjede bio već na vidiku, ali se još moralo vraški boriti i ginuti do ostvarenja krajnjeg cilja - pobjede nad svim stranim i domaćim fašistima. To je bila osnova za pripremu rukovodilaca, komunista i skojevaca i boraca za politički rad u narodu koji je baš na tom prostoru bio do posljednjeg dana rata izvrgnut izuzetno jakim pritiscima fašista i propagande i zastrašivanju vojnom silom, kaznenim ekspedicijama, pogromima, hapšenjima, ubijanjima, pljačkom i paležom. A i Divizija se morala, i ne samo ona, popunjavati i ljudstvom i materijalnim sredstvima iz istih sela i gradova na čije je resurse računao i neprijatelj.

SADRŽAJAN, AKTUALAN I PLANSKI POLITIČKI RAD

Takvi su bili opći okviri za teme planskoga političkog rada u intervalima između borbi i pokreta. U programu političkog obrazovanja obrađivane su slijedeće teme: »Zašto se borimo«, »Suština i značaj odluka II zasjedanja AVNOJ-a 29. novembra u Jajcu«, »Značaj odluka III zasjedanja ZAVNOH-a u Topuskom«, »Političko organiziranje antifašista i rodoljuba u Jedinstvenoj narodnooslobodilačkoj fronti Jugoslavije i antifašističkim organizacijama koje u njenom krilu djeluju - Antifašističke fronte žena, Ujedinjenog saveza antifašističke omladine, Saveza omladine, Saveza pionira«, »Uloga Komunističke partije Jugoslavije u razvoju NOB-a«, »Karakter nove narodne vlasti u licu narodnooslobodilačkih odbora«, »Značaj i sadržina sporazuma Tito-Šubašić na Visu 1944. godine«, »Formiranje jedinstvene narodne vlade i stvaranje narodnih vlada u Crnoj Gori, Bosni i Hercegovini, Makedoniji, Hrvatskoj, Sloveniji i u Srbiji«, »Prisajedinjenje naših krajeva koji su živjeli pod tuđim fašističkim jarmom - Istre, Zadra, Slovenskog primorja, te otoka Cresa, Lošinja i Lastova matici zemlji«, »Prvi slobodni izbori u oslobođenoj domovini«, »Suština i karakter Monarhije i nasuprot njoj Federativne Narodne Republike Jugoslavije«, »Neprijatelji naroda i ratni zločinci u zemlji i njihovo kažnjavanje na mjestu gdje su zločine počinili«...

Crvena nit sadržaja svih tih tema i cjelokupnoga političkog rada bila je marksističko-lenjinistički pogled, odnosno pogled Komunističke partije Jugoslavije na rješavanje nacionalnog pitanja u mnogonacionalnoj zajednici kakva je bila Jugoslavija[2] koja treba da izraste - kako je to Tito označio njenu viziju još 1937. god. u »Proleteru« - u slobodnu zajednicu slobodnih naroda.

Ta nova zajednica treba da svojim političkim ustrojstvom garantira svim narodima jugoslavenskog podneblja jednakost, ravnopravnost i slobodu i široko otvori putove za izgrađivanje međusobnog povjerenja, razumijevanja, uzajamnosti, solidarnosti, sloge, bratstva i jedinstva kao trajne osnove

[2] BROZ, Josip Tito. ***Nacionalno pitanje u Jugoslaviji u svjetlosti narodnooslobodilačke borbe,*** »Proleter«, br. 16, prosinac 1952. god.

zajedničkog življenja i rada. To je nova Jugoslavijaa, rođena u borbi, na temeljima odluka AVNOJ-a donesenih u drevnom gradu Jajcu 1943. godine.

Druga grupa političkih tema bilo je stanje na našoj fronti i savezničkim frontovima. Borci i rukovodioci su informirani o operacijama NOVJ tokom njemačke zimske protuofenzive u srednjoj Bosni, Gorskom kotaru i Hrvatskom primorju (siječanj 1944), o februarskom maršu makedonskih jedinica NOVJ, o desantno-diverzantskim operacijama 26. divizije NOVJ u Dalmaciji (ožujak - kolovoz 1944), o njemačkoj i ustaško-domobranskoj ofenzivi protiv jedinica 6. korpusa »slavonskog« (travanj 1944), o desantu na Drvar i drvarskoj operaciji (25. svibnja do 4. lipnja 1944), o operacijama NOVJ čije se težište ljeti 1944. prenosilo prema istočnoj Bosni, Sandžaku, Srbiji, Makedoniji i Kosovu s opsežnom operacijom za oslobađanje Beograda, o operacijama za oslobođenje Srbije, Makedonije, Crne Gore, Dalmacije i zatim 0 stanju na frontu u Srijemu... Usporedno s tim informirani su i o stanju na savezničkim frontovima (otvaranje drugog savezničkog fronta u Normandiji u Francuskoj i prodiranje anglo-američkih armija u hitlerovsku tvrđavu sa zapadne strane, pa odlučno prodiranje Crvene armije u hitlerovsku tvrđavu sa istoka, s prodorima u Poljsku, Čehoslovačku, Rumuniju, Bugarsku, Madžarsku i ispadanje iz osovinskih kola Bugarske i Rumunije). Sadržajem političkog rada vidno je obilježen i susret 6. korpusa a potom i zajednička borba jedinica 10. korpusa »zagrebačkog« s jedinicama Crvene armije na Dravi, kod Virovitice i Pitomače... Obrađena je i konferencija Staljina, Churchilla i Roosevelta u Jalti na Krimu, SSSR, vanjskopolitička aktivnost druga Tita, naročito u drugoj polovici 1944. godine, razgovori Tita i Churchilla u Italiji. Titov put u Moskvu i razgovori sa Staljinom, susret Tita 1 rukovodilaca Otečestveno-frontovske Bugarske u Krajovi, itd.

U trećoj grupi tema političkog rada bile su neposredne pripreme rukovodilaca i boraca za aktivnost među narodom na terenu. Moralo se pomoći narodu da shvati i prihvati bliže i krajnje ciljeve NOB-a, da se ohrabri i da se ne pokoleba prilikom čestih naleta ustaške, klerofašističke i mačekovske reakcionarne propagande, da ne poklekne pred stalnim prijetnjama i zločinima ustaša, Nijemaca i Čerkeza i fašističkih agenata i njihovih kaznenih ekspedicija i ofenziva iza kojih su ostajala mnoga zgarišta i prorijeđene obitelji zbog toga što su pojedinci odlazili u Narodnooslobodilačku vojsku.

Moral naroda mogao se održati samo ako on spozna ciljeve NOB-a perspektivu društveno-političkog i ekonomskog razvoja nakon istjerivanja fašista iz naše zemlje, našu temeljnu parolu - »Nema povratka na staro!«...

U komuniciranju s narodom i u borbi za stjecanje povjerenja u narodnu vojsku važne su bile i brigade koje su nosile imena istaknutih narodnih tribuna - »Braća Radić«, »Matija Gubec«, »Mihovil Pavlek Miškina«, pa Prva zagorska s perspektivom da preraste u Zagorsku diviziju... Bio je to značajan činilac širenja uzajamnog povjerenja i osjećaja da je to doista ona prava narodna vojska koja će uvijek i svuda braniti interese radnika i seljaka - interese radnog naroda...

Politički rad obuhvatio je i sve ono što je jačalo organiziranost svakoga vojnog kolektiva, učvršćivalo disciplinu zasnovanu na svijesti boraca, što je u određenim periodima bio zadatak prvog reda[3], sprečavalo kolebanje i paniku u teškim trenucima borbe u okruženju ili prilikom izvlačenja iz

[3] Izvještaj političkog komesara 32. divizije političkom komesaru 10. korpusa »zagrebačkog« o političkom stanju i radu. 10. rujna 1944. god.

borbe i povlačenja, sprečavalo samovoljno napuštanje jedinica i dezerterstvo, izgrađivalo istinsko drugarstvo, pravilan odnos između starih i novomobiliziranih boraca i onih koji su stizali u Diviziju iz domobranskih jedinica, suzbijalo kukavičluk, paniku i ravnodušnost i otvaralo perspektivu i za dane koje donosi oslobođenje zemlje.

Neprekidne borbe s mnogo poginulih i ranjenih nametnule su štabovima, a naročito organizatorima i nosiocima političkog rada, stalnu brigu o ranjenicima i dostojnom oproštaju od poginulih drugova. Uvijek se moralo znati stanje ranjenika u našim partizanskim bolnicama na oslobođenom i poluoslobođenom teritoriju, i podaci o zbrinjavanju naših ranjenika u bolnicama u Italiji. Ako svaki ranjeni ili poginuli drug ne bi u teškim prilikama bio izvučen sa položaja, a bilo je i toga mada rijetko, to bi ostavilo ožiljak u svijesti ljudi, izazivalo određenu sumnju i nesigurnost.

U sadržaju političkog rada vidno mjesto dobilo je i idejnopolitičko osmišljavanje pojedinih borbenih poduhvata u kojima se divizija angažirala sama ili u zajednici s drugim jedinicama 10. korpusa »zagrebačkog« i 6. korpusa »slavonskog.«

Naglašeni politički motiv imao je već prvi dolazak 32. divizije u Hrvatsko zagorje, siječnja 1944. godine. Politički smisao imala je i odluka o obrani po svaku cijenu oslobođenog teritorija Kalnika za vrijeme oštre ustaško-domobranske, a potom i njemačke ofenzive - veljače i ožujka 1944 - da bi se narod toga ustaničkog kraja koliko-toliko zaštitio od ustaških pogroma. Ofenzivno djelovanje 32. divizije i drugih jedinica u dolini rijeke Bednje - Ivanščica, Lepoglava, Ivanec - travnja 1944. godine bilo je u političkoj ulozi isto kao i napadi i razaranje neprijateljskih saobraćajnica i saobraćaja na operativnom teritoriju 32. divizije rujna 1944. godine i ofenzivne operacije 10. i 6. korpusa za oslobođenje Podravine u listopadu 1944...

Svojevrstan dodatak političkom radu bile su i proslave značajnih datuma, kao: proslava godišnjice velike oktobarske revolucije 7. studenog 1944, pod čijom je inspiracijom napadnut ustaški garnizon u Donjoj Zelini; godišnjica Crvene armije u veljači 1944. godine, koja je bila motiv napada »radićevaca« na ustaše u Ludbregu; svečane proslave godišnjica brigada »Braća Radić« (Srpska Kapela) i »Matija Gubec«; godišnjica 10. korpusa »zagrebačkog« u Virovitici, u veljači 1945; godišnjica donošenja odluka II zasjedanja AVNOJ-a. Naročito političko značenje imale su i partizanske zakletve (Mala Pupelica, Lasovac itd.) novih boraca. U tom znaku bio je i pokop poginulih boraca i rukovodilaca, na primjer u Velikoj Trešnjevici siječnja 1945. godine gdje je zajedno sa poginulim borcima pokopan i komandant Brigade »Matija Gubec« Stevo Došen.

Odgojno su djelovale i male, skromne ali veoma simbolične svečanosti prilikom primanja u Partiju ili u SKOJ.

Za obogaćivanje političkog rada i njegovo povezivanje sa životom i ciljevima borbe, te jačanje moralnopolitičkog stanja i borbenog raspoloženja u Diviziji poslužili su i uspjesi jedinica i pojedinaca. Veoma inspirativan i ohrabrujući primjer je 9. veljače 1944. god. dao 2. bataljon Brigade »Braća Radić« koji je obranio Ludberg usprkos ustaškim tenkovima.[4] Sličnu upornost i hrabrost pokazala je i Brigada »Matija Gubec« u oštroj borbi s ustašama 25. veljače 1944. kod Subotice, na sjevernoistočnim kosama Kalnika. Taj uspjeh ocijenio je Štab Divizije kao primjer »odlučnosti, hrabrosti

[4] Operativni izvještaj Štaba 32. .divizije Štabu 10. korpusa o borbama od 8. do 10. veljače 1944. godine.

Komora 1. zagorske udarne brigade prevozi ranjenike kroz Bilo-goru 1945. godine

Sanitet Zagorske brigade na povratku iz borbene akcije, ljeto 1944. godine

Artiljerci haubičkog diviziona

Ranjeni borci u pokretnoj partizanskoj bolnici u Slavoniji, 1944. godine

Borci-invalidi na Ljutoču - Papuk, 1944. godine

Bataljonska ambulanta Omladinskog bataljona. Poljanica 17. IX 1944. godine

Rat protiv ušiju vodio sc parenjem u »partizanskom buretu«

Narod donosi hranu partizanima u Zagorju, ljeto 1944. godine

Osoblje prihvatne bolnice 10. korpusa

Intendantura 2. bataljona Gupčeve brigade u B» drovcu, pri spremanju jela

Donošenje kruha na položaj

Dijeljenje hrane na položaju

Obrok na brzinu, u kratkom predahu

Postolarska radionica Divizije

Intendantura 32. divizije, zimi 1945. na »Virovitičkom mostobranu«. Desno, na tamnom konju, šef intendanture Magić Tomo.

Partizanski brico je uvijek imao posia

Veterinarski tečaj za veterinare i konjovoce u Diviziji

Potkivaći u Diviziji. Slijeva: Antonković Stjepan, Puh Stjepan, Namjesnik Denko, Zajec Stjepan i Šantalada Josip

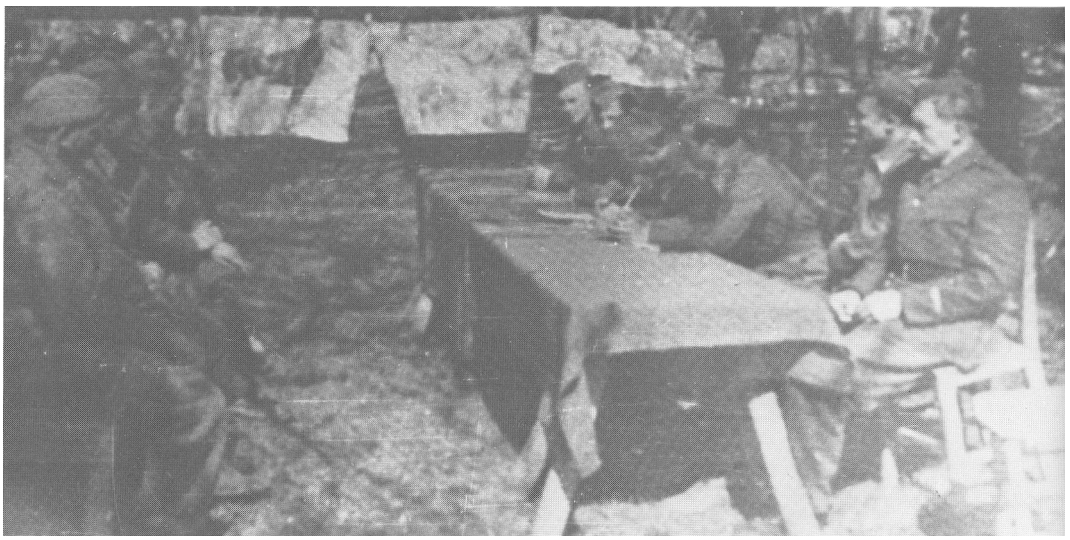

Anka Jakuš Mejarec, kuharica u 32. diviziji

Polaznici radiotelegrafskog tečaja u Čazmi 1944. godine, borci 32. divizije

Radiotelegrafisti »na vezi«

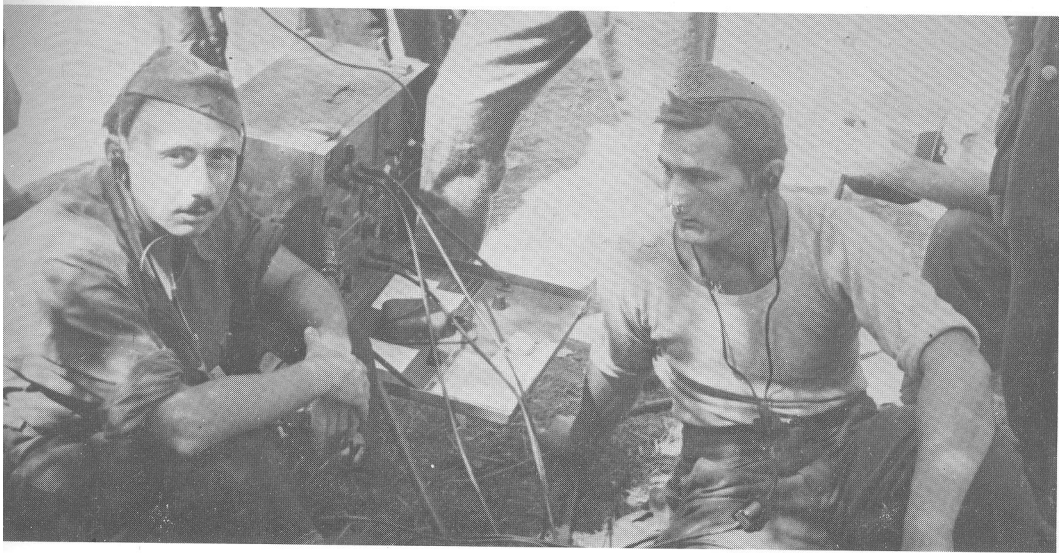

Foto-reporter 32. divizije Popović Nikola

Agitprop 32. divizije

Vojna glazbe 32. divizije

i smirenosti«, jer je on ostvaren u izvanredno teškim prilikama na Kalniku, stvorenim u protekloj neprijateljskoj ofenzivi na to područje. Tom podvigu pridružio se uskoro i uspjeh 1. bataljona Gupčeve brigade na saobraćajnici Koprivnica-Križevci, 11. ožujka 1944, gdje je sačekao brojno jaku neprijateljevu marševsku kolonu i izbacio mu više od stotinu vojnika iz stroja. Snažan poticaj za njegovanje hrabrosti i istrajnosti u borbi bio je i podvig Brigade »Braća Radić« u borbi protiv Nijemaca 4. ožujka 1944. kod Koprivničke Reke. Koristeći se velikom hladnoćom i sniježnim smetovima, Nijemci su pokušali iznenaditi Brigadu, ali »radićevci« su njih iznenadili odlučnim protunapadom i izbacili im iz stroja više od šest desetina ljudstva, a ostale protjerali prema Koprivnici.

Povoljno su politički odjeknule i druge borbe tih brigada na teritoriju Hrvatskog zagorja: u travnju 1944. zaštitnička borba »radićevaca« kod Lobora (kota 511) gdje je zaustavljen napad veće ustaške grupacije potpomognute vodom tenkova i 12 oklopnih automobila; protjerivanje ustaša iz uporišta Belec, što je ostvarila Brigada »Matija Gubec«, premda je ustašama upravo pristizalo pojačanje s podrškom tenkova. Vrijedan primjer za politički rad dali su »radićevci« u borbi kod Brezničkog Huma: neprijatelja su pustili da nalijeće na njih dok ga nisu uhvatili u »procjep«, a onda udarili, razbili ga, nanijeli mu osjetne gubitke i zaplijenili jedan tenk i drugo teško naoružanje. Hrabro suprotstavljanje boraca Gupčeve brigade napadu dviju ustaških bojni, potpomognutih oklopnim sklopom, na položajima Pažurovec-Budinščina, bio je zahvalan materijal za njegovanje hrabrosti i postojanosti u obrani. U nizu uspješnih akcija veoma poučni su bili i uspjesi u razaranju neprijateljevih uporišta u Maču (Brigada »Braća Radić«) i u Mihovljanu (prvi uspjeh i prva borbena akcija novoformirane 1. zagorske brigade).

Moralno-političku snagu jačale su i borbe drugom polovicom studenoga na području Preseke, a potom i likvidacija ustaških uporišta u Gudovcu i Korenovu. Imale su veoma velik politički značaj. Trideset drugu diviziju i Prvu zagorsku brigadu, s kolonom od oko 150 ranjenika i više od 300 civila - izbjeglica iz Hrvatskog zagorja - napale su jake ustaško-domobranske snage (1. HUDIV, i druge) na području sela Pogančeca, Lipnice i Zaistovca, koristeći se dobrim saobraćajnicama za koncentrično nastupanje i udar u izuzetno teškim vremenskim prilikama, tj. danonoćnom kišom koja je sve potoke pretvorila u neprelazne prepreke a livade u močvare. To je ograničavalo manevar snaga 32. divizije koja se morala žestoko boriti za spas ranjenika i naroda i djece. Brigada »Matija Gubec« je tu, čini se, polagala svoj najteži borbeni ispit. Borci su snagom lavova održavali položaje osiguranja da bi se glavnina Divizije s ranjenicima i narodom probila prema Moslavini. Junaštvom su se istakli borci i rukovodioci 3. bataljona, koje je predvodio Dušan Trkulja, zadržavajući nadmoćne snage iz pravca Križevaca.

Toga 28. studenoga, 32. divizija i 1. zagorska brigada su se sa svim ranjenicima i s narodom probile preko saobraćajnice Zagreb-Križevci i stigle na oslobođeni teritorij u rajone sela Fuka, Stari Glog i Cugovac, i podigle vjeru u snagu i moć partizanskih jedinica, njihov moral i humanost. Glas 0 tome daleko se čuo. Samo četiri dana kasnije 2. prosinca 1944. godine, 33. divizija i 1. zagorska brigada razorile su dva zloglasna ustaška uporišta - Gudovac i Korenovo. (32. divizija je osiguravala te napade.) U stvari, borci 1 rukovodioci 1. zagorske brigade kaznili su ustaše za ubojstvo više od dvije stotine Srba 1941. godine u tom selu. U usklađenim jurišima na Gudovac i Korenovo ubijeno je ili ranjeno više od 250 ustaša i 260 zarobljeno. Zagorci su u tom smionom naletu i sami pretrpjeli osjetne gubitke.

To je bila borba za bratstvo i jedinstvo. Tako je i shvaćena u svim jedinicama 32. i 33. divizije. Tako je ona ocijenjena i u narodu širom Moslavine, Bilo-gore, Kalnika, Hrvatskog zagorja, Prigorja i daleko šire.

O tom podvigu Zagoraca pisao je i »Narodni vojnik«, list GŠH u broju 14, pod naslovom »Zagorci osvećuju žrtve srpskog naroda«:

»Mnoga srpska majka rado bi sada stisnula ruku svakom sinu Hrvatskog zagorja. Pobjeda Zagorske brigade još je jedan prilog bratstvu srpskog i hrvatskog naroda...«

Prva zagorska brigada je na svom putu za naziv »udarna« zabilježila još jedan izvanredan uspjeh koji je ulijevao vjeru u vrijednosti našeg partizanskog načina ratovanja. Zagorci su, 12. i 13. prosinca, na zasjednim položajima kod Velike i Male Mučne, nanijeli veoma teške gubitke jednoj njemačkoj kozačkoj koloni na putu za Koprivnicu. Više od stotinu neprijateljskih vojnika je izbačeno iz stroja, ubijeno oko 120 konja, zapaljeno 45 zaprežnih vozila i deset kamiona namijenjenih za neprijateljsku ofenzivu u Podravini, Virovitički mostobran, koja je već bila započela.

Spomenute borbe i niz drugih uspješnih borbi - Topolovac, Pitomača, Bubanj i druge - primjeri junaštva i upornosti na putu k pobjedi, bile su dragocjen materijal za odgoj boraca i rukovodilaca u Diviziji i omladine na terenu koja se svakog dana sve više uključivala u borbene redove Divizije.

Program političkog i političko-propagandnog rada u Diviziji bio je veoma sadržajan, raznovrstan, aktualan i usredsreden na jačanje morala i moralno-političkog jedinstva, svjesne discipline i odgovornosti boraca i rukovodilaca. Dodamo li tome i teme iz programa idejno-političkog odgoja komunista i skojevaca, koje su se organizirano proučavale na odgojnim sastancima partijskih ćelija i skojevskih grupa, dobij amo sadržaj koji odgovara programu i gradivu širokoga narodnog sveučilišta.

DIVIZIJA KAO NARODNI I REVOLUCIONARNI ODRED

Jačanjem političkog rada u Diviziji i širenjem vidika boraca i rukovodilaca te razvijanjem njihove svijesti, povećavao se i politički utjecaj Divizije u narodu u selima i gradovima kuda je prolazila. To se povratno osjećalo u popunjavanju njenih redova novim borcima i političkom odgoju novih boraca.

Stoga su u svakoj prilici politički komesari i sekretari partijskih i skojevskih komiteta i štabovi jedinica stupali u vezu s narodom, s organima narodne vlasti, partijskim, skojevskim i drugim antifašističkim organizacijama, komandama mjesta i područja. Brigade su organizirale masovne sastanke, mitinge i kulturno-zabavne priredbe za narod i omladinu. Ljudi su informirani o općoj vojno-političkoj situaciji, objašnjavani su im ciljevi NOB-a, političko ustrojstvo nove Jugoslavije i, s tim u vezi, značenje odluka Drugog zasjedanja AVNOJ-a i borbe za ravnopravnost, bratstvo i jedinstvo svih naših naroda. Narod je iscrpno informiran o uspjesima Narodnooslobodilačke vojske širom naše zemlje i o slabljenju ustaške fašističke tvorevine »NDH« i Hitlerovog nacifašizma. Posebno su razobličavani i raskrinkavani zločini ustaša i njemačkih okupacionih snaga i njihov genocid nad srpskim narodom; reakcionarna politika izdajnika hrvatskog naroda - Vlatka Mačeka i londonske kraljevske vlade s kraljem na čelu i njihove ekspoziture u zemlji u zločinačkom liku četnika Draže Mihailovića i njihove belogardejske sabraće u Sloveniji. Razobličavana je fašistička djelatnost onog dijela sveće-

nika rimokatoličke crkve koji su se stavili u službu njemačkih okupatora i njihovih ustaških pomagača.

Masovni zborovi s narodom održani su u mnogim selima u Hrvatskom zagorju, Prigorju, Kalniku, Bilo-gori, Moslavini i Podravini. Spomenut ćemo ih samo nekoliko. Na narodni zbor u kolovozu 1944. u općini Nova Rača narod je došao iz šest okolnih sela.[3] Okupljenim seljacima govorili su: predsjednik Okružnoga narodnooslobodilačkog odbora za Bjelovar, komandant 32. divizije i sekretar Brigadnog komiteta KP Brigade »Braća Radić«.[6] Nakon političkog dijela zbora kazališna družina je izvela program, pa se narodno veselje odužilo i do duboko u noć. Zbor su osiguravale partizanske jedinice.

Razgovori s narodom održani su i u bilogorskim selima - Kokinac, Sasovac, Velika Pisanica, Lasovac, Bedenička, Velika Črešnjevica, Kozarevac, Sedlarica... (kolovoz 1944). Tom prilikom mobilizirano je 127 boraca. Boraveći na teritoriju Križevačkog kotara (prva polovica rujna) Brigada »Matija Gubec« je uspostavila vezu s narodom, naročito s antifašističkom omladinom, i mobilizirala je 227 novih boraca. U sastav Divizije ušao je i Križevački partizanski bataljon. Za vrijeme boravka na teritoriju Fodrovca, Zaistovca, Kolarca, Preseke i drugih sela u Prigorju, u 32. diviziju je stiglo više od 600 novih boraca.

U to vrijeme je, na poziv druga Tita, neprijateljske formacije napustilo više od 450 domobrana, avijatičara i protuavionaca. Svi su stupili u borbene redove 32. divizije i drugih jedinica NOVJ.

To se može smatrati konkretnim rezultatom organiziranog rada štaba Divizije, političkih komesara i partijskih radnika na terenu. Oni su uspostavljali neposredne veze s pojedinim domobranskim starješinama i jedinicama i upoznavali ih sa sadržajem i značenjem Titovog poziva svim domobranima, četnicima i drugim koji su još, bez svoje volje bili u neprijateljskim redovima da ih odmah napuste i priključe se jedinicama NOVJ.[7]

Divizijski komitet je surađivao s Okružnim komitetom KPH Varaždin, Krapina i drugim partijskim rukovodiocima radi utjecaja na oficire i podoficire **u** domobranskim jedinicama da dovedu svoje ljude s naoružanjem **u** jedinice NOVJ.

U uskoj suradnji s narodnooslobodilačkim odborima i antifašističkim organizacijama provedena je mobilizacija i u selima - Koledinec, Kuzminec, Cvetkovec, Subotica (Podravina), Rasinja, Potok, Kalnik i u drugim selima širom kalničkog gorja. Samo u studenome 1944. g. mobilizirano je više od 300 boraca.

Političko-propagandni rad u narodu i mobiliziranje ljudstva za jedinice NOVJ bili su uspješni uopće uzevši, ali politička klima u pojedinim selima i krajevima nije bila povoljna. U nekim selima Hrvatskog zagorja, Prigorja, Kalnika i Bilo-gore opredjeljenje za NOP bilo je masovno. To je bio rezultat klasne i slobodarske svijesti davno formirane u oštrim sukobima sindikalnog i radničkog pokreta u industrijskim i rudarskim središtima i njihovoj okolici protiv kapitalističkog i veleposjedničkog izrabljivanja. Ili je to bio rezultat već narasle svijesti o potrebi narodnooslobodilačke borbe i otpora ustaško-

* Izvještaj sekretara partijske organizacije Brigade »Brača Radić« od 7. VIII 1944. godine.

7 Brigada »Braća Radić« od svog formiranja, rujna 1943. godine, redovno je organizirala mitinge po selima u kojima je boravila.
Iz pisma Okružnog komiteta KPH za Varaždin Divizijskom komitetu KP od 12. IX 1944. vidi se da su upućena pisma zapovjednicima komandi grada Varaždina, Ludbrega, Varaždinskih Toplica, Novog Marofa, te većem broju domobranskih časnika.

fašističkom nasilju. Takva sela zvali zvan smu paruzansKe oaze in, popularno, »Male Moskve«. Ali u selima koja su bila više na udaru ustaških kaznenih ekspedicija i pod kontrolom njihovih uporišta duž saobraćajnica i raskršća u sjevernoj Hrvatskoj, strah od represalija bio je objektivna prepreka širenju NOB-a i provođenju mobilizacije za NOVJ. Jedinice NOVJ im nisu, objektivno, mogle, sve do posljednjeg dana rata, garantirati zaštitu od ustaških, njemačkih i kozačkih represalija. Na tom teritoriju bilo je ponekad i do 80.000 naoružanih neprijateljskih vojnika koji su, vidjevši da gube rat, postajali sve krvoločniji i spremni na najveće zločine. Bilo je i sela u kojima je prepreka bio jak utjecaj frankovačko-ustaške i klerikalističke propagande netrpeljive prema drugim narodima, prvenstveno prema Srbima, Židovima, Romima i svima koji slobodarski i progresivno misle i rasuđuju. Ako je uz to narod bio još i neobaviješten o pravom stanju stvari, zaostao i pritisnut vjerskim fanatizmom, narodnooslobodilački pokret je takve sredine teško mogao obuhvaćati.

Zbog svega toga, organizatori političkog rada u narodu i brigadni i divizijski agitatori morali su djelovati u skladu s konkretnim uvjetima, jasno, uvjerljivo, s jakim argumentima, razumljivim i prihvatljivim narodu. Morali su bili strpljivi, uporni, sa smislom za »pridobivanje ljudskih duša« boriti se za svakog pojedinog čovjeka. Bili su potrebni takozvani - masovici, ljudi sposobni da povuku mase za sobom, tj. mnoštvo. Ta osobina se visoko cijenila kod svih komunista i starješina u Diviziji.

Osnovni smisao i cilj agitaciono-propagandnog djelovanja u narodu, u čemu su mitinzi bili samo jedna od formi masovnog komuniciranja s narodom, bilo je omasovljenje narodnooslobodilačkog pokreta, mobiliziranje novih boraca u NOVJ, utjecaj na svijest i onih građana koji se još nisu opredijelili za NOP, koji su još pasivni i uplašeni, štoviše, utjecaj na svijest čak i onih što su bježali u neprijateljska uporišta ili se odazivali u neprijateljeve redove - domobranstvo, da bi sačuvali glavu.

Svakome su pružene mogućnosti da se predomisli i priđe NOP-u, osim, razumije se, okorjelim ustaškim zločincima koji su pred narodom raskrinkavani, i za počinjene zločine i izdaju - strogo kažnjavani. Mač pravde često ih je sustizao čak i u njihovim busijama u neprijateljskim uporištima.

Premda su mitinzi bili pogodna forma za masovno komuniciranje s narodom, ipak najvrednije i najdjelotvornije u političkom radu u narodu bio je - neposredan dodir borca, rukovodioca, skojevca, komunista, partijsko-političkog radnika, borca aktiviste sa seljacima i radnicima. Bila je to njihova živa politička riječ, razumijevanje, ohrabrenje, pomoć i podrška. Politički aktivisti 32. divizije ostavili su u tom pogledu duboke tragove u mnogim selima Hrvatskog zagorja: u Jesenju, Radoboju, Golubovcu, Mihovljanu, Selnici, Hrašćini Trgovišću, u dolini rijeke Bednje - Lepoglavi i Ivancu i u više desetina drugih zagorskih sela. Njihova riječ imala je snažnog odjeka i na jugoistočnim padinama Zagrebačke gore: u Sv. Ivanu Zelini, Donjoj Zelini, Fodrovcu, Zajezdi i mnogim drugim selima na dugim kosama što se spuštaju prema cesti i željezničkoj pruzi Zagreb-Križevci. Taj agitacionopropagandni rad boraca i rukovodilaca 32. divizije na kalničkom masivu - u Osijeku, Apatovcu, Ivancu, Dugoj Rijeci, Segovini, Koprivničkoj Rijeci i drugim selima, pomagao je također da taj teritorij trajno ostane nepokolebiva partizanska tvrđava. Riječ i djelo komunista i skojevaca 32. divizije zasijecala se u svijest ljudi u bilogorskim brdima i pošumljenim kosama u Hudovljanima, Jakopovcu, Trnovcu, Ladislavu, Sredicama, Šandrovcu, Rači, Maloj i Velikoj Pisanici, Bubnju, te u Podravini - u Vukosavljevici, Velikoj

Črešnjevici, Pitomači, Virovitici, Čepelovcu, Novigradu pa sve do Ludbrega **i dalje** na sjeverozapad. Znoj i krv i ubojita politička riječ boraca 32. divizije uzdizali su duh naroda ustaničke Moslavine - u Srpskoj Kapeli, Gudovcu, **Dubravi,** Štefanju, Šušnjari, Šimljaniku, Šimljanici, Samarici, Gornjoj **Garešnici,** Oštrom Zidu i desetinama drugih moslavačkih sela. Smjerna politička riječ, osobni primjer, politička parola ispisana na zidovima, izlijepljeni plakati na raskršćima sela, radio-vijesti, »Vjesnik«, »Naprijed«, dokumenti AVNOJ-a i ZAVNOH-a itd. dijeljeni ljudima, ohrabrivali su građane čak i **u** daruvarskoj kotlini - u Podbor Batinjanima, Doljanima, Markovcu **i** dalje sve do šumovitih vrhova Ravne gore i Papuka...

To je bio jedan od vidova borbe i veliki prilog vojnoj i političkoj pobjedi narodnooslobodilačke borbe i revolucije na teritoriju sjeverne Hrvatske.

Glavnu bitku za širenje NOB-a na tom prostoru vodile su i dobile su partijske i skojevske organizacije i uz njih i sve druge antifašističke organizacije u krilu Jedinstvene narodnooslobodilačke fronte, organi narodne vlasti i vojne pozadine na terenu. Trideset druga divizija, zajedno sa 33. divizijom, Zapadnom i Istočnom grupom partizanskih odreda Hrvatske i svim drugim jedinicama 10. i 6. korpusa i 7. banijske divizije, bila im je u tom važnom poslu samo dobar pomagač i suradnik, realizator.

ORGANIZATORI I NOSIOCI POLITIČKOG RADA

U Diviziji i na terenu politički rad organizirali su politički komesari četa (i politički delegati vodova), bataljona, brigada i politički komesar Divizije, a uz njih i politički odjel u brigadama i Politički odjel i Agitprop u Diviziji.

Političkim komesarima je to bio samo jedan dio njihovih obaveza. Njihova dužnost bila je mnogo kompleksnija. Politički komesar je bio, kako jednom reče drug Tito, »delegat Komunističke partije Jugoslavije u vojsci«. Njegova prva dužnost je bila ostvarenje strategije KPJ u sistemu komandiranja i rukovođenja, u programu političko-propagandnog i kulturno-prosvjetnog rada i kulturno-zabavnog i sportskog života jedinica, u političko-propagandnom radu s narodom, poglavito s omladinom svuda na terenu kuda su se jedinice kretale i borile se.

Politički komesar je bio - duša jedinice. Brinuo se za zdravo političko i borbeno raspoloženje u jedinicama i štabovima. Budno je pratio i procjenjivao sva zbivanja u vojnim kolektivima i nadzirao rad svih organa. Naročitu brigu vodio je o borcima - da li su dobili hranu, da li je ona pravilno podijeljena, da li se dovoljno odmaraju, da li su odjeveni, obuveni, zdravi, zbrinuti u slučaju ranjavanja; da li su informirani o svojim obiteljima, da li se bilo kome nanosi neka nepravda...

Politički komesar je bio čovjek kome se borac ili rukovodilac mogao osobno požaliti na nepravdu, posavjetovati se. Politički komesar je morao imati vremena i strpljenja da sasluša svakoga u jedinici. Zbog toga je bio visoko cijenjena i poštovana ličnost, oličenje revolucionarnog morala.

Onaj koji nije mogao biti takav, nije mogao ni dugo opstati na toj dužnosti.

Na kraju, politički komesar je bio i član najužeg dijela štaba, ravan komandantu s kojim je dijelio odgovornost za svaku odluku i ishod svake borbe. U moralno-političkom pogledu, od komesara se tražilo čak i više od toga. Na tome je i ponikla anegdota: »Za uspjeh u borbi - komandantu orden na prsa, a za neuspjeh - kazna politkomesaru«!...

Politički rad ipak nije bio samo domena političkih komesarra nego i svih drugih političkih snaga Divizije: Divizijskog komiteta KP, članova brigadnih komiteta KP, bataljonskih biroa KP, sekretara partijskih ćelija i svih drugih rukovodilaca, komandira, komandanata, izgrađenijih članova štabova, rukovodilaca SKOJ-a, i svih obrazovanijih komunista, skojevaca i školovanijih boraca, svih koji su mogli tumačiti linije NOB-a i svih događaja koje je donosio rat.

Unatoč tome, program političkog rada u jedinicama i u narodu teško se sprovodio. Zamorni marševi, učestale borbe, izvlačenja ispod neprijateljevih udaraca ponekad su presijecali kontinuitet i intenzitet. Posustajalo se ili kasnilo zbog zamora, gubitaka, prekomandi, sporog stizanja informacija, itd. Ponekad se kaskalo i za neprijateljskom propagandom i borci nisu bili informirani onda kada je to bilo najpotrebnije, kada bi to bio i pravi lijek za ozdravljenje moralno-političkog stanja u jedinicama, nisu iskorištavani događaji koji su sami po sebi bili zahvalan materijal za naš propagandnopolitički rad i za još veći razmah pokreta. U pojedinim jedinicama toga je bilo čak i kada su iz osovinskih kola počeli ispadati Hitlerovi saveznici - Bugarska, Rumunjska (ljeto i rana jesen 1944), kada su frontovi Crvene armije duboko prodrli u Poljsku, Čehoslovačku, Madžarsku, kada su krupni sastavi jedinica NOVJ, pod komandama druga Tita i Vrhovnog štaba NOV i POJ_t počeli operacije za konačno oslobođenje istočnih i južnih dijelova zemlje. Štoviše, u nekim jedinicama se u političkom radu nisu dovoljno isticali čak ni takvi uspjesi kao što je bilo oslobođenje Podravine u listopadu 1944. (oslobođenje Podravske Slatine, Virovitice, Pitomače, Kloštra Podravskog, Đurđevca, Virja, Novigrada Podravskog...). Stoga se gotovo u svakom izvještaju političkih komesara, a pogotovu u izvještajima Divizijskog komiteta KP, nailazi na kritičke opaske zbog nedovoljnog korištenja naših uspjeha i uspjeha saveznika u političkom radu u Diviziji, i u političkopropagandnoj aktivnosti među narodom u trenucima kada je ona mogla biti najuspješnija.

MNOGE PROMJENE U POLITIČKOM KADRU

Prekid kontinuiteta političkog rada, a naročito oscilacije njegove kvalitete, bili su i posljedica čestih promjena političkog i partijskog kadra. Bilo je razdoblja kada je više političkog kadra ispadalo iz stroja - zbog pogibije, ranjavanja i odlaska na niže, srednje i više partijske tečajeve, delegatske tečajeve - nego što se iz njedara Divizije mogao uzdizati. Ilustrirat ćemo to nekim podacima.[8]

Na svom ratnom putu 32. divizija promijenila je četiri komandanta, šest političkih komesara i četiri sekretara Divizijskog komiteta KP. U Brigadi »Braća Radić« je u njezinu 20-mjesečnom ratnom putu bilo pet političkih komesara i devet pomoćnika političkog komesara - odnosno - sekretara Brigadnog komiteta KP. Za to vrijeme u Štabu 1. bataljona te brigade promijenilo se pet političkih komesara i tri sekretara Bataljonskog biroa; u Štabu 2. bataljona - šest političkih komesara i isto toliko sekretara Bataljonskog biroa KP; u Štabu ***3.*** bataljona - pet političkih komesara i tri sekretara Bataljonskog biroa; u Štabu 4. bataljona - dva politička komesara i dva sekretara Bataljonskog biroa.

U Štabu Brigade »Matija Gubec« promjene političkog kadra također su

[8] »Trideset druga divizija« Izdavačko-propagandno poduzeće, Zagreb 1975, strana 337.

bile dosta česte. Na svom ratnom putu od godine i pol Brigada je imala šest komandanata i čak osam političkih komesara i četiri sekretara Brigadnog komiteta. U Štabu 1. bataljona te brigade promijenilo se osam komandanata, šest političkih komesara i tri sekretara Bataljonskog biroa KP; u Štabu 2. bataljona - sedam političkih komesara i dva sekretara Bataljonskog biroa; u Štabu 3. bataljona - promijenila su se četiri komandanta i politička komesara i šest sekretara Bataljonskog biroa KP; u Štabu 4. bataljona (dok je postojao) promjene su bile rijetke.

Za pola godine ratovanja u Štabu Brigade »Mihovil Pavlek Miškina« promijenila su se dva politička komesara i dva sekretara partijske organizacije Brigade. U 1. bataljonu te brigade mijenjali su se po dva puta politički komesari i sekretari Bataljonskog biroa, u 2. bataljonu četiri politička komesara i dva sekretara Bataljonskog biroa; u 3. bataljonu promijenila su se dva politička komesara i sekretar Bataljonskog biroa KP.

Tokom godine dana ratovanja u Štabu 1. zagorske NOU brigade promijenila su se četiri komandanta i četiri politička komesara, zatim tri zamjenika političkog komesara, odnosno - sekretara Brigadnog komiteta KP. Na ratnom putu 1. udarnog bataljona te brigade (koji je dulji od ratnog puta brigade) promijenilo se pet političkih komesara i isto toliko sekretara Bataljonskog biroa; u Štabu 2. bataljona - pet komandanata, četiri politička komesara i dva sekretara Bataljonskog biroa; u štabu 3. bataljona promijenilo se čak 8 komandanata, pet političkih komesara i tri sekretara Bataljonskog biroa; u Štabu 4. bataljona - tri komandanta, četiri politička komesara i pet sekretara Bataljonskog biroa KP...

Promjene političkog kadra u četama i vodovima bile su još češće zbog pogibije, ranjavanja, uzdizanja na viši položaj i odlaska na školovanje i u prekomandu. Događalo se da se ispražnjena mjesta nisu mogla odmah popuniti politički obrazovanijim kadrovima. Primjerice: samo u studenom 1944. poginulo je 20, a ranjeno 26 rukovodilaca, među kojima - pet političkih komesara, dva politička komesara bataljona i pet političkih delegata u vodovima.

Držeći se osnovne moralne norme - djelovanja osobnim primjerom pogotovu u situacijama bez izlaza, u okruženju, u izvlačenju iz borbe nametnute iznenadnim prepadom ili iznenađenjem, kada je samo elementarna hrabrost mogla presjeći paniku, ili kad je trebalo izdržati, hrabrošću i odlučnošću kompenzirati brojčanu nadmoćnost neprijatelja, udariti još jače da bi se izvojevala pobjeda - politički komesari su se često nalazili na čelu, u prvoj jurišnoj liniji, na istaknutom položaju borbenog osiguranja, ili u zaštitnici, žrtvujući se za svoju jedinicu i za ciljeve borbe. Na takvim pozicijama politički komesari su i ranjavani ili su ostavljali svoje živote na poprištima borbe. Pomenimo bar neke od njih. Antun Čabrajac, politički komesar čete u 3. bataljonu Brigade »Braća Radić«, poginuo je na položaju kod Puhlaka; Dragutin Martinko završio je svoj život u jurišu na neprijateljski transport na saobraćajnici Koprivnica-Križevci; Martin Košutić, komesar čete, poginuo je u borbi s ustašama u Jesenju; Miško Božić, komesar bataljona, izgubio je život u ofenzivi kod Jakopovca; Antun Đurin, politički komesar 2. bataljona Brigade »Braća Radić«, Franjo Vidiček, komesar čete i Ivan Zibrat, sekretar partijske ćelije iz iste brigade završili su živote u jurišima na ustaške busije u Zutnici. Zvonko Pavlaković, politički komesar čete Radićeve brigade, u borbi kod Malog Poganca; Anđelko Lupić, politički komesar 2. bataljona i Franjo Grošić, sekretar partijske ćelije u Brigadi »Braće Radić« u okršajima kod Stare Rače. Mitraljeskim rafalima prekinuti su mladi životi Vinka Videča kod Sredica, Zvonka Zormana, političkog

delegata voda, kod Daiutana, i Rudolfa Broneca, političkog komesara bata-I jona. rosijeanji Korak Valentina rriscica, parujsKog seKrexara, zavrsiu se istog dana kad i mladog komandanta 4. bataljona Matije Marinčeka u Velikoj Črešnjevici, uoči drugog napada na Pitomaču; Ivan Jurman i Eshil Pavličić, komesari četa, izgorjeli su u jurišima na Koprivnicu. Život Josipa Janeša, političkog komesara bataljona u Brigadi »Matija Gubec«, presječen je u jurišu na Čerkeze u Kalinovcu, Ivana Vugera, sekretara partijske ćelije iz 1. zagorske u jurišu na kotu 235 kod Vukosavljevice, Miloša Mikule, sekretara bataljonskog biroa, na mostu na Ilovi, Ljudevita Rudmana, političkog komesara bataljona, u teškim borbama u neprijateljskoj ofenzivi na Moslavinu, ožujka 1945. godine, Vladimira Bosiljevca u posljednjim borbama za oslobođenje Slađojevca...

Velik broj političkih komesara i njihovih pomoćnika - sekretara partijskih organizacija - izašao je iz borbenih okršaja s ranama. Od toga nisu bili pošteđeni ni politički rukovodioci na visokim dužnostima. Rane u borbi zadobili su politički komesar Brigade »Braća Radić« Mato Horvatić, sekretar Divizijskog komiteta KP Stjepan Puklek Jura, politički komesar Divizije Ivo Robić i drugi.

Na njihovom junaštvu i junaštvu drugih političkih rukovodilaca koji su i pored zadobijenih rana ostajali u svojim jedinicama odgajali su se novi partijsko-politički kadrovi, uzdignuti iz njedara 32. divizije koja je ujedno bila i velika kadrovska škola.

FORME I OBLICI POLITIČKOG OBRAZOVANJA

Težište političkog obrazovanja bilo je u bataljonima gdje se uhodao i određen red organizacije i obaveza nosilaca političkog rada po načelnoj shemi:

Politički komesar Divizije i određeni drugovi iz Divizijskog komiteta KP, Politodjela i Agitpropa,[9] pripremili bi teme iz programa političkog obrazovanja u pismenoj formi. Potom su politički komesari brigada, i bataljona zajednički obrađivali temu i literaturu u vezi s temom (ako su je imali), pripremajući političke komesare bataljona za predavače u bataljonima. Nakon toga bi politički komesari bataljona, prvom pogodnom prilikom izložili političku temu pred sastavom svojih bataljona. Kad bi se stiglo, nastavljena je rasprava o glavnim i najzanimljivijim pitanjima iz teme u četama i vodovima. Tada bi dolazili do izraza politički komesari četa i politički delegati vodova. Na kraju, oni bi na individualan način propitivali borce da utvrde koliko su shvatili suštinu političke teme.

Najaktivniji u raspravama bili su komunisti i skojevci. Na taj način oni su i sami povećavali zanimanje boraca i potpunije objašnjavali pojedina pitanja.

Težište političkog rada preneseno je na bataljon, jer je politički kadar u četama i vodovima bio premlad i neiskusan za pedagoški rad, a nerijetko, naročito nakon čestih promjena, i s veoma oskudnom teorijskom naobrazbom i političkom kulturom, pa nije mogao cjelovito, zanimljivo i uvjerljivo obrađivati gradivo iz određene teme.

Tako su se oblici i forme političkog rada morali prilagođavati stvarnim kadrovskim mogućnostima, kloneći se šablona. Na izbor oblika i sadržaja

[9] Izvještaj politkomesara 32. divizije politkomesaru 10. korpusa 10. IX 1944.

rada utjecala je, razumije se, i raspoloživost prijeko potrebnom literaturom koje, uostalom rečeno, nikad nije bilo dovoljno.

Premda je sadržaj tema ponekad bio težak za razumijevanje određenom broju boraca, upornim nastojanjem političkih i partijskih radnika postiglo se to da cjelokupan sastav Divizije shvati i prihvati osnovna pitanja i poruke iz političke strategije KPJ i KPH u razvoju NOB-a i praktično djeluje u tom duhu. Jedino se tu i tamo dala primijeniti i po koja rezerva ili sumnja kada je na satovima političkog odgoja razmatran sadržaj sporazuma Tito-Šubašić. Bilo je boraca koji su otvoreno ispoljavali svoje strahovanje neće li taj sporazum, ili takvi i slični politički potezi i sporazumi, malo-pomalo dovesti do iznevjeravanja osnovnih revolucionarnih ciljeva zbog kojih se borba i vodila.

Međutim, takve rezerve su obično nestajale nakon prvih dodatnih objašnjenja. Istinu govoreći, takva razmišljanja su ujedno bila i izraz poštenog i pravilnog odnosa boraca prema već teškom borbom ostvarenim tekovinama i prema svemu onome što je još pod vodstvom KPJ trebalo ostvariti.

OSTVARIVANJE RUKOVODEĆE ULOGE KOMUNISTIČKE PARTIJE U 32. DIVIZIJI

Organizacija Komunističke partije u 32. diviziji uspostavljena je već prvih dana od formiranja Divizije da bi mogla ostvariti rukovodeću ulogu i neposredno utjecati na političke i borbene aktivnosti u Diviziji, na štapski rad, komandiranje, vojno-političko obrazovanje, kulturno-prosvjetni, zabavni i sportski život. Partijska organizacija je djelovala samostalno i neposredno komunicirala s višim partijskim rukovodstvima - kotarskim i okružnim komitetima KPH, Oblasnim komitetom KPH za Zagrebačku oblast, Povjerenstvom KPH za sjevernu Hrvatsku i Centralnim komitetom KPH.

Partijska organizacija bila je ugrađena u cjelokupnu strukturu divizije od čete do Štaba Divizije. U četama su djelovale partijske ćelije sa sekretarima na čelu. Sekretari partijskih ćelija su po funkciji bili i pomoćnici političkih komesara četa. U štabovima bataljona, brigada i u Štabu Divizije formirane su također štapske partijske ćelije čiji sekretari su bili najobrazovaniji komunisti iz tih štabova. Partijske ćelije formirane su i u samostalnim jedinicama vezanim za štabove (četa za vezu, izviđački vod, sanitetski vod i drugi).

Partijskom organizacijom u bataljonu rukovodio je bataljonski biro KP. Biroom je rukovodio sekretar, ujedno i pomoćnik političkog komesara bataljona. U tom svojstvu bio je i član štaba bataljona. Partijskom organizacijom u brigadi rukovodio je brigadni komitet KP sa sekretarom na čelu, koji je također ujedno bio i pomoćnik političkog komesara i član štaba brigade. Na čelu partijske organizacije u Diviziji bio je Divizijski komitet sa sekretarom na čelu. On je najuže surađivao s političkim komesarom, koji je bio i član Divizijskog komiteta, komandantom, načelnikom Štaba, zamjenikom komandanta i svim oficirima Štaba Divizije, Politodjelom i Agitpropom Divizije.

Partijski sekretari, raspoređeni od čete do divizijskog vrha, djelovali su neposredno svuda gdje su se pripremale i donosile najvažnije odluke i naređenja i u njih ugrađivali odluke Komunističke partije Jugoslavije, odnosno KPH. Takva organizacija omogućila im je da budu uvijek tamo gdje se kritički analizira uspješnost izvršavanja borbenih i političkih zadataka, što je također bilo važno za ostvarivanje rukovodeće uloge KP.

Partijska organizacija je uza sve to bila samostalna, a njena djelatnost u diviziji - javna. Partijska rukovodstva - biroi i komiteti - potpuno su samostalno procjenjivali političku situaciju u jedinicama i štabovima i na terenu. Svoje zaključke u vezi s tim prenosili su linijom partijskih veza u sve organizacije KP u jedinicama i štabovima, a o svom videnju stvari informirali i partijska rukovodstva i primali od njih direktive i upute za rad.

Princip demokratskog centralizma bio je proveden besprijekorno.

Svi stavovi Partije donosili su se na sastancima ćelija, biroa, komiteta, nakon svestrane javne demokratske rasprave, o svakom problemu dnevnog reda, i zato ih nitko nije dovodio u pitanje.

Ipak, bitan činilac ostvarivanja rukovodeće uloge KP u Diviziji bio je sadržaj i metoda rada partijskih ćelija, bataljonskih biroa, brigadnih komiteta i Divizijskog komiteta KP i njihova sposobnost da pravovremeno i kritički procjenjuju prilike i događaje u jedinicama, komandama, štabovima i na teritoriju Divizije. Najvažnije od svega bilo je pravilno procjenjivanje moralno-političkog stanja, organiziranosti komandi i štabova, borbene spremnosti, discipline, odgovornosti i vođenja kadrovske politike.

Dinamika života partijske organizacije divizije otkriva nam da se ona doista istakla kao predvodnik u svim poslovima i procesima. Ali bilo je i slučajeva kada se njezin glas nije dovoljno čuo, kada je njezina akcija zakasnila.

Iz izvještaja sekretara Divizijskog komiteta KP Centralnom komitetu KPH, Povjerenstvu KPH za sjevernu Hrvatsku i Oblasnom komitetu KPH za Zagrebačku oblast vidi se da je taj najviši organ KP Divizije nastojao aktivnost partijske organizacije usmjeriti prije svega na idejno-političko obrazovanje članova i kandidata.

Članovi Partije - i borci i rukovodioci - bili su pretežno veoma mladi ljudi i još mlađi članovi Partije. Njihov partijski staž kretao se od nekoliko dana pa do najviše godinu i pol. Od njih kao komunista tražilo se koliko i od svih onih koji su se imali prilike razviti i dokazati u teškoj sindikalnoj borbi zagrebačkog, varaždinskog ili krapinskog proletarijata protiv kapitalističkog izrabljivanja. Tražilo se mnogo i očekivali su se rezultati u vidu snaženja jedinica, podizanja borbenosti, hrabrosti i borbenog morala, odgoja novih komunista i skojevaca, i širenja linije NOB-a u narodu, kuda god se Divizija kretala.

Zbog toga su se u prvom krugu teorijskog obrazovanja našle one teme koje bi trebalo da najbrže pomognu mladim komunistima, mahom radnicima i seljacima, da shvate ulogu KPJ u narodnooslobodilačkoj borbi i izgradnji društva u novoj Jugoslaviji i svoju ulogu komuniste u jedinici. S tim u vezi, na teorijskim sastancima izučavale su se teme iz osnova lenjinizma: »Dvanaest uslova za boljševizaciju Partije«, »Kakav treba da bude član Partije«, »O masovnom partijskom radu«, zatim: »Razvitak ljudskog društva«, »Historija SKP(b)«, »O kadrovima« Georgija Dimitrova; »Rješavanje seljačkog pitanja«, »Rješavanje nacionalnog pitanja«, »Osnovne postavke iz Ustava SSSR«...[10]

Osnovni oblici idejno-političkog odgoja komunista bili su samostalno čitanje i teorijski sastanci partijskih ćelija na kojima se raspravljalo o najvažnijim doktrinarnim pitanjima marksizma i lenjinizma i suštini Partije i njezine rukovodeće uloge u narodnooslobodilačkoj borbi, o organizacionoj strukturi KPJ, o tome kako KPJ rukovodi masama i masovnim antifašističkim organizacijama: JNOF-om, AFŽ-om, USAOJ-om..., o socijalizmu kao prelaznoj

[10] Izvještaj Divizijskog komiteta KP za kolovoz 1944. godine.

etapi u razvoju ljudskog društva na putu u komunizam, o rješavanju seljačkog pitanja, o rješavanju nacionalnog pitanja u mnogonacionalnoj Jugoslaviji, 0 AVNOJ-u kao najvišem političkom i zakonodavnom tijelu narodnooslobodilačke borbe, o ZAVNOH-u...

Razjašnjenju tih pitanja bile su posvećene i povremene konferencije komunista i skojevskih rukovodilaca u bataljonima, svih bataljonskih biroa KP, brigadnih komiteta SKOJ-a u brigadama, na kojima su držali predavanja najizgrađeniji partijski kadrovi iz Divizijskog komiteta KP, Oblasnog komiteta KPH za Zagrebačku oblast i CK KPH.

Za teorijsko uzdizanje komunista naročito onih s perspektivom za veću partijsku ili drugu dužnost, dužnost političkih delegata u vodovima, partijskih sekretara, pročelnika skojevskih grupa i komiteta u bataljonima i brigadama - posebno su bili važni partijski kursevi: niži i srednji partijski kurs pri Oblasnom komitetu KPH za Zagrebačku oblast[11] i viši partijski kurs pri Centralnom komitetu KPH, te tečajevi za političke delegate pri Štabu Divizije.

Iz dokumenata Divizijskog komiteta KP vidi se da se u tom pogledu stalno selekcioniralo buduće kadrove koji su nakon završenih kurseva uzdizani na više političke, partijske, skojevske ili vojne dužnosti.

Središnja pažnja posvećuje se: brizi za visok moralno-politički lik partizana, borca Narodnooslobodilačke vojske, za partizansku etiku; zatim, izgrađivanje drugarstva i pravilnih međusobnih odnosa, naročito između starih 1 novomobiliziranih boraca, posebno prema novim borcima stiglim na Titov poziv u rujnu 1944. godine i kasnije iz neprijateljskih redova u 32. diviziju i druge jedinice NOVJ na teritoriju sjeverne Hrvatske.

Radni sastanci partijskih ćelija redovno su izgrađivali svjesnu disciplinu i visoku odgovornost, i vodili borbu protiv dezerterstva, problema koji je s vremena na vrijeme znatno pritiskao Diviziju; razmatrali su njegovanje i održavanje izdržljivosti, upornosti, istrajnosti i borbenosti na dugim i zamornim marševima i uzastopnim teškim borbama.

S razlogom je u središte pažnje komunista stavljeno i sprečavanje izbijanja panike u iznenadno nastalim teškim situacijama (kao što se dogodilo 3. bataljonu Brigade »Braća Radić« u borbi kod Leskovca), sprečavanje površnosti u radu oficira u štabovima zbog koje su ponekad jedinice zapadale u veoma teške situacije i imale gubitke; borba protiv familijarnosti u komandama i štabovima koja je tupila odgovornost i dosljednost prilikom izvršavanja naređenja i, nasuprot tome, uklanjanje nepravilnog shvaćanja discipline koja se očitovala u nedopustivoj krutosti i »drilu«.

PREDANOST KPJ, HRABROST, ODVAŽNOST, ODGOVORNOST I POŠTENJE - BITNE ODLIKE KOMUNISTA

U partijskim dokumentima, izvještajima i zapisnicima sa sastanaka često se nastojalo da se izgradi lik komuniste borca, lik narodnog vojnika i rukovodioca, odanog, hrabrog, odvažnog i odgovornog za provođenje partijske linije tamo gdje se on kreće i bori. Uz to vide se i mjere usmjerene na to da se

[11] Obavijest Oblasnog komiteta KPH za Zagrebačku oblast Divizijskom komitetu KP od 19. IV 1944. da na srednji i viši partijski kurs pri CK KPH, koji počinje 10. V 1944. u Slavoniji trebaju doći drugovi: Zlatko Rukavina, Čus i Jureković, i Obavijest OK KPH Divizijskom komitetu KP, 3.XII 1944. da je otvoren niži partijski kurs u Dragancu, Moslavina, na koji treba da pošalju devet drugova iz Divizije...

onako težak kao oni slučajevi kada se borac udaljio iz brigade da bi se negdje prikrio i tako sačuvao glavu, na što su ga i zvali mačekovski agitatori, ili kad bi pobjegao k neprijatelju u uporište.

Razmišljalo se o svemu tome, razgovaralo, razmjenjivana su iskustva. Bila je dobrodošla svaka konstruktivna misao i ideja za rješenje. Prevladalo je jedino moguće i ispravno stajalište da se dezerterstvo može spriječiti prije svega političkim mjerama, pojačanim političkim radom među borcima i narodom. Pri tome je trebalo ujediniti snage s partijskim, skojevskim i svim drugim antifašističkim organizacijama i organima narodne vlasti i vojne pozadine na terenu. I Oblasni komitet KPH za Zagrebačku oblast u svom pismu Divizijskom komitetu KP 32. divizije 30. X 1944. godine upozorava »da se dezerterstvo može spriječiti samo pojačanim političkim radom a ne samo vojničkim mjerama«.

Trebalo je mnogo i mnogo politički raditi i u vojnim kolektivima i na terenu. Štab 32. divizije i Divizijski komitet KP su, s tim u vezi, najuže surađivali s partijskim i skojevskim organizacijama na terenu.

Usporedo s tim provođene su i druge mjere - bolja organiziranost, disciplina i red u marševima, pogotovu po noći; veća briga o odmoru ljudi, veća budnost i pomoć borcu kada zapadne u krizu, kada ga spopadne nostalgija za rodnim domom, ili onda kada nema vijesti o svojima. Naročito važno za smanjenje dezerterstva bilo je bitno poboljšanje organiziranja borbenih aktivnosti - napada, čvršće vođenje jedinica u borbi, briga o ljudima da ne trpe nepotrebne gubitke, zbrinjavanje ranjenika, plansko izvlačenje iz borbe, poduzimanje pravovremenih mjera protiv neprijateljskih iznenađenja, sprečavanje zaostajanja grupa i grupica i cijepanja jedinica, znalačko presijecanje krize, odnosno panike koja može iznenadno zahvatiti jedinicu i izazvati bitno smanjenje borbenog morala...

Tokom svih tih taktičkih radnji komunisti i skojevci imali su svoje političke dužnosti i konkretne zadatke za održavanje budnosti, reda, unutrašnje čvrstine, širenja povjerenja druga u druga i povezanosti jedinica.

U jednom kritičkom trenutku za vrijeme boravka Divizije na teritoriju Bilo-gore pribjeglo se i najdrastičnijoj mjeri za presijecanje dezerterstva - izvođenjem na vojni sud. Dvojica dezertera osuđena su na smrt. Strijeljani su pred strojem. Riječ je bila uistinu o najdrastičnijim slučajevima, što su borci prihvatili odobravajući. Jedan od osuđenih otišao je u neprijateljske redove, činio zločine i zarobljen je na djelu.[19]

BRIGA ZA LJUDE - PRVA BRIGA

Bitan dio sadržaja rada partijskih ćelija i skojevskih grupa, i partijske organizacije u cjelini u Diviziji, a što je bilo u najužoj vezi s borbom protiv dezerterstva, bila je briga za ljude. Pod tim se razumijevalo: nastojati uspjehe u borbi postizati sa što manje krvi i života, boriti se protiv brzopletih i nepromišljenih postupaka komandi i štabova u borbi što je po pravilu donosilo teške gubitke, voditi računa o zbrinjavanju ranjenih drugova...

Od komunista komandira, komandanata, političkih komesara tražila se temeljita priprema za svaki pokret i borbu i disciplinirano, plansko i odgovorno rukovođenje i komandiranje jedinicama u borbi.

Bilo je mnogo razloga koji su diktirali takav pristup. Na to su upozorili

[15] Iz izvještaja Divizijskog komiteta KP CK KPH, 15.IX 1944. godine.

i neki primjeri iz prvih dana djelovanja uivizije u nrvaisKum z,aguiju. jtuan od njih je bila i nedopustiva nebudnost, čak i komoditet, Štaba 4. bataljona Brigade »Matije Gubec« u Svibovcu 1. veljače 1944. što je omogućilo mjesnom svećeniku, ustaškom obavještajcu, da obavi svoj posao, pa je neprijatelju[20] uspjelo da izvrši prepad na bataljon. Iznenađene borce zahvatila je panika, pa je bataljon pretrpio preteške gubitke: poginulo je 27 ljudi, 7 ranjenih i 46 nestalih...

Najbolniji primjer posljedica nebudnosti štaba bataljona, površnosti pa i lakomislenosti najodgovornijih u njemu, neadekvatnih mjera borbenog osiguranja, kolebljivosti i nesnalaženja rukovodilaca u komandiranju jedinicama u borbi, osobito kada iznenadno nastupi teška, gotovo bezizlazna situacija, zbio se 26. rujna 1944. Brigadi »Braća Radić«. U Velikoj Črešnjevici bila je na kratkom odmoru. Prvi bataljon je imao zadatak osiguranja Brigade. Zadatak je bio veoma odgovoran i pretpostavljao je izuzetno povjerenje u savjest svih onih koji takav zadatak dobiju da bi omogućili drugovima odmor.

Pa ipak, premd,a je to dobro znana istina, 1. bataljon bio je iznenađen od neprijatelja, i to dva puta tokom istog dana - u 9 sati prije podne i ponovno uvečer u 21.30 sati. Nakon izvlačenja jedinice iz te teške situacije, na spisku Bataljona bilo je 37 boraca manje, 20 poginulih, 6 ranjenih i 11 nestalih...

U trećem, opet iznenadnom napadu neprijatelja, sutradan ujutro, Brigada »Braća Radić« imala je još 15 poginulih i 33 ranjena. Ukupno: 35 poginulih i 39 ranjenih. To je bila teška cijena nebudnosti i neodgovornosti Štaba 1. bataljona, a ponajviše njegova komandanta.

Štab 32. divizije i Divizijski komitet KP formirali su Partijsku komisiju. Ona je na licu mjesta ispitala i provjerila sve okolnosti i ustanovila da je raspored 1. bataljona koji je osiguravao Brigadu na odmoru bio takav da je prosto »ponudio« neprijatelju mogućnost da je iznenadi i nanese joj veoma teške gubitke. Raspored bataljona u Velikoj Črešnjevici bio je sasvim nefunkcionalan, slabo borbeno osiguran, neaktivan, neodlučan. Lakomislen je bio i komandant kada je i njemu samom bilo sasvim jasno da neprijatelj već nastupa. Prekasno je reagirao na iznenadno stvorenu nepovoljnu situaciju. Na sve to su se onda nakalemile i druge negativnosti, kao: kukavičluk i krajnja neodgovornost jednoga političkog komesara koji se u kritičnom trenutku zatekao na položaju borbenog osiguranja, ali je ipak napustio četu pod izgovorom da »ide izvijestiti štab o situaciji i pitati šta da se radi dalje«! Zatim nesnalaženje političkog komesara 3. bataljona kada je neprijatelj udario i na njegov bataljon, i drugo.

Partijska komisija je ocijenila da je za nastalo stanje kriv i Štab Brigade, s komandantom i političkim komesarom na čelu. Oni su nakon prvoga iznenadnog napada potpuno pogrešno procijenili situaciju i neprijateljeve namjere, pa nisu ništa mijenjali u borbenom rasporedu jedinica ni nakon drugoga iznenadnog neprijateljevog napada, mada je 1. bataljon, na čije se osiguranje računalo, bio nesposoban za izvršenje zadatka. Zbog toga je Brigada neizbježno pretrpjela nove gubitke tokom trećeg napada.

Zbog tako krupnih grešaka i taktičkih promašaja, neodgovornosti, nesnalaženja i kukavičluka nekih rukovodilaca, jedinice su bile zahvaćene panikom, pa su u paničnom povlačenju ispred neprijateljevih naleta nalijetale jedne na druge, šireći svoju paničnost i strah, osipale se, gubile svoje naoružanje i municiju, gubile borce.

[20] Izvještaj Štaba 32. divizije br. 16/44 Štabu 10. korpusa »zagrebačkog«.

Za sve to moralo se odgovarati. I vojnički i partijski. Najodgovorniji za nastalo stanje, komandant 1. bataljona, degradiran je i postavljen na dužnost vodnika u vodu i kažnjen strogim partijskim ukorom; politički komesar 3.bataljona postavljen je također na nižu dužnost i kažnjen partijskim ukorom; referent saniteta Brigade kažnjen je strogim vojničkim ukorom zbog slabe organizacije zbrinjavanja ranjenika, izvlačenja mrtvih, a kažnjen je i partijski; oficiri Štaba 1.bataljona, operativni oficir, obavještajni oficir i sekretar Bataljonskog biroa KP kažnjeni su partijskom opomenom; politički komesar 1. čete, koji je u kritičnom trenutku napustio položaj borbenog osiguranja, kažnjen je također partijskom opomenom.

Štab 32. divizije kaznio je pismenom opomenom i cio Štab Brigade »Brača Radić«, s komandantom na čelu.[21]

Šta se moglo i šta se moralo činiti da takvih slabosti bude što manje?

Komunisti su imali svoj odgovor na to pitanje. On glasi: potrebna je veća odgovornost komandanata i političkih komesara i svih oficira u štabovima pri obavljanju funkcija, pri rukovođenju i komandiranju jedinicama u borbi; potrebna je veća vojnostručna spremnost članova štaba u obavljanju njihovih odgovornih dužnosti u što spada, svakako, i potpunije poznavanje taktike, snage i namjera neprijatelja, bez čega se ne mogu uspješno voditi jedinice u borbi, zatim racionalnije organiziranje svake borbene radnje izvlačenja iz borbe, povlačenja; jačanje unutrašnje discipline u čemu su komunisti i skojevci mogli i morali dati svoj značajan prilog, čvrste veze i suradnja s narodom i antifašističkim organizacijama na terenu koji su mogli pružiti, a i pružali su, dragocjenu pomoć u otkrivanju svih neprijateljevih namjera...

JAČANJE ODGOVORNOSTI PRED PARTIJOM

Divizijski komitet KP i cjelokupne partijske organizacije u Diviziji bavili su se radnim i moralno-političkim likom komunista, vojnih i političkih rukovodilaca, na najodgovornijim dužnostima u komandama i štabovima i njihovom odgovornošću pred Partijom za moralno-političko stanje i borbeno raspoloženje njihovih jedinica, za valjanu vojnostručnu i političku pripremu, da bi mogli uspješno rukovoditi jedinicama u borbi. Naročita pažnja posvećena je uklanjanju svojevrsnog oportunizma primijećenog u životu i postupcima pojedinih štabova, a izraženog u složenijim situacijama. S tim u vezi su komunistima, oficirima u štabovima, postavljena i ovakva pitanja: kako to da može proći i dulje vrijeme a da Divizija tavori u nekakvoj »defenzivi«, ne samo vojnoj, već i političkoj?[22] Zbog čega štabovi nisu samoinicijativniji nego neprijatelju prepuštaju borbenu inicijativu? Zašto mu ne nametnu naše, partizanske oblike borbe, partizansku taktiku i operativnu vještinu? Otkuda to da neprijatelj nama priređuje neugodna iznenađenja izvođenjem raznovrsnih prepada, okruženja i da sačekuje naše jedinice u zasjedama umjesto da to činimo mi bolje i uspješnije od njega, jer smo te oblike borbe - izgradili mi, partizani, jedinice NOVJ? Zbog čega nema dovoljno osjećaja odgovornosti, temeljitosti u radu, brzine i odlučnosti? Otkuda pojave stanovitog »ziheraštva« u postupcima štabova i ustezanja da se prodre kroz međuprostore i udari naprijatelj s boka ili iz pozadine, tamo gdje je i kada je najnespremniji? Gdje leže uzroci prevelikih gubitaka? Zbog

[21] Iz Zapisnika partijske komisije Divizijskog komiteta KP 11. listopada 1944.
[22] Izvještaj Divizijskog komiteta KP Povjerenstvu KPH za sjevernu Hrvatsku, 6. svibnja 1944.

Redovno »hvatanje« i bilježenje vijesti radio-stanice Slobodna Jugoslavija

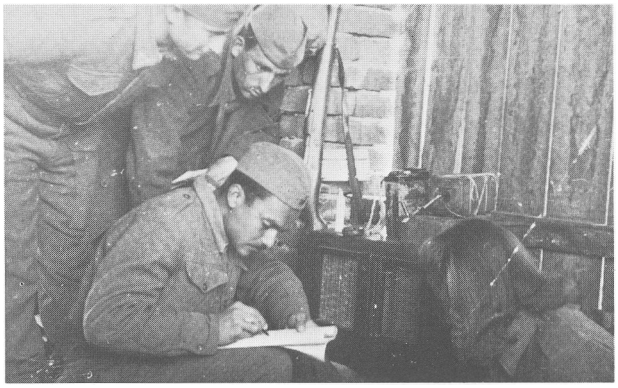

Divizijski inženjerci popravljaju most na rijeci Ćazmi, ljeto 1944. godine

Radio-vijesti su svakodnevno umnožavane i čitane borcima i narodu

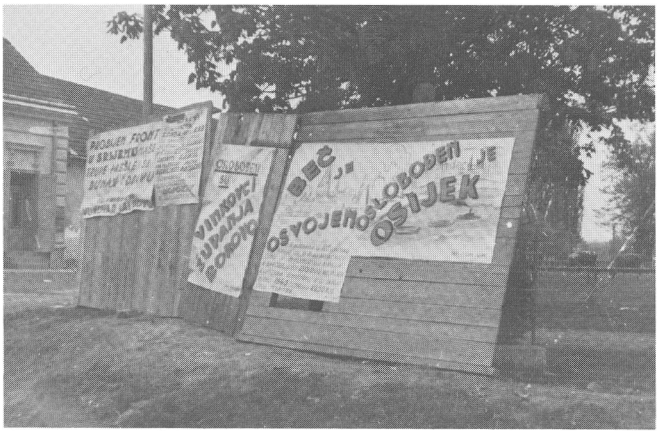

»Javna glasila« divizijskog agitpropa i tehnike

Kolona partijskih rukovodilaca Hrvatskog zagorja i Zagorskoga partizanskog* odreda, probija se u početku 1944. [god. na partijsko savjetovanje za sjevernu Hrvatsku, prema Čazmi

Prvi kotarski NOO Đurđevac, u Kozarevcu 1943. godine

Grupa vodnih delegata iz Gupčeve brigade

Grupa članova Partije 3. bataljona poslije sastanka sa sekretarom Brigadnog komiteta Milivojem Gluhakom

Slušaoci Srednjega partijskog kursa u Mikleušu, koji je vodio Dobrivoje Vidić (sjedi između drugarica), ljeto 1944. godine

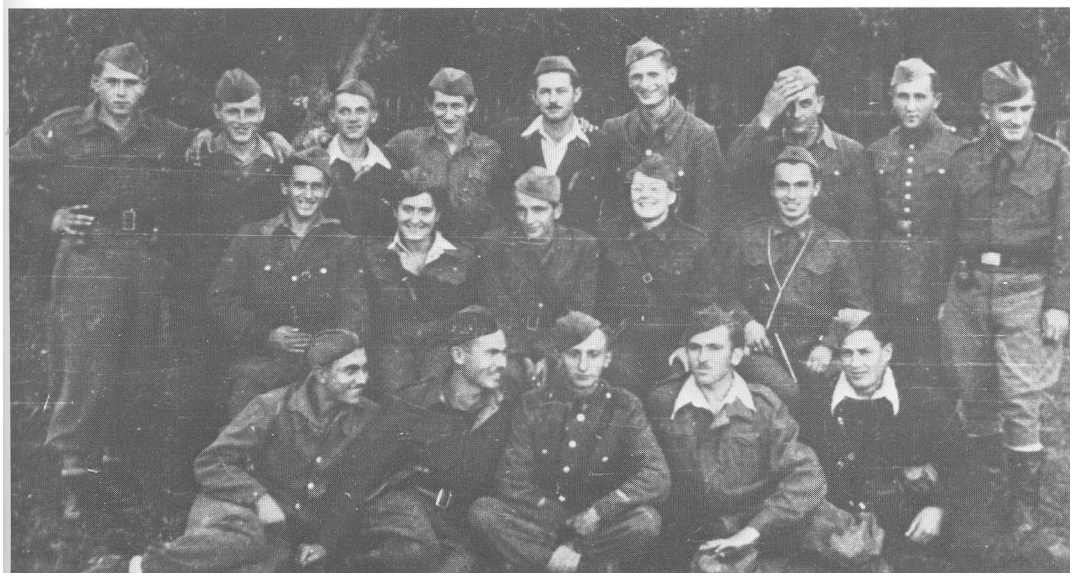

Sekretar bataljonskog komiteta SKOJ-a Sida Soštarić

Polaznici i rukovodioci SKOJ-evskog kursa u Mikleušu, ijeto 1944. godine

Tri omladinca, borca 2. bataljona Brigade »Braća Radić«. U sredini Ivica Berta, najmlađi mitraljezac Brigade, poginuo pet dana nakon svojega petnaestog rođendana.

Omladinci i omladinke, borci Bjelovarskoga partizanskog odreda, sa skojevskim rukovodiocima kotara Đurđevac i okruga Bjelovar, 1944. godine

Grupa rukovodilaca SKOJ-a 32. divizije i Zagrebačke oblasti. Slijeva: Milka Slijepčević, Paula Crneka, Mirko Musič, »Srna«, Milan Ptičak, čuči Ivo Družinec

Nogometni tim 32. divizije snimljen u okolici Daruvara 1944. godine

Od 21. do 26. III 1945. održano je natjecanje omladine 32. divizije u vojničkim vještinama: rastavljanju i sklapanju oružja, gađanju, bacanju bombi, ukopavanju na položaju i evakuaciji ranjenika. Izlučna natjecanja održana su po bataljonima i brigadama, a završno divizijsko natjecanje 26. III u Bereku, povezano s proslavom Svjetskog omladinskog tjedna.

Na poziv druga Tita i na osnovi amnestije proglašene u septembru 1944. god. domobrani napuštaju neprijateljske formacije i prelaze u 32. diviziju.

Pridošli bivši domobrani svrstavaju se u jedinice 32. divizije

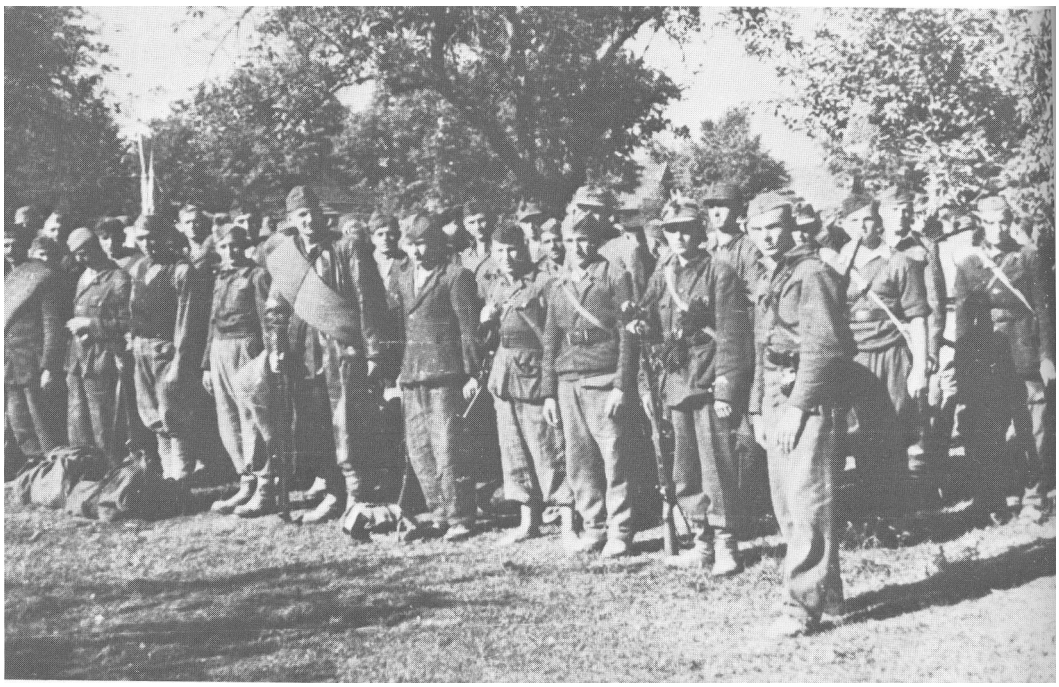

čega tolika pojava »tvrdoglavih« juriša i protujuriša, iako je očigledno da to ne doprinosi stvarnom uspjehu? Ta pitanja su se nametnula na osnovi svega onoga što se događalo tokom već pominjanog napada na neprijateljeve snage oktobra 1944. u Koprivnici. Bilo je tada izbačeno iz stroja 308 boraca i rukovodilaca. Nametnuli su ih i uporni prvomajski juriši na neprijateljske zaštitnice u šumi Zakletište[23] u kojima je 1. zagorska brigada (udarna) prosto iskrvarila - 14 mrtvih, među kojima 8 rukovodilaca, 59 ranjenih (29 rukovodilaca) i 29 nestalih. Osim ostalog to je bio i primjer nepoznavanja karaktera zaštitničkih borbi u kojima se zaštitnica žrtvuje za račun glavnine koja se izvlači. A slobodnih međuprostora za prodor u dubinu, za paralelno gonjenje, bilo je tih dana napretek.

Nametnula su se i ovakva pitanja: koji je uzrok tome što se ponekad ni dobro osmišljeni realni planovi i borbene zapovijesti štabova ne ostvaruju dokraja, pa se već tako reći dobivene borbe gube ili ne dovode do pobjedničkog završetka?[24]

Nametnula ih je i borba jedinica 32. i 28. divizije na Bilo-gori, 15. srpnja 1944, vođena na prostoru Stare Rače, Dautana i Prespe. Plan Štaba 32. divizije bio je uhvatiti u procjep i razbiti neprijateljeve snage nastupajuće od Bjelovara prema Bulincu, odnosno prema položajima Divizije. Brigada »Braća Radić« trebalo je da dočeka neprijatelja s fronta ispred Stare Rače a potom da udari prema Dautanu. Brigada »Matija Gubec« da napadne neprijatelja s boka kod Dautana, a potom energično prodire prema Prespi i tu presiječe neprijatelju odstupnicu prema Bjelovaru. Dvadeset peta, brodska, brigada 28. divizije trebala je da svojim bataljonima u isto vrijeme napadne neprijateljev dublji bok i pozadinu.

Plan je bio realan i ostvarljiv. Ali, neprijatelj se ipak izvukao iz dobro pripremljene klopke. Brigada »Matija Gubec« nije korektno izvršila svoj dio zadatka, tj. nije udarila svom svojom snagom u neprijateljev bok kod Dautana. Zamisao je ostvarila u cijelosti samo 1. četa 3. bataljona koja je zahvaljujući hrabrosti, odgovornosti i pronicljivosti komandira Slavka Petroviča samoinicijativno energično prodrla u Dautan i produžila prema Prespi izazvavši pometnju u neprijateljevim redovima, nanijevši mu znatne gubitke i zaplijenivši ratnu opremu, što ju je neprijatelj bacao bježeći u svoje uporište Bjelovar.

Kakav bi tek ishod bio da je - prema planu - takav prodor izvela cijela Brigada »Matija Gubec«?

Iz ovog i nekih drugih slučajeva moglo se zaključiti da su neki komandanti, politički komesari i štapski oficiri bili oportunisti koji se boje rizika i idu linijom manjeg otpora, pa nisu odlučno udarali ni onda kada su imali izgleda na uspjeh. Na žalost taj oportunizam se ponekad manifestirao i na taj način da slobodna jedinica nije priskakala susjednoj jedinici u pomoć kad se ona borila u nepovoljnim uvjetima.

Neki su rezonirali: »Glavno da je moja jedinica dobro prošla, da se ona uspješno izvukla!...«

Ozbiljna su bila i pitanja: Koliko se štabovi trude da upoznaju neprijatelja protiv koga se bore? Koliko su spoznali njegovu snagu, moral, namjere?...

Gotovo da i nije bilo borbe u kojoj su postignuti uspjesi kakvi bi se mogli objektivno ostvariti da je bilo više podataka o neprijatelju. Primjerice: Prilikom kretanja u napad na neprijateljeve snage u Novom Marofu, 28.

[23] Isto, strana 185.
[24] »Trideset druga divizija«, »Bojna relacija« za maj 1945, strana 289.

travnja 1944, Brigada »Braća Radić« naletjela je kod Madžareva na neprijateljeve kolone koje su joj upravo pošle u susret. Zapodjenula se oštra i neplanirana borba s bliskih odstojanja. Umjesto da »radićevci« iznenade neprijatelja, on je njih. Glavni borbeni zadatak nije ni ovaj put izvršen, jer nije bilo uvida u namjere neprijatelja. A to nije bila greška samo Štaba Brigade »Braća Radić«, već, općenito, slabost i viših komandi koje su rukovodile operacijama naših jedinica na tom prostoru.

U više borbi je nedovoljno poznavanje neprijatelja bilo jedan od presudnih faktora neuspjeha. Neuspjesi su - po pravilu - ostavljali negativne posljedice na svijest boraca i rukovodilaca. Oni su gubili samopouzdanje, počeli su strahovati od neprijateljskog iznenađenja i prepada, iznenadnog pojavljivanja sa svih strana s prijetnjom opkoljavanja ili taktikom ili sistemom obrane, kao što se dogodilo 14-16. listopada 1944. godine, kad je neprijatelj iznenadio 32. i 7. diviziju tokom borbe za Koprivnicu.

Zbog takvih i sličnih primjera partijska organizacija Divizije, s komitetom na čelu, i partijsko-politički radnici uopće zabavili su se i kvalitetom komandiranja jedinicama u borbi; odgovornošću komunista na najodgovornijim položajima, ponajviše komandanata i komandira i političkih komesara za izvršavanje naređenja, njihovom brigom za vojnostručno usavršavanje da bi mogli uspješno obavljati komandantske, komesarske i štapske dužnosti, vojnostručnim i političkim pripremama za svaku borbu, organiziranjem marša, manevriranjem jedinicama radi uspješnog izvlačenja ispod neprijateljevih udaraca, zatim suradnjom između jedinica u borbi i, na kraju, kvalitetom vojnih i političkih analiza nakon svake borbe i pokreta...

Od osobitog značenja bilo je kritičko preispitivanje metoda rada komandanata i političkih komesara odnosno štabova u cijelosti. Primijećeno je, naime, da štabovi djeluju skupno samo dok je mirno, do početka borbe. Kada borba počne, štab se »osipa«. Komandant ode kod jedne, politički komesar kod druge, načelnik štaba i ostali članovi štaba kod treće ili četvrte jedinice... Nitko ne ostane na komandnom mjestu da objedinjava i usmjerava jedinice u borbi, da objedinjava njihove napore, da ih podstiče na međusobnu suradnju.

Takav »stil« komandiranja najčešće se nastojao opravdati kao oprobana partizanska moralna norma - djelovanje osobnim primjerom. Ali ma koliko ta norma bila važna zä poticanje i održavanje borbenog morala i pobjeđivanje u borbi, njena primjena u svakoj prilici na račun kvalitetnog rukovođenja i komandiranja jedinicama u borbi nije donosila ono što se željelo postići. Pretjerivanje je, osim ostalog, kosilo i rukovodeći kadar.

Međutim, bit te pojave bila je u stvari zamagljivanje nedovoljne pripremljenosti za obavljanje svoje dužnosti na komandnom mjestu, u štabu, što, naravno, nije isključivalo potrebu da se komandant, načelnik štaba, politički komesar i drugi nađu i među borcima u prvom borbenom redu, naročito u teškim trenucima.

Premda je ispravljanje metoda rada komandi i štabova spadalo u užu sferu vojnostručnog rada, prema tome Štaba 32. divizije, koji je kada god je mogao, organizirao stručna savjetovanja štabova,[25] ponašanje rukovodećeg

[25] Jedno od takvih savjetovanja održano je 10. svibnja 1944. u Hrvatskom zagorju. Na njemu su analizirani pozitivni primjeri, a i greške i slabosti u primjeni partizanske taktike u komandiranju jedinicama prilikom napada na ustaško uporište Zlatar, u borbama u dolini rijeke Bednje, u neprijateljskoj ofenzivi na oslobođeni teritorij Kalnik - u veljači - a potom i u ponovnim ofenzivnim dejstvima 32. divizije i 33. divizije tokom travnja u oblasti Ivanščice i doline rijeke Bednje.

kadra u borbi, čuvanje od prekortijernih gubitaka, pravilna interpretacija principa o osobnom primjeru i briga za bolji i uskladeniji stručni rad komandi i štabova bili su i sadržaj partijsko-političkog rada, pa su se njime bavili i politički organi, Divizijski komitet KP i cijela partijska organizacija Divizije, sve štapske partijske ćelije.

Izvještavajući Štab 10. korpusa »zagrebačkog«, politički komesar 32. divizije drug Ivo Robić ovako opisuje ponašanje starješina u borbama:

»U borbama koje su vodile jedinice naše divizije pokazalo se da je moral boraca na velikoj visini, jer je njihovo nastupanje prema neprijatelju neustrašivo, sa mnogo odlučnosti i hrabrosti. Rukovodioci jedinica u borbama pokazali su hrabrost i odlučnost kao borci, ali kao rukovodioci ne raspolažu dovoljnim znanjem za komandiranje sa jedinicama u borbama.«

Hrabrost i odlučnost u rukovođenju jedinicama u borbi je, naravno, nešto sasvim drugo od ispoljavanja tih istih osobina u ulozi borca neposredno u borbi. Komandantska hrabrost i odlučnost ima bogatiji sadržaj. Satkana je od pravilnog uočavanja i procjenjivanja svih činilaca dane situacije, pronicljivog otkrivanja slabosti u neprijateljevim redovima, dijalektičkog sagledavanja i predviđanja razvoja borbe i smjelog poduzimanja onih poteza i mjera koji vode pobjedi s najmanje žrtava, prihvatajući punu odgovornost za postupke koji se poduzimaju.

Upravo zbog toga je divizijska partijska organizacija nastojala dati svoj doprinos unapređivanju rada štabova i podizanju odgovornosti i stručnog znanja i vještine kao bitnih pretpostavki uspješnog rukovođenja i komandiranja jedinicama u borbi.

IZGRAĐIVANJE PRAVILNIH MEĐULJUDSKIH ODNOSA, DRUGARSTVA I ČVRSTE DISCIPLINE ZASNOVANE NA SVIJESTI

Briga za pravilne i drugarske odnose između boraca, boraca i rukovodilaca, rukovodilaca u štabovima i između štabova nalazila se stalno u središtu pažnje partijske organizacije. Kritički su razmatrani svi slučajevi familijarnosti, odnosno tzv. partizanštine, i sve slabosti koje je ona unosila u život vojnih kolektiva - jedinica i štabova zbog čega su se gdje-gdje počele prekidati linije subordinacije između boraca i rukovodilaca i između rukovodilaca na nižim i onih na višim i odgovornijim položajima. Isto tako, oštrica partijske kritike bila je usmjerena i protiv pretjerane krutosti i »drila« nesvojstvenih odnosima u jedinicama NOVJ i disciplini zasnovanoj na visokoj svijesti. Deformacije te druge vrste nastajale su kao izraz nepravilnog poimanja biti discipline za koju

Slično savjetovanje sa štabovima brigada i bataljona održano je i 16. lipnja 1944. na Bilogori s temom: »Vođenje manevarskog rata«. Zajedničko savjetovanje Štaba 32. divizije i Štaba 1. zagorske brigade održano je 9. srpnja, na kojem su analizirani taktički postupci 1. zagorske u proteklim borbama, a odmah, sutradan 10. srpnja i zajedničko savjetovanje sa svim štabovima u Gornjem Križu. Kritička analiza primijenjene taktike u borbenim dejstvima na teritoriju Dautana i Patkovca dana je na savjetovanju 17. srpnja. Narednog mjeseca, 28. kolovoza, kritički je analiziran prvi (neuspješan) napad na ustaško uporište u Pitomači, marševska disciplina. Tom prilikom izvršene su i pripreme za nove borbene zadatke u rujnu - razaranje neprijateljevog saobraćaja u Hrvatskom zagorju. Za vrijeme operacija u Prigorju 16. rujna 1944, održano je savjetovanje u vezi s primanjem novih boraca i domobrana što su u sve većem broju stizali u Diviziju i druge jedinice. Savjetovanje u Štabu Divizije održano je i 1. listopada uoči drugog napada na ustaški garnizon u Pitomači i uopće povodom predstojećih dejstava u Podravini. Tom prilikom bilo je riječi i o odnosu prema bivšim domobranskim oficirima i podoficirima koji su došli u Diviziju i dokazali se tako da mogu vršiti starješinske dužnosti...

su se partijske i skojevske organizacije borile zajedno sa štabovima i komandama.

Zanimljivo je da je bit vojničke discipline i subordinacije pogrešno shvatao i u međusobnim odnosima primjenjivao čak i jedan politički komesar, o čemu je sekretar Divizijskog komiteta KP upozorio u svom izvještaju.[26] On kaže da kao što nije valjala prevelika familijarnost, pomanjkanje discipline, tako ne valja ni prevelika krutost koju zavodi visoki politički rukovodilac, a koji zbog toga postaje sve odbojniji, prelazeći »svaku granicu«, što izaziva i negodovanje u brigadama...

Iz štapskih i partijskih ratnih dokumenata 32. divizije vidi se da su partijske ćelije i skojevske grupe, komande i štabovi s posebnom pažnjom pratili i usmjeravali pravilan drugarski odnos između starih boraca i novomobiliziranih, a naročito odnos prema novim borcima, bivšim domobranima, koji su na Titov poziv napustili neprijateljske redove i došli u 32. diviziju kao i u druge jedinice NOVJ na teritoriju sjeverne Hrvatske. To je bilo doista osjetljivo političko pitanje i zbog toga što je bivšim domobranima bilo potrebno određeno vrijeme za prilagođavanje na novu sredinu i navikavanje na nove partizanske norme ponašanja, odnosno na poimanje i prihvatanje discipline i odgovornosti kakvu smo njegovali u NOVJ. Naime, došli su opterećeni navikama usvojenim u neprijateljskim redovima, slijepom i formalnom disciplinom, a uz to i porocima, pijanstvom, neiskrenošću, lažljivošću, potkradanjem, pohlepnošću, što je zasmetalo četama.[27]

U vezi s tim poduzimane su i opsežne političke mjere. Jedna od njih bilo je i Divizijsko partijsko savjetovanje, zajedno sa SKOJ-em, održano 20. rujna 1944. Teme su bile: bit svjesne discipline i drugarstva i u tom sklopu - odnosi prema novim borcima došlim iz neprijateljskih redova, a među kojima je bilo i oficira i podoficira koji će pošto se snađu, prilagode i dokažu u borbi biti postavljeni i na rukovodeće položaje. Savjetovanju su prisustvovali i politički komesar 10. korpusa »zagrebačkog« i drugovi iz Oblasnog komiteta KPH za Zagrebačku oblast.

Trebalo je brzo i dobro politički raditi da se između svih boraca stvore dobri odnosi, drugarstvo i međusobno povjerenje, da se novodošlim borcima iskreno pomogne da što prije usvoje moralne norme i lik borca NOVJ. Pri tome je trebalo biti donekle čak i selektivan. Kod novih, mobiliziranih boraca trebalo je razvijati svijest da bi se što prije oslobodili svojevrsnog špekulantstva nametnutog im od Mačekovih propagatora parolama »Čuvaj glavu!« ili »Ne idi nikamo!« i sklonost dezerterstvu. Kod bivših pripadnika neprijateljskih formacija trebalo je svakodnevnim političkim utjecajem jačati ono što je u njima bilo pozitivno, odnosno njihovo osobno antifašističko opredjeljenje, te dobrovoljnu odluku o stupanju u borbu protiv fašista, svojih dojučerašnjih gospodara, njihovo vjerovanje u pobjedu NOVJ, uzimajući u obzir da su vojno-stručno pripremljeni za sudjelovanje u borbi i da nisu bili opsjednuti dezerterstvom jer da su htjeli mogli su dezertirati prije i kada su napuštali svoje domobranske jedinice.

Izgrađivanje pravilnih odnosa s bivšim domobranima - oficirima i podoficirima i uspostavljanje povjerenja prema njima bilo je također osjetljivi zadatak partijsko-političkih organa koji su postepeno postavljani na rukovo-

[26] Izvještaj Divizijskog komiteta KP CK KPH Povjerenstvu za sjevernu Hrvatsku i OK KPH za zagrebačku oblast, 20. VI1944. godine.

[27] U izvještaju sekretara Divizijskog komiteta KP za kolovoz 1944. stoji da su u Diviziju došla 243 borca iz domobranstva među kojima je bilo i 46 oficira i 114 podoficira.

deće dužnosti. Njihovo bivše domobranstvo nije smjciu ua uuuc m z>ci ivuga motiv da otkazuje poslušnost ili da narušava prijeko potrebnu vojničku subordinaciju.

Sav taj napor imao je i šire društveno značenje, naročito u smislu stvaranja mogućnosti za širenje partijske, a pogotovu skojevske organizacije. Partijska organizacija je svoje članstvo širila iz redova starih boraca, mahom već obuhvaćenih kandidatskim stažom za primanje u KPJ, a najveća kadrovska rezerva bila je u skojevskoj organizaciji. Prostor za širenje skojevske organizacije mogli su biti samo borački redovi, a borci su bili onakvi kakvi jesu - pretežno novi, novomobilizirani ili došli iz neprijateljskih formacija.

Stoga je trebalo brzo preodgajati ljude, uzdizati nove mlade komuniste iz tog, na prvi pogled, »nepovoljnog rezervoara« i brižljivom selekcijom uzdizati sve ono što se uzdignuti moglo, odnosno sve one što svjesno prihvataju liniju KPJ, i slijede je praktičnim ponašanjem u borbi.

PARTIJSKO-POLITIČKI RAD U FUNKCIJI PODNOŠENJA NAJTEŽIH NAPORA

Ratni put 32. divizije bio je u cijelosti veoma težak, vodio je kroz danonoćne zamorne marševe i borbe. Najmanje je bilo vremena za odmor. Rijetki su bili mirni dani i noći.

Takve prilike nalagale su partijskoj i skojevskoj organizaciji da svoju aktivnost ne odvajaju od pripremanja ljudi za teške fizičke i psihičke napore, da ih odgajaju da stoički podnose surovu ratnu zbilju i ne prepuste se u najtežim trenucima malodušnosti, skepticizmu i uskogrudnosti. Uoči svakog marša i borbe održavao bi se kratak dogovor komunista i skojevaca! Nakon svakog borbenog zadatka - kratki kritički osvrt na sve ono što se na maršu i u borbi zbilo kao dobro i poučno i kao slabost pojedinaca ili slabost desetine, voda, čete kao cijelosti. Ali, glavna aktivnost komunista ipak je bila neposredna i konkretna, na licu mjesta, riječju i primjerom, već prema osobnoj sposobnosti i mogućnostima svakog komuniste i skojevca.

To je bilo pravilo i norma ponašanja kojom su se komunisti dokazivali i uvijek nanovo potvrđivali.

U nekim periodima su budnost i aktivnost komunista morale biti naročito naglašene. U tom pogledu, dani nakon koprivničke drame ostaju kao pouka. Umor do malaksalosti, neka nesigurnost, čak i sumnja ugnijezdili su se u svijest ljudi. I tuga za izgubljenim drugovima i drugaricama. Divizija se smanjila za 308 boraca i rukovodilaca, a nije ostvarila cilj za koji nije žalila žrtve.

Kako savladati tešku traumu trodnevne iscrpljujuće borbe?

Kako izići iz turobnosti i krize što je zahvatila Diviziju? To pitanje pritiskalo je sve preživjele borce i rukovodioce, sve komande i štabove, sve komuniste i skojevce. Svatko je tražio odgovor, a svi su se svodili na jedno - političkim radom!

Politički rad je način koji objašnjava, hrabri i izvodi iz krize. Sastao se Divizijski komitet, održani su sastanci svih bataljona i četa, na njima se govorilo o herojstvu boraca i rukovodilaca u Koprivnici među kojima se isticao primjer junaštva Duke Milosavljevića, zamjenika komandanta Brigade »Braća Radić«, koji je jurišajući na čelu čete i razarajući neprijateljske

bunkere prodro skoro u centar Koprivnice. Ali isto tako govorilo se i o učinjenim propustima i promašajima."[8]

Na potrebu intenzivnog političkog rada radi sređivanja moralno-političkog stanja nakon neuspjeha u Koprivnici, upozorili su i drugovi iz Oblasnog komiteta KPH za Zagrebačku oblast.[29]

Odmah nakon Koprivnice počelo se živjeti za novu borbu, odnosno - za novu pobjedu. Srećom, na nju se nije moralo dugo čekati. Došla je kao melem na ranu već 2. studenog prilikom napada 32. divizije na neprijateljsko uporište u Hrvatskom zagorju - na Hrašćinu Trgovišće.

Poduhvat je bio dobro pripremljen i organiziran. Postignut je izvanredan uspjeh nezadrživim naletom. Ubijeno je 30, zarobljeno 140 neprijateljskih vojnika i zaplijenjeno 120 pušaka i druge opreme.

Pobjeda u Hrašćini Trgovišću odjeknula je širom Hrvatskog zagorja, Kalnika i cijele sjeverne Hrvatske kao bomba. Podigla je moral, ojačala vjeru u Diviziju, u svoje oružje i svoju snagu. Divizija je opet bila ona stara - orna za nove podvige.

S velikim borbenim elanom, stečenim u Hrašćini Trgovišću, Divizija je krenula i u napad na neprijateljsko ustaško uporište u Donjoj Zelini. Motivu za napad dodan je i novi politički impuls - praznik velike oktobarske revolucije.

> »Ovaj veliki dan proslavit će i naša divizija pojačanim udarcima po ustaškim razbojnicima«,

stajalo je u uvodu borbene zapovijesti Štaba 32. divizije, 6. studenog 1944.

> »Najbolji dokaz za proslavu 27. godišnjice Oktobarske revolucije neka bude uništenje ustaških bandita u Donjoj Zelini!«...

Dok su na okolnim brdima buktale vatre u slavu i čast velikog oktobra, Brigada »Matija Gubec« (njen 3. bataljon) uz pomoć i podršku pionira i ostalih jedinica sa položaja osiguranja, udarila je na ustaško uporište u Donjoj Zelini i likvidirala ga. Izbačeno je iz stroja više od 70 ustaša. Na žalost, Brigada se morala uskoro povući iz Donje Zeline jer su prema njoj krenule svježe neprijateljske snage iz okolnih uporišta.

Zbog toga je tjedan dana kasnije, 15. studenog, izveden još jedan napad na ustaše u Donjoj Zelini. Napad je izvela Brigada »Braća Radić« i sabila neprijatelja na posljednje točke otpora. Ali pobjeda nije dovedena do kraja. Počelo se razdanjivati što je zaprijetilo nailaskom svježih neprijateljskih snaga u pomoć napadnutom uporištu.

Nošena uspjesima u Prigorju, 32. divizija je odmah potom prebrodila još jednu neprijateljsku ofenzivu. Obranila je sebe, ranjenike i veliku skupinu ljudi u bijegu od ustaških pogroma iz Zagorja i Kalnika. Probila se u Moslavinu i osigurala napade 1. zagorskoj brigadi na jako ustaško uporište u Gudovcu i 33. diviziji - na Korenovo. Tu su izvojevane značajne pobjede nad ustašama. One su dale nove impulse borbenom raspoloženju s kojim je Brigada krenula na nove zadatke u Podravinu. Tu ju je dočekala nova, treća po redu, Podravska brigada koja je ponijela ime narodnog borca i tribuna - Mihovila Pavleka Miškine. Brigada je nastala kao rezultat bujanja narodnooslobodilačkog pokreta u tom dijelu sjeverne Hrvatske.

Neke borbe su svojim tokom i ishodom upozoravale štabove i sve

[28] Izvještaj sekretara partijske organizacije Brigade »Braća Radić« Divizijskom komitetu KP, 9. XI 1944.

[29] Pismo Oblasnog komiteta KPH za Zagrebačku oblast, 30. X 1944. Divizijskom komitetu KP.

partijsko-političke radnike i na to da moraju strogo voditi računa o tome — koju jedinicu angažirati na težem zadatku, a koju uputiti na lakše zadatke.

Novoformirane jedinice, ako je to ikako moguće, kaliti postepeno, nastojeći da se borbeni zadaci na kojima se one angažiraju završavaju uspješno. Ići od manjih, postepeno, u mjeri sazrijevanja, u veće i složenije borbene akcije.

Gdje se to pravilo nije poštovalo, posljedice po borbeni moral bile su negativne. Trebalo je dobro politički raditi da bi se one otklonile.

PROVJERE BORBENOG MORALA U TEŠKIM BORBAMA ZA OBRANU VIROVITIČKOG MOSTOBRANA

Posebno poučno razdoblje za partijsko-politički rad u 32. diviziji bilo je vrijeme dvomjesečnih borbi za Virovitički mostobran, od 12. prosinca 1944. do polovice veljače 1945. godine. Divizija je u tom razdoblju vodila vrlo teške borbe u sudaru s kombiniranim njemačkim, kozačkim i ustaško-domobranskim snagama (borbe kod Virja i Đurđevca, Kalinovca, šume Crni Jarci, šume Sječa, Cepelovca, Kloštra, Pitomače, Sedlarice, Turnašice, Vukosavljevice...). Borbe su bile bez prekida, danonoćne, u nizu dva mjeseca. Neprijatelj je bio dobro naoružan i budući svjestan da se približava kraj, spreman da što skuplje u krvi naplati svoju kožu. Osim toga, bio je programiran strategijskim namjerama njemačke vrhovne komande na frontu u Jugoslaviji i Madžarskoj, kako je to i opisano u III poglavlju ove knjige, da likvidira mostobran Crvene armije kod Barča i Virovitice i prekine operativni dodir i vezu između 6. slavonskog i 10. korpusa »zagrebačkog« NOVJ.[30]

Tokom prve etape kombiniranih obrambeno-napadnih borbi na teritoriju Podravine, brigade su se različito držale. Razlikovala se njihova izdržljivost i upornost. Brigada »Braća Radić« je u cijelosti uzevši pokazala primjeran borbeni moral, hrabrost i žilavost, naročito u obrambenoj borbi u Kalinovcu (14. prosinca), odbivši napad kolone Čerkeza jačine više od 700 vojnika. Još veću odlučnost je pokazala u izuzetno žilavoj borbi u šumi Črni Jarci - Brezik. Brigada »Matija Gubec«, međutim, nije ispoljavala takve osobine u prvoj etapi neprijateljske ofenzive. To se vidjelo i prilikom napada na neprijatelja u Kalinovcu (dijelovi 1. njemačke kozačke divizije), 16. prosinca 1944. gdje je pretrpjela osjetne gubitke-jedanaest poginulih, među kojima je bio i politički komesar bataljona Josip Janeš, i 48 ranjenih, a još više tokom obrambene borbe kod Prugovca i Kloštra (20. prosinca), kojom prilikom su joj zatajila gotovo sva automatska oružja pa je neprijatelj tako reći bez borbe i gubitka ušao u Prugovac, a potom i u Kloštar.

Šta se to dogodilo s borbenim moralom ove brigade? Na to pitanje se moralo odgovoriti odmah, na samom položaju.

Pokazalo se da uzroka opadanju morala ima podosta. Brigada je tih dana imala goleme gubitke. Znatno se prorijedila. Nestali su mnogi drugovi na čijoj se hrabrosti i odvažnosti gradilo uzajamno povjerenje i sigurnost boraca i rukovodilaca u borbi. Život je izgubio i drugi njezin komandant - Stevo Došen. Zbog pogibije i ranjavanja Brigada je skoro ostala bez rukovodećeg kadra, naročito političkog. U to vrijeme nedostojalo joj je više od trideset rukovodilaca,[31] jedan politički komesar bataljona, jedan pomoćnik političkog

[30] Izvještaj Štaba 10. korpusa »zagrebačkog« - GSH, 5. siječnja 1945.

[31] Izvještaj Divizijskog komiteta KP Oblasnom komitetu KPH za Zagrebačku oblast, 18. XII 1944. godine.

komesara bataljona, tri sekretara partijskih ćelija u četama, pet komandira četa, devetnaest političkih delegata u vodovima.

Osjetne gubitke u kadru imala je i Brigada »Mihovil Pavlek Miškina«. U kratkom roku ostala je bez dva politička komesara bataljona. Ranjeni su politički komesari 1. i 2. bataljona - Ivan Hasan i Mirko Uzur.

I Brigada »Braća Radić« se u to vrijeme kadrovski dosta prorijedila. Nedostajao joj je 21 rukovodilac - sedam pomoćnika političkih komesara četa (odnosno sekretara partijskih ćelija), četiri politička komesara četa i deset političkih delegata u vodovima.

Zaprijetila je opasnost od zamiranja partijsko-političkog rada baš u vrijeme kada se jedino tim radom mogao održati borbeni moral poljuljan velikim gubicima. Komunisti i skojevci kao da su također posustali, kao da su zaboravili na svoj osnovni zadatak: pojedinačno i skupno jačanje političkog rada radi poboljšanja općih uvjeta u kojima im se jedinica bori, i održavanje borbenog raspoloženja i morala.

Na sve nedostatke primijećene u prvim nedjeljama borbe za Virovitički mostobran reagirao je Stab Divizije. I u onako oskudnom vremenu je između borbi organizirao sastanke štabova brigada i bataljona radi kritičkog razmatranja uzroka opadanja borbenog morala, nesnalaženja u borbi i osnovne taktičke pogreške rukovodilaca u vođenju jedinica u borbi. Govorilo se 0 uzrocima pojave straha i nepovjerenja u vlastito oružje koje je zatajivalo samo zato jer nije bilo čisto, korodiralo je zbog vlage po rovovima, kiše 1 bljuzgavice koje su tih dana bile stalni pratioci svih borbi i pokreta, 0 neorganiziranosti prilikom izvlačenja iz borbe i drugim propustima. Zbog takvog stanja inzistiralo se da se uoči svake predstojeće akcije na kraćim sastancima politički pripreme komunisti, skojevci i borci, da se u maršu 1 u samoj borbi politički aktiviraju članovi Partije i SKOJ-a i svi rukovodioci i da se nakon svake borbene radnje kritički osvrnu na postupke i ponašanja i pojedinaca i jedinica i štabova.[3"]

Rješavanje kadrovskih problema bilo je najteže. Praksa je bila smjelo uzdizanje najboljih i najhrabrijih boraca na rukovodeća mjesta i nižih rukovodilaca na više položaje i organiziranje kratkih tečajeva za stručno i političko usavršavanje.

U drugoj polovici borbe za obranu Virovitičkog mostobrana 32. divizija se prebacila na jugozapadne obronke Bilo-gore, orijentirajući se prema jakom neprijateljskom garnizonu Bjelovaru. Na tim položajima trebalo je da se odmori, popuni, sredi svoje redove i pripremi za sprečavanje prodora neprijateljevih snaga iz Bjelovara preko Bilo-gore u pravcu Virovitice. Na toj novoj borbenoj poziciji trebalo je iskoristiti svaki čas slobodnog vremena za vojno-stručno osposobljavanje i za partijsko-politički rad.

Zaredale su analize u štabovima, u partijskim ćelijama, skojevskim grupama. Pokušalo se spoznati uzroke slabosti ispoljenih tokom borbi i marševa na operativnom teritoriju Podravine i sjeveroistočnih kosa Bilo-gore. Pokušali su se naći uzroci zastoja kod automatskog oružja onda kada je vatra najpotrebnija; uzroci prevelikog trošenja municije s malim materijalnim učinkom; zatim, uzroci pogrešne upotrebe artiljerijskih oružja za uništavanje ciljeva za koje je dovoljna samo razrijeđena puščana vatra ili vatra jednog puškomitraljeza, pa uzroci prevelikih gubitaka...

Pokazalo se da je bila dovoljna samo jedna noć dobrog odmora na slami

[32] Od početka neprijateljske podravske ofenzive do prebacivanja na Bilo-goru - mjesec dana borbe — 32. divizija je imala 100 poginulih i više od stotinu ranjenih.

po kućama, da se ispod ugrijanih šinjela i deka probudi pravo vojničko srce, spremno da podnese i više nego što čovjek inače može podnijeti. Zbog toga je autor Izvještaja Štaba 32. divizije Štabu 10.korpusa »zagrebačkog«, 23. siječnja 1945. i mogao napisati ovakvu ocjenu:

> I pored svakodnevnih borbi i veoma teških napora, moral u našim jedinicama dobar je. Borci su kroz borbe veoma očvrsnuli i prekalili se. Dezerterstvo je skoro iščezlo iz naših jedinica. Jedinice iako su male one su uvijek u stanju da sačekaju nadmoćnijeg neprijatelja i da se s njim uhvate u koštac. Ali uslijed stalnih odbrambenih borbi, ofenzivni duh kod naših boraca, kao i kod nekih rukovodioca nešto je opao. Međutim, zato se je dobilo na upornosti i izdržljivosti za odbranu položaja. Borbenost u našim jedinicama znatno je porasla.«

Ova ocjena je uskoro potvrđena u novim teškim obrambenim borbama vođenim protiv jedinica »1. hrvatske udarne ustaške divizije«, stacionirane u Bjelovaru, i dijelova 1. njemačke kozačke divizije, raspoređenih u Garešnici, koje su krenule iz svojih baza s namjerom da preko Bilo-gore prodru u Viroviticu.

Za poticanje vojnostručnog i partijsko-političkog rada u obrambenim borbama na Bilo-gori i dalje izuzetno značenje imala je i jedna vojno-politička analiza sačinjena u Štabu 32. divizije uz angažiranje Divizijskog komiteta razaslana svim štabovima i jedinicama na razradu i postupak.[3]- Obrađuje najkarakterističnije nedostatke i greške, vojne i političke, zapažene tokom svih borbi za obranu Virovitičkog mostobrana. Najprije ističe daje 32. divizija zajedno s jedinicama Crvene armije, više od dva mjeseca - od 10. prosinca 1944. do 18. veljače 1945 - stalno vodila borbe s nadmoćnim neprijateljem u bojevima za Virovitički mostobran, najdužoj operaciji Divizije na njezinu ratnom putu. U tim borbama stekla je brojna i dragocjena iskustva. Divizija se okušala i u frontalnim borbama na kakve nije bila navikla. Ali te borbe su razotkrile i određene iluzije i zablude koje su imale utjecaj na svijest ljudi i njihov odnos prema ratnim zadacima. Predugo se živjelo u velikoj zabludi da će se Crvena armija više angažirati na jugoslavenskom ratištu i da će se time »brzo okončati rat!« Nije se uočavala zbilja, tj. da je neprijateljev ratni cilj strategijskog značenja pod svaku cijenu očuvati operativni teritorij sjeverne Hrvatske, radi izvlačenja snaga sa južnih dijelova ratišta na Balkanu i u Jugoslaviji i s fronta u Srijemu na sjever, prema granicama Trećeg Reicha. Zbog nerazumijevanja te opće situacije borci i rukovodioci nisu razumjeli ni porijeklo onolike žilavosti, upornosti i borbenosti neprijateljevih snaga pa prema tome ni potrebu tolikih napora i žrtava na teritoriju Podravine, Bilo-gore, Slavonije i šire na kojem su operirale snage 10. i 6. korpusa NOVJ i 32. divizije.

U toj situaciji nije dovoljno shvaćeno ni naše osnovno strategijsko načelo - da svaki komad naše zemlje moramo osloboditi s v o j i m s n a g a m a, jer bez toga ni prave slobode ne bi moglo biti!

Tako se i moglo dogoditi da zbog nedovoljnog objašnjavanja i razumijevanja tih principijelnih pitanja, bude razočaranja, gubljenja perspektive, pa i borbenog morala.

Druga krupna pogreška na koju se u Pismu-analizi upozorava jest — napuštanje partizanske taktike i ulazak u avanturu frontalnog rata, koji naši

[33] Odnosi se na pismo Štaba 32. divizije štabovima i jedinicama o nedostacima i greškama u toku borbi za Virovitički mostobran.

štabovi i jedinice nisu dovoljno poznavali. Za frontalnu borbu nisu bili ni organizirani, pripremljeni ni naoružani.

Ta pogreška donijela je mnogo nevolja, plaćena je prevelikim brojem poginulih i ranjenih, čega ne bi bilo da smo se držali partizanske taktike i partizanskog načina ratovanja. Trebalo je brzim manevriranjem snaga na teritoriju i iznenadnim prodorima i udarcima na bokove i pozadinu neprijateljevih snaga, te sačekivanjem u raznovrsnim zasjedama i drugim dinamičnim i ofenzivnim oblicima voditi borbe.

Treća krupna slabost jedinica i štabova bila je fizička, psihička i materijalna nepripremljenost za djelovanje u dugim, višednevnim zamornim operacijama kakve nam je nametnuo neprijatelj u svojoj ofenzivi na Virovitički mostobran. Naše jedinice su bile naviknute na borbe »kratkog daha«, napade i udare ograničena dometa i vremena trajanja i brzog izvlačenja s poprišta borbe. U Podravini i Bilo-gori sve je bilo obrnuto. Svaka borbena radnja bila je duga i zamorna.

Svim tim greškama pridružile su se i druge, kao: padanje pojedinaca u očaj zbog takvog toka stvari, pojava potištenosti i turobnosti, opadanje borbene discipline, strah od primanja krupnijih borbenih zadataka, nesigurnost i neodlučnost prilikom kretanja na borbeni zadatak, napuštanje položaja i samovoljno odstupanje bez plana i cilja, netočno izvještavanje o stanju jedinice i izvršenju borbenog zadatka, gubljenje oružja i opreme, slabo izviđanje i osmatranje i, zbog toga, slab uvid u ponašanje i namjere neprijatelja, nebriga o nestalima u borbi, sve češće kršenje partizanskih moralnih normi i, što je najnegativnije, nebriga o samoobrazovanju, vojnostručnom i političkom, i zapuštanje političkog rada u jedinicama.

U svakom slučaju bio je to koristan sažeti prikaz stanja i ponašanja, pozitivnih i negativnih iskustava stečenih u dvomjesečnoj, pretežno obrambenoj operaciji. Dovoljna građa za dinamiziranje i sadržajno obogaćivanje partijsko-političkog rada, koristeći se pri tome što više i poučnim primjerima hrabrosti, požrtvovanja i junaštva iz jedinica Divizije, čega je također bilo dovoljno.

Trebalo se pripremiti opet za nove borbe i teške okršaje koji će trajati do posljednjeg dana rata.

METODE RADA PARTIJSKE ORGANIZACIJE

Osnovne forme za pokretanje svih subjektivnih činioca u Diviziji na djelovanje u istom smjeru, bile su: divizijska savjetovanja komunista, savjetovanja brigadnih komiteta i bataljonskih biroa KP na kojima su učestvovala i skojevska rukovodstva - bataljonski i brigadni komiteti SKOJ-a, zatim, konferencije s cjelokupnim sastavom bataljona, četne konferencije i informiranje o najznačajnijim novostima i pojavama na sastancima partijskih ćelija, skojevskih aktiva, četnim boračkim sastancima s preuzimanjem i konkretnih zaduženja i obaveza.

S tim u vezi, u partijskim organizacijama bila je stanovito vrijeme uvedena i dosta stroga podjela rada po ovim sektorima: politički, vojni, kulturno-prosvjetni, higijena.

Komunisti su, već prema svojim redovitim dužnostima, ili prema osobnim sklonostima dobivali i konkretna zaduženja. Pred svojom ćelijom odgovarali su za stanje u sektoru za koji su bili zaduženi, izvještavali su o tome (o organiziranosti i provođenju vojno-stručne obuke, političkog obrazovanja,

kulturno-zabavnog rada...) svoje partijske ćelije i trpjeli kritike ako u radu nisu imali uspjeha.

Takva stroga podjela rada bila je uvedena čak i u partijskim ćelijama štabova, pa je na sastanku ćelija KP, komunist-komandant podnosio izvještaj 0 vojnim pitanjima - organiziranju nastave, disciplini, ishodu pojedinih borbenih poduhvata, ispoljenom moralu, greškama, gubicima. Politički komesar referirao je o moralno-političkom stanju i političkom radu. I tako redom, već prema zaduženjima. Budući da su se zaduženja u ćelijama štabova gotovo poklapala s funkcijama koje su komunisti, članovi štabova, obavljali, takvo sektorstvo i zadaci komunista vodili su ćelije na poziciju na koju nisu smjele doći. Malo-pomalo počele su sličiti nekakvim »rukovodstvima« u Partiji, jer su se zadaci koje su štabske ćelije donosile »linijom komandiranja« neizbježno prenosili i na ostale ćelije.

Komunisti su brzo uočili da ih takva sektorska podjela rada vodi u šablon, odvaja od sadržaja koji nameću život, borba i političke prilike u kojima jedinice izvršavaju svoje borbene i političke zadatke. Uočili su da srljaju u birokratizam, na jednosmjeran odgoj komunista i jednostranu odgovornost. U sektorskoj podjeli rada moglo se desiti da komunist i ne bude potaknut da djeluje baš onda kada je to najpotrebnije jer - »nije zadužen za ta i ta pitanja!« «

Gdje god su se pojavila, takva zastranjivanja dovodila su do nesporazuma 1 nanosila su političku štetu. Stoga je stvari trebalo dobro razjasniti. U tom nastojanju je partijsku organizaciju Divizije pomogao i Centralni komitet KPH. S tim u vezi u 32. diviziji su boravili i članovi CK KPH drugovi Marko Belinić i Savo Zlatić, a i članovi Oblasnog komiteta KPH za Zagrebačku oblast.

Za unapređenje metoda i sadržaja rada i za raščišćavanje svih nesporazuma u vezi s radom Partije u vojsci, važno je bilo i divizijsko partijsko savjetovanje održano 4. lipnja u Topolovcu na Bilo-gori. Na njemu je govorio i član CK KPH drug Marko Belinić. Nastojao je dokraja objasniti sadržaj i metodu rada Partije u jedinicama NOVJ, način ostvarivanja njezine rukovodeće uloge kako ona ne bi preuzimala ulogu komande ili štaba.

Takvoj orijentaciji pomoglo je i proučavanje teme: »Program Partije u vojsci« u svim partijskim ćelijama.

Inzistiralo se da članovi partijskih rukovodstava - Divizijskog komiteta, sekretari brigadnih komiteta i bataljonskih biroa - što češće obilaze partijske ćelije i zajedno sa sekretarima i članovima Partije proučavaju stanje i iznalaze mjere za unapređenje života i rada, da na licu mjesta pomažu u odabiranju pitanja za raspravu na partijskim sastancima i na taj način jačaju ulogu partijske ćelije u životu svake čete ili štaba.

Takva praksa zahtijevala je i od sekretara partijskih ćelija da daju konkretnu pomoć skojevskim grupama kojima je zbog neiskustva i mladosti još teže bilo odabrati prava i najvažnija pitanja na kojima će se angažirati skojevci.

Takva orijentacija, ma koliko temeljito bila objašnjena, u praksi je kod nekih komunista izazvala i stanovite nedoumice i zastranjivanja. Bilo je komunista, naročito u nekim štabovima odnosno štapskim ćelijama, koji kao da su »odahnuli« govoreći — »Sada više nisam odgovoran pred Partijom za svoj rad na dužnosti u štabu!... « A gdje-gdje su se čula i tumačenja koja su išla još dalje od toga, kao: »Čini se kao da Partija pomalo ispušta stvari iz svojih ruku!...«

Na takve pojave reagiralo se odmah. Njih je naravno demantirala i sva-

kodnevna praksa partijskih ćelija i partijskih rukovodstava koji se nisu ustezali da na dnevni red stave odgovornost komunista, komandanta ili političkog komesara ili načelnika štaba, operativnog ili obavještajnog oficira kada su svojom nemarnošću ili nesolidnošću u radu nanijeli štetu, doveli borbeni pothvat do neuspjeha ili težih gubitaka.

Takav pristup problemima na partijskim sastancima omogućio je da se govori konkretno, bez okolišanja, imenom i prezimenom onog komuniste koji za nešto odgovara. Nisu svi bili za sve odgovorni. Moralo se poštovati pravilo da se partijska linija provodi prije svega na svom radnom mjestu, obavljanjem svoje funkcije, dužnosti.

Činjenica da je bilo i pogrešnih shvatanja o ulozi Partije u NOVJ, govorila je o tome daje razumijevanje ostvarivanja rukovodeće uloge KP bila stalno aktualna i nezavršena tema koja se morala neprekidno obnavljati i teorijski i praktično provjeravati i potvrđivati.

ŠIRENJE PARTIJSKIH REDOVA

Uz mnoge zadatke što ih je rješavala partijska organizacija 32. divizije, ona je stalno brinula i o proširenju svojih redova novim mladim komunistima koji bi ideje socijalizma i komunizma nosili i predano ih širili dalje. Takva orijentacija proizlazila je i iz potrebe stalnoga organizacionog i akcionog jačanja partijske organizacije da bi mogla idejno-politički jačati Diviziju koja je sve više širila svoje redove, i u skladu s operativnim potrebama dobivala i sve brojnije i složenije borbene zadatke. Osim toga, nalazeći se uvijek u prvim borbenim redovima, djelujući idejno-politički, a ponajviše osobnim primjerom i hrabrošću, partijska organizacija je imala i velike gubitke. Komunisti rukovodioci, borci i skojevci najviše su stradali u borbama. Samo u Brigadi »Braća Radić« je u prvom polugodištu njezina ratnog puta poginulo 65 komunista - 29 članova Partije i 36 članova SKOJ-a. Samo u svibnju 1944. poginula su 22 komunista - sedam članova Partije i 15 skojevaca. Slične gubitke imala je i Brigada »Matija Gubec«. Partijska organizacija je zato morala brzo uzdizati nove komuniste i obnavljati svoje redove.

I to je bila jedna od važnih pretpostavki za uspješno ostvarivanje rukovodeće uloge Partije u Diviziji.

Organizacija KP imala je i sasvim dobre uvjete za pomlađivanje svojih redova. Imala je aktiv kandidata u kojem su se neposredno, pod idejnim utjecajem komunista u partijskim ćelijama, teorijski i praktično pripremali borci za primanje u KPJ. Zatim skojevsku organizaciju u brigadama koja je bila najveći i najpouzdaniji rezervoar za širenje organizacija KP, jer je u prosjeku obuhvaćala oko 30 posto boračkog sastava.

Postojale su mogućnosti da se i redovi SKOJ-a, a i kandidata za članove Partije znatno prošire, jer je klasni sastav boraca bio povoljan. Jedna trećina boraca bili su radnici-proleteri, a ostali su bili seljaci iz okolice industrijskih centara - Zagreba, Varaždina, Zaboka, Bjelovara, Koprivnice - koji su i sami bili poluproleteri i dijelili sudbinu radnika u prizvodnji ili u prometu. I ostali borci bili su iz socijalnih grupa koje su bile bliske radnicima - zanatlije, đaci, studenti, sitni službenici, i drugi siromašni slojevi stanovništva.[35]

[4] Izvještaj partijskog sekretara Brigade »Braća Radić«, 1.XI 1944.

[35] U brojnom stanju 32. divizije bila su 944 borca, među kojima - 211 radnika i 435 seljaka; u brojnom sastavu krajem ožujka 1945. bilo je 587 radnika i 1800 seljaka...

Oštriji zahtjev za širenje partijskih redova uvjetovan je i nedovoljnim brojem članova Partije prema ukupnom sastavu Divizije. Taj odnos se kretao:

- U svibnju 1944. godine u Diviziji je bio 191 član Partije prema 876 boraca i rukovodilaca, ili - 21,8 posto;
- U siječnju 1945. godine brojno stanje partijske organizacije, zbog povećanja za dvije brigade, poraslo je na - 632 člana, a boraca i rukovodilaca bilo je - 3.450. Odnos: 18,55 posto.[36]

Bilo je jasno da treba ubrzanije širiti partijsku organizaciju Divizije. Stoga je Divizijski komitet KP još u ljeto 1944. pojačao komunistički odgoj, nastojao podići ideološko-političku svijest boraca, naročito onih najstarijih, i pojačano ideološko-politički radio u organizacijama SKOJ-a.

Premda nesređeni, stanoviti podaci u partijskim dokumentima govore 0 napretku. U partijskoj organizaciji Brigade »Braća Radić« primljeno je u kolovozu 1944. godine 19 članova Partije; u listopadu 24, a u studenome 28...

U izvještajima sekretara Brigadnog komiteta KP Brigade »Matija Gubec« ne spominje se broj novoprimljenih, premda se iz mjesečnih tabelarnih pregleda vidi rast partijske organizacije iz mjeseca u mjesec. U svibnju 1944. broj komunista u toj brigadi iznosio je - 73; u lipnju - 127; u srpnju - 116; u kolovozu - 133; u rujnu - 125; u listopadu - 133; u studenome - 106; u siječnju 1945. bilo je 114 članova Partije. Opadanje broja komunista krajem 1944. i početkom 1945. godine uzrokovano je, vjerojatno, velikim gubicima 1 ranjavanjima većeg broja komunista koji su otišli u bolnice (borbe za Virovitički mostobran).

Ocjenjujući kretanje partijskog članstva i mogućnosti njegovog povećanja, Divizijski komitet KP je u prosincu 1944. ponovo dao poticaj za brže uzdizanje kandidata i skojevaca u partijske redove i brže širenje broja kandidata i skojevske organizacije u cjelini. Mnogobrojne borbe, zamorni marševi, politički rad u narodu, bili su dobra prilika da se borci provjere i dokažu. Na to je skrenuo pažnju i Oblasni komitet za Zagrebačku oblast Divizijskom komitetu KP u svom pismu, napomenuvši da treba podizati komuniste i iz redova novomobiliziranih boraca čije su se kvalitete i idejno-politička opredjeljenja tokom borbi očigledno mijenjali nabolje.

Partijske organizacije ponovo su se počele širiti.

Osim toga, partijska organizacija Divizije proširila se i ulaskom u njen sastav komunista novoformirane Brigade »Mihovil Pavlek Miškina« 1944. g. Organizacija Brigade imala je 80 članova Partije, 11 kandidata i 136 članova SKOJ-a. U januaru 1945. u sastav Divizije ušla je i 1. zagorska brigada s» svojim članovima, kandidatima i skojevcima koji su već bili dobro prekaljeni u radu i borbi.

Divizijski komitet je tada ocijenio da su se proširile mogućnosti za jačanje partijskih redova, pa je u ožujku 1945. ponovo razmatrao to pitanje. Razmotretni su i kriteriji za primanje. Ponovo je rečeno da treba uzdizati stare borce i pomoći im da postanu članovi Partije još dok se borba vodi, jer su to i zaslužili. Tražila se brižljiva selekcija i idejno-politički utjecaj i na sve druge borce koji su se dokazali u veoma teškim dvomjesečnim borbama u Podravini i na Bilo-gori u obrani Virovitičkog mostobrana. Zahtijevalo se da se komunisti oslobode sektaštva i da na pravi i objektivni način procjenjuju

[36] Brojno stanje članova Partije u Diviziji iz siječnja 1945. god. uspoređeno je s brojnim stanjem 32. divizije na dan 30. XII 1944.

PRILOG 4

DIVIZIJSKI KOMITET KP 32. DIVIZIJE

BROJNO STANJE PARTIJSKE I SKOJEVSKE ORGANIZACIJE 32. DIVIZIJE SVIBNJA 1944. GODINE

Naziv jedinice	Broj bataljonskih biroa	Broj članova bataljonskih biroa	Broj četnih ćelija	Broj štapskih i ostalih ćelija	Broj članova Partije	Nacionalni sastav: Hrvata	Nacionalni sastav: Srba	Nacionalni sastav: Ostalih nacija	Socijalni sastav: Radnika	Socijalni sastav: Seljaka	Socijalni sastav: Obrtnika, namještenika, inteleka.	Socijalni sastav: Biv. oficira i podof. Jugoslav.'	Broj oficira i politič. komesara čl. KP	Broj podoficira i pol. delegata čl. KP	Broj partizana članova KP	Broj žena članova KP	Broj kandidata	Broj skojevaca	Broj skojevskih grupa	Broj skojevaca	Broj bataljonskih komiteta SKOJ-a	Broj brigadnih komiteta SKOJ-a
Udarna brigada »Braća Radič«	3	4	9	7	98	87	9	2	34	28	36	-	39	37	22	5	5	105	15	325	3	1
Brigada »Matija Gubec«	3	17	8	8	73	57	8	8	44	14	13	2	40	27	6	1	5	97	12	290	3	1
Čelija Štaba divizije i jedinice oko Štaba	-	-	-	3	20	27	3	-	6	4	9	1	10	3	7	2	6	22	2	102	-	-
Ukupno	6	31	17	18	191	171	20	10	84	46	58	3	89	67	35	8	16	224	29	717	6	2

Sekretar:
Ivica Gretić v. r.

Prepis
Original u arhivi CK SKH
pisan na formularu

BROJNO STANJE PARTIJSKE ORGANIZACIJE U XXXII. DIVIZIJI

DIVIZIJSKI KOMITET XXXII. DIVIZIJE

Mjesec studeni 1944

Jedinica	Broj bat. biro-a	Čl. bat. biro-a	Broj četnih ćelija	Broj štapskih i ostalih ćelija	Broj članova Partije	Nacionalni sastav: Hrvata	Nacionalni sastav: Srba	Nacionalni sastav: Ostale nacije	Socijalni sastav: Radnika	Socijalni sastav: Seljaka	Socijalni sastav: Obrt. i namješt. i intelektualaca	Socijalni sastav: Of. i podof. biv. Jugoslavije	Broj oficira i komesara čl. Partije	Broj podof. i delegata čl. Partije	Broj partizana članova Part o	Broj žena čl. Partije	Broj kandidata	Članova KP na licu	Članova KP po spisku	Članova SKOJ-a na licu	Članovi SKOJ-a po spisku	Primjedba
Udarna brigada »Braća Radić«	3	18	12	8	196	166	24	6	48	68	79	1	58	80	58	7	13			132		
Brigada »Pavleka Miškine«	3	15	9	4	78	68	10	—	23	34	21	—	47	28	3	3	13			27		
Brigada »Matija Gubec«	3	18	14	4	106	88	9	9	50	33	19	4	56	37	13	4	15			123		
Jedinice i Štab XXXII. divizije			10	3	80	61	16	3	30	14	32	4	30	32	18	5	17			63		
Ukupno	9	51	45	19	460	383	59	18	151	149	151	9	191	177	92	19	58			345		

Smrt fašizmu - Sloboda narodu!

Dne 1. decembra 1944.

Sekretar:
Puklek S., v.r.

DIVIZIJSKI KOMITET XXXII. DIVIZIJE NOVJ

BROJNO STANJE PARTIJSKE ORGANIZACIJE 32. DIVIZIJE KONCEM JANUARA 1945. GODINE

Dne, 6. februara 1945.

Jedinica	Broj bat. biroa KP	Broj članova Bataljonskog biroa	Broj štapskih i ostalih ćelija	Broj četnih ćelija KP	Ukupan broj članova KPJ	Nacionalni sastav			Socijalni sastav				Broj oficira i pol. komesara čl. KPJ	Broj partizana članova KP	Broj podoficira i političkih delegata	Broj žena članova KP	Broj kandidata	Broj članova SKOJ-a				
						Hrvata	Srba	Ostale nacije	Radnika	Seljaka	Obrtnika, namještenika, intelektualaca	Oficira i podoficira. biv. jsl. vojske										
Štab 32. div. i jedinice oko štaba	—	-	8	3	83	68	11	4	48	9	23	3	34	33	16	7	11	82				
Udarna brigada »Braća Radić«	3	17	7	12	214	176	22	16	62	65	84	3	71	69	74	15	10	153				
Brigada »Matija Gubec«	3	14	4	14	114	98	10	6	46	42	26		76	13	25	5	12	104				
Brigada »Mihovil Pavlek Miškina«	3	17	7	11	80	69	9	2	22	34	23	1	39	13	28	5	11	98				
1. Zagorska udarna brigada	4	24	5	20	141	136	3	2	70	25	44	2	75	17	49	7	19	136				
Ukupno	13	72	31	60	632	547	55	30	248	175	200	9	295	145	192	39	63	573				

Smrt fašizmu - Sloboda narodu!

Sekretar:
Majer Boris v.r.

ljudske i moralno-političke vrijednosti pokazane tokom izuzetno teških borbi, u kojima se i među mlađom generacijom novomobiliziranih boraca nalazio veliki broj onih koji su se isticali hrabrošću, odgovornošću, svjesnim podnošenjem i najvećih teškoća i boračkom disciplinom. Upozoravano je da se ne smije ni pretjerivati pa otvoriti širom vrata za ulazak u Partiju i onima koji nemaju potrebne idejno-političke i moralne kvalitete, već samo onima čija je klasna svijest takva da se uz pruženu pomoć mogu čvrsto vezati za Partiju i njezine strategijske ciljeve.

Ponovo je dan podstrek idejno-političkom obrazovanju, idejnom radu s ljudima, praćenju događaja u zemlji i svijetu, da bi komunisti mogli uspješnije da djeluju među borcima, da utječu na njihovu svijest i da uspješnije tumače ciljeve za koje se Narodnooslobodilačka vojska bori, s KPJ i Titom na čelu.

MJESTO I ULOGA KRITIKE I SAMOKRITIKE

Sve naprijed rečeno pokazuje da su kritički duh, kritika i samokritika, prožimali život i rad partijskih ćelija i rukovodstava. Kritički su procjenjivani rad i ponašanje svih i svakog pojedinačno, bez obzira na dužnost i položaj komunista. Kritički sü prosuđivani moralnost i moralni lik, kvalitet aktivnosti na dužnosti, komandnoj ili partijsko-političkoj, politička aktivnost u jedinici i u narodu, briga za samoobrazovanje, dosljednost u izvršavanju zadataka.

I za malu negativnost i neaktivnost kritike komunista bile su oštre, jezgrovite, argumentirane, direktne, ali dokraja - pravedne, drugarske, dobronamjerne, sračunate na pomoć drugu. Okolišanja i dvosmislenosti nije bilo. Nije bilo ni popuštanja bez obzira o kojem je komunistu bila riječ.

Primjera kritike i samokritike i njihove funkcije u odgoju lika komuniste ima u izobilju. Gotovo svaki partijski sastanak dao je neki poučan primjer. Za ilustraciju, evo samo nekoliko karakterističnih slučajeva.

... Komunisti Štapske ćelije KP 2. bataljona Brigade »Braća Radić« ocijenili su da se politički komesar Bataljona ponašao birokratski. Iznijeli su i konkretne primjere. Suviše se držao papira i štaba, a premalo je, prema njihovu poimanju stvari, politički neposredno radio i pomagao u jedinicama. To je za komuniste bio »birokratizam«, ili »činovništvo«! Partijski su ga opomenuli. Usput, kritizirali su i pomoćnika političkog sekretara, inače - sekretara bataljonskog biroa KP, jer je šutke prelazio preko pogrešnog »birokratskog metoda rada« političkog komesara, i što nije na licu mjesta upozoravao na greške. I on je partijski opomenut.

Ti drugovi su kasnije promijenili svoje ponašanje.

Partijske ćelije u četama bile su naročito osjetljive na to kako se tko ponaša u borbi. Kukavičluk, površno ili nepotpuno izvršavanje borbenog zadatka, naređenja i zapovijesti, »linija manjeg otpora«, kako su se često nazivali postupci pojedinih komunista, svrstavam su u najteže greške. Zbog takve jedne greške partijska ćelija 1. bataljona Brigade »Matija Gubec« oštro je osudila postupak sekretara Bataljonskog biroa KP zbog toga što je napustio položaj onda kada je bilo najkritičnije, kada je trebalo da bude tu i da primjerom hrabri borce da izdrže. Partijska ćelija ga je isključila iz KPJ. Za sličnu grešku isključen je i sekretar Bataljonskog komiteta SKOJ-a.

Oštro je kritiziran i jedan politički komesar bataljona u Brigadi »Mihovil Pavlek Miškina« zbog napuštanja položaja borbenog osiguranja u trenutku kada je neprijatelj napao. »Išao je u Štab da izvijesti o situaciji i dogovori se

0 daljim mjerama!« Njegov odlazak s položaja negativno se odrazio na borbeni elan voda koji je bio na borbenom osiguranju. Došlo je do kolebanja 1 neorganiziranog povlačenja. Pri tome je vod imao 16 izbačenih iz stroja! Politički komesar bataljona kažnjen je zbog toga partijskim ukorom i degradiran s dužnosti.

Nedisciplina, labavo izvršavanje naređenja, netočnost, neorganiziranost prilikom podilaženja i napada na neprijatelja bili su također propusti koje su komunisti kritizirali. Bili su naročito osjetljivi na dezerterstvo, odnosno na samovoljno napuštanje jedinica ili zaostajanje za kolonom radi posjete rođacima ili iz drugih razloga, pa su i mjere prema komunistima koji su se tako ponašali, ili nisu druge spriječili, bile vrlo oštre. Jedan vodnik isključen je iz KPJ zbog toga što je, bojeći se kazne, jer se prije toga grubo ogriješio 0 moralne norme, privremeno dezertirao. Iz Partije je isključen i jedan sekretar brigadnog komiteta SKOJ-a jer je, posluživ̌i se osobnim vezama, sredio da ode na dužnost u Okružni komitet SKOJ-a Čazma umjesto da se nakon završenoga partijskog kursa vrati na svoju staru dužnost u Brigadu »Matija Gubec«.

Primjeri se nižu. Komunisti Štapske ćelije 2. bataljona Brigade »Braća Radić« kritizirali su neke svoje članove zbog oportunizma, naime zato jer su gunđali zbog napora koje su morali podnijeti tokom marša na Kalnik. Njihovo oportunističko ponašanje negativno se odrazilo na borce. Kritika je pogodila i političkog komesara 1. bataljona koji je zbog sklonosti alkoholu, a i nedovoljne političke aktivnosti u jedinici, kažnjen partijskim ukorom...

Tako se radni i moralni lik komunista klesao svakog dana. Nije bilo mogućnosti opstanka u KPJ onome tko ne živi i radi u skladu s njenim revolucionarnim moralnim normama. Koliko je na odgovornijoj dužnosti komunist bio, toliko su i komunisti bili stroži u procjenjivanju njegove greške 1 njezinih posljedica na svijest ljudi. Zbog toga su, kao što i primjeri kazuju, pod jačim udarom kritike bili komunisti od kojih se najviše očekivalo i tražilo - politički komesari, partijski sekretari, komandanti, oficiri štabova, komandiri i politički delegati.

Takav stav prema greškama, slabostima i propustima bio je jedna od pretpostavki za uspješan idejno-politički rad i utjecaj na ljude. Na uzornom moralno-političkom liku komunista ležala je i moralno-politička snaga i jedinstvo jedinice, njezin borbeni elan. Time se izražavala i moralnost cijeloga narodnooslobodilačkog pokreta. Na njemu se gradilo povjerenje i počivao ugled pokreta u narodu bez čije svestrane podrške i pomoći uspjeha u borbi protiv jačeg i bolje naoružanog protivnika ne bi bilo. Moralnost je otvarala prostore za širenje NOP-a u narodu.

DJELOVANJE POLITIČKIH ORGANA

Na svim tim zadacima angažirao se i Politodjel Divizije, a uz njega i politodjeli 1. udarne brigade »Braća Radić« i 1. zagorske udarne brigade sve do prestanka njihovog rada.

Politodjel Divizije djelovao je kao organ Centralnog komiteta KPJ, odnosno CK KPH po čijem nalogu je obavljao instruktorske poslove, boreći se za sprovođenje partijske linije i konkretnih aktuelnih direktiva CK KPJ i CK KPH u svekolikoj djelatnosti Divizije. Članovi Politodjela pomagali su političkom komesaru Divizije, Divizijskom komitetu KP, sekretarima brigadnih komiteta i bataljonskih biroa KP, sekretarima partijskih ćelija i sko-

jevskim rukovodstvima u praćenju i procjenjivanju osnovnih idejno-političkih problema Divizije ili na terenu kuda je ona prolazila i na toj osnovi pomagali su im u odabiranju najvažnijih tema za angažiranje partijske i skojevske organizacije i njihovih rukovodstava. Pomagali su im u iznalaženju najkorisnijih metoda rada i djelovanja, pomagali im pri organizacijskoj izgradnji, naročito pri uzdizanju novih komunista, primjeni kriterija za primanje u KPJ, u odabiranju kadrova, u teorijskom obrazovanju komunista, u organizacijskom i idejno-političkom jačanju skojevske organizacije.

U svojstvu partijskih instruktora izučavali su organizacijski rad, zbrajali i uopćavali iskustva, savjetovali i neposredno se uključivali u ostvarivanje programa političkoga, političko-propagandnog, kulturno-prosvjetnog i zabavnog rada.

Kako je Politodjel cijenio stanje i prilike u 32. diviziji vidi se i iz jednoga njegova izvještaja upućenog CK KPH, 23. kolovoza 1944.

> »Divizija je mala po broju, no po borbenosti - vrlo dobra«... »Spoljnji izgled jedinice ne daje još vojničku sliku. Golotinja i bosotinja su toliki da jedinica ima strašno šarenu sliku, izuzev odličnog naoružanja. Vojnički red i disciplina su u razvitku. Hrabrost i odanost su na visini«... »Materijal (misli se na borački sastav - red.), po svom socijalnom i nacionalnom sastavu i odanosti, kao i borbenosti, je kao u rijetko kojoj jedinici, pogodan da se tu izgradi čvrsta i široka partijska organizacija«... »Čuvanje glave se ovde nije pojavljivalo, nego se išlo na juriš kao da je četrdesetprva!...«

Politodjeli u Brigadi »Braća Radić« i Zagorskoj brigadi bavili su se u okviru tih brigada istim pitanjima kao i Politodjel Divizije, najuže surađujući s političkim komesarima brigada i brigadnim komitetima KP i SKOJ-a i svim drugim nosiocima partijsko-političkog i omladinskog rada.

Kod Štaba Divizije djelovao je i drugi politički organ - Agitprop divizije. Njegov osnovni zadatak bio je, kako mu to i ime kazuje, agitaciono-propagandna djelatnost, prije svega informativna djelatnost - nabavka i opskrba jedinica novinama i časopisima; slušanje, preštampavanje, umnožavanje i distribuiranje radio-vijesti; pripremanje letaka, političkih plakata, aktualnih parola, raznovrsnih mapa za praćenje stanja na jugoslavenskom i savezničkim ratištima. Drugovi iz Agitpropa angažirali su se i na provođenju programa političkog obr'azovanja (nabavka materijala, pripremanje predavanja, priprema materijala za partijsko-politička savjetovanja, tečajeve, nastupe na mitinzima...). Naročiti doprinos dali su razvoju kulturno-prosvjetnog i zabavnog rada u jedinicama u čemu su pomagali djelatnost kulturno-prosvjetnih odbora u jedinicama i njihovih sekcija - dramskih, recitatorskih, muzičkih, pjevačkih zborova, tečajeva za opismenjavanje. Pružali su i stručnu i drugu pomoć redakcionim odborima brigadnih listova, zidnih i džepnih novina, te dopisničkim grupama.

Osobitu brigu posvetili su drugovi iz Agitpropa organiziranju i radu tečajeva za opismenjavanje i raznih drugih što su organizirani pri Štabu Divizije.

U cjelini, Agitprop se svojom aktivnošću uklapao u cjelokupan program rada političkog komesara Divizije i drugih partijsko-političkih radnika. Dobar dio aktivnosti Agitprop je usmjerio i izvan Divizije, među narodom, svuda gdje je Divizija boravila. Posebno se angažirao na organiziranju mitinga, priredaba za narod i omladinu, na propagiranju linije NOB-a, širenju prosvjete i kulture.

Da bi mogao obavljati mnogobrojne i odgovorne zadatke na području

agitaciono-propagandne djelatnosti, Agitprop je bio snabdjeven i s najnužnijim tehničkim sredstvima - radio-aparatom, pisaćim strojevima, aparatom za umnožavanje, matricama, papirom, bojama i drugim. U njegovom sastavu radilo je i tehničko osoblje odgovarajuće stručnosti.

AKTIVNOST ORGANIZACIJE SAVEZA KOMUNISTIČKE OMLADINE JUGOSLAVIJE

Usporedo s organizacijom Komunističke partije Jugoslavije u Diviziji je djelovala i organizacija SKOJ-a. Shema njezinog organiziranja bila je slična partijskoj. U četama, samostalnim vodovima i jedinicama njihovog ranga, uz partijske ćelije djelovale su i skojevske grupe kojima je rukovodio najugledniji skojevac ili mlađi član Partije vršeći dužnost sekretara ili, kako se još zvao, pročelnika grupe.

Aktivnost skojevskih grupa u bataljonu objedinjavao je i usmjeravao - bataljonski komitet SKOJ-a, sa sekretarom na čelu, koji je najuže surađivao sa sekretarom bataljonskog biroa KP.

Skojevskom organizacijom u svakoj brigadi rukovodio je brigadni komitet SKOJ-a, koji je usko surađivao sa sekretarom brigadnog komiteta KP.

Brigu o radu skojevskih organizacija u brigadama, odnosno cijeloj Diviziji vodio je član Politodjela Divizije koji je bio zadužen za rad s omladinom. Pomoć SKOJ-u dolazila je i iz Divizijskog komiteta KP, a neposrednu pomoć pružali su i članovi Oblasnog komiteta SKOJ-a za Zagrebačku oblast, pa čak i članovi Pokrajinskog komiteta SKOJ-a Hrvatske.

Ovakva organizaciona struktura skojevske organizacije omogućila je neprekidan i neposredan utjecaj na sadržaj rada dvostrukim vezama: vertikalnom - pročelnik skojevske grupe, bataljonski komitet SKOJ-a, brigadni komitet SKOJ-a i, dalje, član Politodjela Divizije za rad sa omladinom ili Oblasni komitet SKOJ-a za Zagrebačku oblast; i horizontalnom linijom: skojevska grupa - partijska ćelija, odnosno - pročelnik skojevske grupe - sekretar partijske ćelije; u bataljonu: bataljonski komitet SKOJ-a - bataljonski biro KP, odnosno - sekretar bataljonskog komiteta SKOJ-a, sekretar bataljonskog biroa KP; u brigadi: brigadni komitet SKOJ-a sa sekretarom komiteta na čelu - sekretar brigadnog komiteta KP.

Neposredan utjecaj Partije na rad SKOJ-a ostvarivan je organiziranjem dosta brojnih savjetovanja na koja su pozivani i rukovodioci SKOJ-a, odnosno - članovi bataljonskih i brigadnih komiteta SKOJ-a. Gotovo svaki mjesec održano je na razini brigade ili Divizije bar po jedno partijsko savjetovanje na kojem je bilo riječi i o metodi i sadržaju rada skojevske organizacije. Primjerice: u srpnju 1944. godine organizirana su skojevska savjetovanja po bataljonima (Brigada »Matija Gubec«) i savjetovanja bataljonskih biroa KP i bataljonskih i brigadnih komiteta SKOJ-a radi unapređivanja rada skojevske organizacije. U kolovozu su održane partijske konferencije po bataljonima (Brigada »Braća Radić«) i skojevsko savjetovanje u Brigadi »Matija Gubec«, kojem su prisustvovali i članovi Oblasnog komiteta SKOJ-a za Zagrebačku oblast.

Partijske konferencije, uz učešće skojevskih rukovodstava, održane su u obje brigade i u studenomu. Raspravljalo se opet o temama koje se neposredno tiču i sadržaja rada SKOJ-a: o moralno-političkom stanju u jedinicama, razvijanju svjesne i na toj osnovi čvrste discipline i informiranju o političkoj situaciji.

Na savjetovanjima održanim u rujnu, listopadu i studenom razmatrane su i mogućnosti za širenje skojevske organizacije. Još je bilo starih boraca, čak i s godinu i više boračkog staža, a da još nisu, zbog nekih sitnijih slabosti ili grešaka, dobili »propusnicu« za ulazak u SKOJ. (U studenom bilo je takvih oko 26 u Brigadi »Matija Gubec«).

Bilo je očito da u politici primanja u SKOJ ima odveć strogosti, pa i sektašenja. Skojevske grupe su u tom pogledu oponašale partijske ćelije. Od skojevaca se mnogo tražilo i očekivalo. Općenito se vjerovalo da borac ne može postati član SKOJ-a ako se prethodno ne dokaže hrabrošću u borbi i uzornim ponašanjem u svim prilikama. Skojevci su na jurišu bili prvi, a prilikom izvlačenja iz borbe - posljednji. U kritičnim situacijama morali su biti najstaloženiji i odlučni. Prvi pri spašavanju ranjenika i izvlačenju poginulih drugova s poprišta borbi. Prvi na takmičenju, u pjesmi i u svim drugim aktivnostima. Osobni primjer, svjesna disciplina, drugarstvo, politička aktivnost bila su mjerila vrijednosti svakog skojevca.

Upravo zbog takvog gledanja na moralni lik skojevca, sekretar Divizijskog komiteta KP je u svom izvještaju u veljači 1945. godine, ocjenjujući rad SKOJ-a, napisao: »U našoj diviziji biti skojevac jest teško!...«

Na određen način to potvrđuje i odnos broja članova Partije i članova SKOJ-a i članova SKOJ-a i boraca.

U svibnju 1944. godine u Diviziji je bio 191 član Partije prema 224 člana SKOJ-a; u listopadu - 425 članova Partije prema 345 članova SKOJ-a; u studenom 560 članova Partije prema 345 skojevaca; u siječnju 1945. - 632 člana Partije prema 575 skojevaca...

Ako se uzme u obzir i to da je u siječnju u Diviziji bilo samo 21,30 posto skojevaca (575 prema 2699 boraca), ili tek svaki peti borac, onda se može zaključiti da je kritika sektaštva u SKOJ-u i tendencije pretvaranja SKOJ-a u »malu partiju« bila opravdana. Opravdana i razložna, mada se mora uzeti u obzir i da je to bilo vrijeme naglog porasta brojnog stanja Divizije popunjene borcima koje je trebalo preodgojiti. Za to je trebalo i vremena.

Skojevska organizacija je, slično organizaciji KP, razgranala svoju djelatnost u dva pravca: 1) komunistički odgoj članova - odgojni sastanci - i 2) angažiranje članova u izgrađivanju vojnih kolektiva i jačanju borbenog raspoloženja, njegovanju hrabrosti i težnje za pobjedom, stvaranju istinskog drugarstva među borcima i svjesne discipline i na osnovi toga postepenoj selekciji najboljih boraca za primanje u SKOJ. Podizanje borbenog raspoloženja, političko djelovanje u narodu, pomaganje kulturno-prosvjetnog i zabavnog rada u jedinicama bili su najčešće na dnevnom redu radnih sastanaka skojevskih grupa.

Savez komunističke omladine provodio je liniju KPJ u četama i izvan njih, svuda gdje su jedinice boravile i borile se. Nije bilo važnijega vojno-političkog zadatka Divizije a da se na njemu nije angažirao i SKOJ. Skojevci su se svakodnevno dokazivali i potvrđivali svjesnim i predanim izvršavanjem borbenih zadataka, hrabrošću i požrtvovanjem u borbi, dobrovoljnim javljanjem na najteže zadatke - napade na bunkere, odlaske na opasne izviđačke zadatke, zasjede i borbena osiguranja. Skojevci su bili drugovi na koje se svaki borac mogao osloniti i pouzdati, ma kako teške da su bile situacije. Oni nisu ni pod cijenu života napuštali druga u nevolji, ranjenog, pa ni poginulog.

Takvu idejno-političku klimu i kriterije ponašanja ponajviše su gradili skojevski rukovodioci - pročelnici skojevskih grupa, sekretari bataljonskih i brigadnih komiteta koji su svojim moralno-političkim likom i ponašanjem u očima boraca bili uzor-vojnici i uzor-drugovi. Njihov rukovodilački autori-

tet zasnivao se isključivo na osobnom primjeru, hrabrosti i odanosti i brizi za druga. Tim moralnim svojstvima naročito je zračio Mirko Musić, sekretar Brigadnog komiteta SKOJ-a u Brigadi »Braća Radić«.

Za vrijeme borbenih akcija, što je bilo nepisano pravilo, skojevski rukovodioci su bili u onim četama i bataljonima kojima su povjeravani najteži zadaci.

Ali, preuzimajući takvu ulogu svjesnog činioca i motorne snage svake čete, skojevci i skojevski rukovodioci su i ponajviše ginuli ili bili teško ranjavani. Za prvih pet mjeseci djelovanja Divizije poginulo je 60 skojevaca i dva puta toliko ih je ranjeno. Samo u listopadu 1944. godine u Brigadi »Braća Radić« poginulo je ili je ranjeno 50 skojevaca,[37] ili svaki treći član.

Skojevci su doista djelovali osobnim primjerom u svakom pogledu, zbog čega su bili omiljeni kao drugovi i visoko cijenjeni u svojim četama. To im je i stvaralo prostor za uspješan idejno-politički utjecaj na borce.

Oni su bili prva i pouzdana rezerva Partije za uzdizanje komandirskog i političkog kadra. Bili su nosioci takmičenja u borbi, nosioci pjesme i raspoloženja, nosioci takmičenja u povodu godišnjica brigada i Divizije i 10. korpusa »zagrebačkog«, takmičenja posvećenog godišnjici velike oktobarske revolucije, takmičenja za naziv »proleterska brigada«, za Svjetski omladinski tjedan, za Prvi kongres Ujedinjenog saveza antifašističke omladine Hrvatske ...

Svojom odgovornošću, ponašanjem, svjesnom disciplinom, požrtvovanjem, iskrenim drugarstvom, stremljenjem socijalizmu i komunizmu, skojevci 32. divizije su se potvrđivali kao avangarda mladih. Usprkos tome nije zabilježen ni jedan slučaj da se skojevci izdvajaju iz boračke sredine kao nešto »posebno« ili »važnije«. Njihova avangardnost nije im smetala da se stope i združe sa svim borcima, da djeluju zajedno s njima i da se međusobno pomažu »u hodu«, marširajući i boreći se.

KULTURNO-PROSVJETNI, ZABAVNI I SPORTSKI ŽIVOT U DIVIZIJI I U NARODU

Važno područje aktivnosti svih inventivnih snaga Divizije bilo je širenje kulture i prosvjete i organiziranje zabave i sporta u svim boračkim kolektivima i u narodu. Oblici djelovanja su bili razni, na čisto amaterskoj osnovi. Svatko u Diviziji mogao je svojim znanjem i umijećem pomoći u radu i izraziti sebe.

Cjelokupna djelatnost na području kulture, prosvjete i zabave provodila se pod neposrednim rukovodstvom političkih komesara u Diviziji, brigadama, bataljonima i četama, uz izdašnu pomoć partijske i skojevske organizacije i drugih organa - Politodjela Divizije, Agitpropa Divizije i kulturno-prosvjetnih odbora po jedinicama.

Zapaženo područje aktivnosti bilo je - informativna djelatnost, kojom su se nastojale zadovoljiti potrebe boraca i rukovodilaca da budu stalno u toku događaja. Pri Štabu Divizije, u Agitpropu, organizirano je slušanje emisija »Slobodne Jugoslavije«, Radio-Moskve i Radio-Londona. Vijesti su još istog dana pretipkavane, umnožavane i najbržim putem i svim kanalima slane u jedinice na čitanje. Drugovi iz Agitpropra brinuli su se i za to da dobave što više i što redovitije našu štampu, npr. »Vjesnik«, »Naprijed«, »Borbu«,

[37] Izvještaj sekretara partijske organizacije Brigade »Braća Radić« za listopad 1944.

»Pionir«, i raznu literaturu u vezi s pomičnim uurntumajcm, ***i*** »uu lliuguvilll vezama slali su je u jedinice. Pripremali su letke s prigodnim sadržajem, proglase, političke plakate, pa i materijal za obradu političkih tema i za organiziranje usmenih novina.

Pri štabovima brigada djelovale su amaterske redakcije brigadnih listova koje su izdašno pomagali politički komesari i drugovi iz Politodjela i Agitpropa Divizije i politodjeli u brigadama. Te redakcije su okupljale svoju dopisničku mrežu u jedinicama. Dopisnici borci i rukovodioci obrađivali su najvažnije probleme, događaje i iskustva, pripremali reportaže i crtice, zapise 0 likovima boraca, o njihovim junačkim djelima, drugarskim gestama, i slali ih redakcionim odborima u brigadama. Pisali su i pjesme, šale, anegdote, političke karikature, šaljive zgode iz života jedinica.

Od materijala što su ga pripremili dopisnici amateri skoro svaki mjesec pripremljen je po jedan brigadni list. To je bilo dragocjeno štivo kao dodatak materijalu za političko obrazovanje boraca.

Na sličan način djelovale su i dopisničke sekcije i grupe u bataljonima 1 četama koje su pripremale materijal za zidne i četne novine. Tokom samo jednog mjeseca, ako je bilo imalo mogućnosti za to, pripremljeno je i po desetak zidnih i džepnih novina u čijoj je pripremi učestvovalo i po stotinjak dopisnika boraca i rukovodilaca.

Osim toga, pri Štabu Divizije bio je - ratni dopisnik Divizije - Filippi Jugo.

Informativnu djelatnost poticali su neposredno i pomagali politički komesari, partijski sekretari, skojevska rukovodstva i, naravno, Agitprop Divizije koji je imao i kadrove i najnužnija tehnička sredstva za unapređenje toga rada.

Osim pisanih izdanja - zidnih, džepnih novina, brigadnih listova, Radio--vijesti, kada god je to bilo moguće i kada je bilo dobrog materijala pripremane su i usmene novine u bataljonima.

Drugo područje zanimanja vezano je za kazališnu umjetnost.

Borci i rukovodioci koji su imali sklonosti za glumu i recitiranje okupljali su se u diletantske kazališne i recitatorske grupe u kojima su se pripremala kratka dramska djela kao ***Sluga Jernej i njegovo pravo*** Ivana Cankara, ***Pokojnik*** Branislava Nušića i druga djela socijalnog ili šaljivog sadržaja. Darovitiji borci pisci pisali su i sami kratke skečeve, mahom šaljivog sadržaja. Tu djelatnost su neko vrijeme potpomagali i glumci Omladinskog kazališta iz Zagreba, u kojem su igrali braća Marotti, Šerment, Krča, Ježić, Mira Župan i drugi, koji su bili u 32. diviziji.

Svi kojima je pjesma ležala na srcu okupljali su se u zborovima, a tamburaši u tamburaškim grupama, ljubitelji umjetničke poezije u recitatorskim grupama...

Kulturno-prosvjetnim i kulturno-zabavnim radom rukovodili su kulturno-prosvjetni odbori u bataljonima. Njihovu aktivnost neposredno su pomagali politički organi - politički komesari, politodjeli brigada, Agitprop Divizije i partijska i skojevska organizacija u kojima su pojedinci imali konkretna zaduženja za tu djelatnost. Skojevska organizacija je cjelinom svoje aktivnosti pomagala privući sve borce u raznovrsne forme kulturno--prosvjetnog i zabavnog rada.

Naposljetku, raznovrsnost sadržaja i amaterizam u najčistijem izdanju omogućili su da se u forme kulturno-prosvjetnog i zabavnog rada uključe svi i da na tom polju stvaraju svi. Stoga je taj rad bio jedan od značajnih mostova za napredak ličnosti i afirmaciju čovjeka, borca.

U sklopu programa kulturno-prosvjetnog rada organizirana su i predavanja iz nauke, pretežno prirodnih nauka, iz historije, religije i drugih. Jedan od oblika aktivnosti bili su i analfabetski tečajevi - učenje nepismenih pismenosti. To je bilo obavezno.

Premda je kulturno-prosvjetni i zabavni rad bio organiziran, usmjeravan i masovno shvaćen kao nasušna potreba za borce, rukovodioce i narod, ipak njegov intenzitet i masovnost nisu bili jednaki u svim brigadama. Kulturno-prosvjetni rad bio je najmasovniji i s najviše kontinuiteta u Brigadi »Braća Radić«. Nešto slabije, i s više prekida, odvijao se u Brigadi »Matija Gubec«. Brigada »Mihovil Pavlek Miškina«, koja je formirana u studenom 1944, nije u tome imala neke tradicije. Morala je organizirati sve iz početka - i kulturno-prosvjetne odbore po bataljonima, i sve druge oblike i forme toga rada. Odmah nakon formiranja bila je zahvaćena teškom i dugotrajnom neprijateljskom ofenzivom u Podravini i Bilo-gori (obrana Virovitičkog mostobrana), pa se kulturno-zabavni rad nije u punoj mjeri razvio ni do kraja rata. Prva zagorska NOV brigada, koja je ušla u sastav 32. divizije siječnja 1945, došla je već s organiziranim i uhodanim kulturno-prosvjetnim i zabavnim radom u bataljonima, pa je samo nastavila tu aktivnost.

Razlike u intenzitetu kulturno-prosvjetnog i zabavnog rada potjecale su od ljudi, od njihovog shvaćanja značenja tog rada za opći napredak ljudi i za podizanje borbenog elana i unutrašnje kohezije jedinica.

Bilo je perioda u kojima bi kulturno-prosvjetni i zabavni život osobito živnuo. To su bili dani koji su prethodili godišnjicama važnih datuma. Primjerice, proslava godišnjice Brigade »Braća Radić«, 19. rujna 1944. u Srpskoj Kapeli. Toga dana je bilo zaista svečano: Brigada je stajala u svečanom stroju pred narodom i gostima među kojima su bili drugovi iz Oblasnog komiteta KPH za Zagrebačku oblast, Oblasnog NOO, borci dvije čete iz 33. divizije, jedne čete iz 7. banijske divizije NOVJ, komandant 7. divizije Milan Pavlović, Štab 10. korpusa s komandantom Vladom Matetićem na čelu, član CKKPH Savo Zlatić, šef savezničke vojne misije major Allan i drugi. Nakon svečane smotre održani su pozdravni govori, izveden kulturno-umjetnički program. Svečanost je završila općim veseljem partizana i naroda iz Srpske Kapele i okolnih sela. Nešto skromnije proslavljena je godišnjica Brigade »Matija Gubec« u studenom. Svečano je obilježena i godišnjica 10. korpusa »zagrebačkog« u Virovitici, siječnja 1945. Prvomajski praznici proslavljeni su i 1944. i 1945. u žestokim borbama (prvomajski juriši zagoraca i radićevaca na neprijatelja u šumi Zakletište, a Gupčevih i Miškinih brigadira na Dominkovcu i Malo Trojstvo...). Borbeno i svečano proslavljena je i godišnjica velike oktobarske revolucije (napad na neprijatelja u Donjoj Zelini, a potom i smotra brigade, govori o značenju oktobarske revolucije, priredbe s nastupom diletantskih i recitatorskih grupa, pjevačkih zborova...). Navečer, uoči toga važnog dana buknule su i vatre na kalničkim, prigorskim i bilogorskim visovima, što ih je zapalila antifašistička omladina iz tih krajeva.

Velika aktivnost na kulturno-prosvjetnom i kulturno-zabavnom polju zabilježena je i u danima takmičenja za častan naziv - »proleterska brigada« i u čast Prvoga kongresa Ujedinjenog saveza antifašističke omladine Hrvatske, u čast Omladinskog tjedna kojom prilikom se takmičilo tko će postići bolje rezultate u borbi, u političkom radu, vojno-stručnoj obuci, disciplini, redu, kulturno-prosvjetnom i zabavnom radu, opismenjavanju nepismenih, političkom radu u narodu. Aktivnost svih oblika kulturno-zabavnog rada bila je pojačana i u vezi s političkim akcijama u narodu što je opet bilo u vezi s mobiliziranjem novih boraca. Organizirani su sastanci s narodom, mitinzi

koji su se završavali s priredbama za vojsku i narod i narodnim veseljem. Na taj način proslavljen je i susret s Crvenom armijom na Dravi.

Bez obzira na manjkavosti, neujednačenosti u masovnosti i raznovrsnosti, te prekide kontinuiteta kulturno-prosvjetnog i zabavnog rada, ipak je i ta oblast aktivnosti u cjelini uzev dala svoj prilog izgrađivanju boraca i rukovodilaca i njihovom usmjeravanju općem progresu. Dala je prilog i podizanju borbenog morala i raspoloženja, stvaranju optimističke vizije i vjere u to da će teška i dugotrajna borba biti ovjenčana pobjedničkim trijumfom.

Mnogobrojni danonoćni zamorni marševi i borbe po kiši, lapavici i dubokom snijegu i smetovima, nanizani u danima, tjednima, mjesecima, stalan umor i želja za predahom i snom, onemogućili su masovniji razvoj sporta u krilu kulturno-zabavnog rada. Za nogomet, rukomet, odbojku, kao da se nije moglo naći ni vremena, ni prostora. Ali, čim bi se ukazala i mala mogućnost, kao za vrijeme boravka u Velikim Zdencima i u Novoj Rači, to je iskorišćeno i za nogometne utakmice između momčadi 32. i 33. divizije, ili između momčadi brigada »Braća Radić« i »Matija Gubec«. Te utakmice su pobudile veliko interesovanje. Jedino je šah našao svoje poklonike mahom u onim jedinicama vezanim za štabove brigada i Štab Divizije koje su - za razliku od drugih — mogle naći po koji sat više vremena za aktivnost takve vrste. Ali ni ta plemenita igra nije uspjela privući broj mladih željnih odmora, a nerijetko i tužnih zbog rastanaka s vrlim drugovima koji su svakodnevno ginuli ili bili ranjavani pa su na dulje vrijeme napuštali svoje čete, ili zbog nostalgije za rodnim krajem i neizvjesnosti o stanju svojih obitelji koje su bile izložene čestim ispadima ustaških kaznenih grupacija do posljednjeg dana rata.

* * *

Na kraju ovog poglavlja potrebno je još jednom istaći općeniti zaključak: unatoč veoma surovim ratnim prilikama u kojima je 32. divizija izvršavala svoje borbene i političke zadatke, unatoč mnogim slabostima, oscilacijama, katkada i neumješnosti u organiziranju i provođenju političkog i partijskog rada, sve ono što je urađeno u toj oblasti za godinu i pol dana trajanja ratnog puta 32. divizije bit će zabilježeno u povijesti razvoja i djelovanja Narodnooslobodilačke vojske Jugoslavije kao primjeran doprinos jednoga divizijskog kolektiva razvoju narodnooslobodilačke borbe na teritoriju sjeverne Hrvatske, ostvarivanju revolucionarnih ciljeva Komunističke partije Jugoslavije i Komunističke partije Hrvatske i širenju narodnooslobodilačkog i antifašističkog duha i revolucionarne kulture u vojsci i u narodu na tom uzavrelom prostoru.

Boreći se za ostvarivanje ciljeva Komunističke partije Jugoslavije na tom teritoriju, borci i rukovodioci 32. divizije su uporno širili i dalje obogaćivali proleterski duh i moral.[38] Boreći se strasno i uporno oni su i sami stjecali revolucionarne, kulturne i humane vrijednosti i razvijali naš jugoslavenski i opći proleterski internacionalizam i sve drugo što je potrebno za oslobođenje čovjeka, radnika i stvaraoca od eksploatacije i svih oblika nacionalnog ugnjetavanja i političkoga, ekonomskog i socijalnog bespravlja.

Oslobođenje zemlje od fašističkog jarma, stvaranje potpuno nove, Titove

Milan M. Miladinović: ***Moralna svojstva boraca sjeverozapadne Hrvatske u NOR-u i socijalističkoj revoluciji,*** V poglavlje Zbornika ***Sjeverozapadna Hrvatska u NOR-u i socijalističkoj revoluciji,*** Varaždin, 1976.

Jugoslavije - slobodne zajednice slobodnih naroda - stvaranje socijalističkih društvenih odnosa sa stremljenjem ka besklasnom društvu - komunizmu, bila su temeljna opredjeljenja koja su ih nosila na svim poprištima borbe.

Zahvaljujući takvom općem duhu i opredjeljenju boraca i rukovodilaca 32. divizije, osobito njenih komunista i skojevaca, i na tom području ostvarene su značajne vojne i političke pobjede nad fašističkim mrakom i reakcijom. Trideset druga divizija se zbog svega toga ima čime ponositi pred svim našim narodima, radničkom klasom i predvodnikom revolucije - Komunističkom partijom Jugoslavije.

O općem doprinosu 32. divizije i svih snaga 10. korpusa »zagrebačkog« razvoju NOB-a i revolucije na teritoriju sjeverne Hrvatske dao je svoju ocjenu i drug Tito govoreći na velikoj narodnoj svečanosti 4. listopada 1953. godine u Bjelovaru u povodu desetogodišnjice 10. korpusa »zagrebačkog«.[39]

»Najveća tekovina koju su baš borci na ovom terenu izborili i postigli jeste bratstvo i jedinstvo. U ovim krajevima je mržnja koju su sijali nenarodni upravljači iz Hrvatske i Srbije, a i drugi, sprana krvlju najboljih sinova naših naroda. Naši borci na ovom terenu uspjeli su da idu rame uz rame, i hrvatski sinovi, i srpski sinovi, i sinovi drugih naroda. To je ono što je od prvog dana borbe, od onog dana kada smo u Srbiji počeli borbu i stvarali prve brigade, bilo napisano na našoj zastavi: Boriti se protiv svih pokušaja da se okupatoru i njegovim kvislinzima omogući da siju razdor medu narodima. Parola je bila: bratstvo i jedinstvo među našim narodima - i za tu parolu ginuli su borci i iz ovog kraja kao i drugi širom naše zemlje. A ta parola, ta naša velika težnja, omogućila nam je tako uspješan razvoj narodnooslobodilačke borbe, koja nam je donijela pobjedu nad okupatorima i svim domaćim izdajicama. Bez ostvarenja te parole naša bi zemlja danas bila razrovana, rastrovana, rasparčana ko zna na čijoj strani i ko zna ko bi sve od nje dobio dio...«

[39] BROZ, Josip Tito, ***Vojna djela,*** knjiga III, izdanje »VIZ«, Beograd, 1949.

ONI SU RUKOVODILI

SASTAV ŠTABOVA 32. DIVIZIJE

Štabovi bataljona, brigada i Divizije su od svog formiranja do završetka rata bili različitog nacionalnog i socijalnog sastava i dobne strukture. Pretežni broj komandanata, političkih komesara, njihovih zamjenika i ostalih članova štabova ponikao je iz redova istaknutih i prekaljenih boraca i komunista jedinica 32. divizije i drugih jedinica Narodnooslobodilačke vojske. Veliki broj kadrova od komandira vodova, političkih delegata, komandira i političkih komesara četa i komandanata i političkih komesara bataljona i brigada i drugih potječe pretežno iz sjeverozapadne Hrvatske, i to: iz Zagreba, Zagorja, Kalnika, Bilo-gore, Podravine i Međimurja. Međutim, manji broj kadrova regrutiran je iz drugih područja: Posavine, Banije, Korduna, Žumberka i Slavonije, pa i šireg teritorija.

Prije dolaska u NOB starješinski sastav nije uglavnom imao iskustava u rukovođenju i komandiranju, a veći dio njih nije imao čak ni osnovno vojno obrazovanje. Svega 3-5% kadrova posjedovalo je vojne škole i akademije. Komandni kadar stvarao se u borbama i ofenzivama i tu je stjecao svoja iskustva i znanja. Tek jedan manji broj starješina nižeg ranga završio je u toku rata određene vojnostručne tečajeve pri Štabu Divizije ili Korpusa.

Od formiranja brigada i Divizije štabovi svih nivoa i rukovodeći kadar u njima, posebno komandanti i politički komesari te njihovi zamjenici i drugi, vrlo su se često mijenjali, bilo radi uzdizanja na veće formacijske dužnosti, zbog prekomande na iste dužnosti u druge jedinice, ili zbog pogibije i ranjavanja.

Polovica gotovo kompletnih štabova nižih nivoa komandiranja je od svog formiranja do završetka jata izmijenjena 1-3 puta, a komandanti, politički komesari i njihovi zamjenici, te drugi organi štabova bili su pojedinačno mijenjani još brže i još češće.

Podaci pokazuju da je u Udarnoj brigadi »Braća Radić« od formiranja do završetka rata promijenjeno 6 komandanata i 5 političkih komesara, te 9 zamjenika političkih komesara Brigade. U Brigadi »Matija Gubec« 5 komandanata i 8 političkih komesara. U Podravskoj brigadi »Mihovil Pavlek Miškina« 2 komandanta i 2 politička komesara, a u 1. udarnoj zagorskoj brigadi 4 komandanta i 4 politička komesara. Slično je bilo i s ostalim članovima štabova brigada. Kod štabova bataljona bilo je još većih promjena. Tako na primjer - u Prvom bataljonu Brigade »Braća Radić« izmijenjeno je 13 komandanata i 6 političkih komesara; u Drugom bataljonu 7 komandanata i 7 političkih komesara, te 12 zamjenika komandanata; u Trećem bataljonu 8 komandanata i 6 političkih komesara; u Brigadi »Matija Gubec« izmijenjeno je - u Prvom bataljonu 12 komandanata i 9 političkih komesara; u Drugom bataljonu 6 komandanata i 9 političkih kome-

sara, a u l rečem bataljonu 8 komandanata i 9 političkih komesara. U Prvoj udarnoj zagorskoj brigadi - u Prvom bataljonu izmijenjeno je 5 komandanata i 4 politička komesara; u Drugom bataljonu 6 komandanata i 7 političkih komesara i u Trećem bataljonu 7 komandanata i 7 političkih komesara. Najmanje promjena bilo je u Brigadi »Mihovil Pavlek Miškina«. U Prvom bataljonu izmijenjena su 2 komandanta i 2 politička komesara, u Drugom bataljonu 4 komandanta i 5 političkih komesara, te u Trećem bataljonu 4 komandanta i 2 politička komesara.

Slično je bilo i s ostalim organima štabova brigada i bataljona. Kod nižeg komandnog kadra bilo je još većih promjena, a posebno kod komandira vodova, četa i političkih delegata i političkih komesara.

Ako analiziramo dobnu strukturu ovog kadra, dobivamo slijedeću sliku: od 16-25 godina bilo je do 80%, od 25-30 godina bilo je do 15%, a svega 5% bilo je iznad 30 godina.

Prema raspoloživim podacima članstvo u KP i SKOJ-u bilo je: članova KPJ oko 60% starješina, a članova SKOJ-a oko 20% starješina, dok samo oko 20% nije bilo organizirano.

Nacionalni sastav štabova pružao je slijedeću sliku: 75% starješinskog sastava bili su Hrvati, 15% Srbi, a svega 10% ostalih nacionalnosti, među kojima i dva Rusa.

Socijalni sastav štabova bio je: 40% starješina štabova bili su radnici, odnosno zanatlije, 30% bili su poljoprivrednici odnosno poljoprivredni radnici, 20% bilo je đaka, studenata ili fakultetski obrazovanih, te 10% ostalih.

Podaci o nacionalnom i socijalnom sastavu, starosnoj strukturi i članstvu u KPJ su prosječni, jer je u svakom razdoblju bilo drukčije.

U 32. diviziji bila su 2 učesnika španjolskoga građanskog rata. To su: Izidor Štrok i Mirko Horvat.

32. divizija dala je 13 generala. To su: Đuro Blaha, Janko Bobetko, Rade Bulat, Mirko Burić, Adolf Dančević, Milivoj Gluhak, Bogdan Jovanović, Stjepan Kučiš, Miloš Manojlović, Ernest Mezga, Žarko Miličević, Josip Skupnjak i Franjo Tuđman.

Prema stažu učešća u NOB-u bilo je 10% starješina od 1941. godine, 60% od 1942. i 1943. i 30% od 1944. godine.

32. divizija dala je 5 narodnih heroja i to:

PETAR BISKUP VENO

Rođenje 4. travnja 1918. u Podgorici kod Bjelovara, Hrvatska. Osnovnu školu je pohađao u rodnom selu, a soboslikarski zanat učio u Bjelovaru. Još na naukovanju došao je u dodir s naprednim radnicima, ali organiziranom radničkom pokretu pristupa tek kada je nakon završene škole došao u Zagreb. Živio je u teškim prilikama budući da su tada soboslikari bili sezonski radnici. Postao je član URSS-ovih sindikata, te sudjelovao u nizu štrajkova i demonstracija protiv režima. Godine 1937. je primljen u članstvo Komunističke partije. U svom slobodnom vremenu učio je i proučavao marksističku literaturu, te se teoretski mnogo uzdigao.

Godine 1940. bio je pozvan na odsluženje vojnog roka; u vojsci ga je zatekao rat. Nakon stvaranja ustaške države Petar Biškup je mobiliziran u domobrane. Kao domobran dobio je naređenje da mora čuvati oko tri stotine mrtvih seljaka koje su tog dana ustaše pobili u selu Gudovcu kraj Bjelovara. Potresen tim prizorom, istog je trenutka bacio pušku i dezertirao.

vraća se u Zagreb i odmah počinje organizirano raditi. Bilo je to vrijeme najžešćeg ustaškog terora u Zagrebu. Svakog su se jutra pojavljivali novi plakati i oglasi o strijeljanju i vješanju komunista i njihovih simpatizera. Ali isto tako svakog su jutra osvanuli komunistički leci, parole ispisane po zidovima, vršeno je niz oružanih akcija na ulicama, sabotaže i diverzije na važnim objektima i u tvornicama. To je bilo djelo Petra Biškupa i njegovih drugova. Tako je s grupom omladinaca sudjelovao u akciji paljenja stadiona na zagrebačkoj periferiji Svetice. On je trebao poslužiti kao prihvatni punkt za smještaj interniranih građana.

Ubrzo nakon ove akcije Petar Biskup odlazi s grupom radnika i studenata u partizane. Tu je dobio konspirativno ime Veno.

Njegova grupa najprije je operirala u neposrednoj blizini Zagreba, ali kada je nakon jednog sukoba s ustaškim oružnicama kod Sesveta za njom krenulo nekoliko potjera, grupa se uz teške gubitke morala povući prema Kalniku i Bilo-gori. Kao kalnički i bilogorski partizan sudjeluje u mnogim borbama i postaje politički komesar Bilogorske čete. Početkom 1942. godine je prekomandiran u Slavoniju i u slavonskim jedinicama se razvija u iskusnog starješinu. Postaje komesar bataljona 16. slavonske brigade. Krajem 1943. je postavljen za političkog komesara, a nešto kasnije za komandanta 18. slavonske brigade. Kraće vrijeme radio je Veno i u Agitpropu. Politički izgrađen, natprosječno obrazovan, s izrazitom sklonošću za literaturu i umjetnost, Veno je odlično obavljao i taj posao.

Tokom 1944. godine prekomandiran je iz Slavonije u Zagrebačku oblast. Postao je komandant 32. divizije X korpusa »zagrebačkog«. Jednom je prilikom neprijatelj iznenadio jedinicu u kojoj se Veno nalazio. Nakon što su Nijemci iznenada upali u selo, zavladala je panika. Veno se prvi snašao. Zgrabio je puškomitraljez i ne krijući se krenuo prema neprijatelju. Vidjevši ga, borci su se snašli i odbili napad.

Poginuo je u travnju 1945. godine, petnaestak dana prije ulaska »njegove« divizije u Zagreb. Počele su završne operacije za oslobođenje Jugoslawe. 32. divizija se borila s kombiniranim ustaško-njemačkim snagama kod sela Pčelića, između Virovitice i Podravske Slatine. Obišao je položaje i zatim otišao na divizijsku osmatračnicu. Tamo ga je pogodio neprijateljski snajper u grudi.

Umro je na putu do bolnice.

Pokopan je u Podravskoj Slatini.

Nadgrobni je govor održao komandant III armije Košta Nad.

Za narodnog heroja proglašen je 14. prosinca 1949. godine.

RADE BULAT

Rođen je 28. augusta 1920. u Vrginmostu, Hrvatska. Potječe iz seljačke porodice. Osnovnu školu završio je u Vrginmostu, gimnaziju u Glini, Novoj Gradiški, Sisku i Zagrebu. Još kao gimnazijalac u svojoj 17. godini pristupio je naprednom omladinskom pokretu i već 1936, postaje član SKOJ-a. Bulat rukovodi skojevskom organizacijom u gimnaziji Siska, Gradiške i Zagreba. Zbog naprednog djelovanja Rade je proganjan, udaljavan iz škole i zatvaran već 1938, 1940. i 1941. godine.

Godine 1939. zapaženi skojevac primljen je za člana KPJ. U isto vrijeme upisuje se i na Tehnički fakultet u Zagrebu, gdje se aktivno uključuje u rad skojevske organizacije i postaje član skojevskog rukovodstva. On povremeno

odlazi i u svoj rodni kraj, gdje pomaže pri stvaranju prvih partijskih organizacija u selima kotara Vrginmost. Tako i 29. marta 1941. po odluci KPH odlazi u Vrginmost radi priprema borbi protiv okupatora. U ustanku Rade je sekretar Kotarskog komiteta KPH za kotar Vrginmost. Stalno je na terenu, obilazi partijske organizacije i radi na pripremi ustanka.

U NOB je stupio 27. jula 1941. godine. Toga dana Bulat zajedno s narodnim herojem Mirkom Poštićem razoružava jednog ustašu u selu Perna. Istog dana on vodi grupu boraca na rušenje željezničke pruge između Vrginmosta i Topuskog kod sela Blatuše. Odmah nakon ove akcije napada grupu Talijana kod sela Podgorje i rastjera ih. U toku NOR-a on je sekretar i KK KPH za Vojnić, oficir GS NOV i POH, komandant bataljona »Bude Borjan« u sjevernoj Dalmaciji, komandant Sjevernodalmatinskog POH, komandant 13. proleterske udarne brigade »Rade Končar«, načelnik Štaba Druge operativne zone NOV i POH, u X korpusu »zagrebačkom« komandant 32. divizije NOVJ i načelnik Štaba X korpusa »zagrebačkog« NOVJ.

Već u februaru 1942. godine istaknuti organizator ustanka na Kordunu odlazi u GŠH, koji ga šalje s raznim zadacima u pojedine krajeve i partizanske odrede Hrvatske. Tako, u ulozi oficira GŠH, učestvuje s Banijskom proleterskom četom i narodnim herojem Nikolom Demonjom u borbama u Slavoniji. Kao komandant bataljona »Bude Borjan« u sjevernoj Dalmaciji vodi niz uspješnih borbi protiv Talijana, ustaša i domobrana. Posebno se ističe u borbi s Talijanima kod Borije, zatim u selu Nunić, kod Kistanja, gdje zajedno s narodnim herojem Slobodanom Macurom razoružava talijansku posadu od trideset karabinjera, a već u slijedećoj akciji sa svojim bataljonom izbacuje iz stroja preko 200 talijanskih vojnika. Tu zarobljava 3 bacača, 4 mitraljeza i veći broj pušaka. Njegova vještina rukovođenja jedinicom dolazi do izražaja i 29. juna 1942. na planini Promina, kod Drniša, gdje okružen s 5000 Talijana i četnika dva dana vodi borbu i uspijeva izići iz obruča s neznatnim gubicima.

Kao komandant 13. proleterske brigade »Rade Končar« Bulat vodi neprekidne borbe na Žumberku, u okolici Zagreba i Karlovca. U bici u Novom Selu nanosi teške poraze ustašama a u Suhoru Talijanima i belogardejcima. Njemu pripadaju zasluge i za oslobođenje Krašića 2. januara 1942. godine. Nakon žestokih borbi uništene su tri ustaške bojne s preko 900 vojnika. U maju 1943. kao načelnik štaba Druge operativne zone u Moslavini Rade vrši reorganizaciju partizanskih odreda. Prilikom prelaska Save junački vodi borbu protiv ustaša i Nijemaca i zarobljava preko 40 neprijateljskih vojnika. Njegova posebna umješnost dolazi do izražaja jula 1943. kada se s deset boraca uspješno izvlači iz ustaškog okruženja, te septembra iste godine, kada sam upada na motociklu u selu Sveti Petar Cvrstec, kod Križevaca, u zasjedu ustaške satnije iz koje se uspješno izvlači. U oslobođenju Varaždinskih Toplica rukovodi jedinicama u napadu na gestapovsko uporište, gdje je zarobljeno 100 njemačkih žandara. Rukovodi jedinicama koje vode neprekidne borbe u Zagorju, u vrlo teškim uslovima, kod Donje Konjščine, kod Zlatara, Mihovljana, Varaždinskih Toplica, sela Svibovec. Njegovo ime se brzo pročulo u čitavom Zagorju kao i prije toga na Kordunu, Dalmaciji, Pokuplju, Žumberku, jer su njegovi lični primjeri u borbi i brojne pobjede imale velikog odjeka. Od 6. juna 1944. pod komandom Rade Bulata 32. divizija uništava snažni ustaško-domobranski garnizon u Hrašćini Trgovišću, vodi tešku borbu na Kalniku, Bilo-gori i Podravini, gdje uništava čerkeske i ustaško-domobranske snage, od kojih otima topove što su ih oni bili zaplijenili na Istočnom frontu. U sadejstvu s jedinicama 7. banijske

divizije i 6. korpusa učestvuje na čelu 32. divizije u osiooaenju rouravmc uu Virovitice do Koprivnice.

Za narodnog heroja proglašen je 23. jula 1953.

STEVO DOŠEN

Rođen je u selu Dodoši, kotar Petrinja, Hrvatska, u srednje imućnoj zemljoradničkoj porodici.

Nije se bavio politikom sve do okupacije zemlje i početka ustanka i revolucije. Živio je i radio kao zemljoradnik u svom rodnom selu. Kad je buknuo narodni ustanak, kad je počeo ustaški teror po selima Banije, medu prvima je stupio u Narodnooslobodilačku vojsku i tu se počeo isticati hrabrošću i umješnošću. Postao je vodnik, a ubrzo i član Komunističke partije. Sve se to zbivalo 1941. godine.

S područja Banije prebacio se uskoro u Slavoniju i tu postao komandir čete Kalničkog odreda, a zatim komandant 3. bataljona (odnosno 1.) u Kalničkom partizanskom odredu, te 1. bataljona 21. brigade.

Kad je u rujnu 1943. godine po naređenju Štaba 2. operativne zone formiran Zagrebački NOP odred, koji je imao 190 ljudi i koji je imao veliku ulogu u razvoju NOP-a u okolici Zagreba, Stevo Došen je njegov prvi komandant. Zahvaljujući Došenu i njegovim suborcima u okolici Zagreba su stvorena jaka partizanska uporišta. Bio je hrabar, primjer drugima, uvijek u prvoj borbenoj liniji, pa je imenovan za operativnog oficira Štaba novostvorene 32. divizije, zatim i za komandanta njezine brigade »Matija Gubec«.

Kao komandant predvodi svoje borce u svim okršajima: hrabri ih i primjer je borbenosti, vješt zapovjednik. Među ostalim, istakao se i u borbi sa zloglasnom Bobanovom »Crnom legijom« u ljeto 1944. godine. Tada je na čelu svoje brigade gonio neprijatelja sve do Koprivnice i brigada je toj legiji nanijela teške udarce.

Iskusan ratnik, bistar seljak, u borbama prekaljeni komunist, izuzetno hrabar - bio je cijenjen još za života. To teže bilo je svima koji su ga poznavali, njegovim suborcima, njegovim drugovima, Komunističkoj partiji, čitavom narodu, kad se u prosincu 1944. godine proširila vijest da je proslavljeni komandant teško ranjen i umro od zadobivenih rana.

Posljednja bitka brigade »Matija Gubec« koju je predvodio Stevo Došen bila je kod Podravskog Kloštra, u blizini Virovitice 20. prosinca 1944. godine. Borba s Prvom kozačkom konjičkom divizijom kod tog mjesta bila je žestoka. Stevo Došen bio je teško ranjen i sutradan je podlegao ranama.

Tako je herojski završio svoj život čovjek kojeg je uzdigla revolucija, čovjek koji se svim svojim snagama opredijelio za njezinu zastavu.

Za narodnog heroja proglašen je 20. prosinca 1951. godine.

JOSIP JUTRIŠA JANKO

Rođen je 18. veljače 1920. u selu Martiša Ves, Pregrada, SR Hrvatska. Osnovnu školu je završio u Vinagori, a šegrtsku u Zagrebu.

Prije rata Josip Jutriša je radio u Zagrebu kao mehaničar. Nakon okupacije uključuje se u rad udarnih grupa u Zagrebu i sudjeluje u diverzantskim akcijama. U listopadu 1941. godine Jutriša je mobiliziran u domobrane, ali i dalje radi organizirano za NOP. Grupa s kojom je sada bio povezan

radila je u Zagrebu po direktivama OK KPH za Krapinu. Zadatak im je bic da prikupljaju oružje i drugi vojni i sanitetski materijal, te da ga otpremaju h Zagreba partizanima. Budući da je Jutriša bio šofer u tim je akcijama imac mnogo uspjeha. Bio je šofer velikog župana Prebega. Uživao je njegovo puno povjerenje, a poznavali su ga gotovo svi ustaški visoki oficiri.

Osim prikupljanja oružja grupa je povremeno poduzimala i druge akcije u gradu. Tako su jednom upali u stan nekog ustaškog bojnika (majora) u Branimirovoj ulici i likvidirali ga. Zatim je sudjelovao u organiziranju akcije u stanu ministra oružanih snaga NDH, generala »viteza« Vilka Begića, u Petrovoj ulici. Budući da pripadnici grupe nisu našli Begića u stanu, odnijeli su mu sva odlikovanja, a našli su i dva automata i nekoliko pištolja. Na jednom automatu u vitrini stajala je posveta: »Ministru oružanih snaga NDH Vilku Begiću-Fiihrer Adolf Hitler« (danas se nalazi u Vojnom muzeju na Kalemegdanu). Jednom prilikom, kada je prevozio oružje, Jutriša je u Draškovićevoj ulici pregazio jednog ustašu koji ga je htio zaustaviti. Uspio je pobjeći i spasiti oružje.

U ljeto 1943. otpremio je u Zagorski partizanski odred nekoliko puško-mitraljeza i drugo oružje, aparat za umnožavanje, sanitetski materijal i veće količine municije. Odmah nakon toga je, zajedno s još dva pripadnika grupe, oteo ustaškog bojnika Danu Petranovića, načelnika za pozadinu MINORS-a (Ministarstva oružanih snaga NDH). Petranović je u službenom automobilu otpremljen izvan Zagreba prema Zaprešiću i u šumi likvidiran. Pored tih akcija Janko Jutriša je izrađivao i dostavljao pečate za veliki broj političkih i vojnih organizacija NOP-a u Hrvatskom zagorju, a isto tako je uspješno falsificirao neprijateljske dokumente. Također među značajne uspjehe Jutriše i njegove grupe može se ubrojiti uništenje šifrantskog odjeljenja u MINORS-u godine 1943. Jutriša je organizirao i nekoliko novih grupa ilegalaca. Jedna je djelovala na aerodromu Borongaj u cilju dobave većih količina benzina, a druga na Grmoščici, gdje se nalazila velika barutana, te su iz nje nabavljali oružje, municiju i eksploziv.

Budući da se zbog svoje velike aktivnosti Josip Jutriša-Janko već dosta kompromitirao, te je prijetila opasnost da bude otkriven, odlučeno je da sa još nekim ilegalcima ode u partizane. U rujnu 1943. godine Josip Jutriša odlazi u Zagorski partizanski odred, gdje pri Štabu 1. bataljona vrši dužnost operativnog oficira. Iste je godine primljen u članstvo Komunističke partije. U Zagorskom partizanskom odredu Josip Jutriša se istakao u nizu akcija i bitaka. Tako je jednom prilikom sjeo u zarobljeni tenk i napao ustaško uporište u Ivancu, izazvavši među ustašama pravu paniku. U ljeto 1944. godine postavljen je za komandanta bataljona u Zagorskom partizanskom odredu.

Prilikom jedne bitke 28. prosinca 1944. godine Josip Jutriša-Janko smrtno je ranjen kod crkve Sv. Tri kralja kraj Tuheljskih Toplica. Prenesen je u mjesto Strmec, kraj Velikog Trgovišća, gdje je umro 30. prosinca 1944. godine.

Za narodnog heroja proglašen je 9. veljače 1953. godine.

IZIDOR ŠTROK MRKIĆ

Rođen je 24. travnja 1911. u Podgori kod Krapine, Hrvatska.

Izidor Strok je odrastao u radničkoj porodici, a i sam je bio metalski radnik. Osnovnu je školu završio u rodnom mjestu, a strojobravarski zanat

Narodni heroj Izidor Strok, prvi komandant 32. divizije

Narodni heroj Rade Bulat, komandant 32. divizije

Narodni heroj Petar Biškup Veno, poginuo kao komandant 32. divizije

Narodni heroj Stevan Došen, poginuo kao komandant Brigade »Matija Gubec«

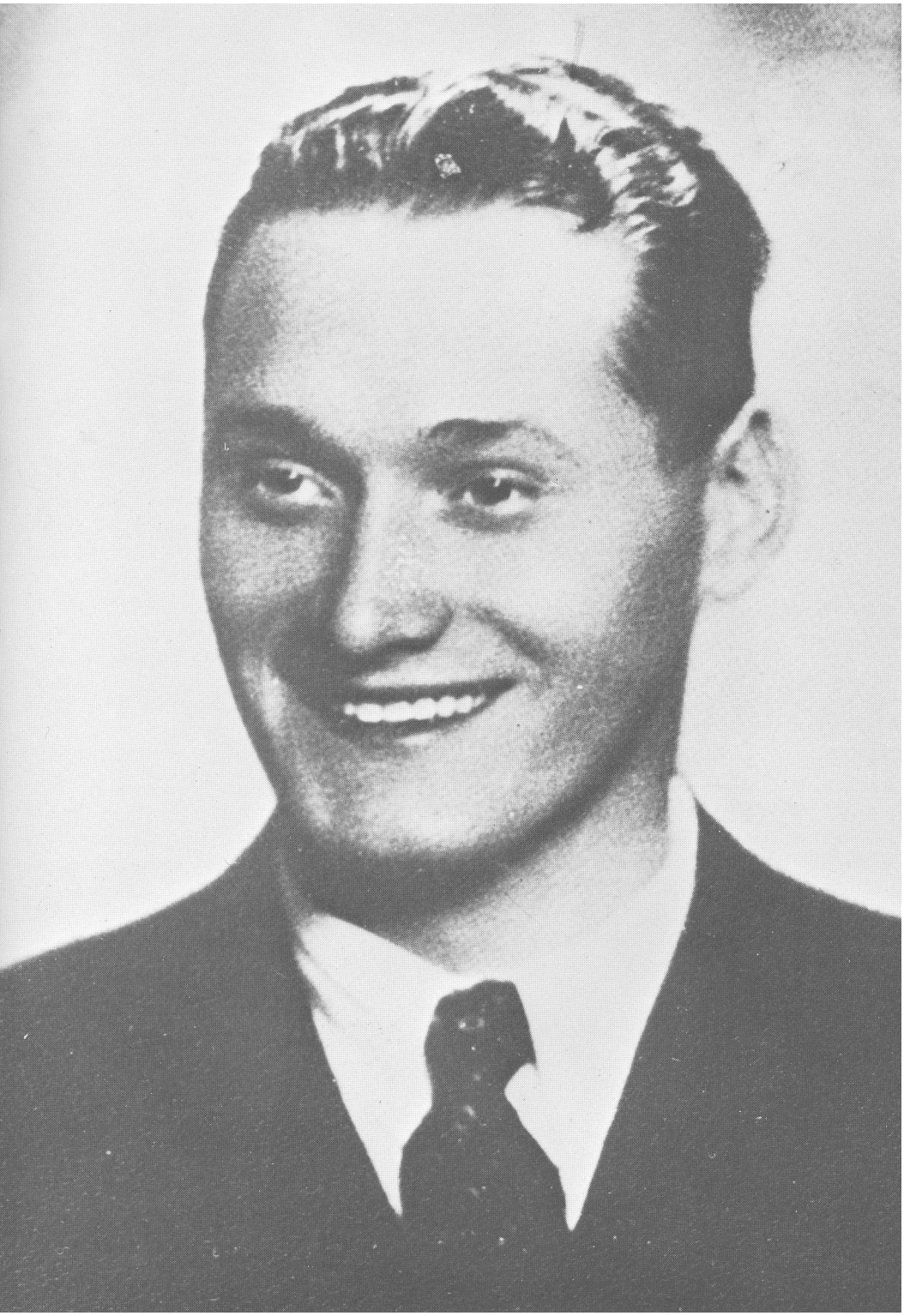

Narodni heroj Janko Jutriša, poginuo kao komandant bataljona Zagorskoga partizanskog odreda

Rukovodioci štaba 2. operativne zone s rukovodiocima jedinica 3. operativne zone u oslobođenoj Koprivnici 7. XI 1943. godine. Stoje, slijeva: Mijo Bobetko, Vlado Matetić, Marko Belinić, Ivan Šibi, Milan Brunović, kleče: Sime Balen i Mate Jerković.

Štabovi 32. i 33. divizije sa štabovima brigada u oslobođenom Zagrebu, maja 1945. godine

Komandant Brigade »Braća Radić« Stjepan Kučiš i politički komesar Zlatko Rukavina

Grupa vojnih i političkih rukovodilaca 32. divizije i Zapadne grupe odreda u rano proljeće 1944. godine. Stoje, slijeva: Stjepan Iveković, Stevan Došen, Ivo Robić, Josip Špiranec Pintar; kleče: Milan Šepetavc i Mustafa Heremić.

Komandant Udarne brigade »Braća Radić« Stjepan Kučiš, s članovima Štaba Brigade i Štabova bataljona, zdesna: Milivoj Gluhak, Slavica Novak, Stevo Tepšić, Ilija Strika, Žarko Miličević, Valent Đuričić i Martin Ocvirk, na Kalniku, potkraj 1943. godine

Politički komesar Brigade »Matija Gubec« Ivan Brodnjak i pomoćnik komesara Momčilo Peleš

Komandanti brigada »Matija Gubec« i 1. zagorske udarne brigade Jovica Mandić i Ivica Družinec

Štab podravske brigade »Mihovil Pavlek Miškina« na položaji

Kalnički prvoborac Miloš Manojlovič Mima, kao načelnik štaba 32. divizije, saopćava Brigadi »Braća Radič« Naredbu o odlikovanju Ordenom narodnog oslobođenja

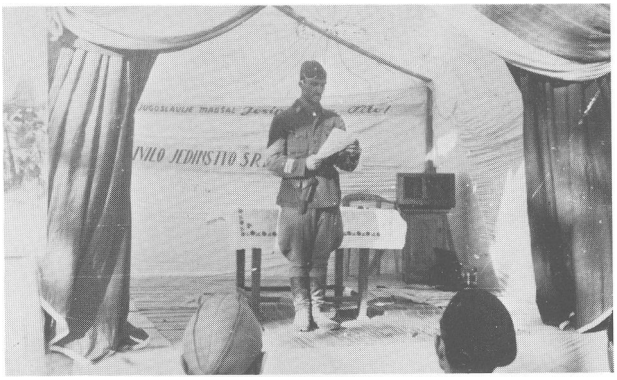

Grupa vojnih i političkih rukovodilaca 32. divizije i Zagrebačke oblasti s komandantom 10. korpusa Matetić Vladom; Stjepan Jurekovič Pišta, Sjepan Ivič, Boris Majer, Ivica Družinec i Milan Brunovič

Slijeva na desno: Aleksandar Cek, šef Veterinarskog odsjeka 32. divizije, dr Milan Crnkovič, šef Veterinarskog odsjeka 10. korpusa i Slavko Krvavica, upravitelj divizijske stočne ambulante, aprila 1945. godine

Tri desetara 1. čete III bataljona Udarne brigade »Braća Radić«: Rušić, Gojilović Stojan i Pero

Grupa vojno-političkih rukovodilaca promatra natjecanje omladine 32. divizije u Bercku, aprila 1945. godine. U sredini politički komesar Divizija Ivica Gretić.

Mirko Burić, rukovodilac Politodjela 32. divizije

Vlado Madarić, član Politodjela 32. divizije

V. d. komandanta 32. divizije Bogdan Jovanović, s pomoćnikom političkog komesara divizije Borisom Majerom, te načelnikom saniteta Ivanom Frasom Jovicom i načelnikom službe veze Krunom Kovačićem, maja 1945. godine

Štab Udarne brigade »Braća Radić« sa štabovima bataljona, maja 1945. godine u oslobođenom Zagrebu

Grupa rukovodilaca brigada 32. diviztje, maja 1945. godine. Slijeva: Drago Birač Gavran, Mirko Belošević Aloiz Kovacic, Vjekoslav Smeh Alibaba, Valent Đuričić, Pero Simatović, Savo Flego Čelik i Ivica Družinec.

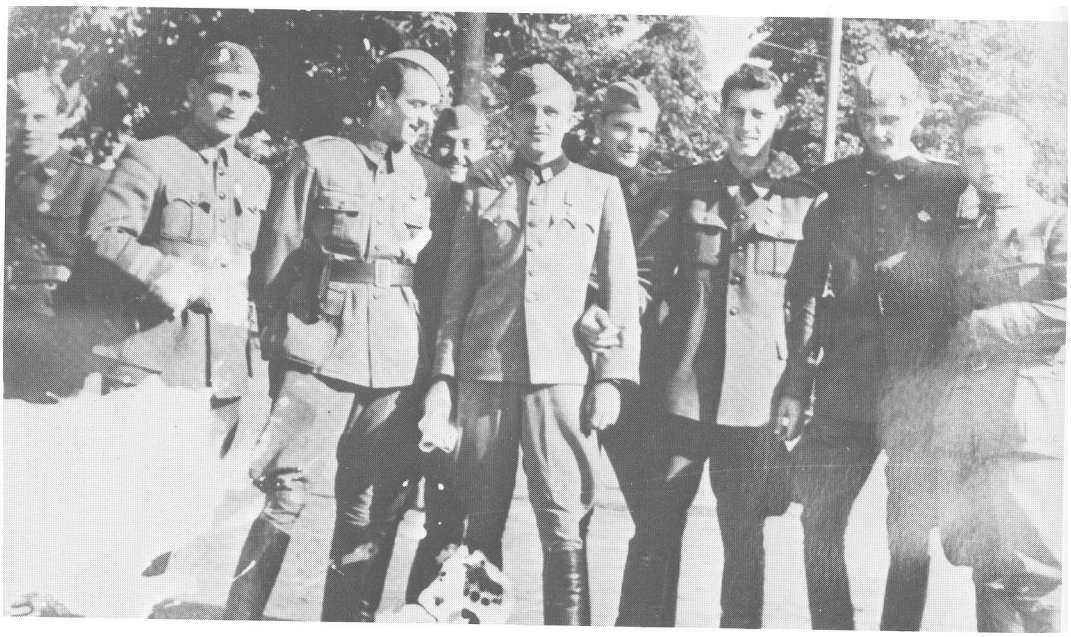

u Žutnici, gdje je ostao na radu do 1927. god. kada se njegova porodica preselila u Zagreb. Rano je pristupio radničkom pokretu, a posebno se isticao svojim sindikalnim radom. Kada je u Španjolskoj izbio građanski rat, Izidor Štrok odlazi da se bori kao dobrovoljac na strani Republikanske armije. U Španjolskoj je ostao do kraja 1938. godine. Tada je primljen u članstvo Komunističke partije. Na povratku iz Španjolske bio je interniran u Francuskoj, gdje je ostao u koncentracionom logoru sve do ožujka 1941. godine, kada se, da bi se mogao lakše vratiti u Jugoslaviju, javlja na dobrovoljni rad u Njemačku. Iz Njemačke se posebnim kanalima prebacio početkom srpnja 1941. godine u zemlju. Po dolasku u Zagreb, aktivno se uključuje u pripreme za podizanje ustanka. Zajedno sa još nekim svojim drugovima iz Španjolske, Izidor Štrok, nakon nekoliko dana boravka u Zagrebu, odlazi u Karlovac, gdje se susreće sa Josipom Krašem. Uz pomoć partijskih veza u Karlovcu Štrok odlazi na Debelu kosu, ogranak Petrove gore. U Tušiloviću, gdje se formira prvi partizanski odred, on dolazi u prvi kontakt s partizanima i pomaže im u radu, prenoseći svoja iskustva iz Španjolske. U listopadu 1941. ističe se u napadu na neprijateljsko uporište na Perjasici. Tada postaje politički komesar čete, a ubrzo zatim, u prosincu 1941. i politički komesar bataljona.

Sredinom 1942. godine, prema direktivi Glavnog štaba Hrvatske, Štab Druge operativne zone donio je odluku da se na Žumberku formira četa od četrdesetak dobrovoljaca koja bi bila upućena na Kalnik, te da sa tamošnjim partizanima i dobrovoljcima koji su bili upućeni iz Slavonije formira Kalnički partizanski odred. U četi dobrovoljaca nalazio se i Izidor Štrok. Na svom putu za Kalnik četa je vodila gotovo svakodnevno borbe. Između ostalog likvidirala je neprijateljsku posadu na željezničkoj stanici Ključ, zapalila željezničku stanicu u Zaboku, vodila borbu kod Marije Bistrice i razbila posadu u Đurmancu. U studenom 1942. godine četa je u stanici Cerje Tužno zarobila vlak koji je trebao krenuti prema Varaždinu. Partizani su se ukrcali na vlak i krenuli prema Varaždinu, želeći da što prije stignu na Kalnik. Četiri kilometra pred Varaždinom partizani su se iskrcali, zapalili vlak i tako ga u punoj brzini pustili u stanicu. Ta je akcija imala veliki odjek u cijelom Hrvatskom zagorju, a među ustašama je izazvala veliko uznemirenje.

Nakon formiranja Kalničkog partizanskog odreda Izidor Štrok je postao njegov komandant. Zbog akcija koje je izvršila četa dobrovoljaca sa Žumberka (ona je prilikom formiranja odreda ušla u njegov sastav kao 3. bataljon), neprijatelj poduzima u studenom i prosincu 1942. godine veliku ofanzivu na Kalnik. Pred nadmoćnim neprijateljskim snagama odred je prisiljen na povlačenje. Prvi bataljon kreće prema Zagrebačkoj gori, Drugi na Bilo-goru i Treći na Ivanščicu. Nakon završene ofenzive, u prosincu 1942. godine Odred se vraća na Kalnik. Prema naređenju Glavnog štaba Hrvatske, 1. i 2. bataljon odlaze u Slavoniju da ondje pojačaju jedinice NOV, a na Kalniku je ostao samo 3. bataljon, koji je postao jezgra oko koje se stvorio novi Kalnički partizanski odred, na čijem je čelu bio Izidor Štrok. Štrok je također ostao na Kalniku zajedno sa svojim drugovima koji su s njim stigli na Kalnik sa Žumberka.

U ožujku 1943. godine dolazi do nove neprijateljske ofenzive na Kalnik. Odred se morao povući u Moslavinu, a nakon završetka ofenzive ponovo se vraća na Kalnik. Tu odred organizira niz uspješnih akcija. Početkom lipnja 1943. godine na područje sjeverozapadne Hrvatske dolazi 12. slavonska proleterska divizija, koja zajedno s Kalničkim partizanskim odredom i uz

pomoć jednog artiljerijskog domobranskog diviziona koji je prešao na stranu NOP-a, u noći između 13. i 14. lipnja 1943. godine oslobađa Lepoglavu.

U rujnu 1943. godine Izidor Štrok postavljen je za komandanta brigade »Braća Radić« koja pod njegovom komandom oslobađa Novi Marof, Varaždinske Toplice i u Šemovcu vodi uspješne borbe s dvije ustaške bojne. U prosincu 1943. godine Izidor Štrok je postavljen na mjesto komandanta 32. divizije, koja je pod njegovom komandom izvršila niz uspješnih operacija u Hrvatskom zagorju. Kolovoza 1944. godine Štrok je postavljen za načelnika divizije KNOJ-a, a početkom 1945. godine za komandanta Autokomande JA u Beogradu.

Za narodnog heroja proglašen je 27. studenog 1953. godine.

Štab 32. divizije

Komandanti:	Izidor Štrok, Rade Bulat, Petar Biškup Veno i v.d. Bogdan Jovanović
Polit, komesari:	Ivan Robić, v.d. Franjo Tuđman, Šime Balen, Janko Bobetko, Ivica Gretić i Đuro Blaha
Načelnici štaba:	v.d. Vjekoslav Smeh Alibaba, Miloš Manojlović Mima, Bogdan Jovanović, Branimir Cikojević Neno i v.d. Ilija Petrovič
Operativni oficiri:	Stevo Došen, Stevo Čavić, Mato Škrljan, Vlado Kobal i Duka Milosavljević
Obavještajni oficiri:	Mirko Horvat, Stevo Miočinović i Josip Fičko
Intendanti:	Juraj Pezelj Nagari, Tomo Magić i Petar Divjak
Referenti veze:	Viktor Mrak, Krunoslav Kovačić i Veljko Kereš
Referenti saniteta:	Juraković Josip, Ivan Fras Jovica, v.d. Zlata Jambrešić i Zvonko Bahun.
Liječnici:	dr Alojz Ronko, drDušanka Blažević, drVilibald Hrvat, dr Alenka Pajalić, drBranko Rajhvajn, dr Lucija Borjan, drRikard Stefanović, Ana Adamić, apotekarica
Ađutanti:	Branimir Cikojević Neno
Personalni referent:	Jerko Novak.
Šifranti:	Emil Ciganović, Aleksandrina Šoštarić Sida, Miljenko Adžaga i Božica Sabo
Članovi Divizijskog komiteta KPH:	Ivo Robić, Nikola Ladišić, Stjepan Jureković Pišta, Đuro Blaha, Milivoj Mićić, Milivoj Gluhak, Stjepan Puklek Jura, Emil Ivane, Slavko Pavlinić, Drago Rafaj Rok, Franjo Tuđman, Ivica Gretić, Boris Majer, Dragutin Birač, Josip Skupnjak Vlado, Josip Gugo i Vilim Firšt
Članovi Političkog odjela:	rukovodilac — Mirko Burić, članovi Vlado Mađarić, Zlatko Glik, Ivan Simčić Ico, Milka Slijepčević i Vera Cvetković-Majer
Načelnici OZN-e:	Josip Krajačić Prika, Josip Špiranec Pintar
Članovi Agitpropa:	Momčilo Peleš, Ivo Blagajić Pop, Boris Dogan, Slobodan Petrovič, Zlatko Horvat, Filippi

	Jugo, ratni dopisnik Zdenko Vitasović, urednik lista Ivo Makek
Oficiri za naoružanje:	Ljubomir Crnković, Ivan Pepelko, Milan Flanjak
Suci Vojnog suda:	Marijan Matančić, Franjo Winter, Aleksandar Buneta, Čedomir Smoljanović i Stjepan Seneković, sekretar Suda
Veterinari:	Rudolf Jagar, Ivan Juretić, drStjepan Roman, Aleksandar Cek, Dimitrij Ščeblanov, upravnici veterin, ambul. Slavko Krvavica i Božidar Petrinović

Rukovodioci prištapskih jedinica

a) Podoficirska škola:	Božo Radulović, komandant, Franjo Tustić, komandant, Stipe Krstanović i Mićo Oštrolučan, polit, komesari, Josip Branilović, zamjenik komandanta Škole
b) Inžinjerijski bataljon:	komandant Marijan Mikulčić, polit, komesari Aleksa Drožđek i Ivica Kušen, zamjenik polit, komesara Josip Culjaga, zamjenik komandanta Ivica Hadrović
:) Četa za vezu:	komandiri: Franjo Šebek, Mirko Babić i Ivan Vitez, polit, komesari: Zlatko Filipaj i Dragutin Čleković, zamjenik polit, komesara: Vid Bašić
d) Prateća četa:	komandir Branko Vdović, polit, komesar Erika Kos
e) Izviđačka četa:	komandir Slavko Belia i Božo Milinović, polit, komesar: Lovro Livić
d) Divizijska glazba:	komandir Franjo Bregović, polit, komesar Milan ligo, kapelnik Juraj Lončarić, dirigent Josip Karuzo

Udarna Brigada »Braća Radić«

Komandanti:	Izidor Štrok, Stjepan Kučiš, Ivan Vulić, v.d. Marko Lučić, v.d. Đuro Milosavljević
Polit, komesari:	Ivan Robić, Zlatko Rukavina, Mato Horvatić i Ivan Bačun
Zamjenici polit, komesara:	Nikola Ladešić, Đuro Blaha, Milivoj Mićić, Franjo Tuđman, Ivica Gretić, Milivoj Gluhak, Stjepan Puklek Jura, Emil Ivane i Josip Skupnjak Vlado
Zamjenici komandanta:	Miloš Korać i Božo Kušec
Načelnici Štaba:	Ilija Petrovič, Milan Bobić, Vjekoslav Smeh Alibaba i Mustafa Heremić
Operativni oficiri:	Stevo Miočinović, Stevo Čavić, Jovica Mandić, Pero Grubačević i Ljubomir Ljubojević

	Obavještajni oficiri: Juraj Benić, Žarko Milićević, Jugo Filippi
Intendanti:	Šukrija Kukavica, Rudolf Belošević, Dragutin Družinec i Juraj Barić
Referenti saniteta:	Juraj Pezelj Nagari, Rudolf Humljak
Referent veterine:	Fedor Lasta, Ivan Fras Jovica, Josip Juraković, Rikard Stefanović, Zlata Jambrešić, Anica Vukotić i Božica Petrović-Medvedov
Politički odjel:	Slavko Krvavica
Rukovodioci SKOJ-a:	rukovodilac Joža Horvat, članovi: Lacko Turković, Stjepan Jureković Pišta i Vlado Mađarić
Oficiri OZN-e:	Marija Holobar Gothe, Dragica Pavlek, Veljko Stanković, Mirko Musić
Agitprop:	Nikola Katušić, Šoštarić Božo
Referenti veze:	rukovodilac: Ante Bučan, članovi: Momčilo Peleš, Zvonko Bihler, Slobodan Petrovič, Duka Horvat Učo, Marjanović Stanko
Polit, komesari Čete za vezu:	Krunoslav Kovačić, Marijan Šalamon, Branko Knez, Marko Iljadica
	Đuro Bereković, zamjenik polit, komesara:: Vid Bašek

Štab I bataljona:

Komandanti:	Vlado Kobal, Stevo Miočinović, Ivan Kocijan, Mato Škrljan, Josip Sušić, Božidar Milinović, Andrija Bartovčak Volan, Mirko Totović, Ivo Perković
Polit, komesari:	Zlatko Rukavina, Zvonimir Komarica, Slobodan Petrovič, Đuro Bereković, Ante Panjkota
Zamjenici polit, komesara:	Rudolf Kuhar, Feliks Šantavec, Emil Ivane, Ivan Malek, Ivan Polič, Ivan Lazar, Milan Majlender
Zamjenici komandanta:	Ljubomir Crnković, Stevo Miočinović, Mustafa Azis, Stanko Drožđek, Rudolf Apelshofer, Božidar Milinović, Josip Božić
Operativni oficiri:	Žorž Medvedov, Ivan Ivančić
Obavještajni oficiri:	Valent Katalenić, Rudolf Belošević, Zvonko Pavlaković
Intendant:	Joža Habajec
Referenti saniteta:	Hermina Holub, Božica Petrovič Medvedov, Gabrica Hešnjak, Anđela Mejarec Jakuš, Ferdinand Bilić, Ljubica Sišić
	Pavle Broz, Veljko Stanković, Dušanka Radmilović
Rukovodilac SKOJ-a:	

Štab II bataljona

Komandanti:	Miloš Korać, Ivan Vulić, Nikola Rajaković,

	Andrija Bartovčak Volan, Božidar Milinović
Polit, komesari:	Božo Starki, vranjo ueteij
Zamjenici polit, komesara:	Branko Dadasović Cane, Ivan Brodnjak, Ilija Vrzić, Milan Vučković, Stjepan Kos, Stevo Dević, Drago Maltarić, Božo Gvozdenović, Stjepan Hršak, Anđelko Lupić
Zamjenici komandanta:	Milivoj Mićić, Jerko Novak, Leonid Brolich, Ivan Trajbar Žuti, Pero Mihaldinec, Josip Horvatić
Operativni oficiri:	Ivan Kocijan, Valent Đuričić, Ivan Vulić, Nikola Rajaković, Franjo Detelj, Marijan Košuta, Dragutin Coufal, Blaž Janjušić, Miloš Savić, Stjepan Šavor.
Obavještajni oficiri:	Milan Šinik, Vjekoslav Smeh Alibaba, Mustafa Heremić
Intendant:	Rudolf Bronec, Nikola Huzina
Referent saniteta:	Miroslav Fičko
Rukovodioci SKOJ-a:	Nevenka Mesić, Katica Srnić, Marija Bastašić, Josip Ivković
Oficir u Štabu - adutant:	Boško Dević, Mato Berlengi
	Živko Petričević

Štab III bataljona

Komandanti:	Jovica Mandić, Rudolf Apelshofer, Vjekoslav Smeh Alibaba, Ivan Jurman Boltek, Damjan Živković, Stjepan-Stevo Krkač, Mijo Pavliša, Dragutin Coufal, Dušan Trkulja
Polit, komesari:	Đuro Srnec, Ivan Kocković, Đuro Bereković Mirko Uzur, Milan Uzur, Ernest Mezga, Milan Vučković, Stjepan Kečkan, Velimir Popović, Slavko Ivanković
Zamjenici polit, komesara:	Jugo Filippi, Tomo Brezovečki, Adolf Dančević, Branko Knez, Janez Verner, Ratko Vazdar
Zamjenici komandanta:	Valent Đuričić, Vjekoslav Smeh Alibaba, Antun Duh, Uroš Platiša, Josip Božić
Operativni oficiri:	Branimir Cikojević, Stanko Zarić, Slavko Lipšić, Jozo Dumandžić
Obavještajni oficiri:	Mirko Gobac Filip, Drago Maltarić
Intendanti:	Barić Stjepan Štef, Zvonko Marciuš
Referent saniteta:	Mina Težak, Fanika Hajnić, Slavica Kurko, Ilinka Petanjek Bosna
Rukovodioci SKOJ-a	Anka Vrzić, Dragica Pavlek-Miškina
Ađutanti:	Zlatko Slijepčević, Vojislav Andrić

Štab IV bataljona

Komandanti:	Valent Đuričić, Spaso Reljić, Ivo Perković, Mato Melinček, Josip Božić, Branko Radelić

Polit. Komesari:	Milivoj Gluhak, Mirko Uzur, Rudolf Bronec, Duka Horvat, Zvonimir Hotko
Zamjenici polit, komesara:	Martin Ocvirk, Dragutin Čus, Stipe Mataga, Ivan Klepac, Ivan Jarčinović, Martin Devide
Zamjenik komandanta:	Milkan Kličković, Antun Drk
Operativni oficiri:	Stevan Tepšić, Dušan Trkulja
Obavještajni oficiri:	Žarko Milicevic, Ivan Kuharski
Intendanti:	Ivan Karažinec, Ibro Hadžiefendić, Mirko Kosović
Referenti saniteta:	Ana Čelisnik, Vilim Pasariček
Rukovodioci SKOJ-a:	Kazimir Dolenec, Mirko Musić
Adutant:	Stojan Đokić.

Prateća četa brigade

Komandir čete:	Mato Ostović Majstor, Vice Čopić
Polit, komesari:	Ivan Kocković Ico, Božo Čotra
Zamjenik polit, komesara:	Josip Fičko
Zamjenik komandira:	Veseljko Sokolović, »Tetak«

Štab brigade »Matija Gubec«

Komandanti:	Miloš Manojlović Mima, Mijo Bobetko, Stevan Došen, Jovica Mandić i v.d. Josip Murić
Polit, komesari:	Ahmet Delibegović, Josip Špiranec Pintar, Ivan Brodnjak, Josip Krajačić Prika, Janko Bobetko, Milivoj Gluhak, Milenko Jakopović i v.d. Vatroslav Mimica
Zamjenici polit, komesara:	Stjepan Jureković Pišta, Milivoj Gluhak, Stjepan Puklek Jura, Slavko Pavlinić
Zamjenik komandanta:	Stevo Došen
Načelnici Štaba:	Mustafa Heremić, Stjepan Novak, Marko Lučić, Milan Dopuđa, Branko Vegar, Branislav Cikojević Neno, Mato Skrljan, Stevan Tepšić
Operativni oficiri:	Ljubomir Crnković, Stevo Miočinović, Stevo Čavić
Obavještajni oficiri:	Marko Jovan, Zvonko Bezjak, Stevo Bosnar, Stevo Čavić, Stevo Miočinović, Žarko Milićević, Slavko Barulek
Rukovodioci OZN-e:	Slavko Ivanković, Ivan Nemeš, Vlado Beber
Intendanti:	Tomo Majić, Franjo Kovačević
Referenti saniteta:	Velimir Eterović, Rikard Stefanović, Borivoj Kubelka, Ivan Palmer i Vladimir Bedeković
Zamjenici referenta saniteta:	Nikola Telenta, Milka Kukrić, Ruža Vukotić
Referenti veze (ujedno komandiri četa za vezu):	Franjo Šebek, Branko Lesjak i Mirko Babić
Polit, komesari Čete za vezu:	Rudi Humljak i Grga Marić

Zamjenici polit, komesara Čete za vezu:	Milan Dasović i Dragutin Čus
Referenti za naoružanje:	Ivan Pepelko, Josip Horvat, Franjo Blažević i Luka Stipetić
Članovi Agitpropa:	Zvonko Fink, Đuro Šandrić, Boris Dogan, Ante Ujević, Zdenko Štambuk, Ivica Buder, Jure Tomljenović, Mirko Lovrec, ratni dopisnik
Rukovodioci SKOJ-a:	Petar Šprajc, Ivan Ico Simčić, Zvonko Mesarić, Miroslav Cukon
Referent veterine:	Slavko Lajtner

Štab I bataljona

Komandanti:	Spasoje Reljić, Ivan Kocijan, Valent Đuričić, Pajo Livada, Blaž Janežić, Božo Gunjević Kubura, Dragutin Crnić, Božo Sladić, Marijan Mikulčić, Miljenko Ilić, Ivan Valenčić i Miško Pavičić
Polit, komesari:	Ivan Horvat Španac, Milan Šepetavc, Rudolf Bronec, Vinko Imbrišić, Ivan Uremović, Stjepan Kos, Josip Janež, Đuro Srnec, Pero Capar, Milan Kovačić Kukolj, Stjepan Kreber
Zamjenik polit, komesara:	Josip Skupnjak Vlado, Martin Ocvirk, Stjepan Kreber, Saša Čuljak
Operativni oficiri:	Josip Jutriša Janko, Franjo Tustić, Ivan Piljak, Slavko Filipčić, Slavko Lipšić, Milan Božičković
Obavještajni oficiri:	Mirko Lovrenc, Josip Špiranec Jura
Referenti saniteta:	Slava Babić, Suzana Štefanec, Marija Cvok
Rukovodilac SKOJ-a:	Aleksandrina Šoštarić Sida
Intendant:	Branko Gorupić

Štab II bataljona

Komandanti:	Ivan Bojanić Tiger, Valent Đuričić, Lovro Barić, Stevo Tepšić, Marijan Mikulčić, Ljubomir Kovačić i Viktor Šimunec
Polit, komesari:	Ivan Knežević, Đuro Bereković, Ivan Sajko, Ivan Uremović, Alojz Bučak, Zvonko Šubat, Ljudevit Rudman, Stevo Kečkan
Zamjenici polit, komesara:	Ivan Trajbar Žuti, Slavko Ivanković i Slavko Barbarić, Stanko Magdalenić
Zamjenici komandanta:	Franjo Bartolić, Milan Flanjak, Ljubomir Kovačić, Josip Družinec Oto
Operativni oficiri:	Milan Šinik, Ivan Križan i Stjepan Janes
Obavještajni oficiri:	Tomo Sokač, Mirko Blanuša, Đuro Korpar, Stjepan Petrošanec
Referenti saniteta:	Marija-Micika Šušlek, Milica Briški, Barica Piškur

Intendant:	Mato Rakulić, Ranko Frua
Rukovodioci SKOJ-a:	Josip Kozjak, Aleksandrina Šoštarić Sida

Štab III bataljona

Komandanti:	Ivan Ožbolt, Ivica Jurman, Božo Gunjević Kubura, Dušan Trkulja, Stevan Tepšić, Đuro Davidović, v.d. Ferdinand Golub, Miljenko Ilić
Polit, komesari:	Franjo Švelec, Stjepan Kos, Milivoj Gluhak, Momčilo Peleš, Josip Janež, Stjepan Bubanić, Stjepan Blažeković Sokol, Stjepan Kolar i Ivan Turk
Zamjenici polit, komesara:	Milivoj Gluhak, Stjepan Kreber, Nikola Nikolaš, Dušan Gašparović
Zamjenici komandanta:	Edvard Janaček, Stjepan Herak Mraz
Operativni oficiri:	Jandro Koruga, Stanko Drožđek, Ivan Križan
Obavještajni oficiri:	Stjepan Kučko, Milan Tubikanac Tarzan, Stjepan Mihelić
Intendant:	Drago Belavčić
Referent saniteta:	Nikola Tukec, Milka Kunić, Jelica Čanadi
Rukovodioci SKOJ-a:	Marija Rebelić, Vedrina Micika, Nikola Hrka, Ivan-Ico Simčić, Krešimir Piškulić, Marija Babić-Knežević

Štab IV bataljona

Komandanti:	Ruda Mihaljević, Ivan Ožbolt Sokol, Andrija Kušek
Polit, komesari:	Franjo Škalec, Mato Benički, Juraj Cepika
Obavještajni oficir:	Valent Katalenić
Referent saniteta:	Mato Bižec

Prateća četa Brigade

Komandir čete:	Milan Senjan, Ivan Križan
Polit, komesar čete:	Juraj Nad

Brigada »Mihovil Pavlek Miškina«

Komandanti:	Alojz Kovačić, v.d. Duka Milosavljević
Polit, komesari:	Stevo Lačan, Emil Ivane, Miljenko Jakopović
Zamjenici polit, komesara:	Josip Gugo, Vilim Firšt
Zamjenici komandanta:	Ivan Turković Robotić, Josip Božić
Načelnici Štaba:	Mato Mažuran, Milivoj Kunović
Obavještajni oficiri:	Stjepan Kušter, Franjo Štih Seneka, Branko Ančić, Božidar Šoštarić
Intendanti:	Vladimir Švagelj, Andrija Hodalić
Referent saniteta:	Ružica Husar
Referenti veterine:	Boris Kožar, Ivan Pintar
Rukovodilac SKOJ-a:	Valent Petrovič, Zdravko Šandl

Referent veze:	Ivan Vitez
Član Agitpropa:	Drago Vlahović
Referent za naoružanje:	Luka Horvat
Ađutant Brigade:	Vladimir Majorinc

Štab I bataljona

Komandanti:	Pajo Livada, Branko Radelić
Polit, komesari:	Ivan Hasan, Tomo Brezovečki
Zamjenici polit, komesara:	Ivan Miletić, Miljenko Roksandić
Zamjenici komandanta:	Branko Radelić, Ivan Milić
Ađutant:	Martin Ciganović

Štab II bataljona

Komandanti:	Josip Božić, Josip Branilović, Branko Radelić, Franjo Matković, v.d. Roko Bolanča, Stanko Drožđek
Polit, komesari:	Mirko Uzur, Stipe Krstanović, Milenko Pevec, Ivan Papišta, Nikola Subotičanec
Zamjenici polit, komesara:	Franjo Petrina, Luka Ivšak
Zamjenici komandanta:	Dragutin Kuhta, Josip Sačer, Miloš Savić
Obavještajni oficiri:	Marko Možara, Ivan Kuharski
Intendanti:	Josip Zeželj, Ibro Hadžiefendić
Referenti saniteta:	Katica Horvat, Danica Geri, Ankica Kukec, Ljubica Poručin
Rukovodilac SKOJ-a:	Kazimir Dolenec
Ađutant:	Veljko Župan

Štab III bataljona:

Komandanti:	Marko Ljubojević, Ivan Piskač, Đuro Davidović
Polit, komesari:	Ivan Hasan, Ivan Piskač
Zamjenici polit, komesara:	Josip Skupnjak Vlado, Josip Hržina, Luka Ivšak
Intendant:	Tomo Svetec
Referent saniteta:	Jakob Cimerman
Rukovodioci SKOJ-a:	Lovro Markač, Mario Porobija
Ađutant:	Ivan Ivančin

Prateća četa

Komandiri:	Luka Kovačić, Josip Hodic

1. zagorska udarna NO brigada

Komandanti:	v.d. Mato Škrljan, Vlado Kobal, Valent Đuričić, Ivica Družinec
Polit, komesari:	v.d. Đuro Srnec, Ivica Gretić, Ivica Kranželić, Mirko Belošević

Zamjenici polit, komesara:	Drago Rafaj Rok, Boris Majer, Dragutin Birač Gavran
Zamjenici komandanta:	Rudi Rak, Josip Murić, Josip Podboj
Načelnici Štaba:	Stjepan Sutlar, Josip Podboj, Veseljko Velčić, Savo Flego
Operativni oficiri:	Stjepan Sutlar, Josip Podboj
Obavještajni oficiri:	Valent Katalenić, Gabrijel Kunić, Milan Grujić, Juraj Barić
Načelnik OZN-e:	Valent Katalenić
Intendanti:	Ignac Presečki, Stjepan Potrebić
Referenti saniteta:	Vatroslav Mimica, Antun Horvat, Stjepan Krušlin, Šefik Kapidžić, Stjepan Zagmeštar
Referenti za vezu-komandiri četa za vezu:	Ivan Kirac, Zvonko Huzjak, Drago Belavić, Ivan Vitez, Veljko Daničić
Polit, komesari Čete za vezu:	Drago Varjačić, Mato Brezovečki
Članovi Agitpropa:	Ivo Blagajić Pop, Drago Ščukanec, Vjera Biljanović, ratni dopisnik, Landripet Ivan, Oto Reisinger
Rukovodioci SKOJ-a:	Stjepan Krog, Janko Sopek, Emil Rupee
Oficir za naoružanje:	Eduard Fiolić

Štab I bataljona

Komandanti:	Mato Ostović Majstor, Stjepan-Stevo Krkač, Vinko Gorički, Zlatko Kletuš, Nikola Kadoić, Stjepan Pozaić
Polit, komesari:	Josip Vidiček, Mirko Belošević, Stjepan Keleminec, Stjepan Pucko i Anton Zidanić
Zamjenici polit, komesara:	Slavko Gluhinić, Anton Zidanić, Ivan Janičinović, Stanko Varga, Stjepan Pajač
Zamjenici komandanta:	Nikola Tuš, Ivan Pire
Operativni oficiri:	Radovan Gorenec, Mijo Pavliša, Veseljko Velčić i Ivan Karavidović
Obavještajni oficiri:	Stjepan Mikša, Gabro Šenjug
Referenti saniteta:	Zora Kračun, Jerko Lavčević, Štefica Đunđek
Rukovodilac SKOJ-a:	Desa Manestar
Intendanti bataljona:	August Mališ, Ignac Presečki

Štab II bataljona

Komandanti:	Ferdo Klasić Ferek, Milan Krnić, Teodor Ivanišević, Franjo Hađina, Franjo Petrina Haba, Josip Juraković
Polit, komesari:	Josip Štimac Učo, Mato Benički, Stevo Todorović, Marko Radanac, Josip Gobac, Stjepan Pucko, Pero Capar, Stjepan Hrčak
Zamjenici polit, komesara:	Petar Lisak, Franjo Štritof, Nikola Tuš, Ivan Trajbar Žuti, Ante Kovačević
Zamjenik komandanta:	Mijo Pavliša

Operativni oficir:	Josip Murić
Obavještajni oficir:	Gabrijel Kunić
Intendanti:	Josip Habajec, Stjepan Klarić
Referenti saniteta:	Stjepan Markuš, Sefik Kapidžić, Tomo Ormuš, Nikola Palikuća, Ljubica Mrkoci
Rukovodilac SKOJ-a:	Budimir Mirošević
Ađutant:	Rudolf Hanžek

Štab III bataljona:

Komandanti:	Franjo Hađina, Milivoj Kunović, Stjepan Poljak, Nikola Kadoić, Stjepan Kablar, Ljuban Čolak, Nedeljko Frankić, v.d. Milan Špoljar
Polit, komesari:	Slavko Pavunc, Miško Božić, Petar Lisak, Stjepan Varga, Josip Štimac Učo, Stjepan Hrčak, Ivan Landripet, Helmut Jaeger
Zamjenici polit, komesara:	Stjepan Gluhak, Viktor Kocijan, Mirko Halambek, Sonja Horvatić, Ivan Kleinhaus, Mato Trusić
Zamjenici komandanta:	Ljuban Čolak, Ivan Ladajić, Ćiril Ferčec, Slavko Barbarić i Ivan Traubar
Operativni oficiri:	Milan Šinik, Miljenko Ilić, Radovan Gorenc
Obavještajni oficiri:	Franjo Besednik, Alfred Jaeger, Ivan Geček
Intendanti:	Stjepan Vučković, Ivan Hrvoj
Referenti saniteta:	Maja Grozaj, Sulejman Sušić, Stjepan Markus
Rukovodilac SKOJ-a:	Ivan Božić
Ađutant:	Vladimir Spjevak

Štab IV bataljona

Komandanti:	Franjo Hadina, Josip Murić, Ivan Petljak
Polit, komesari:	Blaž Rusek, Roko Lončarić, Milan Gregorić, Vid Jurman
Zamjenici polit, komesara:	Slavko Gluhinić, Josip Kovačić, Ivan Vuger, Ivan Kefeček, Mirko Ivanišević, Ivan Papišta, Dalibor Čičin-Šain
Zamjenici komandanta:	Stanko Bene, Đuro Puhalo, Đuro Kuharda
Operativni oficir:	Jurica Pavlinić
Obavještajni oficiri:	Franjo Vragović, Janko Gretić
Referenti saniteta:	Marija Požgaj Nina, Pavo Miletić
Rukovodioci SKOJ-a:	Franjo Žumbar, Dragan Kojkić, Rudolf Vidiček

Prateća četa Brigade

Komandiri Čete:	Rudolf Meštrović, Branko Vdović
Komesar Čete:	Mato Brezovečki

ŽIVI O SVOJIM POGINULIM DRUGOVIMA

U 32. diviziji bilo je oko 15000 boraca od kojih je poginulo 3.225 drugova. U ovom poglavlju nastojali smo oživjeti naša sjećanja i opisati četrdeset devet likova drugarica i drugova, poginulih u borbama koje su vodile jedinice 32. divizije. Iz masovnog herojstva bilo je teško izdvojiti imena najhrabrijih i najsvjesnijih boraca. Kriterij pri opredjeljivanju o kome pisati bila je sama ličnost poginulog druga ili drugarice koja se ispoljavala u njegovom svjesnom samoprijegoru i samopožrtvovanju, u hrabrosti i dosljednosti u borbi i na izvršavanju povjerenih zadataka, u drugarstvu, kao i u ugledu koji je imao u jedinici i u narodu. Svojim ljudskim, moralnim i borbenim osobinama i žrtvovanjem života zaslužili su da ostanu u trajnom sjećanju kao svijetli primjeri za današnja i buduća pokoljenja.

FRANJO i JELKA BARBARIC - pojam odanosti

Za vrijeme rata, 1943. godine, upoznao sam bračni par Franju Barbarić i njegovu drugaricu Jelku u 2. bataljonu 2. čete Brigade »Braća Radić«. Oni su došli u partizane 1943. godine iz Vrapča kod Zagreba. Oboje su bili neobično hrabri. Drug Franjo bio je puškomitraljezac, a njegova drugarica njemu pomoćnik kod puškomitraljeza. Istakli su se hrabrošću u više borbenih zadataka, a naročito u napadu na Varaždinske Toplice i u borbi u Šemovcu. Semovec je legenda, poznata kao jedna od najtežih bitaka u sjeverozapadnom kraju Hrvatske. U toj vrlo teškoj borbi, samo nekoliko kilometara istočno od Varaždina, odigrala se 4. listopada 1943. godine velika tragedija i za bračni par Barbarić. Odbijali smo nekoliko uzastopnih juriša ustaša na naše položaje. U posljednjem jurišu teško je ranjen drug Franjo. Od rane je i umro na položaju. Nakon tog juriša 2. četa se povukla s položaja zbog ogromne nadmoćnosti ustaša i neprijateljske avijacije. Tom prilikom nismo uspjeli izvući tijelo druga Franje s položaja. Njegova drugarica Jelka nije ga htjela ni mrtvog napustiti i ostala je na borbenom položaju. Ustaše su je uhvatile živu i zaklali kraj njezinog mrtvog druga. Odani jedan drugome i svojoj ideji bračni drugovi Barbarići ostali su na bojnom polju ali i u našem sjećanju. Nikad ih ne smijemo zaboraviti.

Marijan Mikulčić

IVICA BERTA - najmlađi mitraljezac u brigadi »Braća Radić«

Poginuo je mlad, dobar i hrabar borac, upravo navršivši 15 godina.

Poginuo **je dječak kratke ali burne biogratije. Kazmjeia ga je topovsKa granata zajedno s njegovim mitraljezom.**

Poginuo je, kako piše u Spomenici palom drugu, 5. svibnja 1944. godine, kao najmlađi mitraljezac u Brigadi »Braća Radić«.

Od iste granate ranjen je u glavu njegov pobratim Ante Vidušek Tonček, kojega su Ivičini roditelji uzeli u kuću kao dijete »banovinca«.[1] Išli su zajedno u školu, bili su zajedno obojica kao djeca u partizanima, zajedno su ratovali i ista granata ih je razdvojila. Ivica je poginuo, a Tonček je otpremljen u bolnicu na Papuk. Iako invalid, Tonček se vratio iz bolnice u Podravski odred i nastavio ratovati do oslobođenja.

Ivica Berta je rođen u Virju 1929. godine u naprednoj porodici. Slušao je u prvim godinama okupacije o nekim temama koje su pred njim, još dječakom, ostale nedorečene i koje nije razumio. Ponekad je viđao ljude koje nije poznavao, koji su tajanstveno dolazili i odlazili. Čuo je za partizane i stalno je propitkivao o njima. Od Ante Dobrile Pepa i Stjepana Bogdana Borisa čuo je da u partizanima ima i mladih i da su hrabri, čak i bombaši.

I on je htio u partizane. Objašnjeno mu je da je premlad i da o tome ne smije ni pomišljati. Ali granulo je i rano proljeće 1943. Snijeg tek što nije okopnio. Jednog dana s još dva svoja druga, Boltom Pintarom i »banovincem« Marijanom Španjolom, krene on u partizane. Prije njih je otišao u izviđanje Tonček. Prošli su cijelu Bilo-goru i dio Kalnika, a partizane nisu našli. Negdje pred Križevcima presretnu ih žandari i uhapse. Nisu priznali da su tražili partizane, pa su ih protjerali u Virje i predali roditeljima. Roditeljima Ivice i Bolte žandari su očitali lekciju zbog nebrige o djeci. Međutim, svi su znali da su djeca tražila partizane, tim više što se Tonček nije vratio. Našao je partizane. Porodici Berta taj Ivičin izlet u partizane nikako nije odgovarao njihovom ilegalnom radu. Navukao im je teškoće na vrat, žandarske premetačine i pojačani nadzor. Međutim, Ivica nije mirovao. Povezuje se sa skojevskom grupom u Virju, braćom Perom i Ivanom Sošom, Martinom Ciganovićem, Vladom Petričecom Dabinom i drugima i počinje dvostruki ilegalan rad. Jedan sa skojevcima, a drugi kod kuće gdje se ne smije znati da aktivno radi u skojevskoj organizaciji.

To traje do 15. kolovoza 1943. godine. Te noći Bilogorski odred napada Virje, pali vojničko sijeno na nogometnom igralištu, napada željezničku stanicu i žandarmerijsku stanicu. Ivica saznaje da se priprema napad, pridružuje se bilogorcima. Vodi ih u susjednu kuću pokraj željezničke stanice gdje domobrani iz Repaša imaju tajno sklonište. U njemu drže opremu dopremljenu željeznicom da je ne nađu partizani koji sve češće posjećuju Virje. Preko svojih veza saznao je da je upravo stigla pošiljka domobranskih cipela.

Bilogorci zarobljavaju cipele. Ivica im se pridružuje. Dali su mu pušku, fišeklije, partizansku trorogu kapu i poveli ga sa sobom. Dijete od 14 godina bilo je teret većem pokretnom odredu pa ga sutradan u Bilo-gori predaju 8. udarnoj grupi Okružnog komiteta Bjelovar gdje mu se otprije nalazio brat Martin. Sta je, tu je. Tako počinje partizanija Ivice Berte.

U partizanima susreće svog pobratima Antuna Vidušeka Tončeka i ne razdvaja se od njega. Bili su u 8. udarnoj grupi, u straži Tehnike Okružnog komiteta Bjelovar, u straži Komande područja Bjelovar i u Bjelovarskom odredu.

Kad im dojadiše sitne čarke i neprekidno stražarenje obojica odoše u Brigadu »Braća Radić«. Primili su ih kao već iskusne partizane. Pokazali su

[1] Banovinci su bili djeca bez skrbnika i Banovina ih je davala u porodice na odgoj i školovanje.

sse izvanredno dobrim borcima, disciplinirani, hrabri. Za nagradu Ivica postaje mitraljezac, a Tonček njegov pomoćnik. Bilo je to vrijeme kada su mitraljezi davani starijim borcima koji su već odslužili vojsku. Ivica i Tonček bili su izuzetak.

Toga dana, u maju 1944. godine, držali su sa svojim mitraljezom bočnu odstupnicu Brigadi koja se povlačila ispred njemačkih tenkova i jakih snaga koje su nadirale od Varaždinskih Toplica. Na uzvisini, u šumarku između Svibovca i Leskovca, ostali su posljednji držati položaj odstupnice. Neprijatelj je dovukao top na susjednu čuku i kroz cijev ih je gađao.

Ivicu i njegov mitraljez je raznio, a Tončeka ranio u glavu.

Pod jakom vatrom privukli su im se drugovi iz Brigade da ih spasu. Tončeka su ranjenog izvukli, a Ivicu zajedno s mitraljezom uvukli u neku udubinu i tu pokrili granjem. Sticajem okolnosti među drugovima koji su pošli da ih spašavaju bila su dva Ivičina druga iz Virja, Jakob Marčinko i Bolta Pintar, onaj isti koji je s Ivicom pošao u partizane prvi put kad su ih žandari vratili u Virje. Oni su uzeli Ivičine osobne stvari i predali ih porodici.

Ivičina cijela porodica bila je u partizanima. Otac Josip u općinskom, kotarskom i na kraju Okružnom NOO Bjelovar, majka je bila kuharica u Okružnom komitetu Bjelovar, brat Martin prvoborac i nosilac »Partizanske spomenice 1941«, sestra Danica i njen suprug Stjepan Kuček u Komandi Bjelovarskog područja i na kraju Antun Vidušek Tonček, koji je u stvari bio član porodice.

Josip Skupnjak

FRANJO BESEDNIK FRANC - zamjenik komesara čete iz Zaboka

Besednik (Ivana) Franjo Franc, rođen je 1920. u selu Ravnice - općina Zabok, u srednje imućnoj seljačkoj porodici, među dvanaestero djece. Djetinjstvo provodi kod roditelja i završava osnovnu školu u Velikoj Erpenji.

Po starom zagorskom običaju Franc je bio predodređen da ide u svijet »trbuhom za kruhom«. Roditelji ga 1935. godine, u njegovoj četrnaestoj godini, šalju na izučavanje mesarskog zanata. Zanat je izučio u mesnici Zore Srdoč u Zagrebu, gdje kao kvalificirani mesar, kalfa, ostaje raditi. Radio je naporno, često i po 12 sati dnevno. U ono malo slobodnog vremena družio se sa svojim prijateljima, Zagorcima, u zagrebačkoj radničkoj četvrti Trnje. Fizički je bio krupan i vrlo jak, ali blage naravi, druželjubiv i uvijek spreman na šalu. Zbog toga je medu svojim drugovima bio veoma omiljen.

Nakon okupacije mobiliziran je u domobranstvo i kao mesar radi u intendanturi. Jedne subotnje večeri, potkraj ožujka 1942. u gostionici »Veseli Mirko« na Trnju, dolazi u sukob sa dva njemačka vojnika. Dobro ih je izmlatio, a posebno onog koji je imao pištolj. Uzeo mu je pištolj, nama prijateljima doviknuo »pričekajte ih vani«, uhvatio jednog po jednog Nijemca i bacio ih kroz prozor na dvorište u kaljužu iza WC-a. Nastala je gungula i vrisak djevojaka, a potom su se čule zviždaljke dvojice trnjanskih policajaca, Preskara i Mateka. Brzo smo pobjegli preko trnjanskih dvorišta i vrtova, Franc u kasarnu, a nas trojica u trodnevnu konspiraciju. Policajci »nisu ništa vidjeli«, a gazda Mirko, njegov sin Branko i konobarica su nas »prvi put vidjeli«. Njemačke vojnike je Franc isprebijao zato »što su se prema njemu oholo vladali i nekoliko puta prkosno preuzimali njegovu partnericu u plesu«.

Posredstvom svog brata Antuna Franc stječe saznanja o NOP-u u svomu

rodnom kraju i uključuje se u pomaganje NOP-a početkom 1943. godine. U ljeto 1943. bježi iz domobranstva i odmah se uključuje u partizansku Udarnu grupu u selu Ravnice. U sastavu Udarne grupe sudjeluje u rušenju pruge, kopanju zapreka na cestama, u akciji na željezničku stanicu Luka, u patrolama radi osiguranja masovnih sastanaka-mitinga i na drugim zadacima.

U danima formiranja Zagorskog POH-a s Udarnom grupom ulazi u njegov sastav u kojem vrši dužnost ekonoma u intendanturi. Iako je intendantura bila jedinica koja se bavila opskrbom, borci intendanture su zajedno sa zaštitnom jedinicom Štaba odreda često bili u situaciji da vode borbu za obranu Štaba i njegovih dijelova. Isto tako povjeravan im je zadatak borbenog osiguranja u premještaju Štaba Odreda. Obavljajući dužnost ekonoma, često je dobivao zadatke da prikupi podatke o neprijatelju, pa je tako stekao iskustva za obavještajca.

U vrijeme formiranja 1. zagorske brigade prekomandiran je na dužnost obavještajnog oficira 3. bataljona i primljen za člana KPJ. S iskustvom u političkom radu u sredini lipnja 1944. postavljenje za zamjenika komesara 3. čete 3. bataljona. Na borbenom putu 1. zagorske brigade iz Hrvatskog zagorja do Bilo-gore sudjelovao je u borbama na padinama Ivanščice, Kalnika i Bilo-gore.

U teškim borbama na Bilo-gori, 32. divizija našla se gotovo u okruženju kod Jakopovca. U proboju 1. zagorske brigade iz neprijateljskog okruženja, 13. srpnja 1944, drug Franc bio je u jurišnom stroju boraca, članova KPJ, i poginuo od izravnog pogotka granatom iz neprijateljskog tenka. Borci 3. bataljona sa zamjenikom komesara bataljona Stjepanom Bartolom Hrsom sahranili su ga sutradan na mjesnom groblju u Topolovcu, u zajednički grob sa još 13 poginulih boraca 1. zagorske brigade.

Dok pišem o svom poginulom drugu Francu, u mislima vidim svoje i njegovo djetinjstvo u našemu rodnom selu Ravnicama, naše mladenačko drugovanje u Zagrebu, borbene pohode Udarne grupe i zagorskih partizanskih jedinica, zajedničko liječenje od zadobivenih rana u partizanskoj bolnici u Desiniću i nanovo doživljavam onu veliku tugu koju sam osjetio zbog pogibije dragog prijatelja i saborca. Dijelili smo veliku bol s njegovim roditeljima i braćom. Još 1945. godine ja i Stjepan Bartol Hrs pokušali smo prenijeti posmrtne ostatke Franca u njegovo rodno selo i sahraniti ga na groblju u Velikoj Erpenji. Ali nismo uspjeli identificirati njegove posmrtne ostatke.

Nismo ga mogli izdvojiti iz mnoštva drugih junaka s kojima je zajedno sebe ugradio u temelje naše slobode. Nosimo ga trajno u svojim srcima!

Mijo Pavliša

MIJO BOBETKO - komandant Brigade »Matija Gubec«

U selu Crnac, na desnoj obali Save, nizvodno od rafinerije u Sisku, rodio se u rujnu 1912. godine Mijo Bobetko. U obitelji Bobetko bila su četiri sina - Mijo, Mirko (Maga), Janko i Mato. Otac Ivan, obalski radnik, i majka Kata teško su stjecali sredstva da othrane i školuju svoje sinove. Probijajući se kroz život u teškim uvjetima tek nastale stare Jugoslavije, najstariji Mijo uspio je izučiti strojobravarski zanat u rafineriji Shell u Capragu. Brat Mirko kvalificirao se za rad u Željezari Sisak, a najmlađi Mato išao je njihovim stopama.

Tek je Janko uspio nastaviti školovanje u gimnaziji i upisati se na Veterinarski fakultet u Zagrebu.

Po odsluženju vojnog roka Mijo se zaposlio u rafineriji i uključio aktivno u klasni sindikalni pokret. Već 1935. godine primljen je u KPJ. Zastupajući interese radnika u borbi protiv stranog kapitala i istjerivanja ekstraprofita, 1936. sudjeluje u organiziranju i pokretanju štrajka u rafineriji. Zbog toga je iste godine s grupom najborbenijih štrajkaša otpušten s posla. Odlazi u Zagreb i po partijskoj vezi zapošljava se u tvornici papira. I u Zagrebu Mijo djeluje kao aktivni član URS-ovih sindikata, te uoči rata 1940/1941. sudjeluje u štrajku radnika u tvornici papira. I tu je otpušten s posla, te zbog tjeralice zagrebačke policije prelazi u ilegalu.

Istog jutra kad su nacističke trupe prešle granicu SSSR-a i kad je počela neviđena policijska hajka na komuniste u cijeloj Jugoslaviji, Okružni komitet KPH za Sisak nakon poziva KPJ na oružani ustanak - osnovao je prvi partizanski odred u zemlji. U redovima boraca Prvoga sisačkog partizanskog odreda bio je među grupom radnika iz rafinerije Shell i Mijo Bobetko.

U svibnju 1942. godine Mijo Bobetko prelazi po partijskom zadatku u Moslavinu da svojim borbenim iskustvom sudjeluje u širenju oružanog ustanka. Iste godine imenovan je komandantom Moslavačkog bataljona. Tada je već iskusni ratnik i on vodi bataljon partizana u mnoge akcije i bitke. U napadu na uporište kulturbundovaca Mlinska bio je teško ranjen. I ostala braća Mije Bobetka slijede njegov revolucionarni put. Najmlađi Mato tragično gine na Baniji (lipnja 1942. u s. Mečenčani) kao komandir voda. Zvjerski postupak ustaša s tim najmlađim bratom uhvaćenim u zasjedi duboko će ostaviti trag u ličnosti ranjenog Mije Bobetka.

Po ozdravljenju, u jesen 1943. godine, Mijo Bobetko je postavljen za zamjenika komandanta 21. brodske brigade. Ističe se u borbi za oslobođenje Koprivnice 7. studenog 1943. godine

U veljači 1944. godine kao iskusan borac i rukovodilac imenovan je za komandanta Brigade »Matija Gubec«. I u novoj sredini vrlo brzo je stekao ugled hrabrog borca i dobrog rukovodioca. U teškim zimskim uslovima ratovanja - na borbenom putu 32. divizije - isticao se kao komandant dobrim rukovođenjem Brigadom u teškim borbama u Hrvatskom zagorju i na Kalniku.

Borci Brigade »Matija Gubec« pričali su o njegovim borbenim djelima i ljudskim osobinama vrlo toplo i s očitim simpatijama. Skojevci su u brigadi govorili da je komandant Mijo Bobetko zaista pravi drug, koji je u borbi znao preuzeti, ako je trebalo, i ulogu borca i mitraljesca, a u vrijeme odmora dijelio je s borcima kruh i cigarete.

Bio je omanjeg rasta, širokih ramena, s jakim vratom i markantnom glavom. Nije bio čovjek velikih gesta i riječi, već je jednostavan u odnosima s borcima, ali odlučan u svim borbenim situacijama. Mijo Bobetko bio je čovjek bez straha, vrlo racionalan i razuman u najtežim situacijama. Ostala su u sjećanjima boraca njegova junaštva. Spominju jedno od njih, ono od 9. veljače 1944. godine u vrijeme ustaške ofenzive na Kalnik. Ustaška kolona, nastupajući iz Vojakovca u pravcu Koprivničke Rijeke, razbila je četu na predstraži, a zatim u Botinovcu 2. bataljon naše brigade. U toj kritičnoj situaciji Mijo Bobetko je sam puškomitraljezom štitio odstupnicu bataljona i tako omogućio Brigadi »Matija Gubec« da se sredi i pređe u protunapad.

Pri prelasku asfaltne ceste Varaždin-Zagreb 22. ožujka 1944. godine Brigadu »Matija Gubec« presjekla je velika kolona njemačkih tenkova i kamiona. Pod najtežim uslovima noćnog probijanja komandant Mijo

Bobetko uspio je prebaciti Brigadu na položaje Žitomir-Globočec-Gornje Orešje. Ohrabreni prisustvom većih motoriziranih njemačkih snaga, ustaše su kružile svojim formacijama kao lešinari oko jedinica 32. divizije. Posebno su nasrtali na Brigadu »Matija Gubec« koja je došla na teren Prigorja u blizinu Marije Bistrice, na teritorij koji su oni smatrali definitivno oslobođenim od »komunističkih bandi«.

Idućeg dana za doručkom u štabu Brigade, u kući na kraju Žitomira, načelnik Štaba Mustafa Heremić upozorio je na prebacivanje jedne kolone vojnika u pravcu Štaba. Na to je komandant Mijo Bobetko rekao: »To su naši vezisti. Kupe telefonsku liniju od bataljona prema štabu Brigade.«

To je bila kobna greška inače iskusnog komandanta. To nisu bili naši vezisti, već ustaški trup jačine preko 50 koljača uvježbanih za napade na partizanske štabove. Kuća je bila opkoljena, a mi u Štabu bili smo svjesni što se zbiva tek kad su počeli praštati rafali po prozorima i odjekivati ručne bombe oko kuće. Ustaški je trup, nadirući kroz vinograde, silovito napao na Štab Brigade ubitačnim rafalima iz dvadesetak automata i puškomitraljeza i uspio se probiti u dvorište. Mijo Bobetko je tada organizirao otpor nadmoćnijem neprijatelju. Pala je zapovijed komandanta: »Na juriš kroz obruč ustaša!« Drug Mijo je prvi krenuo iz kuće otvarajući vatru iz svog automata. Oznakama komandanta i vatrom oružja privukao je pažnju neprijatelja. Pao je izrešetan neprijateljskim mecima junački se boreći ispred kuće. Drugi članovi Štaba skakali su i kroz prozore i prihvatili borbu sa borcima ostalih štapskih jedinica. Napadom na Štab Brigade istovremeno je započeo napad ustaških jedinica na naš bataljon u Žitomiru, koji se spremao za pokret.

Nekoliko sati trajao je ovaj koncentrični napad ustaša. Pod pritiskom juriša boraca 2. bataljona ustaški trup se morao povući. Ali je na krvavom razbojištu ostalo uz mrtvo tijelo Mije Bobetka i 13 mrtvih mladih ratnika Brigade »Matija Gubec«.

Drugog dana sahranjen je Mijo Bobetko i poginuli drugovi na groblju u selu Bosna u prisustvu bataljona dviju brigada 32. divizije.

Dugo je ova tragična pogibija pratila kao mora raspoloženje boraca i rukovodilaca Brigade »Matija Gubec«. Istraga je pokazala da je neprijatelj imao vezu u Žitomiru, koja je uspjela obavijestiti i usmjeriti ustaški trup na kuću u kojoj je bio upravo Stab Brigade.

Herojski lik Mije Bobetka, predratnog odlučnog borca za radnička prava, a u NOB junačkog partizanskog rukovodioca - ostat će nezaboravan primjer odanosti socijalizmu, revoluciji i velikim idealima bratstva i jedinstva naših naroda.

Ladislav Čagalj, Momčilo Peleš, Mustafa Heremić

BOŽIDAR BOBINEC DARKO - neustrašivi mitraljezac

Božidar Bobinec rođenje 3. siječnja 1927. godine u Dugom Selu u radničkoj porodici. Porodica Bobinec doselila se u Dugo Selo neposredno poslije prvoga svjetskog rata. Stanujući kao podstanari četveročlana obitelj živjela je vrlo teško.

Božidar je završio osnovnu školu u Dugom Selu, a dva razreda niže gimnazije u Zagrebu. 1941. godine počeo je učiti električarski zanat.

Porodica Bobinec bila je vrlo napredna. Otac je bio sindikalno organiziran, a brat Stjepan je 1937. postao član SKOJ-a u gimnaziji u Zagrebu.

Božidar je bio vrlo rano uključen u napredni omladinski pokret, a u početku 1942. godine u antifašističku organizaciju omladine u rodnom mjestu. Bio je aktivan omladinac i u siječnju 1943. godine primljen je u SKOJ.

Njegovu djelatnost zapazile su ustaške vlasti. Prijetila mu je opasnost od hapšenja, ali je uspio na vrijeme pobjeći od kuće i otići u partizane u lipnju 1943. godine. Postao je borac Moslavačkoga partizanskog NO odreda.

4. rujna 1943. godine njegov bataljon je ušao u sastav novoosnovane Brigade »Braća Radić«. Borci Moslavačkoga udarnog bataljona bili su većinom iz Posavine i Moslavine, a bilo je i Zagrepčana. To su bili većinom mladi ljudi. U tom bataljonu Božo je bio neustrašivi mitraljezac i primjer u 1. četi. Komandant 2. bataljona bio je Miloš Korać, a Božidar Bobinec bio je u 1. desetini Prve čete uvijek na čelu bataljona, u stroju, ali i na jurišu. Darko je preuzimao najteže zadatke uvijek u prethodnici, osiguravao svojim mitraljezom prelaze preko cesta i pruga. Ovaj izuzetni borac morao je biti na čelu, svjesno i sa snažnom voljom izvršavao je sva naređenja.

Drug Bobinec bio je u prvim redovima prilikom zauzimanja Varaždinskih Toplica. Sa svojim »šarcem« rešetao je neprijateljska mitraljeska gnijezda na prozorima zgrade u kojoj su se zabarikadirale ustaše i feldžandari. Bio je u toj borbi zaslužan za pad Varaždinskih Toplica u naše ruke, što je odjeknulo u čitavoj sjeverozapadnoj Hrvatskoj. Drugog dana, kad je Brigada »Braća Radić« bila postrojena, Božidar Bobinec je bio pohvaljen pred čitavim strojem.

Brigada »Braća Radić« dobila je zadatak da napadne Ivanec. Posebnu je ulogu dobio 2. bataljon koji je određen da zauzme zgradu u kojoj su bili domobrani. Prva četa je krenula u napad na željezničku stanicu ujutro u 4 sata. Kada je pala komanda »na juriš«, Darko je sa svojom desetinom jurnuo prvi u stanicu i praćen čitavom četom razoružao posadu domobrana. U roku od jednog sata zauzet je cijeli gradić Ivanec. Tu su se istakli borci 1. čete na čelu s mitraljescem Božidarom Bobincem. Svjedoci smo ja i Milan Čvorig (obojica iz Ježeva). Istakla se čitava četa i pokojni Stjepan Papa iz Leprovice. U ovoj borbi nije bilo gubitaka. Bila su ranjena tri druga.

Brigada je imala sve teže i teže zadatke. Jednog dana izdano je naređenje za napad na Ludbreg. Taj zadatak dobila je 17. udarna slavonska brigada. 2. udarni Koraćev bataljon određen je da bude u zasjedi u selu Šemovcu kraj Drave i da onemogući prodor ustaša iz Varaždina za Ludbreg. 1. četa je zauzela položaj pred Šemovcem na glavnoj cesti Varaždin-Ludbreg, dok su Druga i Treća zauzele položaje desno prema Dravi i lijevo prema Plitvici, do starog mlina, gdje se nalazio i Štab 2. udarnog bataljona. Počela je borba. Ustaše jurišaju. Darko je bio na glavnoj cesti sa svojim »šarcem« i držao položaj ispred prve kuće u Šemovcu. Po vezi javlja: »Evo ih, tu su. Pustimo ih što bliže, na 30 metara!« Najednom Darko »zaregeta« svojim »šarcem« i otvori borbu na život i na smrt. Razbili smo prvi pokušaj ustaša da prodru u Ludbreg. Božo je bio još živ. Ustaše su i dalje jurišale. Ali nisu probile našu obranu. Borci 2. bataljona tuku se prsa o prsa. Božidar rešeta svojim mitraljezom iz stojećeg stava i viče »Nećete probiti!« Poziva ponovno na juriš. Ali nas je bilo sve manje i manje.

Stižu neprijateljski avioni, njemačke »štuke« priskaču u pomoć ustašama. Zavijaju svojim poznatim ubitačnim zvukom. U niskom letu precizno bombardiraju položaje našega Drugog bataljona. Ustaška pješadija s bajonetama na puškama juriša na ono još malo iscrpljenih boraca rasutih po šemovečkoj ravnici, od riječice Plitvice do Drave.

Morali smo se povući, iscrpljeni i bez metaka, jedan po jedan, prema Jalžabetu. Ustaše nisu prošle, a Ludbreg je bio oslobođen!

U zajedničkoj grobnici u Šemovcu ispod spomenika palim borcima slavnoga 2. udarnog bataljona Brigade »Braća Radić« počiva i Božidar Bobinec. Nezaboravni drug, skojevac Darko, koji je bio u šesnaestoj godini kad je poginuo među 70 heroja u legendarnoj borbi kod Šemovca. Mi, njegovi drugovi iz 2. bataljona i Brigade »Braća Radić«, uvijek smo ga spominjali i sjećali se njegova junaštva i mladenačkog zanosa. Mladi koji dolaze iza nas treba da znaju za njega i o njemu, jer njegovo ime svijetli kao primjer kako se čovjek bori za slobodu svoje zemlje.

Ivo Vranić

RUDOLF BRONEC - od ilegalca i minera do komesara bataljona

Izuzetan partizanski borac, lovac na neprijateljske tenkove i oklopne vlakove, miner koji je razarao ustaške bunkere i utvrđena uporišta, prošao je neuobičajeni životni put od dječaka sa zagrebačke periferije do komesara 4. bataljona Brigade »Braća Radić«.

Rođen je 1924. godine u siromašnoj i brojnoj obitelji na periferiji Zagreba, u Vrapču. Bosonogi dječak iz jedne od klapa zagrebačkih fakina koji su stjecali svoja prva životna iskustva u dječačkim igrama u vrtovima sa susjednim klapama u Kustošiji, upadajući u grad obješen na »ahteru« (poluzi) na zadnjim kolima tramvaja. Tko nije znao izvesti te i druge »akcije« nije bio dostojan svoje klape. Mali Ruda je bio bistar, samostalan i snalažljiv dječak. U sredini u kojoj je proveo djetinjstvo vrlo rano je upoznao glavne institucije vladajuće buržoazije koje su se nametale kao zakoni i okviri teškog života - njemu i njegovoj porodici. Kao omladinac osjetio je eksploataciju bogatih trgovaca, lažni odgoj u crkvi i pendrek čuvara reda u policiji i u kasarni. Na periferiji grada, u graničnom području s mitnicom, s maltarima, financima, gradskim pandurima i žandarima razvijao je Ruda kao omladinac već u predratnoj Jugoslaviji vještinu snalaženja i borbenog prkosa - osobine budućeg borca revolucije.

Kad je došla okupacija, iako je teško prihvaćao disciplinu ilegalnog rada, djelovao je na svoj način - često u solo akcijama - smjelo i silovito. Postupno se formirao u ilegalca kojemu ustaše svojim metodama špijuniranja, vrbovanja, hapšenja i ubijanja skojevaca i komunista - nisu mogli doskočiti.

Dug će biti revolucionarni put Rudolfa Broneca - od ilegalca do komesara bataljona. Kao ilegalac razvijao se u nesavladivog borca, nepovjerljivog individualista koji lako ne prihvaća autoritete, teško se miri s nametnutom disciplinom i kolektivnim radom, da bi se u partizanskim jedinicama postupno razvio u suborca koji se dogovara s drugima, prihvaća norme i disciplinu života u borbenim kolektivima kroz koje će proći.

Na Kalnik je došao u jesen 1942. godine kao član udarne grupe iz Vrapča, preko veze u Brdovcu. Tu se priključio četi iz Žumberka, koju je vodio na Kalnik narodni heroj Izidor Štrok.

Sudjeluje kao borac i bombaš u svim akcijama Kalničkoga partizanskog odreda u jeseni 1942. godine: u borbama za oslobođenje Gornje Rijeke, Sudovca, Marije Bistrice, a s jedinicom prodire na Sljeme pred sam Zagreb. Istakao se u borbama za Sokolovac, Lepavinu, Donjaru, kod Malog Poganca i Velikog Botinovca i Martijanca.

Do osnutka Brigade »Braća Radić« bio je gotovo u svim borbama

i akcijama Kalničkoga partizanskog odreda u toku 1943. godine ističući se kao bombaš i miner.

Tako je u Kalničkom odredu postao komandir minera i započeo se razvijati u odgovornoga partizanskog rukovodioca. Sa svojim minerskom grupom znalački je izvršio mnoge akcije u miniranju cesta, mostova, željezničkih pruga, neprijateljskih vlakova i bunkera.

4. rujna 1943. godine - pri osnivanju Brigade »Braća Radić«, postavljen je na dužnost komandira minerske grupe u pratećoj četi Brigade. Sudjeluje s minerskom grupom u borbama Brigade u Varaždinskim Toplicama, za Novi Marof, Ludbreg, minira ceste, mostove i pruge u borbama za Koprivnicu i za druga uporišta. Organizira i izvodi složene diverzije na glavnim komunikacijama Križevci-Koprivnica, Koprivnica-Ludbreg, Ludbreg-Varaždin, Varaždin-Novi Marof. Ovaj izuzetno hrabar i snalažljiv mladić imao je tada 19 godina.

Zbog svoje hrabrosti, pokretljivosti i snalažljivosti, te poznavanja terena, postavljen je za obavještajnog oficira 2. bataljona Brigade »Braća Radić«. Tako je postao oko i uho Bataljona i svoje brigade. Onemogućava špijunsku djelatnost neprijatelja, pozorno prati kretanje pojedinih jedinica ustaša i Nijemaca, prikuplja podatke o neprijatelju posredstvom obavještajaca s terena i u garnizonima. Bio je na najopasnijim mjestima, kretao se noću nepoznatim stazama oko ustaških uporišta gotovo u svim dijelovima sjeverozapadne Hrvatske.

Prilikom formiranja 4. bataljona Brigade »Braća Radić« - u novembru 1943. godine - Rudolf Bronec preuzima dužnost obavještajnog oficira Bataljona. Na toj dužnosti - s istim zadacima i u novim opasnostima - ostaje do ljeta 1944. godine, kad postaje komesar toga istog bataljona koji je prekomandovan u Brigadu »Matija Gubec« kod njenog formiranja i postao 1. bataljon Brigade »Matija Gubec«. Kao komesar 1. bataljona preuzeo je veliku odgovornost i složenije vojne i političke obaveze. Kao da je u sebi prelomio navike iz djetinjstva i ilegalnog rada i svoje bogato iskustvo iz dotadašnjih borbi pretočio u novu kvalitetu političkog rada s borcima i rukovodiocima bataljona.

Brigada »Matija Gubec« krenula je sa Brigadom »Braća Radić« po zadatku u napad na Pitomaču. Neprijatelj je osjetio namjeru Brigade i dočekao je kod Velike Črešnjevice u noći... Nastala je oštra borba u susretu. Komandant i komesar 1. bataljona, drugovi Spasoje Reljić i Ruda Bronec, nastojali su neprijatelja zaustaviti i ne dopustiti mu da se utvrdi u školi i ostalim zgradama. U Velikoj Trešnjevici izmiješale su se jedinice, vodeći borbu p$_{rsa\ 0}$ prsa u noći. U toj krvavoj borbi s neizvjesnim završetkom Ruda je teško ranjen u prsa. Teturajući, dovukao se do potoka i uvukao se u šiblje, **da** ne padne živ u ruke ustašama. Ujutro, kad su ustaše protjerane iz Velike Trešnjevice, našli smo mrtvo tijelo našeg Rude s prstom duboko u rani, kao **da** je želio spriječiti izljev krvi iz svojih mladih prsiju. Te je noći u borbi s bobanovcima poginuo i njegov dobar drug, komandant 1. bataljona, Spasoje Reljić.

Ustaše iz Pitomače onemogućile su plotunima svoje artiljerije Brigadu »Braća Radić« da se na groblju u Velikoj Trešnjevici svečano oprosti od **poginulih** drugova. Posebno je teško bilo borcima i rukovodiocima **1.** bataljona icbog nemogućnosti oproštaja od svog komandanta i komesara.

Kad smo poslije pobjede došli u Zagreb, Stab Brigade »Braća Radić« smjestio se na broju 15 u današnjoj Ulici Vladimira Nazora. Već idućeg dana pred Štabom su se dva bosonoga dječaka nadmudrivala sa stražarom da ih

pusti do komandanta. Primio ih je Vjekoslav Smeh i upitao što žele. »Da li je Ruda Bronec u Radićevoj brigadi?« pitao je stariji dječak. »Potvrdio sam da je Ruda Bronec komesar bataljona u našoj brigadi, ali nisam imao snage da im kažem da je poginuo!« pričao je Vjekoslav Smeh. Istinu im je rekao drug Ivan Bačun, komesar Brigade. Gorko su plakala dva bosonoga dječaka za svojim starijim bratom. Stariji je ostao s nama u Brigadi, da bismo ga uputili na školovanje.

Dragan Rahle

PETAR CAPAR PERO - politički komesar bataljona Brigade »Matija Gubec«

Capar (Petra) Petar Pero, rođen je kao blizanac 1917. godine u Velikom Trgovišću, u zemljoradničkoj porodici. Kod roditelja provodi djetinjstvo i završava osnovnu školu s opetovnicom u Velikom Trgovišću, a zatim dva razreda gimnazije u Zagrebu.

Sa navršenih 14 godina roditelji ga šalju u Zagreb na izučavanje stolarskog zanata, gdje ostaje i stalno raditi kao kvalificirani stolar. Postaje član Sindikata drvodjelaca URS-a, stječe osnovna saznanja o borbi radnika za poštivanje osmosatnog radnog vremena, za veće nadnice i bolje uvjete rada. Ubrzo se povezuje i sa skojevcima koji ga upoznaju s ciljevima borbe radničke klase.

Služio je bivšu jugoslavensku vojsku. Nakon okupacije mobiliziran je u domobranstvo. Služio je u Dalmaciji i već 1941. shvatio da se diže narodni ustanak, pa potkraj 1941. bježi iz domobranstva u svoj rodni kraj.

U početku 1942. uključen je u grupu aktivista NOP-a na području tadašnje općine Veliko Trgovišće. Tu ulazi i u prve formirane partizanske udarne grupe, u kojima sudjeluje u diverzijama na željezničkoj pruzi Zabok--Vel. Trgovišće-Luka i u akcijama uništavanja vagona; na sajmištu u Vel. Trgovišću u paljenju velike količine stogova sijena, koje je okupator prisilno oduzeo od seljaka; u vojničkom organiziranju savjetovanja OK KPH Krapina, u Ravnicama, u veljači 1943. godine; u akciji prepada na neprijateljske vojnike, koji su izlazili iz svojih uporišta i zarobljavani; više puta u osiguravanju sastanaka koje su održavali istaknuti organizatori NOP-a Hrv. zagorja; u akcijama uništavanja telefonskih linija, zaprečavanja prolaza neprijateljskim tenkovima i drugoj motorizaciji prekopavanjem cesta i rušenjem stabala; u velikim akcijama rušenja željezničke pruge kod Luke i uništenja uređaja željezničke stanice; uzimanja neprijateljske vojničke opreme i uništenja vagona - u rujnu 1943. godine. Sudjeluje u više drugih akcija partizanskih udarnih grupa i Klanječke čete prije formiranja Zagorskog POH-a. U akcijama partizanskih udarnih grupa i Klanječke čete drug Pero je bio hrabar i odlučan. 1942. godine postaje kandidat, a u početku 1943. godine član KPJ.

5. listopada 1943. s Klanječkom četom ulazi u sastav tada formiranoga Zagorskog POH-a. Kao već prekaljen borac i idejno sazreo komunist, odmah je postavljen za politkomesara 2. bataljona Zagorskog POH-a. S Bataljonom sudjeluje u svim borbama: u napadu na ustaško uporište u Budinščini; u zasjedi pri zauzimanju neprijateljskog uporišta Zlatar; u napadu na uporište Golubovec; u više borbi na Veternici i području kotara Zlatar; u napadu na vlak u Ključu - Žeinci u ožujku 1944, kada je ubijeno i zarobljeno više neprijateljskih vojnika, te zaplijenjena znatna količina švercerske robe. Gotovo svaki dan je bio u borbi s neprijateljskim jedinicama koje su izlazile iz

svojin **uporišta Zlatara, Krapine, Krapinskih toplica, Vel.** irgovisca, Klanjca, Zaboka i Novog Marofa.

Kraće vrijeme Pero je bio u Zagorskoj brigadi, a potom je u početku ljeta 1944. kao iskusan rukovodilac raspoređen na dužnost komandira čete pri Komandi Zagorskog područja. Ta četa je borbeno osiguravala brojne institucije pri Komandi područja.

U siječnju 1945. kada je Komanda područja rasformirana, drug Pero je postavljen za politkomesara 1. bataljona Brigade »Matija Gubec«, gdje sudjeluje u više borbi protiv neprijatelja, do 25. ožujka 1945.

Poginuo je kao politkomesar bataljona, 25. ožujka 1945. u proboju njemačkih i ustaških položaja na željezničkoj pruzi i cesti kod Carevdara. Pokopan je s nekoliko poginulih drugova-boraca u zajedničku grobnicu na mjesnom groblju sela Mučna Reka.

Drug Petar Capar Pero bio je primjer hrabrosti u borbama, a u kritičnom trenutku znao je što treba kao politkomesar bataljona poduzeti. Nakon svake borbe sazvao bi na okup komesare četa i druge članove Partije i s njima bi analizirao kako su i u kojoj mjeri članovi Partije utjecali na ishod borbe. Već idejno sazreo komunist bio je autoritativan i dobar organizator političkog rada u Bataljonu. Blage naravi, skroman i u odnosima s ljudima tolerantan. Zbog takvih ljudskih osobina bio je voljen i cijenjen, kako među borcima i rukovodiocima Bataljona, tako i medu stanovništvom svoje rodne općine Vel. Trgovišće i u kotaru Klanjec uopće.

Vijest o pogibiji druga Pere bolno je odjeknula među svim borcima koji su s njime drugovali i u mnogobrojnim borbama protiv neprijatelja u Zagorju, Kalniku i Bilo-gori dijelili strepnje i tegobe. Njegova pogibija unijela je žalost u narod Klanječkog kotara, a žalost i ponos u narod njegove rodne općine Vel. Trgovišće.

Mijo Pavliša

DRAGUTIN DRUŽINEC, sin Ede - komandir čete u Brigadi »Matija Gubec«

Rođen je u Putkovcu, općina Đurmanec - Krapina, 10.10.1924. godine u siromašnoj seoskoj porodici. Po završenoj osnovnoj školi ostaje u kući svojih roditelja u dosta brojnoj obitelji, a na skromnom poljoprivrednom imanju koje nije pružalo mogućnost za daljnje školovanje. Bio je primoran da se već u svojim mladim godinama probija kroz život, dovijajući se na razne načine da zaradi koji dinar i pomogne roditeljima u izdržavanju obitelji. Spadao je u bistrije seoske mladiće. U njemu se sve više, kako je spoznavao socijalnu nepravdu ondašnjeg društva, budila svijest o potrebi borbe za nešto novo, za bolje i pravednije življenje. To novo je nazirao u pokretu za socijalnom pravdom. Okupacijom naše zemlje 1941. godine Dragutin Družinec je pod utjecajem općih zbivanja i dolaska starijih aktivista na teren vrlo brzo postao simpatizer NOP-a. U rano proljeće 1943. godine u grupi boraca odlazi u Kalnički partizanski odred u čijim se redovima kao borac ističe hrabrošću i pronicljivošću. Već poslije prvih borbi pokazuje osobine hrabrog i odvažnog borca i budućeg starješine - komandira. Kao već iskusan i prekaljen borac i skojevac u Kalničkom odredu, on dolazi na teren gdje je uključen u aktivnosti udarnih grupa, te Krapinske partizanske čete pred čije formiranje iskazuje zapažene inicijative u napadima udarnih grupa na manja neprijateljska uporišta i osiguranja objekata. Zapažene su bile neke akcije u kojima

je on po zadatku Partije učestvovao. Učestvuje tako u uništenju autobusa u Hromcu usred bijela dana, u kojem je medu putnicima bilo i nekoliko neprijateljskih vojnika i finanaca. To se odigralo svega 2km od jakih neprijateljskih snaga u Durmancu. Zatim zarobljava finance koji su u Macelju bili locirani kao graničari i njih oko 12 predaje se na prepad dvojice naoružanih partizana. Učestvuje i u mnogim drugim akcijama.

Po osnivanju Zagorskoga partizanskog odreda postavljen je za komandira voda i vrlo brzo postaje uzoran i nadasve hrabar komandir čete. Formiranjem Brigade »Matija Gubec« 32. divizije odlazi u Brigadu kao već iskusan vojni starješina. Uvijek vedar i odan borbi, svaki i najteži zadatak prihvaća sa karakterističnim smiješkom i ponekom šaljivom izrekom što je njegove borce bodrilo i ulijevalo im snagu i povjerenje.

Kao član Partije i komandir čete u Brigadi »Matija Gubec«, potporučnik Dragutin Družinec je hrabro poginuo 24. veljače 1944. godine u borbi s nadmoćnijim neprijateljskim snagama u šumi Razbojište kod Koprivničke Subotice. Kako je uvijek raspoložen i sa zanosom odlazio sa svojom jedinicom na izvršenje svakog zadatka, tako je i pri pogibiji, nakon teškog ranjavanja, bodrenjem svojih boraca ostavio u njima dubok i nezaboravan dojam. Još nije bio navršio dvadeset godina.

Mirko Belošević

DRAGUTIN DRUŽINEC - obavještajni oficir

Siromašna seljačka porodica Josipa i Marije Družinec u selu Putkovcu kraj Krapine 1921. godine dobiva još jednog člana, malog Dragutina. Do završetka osnovne škole pomaže u obrađivanju ono malo škrte zagorske zemlje na skromnom poljoprivrednom posjedu s kojeg dosta brojna obitelj nije mogla sebi osigurati pristojan život. Tako je još kao dječak osjetio sve nedaće zagorskog seljaka. Polazeći stopama svoje starije braće, po završetku osnovne škole odlazi u svijet za dopunskom zaradom da bi pomogao svojim roditeljima u uzdržavanju brojne siromašne familije.

Krećući se u raznim sredinama, dolazio je do spoznaje o socijalnim nejednakostima i nepravdama tadašnjeg režima, što je sve više budilo u njemu svijest i opredjeljenje za napredne socijalističke ideje.

Okupacijom naše zemlje postaje simpatizerom narodnooslobodilačkog pokreta, te u ljeto 1943. godine odlazi u Bataljon »Matija Gubec«, Kalničkoga partizanskog odreda, prilikom dolaska bataljona u Hrvatsko zagorje. U jedinici vrlo brzo iskazuje osobine odvažnog i hrabrog borca i postaje komandirom voda i čete, zatim obavještajnim oficirom u Brigadi »Braća Radić«. U članstvo KP primljen je 1944. godine. Kao hrabar, odvažan i pronicljiv isticao se u komandiranju jedinicom u borbama koje je Brigada vodila u svojim pohodima kroz Zagorje, Kalnik, Bilo-goru, Moslavinu i Podravinu, te je bio omiljen i cijenjen kod svojih boraca služeći uvijek primjerom drugarstva. Poginuo je 4.11. 1944. godine u selu Lojnice na zadatku obavještajnog oficira.

Pripadao je istaknutoj i poznatoj partizanskoj obitelji iz Putkovca koja je sva bila na strani NOB-a i revolucije. Sva njegova braća i sestre zauzimali su istaknuta mjesta u NOP-u i revoluciji. Prije njega poginuo mu je stariji brat Alojz kojega su ustaše zaklale kao kurira u Zagorskom partizanskom odredu u selu Petrova Gora prilikom napada »trupa« na Štab Odreda, dok mu je

drugi brat Ivica bio komandant Zagorskoga partizanskog odreda i I zagorske udarne brigade.

Mirko Belošević

VELIMIR ETEROVIĆ - referent saniteta Brigade »Matije Gubec«

Velimir Eterović Stjepana rodio se 20. prosinca 1922. godine u Pregradi.

Bio je učenik VIII razreda gimnazije u Virovitici 1940/41. godine. U gimnaziji propagira marksističke ideje, te svojim društvenim djelovanjem i naprednim stavovima osvaja simpatizere SKOJ-a.

Velimir je porijeklom iz siromašne seljačke porodice. Marko Vajs iz Virovitice u svojim sjećanjima o maturantima piše da je tek poslije rata saznao da je Eterović bio sekretar skojevske organizacije u Gimnaziji, vješto povezujući akcije skojevaca i njihovih simpatizera.

Eterović je u razgovorima i debatama s drugovima i drugaricama propagirao ideje socijalizma, ulogu klasnih sindikata i radničkog pokreta. Posebno je znao govoriti o opasnostima koje prijete od fašizma. Očito je bilo da je, zahvaljujući svojoj marksističkoj obrazovanosti, sagledavao stanje i ondašnje društvene odnose dublje i zrelije od ostalih. Te ideje je svakodnevno tumačio u uvjetima stroge konspiracije.

Sagledavajući nadolazeću opasnost od rastućeg fašizma u Evropi i u našoj zemlji, u kasnu jesen 1940. godine zajedno sa svojim drugovima skojevcima i simpatizerima organizira raspačavanje letaka. U lijevom hodniku velike gimnazijske zgrade, gdje je bio smješten i razred Velimira, skojevci su stavljali u kaput svakog daka letke u kojima se omladina upozoravala na opasnost od novog poretka i osnivanja tzv. NDH. Drugi dan je u gimnaziji nastala uzbuna. U gradu su građani znali kako su leci podijeljeni i kakav im je sadržaj. Marko Vajs i ostali preživjeli drugovi sjećaju se akcija u kojima su kao omladinci učestvovali, a organizirao ih je Velimir Eterović.

Nakon završetka gimnazije Velimir se upisuje na Medicinski fakultet u Zagrebu. Ilegalni rad iz gimnazije u Virovitici nastavlja na studiju uključujući se u antifašistički front studentske omladine u okupiranom Zagrebu.

Kao student medicine prelazi u siječnju 1944. godine u partizane i ulazi u Brigadu »Matija Gubec«. Zbog svoga dotadašnjeg političkog djelovanja među mladima u gimnaziji i među studentima te kao student medicine, mogao je preuzeti dužnost referenta saniteta naše Brigade.

Sa svojom Brigadom prošao je prve mjesece teških borbi, kad je trebalo da se sanitetska služba u borbama pokaže efikasnom. Drug Velimir Eterović je svojom inicijativom, odgovornošću i zalaganjem organizirao i unapređivao sanitetsku službu s bolničarima i referentima saniteta u bataljonima Brigade. Spašavao je stotine ranjenih drugarica i drugova nakon borbi u Belcu, kod Novog Marofa, Varaždinskih Toplica, oko Svibovca i kod Jalžabeta, u Ludbregu, kod Radeljeva, Subotice, Ćukovca, Lepavine, Visokog i oko Globočeca, Žitomira i Gornjeg Orešja.

Drug Velimir ostao mi je u sjećanju po svom pažljivom i kulturnom odnosu prema svima drugovima i drugaricama. Posebno su ga cijenili ranjeni borci, jer je svojim humanim i požrtvovnim postupcima zadobivao njihovo puno povjerenje.

Poginuo je junački 23. ožujka 1944. godine u Žitomiru, nastojeći da se sa sanitetom Brigade probije iz ustaškog obruča.

Medu brojnim poginulim bolničarima i refentima saniteta bataljona i brigada 32. divizije drug Velimir Eterović zauzima posebno mjesto.

Mustafa Heremić

JUGOSLAV FILIPPI JUGO - ratni dopisnik 32. divizije

Jugoslav Filippi rođen je 6. prosinca 1918. u Korčuli. Gimnaziju je polazio u Splitu, a maturirao u Krku. Poslije završene mature upisao se na Filozofski fakultet u Beogradu na kojem je studirao do aprila 1941. godine. Već napredno orijentiran kao gimnazijalac Jugoslav se u Beogradu povezao s organizacijom naprednih studenata. U sjećanjima svojih drugova iz tog vremena ostao je vedar i borbeni omladinac - aktivist s kojim je studentska partijska organizacija mogla sa sigurnošću računati. Bio je sportaš-plivač u Korčulanskom plivačkom klubu.

Poslije okupacije zemlje Jugoslav je ubrzo napustio Beograd i otišao u svoj rodni kraj. Ali, budući da je bio kompromitiran kao lijevo orijentirani omladinac, morao se skloniti, te je prešao u Zagreb. Formalno se upisao na Zagrebačko sveučilište, ali nije pohađao predavanja, niti polagao ispite. U Zagrebu je uspostavio vezu s NOP-om, sa čvrstom namjerom da ode u partizane. Zbog pogoršanog zdravstvenog stanja to nije mogao učiniti odmah.

Nemajući sredstava za život, a i da bi se uklonio iz Zagreba u kojem je bio poznat kao simpatizer NOP-a, zaposlio se kao činovnik u rudniku Novi Golubovec kod Lepoglave. Ubrzo po dolasku u novu sredinu povezao se s terencima koji su djelovali u okolini Golubovca, a preko njih i s Kalničkim partizanskim odredom. U Odred je ušao neposredno poslije oslobođenja Lepoglave.

Iz Kalničkog odreda prešao je u Brigadu »Braća Radić« u kojoj je bio na dužnostima delegata voda, komesara čete, pomoćnika komesara 3. bataljona i obavještajnog oficira Brigade. Kao iskusan borac i rukovodilac Jugo, kako smo ga zvali u Brigadi, postavljen je za ratnog dopisnika 32. divizije, na kojoj dužnosti je poginuo prilikom napada na Sv. Ivana Zelinu 8. septembra 1944. godine.

Kao i sve dužnosti koje je do tada obavljao disciplinirano i s punim zalaganjem, Jugo je i dužnost divizijskog ratnog dopisnika shvatio kao zadatak čijem se izvršenju mora posvetiti čitavim svojim bićem. Smatrao je svojom dužnosti da bude u prvim borbenim redovima kako bi mogao što vjernije izvještavati o borbama jedinica 32. divizije. Svojim držanjem služio je kao primjer borcima koji su neposredno sudjelovali u borbi. Zbog toga je uspomena na prvog i jedinog ratnog dopisnika Divizije Filippi Juga, koji je poginuo daleko od svoje sunčane Dalmacije, ostala trajno među njegovim drugovima.

Momčilo Peleš

IVAN FILIPOVIĆ - komandir čete u Brigadi »Mihovil Pavlek Miškina«

Rođen je 1918. godine na obroncima Bilo-gore u selu Miholjanec, kraj Virja. Potječe iz seljačke porodice, te se uglavnom u djetinjstvu bavio poljoprivrednom djelatnosti. Osnovnu školu završio je u rodnom mjestu, da

bi nakon toga izučio kovački zanat u Virju. Neko vrijeme radio je kraj Bjelovara, a zatim u Virju.

Kao radnik osjetio je sve oblike izrabljivanja poslodavaca, teško je i uz poljoprivredu prehranjivao svoju porodicu. Kovački posao radio je pod nepovoljnim klimatskim uvjetima, pa je obolio i liječen je u bolnici u Bjelovaru.

Za vrijeme takozvane »Nezavisne države Hrvatske« mobiliziran je u domobranstvo gdje je bio u školi za potkivače. Vidjevši nedjela tadašnjih vlasti, bježi iz domobranstva prije odsluženja vojnog roka i vraća se kući. Nije mogao ostati kod kuće nezapažen, pa odlazi u partizane 1943. godine.

Formiranjem podravske brigade »Mihovil Pavlek Miškina« vrši dužnost komandira čete. U borbi s ustašama 6. prosinca 1944. godine kod Gole, hrabro je vodio četu i poginuo.

Da bi se što dulje pamtila njegova hrabrost i požrtvovanost, glavna ulica u njegovu rodnu mjestu Miholjancu nosi ime Ivana Filipovića.

Milka Markešić

IMBRO FUNDELIĆ - mlađi vodnik u Brigadi »Matija Gubec«

Fundelić Mate Imbro rođen je 1904. godine u Sesvetskom Kraljevcu, općina Sesvete, u siromašnoj seljačkoj porodici. Po nacionalnosti Hrvat.

Do okupacije 1941. godine živio je kod kuće u selu Hruščica. Bavio se zemljoradnjom i povremeno išao u nadnicu da bi mogao izdržavati svoju petočlanu porodicu. Imao je troje djece.

U početku 1943. godine opredijelio se za NOP. U proljeće 1943. godine postao je član ilegalnog seoskog NOO-a u selu Sop-Hruščica. U to vrijeme po selima Posavine formiraju se udarne grupe za borbu protiv neprijatelja - ustaša i špijuna koji su dolazili iz Zagreba. Imbro postaje član udarne grupe koja ljeti 1943. godine narasta u Ivanjorečku četu. Ta četa je u akcijama po noći oko Zagreba razoružavala domobrane, likvidirala ustaše i druge neprijatelje. On je bio odlučan i hrabar borac pa postaje puškomitraljezac.

Neposredno prije formiranja Zagrebačkoga partizanskog odreda 5. rujna 1943. godine Imbro Fundelić postaje stalan borac Posavske čete i stupa u Zagrebački odred. Borac je 2. čete 2. bataljona Zagrebačkog odreda. Svi su ga zapamtili kao dobrog puškomitraljesca, hrabrog i odvažnog borca.

Od 10. prosinca 1943. godine on je borac Brigade »Matija Gubec«. Gupčeva brigada napušta Moslavinu, odlazi u Podravinu i Hrvatsko zagorje. Vodi borbe oko Zlatara, Novog Marofa i oko Ludbrega.

Imbro Fundelić postaje desetar i kao staložen i hrabar borac unaprijeđen je u čin mlađeg vodnika. Ali on se ni tada nije rastajao od puškomitraljeza. Čim počne borba, on uzima u ruke puškomitraljez, s njim je najsigurniji. Tako je bilo i u borbi kod Žitomira kada su ustaše iznenada napale Štab Brigade »Matija Gubec«. Imbro je bio na osiguranju Štaba - hrabro se borio da bi spasio drugove-rukovodioce. U toj borbi je 23. ožujka 1944. godine uz hrabrog komandanta Miju Bobetka u selu Žitomiru hrabro poginuo i mlađi vodnik Imbro Fundelić.

Ivan Vranić

Ivan Hrka roden je 16. svibnja 1925. godine u selu Oborovu, općina Dugo Selo, od oca Nikole i majke Ane, po nacionalnosti Hrvat. Roditelji srednjeg imovnog stanja, posjedovali su oko 7 kj. zemlje. Otac je bio seoski zanatlija - kovač. Imao je malu kovačku radionicu u Oborovu u kojoj je seljacima okivao i popravljao kola, plugove i ostale poljoprivredne alate.

Porodica Hrka imala je tri sina. Ivan je bio najmlađe dijete, fizički vrlo razvijen i jak. Od svoje dvanaeste godine pomagao je ocu u kovačkoj radionici, izučio kovački zanat, ali bez zanatskog ispita. Do rata je živio u rodnom Oborovu, gdje je završio četiri razreda osnovne škole.

Ova porodica je bila poštena i marljiva, naprednijih pogleda na život i na odnose u društvu. Djeca su poprimila sve pozitivne osobine roditelja. Poslije okupacije 1941. godine bili su pasivni prema okupatorskim vlastima. Razvojem NOP-a na području Posavine početkom 1943. i ova porodica se uključila u NOP.

Ivan se kao mladić od sedamnaest godina uključio u aktivan rad organizacije USAOH-a u Oborovu koja je oformljena u proljeće 1943. godine. 5. kolovoza 1943. godine zajedno s bratom Zvonkom i još 12 omladinaca iz Oborova dobrovoljno je stupio u Posavsku partizansku četu. U četi se pokazao kao dobar i hrabar borac, te je 10. rujna 1943. postao član SKOJ-a. S Posavskom četom ušao je 18. rujna 1943. u sastav Zagrebačkoga partizanskog odreda. U odredu je bio borac, desetar i sekretar grupe SKOJ-a u četi.

10. prosinca 1943. godine zajedno s čitavim 2. bataljonom stupio je u Brigadu »Matija Gubec« s kojom je krstario i borio se Moslavinom, Bilo-gorom, Kalnikom i Hrvatskim zagorjem. Bio je u 3. a kasnije u 4. bataljonu Brigade »Matija Gubec«, vršio dužnost delegata voda, a tokom siječnja 1944. godine postao je sekretar SKOJ-a bataljona. Na ovoj dužnosti je poginuo 2. veljače 1944. u selu Svibovcu kod Varaždinskih Toplica u borbi s ustašama prilikom prepada na 4. bataljon Brigade »Matija Gubec«.

Drug Ivan Hrka je s 2. bataljonom Zagrebačkog odreda bio u nekoliko borbi kod Oborova u Posavini, Prigorju i Hrvatskom zagorju. S brigadom »Matija Gubec« učestvuje u napadu na Zlatar i Varaždinske Toplice gdje je pokazao izuzetnu hrabrost i požrtvovnost. Kao mladi skojevski rukovodilac dao je svoj život.

U sjećanju svojih ratnih drugova ostao je kao dobar i nesebičan drug i vrlo hrabar borac i dobar omladinski rukovodilac.

Ivan Vranić

STJEPAN JURMANOVIĆ - od konduktera ZET-a do komesara čete

Komesar 3. čete 3. bataljona Udarne brigade »Braća Radić« drug Stjepan Jurmanović rodio se 9. travnja 1914. u Pisarovini, kotar Karlovac.

Siromašna radnička obitelj dala mu je osim osnovnog obrazovanja i mogućnost da završi građansku školu. Ali iznad toga odgojila je u njemu već kao dječaku dobre radne navike, disciplinu i marljivost. Tako je nakon školovanja mogao dobiti odmah mjesto pisara u općini Pisarovina. Pošten i nepodmitljiv lako je i vrlo brzo upoznao političke prilike u svojoj sredini, borbu građanskih stranaka za vlast, crnu kroniku poreske uprave i žandarmerije, ulogu financa i licemjernih dušobrižnika u svom rodnom Pokuplju, te posebno na selu rad zelenaša i špekulanata.

Na odsluženje vojnog roka odlazi 1934. godine u Maribor gdje završava podoficirsku školu.

Stjepan, nakon odsluženja vojnog roka, dolazi u Zagreb i prihvaća se, da bi preživio, raznih manuelnih poslova. Tako se zbližava s ostalim radnicima i upoznaje s ciljevima ekonomske i političke borbe radničke klase i s njenim naprednim zahtjevima. Sudjeluje u štrajkovima zagrebačkog proletarijata i dobiva batine od žandara na ulicama grada.

Kad je našao trajniji posao kao pisar kod jednog advokata, osniva brak s Danicom. U Berislavićevoj ulici, na br. 9, Jurmanovići dobivaju sinove Nikolu i Branka te kćerku Nevenku. Mnogo ustiju za jednu malu plaću pisara.

Advokat kod kojeg radi je po uvjerenju socijalist. U aktivnosti koje ne može prihvatiti režim upućuje i Jurmanovića. Uoči rata obojica završavaju u zatvoru u Petrinjskoj ulici, gdje ih batinaju, ali uslijed slabih dokaza puštaju na slobodu.

Jurmanović 1939. godine dobiva posao kod ZET-a kao kondukter tramvaja. Prvih godina okupacije vrlo je aktivan, a njegov rad konduktera omogućava mu da se kreće »slobodno« kroz čitav Zagreb. Tako sudjeluje u svim akcijama koje pokreće Partija. Na tom radu izoštrava svoja zapažanja 0 ljudima, izlazi nakraj s provokatorima, a neprimjetan i neotkriven pruža usluge razgranatoj mreži podzemnog rada u okupiranom Zagrebu i održava vezu s njom. U svom stanu, uz punu podršku svoje drugarice, skriva ilegalce 1 šalje ih na daljnju vezu.

U maju 1943. godine dobio je otkaz u ZET-u i odmah poziv da se javi u domobranstvo u svojstvu veziste. Na poziv se nije javio, već je s drugovima Dragom Rogićem i Vukom Dolovčakom napustio Zagreb i otišao u Ježevo. Kod obitelji Halnuš ostali su 15 dana sakriveni u drvarnici. Tada se po vezi prebacuju preko Božjakovine i Preseke za Kalnik.

Najprije je drug Jurmanović bio u Križevačkom bataljonu, a od 20. svibnja 1943. godine u redovima slavnoga Kalničkog partizanskog odreda. Tri i pol mjeseca sudjelovao je kao hrabar i odan borac u svim akcijama i borbama Odreda i stekao povjerenje svojih drugova.

Kad je 4. rujna 1943. godine formirana Brigada »Braća Radić« unapređen je kao već iskusan komunist za političkog delegata 3. čete. 3. bataljona. Vrlo brzo, zbog svoga borbenog odnosa prema neprijatelju, odanosti Partiji te iskustvu u praktičnom radu s ljudima, ovaj pošteni Pokupac imenovan je za komesara iste, 3. čete.

Sa svojim četom komesar Jurmanović je prošao teške i slavne borbe za oslobođenje Novog Marofa, Varaždinskih Toplica, Ludbrega, Koprivnice, Ivanca, Lepoglave, Zlatara, Lobora, Golubovca, Pitomače, Sv. Trojstva. Ponovo se vraća s Brigadom »Braća Radić« u Zagorje do posljednje svoje borbe kod Mađareva, Podruta i Kamene Gorice.

Jurmanović je sa svojom četom branio transport ranjenika. U borbi, u susretu s jakim ustaškim snagama koje su htjele uništiti transport, junački je obranio stotinjak ranjenika. Hrabro držeći položaj zalaznice kod Kamene Gorice (Podrute) pao je 28. aprila 1944. izrešetan od ustaša, bijesnih što im plan nije uspio.

Visok rastom, crne kose, pomalo začuđena pogleda i otvorena srca za teškoće i probleme svojih boraca položio je svoj 30-godišnji život gotovo simbolično u obrani onemoćalih ranjenih boraca. Tako se čitav život borio za slabije i obespravljene.

Ovaj postojan i vrlo ozbiljan drug iz Pokuplja, komesar Stjepan Jurmano-

vić, ostao je u trajnoj uspomeni boraca 3. bataljona i boraca Brigade »Braća Radić«.

Troje djece ostalo je bez oca, a žena Danica bez supruga. Teško, ljudski teško bilo je podnijeti ovu pogibiju!

Vjekoslav Smeh Alibaba

IVAN KOCIJAN - artiljerac

Ivan potječe iz seljačke obitelji. Rođen je na početku prvoga svjetskog rata, 1914. godine, i kao dijete osjetio ratnu neimaštinu u selu Kapelica kod Garešnice.

Osnovno obrazovanje stekao je u Garešnici. Godine 1934. mobiliziran je u artiljeriju bivše jugoslavenske vojske. Kao bistar i otresit vojnik bio je zapažen od komandnog kadra i predložen za podoficirsku školu - artiljerijskog smjera. U danima rasula stare Jugoslavije pada u njemačko zarobljeništvo u činu artiljerijskog narednika. U bijedi ratnog zarobljeništva, ponižavan i vrijeđan - proveo je godinu dana u njemačkom logoru. Budući po nacionalnosti Hrvat bio je oslobođen zarobljeništva i po povratku u rodno mjesto odmah mobiliziran u domobransku artiljeriju.

Na prvom dopustu, u jesen 1942. godine, dezertira iz domobranstva i dobrovoljno stupa u Moslavački odred. Učestvuje s odredom u rušenju pruge Zagreb-Beograd, u prepadima na njemačke kolone i vlakove. Ističe se u borbi za uništenje Goila. U svim akcijama Moslavačkog odreda kao borac primjerno je hrabar i odgovoran. Zato je brzo unaprijeđen u komandira čete u 2. udarnom bataljonu Miloša Korača. S tim bataljonom dolazi u početku rujna 1943. na Kalnik i ulazi u sastav 1. brigade (»Braća Radić«) II operativne zone Hrvatske.

Na Kalniku, u akcijama i borbama na Donjari, Lepavini, M.Poljancu i V. Botincu dobro rukovodi svojom četom, ističući se hrabrošću i promišljenošću. Njegova četa sudjeluje u rušenju pruga Križevci-Koprivnica i Varaždin-Zagreb. Ivan vodi četu u sastavu 2. udarnog bataljona u borbama za oslobođenje Novog Marofa, boreći se kod Svibovca.

U napadu na Varaždinske Toplice bio je ranjen u obje ruke nakon što je uspio presjeći telefonske žice između zgrade žandara i utvrđenih feldžandara koji su telefonom usmjeravali vatru i protunapade protiv nastupajućih jedinica.

S okrvavljenim šakama i tugom u očima morao je promatrati juriš boraca svoje čete koju je poveo komesar bataljona Cane Dadasović, umjesto komandira Ivana Kocijana izbačenog iz stroja. U prvom naletu borci su istjerali 80 konjanika iz konjušnice i 14 žandara iz općinske zgrade. Na trgu je ostala usamljena zgrada »Jozefova kupelj« - prava citadela, s metar debelim zidovima, s ugrađenim puškarnicama u zazidanim prozorima. Na tim zidovima su artiljerijske granate naših topova od 75 mm ostavljale velike fleke na fasadama, ali nisu ih uspjele probiti.

Pružio sam komandiru prvu pomoć. Kako je krv probila zavoje kojima je bio previjen, bolničarka Micika Mikulić stegnula je zavoje, zaustavila liptanje krvi. Kocijan zagrijan žarom borbe doviknuo je komesaru Cani, koji ga je vukao prema ambulanti i kirurškoj ekipi: »Ne tjeraj me, komesaru. Još artiljerac ima glavu na ramenima i vučje zube!«

U siječnju 1944. godine vratio se drug Kocijan iz bolnice na Papuku i postavljen je za zamjenika komandanta Udarnog bataljona ZPO Ivice

Družinca. Ovaj bataljon ušao je u sastav Brigade »Matija Gubec« potkraj siječnja 1944. godine. Tada je Kocijan postavljen za komandanta 1. bataljona Brigade. U borbama Brigade bio je ponovno ranjen i izvan stroja stanovito vrijeme. Po povratku u borbenu jedinicu preuzima dužnost komandanta 1. bataljona Brigade »Braća Radić«. Sudjeluje na čelu svog bataljona u svim borbama i kod Ivanca i Lepoglave. U borbama s ustašama kod Podruta osobno je zarobio tenk.

Poginuo je kod Cerja Tužnog u borbama za Novi Marof.

Josip Božić

IVAN KANIŽAJ - komesar čete iz Međimurja

Ivan Kanižaj je rođen 1919. godine u Mariji na Muri. Radnik u Zagrebu, potom u Banja Luci. Tu ga zatiče rat i okupacija Jugoslavije.

U NOV je stupio potkraj 1942. godine u Kalnički partizanski odred. Nakon formiranja Međimurske čete u listopadu 1943. godine postavljenje na dužnost zamjenika komesara čete.

Poginuo je 12. kolovoza 1944. godine kao komesar čete 2. bataljona Brigade »Matija Gubec« u selu Bulinac kod Bjelovara. Pokopan je na groblju u Bulincu.

Izuzetan borac, tri puta je bio ranjen, a dva puta odlikovan Ordenom za hrabrost. U KPJ primljen je u početku 1943. godine.

V. Kalšan

FERDO KLASIĆ FEREK - komandant 2. bataljona 1. zagorske udarne brigade

Rodio se u selu Prigorje, općina Krapina, u sredini koja je odnjegovala čitavu plejadu partizanskih boraca.

Ferdo je dobio prvi odgoj u uglednoj porodici. Otac Lovro je bio poznat u narodu po svom poštenju. Djeca su mu odmah po okupaciji zemlje prihvatila ideje NOP-a. Njegov brat Branko, tajnik NÖO-a Krapina^ poginuo je kao organizator NÖP-a. Sestra Pepica, članica okružnog AFZ-a, na zadatku je zarobljena od neprijateljske zasjede kod Velikog Trgovišća i obješena u okolici Zagreba. Kad je srednjoškolac Ferek otišao u partizane u početku 1943. godine, u njegovu kraju je to imalo veliki odjek.

Na Hrsovu Bregu (kod Velikog Trgovišća) održana je 6/7. veljače 1943. godine Okružna konferencija KPH za okrug Krapina. Na osnovu donesenih zaključaka o daljnjem razvoju NOB-a u Hrvatskom zagorju, krenule su u partizane organizirano udarne grupe — partijci, skojevci i antifašisti. Tako je grupa omladinaca iz Putkovca, u kojoj su bili Ivica Družinec, Drago Družinec, Branko Gretić, Franjo Gretić, Rudolf Belošević, Stjepan Belošević i Ferdo Klasić - krenula u Kalnički odred.

Samo nekoliko dana po dolasku u Kalnički NO odred Ferdo je već u prvim akcijama dobio puškomitraljez. Ponosio se time što je postao puškomitraljezac. Čuvao je i njegovao svoju »zbrojovku« i ubrzo se razvio u pravoga partizanskog puškomitraljesca. U ustaškoj ofenzivi na Kalnički partizanski odred u travnju 1943. godine kod klijeti iznad Duge Rijeke, kad je Odred bio opkoljen, on je u stojećem stavu, znalački služeći se puškomitraljezom, hladnokrvno odbijao napade ustaša.

U svibnju 1943. godine je pri Kalničkom odredu na Kalniku kod Duge Rijeke formirana Zagorska udarna četa. Ferdo je kao puškomitraljezac prešao u tu udarnu četu. Šireći ideje NOB-a u svomu rodnom kraju ova je četa krenula iz Kalnika u Zagorje. U napadu na žandarmerijsku stanicu u Budinščini Ferdo se istakao hrabrošću i vatrom svog puškomitraljeza pomogao je da se zarobi desetak žandara.

22. svibnja ustaše su krenule iz Krapine, i u selu Putkovcu, slijedeći trag Zagorske udarne čete, pokušale je opkoliti. U tom napadu Ferek se odmah snašao, zauzeo dobar položaj i vatrom svog puškomitraljeza zadržao ustaški napad dok se četa nije povukla na Brezje kod Tustog Čela.

Kao puškomitraljezac u Zagorskoj udarnoj četi Klasić je sudjelovao u borbama na Donjari (u početku lipnja) kod Carevdara, kad je četa napala njemačke bunkere. Bio je u akcijama u Jalkovcu nedaleko od Varaždina pri razoružavanju domobranskoga »topničkog sklopa«. Aktivno sudjeluje u borbama kod Klenovnika, Bednje, Trakošćana, kod Zlatara i u Kalničkom Osijeku u vrijeme prodora 12. proleterske divizije u Hrvatsko zagorje.

27. srpnja 1943. godine u Ludbreškom Ivancu formiran je 1. bataljon »Matija Gubec« u koji je ušla i Zagorska udarna četa. Ferek, kako su ga odmilja zvali drugovi, tada već iskusan borac koji je u praksi ratovanja svladao taktiku partizanske borbe, prima dužnost komandira voda. Na to je teško pristao, jer se nije laka srca rastajao od svog puškomitraljeza. Bataljon »Matija Gubec« upućen je u Hrvatsko zagorje. Ferek u toj većoj jedinici sudjeluje u borbama kod Lobora, Gornjeg Jesenja, Đurmanca, u napadu na žandarmerijsku stanicu u Desiniću, u borbi za Klanjec, te kod Tri Kralja (Tuheljske Toplice). U tim borbama Klasić je ispoljio prave osobine budućeg partizanskog vojnog rukovodioca, koji preuzima punu odgovornost za svoj vod boraca i znalački ih vodi iz borbe u borbu.

Kad je 5. listopada formiran 2. zagorski partizanski odred, u grupi rukovodilaca iz II. operativne zone upućen je i Ferdo Klasić na dužnost zamjenika komandanta 2. bataljona. Sudjelujući s tim bataljonom u mnogim okršajima sa sve jačim i agresivnijim neprijateljem (u borbama u selu Prigorec, kod Ivanca, kod Zlatara, Huma na Sutli i u drugima) Ferdo Klasić se razvijao u partizanskog komandanta, koji je morao svladati i u praksi učiti težak zanat rukovođenja većom jedinicom uz odgovornost za stotine ljudskih života. Položivši u brojnim borbama te ispite, mogao je u siječnju 1944. godine primiti dužnost komandanta 3. bataljona Zagorskoga partizanskog odreda. Dobro je vodio »svoj« bataljon u mnogim bitkama, ali treba istaći dobro izveden napad na vlak na pruzi Luka-Žeinci. Tom prilikom zarobljena je velika grupa njemačkih vojnika, opreme i lijekova.

Na formiranju 1. zagorske brigade Ferdo Klasić u stroju u selu Selnici ispod Ivanščice stoji na čelu »svog« bataljona koji ulazi u sastav u novu Brigadu kao 2. bataljon. Kao komandant 2. bataljona Ferdo Klasić sudjeluje u mnogim borbama 1. zagorske brigade. Stekavši tako nova iskustva i razvijajući sve veću odgovornost, po zadatku prelazi za operativnog oficira u Štab Zagorskoga partizanskog odreda, čije je značenje bilo izuzetno važno za Hrvatsko zagorje u vrijeme kad se brigade 32. divizije i 1. zagorska brigada usmjeruju na složene borbe za Podravinu, Virovitički mostobran i Moslavinu.

28. prosinca sudjeluje u proboju Zagorskoga partizanskog odreda kod Tuheljskih Toplica u pravcu Turčin Brega.

Tada, u punom usponu ličnosti ovoga zagorskog i kalničkog partizana, prekinuta je njegova razvojna linija. Poginuo je u selu Dubrovčan kod

Tuheljskih Toplica. Kuću u kojoj se nalazio s drugovima iz Obavještajnog centra opkolili su i napali feldžandari. U toj borbi poginuli su Ferdo Klasić i Ivan Bogović.

Otišao je Ferek zauvijek! Ostao nam je u trajnoj uspomeni kao neobično omiljeni komandant, hrabar borac i hladnokrvni mitraljezac. Plavokosi originalni Zagorec, veseo i pomalo otresit, uzor partizan, kulturan u ophođenju s drugovima. Bio je kapetan po činu, odlikovani ratnik, član KPJ.

Uzalud su majka i otac očekivali povratak svojih sinova i svoje kćeri. Drugovi koji su poslije rata dolazili u posjete Ferekovim roditeljima, dočekivani su kao sinovi!

Prema kazivanju Ivice Gretića, Mirka Belošević a i Vlade Vidičeka

ZLATKO KLETUS - od borca Gornjostubičke udarne grupe do komandanta 1. udarnog bataljona 1. zagorske udarne brigade

Zlatko Kletuš rodio se 1924. godine u selu Sv. Matej, na sjeveroistočnim obroncima Zagrebačke gore. U svom rodnom selu završio je osnovnu školu i već kao dječak osjetio sve nedaće seljačkog života.

Kad je zemlja okupirana i u njegovom selu je došlo do promjena. Funkcioneri HSS-a nastoje provoditi politiku čekanja drVladimira Mačeka, a članovi KP i simpatizeri prenose u narod poziv CK KPJ na ustanak, te vijesti o prvim borbama partizana u drugim dijelovima Hrvatske i Jugoslavije.

Sedamnaestogodišnji Zlatko slušao je vrlo pažljivo, kao i svi njegovi vršnjaci u selu, odjeke prvih ustaničkih pušaka u Donjoj Stubici, divio se prvim partizanima koji su s Kalnika došli i prolazili kroz Matej na Zagrebačku goru. Pod utjecajem političkih radnika uključuje se u aktivnosti NOP-a i kao partizanski vodič pomaže ilegalcima i grupama da se probiju do svojih odredišta bespućima Zagrebačke gore.

Zlatko je bio naočit plavokos momak, okrugla i crvena lica, gotovo kao u djevojke. Ali ispod tog blagog izgleda krila se odlučnost i oštrina, koja ga je tjerala da sebe i druge vodi ostvarenju i najtežih zadataka.

U rujnu 1942. godine osnovana je po direktivi OK KPH Zagreb Gornjostubička udarna grupa od 5 boraca. U prve akcije ovu grupu vodi Pavle Zukina Šumski. Kad su po odluci OK KPH Donja Stubica otišli prvi omladinci iz ove udarne grupe u 13. proletersku brigadu u Žumberak, Udarna grupa se povećava u ožujku 1943. godine sa skojevcima ^simpatizerima iz gornjostubičkih sela među kojima su Štefek Dominkuš, Štef Sever, Stjepan Kenfelja, Fabijan Orešić, Jura Sever i Zlatko Kletuš.

Zlatko Kletuš sudjeluje sa ostalim borcima Udarne grupe u brojnim akcijama: režu telefonske žice, likvidiraju ustaške špijune, uništavaju trafostanice u rudnicima Selnica, Dubovec i Vučak.

U ovoj udarnoj grupi Zlatko Kletuš je stekao prvo i dragocjeno vojno i političko iskustvo na terenu koji je dobro poznavao. U njenim raznim akcijama postaje istaknuti borac i beskompromisni skojevac.

Milan Kuren Gubec, komesar Zagrebačkog odreda, sjeća se kako je Franjo Ciglenečki doveo sa stubičkog kotara na formiranje odreda listopada 1943. godine jednu grupu omladinaca »koji su već bili politički izgrađeni«. Među tim skojevcima bio je i Zlatko Kletuš.

Zagrebački odred koji je operirao u neposrednoj blizini Zagreba bio je izvanredno mobilna jedinica, koja je u svoje bataljone prihvatila krajem

1943. i 1944. godine hiljade dobrovoljaca iz Zagreba, nakon kraćeg vremena ih osposobljavala kroz borbu i akcije, da bi ih uputila u druge i veće operativne jedinice u sjeverozapadnoj Hrvatskoj.

Svojom hrabrošću i odlučnošću Zlatko se ističe u borbama 1. bataljona. Bio je cijenjen od svih boraca i rukovodilaca. Zato je postavljen i za komandira 2. čete. To je bila nova faza u razvoju druga Zlatka Kletuša, koji će na čelu 2. čete rješavati brojne i složene zadatke u borbama Zagrebačkog partizanskog odreda sa većim ustaškim jedinicama, u napadima na manje neprijateljske posade, u čišćenju sela u Prigorju od ustaške milicije i u drugim borbenim i političkim zadacima.

Kao iskusan i perspektivan partizanski rukovodilac upućen je u 1. zagorsku brigadu.

Komandant 1. udarnog bataljona 1. zagorske brigade, drug Stjepan Krkač, upućen je krajem studenog 1944. godine na liječenje u bolnicu. Dužnost je komandanta 1. udarnog bataljona od njega preuzeo Zlatko Kletjiš, dotada komandir čete.

Štab Zapadne grupe odreda piše 25. prosinca 1944. godine štabu 10. korpusa: »Štab 1. bataljona je potpun. Mladi komandant Zlatko Kletuš sve se više snalazi na svojoj dužnosti. Stab u cijelosti zadovoljava.«

Tri i pol mjeseca mladi će komandant dobro voditi 1. udarni bataljon u borbama 1. zagorske brigade u Podravini, na Bilo-gori kod Bubnja i Zrinske i oko Daruvara. Tad je već član KPJ u činu kapetana.

Sjećam se dobro borbe na položaju zapadno od Šimljanice, neposredno prije pogibije Zlatka Kletuša. Držali smo kotu 182 sa »njegovim« bataljonom na kosini prema cesti Berek-Garešnica. Na kotu smo se popeli u noći, odlučni da zaustavimo daljnji prodor ustaša. To je bilo naređenje i komandanta 32. divizije, Petra Biškupa Vene. Naredili smo da borci iskopaju rovove ispred šume, kako nas ustaše ne bi digle sa položaja vatrom iz svojih minobacača. Ipak se borci nisu dospjeli ali i htjeli temeljitije ukopati, pa je neprijatelj svojom preciznom minobacačkom vatrom u zoru još prije juriša uspio izbaciti iz stroja mnoge borce i rukovodioce. Bio sam tada i ja teško ranjen u obje noge od neprijateljske mine, ali sam uspio vidjeti sa vrha kote kako je 1. udarni bataljon dočekao sa svojim komandantom prvi juriš ustaša. I dok me je bolničarka Marija Pavelić izvlačila sa četiri borca na nosilima s kote, gledao sam kako se pokolebao čitav bataljon. Ljutit što nismo zaustavili ustaše, u ambulanti sam saznao da je pao pozivajući borce na juriš beskompromisni i hrabri komandant Zlatko Kletuš. Tek je navršio dvadesetu godinu.

Među imenima palih boraca i žrtava ustaškog terora na spomeniku palima u Gornjoj Stubici, u središtu Gupčevog kraja, stoji i ime Zlatka Kletuša, jednoga od naših hrabrih i sposobnih partizanskih komandanata.

Veseljko Velčić

MILJKAN KLIČKOVIĆ I DUŠAN MINIĆ - dva kordunaška borca na Kalniku i u Hrvatskom zagorju

Prvi partizani s kojima sam stupio u kontakt bili su mahom Kordunaši. To je jedan od razloga da se rado sjećam drugova Kordunaša, živih i mrtvih. Među njima bilo je mnogo dobrih drugova i izvrsnih boraca. Kad sam ih ja upoznao, to su bili već stari i prekaljeni borci. Najbliži su mi bili Dušan Minić

i Miljkan Kličković. Bili smo u jednom vodu i činilo mi se da smo približno istih godina, mada sam kasnije utvrdio da su bili stariji od mene.

Dušan Minić roden je 1921. u selu Šljivovac, općina Vrginmost. Prve svoje ratničke dane započeo je u Odredu Štipan. Već u prvim borbama se isticao tako da je rano postao puškomitraljezac, a krajem 1941. godine i član KPJ. Kao provjeren borac i komunist ulazi u sastav Kordunaške proleterske čete, sa kojom 1942. godine odlazi na Žumberak. Koncem septembra 1942. godine, kao dobrovoljac, ulazi u sastav Žumberačke čete i odlazi na Kalnik u sastav Kalničkog partizanskog odreda, pod rukovodstvom Izidora Štroka i Ive Robića.

Miljkan Kličković je također imao sličan borbeni i životni put kao i Dušan Minić. Rođen je 1921. godine u s. Trepča, općina Vrginmost. Započeo je život ratnika u Odredu Štipan, da bi kasnije ušao u sastav Kordunaške proleterske čete, s kojom također odlazi na Žumberak. I on, kao i Minić, ulazi koncem septembra 1942. godine u sastav Žumberačke čete s kojom dobrovoljno odlazi na Kalnik da se bori daleko od svog rodnog Korduna. To su mogli samo vrlo svjesni, idejno-politički čvrsti i prekaljeni borci kojima je bilo svejedno gdje će se boriti i u kojem kraju naše zemlje. Važno je bilo da se borba vodila protiv zajedničkog neprijatelja i za ciljeve naše revolucije.

Dušan Minić je bio nešto nižeg rasta, dosta čvrste građe, plav, a imao je malo krive noge u gležnjevima. Bio je vrlo zatvoren, malo je govorio, a još manje se smijao.

Miljkan Kličković je bio čvrst momak, srednjeg rasta, crn i vrlo lijepe vanjštine. Bio je vrlo ponosan na svoju crnu kiku koja mu je stalno virila ispod titovke i na niz lijepih zuba. Uvijek je bio nasmijan i spreman za pjesmu i za igru »drmeš«.

Obojica su u Žumberačkoj četi bili puškomitraljesci, paralelno su se razvijali od desetara, komandira vodova i četa do zamjenika komandanata bataljona. Obojica ginu kao zamjenici komandanata. Minić 17. jula 1943. god. u selu Osijek pod Kalnikom kao zamjenik komandanta 1. bataljona Kalničkog odreda, a Kličković kao zamjenik komandanta, 4. bataljona u Brigadi »Braća Radić« pri napadu na ustaški garnizon u Zlataru 4. januara 1944. godine. Rođeni su iste godine, duljina životnog vijeka im je bila ista, dosegli su iste funkcije, a izgubili su mlade živote u razmaku od pet mjeseci.

Dušan i Miljkan su bili podjednako hrabri, može se reći neustrašivi borci, ali radi historijske istine treba reći da je Dušan bio najubojitiji partizan kojega sam ikada sreo. Bio je prvi u jurišu, posljednji u povlačenju, a iznad svega čudesno precizan strijelac. Sjećam se borbe u blizini G. Rijeke kada smo u maršu naišli na ustašku patrolu. Razbili smo patrolu i rastjerali ustaše. Jedan ustaša je bježao izbjegavajući vatru cijele naše čete. Tada stupa na scenu Dušan, uzima od mene konjički karabin, koji je nekada bio njegov, oslanja ga na granu stabla i prvim metkom obara ustašu na daljini od oko 200 metara. Cijela je četa promatrala taj prizor i duboko uzdahnula.

Naš Odred se 24/25. decembra 1942. godine, poslije jedne lokalne ofenzive ustaša i Nijemaca na Kalnik, probijao preko Lepavine na Bilo-goru. Nijemci i ustaše su nas sačekali na bliskom odstojanju na pruzi Križevci—Koprivnica i iz bunkera na nas otvorili uragansku vatru. To znači da su ili znali za naš pokret ili su nas otkrili na snijegu vedre noći. U jednom trenutku borbe na pruzi smo ostali nas trojica. Minić i Kličković s puškomitraljezima i ja koji sam bio tada pomoćnik Miniću. Kličkovićev pomoćnik se negdje izgubio. Ja sam punio šaržere za obojicu. Nismo odmah primijetili da smo ostali sami. Kad smo to spoznali, do nas je dopuzio Drago Medenjak, kurir

komandanta Odreda, i samo što se podigao nna jedno koljeno i rekao nam da je naređeno povlačenje, pogodio ga je metak u čelo. Ostao je na mjestu mrtav. U takvoj i sličnim složenim situacijama neposredno sam promatrao borbenost i upornost ove dvojice drugova i uvijek im se iznova divio.

Kada smo postali rukovodioci i razišli se po četama i bataljonima, nisam bio u poziciji da ih neposredno pratim. Ali svi drugovi koji su se s njima borili pričali su o njihovim podvizima. U kojoj god jedinici su bili pokazivali su primjernu hrabrost, disciplinu i odanost našoj borbi i revoluciji. Prava je šteta da ni jedan od njih nije proglašen za narodnog heroja iako su u ratu predlagani, a izvjesno se slažu svi koji ih pamte da su to visoko priznanje zaista zaslužili.

Posebno bih izdvojio jednu zgodu iz njihovih mnogih susreta s neprijateljem. Kad smo ušli u sastav Kalničkog odreda, čiji komandant je bio Mate Jerković, došlo je do borbe s ustaškom »crnom legijom«. Žumberačka četa je bila na položaju iznad s. Apatovca, a naš vod, čiji je komandir bio Jovica Mandić, na predstraži kod crkve u selu. U jednom trenutku došlo je do pometnje kad su nam seljaci rekli da smo opkoljeni od ustaša jer je bila gusta magla i vidljivost vrlo slaba. Jovica Mandić je odlučio da izvuče vod iz takve situacije i odvede ga bliže četi. Međutim Štrok je naredio da se vod ponovo vrati u Apatovac kod crkve. Vraćali smo se u selo jednim usjekom i naišli na ustašku mitraljesku četu na maršu na čijem čelu je išao Francetić, obučen u kožni kaput. Pošto nas ustaše nisu bile primijetile, Minić je odmah reagirao svojim »brncem« uperivši ga na Francetića. Međutim, Mandić je primijetio da su nas ustaše već natkrilile na bokovima s dvije kolone, nije pustio Miniću da puca i dao je znak za izvlačenje, što smo i učinili. Ali Dušan nije nikad mogao prežaliti što nije tada ukopao Francetića u Apatovcu, kada je za to bila idealna prilika. Francetić je nešto kasnije poginuo na Kordunu.

Pogibija Dušana Minića je priča za sebe. Po povratku iz Zagorja, nakon akcija oko Jalkovca, Ivanca, Lepoglave i Zlatara, 12. slavonska brigada se izvlačila prema Kalniku, a naš Odred ju je osiguravao kao zaštitnica. Tukli smo se s ustašama i domobranima danonoćno i tako iscrpljeni stigli u s. Vojakovački Osijek ispod Kalnika. Međutim, iznenada, iz šume, ustaše su napale naš, za borbu nespreman, bataljon. Bataljon je odstupio a da nitko nije primijetio da je Dušan ostao kod seoskog bunara ranjen. Mještani su pričali kako je, i ranjen, Dušan oborio nekoliko ustaša, ali su ga konačno svladali, proboli ga bajunetama i bacili u bunar. To je bilo herojsko umiranje jednog izuzetno hrabrog borca.

Miljkan Kličković je poginuo kod Zlatara od minobacačke granate kojom je bio direktno pogođen 4. januara 1944. godine. Tako su ova dva junaka, dva Srbina s Korduna, završila svoj ratni i životni put, daleko od svoga rodnog Korduna i svojih milih i dragih, ali duboko u srcima svih Zagoraca i Kalničana koji su ih poznavali. Njihov Kordun, Kalnik, Bilo-gora, Podravina i Zagorje i njihovi ratni drugovi uvijek će ih se sjećati s dubokim pijetetom.

Žarko Miličević

ĐURO KORPAR - obavještajni oficir 2. bataljona brigade »Matija Gubec«

Đuro Korpar rođenje 8. 12. 1920. godine od oca Antuna i majke Julijane Kalenučenko. Rođen je u mjestu Vrlok, Žitomerska gubernija, Kijev, SSSR.

Njegov otac bio je u prvom svijetskom ratu zarobljen kao austrougarski vojnik od strane ruske armije i u SSSR-u se oženio Ruskinjom Julijanom s kojom se 1926. godine vratio u Jugoslaviju. Obitelj je imala troje djece. Po povratku iz Rusije živjeli su u selu Kraljevac kod Bjelovara, u jednoj tuđoj klijeti. Otac Antun je bio po zanimanju postolar pa je popravljao obuću, a majka je radila kod seoskih gazda. Od toga su živjeli.

U velikom siromaštvu Đuro je završio osnovnu školu. Po završetku škole otac ga je dao na izučavanje strojobravarskog zanata kod majstora Vladimira Horvata u Rovišću. Nakon završenog zanata Đuro neko vrijeme radi kod istog majstora, a 1938. godine odlazi trbuhom za kruhom u Beograd. Zapošljava se kod prijatelja svoga oca Milana Bikete u Sarajevskoj ulici u njegovoj bravarskoj radnji. Zatim prelazi u poduzeće Kukrike u Beogradu, gdje je dočekao april 1941. i bombardiranje Beograda.

Preživio je bombardiranje i vraća se u Kraljevac gdje su mu živjeli roditelji i braća.

Đuro je već u najmlađim godinama dosta slušao od oca i majke o SSSR-u, Crvenoj armiji i oktobarskoj revoluciji. To ga je od mladosti mnogo zanimalo, i uvijek se ponosio time što je rođen u toj zemlji.

Za vrijeme boravka i rada u Beogradu bio je vezan za napredni radnički i sindikalni pokret i sudjelovao je u provođenju sindikalnih zadataka i akcija. Nije mirovao ni dok je boravio kod roditelja 1941-42. godine. Naročito je djelovao među mladima. Bio je omiljen i zapažen zbog svoje društvenosti, lijepo je svirao i pjevao uz violinu. Posebno su mu ležale ruske pjesme. Zbog toga se više puta izlagao opasnosti.

Za vrijeme NDH nisu ga zvali u vojsku, jer nije imao državljanstvo.

U toku 1942. godine Đuro se povezuje s komunistima i članovima SKOJ-a na području zapadne Bilo-gore. Najviše se bavi popravljanjem neispravnog oružja za terenske i političke radnike, pa se u tu svrhu zapošljava kod obrtnika strojobravara Miška Habijanovića u selu Ruševcu. Maja mjeseca 1943. godine - po direktivi Grge Jankeza, sekretara OK KPH Bjelovar - osniva se Udarna grupa Kraljevac u koju odmah stupa i Đuro Korpar. Tada je i primljen u SKOJ. U grupi se ističe hrabrošću i opredijeljenošću za NO pokret, služeći za primjer ostalim borcima.

S tom udarnom grupom ulazi decembra mjeseca 1943. godine u sastav I. bataljona Bjelovarskog odreda, a poslije formiranja Brigade »Matija Gubec« s grupom boraca iz Bjelovarskog odreda odlazi i Đuro u tu proslavljenu brigadu 32. divizije. U Brigadi »Matija Gubec« vrši dužnost obavještajnog oficira 2. bataljona. Bio je dobar organizator obavještajnih aktivnosti i kao izviđač se isticao smionim kretanjem u neprijateljsku pozadinu, prikupljajući nužne podatke od terenaca i simpatizera NOP-a.

Kada se 13. srpnja 1944. godine 32. divizija i u njezinu sastavu Brigada »Matija Gubec« probijala iz okruženja, u jednom jurišu junačkom smrću poginuo je kod sela Jakopovca i drug Đuro.

Njegovo tijelo pokopano je na mjesnom groblju u selu Kraljevac. Ime ovoga hrabrog borca, izviđača i komunista može uz mnoge druge ovdje spomenute - biti putokaz za život mladima.

Dragutin Rome

MILKA KOS - herojska pogibija omladinskog rukovodioca 2. bataljona 1. udarne zagorske brigade

Je li se Milka dvadeset petog novembra hiljadu devetsto četrdeset treće sjetila da joj je tog jesenskog dana osamnaesti rodendan, teško je danas to znati!

Je li joj netko poželio da ih mnogo doživi, sretna u slobodi? Najvjerojatnije da nije!

Previše je bilo čudnih i teških događaja tih dana u Hrvatskom zagorju, kao uostalom i drugdje u cijeloj našoj zemlji, a da bi se moglo misliti na svoje godišnjice i intimna raspoloženja.

Milka se morala povući u ilegalnost zajedno s ocem Vanjčom i mlađim bratom Štefekom, dječakom od jedva 15 godina, napust'ti Galovac, svoje rodno selo nedaleko od Zaboka, gdje im je život bio ugrožen od fašističkih zločinaca.

Za odmazdu Nijemci u Začretju javno vješaju strica, čija je kuća prva do njihove.

Majka Milkina sa sitnom djecom, njezinom braćom i sestrama, ostaje kod kuće u neizvjesnosti.

Unatoč pojačanom teroru fašističkog zlotvora tih dana, plima narodnog otpora širi se nezadrživo zagorskim selima. Milka je davala svoj doprinos tome.

Ona je bila jedan od rukovodilaca omladine u kotaru Krapina, član Kotarskog komiteta SKOJ-a Krapina.

Svojim prisnim i umnim nastupom Milka uspješno organizira i osvaja omladinu i njihove roditelje. Ulijeva povjerenje ozbiljnošću i svojim vladanjem. Objašnjava da je jedini put do naše slobode samo borba protiv fašizma i uništenje te mračne ideologije zločina koja je planirala monstruozni svijet »natčovjeka« i robova, u temelje takvog svijeta ugrađujući milijune nevinih žrtava.

Mladi su tada znali mnogo odgovora na pitanja i probleme koji su se nametali u složenim ratnim vremenima.

Još više od toga, bili su spremni svoje odgovore svojim primjerom i potvrditi djelima.

Milka je pripadala takvim mladim komunistima, sva predana aktivnosti u buđenju svijesti za ostvarivanje ljepše budućnosti njezina Zagorja i cijele Jugoslavije.

Rođena je kao prvo dijete svojih roditelja u Galovcu (začretskom) 1925. godine.

Iako je bila odličan đak u osnovnoj školi, materijalne mogućnosti porodice nisu joj omogućile da nastavi školovanje. Još kao djevojčica slušala je od svog oca Vanjče o zemlji gdje vladaju radnici i seljaci. On se kao radnik oduševljavao oktobarskom revolucijom, Lenjinom i idejama komunizma i opredijelio se za njih. U tom duhu odgajao je i svoju djecu.

Kada je došlo vrijeme i kada je Partija pod svoju zastavu pozvala sve što je progresivno i odano narodnoj stvari, djeca Vanjče Ivana Kosa, slijedila su ideje svoga oca i zajedno s njim krenula su u borbu.

Milka u proljeće 1944. god. prelazi iz političkog rada na terenu u 1. udarnu zagorsku brigadu na dužnost omladinskog rukovodioca 2. bataljona.

Trebalo je da skojevci i tu budu primjer: ne samo da pozivaju u borbu, nego da stanu na čelo mladih u oružanim jedinicama, kamo su ih pozivali. Milka se nije ni časa kolebala da se i tog zadatka prihvati.

Postala je borac žena s puškom.

Prošla je borbe Zagorske brigade ispod Ivanščice, Petrove Gore. Sudjeluje u oslobođenju Mihovljana, u borbama oko Đurmanca i Maceljskih šuma, Pregrade, Tuhlja i drugdje u Zagorju.

Sredinom ljeta, Brigada kreće na Kalnik. U borbi u Apatovcu (kalničkom) 2. 7. 1944. godine, u iznenadnom napadu, 2. bataljon u kojem je Milka, bori se prsa u prsa sa ustašama. Milka je ranjena i živa pada u ruke ustaša. Od ustaškog noža umire herojskom smrću mučenice.

U kontranapadu ponovno je osvojen položaj gdje je Milka zarobljena, ali za nju je bilo prekasno. Među poginulima prvi ju je našao i prepoznao brat Štefek.

Milka nije doživjela svoj devetnaesti rođendan. Pridružila se hiljadama legendarnih skojevaca i skojevki o kojima je s toliko ponosa i zahvalnosti govorio drug Tito, zbog njihove odanosti i spremnosti da se žrtvuju za svoj narod.

Milka Kos sahranjena je u zajedničkom grobu palih boraca u Ludbreškom Ivancu.

Poginula je kao omladinski rukovodilac i komesar čete II. bataljona 1. udarne zagorske brigade.

Bila je hrabar borac naše revolucije, s kojom se može ponositi Hrvatsko zagorje.

Ostat će vječno u srcima i sjećanju svojih ratnih drugova i drugarica.

Njezin lik bit će uvijek svijetao primjer i nadahnuće mladim generacijama kako se voli svoja zemlja.

Drago Rafaj

MARTIN KOŠUTIĆ - komesar čete iz Radoboja

Martin Košutić (sin Maksa) rođen je 1917. godine u Radobojskim Bregima u siromašnoj seljačkoj porodici. Po završetku osnovne škole u Radoboju odlazi u Zagreb na izučavanje dimnjačarskog zanata gdje po završetku zanata ostaje raditi. Kao dimnjačarski radnik povezuje se s naprednim radnicima u sindikatu i postaje simpatizer naprednih socijalističkih ideja. Po okupaciji zemlje češće navraća u svoj rodni kraj gdje se povezuje s organizacijom NOP-a i s njom surađuje. U jesen 1943. godine stupio je u Zagorski partizanski odred, gdje se među borcima ističe kako u drugarskim i međuljudskim odnosima tako i u političkom radu na terenu te postaje politički delegat voda. Pri osnivanju I udarnog bataljona Zapadne grupe odreda ulazi sa svojom četom u ovaj bataljon u kojem bude postavljen za komesara čete. Na toj dužnosti postiže zavidne rezultate u političkom radu u jedinici i među narodom kuda se jedinica kretala. Svojim držanjem i hrabrošću kao iskusan politički rukovodilac služio je za primjer, drugima. Borci su ga cijenili i voljeli, pa je često svojim osobnim primjerom ispoljene hrabrosti sokolio svoje borce i na taj način podizao borbeni duh i kolektivnu hrabrost jedinice. Poginuo je 4. 8. 1944. godine u nejednakoj borbi 1. zagorske brigade sa desetorostruko nadmoćnim neprijateljem u selu Jesenju kada je podignuvši se iz zaklona stojeći pucao na nastupajućeg neprijatelja i pogođen rafalom pao. I toga su trenutka njegovi borci, poneseni posebnim zanosom, svom snagom udarili po neprijatelju i nagnali ga u bijeg osvetivši tako svoga omiljenog komesara.

Mirko Belošević

FRANJO KRAJAČ - herojska pogibija delegata u Semovcu

Roden 29. septembra 1924. g. u Strugi, kod Ludbrega, od oca Nikole Krajača i Stane rod. Dolenec, zemljoradnika. Završio je osnovnu školu u Strugi, zatim nastavio gimnaziju u Zagrebu. Otac mu je otišao u Ameriku trbuhom za kruhom. Bio je đak 3. realne gimnazije u Zagrebu, a u školskoj godini 1942/43. bio je učenik VII razreda Državne realne gimnazije u Varaždinu.

Uočen je kao napredan omladinac još negdje 1939/40. g., kada je formirana grupa SKOJ-a od đaka Učiteljske i Trgovačke škole i Gimnazije u kojoj su bili Josip Blažić Skot iz Globočeca, Dragica Kancijan Zagorka iz Ludbrega, Marijan Novak iz Poljanca, Franjo Horvat iz Obrankovca, Branka Švigir iz Ludbrega i Franjo Krajač iz Struge.

Uoči rata i u prvim danima dolaska okupatora drug Franjo je ispoljavao odlučnost da se bori za revoluciju, za stvaranje oružanih jedinica.

Poznato je da je zbog toga isključen iz svih škola tzv. NDH, a što je vidljivo iz tadašnjih dokumenata Državne realne gimnazije Varaždin.

Sudjeluje u pripremama za ustanak širenjem propagandnog materijala, stvara skojevske i omladinske organizacije, što je nastavio raditi i kad je otišao u NOV.

O djelatnosti SKOJ-a i oružanih grupa i o njihovim akcijama piše u monografiji »Ludbreg«.[1] Skojevci su bili odlučniji u pripremama za rat nego neki stariji aktivisti Partije. Nisu oklijevali, već su aktivno radili da bi predobili nove aktiviste. Stvarali su potrebne organizacije. U lipnju 1941. god. počeli su organizirati oružane grupe na području kotara Ludbreg. Tako je, među ostalima, u Sesvetama organiziran i drug Franjo Krajač, pod neposrednim rukovodstvom KK KPH i KK SKOJ-a Ludbreg. Sudjeluje u pripremama za oružani ustanak, te po zadatku odlazi u NOV u početku 1943. godine u Kalnički partizanski odred.

Od formiranja Brigade »Braća Radić« nalazi se u 2. bataljonu te slavne brigade na dužnosti političkog delegata.

Nije još navršio devetnaest godina, kad je 13. listopada 1943. godine poginuo sa 76 drugarica i drugova u herojskoj borbi za Semovec. Ustaše nisu mogle prodrijeti preko položaja boraca slavnog 2. bataljona do oslobođenog Ludbrega. Sa ostalim drugovima, poginulima u Šemovcu, i Franjo Krajač, izuzetan omladinac i skojevac, ušao je u legendu.

Blažić Tomeka Pepek

STJEPAN KROG - sekretar SKOJ-a 1. zagorske udarne brigade

Od rođenja 1920. godine živi u selu Prigorju kraj Krapine, gdje završava osnovnu školu. Već kao dječak mora raditi na malom »gruntu«, u siromašnoj seljačkoj porodici. Da bi mu omogućili bolju životnu egzistenciju, roditelji ga šalju u Zagreb na izučavanje postolarskog zanata. Uključuje se u napredni pokret omladine i već 1941. godine postaje član SKOJ-a.

Poslije okupacije zemlje, ostavši bez veze s rukovodstvom, bio je primoran odazvati se pozivu i služiti vojni rok u domobranstvu. Nakon par mjeseci, inspiriran svojim naprednim pogledima o ulozi radničke klase i o nužnosti

[1] **Ludbreg, Skupština općine Ludbreg, Narodno sveučilište Ludbreg, »Ognjen Priča« i »Grafičar«, Ludbreg, str. 328/329.**

NOB-a, napušta domobransku jedinicu, pa neko vrijeme ilegalno živi u Zagrebu, a potom u okolici Prigorja, svoga rodnog mjesta.

Od rane jeseni 1942. godine aktivno radi u udarnoj grupi u Đurmancu pod rukovodstvom Ivice Gretića, tadašnjeg člana OK KPJ Krapina, a u lipnju 1943. stupa u Zagorski NOP odred. Ističe se hrabrošću, te ubrzo postaje i član KPJ i obavlja dužnosti komandira voda.

1944. godine prelazi s jedinicom iz Zagorskog odreda kao popuna u 1. zagorsku brigadu.

Tada, već dobro politički obrazovan, prima dužnost sekretara SKOJ-a u Brigadi. Često obilazi položaje boraca u bataljonima, uvijek se nalazi na mjestu najžešćih borbi. Svojom hrabrošću služi ostalim borcima primjerom kako se treba boriti za slobodu, za bratstvo i jedinstvo.

Kod Ladislavca, 10. srpnja 1944, taj neustrašivi sin ponosnog Zagorja gine smrću hrabrog ratnika u svojoj 24-oj godini.

Veljko Stanković

MARKO LJUBOJEVIĆ - poginuo je herojskom smrću!

»I Marka više nema«, pisalo je u divizijskom listu 32. divizije nakon njegove smrti u komentaru njegove pogibije. Radio-Zagreb je nakon oslobođenja u nekoliko navrata emitirao taj napis o Marku.

Rođen je u Sremskoj Kamenici negdje između 1918. do 1920. godine. K nama u Podravski odred došao je za zamjenika komandanta Odreda prilikom njegova formiranja 29. srpnja 1944. godine. Došao je kao iskusan, prekaljen borac s činom kapetana.

Brzo su ga zavoljeli borci i komandni sastav. Postao je »naš Marko«. Odlikovao se izvanrednom bistrinom, umijećem komandiranja i primjernom hrabrošću.

Sa nostalgijom je govorio o svom Srijemu i pozivao nas da po završetku rata obavezno dođemo u njegovu Kamenicu gdje će nam spremiti »fiš--paprikaš« kakav nikad nismo jeli.

Odred je naglo rastao. Pritjecali su novi borci i već 18. studenog Odred prelazi u Podravsku brigadu »Mihovil Pavlek Miškina«.

Marko Ljubojević postaje komandant III bataljona. Sudjeluje u svim borbama brigade od forsiranja Drave, borbama oko Kloštra, Pitomače i dalje u onim legendarnim borbama za takozvani Virovitički mostobran.

To je bio pozicioni rat. Napadi su se izmjenjivali s kontranapadima. Stalno su se mijenjali položaji. Borci se najčešće nisu dospijevali ukopavati u smrznutoj i snijegom pokrivenoj zemlji. Nama partizanima je uopće najteže bilo kopanje rovova.

Jednoga sivog maglenog jutra, mislim da je bilo sredinom siječnja 1945. godine, nakon žestoke bacačke pripreme snijeg pocrni od neprijateljskih streljačkih linija i grupa koje su se kretale od Turnašice prema našim položajima. Marko je komandirao: »Ne pucati dok se ne primaknu!« Naša žestoka vatra prorijedila je neprijateljske grupe i streljački stroj. Neko vrijeme je neprijatelj ostao prikovan uz zemlju, a zatim se počeo u neredu povlačiti. Marko je komandirao juriš. Iskočio i - kao i uvijek - prvi jurišao. Tada ga je pokosio neprijateljski rafal koji je svojima štitio odstupnicu.

Pogibija Marka Ljubojevića teško je pala čitavoj Brigadi jer su ga svi poznavali i voljeli. Njegovu 3. bataljonu trebalo je vremena da se oporavi od

tog gubitka. Nastavio je neizrecivo teške borbe i stradanja, ali borci i komandni sastav četa još dugo su uzdisali: »Da je bar Marko sada s nama!«

Martin Berta

VOJO MALEVIĆ CRNOGORAC

Zvali smo ga Crnogorac. Bio je vodnik u 3. bataljonu Brigade »Braća Radić«.

Bio je srednjeg rasta, čvrst, stamen i već prosjed četrdesetogodišnjak, roden 1906. Medu nama mladima u 3. bataljonu uvijek pripremnima za šalu djelovao je pomalo odsutno, a koji put i utučeno. Kao da su se u njegovim očima dimila zgarišta popaljenog doma, a u njegovim ušima nastanili plač, vrisak i hropac umirućih, bespomoćnih i nevinih. Nas je, svoje suborce, osjećao kao bliski rod, kao svoju djecu, a mi smo ga u vodu doživljavali pomalo kao autoritativnoga vojnog starješinu, ali i kao vrlo ozbiljna oca. U teškim situacijama, u borbama s neprijateljem na život i na smrt, znao se u njemu pojaviti strašni sudac, beskompromisan prema zločincima i zločinu. Taj izraz na inače tužnom i rezigniranom licu Vojo je pokazivao kad smo prolazili spaljenim zaseocima i selima na svomu borbenu putu i nakon ofenzive i prolaza ustaša i Nijemaca nailazili na popaljene domove, uništene gospodarske zgrade i pobijene žene, starce i djecu.

Što je sve prošao Vojo, to je pokopano u grobu u Sredicama. Tu smo pokopali njegove za nas tajne i njegovu golemu tugu. Ali ono što znamo 0 njemu, treba ostati zabilježeno.

Vojo je bio iskusan borac, primjerno hrabar, a rekao bih i profesionalni vojnik, podoficir stare jugoslavenske vojske. U njegovu držanju ispoljavala su se sva pravila vojne službe. Bio je uvijek uredan, obrijan i do zuba naoružan. Ljeti i zimi nosio je naprtnjaču i preko nje deku i šatorsko krilo.

Nosio je bajunet, lopaticu, čuturicu i porciju s priborom za jelo i priborom za čišćenje odjeće i obuće, pribor za osobnu higijenu, zavoje za prvu pomoć - konac, igle, škare. Bio je svojevrstan »servis« za čitav vod. Njegove ručnike i sapun koristio je cijeli vod, a on je znao brijati ono nekoliko boraca doraslih do britve. Njegove fišeklije bile su uvijek ispunjene, a torbica puna ručnih bombi. To je često bila zlatna rezerva našeg voda. Za hladnih noći Vojo je nosio stražaru svoje deke na stražarsko mjesto, a često i sam smjenjivao stražare umorne od borbe i usiljenih marševa, bojeći se da netko ne zaspi a neprijatelj tada iznenadi jedinicu. Zato je djelovao umorno 1pospano kao opterećena deva na pustim stazama naših dugih marševa. Bio je potpuno indiferentan na šale i drugarska zadirkivanja mladih i neobuzdanih rukovodilaca.

Koliko god se trudio da vojničke osobine regularne vojske usadi u dinamične i lako opremljene borce slobodnijega partizanskog ponašanja u svome vodu - slabo je u tome uspijevao. Na bojnom polju, poslije dobivenih bitaka, nitko osim njega i komore, ako je prolazila popríštima bitaka - nije kupio ratni plijen: deke, naprtnjače, lopate, čuturice i bajunete, porcije itd. Ostali su skupljali samo bolju odjeću i obuću i municiju. Vojo je bio izuzetak opskrbljujući se uvijek boljim dijelovima kompletne vojničke spreme.

Pratio sam Voju kao vodnika u borbama oko Gor. Martijanca-Leskovca-Ludbrega-Varaždinskih Toplica-Novog Marofa-Zlatara-Podruta-Ivanca i Lepoglave, M. i Vel. Bukovca, Koprivnice, te u borbama na Bilogori za Zrinsku, Topolovac, Jakopovac, Sredice, Tvrdu Rijeku, kod Doman-

kuša i G. i D. Velike. Bio je izuzetno hrabar i snalažljiv u svim situacijama. Taj Crnogorac nas je primjerom učio kako se prilazi neprijatelju i priprema za borbu i kako se ponaša u svim oblicima ratovanja. U dugim bitkama otkrio sam da je odličan strijelac i borbeni oslonac svoga voda i čete. Znao je kako upornošću treba zaustaviti juriše tvrdoglavog neprijatelja, ali je znao izabrati pravi trenutak kada je trebalo silovito krenuti na juriš i okrenuti bitku u svoju korist.

Poslije proboja kod Apatovca pokazao mi je na svom opasaču zabijen metak u ukrasnu kopču njemačkog orla ispod zaokruženih slova »Gott mit uns«. Da je neprijateljski metak probio, da nije bio ispaljen sa strane, već tada bi završio naš Vojo.

U velikoj neprijateljskoj ofenzivi, kad se Brigada »Braća Radić« probijala kod Sredica, razvila se borba prsa u prsa u kojoj je Vojo bio najprije teško ranjen u desno koljeno. Tada su ga napala dvojica ustaša. On se bacio na leđa. Nije se mogao uspraviti zbog razmrskanog koljena, ali je ipak uspio iz poluležećeg stava ubiti jednog ustašu iz karabina, a drugog smrtno raniti bajunetom u trbuh. Tada je, da ne bi pao živ u ruke ustaša, uperio karabin sebi pod grlo i opalio metak u glavu. Koji trenutak kasnije stigao sam s glavninom bataljona i našao Voju sa čvrsto stegnutim i priljubljenim karabinom uz tijelo. Posljednji metak iz šaržera ostavio je za sebe. Kad smo okrenuli teško ranjenog ustašu našli smo bajunet zabijen kroz lik njemačkog orla, okruženog slovima »Gott mit uns«.

Ovomu najstarijem drugu u 3. bataljonu Brigade »Braća Radić«, vodniku Voji Maleviću, dugujemo mi, njegovi suborci, mnogo. Izuzetne kvalitete borca i čovjeka koji nam je došao iz tada daleke Crne Gore i u ime zajedničkih ideala NOB-a i bratstva i jedinstva svoj život ostavio na Bilo-gori ostavile su traga u svima nama.

Tog dana su kod Sredica poginuli i Dragutin Čopor, komandir voda kurira, i Marko Martinović, radnik iz Slavonskog Broda.

Vjekoslav Smeh Alibaba

ŽORŽ MEDVEDOV - Crvenoarmejac

Nije ostalo zabilježeno kada je i gdje je u SSSR-u Žorž bio rođen. Zna se da je bio u Crvenoj armiji, da su ga Nijemci zarobili, da je pobjegao iz zarobljeničkog transporta i oslobođen iz logora od Zagorskog bataljona pridružio se našim jedinicama. Ako i nisu sve pojedinosti njegove prošlosti bile poznate, ubrzo poslije njegova dolaska u Brigadu »Braća Radić«, u kojoj se nalazio na dužnosti operativnog oficira I bataljona, postalo je jasno 0 kome se radi. Njegove »generalije« su bile: beskompromisna mržnja prema fašizmu, solidno vojničko obrazovanje koje je u punoj mjeri dolazilo do izražaja u partizanskom ratovanju, ljubav prema našim narodima i njihovoj borbi protiv okupatora i njegovih trabanata, osobna hrabrost, vesela priroda 1 druželjubivost, zbog čega su ga svi borci i rukovodioci s kojima je dolazio u dodir brzo zavoljeli i cijenili. Sve svoje najbolje osobine Žorž Crvenoarmejac, kako su ga zvali njegovi drugovi, iskazivao je u borbama koje je vodila Udarna brigada »Braća Radić«. Javljao se kao dobrovoljac za najteže zadatke. Njegova je ideja bila formiranje desetine automatičara koja je trebalo da djeluje u pozadini neprijatelja za vrijeme borbi na zasjedama.

Žorž je istupao i na mitinzima kada ih je Brigada organizovala u oslobođenim mjestima. Iako je govorio ruski, s nešto naših riječi, narod ga je sa

simpatijama slušao. Na jednom mitingu u Podravini je rekao: »Drugovi moji i braćo, kad se vratim kući, u svoju domovinu Rusiju, svima ću govoriti o vama. Pričat ću svojim i vašim ratnim drugovima da sam se u Jugoslaviji borio s hrabrim Titovim borcima, pričat ću im da se i ovdje ginulo za istu stvar za koju se ginulo i u mojoj domovini: za Smrt fašizmu i sloboda narodu!«

Žoržova ljubav nije dolazila do izražaja samo prema našem narodu, borcima, i prema našoj borbi. U njegovu plemenitu srcu našlo se i posebno mjesto za drugaricu Božu, referenta saniteta bataljona u kojem je i Zorž bio. Ljubav, koja se među njima rodila, bila je potvrđena brakom, drugim od formiranja Brigade. Crvenoarmejac i Titova partizanka zarekli su se pred komesarom Brigade Ivom Robićem da će ostati vjerni jedno drugom, borbi našeg i sovjetskog naroda. Kao svadbeni dar komesar I bataljona Zlatko Rukavina dao je Zoržu svoj šmajser koji je, zarobljavajući ga prije nekoliko nedjelja, zalio svojom krvlju.

Boža i Žorž nisu dugo uživali u svojoj sreći. U teškim borbama koje je Brigada vodila Žorž je u jednom jurišu iznad sela Radešića 17. siječnja 1944. godine smrtno pogođen.

Ali ta pogibija Žorža povezana je sa slijedećim događajem. Kod sela Radešića ustaše su bile te večeri zaustavljene u svom prodoru na Kalnik. Na našim položajima iznad sela Žorž je glasno govorio ruski, što su ustaše dobro čule u tihoj noći. Ujutro, drugog dana, poslali su jednog seljaka u Štab 2. bataljona sa pismom-ultimatumom u kojem poručuju: »Znamo da sa vama rukovode Rusi. Ništa vam to ne pomaže. Ako se ne predate, sve ćemo vas potući!« Ustaše su bile naoružane tenkovima i s boljim naoružanjem, pomagani avionima iz Zagreba. Drug Ivan Vulić, komandant 2. bataljona Brigade »Braća Radić«, nakon dogovora u Štabu, odgovorio je drsko partizanski, da ustaše, sluge Nijemaca, neće prodrijeti na Kalnik!

Nastala je oštra borba u kojoj su ustaše bile, nakon brojnih juriša, drugi put zaustavljene u njihovoj ofenzivi na Kalnik. Ali naše žrtve su bile isto velike. Tu je poginuo od avionske bombe Mirko Mađerić, komesar čete u 2. bataljonu, teško je ranjen puškomitraljezac Božo Gradiček iz Mokrica (Donja Stubica), nosilac borbe u bataljonu, i operativni oficir Žorž Medvedov. Nakon nekoliko sati umro je na položaju naš Crvenoarmejac. Prestalo je da kuca hrabro Žoržovo srce.

Za njim je ostalo mnogo neostvarenih želja, da doživi pobjedu nad fašizmom, da se vrati u svoju domovinu, da sa svojom i našom Božom ostvari sretnu porodicu... U nama, njegovim drugovima, ostala je tuga za hrabrim Žoržem Crvenoarmejcem, Titovim partizanom. Sahranili smo ga na Velišću, kod Brezničkog Huma, na koti iznad puta Zagreb-Varaždin, da tamo vječno počiva, među Titovim partizanima, njegovim i našim drugovima, koji su dali svoje živote za slobodu naših naroda.

Momčilo Peleš

MATO MELINČEK - komandant 4. bataljona Brigade »Braća Radić«

Drug Mato Melinček rođenje 1925. god. u selu Sračincu kraj Varaždina. Potječe iz siromašne seljačke porodice. Prije stupanja u NOB učio je zanat opredijelivši se za radničko zanimanje. Njegova porodica i cijela kuća bile su korištene kao baza za sastanke partijsko-političkih radnika iz NOB-a od 1941. do kraja rata. Njegovi otac Anton i majka Marija bili su aktivni

sudionici NOP-a od 1941. do 1945. godine i u više navrata bili hapšeni i mučeni po ustaškim zatvorima i logorima.

Mato Melinček bio je napredan omladinac te je već 1941. godine primljen u SKOJ, a 1943. godine u KPJ. Prije odlaska u NOV sudjelovao je u brojnim akcijama udarnih i skojevskih grupa na teritoriju Sračinca i šireg područja Varaždina.

Prvi ožujka 1943. godine stupa u NOV, u Kalnički partizanski odred, a po formiranju Brigade »Braća Radić« dodijeljen je u tu brigadu za komandira čete. Zahvaljujući svojim sposobnostima, izuzetnoj hrabrosti i stečenom iskustvu kasnije je postao komandant bataljona.

I u jedinicama Kalničkoga partizanskog odreda, a i u jedinicama Brigade »Braća Radić«, isticao se hrabrošću i odlučnošću. Najprije kao borac, a zatim kao komandir voda, komandir čete i komandant bataljona. Bio je među borcima voljen i uvijek se isticao osobnim primjerom, a kao starješina, komandir i komandant, znao je uspješno voditi borce iz borbe u borbu, iz ofenzive u ofenzivu. Vodio je brigu o svojim borcima i bio je zapažen kao dosljedan komunist. Treba reći da se posebno isticao u borbama u Hrvatskom zagorju, na Kalniku i u Podravini. Njegov svijetao lik partizanskoga narodnog borca ostao je u trajnom sjećanju živih boraca i rukovodilaca Kalničkoga partizanskog odreda i boraca Brigade »Braća Radić«. Hrabro je poginuo 27.09.1944. godine u borbi sa ustašama kod Velike Črešnjevice kao komandant 4. bataljona Brigade »Braća Radić«. U toj borbi poginuli su još i Rudolf Bronec, komesar bataljona, Valent Friščić, pom. komesara čete, i stariji vodnik Đuro Lede.

Josip Skupnjak

MILIVOJ MIĆIĆ - beogradski skojevac i prvoborac iz Srebrenice

Milivoj Mićić rođen je u Srebrenici u Bosni 1. decembra 1920. u činovničkoj porodici. 1940. godine je završio geodetsku školu u Beogradu. Za vrijeme školovanja povezao se s naprednom omladinom i bio primljen u SKOJ. Boraveći u Srebrenici, on je zajedno sa svojim drugom Vašom Jovanovićem mnogo doprinio propagiranju naprednih ideja među srebreničkom omladinom. Poslije kapitulacije stare Jugoslavije ilegalno se prebacio u Krupanj (Srbija) gdje se 15. augusta 1941. uključio u 1. partizansku grupu i sudjelovao u borbama protiv Nijemaca i domaćih izdajnika. Po izbijanju ustanka u istočnoj Bosni odmah se vratio u već oslobođenu Srebrenicu. Postavljen je na dužnost komandanta mjesta. Poslije povlačenja naših jedinica, pod pritiskom ustaško-njemačke ofenzive, Milivoj je otišao u Romanijski partizanski odred u kojem je ostao sve do aprila 1942. godine. U međuvremenu je dobio pjegavi tifus, te je za vrijeme ofenzive Francetićeve legije bio zarobljen i interniran u jednom logoru u Slavoniji.

Milivoj je uspio pobjeći iz logora i priključiti se jednoj slavonskoj partizanskoj jedinici. Nešto kasnije se prebacio u Moslavinu, gdje je u Moslavačkom partizanskom odredu bio borac. Istakao se u borbama, a uz to se utvrdilo da je predratni skojevac, pa je postavljen na dužnost pomoćnika komesara 2. bataljona Moslavačkoga partizanskog odreda. S tim bataljonom je ušao u sastav Brigade »Braća Radić«, sudjelujući u oslobođenju Varaždinskih Toplica, u legendarnoj bici u Šemovcu i drugim borbama koje je vodio 2. bataljon. 1944. godine Milivoj je postavljen za zamjenika političkog kome-

sara Udarne brigade "Braća Radić", a istovremeno je bio i član Divizijskog komiteta KPH 32. divizije.

Prekaljen u mnogim borbama, cijenjen kao hrabar i ugledan vojno-političkog rukovodilac, Milivoj je postavljen za političkog komesara 3. brigade »Nikola Demonja« 33. divizije NOV i POH, na kojoj je dužnosti ostao sve do svoje smrti.

Slučaj je htio da u posljednjoj borbi u kojoj se Milivoj borio sudjeluju zajedno 32. i 33. divizija, jedinice u kojima je on proveo najveći dio vremena.

Nadomak slobode, 30. marta 1945. godine, u borbi kod sela Vagovine, Milivoj je bio teško ranjen. Da živ ne bi pao u ruke neprijatelja, ubio se. Tako je završio svoj život beogradski skojevac i srebrenički prvoborac, koji se u sjevernoj Hrvatskoj s istim žarom borio protiv fašizma i za socijalizam kao što je to činio u Srbiji i u istočnoj Bosni.

U znak sjećanja na majora Milivoja Mićića jedna ulica u Srebrenici nosi njegovo ime.

Momčilo Peleš

BETA MODRIĆ - tragična pogibija beskompromisne partizanke

Rođena je 1923. godine u Zagrebu u radničkoj porodici. Poslije završene niže srednje škole, zbog teških materijalnih uslova odmah se zaposlila u jednoj zagrebačkoj tvornici. Iako vrlo mlada, Beta se uključila u sindikalni pokret. Poslije okupacije zemlje pristupila je NOP-u, sudjelujući u Zagrebu u više raznih akcija. Pošto joj je prijetilo hapšenje, 1943. godine se prebacila na slobodni teritorij u Moslavini, a nešto kasnije je prešla na Kalnik, u Brigadu »Braća Radić«.

Jedno vrijeme je bila na dužnosti u Agitpropu Brigade, a početkom 1944. godine je prekomandovana za šefa kancelarije 3. bataljona. Na toj dužnosti ostala je sve do 8. februara 1944. godine kada je u borbi u blizini sela Višogreda ranjena i zarobljena i uskoro strijeljana u Varaždinu. Tako se završio život hrabre partizanke Bete koje se njeni drugovi ne sjećaju samo kao dobrog borca, nego i kao dobre pjevačice. Znala je u satovima odmora, u jedinici ili na mitingu, zapjevati svojim zvonkim glasom »Partizane naše cio svijet već zna« ili »Za svaki pogled tvoj«, i razgaliti srca mladih i starijih partizana.

Dosljedna svom komunističkom uvjerenju, ne pristajući ni na kakve kompromise s neprijateljima, Beta je do kraja svoga kratkog života ostala vjerna idealima za koje se već u svojoj mladosti opredijelila. Zločinački metak, iako ranjenoj, skratio je njen život, presjekao je njenu pjesmu kojom je ona nagovještavala i pozdravljala slobodu, kojoj je hrlila u susret zajedno sa svojim drugovima.

Momčilo Peleš

MIRKO MUSIĆ - sekretar SKOJ-a brigade »Braća Radić«

Djetinjstvo i ranu mladost Mirko Musić provodi od svog rođenja 1926. godine u Olovu, u ponosnoj Bosni. Srednju školu je završio u Doboju. Živi sa roditeljima i braćom i pod njihovim utjecajem Mirko je shvatio, poslije okupacije zemlje, da je i njegovo mjesto na strani revolucionarnog radničkog

pokreta. U tome je sllijedio primer svoga starijeg brata Vladimira koji je bio već aktivno uključen u pokret.

Zbog opasnosti od ustaša i da ne bi bio uhapšen, majka ga sklanja u Novigrad Podravski. Tu se Mirko povezuje sa revolucionarnom omladinom u organizaciji SKOJ-a i preuzima sve postavljene zadatke.

Ubrzo Mirko Musić odlazi u Bjelovarski NOP odred u kojem je primljen u članstvo KPJ. Zapažen već u prvim akcijama i borbama odreda, Mirko je postavljen za delegata voda. Ističe se u političkom radu u jedinici kao i svojim aktivnostima u narodu, te je ubrzo imenovan i za komesara čete.

Omiljen i dobar borac, Mirko sazrijeva već u odredu u izuzetnog i inicijativnog omladinskog rukovodioca. Kad je premješten u brigadu »Braća Radić«, mogao je primiti dužnost sekretara SKOJ-a u toj proslavljenoj brigadi.

U svakoj prilici, u predasima borbi, Mirko okuplja sekretare SKOJ-a bataljona, dogovarajući se o zadacima i metodama rada sa skojevcima u svim četama bataljona. Uvijek vedar i nasmijan, ali hrabar i odlučan u borbi, obilazio je položaje bataljona i bio je na mjestima gdje su se odvijali najžešći okršaji.

Mirko je bio crne puti, s krupnim očima u čijim zjenicama se uvijek iskrila životna radost. Veoma temperamentan, dinamičan i odlučan, Mirko je bio pravi skojevski zanesenjak. Ovaj mladi čovjek, još nedavno dječak, brzo je stasao u iskusnog borca, koga ni njegova lirska duša nije mogla spriječiti da juriša sa svojim skojevcima. Naprosto je sagorijevao u svom skojevskom žaru.

Tako je bilo i u borbi u Podravini kod Kalinovca, kada je prosinca 1944. godine uskočio u rov i uzeo puškomitraljez u ruke da bi na neprijatelja otvorio vatru. U tom trenutku neprijateljski metak ga nije mimoišao. Teško je ranjen u glavu i otpremljen u bolnicu, gdje se, nakon dva dana provedena u besvjesnom stanju, njegov mladi život ugasio. Bio je u osamnaestoj godini života.

Sjećam se tog tužnog sprovoda u Peratovici. Potreseni gubitkom sekretara SKOJ-a brigade, još nam je bilo teže gledati njegovu ucviljenu majku u boli i ranjena srca za svojim Mirkom. U tom trenutku očajanja, majka je plačući izrazila želju da joj drugog sina oslobodimo obaveze u jedinici i dozvolimo da bude bliže majci. Majčinoj želji bilo je udovoljeno. Drugi sin joj je ostao u životu.

Borci brigade »Braća Radić« ime Mirka Musića su spominjali sa poštovanjem do kraja rata, a mi, preživjeli, to činimo i danas. Jer takvi likovi boraca skojevaca i mladih partijaca, kao što je bio Mirko Musić, uvijek bude najplemenitija osjećanja i otkrivaju vrijednosti boraca NOR-a.

Posmrtni ostaci Mirka Musića preneseni su poslije rata iz Peratovice u njegovu Bosnu i sahranjeni na gradskom groblju u Sarajevu.

Rade Bulat

FABIJAN OREŠIĆ HABA - od borca do komandanta IV. bataljona 1. zagorske udarne brigade

Fabijan Orešić rodio se 27. ožujka 1919. godine u selu Dobri Zdenci, općina Donja Stubica. Kada je završio osnovno školovanje ostao je raditi na

domaćinstvu svoje siromašne zagorske obitelji. Tako je dočekao okupaciju zemlje i dolazak ustaša.

Aktivnost partizanskih grupa u Prigorju u prvoj godini okupacije pozitivno je utjecala na mladog Fabijana. Pod utjecajem političkih radnika OK KPH Donja Stubica i skojevaca shvatio je da je njegov pravi put u redovima NOV-a. U ožujku 1943. godine ulazi sa grupom mladića u Gornjostubičku udarnu grupu. Sudjeluje u akcijama i borbama ove udarne grupe i tako stječe dragocjena iskustva borca i političkog radnika.

S iskustvom borca udarne grupe koja je operirala u Gupčevu kraju, u rujnu 1943. godine stupa u redove Zagrebačkog NO partizanskog odreda. Izvanredan borac, hladnokrvan i snalažljiv u svim situacijama postavljen je za vodnika 1. voda 1. čete, zatim za v.d. komandira, pa imenovan na mjesto komandira 1. čete 2. bataljona Zagrebačkog partizanskog odreda. Iniciativnost i duhovitost druga Fabijana, Slavko Pavlinić, komesar Zagrebačkog odreda, opisuje u svojim sjećanjima o Vugrovcu, prosinca 1943. godine: »Meni je iz tog vremena ostao u sjećanju naš poznati borac i komandir 'Haba'. On je jednog dana došao u štab Odreda i kaže: 'Drugovi, kaj bumo tu samo sedeli, idemo mi da lovimo ustaše na cesti; zašto ne idemo na zasjede na ceste?'

Haba (kako su od milja borci zvali Fabijana Orešića) i njegova četa jedva su čekali da mogu krenuti dalje u borbe, u kojima će opet moći tući neprijatelja. Kad je započela borba u kojoj nas je neprijatelj znao tući minobacačkom i topovskom vatrom, Haba bi uvijek, u šali i duhovito, znao povikati: 'Viš ga, viš ga, pak meče železje na nas', što bi izazvalo smijeh i raspoloženje boraca. Haba je bio poznati komandir čete upravo po pripremanim i postavljenim zasjedama koje je vješto organizirao neprijatelju na stubickom i zelinskom kotaru.«

Član KPJ među svojim borcima djeluje i politički kao uvjereni komunist. Britkom kritikom i zagorskim šalama jednako se obraća borcima kao i rukovodiocima. Zato je omiljen i prihvaćen u svakoj sredini i borbenoj jedinici.

Početkom listopada 1944. godine, po naređenju štaba Zapadne grupe odreda, 2. bataljon Zagrebačkog partizanskog odreda sa svim ljudstvom i naoružanjem ulazi u sastav 1. zagorske brigade. Ovaj bataljon postaje u idućim borbama Brigade čuveni 4. bataljon sa Josipom Muićem na čelu. Fabijan Orešić Haba sudjeluje sa ovim bataljonom u borbama u Hrvatskom zagorju, na Kalniku, u Podravini, te u najtežim borbama na Bubnju. Svojom hrabrošću i sposobnostima u vođenju čete istakao se i često je pohvaljen, te je u veljači 1945. godine postavljen na dužnost komandanta 4. bataljona u 1. zagorskoj udarnoj brigadi. Pod njegovim rukovodstvom bataljon izvršava sve postavljene i najteže zadatke u danonoćnim borbama Brigade oko Daruvara, pred Bjelovarom i, napokon, na cesti od Narte prema Bereku i Garešnici.

U praskozorje pobjede revolucije Fabijanov se život ugasio pogibijom u borbi s ustaškim snagama 12. ožujka 1945. godine. U trodnevnim borbama oko Simljanice, na glavnim položajima Haba je pokušao sa »svojim« 4. bataljonom zaustaviti u Šimljanskom lugu mnogo jačeg i bolje naoružanog neprijatelja. U toj borbi pali su i mnogi Fabijanovi suborci.

Pogibija druga Fabijana Orešića, hrabrog i veselog partizanskog rukovodioca iz Donje Stubice, potresla je ne samo borce 4. bataljona, već i čitavu brigadu. Slučaj je htio da su u dva dana poginula dva komandanta bataljona - Kletuš i Orešić - dva suborca iz Gornjostubičke udarne grupe, čiji je borbeni put bio sličan. Najprije su bili borci, pa vodnici, onda komandiri četa, da bi kao komandanti bataljona ostali u sjećanju suboraca iz Zagrebač-

kog partizanskog odreda i 1. zagorske udarne brigade. Gupčev kraj se njima ponosi!

Veljko Stanković

ESHIL PAVIČIĆ - omladinac iz Koprivnice

Eshil Pavičić je rođen 1926. godine u Koprivnici. Otac - Lav Pavičić - bio je gimnazijski profesor u Koprivnici, a predavao latinski i hrvatski. Eshil je kao učenik realne gimnazije ušao svjesno i odgovorno u omladinsku antifašističku organizaciju i djelovao sa ostalim skojevcima za NOP. U tom tihom i povučenom đaku malo ih je u okupiranoj Koprivnici moglo prepoznati borbenog omladinca.

S naprednim omladincima i skojevcima otišao je iz školskih klupa u NOB 1943. godine i pošao teškim stazama partizanskog borca. U brigadi »Braća Radić« bio je najprije borac, zatim komandir voda i na kraju komesar 1. čete 2. bataljona.

Eshil je bio izuzetno hrabar i neustrašiv borac i dobar komandir voda. U mnogobrojnim borbama osposobio se za komandira čete i razvio se u dobrog rukovodioca, koji je znao pripremati i voditi borce u napad na neprijatelja, a po potrebi se organizirano povući. Volio je borce u četi, a oni su ga poštivali i slijedili u svim borbama i akcijama. Posebno je uspješno vodio svoju jedinicu u borbama Brigade »Braća Radić« u Hrvatskom zagorju i na Bilo-gori.

Eshil je bio vesele prirode i pravi drug. Posljednje zalogaje kruha dijelio je s borcima. Isticao se skromnošću i izuzetnim poštenjem, te uspostavljao drugarske odnose s borcima i rukovodiocima. Partija je u Eshilu otkrila sposobnosti političkog i idejnog radnika u borbenoj jedinici i u narodu, te ga je zato imenovala komesarom čete.

U teškoj borbi za Koprivnicu 15/16. listopada 1944. Eshil Pavičić junački je poginuo u Starigradu kod Koprivnice, na pragu grada koji je toliko volio. Poginuo je u cvijetu mladosti ne navršivši osamnaest ljeta, još jedan omladinac iz plejade mladih komunista iz Podravine.

Eshil Pavičić je bio više puta pohvaljivan i predlagan za oficirski čin. U borbama je nekoliko puta bio ranjen, ali se brzo vraćao u jedinicu s osjećajem velike odgovornosti prema NOB, drugovima i svojoj Brigadi »Braća Radić«. Živim suborcima je ostao u trajnom sjećanju kao neustrašiv borac, dobar komandir i istinski drug.

Josip Skupnjak

BRIGITA GITA I MILICA PATAFTA - nerazdvojne sestre, hrabri borci iz Hrženice

Brigita Patafta rođena je 22. septembra 1926, u velikom podravskom selu Hrženici, kotar Ludbreg. Siromašna porodica u kojoj je bilo devetoro djece na malom posjedu nije mogla živjeti bezbrižno. Jedva je sastavljala kraj s krajem. Hrane i odjeće nikad nije bilo dosta ni za one koji su već počeli obavljati teške poljoprivredne poslove i pohađali školu. Brige i teret siromaštva još su postali veći kad im je umro otac Ignac a oni — jedno drugom do uha - bili izloženi pravoj bijedi izgubivši glavnog hranitelja.

Ostavši sama s tolikom djecom Brigitina i Miličina je majka bila suočena

Nad grobom osmorice drugova, 4. aprila 1944. god. u Kalničkoj Kapeli

Sahrana poginulih partizana na groblju u Molvama, ljeto 1944. godine

Jelica Barbarić Hajnić

Franjo Barbarić Ljubomir

Ivica Berta

Franjo Besednik (desno) ispred rodne kuće u Ravnicama, augusta 1943. god. sa Stjepanom Tuđmanom, koji je poginuo kao borac Zagorskog partizanskog odreda

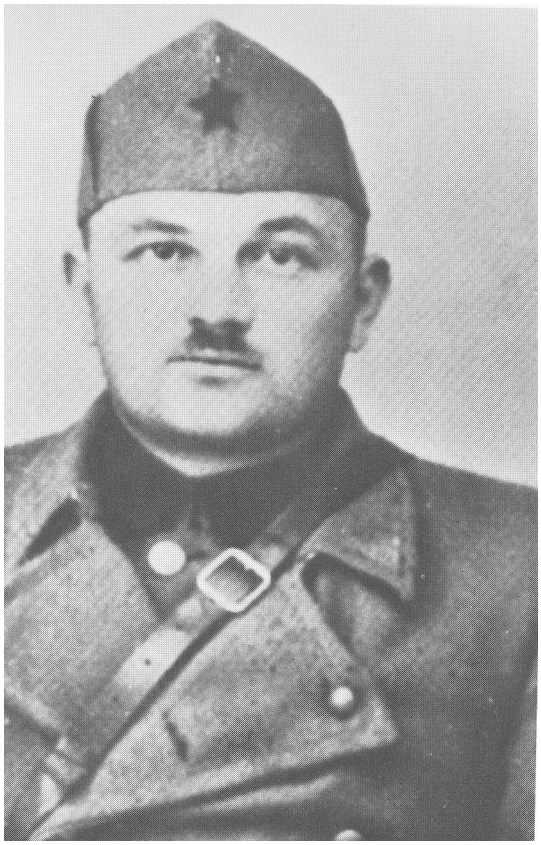

Mijo Bobetko

Predio Žitomira, poprišta tragične bitke Brigade »Matija Gubec« u kojoj su poginuli mnogi borci i komandant Brigade Mijo Bobetko

Dragutin Družinec Dragee

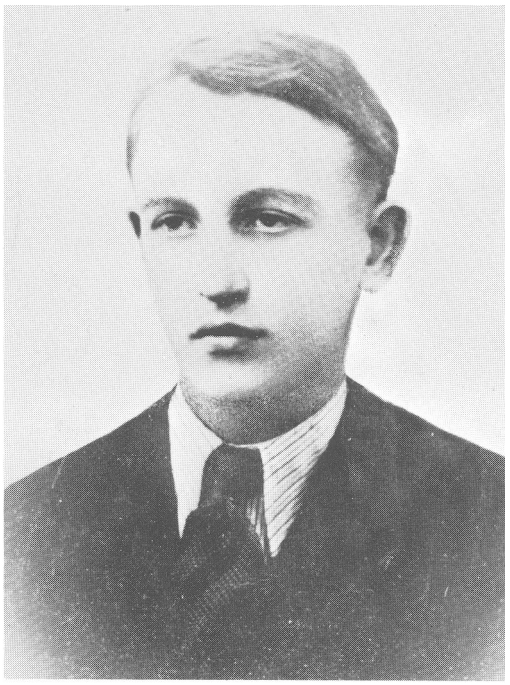

Družinec-Ede-Dragutin

Božidar Bobinec Darko

Rudolf Bronec Rudi

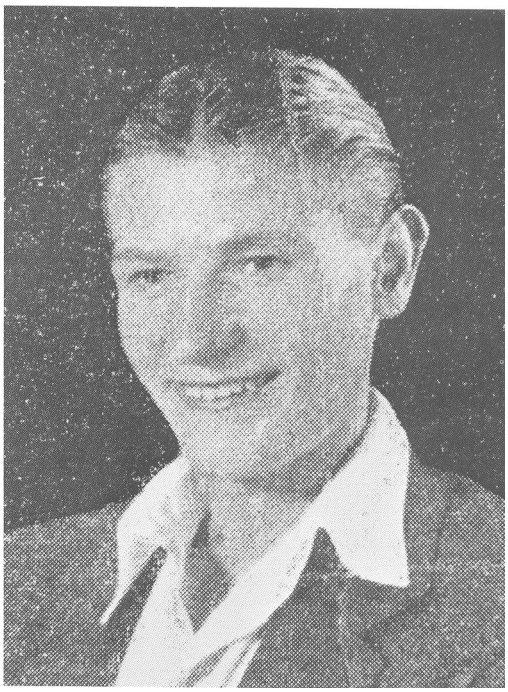

Ferdinand Klasić Ferek

Jugo Filippi

Ivan Hrka

Stjepan Jurmanović

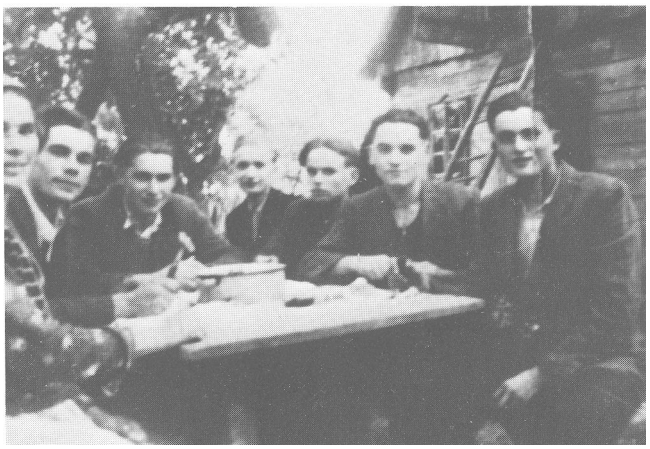

Zlatko Kletus (treći slijeva) u društvu prijatelja

Marko Ljubojević, između ratnih drugova Milana Majlendera i Martina Berte

Capar Petar

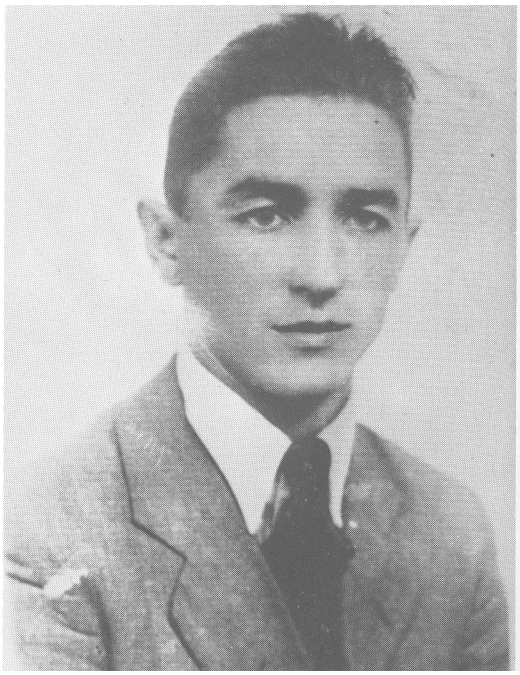

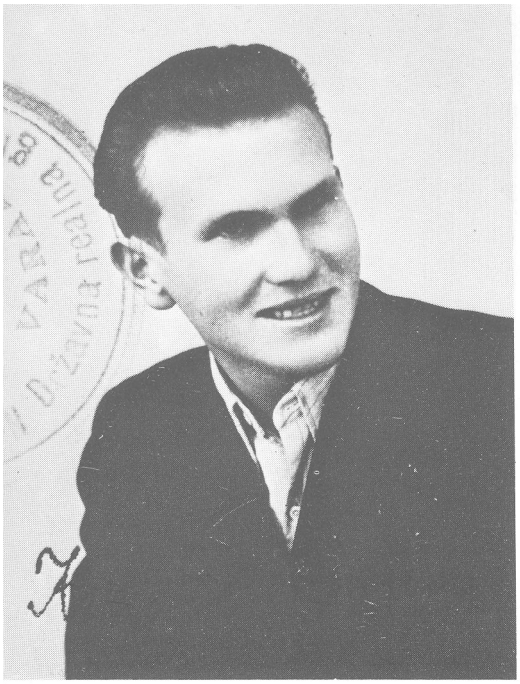

Franjo Krajač

Stjepan Krog

Milka Kos

Đuro Korpar

Žorž Medvedov Crvenoarmejac

Mato Melinček

Milivoj Mićić

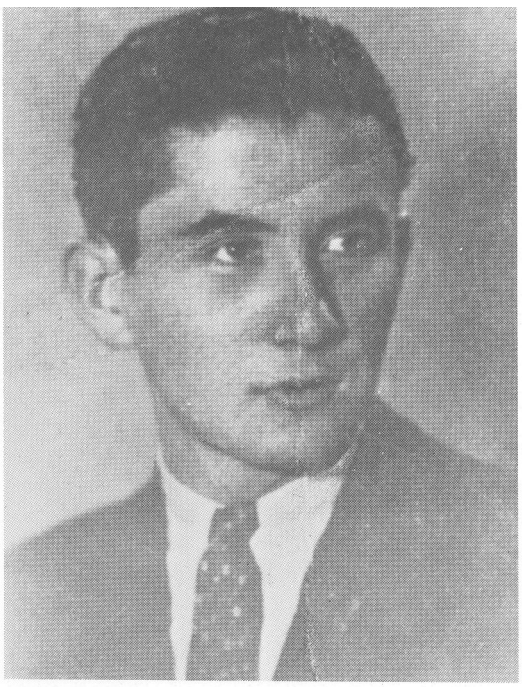

Fabijan Orešić Haba

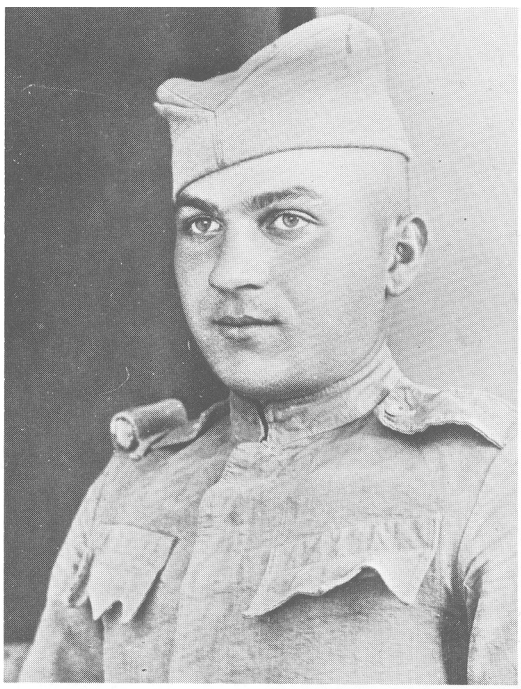

Milica i Brigita Gita Patafta

Dragica Pavlek

Mirko Musić

Rudo Pogačic

Eshil Pavičić

Valent Petrovič

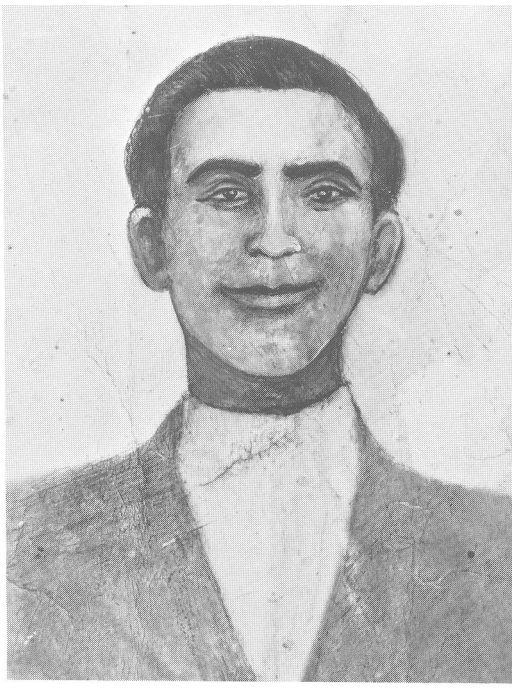

Juraj Plećko Jurek

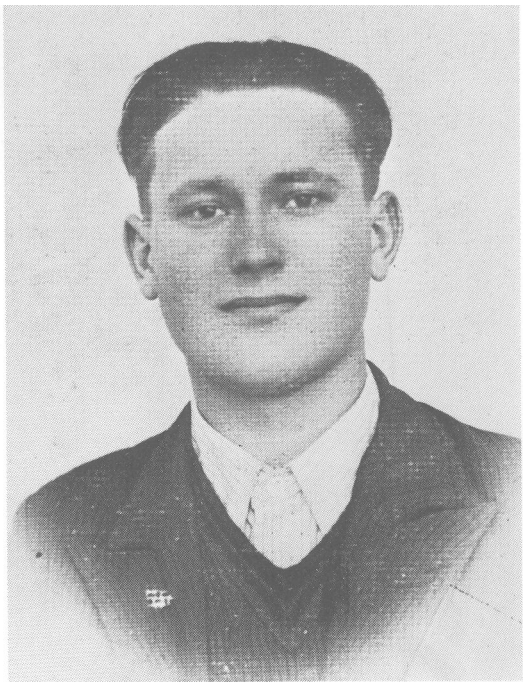

Nikola Rajaković

Josip Rusek

Janko Sopek

Feliks Šantavec

Ivo Uremovič

Stanko Vincelj

Totović Mirko

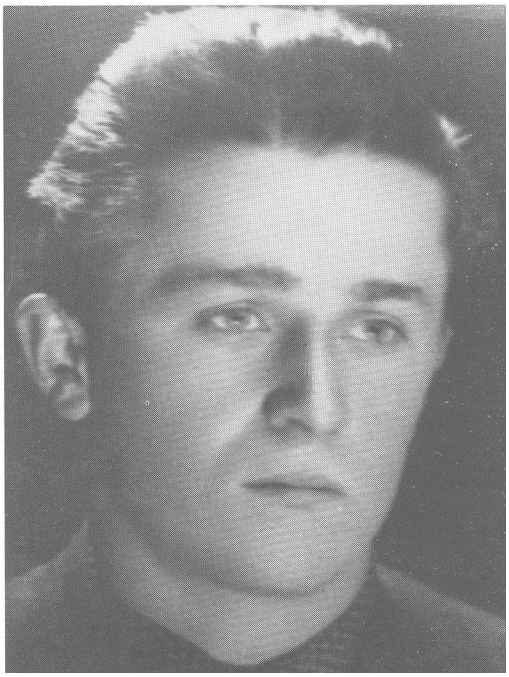

s najvećim problemom kako prehraniti i podići na noge djecu, održati posjed i na njemu osigurati potrebnu hranu za djecu. Odlučila se ponovo udati da koliko-toliko poboljša svoju porodičnu situaciju.

Vrijeme će brzo pokazati da na siromašnom i nerazvijenom seljačkom posjedu bez oruđa za rad i dovoljno jake ljudske radne snage, životne perspektive mnogočlane porodice Patafta nisu osiguravale izvlačenje iz bijede i teškoća. Kako su djeca rasla, ne dočekavši godine pune zrelosti, kretala su na služenje bogatijih i imućnijih građana u Zagrebu i Pakracu.

Ženska djeca sa sela inače nastoje pobjeći iz siromaštva i rasteretiti roditelje i braću, pa su u pravilu odlazila kao jeftina radna snaga za kućne pomoćnice. Prva je kuću napustila sestra Cecilija koja se skrasila kod trgovca u Zagrebu. Sestra Milica je u Pakracu postala kućna pomoćnica kod pakračkog trgovca. Sestra Cecilija je u početku 1942. pozvala Brigitu da i ona dođe u Zagreb i lakše preživi porodično siromaštvo i pomogne majci da s braćom i očuhom lakše održava posjed.

U 16. godini života Brigita u Zagrebu na prvom koraku osjeća čizmu tuđina i svirepost izdajnika vlastitog naroda Pavelića i njegovih ustaša. Ustaše su se nemilosrdno obračunavale sa svakim tko je dizao svoj glas protiv nečovječnog i antinarodnog režima tzv. NDH. Ali Brigita je u tržnici na Dolcu gdje se zaposlila ubrzo vidjela da ni ustaško nasilje, česta hapšenja, teror i ubijanje komunista i antifašista nisu radničku klasu, omladinu i patriote Zagreba pokorili i ušutkali.

Ona je spoznala da je njoj u gradu mjesto u redovima zagrebačkog proletarijata, sirotinje, koje je kapitalističko društvo stare Jugoslavije iskorištavalo. Postala je član SKOJ-a i svoj život usmjerila na nove putove, na suradnju s pripadnicima i aktivistima NOP-a. Hrabrost i odlučnost pokazala je pri prvom raspačavanju letaka na javnim mjestima, na prilazima tržnici Dolac. Kad bi ustaše i policijski agenti propitkivali ljude na tržnici i pokušavali uhvatiti krivca, ona je mirno i s iskrom zadovoljstva svojim prodornim pogledom motrila nemoć ustaških izdajnika. Akcija za akcijom u kojima je prenosila vijesti od javke na javku, raspačavala propagandni materijal i obavljala kurirsku službu učinili su od Brigite vještu ilegalku koja se ne plaši smrti.

Teški uslovi života i vatrena želja da stupi u aktivnu borbu prisilili su Brigitu da napusti Zagreb. U ljeto 1943. vratila se kući u Hrženicu i poručila sestri Milici da i ona napusti Pakrac. Milica je također u Pakracu čula da su slavonski partizani postali gospodari na velikom dijelu Psunja i Papuka i u selima Požeške kotline.

Tako su sestre poslije kratkog zadržavanja u rodnom selu u danima kapitulacije fašističke Italije 1943. postale borci Kalničkoga partizanskog NO odreda. U NOB su stupila i braća Franjo i Ivan. Sestre Patafta su za kratko vrijeme u Odredu postale hrabri borci. U jedinici nije bilo borca i rukovodioca koji nije od prvog dana uočio njihovu veselost, čvrstinu i odlučnost u borbi. Brigita je posebno odmah pokazala sklonost za vojne dužnosti. Naučila je dobro pucati i rukovati ne samo puškom nego i puškomitraljezom. Postaje pomoćnik i puškomitraljezac, desetar i vodnik u Brigadi »Matija Gubec«. Rijetke su bile djevojke u 32. divizije koje su tako izričito pokazivale sklonosti i veliku volju za vojničke dužnosti.

Kad bih obilazio jedinice Brigade »Matija Gubec«, uočavao sam kako Brigita kao vodnik zna čvrsto držati jedinicu u rukama. Partizani su je slušali, a ona je znala i otresito naređivati. Nije imala ni 18 godina kad je među mnogim muškarcima u Brigadi bila odabrana za dužnost vodnika što je bilo i priznanje njenoj hrabrosti, borbenosti i odlučnosti.

Bila je lijepa djevojka. Hrabrost i ljepota njezina boračkog i ženskog lika osiguravali su da u stroju, maršu i borbi bude uvijek zapažena i cijenjena. U koloni bi trčkarala oko svoga voda i onako mlada s puno pažnje starala se i brinula o »svojim« borcima kao da je majka koja svoju djecu čuva. Ali kad bi se zapucalo, ona bi brzo ispred svog voda mnogim borcima pokazala kako se juriša i ne plaši od neprijateljskoga puščanog zrna i mine.

Uniforma koju je na sebe stavila od legionara bila je potpuno jednaka uniformi njezine sestre Milice. Uprtači, fišeklije, puške i po jedna bomba ostale su na sačuvanim slikama da podsjećaju koliko su se sestre voljele i željele da u svemu budu slične jedna drugoj. Slika napravljena u oslobođenom Ludbregu 1943. godine trajno će podsjećati mladost i djevojke njihove Podravine i Hrženice i borce Brigade »Matija Gubec« na njihove drage likove i junaštvo.

Brigita i Milica bile su u toku borbe uvijek nerazdvojne, iako se nisu borile u istoj četi. Teško ranjavanje Milice u proljeće 1944. u borbama kod Lepoglave završilo je tragično. Ranjenu Milicu ustaše su uhvatile i otpremile u Lepoglavu gdje su je ubili. Bio je to težak udarac za Brigitu. Ali ona je duboko zakopala bol. Već je očvrsla u prekaljenog ratnika i znala je bol za sestrom prikriti. Shvatila je ona svu surovu i okrutnu stranu ratovanja. Ratna zbilja prvo je otrgnula Milicu, a izgubljena bitka na Koprivnici 1944. godine ugasila je i njezin život i njezinu želju da sa svojom Milicom i svim Milicama širom Jugoslavije živi ljepše u slobodi.

Neposredno pred pogibiju 14. oktobra 1944. obilazio sam položaje Brigade »Matije Gubec« s komandantom Brigade Stevanom Došenom i načelnikom Štaba Brankom Vegarom. Tada sam posljednji put susreo Brigitu koja je izvještavala s puno uzbuđenja i ljudske tuge kako je njezin vod naišao na električnu struju koju su ustaše proveli kroz žicu uzduž željezničke stanice i kako su neki njezini drugovi poginuli. Tješili smo je time da će novi juriš donijeti nove uspjehe. Na žalost, nije bilo tako. Odnio je nove žrtve i među njima lijepog i milog partizanskog vodnika Brigitu.

Rade Bulat

DRAGICA PAVLEK - hrabri sekretar SKOJ-a

Dragica Pavlek, kći Mihovila Pavleka Miškine, rođena je u Đelekovcu 16. rujna 1922. godine.

Đelekovec, poznato i napredno podravsko selo u blizini Drave, već uoči rata imalo je organizaciju KP koja je djelovala aktivno potkraj 1940. i u početku 1941. godine. U okupiranoj Podravini u kojoj su ustaške vlasti izvršile brojne zločine, hapšenja i likvidacije u 1942. godini, upravo u Đelekovcu je osnovan Kotarski komitet KPH Koprivnica, sa dva člana iz Đelekovca. U jesen 1942. godine u Đelekovcu djeluju čak dvije organizacije SKOJ-a, stvarajući revolucionarni odred seljačke omladine. Ovo podravsko selo dalo je dva poznata seljaka-umjetnika, slikara Mirka Viriusa (1889-1943) i književnika Mihovila Pavleka Miškinu (1887-1942).

Dragica Pavlek je vrlo rano već u obitelji upoznata s idejama i borbom svoga oca. Mihovil Pavlek Miškina, seljački pisac, i sam zemljoradnik, nije mogao prihvatiti izdaju Mačeka i tadašnjeg vodstva HSS-a. Odbacujući rasističke i separatističke ideje i zločinačku praksu ustaša, taj stari radićevac vidi u ciljevima NOP-a kontinuitet ideja braće Radić.

Kad je Mihovil Pavlek Miškina uhapšen 9. svibnja 1942. godine i na

prepad i kriomice odveden u Zagreb, a odatle u koncentracioni logor Jasenovac (gdje je 6. lipnja 1942. ubijen) - borbeni put Dragice bio je definitivno određen. Inspirirana idejama i književnim djelom svoga oca, iskusivši već prvih godina strahote ustaške vladavine, Dragica je već u rodnom Đelekovcu sudjelovala kao omladinka u antifašističkom pokretu napredne omladine.

Veliko je slavlje zavladalo u podravskim selima kad je oslobođena Koprivnica. Oslobođenjem Koprivnice - 7. studenog 1943. godine narod je spoznao da se stvaraju temelji novoj narodnoj vlasti u kojoj neće biti više kralja i žandara, veleposjednika i kapitalista, fašista i drugih eksploatatora i da je sloboda definitivno došla. Posebno je oduševljenje zavladalo među mladima. Kad su se u oslobođenoj Koprivnici počeli javljati prvi dobrovoljci za NOB, mladići i djevojke iz Đelekovca došli su sa zastavom uz pratnju lokalne đelekovačke limene glazbe. Dragica Pavlek stupila je također u redove NOV. Kćerka poznatog starog radićevca i pripadnika NOP-a ušla je kao borac u Brigadu »Braća Radić«.

Ova hrabra skojevka je već u prvim borbama svoga 3. bataljona s ustašama i Nijemcima pokazala svojstva dobroga partizanskog borca. Vrlo brzo je svladala rukovanje oružjem. Pomagala je svima u ratnim teškoćama, preuzimajući na sebe požrtvovno sve zadatke: od nošenja municije za mitraljeze i teške bacače, pa do pomoći bolničarkama u prenošenju ranjenika. U borbama je bila u teškim situacijama, kad je trebalo pomoći i hrabriti pojedince, drugarice i drugove, koji bi posustali. Zbog toga je postala sekretar SKOJ-a 3. bataljona i bila primjer u svakom pogledu mladima u svladavanju teških i pogibeljnih ratnih zadataka.

Sa svojim bataljonom sudjelovala je u svim borbama koje je vodila Brigada »Braća Radić« od oslobođenja Koprivnice do svoje tragične pogibije. Tako je sa svojim bataljonom vrlo aktivno sudjelovala u rušenju pruge Križevci-Koprivnica, u zasjedama kod Brezovog Mosta postavljenim Nijemcima i domaćim ustašama iz Apatovca, u borbama oko Križevaca u Vojakovačkom Osijeku, Pobrđanima, Glogovnici, Čabrajima, Malom i Velikom Pogancu i Botinovcu, u obrambenim borbama oko Varaždinskih Toplica i Ludbrega, u borbi u Bolfanu i Cvetkovcu, na Varaždin bregu i u bitkama za oslobođenje Ivanca, Zlatara, kod Petrovskog i Đurmanca, te u povratnim borbama na Kalniku u njemačkoj i ustaškoj ofenzivi na oslobođeni teritorij.

Poginula je u borbi s Nijemcima u šumi Čokot nedaleko od Apatovca, 4. ožujka 1944. godine. U predvečerje, po sniježnoj oluji, sa svojim bataljonom krenula je kanjonom između Apatovca i sela Marin, po visokom snijegu, na juriš da zaustavi Nijemce koji su se probijali u pravcu Velikog Poganca-Rasinje. Bila je s operativnim oficirom Štaba Brigade Markom Ljubojevićem, hrabrim borcem. Kad je neprijatelj već odbijen od položaja Bataljona, jedan njemački snajper, sakriven u mrtvom uglu, pogodio je Dragicu u čelo. Priskočila je bolničarka i drug Ljubojević i s brisanog prostora iznijeli su je do bataljonske ambulante iza vatrene linije položaja. Ispod kote 335 bila je zakopana, dok se borba dalje nastavila. U toj žestokoj borbi u kojoj je bilo nekoliko poginulih i ranjenih drugova - nismo mogli ostaviti Dragicu u improviziranom grobu. Tada sam kao komandant 3. bataljona otkopao još toplo tijelo naše Dragice i ponio je u koloni s ostalim ranjenicima u selo Marin. Skromno je bila pokopana Dragica Pavlek, bez govora i svečanog oproštaja, jer se Brigada žurila u daljnje borbe oko Koprivnice.

Potreseni gubitkom sekretara SKOJ-a, mi borci 3. bataljona Brigade »Braća Radić« zadržali smo u trajnoj uspomeni lik lijepe i crnooke parti-

zanke, hrabrog i požrtvovanog borca i omladinskog rukovodioca, naše Dragice Pavlek. U plejadi žena-boraca 32. divizije ova mlada Podravka, koja je ušla tek u dvadest i drugu godinu života kad je poginula, zauzela je izuzetno mjesto. Obitelj Mihovila Pavleka Miškine dala je revoluciji svoj najdraži dio. Kao da je simbolika borbenog puta podravskog sela izražena upravo u toj hrabroj i izuzetnoj skojevki, koja će s ostalim drugaricama u jedinicama 32. divizije dostojanstveno i samoprijegorno pokazati kako se žena borila za oslobođenje čitave domovine, svoga sela i grada, ali i za svoje oslobođenje od svih oblika neravnopravnosti i eksploatacije.

Vjekoslav Smeh Alibaba

VALENT PETROVIČ - sekretar SKOJ-a u Brigadi »Mihovil Pavlek Miškina«

Tko bi mogao zaboraviti Valenta, nasmijanoga podravskog mladića, partizanskog kurira na terenu i borca podravske brigade?

Bio je lijep osamnaestogodišnjak. Visok, stasit, izrazito crnpuraste puti, žarkih crnih očiju, koje su živo vrebale. Dobro razvijen, širokih ramena kao u plivača (iako vjerojatno nikad nije imao prilike naučiti plivati). Bio je vedar, pristupačan, prijateljski se ponašao, kretao se nekako posebno mekano, mačji, pomalo gegavo je hodao. Da nije morao ratovati, sigurno bi bio momak kojega bi rado gledale djevojke na prelima i zabavama.

Njegovo lice je krasio stalni dobrodušni osmijeh na usnama, iznad kojih su se jedva nazirali tragovi budućeg brka.

Rođen je u lijepom podravskom kraju (u Đurđevcu), u kojem je stekao meki, malo pjevuckajući izgovor. Odrana je upoznao zemlju i rad na njoj, svršio osnovnu školu i učio strojobravarski zanat. Odgoj u poštenju, radu i čestitosti suprotstavio ga je već odrana socijalnoj nepravdi i nejednakosti. Povezao se sa sebi sličnima, nepravdom revoltiranim naprednim omladincima. I njihovo rodoljublje teško je pogodila okupacija zemlje i razvila mržnju i prezir prema kolaboracionistima i ustaškim zlotvorima.

U osamnaestoj godini postaje član SKOJ-a i rujna 1943. zapada ga odgovorna i opasna dužnost kurira Bjelovarskog područja, koju je hrabro i umješno obavljao. Poslije toga put oslobodilačke borbe ga vodi u podravsku brigadu »Pavleka Miškine«, gdje hrabri borac Valent ubrzo postaje skojevski rukovodilac u bataljonu u Brigadi. Bio je vrlo omiljen u jedinici i uvijek spreman da ličnim primjerom u borbi iskaže svoju vjeru u Komunističku partiju, kao predvodnika borbe, čijim članom ubrzo postaje.

Hrabar i druželjubiv, uvijek nalazi pravi način da ohrabri svoje drugove u odsudnim trenucima borbe, a njegova mladost i izdržljivost bila je velika i primjerena u svakoj situaciji.

Najbolje se osjećao i djelovao među borcima i na borbenom položaju, i zato je odlučeno da opet ide u četu na dužnost komesara. U četi su njegove osobine i kvalitete najbolje dolazile do izražaja, pogotovu u pristupu novodošlim borcima, kojima je pomagao da se brzo uklapaju u život i borbe četa i bataljona, posebno onima koji su dolazili iz neprijateljskih jedinica. Prema njima se odnosio s razumijevanjem i prijateljstvom, hrabrio ih u teškoćama, oskudici, i zajedno s njima jurišao.

Valent se nije najbolje osjećao kad je trebalo održati govor, ali se dobro snalazio kad je trebalo prednjačiti osobnim primjerom i hrabrošću. I tada,

u teškim marševima, nastupanjima i povlačenjima, ostajao je vedar i nasmiješen.

U rano proljeće, ožujka 1945. godine, trebalo je izvršiti nasilno izviđanje prema ustaškim položajima u Hercegovcu. Pristup je bio vrlo težak, cestom preko ravnice, brisanim prostorom. Zadatak predvođenja patrole povjerenje komesaru čete Valentu Petroviču. Jedini mogući, donekle pokriveni pristup, bio je jarak uz cestu. Tim su putem i krenuli, puzeći, sa Valentom na čelu. No to je znao i neprijatelj. Bilo je sunčano prijepodne i patrola je naišla na nišan ustaškom mitraljescu. Pod njegovim je rafalima smrtno ranjen vođa patrole Valent. Patroli je naredio da se povuče, a on je ostao, pucajući do posljednjeg metka u puški.

Njegovo vječno počivalište je u Podravini, koju je toliko volio, živio i borio se za nju, za njezinu slobodu i junački poginuo.

Ico Simčić

UROŠ PLATIŠA - Kordunaš u 32. diviziji

Uroš Platiša je rođen 1914. godine u Slunju na Kordunu. Bio je kvalificirani stolar. Služio je vojni rok u staroj jugoslavenskoj vojsci u Bosanskom Brodu u inžinjerijsko-pontonirskoj jedinici. Mobiliziran je u rezervni sastav 1940. godine. Učestvovao je u aprilskom ratu 1941. Već iskusan vojnik, izbjegao je zarobljavanje, a potom i aktiviranje u vojsku »NDH«.

Radio je građevinsku stolariju i montažu kod raznih investitora i nije imao stalno mjesto boravka. Tako je ostao neregistriran u evidencijama fašista. Na njega je imao presudan utjecaj sindikat i Komunistička partija, a za odlazak u NOV mnoga nedjela fašista na Kordunu.

Ratovanje je otpočeo u svome rodnom kraju i kad se dokazao hrabrošću i ostalim ljudskim vrlinama i sposobnostima bio je odabran u četu proletera upućenu s Korduna u Slavoniju. Pri formiranju Kalničkoga partizanskog odreda u Bijeli kod Daruvara 10. oktobra 1942. godine, pod komandom Mate Jerkovića i Jože Horvata, uključen je u Odred i prelazi na Kalnik.

Vodio je borbe kao odličan strijelac, mitraljezac i desetar za Špišić-Bukovicu 15.X. 1942. i dalje u Bačkovici, u Ribničkoj, Mamulskom Jarku, u zauzimanju uporišta Sv. Trojstvo kod Bjelovara. Prebacuje se s Odredom preko Donjare u Botinovac i Mali Poganac gdje sudjeluje u zarobljavanju 40 domobrana. Bori se u Apatovcu s konjicom kad je zarobljeno 48 konjanika s oficirima i podoficirima. Vodi borbu u drugom pohodu Kalničkog odreda od Bačkovice preko Bedeničke do Osijeka na Kalniku. Tom prilikom razrušena je na više mjesta pruga Koprivnica-Križevci i razoružane su ustaše u Šandrovcu. U studenome 1942. učestvuje u uništenju željezničke stanice u Lepavini, u zarobljavanju željezničke kompozicije Nijemaca upućenih da se nasele kao koloni u Hrvatskoj. Taj je vlak uništen, a Nijemci su vraćeni onamo odakle su i došli. 6.XI. 1942. Odred se sukobio s »Crnom legijom« Jure Francetića u rejonu sela Kalnički Osijek u Kalniku i u Drenovcu, te napao željezničke stanice Sokolovac i Carevdar, Cerje Tužno, Cukovec, zarobio vlak u Ćukovcu, zapalio ga i uputio u Varaždin. Bilo je još mnogo borbi u kojima je učestvovao i Uroš. Formiranjem Brigade »Braća Radić« 4.9.1943. uključio se u 3. bataljon novoformirane Brigade. Bio je u činu vodnika. Već u borbi za oslobođenje Novoga Marofa 17. IX. 1943. postaje komandir čete. Kao komandir bori se sa svojom četom na Tonimiru pri oslobađanju Varaždinskih Toplica. Ističe se u borbama za oslobođenje

Ludbrega, Ivanca, Zlatara, Koprivnice, Novigrada Podravskog, Pitomače i učestvuje u svim ofenzivnim borbama u Zagorju oko Zlatara, Ivanca i Lepoglave, te u borbama u Prigorju - u oslobađanju Zeline, Vrbovca, Božjakovine i Sesvetskog Kraljevca. Učestvovao je u borbama na »Virovitičkom mostobranu«.

Bio je velika dobričina, vrijedan i savjestan u izvršavanju svih vojnih zadataka. Blage ćudi i druželjubiv, svuda se lično žrtvovao i često nije znao granice u svojoj požrtvovnosti. Tako bi on nosio rance, mitraljeze, ranjenike na svojim leđima. Sretna je okolnost da je imao vrlo sposobnoga političkog komesara Jurmanovića, koji ga je tada znao zamijeniti, pa je četa zadovoljila na svojim zadacima.

Bio je na dužnosti zamjenika komandanta 3. bataljona Brigade »Braća Radić« kad je u siječnju 1945. godine poginuo u selu Zrinska na Bilo-gori.

Naš bataljon je bio ukopan i držao isturene položaje prema Gornjoj Kovačici koju su držale tada ustaše. Štab bataljona je bio u zadnjoj kući u Zrinskoj. Zamjenik komandanta bataljona, Uroš Platiša rasporedio je vrlo dobro naše čete i naredio da se ustaše puste u neposrednu blizinu naših položaja. Ustaše su krenule po visokom snijegu. Kad su nam došle sa čitavim svojim frontom, kao da su na »egzerciru«, na udaljenost od 50 metara, otvorena je vatra iz svih oružja 3. bataljona. Stradala je gotovo čitava satnija ustaša, koji su se povukli u Gornju Kovačicu ne mogavši izvući iz snijega poginule i ranjene. Tad su ustaše otvorile vatru iz svojih artiljerijskih i minobacačkih oružja po našim rovovima. Ali kao daje neprijatelj specijalno gađao kuću u kojoj je bio naš Štab, jer je u tome uspio. Uroš Platiša poginuo je u zatrpanoj kući, a ja sam bio ranjen u predjelu kičme. Na nosilima sam se oprostio od nezaboravnog druga Uroša, kojeg su borci izvlačili ispod porušenih greda.

Borbeni put Uroša Platiše od Korduna kroz sve krajeve sjeverozapadne Hrvatske bio je put izuzetnog junaka. Uroš se borio svim srcem i stečenim iskustvom u stotinama okršaja i borbi, kao član Partije i revolucionar Titova kova. Kao borac bio je poznat u našim redovima i ostat će u trajnom sjećanju.

Stjepan Krkač

JURAJ PLEĆKO - komandir čete iz Dubrovčana

U velikoj obitelji Josipa Plečka rodio se 1919. godine sin Juraj. U rodnom selu Dubrovčanu u kotaru Klanjec (danas općina Zabok) mali Jurek nije mogao sa desetero braće na malom seljačkom posjedu ostati i živjeti. Nije bilo dovoljno zemlje ni kruha za svih. Po starom zagorskom običaju morao je u bijeli svijet trbuhom za kruhom.

U Velikom Trgovišću izučio je stolarski zanat, a 1940. godine pozvan je na odsluženje vojnog roka u bivšu jugoslavensku vojsku. U vojsci ga zatiče rat i on je očevidac propasti stare Jugoslavije, izdaje generala i potpunog rasula i kapitulacije jugoslavenske kraljevske vojske. U prvim mjesecima okupacije zemlje prisilno je mobiliziran i Nijemci ga upućuju u Njemačku u vojnoavijatičarsku školu. Međutim, u jesen 1941. godine njegovo selo Dubrovčan je .već jedno od prvih žarišta NOP-a, u njemu se osniva NOO i priprema se narod na ustanak, na poziv KPJ i KPH. Informiran o tim revolucionarnim gibanjima u svom rodnom kraju, Juraj Plečko potkraj 1941. godine bježi iz Njemačke i odmah se uključuje u NOP.

U proljeće 1942. Juraj Plečko je već aktivista u Dubrovčanu, a onda ulazi

u sastav prve partizanske udarne grupe na području tadašnje općine Veliko Trgovišće. U akcijama udarne grupe 1942/1943. sudjeluje pri rušenju telefonskih stupova i željezničkih pruga; udarna grupa prekopava ceste kuda treba da produ neprijateljske jedinice. Sudjeluje u paljenju stogova opljačkanog sijena za njemačku vojsku na sajmištu u Velikom Trgovišću, u rušenju ustaške vlasti paljenjem dokumenata u općini, u napadu na žandarmerijske patrole i u drugim akcijama. U početku ljeta 1943. je s Petrom Caparom napao žandarmerijsku patrolu u Dubrovčanu, nakon čega žandari više nisu nikada slali patrolu u Dubrovčan bez većeg osiguranja. Kao prekaljeni borac udarne grupe primljen je u ljeto 1942. godine u partijsku ćeliju KPJ u Dubrovčanu. Juraj Plećko potkraj 1942. postaje članom Kotarskog komiteta KPH Klanjec i na toj dužnosti ostaje do formiranja Klanječke partizanske čete 5. listopada 1943. Klanječka partizanska četa ulazi u sastav tada formiranoga Zagorskoga partizanskog odreda. Juraj Plećko je odmah postavljen za zamjenika komandira 1. čete 1. bataljona. U sastavu tog bataljona sudjeluje u svim njegovim borbama: u selu Vojsak kod Pregrade, u napadu na neprijateljsko uporište Klanjec i Luku, u borbi s jakim ustaškim snagama u Jesenjskom Cerju, te u borbama na Kozjanskom kad zagorski partizani prelaze preko Sutle na teritorij Trećeg Reicha i bore se zajedno sa slovenskim partizanima protiv njemačkih posada. U početku siječnja 1944. godine 1. bataljon Zagorskog partizanskog odreda proglašen je udarnim bataljonom. Nakon povratka iz Slovenije, bataljon odlazi na područje zlatarskog kotara na Veternicu gdje osigurava napad Brigade »Matija Gubec« na uporište Zlatar. 10. siječnja 1944. 1. udarni bataljon ulazi u sastav ove brigade. Od tada borbeni put bataljona i Jurja Plečka vezani su za mukotrpni borbeni put Brigade »Matije Gubec« u sastavu 32. divizije. Kao komandir 2. čete Juraj Plečko vodi svoje borce u bitkama na području Podruta i Novog Marofa, a onda kod Varaždinskih Toplica. Sudjelovao je u borbama s ustašama i Nijemcima na Kalniku, zapadnoj Bilo-gori i Hrvatskom zagorju.

Drug Jurek, kako smo ga zvali odmila, ranjen je prilikom napada Brigade na neprijateljsko uporište Varaždinske Toplice u travnju 1944. godine. Isti dan predvečer umire na sanitetskim nosilima. Njegovi borci su nosili svoga mrtvog komandira i sahranili ga u šumarku podno sela Novaki u blizini Novog Marofa.

Jureka sam poznavao od djetinjstva, družio se s njime u šegrtskim danima i pratio ga u njegovu političkom i vojnom razvoju kao istaknutog borca i rukovodioca. Dobar komunist, naš Jurek je bio vrlo hrabar i sposoban komandir čete. U plejadi komandira četa u 32. diviziji zauzima visoko mjesto. Cijenjen medu borcima i rukovodiocima, bio je druželjubiv i znao je podmetnuti leđa u najtežim situacijama. Pogibija Jurja Plečka bolno je odjeknula u Brigadi »Matija Gubec« i u Zagorskom partizanskom odredu. To je bio gubitak za njegovo rodno mjesto Dubrovčan, posebno za nas, borce iz tog kraja.

Kad sam u listopadu 1944. s bataljonom 1. zagorske brigade, nakon protujuriša na ustaše kod Novog Marofa naišao na grob Jurja Plečka, bio sam potresen. Za partizanski list »Narodni borac« napisao sam članak »Na grobu poginulog druga«. Jureku sam izrazio svoje poštovanje i drugarske osjećaje i poštovanje mnogobrojnih boraca s kojima je sudjelovao na borbenom putu zagorskih partizanskih jedinica.

Nakon oslobođenja posmrtni ostaci druga Jurja Plečka preneseni su u njegov rodni kraj i sahranjeni su na mjesnom groblju u selu Velika Erpenja.

Mijo Pavliša

JOSIP RUSEK - jedan od heroja u borbi kod Šemovca

U siromašnoj i brojnoj obitelji u selu Otok kod Dugog Sela rodio se 12. ožujka 1923. god. Josip Rusek. Otac mu je bio lugar u Dugom Selu, a starija braća nadničari na poljoprivrednom dobru Božjakovina.

Mnogo je bilo nadničara koji su mukotrpno radili za minimalnu nadnicu u očekivanju mjesta stalnog radnika na Božjakovini. Mnogo mladih iz okolnih sela čekalo je mjesto stolara, konjara, bravara, kočijaša, skladištara, kuhara ili drugih zanimanja. Tu životnu školu prošao je i Josip Rusek.

Poslije osnovne škole završene u Dugom Selu došlo je vrijeme šegrtovanja, rad od jutra do mraka samo za težačku hranu, a najmanje vremena za struku koju je želio naučiti. Tako je Jožek bio kod mlinara, pekara, slastičara i mljekara i putovao od mjesta do mjesta, živio životom šegrta, fizički i psihički ponižavan. Status kalfe stekao je u mljekari Veliki Zdenci kod gazde Mreščeca.

U vrijeme aprilskog rata 1941. godine njegova se obitelj smjestila u selu Mali Potočec kod Gospodarske škole i dobra nedaleko od Križevaca. Tu je upoznao druga Augusta Šketa Čelika, sindikalnog i partijskog radnika koji je presudno utjecao na mladog šegrta. Kad je drug Šket prešao u ilegalnost na sektor Orahovac-Gornja Rijeka - formirana je Križevačka četa u ljeto 1942. godine. Partijsku vezu između ove čete i KK KPH Križevci održavao je Josip Rusek. Tada je postao i član KPJ.

U jesen 1942. godine Rusek je bio mobiliziran u novačku domobransku pukovniju u Varaždinu i po direktivi Partije povezuje se s organizacijom u Varaždinu. Svršivši regrutsku obuku postaje skladištar »IV satnije I domobranske bojne« u posadi Varaždina. U toj jedinici uspostavlja partijsku vezu. Informira o prilikama i kretanju neprijatelja u varaždinskom garnizonu. Istovremeno otkriva pojedine simpatizere NOP-a u domobranskoj jedinici. Sudjeluje aktivno u grupi oficira i podoficira i s njima priprema prelazak u partizane. Bio je vrlo koristan i spretan, a kao skladištar organizirao je sa svojim suradnicima opskrbu municijom i vojnom opremom partizanskih udarnih grupa na terenu. Vrlo je odlučno i aktivno onemogućavao djelovanje ustaških elemenata u jedinici.

Pomagao je u vrlo temeljitoj pripremi za prelaz čitave jedinice od 180 domobrana u partizane. 19. rujna 1943. godine neustrašivo je otišao iz kasarne »Gombaona« u centru Varaždina sa svojom jedinicom pod punom ratnom spremom preko Sračinca i Nedeljanca u partizane. Prva borba kao partizanu bila mu je s ustaškom bojnom kod Nedeljanca kad je bojnik Kruno Devčić sa svojim ustašama odbačen za Varaždin. U popodnevnim satima njegova se jedinica utvrdila kod Huma u blizini Varaždinskih Toplica. Sa svojim kompletnim naoružanjem ušla je u sastav Brigade »Braća Radić«, a Rusek je raspoređen kao politički delegat u Prateću četu brigade.

Od tada sudjeluje u borbama Brigade »Braća Radić« kod Svibovca, na Kalniku, Kamešnici, Vojakovačkom Osijeku, u borbama za Varaždinske Toplice, na Tonimiru i u borbama oko Ludbrega u čuvenoj Šemovečkoj bici. Tuje smrtno ranjen, prebačen u partizansku bolnicu na Jasenovom brdu kod Apatovca, gdje je umro 3. listopada 1943. god.

U Pratećoj četi Brigade »Braća Radić«, koja je bila dobro naoružana, sa osam teških mitraljeza, četiri laka i dva teška bacača, i imala oko 100 boraca, Josip Rusek je kao politički delegat i kao stručno osposobljeni vojnik za teške mitraljeze odigrao izuzetnu ulogu u izboru položaja i planiranju vatre u spomenutim bitkama, te u organizaciji legendarne i uporne borbe u Šemovcu sa

dobro naoružanim i brojno jačim ustašama. U ovoj je borbi, nakon pogibije nišandžije, osobno preuzeo teški mitraljez i neposredno iz blizine tukao kolonu ustaških tenkova. Njegov teški mitraljez je uništen, a on je gotovo raznesen od mine teškog bacača. Uz nadljudske napore bio je izvučen s položaja s ostalim poginulima i ranjenima, jer su neprijateljski avioni, artiljerija i minobacači onemogućavali rad našeg saniteta.

Četiri teška mitraljeza su bila postavljena ispred prvih kuća Šemovca prema Štefancu, lijevo i desno od ceste Varaždin-Ludbreg, da unakrsnom vatrom onemoguće prodor klina ustaške motorizirane kolone predvođene tenkovima. Na tom najosjetljivijem položaju glavnog pravca ustaškog udara Josip Rusek je izdržao deset sati uporne borbe i s ostalim drugovima i drugaricama 2. bataljona onemogućio je neprijatelju prodor za Ludbreg.

Imao je samo dvadeset godina ovaj naš junak koji je osobnim primjerom utjecao na ostale drugove. Ozbiljno je poimao svoje dužnosti komunista. Bio je pouzdan borac za izvršenje svakog zadatka, precizan i savjestan u pripremi i u neposrednom rukovođenju borbom.

Na Jasenovom brdu, u šumi kod zaselka Grabrinovca, nalazila se partizanska bolnica, a pokraj nje partizansko groblje. Tu u šumama Kalnika leži i polit, delegat Prateće čete Brigade »Braća Radić« - naš nezaboravni drug i jedan od heroja legendarne Šemovečke bitke - Josip Rusek.

Vjekoslav Smeh Alibaba

JANKO ŠOPEK - svjesna žrtva sekretara SKOJ-a 1. zagorske brigade

Od svog rođenja 1922. živio je u zaseoku Benkovac kraj Petrovskog, općina Krapina. Bio je dijete siromašne seljačke zagorske porodice, pa ga roditelji šalju na izučavanje zanata trgovačke struke. Kao napredan radnik povezuje se s omladincima u radničkom pokretu koji je djelovao u okviru pilane u Đurmancu. Tako postaje simpatizer naprednih socijalističkih ideja.

Po okupaciji zemlje nastavlja aktivno svoje djelovanje u omladinskoj organizaciji u Đurmancu. Postaje skojevac u jesen 1941. godine. Isticao se u prikupljanju oružja, održavanju veza s kotarom Pregrada, prihvatanju i sakrivanju partijskih rukovodilaca. Postaje borac udarne grupe i sudjeluje u akcijama kod Huma na Sutli, na samoj granici prema »Velikom Reichu«.

U kolovozu 1943. odlazi u Zagorski NOP odred, a po formiranju 1. zagorske brigade ulazi u njen sastav.

U tim većim partizanskim jedinicama dolazi do izražaja njegova snalažljivost, hrabrost i sposobnost rukovođenja. Razvio se u ličnost visokih moralnih komunističkih kvaliteta. Zato je i postao sekretar SKOJ-a Brigade. Principijelan u donošenju odluka, pa makar i na svoju štetu. Sa 1. zagorskom brigadom prošao je sve borbe koje je Brigada vodila u Zagorju, Bilo-gori, Moslavini i Podravini.

Njegov mladi život prekinut je tragično kod Lobora u rodnom Zagorju 2. listopada 1944. godine.

Sekretar SKOJ-a 1. zagorske brigade bio je teško ranjen, kad je Brigada tražila izlaz iz neprijateljskoga čeličnog zagrljaja. Da bi olakšao povlačenje svojim drugovima obroncima Ivanščice, Janko je sam sebi oduzeo život. Bila je to najveća i svjesna žrtva nezaboravnog sekretara SKOJ-a 1. zagorske brigade Janka Sopeka.

Mirko Belošević

FELIKS SANTAVEC - pomoćnik komesara bataljona, hrabri sin Podravine

Rođen je 4. siječnja 1925. god. u Martijancu. Osnovnu školu polazio je u Martijancu, a građansku u Ludbregu. Bio je pisar u općini Martijanec.

Politička djelatnost druga Feliksa Šantavca počinje vrlo rano, još 1942. god. kada je formirana udarna grupa u Martijancu pod rukovodstvom druga Ivana Makarića, nosioca Partizanske spomenice 1941. g. Zapažen je kao omladinac koji je vrlo brzo shvaćao zbivanja u zemlji. U tome mu je naročito pomagala njegova sestra Roza Šantavec koja je već ranije bila organizirana skojevka. Udarna grupa, članovi SKOJ-a i Partije, izvode prve akcije rušenjem telefonskih veza, sakupljaju oružje, opremu, hranu i po vezi prenose na Kalnik za potrebe boraca.

Djelatnost druga Feliksa ističe se na formiranju USAOH-a u Martijancu i okolnim selima, prije odlaska u NOB. Okupator je progonio suradnike NOP-a, hapšeni su i odvođeni u zatvore. Njegova sestra kao odbornica i predsjednica AFŽ-a obješena je u Martijancu naočigled čitavog stanovništva.

U Kalnički partizanski odred stupio je u proljeće 1943. god. i sudjelovao u svim borbama Odreda do formiranja Brigade »Braće Radić« 4.9. 1943. godine.

Feliks je bio poznat kao dobar organizator rada s omladinom na terenu i u jedinicama. Brzo je postao delegat voda, pa komesar čete, a onda i pomoćnik komesara bataljona. Bio je primjeran borac i rukovodilac, nesebično je pružao pomoć drugima. Naročito je njegov osjećaj za mlade došao do izražaja za vrijeme održavanja mitinga kad je znao s puno strasti obrazlagati ciljeve naše borbe.

Borbeni putovi Brigade »Braće Radić« bili su i njegovi putovi do ranjavanja u Velikoj Barni 15. siječnja 1945. g., kada je zauvijek zaklopio oči. Aktivan omladinac i skojevac nestrpljivo je iščekivao odlazak u partizane i oružanu borbu protiv okupatora i njihovih slugu. Nije dočekao slobodu, ali ugrađen je u temelje naše slobode.

Hrastić Josipa, iz Sudovčine, p. Martijanec

MIRKO TOTOVIĆ - komandant 1. bataljona Brigade »Braća Radić«

Mirko Totović rodio se 29. srpnja 1921. godine u Sv. Ivanu Zelini. Otac Adam bio je postolar. U siromašnoj obrtničkoj porodici Mirko je proveo svoje djetinjstvo kod roditelja. Poslije osnovne škole otišao je u zanat u Križevce. Zaposlio se u Sokolovcu kraj Koprivnice, gdje je 1939. godine postao trgovački pomoćnik.

Vrlo rano upoznao se s teškim životom seljaka, a na svojim leđima je kao mladi radnik osjetio iskorištavanje radničke klase, koja se u staroj Jugoslaviji borila za svoja osnovna prava.

Došla je okupacija. Ustaška tzv. NDH počela je mobilizirati mlađa godišta, pa je i Mirko Totović regrutiran i upućen u domobranstvo. Već nakon dva mjeseca je kao hranilac otpušten kući. Ponovno se zaposlio kao trgovački pomoćnik, najprije u Lepoglavi, a onda ponovno u Sokolovcu. Prilikom obilaska roditelja donosi vijesti o progonima Srba i Židova u drugim sredinama, te obavještava svoje vršnjake o aktivnostima partizana na Kalniku i Bilo-gori.

Mladi radnik Mirko opredjeljuje se na temelju vlastitog iskustva i pod utjecajem komunistički orijentiranih vršnjaka za narodnooslobodilački pokret. U početku 1943. godine odlazi u partizane. 2. veljače večje borac Kalničkoga partizanskog odreda s kojim će proći kroz mnoge okršaje i prekaliti svoju borbenost. Formiranjem Brigade »Braća Radić« Mirko Totović preuzima dužnost zamjenika komandira Prateće čete. U mnogim borbama Brigade Prateća četa je dala značajnu podršku pojedinim bataljonima i često bila na najosjetljivijim položajima s kojih su njezini borci odlučivali o ishodu pojedinih bitaka. Njezin zamjenik komandira Mirko Totović, posebno u druženju s komandantima bataljona i Brigade u pripremanju raznih operativnih zadataka, stječe nova iskustva i razvija se u dobroga vojnog rukovodioca. Neposredno po formiranju 32. divizije, drug Totović je određen za komandira Izviđačke čete. Na toj dužnosti je, u brojnim zadacima izviđanja i podnošenjem izvještaja svome Štabu, shvatio i naučio što znači za komandante i štabove bataljona i Brigade dobro upoznati osnovne podatke o neprijatelju, od njegova sastava i naoružanja, pa do njegove osposobljenosti i borbenog morala.

Rukovodstvo Divizije pratilo je razvojni put druga Mirka Totovića, procijenilo da ga borci poštuju i da je kao rukovodilac omiljen,.a u borbi neustrašiv. Znao je pripremati borce za napad i čuvati ih od uzaludnih gubitaka. Ocijenivši da je postigao potrebno vojno i političko iskustvo povjerava mu dužnost komandanta 1. bataljona Brigade »Braća Radić«.

Mirko Totović je znalački vodio 1. bataljon iz borbe u borbu. Učesnik legendarne borbe u Šemovcu, po uzoru na starije partizanske komandire i komandante bio je u jurišu među prvima, a u povlačenju među posljednjima.

Uspješno je vodio bataljon u svojoj posljednjoj borbi na Peskima kod Kalinovca 21. prosinca 1944. godine. Njegov bataljon odbio je nekoliko juriša Čerkeza na konjima. U nastojanju da sagleda djelovanje svog bataljona u fazi najžešće borbe sa Čerkezima, na njihovom glavnom pravcu udara, podigao se iz rova i smrtno ranjen pao od neprijateljskog metka u glavu. Umro je nakon dva dana u poljskoj bolnici Crvene armije u Virovitici.

Komandir 2. čete 1. bataljona drug Dominik Klasić sjeća se te borbe: »U krvavoj borbi koja se vodila na Peskima bilo je tog dana osam juriša. Čerkezi su jurišali na konjima, a naše rovove je tukla artiljerija i neprijateljski avioni. Bilo je mnogo poginulih i ranjenih boraca... O pogibiji Mirka Totovića obavijestio me je Gajo Bubanović. U toj borbi poginuo je i Jova Bubanović.«

Tako je poginuo Mirko Totović, inteligentan i izuzetno hrabar komandant. Bio je čovjek tihe naravi, neobično skroman i pažljiv prema borcima.

Ivan Vulić

IVO UREMOVIĆ - slavni sin Žabna

Ivica Uremović rođenje u Sv. Ivanu Žabno 1922. godine, u porodici koja je osnovne prihode za život ostvarivala na malenom seoskom imanju i skromnim prihodima od postolarskog zanata oca Rudolfa. Roditelji su svojoj djeci, Nikoli, Ivici, Slavici i Mariji, nastojali pružiti pomoć da steknu potrebnu naobrazbu i znanje za život. Ivica je tako stigao u Križevce u školu za mesara.

Brzo rasulo stare jugoslavenske vojske, okupacija naše zemlje i uspostava tzv. NDH prekinuli su Ivičino školovanje. Pavelić i ustaše počeli su stvarati i svoje oružane snage, regularne domobranske jedinice. Tako je skojevac

Ivica Uremović po sili zakona mobiliziran juna 1942. god. u domobranstvo u kojem je nakon osnovne obuke u drugoj polovici 1942. upućen sa svojom jedinicom na osiguranje željezničke pruge Bosanski Novi - Dvor na Uni.

NOB sa legendarne Šamarice proširila se na sve dijelove Banije. Ustaše su izvodile kaznene ekspedicije, širile razne laži i izmišljotine o partizanima, da su to četnici, komunisti, Židovi i da se samo Srbi bore. Pokolji i zvjerstva ustaša diljem Banije bili su masovni i dobro poznati. Domobrani su o svemu tome slušali i povezivali se s predstavnicima NOP-a raznim putovima, posebno djelovanjem svjesnih patriota ili organiziranih partijaca i skojevaca u svojim redovima.

Ivičina jedinica u kojoj je kao domobran bio na željezničkoj stanici Dvor na Uni brzo je uhvatila vezu s partizanima Banije. U toku zime 1942/43. grupa od 10 domobrana, među kojima je bio i Ivica, priključila se partizanima na Baniji.

U kratko vrijeme boravka u jedinicama Banijskog NO partizanskog odreda Ivica je brzo stekao povjerenje drugova. Skojevskim žarom i oduševljenjem počeo se izgrađivati u svjesnog borca i ratnika što je bilo odmah uočeno. Počeo je dobivati zadatke u četi kao politički radnik. Uključio se u organizaciju SKOJ-a. Kao Hrvat borac, među tada rijetkim borcima hrvatske narodnosti na Baniji, pokazivao je primjerom kako i najbolji sinovi hrvatskog naroda, komunisti, skojevci, patrioti, stupaju u NOB da zajedno sa srpskim i ostalima narodima vode borbu protiv okupatora i domaćih izdajnika. Shvatio je od prvih akcija koliko je bratstvo i jedinstvo naših naroda velik zalog uspjehu u borbi i pobjedi ideala za koje se kao mlad skojevac opredijelio.

Kad je sve Hrvate borce trebalo slati u čisto hrvatske krajeve preko Kupe i rijeke Save, Ivica je stigao do Korduna, a formiranjem 13. proleterske brigade »Rade Končar« 7. novembra 1942. našao se i u redovima njezinih boraca. S proleterima Ivica je upoznao vrleti Žumberka i Gorjanaca, ali i osjetio koliko su ustaše bile žilave u sprečavanju širenja i jačanja oslobodilačke borbe. Vidio je kako se ustaše i bela garda, svi izdajnici hrvatskog i slovenskog naroda pod skutima talijanskog i njemačkog okupatora, bore svim sredstvima da onemoguće stvaranje bratstva i jedinstva hrvatskog, slovenskog i srpskog naroda.

Naučio je u proleterskoj brigadi kako treba služiti primjerom u borbi, na maršu i odmoru. Vidio je kako su proleteri pažljivi prema narodu Žumberka koji ih je ispočetka primao suzdržljivo, ali brzo otvorio svoju široku dušu, prigrlio naše borce i počeo masovno i odlučno učvršćivati snagu NOP-a.

Među marljivijim i spretnijim politički izgrađenijim borcima Ivica je u Brigadi zadovoljio kriterije primanja u članstvo Partije, koji su bili tada dosta oštri. Tako je Ivica u proljeće 1943. godine unaprijeđen za člana Partije i vodnog delegata.

Kad sam u početku maja 1943. dobio zadatak da kao načelnik Štaba 2. operativne zone NOV i POH krenem put Moslavine i Kalnika, tražio sam u redovima boraca one borce koji su iz krajeva preko Save i dobrovoljce za taj put. Ivica je bio među prvima koji je izrazio želju i spremnost da krene bliže rodnoj Bilo-gori. Početkom juna 1943. stigli smo u Moslavinu na Kopčić Brdo kod Čazme gdje smo od sekretara Okružnog komiteta KPH druga Vinka Jeđuta Ćuka saznali da su im u Moslavini potrebni iskusni vojni i politički kadrovi. Ivica je odmah bio raspoređen s jednom grupom boraca u širem području Dubrave i Ivančana sa zadatkom da stvori četu i izvodi akcije na pruzi Bjelovar-Križevci i Križevci-Vrbovec-Dugo Selo.

Već u ranu jesen stvorenom povoljnom političkom situacijom i pravilnim djelovanjem političkog komesara Ivice Uremovića četa je ubrzo povećala slobodni teritorij u trokutu Bjelovar-Križevci -Čazma, koji je omogućio mobilizaciju novih boraca i izgradnju mreže NOO-a, što je u cjelini ojačalo NOP u Moslavini i stvorilo realnu pretpostavku da se slobodni teritoriji Kalnika i Moslavine preko Bilo-gore još čvršće povežu.

Početkom decembra 1943. osniva se u Lipovčanima kod Čazme Brigada »Matija Gubec« koja ulazi u novoosnovanu 32. diviziju NOVJ. Ivica u Brigadi vrši dužnost komesara čete, a u proljeće 1944. i komesara bataljona. Borbe koje je 32. divizija vodila u toku zime i proljeća 1944. godine po Kalniku, Hrvatskom zagorju i Prigorju bile su dobra i teška škola u kojoj su se mnogi prekalili i još više osposobili za rukovodeće dužnosti. Čvrst i dovoljno izgrađen partijsko-politički radnik Ivica je sa stvaranjem brigade OZN-e (KNOJ-a) na području 10. korpusa »zagrebačkog« NOVJ među najsvjesnijim i najprovjerenijim borcima otišao u Brigadu na dužnost političkog komesara jednog bataljona.

Napustio je Brigadu, ali nije prošlo ni dva mjeseca od rastanka a on se sa svojim bataljonom i jednim bataljonom Brigade »Matija Gubec« pri susretu sa Crvenom armijom u Podravini našao na položajima u Pitomači, da ojača obranu oslabljenog puka 233. streljačke divizije Crvene armije.

Borbe koje je taj puk s bataljonima Brigade »Matija Gubec« i OZN-e vodio 24, 25. i 26. decembra protiv 1. kozačke divizije ostale su u sjećanju svih pripadnika 32. divizije kao primjer visoke svijesti, hrabrosti i nesebične žrtve u pomoći bratskoj Crvenoj armiji. 26. decembra u proboju iz opkoljene Pitomače na čelu svoje jedinice poginuo je i komesar Ivica u selu Otrovanec.

Rade Bulat

STANKO VINCELJ - komandir čete 1. zagorske udarne brigade

Stanko Vincelj rođen je 27.7.1912. godine u Ravninskom, općina Đurmanec, Krapina, u siromašnoj radničko-seljačkoj porodici. Po završetku osnovne škole u Đurmancu odlazi na izučavanje krojačkog zanata u Krapinu. Ostaje raditi u zanatsko-krojačkoj radnji privatnog poslodavca kod kojega je izučio zanat. Već tada se osjeća obespravljen, u položaju najamnog radnika. Nakon nekoliko godina napušta taj posao i zapošljava se u Krapinskoj tekstilnoj industriji. Ni tu mu se položaj najamnog radnika ne mijenja, a mogućnosti za samostalnu djelatnost u krojačkoj struci ne nalazi. U toku 1942. godine mobiliziran je u domobrane. Ali već ranije opredijeljen kao borac za radnička prava, on svoje mjesto vidi samo u redovima NOB-a. Zato već krajem godine s jedinicom prelazi u partizane. U jedinicama Kalničkoga partizanskog odreda u Brigadi »Matija Gubec« i 1. zagorskoj brigadi on se u borbama ističe kao hrabar borac i vrstan rukovodilac. Omiljen je i cijenjen kod svojih suboraca. U članstvo KP primljen je 1943. godine. U sjećanju njegovih ratnih drugova ostali su podvizi njegove jedinice u nizu borbenih sučeljavanja s neprijateljem po Zagorju, Podravini i Bilo-gori. Posebno se pamti njegova pronicljivost i hrabrost kada je u uličnoj borbi pri zauzimanju ustaškog uporišta Gudovac kao komandir s grupom boraca svladao neprijateljski bunker i razračunao se s ustašama koji su pružali žilav otpor. Tako je osvojio otpornu točku u sistemu utvrđenja. Odigrao je istaknutu ulogu u jurišima na kotu 220 na Bubnju u obrani Virovitičkog mostobrana. Tu je bio i ranjen 12. siječnja 1945. godine. Kao starješina vrlo se dobro snalazio

u laiiiiiii uuroemm situacijama i prilikama pa je tako i uspješno obavljao dužnosti i komandira voda i komesara čete. Na kraju kao komandir čete je i poginuo 15. ožujka 1945. godine kod Šimljanice, jurišajući u napadu na nastupajućeg neprijatelja prilikom povlačenja snaga 10. korpusa s područja Moslavine. Kao jedan od boljih komandira čete, bio je kandidat za dužnost komandanta bataljona. Sve mu je presjekla pogibija. Stanko Vincelj nije doživio željno očekivani ulazak u Zagreb u pobjedničkim kolonama.

Mirko Belošević

DRAGUTIN VRUĆINA - komandir čete iz Apatovca

Komandir Prateće čete Udarne brigade »Braća Radić« drug Vrućina Viktora Dragutin rođen je u imućnoj obitelji u selu Apatovcu 19. veljače 1919. Osnovno obrazovanje stekao je u svom rodnom mjestu, a ratarsko iskustvo na velikom posjedu svoje obitelji. Izrastao je u kvalitetnoga poljoprivrednog radnika, zaljubljenog u zemlju, oranice, livade, pašnjake, voćnjake, vinograde, a isto tako volio je konje, stoku, i uspješno je gospodario skupa sa svojim ocem Viktorom. Njegov je otac prepustio Dragutinu vođenje gospodarstva, a sam se posvetio trgovini konjima i stokom. Na sajmovima je kupovao mršave i izgladnjele konje koje bi na svom imanju hranio dok nije postigao zadovoljavajuću kvalitetu da na njima zaradi. I Dragutin gaje pratio na tim sajmovima goneći stoku i upoznavajući sve zakonitosti tržišta. Kako su se ti sajamski dani odvijali na Varaždinskoj i Bjelovarskoj regiji tako je on bio u mogućnosti da dobro upozna ekonomski i politički život svojega kraja. Dragutin se razvio u lijepoga, vrijednog, stasitog i promućurnog momka, sposobna za svaki i najteži posao. U radu nije bio izbirljiv. Smatrao je da je svaki posao na njegovu imanju jednako važan.

Punoljetan služi vojsku od 1937. do 1939. godine, u staroj jugoslavenskoj vojsci. Osposobljen je za artiljerijskoga vođu odjeljenja s najboljim ocjenama. 1940. g. bio je pozvan na vojnu vježbu u sklopu djelomične mobilizacije. Oženio se nešto prije te vojne vježbe i u braku mu se rodilo dvoje djece.

Po kapitulaciji stare Jugoslavije uspio se dočepati kuće i svoga gospodarstva, izbjegavši služenje vojske u fašističkim redovima. Kad se ustanak proširio i na kalnički kraj, Dragutin i otac mu Viktor i brat Jože opredjeljuju se za NOP. Ljeti 1943. Dragan i Jože odlaze u Kalnički odred, a otac Viktor u Kalničko područje. Kao ugledni stanovnici toga kraja povukli su za sobom sve rodoljubive ljude. Neprijatelj je u ofenzivama nemilosrdno uništavao njihova dobra. U Križevačkom bataljonu Kalničkoga odreda učestvovali su Dragutin i Jože u svim borbama od Zeline do Novog Marofa, Gornje Rijeke, Orehovca, Vrbovca i Božjakovine. U Preseki je bila baza toga bataljona i svih udarnih grupa s toga terena, tako da je to bilo veliko sabiralište boraca koji su dolazili iz Zagreba i ostalih mjesta. Bio je tu i arsenal otetoga oružja, municije, odjeće i zarobljene i konfiscirane ostale vojne opreme. Iz toga su se bataljona stalno popunjavale sve ostale jedinice Kalničkoga odreda.

Braća Vrućina odigrala su vrlo pozitivnu ulogu kako u borbenom tako i u političkom pogledu. Brat Josip ostao je u Preseki kao komandir čete, a Dragutin je prekomandovan za vojnika u Prateću četu Kalničkoga partizanskog odreda kod druga Mate Ostovića Majstora.

Do formiranja Brigade »Braća Radić« prošao je sve borbe s Odredom na operativnom području Zagorja, Prigorja, Podravine i Bilo-gore. Formira-

njem Brigade ulazi u njen sastav čitava Prateća četa KPO, pa i njezin vodnik Dragutin.

Ističe se u borbama Brigade i kao mitraljezac, bacačlija i tobdžija i učestvuje u borbama na Kalniku, kod Svibovca, Tonimira i u oslobođenju Novoga Marofa, Varaždinskih Toplica, Ludbrega, Koprivnice i cijeloga Podravskoga, Bilogorskoga i Kalničkog kraja.

U defenzivnim borbama poslije formiranja 32. divizije sudjeluje u borbama kod Ivanca, Lepoglave, Zlatara, i prolazi kroz sve borbe u teškom zimskom periodu kao komandir Prateće čete Udarne brigade »Braća Radić«. Divizija je u aprilu 1944. vodila teške borbe oko Novoga Marofa, Zlatara, Konjščine, Budinščine. Dragutin se istakao sa svojom četom u zarobljavanju neprijateljskog artiljerijskog diviziona i tenka »Grge« u Podrutama.

Prelazom Divizije u Bilo-goru ističe se u borbama kod Zrinskog Topolovca i Jakopovca i u borbama kod Velikog Trojstva, Črešnjevice, Pitomače i Novigrada Podravskog. U posljednjoj svojoj borbi za oslobođenje Koprivnice polovicom listopada 1944. Dragutin Vrućina hrabro je poginuo u prvoj borbenoj liniji. Zakopan je s vojnim počastima u selu Jagnjedovac.

S drugom Dragutinom naša je Udarna brigada »Braća Radić« izgubila jednoga od najboljih komandira iz svojega sastava, a njegova obitelj oca, supruga i brata.

Veljko Stanković

LJUDI I DOGAĐAJI KOJI SE PAMTE

Jože Horvat

TRAGOM KALNIČKOG ODREDA - U SUSRET DIVIZIJI

Proljeću još nije bilo traga. Zemlja pokrita snijegom, stegnuta ledom i mrazom, počivala je ukočena, smirena i mrtva.

Pa ipak, duboko pod ledenom korom, prikupljala je životne sokove, a proljeće je u potaji spremalo svoj čas. I već su lukovice nabrekle, a jaglac i visibaba prenuše se iz sna. Nezadrživim hodom nastupao je južni vjetar i navješćivao da je ovaj dio zemljine kugle stupio u nove odnose sa suncem i da je snijegu i ledu posljednji čas.

Zima četrdeset i prve. Svirep okupator - zločini - oganj - žalost i smrt. Sila! Neizmjerna sila zločina u čeliku, ognju i broju. Tko će satrti legije mraka kad je u njih sve: i vlast i novac i moć?

Pa ipak, kao južnjak vjetar, šapat je s usta na usta - a puška s brijega na brijeg objavljivala svima, da je naša domovina, ovaj sićušni dio Evrope, stupila u nove odnose s okupatorom i da je sili i zločinu najavljen sud.

U oslobođenoj Foči, koja će uživati slobodu punih 110 dana, bio je Vrhovni štab i Tito, a deseci hiljada boraca rasplamsali su požar narodnooslobodilačkog rata širom naše domovine. Samo ovdje u užoj Hrvatskoj, u slikovitom Zagorju, rijetko se čula partizanska puška.

- Spava li Zagorje, ili ne zna za bitke? - pitahu se mnogi ne znajući što je.

Varaždin... gradić od desetak hiljada stanovnika. Zivi ostaci baroka, slikovite ulice, brojni spomenici žalosti i slave naše prošlosti. Još godine 1209. dodijelio mu Andrija II povlastice slobodnog grada iz zahvalnosti za pomoć koju mu iskazaše građani za vrijeme njegova tamnovanja u obližnjem Knegincu.

No, to je davna prošlost. A sadašnjost? Bedemi slikovitoga starog grada, muzej, škole, kazalište, spomenik Jagiću? Ne, to nije sadašnjost. Sadašnjost, to je Topnički sklop; 12 haubica; Babićeva središnja konjička škola; hiljadu vojnika - oružnički krilni sat, ustaše, doušnici. Nijemci. Je li to sve? Nije. Tu je još »Tivar«, Tekstilna industrija Varaždin, revolucionarni arsenal za ove krajeve u predratnoj Jugoslaviji.

Da li je i to sve? Nije. Tu je još rodoljubivo građanstvo i napredna omladina ovoga starog hrvatskog grada, prirodni centar Podravine, Međimurja, Zagorja i Prigorja. I baš zbog svega toga nije bilo bezrazložno pitanje: ma što je sa Zagorjem? Zar zaista čeka da ga netko drugi oslobodi?

E, brate - govorili bi opet - ne možeš tamo lako, ne možeš. Previše je pruga i komunikacija. Previše baza i bunkera. Šuma malo, Zagreb blizu... Ne možeš, brate, ne možeš...

Zagorje pod snijegom, hiljadu devet sto četrdeset i druge. U malenoj sobici jedne skromne kućice, čija su okna sanjivo promatrala blage padine Varaždin-brijega, jednog dana sastao se Varaždinski okružni komitet.

Rodna kuća narodnog heroja Marka Kovača, poginulog u maju 1944. god. na Dravi. Više od 60 stanovnika ovoga međimurskog sela Turčišća poginulo je u NOB-u u redovima NOV-a.

Sahrana narodnog heroja Petra Biskupa Vene

Spomen-kosturnica u Gornjim Sredicama na Bilogori, poprištu teških bitaka jedinica 32. divizije

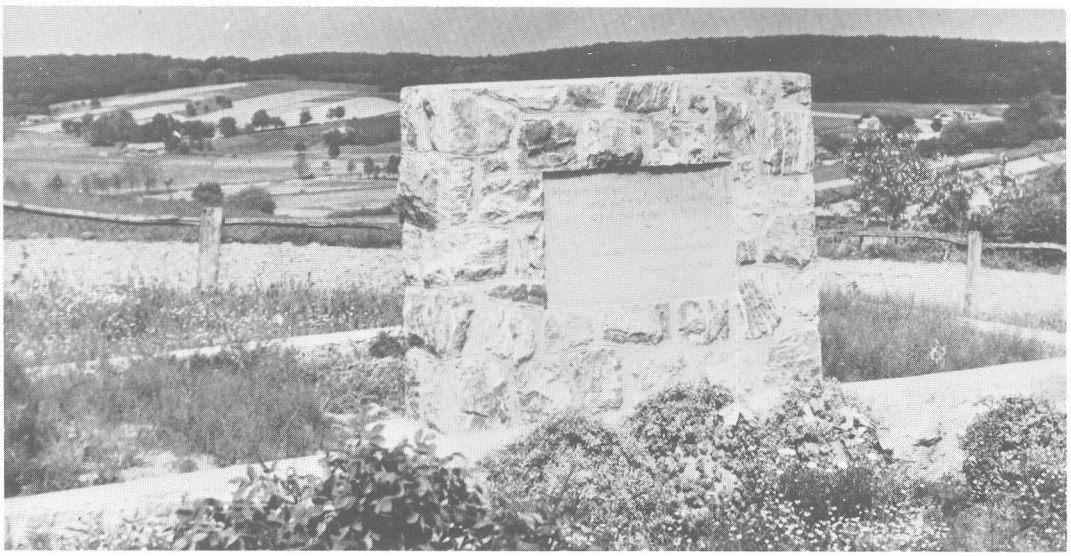

Aleksandar Jureković Šani

Ignac Vlašić

Međimurska četa Kalničkoga partizanskog odreda 1943. god. u oslobođenim Varaždinskim Toplicama. U sredini komesar Odreda Joža Horvat.

Ekshumacija žrtava ustaškog pokolja u Gudovcu, počinjenog aprila 1941. godine

Krešimir Švarc kao gimnazijalac, u vrijeme oslobođenja Koprivnice 1943. godine

Dva naša kurira: Martin Kenđelj i Milan Aplenc

Selo Svibovec u kojemu je razbijen napad ustaškog trupa

Majke s djecom u zbjegu na Bilo-gori, zima 1944. godine

Grupa žena, boraca 32. divizije

Grupa savezničkih avijatičara spašenih kod Male Trešnjevice marta 1944. godine s partizanima iz komande mjes područja u Đurđevcu (snimio Martin Berta)

Na povratku s borbenih zadataka na evropskim ratištima, savezнички bombarderi i lovački avioni su često prelije preko teritorija sjeverozapadne Hrvatske. Iz oštećenih aviona posade su iskakale padobranima, nastojeći odab područja pod kontrolom NOV-a. Lozinka kojom su uspostavljali kontakt s našim jedinicama bile su riječi TU PARTIZANI! Spašene avijatičare prijateljski su dočekivali naši borci, štabovi i narod. Nakon oporavka i liječe ranjenika prebacivali smo ih preko svojih veza do Jadrana i dalje u Italiju, gdje su se ponovno uključivali u borbi formacije.

Vojnici Crvene armije prelaze preko Drave na oslobođeni teritorij Slavonije, kod Barča potkraj 1944. godim

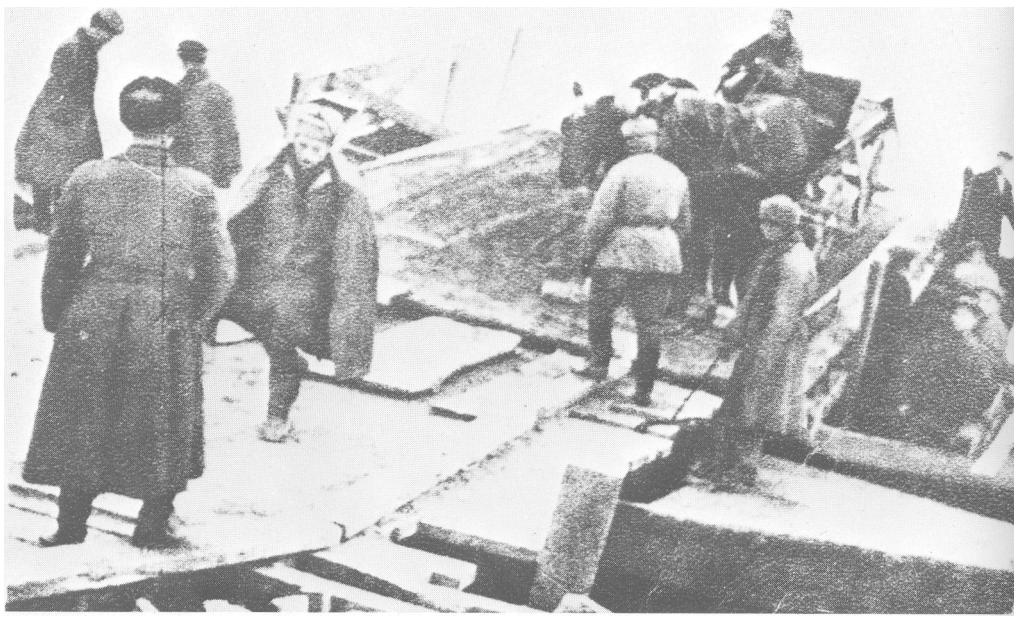

Komora Brigade »Braća Radić« na Bilo-gori, aprila 1945. godine

Kolona Brigade »Matija Gubcc« ulazi u Zagreb 10. maja 1945. godine

Po dolasku u Zagreb, 32. divizija je preuzela patronat nad Domom ratni siročadi na Pantovčaku

Demobilizacija boraca 32. divizije u Zagrebu, maj-juni 1945. godine

- No, evo, drugovi - govorio je sekretar Florijan Bobić - protuletje nam dohaja. Rastopil bu se sneg, šuma se bu razlistala - a koga mi čekamo? Treba objediniti borbene grupe, treba stvoriti jezgru Kalničkoga partizanskog odreda. Ti Simun otišel buš v Hrženicu, ti Santo u Kučane, Ivić u Globočec, Kaiman v Ludbreg...

Otpočeše prve akcije. Nakon nekoliko dana ubijeni su ustaški logornik i tabornik u Varaždinu, Mišek i Gazdek. Na prostoru Varaždin, Ludbreg, Koprivnica, Križevci, Novi Marof - nespokojstvo je ušlo u duše zlikovaca. Gotovo svake noći poneki bandit platio bi glavom svoja zlodjela, a malo zatim razoružana je posada koja je branila most na Plitvici. Zaređaše prve posjete općinama i žandarmerijskim stanicama.

Bili su to prvi koraci čete, koja je prikupljala oružje i stjecala prva borbena iskustva. Tih dana stiže iz Zagreba domobranski poručnik Božo Leiner s još šesnaest vojnika. Naoružani predoše na stranu partizana i uputiše se u kalničke šume. Iz Podravine pristignu novi borci. Četa ojača i dobi svoj puni komandni kadar. Skromni, ali sustavni napadi u toku februara i marta razbjesnili su neprijatelja. Njemački je okupator tražio od svojih slugu da uspostave mir bar u ovom dijelu Hrvatske. Zahtijevao je, da se Kalnik očisti od partizana pod svaku cijenu. Započela su prisilna izviđanja i pripreme za ofanzivu.

Tako je počeo trnovit, ali slavan put jednoga partizanskog odreda, tako je započela bitka za Kalnik i Hrvatsko zagorje. Glavni štab Narodnooslobodilačke vojske i partizanskih odreda Hrvatske mogao je s punim pravom javiti u svom izvještaju da je požar oslobodilačkog rata obuhvatio sve krajeve naše porobljene domovine. Posljednji mirni kutak Pavelićeve nakaradne države pretvoren je u bojno poprište na kome će se iz dana u dan voditi sve veće i odlučnije bitke. Izvjesno je da su sve snage koje su učestvovale u borbama na prostoru Kalnika bile svjesne cjelokupnog značenja ovog kraja. Tu je za Nijemce - na liniji Zagreb, Varaždin, Maribor - bio najkraći put za Austriju i Beč. Preko Križevaca i Koprivnice za Đekenješ, Nijemci su najkraćom željezničkom linijom bili povezani s mađarskim satelitom. Za Pavelića ovaj je prostor predstavljao izvore prehrambenih sirovina i značajan ljudski rezervoar za nadopunu decimiranih jedinica. No isto tako Centralni komitet KPH i Glavni štab jasno su uočili da je od presudnog značenja pokrenuti u oslobodilačku borbu baš ovaj, najuži dio Hrvatske. Samo oružanom borbom protiv okupatora i domaćih slugu, rame uz rame s ostalim narodima Jugoslavije, hrvatski je narod mogao sebi izvojevati pravo na samostalan i slobodan život. Slušati izdajničku riječ Mačeka značilo je čekati u miru kraj rata, dočekati saveznike, izbjegličku vladu, kralja Petra, četnike - jednom riječju staru Jugoslaviju.

Povezan s Bilo-gorom i Ivanščicom, a preko nje s Prigorjem, Strahinščicom, Ravnom Gorom - Kalnik je predstavljao idealnu bazu za daljnji razvoj oslobodilačke borbe. Neprijatelj je namjeravao da ga brani pod svaku cijenu, i zato ga je pokrio brojnim posadama i utvrđenjima. Bit će dovoljno ako napomenem da nije bilo partizanske baze na tom sektoru u toku cijele godine 1942. u koju neprijatelj nije mogao stići iz svojih uporišta za nepun sat. I obilno se koristio svojom premoći i nastojao uništiti još nedovoljno iskusne borce Prve kalničke čete.

Dne 4. aprila 1942. god. »zapovjednik oružanog krila« u Varaždinu satnik Križišnik šalje izvještaj svojim glavešinama, u kojem među ostalim napominje: »Na osnovu brzoglasne zapovijedi Vrhovnog oružničkog zapovjedništva od 2. IV godine 1942. izašao sam na područje Ludbreškog i Koprivničkog

kotara u cilju prikupljanja podataka o bandi poručnika Leinera, pa sam utvrdio slijedeće:

Dvije manje komunističke grupe pojavljivale su se preko cijele zime oko Kalnika i Kapele u kotaru Križevačkom. Zadatak ovih dviju grupa bio je povezivanje sela i većih mjesta; promičba u komunističkom pravcu. Grupa s Kalnika zimovala je u dvjema zemunicama u Jasenovom brdu iznad Kalničkog Osijeka, gdje su i te zemunice prilikom pretresa 15. III. godine 1942. pronađene, a u njima suđe za kuhanje, razni alat za pravljenje zemunice, tri kože od divljih svinja i nešto hrane. Tragom koji je vodio prema Kalničkom Osijeku i kojim su komunisti pobjegli, nađen je jedan revolver, sistema Gase, sa 5 naboja. Tim tragom je bježao Lajner preko Apatovca, Koprivničke Rijeke, Lepavine, Male Mučne i Božina jarka, preko kotara Križevačkog. U Božinom jarku odmarali su se 24 sata, pa su se prebacili dalje preko Hudovljana u Javorovac, gdje su 19.III. primijećeni, a 21. III. potučeni. Ubijena su tom prilikom četvorica, a trojica uhvaćeni živi...«

Čuvši za prve bitke na Kalniku i bojeći se da Kalnička četa neće moći odoljeti neprijatelju, Glavni štab Narodnooslobodilačke vojske i partizanskih odreda Hrvatske, da bi ojačao ustanak u sjevernoj Hrvatskoj, naređuje štabovima II. i III. operativne zone da smjesta upute pojačanja na Kalnik. I zaista, Druga operativna zona poslat će preko Žumberka jednu prekaljenu četu koja će prijeći Savu i preko Zagorja prodirati na Kalnik. Stab Treće operativne zone u Slavoniji poslat će preko Bilo-gore odred od 180 izabranih boraca, među kojima se nalazila proslavljena Banijska četa pod komandom heroja Nikole Demonje.

Međutim, od dana kad je donesena odluka Glavnog štaba o pojačanju partizanskih snaga na Kalniku, pa do dolaska ovih moćnih jedinica prošlo je mnogo, mnogo vremena. Kalnički borci progonjeni danonoćno, bez dovoljno veza, bez dovoljno iskustva, hrvali su se s neprijateljem kako su najbolje znali. Padali su jedan za drugim. Na nesreću pade i komandir čete Božo Leiner, a što je još gore, padne u borbi i sekretar Okružnog komiteta, narodni heroj Florijan Bobić.

Mrtvo tijelo Bože Leinera i još nekih partizana neprijatelj je kamionom prebacio u Ludbreg i javno izložio, da budu prijetnja svima koji bi pošli putem slobode...

Neprijateljska ofenziva postigla je svoj cilj. Četa razbijena, desetkovana, stvarno se raspala. U dubokim kalničkim šumama skrivaše se posljednji ostaci prvih kalničkih partizana, koji smiono podigoše zastavu borbe i dadoše živote za oslobođenje domovine.

Tko da opiše tugu srpskih sela na Kalniku, kad dočuše o porazu Čete i smrti komandira. Jedva se ponadaše da će ih netko zaštititi od ustaškog zuluma, kad eto, padne i ta posljednja nada. Tko da ispriča crne i mutne misli, koje zaokupiše hrvatske seljake u obližnjim selima na vijest o pogibiji najboljih. Pitaše se mnogi - gde će šuma naći nove partizane, gdje će pravda naći nove osvetnike? Eh, da su bar mogli slutiti, da su mogli sagledati borce koji se već spremiše na daleki put. Da su bar sanjati mogli o pomoći koja je stizala, lakše bi pregorjeli sjećanje na mrtve, mnogo bi lakše snosili tegobe i uvrede, mirnije bi lijegali u nemirnu noć.

Prođe ljeto, naiđe jesen, jesen 1942. Brojne kolone ustaških i domobranskih jedinica gazile su bilogorske putove i kretale na Vrani Kamen. Sa svih strana neprijatelj je opkolio slavonske jedinice, u namjeri da dokraja uništi oslobodilački pokret u sjevernoj Hrvatskoj. Tog istog dana kada je započela ofenziva na slavonske partizane, 10. oktobra godine 1942, drug Karlo Mrazo-

vić Gašpar, tada polit, komesar III operativne zone, držao je oprosni govor borcima koji su kretali na daleki put. Postrojeni bataljoni slušali su njegovu riječ koja se često gubila prigušena rafalima neprijateljskih strojnica.

»Čujete li, drugovi, one rafale? To njemački zločinci i njihovi plaćenici krenuše na nas. Htjeli bi uništiti borce za domovinu, htjeli bi popaliti i opljačkati slavonska sela. Čuo sam da ste spremni ostati ovdje i razbijati neprijateljsku ofenzivu. Ne, to nije vaš zadatak. Požurite na Kalnik, izvršite naređenje koje je pred vas postavio naš Glavni štab. Ponesite partizansku zastavu, slavnu zastavu oslobodilačke borbe preko Kalnika duboko u Hrvatsko zagorje, tucite neprijatelja gdje ga stignete i nikada ne zaboravite da vas na Kalnik šalje drug Tito i naša slavna Komunistička partija. Gradite bratstvo hrvatskog i srpskog naroda, dižite ustanak, uništavajte okupatora. Pođite sretno i ne uznemirujte se zbog ove pucnjave koju čujete. Budite uvjereni da su slavonske jedinice dovoljno jake da odbiju napadaje Pavelićevih banda. Želim vam mnogo ratne sreće i sretan put. Smrt fašizmu - Sloboda narodu!«

I krenuše borci... preko popaljenih i opljačkanih bilogorskih sela, preko Tučević polja, Dapčevice, Peratovice, Šibenika, Brzaje... Sve bliže cilju. Kordunaši već prijeđoše Savu, te se podno Pregrade i Klanjca dohvatiše Ivanščice. Nakon jedanaest dana neiskazano napornog puta stigli su borci iz Slavonije na padine Kalnika. Duž cijelog puta čistili su sela, napadali neprijatelja, razoružavali neprijateljske posade i rušili komunikacije.

I stigoše: blatni, umorni, iscrpljeni. Maleno selo Botinovac, što leži nedaleko od željezničke stanice Sokolovac, između Križevaca i Koprivnice, posluži im kao prva baza.

Teško je iskazati s kakvom srećom dočeka narod borce. Mnoge suze nagrnuše na oči. Ta zar je bilo lako vjerovati očima? Neprijatelj je mjesecima uvjeravao tamošnji svijet da je uništio i posljednje partizane u sjevernoj Hrvatskoj, a sad evo - ne možeš ih se očima nagledati.

No i neprijatelj se pripremao za doček. Već drugog dana izvršio je napad na Botinovac, ali je u bici pretrpio teške gubitke i bio posvema razbijen. Druge noći odred je razoružao konjanike u Apatovcu i među ostalim zarobio i teški mitraljez. Nekoliko sati nakon toga, u zoru, prihvatio je ponovno bitku, i u borbi, koja je trajala gotovo cijeli dan, opet je suzbio i u bijeg natjerao neprijateljske jedinice.

Nije mi namjera, niti mi prostor dopušta, da na ovom mjestu iscrpnije govorim o daljnjem razvoju, bitkama i teškoćama Kalničkog odreda. Spomenut ću tek toliko da se uskoro spojiše s Odredom ne samo borbene grupe starih kalničkih partizana, već uskoro pristigne i četa koja je krenula iz Žumberka i stigla na Kalnik. Sjedinivši sve snage, Kalnički odred postade sila koju više nikad i nitko nije mogao uništiti. Komandant odreda bio je Izidor Štrok, radnik, Hrvat, rođen u Zagorju; politički komesar Jože Horvat, student, Hrvat, rođen u Međimurju. U Štabu Odreda bili su još Vlado Mutak, radnik, Hrvat; Štef Kučiš, pravnik, Hrvat; Martin Puštek, učitelj, Hrvat, i Mato Jerković, student, Hrvat.

Nacionalni sastav Srba i Hrvata, koji je u početku bio 1:1, izmijenio se uskoro u korist Hrvata.

Iz dana u dan rastao je broj boraca u Odredu. Potkraj decembra iste godine Kalnički odred upućuje dva bataljona u Slavoniju da olakša formiranje krupnih jedinica na ovom sektoru.

Došla je nova godina, novi napori, nove žrtve i nove slavne pobjede kalničkih boraca. Dode i februar. Ludbreg, maleno kotarsko mjesto u blizini

Drave, u kojem su se prije godinu dana ustaški zlikovci naslađivali nad lešinama partizana, zadrhtao je pod udarom novih kalničkih boraca.

Evo što o tome govori neprijatelj u »Dnevnom izvješću broj 350 od veljače 1943«:

»Sinoć 23.11. u 22.30 sati počeo je sa svih strana koncentriran napadaj vrlo jakih partizanskih odreda na Ludbreg.

Istodobno prekinute su sve brzoglasne i brzojavne veze s Ludbregom, a također i željeznička pruga iza Martijanca dignuta u zrak.

Napadaj je trajao do četiri sata ujutro neprekidno.

U 6 sati preko Koprivnice iz Zagreba javio se brzoglasom predstojnik koji javlja, da imadu velike gubitke u ljudima, te imade više mrtvih časnika i vojnika, poslije toga opet je veza prekinuta, a za daljnji razvoj događaja ne može se ništa javiti. Čim je potpisani primio prvu obavijest o napadaju na Ludbreg, zatražio sam od mjesnog zapovjedništva da se uputi pomoć u Ludbreg. Dobio sam odgovor: Ne može se uputiti ništa, jer nema nikoga.

Potpisani je već mnogo puta u svojim izvještajima zamolio da se odredi čišćenje kalničkog područja - sve je to ostalo uzalud, glas vapijućeg u pustinji! Nije poduzeto ništa!

Neka mi se ne zamjeri ovakva primjedba, ali ja sam bio otpočetka na izvoru tragedije našeg naroda u Bihaću i poznato mi je kako su se događaji razvijali - pa baš zato tvrdim, da je partizansko žarište na Kalniku - najopasnije po državu i sadašnji poredak i to iz slijedećih razloga:

1. Jer se takozvani Kalnički odred u većem dijelu sastoji od Hrvata intelektualaca.

2. Jer spomenuti »odred« djeluje u čisto hrvatskim krajevima sve do Drave i preko Drave.

3. Jer takozvani »terenci« toga odreda kao domaći sinovi imaju vrlo mnogo uspjeha svojom promičbom — koja upravo razorno djeluje na naš inače čisti narodni elemenat, koji imade biti stup sveukupnih naših oružanih snaga!

4. Narod, koji vrlo dobro znade da na tom kalničkom području nema i nije nikada više od 800 do 1.000 odmetnika i da njihovo skoro suvereno vladanje traje već godinu dana - svakim danom gubi sve to više povjerenja u državnu vlast te mnogi pod prijetnjom podliježu partizanskoj promičbi, otrov se širi dalje poput zaraze, a posljedice su na dlanu - danas napadaju na Ludbreg, sutra će biti u Varaždinu i prekosutra...

Po završetku izvještaja doznao sam: Željeznička pruga Martijanec-Ludbreg dignuta je u zrak na 7 (sedam) mjesta.

U Ludbregu ubijen jedan zastavnik i jedan domobran, te kotarski pristav Kolarić, nestao 21 domobran, dvije strojopuške, 17 pušaka i jedan strojosamokres.

Napadaj izvršila dva bataljona partizana (oko 500 ljudi), jedan partizan ranjen teže, živ uhvaćen.

Dostavljam prednje izvješće sa mišljenjem da bi trebalo žurno poduzeti čišćenje kalničkog područja s jakim snagama...«

Potpisnik ovog dopisa mogao je slobodno dostaviti »prednje izvješće s mišljenjem Paveliću osobno«. Koristi od toga nije bilo. No ovaj neprijateljski dokumenat, koji se danas čuva u Vojnohistorijskom institutu u Beogradu, govori dovoljno o snazi i značenju Kalničkog odreda.

Borba se i dalje širila. Partizanski odredi stvoriše uvjete za moćnije jedinice. Na tom istom prostoru pojavi se uskoro Brigada »Braća Radić« - a zatim i XXXII divizija...

Prohujale su ratne nesreće, smirila se zemlja. Sad, kad ovo pišem, opet je februar i opet snijeg prekriva zemlju. Gledam u mislima kalničke šume i slutim njihov tajanstveni mir. Pod teretom bjeline spustiše se grane. Kriju duboko u sebi one koji ne dočekaše oslobođenje.

Šute šume i sanjare zimske snove.

Snivajte samo i neka nitko ne remeti vaš mir, jer znam, bude li potrebno, vi ćete opet širom otvoriti svoje čarobne dvore - kao nekoć, kad po vama, idući gorom, pjevahu pjesme hrabri i slavni kalnički partizani.

Rade Bulat

NIKOLA RAJAKOVIĆ, TRAGIČNA SUDBINA HRABROG SINA USTANIČKOG KALNIKA

Nikolaje rođen 1920. u selu Koprivnička Reka, općina Koprivnica, u vrlo siromašnoj seljačkoj porodici. S roditeljima i sestrom živio je na nepuna dva jutra zemlje. Teško se živjelo i Nikola je u ranoj mladosti otišao u susjedno selo Mali Carevdar da izuči postolarski zanat. Završio je četiri razreda osnovne škole u selu Veliki Botinovac. Zanat nije donosio mnogo i nije mogao znatnije pomoći porodici da joj na malom seljačkom posjedu olakša življenje.

Nikola je pokazao interes i volju da uči. Ali, siromašni život nije pružao mogućnost za odlazak u potragu za boljim životom. Kao dijete razvio je ljubav i poštovanje prema svojim roditeljima i sestri i kad bi ostavio svoj postolarski posao prihvatio bi se obrade zemlje da olakša muku roditeljima.

Prolazili su dani mladosti koji životni put Nikole nisu ispunjavali radošću, veseljem i bezbrižnošću. Došla je 1941. i napad fašističkih okupatora na našu zemlju i uspostava tzv. NDH. Nikola je tih dana bio regrutiran u vojnu službu. Zbog brze i sramne kapitulacije stare Jugoslavije, nije na oglas mobilizacije ni stigao u dopunsku jedinicu u Bjelovar.

U Nikolinom kraju napredni radnički pokret nije imao svojih ljudi i organizacija. Ali prvi dani života u tzv. NDH brzo su pokazali pravu ćud i lice ustaških izdajnika koji su otpočeli proganjati Srbe, Židove, Rome, komuniste i patriote. Osjetio je on kad je profesor Janko Šimrak, poznati predratni antikomunist, s Alojzijem Stepincem počeo prevoditi pravoslavne Srbe u grkokatoličku vjeru da to vodi istrebljenju srpskog naroda i njegovoj asimilaciji. Shvatio je tada da pored teškog siromaštva dolaze još teži dani za njega, oca Đuru i srpski narod kojem su pripadali. I zato se nije ni jednog trenutka kolebao kad su stvoreni uslovi da stupi u NOB.

NOB na području Kalnika 1941. još nije imao šireg zamaha. Oružanu borbu širih razmjera najavljivao je u proljeće 1942. Kalnički partizanski odred sastavljen od 56 boraca, koji se aprila mjeseca našao u Kalničkoj šumi opkoljen od nekoliko hiljada ustaša, žandara i domobrana. U selima Kalnika već su svi znali tko se bori za slobodu. Narod nije vjerovao ustaškoj propagandi da to nisu domaći ljudi, sinovi i kćeri iz njihovih sela, radnici, đaci i studenti, komunisti i članovi SKOJ-a Varaždina, Ludbrega i Bjelovara.

Nikola je bio među onim rijetkim mladićima iz svoga sela koji nisu krili svoje simpatije i spremnost da stupe u borbu. Taj dan nije dugo čekao. U jesen 1942. godine vodeći borbe od Slavonije do Kalnika stigao je u sela kalničkog kraja novoosnovani Kalnički NOP odred iz Slavonije čiju su udarnu i borbenu snagu sačinjavali banijski proleteri Nikola Demonja,

Stevan Došen, Dušan Ćorković, Stojan Komljenović Čoka, Milan Joka, Mato Jerković, narodni heroji Jugoslavije i drugi kojima se na Kalniku priključuju i kordunaški proleteri koje je kao dio Žumberačke čete doveo narodni heroj Izidor Štrok.

U prodoru prema Kalniku Kalnički odred izveo je jednu od svojih uspješnih akcija u Lepavini, a poslije toga u Apatovcu. Mobilizacija ustaša i »koturaša« iz Koprivnice odmah je izvršena. Neprijatelj je kod sela Botinovac napao na Kalnički odred. Došlo je do žestoke borbe u kojoj je neprijatelj poražen. Narod je vidio kako ustaše i domobrani »koturaši« bježe. Ohrabrio se. U partizanima je osjetio svoje istinske zaštitnike.

Ove borbe Kalničkog odreda daleko su odjeknule. Partizani su počeli krstariti kalničkim selima. Manja neprijateljska uporišta bila su sve više na udaru. Domaći ljudi počinju stupati u redove Kalničkog odreda. Broj onih koji se dobrovoljno odlučuju sve je veći. Među prvima stupio je i Nikola. Taj mladić, izvanredno profinjenih ljudskih osobina, isticao se naročito mirnoćom, odlučnošću, skromnošću, velikim drugarstvom i brigom za čovjeka, nenametljivošću i pažljivošću prema ljudima. Novembra 1942. stupa u redove proslavljenoga Kalničkog partizanskog odreda. Neće proći dugo vremena i Nikola će kao borac ubrzo stati uz bok prokušanim proleterima Banije i Korduna od kojih neće vidjeti samo kako se znalački bori, nego i saznati mnoge tužne istine, za masovne pokolje i zvjerstva koja su ustaše izvršile nad srpskim narodom Banije i Korduna. Ali Nikola će kod njih osjetiti i veliku ljubav prema narodu Kalnika, ljubav i drugarstvo koji su oni jednako iskazivali prema svojim drugovima u borbi i pokazali bezbroj primjera kako se svjesno žrtvuju životi za slobodu i interese svog naroda.

Već prvih dana kad je počeo kao borac Nikola je iskusnim partizanima, komandantu Mati Jerkoviću i drugu Nikoli Demonji, pokazao da i on može savladati ratnu vještinu i da se znade hrabro i odlučno boriti. Zato će njegovo napredovanje na dužnostima u borbi biti brzo.

Malo višeg rasta, veoma pokretljiv i gipkih kretnji, u borbi se doimao kao pantera koja vreba pa se brzo strmoglavi na svoju žrtvu. Svjestan i hrabar borac odmah je postao član Partije, dobio puškomitraljez u ruke i zajedno s isto tako strastvenim i hrabrim kordunaškim proleterima Dušanom Minićem i Miljkanom Kličkovićem naprosto se nadmetao tko će bolje i više uništiti neprijatelja. Prošao je sve dužnosti od borca, vodnika, komandira čete do komandanta 2. bataljona Udarne brigade »Braća Radić«.

Borbe u kojima je Nikola učestvovao s Kalničkim odredom, Brigadom »Braća Radić« i 32. divizijom uvijek su potvrđivale Nikolinu neizmjernu hrabrost i vješto komandiranje jedinicama. Bilo je veliko zadovoljstvo pratili kako brzo savladava i usvaja potrebna znanja i stječe iskustva za vođenje partizanske borbe. Njegova karijera vojnog rukovodioca bila bi briljantna da je tragična smrt nije prekinula.

Navršio je dvadeset i četiri godina života. Odgojen u dobroj porodici, ostao je prema drugaricama u jedinici pomalo stidljiv i povučen, uvijek primjeran u ponašanju prema drugima. Tada je kao momak dozrio u svakom pogledu...

Slučaj se dogodio u selu Šandrovac na Bilo-gori. Jedne je noći »njegov« bataljon bio u tom selu na odmoru. Od njega starija i udata seljanka pozvala je Nikolu u svoju kuću na večeru. Njezin je čovjek te noći bio odsutan. Međutim seljak se iznenada vratio i kad nije mogao u kuću, razbjesnio se i sjekirom provalio vrata, navalio na Nikolu, koji ga je u samoobrani ubiol

Odmah je o tome izvijestio Stab svoje brigade, ispričavši sve okolnosti ovog nemilog slučaja. Tada je izjavio da mu je istinski žao da je to učinio.

O događaju je radio-depešom izviješten Štab 10. korpusa »zagrebačkog«. Štabu 32. divizije naređeno je da se Nikola Rajaković razoruža i uputi u Štab Korpusa, što je učinjeno nakon druge intervencije.

U Donjem Miklošu kod Čazme Nikola je čekao odluku Vojnog suda, krećući se slobodno u samom mjestu. Nije prihvatio sugestije pojedinih drugova da bježi partizanima u Bosnu, jer je bio disciplinirani vojnik Revolucije. Vojni sud Štaba 10. korpusa je Nikolu Rajakovića osudio na smrt strijeljanjem. Nikola je i u smrt otišao junački. Bila je to za mnoge od nas okrutna i teška odluka. Borci njegova bataljona i mnogi oficiri su plakali.

Nekoliko dana kasnije Divizija se s Bilo-gore vraćala na Kalnik poznatim putem preko Donjare i Nikolinoga sela. Narod i djeca iz sela rado su dočekivali i ispraćali naše jedinice. Nikolin otac Đuro tog je dana također došao da isprati našu diviziju. Brigada »Braća Radić« prošla je u koloni pored Nikolinog oca. U trenutku mog nailaska vidio sam kako nijemo stoji, tužan što ne vidi svog sina. Pomislio je ono najgore. Sjašio sam s konja i prišao Đuri da mu ispričam istinu. Nisam ni dovršio, počeo je jecati: »Nema više mog Nikole...« Bio sam i sam uplakan kad sam prišao ocu da ga zagrljajem utješim. Ostao sam u toj boli s njime sve dok nije prošlo začelje kolone Divizije. Ostavljajući oca Đuru samog nekoliko puta sam se okrenuo i vidio kako i dalje nepomično stoji bez nade da će i posljednji iz kolone biti njegov sin Nikola.

Tužna je ta istina i danas mnogim borcima 32. divizije koji su poznavali Nikolu i ne mogu ga zaboraviti. Jer Nikolaje bio jedan od najhrabrijih boraca Kalnika, Kalničkog odreda i 32. divizije, komunist, izvanredno plemenit drug i čovjek, vrstan partizanski komandant čija je svijetla perspektiva prekinuta pogrešnom i neoprostivom odlukom Vojnog suda Štaba 10. korpusa. Ali nama i danas ostaje utjeha da ni takav surov odnos i greška koja je učinjena prema Nikoli, ne mogu izbrisati njegovo ime s liste najvećih junaka i boraca koji su u vatri i grču našeg NOB-a i socijalističke revolucije i takvom smrću dokazali svoju besmrtnost.

Narodu Kalnika, Bilo-gore, Podravine, Hrvatskog zagorja i Prigorja, nama, njegovim drugovima iz 32. divizije ime Nikola Rajaković ostat će neokaljano u trajnom sjećanju, nama živima ostat će sjećanje na takve borce i komuniste koji su nesebično ugrađivali svoje živote u temelje slobodne i socijalističke Jugoslavije.

Momčilo Peleš, Vjekoslav Smeh, Veseljko Velčić

ŠEMOVEČKA LEGENDA

Iz izvještaja Štaba II operativne zone: »U borbi sa ustašama kod Semovca borci 2. bataljona brigade »Braća Radić« pokazali su nevjerovatnu upornost u držanju položaja i najviše su zaslužni da neprijatelj, koji je bio krenuo u toku noći, nije prodro u Ludbreg.«

1.

Vijest o oslobođenju Varaždinskih Toplica velikom brzinom je prostrujala Varaždinom, Zagorjem, Podravinom i Kalnikom, sve do Zagreba.

Aktivisti i simpatizeri NOP-a likovali su, a ustaše i proustaški elementi zabrinuto su provjeravali vijest je li točno da je ovo čvrsto uporište, na domaku Varaždina, u kojem je bila jaka posada feldžandara i domobrana, palo u ruke partizana. Pojedinci su mislili da je zauzimanje Varaždinskih Toplica samo uvod u napad na Varaždin i da je zbog toga najpametnije spakovati nužne stvari i što prije se prebaciti u Zagreb. Drugi su dodavali da je ta partizanska vojska, koja je u »Spremnosti« i »Hrvatskom narodu« već odavno bila uništena, svakim danom sve jača. »Kao da raste iz vode«, »S njom će se teško izaći na kraj«, mislili su neki ali o tome nisu naglas govorili, jer su najbučniji i najopasniji ustaški zlikovci urlali i prijetili po varaždinskim i ludbreškim kavanama i javnim mjestima da će i posljednji partizan uskoro biti uništen, a s njima i svi njihovi simpatizeri. »Neće više biti Varaždinskih Toplica«, grmio je kroz ustašku kasarnu bojnik Orešković, »Ja im to garantiram. Gdje god se budu pojavili, ja ću im kralješnicu slomiti i zatrti im sjeme!«

Slušajući bojnika potčinjeni su se ukočili pred njim, uvjereni da će nakon njegovih riječi uslijediti i djela, a to je značilo i nagrade koje im je obećao kada posljednji partizani budu uništeni na Kalniku i u Zagorju.

Dok je Varaždin spavao nemirnim snom, u noći 2. na 3. oktobra 1943. godine u ustaškoj kasarni zazvonio je telefon: »Ovdje Ludbreg!, ovdje Ludbreg, napadnuti smo, hitno šaljite pomoć!« Kasarnom je odjeknuo poziv na uzbunu. »Žurno u pomoć Ludbregu!«

Sedamnaesta slavonska brigada 28. divizije te noći je napala Ludbreg. Brigada »Braća Radić« se još nije bila odmorila od borbe za Varaždinske Toplice a dobila je zadatak da postavi osiguranje na pravcu Varaždin-Ludbreg, na liniji Drava-Semovec-Jalžabet, i da spriječi neprijateljske jedinice da iz Varaždina priteknu u pomoć napadnutom uporištu. Zadatak je trebalo da izvrši 2. bataljon Brigade »Braća Radić« s komandantom Milošem Koraćem na čelu, komesarom Canetom Dadasovićem, zamjenikom komandanta Ivanom Vulićem, pomoćnikom komesara Milivojem Mićićem i operativnim oficirom Vjekoslavom Smehom Alibabom. Bataljonu je bio pridodan ijedan vod Prateće čete Brigade.

Iako je usiljeno marširao da bi na određeni položaj stigao iz Jalžabeta pravovremeno, Bataljon je zakasnio 2 sata i nije se uspio ukopati na određenom mu položaju. To će na bitku, koja je uskoro uslijedila, imati teške posljedice.

Požurivši u pomoć napadnutom Ludbregu, bojnik Orešković je s motoriziranim sklopom sa 6 tenkova, 40 kamiona motorizirane pješadije, prethodnicom od 5 motocikla s prikolicama protutnjio selima od Varaždina do Šemovca. Ispred sela se zaustavio. Kad je ustaški poručnik Babić javio glavnini da je prolaz za Ludbreg kroz selo slobodan, onda ga je u sredini sela napala desetina 1. čete 2. bataljona. Ovo je bio početak slavne Šemovečke bitke. Naime, kad je komandant Miloš Korać spoznao na Plitvici oko pola noći da 2. bataljon neće stići u Šemovec u punom sastavu i na vrijeme, da bi prema zapovijedi Brigade zauzeo položaje, naredio je operativnom oficiru Vjekoslavu Smehu da s desetinom dobrovoljaca požuri preko brvi kod mlina na Plitvici i spriječi prodor neprijatelja kroz Šemovec do dolaska Bataljona.

U ovoj prvoj fazi Šemovečke bitke, u borbi u susretu s ustaškom motoriziranom prethodnicom, sudjelovali su Tomo Drk, komandir 1. čete, Ivan Brodnjak, komesar 1. čete, Franjo Barbarić i Jelica Barbarić, mitraljezac i pomoćnik mitraljesca u 1. četi, Milivoj Mićić, pomoćnik komesara 2. bataljona, Stipe Mataga, pomoćnik komesara 1. čete, Josip Rusek, politdelegat voda iz Prateće čete, Veseljko Sokolović »Tetak«, zamjenik komandira

Prateće Cete, **JtsranKo Knez,** ueiegai vuua, dwu oianvi, vuuuia, i »j^^m. Smeh. Desetinu je sustigao i Cane Dadasović.

Desetina je otvorila vatru iz svih svojih oružja, automata i puškomitraljeza i na cesti u sredini Šemovca uništila ustašku motoriziranu prethodnicu.

Iznenađeni neprijatelj krenuo je s čela svoje glavnine sa 6 tenkova u pomoć svojoj prethodnici. Dok je izvlačio svoje poginule i raščišćavao cestu od uništenih motorkotača, Desetina je napala tenkove bombama i automatskom vatrom i uništila komandni prvi tenk. Tako je dobiveno vrijeme za rušenje dva jablana uz samu cestu u selu, čija su debla postala neprolazna barikada za tenkove u toku čitave borbe.

Iza oborenih jablanova Desetina je u daljnjoj fazi vatrom branila barikadu i onemogućila daljnji prodor tenkova kroz Šemovec. U ovoj bici Desetina je ručnim bombama onesposobila još 2 tenka. U napadu na tenkove mitraljezac Franjo Barbarić bio je teško ranjen, a njegov pomoćnik mitraljeza, supruga Jelica, nije ga htjela ostaviti mrtvog na položaju. Ostala je uz njega. U protunapadu ustaše su je zarobile i masakrirale. Tako je junački završio svoj borbeni put bračni par Barbarić iz Vrapča (Zagreba).

Dok je trajala ova neravnopravna borba pred barikadom, stigao je i čitav Prateći vod sa 4 teška mitraljeza, 12,7mm protutenkovskim mitraljezom i protutenkovskom puškom sa 8 članova posade iz 17. udarne slavonske brigade. Njih je drug Tetak rasporedio da vatrenim planom onemoguće daljnji prodor ostalih ustaških tenkova. U toj šemovečkoj noći, maglovitoj i tamnoj, podrhtavala je zemlja od tutnjave motora, bombi, mina i benzinskih flaša koje su partizani bacali na tenkove. Stotine ustaša pratilaca tenkova, osvijetljenih raketama i eksplozijama bombi zaustavili su borci s barikade, sada već ojačani teškim mitraljezima i Pratećim vodom strijelaca.

U međuvremenu je stigla glavnina Drugog bataljona i odmah iz hoda napala ustašku motoriziranu kolonu bočno na cesti od Šemovca do Štefanca. Ponovno iznenađene ustaše bježale su te noći glavom bez obzira prema Dravi i Varaždinu.

Dva sata je trajala ova krvava noćna borba u Šemovcu. Drugi bataljon je potpuno ne samo zaustavio daynji prodor elitne ustaške motorizirane skupine, već ju je odbacio prema Stefancu.

Nakon protjerivanja ustaša iz Šemovca, Štab 2. bataljona naređuje da se zauzme najpovoljnija linija obrane ispred prvih kuća Šemovca do Drave s jedne strane i od ceste poljskim putem do položaja 1. bataljona, koji je bio na lijevom krilu. Istovremeno je učvršćen istureni položaj u osamljenoj kući ispred Šemovca posadom protutenkovskog mitraljeza i protutenkovskom puškom pojačanom sa dva puškomitraljeza. Štab 2. bataljona s komesarom Canom Dadasovićem iskoristio je ovo vrijeme relativnog predaha da pregrupira čete Bataljona, kako bi konsolidirao daljnju obranu Šemovca. Povezao je položaj 2. bataljona s položajem 1. bataljona. Budući daje položaj 2. i 3. čete bio razvučen, a neprijatelj se pokušao ukliniti između Drave i sela, komandant je uputio komandira 2. čete Matu Škrljana, koji je bio u rezervi Bataljona, da jednim vodom zaštiti desnu stranu položaja, od ceste do Drave. Drugi vod ove čete uputio je na samu Dravu u pravcu ušća rječice Plitvice.

Najveći teret i odgovornost za izvršenje borbenih zadataka preuzeli su komandiri i komesari četa, te komandiri i delegati vodova. U 1. četi Tomo Drk, oštar komandir, i Ilija Vrzić, uvijek veseo i uporan komesar, Leonid Brolich, student, zamjenik komesara čete, te komandir voda Josip Sušić iz Prkosa (Ivanić Grad), i Miličić Nevenka, polit, delegat. U 2. četi Marijan Mikulčić, hrabri i poduzetni Varaždinac, v. d. komandira, Mirko Mederuh,

komesar, I Stipe Mataga, Dalmatinac, student tehnike, zamjenik komesara 1 duša čete, komandiri vodova Savo Šupeljak, uvijek ozbiljan radnik iz Zagreba, Maksim Carević i Stevo Buneta iz Ilove (Kutina), te delegati Andrija Šćurić iz Donje Stubice i Anka Vrzić sa Bilo-gore. U 3. četi Mato Škrljan, izuzetno hrabri komandir iz Lipovljana, i Ivo Brodnjak, osjetljivi komesar, Martin Kučko, pomoćnik komesara, borbena Antonija Antinić Hire iz Bribira (Crikvenica), komandiri vodova Božo Starki, radnik iz Zagreba, Mišo Puljar, August Delapetar iz Moslavine i Damjan Živković iz Širokog Polja (Đakovo). Nevenka Mesić i Ivo Pap iz saniteta 2. bataljona ponijet će veliki teret u spašavanju ranjenih boraca.

2.

Rano ujutro između 6 i 7 sati bitka je otpočela velikom ustaškom artiljerijskom pripremom - topovima i bacačima - i bez prekida trajala do 2 sata poslije podne.

Borci 2. bataljona dočekali su prvi juriš ustaškoga motoriziranog »zdruga« iza svojih prirodnih zaklona, ali s dobrim rasporedom vatre iz teških mitraljeza, protutenkovskog mitraljeza i puške, 13 puškomitraljeza, pripremljenim bombašima sa snopovima bombi, automatima i karabinima. Kad je napadač duž čitave fronte prišao na 100 do 150 m, sve čete su otvorile ubitačnu unakrsnu vatru, i nanijele ustašama teške gubitke. Posada u protutenkovskom gnijezdu onesposobila je dva tenka. Poslije 2 sata borbe neprijatelj je ponovno bio prisiljen na povlačenje. U toj fazi borbe uspio je otkriti položaj našega teškog mitraljeza, te punim pogotkom uništiti njegovu posadu. Tada je poginuo izuzetan borac, delegat i nišandžija teškog mitraljeza Josip Rusek.

Nakon neuspjeha Oreškovićeve skupine, ustaška komanda u namjeri da pod svaku cijenu prodre do Ludbrega, u kojem je 17. brigada likvidirala ustaško-domobransku posadu i izvojevala briljantnu pobjedu, šalje u pravcu Šemovca »potjerni odjel« PTS-a, elitnu ustašku bojnu pod komandom zlikovca, bojnika Krunoslava Devčića.

Ova nova ustaška skupina jačine 700 do 800 vojnika bila je krvoločnija od Oreškovićeve, poznata po svojoj agresivnosti i bezobzirnosti, što će kasnije doći do izražaja u nastavku borbe.

Nove snage ustaša krenule su u novi napad na položaje 2. bataljona. Podržavani artiljerijom, bacačima i tenkovima, ustaše su usmjerile koncentrične napade cestom i lijevo prema položajima 2. čete do Drave. Borci 2. bataljona i ovog puta su se junački branili i morali prihvatiti borbu prsa o prsa, ne odstupivši sa svojih položaja. Sa oštećena 2 tenka neprijatelj je bio ponovo prisiljen na povlačenje.

Ustaški štab, s Devčićem na čelu, misleći da pred sobom ima čitavu Brigadu »Braća Radić« i da frontalnim jurišem ne može razbiti grčevitu obranu samo 2. bataljona, organizira novi napad koristeći se svim svojim oružjima u frontalnom napadu. Istovremeno upućuje dio svoje pješadije na mađarskim monitorima (riječnim ratnim brodovima) kao desant niz Dravu, da zaobiđe desno krilo Bataljona, iskrca se i udari s leđa na Šemovec. Napad ustaša je uz pomoć mađarske artiljerije s lijeve strane Drave započeo oko 11 sati. Ustaše su krenule kao prije u frontalni napad na položaj 2. bataljona, ali pred očima Mate Škrljana i njegovih boraca pojavio se i ustaški desant niz Dravu. Kad su se monitori približili obali i prve se ustaše već iskrcale, dobro naoružana desetina 2. čete udarila je po njima iz svih oružja. U redovima

neprijatelja nastala je panika. Desant je bio onemogućen, a neprijatelj na svojem lijevom krilu prisiljen ponovno na povlačenje. U njegov otkriveni bok ubacili su se borci 2. čete i unakrsnom vatrom po glavnini ustaša oko glavne komunikacije pomogli ostalim četama 2. bataljona da prisile i ovog puta neprijatelja na povlačenje na polazne položaje. Ustaše su ponovo imale značajne gubitke. Ali i 2. bataljon je izgubio svoju udarnu pesnicu. Od posade antitenkovskog mitraljeza poginulo je 5 boraca, ranjena su 2, a neozlijeđen je ostao samo jedan. Među ranjenima je bio i komandir mitraljeskog voda Milivoje Milinović.

U posljednjoj fazi borbe ustaše su dobile veliku i odlučujuću pomoć u vidu eskadrile jurišnih aviona s po 7 aparata koji su pokrili vatrom položaje 2. bataljona i nanijeli mu teške gubitke. Borci su u sebi nalazili natčovječansku snagu da zadrže desetak organiziranih juriša iako je oko svih u tim trenucima plesala smrt. Gledali su na malom odstojanju ustaše, gađali su sa svih strana. Meci su letjeli oko njih. Drugovi su padali. Neki su se dizali, ali ubrzo zatim zauvijek ostajali priljubljeni uz zemlju. Drhtala je zemlja, a drhtali su i ljudi zatečeni u vrtlogu željeza, zemlje, krvi i mesa.

Avioni su tukli do 14 sati uže područje položaja u Šemovcu, a nakon toga se obrušavali na sve žive partizanske ciljeve od Šemovca, Martijanca i drugih sela do Ludbrega.

Tako se približavao i kraj drami kod Šemovca. Kad je konačno saznao da je Ludbreg oslobođen, izdao je Korać ostatku 2. bataljona naređenje za povlačenje. Neprijatelj je ušao u napušteni Šemovec. No kad je shvatio da je Ludbreg pao i da se nalazi pred novim partizanskim snagama, povukao se predvečer prema Varaždinu.

3.

Tog popodneva Šemovec je ostao stravično stratište boraca Brigade »Braća Radić«. U jarku do stare škole, gdje je bio položaj čete, i dalje od ceste do položaja 1. bataljona, u kukuruzištu i pred šumarkom ležala su tijela 26 poginulih boraca. Na isturenom položaju ispred Šemovca, u voćnjaku osamljene kuće, ostala su tijela 5 boraca 17. udarne slavonske brigade s uništenim protutenkovskim mitraljezom i puškom. Tu su ležali poginuli puškomitraljesci koji su štitili taj položaj, naše protutenkovsko gnijezdo. Tu je ostao Antun Major, nišandžija protutenkovskog mitraljeza, uspješno uništavajući ustaške tenkove i kamione. Uz Dravu, u njezinim vrbicima i u voćnjacima u kojima se tog dana vodila borba na život i smrt, ležali su pokošeni i u borbi prsa o prsa preklani borci junačke 2. čete.

Na tim položajima uz Dravu uništena su i 2 teška mitraljeza s posadama iz Prateće čete brigade »Braća Radić«, koje su vatrom podržavale vod u odbijanju desanta ustaške pješadije na Dravi.

Neposredni svjedok razbojišta u Šemovcu, informativni oficir Brigade drug Juraj Barić, među ostalim piše o tome: »Prilikom borbe u Šemovcu bilo je 63 mrtvih, 20 ranjenih i 10 nestalih. Najviše mrtvih je bilo od bombardovanja. Teške ranjenike koji se nisu mogli spasiti banda je uhvatila, poklala i mučila strašno. Jedna je drugarica bila sva izbodena nožem po grudima i nogama, a mnogim drugovima bili su rezani vratovi.

To sam vidio svojim očima, budući da sam prisustvovao pokopu mrtvih. Narod se zgražao.«

Drago Mrkoci, tada desetar u 1. četi 1. bataljona Brigade »Braća Radić«,

usao]e u streljačkom stroju sa četama svog bataljona u pusti Šemovec: »Nikad neću zaboraviti taj najteži zadatak u mom životu. Dobili smo zadatak da skupimo i pokopamo poginule drugove na groblju u Šemovcu. Kad sam došao na groblje, već su borci drugih četa donosili poginule iz čitavog sela i okolice gdje se vodila borba. Jedan od komesara iz mog 1. bataljona zadužio me da budem kod velike rake u groblju i da brojim poginule drugove koje pokapaju. Ja sam upamtio da sam izbrojio 76 poginulih drugova. Nikad to neću zaboraviti. Uvijek se bunim kad se daju manje brojke i zaboravlja na stvarni broj poginulih drugova i drugarica. Nemamo pravo zaboraviti!«

*

Od prvih ustaničkih dana 1941. pa do kraja rata na prostoru sjeverozapadne Hrvatske bilo je mnogo borbi. Bilo je napada na neprijateljska uporišta, zasjeda i obrambenih bitaka. Bilo je malih i velikih ustaško-domobranskih i njemačkih ofenziva. Ali se nikada nije ustremila veća neprijateljska sila na jedan jedini bataljon kao što se to dogodilo u Šemovcu, i da unatoč upornosti i bijesu nije uspjela probiti postavljenu joj zasjedu.

Ludbreg je bio već ujutro oslobođen, a Bataljon se povukao tek po podne. Na prozivci u Jalžabetu nije se odazvao svaki treći prozvani. Poginuli su Zagorci, Kalničani, Moslavčani, Podravci, Zagrepčani, Kordunaši. Partizanski David se hrabro ispriječio pred fašističkim Golijatom i natjerao ga da odstupi i da se vrati u svoj brlog. Šlavonci su mogli mirno izvršavati dobiveni zadatak, oslobađati Ludbreg, sigurni da ih neprijatelj neće napasti s leđa. Ustaško-domobranske jedinice napadale su na šemovečku zasjedu u omjeru većem od 10 neprijateljskih vojnika na jednoga našeg borca. Bili su brojno i tehnički nadmoćniji, sva njihova vojna sila bila je rukovođena s uvjerenjem »da im se ostaci partizanskih bandi« ne mogu suprotstaviti. Kada ponovljenim jurišima i napadima iz svih raspoloživih oružja nisu uspijevali slomiti otpor »Radićevaca«, ustaški zapovjednici, izbezumljeni od bijesa i nemoći, prijetili su svojim potčinjenima da će ih sve postrijeljati, ondje, na licu mjesta, ako se ne probiju do Ludbrega. Prijetnje nisu pomogle. Vrata šemovečke zasjede ostajala su i dalje snažno zabravljena. Ni u jednoj borbi do tada, a ni kasnije na ovom terenu nije bilo toliko očito da o ishodu borbe odlučuje moral boraca i njihova svijest o ciljevima za koje se bore, a ne brojnost ljudstva i njegovog naoružanja.

*

Iznureni dugotrajnom borbom, ispunjeni zadovoljstvom i ponosom zbog izvršenog zadatka, ali duboko potreseni mnogobrojnim gubicima svojih drugova i drugarica, borci 2. bataljona uputili su se prema obroncima Kalnika. S male uzvišice na putu prema Jalžabetu prostirao se vidik prema šemovečkim poljima, tamo do Drave i još dalje prema Mađarskoj. Bilo je teško pojmiti da je do prije sat-dva na tim položajima trajala bitka na život i smrt.

Raport Miloša Korača, komandanta Bataljona, Izidoru Štroku, komandantu Brigade, bio je kratak: »Zadatak je izvršen, neprijatelj nije prošao!« Nikad manje rijeci za veću bitku. Za 13 sati pakla, za više od 70 poginulih i ranjenih drugova.

Kad se nad podravskom ravnicom počelo spuštati rano predvečerje, više nije bilo pucnjave. Dvije vojske su se povukle, jedna poražena, u pravcu

Varaždina, a druga, pobjednička, prema Kalniku, domu svome partizanskom.

Poraženi su sanjali buduće krvničke osvete, a pobjednici, zajedno sa svojim mrtvim drugovima, marširali su u druge bitke, prema slobodi, u Šemovečku legendu.[1]

Mijo Pavliša

DJEČACI KURIRI - NAJMLAĐI BORCI U 32. DIVIZIJI

Još ih s toplinom vidimo na ljutim zimskim vijavicama, u dubokom sniježnom pokrivaču; sićušne glave kurira-dječaka, micanje njihovih slabašnih ramena s vrhom puščane cijevi, Pkurirsku torbu kako vuku naši Stefeki, Rudeki, Blaženi, Jožeki, Mirkeci, Rokići i mnogi drugi nezaboravni, dragi naši kuriri.
Rodiše ih majke ponosne!

[1] **U toku pisanja ove monografije istraživali su drugovi Dragan Rahle i Drago Rome imena poginulih boraca u borbi kod Šemovca. Objavljujemo 40 imena drugova koja su uspjeli identificirati iz raznih izvora.**

1. **Andročec Vinko,**
2. **Barbarić Franjo, Vrapče, Zagreb,**
3. **Barbarić Hajnić Jelica, Vrapče,**
4. **Bobinac Božidar, Dugo Selo,**
5. **Broz Stjepan, Radoboj (Krapina),**
6. **Crničić Ivan, Sudovec (Križevci),**
7. **Flegar Janko, Donja Stubica,**
8. **Genrić Vjekoslav**
9. **Haluša Ignac, Koprinica,**
10. **Jagić Franjo, Ludbreg,**
11. **Jagić Vlado, Sesvete, Ludbreg,**
12. **Jandras Nikola, Zaprešić, Zagreb,**
13. **Janušić Stjepan, Kelemen, Varaždin,**
14. **Kolarić Tomo, Ludbreg,**
15. **Korin Zvonko, Čazma,**
16. **Krajač Franjo, Ludbreg,**
17. **Krsnik Mirko, Sračinec, Varaždin,**
18. **Kune Anton, student iz Zagreba,**
19. **Lekos Aleksandar, Firburg,**
20. **Malogorski Stjepan, Jesenje, Krapina,**
21. **Marona Ivan,**
22. **Mihajlović Stjepan, Topolje,**
23. **Novak Miško Pekar, Dubrava, Zagreb,**
24. **Oraić Josip, Šemnica Gornja, Krapina,**
25. **Palniček Zdenka, Donja Stubica,**
26. **Papa Stjepan, Leprovica, Dugo Selo,**
27. **Plevnik Vilim, Klanjec,**
28. **Ptičen Josip, Zagreb,**
29. **Puhović Dušan, Zabnica, Križevci,**
30. **Ribić Božidar, Klanjec,**
31. **Rudi____, učitelj iz Zagreba,**
32. **Rusek Josip, Dugo Selo,**
33. **Severović Nikola, Bolfan, Ludbreg,**
34. **Stanković Antun, Turčišće, Čakovec,**
35. **Sokolović Veseljko, Tetak, Đakovo,**
36. **Strugar Milan, Donja Stubica,**
37. **Tokar Milica, student iz Čazme,**
38. **Višnjić Ivan, Martijanec, Ludbreg,**
39. **Višnjić Stevo, Martijanec, Ludbreg,**
40. **Major Antun iz 17. slavonske udarne brigade.**

Na borbenom putu 32. divizije NOVJ, borci-kuriri bili su stalni i najsigurniji oblik održavanja veza medu jedinicama, kako između nižeg i višeg stupnja komandiranja, tako i između štabova i organa političkog rukovodstva NOP-a na operativnom području Divizije, te prema Štabu 10. korpusa »zagrebačkog« i prema Oblasnom komitetu KPH-Zagreb. Često su udaljenosti između sjedišta tih organa iznosile i više od 150 km. Kuriri su raznosili međusobne poruke organa, naročito one strogo povjerljive koje, u pravilu, nisu prenošene štafetno, »od kurira do kurira« preko ustaljenih punktova kurirskih veza. Zavisno od značenja poruka, u okviru Divizije, poruke su dostavljane po načelu tur-retur, u pravilu: unutar četa, usmenim putem sve do najisturenijih borbenih položaja; od komandi četa do štabova bataljona i obratno, pismeno i usmeno; od štabova bataljona do štabova brigada i od štabova brigada do štaba Divizije, pismenim putem. Poruke su prenošene u vrlo kratkom vremenu, u svim ratnim uvjetima, bez obzii* na doba dana i vremenske prilike - u borbi jedinica, pod kišom neprijateljskih metaka i granata; u pokretu jedinica, od četa do začelja drugih kolona glavnine i između glavnine i bočnih osiguranja; na odmoru jedinica, od naselja do naselja gdje su se jedinice odmarale. Kretali su se pješice, a ponekad na konju.

Za kurire jedinica i štabova birani su borci-dobrovoljci, članovi USAOH-a i SKOJ-a, prvenstveno najmlađi, bolje tjelesne kondicije, bistri, povjerljivi, hrabri i u borbi prekaljeni borci. Kuriri su bili ne samo prenosioci poruka, nego su bili i borci u borbenim linijama, uz komandire, komandante i štabove jedinica.

U toj najmlađoj boračko-kurirskoj generaciji 32. divizije, među stotinjak kurira bilo je dvadesetak kurira-dječaka mlađih od 15 godina i po koji »stariji«, dječačkog izgleda, ali istih osobina kao i kuriri-dječaci. Većina tih kurira-dječaka osposobljeni su za kurirske dužnosti u jedinicama partizanskih odreda sjeverozapadne Hrvatske iz kojih su formirane jedinice 32. divizije. Ranije stečeno kurirsko znanje, iskustvo i vještine koristili su i dograđivali u jedinicama 32. divizije i zato su u sistemu održavanja veza jedinica bili jedna od najvažnijih poluga za sigurno prenošenje obavijesti, poruka i naređenja u sistemu rukovođenja i komandiranja jedinicama.

Svi kuriri, a posebno kuriri-dječaci, dužnosti su obavljali nadljudskim naporima, u svim ratnim uvjetima - za vrijeme svih oblika borbi, pokreta ili odmora jedinica, pod ljetnom žegom, po kiši i dubokom blatu, po ledenom sniježnom pokrivaču, preko nabujalih potoka i rječica i po šumovitom gorju i bregovima Kalnika, Bilo-gore, Ivanščice, Strahinščice i Maceljske gore. Koliki je to bio napor za kurire-dječake teško je opisati. To bi mogli dočarati samo oni osobno, oni najbolje znaju koliko je njihova kurirska dužnost bila naporna i opasna. Rukovodioci jedinica suosjećali su s njihovim naporima i cijenili ih, uvijek nastojeći da im obavljanje dužnosti olakšaju, osiguravajući im potreban odmor, dobru odjeću i obuću, pogodno naoružanje (obično lakšu pušku, pištolj ili automat i uvijek nekoliko ručnih bombi), pratnju kada su prenosili povjerljive poruke i sanitetsku pomoć u slučaju prehlade i drugih oboljenja. S pravom su kuriri-dječaci bili mezimčad rukovodilaca jedinica. Bili i ostali sve do dana današnjeg.

Obavljajući kurirske dužnosti, kuriri su znali kurirska pravila i pridržavali ih se: hitnost i točnost izvršavanja zadataka; u pravilu, kretanje već poznatim kurirskim stazama, izvan oka neprijatelja; u slučaju opasnosti od zarobljavanja, obavezno uništiti pismenu poruku - spaliti, progutati ili dobro sakriti; ako je slučajno zarobljen (kao ranjenik ili prepadom), nikako ne odavati

neprijatelju formacijski sastav, brojno stanje i naoružanje jedinica; iskoristiti i najmanju neopreznost neprijatelja i pobjeći, ako padne u ruke neprijatelju.

Brojni su primjeri kada su kuriri, izvršavajući svoje kurirske dužnosti, bili u najizravnijoj opasnosti da padnu u ruke neprijatelju, ali su gotovo uvijek iznašli neku mogućnost i »svoj način« spašavanja.

Kao izuzetan i karakterističan primjer snalažljivosti, hrabrosti i pridržavanja kurirskih pravila, izdvajam istiniti događaj dvojice kurira-dječaka - Rudeka i Štefeka. U neprijateljskoj ofenzivi na Kalniku (potkraj veljače i u početku ožujka 1944. godine) njemačka vojska jurišala je na naše jedinice. Mali Rudek nosio je pismenu poruku Štabu 2. bataljona Zagorskog POH-a do komandanta Brigade »Braća Radić«, druga Stjepana Kučiša. Rudek se iznenada našao u okruženju njemačke vojske, bez mogućnosti da se izvuče. Bacio se na snijeg i pismo zabio duboko u snijeg. Nijemci pritrče i uhvate ga, gledaju dječaka u partizanskoj uniformi, nešto ga ispituju, a Rudek samo klima glavom (ne razumije njemački jezik), dršće od hladnoće i razmišlja 0 svojim dužnostima. Nijemci ga predaju drugim njemačkim vojnicima u pozadini, a prednja linija dalje juriša. Nijemci kojima je Rudek predan na čuvanje nešto su se muvali, a Rudek je razmišljao i smišljao kako da se izvuče. U jednom trenutku iskoristio je neopreznost Nijemaca i neopaženo se podvukao duboko ispod jednog svinjca. Pritajio se, šutio i gotovo nije ispuštao dah. Slušao je galamu Nijemaca i samo razumio »partizan-partizan«. Hladnoća je bila velika i činilo mu se da se pomalo smrzava. Osjećao je mamurluk i pomalo tonuo u besvijest. Ali onda začuje jaku pucnjavu i bojne pokliče. Razabere: »Juriš, drugovi - juriš!« Jurišali su »radićevci« i 2. četa Udarnog bataljona Zapadne grupe POH-a. Rudek je osjetio da se Nijemci povlače, trgnuo se, izvukao se do ruba svinjca i promatrao. Sretnog, ali prljavog i promrzlog, prihvate ga borci 2. čete Udarnog bataljona. Prenesu ga u obližnju kuću, ali čim se »otopio« krenuo je do 2. bataljona Zagorskog POH-a koji je tada, također, bio na području Kalnika.

Tako je Mali Rudek izvršio kurirsku obavezu - poruka nije pala u ruke neprijatelju. Iskoristio je neopreznost neprijatelja, vješto se sakrio i na svojevrstan način izvukao iz ruku neprijatelja. »Lahke se Rudeku pod kočak skriti, mi se bogme ne bi mogli nutre podvleči.«

U jeseni 1944. godine, Stjepan Novosel, Mali Štefek, nosio je hitnu poruku do Štaba 1. zagorske brigade. Išao je poprijeko, u pravcu Male Erpenje, da preko brvi pređe preko rječice Erpenjšice, kod s. Jasenovec. S brda ugleda ustašku patrolu kod brvi. Neda se Štefeku mijenjati pravac kretanja, da ne bi zakasnio na odredište. On nanišani i brzom paljbom ispali nekoliko metaka na ustaše. Sva trojica ustaša načas se sklone iza vrbovine 1 nasumce počnu pucati. Onda se dignu, pucaju i pobjegnu u pravcu uporišta Tuheljske Toplice. Štefek krene nizbrdo do brvi, pređe preko brvi i poprečnim putem na vrijeme stigne u odredište.

Vedre noći, u studenome 1944. kreće 1. bataljon Zagorskog POH-a u napad na neprijateljsko uporište Pušća Bistra. Čete zauzimaju polazne položaje za juriš. Grupa vojnika i Štefek kreću na komandni položaj, uz komandanta Josipa Jutrišu Janka. Nisu znali da je u blizini neprijateljski bunker. Štefek opazi da na udaljenosti oko 200-300 m povrh terena nešto kroz otvor svjetluca. Kaže komandantu: »Gledaj, tam ti je sigurno bunker, hajde, idemo ih zarobiti.« Trgne se Jutriša i sa Štefekom potrči do bunkera, naglo skoči do ulaza u bunker, obojica opale po nekoliko metaka i poviknu: »Predajte se!« Istovremeno Štefek primijeti da je iz obližnje kuće iskočio jedan domobran i legao u zaklon. Domobran puca, a Štefek ga u tren zaobiđe

i povikne »Predaj se!« Domobran se preda, Štefek uzme od njega pušku, vodi ga do komandanta i zapamti domobrana koji je na njega pucao.

Mali Štefek je među prvim kuririma dobio čin vodnika. Bio je najpoznatiji kurir zagorskih jedinica i na terenu Hrvatskog zagorja. Po noći, pri dolasku u jedinice ili štabove, nije se trebao služiti znakovima raspoznavanja - dovoljno Je bilo da na upit kaže »Ovdje kurir Štefek« i prolaz mu je bio slobodan. Štefek je bio veoma hrabar borac i veoma točan i pouzdan kurir. Za vrijeme borbi bio je u borbenom stroju, uz operativnog oficira ili komandanta. Bio je i dobar domar Štaba. Raspoređivao je gdje će koji od članova Štaba spavati, točno u zakazano vrijeme budio je operativnog oficira ili komandanta radi noćnog obilaska jedinica na odmoru i znao gotovo sve kuće po Hrvatskom zagorju gdje može smjestiti Štab.

Ne bismo smjeli zaboraviti kurira Dragutina Čopora, rođenog 1929. godine u Krapina Selu, koji je u Općinskom poglavarstvu Hrašćina-Trgovišče kao pisarski vježbenik započeo raditi na NOP 1942. godine. U svibnju 1943. borac je u Kalničkom partizanskom odredu, a početkom 1944. postao je komandir voda kurira 32. divizije. Inteligentan i vrlo hrabar ranjen je 23. lipnja 1944. godine u borbama kod Sredica i nakon nekoliko dana podlegao je ranama u divizijskoj bolnici. Nije bio navršio petnaest godina.

Između stotinjak kurira u jedinicama 32. divizije NOVJ trajno su u sjećanju boraca ostala imena kurira-dječaka, koji su vjerno vršeći dužnost poginuli ili preživjeli.

PREZIME I IME[1]	OPĆINA ROĐENJA
1. Besednik Mirko Mirkec	Zabok, poginuo 1944. g.
2. Bolanča Ivan Dalmacija	Šibenik
3. Bujanić Kučevar August	Zl. Bistrica, poginuo 1944. g.
4. Čoklica Tomo	Koprivnica
5. Čopor Dragutin	Krapina Selo, teško ranjen i umro na putu za bolnicu 1944.
6. Herceg Josip	Krapina
7. Horvat Stjepan	Krapina, izgubio nogu
8. Krkač Dragutin	D. Stubica
9. Kovačec Josip	Krapina
10. Krapinec Ferdo	Zabok
11. Krivak Živko	Zabok
12. Lončar Tomo	Zl. Bistrica, poginuo 1944. g.
13. Lugarić Josip Jožek	Pregrada
14. Novosel Stjepan Mali Štefek	Zabok
15. Ostojić Milan Srbin	Koprivnica
16. Ovčar Ivan	Krapina, poginuo 1944. g.
17. Plećko Vladimir	Zabok, poginuo 1944. g.
18. Piljek Petar Pero	Zabok, poginuo u hvatanju odmetnika
19. Pogačić Rudolf Mali Rudek	Klanjec
20. Pupić Petar	Bjelovar
21. Rafaj Gabrijel Rokić	Zabok

[1] Prezimena i imena kurira-dječaka napisana su dijelom iz dokumenata i po sjećanju 18 rukovodilaca ratnih jedinica 32. divizije. Vjerojatno je još bilo kurira-dječaka, ali u istraživanju njihova imena nisu identificirana.

22. Rafaj Miroslav Rokić	Zabok
23. Rome Dragutin	Čakovec
24. Rukljač Blaž Mali Blažek	Zabok
25. Sakač Božidar	Križevci
26. Sekula Milan	Gračac
27. Sutlović Ante	Zadar
28. Škrlec Gabrijel	D. Stubica
29. Špiranec Josip	Zabok
30. Varjačić Branko	Krapina, poginuo 1944. g.
31. Vuković Vinko	Zaprešić
32. Zdravko Bosanac	
33. Aplenc Milan	
34. Kendel Martin	

Iz popisa kurira-dječaka vidi se da je svaki četvrti poginuo, što dokazuje da je kurirska dužnost bila izuzetno opasna.

U sjećanju svih boraca ostaju imena i likovi kurira-dječaka koji su dječačku igru zamijenili kurirskom torbom i oružjem u ruci i s titovkom na glavi borili se za oslobođenje porobljene domovine.

Svaki kurir-dječak imao je specifičan stil kretanja, oblačenja, nošenja oružja i javljanja pri dolasku na odredište. Posebno su njegovali oružje koje su sami oduzeli u borbi s neprijateljem, ili koje im je poklonio komandant jedinice. Međusobno su se poštivali i respektirali kurirsku hijerarhiju od čete do Divizije. Dječačka radoznalost otkrivala je intimne tajne boraca, a kako su »tajne« putovale od uha do uha, zakratko su postale javne.

Još u toku NOB-a jedan broj kurira-dječaka raspoređen je na druge odgovorne dužnosti, kao npr. u komandire ili delegate vodova, komandire izviđačkih odjeljenja, šifrante pri višim štabovima, poslan u oficirske škole i slično.

Većina preživjelih kurira-dječaka u poslijeratnom razdoblju je školovana. Nakon toga obavljali su odgovorne dužnosti u JNA, ili kao stručnjaci u privredi i politički radnici u društveno-političkim organizacijama.

Kuriri-dječaci ostaju uzor i trajna inspiracija našim pionirima i omladini, za učenje, radno stvaralaštvo i za obranu domovine!

Miloš Bastaja

ZAGORCI OSVEĆUJU ŽRTVE GUDOVCA

Gudovac je selo udaljeno samo 6 km od Bjelovara, koje je sa svojih 330 kuća i dvije trećine Hrvata i jednom trećinom Srba živjelo u slozi sve do okupacije i dolaska ustaša na vlast.

U tom mjestu živio je Martin Cikoš, tajnik kotarske organizacije HSS-a, zakleti ustaša pred Milom Budakom. Cikoš je bio funkcionar Zaštite koja je onih prvih dana okupacije izvršavala njegova naređenja. Tijesno je bio povezan s kotarskim predstojnikom u Bjelovaru Josipom Verhasom, ustaškim povjerenikom Mijom Hansom i bogatašem i kasnijim ustaškim funkcionerom Mirkom Pavlešićem iz Prgomelja.

Samo osamnaest dana nakon proglašenja tzv. NDH ustaše su u Gudovcu,

uz pomoć Seljačke zaštite, izvršile svoj prvi i najveći masovni zločin nad Srbima tog kraja. Zaštita je u noći 27. travnja 1941. god. uhapsila i strijeljala 10 nedužnih ljudi. Rudolf Srnak, učitelj iz Gudovca i kasnije ustaški tabornik, prisustvovao je svim tim događajima.

U rano jutro 28.travnja, po nalogu ustaškog rukovodstva iz Zagreba, počelo je neviđeno divljanje Zaštite i ustaša po selima u neposrednoj okolici Bjelovara. Hapšeni su Srbi iz Prgomelja, Tuka, Bolča, Staniča, Gudovca, Klokočevca, Starih Plavnica i Velikog Korenova i dopremani u Gudovac. Odluku o tome koga će hapsiti donosio je Martin Cikoš. Uhapšeni ljudi privremeno su bili zatvoreni u bivši austrougarski zatvor preko puta škole. U predvečerje istog dana istjerani su na ulicu ispred Dide Kvaternika i drugih ustaških funkcionera, postrojeni i otjerani na sajmište pokraj samog sela, gdje su pobijeni. Pobijeno je više od 200 nevinih ljudi.[2]

*

Potkraj 1944. godine bio sam polit, delegat 2. čete 3. bataljona u 1. zagorskoj brigadi. Iz Srpske Kapele krenuli smo u noći 1. decembra 1944. godine prema Gudovcu. Vrijeme je bilo tmurno, vlažno i prohladno. Prije svanuća podišli smo ustaškom uporištu s jugozapadne strane na udaljenost 350-400 metara. Ostali bataljoni Zagorske brigade opkoljavali su Gudovac sa svih strana. Na sastancima četa svi borci su bili detaljno obaviješteni što je Gudovac i kakav su zločin ustaše počinile 1941. godine nad nedužnim stanovništvom srpske nacionalnosti. Dobili smo podatke o neprijatelju i dogovorili se kako ćemo ga iznenaditi.

Prije nego što smo krenuli u napad komandir voda Ivan Brlečić otišao je u izvidnicu i postavio zasjede oko ključnih pozicija neprijatelja. Prvu na lijevom krilu sela, u blizini pravoslavnog groblja, čuvajući prilaze selu od Dubrava preko Prgomlja. Drugu, na početku sela, čuvajući pravac od Bjelovara.

Tada smo, u svanuće, krenuli u neizvjesnu i veliku bitku. Prešli smo preko mostića na potoku u blizini mlina, opkoljavajući uporište u obliku potkove. Prešli smo brisani prostor i tiho se kretali s puškama na gotovs prema prvom redu kuća, koristeći se stablima kao zaklonom.

Kad smo se primakli uporištu na 50 metara, kao daje lavež pasa probudio ustaše. Najprije je prema nama opalila jedna puška, a onda se osula vatra iz svih oružja preko naših glava. Uzvmtili smo svojom vatrom po neprijatelju. Nismo odmah krenuli na juriš. Iz svojih bunkera ustaše su nam dovikivale poznate podrugljive parole.

Tada je pala komanda »Na juriš!«. Borci i rukovodioci krenuli su svom žestinom prema ustaškoj obrambenoj liniji, s jedinstvenim »ura-ura«, koji je nezadrživo pokrenuo naše čete. Ustaše, koje su se nalazile van bunkera i rovova, razbježale su se kamo je tko znao i mogao. Tako smo upali u prve kuće i nastavili osvajati jednu po jednu.

Borci svih bataljona naše brigade tukli su se isto tako duž čitavog Gudovca, jer su se ustaše počele povlačiti i sakrivati po tavanima, sobama 1 šupama pojedinih kuća.

Ali mnogo teže borbe su se vodile sa onim ustaškim snagama koje su držale bunkere, zaštićene bodljikavim žicama. Naša je brigada bila dobro naoružana mitraljezima, bacačima i John-Bullima, koji su tukli po ustaškim

[2] Blažeković Stjepan, Bjelovar, Sveučilišna naklada Liber, str. 85 i 86.

bunkerima i drugim utvrđenim objektima. Na taj način su uništeni pojedini bunkeri i osvojene pojedine kuće.

Borba je nastavljena na život i smrt. Dok su ostali dijelovi naše brigade nastavili bitku prema središtu Gudovca, 1. i 2. četa 3. bataljona s Pratećom četom Bataljona na lijevom krilu, u blizini pravoslavnog groblja, vodila je borbu s ustašama koji su štitili prilaze s tri bunkera. U ležećem položaju 30 metara udaljeni od ustaša, u zaklonima, vrebali smo kako da ih iznenadimo. Oni su nam i dalje dovikivali »Oj, Jovane, 'oćeš soli«, pjevajući ustaške pjesme. Većina boraca, Zagoraca, odgovarala je kajkavski i pjevala:

Paveliću,
Jel' te mori tuga,
Ostati ćeš bez ustaškog zdruga.

U borbenu liniju do mene je dopuzao jedan borac i saopćio mi da su na tavanu jedne kuće poginula dvojica naših boraca. Kao politički delegat Čete znao sam što mi je činiti, pa sam odmah napustio svoje mjesto i otrčao do jedne kuće nedaleko od naših položaja. Na tavanu ugledao sam mrtve Vinka Cimperšaka i Slavka Prišleca. Poginuli su jer su podigli nekoliko crepova na krovu kuće, izvukli gornji dio tijela kroz otvore i puškama gađali ustaše u jednom bunkeru. Ustaše su ih primijetile i preciznom vatrom pogodili ih u glave.

U Gudovcu je poginuo i komandir Prateće čete Ivan Breko. Iz ležećeg stava gađao je John-Bullom jedan bunker. Nije zauzeo dobar zaklon, ustaša ga je primijetio iz bunkera i pogodio u glavu. Bio sam nedaleko od njega. Doviknuo sam ostalim borcima da otvore jaču vatru na ustaše, zgrabio sam komandira za noge i brzo ga odvukao iza prve kuće. Položio sam ga pažljivo na zemlju, ali je on već bio mrtav. Ostalo je samo da ga osvetimo. S komandirima i njihovim zamjenicima 1. i 2. čete 3. bataljona Stjepanom Sinkovićem Stefom, Zvonkom Balašom, Alojzom Debeljakom, komesarima Milanom Špoljarom i Dragom Lovrečićem - dogovorili smo se kako likvidirati ustaše. Na komandu »brza paljba« jurnuli smo na njih, tukući ih ručnim bombama, mitraljezima i puškama. Uhvatila ih je panika, počeli su napuštati rovove, ali nisu daleko stigli. Bilo ih je 26 mrtvih na položajima. Istovremeno borci našeg bataljona su John-Bullom uništili ona tri bunkera. Komandir voda Aleksandar Đukić Aco sam je uništio jedan bunker. U bunkerima je nađeno 9 mrtvih ustaša. Tako je otvoren put za naš daljnji prodor prema centru Gudovca oko kojeg su ostali bataljoni stezali obruč.

Oko 9 sati dotrčala je k nama jedna žena i sva zadihana saopćila nam da se u njezinoj kući nalaze dva domobrana, naoružana sa dvije puške i jednim pištoljem. U kući su nas zaista čekala dva domobrana. Bili su uplašeni, jer nisu znali kako ćemo s njima postupati. Mi smo ih razoružali i rekli im da se ne moraju ničega bojati. Kad smo ih doveli u našu jedinicu, ispričali su nam kako su pobjegli iz domobranstva u Bjelovaru. Upoznali smo ih s ciljevima naše NOB, vratili im oružje i pozvali ih da se bore zajedno s nama. Bili su veseli i raspoloženi. Sve do oslobođenja su se s nama hrabro borili protiv zajedničkog neprijatelja.

U predahu sam s nekoliko boraca u toku bitke za središte Gudovca pokopao trojicu naših poginulih drugova: Ivana Breka, komandira Prateće čete, i borce Vinka Cimperšaka i Slavka Prišleca. Počasne salve odjekivale su iz središta Gudovca kao oproštaj čitave brigade.

Uključili smo se u bitku i nastavili posljednju borbu u Gudovcu kod

općinske zgrade i škole. Preostale ustaške snage, potpuno opkoljene, branile su sa tri mitraljeza, velikom upornošću, prilaze posljednjem od tri bunkera i općinskoj zgradi, koja je bila također zabarikadirana i dobro branjena. Bunker je bio izrađen od teških drvenih trupaca i nabijen zemljom.

Komandant i komesar Zapadne grupe NO odreda, drugovi Stjepan Kućiš i Ivica Gretić, koji su rukovodili ovom akcijom, smatrali su da ne treba izlagati borce daljnjim žrtvama i zato su tražili rješenje u svladavanju posljednje, ali i najteže točke obrane Gudovca. Evo kako je ovu situaciju i borbu opisao drug Ivica Gretić:[3]

»Borba se vodila za svaku kuću. Pucalo se sa prozora, krovova, sa krošnji drveća. Oko 10 sati prije podne prodrli smo do sredine sela, do općinske zgrade. Sa tog prostora je iz velikog bunkera svuda naokolo tuklo šest mitraljeza. Izvedeno je više juriša, ali uzalud. Već se počelo misliti i na povlačenje. A to bi značilo - ne izvršiti zadatak. Stoga smo Stjepan Kučiš i ja pošli da neposredno izvidimo situaciju u središtu Gudovca, da procijenimo ima li smisla da se i dalje tučemo i gubimo dragocjene živote. Približavali smo se bunkeru kroz kuće, sve dok nismo došli u neposrednu njegovu blizinu. Popeli smo se na tavan prve kuće do samog bunkera. Odigli smo crijep da bismo bolje vidjeli bunker, njegovu stabilnost, materijal od kojeg je građen, prilaze k njemu. I došli do zaključka da se tu može nešto učiniti. Odmah smo skrojili plan...«

Najprije je otvorena vatra iz svih oružja prema bunkeru. Pod takvom vatrenom zaštitom nekoliko hrabrih boraca puzeći probilo se do bodljikave žice, isjekli ih i tako prokrčili put bombašima. Nekoliko bombaša je puzeći prošlo kroz te otvore do pred bunker i uspjelo je iz mrtvih uglova ubaciti ručne bombe iznad jakih balvana. Nastale su eksplozije u bunkeru. Tako je svladan otpor i u ovom bunkeru. 48 mrtvih ustaša, crnih bobanovaca, nađeno je u bunkeru i oko njega.

Dok se vodila bitka za posljednji bunker Zagorci su upali u jednokatnu općinsku zgradu. Hrvao sam se s nekoliko ustaša, jedan me je zaskočio iza leđa i nožem mi rasjekao lijevo uho. Izvukao me drugi borac iz smrtnog zagrljaja. U idućim minutama priskočila je bolničarka Mima Požgaj, previla me i zaustavila krvarenje. Ali ožiljak je ostao kao uspomena na Gudovac, doživotno. Naš ratni dopisnik u brigadi drug Leonid Brolich bio je sav izgreben po licu, pomažući borcima da osvoje općinsku zgradu.

Kad je i ova borba privedena kraju, u općinskoj zgradi i oko nje nađeno je mnogo mrtvih ustaša i općinskih straža. Tada su izašla na slobodu petorica političkih terenaca, aktivista NOP-a, koji su bili zatvoreni u općinskoj zgradi, a ustaše nisu imale vremena da ih likvidiraju.

U 12 sati savršena je bitka za Gudovac. 1. zagorska brigada zadala je pred vratima Bjelovara veliki udarac bobanovcima. Nestala je čitava satnija ustaša, koljača, koji su nakon brojnih zločina nad našim narodima upravo od Zagoraca kažnjeni na mjestu jednog od najvećih zločina koji su ustaše i Seljačka zaštita počinili 28. travnja 1941. godine nad nedužnim srpskim seljacima.

Kad smo očistili Gudovac od posljednjih ustaša koji su se pokušali sakriti po kućama, pa i među mrtvima, nastalo je veliko slavlje među borcima svih bataljona naše 1. zagorske brigade.

Tog dana predvečer krenuli smo prema Bjelovaru oslobođenim terenima

[1] Vladimir Hlaić, Grebeni Ivančice, Prva zagorska NO udarna brigada, »Narodna Armija«, Beograd, 1974, str. 107.

prema šumi Veliki Jasik. Brigada je bila u punom borbenom sastavu, visokoga borbenog morala boraca i rukovodilaca četa i bataljona, koji su nakon pobjede u Gudovcu bili uvjereni da mogu osvojiti i Bjelovar. Oko Bjelovara smo zauzeli položaje i čekali te noći naređenje da krenemo u napad na ovo ključno uporište čitave regije. Prije našeg napada trebalo je da saveznička avijacija bombardira grad Bjelovar. Vrhovni štab i drug Tito su tu akciju bombardiranja Bjelovara zaustavili. Nije se smjelo upustiti u rizik i izlagati narod i brigade nepotrebnim gubicima.

Neprijateljske snage iz Varaždina, Koprivnice i drugih uporišta pripremale su ofenzivu protiv naše 32. divizije. Te noći smo od Bjelovara krenuli na Bilo-goru, prema Podravini, da se s drugim brigadama 32. divizije suprotstavimo neprijateljskoj ofenzivi.

*

Prohujale su godine. U Gudovac sam došao ponovo tek 1978. godine. Našao sam mjesto u groblju gdje sam pokopao svoje drugove. Nadgrobne spomenike s fotografijama Vinka Cimperšaka i Slavka Prišleca podigli su njihovi roditelji. Ivana Breka, komandira Prateće čete 3. bataljona 1. zagorske brigade prenijeli su njegovi roditelji u rodno Jakovlje, partizansko selo ispod zapadnih obronaka Zagrebačke gore i tamo ga pokopali.

Ja sam ih zapravo bio dvaput pokopao. Prvi put na samom mjestu gdje su poginuli. Onda je naišao - u toku borbe - komandant bataljona na konju i naredio mi da ih odmah pokopam na groblju.

Da nije naišao i da ga nisam poslušao tko zna da li bi ih ikada našli njihovi roditelji, da li bih ja imao gdje otići da izrazim poštovanje onima koji su pali i za nas. Na žalost, nisu svi na groblju.

Momčilo Peleš, Sida Šoštarić-Baltić, Veseljko Velčić

ŽENE BORCI, U DIVIZIJSKOM STROJU

Od osnivanja pa do završetka rata u 32. diviziji borilo se više od 650 žena. U toku rada na ovoj knjizi utvrdila su se imena 132 poginule drugarice. To znači da je iza svakoga dvadesetoga druga stajala u stroju Divizije žena-partizanka, a dužnosti na kojima su poginule pokazuju kakvo je mjesto imala žena u našoj Diviziji.

Da su drugarice bile izdvojene u posebnu jedinicu mogla se od njih formirati jedna brigada. Ali upravo zato što su drugarice bile raspoređene u svim jedinicama 32. divizije, njihovo značenje i uloga u stroju Divizije bili su mnogo veći negoli što otkriva sam brojčani pokazatelj.

Ako se uzme u obzir da je gotovo svaka žena, pogotovo djevojka, prije odlaska u partizane morala svladati ne samo zapreke i zasjede neprijatelja, već otpore i predrasude u svojim obiteljima, onda se tek može pojmiti koliko je težak bio borbeni put i društveno-politički i uopće kulturni razvoj žene u revoluciji i u sjeverozapadnoj Hrvatskoj. Pritom treba reći daje dolaskom u Diviziju, a prije toga u partizanske odrede, morala svojom borbom i radom izboriti ravnopravno mjesto među drugovima, često savladavajući predrasude svojih muških suboraca. Valja naglasiti i dodatne teškoće u vezi sa prirodom ženskog organizma i najčešće nemoguće higijenske uvjete koje su morale svladavati drugarice na borbenom putu 32. divizije.

32. divizija je od svog osnutka u svim svojim jedinicama - brigadama, bataljonima i četama, te u prištapskim jedinicama - imala žena-partizanki. Kako se razvijala, na njezinu borbenu putu razvijala se i žena kao borac. Ona je vrlo brzo osvajala značajnu ulogu u stroju Divizije.

Već u jedinicama od kojih je formirana Divizija nalazile su se drugarice. Njihov je borački staž počeo u prvim udarnim grupama, zatim su ga stjecale u 1. kalničkoj partizanskoj četi, kao na primjer drugarica Mileva Cetušić Šajka, Marija Vidović Abesinka i Marija Vuić. One učestvuju zajedno sa ostalim prvoborcima u dizanju i razvijanju ustanka na Kalniku. Marija Vidović, koja je proglašena za narodnog heroja Jugoslavije, poginula je krajem aprila 1942. godine zajedno s narodnim herojem Florijanom Bobićem.

Drugarice su u 32. diviziji preuzimale gotovo sve dužnosti. Bile su borci, vojni i politički rukovodioci, bolničarke i liječnice, rukovodioci sanitetskih službi i pokretnih i stacionarnih bolnica na Kalniku, u Zagorju, Moslavini i Bilo-gori. Radile su u svim prištapskim jedinicama i službama, posebno u jedinicama veze i na šifrantskim poslovima, u štapskoj administraciji, u tehnikama, na kulturno-prosvjetnim i političkim zadacima.

1.

Najjača sila
ne izbrisa trag
Kud je žena prošla
rame uz rame
borac uz borca.[4]

Nema gotovo niti jedne značajnije borbe 32. divizije a da u njoj nije učestvovala žena-borac s puškom u ruci, žena-puškomitraljezac ili pomoćnik puškomitraljesca, komandir voda, komandir ili komesar čete.

Mnogo je žena-boraca poginulo u brigadama 32. divizije iz Zagreba, Hrvatskog zagorja i Prigorja. Ruža Kovačić iz Kašine (Sesvete) koju su sasjekli neprijateljski rafali prilikom juriša Zagoraca na neprijateljsko vatreno gnijezdo na koti 235 iznad Vukosavljevice; Barbarić-Hajnić Jelica iz Zagreba (Vrapče)^ pomoćnik puškomitraljesca, koja je poginula uz svoga druga kao heroj u Semovečkoj borbi. Tu su hrabre žene borci Flegar Emilija iz Kostel Brega (Pregrada); Herceg Milka, komandir voda u 1. ZUB iz Gornjeg Jesenja (Krapina); borac Juranić Ivka iz M. Erpenje (Pregrada), poginula kod Koprivnice; Keber Marica iz Oborova (Dugo Selo), poginula kao borac UBBR kod Perovca; Lazić Branka iz s. Svilno (Sušak), gimnazijalka u Varaždinu i hrabri komesar čete UBBR, poginula u svibnju 1944. kod Vel. Trojstva; Mikov Ljubica iz Sušobrega (Zlatar-Bistrica), poginula u Svibovcu 2. veljače 1944. godine; Palinček Zdenka iz Donje Stubice, poginula kod Svibovca; Sever Josipa iz Skarićeva (Krapina), poginula kod Koprivnice; Sitar Marija iz Bartolovca (Varaždin), poginula kao borac UBBR u borbi za oslobođenje Zagreba; Štabek Štefica iz Hrašćina-Trgovišća, poginula u trav-

[4] Iz neobjavljene poeme Vjekoslava Smeha »Kamena Gorica«. Kamena Gorica je zaselak kod Podruta gdje su 3. bataljon Brigade »Braća Radić« i 1. udarni bataljon Zapadne grupe POH vodili borbu 20. travnja 1944. god.

nju 1944. kod Golubovca; Štefanek Katica iz Podgorja Bistrice (Donja Stubica), poginula kod Grubišnog Polja; Vidović Dragica, sekretar SKOJ-a bataljona u 1. ZUB iz s. Radobojski Bregi (Krapina), poginula 3. studenog kod Varaždinskih Toplica. Njih slijede čete hrabrih žena-boraca iz Hrvatskog zagorja i Prigorja.

Kao borci ističu se i drugarice iz Podravine, s kalničkog i bjelovarskog područja. U trajnom sjećanju ostat će tri svijetla lika žena-boraca iz Kalnika i Podravine, sestre Brigita Gita i Milica Patafta iz Hrženice (Ludbreg) i Pavlek Dragica iz Delekovca (Koprivnica), koje su dobile posebno mjesto u ovoj knjizi. Njima se pridružuje čitava plejada borbenih Podravki od kojih navodimo nekoliko njih koje su poginule kao borci pojedinih brigada naše Divizije. Hajdak Rozu iz s. Hrastovsko (Ludbreg) smatrali su drugovi herojem brigade, poginula je kao borac UBBR junačkom smrću u Gornjoj Sredici. Carek Mara iz Virja, borac UBBR, poginula 31. ožujka 1944. kod Mučne Reke; Fajtović Mileva iz s. Vojakovac (Križevci), borac UBBR, poginula u Velikoj Gornjoj; Hošnjak Gabrica iz s. Mali Otok (Koprivnica), poginula kod Ludbrega; Kišić Sofija iz s. Grginci (Bjelovar), borac UBBR, poginula 6. siječnja 1944. kod Zlatara; Kolarić Katica iz Ljudovčana (Ludbreg), poginula kod Bjelovara; Kovaček Dragica iz s. Hrastovsko (Ludbreg), poginula 1944; Lončar Katica iz Delekovca (Koprivnica), poginula kod Kalinovca; Lončarić Ivka iz Koprivničke Reke, poginula kod Većeslavca; Magdić Kata iz Križevaca, poginula kod Zlatara; Mesarić Barica iz Botova (Koprivnica), poginula 1944. godine; Raletić Darinka iz Borovljana (Koprivnica), poginula 1943. na Kalniku; Sekulić Jovanka iz Vlaislava (Koprivnica), poginula 1944. god.; Vrabec Slava iz Žabna (Križevci), poginula u ožujku 1945. kod Narte; Vrućina Štefica iz Slanja (Ludbreg), poginula 1943. god. kod Vojakovačkog Kloštra.

2.

Prva pomoć u borbi
bila je žena
I ovdje ona kali čovjeka
kičma bataljona
Besmrtna žena.

Na ustima žene
i mrtvi žive
Borbeni duh palih heroja
Nosi žena kao tradiciju bataljona.[5]

Iščitavali smo izvještaje štabova bataljona i brigada 32. divizije o poginulima i ranjenima. U njima se samo među redovima saznaje o nadljudskim naporima koje su ulagale drugarice u sanitetskim službama, spašavajući gotovo već izgubljene borce i rukovodioce u toku najžešćih borbi koje je vodila na svom borbenom putu 32. divizija ili nakon njih. Gotovo ni jedan izvještaj od onih koji su pisani u teškim uvjetima stalnog kretanja ne otkriva punu istinu o naporima bolničarki, referenata saniteta i liječnica.

[5] Isti u n.dj.

Iz suhoparnih podataka u arhivima i u pojedinim knjigama, iz duboko zakopanih sjećanja pojedinih živih drugova i drugarica utvrdili smo imena dijela poginulih, ranjenih i živih drugarica bolničarki, referenata saniteta i liječnica u 32. diviziji.

Mnoge su bolničarke poginule na svome teškom zadatku usred borbe ili nakon nje. Ne mali broj drugarica padao je u ruke neprijatelju i završavao u ustaškim logorima svoj junački i mladi život.

Ginule su u prvim borbenim redovima bolničarke: Ferlić Terezija iz Klenovca (Pregrada), poginula u borbama kod Ivanca; Haljevac Jelica, poginula kao bolničarka u UBBR; Ivančić Katica iz Kapele (Bjelovar), poginula kao delegat voda UBBR u pratnji ranjenika kod Donje Petričke; Lister Štefanija, poginula u UBBR 1944. godine; Mraović Marica iz Čeremušnice (Vrginmost), poginula kao bolničarka kod Radoboja; Raslek Viktorija, poginula također kao bolničarka u UBBR.

Na dužnosti referenta saniteta bataljona poginule su drugarice: Kukec Ana, referent saniteta 2. bataljona BMPM, poginula kod Križevaca; Piškor Barica iz Jakovlja (Donja Stubica), referent saniteta 2. bataljona BMG, poginula 30. travnja 1945. god. kod Bjelovara; Požgaj Marija Mina iz Kraljevačkog Vrha (Krapina), referent saniteta 4. bataljona 1. ZUB, poginula 1. ožujka 1945. godine; Zora, referent saniteta bataljona u BMG, poginula je 23. travnja 1945. kod Novog Marofa.

Ovim poginulim drugaricama, bolničarkama i referentima saniteta nismo u stanju dodati imena neutvrđenih i neznanih heroja žena poginulih na ovim izuzetnim dužnostima. O njihovom savjesnom radu velikim je dijelom ovisio borbeni i politički moral bataljona i brigada 32. divizije. Njihove sudbine nisu do kraja istražene.

Pogotovo nismo bili u stanju istražiti putove velikog broja ranjenika koji su u dugim kolonama, uglavnom po noći, praćeni drugaricama bolničarkama i čitavim jedinicama boraca - odlazili put ilegalnih bolnica na Kalniku, Papuku, Bilo-gori ili u Moslavini, zatim u Mađarsku, te kasnije do improviziranih aerodroma odakle su prebacivani savezničkim avionima za Italiju i na kraju za oslobođeni Beograd. Tko da opiše golemo zalaganje drugarica u ratnim i poratnim danima u spašavanju hiljada boraca naše 32. divizije?

'U divizijskoj bolnici i kirurškoj ekipi i u bataljonskim sanitetima radile su liječnice, prateći u stopu borbeni put Divizije. One su zajedno s liječnicima i drugim osobljem zaslužne za spašavanje života hiljada boraca.

16. rujna 1943. godine, kad je Brigada »Braća Radić« oslobodila Novi Marof, u redove 32. divizije stupile su dobrovoljno iz tamošnje bolnice dvije liječnice: Harkov drBožidarka i Helenbach dr Milica. One su bile jedno vrijeme u sanitetu Brigade, a zatim upućene u bolnički stacionar na Kalniku gdje se za teže ranjenike nalazila konspirativna bolnica, a za lakše smještaj po selima. Ovim liječnicama treba svakako dodati imena zaslužnih i poznatih drugarica: Francetić drRuža, liječnica najprije u Zagorskomu partizanskom odredu, a zatim u bolnici na Kalniku, Vesenjak drJelka, upravitelj konspirativne bolnice u Stupama, Blažević drDušanka, koja je u Diviziju došla iz Moslavine, Borjan drLucija, rodom iz Pule, koja je u partizane došla iz Zagreba, Pajalić drAlemka, bila je u prihvatnoj bolnici 32. divizije, Vukotić Ruža, apotekarica iz Peteranca, i Jambrešić Zlata, najprije referent saniteta Brigade »Matija Gubec«, a onda referent saniteta 32. divizije.

3.

Uz primjere junaštva i pogibija drugarica na bojnom polju, u jurišima i u direktnom srazu s neprijateljem, pada u oči relativno veliki broj žena koje su, ostajući do posljednjeg trenutka uz ranjenog borca, padale žive i ranjene u ruke ustaša i Nijemaca. One su tada prolazile nevjerojatnu Golgotu, jer se neprijatelj upravo na drugaricama iživljavao i otkrivao svoju zvjersku prirodu fašizma u bestijalnoj varijanti ustaštva.

Požrtvovnost i žrtvovanje drugarica bili su bezgranični, nemjerljivi i neusporedivi.

U bici na Veternici, u crkvici Ranjenog Isusa, mučena je i zaklana jedna zarobljena bolničarka. Ustaše su se ukopale u rovovima i osigurale teškim i lakim mitraljezima na tom položaju. Borci jedne čete Brigade »Braća Radić« opkolili su te noći crkvicu, ali nisu mogli spasiti svoju drugaricu. Bili su nijemi svjedoci zločina. Vlado Velčić, delegat u toj četi, objavio je pjesmu »Veternička Gora« u kojoj je izrazio svoj doživljaj te noći.

U masno crnilo tame
uđoh
iščupah list iz naručja slomljene krošnje
a njena jaukne najednom
iznakažena riječ
u neuhvat
i zastade
izgubljen krik palucne oštricom noža
i još jedan: ukosi smrt
i još drugi
uperi strah u meku jalovinu
oprži oblak negdje iskošen
daleko
i nestrahom otklizne i zamre
tu smo na proštenju smrti
ranjenom Isusu vatromet zadavi pogled
ukruti srce: podzemlje se truni
jaukom žena otvara ukopine svoje
i vuče

prorok iskezi pogled ukrsti nemir
i zarida dijete
utrobom života.[6]

Sudbinu zarobljavanja, mučenja i likvidacije doživjele su mnoge drugarice iz redova 32. divizije, čije smo pogibije uspjeli samo djelomično utvrditi. Tako je učenica iz Žabljaka (Vrbovec) Frigo Natalija, po nacionalnosti Talijanka iz Brigade »Braća Radić«, zarobljena u borbama kod Đurđevca i strijeljana kod Lepoglave; Jakuš Anđela iz Poznanovca, Luga, referent saniteta 1. bataljona Brigade »Braća Radić«, teško je ranjena, zarobljena i strijeljana. Sličnu tragičnu sudbinu doživjele su drugarice Jambrek Cveta iz

[6] Velčić, Vladimir, Nećeš ubiti osmijeh ptice, NIŠRO-Varaždin, 1979.

Radoboja (Krapina), Jurišić-Galenić Anica iz Dugog Sela, Klas Ruža iz Lepoglave uhvaćena kao borac KPO i strijeljana lipnja 1943. god. u Cerju Nebojse, Kozina Štefica iz Stare Vesi (Krapina), koja je zarobljena sa sestrom Ankicom, obje su kao borci Brigade »Matija Gubec« otjerane u Jasenovac i likvidirane; Leskovar Štefica iz Valentinova (Pregrada), komesar čete u Brigadi »Braća Radić«, uhvaćena je ljeti 1944. na Kalniku od ustaša i masakrirana, Vidoša Zora iz Zlatar-Bistrice, zarobljena je u borbi kao bolničarka i strijeljana u Jasenovcu; Zvonar Gabrijela iz Budinščinskog Križa, skojevka iz Varaždina; studentica medicine Sabljak Ljerka Seka, ubijena je 1945. god. u Lepoglavi; Cvetković Katica iz Vrapča (Zagreb), zarobljena u borbi kod Svibovca i strijeljana; Kos Milka iz Galovca (Zabok), poginula od ustaškog noža smrću mučenice nakon borbe u Apatovcu i Papić Ana iz Podgorja (Donja Stubica).

Slavica Novak (udata Šćukanec), referent saniteta Udarne brigade »Braća Radić«, potresno je opisala neposredno svjedočanstvo o ustaškom zločinu nad ranjenicima u kalničkoj bolnici u konspiraciji kod Osijeka, krajem 1943. godine: »Iz popaljenih baraka virili su ostaci drugova i drugarica, izmrcvarenih tjelesa, rasutih utroba, iskopanih očiju, isječenih udova. Zvjerstvo neprijatelja nije poznavalo granice.«

»I nebo se zatvori od straha«, kažeipjesnik, a drugarice su žrtvovale svoje mlade živote, svjesne da je put do ciljeva NOB-a u sjeverozapadnoj Hrvatskoj moguće ostvariti samo u bespoštednoj borbi s nosiocima najstrašnije ideologije u povijesti naših naroda - fašizma koji je odnjegovalo kapitalističko društvo, a primjenjivalo ustaštvo i na ovim prostorima u oblicima masovnog ubijanja i zločina.

4.

Zena-borac dolazi u jedinice 32. divizije iz svih mikroregija sjeverozapadne Hrvatske. Tu su jednako Zagrepčanke, Zagorke, Prigorke, Podravke i drugarice s Kalnika, bjelovarskog i moslavačkog područja.

Prelazeći Dravu posebnim ilegalnim vezama dolazile su drugarice iz Međimurja: Bartolić Katica iz Čakovca, u UBBR; Bartolić Magda iz D.Miholjca; Habuš Ana iz Marije na Muri; Horvat Vera iz Čakovca; Komerlin Terezija iz D. Miholjca, borac, mitraljezac i delegat voda, više puta ranjena; Pintar Frančiška iz Turčišća; Šalamon-Orehovec Milka iz Čakovca; Stefić Štefica iz D. Miholjca; Čanadi Jelica iz Palinovca, referent saniteta 3. bataljona u BMG i brojne druge drugarice.

Ali isto tako dostojno mjesto u divizijskom stroju zauzimaju drugarice iz ostalih krajeva Hrvatske i Jugoslavije. Tu je čitava grupa radnica koje su došle iz Zagreba, a rodom su bile iz Hrvatskog primorja. Antonić Marija, hrabri komesar čete UBBR, rođena u Bribiru; Barac Marija i Barbarić Jelena, drugarice iz Grižana, poginule su u veljači 1944. godine kod Svibovca; Pohor Marija iz Selca (Crikvenica), poginula je kao borac UBBR 1943. godine u borbi za Koprivnicu. Tu su i drugarice Bendelja Jelka iz Senja, Tkalčević Jagica iz Novalje (Pag), Žardin Ljubica iz Jablanice, omladinski rukovodilac SKOJ-a u bataljonu UBBR; Kuzmić Milka iz Bosanske Gradiške, referent saniteta bataljona u BMG.

Po svom nacionalnom sastavu žene-borci u 32. divizije bile su u najvećem postotku Hrvatice, zatim su bile zastupljene drugarice iz srpskih sela na

[7] Iz knjige »Borbeni put 32. divizije« Zagreb, 1959, str.264-265.

Kalniku i s područja Bjelovara. U manjem broju, s obzirom na sastav stanovništva sjeverozapadne Hrvatske, bilo je drugarica Čehinja, Mađarica i Nijemica.

Teško je zaboraviti drugarice Crnogorke: Biljanović Vjeru iz Cetinja, poginula kao ratni dopisnik 1. ZUB, Mikulić Stanku u BMG i Špadijer Anđu iz Cetinja, šefa kancelarije u 1. zagorskoj udarnoj brigadi. Deri Juliška, hrabra Mađarica, mlađi vodnik u UBBR, poginula je 28. studenog 1944. u borbi kod Zaistovca.

Bježeći preko Sutle pred Nijemcima u jedinice 32. divizije dolazile su i drugarice Slovenke. Panđa Ivana iz Krške Vasi (Brežice); Pospiš Zinka iz s. Bukovci (Ptuj); Tofant Rafaela iz Ljubljane; Gothe-Holobar Marija Maca iz s. Kasaze (Žalec), bila je delegat na kongresu Osvobodilne fronte Slovenije krajem 1944. godine. Mirt Marija poginula u BMG.

Po svom klasnom porijeklu žene-borci 32. divizije bile su pretežno iz radničkih sredina, mahom iz predgrađa i okolnih sela Zagreba i ostalih industrijskih i gradskih centara sjeverozapadne Hrvatske. Njima uz bok bile su djevojke iz ustaničkih i partizanskih sela sjeverozapadne Hrvatske (Poznanovec, Jakovlje, Đurmanec, Jesenje, Delekovec, sela na Kalniku, Hrženice, Srpska Kapela, sela oko Bilo-gore i mnoga druga), a zatim i djevojke iz najzabitnijih sela i zaselaka na Kalniku, Ivanščici, Bilo-gori i Moslavačkoj gori, koje su već u prvim godinama rata nosile borcima prvih četa i kasnije odredima - hranu, bile terenske i političke radnice, aktivne u NOO, AFŽ-u i omladinskim organizacijama, da bi postale borci u 32. diviziji. Posebnu skupinu sačinjavale su djevojke iz srednjih škola koje su kao organizirane skojevke dolazile iz Zagreba, Varaždina, Koprivnice i drugih gradova. Dugošija Stanka, učenica iz Zagreba (Trnje) bila je hrabri borac i postala zamjenik komesara Čete za vezu, a učenica Mudrić Neda iz Križevaca, još djevojčica, bila je pouzdani radio-telegrafista u Štabu 32. divizije.

5.

Nije se rijetko dešavalo da su borci poslije napornih pokreta i borbi padali od umora, a partizanke nastavljale da obavljaju razne »domaćinske poslove«. Samo spretne ženske ruke mogle su da pomognu borcima, da se pobrinu za lakše ranjenike i bolesnike, koji nisu napuštali jedinicu, da nađu potreban materijal, pa da naprave i prišiju crvenu zvijezdu na titovke i činove na partizanske bluze.

U kulturno-zabavnom životu svojih jedinica partizanke su bile nezamjenjivi učesnici. Kao odlične pjevačice, recitatorke i glumice učestvovale su u umjetničkim programima priredaba organiziranih za borce i narod. Prije negoli su upućene u kazalište ZAVNOH-a u 32. diviziji bile su borci drugarice Župan Mira iz Otočca, Čić Ankica i Ježić Zlata Lövy, koja je bila teško ranjena i ostala invalid.

Žene-borci su također održavale veze i s organizacijama AFŽ-a na terenu. Kad su im to prilike dopuštale, učestvovale su na sastancima osnovnih organizacija AFŽ-a u mjestima u kojima su se naše jedinice zadržavale, a također i na okružnim konferencijama kao što su bile one u Koprivnici, januara 1944., i u Ludbreškom Ivancu, oktobra^ste godine. Ovi susreti brigadirki sa ženama aktivistkinjama sa terena pružali su mogućnost razmjene iskustava žena u jedinicama Divizije sa ženama koje su djelovale u pozadini, na oslobođenom, poluoslobođenom i neoslobođenom teritoriju. Usklađivale su stavove i dogovarale se o pojačavanju napora za pružanje

pomoći našim jedinicama da još uspješnije tuku neprijatelja, da im se osigura prehrana, prihvate ranjenici, pruži pomoć pri dezinfekciji i o nizu drugih pitanja koja je u Diviziji trebalo rješavati.

Iako je KPH u svojim redovima imala priličan broj žena od kojih su neke bile i članovi najviših partijskih foruma, u kadrovskoj politici Divizije to nije našlo odraza. Nije bilo ni jedne drugarice na funkciji višoj od zamjenika političkog komesara bataljona, iako je bilo drugarica sposobnih da im se u jedinicama Divizije povjere i odgovornije funkcije. Tamo gdje se vodila drukčija kadrovska politika i uzdizale drugarice, one su potvrdile povjerenje. Horvatić Sonja iz Botova (Koprivnica), istakla se kao zamjenik komesara 3. bataljona 1. zagorske udarne brigade; Kos Erika, srednjoškolka iz Varaždina, bila je komesar prištapske jedinice i član Polit, odjela divizije; Radmilović Dušanka bila je dobar sekretar SKOJ-a prištapske jedinice pri Štabu 32. divizije.

*

Primjeri žena-boraca navedeni u ovom tekstu i imena stotina drugarica navedena u X. poglavlju na kraju ove knjige najbolje svjedoče o ulozi drugarica i o njihovim zaslugama u jedinicama naše divizije.

Koliku vrijednost su predstavljale žene-borci u našoj NOB-i uopće, a posebno u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, spoznali smo još više tek kasnije kad su zarobljeni njemački oficiri priznavali da se njima i njihovim vojnicima »ledila krv u žilama« kada bi u bliskim borbama čuli među partizanima ženske glasove i njihove pozive »Na jurš«. Ženske glasove su primali kao da dolaze s onu stranu ovozemaljske zbilje, kao prijetnju i opasnost od koje nema spasa i zaklona.

Borci 32. divizije su ponosni što su u njenim redovima ratovale i borile se hrabre kćeri naših naroda koje su dale neprocjenjivi doprinos pobjedi nad fašizmom i utrle putove socijalizmu i slobodi. One su se, s drugim ženama-borcima u svim krajevima Jugoslavije, borile i za svoju emancipaciju i oslobođenje žene od svih predrasuda.

Ivan Vulić

KAD JE ZVONO ODZVONILO

Početkom ljeta 1944. god. Brigada »Braća Radić« zaposjela je obronke Kalnika oko Radeljeva sela.

Bio je lijep, sunčan dan. Tako lijepih i mirnih dana bilo je malo na kalničkom tlu, pogotovo u one nemirne dane, dane nemilosrdnih borbi za konačno oslobođenje zemlje.

Prekrasne li panorame Kalnika i njegove šire okolice s nabujalom vegetacijom koja sve pokriva!

Teren je valovit, zeleno se u daljini prelijeva kao morski valovi. Šume strše kao otoci, a u nji*»a, zaklonjeni od raznih grabežljivaca, svi marljivo rade i pripremaju nešto novo. Svi - znači od Rade do Laie.

Rade je komandant 32. divizije. Gleda sekciju pa pozove Štab Brigade »Braća Radić«. Dođoše brzo, vojnički se javiše, a zatim posjedaše na ledinu oko povećeg panja. Raširili svi svoje sekcije i Rade počinje:

Stupica je bila dobro smišljena...

»Drugovi, neprijatelj je na izmaku snaga. U posljednjim trzajima počeo je primjenjivati neku vrstu gerilske borbe. Od svojih izabranih oficira i vojnika formirao je tzv. trupove. Jedan takav trup nalazi se u Varaždinskim Toplicama. Zadatak mu je da iznenada, pa i po noći, napada naše štabove i pokušava obezglaviti naše jedinice. Vaša brigada ima zadatak da večeras krene i prije pola noći stigne u selo Svibovec, u neposrednoj blizini Varaždinskih Toplica.

U Svibovec uđite s jednim bataljonom i Štabom Brigade, a dva bataljona ostavite na kosama Fičur i Segled, južno od Svibovca. U selu se nemojte razmještati po kućama, samo zastanite u njemu. Ako vas netko upita zašto se ne razmještate, recite da ste premorenima tako se i držite, kao da ćete malo odahnuti, a zatim krenuti dalje. Obilazite kolonu, neupadljivo birajte jače, zidane kuće, koje ćete zaposjesti čim budete napadnuti. Neprijateljski trup će vas sigurno napasti. No, čim u Svibovcu budete napadnuti, dajte znak bataljonima da udare neprijatelja s leđa i tako trup uvučen u klopku uništite.«

Poslije komandanta Divizije, obrazložio je komesar političku stranu ove akcije: »...Od velike je važnosti, drugovi, uništiti elitnu neprijateljsku jedinicu, pa makar ona i bila manja. Upozoravam vas da ćete sigurno biti napadnuti. O vašim pokretima obavještavaju neprijatelja mantijaš, župnik Lesjak i Čopo, zvonar. Nadaju se, da mi to ne znamo.«

Iščekivanje uz opušak cigarete...

Zadatak je bio opasan. U određeno vrijeme Radićevci su krenuli na položaje. Komandir prethodnice bio je komandir Butko, stari i prekaljeni borac i starješina. Oko 22,00 sata glavnina Brigade stigla je u blizinu Svibovca. Vidjelo nas je nekoliko ljudi. Zatim je nekoliko puta zazvonilo zvono. Malo se razumijem u vjerske obrede, ali mi je bilo jasno, da je to signal neprijatelju u Varaždinskim Toplicama da smo stigli u selo.

Potom je glavnina ušla u selo po ranijem planu. U selu se kolona zaustavila, a borci posjedali kraj jarka uz cestu. Motali su cigarete i pušili iz »rukava«. Pažljivo, odmjeravajući koliko će dimova povući, jer i drugi čekaju na tu cigaretu. Posebna je poslastica mali opušak...

Starješine ispod oka, obilazeći kolonu, odmjeravaju čvršće kuće, i tiho određuju koji će vod ili odjeljenje zaposjesti koju kuću kada budemo napadnuti. Za kratko vrijeme sve je bilo dogovoreno.

Bilo je oblačno, jak je vjetar tjerao crne oblake koji su na mahove potpuno onemogućavali vidik. Nadali smo se i kiši. Seljaci se spremaju na počinak. Jedan starac priđe grupi boraca i reče:

»Djeco, što se ne smjestite po kućama i ne odmorite. A evo, vidite, može i nevrijeme.«

»Može i ovako. Dobro je«, reče Skojevac, četrdesetogodišnjak kojega su borci tako prozvali jer je po svoj prilici bio najstariji u Brigadi.

U željeznom obruču...

Vrijeme je spavanju, ali se nikom ne spava.

Poslije pola noći opali nekoliko pušaka. Zatim se začu brza vatra »šaraca« na južnoj strani sela. Počeše padati komande, i svaka jedinica zaposjeda svoj položaj ili kuću. Nešto malo zatim patrole su izvijestile da su se ustaše provukle uvalama između položaja koje su držali 1. i 3. bataljon iz sela Svibovca i da nastupaju prema selu s južne i zapadne strane.

Počelo je pok-puk čarkanje, a zatim se prosuše rafali iz neprijateljskih i naših mitraljeza. Neprijateljski trup jurišao je bez mnogo razmišljanja i već se dohvatio prvih kuća. Naš Štab Brigade dao je raketama signale da 1. i 3. bataljon udare neprijatelju u leđa. U tom momentu Štab Brigade »Braća Radić« i borci 2. bataljona osjećali su se kao u kotlu. Gađao ih je neprijatelj sa svih strana, a naš 1. i 3. bataljon tukući neprijatelja u leđa gađao je i po borcima 2. bataljona i Štabu Brigade.

To su bili teški uvjeti za vođenje borbe. No, bez obzira na to, borci 2. bataljona su - koristeći se čvrstim kućama i prirodnim zaklonima - s puno hrabrosti i ratničke odgovornosti izvršavali svoje zadatke. Neprijatelj je doveden u bezizlazan položaj. Umjesto da i dalje napada, nije znao s koje strane bi se prije branio. No i ta obrana je morala dovesti do postepenog uništenja.

Najteže je bilo pružiti pomoć ranjenicima u neposrednoj blizini neprijatelja, kad su u kući bili naši, a u dvorištu neprijatelj, ili obratno. No bez obzira na sve to ni jedan naš ranjenik nije pao u ruke neprijatelju, zahvaljujući zalaganju sanitetskih organa.

Tako je Brigada »Braća Radić«, vodeći ovu borbu izvan svih vojnih pravila, razbila elitnu neprijateljsku jedinicu i time osvetila ranije žrtve u Zitomiru, gdje je poginuo komandant Brigade »Matija Gubec«, drug Mijo Bobetko, sa 13 drugova i drugarica, i bataljon Brigade »Matija Gubec« i KPO, koji su prije od tog ili takvog trupa stradali baš ovdje, u Svibovcu.

Dr. Krešimir Švarc

O JEDNOM PARTIZANU IZ MOG DVORIŠTA

Prvo oslobođenje Koprivnice - 7. studenog 1943. - prelomni je događaj za revolucionarnu povijest na ovom našem tlu, ne samo na vjetrometini između Drave i obronaka Bilo-gore i Kalnika, već prelomni događaj za sjeverozapadni dio Hrvatske u cijelosti, pa i šire...

U tom uopće uzevši presudnom događaju bilo je mnogo malih događaja, pojedinosti, koje nosimo u sebi. Svatko ponešto...

Stanovao sam s obitelji u centru Koprivnice, u niskoj prizemnici, u neposrednom susjedstvu ustaške kasarne zloglasnog PTS-a (koja je bila u jednokatnici bivše DNZ, na sadašnjem Trgu bratstva i jedinstva). Dijelila nas je od ustaša niska dvorišna ograda, pa smo bili svjedoci mnogim zbivanjima u toj zgradi.

U to vrijeme polazio sam VIII razred gimnazije. Koprivnica, poznata još zbog logora »Danice«, prvoga koncentracionog logora, životarila je prazno i jadno, omeđena prvim obroncima Bilo-gore, jedva kojih pola sata uzduž

i poprijeko, a opasana redovima bodljikavih žica. Ljepotu starih koprivničkih trgova i parka narušavali su brojni bunkeri.

Kretanje gradom bilo je policijski ograničeno od jesenskog osvita do zalaska sunca. Željeznički kolosijeci zjapili su prazni, škole su bile pretvorene u kasarne, pa tako i naša stara gimnazija, a nastava se odvijala neredovito, katkada i u paviljonu, u parku. Dio ustaških profesora pokušavao nas je obrazovati u ustaškom duhu. Hapšenje, premetačine, javna i tajna strijeljanja i vješanja bili su naša svakodnevica, teror je zavladao svime.

Iskra nade bile su samo akcije Partije i SKOJ-a. Rijetko je prošao koji dan, a da se njihova prisutnost ne bi osjetila u gradu. Crveno pisane parole, diverzije i akcije sve su češće remetile san ustaša i njihovih suradnika, a sve bliža prisutnost partizanskih jedinica na Kalniku, na Bilo-gori, nadomak gradu, unosila je strah i paniku u njihove redove.

Onda je došao dan partizanskog napada na Koprivnicu.

Borba za Koprivnicu bila je žestoka, na nekoliko značajnih punktova. Jedan od njih bila je već spomenuta ustaška kasarna u mojem susjedstvu, koju su ustaše žestoko branili. U noći između 6. i 7. XI, negdje oko ponoći, kasarnu je opkolila jedna četa XXI slavonske brigade. Borci su se rasporedili po našem dvorištu, no otpor ustaša zabarikadiranih u čvrstoj zgradi bio je veoma jak. Jedna grupa partizana smjestila se i na naš tavan. Postavili su na njemu mitraljesko gnijezdo, pod čijom zaštitom su u nekoliko navrata pokušali jurišem osvojiti zgradu, no uzalud.

U naš stan unijeli su partizani pet ili šest ranjenih drugova i pružili im prvu pomoć skupa s nama ukućanima. Nosio sam vodu, majka je donosila plahte, zavoje i si., čitav naš stan bio je pretvoren u previjalište. Vani, u dvorištu odvijala se i dalje vrlo žestoka bitka, sada i pod rasvjetom plamena koji je zahvatio šupe i štagalj u našem dvorištu.

Svim ranjenicima pružili smo sve što je bilo moguće, čekajući konačan ishod bitke i mogućnost da ranjenike prevezu nekamo dalje.

Sjećam se jednoga mladog, nedoraslog momka, teško ranjenog u trbuh. Iz njegove rane navirala je tamna, gotovo crna krv, plahte u koje smo ga zavijali vrlo su brzo postajale krvave. Bio je priseban, iako mi se činilo da mu se na trenutak gubi pogled tamnih, velikih, duboko upalih očiju. Bio je moj vršnjak, najviše sedamnaestak godina, na lijevom rukavu imao je prišite dvije petokrake zvijezde sa srpom i čekićem. Iz razgovora sa ostalim drugovima saznao sam da ga zovu Učo, bio je naime đak preparandije. U predahu pričali su nam drugovi da je često govorio kako ništa drugo ne želi već postati učiteljem u svom selu, negdje na obroncima Papuka.

Bio je očito vrlo obljubljen, što se moglo vidjeti po posebnoj pažnji i brizi svih njegovih drugova, a naročito bolničarke, koja se najviše brinula oko njega. Iako je svima bilo jasno da je mali Učo smrtno ranjen.

Čitavo vrijeme boravka ranjenih partizana u našem stanu, možda dva sata, iako teško ranjen, Učo nije zajauknuo, ali je više puta propitkivao kako se odvija borba, da li su se naši uspjeli približiti ustašama kod bunara, gdje je upravo on bio ranjen, itd. Samo sam jednom, nagnuvši se nad njim da mu obrišem oznojeno čelo, čuo tiho, jedva čujno: »Mama, mama!« Borba se i dalje vodila vrlo žestoko…

Svi ranjenici bili su uglavnom dobro, strpljivo i hrabro čekali su na mogućnost evakuacije, no samo je Učo bivao slabiji, dok konačno nije izgubio svijest. Držao sam glavu svog vršnjaka, čije su me tamne oči prodorno promatrale, sve do trenutka kada se u njima izgubio životni sjaj,

kada su postale staklaste. Mali Učo umro je gotovo na mojim rukama, te teške, nezaboravne noći.

Uskoro, negdje u osvit zore, ustaše su bile savladane, i taj neprijateljski punkt je pao. Ranjene partizane i mrtvog Uču prenijeli su njihovi drugovi iz našeg stana...

Osvanuo je krasan, sunčan, ali prohladan jesenski dan, dan oslobođenja Koprivnice. Gradom je odjekivala toliko željena partizanska pjesma, vijorile se toliko čekane crvene zastave.

U gradu je odmah organiziran drugi život. Život u slobodi. Uz Komandu mjesta formirani su i prvi NO-i, održavani brojni mitinzi, drugarske večeri, otvoreni su kino, čitaonice i Dom kulture, održavani recitali, kazališne predstave. U školu su ponovno ušli đaci, samo što su mnoge klupe u višim razredima ostale prazne, brojni đaci Koprivničke gimnazije otišli su zajedno s više profesora u partizane. Takvim punim i bogatim životom je Koprivnica, nadomak Zagreba, živjela puna tri mjeseca, točnije do 9. veljače 1944. g.

Od dana o kojima govorim prešao sam put od borca do komesara, bezbroj puta sam se suočio sa smrću. Opredijelivši se nakon oslobođenja za medicinu, suočavanje sa smrću postalo mi je profesionalnom neminovnosti u bezbrojnim situacijama. Međutim, tamne, duboko upale oči mladoga slavonskog partizana, koji je sanjario o učiteljevanju u svome selu, izdvojena je smrt u mom sjećanju - po svojoj uzvišenosti - po nepravdi!

Jedno i drugo duboko sam doživio i mislim da je i ta smrt bila jedan od mojih putokaza.

Momčilo Peleš

LJUBAV I SMRT NA DVA KVADRATNA METRA

Rano ujutro nekoliko boraca 3. bataljona Brigade »Matija Gubec« je u blizini Koprivnice, kod Koprivničkih vinograda, likvidiralo jednu motoriziranu ustašku patrolu. Ubrzo zatim napala nas je jača neprijateljska jedinica iz pravca Koprivnice. Jedna kolona je nastupala kroz vinograde, a druga, s jednim tenkom na čelu, putem Koprivnica-Ludbreg. Pošto smo odbili obje kolone i oštetili tenk, koji je ostao ispod naših položaja, otvorili smo vatru na posadu koja je izašla iz tenka, vjerojatno s namjerom da ga popravi. Nisam znao da je strijelac ostao u tenku. Dok sam pucao po tenkistima, strijelac je opalio na mene samo jedan metak - granatu. Eksplodirala je nekoliko metara ispred mene i jedan veliki geler zario se u gornji dio moje desne noge i oborio me. (Kasnije se utvrdilo da je to bilo pola granate tenkovskog topa i istovremeno najveće strano tijelo koje je vrhovni kirurg naše armije u Italiji dr.B.Lavrič, poslije 1400 operacija, izvadio iz živog čovjeka.)

Neposredno poslije ranjavanja operirao me dr.Ronko, uz asistenciju Stefanovića Mimca. Dok su mi poluuspavanom na nozi pravili duboke rezove da bi spriječili gangrenu, čuo sam kako razgovaraju: »Dobro je što spava.« Varate se, mislio sam u sebi, ne spavam i trpim, jer mi drugo ništa ne preostaje. Znao sam da su pokušali da me uspavaju posljednjom dozom etera koju su imali, ali ona očito nije bila dovoljna.

Pošto je borba završena komandant Bataljona Stevo Tepšić je postrojio Bataljon. Želio sam da se oprostim sa svojim drugovima. Ispunjavala me strepnja da je ovo rastanak poslije kojeg više neće biti susreta. Rana se

hladila i počinjala je sve više boljeti, ali taj bol je bio neusporedivo slabiji od onog koji sam osjećao zbog rastanka s Bataljonom koji sam morao napustiti. Pokušao sam da kažem nekoliko oproštajnih riječi, da drugovima poželim sreću u borbama koje su ih očekivale, ali riječi su zastajale u grlu. Suze su neizdrživo navirale. Razdirao me osjećaj nemoći da utječem na svoju bespomoćnost. Za mene je to bio rastanak s mojom bataljonskom porodicom. Ne znam da li je itko od mojih drugova bio svjestan šta su oni za mene značili.

U koloni desetak kola punih ranjenika prošao sam put od Kalnika, preko Bilo-gore i Slavonije sve do konspirativne bolnice na Ljutoču. Veći dio tog puta prešao sam prije dvije sedmice, prateći, sa četom šmajseraša, kolonu ranjenika do Gakova i Dapčevice. Znali smo za sva opasna mjesta, moguće zasjede. U posljednje vrijeme naša Divizija je toliko iskrvarila da nam nije mogla dati pratnju. Naš transport pratila je jedino hrabra Ljerka Štampar Robić. Samo ona i ja smo imali pištolje, sa po dva metka. To je bila privilegija: ako nas banda napadne, da joj ne padnemo živi u ruke.

* * *

Spisak ranjenika koje je iz Konspirativne bolnice na Ljutoču noćas trebalo avionima prebaciti u Italiju bio je završen jučer. Prije tri dana otišao je prvi transport, a danas nam je netko rekao da je sretno stigao i da su ranjenici raspoređeni u bolnicama u južnoj Italiji. Rekli su mi da me nema na današnjem spisku. Situacija bi mi bila jasnija da sam shvatio liječnika kada je na bolničarkino pitanje zašto i mene ne transportiraju odgovorio da bih na putu sigurno »egzitirao«. Što to znači - egzitirati? Pitao sam drugove s kojima sam ležao u sobi, ali nijedan od njih nije znao značenje te riječi. Znači, zbog tog egzitiranja neću biti prebačen u Italiju. Inače, svaki dan sam se osjećao sve iznurenijim. Posljednja tri dana nisam ništa jeo. Bolničarka me molila da popijem bar nekoliko gutljaja mlijeka. Pokušavao sam, ali mi se na sve gadilo. Stalno sam imao visoku temperaturu. Glavu su mi oblagali hladnim oblozima, ali sam ih brže zagrijavao nego što su ih oni hladili. Sve bi to bilo drugačije da nisam morao otići iz Brigade. Od nje sam bio udaljen više od 200 partizanskih kilometara. Osjećao sam se kao da sam otišao na kraj svijeta. I ovdje sam bio među našim drugovima ali nedostajali su mi Stevo, Milivoj, Viktor, Kekelj… S njima sam bio svoj među svojima.

Šutio sam. To je najbolje. Ako nastavim ispitivati što će biti s nama, netko se može sjetiti da me ubaci u transport, i to bi bio put u neizvjesnost. Kako bih se iz nje vratio? Ove naše staze i prečice poznajem, mogu sam tražiti Brigadu, ali kako da se vratim iz tog nepoznatog i dalekog svijeta? Noga mi je bila paralizirana. Boljela me i ona i utroba i kralježnica. U kuku je bilo žarište bola, tamo se zadržao geler. Morao sam ležati nepomično jer najmanji pokret izazivao je nesnosne bolove.

Bolničarka koja me umivala tražila je da me brico obrije. »Ima vremena, kad se malo oporavim«, odgovorio sam. Brico mi kaže: »Prvo se pogledaj kakav si, pa onda govori da li treba da se briješ.« Pogledao sam se u ogledalo. U njemu sam vidio nepoznato lice. Kako da kažem da se nisam prepoznao. Složio sam se s bricom, neka me brije. Dok je on radio svoj posao razmišljao sam kako neobrijanost može promijeniti lik čovjeka, da ne prepozna sam sebe. Ipak, tješio sam se, neće biti zabune kad mi obrije one ružne čekinje. Kad je završio, brico mi dade ogledalo. »Sada, drugarčino, izgledaš k'o čovjek«, kaže mi. Pogledao sam se. Kao čovjek?! Koji čovjek? Tko je to što u mene gleda sa onog komada stakla? Pa, stanite drugovi, tko je to? Tko

može tvrditi da sam ono ja? Podmećete mi nekoga nepoznatog. Na tom licu živjele su samo oči. Ni one nisu bile moje, nego tude, staklaste, zagrobne. Sve ostalo je bila pepeljasta, prozirna koža nategnuta na uglaste kosti lubanje. Strašilo. Gdje sam se ja to izgubio?

Brico je otišao. Ostao sam sam sa svojim strašnim likom u očima. Šta je to ostalo od mene?

Netko je promijenio odluku. Dva bolničara su me unijela u kola kojima treba da budem prebačen do aerodroma kod Voćina s kojeg se leti u Italiju. Nitko me nije pitao želim li ići ili ostati. Osjećao sam kao da mi se negdje iz daljine prikrada smrt i ako se hoću spasiti da joj moram umaći. Ovdje su mi željeli pomoći, ali, izgleda, svi su mislili da mi pomoći nema. Da li je u Italiji spas? Tko to zna?

U kolima koja su me vozila na aerodrom, bilo je nabačeno nekoliko pregršti svježeg sijena. Koliko dugo već nisam osjetio taj miris! Okretao sam glavu na stranu, polagano, s naporom. Htio sam omirisati sijeno kao da je lijek. Moja kola su bila posljednja u koloni. Iza nas više nikog nije bilo. Svi su već bili otišli. Napuštanje bolnice bilo je kao da se ponovo opraštam od Bataljona. Da sam ovdje ozdravio, za tjedan dana bih se vratio među svoje, a ovako? Kamo vodi ovaj put kojim sada krećemo?

Na mjesto vozara sjeo je partizan - invalid. Ležao sam s glavom na stražnjim kotačima i gledao u vozareva leđa. On je bezbrižno udario bičem po konjima koji su pošli laganim kasom. Kola su počela da poskakuju po neravnom putu, propinjala se i propadala. Ovom cestom su prije nas prošle mnoge kolone i ofenzive, neprijateljski tenkovi i topovi, partizanski tovari, konjanici i pješaci. Ostavili su za sobom razrivenu vododerinu, kojom kao da se poslije nedavne oluje sjurila planinska bujica. Od potresa kola bolovi su se iz noge širili čitavim tijelom. Uzaludno sam se naprezao da umanjim snagu udaraca kada su kotači padali s jednog kamena na drugi. Pokušavao sam dozvati vozara, zamoliti ga da uspori ovaj hod po mukama, ali me on nije čuo. Bolovi su se spuštali sve dublje, u do tada nepoznate slojeve moga bića, do kojih nikada prije nije dopirala moja svijest i iskustvo.

Vozar je i dalje požurivao konje. Bio sam sve očajniji što ne gubim svijest i ne utonem u mrak kao spas od ovog besmislenog, surovog mučenja. Kola su usporila kretanje i stala. Čuo sam vozara: »Vojka... požuri! Moramo stići kolonu, odmakla nam.«

Na mjesto pokraj vozara popela se djevojka u plavom džemperu. Vozar mi se okrenuo: »Moramo da požurimo, inače nećeš stići na avion.« Pokušao sam ga zamoliti da uspori, da me ne boli, pa makar avion otišao. Ali me on više nije čuo.

U početku priljubljena uz vozara djevojka se brzo našla u njegovu krilu. Preuzevši od njega uzde ona mu je oslobodila ruke, koje je on obavio oko njezina struka, a kasnije, čudno savijen nad njom, sve ih je nestrpljivije zavlačio pod njen džemper. Poskakujući zajedno s kolima djevojka se namještala u vozarevu krilu stresajući se od njegovih poljubaca. Nemilosrdna sječiva cijepala su moju utrobu. Kroz sve zamračenije zjenice vidio sam kako se vozar s vremena na vrijeme okreće prema meni, kako mi namiguje kao da mi se želi pohvaliti kako uživa u ovoj ljubavnoj igri. Rukama sam mu davao znakove da mi je teško, ali on nije čuo, nije primjećivao moje molbe koje su se sve više pretvarale u dugo, bolno ječanje. Niz izlokanu vododerinu puta kola su jurila prema aerodromu. Želio sam da vozar zaustavi kola, da djevojku povede pokraj puta u prvo grmlje, daje obali na pleća, da ulije u nju sve svoje rasplamsale strasti, a mene da pusti da samo jedan jedini trenutak

predahnem, da se oslobodim tog surovog bola, koji mi je ispunjavao čitavo tijelo. Ali to nije bio vozarev plan. Kola su i dalje jurila, tresla se, krivila se čas na jednu, pa na drugu stranu i ponovo propadala i propinjala se. Osjećao sam kao da je krv u svaki kapilar moga organizma raznosila pomahnitali bol i opake strijele koje su se zabadale u živo meso, kosti, u živce, u očne duplje, u kojima se, činilo mi se, gasio moj pogled, a nebo koje sam još jedino mogao vidjeti, postajalo je sve crnje, nepreglednije, kao noć. Znači, umiranje tako počinje.

Vozar i djevojka su i dalje požurivali konje. To je ubrzavalo kraj mojim mukama, ali ih je i povećavalo. Zaustaviti se, ovdje u ovoj šumi, značilo bi olakšanje i spas, ali i zakašnjenje na avion. Vozar se više nije okretao. Činilo mi se da se zajedno sa svojom saputnicom sklupčao u klupko u kojem više ništa nisam raspoznavao. Bespomoćan i satrven bolovima utonuo sam u zamračenu, tupu klonulost.

Možda smo negdje zastajali, možda je vozar poveo svoju suputnicu negdje kraj puta, na lišće, na mahovinu, tko bi to znao. U meni više nije bilo snage da održim svijest, da gledam, da razumijevam i da pamtim. Niske, neprozirne magle zatvarale su moj vidik.

Osvijestio sam se na aerodromu, od hladnih obloga na licu i od snažne buke avionskih motora. Nada mnom su bila lica bolničarke i mog vozara.

»Osvijestio se«, rekao je ženski glas, a zatim sam čuo vozara: »Dobro si izdržao, druže. Morao sam žuriti, ne zamjeri. Inače bismo zakasnili. Putuj sa srećom i u zdravlje! Moram se vratiti po druge ranjenike.«

»Pozdravi drugarku«, prostenjao sam.

»Uh, zamalo zaboravih. Poslala ti jabuku.«

Uzeo sam jabuku. Osjetio sam kako je hladna, okruglasta, s glatkom korom, i ponovo sam klonuo u duboku nesvijest.

Milivoj Gluhak

PISMA

Velika je radost primiti u ratu pismo od kuće, od svojih, makar su vijesti u njemu redovito bile škrte, kako ih slučajno ne bi mogao iskoristiti neprijatelj. Primalac bi pismo, obično sam, dva, tri puta pročitao, dok su mu ga drugi čitali s lica, i tako saznavali je li pismo radosno ili tužno. No, najkasnije uvečer, istoga dana, sadržaj pisma postao bi svojina cijele čete, kao da je svima u njoj pisano.

Jedno privatno pismo, koje mi je s drugom poštom za štab jedno jutro predao kurir, cijeli me dan peklo u džepu. Bilo je adresirano na našeg druga Ignaca Vlašića (političkog komesara 2. čete 3. bataljona Brigade »Matija Gubec«), ali bez naznake jedinice i dužnosti.

Drug Ignac je, vjerojatno, bio najskromniji i najneupadljiviji drug među nama. Prihvaćao je šale svojih drugova, ali im se on obraćao uvijek ozbiljnim tonom. Bio je često zamišljen jer, kako mi je jednom rekao, nije ništa znao o sudbini žene i djece, koje je iznenada ostavio u Zagrebu zbog odlaska u partizane. On im se samo jednom javio.

Kada je za političkog delegata voda trebalo naći zamjenu, Štab se nije dvoumio. I prije nego je naredba Štaba Bataljona saopćena, svi su u četi znali da će delegat biti drug Ignac. Hrabar, odlučan i skroman borac, po zanima-

nju pekarski radnik, uvijek točan u izvršavanju zadataka, sklon prvi pomoći mlađima pri nošenju municije i zamijeniti ih na dužnostima u noćima koje tim mladim ljudima nisu bile nikada dovoljno duge za odmor. To pružanje pomoći smatrao je svojom obavezom, jer je već bio prešao tridesetu (rođen 1907. u s. Sv. Juraj, Jastrebarsko), dok su drugi većinom bili dvadesetogodišnjaci, i jer je on već bio odslužio vojni rok u pješadiji bivše jugoslavenske vojske. Kada sam mu prenio naredbu, još više se uozbiljio i kazao mi je da on za takvu dužnost nema dovoljno znanja. Ipak smo ga nagovorili.

Sve se to ponovilo kada je bio određen za političkog komesara Čete. Na toj se dužnosti još više približio svojim drugovima u Četi. Znao je u dušu svakoga borca Ćete, sve njegove radosti i teškoće. Sa suknenim uvijačima na nogama (iz opreme bivše jugosl. vojske), uvijenim uredno kao da je u kasarni, u crvenkastosivom vrlo dugačkom »žandarskom« šinjelu i s uvijek prepunim fišeklijama municije, stalno zategnut, izgledao je kao da tu svoju spremu nije nikada skidao sa sebe. Bez ikakve njegove posebne naredbe, borci Čete su se ravnali prema njemu i postali uredniji.

Za sastanke bataljonskog biroa komunista drug Ignac se vrlo temeljito pripremao bilo da se govorilo o teoretskom radu ili o nekoj drugoj temi. Bio je vrlo znatiželjan i željan čitanja. Vjerojatno zbog svoga životnog iskustva bio je vrlo osjećajan, a i zbog toga vrlo cijenjen.

Zimske noći 20/21. veljače 1944. godine sreo sam ga na položaju u selu Radeljevu, u odsjaju plamena kuća, zapaljenih oko podne od ustaša koji su već tri dana na takav način »čistili« kalnička sela od partizana i naroda. Bio je vrlo ozbiljan, napregnut i umoran od borbe, koju je 3. bataljon vodio ispred Radeljeva još od jutra. Malobrojni puškomitraljesci često su mijenjali položaje da bi kod neprijatelja stvorili utisak o većoj snazi Bataljona. Do podne nismo imali gubitaka. Nakon dolaska novih kolona neprijatelja, borba je postala žešća i prenijela se u selo čiji su dijelovi po nekoliko puta prelazili iz ruke u ruku. Situacija je bila ozbiljna. Na pomoć ostalih bataljona »Gupčeve« i »Radićeve« brigade nije se moglo računati, jer su oni branili pristup neprijatelju od strane Križevaca, Varaždinskih Toplica, Varaždina i Koprivnice, osiguravajući preko 200 ranjenih i bolesnih boraca, smještenih u kalničkim selima. Ipak, poslije podne smo bili obaviješteni da će nas u borbi, na desnom krilu, podržati jedna četa Kalničkoga partizanskog odreda. U novom jurišu imali smo gubitaka, ali smo ustaše zadržali u dnu sela.

U zaklonu kuće, u predahu poslije odbijanja jednog napada ustaša, našao sam komesara Vlašića kako razgledava neke brošure i papire. Iznenađen što to radi baš sada, sa zanimanjem sam mu se pridružio. Odmah je osjetio da sve to što držimo u rukama meni znači mnogo. Udaljio se pažljivo, bez riječi, do obližnjeg borca u zaklonu, ali sam osjećao da me nije napustio.

Među brošurama »Pitanja lenjinizma«, »O odlukama AVNOJ-a«, dijela »Historije SKP(b)« i dr. bila je i teka ispisana olovkom u vidu dnevnika i više pisama koja su počinjala »dragi Sanji« i završavala »tvoj Pišta«.

Nekada u Zagrebu ja sam poznavao dva brata s tim imenima, bili smo dobri drugovi. Ali otkuda sada ta njihova imena ovdje u pismima, vlažnim od večerašnjeg novog snijega i obasjanim vatrom? Škrtim riječima, više pogledima, sporazumio sam se s Vlašićem, pojačali smo pritisak na bandu, sa željom da pronađemo, možda, ranjenog druga koji je u borbi izgubio papire i teku. Poslije nekog vremena našli smo ga. Bio je već ukočen, bez vidljive rane i tragova krvi, partizan, ali ne iz naše brigade. Oko njega vjetar je još razbacivao papire. Bilo je hladno, borba je jenjavala, svjetlo plamena se stišavalo. Na ramenu mu je bila Vlašićeva ruka.

Nije moguće! To je bio moj najdraži drug iz mladosti, a nisam ni znao da je bio partizan, jer su nam se životni putovi razišli ljeta 1941. godine[8]. Drugovali smo kao gimnazijalci, skojevci, studenti, planinari, zajedno smo diskutirali i pjevali na nezaboravnim izletima napredne omladine po Medvednici, Samoborskom gorju, Zagorju, na logorovanju na Plitvičkim jezerima i u omladinskim društvima u Zagrebu. To je bio drug koji nikada nije bio bez osmijeha, bez knjige pod miškom i uvijek je bio u društvu, na radničkim i studentskim demonstracijama na Trešnjevki i pred Sveučilištem prkosio je policijskim kordonima, sa mnom i drugim omladincima jednom sedmično gurao je na kolodvorsku poštu kolica prepuna paketa za dobrovoljce-borce u Španiji koji su se nalazili u francuskim koncentracionim logorima Camp de Gurs, Argeles, Verne i dr. Kao student prava borio se uporno, s ostalim drugovima, protiv frankovaca-ustaša, da bi Stručno udruženje studenata prava i Studentski odbor Centralne akademske menze bili u rukama ljevičara. Zajedno smo imali »čast« da nas s još 500 studenata-ljevičara (5. 12. 1940) policija »luksuzno«, »crnom maricom« prebaci s proslave oktobarske revolucije, u Ilici 49, u svoju centralu u Petrinjskoj. Znao sam da je 1941. godine bio ranjen u kičmu od ustaša, koji su u njemu prepoznali studentskog aktivista-ljevičara. Sada je bio tu, na sniježnom pokrivaču, smiren, blijed, ali kao uvijek lijep, u svojoj prekinutoj mladosti.

Ponovno sam osjetio Vlašićevu ruku na ramenu. Tiho mi je rekao da moramo krenuti jer su svi naši već u pokretu na druge položaje. Smrznuta, snijegom pokrivena zemlja iznad Radeljeva, uz rub šume, primila je u svoje krilo šest naših drugova poginulih u Radeljevu[9]. Te sam noći, u 4 sata, 0 Šanjiju napisao tužno pismo njegovu bratu Stjepanu Pišti, koji je tada bio zamjenik političkog komesara Brigade »Matija Gubec«. Dok Pišti nisam uspio predati sva pisma nađena kod Šanjija, ona su me pekla u džepovima, torbici, srcu. Mnogo kasnije pročitao sam u Džepnim novinama Kalničkoga partizanskog odreda pjesmu koju su drugovi iz Tehnike Odreda posvetili Sanjiju. Posljednja četiri stiha (od 22) glase: »A mi, mi ćemo u duši sliku tvoju nositi i reći: - To je bio drug naš - i time se ponositi.«

Prošla su dva i pol mjeseca, vrijeme koje se svima činilo mnogo dulje. Divizija je i drugi put (od 19. 3. 1944) bila u Hrvatskom zagorju gdje je, s promjenljivom srećom, vodila borbe s neprijateljskim kolonama i gotovo svim njihovim uporištima oko Ivanščice, Macelja i Strahinščice.

Ono pismo koje sam u početku spomenuo kao žeravicu u džepu, bilo je za Ignaca Vlašića. Nosio sam ga nekoliko dana, a onda, budući da ga nisam imao kome uručiti, odlučio sam ga otvoriti. Uz jednu lijepu fotografiju nasmiješene, lijepe djece i žene, na par stranica, bilo je, vjerojatno, sročeno sve najtoplije što djeca i žena mogu, poslije dugog neviđanja, napisati svom ocu i suprugu. Nisam mogao ni htio čitati. Dovoljne su mi bile prve riječi pisma: »Dragi naš tata, dragi Ignac. Radosno smo primili vijest da si zdrav 1 da ti je dobro...«

Jest, tako je to bilo do, neki dan (23. 4. 1944) kada je taj dobar tata i suprug, divan naš drug, koji je znao štovati tuđu intimu i tuđa pisma,

[8] Aleksandar Jureković Šanji, rođen 2. 1. 1920. u Koprivnici, student prava na Zagrebačkom sveučilištu, član SKOJ-a od 1936. godine, član KPJ od kolovoza 1943. godine, bio je partizan i politički komesar čete u Kalničkom partizanskom odredu u koji je došao iz logora u Staroj Gradiški, kolovoza 1943. godine. Poginuo je 10. 2. 1944. godine u Radeljevu, sahranjen na Mirogoju 1946.

[9] Prema oper. izvještaju 32. div. oper. br. 23/4 od 12. 2. 1944. neprijatelj (1. pješ. pukovnija PTS s oklopnim sklopom i vodom gorskih topova) imao je 11 mrtvih i 20 ranjenih.

politički komesar čete koji je sa sjetom i tugom očekivao pismo od svojih najmilijih, pomažući mlađem drugu, puškomitraljescu, da zadrži jednu kolonu nastupajućeg neprijatelja iz Lepoglave, ostao sa svojim drugom na položaju do posljednjega daha[10].

Otad je pismo za Ignaca Vlašića, koje on nije pročitao, bilo svojina cijele njegove čete.

Vladimir Hlaić

STJEPAN I IVAN ZORKO - TRAGEDIJA U JAKOVLJU

U drugoj polovici prosinca 1944. godine Prva kozačka divizija ustremila se dolinom Drave prema Pitomači i Virovitici ne bi li što dublje ušla u bok snaga Crvene armije koje su prodirale kroz Mađarsku. Na put su joj stale Trideset druga divizija i štab Zapadne grupe POH s Prvom zagorskom brigadom.

Dok su se brigade Trideset druge divizije - »Braća Radić«, »Matija Gubec« i »Pavlek Miškina« - obračunavale s Čerkezima na prostoru Kloštra, Dinjevca i Pitomače, Prva zagorska brigada je na položajima kod Kozarca vodila borbu s dijelovima 1. ustaško-domobranske divizije koji su upali u Podravinu da bi pomogli 1. kozačkoj diviziji. Pavelićeva divizija nije mogla proći. No kada je pala Pitomača i Mala i Velika Trešnjevica, i Zagorci su se morali povući na nove položaje, kod Sedlarice i Turnašice, gdje se ukopala i Brigada »Pavlek Miškina«. Ono što će Zagorci pokazati 28. i 29. prosinca 1944. na tim položajima, bit će nova potvrda na teškom putu za osvajanje naziva - udarna.

U 10 sati prije podne na položajima kod Sedlarice na Zagorce su udarila dva čerkeska puka u sadejstvu s ustašama. Zamet'nula se borba u kojoj su položaji stalno prelazili iz ruku u ruke. Dva dana bez predaha. A onda je brigadi ponestalomunicije. I morala je odstupiti na nove položaje. Tu su pali: desetar Stjepan Žujanić iz Zagorskog Sela kod Klanjca, Milan Grošinić iz Gornjeg Orašja, Franjo Cerovec iz Jertovca kod Sv. Ivana Zeline, Đuro Valjak iz Budinščine, Mijo Tisaj iz Cirkovljana kod Preloga, Janko Leljak iz Ravninskoga kod Durmanca i Stjepan Zorko, komesar čete u Brigadi »Mihovil Pavlek Miškina«, rodom iz Jakovlja, ustaničkog gnijezda na sjevernim padinama Zagrebačke gore. Nitko nije mogao naslutiti, gledajući samrtničke grčeve komesara Stjepana, da je time otpočela prava životna drama šire porodice Zorko iz Jakovlja.

Samo je fašizam mogao ispisati stranice ovakve tragedije kakva se odigrala idućeg dana u Jakovlju ispod sjevernih obronaka Zagrebačke gore. Već sutradan u praskozorje, pretposljednjeg dana 1944. godine, u to ustaničko selo upalo je više od 2.000 ustaša, koje su odmah zaigrale krvavo osvetničko kolo. Tri stotine domova buknulo je za tren u plamenu. Iz plamena i dima ustaše su potjerale mnogobrojna stada jakovljanskih volova i krava, a žitelje, mahom djecu, žene i starce, sabile u gomile nemilosrdno ih

[1] 23. 4. 1944. godine Moslavačka i Radićeva brigada uspješno su likvidirale neprijateljska uporišta u Ivancu, Sv. Duhu i Stražnjevcu, Gupčeva brigada ih je osiguravala od prodora neprijatelja iz Lepoglave. Neprijatelj je s tri kolone nastojao opkoliti Brigadu, prodro je do Kanjiže, ali je natjeran natrag u Lepoglavu.

tukući. I onda je počelo istrebljenje. Trideset i jedan Jakovljanac je presječen rafalom, proboden bajunetom, bačen u vatru ili obješen.

Žrtve tog krvavog pifa bili su:

Ivan Petra Zorko, dvadesetpetogodišnji mladić, bačen živ u vatru; Ana Vjekoslava Zorko - ubijena; Katica Mije Zorko, petnaestogodišnja djevojčica, izrešetana rafalima; Katica Vjekoslava Zorko, izgorjela u vatri svog doma; Lovro Ivana Zorko, obješen u voćnjaku, Marica Mate Zorko, bačena u vatru; Stjepan Mije Zorko, sedamnaestogodišnjak, izrešetan rafalima; Stjepan Vjekoslava Zorko, petogodišnji dječak, bačen živ u vatru; Terezija Zorko, šezdesetpetogodišnja starica, presječena rafalom; Vjekoslav Ivana Zorko, obješen pred očima prestravljenih suseljana; Zorka Vjekoslava Zorko i Zvonko Žorko, starac, ubijeni.

Njima se pridružio i Ivan Jurja Zorko, sedamnaestogodišnji mladić, o kojem je stigla vijest da je poginuo kao borac Brigade »Matija Gubec«.

Petnaest Jakovljana iz iste krvne loze ugradilo je život za slobodu nove Jugoslavije i nove Hrvatske.

U krvavom piru nestala je i druga porodica, izrasla iz krvne loze Cipek. Pretposljednji dan 1944. godine nisu preživjeli - Ana, Barica, Janko, Josip, Katica i "Stjepan Cipek.

To je bila teška osveta ustaša zbog opredjeljenja Jakovljana za revoluciju. Jer Jakovlje nije priznalo ustašku vlast od prvog dana njezina uspostavljanja.

Mirko Belošević - Veseljko Velčić

ZAGORCI SU OBRANILI BUBANJ NA BILO-GORI

Štab 1. zagorske brigade bio je u Velikom Grđevcu, kad je dobio naređenje da se Brigada prebaci kod Zrinske i zauzme položaje na Bubnju prema Velikoj Pisanici i Bjelovaru. Tada nitko nije ni slutio da ćemo morati mjesec dana braniti jednu od ključnih točaka na obroncima jugoistočne Bilo-gore u sklopu obrane »Virovitičkog mostobrana«. Nismo smjeli dopustiti 1. ustaškoj »hrvatskoj« udarnoj diviziji (HUD) ni pukovima 1. kozačke divizije da prodru preko Bilo-gore u Podravinu i zauzmu Viroviticu.

Kad je Brigada došla u selo Zrinsku i u zaselak Bubanj, pred samu noć 11. siječnja 1945. godine, jedna ustaška jedinica (ojačana bojna) gotovo istovremeno je zaposjela položaje na koti 220 koju smo odmah prozvali »položaj kod tri jablana«.

»Položaj kod tri jablana moramo što prije zauzeti, dok se neprijatelj na njemu ne sredi i utvrdi«, govorio je Ivica Družinec, komandant Brigade, pred užim štabovima četiriju bataljona. Shvatili smo da bez tog položaja neće biti moguće izgraditi i održati frontalnu obranu kod Bubnja. O značenju tog položaja istog je dana govorio u Štabu generalmajor Vlado Matetić, komandant X korpusa »zagrebačkog«.

Tri bataljona su vrlo brzo, poslije kraće pripreme, krenula u napad, privukla se položajima ustaša i potpuno ih iznenadila. Nakon pola sata silovite borbe ustaše su bile izbačene s kote. Uz velike gubitke u ljudstvu i materijalu neprijatelj se povukao u Veliku Pisanicu.

Tada je 1. zagorska brigada zauzela položaje na Bubnju i počela se ukopavati u zamrznutu bilogorsku zemlju. Treći bataljon Milivoja Kunovića ukopao se oko kote 220 i preuzeo obranu te isturene topografske točke. On

je bio predstraža Brigade, dužan da prvi prihvati borbu, da ispita neprijateljsku taktiku napada i njegovu snagu i tako stvori uvjete glavnini Brigade da može uzvratiti udarce. Toj svrsi odgovarao je raspored ostala tri bataljona. 1. udarni Zlatka Kletuša, strogog komandanta iz Sv. Mateja (Donja Stubica), zauzeo je položaje u Zrinskoj, 2. bataljon Franje Hađine, veselog Zagorca iz okolice Zlatara, ukopao se pred zaseokom Bubanj, a 4. bataljon Josipa Murića, uvijek hladnokrvnog i odlučnog komandanta iz Ivanca, smjestio se kod groblja, sjeveroistočno od Bubnja. Tu je bila i Prateća četa Rudolfa Meštrovića, originalnog Zagorca iz Poznanovca.

Štab Brigade smjestio se u kući Ilije Stakića. Uz Ivicu Družinca, komandanta, bili su Mirko Belošević, politički komesar Brigade, Drago Birač Gavran, sekretar Brigadnog komiteta, i Veseljko Velčić, načelnik Štaba.

Položaje lijevo od Zagorske brigade držale su brigade »Braća Radić« i »Matija Gubec«, a desno brigade 33. divizije.

Obrana Bubnja je bila zapravo grčevita poziciona borba s nizom okršaja koje su Zagorci vodili 12, 13,14. i 15, zatim 19, 24, 29. i 31. siječnja, te 5, 6. i 8. veljače 1945. godine.

Na Bubnju su došle do izražaja glavne osobine i vrijednosti Zagoraca: upornost i izdržljivost u obrani, te žilavost i lukavstvo u noćnim ispadima i prepadima. Zagorski borac se brzo privikao na nova pravila frontalnog ratovanja i usvojio ih. Znali su izdržati najteže udarce, ali ih zato uzvratiti punom mjerom. Borci i rukovodioci su ustrajali u najtežim uvjetima života i borbi na snijegu i na niskim temperaturama, stoički podnoseći česta artiljerijska bombardiranja neprijatelja.

Dinamiku borbe nametnule su dvije činjenice: neprijatelj je pod svaku cijenu nastojao osvojiti Bubanj, a borci i rukovodioci 1. zagorske brigade nisu ni pod koju cijenu htjeli uzmaknuti. Svijest o značenju obrane te točke u »Virovitičkom mostobranu« uzdigla ih je iznad svega što su doživljavali.

1. Juriši i protujuriši

12. siječnja 1945. godine - oko podneva - ustaški pukovi 1. HUDIV-e krenuli su u velikom luku iz Velike Pisanice. Po bijelim, snijegom pokrivenim poljima i brežuljcima poput mrava su u svojim tamnim uniformama prilazili Bubnju. Dalekozorom smo promatrali kako oficiri i podoficiri obilaze kolone i ubrzavaju im hod prema našim položajima. Glavninu su usmjerili na kotu 220. Čitavo vrijeme su artiljerijskom i minobacačkom vatrom tukli po našim položajima, a »tri jablana« kao da su im bila najbolji orijentir za gađanje. Zagorci su ih pritajeni čekali u svojim rovovima. Kad je svojom glavninom neprijatelj udario na istureni položaj 3. bataljona, dočekala ga je baražna vatra iz svih oružja. Dok su se redovi ustaša još pribirali, Kunović je, prema dogovoru, naredio naglo povlačenje i otvorio brešu u koju su uletjele ustaše. Tada se oko kote 220 zametnula krvava borba. Trajala je nekoliko sati, do same noći. 2. bataljon izuzetno poduzetnog komandanta Franje Hađine krenuo je tada u protujuriše. Čete iskusnih komandira Marka Trzuna i Vinka Ivanuša, te vodovi Stanka Brezaka i Stjepana Horvata jurišali su na ustaše i unijeli veliku zabunu u njihove redove. Tu je ostao na položaju hrabri komandir Vinko Ivanuš, a iz stroja su izbačeni teško ranjeni Josip Mužek, komesar i Milan Maček, komandir čete.

Borci 2. bataljona, pomognuti četama 3. Kunovićeva bataljona, nasrnuli su na neprijatelja i zbacili ga sa kote 220. Hrabrošću i borbenošću istakli su se

Stjepan Štrkelj, komandir 3. čete, i Petar Šišak, komesar te čete, te komandir voda, Mirko Halambek i Viktor Tepeš. Sva četvorica ostala su na poprištu borbe, pokošeni ustaškim mitraljeskim rafalima. Medu brojnim ranjenima našao se i komandir 1. čete Stanko Vincelj.

Tada je neprijatelju ponestalo daha da ponovno juriša na kotu 220. Štab brigade naređuje načelniku i komandantima da sa dva bataljona organiziraju zaokruženje šireg značenja i da u naletu gone neprijatelja i istjeraju ga iz Velike Pisanice. Po mraku su borci 2. i 3. bataljona najprije natjerali ustaše niz brežuljke u Veliku Pisanicu, a onda ušli u punom zaletu u selo, ne dopustivši neprijatelju da se sredi. Ali Velika Pisanica je uistinu velika, duga 12 km, najduže selo na Bilo-gori. Zato je u tom protunapadu već u zoru bilo jasno da nije moguće zauzeti selo. Umor od popodnevne borbe, ali i velika hladnoća, otupili su napadnu sposobnost Bataljona. Gotovo promrzli borci se vraćaju na Bubanj, da bi tek na povratku, već po danu, shvatili kakva se borba vodila te noći za kotu 220 i za Bubanj. Još do jučer bijeli pejzaž pretvoren je u crno stratište, u izrovanu zemlju punu tamnih udubina po kojima su ležale ubijene ustaše. Bilo je to bojište na kojem će idućih dana 1. ustaška HUDIV polomiti svoje zube.

2. Oko Zrinske

Selo Zrinska se smjestilo jugoistočno od Bubnja. U njenom donjem dijelu, iza zadnjih kuća, iskopali su početkom siječnja borci 3. bataljona Brigade »Braća Radić« rovove i branili ustašama pristup iz Gornje Kovačice. Na čelu 3. bataljona bio je tada Stjepan Krkač, koji se upravo bio vratio iz bolnice i preuzeo ovaj bataljon. Do prije ranjavanja Krkač je bio komandant 1. udarnog bataljona u 1. zagorskoj brigadi. Na Bubnju dolazio je u Štab svoje nekadašnje Brigade, da bi koordinirao borbene akcije sa Zagorcima. Sa komesarom 3. bataljona Adolfom Dančevićem Brkom i zamjenikom komandanta Urošem Platišom predvodio je brojne okršaje Bataljona sa ustašama sve do svoga ponovnog ranjavanja i pogibije druga Uroša.

Za Zrinsku su vodile i druge naše jedinice u toku siječnja 1945. godine oštre borbe, jer su je ustaše nastojale osvojiti, kad su uvidjele da je Bubanj neosvojiv. Osim »Radićevaca« tu su lomili koplja i 12. proleterska i 18. udarna brigada. Zrinsku su ustaše osvojile 13. siječnja i zaprijetile na lijevom krilu 1. zagorskoj brigadi.

14. siječnja, u tri sata poslije pola noći, 4. bataljon Josipa Murića krenuo je u prvi juriš u Zrinsku u kojoj su se ustaše ukotvile u bunkerima oko crkve, u središnjem dijelu sela. Štab Brigade je naredio Muriću da pod svaku cijenu zauzme Zrinsku, jer je to selo bilo značajna točka u cjelokupnom obrambenom sistemu na Bilo-gori. Prvi juriš nije uspio, jer su ustaše dobro raspoređenim mitraljezima naše borce dočekale i odbile.

Komandiri četa Nikola Kadoić, Josip Štrbucl, Stjepan Maršić i komandir Prateće čete Fabijan Orešić- brzo su sredili redove svojih četa, hrabrili borce i dogovorili se za drugi juriš. Ali i drugi juriš završio je kao i prvi. Zagorci su se morali, pred baražnom vatrom ustaša, ponovno povući. Bio je već dobrano dan. Borci iz 4. bataljona gledali su Zrinsku u sumaglici koja se vukla oko tornja crkve i u prekidu vatre u svojim skloništima slušali kako

[11] **Vidi biografiju Uroš Platiša u VIII poglavlju, str. 357.**

ustaše podvikuju i vrijeđaju ih. Bila je to ustaška bojna, sastavljena od ustaša koji su svoje krvavo iskustvo stekli u Lici i u Bosni.

Ohrabreni svojim uspjehom i sigurni na svojim položajima, ustaše su tog jutra, u zatišju između pojedinih rafala, promrzlim Zagorcima dobacivali pogrdne, šovinističke psovke i parole o Jovanu, municiji i obući, o soli, o kazanu i hrani. Ta šaka jada bivših ljudi ponosila se što sve to ima jer im Nijemci daju. Čega se pametan stidi, time se lud ponosi - reče naš narod. Slušali smo i ovaj put poznatu nam bujicu riječi i očekivali da se oglase naši borci, koji nisu ni u ovakvim dvobojima ostajali dužni. Ali ovaj put dogodilo se nešto neobično. Zagorci su slušali prostotu ustaške propagande i kao da nisu marili za uvrede. Kao da su nešto osluškivali. Naime, jedan ustaški glas počeo je izazivati njihovim domaćim kajkavskim dijalektom hvaleći se da je on pravi Zagorac iz sela kraj Zlatara, jer su »pravi Zagorci i dobre ustaše«. Na taj izazovni »kaj« borci su napeto osluškivali da im on sam glasom oda porijeklo, kao da su provjeravali ime, obitelj, selo neprijatelja koji se usudio progovoriti njihovim govorom. I, zaista, jedan mlađi borac prvi je u ustaši prepoznao svoga rođaka, zajednički rod i zajedničko selo. Na istoj kajkavštini počeo mu je odgovarati, najprije podrugljivo i ironično, pa u sve većem bijesu. Napao ga je zagorskim kletvama, ne priznajući mu ni srodstvo, ni majku, ni pravo da se naziva Zagorcem: »Kaj ti 'oćeš, vrag te dal! Si nas izdal, sve si izdal, pa buš crknul kak pes za plotom!«

Komandant Josip Murić je duže vrijeme pripremao novi juriš. Opet su se čete i vodovi 4. bataljona sređivali, komunisti, a skojevci posebno, preuzimali nove obaveze. Komandant je ovog puta bolje rasporedio minobacačku vatru, postavio teške mitraljeze i puškomitraljeze prema crkvi kamo je usmjerio glavni udar Bataljona.

U dva sata poslije podne započeli su Zagorci svoj treći juriš. Sa dobro usmjerenim minobacačima počeli su »saditi« svoje mine po položajima ustaša oko crkve i na prilazima u Zrinsku. Teškim mitraljezom i puškomitraljezima na nišan su dočekivali ustaše kad su bili prisiljeni iskakati iz rovova. Ovaj put temeljito pripremljeni i dobro vođeni borci osjetili su da je neprijatelj pokoleban. U tom jurišu uspjeli su istjerati neprijatelja iz Zrinske i tako ponovno osigurati lijevo krilo Brigade.

3. Oko Štaba Brigade

Nije bilo jasno kako se tog zimskog dana jedna neprijateljska kolona uspjela probiti na desnom krilu Brigade i kroz sistem položaja zaći Brigadi iza leđa. Štab Brigade, smješten u kući nedaleko od groblja, našao se odjednom u središtu borbe. O tome je kasnije pričao Ivica Družinec: »Upravo sam ušao u kuću da diktiram zapovijest, kad je iznad moje glave rafal iz automata obilježio trag po zidu. Čuo sam reski, metalni zvuk i osjetio komadiće stakla kako mi padaju na glavu. Instinktivno sam pogledao kroz prozor. Grupa ustaša uskakala je iz magle u dvorište. Kad sam u magnovenju shvatio što se zbiva, počeo sam naređivati i zvati: 'Straža, kuriri, najuriš!' Komandir straže Stjepan Turčić i mitraljezac Tomo Orešan skočiše ustašama iza leđa i raspališe po njima. U tom spasonosnom trenutku iskočih iz zgrade. Desno, na dvije stotine metara od Štaba, bila je ukopana Prateća i Zaštitna četa Rudolfa Meštrovića. Još zadihan i uzbuđen naredio sam: 'Tuci pred Štab!'«

Uskoro u dvorištu odjeknuše mine, a zatim uslijedi i juriš Zaštitne čete.

U borbu stupiše svi prištapski dijelovi, referent saniteta brigade Vatroslav Mimica, njegov zamjenik Stjepan Krušlin, vezisti s komandirom i komesarom Dušanom Catelom i Ivanom Mrakovčićem na čelu. Ustaše su bile iznenađene i dale se u bijeg istim putem kojim su došle. U dvorištu oko zgrade Štaba ostali su na snijegu ležati leševi ustaša, među kojima jedan satnik, jedan zastavnik i jedan podoficir.

Opasnost je bila otklonjena. U Štabu su se našli komandanti bataljona i pomalo zadirkivali da se i prištapske jedinice znaju dobro boriti.

U 20 sati toga dana pristigla je u pomoć Zagorcima 12. proleterska brigada. Nakon borbe s ustašama u Zrinskoj brigada je zauzela položaje u bunkerima oko crkve i tako osigurala lijevi bok 1. zagorske brigade. Dva štaba našla su se zajedno u istoj kući. Zagorci i Slavonci postali su na položajima na Bubnju sigurniji i poduzetniji.

4. Noćni napadi na Veliku Pisanicu

Osigurani lijevi bok sa 12. proleterskom brigadom u Zrinskoj omogućio je da 1. zagorska brigada pređe iz obrane u napad na ustaše u Velikoj Pisanici. To je bila taktika Štaba Brigade da u toku dnevnih borbi s neprijateljem, pošto ga je,odbio ispred svojih položaja, krene u protunapad i ne dopusti mu da se odmori i pripremi za sutrašnji napad. Tako su Zagorci morali uz dnevne borbe, poduzimati i noćne prepade, najčešće u Velikoj Pisanici. Takve noćne prepade i borbe vodili su bataljoni Brigade u nekoliko navrata. Ako je noćni napad bio uspješniji i ako su borci prisilili neprijatelja na borbene aktivnosti onemogućavajući mu da se odmori, njegovi napadi idućeg dana i juriši na Bubanj bili su u pravilu slabijeg intenziteta.

Jedan od noćnih napada na Veliku Pisanicu donio je uspjeh u noći 14/15. siječnja. 3. bataljon pod rukovodstvom Milivoja Kunovića i 4. bataljon Josipa Murića krenuli su s Bubnja niz padine i kroz klance prema V. Pisanici. Čete 3. bataljona zaobišle su Pisanicu sa sjeverne, brdovitije strane, a 4. bataljon s južne, ravničarske strane. Bila je to dinamična noć u kojoj su borci i rukovodeći kadar po tko zna koji put svladali najsloženije taktičke zadatke. Po snijegu i u mrkloj noći prišli su selu i na dogovoreni znak iz automata desetine boraca su kroz voćnjake upale u dvorišta i iznenađenim ustašama nametnule borbu izbliza oko stogova sijena i oko gospodarskih zgrada. Te su noći vršioci dužnosti komandira vodova Tomo Crnčević, Josip Blažun, Ivan Birač, Josip Habazin, desetar Stjepan Benčak, preskačući seoske plotove, gušajući se po dvorištima i na seoskoj cesti s ustašama, polagali svoj komandirski ispit. Ali su, kad je neprijatelj pritekao u pomoć snagama iz zapadnog dijela V. Pisanice, znali narediti povlačenje. Neprijatelj je bio čitavu noć u pokretu, prisiljen braniti se i organizirati još bolje svoju obranu, bojeći se većih snaga 32. divizije. Povlačeći se iz Velike Pisanice preko Jovaca i Jordan potoka, uspinjali su se Zagorci u zoru kroz maglovito zimsko jutro u svoje rovove na Bubnju, noseći svoje poginule i ranjene drugove. Toga dana ustaše iz Velike Pisanice nisu napadale na položaje Brigade na Bubnju.

Ali i neprijatelj je u svom štabu od svojih pukova tražio da iznenade i prepadima zadobiju taktičko preimućstvo. Tog istog dana komandant HUDIV-e Moškov već je ujutro preduzeo napad na lijevi bok fronte, preko Zrinske, u kojoj su se nalazili slavonski proleteri. Uspio je s položaja dignuti 2. bataljon 12. proleterske brigade i otvoriti sebi vrata za obuhvatni napad na naše položaje na Bubnju.

Štab Brigade naređuje 3. i 1. bataljonu da se s položaja na Bubnju trkom prebace na lijevo krilo Brigade prema Zrinskoj i u hodu uđu u borbu.

3. Kunovićev bataljon se nije uspio smjestiti i ugrijati u rovovima, ali se ipak posljednjom snagom prebacio iz zapadnog dijela Bubnja na prostor između groblja i sela Šibenika. U prvom naletu mitraljezac Ivica Kolež pokosio je ustaškog mitraljesca i zarobio »šarac«. A onda je nastao bespoštedan obračun u kome su prednjačili v.d. komandira čete Josip Glogović, komesar Đuro Studak, delegat August Korbar, bataljonski ratni dopisnik Ivan Geček, komandir čete Alojz Debeljak, v.d. komandira 1. čete Josip Horvatin i Leonid Brolich.

Istovremeno je u protunapad za Zrinsku upućen i 1. udarni bataljon Zlatka Kletuša, koji je držao položaj na Bubnju. Situacija se poboljšala kad su na poprište borbe stigli prokušani mitraljesci Franjo Ovčariček, Milan Subotić, Drago Vuzem, Ivan Iveković, Drago Luković, Stjepan Žučko i drugi. Njihovoj složnoj vatri neprijatelj nije mogao odoljeti. Starješine su davale primjer, pogotovo komandir 3. čete Nikola Fuš, komandir Prateće čete Dragutin Krizmanić i vodnici Milan Jeković i Josip Kovačić.

Kad je posljednji ustaški mitraljezac, koji je ostao putpuno izoliran na položaju u Zrinskoj, ušutkan i zarobljen, neprijatelj se povukao iz Zrinske.

5. Spasonosni predasi

Kraćim predasima između bitaka borci su se koristili za što bolje i dublje ukopavanje u smrznutoj i snijegom pokrivenoj zemlji. Na uzvisinama oko Bubnja Zagorci su izgradili čitav sistem rovova, svojevrsnih zemunica, sa tzv. lisičjim jamama ispod grudobrana, koje su se u toku mjesečnih borbi stalno proširivale i prekrivale debelim trupcima i balvanima iz obližnje šume. U tim zemunicama se odvijao svojevrstan život. Nastojalo se ložiti drvima, ali bez dima, i žeravicu održavati i po noći. Koliko je boraca zagorjelo na takvoj prigušenoj vatri svoje šinjele, mukotrpno spavalo i bdjelo izmjenjujući se na stražarskim mjestima! U zemunicama su se održavali sastanci i dogovori, planirale akcije i neprestano poboljšavala gnijezda za puškomitraljeze i puškarnice. U njima su se borci osjećali sigurnijima, jer su neprijateljske granate i mine teških bacača najčešće eksplodirale ispred ili iza tih rovova. U zemunice se moglo smjestiti 5 do 10 boraca, a u pojedinim rovovima bili su štabovi bataljona i komande četa.

U duljim i kraćim prekidima bitaka u rovove je iz kazana središnje kuhinje zamjenik intendanta brigade Josip Habajec Jambrek organizirao prenošenje hrane u velikim kotlovima. Borci su jeli iz svojih »gamelica« i svojom žlicom. U drugom dijelu ovih borbi na Bubnju prehrana je postala »kombinirana«. Kako se narod vraćao u svoje domove u zaseocima iza fronta, slao je svojim Zagorcima i dio od svoje hrane. U toku ovih borbi mnogo se ljudi vratilo na svoja ognjišta. Ponovno im se vratilo povjerenje da im nema opasnosti od ustaša (koji su upravo u ovom dijelu Bilo-gore u mnogim srpskim selima počinili brojne zločine u svojim akcijama čišćenja terena), dok Zagorci tako čvrsto drže položaje. Borci naše Brigade i drugih brigada 32. i 33. divizije uspostavili su sa stanovništvom sela na ovom dijelu Bilo-gore odnose istinskog bratstva i jedinstva u međusobnom ispomaganju, pa je ta jedinstvena fronta bila velika podrška i obaveza i Zagoraca na Bubnju. No kada je naređeno da se Brigada povuče s položaja na Bubnju,

vrlo brzo je tih prvih dana u veljači narod naslutio što bi se moglo dogoditi, pa je sve sposobno za pokret krenulo s nama na Papuk.

Kad je započela borba na Bubnju. 1. zagorska brigada je imala 145 članova Partije, 25 kandidata i oko 150 skojevaca. U predasima su Drago Birač Gavran i Mirko Belošević u zemunicama pokretali politički rad, zahvaljujući tome su borci bili dobro informirani o zbivanjima na drugim ratištima u Jugoslaviji, u Evropi i u svijetu. Istovremeno su na dnevnim redovima bila i interna pitanja Brigade i njezinih jedinica, analize uspjeha i slabosti. Tu na Bubnju stotine drugova i drugarica je predlagano za kandidate i za članove Partije, a mlađi su ulazili u SKOJ, što se smatralo najvećim priznanjem ne samo za pojedince, već i za njegov vod i četu. U Partiju su ulazili najbolji i najhrabriji borci i rukovodioci. Iako će 1. zagorska brigada nakon borbi na Bubnju ali i kasnijih borbi izaći desetkovana, politički rad je omogućio da najsposobniji preuzimaju u borbenom hodu rukovodeće dužnosti, vojne i političke, nakon pogibije i ranjavanja rukovodilaca.

Referent saniteta Brigade Vatroslav Mimica znao je u predasima između bitaka organizirati šurenje odjeće po bataljonima. Borba protiv ušiju vodila se jednakom žestinom kao i protiv ustaša, jer su uši bile opasni neprijatelj Brigade. Posebna burad s vodom tzv. partizanska burad zagrijavala su se, a borci su prema utvrđenom redu morali sve dijelove svoje odjeće šuriti u pari i strpljivo čekali u određenoj kući da se taj obred obavi prema utvrđenim propisima. Svi smo se nakon šurenja, iako od pare zgužvanih uniformi, osjećali preporođenima.

6. Na proslavi prve godišnjice X. korpusa u Virovitici

26. siječnja na položaje Zagoraca na Bubnju stigla je 18. slavonska brigada. 1. zagorska brigada bila je pozvana u oslobođenu Viroviticu na proslavu godišnjice osnutka X. korpusa »zagrebačkog«. Na cijelom putu preko Špišić-Bukovice borili smo se sa snijegom i hladnoćom. Kad smo ulazili u Viroviticu bili smo ponosni, osjećali smo se počašćeni da je baš nama iskazana posebna pažnja i da nam je pripala čast da među brojnim brigadama našeg korpusa upravo mi prisustvujemo proslavi. Uz to smo, što je ljudski normalno, željeli da se odmorimo i naspavamo, makar i na ćebetu na golom podu, ali u sobi, u toplom. Da se oslobodimo ledenog zagrljaja noći i snijega s Bubnja, da se operemo, osušimo i osjetimo kao ljudi.

Bili smo postrojeni pred svečano ukrašenom tribinom, pred rukovodiocima 10. korpusa, komandantom Vladom Matetićem, komesarom Ivanom Siblom, komandantom i komesarom Zapadne grupe odreda Stjepanom Kučišem i Ivicom Gretićem, te načelnikom Štaba 32. divizije Bogdanom Jovanovićem i drugima. Nakon govora u kojem su evocirane i naše pobjede i borbe, 1. zagorska brigada je svečanim korakom prošla ispred tribine. Po završenom večernjem dijelu proslave Štab je obaviješten da će Brigada ostati nekoliko dana u Virovitici da se odmara i sređuje. Svi smo to s oduševljenjem prihvatili. No naša je radost bila kratkotrajna. Nakon dva sata komesar Korpusa Ivan Šibi pozvao je u Štab Korpusa komandanta i komesara Brigade. Generalmajor Matetić upitao je za koje vrijeme Brigada može stići na Bubanj, jer se tamo situacija pogoršala. Neprijatelj je doveo pojačanje u Veliku Pisanicu i nastoji pod svaku cijenu probiti front na Bubnju, na toj

najosjetljivijoj točki s koje put vodi preko Bilo-gore za Viroviticu. Znači trebalo je da se Brigada opet nađe na Bubnju prije zore.

Brigada je u vrlo kratkom vremenu bila postrojena. Komandant je saopćio borcima što se događa na Bubnju i što nam predstoji. Bio je to trenutak kad je 1. zagorska brigada ponovno pokazala svoju veličinu. Svi su shvatili da se tamo na Bubnju još jedanput odlučuje o obrani »Virovitičkog mostobrana« i da je naša brigada pozvana da učestvuje u toj borbi na položajima gdje su ostale desetine i desetine najboljih drugova. Tko da zaboravi onaj prkos i ponos, onaj bijes zagorskog puntara kad su borci visoko u zrak podigli svoje oružje kličući »natrag na Bubanj« i pozdravljajući vrhovnog komandanta druga Tita, X. korpus i 1. zagorsku brigadu!

Usiljenim maršom po vrlo iakoj zimi i po snijegu 1. zagorska brigada je u toku noći uspjela preći razdaljinu od 30 kilometara i oko 9 sati ujutro 29. siječnja stići u rajon Brzaje. Iz pokreta je zauzela položaje na Grabičkoj kosi, na Javorovcu (kota 233) i na Bregima. S najvećim predostrožnostima uvečer toga dana smijenila je 18. slavonsku brigadu i zauzela svoje stare položaje, famoznu kotu 220, »Kod tri jablana«, položaje oko Bubnja i prema Zrinskoj. Već idućeg dana napala je dijelove 1. HUDIV-a da bi nastavila braniti Bubanj sve do 8. veljače 1945. godine.

7. Posljednja bitka na Bubnju

8. veljače je bio posljednji dan 1. zagorske brigade na položajima na Bubnju. Toga dana su jake ustaške snage već rano ujutro krenule u napad velikih razmjera na položaje 1. zagorske brigade i 32. divizije na dijelu fronta Mali Grđevac-Zrinska-Bubanj-Cađavac. Taj napad je bio dio opće ofenzive koju su toga dana pokrenule jake njemačke snage na »Virovitički mostobran«. Budući da se promijenila situacija na »Virovitičkom mostobranu«, premještanjem snaga III. armije na lijevu obalu Drave, izdano je naređenje brigadama 32. divizije i 1. zagorskoj brigadi da napuste svoje položaje. Ali prije napuštanja položaja na Bubnju, Zagorci su toga dana prihvatili borbu s 1. bojnom ustaša koja se ustremila na položaje oko kote 220. Brigada ih je spremno dočekala. Kunovićev i Muićev bataljon izvršili su čak i oštar ispad prema Velikoj Pisanici, prema već utvrđenoj taktici izbora momenta i mjesta za protunapad. Tek se tada 1. zagorska brigada povukla preko sela Šibenika na nove položaje kod Cremušine.

Taj posljednji okršaj ustaša sa Zagorcima na Bubnju koštao ih je 80 izbačenih iz stroja, od kojih je 20 odvezeno u Bjelovar na ustaško groblje. Mnogim je građanima iz Bjelovara i okolice, koji su gotovo svakodnevno pratili dovlačenje mrtvih i ranjenih ustaša, ostalo još dugo u sjećanju pričanje ustaša da je Bubanj za njih grobnica i neosvojiva tvrđava.

*

1. zagorska brigada je na Bubnju stekla slavu i priznanje. Dobila je pismenu pohvalu od Štaba III. armije. Vrhovni komandant drug Tito proglasio ju je udarnom, pa je do kraja rata, kao četvrta brigada 32. divizije, nosila ponosno ime 1. zagorske udarne brigade. U toku borbi na Bubnju Brigada je izgubila gotovo jedan bataljon poginulih i ranjenih boraca i rukovodilaca. [2]

[12] Od pedeset drugova koji su poginuli na Bubnju i u Velikoj Pisanici identificirano ih je trideset i petorica.

Slavko Boca

MOJI DRUGOVI RUKOVODIOCI
(Viđeno iz ugla »običnog« borca)

Moje sećanje na rat u severozapadnom delu Hrvatske istovremeno je sećanje na ratno rukovodstvo X korpusa »zagrebačkog« i 32. divizije. U stvari, ratni rukovodioci pomenutih jedinica pretežno su i rukovodili dizanjem ustanka na tom području, pa je njihova zasluga za razvoj pokreta veoma velika. Njihov rad u početku oružane borbe bio je veoma težak, posebno što je teritorija karakteristična sa mnogo neprijateljskih uporišta i komunikacija koje su presecale partizansku teritoriju. Kako se pokret širio, stvaranjem većih jedinica, i tom rukovodstvu nametale su se veće brige i obaveze. Brojčano smo postajali sve jači, ali bili smo slabo naoružani da bismo se mogli ravnopravno nositi sa neprijateljem. U borbama su volja i patriotizam bili jači od naoružanja, a u tome su se posebno isticali rukovodioci. U jedinicama je bilo mnogo mladih boraca. Neki su bili toliko mladi da su i kraj rata dočekali kao maloletnici. Ličili smo više na nekakav partizanski podmladak, nego na vojsku koja treba da se bori protiv jakog i dobro naoružanog neprijatelja. Od naših rukovodilaca učili smo ratni zanat onako u hodu, u pokretu, u akcijama i borbama. U borbi smo rasli i sa borbom srastali. Mnogi naši ratni rukovodioci imali su dugi ratni staž i bili veoma

1. Blažunaj Mirko, Bikovec (Zabok),
2. Bregović Andrija, Ivanec,
3. Brkin Stjepan, Šestine (Zagreb),
4. Čemer Pavle. Brdov. Križ (Zaprešić),
5. Crnjević Franjo, Mirkovec (Zabok),
6. Doračić Nikola, Šibice (Zaprešić),
7. Gašpert Ljudevit, Kumrovec (Klanjec),
8. Geček Grga, Kaniža (Ivanec),
9. Glavica Andrija, Zlogonja,
10. Grakalić Ivan, Pula,
11. Horvat Antun, Letovčan (Klanjec),
12. Ivanuš Vinko, Sutl. Strmec (Klanjec),
13. Jedvaj Ivan, Brdo (Krapina),
14. Jug Imbro, G. Pušća (Zaprešić),
15. Krajcar Alojz, Klanjec,
16. Kos Franjo, Ribič Breg,
17. Kožić Nikola, Polonje (Zelina),
18. Krajcar Franjo, Vilanci (Klanjec),
19. Kranjcev Franjo, Vilanci (Klanjec),
20. Laha Stjepan, Donja Stubica,
21. Magnobosco Stjepan, Zaprešić,
22. Mašić Rade,
23. Pasarić Ivan, Šibice (Zaprešić),
24. Peras Stjepan, Topličica Donja (Zelina),
25. Pozaić Dragutin, Zlatar,
26. Prosinečki Stjepan, Javorje (Zaprešić),
27. Pukljak Stjepan, Trešnjevec (Klanjec),
28. Siročić Janko, Vilanci (Klanjec),
29. Šlogar Vinko, Mala Gora (Pregrada),
30. Tasić Ivan, Donji Grđevac.
31. Tasić Josip, Kraj Donji
32. Tepeš Viktor, Plemenščina (Pregrada),
33. Tompić Mijo, Turčišće (Čakovec),
34. Vukić Franjo, Mirkovec (Zabok),
35. Zagmeštar Stjepan, Laduć (Zaprešić)

hrabri, kao da su bili profesionalni ratnici. Naravno, to je pozitivno delovalo na sve borce, a posebno na nas mlade. Komandanti i komesari stvarali su takvu harmoniju medu nama borcima da smo ličili na dobru porodicu, bez obzira na to što smo bili iz raznih krajeva i raznih nacionalnosti. Medu nama je bilo dosta i stranaca, ali smo svi bili braća po oružju i idealima. Za nas mlađe borce - naši ratni rukovodioci su bili kao roditelji. U ratu druge nismo ni imali. Tako sam ja osećao, jer sam jedno od prekrštene dece iz Bosne. Bilo je mnogo teških i surovih borbi, sa mnogo poginulih i ranjenih boraca. U borbama po Zagorju iz moje desetine ostali smo samo nas dvojica, ja i desetar Matija Jauković iz Gorskog kotara, a četa je ostala sa 15-20 boraca. U tim neravnopravnim borbama dolazilo je do panike i rasula. Mnogi su bežali svojim kućama. Teško je to objasniti, da li je to kukavičluk ili slom živaca posle nadljudskih napora, iscrpljenosti i gladi. U takvim teškim prilikama komandanti i komesari morali su preostalim borcima vraćati moral i snagu. Zato su opet lični primeri dolazili do izražaja i nastavljala se borba kao da je pun sastav.

Mnogo bi se moglo pisati o ličnim primerima, hrabrosti i sposobnosti ratnih rukovodilaca. Navešću samo nekoliko:

Posle iscrpljujućih borbi u Zagorju, vraćali smo se na odmor u Bilo-goru. Na Kalniku smo naišli na ustašku zasedu, pa smo i tu imali tešku borbu. Uveče smo došli u Poganac da se tu odmorimo i prenoćimo. Međutim, ujutro rano opkolile su nas i napale ustaše. Tukli su po nama iz svih raspoloživih oružja. Zatim su došli i avioni. Bili smo razbijeni. Nastala je panika i metež. Počelo je neorganizovano povlačenje. Neprijatelj je bio višestruko nadmoćan. Nastao je pravi haos. U jednoj uvali izvan sela našlo se nas stotinjak boraca iz raznih jedinica. Nismo se ni poznavali. Ustaše, onako silni, pevaju i vrište. Sudbina nam je bila skoro zapečaćena, ali na našu sreću među nas dođe Zlatko Rukavina, komesar Brigade »Braća Radić«. Držeći se uspravno raspoređivao nas je i izdao naredbu za proboj, govoreći: »Ako treba da izginemo, bolje da izginemo na jurišu.« Koncentrirali smo automatsko oružje i svom žestinom krenuli na juriš. Uspešno smo izvršili proboj i krenuli prema Bilo-gori. Da nije bilo Rukavine, ko zna kako bismo prošli.

Drugom jednom prilikom nalazili smo se na odmoru u selu Topolovac na Bilo-gori. Tada smo doznali da ustaše koncentrišu svoje trupe i da kreću iz Bjelovara i Podravine na Bilo-goru. Napustili smo selo i najednom uzvišenju zauzeli položaj očekujući da će nas ustaše napasti. Bilo je lepo vreme, a blag vetrić povijao je i talasao žito i unosio život u lišće. Odjednom tu bilogorsku idilu pokvare ustaše. Navale sa svih strana. Polje se pretvorilo u mravinjak. Ustaše su išle prema našem položaju ne otvarajući vatru. Mi smo dobili naređenje da ustašku rulju pustimo bliže, pa tek onda pucamo. Dok smo čekali naređenja za otvaranje vatre, ustaše su iz susednih šuma punili polje i polako ga pretvarale u stravu. Najzad smo počeli da gađamo po ustašama, ali oni su i dalje nastupali ne otvarajući vatru. Neki su nosili oružje kao lovci, drugi kao da drže lopatu na ramenu, nekako veseli i silni, što se videlo na njihovim licima kada su nam prilazili. Odjednom dobiše naređenje za juriš i otvoriše vatru iz automatskog oružja. Razbili su naš položaj i mi počesmo u panici da se povlačimo. Već smo bili napustili položaj noseći mrtve i ranjene borce. Međutim, odjednom se pojavi Vjekoslav Smeh Alibaba, načelnik Brigade »Braća Radić«. Alibaba zaustavlja naše povlačenje i glasno viče: »Nazad na položaj«, a na ustaše: »Kamo ste pošli?« Ustaše stadoše kao ukopani, a Alibaba viknu »Juriš!« i krenu ispred nas držeći pištolj u ruci. Kao preporođeni pođosmo na juriš, a ustaše - do malopre onako silni - počeše da

beže. Da čovek ne poveruje kakav obrt za svega nekoliko minuta. Sad ih tučemo u leđa, a polje se brzo prazni. Dok smo skidali oružje sa mrtvih i ranjenih ustaša primetili smo da su bili jako pijani. Zato su valjda onako i srljali. Tu borbu nikad neću zaboraviti, jer je u njoj poginuo moj vršnjak i dobar drug Gabrijel Kos. Rafal ga presekao po stomaku, a bio je blizu mene na svega jedan metar. Moje lično mišljenje je da je tu borbu u Topolovcu izvojevao Alibaba. Tada su njegova hrabrost, znanje i snalažljivost došli do pravog izražaja. Čini mi se da se Alibaba nikad ničeg nije uplašio. Za vreme borbe uvek je držao pištolj u ruci i išao uspravno, a to je pozitivno delovalo na borce. Bio je često duhovit, pun dosetki i šala. Znao je da razgali borce. Kao figura bio je markantan, snažan, sa krupnim očima i jakim brkovima. Valjda je strašno delovao ustašama u Topolovcu, pa su počeli da beže misleći verovatno da smo svi takvi.

U borbi s ustašama na cesti kod Svetog Ivana Zeline teško je ranjen u nogu komandant I bataljona Brigade »Braća Radić« drug Josip Sušić. Kad smo ga iznosili sa položaja komandovao je sa nosila i bio je očajan, ne zbog bolova, već zbog toga što mora napustiti položaj. Nikad neću zaboraviti Matu Melinčeka, takođe komandanta istog bataljona, koji je uvek na položaju i jurišu bio ispred stroja, zatim Feliksa Šantavca, zamenika komesara Bataljona. Bili su veoma mladi i obojica su hrabro poginuli. Uvek se rado sećam Vinka Kukeca, vodnika koji je bio hrabar i uporan borac, Stjepana Pintarića, delegata voda, koji je bio mlad ali hrabar i snalažljiv u najtežim prilikama.

Ličnost koja se nikad neće zaboraviti je Rade Bulat. Ovaj stasiti delija sa Korduna, sa svega 24 godine bio je komandant 32. divizije, a nešto kasnije i načelnik Desetog korpusa. Bio je oličenje mlade generacije, pun ljudskog ponosa i mladalačkog zanosa. Hrabar do krajnosti. Sa svojom »askericom« na grudima, uvek je bio na položaju. Bio je jako dobar govornik i sa dobrom dikcijom. Često je držao govor pred celim stojem 32. divizije, a naročito pred neku akciju. Na cesti kod Svibovca održao je govor i ustašama, koji su sa tanketama dolazili iz Varaždinskih Toplica. Lično ih je gađao iz protutenkovskog oružja, a za to vreme vikao: »Dođite, kukavice i sluge okupatorske!« To su mogli čuti i stanovnici Svibovca. Dolinom Bednje razlegao se Bulatov glas, a ustaše osetivši vatru iz protivtenkovskog oružja - okrenu se i pobegnu u uporište. Kao ličnost, Bulat je bio omiljen ne samo kod boraca Desetog korpusa, već i kod stanovnika Zagorja, Podravine, Prigorja, Bilo-gore, Moslavine i drugih krajeva.

U svojim sećanjima na ratne rukovodioce pomenuo sam one koji su mi bili pretpostavljeni i sa kojima sam bio češće u kontaktu, a iste osobine ratnika krasile su i ostale rukovodioce.

Na kraju svoja sećanja potkrepljujem surovom istinom da je na Virovitičkom mostobranu izginulo skoro celo rukovodstvo Brigade »Matija Gubec« sa komandantom 32. divizije drugom Petrom Biškupom na čelu, i to pred sam kraj rata. Izginuli su zbog ličnog primera i patriotske odanosti.

Bilo bi dobro kad bismo i u miru bili primerni.

Rade Bulat

SUSRET S CRVENOM ARMIJOM

Potkraj ljeta (u početku septembra) 1944. Crvena armija je nezadrživo nastupajući kroz Bugarsku i Rumunjsku, kod Kladova na Dunavu stupila na

tlo Jugoslavije. Počeli smo odbrojavati dane kad će njezine jedinice izbiti na Dravu. Brojili smo do devedeset. Puna tri mjeseca su prošla dok su dijelovi 233. streljačke divizije Crvene armije 8. decembra 1944. stigli do rijeke Drave kod Barcsa i prešli na teritorij Jugoslavije i operativno područje djelovanja 6. korpusa NOVJ.

U to vrijeme Divizija se zadržavala u trokutu Gornja Rijeka, Sv. Ivan Zelina-Vrbovec, u širem rajonu Preseke, odakle je izvodila akcije i napadala na uporišta i komunikaciju Zagreb-Varaždin. Radio vijesti koje je izdavao Propagandni odsjek Divizije obavještavale su borce o stanju na frontovima u Evropi i borbama NOV širom Jugoslavije. A svi su uglavnom tražili i osluškivali vijesti kad će doći trenutak susreta s Crvenom armijom.

To vrijeme »čekanja« Divizije oko Preseke iskorišteno je da se poslije neuspjele i izgubljene bitke u Koprivnici učvrsti moralno-političko i borbeno raspoloženje boraca i jedinice popune. Divizija je formiranjem Brigade »Mihovil Pavlek Miškina« bila mnogo sposobnija za izvršenje novih borbenih zadataka.

Relativno zatišje i slaba aktivnost neprijatelja iz susjednih uporišta Križevci, Sv. Ivan Zelina i Vrbovec bili su 28. novembra prekinuti napadom tek formirane »1. hrvatske udarne ustaške« divizije s više od 5.000 ustaša, na poluslobodni teritorij Preseke gdje se nalazila Divizija s ranjenicima i izbjeglicama iz Zagreba i Zagorja. Napad je nazvan »Trolist«. Borba se vodila dva dana dok se Divizija sa 150 ranjenika i više od 350 žena, djece i iznemoglih aktivista NOP-a nije probila preko ceste Vrbovec-Križevci i pruge Zagreb--Koprivnica i ceste Vrbovec-Bjelovar za Moslavinu. Priprema proslave 1. godišnjice osnivanja AVNOJ-a morala je u Preseki biti odgodena. Ustaše su pokazale veliku nasrtljivost i upornost u težnji da Diviziju okruže.

Izvlačenjem Divizije u Moslavinu započinje njezin pokret u Đurđevac, u susret s Crvenom armijom. U selu Fuka, 30. novembra 1944. Štab 10. korpusa »zagrebačkog« NOVJ upoznao je Stab Divizije sa zadatkom da po završenom napadu 33. Divizije i 1. zagorske brigade na Korenovo i zloglasni ustaški Gudovac, gdje je Divizija osiguravala napad kod Sv. Ivana Žabno, odmah krene u Đurđevac, odmori se, popuni i bude spremna da izbijanjem jedinica Crvene armije na teritoriju 10. korpusa stupi u zajedničke borbe.

5. decembra Divizija je uz pratnju svoje limene glazbe svečano ušla u Đurđevac. Narod nas je na ulicama dočekivao s radošću, veseljem. Približavanje grmljavine topova približavalo je dan susreta. Konačno 8. decembra 1944. u štab 10. korpusa u Đurđevcu stigao je pukovnik Crvene armije Černjavski s gardijskim kapetanom Titkovom. Pozvan sam u Štab Korpusa na dogovor.

Vladimir Matetić i Ivan Šibi su bez prevodioca razgovarali s pukovnikom Černjavskim. Na stolu je bila velika topografska karta područja rijeke Drave i Mađarske koja nam je mnogo pomogla da se lakše informiramo i dogovorimo. Kad nas je Černjavski upoznavao sa situacijom govorio je da će Crvena armija za 24 sata stići do Drave. Dogovoreno je da 9/10. decembra 1944. Divizija kod Bukevja forsira rijeku Dravu, zauzme Repaš, Ždalu i pravcem Baboča produži nastupanje prema Kapošvaru. Dogovoren je i ugovoreni znak raspoznavanja kad se Podravska brigada »Mihovil Pavlek Miškina« susretne s jedinicama Crvene armije u Mađarskoj, »Lojzek - Crvena armija«.

U predviđeno vrijeme 9/10. se u dva ribarska čamca 1. bataljon, s komandantom Pajom Livadom i političkim komesarom Ivanom Hasanom, uspješno prebacio preko Drave. Nakon kratke borbe ustaška milicija izdajnika Čekade bila je razbijena i dijelovi uništeni. Ubrzo je uspostavljen i skelski

prelaz. Mostobran je proširen i prvi napadi 5. »stajaćeg zdruga Crne legije« iz Koprivnice odbijeni su kod sela Repaš. U međuvremenu je na lijevu obalu u borbu uvedena i Udarna brigada »Braća Radić«. Razvila se žestoka borba u kojoj su obje brigade odbijale neprijatelja, ali i dalje širile mostobran i napredovale prema Ždali. O susretu s Crvenom armijom na pravcu nastupanja brigada »Braća Radić« i »Mihovil Pavlek Miškina« nije bilo nikakvih realnih znakova. Naprotiv, pojačana aktivnost neprijatelja s lijeve i desne strane najneposrednije je zaprijetila taktičkim okruženjem i uništenjem brigada na lijevoj obali Drave u rejonu Repaša i Zdale.

Ocjenjujući položaj Divizije koja je u tri dana borbe na mostobranu imala nekoliko stotina izbačenih iz stroja, Stab Divizije odluči da izvlači sve snage na desnu obalu Drave i spašava Diviziju od sigurnog uništenja. Odluka je bila još čvršća kad ni podrška jedne minobacačke baterije 120 mm i jednog artiljerijskog diviziona 75 mm Crvene armije nije osigurala dovoljnu pomoć Brigadi »Matija Gubec« koja je kod Molvi vodila ogorčenu borbu s nekoliko puta nadmoćnijim snagama 1. kozačke divizije. Bili smo uvjereni da je jedino pravilno napustiti zamišljeni plan povezivanja s Crvenom armijom u Mađarskoj, pogotovo kad ni poslije tri dana borbe nije uspostavljena nikakva veza s njezinim dijelovima na lijevoj obali Drave, niti su preko pukovnika Černjavskog stizale nove informacije.

Izvlačenje Divizije prema Ferdinandovcu i jedinica Crvene armije koje su podržavale borbu na mostobranu bilo je uspješno i bez novih gubitaka. Divizija je odmah, bez potrebnog predaha i odmora, morala zaposjesti selo Kalinovac, Veliku Seču i selo Čepelovac i zajedno s 1. zagorskom brigadom sprečavati dalje prodiranje 1. kozačke divizije prema Pitomači i Virovitici. U Pitomači je jedan oslabljeni streljački puk 233. divizije Crvene armije počeo organizirati obranu tog pravca.

Sada su borbe već imale frontalni karakter. Divizija se poslije mostobrana na Dravi našla nepripremljena vojnički i politički za taj način borbe. U četiri dana imala je ogromne gubitke, a odmora ni jednog dana. Neredovita prehrana i naglo pogoršanje vremenskih prilika također su utjecali da borbena sposobnost Divizije znatno oslabi. Suradnja i sadejstvo s pukom Crvene armije u Pitomači nisu uspostavljeni. Sva naređenja za borbu Štab Divizije primao je od Štaba 10. korpusa.

Obrana u ravnici, od neprijatelja koji ima nadmoćne snage s masovnom podrškom artiljerije, a manevar izvodi konjima koji na ravničarskom terenu Podravine gotovo nemaju prepreke, bila je novi način borbe na koji nismo bili navikli. Nismo imali ni sredstva za ukopavanje kao jedan od preduvjeta uspješnije borbe u obrani. Do tada je naš način djelovanja imao izrazito ofenzivni karakter.

Borbe koje su 10. decembra jedinice Divizije započele, više nisu prestajale. Sadejstvo s jedinicama Crvene armije iz Pitomače bilo je slabo. Jedno artiljerijsko oruđe s položaja kod Kloštra Podravskog povremeno se javljalo gađajući otkrivene neprijateljske ciljeve u toku dana. Po noći oruđe bi se povlačilo bliže Pitomači. Svakodnevne borbe punih deset dana ispred položaja obrane puka 233. divizije u Pitomači učile su nas što je to suvremeni rat, uz napomenu da naše jedinice nisu bile za njega opremljene, ni kadrovi obučeni. Iskustva koja su tada stjecana bit će dragocjena u vođenju iscrpljujućih i žestokih borbi 65 dana na »Virovitičkom mostobranu«, na kojem je samo 32. divizija imala više od 1200 mrtvih i ranjenih boraca i rukovodilaca.

Susret s Crvenom armijom i zajedničke borbe na »Virovitičkom mostobranu« za borački i rukovodilački sastav 32. divizije bili su škola u kojoj smo

učili kako treba organizirati i voditi suvremenu obranu u uvjetima brojne i tehničke nejednakosti. Iskustva na tom području pomogla su da partizanski način ratovanja obogatimo aktivnostima kao što su izviđanje i zarobljavanje neprijatelja radi prikupljanja podataka o neprijatelju pred frontalni prelazak iz obrane u protunapad, vođenje borbe po noći, zabacivanje u pozadinu u cilju manevra, obuhvata i obilaska neprijatelja, što je davalo uvijek dobre rezultate jer smo poznavali zemljište i imali oslonac u vlastitom narodu.

Iako kratkotrajna, suradnja s Crvenom armijom raspršila je mnoge iluzije 0 brzom završetku rata. Spustila nas je na zemlju iz naših očekivanja o moći 1 spremnosti Crvene armije da nas u borbenom djelovanju pomogne dokraja, i bez rezerve. Duboko smo vjerovali u nesavladivu silu i moć Crvene armije. S tim uvjerenjem svjesno smo živjeli i kad su njemačke armije napredovale prema Moskvi i Staljingradu. Ali sada, u zbilji rata na našem tlu, bili smo suočeni s istinom da u bojevima i bitkama pobjeđuje onaj koji je spremniji i vještiji.

U svojim naivnim željama da susret s Crvenom armijom znači i posljednju bitku na našem području, izgubili smo iz vida da su jedinice s kojima smo se susreli (233. divizija) u Batinskoj bici pretrpjele teške gubitke. To smo osjetili i na svojoj koži. Neprijatelj nije štedio sebe ni nas da bi se domogao položaja koje su branile jedinice 6, 10. i 12. korpusa i kasnije III. armije.

Najviše nas je iznenadilo ponašanje vojnika i starješina Crvene armije. Izuzev rijetkih pojedinaca, slabo su poznavali naše prilike, teškoće i junaštvo naših naroda od prvog dana oslobodilačke borbe. Imali smo utisak da se ponekad ponašaju kao pravi profesionalni vojnici koji teritorij Jugoslavije ne smatraju savezničkim, a našu NOV bratskom i savezničkom u borbi protiv njemačkih okupatora. Sami smo krivi što smo bili toliko iznenađeni. Bili smo premladi za kompleksnije poimanje odnosa u svijetu. Zaboravili smo da su i vojnici Crvene armije mladi ljudi koji su hiljade kilometara prevalili da se tuku a ne da se bratime.

I pored svih ugodnih i neugodnih trenutaka susret s Crvenom armijom učvrstio je naš osjećaj da smo sada jači i da je oslobođenje naše domovine i uništenje fašizma blizu.

Martin Berta

KAKO SAM DOŽIVIO SVEČANI ULAZAK 32. DIVIZIJE U OSLOBOĐENI ZAGREB

32. divizija napredovala je prema Zagrebu Bilo-gorom, a poslije Križevaca prema Želini da napada Zagreb sa sljemenske strane i spriječi odstupnicu neprijatelju prema sjeveru.

8. maja u ranim popodnevnim satima nalazili smo se s Intendanturom Divizije i naoružanjem nadomak Donjoj Zelini iz pravca Sv. Helene. Tada sam bio partijski sekretar Intendanture Divizije i član komiteta pri Štabu Divizije.

Naše brigade snažno su napale kolonu Nijemaca koja se povlačila prema Varaždinu. To je bila posljednja borba 32. divizije, na području od Donje Zeline sve do Zeline. Posljednja ali po rezultatima jedna od najuspješnijih. Cijela dolina, od ceste prema zapadu, bila je posuta njemačkim leševima.

Zarobljenih Nijemaca je bilo sve više, sve stariji ljudi - tvrde da su

Austrijanci i protivnici rata i Hitlera. Jedan mladi podoficir pod bradom nosi željezni križ, ponaša se osorno i bezobrazno. Tvrdi da će tek sada početi najgori rat za nas.

Slušamo Radio Zagreb koji emitira ozbiljnu muziku. Najednom najava da će za nekoliko trenutaka dati jednu vrlo važnu obavijest. Okupljamo se oko radija, nagađamo što bi to moglo biti. Onda čujemo:

»Nakon četverogodišnje okupacije i ustaške strahovlade jedinice Narodnooslobodilačke vojske ulaze u Zagreb...«

To nismo očekivali. Najprije smo zanijemili, a potom je iz svih nas provalila radost. Pucali smo iz svega što smo imali. Hiljade dilema je riješeno. Zagreb se oslobađa bez rušenja. Među nama je bilo mnogo Zagrepčana i svatko je imao nekoga tamo. Bili smo sretni što naši neće stradati i što ćemo ih skoro vidjeti. Nećemo ginuti prilikom oslobađanja, kao što upravo kod Vrbovca i Dugog sela ginu naši koji nadiru uz Savu! Pa to je i kraj rata za nas. Znali smo da će Korpus postati garnizon Zagreba. Hiljade razloga za radost i veselje. Međutim, brzo je tuga smijenila radost. To je naš Zagreb, a mi nismo u njemu. Vjerovali smo da ćemo baš mi biti prvi koji ćemo oslobađati Zagreb i prvi se naći na njegovim ulicama.

Uzbuđenje pomiješano sa radošću i tugom trajalo je do predvečerja. Tada je došlo naređenje: pripremiti jedinice za svečani ulazak u Zagreb! Koji ogroman posao! Pranje, čišćenje, peglanje vojnika. Drugarice su se našle na sto muka. U Donjoj Zelini i okolnim selima nije bilo toliko pegli koliko je nama bilo potrebno. Intendantura i naoružanje imali su oko 60 konjskih zaprega. Preko kola napeti su krovovi cerade. Na ceradama je debelim masnim slovima pisalo »na Berlin«, »na Zagreb«. Sve je to trebalo dovesti u red. Pretovariti opremu u manji broj kola, oprati kola, sve podmazati, oprati blatne konje. Sa svim službama Intendanture i prištapskim jedinicama trebalo je održati sastanke, uputiti ljude što treba raditi i kako se ponašati na ulazu u Zagreb i u samom gradu.

Sve je to bilo obavljeno tokom noći. Ujutro 9. maja krenuli smo za Sesvete i Zagreb. Prilazi Zagrebu bili su zakrčeni razbijenom neprijateljskom opremom. Kamioni i razna transportna sredstva, naoružanje, sve uz cestu. Cijeli Korpus je bio u poretku. Divizije, brigade, prištapske jedinice s naoružanjem, opremom, s konjskim zapregama upućenim »Na Zagreb«, »Na Berlin«. Na cesti gužva. Stalno nas pretiču motorizirane jedinice, tenkovi. Mašemo jedni drugima: »Pa kamo ćete dovraga vi, pa nije ovo vaš svečani ulazak u Zagreb.« Zavidjeli smo im. Prava vojska, a ne kao mi, jadni partizani, slabo obučeni, izmoreni, izranjavani. Od borbi za Virovitički mostobran još nismo bili predahnuli. Gonili smo neprijatelja po najtežem terenu na koji se sklanjao ispred brze motorizacije i tenkova. To nam je bio posljednji i najteži marš. Nismo više vjerovali da ćemo izdržati ovaj napor. A trebalo je ući u Zagreb podignute glave i sudjelovati u trijumfu koji su nam pripremili građani Zagreba. Već u Dubravi, i dalje od Maksimira, kroz Vlašku, Jurišićevu ulicu, Ilicu, Frankopansku - sve je bilo puno naroda s jedne i druge strane ulice. Bacali su na nas cvijeće i tek ozelenjele grane. Susreti rođaka, prijatelja i znanaca na svakom koraku. Grljenje, ljubljenje, klicanje partizanima i oslobođenju. Djevojke su se zalijetale u kolonu, kitile nas cvijećem, u puške su nam stavljale tek procvali jorgovan. Slavlje kakvo ni prije ni poslije nisam doživio ni vidio. Ipak je bilo dobro da smo partizanski, pješke ulazili u Zagreb. S motorizacijom bismo projurili i ne bismo ovako duboko doživjeli slast pobjede i oslobođenja.

Kolona polako promiče kroz grad. Naša divizija kreće Jurišićevom uli-

com. Sa svojim dijelom kolone bio sam ispred zgrade pošte. Najedanput dvije eksplozije ispred nas na razdaljenosti od oko 80 metara. Naređenje da odjeljenje mitraljezaca koje je bilo pred nama blokira kuću na ćošku Jurišićeve i Kurelčeve, na suprotnom ćošku pošte.

Na ulici strka i zapomaganje. Eksplodirale su dvije ručne bombe. Najviše je stradalo građana i djece koji su stajali na pločniku.

OZNA 32. divizije je s jednom jedinicom ušla u blokiranu kuću. Netko je vidio da su bombe bačene odozgo iz kuće. Kolona je nastavila pokret. Kasnije smo saznali da su bombe bacili jedan ustaški satnik i žena koji su izvučeni iz kamina u jednom stanu gornjeg dijela kuće.

Lagano promičemo kroz grad. Naređenje je da se Intendantura smjesti u zgradu Obrtne škole preko puta Hrvatskoga narodnog kazališta. Ostale jedinice raspoređivale su se po drugim zgradama. Tu je prije bio smješten štab Gestapoa. Ulazimo jednim dijelom kola i opremom sa strane zgrade u dvorište. U dvorištu su prazne kancelarije koje imaju direktna ulazna vrata i prozore na dvorište. Naređeno je da se ne ulazi u zgradu dok naši mineri ne pregledaju zgradu ima li mina. Tada komesar Stjepan Matota zaviri u jednu praznu kancelariju i odabere je za smještaj. Okrene prekidač da vidi ima li struje, a uslijedi strašna eksplozija. Mina je bila u električnoj kugli na stropu, izmrcvarila ga je. Pao je sav obliven krvlju, naročito po licu i glavi. Ništa nije vidio. Mene je eksplozija samo odbacila i dobro ugruvala. Matotu smo odmah jednim motorkotačem s prikolicom koji nam je bio pri ruci prebacili u bolnicu na Rebro. U bolnici je ostao dosta dugo - spasili su mu oči.

Naređenje - idemo dalje. Dolazimo na livadu pored Selske ceste. Plan je da se Divizija smjesti u kasarnu u Selskoj cesti.

No, budući da je pala noć, ostajemo na velikoj livadi do sutradan da se provjere zgrade kasarne. Ta noć je bila nastavak slavlja oslobođenja i susreta nas, rodbine i bliskih prijatelja. Ja mislim da su se na toj livadi okupile sve prištapske jedinice Divizije i neke brigade.

Cijelu noć se pjevalo, sviralo i plesalo. Svaka jedinica imala je nekakvu, kakvu bilo, muziku, od divizijske pleh-muzike do tamburaških sastava i harmonikaša. Pjevali smo partizanske pjesme, plesali razna kola, od kozaračkog do tarabana. Građani, koji su se okupili oko nas, ostali su cijelu noć, donosili su nam jelo i piće. Izvukli su valjda i posljednju rakiju.

Sutradan smo dobili stotinu domobrana da očiste krug kasarne.

Naši mineri pregledali su zgradu i na koncu smo se smjestili.

Cjelokupno naoružanje ostavili smo u kolima do daljnjeg naređenja i postrojili kola jedna uz druga, a do njih i kola s opremom Intendanture. Konje smo povezali uz kola. Imali smo sijena i žita i tu su drugovi hranili konje. Potpuno smo se opustili - nije ni čudo, došla je sloboda. »Domobrani« su vršljali po dvorištu, vladala je potpuno opuštena atmosfera.

Negdje u podne, u mojoj kancelariji u prizemlju, koju smo zauzeli za komandu Intendanture, slavili smo slobodu.

Imali smo bačve s vinom u kolima. Došli su drugovi oficiri iz raznih ustanova i jedinica Divizije. Nosili smo vino u loncima i pili iz porcija. Jednom se slavi oslobođenje. Najedanput začujemo kako u dvorištu nešto pršti kao da se pali loza. Netko dotrči i vikne: »Vatra u kolima s naoružanjem.« Istrčimo van, a ono dim, vatra u nekim kolima. Municija pršti na vatri. U najviše kola ima puno engleskog eksploziva. Brzo spašavati konje i izdvajati zapaljena kola! Međutim, nismo dospjeli do kola, počeo je eksplodirati eksploziv i ostalo naoružanje. Nije nam preostalo drugo nego brzo evakuirati ljude. Povlačili smo se preko Selske ceste u pokrajne ulice.

Dijelovi kola letjeli su preko crkve i susjednih ulica.

Do kasno u noć još su se čule eksplozije. Poginulo je više drugova, a dosta ih je bilo ranjenih. Izginuli su svi konji, uništena kompletna oprema Intendanture i naoružanja.

Potpunu bilancu toga trećeg vatrenog dočeka u oslobođenom Zagrebu nisam nikad u cijelosti saznao.

Kasnije su mi pričali drugovi iz osiguranja Štaba Divizije, koji su vodili brigu o osiguranju i onih stotinu »domobrana«, da je među njima bilo više ustaša. Pretpostavlja se da su kola s naoružanjem zapalile ustaše koji su bili dodijeljeni za čišćenje kruga kasarne. Poslije evakuacije nitko se od njih nije vratio u krug kasarne. Postojale su i sumnje da je vatra nastala od ispaljenih raketa s kojima su partizani slavili pobjedu. To sigurno nije točno.

Naš rat s neprijateljem bio je završen, a nastavljen je na drugim frontovima: bolnicama, školama, njivama, tvornicama, prugama.

IX

ODNOS SNAGA NEPRIJATELJA I DIVIZIJE

Snage neprijatelja

Oružane snage tzv. NDH sastojale su se od ustaške vojnice, domobranstva, žandarmerije, ratne mornarice i ratnog zrakoplovstva. Ovdje se prikazuju samo prve dvije strukture.

Ustaška vojnica se sporije razvijala od domobranstva i sukcesivno narastala. Pod konac 1941. godine imala je 14 bojni (od kojih 1 bojnu Franceti-ćeve Crne legije), ukupne jačine oko 15.000 vojnika, da bi 1944. godine narasla na 21 zdrug, 67 bojni (4 bojne Crne legije), 2 pukovnije, 7 sklopova i još 17 drugih posadnih i dopunskih bojni, ukupne jačine oko 76.000 ustaša. Bojna se sastojala od 3-5 satnija, zdrug 3-5 bojni, a pukovnija 2-3 bojne.

Domobranstvo je više puta reorganizirano, a uglavnom se sastojalo od 3 zbora (korpusna područja), 5 divizija (1. gorska, 1, 3, 4. i 6. pješačka divizija), 17 gorskih i lovačkih zdrugova i 24 lovačke, gorske, pješačke i konjičke pukovnije, s ukupno oko 135.000 domobrana, te 369. (Vražje) i 373. (Tiger) domobranske legionarske divizije, koje su bile pod neposrednom komandom Nijemaca. Pored ovih snaga, domobranstvo je imalo u svom sastavu artiljerijske sklopove (divizione), a ustaška vojnica brze sklopove (oklopne jedinice).

Konačna organizacija oružanih snaga tzv. NDH uslijedila je prosinca 1944. godine kada su reorganizirane i kada se integriraju ustaške i domobranske jedinice. Tom prilikom je formirano 15 ustaško-domobranskih divizija i 1 dopunska. Izvan divizija ostali su neki ustaški zdrugovi, kao Poglavnikov tjelesni zdrug i V. zdrug Crne legije, koji su također ušli u sastav divizija početkom 1945. godine. Sve ove divizije, u operativnom smislu, stavljene su pod njemačku komandu.

Po načinu regrutiranja i popuni, naoružanju i čvrstini, pripadnici Crne legije i Poglavnikova tjelesnog zdruga bili su mnogo borbeniji od ostalih ustaških, a naročito domobranskih jedinica. Međutim, i u domobranstvu je bilo kvalitetnih jedinica, a to su bile legionarske jedinice i jedinice gorskih zdrugova i pukovnija te »koturaška bojna« u Koprivnici.

Tokom 1941. i dijelom 1942. godine na prostoru sjeverozapadne Hrvatske stacionirane su jedinice oružanih snaga tzv. NDH znatno slabije kvalitete od onih koje su bile angažirane u borbi protiv naših jedinica u ustaničkim krajevima, Lici, Kordunu, Baniji, Bosni i Hercegovini. Gotovo da i nije bilo ustaških jedinica i garnizona na ovom prostoru, izuzev potkraj 1942. godine kada je u borbi protiv Kalničkog partizanskog odreda na Kalniku bila angažirana jedna bojna Crne legije.

Na prostoru Zagorja, Prigorja, Kalnika, Podravine i Bilo-gore uglavnom su locirane dopunske i posadne domobranske pukovnije, žandarmerijske posadne i druge stražarske jedinice, zatim vojnoškolske ustanove u Varaž-

dinu i Bjelovaru i jedan broj njemačkih jedinica koje su mahom pripadale 187. rezervnoj njemačkoj diviziji. Od borbenih snaga u Koprivnici su stacionirane »koturaške« jedinice, a u Bjelovaru jedna gorska pukovnija domobrana.

U to vrijeme nije bilo ni mnogo neprijateljskih garnizona. Uz Zagreb, veći garnizoni su se nalazili u Varaždinu, Križevcima, Koprivnici i Bjelovaru, u kojima je neprijatelj držao svoje jače snage. Međutim, u toku 1943. godine, nakon jačeg razvoja NOB-a, stvaranja većega slobodnog teritorija, situacija se postepeno bitno mijenja. To naročito koncem 1943. godine kada se formiraju brigade i divizije 10. korpusa »zagrebačkog«. Od tog vremena neprijatelj sve veću pažnju posvećuje prostoru sjeverozapadne Hrvatske, kada počinje dovoditi elitne ustaške jedinice. Najprije 1. pukovniju PTS-a u Varaždin, zatim 5. ustaški zdrug Crne legije u Koprivnicu. Tada se ustaški garnizoni uspostavljaju u Zlataru, Lepoglavi, Ivancu, Novom Marofu, Varaždinskim Toplicama, Ludbregu, Križevcima, Kloštru, Đurđevcu i u više drugih manjih mjesta.

U početku 1944. godine u Prigorju i Zagorju neprijatelj uspostavlja 44 garnizona, u kojima drži po 50 do 700 vojnika, ukupne jačine oko 10.000 ustaša, domobrana, žandara i njemačkih feldžandara i dr. Novi garnizoni rastu oko Zagreba, u centralnom dijelu Zagorja, oko Kalnika, Koprivnice i Bjelovara.

Oko Kalnika uspostavlja se 6 jakih garnizona: u Varaždinu, Novom Marofu, Koprivnici, Varaždinskim Toplicama, Ludbregu i Križevcima, u kojima se nalazilo oko 5.000 neprijateljskih vojnika.

U Podravini su glavne neprijateljske snage smještene u Koprivnici, Virju, Đurđevcu, Kloštru i Pitomači, u kojima se nalazi blizu 4.000 najkrvavijih ustaša, od kojih je Crna legija bila njihova udarna snaga.

Na Bilo-gori, s centrom u Bjelovaru, također je bilo 6 jačih garnizona, s više od 5.000 domobrana, ustaša i Nijemaca. Njihovu udarnu snagu činio je domobranski gorski zdrug, a kasnije i jedna ustaška bojna.

Može se zaključiti da se na operacijskom području 32. divizije nalazilo 65 neprijateljskih garnizona, s više od 23.000 vojnika. Njihovu udarnu i pokretnu snagu i u pogledu borbenosti činile su ustaške snage PTS-a i Crne legije. Nešto slabiju borbenu vrijednost imale su neke domobranske jedinice. Međutim, u periodu borbi za Virovitički mostobran i kasnije u završnim operacijama, pored naprijed navedenih jedinica pojavljuju se i jedinice 15. kozačkog korpusa, 1. hrvatske udarne ustaško-domobranske divizije i jedinice 187. i 714. njemačke divizije, čime se osjetno povećava broj i kvaliteta neprijateljskih snaga angažiranih u borbi protiv 32. divizije.

Jedinice 1. pukovnije PTS-a i 5. zdruga Crne legije, s kojima se 32. divizija najčešće sukobljavala, znatno su naoružanjem, obučenosti, opremljenosti i borbenosti odskakale od ostalih ustaških, a naročito domobranskih posadnih i dopunskih jedinica. Ovim snagama komandirale su sposobne ustaške starješine, kao što je slučaj s generalom Antom Moškovom, komandantom 1. hrvatske ustaško-domobranske divizije, i bojnikom Rafaelom Bobanom, komandantom 5. zdruga Crne legije. Te snage raspolagale su kvalitetnim njemačkim naoružanjem, dovoljnim količinama municije i kvalitetnom artiljerijskom, oklopnom i aviopodrškom. Primjenjivali su suvremenu taktiku u borbi protiv 32. divizije, koristeći se ubacivanjem u pozadinu i napadima i prepadima u svako doba dana i noći, što jasno govori o visokom stupnju obučenosti i efikasnom komandiranju.

Naoružanje i borbena taktika neprijateljskih snaga s kojima su se sukob-

ljavale jedinice 32. divizije bili su suvremeni i na razini ostalih evropskih armija, i one nisu nikada oskudijevale u municiji.

Domobranske jedinice u početku su raspolagale naoružanjem, tehnikom i municijom bivše jugoslavenske vojske. Ustaške jedinice došle su 1941. godine s talijanskim naoružanjem. Kasnije su se, i jedne i druge jedinice, popunjavale njemačkim naoružanjem, borbenom tehnikom i municijom. No, u svakom razdoblju rata njemačke jedinice bile su popunjavane kvalitetnijim naoružanjem.

Pješadijsko naoružanje neprijatelja bilo je unificirano prema jedinicama, što je olakšavalo opskrbu municijom. Artiljerijske jedinice s protutenkovskim, protuavionskim i brdskim topovima i haubicama bile su i unificirane i motorizirane što je olakšavalo njihov manevar. Inžinjerijske jedinice imale su dovoljno mina i eksploziva. Tenkovske jedinice, s lakim i srednjim tenkovima, bile su u svakom većem neprijateljskom garnizonu. Te su jedinice, s oklopnim vlakovima koji su patrolirali prugama, izviđačkom i bombarderskom avijacijom, bile snažna podrška manevrima pješadije koja je većim dijelom bila motorizirana.

U pogledu kvalitete i broja naoružanja, borbene tehnike i municije, neprijateljske snage imale su uvijek prednost u odnosu na partizanske jedinice. Jedinice 32. divizije samo su povremeno ostvarivale nadmoć u naoružavanju i tehnici prilikom zajedničkih akcija s drugim jedinicama 10. i 6. korpusa i u sukobima s malobrojnijim neprijateljskim jedinicama.

Obavještajni sistem okupacionih snaga na teritoriji Hrvatske oslanjao se na široko razgranatu agenturu i na petu kolonu koja je uspjela da se uvuče u skoro sve državne strukture i bivšu jugoslavensku vojsku prije rata. S obzirom na takvu situaciju u bivšoj Jugoslaviji, okupatorima nije bilo teško u okupiranoj Jugoslaviji brzo izgraditi jaku obavještajnu organizaciju. Smatra se da je na teritoriju NDH djelovalo oko 368 neprijateljskih obavještajnih centara, od kojih je 109 radilo na prostoru Zagrebačke oblasti, odnosno bilo usmjereno na prostor sjeverozapadne Hrvatske. Ovim centrima rukovodili su organi njemačkog Abwehra i talijanske OVRA-e.

Obavještajna organizacija tzv. NDH također se oslanjala na policijske i žandarske snage obavještajnog aparata bivše Jugoslavije, koje su se, odmah po okupaciji zemlje, stavile na raspolaganje ustaškoj vlasti. Reorganizirajući policijske i žandarske snage, glavno ravnateljstvo s upravom za javni red i sigurnost tzv. NDH razvilo je tajnu policiju po uzoru na njemački Gestapo. Svoju mrežu na terenu širili su preko postavljenih tabornika po općinama i drugim nosiocima administrativne i policijske vlasti. U metodi rada oslanjali su se na masovna obavještenja, ali su često ubacivali agente u redove Komunističke partije i partizanskih jedinica.

U Podravini, Zagorju i nekim drugim krajevima ustaške vlasti su počele stvarati i organizirati jedinice »bijele garde«. Te jedinice su kontrolirale sela ali i izviđale i obavještavale neprijateljske štabove i komande o pokretima naših jedinica. One su napadale i ometale rad naših političkih organa i pozadinskih ustanova. Na tim dijelovima teritorija neprijateljske snage su imale suradnike stvarajući obavještajnu mrežu i špijunirajući naše snage.

Iako to nije bila masovna pojava, jedan dio katoličkog klera otvoreno se stavio u službu okupatora i ustaša. Ti su se popovi ne samo bavili špijuniranjem, već su i s oružjem u ruci sudjelovali u pojedinim borbama.[1] Kleronaci-

[1] U širenju ustaškoga fašističkog pokreta su pored nekih intelektualaca »frankovaca« - glavnu ulogu odigrali neki katolički svećenici, koji su bili ne samo organizatori ustaškog pokreta, nego

onalizam, odnosno klerofašizam osjećao se i na prostoru sjeverozapadne Hrvatske, iako ne onako masovno kao u nekim drugim krajevima tzv. NDH.

Jedinice 32. divizije nisu samo vodile teške borbe s oružanim formacijama okupatorskih i ustaško-domobranskih jedinica, već i s izdajnicima svih vrsta, špijunima, agentima, obavještajnim i kontraobavještajnim organima. Na taj način gledano, pojam neprijateljskih snaga treba shvatiti daleko šire od pojma oružanih snaga.

Snage 32. divizije

Za realan proračun odnosa snaga uzimamo u obzir organski sastav 32. divizije i ostale partizanske jedinice koje su djelovale na operacijskom području Divizije i u suradnji s Divizijom ili joj bile potčinjene u pojedinim borbama i operacijama.

U jednom duljem periodu svoga borbenog djelovanja, 32. divizija je u svom sastavu imala samo dvije brigade, povremeno tri, a tek u vrijeme borbi za Virovitički mostobran i u završnim operacijama četiri brigade. Diviziji su često sadejstvovale ili bile potčinjene snage Zapadne grupe odreda (Kalnički, Zagorski i Zagrebački partizanski odredi), prigodom zajedničkih borbi. Isto tako često je 32. divizija, u sastavu 10. korpusa, vodila borbe u suradnji s ostalim jedinicama Korpusa.

Brojno stanje 32. divizije s dvjema brigadama najčešće se kretalo između 1.500 i 1.800 boraca, i to onda kada su brigade bile solidno popunjene. Bilo je situacija kada je divizijsko brojno stanje padalo ispod 1.000 boraca, naročito u proljeće 1944. godine nakon dugotrajnih borbi i gubitaka u Zagorju. Zagorski, Zagrebački i Kalnički partizanski odredi, sa po 3 bataljona, u prosjeku su imali po 400 boraca. Prema tome, tokom 1944. godine, Divizija je zajedno s odredima imala 2.500-3.000 boraca. Potkraj 1944. godine i u početku 1945. godine, kada je Divizija u svom organskom sastavu imala četiri brigade, brojno stanje Divizije s odredima kretalo se između 3.500 i 4.000 boraca.

Ako razmatramo borbenu vrijednost 32. divizije sa stanovišta odnosa snaga, treba imati u vidu još nekoliko činjenica. Divizija se neravnomjerno i dosta teško popunjavala u pojedinim fazama borbe, podnosila je velike gubitke od nadmoćnih snaga neprijatelja, naoružanje joj je bilo različite kvalitete, nije imala dovoljno municije, gotovo bez artiljerijske podrške, nije imala dovoljan broj borbenih sredstava za protuoklopnu borbu, ni dovoljno iskusnih kadrova, naročito za organizaciju i planiranje pojedinih operacija. No usprkos tome može se tvrditi da je moral boraca 32. divizije bio stabilna konstanta i da je uvijek bio na zavidnom nivou.

Ako se ima u vidu sve do sada rečeno, moglo bi se tvrditi da je opći, odnosno globalni brojni odnos snaga između 32. divizije i snaga neprijatelja iznosio u prosjeku 5:1, a u pojedinim borbama, na određenom pravcu i prostoru, u prosjeku 2 do 3:1 u korist neprijatelja.

često i sami aktivne oružane ustaše (tako je, na primjer, svećenik Mate Žigović iz G. Jesenja kao aktivan ustaša imao na tornju crkve puškomitraljez iz kojeg je i sam pucao na partizane; svećenik iz Velike Erpenje bio je ustaški špijun i dao je poubijati nekoliko aktivista NOP-a; svećenik iz Lobora imao je u oltaru i tornju crkve sakriveno oružje; svećenik Vukina iz Vinagore bio je okorjeli ustaša i organizator »bijele garde« i jednom je prilikom i sam zajedno s Nijemcima jurišao na položaje partizana na Vinagori; svećenik iz Svibovca uveo je po noći u selo neprijatelja koji je iznenadio jedan bataljon Brigade »Matija Gubec« i nanio mu teške gubitke.

Odnos snaga u nekim borbama

Borbe u Hrvatskom zagorju siječnja 1944. godine

U nizu borbi i bitaka koje je vodila 32. divizija na prostoru Hrvatskog zagorja, na strani neprijatelja sudjelovale su jedinice različitog sastava. Od pokretnih snaga neprijatelja, Divizija je vodila borbu s ustaškom bojnom 1. pukovnije iz Varaždina, a od posadnih snaga angažirane su ustaške jedinice iz garnizona Zlatar, Novi Marof, Ivanec, Sv. Ivan Zelina i Marija Bistrica. Jačina snaga koje su bile angažirane protiv 32. divizije procjenjuje se na oko 2.500 vojnika, a na strani 32. divizije dvije brigade i jedan odred, ukupne jačine oko 2.000 boraca. Globalan odnos snaga približno je iznosio 1,5:1 u živoj sili, a u artiljeriji i tenkovima postojala je apsolutna prevlast neprijatelja.

Ofenziva na Kalniku u veljači 1944.

U borbi protiv 32. divizije i KPO neprijatelj je u ovoj ofenzivi angažirao slijedeće snage: 1. ustašku pukovniju PTS-a iz Varaždina, 5. ustaški zdrug s dvjema bojnama Crne legije, oko dva bataljona 158. njemačke divizije, bateriju haubica 100mm, brzi oklopni sklop jačine 10 tenkova, uz odgovarajuću aviopodršku. Ukupno je bilo angažirano 5.000-6.000 neprijateljskih vojnika, 10 tenkova i 8 topova.

Na strani 32. divizije u borbama su sudjelovale 2 brigade i KPO, ukupne jačine oko 1.850 boraca. Brojni odnos snaga u živoj sili iznosio je 3:1, u tenkovima 10:0 i u artiljeriji 8:0 u korist neprijatelja. Pri tome treba imati u vidu da su u ovoj ofenzivi sudjelovale najkvalitetnije ustaške jedinice i Nijemci.

Borbe 32. divizije u Hrvatskom zagorju od ožujka do svibnja 1944. godine

Jedinice 32. divizije vodile su stalne, gotovo svakodnevne borbe puna dva mjeseca na prostoru Zagorja. Najčešće su borbe vođene oko Marije Bistrice, Konjščine, Zlatara, Krapine, Đurmanca, Žutnice, Ivanca, Lepoglave i Novog Marofa. U borbi protiv 32. divizije sudjelovali su 12. motorizirani sklop PTS-a iz Zagreba i Zeline, jedna ustaška bojna iz Ivanca i Lepoglave, jedna ustaška bojna iz Zlatara, jedna ustaška bojna iz Varaždina i jedan bataljon feldžandara iz Krapine. Ukupno je angažirano oko 3.500 neprijateljskih vojnika, podržanih artiljerijom, tenkovima i avionima.

U nekim borbama i na pojedinim točkama, pored snaga 32. divizije angažirane su jedinice Zagorskog i Zagrebačkog partizanskog odreda, ukupno oko 2.000 boraca. I ovdje se može reći da je odnos snaga na otvorenom prostoru iznosio 1,7:1 u živoj sili, uz apsolutnu prevlast u sredstvima podrške, dok je globalni odnos snaga na cijelom prostoru iznosio 5:1 u korist neprijatelja. Povoljan odnos snaga za 32. diviziju bio je pri napadu na Đurmanec.

Odnos snaga 32. divizije u borbi za Novi Marof

U prvoj borbi, pri neuspjelom napadu 32. divizije na Novi Marof, na strani neprijatelja bile su angažirane slijedeće snage: 2. i 3. bojna 1. ustaške pukovnije PTS-a, s oko 1.500 ustaša, 1. i 20. bojna 5. zdruga Crne legije, također s oko 1.500 ustaša, oklopni sklop sastava 8 tenkova i drugih borbenih vozila i vod brdskih topova, ili ukupno 3.200 ustaša. Ovim neprijateljskim snagama treba dodati ustaško-domobransku posadu u Novom Marofu.

Napad na Novi Marof vršila je Brigada »Braća Radić«, ali razvojem događaja u borbama oko Novog Marofa angažirana je cjelokupna 32. divizija i udarni bataljon Zagorskog odreda, ukupne jačine oko 1.800 boraca. Brojčani odnos snaga iznosio je 2,5:1 u živoj sili, uz apsolutnu premoć u tenkovima i artiljeriji, u korist neprijatelja.

Okruženje 32. divizije u selu Jakopovac

I u ovoj borbi brojčana nadmoć neprijatelja nad snagama 32. divizije bila je očita. Naime, na širem prostoru Jakopovca i Sredica, 32. divizija s tri brigade našla se u taktičkom okruženju. Taktičko okruženje izvršile su neprijateljske snage koje su nadirale u pet kolona, uz podršku tenkova i avijacije. U ovoj borbi neprijatelj je angažirao 1. pukovniju ustaša iz Varaždina i Križevaca, 5. ustaški stajaći zdrug Crne legije s tri bojne iz Koprivnice, dijelove 4. gorskog zdruga iz Bjelovara, grupu »Majer« (jedna ustaška bojna, jedna bojna 4. gorske pukovnije i jedna četa feldžandara), ili ukupno između 7.000 i 8.000 vojnika.

Na strani 32. divizije u borbi su sudjelovale sve tri brigade (Radićeva, Gupčeva i Zagorska) i Bjelovarski partizanski odred, ukupno jačine oko 2.500 boraca. Odnos snaga u živoj sili bio je 3:1 u korist neprijatelja, uz apsolutnu premoć u sredstvima podrške.

Borba za Virovitički mostobran

U borbama za Virovitički mostobran i kasnije u završnim operacijama, 32. divizija je u svom sastavu imala četiri brigade, a samo povremeno tri. Brojno stanje Divizije u prosjeku je iznosilo 3.000 do 3.500 boraca.

Za proračun odnosa snaga u ovoj fazi borbenog djelovanja 32. divizije, treba imati u vidu slijedeće. Divizija je vodila borbu s različitim snagama neprijatelja, različite jačine i naoružanja. Najčešće su to bile snage 5. ustaškog zdruga Crne legije - kasnije 5. ustaška divizija, zatim 1. hrvatska udarna ustaško-domobranska divizija sastava 20, 21. i 23. pukovnije, 1. a djelomično i 2. kozačka divizija 15. kozačkog korpusa, i borbena skupina »Maričić« (24. ustaška pukovnija i l i . zrakoplovno-pješačka divizija).

Ustaško-domobranske divizije imale su u to vrijeme brojno stanje oko 5.000 vojnika i značajnu artiljerijsko-minobacačku podršku. Kozačke divizije su bile vrlo borbene i pokretljive i najčešće su se kretale na konjima.

Na prvi pogled je vidljivo da je u borbama za Virovitički mostobran globalni odnos snaga bio uvijek na štetu 32. divizije. Takav odnos trajao je sve do proboja Srijemskog fronta i angažiranja snaga III. armije. Tada se odnos postepeno mijenjao u našu korist.

Može se postaviti pitanje da li je 32. divizija u pojedinim borbama i bitkama imala, makar i privremeno, povoljan odnos snaga? Naravno da jeste. To naročito kada je Divizija izvodila napadne operacije na pojedine garnizone i posade. Tada bi privremeno osigurala povoljan odnos snaga po prostoru i vremenu. Međutim, opća je karakteristika da je 32. divizija izvodila bezbroj obrambenih operacija, a tada je najčešće odnos snaga bio povoljniji u korist neprijatelja. Inače je cjelokupni odnos snaga na operacijskom području Divizije bez sumnje uvijek bio u korist neprijatelja, jer se procjenjuje daje na tom prostoru bilo oko 30.000 neprijateljskih vojnika. Ta nadmoć, sve do završnih operacija, bila je osnovna neprijateljska konstanta.

Na osnovi izloženog, može se zaključiti da se 32. divizija borila u složenim vojno-političkim uvjetima protiv znatno tehnički i brojčano nadmoćnijeg neprijatelja, pa i s tog aspekta treba realno ocijeniti njezin ukupan doprinos uNOB-u.

X

BORCI 32. DIVIZIJE NOVJ

Popis je napravljen prema jedinicama u kojima su borci učestvovali, kako je bilo navedeno u evidentnim listovima ili u operativnim izvještajima i originalnim spiskovima, kao i u spisku s proslave u Križevcima 20. lipnja 1959. godine, gdje su šifrom označene jedinice učešća. «

Pojedini borci navedeni su s potpunim podacima ili djelomičnim podacima u više jedinica u kojima su učestvovali s tim da su u prvoj jedinici učešća navedeni svi podaci s kojima smo raspolagali.

Za neke su borce navedeni vrlo oskudni podaci jer nismo raspolagali širim podacima, pa ponegdje čak ni kojoj su jedinici ili jedinicama pripadali.

Prezimena drugarica nastojali smo navesti ona koja su drugarice imale u toku NOB-a, što nam nije potpuno uspjelo, jer su neke drugarice a i SUBNOR-i naveli kasnija udajom stečena prezimena.

Neka su prezimena vjerojatno zbog nečitkih rukopisa pogrešno upisana. Takvih je pogrešaka bilo dosta i u operativnim izvještajima. Gdje smo raspolagali točnim podacima te smo pogreške ispravili, ali se bojimo da kod nekih nismo uspjeli.

Sa žaljenjem moramo utvrditi da za mnoge drugove nismo imali nikakvih podataka pa ih nismo mogli ni obuhvatiti. Mnogi operativni ratni izvještaji izgubljeni su još u toku rata, a ni u onima koji su sačuvani nema imena ni prezimena osim poginulih i ranjenih rukovodilaca, a i to je često izostalo. Anketni listovi koje smo primili od SUBNOR-a također nisu potpuni, pogotovo nema drugova iz općina koje nisu s područja djelovanja naše divizije. Najviše nedostaju podaci o poginulim borcima i o mjestu i vremenu ranjavanja. Također nedostaju podaci o invaliditetu boraca.

Napominjemo da smo uspjeli prikupiti dokumente koji do sada nigdje nisu objavljeni, kao na primjer originalni Spisak boraca 3. čete I bataljona Brigade »Matija Gubec«, od 15. 12. 1943. godine, koji je sastavio politkomesar čete Ivan Klepac i koji se nalazi pohranjen u Muzeju revolucije Bjelovar, zatim originalni Spisak boraca Radioničke čete i Intendanture 32. divizije, koji je sastavio politički komesar Intendanture 32. divizije drug Martin Berta u siječnju 1945. godine. Svi drugovi koji su u tim spiskovima navedeni, u ovom popisu su označeni oznakom.[1]

Istraživanja treba nastaviti. Molimo drugove suborce da sve podatke koji u knjizi nisu navedeni ili su pogrešni, jave Muzeju Revolucije, Varaždin, Ul. Ive Lole Ribara br. 4, gdje je pohranjena i sva dokumentacija kojom smo se služili.

[1] Borci s oznakom,[1] od str. 434-446, nalaze se na Spisku boraca radioničke čete i intendanture 32. divizije, koji je sastavio politički komesar Martin Berta u siječnju 1945. godine.

1. ŠTAB DIVIZIJE

ADAMIĆ ANA, Hrvatica, čl. KPJ, NOV 1943.
ADŽAGA MILJENKO, r. 1923, s. Gudovac, Bjelovar, Srbin, čl. KPJ, NOV 1942.

BABIĆ MIRKO, Pavla, r. 1923, s. Zdenci, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.
BAHUN ZVONKO, Hrvat, čl. KPJ.
BALEN ŠIME, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1941.
BENKO STJEPAN, Ladislava, r. 1920, Sarajevo, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV 1942.**
BISKUP PETAR VENO, Marije, r. 1918, s. Klokočevac, Bjelovar, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV 1941,** poginuo **1945.**
BLAGAIĆ Ivo Pop, Hrvat, svećenik, čl. KPJ, NOV 1942.
BLAHA ĐURO, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1941.
BLAŽEVIĆ dr DUŠANKA, Srpkinja, liječnica, čl. KPJ, NOV 1942.
BOBETKO JANKO, r. 1919, s. Crnac, Sisak, Hrvat, student, čl. **KPJ,** NOV 1941, ranjen 1943, 1944. i 1945.
BREGOVIĆ FRANJO, Ludbreg, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.
BULATRADE, Petra, **1920,** Vrginmost, Srbin, student, čl. KPJ, NOV **1941.**
BUNETA ALEKSANDAR, Petrov, r. 1920. Karlovac, Hrvat, student, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen
BURIĆ MIRKO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1941.

CEK ALEKSANDAR, Hrvat, student, NOV 1944.
CIGANOVIĆ EMIL, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1942.
CIKOJEVIĆ BRANIMIR NENO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1942.
CRNKOVIĆ LJUBOMIR, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.
CULJAGA JOSIP, Ivana, Sisak, Hrvat, službenik, čl. KPJ, NOV 1943.

ČAVIĆ STEVAN, Srbin, čl. KPJ, NOV 1942.
ČLEKOVIČ DRAGUTIN, Hrvat, učitelj, čl. KPJ, NOV 1943.

DIVJAK PETAR, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.
DOGAN BORIS, Hrvat, student, čl. KPJ
DOŠEN STEVO, s. Dodoši, Banija, Srbin, poljopriv., čl. **KPJ, NOV** 1941, poginuo 1944.
ĐURETA FRANJO, Pavla, r. 1924, s. Đelekovac, Koprivnica, Hrvat, poljoprivrednik, čl. KPJ, NOV 1942.
FIČKO JOSIP, Stjepana, r. 1921, s. Imbriovac, Koprivnica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1943.
FILIPAJ ZLATKO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.
FILIPPI JUGOSLAV — JUGO, r. 1918, Korčula, Hrvat, student, čl. KPJ, **NOV** 1943, poginuo 1944.
FINK ZVONKO, Stjepana, r. 1914, Hrvat, glazbenik, čl. KPJ, **NOV** 1943, poginuo 1944.
FLANJAK MILAN, Hrvat, podoficir b.j.v., čl. KPJ, **NOV** 1943, poginuo 1944.
FRAS IVAN JOVICA, Ivana, r. 1918, Pula, Hrvat, liječnk, čl. KPJ, **NOV** 1942, ranjen 1944.

GLÜCK ZLATKO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1941.
GRETIĆ IVICA MARJAN, Ignaca, r. 1919, s. Putkovec, Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1941.
GUGO JOSIP, Ivana, r. 1909, s. Kninsko Polje, Knin, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1942.

HEREMIČ MUSTAFA, Mustafin, r. 1923, Mrkonjić-grad, Musliman, podoficir b.j.v., čl. KPJ, **NOV** 1943, ranjen 1943. i 1944.
HADROVIĆ IVAN, Ivana, r. 1919, Hrvat, učenik, član KPJ, **NOV** 1944, ranjen
HORVAT MIRKO, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1942.
HORVAT ZLATKO, Hrvat, čl. KPJ
HROVAT dr VILIBALD, Hrvat, liječnik, čl. KPJ, NOV 1943.

ILGO MILAN, Ludbreg, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

IVANC EMIL, Emila, r. 1923, Zagreb, Slovenac, radnik, čl. KPJ, NOV 1941.

JAGAR RUDOLF, Šimuna, r. 1916, Zemun, SR Srbija, Hrvat, veterinar, čl. KPJ, NOV 1944.

JAMBREŠIĆ ZLATA, Hrvatica, čl. KPJ, NOV 1943.

JOVANOVIĆ BOGDAN, Dušana, r. 1918, s. Pleternica, Slavonska Požega, Srbin, službenik, čl. KPJ, NOV **1942,** ranjen

JURAKOVIĆ JOSIP, Josipa, r. 1917, s. Rugvica, Dugo Selo, Hrvat, student, čl. KPJ, NOV 1942.

JURETIČ, IVAN, Franje, r. 1921, s. Hreljin, Rijeka, Hrvat, dipl. veterinar, čl. **KPJ,** NOV 1944.

KARAVIDOVIĆ IVAN, Hrvat, nastavnik, čl. KPJ, NOV 1943.

KERIŠ VEUKO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

KOBAL VLADO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

Kos **ERIKA,** Gustava, r. **1925,** Varaždin, Hrvatica, učenica, čl. **SKOJ**-a, **NOV 1943.**

KOVAČIĆ KRUNOSLAV, Marina, r. 1918, Split, Hrvat, radnik, čl. **KPJ,** NOV 1943.

KRAJAČIĆ, JOSIP PRIKA, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1942.

KRSTANOVIĆ STIPE, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

KRVAVICA SLAVKO, Nikole, r. 1920, Knin, Hrvat, študent, čl. KPJ, NOV **1944.**

KUŠEN IVAN, r. 1917, Ivanec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1945.**

Livić **LOVRO,** Vicka, r. 1922, s. Prvič Luka, Šibenik, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a NOV 1943, ranjen.

LONČARIĆ JURAJ, Mate, r. 1907, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvat, glazbenik, čl. **KPJ,** NOV 1944.

MAĐARIĆ VLADO, Viktora, Ludbreg, Hrvat, radnik, čl. **KPJ, NOV 1941.**

MAHIĆ TOMO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1942.

MAJER BORIS, r. 1922, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1942.

MAJER, r. CVETKOVIĆ VERA, Đure, r. 1924, Sisak, Hrvatica, službenica, čl. **KPJ,** NOV 1941.

MAKEK IVO, Ivana, r. 1912, Zagreb, Hrvat, učitelj, čl. KPJ, NOV 1942.

MANOJLOVIĆ MILOŠ MIMA, Milana, r. 1917, s. Srpska Kapela, Vrbovec, Srbin, podoficir b.j.v., čl. KPJ, NOV 1941.

MATANČIČ MARIJAN, Božidara, r. 1920, Petrinja, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1942.

MILOŠAVUEVIĆ DUKA, Srbin, čl. KPJ, NOV 1942.

MIOČINOVIĆ STEVO, Srbin, čl. KPJ, NOV 1941.

MRAK VIKTOR, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

NOVAK JERKO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

OSTROLUČAN MIĆO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

PAJALIĆ dr ALENKA, Hrvatica, liječnica, čl. KPJ, NOV 1943.

PELEŠ MOMČILO, Radin, r. 1921, Tuzla, Srbin, student, čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

PEPELKO IVAN, Jakova, r. 1914, s. Sv. Petar, Ludbreg, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

PETROVIČ ILIJA, Srbin, čl. KPJ

PETROVIČ SLOBODAN, Dušana, r. 1921, s. Kiseljak, Sarajevo, Srbin, student, čl. **KPJ, NOV** 1943, ranjen 1945.

PEZELJ JURAJ NAGARI, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1942.

PETRINOVIĆ BOŽIDAR, Ivana, r. 1917, Sremska Mitrovica, Hrvat, student, NOV 1944.

PUKLEK STJEPAN JURA, Josipov, r. 1916, Cučerje, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1941, ranjen 1944.

RADULOVIĆBOŽO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

RAJHVAN dr BRANKO, Ivanov, r. 1919, Sušak, Rijeka, Hrvat, liječnik, čl. KPJ, NOV 1944.

ROBIĆ IVO, r.1919, Hrvat, pravnik, čl. KPJ, NOV 1941, ranjen 1944.

ROBIĆ r. ŠTAMPAR LJERKA, r. 1917, Nova Gradiška, Hrvatica, med. sestra, čl. **KPJ,** NOV 1943.

ROMAN dr STJEPAN, Hinka, r. 1912, Velika Mlinska,v Garešnica, Hrvat, dr veterinar, nauka, NOV 1944.

RONKO dr ALOJZ, Hrvat, liječnik, čl. KPJ, NOV 1943.

SABO BOŽICA, r. 1927, Koprivnica, Hrvatica, učenica, čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1943.

SENEKOVIČ STJEPAN, Jelene, r. 1914., Zagreb, Hrvat, pravnik, NOV 1944.

SIMČIĆ IVAN ICO, Ivana, r. 1924, Novi Sad, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1942, čl. KPJ, ranjen 1944.

SLUEPČEVIĆ MILKA, Srpkinja, čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1941.

SMEH SLAVKO, ALIBABA, Josipa, r. 1921, Podjales, Vrbovec, Hrvat, student, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1944.** i **1945.**

SMOUANOVIĆ ČEDOMIR, Miloša, r. 1919, s. Ve-

liki Poganac, Koprivnica, Srbin, student, čl. KPJ, NOV 1941.

ŠĆEBLANOV DIMITRIJ, SSSR, Rus, dipl. veterinar, NOV 1944.

ŠEBEK FRANJO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

ŠKRLJAN MATO, r. 1921, s. Lipovljani, Daruvar, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1941, ranjen 1944.

ŠOŠTARIČ ALEKSANDRINA SIDA, Mirka, r. 1927, s. Gorjakovo, Pregrada, Hrvatica, radnica, čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1943, ranjena 1944.

SPIRANEC JOSIP PINTAR, Josipa, r. **1917**, s. Bedekovčina, Zabok, Hrvat, radnik, čl. **KPJ, NOV 1942**.

STROK IZIDOR, Pavla, r. 1911, s. Podgora, Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1941.

TOMLJENOVIĆ JURAJ, Hrvat, profesor, čl. KPJ, NOV 1944.

TUĐMAN FRANJO, Stjepana, r. 1922, s. Veliko Trgovišće, Zabok, Hrvat, student, čl. KPJ, NOV 1942.

TUSTIĆ FRANJO, Hrvat, čl. **KPJ, NOV 1943**.

VITASOVIĆ ZDENKO, Antuna, r. 1921, Zagreb, Hrvat, student, čl. KPJ, **NOV** 1942.

VITEZ IVAN, Hrvat, čl. **KPJ, NOV 1943**.

WINTER FRANJO, Rudolfa, r. 1910, s. Ludbreg, Hrvat, sudac, NOV 1944.

2. PRIŠTAPSKE JEDINICE
32. DIVIZIJE

ADAMIČ ANA, Hrvatica, čl. **KPJ, NOV 1943**.

ALBERT IVAN, Stjepana, r. 1923, s. Mala Pisanica, Grubišno Polje, Mađar, radnik, NOV 1944.

'ALEKSA STANKO, Ivana, **1914**, s. Kamešnica, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

ANDROČEC FRANJO, Luke, r. **1912**, s. Goričan, Čakovec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1945**.

ANTOLIČ BARICA, Hrvatica

ANTOLIČIVAN, Ivana, r. **1927**, Zagreb, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

ANTOLKOVIĆ STJEPAN, Blaža, r. **1915**, s. Mokrički Breg, Zelina, Hrvat, obrtnik, NOV **1943**.

ANTOLOVIČ IVAN, Matije, r. **1924**, s. Miklavec, Čakovec, Hrvat, radnik, **NOV 1945.**

BABEC IVAN, Luke, r. 1922, s. Podravske Sesvete, Đurđevac, Hrvat, poljoprivrednik, NOV 1944.

'BABIC: ANTE, r. 1923, s. Voštanec, Sinj, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

BABIĆ FRANJO, Stjepana, r. **1913**, Markuševac, Zagreb, Hrvat, pooljoprivrednik, NOV **1943**.

BACINGER DRAGO, Stjepana, r. **1924**, s. Nedelišće, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV **1945**.

BAKSA STJEPAN, Hrvat, NOV **1944**.

BALENT FRANJO, Matije, r. **1910**, s. Draškovec, Čakovec, Hrvat, poljoprivrednik, NOV **1945**.

BALENT KAJETAN, Franje, r. **1914**, s. Draškovec, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV **1945.**

BALENT STJEPAN, Đure, r. **1917**, s. Draškovec, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV **1945.**

BALENT VALENT, Leonarda, r. 1927, Draškovec, Čakovec, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1945.

BARANAŠIĆ IVAN, Kazimira, r. **1926**, Donji Kraljevec, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1945**.

BARIĆIVAN, Tome, r. **1911,** s. Donji Pustakovec, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1945**.

BARTOLAC TOMISLAV, Hrvat, NOV **1944**.

BARTOLIĆ MAGDA, Mije, r. 1919, s. Donji Mihaljevac, Čakovec, Hrvatica, domaćica, NOV 1944.

BASARIĆ ZVONIMIR MILAN, Jove, r. 1925, Sisak, Hrvat, radnik, NOV 1944.

BAŠEK VID, Hrvat, čl. KPJ, **NOV** 1943.

BEDEKOVIĆ IVAN, Josipa, r. **1919**, s. Drenje, Velika Gorica, Hrvat, poljoprivrednik, NOV **1944**.

BEDIĆ ANDRIJA, Roka, r. 1926, s. Mihovljan, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV 1944.

BEHINIĆ BOŽENA, Hrvatica, NOV **1944**.

BELIA SLAVKO, Pravdoja, r. 1912, Rab, Rijeka, Hrvat, agronom, čl. KPJ, NOV 1943.

BELINIĆ PETAR, Mije, r. 1924. s. Mokrice, Donja Stubica, Hrvat, radnik, NOV1944.

BELOVIĆ JOSIP, Josipa, r. 1919, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

BELUHAN MATO, Hrvat, NOV 1944.

BELUHAN STJEPAN, Pavla, r. **1914**, s. Laduč, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

BENKUS STJEPAN, Franje, r. 1910, s. Gačice, Ivanec, Hrvat, radnik, čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1943, ranjen 1944.

'BEREKOVIĆ ŠTEFA, Luke, r. **1928**, s. Poznanovec, Zlatar Bistrica, Hrvatica, čl. KPJ, NOV **1943**.

BERIĆ ĐURO, Mate, r. 1921, s. Kloštar Podravski, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

BERMANECPAVAO, Marka. r. 1930, s. Miholja-

nec, Đurđevac, Hrvat, poljoprivrednik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

'BERTA MARTIN, Josipa, r. 1922, Virje, Đurđevac, Hrvat, radnik,čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

BESEDIĆEK GRGA, Ivana, r. 1914, s. Nart. Struga, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

BESTAN STJEPAN, Ludbreg, Hrvat, NOV 1943.

BEZUH JOSIP, Hrvat

BEZUH STJEPAN, Vida, r. 1909, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

BICHLER ZLATA, Leona, r. 1925, Zagreb, Hrvatica, učenica, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

BIĐIN STEVO, Ivana, r. 1911, s. Rakovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

BIRUŠ MIJO, Franje, r. 1896, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, obrtnik, mesar, NOV 1944.

BLAĆEVIĆ ANTUN, Hrvat, NOV 1944.

BLAGUS GREGOR, Melka, r. 1914, Hodošan, Čakovec, poljopriv., NOV 1945.

BLAGUS VINKO, Luke, r. 1919, s. Goričan, Čakovec, Hrvat, radnik, **NOV** 1945.

'BLAŽETIĆ KATICA, Stojana, r. 1925, Mostar, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

BLAŽINĆIĆ IVAN, Izidora, r. 1916, s. Donji Pustakovec, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

'BOČINA PETAR, Ivana, r. 1927, s. Gornje Oganje, Muć, Split, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1942.

BOGDAN FRANJO, Đure, r. 1919, s. Šemovci, Đurđevac, Hrvat, poljoprivrednik, NOV 1944.

BORJAN dr LUCLIA, Paška, r. 1903, Pula, Hrvatica, liječnica, čl. KPJ, NOV 1941.

BOROVIĆ ANTUN, Andrije, r. 1922, s. Donji Pustakovec, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

'BOSANAC GOJKO, r. 1932, s. Katinac, Daruvar, Srbin, poljopriv., NOV 1945, nestao

BOSNAR BRANKO, Josipa, r. 1928, s. Novi Vrhi, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

BOSNAR ŽEUKO, Đure, r. 1926, s. Zbilj Donji, Desinić, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

BOŠNJAK BOŠKO, Nikole, r. 1928, Borovo, Vinkovci, Srbin, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

'BOŠNJAK NIKOLA, Milana, r. 1908, Borovo, Vinkovci, Srbin, radnik, NOV 1944.

BOŽIČEVIĆ IVAN, Hrvat

BOŽIČKOVIĆ MILAN, Srbin

BOŽIN IVAN, Ivana, r. 1916, s. Prugovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BRCKOVIĆ STJEPAN, Marka, r. 1925, Radoišće, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

BREGOVIĆ IVAN, Hrvat, NOV 1943.

'BRKIĆ JURAJ, Milana, r. 1920, s. Lovinac, Gračac, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

BRLEKSTJEPAN, Hrvat, NOV 1944.

BRLJAKTOMO, Franje, r. 1926, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, učenik, NOV 1945.

'BRNČIĆ MILAN, Juraja, r. 1912, s. Grtovec-Budinšćina, Zlatar, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BRNICA MILOŠ, Mije, r. 1923, s. Ribnjak, Koprivnica, Srbin, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

BRNJAS DRAGO, Ivana, r. 1924, s. Slobodna Vlase, Đakovo, Hrvat, učenik, čl. KPJ, NOV 1943.

BROZDRAGUTIN, Dragutina, r. 1910, s. Radoboj, Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ; NOV **1943,** ranjavan tri puta

'BRZIN STEVO, Đure, r. 1912, s. Karanović, Nova Rača, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BUJAN JOSIP, Stjepana, r. 1921, s. Nedelišće, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV **1945.**

BULOVEC DRAGUTIN, Josipa, r. 1928, Veliki Tabor, Trebnje, Slovenac, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1944.**

BUNIĆ FRANJO, Janka, r. 1911, Rijeka, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

BUŠIĆ STJEPAN, Hrvat, NOV 1944.

CAR ŠIME, Hrvat, **NOV 1944.**

CARIĆ STANKO, Hrvat, NOV 1944.

CATELA DUŠAN, Hrvat, NOV 1944.

CENKO IVAN, Mije, r. 1914, s. Sigetec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

'CETINIĆ MARKO, Franje, r. 1924, s. Blato, Korčula, Hrvat, radnik, NOV **1942.**

CIMERMAN FRANJO, Matije, r. 1926, s. Dragoslavec, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

CMREČNJAK VINKO, Ivana, r. 1920, s. Stanetinec, Čakovec, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1945.

CRNČEC DANIEL, Josipa, r. 1924, Macinec, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV **1945.**

'CVRK GRGA, Franje, r. 1915, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV 1944,** ranjen

CZURDA DANICA, Rafaela, Hrvatica, učenica, čl. SKOJ-a, NOV **1944.**

CZURDA IVANKA, Hrvatica, domaćica, NOV 1944.

CZURDA RAFAEL, Hrvat, NOV 1944.

ČANAKI IVAN, Ludbreg, Hrvat, NOV 1943.

ČEKUNEC-TOMPAŠ STJEPAN, Stjepana, r. 1925, Strahoninec, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

ČIČKO RUDOLF, Hrvat, NOV 1944.

ČIZMADIJA STJEPAN, Franje, r. 1909, Prugovac, Đurđevac, Hrvat, radnik, **NOV 1944.**

ČIŽMEŠIJA FRANJO, Franje, r. 1924, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1945.

DAMJŠ MIJO, Franje, r. 1923, Mačkovec, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

[1]DETELBACH ZVONIMIR, Vladimira, r. 1914., s. Potočki, Križevci, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1944,** ranjen

'DEŽĐEK STJEPAN, Marka, r. 1918, s. Hlebine, Koprivnica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944.

DOBRANIĆ IVAN, Josipa, r. 1921, s. Žiškovec, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

DOLENEC MIJO, Franje, Donji Vidovec, Čakovec, Hrvat, poljoprivrednik, NOV 1945.

DOLGOS JOSIP, Stjepana, r. 1925, s. Čačinci, Orahovica, Hrvat, učenik, NOV 1944.

DOMJAN LJUDEVTT, Ćirila, r. 1922, s. Jarki, Varaždin, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

DRK PETAR, Mije, r. 1910, s. Novakovec, Čakovec, Hrvat, radnik, čl. **KPJ,** NOV 1941.

DROŽĐEK ALEKSA, Đure, r. 1923, s. Sračinec, Varaždin, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1941.

DRVODINIĆ ĐURO, Đure, r. 1919, s. Novakovec, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

DRVODERIĆ MIJO, Elizabeta, r. 1924, s. Podturen, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1944.

DUBOVEČEK ZDENKA, Stjepana, r. 1924, s. Poznanovec, Zabok, Hrvatica, poljoprivrednica, NOV, 1944, ranjena

DUGOŠIJA STANKA, Zagreb, Srpkinja, učenica, čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1943.

DUNJKO DRAGUTIN, Marije, r. 1928, Čakovec, Hrvat, NOV 1945.

'DUŠI.INEC FRANJO, r. 1913, s. Zdelice, Kapela, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ĐELEKOVČAN FRANJO, Florijana, r. 1920, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1945.**

ĐERMADI ĐURO, Ivana, r. 1917, Čukovec, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

ĐUNĐUŠ STJEPAN, Blaža, r. 1905, s. Bukevje, Zelina, Hrvat, radnik, **NOV 1944.**

ĐURETEK DANICA, Mije, r. 1929, Zagreb, Hrvatica, učenica, NOV **1943.**

ĐURIN DRAGO, s. Bistra, Zaprešić, Hrvat, NOV 1944.

ERŠEK RUDOLF, Hrvat, NOV 1944.

FEHIR ĐURO, Matije, r. 1914, s. Donji Križ, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

'FEREK GABRO, Andre, r. 1900, s. Šipci, Lobor, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV 1945.

FIRM RAJMOND, Hrvat, NOV 1943.

FISTA IVAN, Josipa, r. 1919, s. Doljne Zdjelice, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen

FLOR IVAN, Vinka, r. 1914, s. Donji Vidovec, Čakovec, Hrvat, poljopr., NOV **1945.**

'FREISMAN STJEPAN, r. 1921, s. Semnica, Mihovljan, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV **1943.**

FRIGO KRIST AGNEZA, Petra, r. 1926, s. Presека, Vrbovec, Hrvatica, učenica, NOV 1944.

FUČAK STJEPAN, Đure, r. 1917, s. Ravneš, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen

Fuš **VINKO**, Jeronima, r. **1914,** Kotoriba, Čakovec, Hrvat, radnik, **NOV 1945.**

GAJSKI STJEPAN, Hrvat

GAŠPAROVIĆ ZLATA, Hrvatica

GAZDA MIMICA, Hrvat, NOV 1944.

GLAVAČ ANTE, Hrvat

GLAVAK SLAVICA, Hrvatica

'GLAVANOVIĆ STEVO, Alekse, r. 1909, s. Vlajislav Novigrad, Koprivnica, Hrvat, radnik, NOV 1944.

GLOGOČKI ALOJZ, Hrvat

GLUHAK ERNA, Hrvatica, NOV 1943.

GOBOJ MATO, Martina, Hrvat

GOLČIĆ IVAN, Hrvat

GOLEM MILAN, Srbin, NOV 1944.

GOLENIĆ LUKA, Hrvat, NOV 1944.

GOLENIČ STJEPAN, Luke, r. 1925, s. Kasina, Sesvete, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

'GOLETIĆ PERO, r. 1919, s. Cetingrad, Slunj, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV 1943.**

GOLUB FRANJO, Luke, r. 1917, Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

GOLUB VILKO, Hrvat

GOLUBIĆ STJEPAN, Vida, r. 1926, s. Sivica, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV **1945.**

'GORANOVIĆ PERO, r. 1916, s. Haganj, Križevci, Srbin, radnik, čl. KPJ, NOV **1943.**

GOREČAN dr JOSIP, Hrvat, NOV 1944.

'GOTIĆ MATO, r. 1924, s. Ljubešćica, Novi

Marof, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

GRABAČIĆ FRANJO, Hrvat

GRABAR ĐURO, Stjepana, r. 1913, Štefanec, Varaždin, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen

GRADISA IVAN, Hrvat

GRANDIĆ VALENTIN, Imbre, r. 1921, s. Koledinec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

GRBOUA MIRKO, Apatovac, Križevci, Hrvat, poljoprivrednik, NOV 1944.

GREBOŠA PAVAO, Hrvat

GREDIČAK TOMO, Hrvat

GREDIČEK VID, Hrvat, NOV 1944.

GREGURIN SLAVKO, Hrvat

GREGURINČIĆ IVAN, Ludbreg, Hrvat, NOV 1943.

GREŠIĆ IVAN, Hrvat

'GRGAC MATIJA, Jakoba, r. 1907, s. Novo Virje, Đurđevac, Hrvat, trgovac, čl. KPJ, NOV 1943.

GRGURAČ ANA, Vinka, r. 1927, s. Ivanić-Kloštar, Kutina, Hrvatica, radnica, NOV 1944.

GRIVEC JOSIP, Hrvat

GRUBER JURAJ, Hrvat, NOV 1944.

GRUJIČIĆ LADISLAV, Srbin

GUDEU MIRKO, Josipa, r. 1917, s. Cirkvena, Križevci, Hrvat, radnik, NOV 1943.

GUSĆEK ĐURO, Ivana. r. 1923, s. Kreča Ves, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

Guzi JOSIP, Hrvat, NOV 1943.

HABEK ANA, Hrvatica

HABUZIN VINKO, Hrvat

'HAČEK GABRIJEL, r. 1902, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

HADIĆ JOSIP, Hrvat

HADŽIĆ ĐURO, Marka, r. 1916, s. Đeščevec, Maksimir-Zgb, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

HADŽIJA LJUDEVIT, Ivana, r. 1920, s. Suha Katalena, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV 1944.

HAJSTER FRANJO, Hrvat, brijač

HAJTIĆ MILKO, Hrvat

HALUŽAN IVAN, Hrvat

'HANKOVIĆ IGNAC, Vatroslava, r. 1921, s. Zdenci, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1944.

'HANŽEVAČKI JOSIP, Tome, r. 1909, s. Nevinac, Nova Rača, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

HANŽEVAČKI STJEPAN, Hrvat

HAPP JOSIP, Pavla, r. 1924, s. Poljanec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

HARAMBAŠA JOSIP, Adama, r. 1907, s. Sv. Petar, Ludbreg, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1942.

HARAMBAŠIĆ ANTUN, Hrvat

HARĆEK MILAN, Hrvat

HAVEL AUGUST, Hrvat

HENDEUA MIRKO, Hrvat

HERAK MARKO, Hrvat

HERCEG MILIVOJ, Hrvat

HERKOR BOŽIDAR, Hrvat

HERMAN ĐURO, Vinka, r. 1926, s. Gornji Hrasanec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

HERMEN STANKO, Hrvat

HLAŠČ DRAGICA, Hrvatica

HORVAT BARICA, Hrvatica

HORVAT ĆIRIL, Hrvat

HORVAT DANICA, Matije, r. 1916, s. Središče ob Dravi, Ormož, Slovenka, domaćica, NOV 1944.

HORVAT DORA, Hrvatica

HORVAT DRAGO, Ivana, r. 1925, s. Kašina, Sesvete, Hrvat, radnik, NOV 1944.

HORVAT FRANJO, Matije, r. 1913, s. Bogdanovec, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

HORVAT IVAN, Stjepana, r. 1927, s. Okrugli Vrh, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

HORVAT LADISLAV, Stjepana, r. 1920, Kotoriba, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

HORVAT MATIJA, Franje, r. 1922, Donji Vidovec, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

HORVAT MIJO, Blaža, r. 1911, s. Donji Vidovec, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

HORVAT SLAVKO, Ivana, r. 1914, s. Poljanec, Ludbreg, Hrvat, radnik, NOV 1944.

HORVAT STJEPAN, Franje, r. 1924, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945, ranjavan

HORVAT ZLATA, Hrvatica

HORVAT VERA, Franje, r. 1913, s. Podturen, Čakovec, Hrvatica, radnica, čl. KPJ, NOV 1943.

HORVATIĆ LJUDEVIT, Hrvat

'HORVATIĆ STJEPAN, r. 1911, Novigrad, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

HORVATINOVIĆ DRAGO, Franje, r. 1914, Virovitica, Hrvat, radnik, NOV 1944.

HOSNJAK VINKO, r. 1913, s. Cirkovljan, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

HOTLAK GUSTAV, Josipa, r. 1908, Preseka, Macinec, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1944.

'HRČEK JOSIP, Stjepana, r. 1920, Šid, Slovak, radnik, NOV 1944.

HREUA STJEPAN, Hrvat

HRENOVIĆ MILICA, Hrvatica

HREŠČ LJUBICA, r. 1924, s. Rakovec, N. Marof, Hrvatica, **NOV 1943,** ranjena

HRISTOVSKA-JANKOVIĆ MARIJA, Đure, r. 1926, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvatica, poljopriv., čl. **SKOJ**-a, **NOV 1944.**

HRUPEC STJEPAN, Hrvat

HUDAK RUDOLF, Hrvat

HUDIN NIKOLA, Tome, Hrvat

HUNJAK IVAN, Hrvat, NOV 1944.

HUSAK ZVONKO, Hrvat

HUZJAK MARTIN, Hrvat

HUZJAK KATICA, Hrvatica

IGREC IVAN, Hrvat

ISKRA PAVAO, Josipa, r. 1920, s. Donji Kraljevec, Čakovec, Hrvat, radnik, **NOV** 1945.

IVANEK STJEPAN, Hrvat

IVANKOVIĆ RUŽA, Hrvatica

IVANKOVIĆ ZVONKO, Hrvat

IVANUŠ KATICA, Hrvatica

IVČEK VID, Hrvat

IVOČEK MATO, Hrvat

IVŠEK TEREZA, Hrvatica

JAGATIĆ FRANJO, Miška, r. 1919, s. Šamarica, Čazma, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

'JAGUŠIČ MARTIN, Ivana, r. 1895, Lužan, Durmanec, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1944.

JAKOPIČ VID, Tome, r. 1912, s. Baničevac, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

'JAKOPOVIČ JOSIP, r. 1917, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

JAKOPOVIČ STEVO, Hrvat

JAKUŠ ANKA, Josipa, r. 1923, s. Poznanovec, Zabok, Hrvatica, kućanica, čl. KPJ, NOV 1943.

JAMBOR JOSIP, Florijana, r. 1921, s. Mursko Središče, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945, ranjen

JAMBROŠIČ BLAŽ, Martina, r. 1919, Križovec, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV **1945.**

JAMBREK MARICA, Hrvatica, NOV 1944.

JANČAR STJEPAN, Ivana, r. 1922, s. Donji Pustakovec, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

JANČEC IVAN, Nikole, r. 1919. s. Donji Pustakovec, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

JANČEC LEONARD, Matije, r. 1914, s. Donji Pustakovec, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

'JANČIĆ ĐURO, Nikole, r. 1921, s. Vlajislav--Novigrad, Koprivnica, Srbin, poljopriv., NOV 1944.

JANDASEKOVA MARIJA, Čehinja, NOV 1944.

JANČIČ JOVO, Andre, r. 1918, s. Vlajislav, Koprivnica, Srbin, poljopriv., NOV **1944.**

JANKOVIČ ŠIMUN, Josipa, r. 1917, s. Dravska Kalinovec, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

JARIĆ STEVO, Hrvat

JARKI VALENT, Hrvat

JEDRAŠIĆ BOLTO, Hrvat

JEDRIĆ MARTIN, Hrvat

JEČMENJAK MIRKO, Aleksa, r. 1927, s. Gornja Rijeka, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. **SKOJ**-a **NOV 1944,** ranjen

JEDUT IVAN, Ivana, r. 1911, s. Donji Kraljevec, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

JELEKOVIČ JOSIP, Hrvat, NOV 1944.

JEREC RUDOLF, Hrvat, NOV 1944.

JEŽEK ANĐELA, Hrvatica

JEŽEK MARICA, Hrvatica

JEŽEK MIJO, Hrvat

JEŽIĆ DRAGUTIN, Mate, r. 1926, s. Cubinec, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

JOVAN IVAN, Stjepana, r. 1915, Zagreb, Hrvat, student, NOV **1944.**

'JOVANOVIĆ HRISTO, Vladimira, r. 1905, s. Borovo, Vinkovci, Srbin, radnik, čl. **KPJ,** NOV 1943.

JUMIĆ MIJO, Hrvat, NOV 1944.

JURATOVIĆ STJEPAN, Hrvat, NOV 1944.

JURCA EDUARD, Hrvat, NOV 1944.

JURIČAN IVAN, Ludbreg, Hrvat, NOV 1943.

JURINJAK ĐURO, Bartola, r. 1918, s. Beletinec, Varaždin, Hrvat, radnik, čl. **KPJ,** NOV 1943.

KAČARA JOSIP, Hrvat

KAJAĆIĆ NIKOLA, Srbin

KALENTIĆ ANTUN, Hrvat

KAJGANA STEVO, Steve, Srbin

KALJEVAC JELICA, Hrvatica

KAMBIĆ JAKOB, Hrvat

KANON GABER, Hrvat

KAPETANOVIĆ ŠEFIK, Musliman

KAPIDINIĆ JOSIP, Hrvat

KARANOVIĆ ĐURO, Dane, Srbin

KARUZO JOSIP, Vicka, r. 1906, Vis, Hrvat, muzičar, NOV 1945.

KAŠČIĆ ANTUN, Hrvat

KATALINIĆ LUKA, Ante, r. 1919, s. Sv. Rok, Gračac, Hrvat, radnik, NOV 1944.

KATARINČIĆ BRANKO, Hrvat

KAUZLARIĆ ZLATKO, Hrvat, NOV 1944.

KAVRAN IVAN, Stjepana, r. 1913, s. Draškovec, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

KECMAR MILAN, Srbin

KEDMENEC JOSIP, Franje, r. 1912, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

KELEC DARKO, Đure, r. 1923, s. Oborovo, Dugo Selo, Hrvat, učenik, NOV 1943.

KELEČEVIĆ JOSIP, Hrvat

'KEREP ANKA, r. 1923, s. Rastovsko, Ludbreg, Hrvatica, čl. SKOJ-a, radnica, NOV 1943.

KEREP JUSTINA, r. 1925, s. Klokovec, Pregrada, Hrvatica, NOV 1943, poginula 1945.

KEROVEC rod. ČAVLEK ANTONIJA, Pavla, r. 1921, s. Juraj uTrnju, Čakovec, Hrvatica, domaćica, NOV 1944.

KEŽMAN TOMO, Hrvat, NOV 1944.

KIRIĆ ALBIN, Stjepana, r. 1920, s. Macinec, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1945.

'KISIĆ STJEPAN, Mije, r. 1903, s. Sv. Đurđ, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

KLAĆINIĆ IVAN, Hrvat

KLANČEK IGNAC, Hrvat

KLESARIĆ TOMO, Dure, Hrvat

KLOBUČARIĆ ALOJZ, Ivana, r. 1916, Prhovec, Čakovec, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1945.

KLUKOVIĆ VINKO, Stjepana, Hrvat

KOBALI IVAN, Aleksandra, r. 1918, Zagreb, Hrvat, NOV 1943, ranjen

'KOBALI STJEPAN, Stjepana, r. 1909, s. Klanjec, Hrvat, radnik, NOV 1944.

KOCIJAN JURAJ, Mije, r. 1927, s. Pleškovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

KOCIJAN MIRKO, Jeronima, r. 1921, s. Lopatinec, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

KOKAČ DRAGO, Hrvat

KOLAREC MATO, Josipa, r. 1922, s. Šemovci, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

KOLAREK MATIJA, Hrvat

KOLARIĆ RAFAEL, Antuna, r. 1925, s. Okrugli Vrh, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

KOLIČAK BLAŽ, Hrvat

KOLMAN STJEPAN, Franje, r. 1918, s. Bogdanovec, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

KOMLENIĆ ĐURO, Jove, Srbin

'KONČEVSKI JOSIP, Jakoba, r. 1920, s. Purga Lepoglava, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KONIŠKI DRAGUTIN, Hrvat

KONJAREK FRANJO, Hrvat

KOPSENJAK PETAR, Hrvat

KORAB JOSIP, Ludbreg, Hrvat, NOV 1943.

KORDEK JOSIP, Nikole, r. 1919, s. Sesvetska Sela, Sesvete, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

KORLIN MIJO, Ivana, Hrvat

'KOROŠEC JOSIP, r. 1903, s. Pitomača, Đurđevac, službenik, **NOV 1944.**

KORPAR STJEPAN, Franje, r. 1920, s. Podturen, Čakovec, Hrvat, radnik, **NOV 1945.**

KOSAC STJEPAN, Hrvat, NOV 1944.

KOSAR IVAN, Hrvat

KOSEC ANICA, Martina, r. 1923, s. Rastovsko, Ludbreg, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

Košić **ĐURO**, Tome, Hrvat

KOSTANJI ĐURO, Tonke, Hrvat

KOSTEŠIČ JOSIP, Ivana, r. 1921, Osijek, Hrvat, študent, NOV 1944.

KOŠAK AUGUST, Franje, r. 1923, s. Tupkovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

KOŠAK STJEPAN, Franje, r. 1924, s. Tupkovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

KOŠUTIČ ALOJZ, Viliama, r. 1912, s. Radobojski Bregi, Krapina, Hrvat, službenik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1945.

KOVAČ MATO, F. Hrvat

KOVAČ MIJO, Josipa, Hrvat

KOVAČEC IVICA, Hrvat, NOV 1944.

KOVAČEC MARIJA, Hrvatica, NOV 1944.

KOVAČEC MILKA, Hrvatica

'KOVAČEVIČ DRAGAN, StjĂpana, r. 1913. s. Kozarevac Nova Rača, Bjelovar, Hrvat, poljoprivrednik, NOV 1944.

KOVAČEVIČ GOJKO, Hrvat

KOVAČEVIČ LJUBOMIR, Srbin

KOVAČEVIČ MARIJA, Jakoba, Hrvatica

'KOVAČEVIČ MATO, r. 1914, s. Ciglena, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KOVAČEVIČ MIHAJLO, Hrvat

KOVAČEVIČ PETAR, Franje, Hrvat

KOVAČIČ ADAM, Hrvat

KOVAČIČ FRANJO, Ivana, r. 1924, s. Donji Pustakovec, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

KOZJAK STJEPAN, Đure, r. 1928, s. Ivanovec, Čakovec, Hrvat, poljoprivrednik, NOV 1945.

KOŽAR ALEKSANDAR, Ivana, r. 1918, s. Ferdinanđovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KRAJAČIČ KATICA, Hrvatica

KRAU JERKO, Juraja, r. 1909, Slatina, Donja Stubica, Hrvat, radnik, NOV 1944.

KRAMAR IVAN, Lovre, r. 1912, s. Donji Pustakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

KRAMAR JOSIP, Ivana, r. 1913, s. Donji Pustakovec, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

KRAMAR JOSIP, Petra, 1925, s. Donji Pustakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

KRANIČ STJEPAN, Hrvat

'KRANJČIČ FILIP, r. 1924, s. Nova Rača, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KRANJEC LADISLAV, Đure, s. 1927, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1945.

KRASIČ JOSIP, Hrvat

KRAŠIĆ IVAN, Hrvat
KRESAJ ANTUN, Hrvat
KRISTALA TOMO, Hrvat
KRIŽAJ FRANJO, Mije, r. 1923, s. Cirkovljani, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.
KRIŽAN BRANKO, Martina, r. 1929, s. Šenkovec, Hrvat, učenik, **NOV** 1945.
KRIŽANEC JANKO, r. 1909. s. Zlogonje, Ivanec, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.
KRIŽANEC STEVO, Ludbreg, Hrvat, NOV 1943.
KRIŽANEC TOMO, Martina, r. 1910, s. Sraćinec, Varaždin, Hrvat, rudnik, čl. **KPJ,** NOV 1943.
KRNČEK-BOŽIĆ STJEPAN, Hrvat
KRNJAK Ivo, Steve, Hrvat
KROŠIČ JOSIP, Hrvat
KRSNIK BOŽIDAR, Hrvat, NOV 1944.
KRNJAK FRANJO, Hrvat, NOV 1944.
KRSTIĆ IVAN, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.
KRUŠEJ STJEPAN, Dragutina, r. 1919, s. Cirkovljan, Čakovlc, Hrvat, radnik, NOV 1945.
KRUŠEVIČ JANKO, Hrvat
KRUŽIĆ SLAVKO, Hrvat
KRZNAR TOMO, Alekse, r. 1909, s. Hodošan, Čakovec, Hrvat, radnik, **NOV 1945.**
KRZNARIĆ MARKO, Hrvat
KRŽMARIĆ PAVAO, Hrvat
KUCEU ZVONKO, Hrvat, NOV 1944.
KUČEJ JOSIP, Florijana, r. 1921, s. Bednja, Ivanec, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**
KUDLEK MATO, Ivana, r. 1920, s. Prekvršje, Hrvat, student, čl. **SKOJ**-s, **NOV 1943.**
KUDRIĆ JOSIP, Hrvat
KUHARIĆ VJEKOSLAV, Vinka, r. 1920, Kuzminec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
KUHARIĆ VLADIMIR, Tome, r. 1921, s. Kuzminec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.
KUKIĆ RADOVAN, Milutina, Srbin
KUNOVIĆ IVAN, Viktora, r. 1926, Budinščina, Zabok, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.
KUNTIĆ DRAGUTIN, Hrvat
KUPINIĆ ĐURO, Krste, r. 1927, Zaprešić, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1944.**
KUPSKI MATO, Hrvat
Kuš **DANICA**, Hrvatica, NOV **1944.**
KUŠANIĆ JANKO, Hrvat
KUZMANOVIĆ JOSIP, Hrvat
KUZMANIĆ STJEPAN, Mate, Hrvat
KVATERNIK JOSIP, Marije, r. 1914, Rijeka, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

LACKOVIĆ STJEPAN, Mije, r. 1909, Dulepska, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1944.
LAĆO PAULINA, Milana, r. 1928, s. Maretić, Krapina, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.
LADIŠ IGNAC, Jurja, r. 1921, s. Vrapče, Susedgrad, Hrvat, radnik, NOV 1943.
LADIŠ REZIKA, Antuna, r. 1927, s. Susedgrad, Hrvatica, domaćica, NOV 1944.
LAJTNER SLAVKO, Hrvat, NOV 1944.
LASAN MATO, Hrvat, NOV 1944.
LEGVART ANTUN, Hrvat
LENČAR DRAGO, Hrvat
LENTMAN CECILIJA, Hrvatica
LENTMAN DRAGO, Fabijana, Hrvat
LESINGER STJEPAN, Jurja, r. 1912, Nedelišće, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.
[1] LFSNIĆAR ANTUN, Ivana, r. 1904, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV 1945.
'LEŠNIK MATO, Martina, r. 1925, s. Dautan, Nova Rača, Bjelovar, Hrvat, radnik, NOV 1943.
LEVOJEVIĆ ALBIN, S. Laduć, Zaprešić, Hrvat, NOV 1944.
LIČAN MILAN, Srbin
LISJAK FRANJO, Josipa, r. 1925, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1945.
Lišć **DRAGICA,** Hrvatica, NOV 1944.
'LIŠČIĆ STEVO, Nikole, r. 1912, s. Vlajislav, Koprivnica, Srbin, radnik, NOV 1944.
LOGOMERAC TIHOMIR, Hrvat
LONČAR KARLO, Hrvat
LONČAR MDO, Martina, r. 1921, s. Krajska Ves, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.
'LONČAR VLADO, Dragutina, r. 1914, s. Velika Horvatska, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.
LONČARIĆ STJEPAN, Stjepana, Hrvat
LOVIĆ DANICA, Hrvatica
LOVINČIĆ VASO, Srbin
LOVREK IVAN, Ludbreg, Hrvat, NOV 1943.
LUBIN MARTIN, Ludbreg, Hrvat, NOV 1943:
LUBINA PETAR, Mate, Hrvat
LUHAN TEREZA, Hrvatica
LUJEVSKI TEODOR, Hrvat
LUKAR RUDOLF, Hrvat
LUKAŠ LUKA, Hrvat
LUKES MATO, Adolfa, Hrvat
LUKŠA IVAN, Vide, r. 1925, s. Donji Vidovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

MAĐARIĆ LADISLAV, Franje, r. 1910, s. Hodošan, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.
MADERUK IVAN, Hrvat
MAGIĆ MARICA, Mate, r. 1928, s. Dugo Selo, Hrvatica, učenica, NOV 1944.

MAGIĆ STJEPAN, Roka, r. 1914, s. Selnik, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MAHARIĆ JOSIP, Franje, r. 1920, s. Goričan, Hrvat, radnik, NOV 1945.

MAJCEN STJEPAN, Ludbreg, Hrvat, NOV 1943.

'MAJDAK SLAVKO, r. 1911, s. Luka, Klanjec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

MAKAR JAKOB, Grge, r. 1903, s. Sigetec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MAKAR JOSIP, Hrvat, NOV 1944.

MAKRAČ JALŽA, Hrvatica

MAKORIĆ IVAN, Hrvat

'MALECKI KARLO, Poljska, Poljak, NOV 1944.

MALIČEK MATO, Hrvat

'MALKOVIĆ ĐURO, r. 1925, s. Lasovac, Severin, Bjelovar, Srbin, poljopriv., NOV 1944.

MALTAR JOSIP, Roka, r. 1914, S. Kotoriba, Hrvat, radnik, NOV 1945.

MALTARIĆ IVAN, Blaža, r. 1915, s. Donji Pustakovec, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

MANIĆ Božo, Hrvat

MANOJLOVIĆ DUŠANKA, Srpkinja, NOV 1943.

MANOLIĆ LUKA, Hrvat

MAR FLORIJAN, Mirka, r. 1926, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, učenik, NOV 1945.

MARCINJAŠ FRANJO, Vida, r. 1919, s. Donji Pustakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

MARCIJUŠ STJEPAN, Mije, r. 1923, s. Gornji Vidovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

MARĐETKO STJEPAN, Martina, r. 1920, s. Goričan, Hrvat, poljoprivrednik, NOV 1945.

MARIĆ IVAN, Mate, r. 1916, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1942.

MARJAN MILIVOJ, Srbin

MARJANOVIĆ ANDRIJA, Ivana, Hrvat

MARKOV IVAN, Stjepana, r. 1916., s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MARKUŠIĆ DUŠAN, Srbin

MARŠANIĆ VINKO, Jurja, r. 1920, Hrvat, NOV 1943.

MARTEK STJEPAN, Hrvat, NOV 1944.

MARTINEC JURAJ, Janka, r. 1925, Vrapče, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944.

MATAJČIĆ JOSIPA, Hrvatica

'MATATA STJEPAN, Mate, r. 1924, s. Novigrad, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.

MATAVINA MARKO, Hrvat

MATEJKO SLAVICA, Hrvatica

MATEJKO SLAVKO, Hrvat

MATEK JOSIP, Lovre, r. 1913, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MATEŠIN ANTON, Hrvat

MATIJAŠIĆ rod. JAMBRUŠIĆ ANKA, Andrije, r. 1929, s. Sivica, Čakovec, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjena 1944.

MATOC ANTUN, Antuna, r. 1918, Koprivnica, Hrvat, muzičar, NOV 1943.

MATOŠ ĐURO, Đure, r. 1912, Kotoriba, Hrvat, radnik, NOV 1945.

MATULIN DRAGO, Pavla, r. 1921, s. Donji Vidovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

MATULIN ROK, Ivana, r. 1920, s. Donji Vidovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

MEĐAK ĐURO, Pavla, Hrvat

MEDVED ANTUN, Josipa, r. 1920, s. Frankovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

MAĐERIĆ BARICA, Hrvatica

MEĐARIĆ JELKA, Hrvatica

MEĐIMOREC MARIJAN, Ivana, r. 1928, s. Hlebine, Koprivnica, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

MEĐIMUREC FRANJO, Hrvat

MEĐIMUREC MATIJA, Florijana, r. 1910. s. Sigetec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MEĐIMUREC VERA, Hrvatica

MESARIĆ STJEPAN, Lovre, r. 1913, s. Kotoriba, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

MEŽNARIĆ FRANJO, Josipa, r. 1913, s. Podturen, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1944.

MIĆIN IVICA, Hrvat

MIHALJAC PAVAO, Andrije, r. 1921, s. Draškovec, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

MIHAUEK ĐURO, Hrvat, NOV 1944.

MIHELČIĆ DARKO, Hrvat, radnik, NOV 1944.

MIHOCI IGNAC, Hrvat

MIKLAVČIĆ DRAGO, Augusta, r. 1902, Zagreb, Hrvat, obrtnik, NOV 1944.

MIKLAVČIĆ SLAVKO, Hrvat, NOV 1944.

MIKLIĆ VINKO, Mije, r. 1915, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MIKULČIĆ ALEKSA, Hrvat, čl. KPJ

MIKULĆIĆ MARIJAN, Florijana, r. 1924, Varaždin, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

MIKULEC MIJO, Jurja, r. 1925, s. Hrelić, Zagreb, Hrvat, NOV 1944.

MIKULETA JOSIP, Hrvat

MILAT AUGUST, Hrvat

MILAT IVAN, Ludbreg, Hrvat, NOV 1943.

MILJANIĆ MARKO, Mihajla, r. 1924, s. Donja Narta, Čazma, Srbin, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1945.

MIRIĆ PAVAO, Mije, r. 1918, s. Draškovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

MIRIĆ STJEPAN, Jeronima, r. 1916, s. Draškovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

MLINARIĆ LUKA, Hrvat, NOV 1944.
MUNARIĆ SLAVKO, Josipa, r. 1925, s. Vučak - Donja Stubica, Zaprešić, Hrvat, poljoprivrednik, NOV **1943.**
MLINARIĆ STJEPAN, Andre, r. 1909, s. Gaj, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
MOJETIĆ VID, Franje, Hrvat
MOLNAR MILAN, Ivana, r. 1924, s. Draškovec, Čakovec, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.
'MOLNAR STJEPAN, Mije, r. 1913, s. Vladislavci, Osijek, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944.
MOSTANJEVIĆ ZVONKO, Hrvat
MOSTOVAC PETAR, Marka, Hrvat
MOŠLAK DRAGUTIN, Hrvat
MOŠNJAK ANDRIJA, Hrvat
MRAKIĆ BOŠKO, Srbin
MRKOCI ZVONKO, Stjepana, r. 1933, Zagreb, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**
MRKŠA STJEPAN, Hrvat
MRŠIĆ TOMISLAV, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.
MUDRAŠ MIŠKO, Hrvat
MUMELAŠ FRANJO, Franje, r. 1923, s. Kreča Vas, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
MUSANIĆ VLADO, Hrvat
MUSTAČ VERA, Hrvatica, NOV 1944.

NAKLADAL ANTUN, Hrvat
'NAMJESTNIK BENKO, Viktora, r. 1910, s. Martijanec, Ludbreg, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1942.
NAPAN r. STROK MILICA, r. 1922, Krapina, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, NOV 1944.
NARANĐA FRANJO, Alberta, r. 1923, s. Hodošan, Čakovec, Hrvat, radnik, **NOV** 1945.
NEČELJ MILAN, Srbin
NERUŠIĆ ĐURO, Hrvat
NOVAK FRANJO, Mije, r. 1919, Prelog, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1945.
NOVAK FRANJO, Stjepana, r. 1919, s. Gornja Dubrava, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1945.
NOVAK IVAN, Franje, r. 1917, s. Gornji Koncovčak, Čakovec, Hrvat, radnik, **NOV** 1945.
'NOVAK IVAN, Martina, r. 1913, s. Pribislavec, Čakovec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.
NOVAK IVAN, Mije, r. 1923, s. Strahoninec, Hrvat, radnik, NOV 1945.
NOVAK IVAN, Vinka, r. 1924, s. Palovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.
NOVAK LOVRO, Hrvat
'NOVAK MIUENKO, Huge, r. 1909, Zagreb, Hrvat, oficir b.j. v., čl., KPJ, n q v 1944.
NOVAK STJEPAN, Franje, r. 1927, s. Graneši-na, Sesvete, Hrvat, radnik, **NOV** 1944.
NOVAKOVIĆ ANDRIJA, Hrvat
NOVINIĆ IVAN, Martina, r. 1920, s. Peklenica, Čakovec, Hrvat, radnik, **NOV** 1945.
NOVOSELAC ADAM, Hrvat, NOV 1944.
NJARI IVAN, Miška, r. 1921, s. Veliki Grđevac, Grubišno Polje, Mađar, poljopriv., NOV 1944.

ODORČIĆ MATO, Hrvat
OGRINC VILIM, Hrvat, NOV 1944.
OKULA ĐURO, Hrvat
OPŠAN RUDOLF, Hrvat
ORAK FRANJO, Đure, r. 1921, s. Donja Rijeka, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV** 1943, ranjen
OREŠIĆ STJEPAN, Hrvat
OREŠKOVIĆ DANE, Simuna, r. 1926, s. Ličko Lešće, Otočac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
ORLIĆ BOSILJKA, Nevenke, r. 1928, s. Podgorci, Bjelovar, Srpkinja, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.
ORLIĆ ĐURO, Mirka, r. 1931, s. Stare Plavnice, Bjelovar, Srbin, poljopriv., NOV 1943, ranjen
OSMANEC IVAN, Hrvat
O STARU AŠ ĐURO, Đure, r. 1911. s. Dugo Selo, Hrvat, službenik, **NOV** 1944.
OŽEGOVIĆ ĐURO, Drage, r. 1919, s. Sudovec, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943.

'PAJZEK BORIS, r. 1914, Split, Hrvat, ing. agronomije, čl. **KPJ,** 1941.
PALČEK IVAN, Imbre, r. 1918. s. Cirkovljan, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.
PAUAN JOSIP, Mate, r. 1912, Rijeka, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.
PANDA IVANA, Alojza, r. 1907, s. Krška Vas, Brežice, Slovenka, domaćica, čl. KPJ, NOV 1941.
PANIĆ FRANJO, Jurja, r. 1928, s. Vugrišinec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.
PATAFTA MIJO, Franje, r. 1919, s. Turčišće, Čakovec, Hrvat, radnik, čl. **KPJ,** NOV 1944.
PAUK IVAN, Hrvat, NOV 1944.
PAUSTIN MILAN, Pavla, Srbin
PAVĆEC FRANJO, Pavla, r. 1913, s. Cirkovljan, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1945.
PAVEŠIĆ MARIJA, Ferde, Hrvatica
PAVEŠIĆ NADA, Hrvatica
PAVIĆ DRAGUTIN, Hrvat
PAVIĆ STJEPAN, Hrvat, NOV 1944.
PAVIŠA IVAN, Mate, r. 1914, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.
PAVIŠIĆ IVAN, Hrvat

PAVIŠIĆ MILAN, Hrvat
PAVLICA IVANKA, Hrvatica
'PAVLIĆ FRANJO, r. 1914, s. Desinić, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV 1943.**
PAVLIĆ KATA, Hrvatica
PAVLOVIĆ ZORA, Hrvatica, NOV 1944.
PEĆHEINKO VLADO, Hrvat
PEĆAR IVAN, Hrvat
PEĆATNJAK MATO, Mate, r. 1926, s. Draškovec, Hrvat, radnik, **NOV 1945.**
PEDJUN MIRKO, Hrvat
PEHARDA PETAR, Hrvat
'PEKOTA GOJKO, Kazimira, r. 1914, Zadar, Hrvat, obrtnik, čl. **KPJ, NOV** 1944.
PEKOTA VJEKOSLAV, Srbin
'PENTEK DRAGAN, r. 1922, s. Šandrovec, Bjelovar, Mađar, poljopriv., **NOV** 1944.
PERČI JOSIP, Hrvat
PERHOĆ JOSIP, Dragutina, r. 1926, s. Mali Mihaljevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1945.**
PERIĆ IVAN, Hrvat
PEROVIĆ RUDOLF, Hrvat
PERŠIN PETAR, Hrvat
PEŠUT MILOVAN, Srbin, NOV 1944.
PETI IVAN, r. 1926, s. Đelekovac, Koprivnica, Hrvat, NOV 1943., poginuo 1945.
PETIR STJEPAN, Hrvat
PETRAvić SLAVKO, Hrvat
PETRIĆ CVETKO, Srbin
PETRINEĆ JOSIP, Hrvat
PETRIŠ JOSIP, Mijo, r. 1918, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
PETROVIČ BOŽENA, Hrvatica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.
PETROVIČ STJEPAN, Maksa, r. 1929, s. Dubrava, Vrbovec, Hrvat, učenik, čl. **SKOJ**-a, NOV 1943.
PICEK IMBRO, Ludbreg, Hrvat, NOV 1943.
PICEK VINKO, Ludbreg, Hrvat, NOV 1943.
PINTAR FRANČIŠKA, Franje, r. 1918, s. Turčišće, Čakovec, Hrvatica, domaćica, **NOV 1944.**
PINTARIĆ FRANJO, Đure, Hrvat
PINTARIĆ FRANJO, Alberta, r. 1928, s. Bogdanovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.
PINTARIĆ MARTIN, r. 1917, Zagreb, Hrvat, radnik, **NOV** 1944.
PIŠPEK FRANJO, Hrvat, NOV 1944.
PITIJA VINKO, Hrvat
PIŠKURIĆ FRANJO, Hrvat
PLANTAK LJUDEVIT, Hrvat
PLAS IVAN, Hrvat
PLENTAJ FRANJO, Vinka, r. 1904, s. Ivanska, Bjelovar, Hrvat, sudac, NOV **1945.**
PLETEŠ ANTUN, Hrvat, NOV 1944.
'POCRNĆIĆ ĐURO, Vida, r. 1910, s. Losovac-Nova Rača, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
'PODRAVEC JOSIP, Martina, r. 1914, Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. **KPJ,** NOV 1943.
POFUK FRANJO, Ivana, r. 1921, Ivanec, Hrvat, postolar, čl. **KPJ,** NOV 1943.
POGORAĆ MARKO, Hrvat
POKAS MIRKO, Hrvat, NOV 1944.
POLAK BRANKO, Hrvat
POLANEĆ RUDI, Mije, r. 1919, s. Vukanovec, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1945.
POUAKOVIĆ LEOPOLD, Hrvat
POMOR STJEPAN, Andrije, r. 1911, Hrvat, radnik, NOV 1944.
PONDELEK VLADO, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943.
POPOVIĆ BRANKO, Hrvat
POSAVEĆ AGNEZA, Hrvatica
POTRČA FRANJO, Hrvat
POTREBIĆ PERO, Hrvat
POTURICA JOSIP, Hrvat
POŽAR JOSIP, Hrvat
PRAVIČKI JOSIP, Hrvat
PRIGOREC MIJO, Hrvat
PRIJIĆ DUŠAN, Pere, r. 1929, s. Srdinac, Koprivnica, Srbin, radnik, NOV 1944.
PRŠA ROK, Hrvat
PUHAČ FRANJO, Hrvat
PUNDA MATO, Hrvat
'PUNTEK DRAGAN, r. 1922, s. Šandrovec, Bjelovar, Mađar, poljopriv., NOV 1944.
PUNJAK STJEPAN, Hrvat
PUSTAK IVAN, Hrvat
PUVAK TOMO, Hrvat

RADIKOVIĆ FRANJO, Mije, r. 1928, s. Peklenica, Hrvat, NOV 1945.
RADIKOVIĆ IVAN, Mije, r. 1918, s Peklenica, Hrvat, radnik, NOV 1945.
RADOŠEVIĆ IVKA, Hrvatica, NOV 1943.
RAFANELI GAJO, Ludbreg, Hrvat, NOV 1943.
RAJČEVIĆ MILAN, Andrija, r. 1913, s. Vlajislav, Koprivnica, Srbin, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.
RAKOŠ ALOJZ, Josipa, r. 1915, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
RANOGAJEC JOSIP, Hrvat, NOV 1943.
REŠPET FRANJO, Mate, r. 1914, s. Hlemuševac, Hrvat, radnik, NOV 1945.
REŽEK FRANJO, Matije, r. 1923, s. Cirkovljan, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.
RIČKO ANTUN, Đure, r. 1916, Varaždin, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.
RIČKO IVAN, Đure, r. 1923, s. Šemovec, Varaždin, Hrvat radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944:

RIHTAREC STJEPAN, Ivana, r. 1928, s. Mursko Središče, Hrvat, učenik, NOV 1945.

ROB IGNAC, Ivana, r. 1928, Mursko Središče, Hrvat, radnik, NOV 1945.

ROB STJEPAN, Josipa, r. 1928, Mursko Središče, Hrvat poljopriv., NOV 1945.

RODEŠ STJEPAN, Antuna, r. 1923; s. Jarki, Varaždin, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ROGINEK STJEPAN, Ivana, r. 1920, s. Jales, Zelina, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

ROGOLE, NOV 1944.

'RUDER IVAN, Josipa, r. 1908, s. Borčec-Susedgrad, Zagreb, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

RUPČIĆ IVAN, Petra, r. 1918, Ogulin, Hrvat, student, NOV **1944.**

RUŽNJAK FRANJO, Lovre, r. 1921, s. Strahoninec, Hrvat, radnik, NOV **1945.**

SABOČANEC DRAGO, Josipa, r. 1920, s. Donja Dubrava, Hrvat, poljopriv., NOV **1945.**

SABOČANEC MIJO, Josipa, r. 1924, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

SABOLOVIĆ TOMO, Hrvat

SANADER STEVO, Srbin

SAURIČ IVAN, Hrvat

SAVEROVIĆ IVAN, Hrvat, NOV 1944.

'SEDLAR IVAN, Milana, r. 1923, s. Selovec - Vrbovec, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944.**

SEKULA MILE, Srbin, NOV 1944.

'SEKULIĆ ĐURO, Ivanov, r. 1914, s. Vlajislav--Novigrad, Koprivnica, Srbin, poljopriv., NOV 1944.

SEKULIĆ RAFAEL, Pavla, r. 1911, s. Rakovica, Slunj, Srbin, radnik, NOV **1944,** ranjen

SELIČAN STEVO, Miška, Hrvat

SENEKOVIĆ STJEPAN, Hrvat, NOV 1944.

SERMAZI STJEPAN, Ivana, r. 1921, s. Kreča Ves, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

SESVEČAN STJEPAN, Hrvat

SEVEROVIĆ IVAN, Šimuna, r. 1917, s. Šandrovec, Đurđevac, Hrvat, postolar, čl. **KPJ,** NOV 1943.

SIROVATKA PAVLE, Vječeslava, r. 1913, s. Novi Slankamen, Ruma, Hrvat, radnik, NOV 1944.

SIROVEČKI STANKO, Hrvat

SKAK MARTIN, Hrvat

SLAVŠAK STJEPAN, Hrvat

SLUHAN MATILDA, Hrvatica

SLUHAN RUŽICA, Hrvatica

SMUDILO DRAGO, Hrvat

SOBOTA DRAGO, Hrvat, NOV 1944.

SOKOLIĆ FRANJO, Antuna, r. 1913, s. Hudovo, Vrbovec, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

SOKOLOVIĆ SLAVICA, Srpkinja

SOREC ZVONKO, Antuna, r. 1924, s. Macinec, Hrvat, poljopriv., NOV **1945.**

Sovič STJEPAN, Hrvat, NOV **1944.**

SOVIČEK MATO, Mije, r. 1924, s. Pirakovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

SRPAK MIJO, Marka, r. 1926, s. Palinovac, Hrvat, radnik, čl. **SKOJ**-a, **NOV 1945.**

SRŠEK BRANKO, Hrvat

STANČIN FRANJO, Ludbreg, Hrvat, NOV 1943.

STANČIN IVAN, Hrvat, NOV 1944.

STANČIN LOVRO, Hrvat, NOV 1944.

STANIŠAK DRAGO, Franje, r. 1921, s. Podsused, Susedgrad, Hrvat, radnik, NOV 1944.

STARNIK STANISLAV, Rudolfa, Hrvat

STENKO JOSIP, Hrvat

STOJANOVIĆ NEVENKA, Gabrijela, r. 1928, Zagreb, Hrvatica, učenica, **NOV 1944.**

'STOLNIK JOSIP, r. 1923, s. Sračinec, Varaždin, Hrvat, radnik, čl. **KPJ,** NOV **1943.**

STRBAD ANTON, Hrvat, NOV 1944.

STRBAD IGNAC, Antuna, r. 1916, Kotoriba, Hrvat, radnik, NOV **1945.**

STRELEC MARIJA, Hrvatica

STRMOTA STJEPAN, r. 1920, s. Gorica, Zadar, Hrvat, NOV **1944.**

'STRMOTIĆ IVAN, Antuna, r. 1923, Slavonski Samac, Županja, Hrvat, radnik, NOV 1942.

STRNJAN STEVO, Hrvat

SUĆEVIĆ NADA, Hrvatica

SUŠA SEKA, Hrvatica, NOV 1944.

SUVIĆEK VID, Hrvat

SVIREĆIVAN, Đure, r. 1920, s. Donji Pustakovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1945.**

SVRBIĆ TOMO, Stjepana, Hrvat

SABIĆ JAGICA, Hrvatica

SAFARIĆ IVAN, Mije, r. 1922, s. Gornji Mihaljevac, Hrvat, radnik, NOV **1945.**

ŠATOLIĆ NIKOLINA, Srpkinja, NOV 1944.

SATVAR ĐURO, Mirka, r. 1926, s. Sudovec, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

SEB IVAN, Đure, r. **1921,** s Kreča Ves, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

SEGOVECTOMO, Blaža, r. 1926, s. Đelekovec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

ŠILC LUDVIG, Franca, r. 1913, s. Slatnik, Ribnica, Slovenac, poljopriv., NOV **1944.**

'SIMUNIĆ PETAR, Ivana, r. 1909, s. Novigrad, Koprivnica, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

'ŠIMUNIĆ STJEPAN, Franje, r. 1912, s. Novigrad, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ŠIMUNKOVIĆ IVAN, Matije, r. 1926, s. Cirkovljan, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

ŠINKO STJEPAN, Mije, r. 1915, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1944.**

ŠKAREC DRAGUTIN, Stjepana, r. 1927, s. Kreča Ves, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ŠOKEC ANDRIJA, Antuna, r. 1926, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944.**

ŠOLAMIN STEVO, s. Cepidlak, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ŠOLC MIRKO, Hrvat, NOV 1944.

ŠOŠTARIČ JOSIP, Mirka, r. 1920, s. Gorjakovo, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943., ranjen 1945.

SPIRANEC DRAGUTIN, Mije, r. 1926, s Puščine, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

SPIRK DRAGO, Mije, r. 1917, s. Draškovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

ŠPOUAR BISERKA, Stjepana, r. 1926, s. Vižovje, Zabok, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

ŠPOUAR DRAGO, Hrvat, NOV 1944.

ŠPOUARIĆ MATO, Valenta, r. 1912, s. Turnašica, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV

ŠTEFIČ MATIJA, Antuna, r. 1914, s. Marija na Muri, Hrvat, radnik, NOV 1944.

ŠTEKOVIČ VIKTOR, Hrvat

ŠTERMAN IVAN, Hrvat

ŠTIMAC r. TRAVANJČIĆ ZLATA, Ljudevita, r. 1911, Lepoglava Ves, Ivanec, Hrvatica, radnica, NOV 1944.

ŠRITOF FRANJO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

ŠTROBO IVAN, Hrvat

ŠTRUBAN JOSIP, Hrvat

'ŠUMATIČ MILICA, Stanka, r. 1926, s. Majevac, Derventa, Srpkinja, radnica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

'ŠUMATOVIČ STJEPAN, Hrvat

ŠVAGEU STJEPAN, S. Vukovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

TEŽAK MIRKO, Marka, r. 1917, s. Rakov Potok, Samobor, Hrvat, radnik, NOV 1943, ranjen

TILOŠANEC ANTUN, Ivana, r. 1914, s. Kotoriba, Čakovec, Hrvat, radnik, **NOV 1944.**

'TISUAR IVAN, Andrije, r. 1915, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

TIŠUARIĆ rod. MLINAREC, MARIJA, Stjepana, r. 1924, Prelog, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1945.

TKALČIČ JELKA, Martina, r. 1927, Koprivnica, Hrvatica, kućanica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

TKALEC ANTUN, Ludbreg, Hrvat, NOV 1943.

TOMAŠIĆ MIJO, Dragutina, r. 1919, s. Novakovec, Hrvat, poljpriv., NOV 1945.

TOMEC LUKA, Petra, r. 1917, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

TONDIN IVAN, Hrvat, NOV 1944.

TRAJBAR BRANIMIR, Petra, r. 1915, Zagreb, Hrvat, ing. grad., NOV 1944.

'TRBOJEVIĆ MLADEN, Đure, r. 1927, s. Velika Pisanica, Bjelovar, Srbin, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

TRSTENJAK NIKOLA, Mile, r. 1919, s. Vlajislav, Koprivnica, Srbin, radnik, NOV 1943.

TRZUN IVAN, Marka, r. 1913, Gornje Vrapče, Susedgrad, Hrvat, NOV 1943.

TUKŠA STJEPAN, Hrvat, NOV 1944.

TUREK MARKO, Mije, r. 1919, s. Sesvete, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.

TURKOVIĆ TOMO, S. Većeslavec, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

URAR MILAN, Imbrin, r. 1920, s. Rasinja, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

USORAC MILAN, Mitra, r. 1920, s. Vlajislav, Koprivnica, Srbin, poljoprov., NOV 1944.

VAĐUNEC IVAN, Ludbreg, Hrvat, NOV 1943.

VALENĆAK MARTIN, Jakoba, r. 1911, Šestine, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1944.

VALKOVIĆ ALDO, Hrvat, NOV 1943.

VARGA MIŠKO, Hrvat, NOV 1944.

VARGAZON ZVONKO, Franje, r. 1929, Mursko Središče, Čakovec, Hrvat, učenik, **NOV** 1945.

VARGEC MIJO, Pavla, r. 1917, s. Goričan, Hrvat, radnik, **NOV** 1945.

VAROŠANEC MIJO, Luke, r. 1923, s. Goričan, Hrvat, radnik, **NOV** 1945.

VASIĆ IVAN, Srbin

VEREŠ MARIJA, Zeliga, r. 1917, Sarajevo, Hrvatica, radnica, čl. KPJ, **NOV** 1943.

VEREŠ MIRKO, Petra, r. 1919, Velika Barna, Grubišno Polje, Hrvat, radnik, NOV 1942.

VIDMARIĆ DRAGAN, Marije, r. 1911, Bjelovar, Hrvat, medicinski tehničar, **NOV** 1944.

VIDOVIĆ IVAN, Ivana, r. 1921, s. Kotoriba, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1945.

VIDRA MARIJAN, Franje, r. 1921, s. Peklenica, Hrvat, radnik, **NOV** 1945.

VINCEK VID, Hrvat, NOV 1944.

VINGEJ VIKTOR, Rozalije, r. 1925, Kotoriba, Hrvat, radnik, **NOV** 1945, ranjen

VINKOVIĆ RAFAEL, Josipa, r. 1924, s. Okrugli Vrh, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

VLADIĆ ANDRO, Hrvat
VOSNEK SLAVKO, Hrvat
VRABEC KARLO, Hrvat, NOV 1944.
VRANEK ANICA, Đure, r. 1929, s. Oborovo, Dugo Selo, Hrvatica, učenica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.
VRB AN ZLATKO, Hrvat
VRBANC BRANKO, Hrvat, NOV 1944.
VRBKA JOSIP, Alojza, r. 1909, s. Sredjani, Daruvar, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.
'VREBAC ANTUN, Tome, r. 1921, s. Veliko Vukovlje, Garešnica, Hrvat, radnik, NOV 1943.
VRTARIĆ JAKOB, Ivana, r. 1928, s. Podturen, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.
VUGER ALOJZ, Stjepana, r. 1912, Novi Marof, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.
VUJIĆ NIKOLA, Tome, r. 1911, s. Vujići, Križevci, Srbin, poljopriv., NOV 1943.
VUJNOVIČ KATICA, Hrvatica, NOV 1944.
VUKELIA FRANJO, Hrvat
VULETA IVAN, Hrvat
'VUKMANOVIĆ EMIL, Obrada, r. 1913, s. Dobrenci, Ruma, Srbin, radnik, NOV 1944.
'VUUAK STJEPAN, Franje, r. 1920, s. Đelekovac, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.

ZADRAVEC JOSIP, Antuna, r. 1927, s. Donji Hrašćan, Hrvat, radnik, NOV 1945.
'ZAJEC JOSIP, Đure, r. 1916, s. Kostel, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.
ZANJKO JOSIP, Antuna, r. 1922, s. Vukanovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.
ZELENIĆ TOMO, Stjepana, 1919, s. Donji Pustakovec, Hrvat, radnik, NOV, 1945.
ZVONAREK ANTUN, Matije, 1910, s. Cirkovljan, Hrvat, radnik, NOV, 1944.

ZAFRANIĆREZIKA, Ljudevita, r. 1925, Zagreb, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, NOV

ZARKOVIĆ IVAN, Mije, r. 1918, s. Nedelišće, Hrvat, NOV 1945.
ŽEŽELIĆ JOSIP MoSo, Hrvat, NOV 1944.
ŽIDOV PAVAO, Mate, r. 1919, s. Hemuševec, Hrvat, radnik, NOV 1945.
ŽIDOV ROK, Petra, r. 1922, s. Hemuševec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.
'ŽIVANOVIĆ GABRO, Laze, r. 1904, s. Borovo, Vinkovci, Srbin, radnik, NOV 1944.
ŽIŽEK FRANJO, s. Cepidlak, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
'ZLIBAR VLADO, Bare, r. 1919, s. Čalinec, Ivanec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.
ŽULJ IVICA, Hrvat, NOV 1944.

ddt.

3. UDARNA BRIGADA BRAĆA RADIĆ

ADŽAGA STEVO, r. 1923, s. Gudovec, Bjelovar, Srbin, čl. KPJ.
AGATIĆ FERDO, Stjepana, r. 1926, Čazma, Hrvat, učenik, NOV 1943.
ALBERT ŽEUKO, Hrvat
ALEKSA STANKO, Ivana, r. 1913, s. Kamešnica, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
ALILOVIĆ ALIJA, Alije, r. 1915, Kosovska Mitrovica, Albanac, radnik, NOV 1944.
AMBROŠIĆ AGNEZA, Viktora, r. 1925, s. Drnje, Koprivnica, Hrvatica, domaćica, NOV 1943.
AMIŠIĆ JOVO, M., Srbin
ANČIĆ JOSIP, Hrvat, poginuo
ANDRALIĆ TOMO, Hrvat
ANDRAŠEC SLAVKO, Hrvat
ANDRAŠEC TOMO, Ivana, r. 1910, s. Kutnjak, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen
ANDRIĆ VOJISLAV, Srbin, čl. KPJ
ANDROČEC VINKO, Hrvat, NOV 1943, poginuo 1943.
ANDROKOVIĆ TOMO, Hrvat
ANDEL FRANJO, Vinka, r. 1911, Ivanec, Hrvat, NOV 1943.
ANĐELIĆ MLADEN
ANGELUS RUTH, Mirka, r. 1918, Zagreb, Hrvatica, službenica, čl. KPJ, NOV 1943.
ANIĆ SLAVKO (STANKO), Hrvat, poginuo
ANTEU JOVO, Laze, Srbin
ANTOLIĆ EDUARD, Ignaca, r. 1920, s. Svedruža, Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1942, poginuo 1944.
ANTOLIĆ JOSIP, Vjekoslava, r. 1925, s. Razdrto, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.
ANTOLIĆ STJEPAN, Milana, r. 1921, s. Vojsak, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.
ANTONIĆ HIRC MARIJA, Maksa, r. 1920, s. Bribir, Crikvenica, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjena 1943. i 1945.
ANTONIĆ JOSIP, Makse, Hrvat
ANTONIĆ NIKOLA, Josipa, Hrvat
APELSHOFER RUDI, Zagreb, Hrvat, NOV 1944.
ARAGOVIĆ MATO, Hrvat, poginuo
ARAMBAŠIĆ MILOŠ, Đure, r. 1921, Koprivnica, Srbin, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1942, ranjen
ARAPOVIČ MATO, Hrvat, NOV 1944.
ARBONIČ VIKTOR, Hrvat
ARTIĆ JANKO, r. 1918, s. Donje Jesenje, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1943, ranjen

k

ARTIĆ KATA, Albina, r. 1923, s. Donje Jesenje, Krapina, Hrvatica, domaćica, NOV 1943.

ARTIĆ VIKTOR, Ferde, r. 1924, s. Jesenje, Krapina, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943, poginuo 1944.

ATLIJA TODOR, Tome, r. 1917, s. Previjes, Knin, Srbin, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1943.

Azis **MUSTAFA**, Musliman

BABIĆ FRANJO, r. 1917, s. Pristava, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

BABIĆ IMBRO, Hrvat, poginuo

BABIĆ IVAN, Hrvat.

BABIĆ ud. KNEŽEVIĆ MARIJA, Antuna, r. 1924, Kutina, Hrvatica, radnica, čl. KPJ, NOV 1941.

BABIĆ SLAVICA, Hrvatica

BABIĆ TOMO, Mije, r. 1919, s. Dugo Selo, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen 1945.

BAĆANEK FRANJO, Valenta, r. 1925, s. Bočadir, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. **SKOJ**-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

BAĆANEK IVAN, Vinka, r. 1910, s. Celine, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

BAĆANEK JOSIP, Vinka, r. 1915, s. Celine, Vrbovec, Hrvat, radnik, NOV 1944.

BAĆANI FRANJO, Hrvat, poginuo

BAČANI IZIDOR, Rade, r. 1906, s. Poljanec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1942, poginuo 1944.

BAČANI MARIJA, Hrvatica

BAČANI TOMO, Hrvat

BAČAR IVAN, Ivana, Hrvat, poginuo

BAĆEK FRANJO, Stjepana, r. 1920, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

BAĆEK STJEPAN, Pavla, r. 1926, s. Brezane, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.

BAČIĆ JOSIP, Bedenika, r. 1921, s. Kostelski Bregi, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

BAĆUN IVAN, Ladislava, s. Strelečko, Sisak, Hrvat, student, čl. KPJ, NOV 1941.

BADANJEK ĐURO, Đure, r. 1922, s. Bunjani, Ivanić-grad, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen

BADENIĆ PETAR, Valenta, r. 1919, s. Krušljevac, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BADLOVIĆ SIMO, Miloša, r. 1923, Dvor na Uni, Srbin, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

BADNJAREK MILOŠ, Srbin

BADOVINAC RUŽA, Ivana, r. 1927, Ludbreg, Hrvatica, učenica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

BAĐUN LJUDEVIT, Stjepana, r. 1924, s. Srednja Velika, Vrbovec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1945.**

BAĐUN MIJO, Mate, r. 1914, s. Žabnjak, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

BAHAL MATO, Blaža, r. 1924, s. Lovr. Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo

BAHAL FRANJO, Tome, r. 1925, s. Lovr. Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

BAHAT STJEPAN, Miroslava, r. 1910, s. Karlovac, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BAHORTIĆ KATICA, r. 1926, Čakovec, Hrvatica, čl. **SKOJ**-a, **NOV 1943,** ranjena **1944.**

BAJDAK ROZA, Dragutina, r. 1926, s. Hrastovsko, Ludbreg, Hrvatica, čl. SKOJ-a, domaćica, NOV **1943,** poginula **1944.**

BAJEVIĆ SLAVKO, Hrvat, poginuo

BAJS FRANJO, Gabre, r. 1920, s. Gornja Dubrava, Hrvat, poljopriv., NOV **1945.**

BAJZA ANTUN, Josipa, r. 1924, s. Poznanovec, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

BAJZA ĐURĐA, Tome, r. 1926, s. Poznanovec, Zabok, Hrvatica, poljopriv., NOV **1943,** poginula **1944.**

BAJZA JOSIP, Stjepana, r. 1921, s. Poznanovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

BAJZA ZRINKA, Alojza, r. 1925, s. Rasinja, Koprivnica, Hrvatica, domaćica, čl. KPJ, NOV 1943.

BAJZEK EMA, Ivana, r. 1926, s. Lukovac-Rasinja, Koprivnica, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV **1942.**

BAKRAN BARIĆA, Vjekoslava, r. 1921, s. Gusakovo, Donja Stubica, Hrvatica, poljopriv., NOV **1943,** poginula **1943.**

BALAŽINEC ĐURO, Slavka, r. 1914, s. Drenovac, Novi Marof, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

BLAŽINEĆ FRANJO, Ivana, r. 1913, s. Martinkovec, Ludbreg, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944.

BALIĆ TOMO, Hrvat

BALIJA MARIJAN, r. 1924, Zagreb, Hrvat, radnik, NOV 1943.

BALIJA MIJO, Gabre, r. 1924, s. Jalšje, Zabok, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

BAUA ZORA, r. 1925, s. Brdovec, Zaprešić, Hrvatica, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjena 1943.

BAN JOSIP, Šimuna, r. **1921,** s. Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

BAN MIRKO, Hrvat

BAN STJEPAN, Nikole, Hrvat

BAN VID, Josipa, r. 1925, s. Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BANDA JOSIP, Hrvat

BANDIN IVAN, Marije, r. 1919, s. Lepavina, Koprivnica, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

BANDOLA ŠTEFICA, Hrvatica

BANICEK SLAVKO, r. 1925, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV 1944.

BANIĆ BOZO, Hrvat

BANIĆ FRANJO, Hrvat

BANJEŠ FRANJO, Hrvat

BARAČ MARIJAN, Mate, r. 1920, s. Drenovci, Županja, Hrvat, službenik, čl. KPJ, NOV 1944.

BARAGOVIĆ MATO, Hrvat

BARANAŠIĆ ANTUN, Ivana, r. 1922, s. Palinovec, Čakovec, Hrvat, poljopriv., čl. KEJ, NOV 1943, ranjen

BARANIĆ MILAN, Srbin

BARBARIČ DRAGUTIN, Ivana, r. 1925, s. Vrapče, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

BARBARIČ IGNAC, FRANJE, r. 1916, Vrapče, Zagreb, Hrvat, radnik, NOV **1943,** poginuo 1943.

BARBARIČ IVAN, Hrvat, poginuo

BARBARIČ r. **HAJNIĆ JELICA**, r. 1923, Vrapče, Zagreb, Hrvatica, NOV **1943,** poginula 1943.

BARBARIČ MIRKO, Hrvat

BARBERIČ ĐURO, Sime, r. 1926, s. Srdinac, Koprivnica, Srbin, radnik, NOV **1943,** poginuo **1944.**

BARIĆ DUŠAN, r. 1929, s. Vrhovec, Koprivnica, Srbin, radnik, NOV **1943.**

BARIĆ ĐURO, Ivana, r. 1918, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

BARIĆ FRANJO, Luke, r. 1926, s. Donji Hodošan, Hrvat, radnik, NOV 1945.

BARIĆ IVAN, Melka, r. 1920, s. Donji Hrašćan, Hrvat, radnik, NOV 1945.

BARIĆ JOVAN

BARIĆ JURAJ, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1942.

BARIĆ LOVRO, Petra, r. 1912, s. Donji Hrašćan, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1943.

BARIĆ TOMO, Hrvat, poginuo

BARILOVIĆ FRANJO, Hrvat, poginuo

BARILOVIĆ MIRKO

BARTOL MIRKO, Stjepana, r. 1922, s. Ravnice- Vel. Trgovišće, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo

BARTOLEC TOMA, Ivana. r. 1926, s. Mali Komor, Mače, Zlatar, Hrvat, učenik, čl. KPJ, NOV 1943.

BARTOLEK GABRO, Janka, r. 1923, Zlatar, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

BARTOLEK JANKO, Janka, Hrvat, poginuo

BARTOLIĆ MIRKO, Mirka, r. 1910, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

BARTOLIN DRAGO, Mije, r. 1924, s. Đelekovec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1944.

BARTOVČAK ANDRIJA VOLAN, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1942, ranjen 1944.

BARTOVČAK IVAN, Hrvat

BARUŠIĆ LJUDEVIT, Jakoba, r. 1920, s. Škarićevo, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1943.

BASTAŠIĆ MARIJA, Miloša, r. 1924, Vrbovec, Srpkinja, radnica, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjena

BASTAŠIĆ STEVO, Jove, r. 1921, s. Lipnica, Vrbovec, Srbin, poljopriv., NOV 1943.

BAŠEK VID, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

BAŠLIN BRANKO, Mate, r. 1928, s. Trnovec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1945, ranjen 1945.

BATINAC ALEKSA, line, r. 1927, s. Letičani, Bjelovar, Srbin, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

BATINAC DUŠAN, Srbin, poginuo

BATINAC JOVO, Save, r. 1926, s. Lasovac, Bjelovar, Srbin, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1942.

BATINAC MILAN, Srbin, poginuo

BATINAC NIKOLA, Srbin

BATINAC STEVO, Srbin

BATINAC VELJKO, Srbin

BATINIĆ ĐURO, r. 1927, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV 1944.

BAUMAN LJUDEVIT, Ljudevita, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

BAZMENJAK IVAN, Franje, r. 1926, s. Mihovljan, Zlatar Bistrica, Hrvat, učenik, NOV 1943.

BECLIN MATO, Stjepana, r. 1926, s. Slatina, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BEČ NIKOLA, Jove, Srbin

BEDEKOVIĆ IVAN, Franje, r. 1925, s. Hrastovsko, Ludbreg, Hrvat, radnik, NOV 1943, ranjen

BEDEKOVIĆ FRANJO, Stjepan, r. 1920, s. Poljanec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944. ranjen

BEDEKOVIĆ SLAVKO, Vinka, r. 1924, s. Galovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943. poginuo

BEDENIĆEK DRAGO, Jakoba, Hrvat

BEDENIĆ FRANJO, Stjepana, r. 1910, s. Obrež, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BEDENIK ĐURO, Mije, r. 1928, s. Libanje, Ormož, Hrvat, radnik, NOV 1943.

BEDIĆ ILIJA, Srbin, poginuo

BEDNAREK Božo, r. 1926, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1945.

BEDNJANEC IVANKA, r. 1913, Tabor-Grad, Hrvatica, domaćica, NOV 1943, poginula 1944.

BEDNJANEC r. GORUP IVKA, Karla, r. 1924, s. Klenovec, Ivanec, Hrvatica, domaćica, NOV **1943,** poginula **1944.**

BEKC JOSIP, Antuna, r. 1922, s. Celine, Vrbovec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

BELAČIĆ FRANJO, Mije, r. 1915, s. Svetojurski Vrhi, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1944.** i **1945.**

BELAJ EUGEN, Franje, r. 1919, s. Babinac, Bjelovar, Mađar, poljopriv., NOV **1944.**

BELAROVIĆ IVAN, Hrvat

BELAS STJEPAN, Hrvat

BELAS ZVONKO, Hrvat, poginuo

BELIA SLAVKO, Pravdoja, r. 1912, Rab, Rijeka, Hrvat, ing. agronomije, čl. KPJ, NOV 1943.

BELINIĆ VJEKOSLAV, Stjepana, r. 1927, s. Jakovlje. Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, poginuo 1944.

BELOBRAJDIĆ JURA, Hrvat

BELOBRK BOLTO, Josipa, r. 1922, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, ranjen

BELOŠEVIĆ JOSIP, Stjepana, r. 1919, s. Đurmanec, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

BELOŠEVIĆ JOSIP, Stjepana, r. 1925, s. Podbrezovica, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

BELOŠEVIĆ RUDOLF, Hrvat

BELOŠEVIĆ RUDOLF, Dragutina, r. 1925, s. Đurmđnec, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

BELOVIĆ FRANJO, Franje, r. 1923, Nad Kanjiža, Mađarska, Hrvat, radnik, NOV **1945.**

BELŠI ANTUN, Đure, r. 1926, s. Šemovec, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1943.**

BELUŽIĆ GABRO, Gabre, r. 1927, s. Delkovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

BELJAK GABRO, Hrvat

BENAC MIUENKO, Antuna, Hrvat

BENCEK FRANJO, Josipa, r. 1919, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943., poginuo **1945.**

BENCUN MARKO, Hrvat, poginuo

BENČETIĆ SLAVKO, Hrvat

BENČIĆ STEVO, Janka, r. 1927, s. Cepidlak, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen.

BENDELIJA DRAGUTIN, Cirila, r. 1923, s. Madaraševac, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1942, ranjen

BENDEUA FRANJO, Cirila, r. 1921, s. Mandruševec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

BENDEUA JELKA, Viktora, r. 1918, Senj, Hrvatica, službenica, čl. KPJ, NOV 1943.

BENIĆKI MATO, Antuna, r. 1915, s. Deluš, Delnice, Hrvat, službenik, čl. KPJ, NOV 1941, ranjen 1944.

BENIĆ JURAJ, Hrvat, čl. **KPJ, NOV** 1943.

BENIĆ NIKOLA, Hrvat

BENKO FRANJO, Ivana, r. 1914, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

BENKO IVAN, Josipa, Hrvat

BENKO MARIJA, Hrvatica

BENKO SLAVKO, Luke, r. 1922, s. Struga, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1942, poginuo 1944.

BENKO STANKO, Hrvat, poginuo

BENKO ZVONIMIR, Stjepana, r. 1926, s. Kučan Marof, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1943.

BEREDIĆ MILOŠ, Srbin

BEREKOVIĆĐURO, Hrvat, čl. KPJ, **NOV** 1941.

BERENT VALENT, Gornja Rijeka, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, poginuo 1944.

BERGMAN JOHAN, Holanđanin, NOV 1943, poginuo 1944.

BERLAN VIKTOR, Hrvat

BERLENGI MATE, Ante, r. 1923, Pag, Hrvat, radnik, čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1944.

BERMANECTOMO, Ignaca, r. 1929, s. Goričan, Čakovec, Hrvat, poljopriv., čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1943.

BERNIĆ JURAJ, Hrvat

BERNIK IVAN, Ivana, r. 1924, s. Donja Radgona, Maribor, Slovenac, radnik, NOV 1943,

BERTA IVICA, Josipa, r. 1929, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

BERTA MARIJA, Hrvatica, poginula

BERTA TEREZA, Hrvatica

BESEDIĆ MILOŠ, Mije, r. 1920, s. Veliki Poganac, Koprivnica, Srbin, poljopriv., NOV 1943, ranjen 1944.

BESEDNIK ZIVKO, Josipa, r. 1921, Popovača, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

BEŠAN IVAN, Hrvat

BESTIJANIĆ STJEPAN, Franje, r. 1921, s. Sečan, Hrvat, radnik, NOV 1945.

BEŠEN MIRKO, Andre, r. 1919, s. Ledine, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

BEŠLIĆ GAJO, Tome, r. 1909, s. Skucani, Bjelovar, Srbin, obrtnik, čl. KPJ, NOV **1943.**

BETVIŠAK MILAN, Hrvat

BEZUH FRANJO, Stjepana, r. 1919, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1945.**

BIBER STJEPAN, Dominika, Hrvat

BIČAN IVO, Hrvat, poginuo

BIHLER ZVONKO, Leona, r. 1920, Zagreb, Jevrej, student, čl. KPJ, NOV **1941,** ranjen 1944. i 1945.

BILIĆ FERDINAND, Ivana, r. 1926, Čapljina, BiH, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

BIUAN ĐURO, Hrvat, poginuo

BILJAN GRGA, Hrvat, poginuo

BIRAČ DRAGICA, Josipa, r. 1918, s. Stenjevec, Susedgrad, Hrvatica, domaćica, NOV 1943.

BIROVČEC IVAN, Hrvat, poginuo

BIŠČAN ANTUN, Josipa, r. 1922, s. M. Polje, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BIŠČAN DRAGUTIN, Stjepana, r. 1924, s. M. Polje, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BIŠČAN MARKO, Slavka, r. 1919, s. Križ, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

BIŠČAN VJEKOSLAV, Marka, r. 1922, s. Križ, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

BISKUP ALOJZ, Alojza, r. 1922, s. Semnica, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

BIŠKUP IVAN, Hrvat, poginuo

BIŠKUP VERA, Hrvatica

BIVŠIR STANKO, Mirka, r. 1921, Križovljangrad, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1945.

BJELOUK PETAR, Hrvat

BJELOUK STJEPAN, Hrvat, poginuo

BJELOVITIČ MILOŠ, Vase, r. 1925, s. Stare Plavnice, Bjelovar, Srbin, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

BLAGA EVA, Hrvatica

BLAGA MATO, Hrvat

BLAGAJ VIKTOR, Benedikta, r. 1921, s. Đurđ, Ludbreg, Hrvat, radnik, **NOV** 1943, ranjen

BLAGOJEVIĆ IVAN, Hrvat

BLAGUS AUGUST, Antuna, r. 1912, s. Goričan, Čakovec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

BLAGUS BLAŽ, r. 1924, s. Hodošan, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

BLAGUS STJEPAN, Blaža, r. 1924, s. Hodošan, Hrvat, radnik, NOV **1943,** ranjen **1944.** i 1945.

BLAH MIRKO, Hrvat

BLAHA ĐURO, Hrvat, čl. KPJ

BLANOVIĆ ĐURO, Mate, Hrvat

BLAŠKOVIĆ DRAGO, Stjepana, r. 1925, s. Šopron, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo

BLAŠKOVIĆ IVAN, Hrvat

BLAŠKOVIĆ RUDOLF, Andrije, r. 1924, s. Mihovljan, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

BLAŠKOVIĆ TOMO, Hrvat, poginuo

BLAŽEK STJEPAN, Martina, r. 1920, s. Peteranec, Koprivnica, Hrvat, radnik, NOV 1944.

BLAŽEKOVIĆ MILAN, Srbin, NOV 1943, ranjen 1944.

BLAŽEKOVIĆ STJEPAN, Ivana, r. 1925, s. Severin, Bjelovar, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1942,** ranjen **1944.**

BLAŽEKOVIĆ TEODOR, Hrvat

BLAŽEVIĆ DRAGAN, Gašpara, r. 1925, s. Apatovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

BLAŽEVIĆ FILIP, S. Apatovac, Križevci, Hrvat, poljoprivrednik, NOV **1944,** poginuo

BLAŽIĆKO VILIM, Vjekoslava, r. 1924, s. Brezje, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

BLAŽIĆ ANDRIJA, Josipa, r. 1924, s. Strulje, Ludbreg, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1942,** ranjen

BLAŽIĆ JOSIP, Hrvat

BLAŽIĆ MIJO, Hrvat

BLAŽIĆ STJEPAN, Nikole, r. 1921, s. Globočec, Ludbreg, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1942,** ranjen **1943,** poginuo **1945.**

BLAŽINĆIĆ FRANJO, Antuna, r. 1922, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

BOBEC ALOJZ, Đure, Hrvat

BOBETIĆIVAN, Martina, r. 1919, s. Mali Otok, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BOBIĆIVAN, Franje, r. **1911,** s. Kučan Gornji, Varaždin, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

BOBIĆ MILAN, Srbin, čl. KPJ

BOBINAC BOŽIDAR, Stjepana, r. 1927, s. Dugo Selo, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1943.**

BOCA SLAVKO, Mihajla, r. 1926, s. Johavica, Cazin, BiH, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

BOČINA JAKOV, Ivana, r. 1926, s. Ogorje Gornje, Split, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen

BOČINA PETAR, Ivana, r. 1927, s. Ogorje Gornje, Split, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen

BOĆKAJ JANKO, Dragutina, Hrvat

BOĆKAR JAKOB, Petra, r. 1914, Pobjenik, Čazma, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

BOČKAR KATICA, Franje, r. 1922, s. Pobjenik, Čazma, Hrvatica, poljopriv., NOV **1943.**

BODENIĆ TOMO, Mate, r. 1926, s. Kraljevac, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

BODENIĆ VALENT, Vinka, r. 1919, s. Kušljevac, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

BODULIĆ ANDRIJA, Hrvat

BOGAVAC VLADO, r. 1928, s. Gornje Sredice, Bjelovar, Srbin, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

BOGDANOVIĆ DAKA, Srbin, NOV 1944.

BOGDANOVIČ JANKO, Darka, r. 1927, s. Dužiči Ozalj, Srbin, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1945.

BOGDANOVIĆ NIKOLA, Jove, r. 1928, s. Orovac, Bjelovar, Srbin, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

BOGOVIĆ FRANJO, Hrvat

BOGOVIĆIVAN, Stjepana, r. 1920, s. M. Polje, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BOGOVIĆ IVAN, S. Kuštani, Križevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo **1945.**

BOGOVIĆ MATIJA, Ivana, Hrvat, poginuo

BOHIN SLAVKO, Jakoba, r. 1924, s. Kapela, Bjelovar, Srbin, službenik, NOV **1943.**

BOHNEĆ ĐURO, Franje, r. 1920, s. Karlovec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

BOJANIĆ AUGUST, Hrvat

BOJANIĆ IVAN, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

BOJANIĆ MILAN, Hrvat

BOKAL BLAŽ, Tome, r. 1923, s. Borovljani, Koprivnica, Hrvat, radnik, NOV **1943.** poginuo **1944.**

BOKAL STJEPAN, Tome, r. 1921, s. Borovljani, Koprivnica, Hrvat, radnik, NOV **1943,** poginuo **1944.**

BOLFAN MIRKO. Stjepan, Hrvat, poginuo

BOLFEK STANKO, Stjepana, r. 1924, s. Moravče, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

BONTA JOSIP, Franje, r. 1925, s. Drnje. Koprivnica, Hrvat, radnik, NOV **1944,** ranjen **1945.**

BORĆAN PETAR, Hrvat

BORĆAN STJEPAN, Hrvat

BORIJENAC MILAN, Emilijana, r. 1927, s. Severin, Bjelovar, Srbin, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

BOROŠA ĐURO, r. 1905, s. Stubički Hum, Hrvat, radnik, čl. KPJ, ranjen, NOV 1944.

BOROVĆAK IVAN, Franje, r. 1923, s. Banova, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

BOROVĆAN MARKO, Hrvat, poginuo

BOROVEC FRANJO, Stjepana, r. 1925, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

BOROVIĆ FRANJO, Martina, s. Mali Otok, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

BOROVIĆ NIKOLA, Đure, r. 1921, s. Sr. Diklenica, Bjelovar, Srbin, službenik, čl. SKOJ-a, **NOV 1924.**

BOROVIĆ STJEPAN, Franje, r. 1926, s. Podravska Selnica, Koprivnica, Hrvat, radnik, **NOV 1943,** poginuo

BOROVŠĆAK ANDRIJA, Hrvat

BOROVŠĆAK FRANJO, Hrvat

BOSANAC ĐURO, Srbin, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo **1943.**

BOSANAC MILE, Srbin, poginuo

BOSANAC PETAR, Laze, r. 1909, s. Severin, Bjelovar, Srbin, poljopriv., NOV **1943.**

BOSEK ĐURO, Dure, r. 1923, s. Kalnik, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo 1945.

BOSEK FRANJO, Hrvat, NOV 1943.

BOSEK MIRKO, Ivana, r. 1926, s. Gornjaki, Vrbovec, Hrvat poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

BOSILJ ANDRIJA, Antuna, r. 1926, s. Budinščak, Varaždin, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a. NOV **1943.** ranjen

BOSNAR ŽEUKO, Pavla, r. 1918, s. Vinagorski Vrh, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1943.**

BOTA BRANKO, Srbin

BOTA ĐURO, Steve, r. 1922, s. Lasovac Brdo, Bjelovar, Srbin, poljopriv., čl. KPJ, **NOV 1943,** ranjen

BOTA VASILIJE, Srbin

BOŽAK PAVAO, Đure, r. 1922, s. Štefanec, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

BOŽANIĆ DUŠAN, Srbin

BOŽEK VALENT, Franje, r. 1922. s. Jelovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV 1943,** poginuo

BOŽIĆKOVIC PETAR, Milana, r. 1925, s. Voj. Kloštar, Križevci, Srbin, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV 1943.**

Božić **JOSIP**, Franje, r. **1922,** Kutina, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, **NOV 1942,** ranjen 1943. i 1944.

BOŽIĆ MATO, Ive, r. 1923, s. Srpska Kapela, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943.**

BOŽIĆ MIRKO, Hrvat, nestao

Božić **SLAVKO**, Nikole, r. **1927,** s. Ivančani, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943.** poginuo **1944.**

BRADIĆ IVAN, s. Apatovac. Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** ranjen

BRADIĆ JOSIP, Hrvat

BRADIĆ SLAVKO, S. Apatovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV, 1943.

BRADIĆ TOMO, Miška, s. Breza, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

BRAJLOVIĆ ŠERIF, Musliman, nestao

BRAKUZA STEVO, Ivana, r. 1924, s. Velika Mučna, Koprivnica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

BRANILOVIĆ JOSIP, Ivana, r. 1924, Čakovec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

BRANJIĆ, S. Novoselec Križ, Hrvat, radnik, NOV **1943,** ranjen **1943.**

BRATKOVIĆ FRANJO, Stjepana, r. **1920**, s. Hruškovica, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944**.

BRAUKOVIĆ VIKTOR, Hrvat

BRČIĆ ALEKSANDAR SAŠA, Srbin

BRCKAN PAVAO, Jurja, Hrvat

BRČKO IVAN, Ivana, r. **1925**, s. Kraljev Vrh, Donja Stubica, Hrvat, radnik, NOV **1944,** poginuo **1944.**

BRČKO JELICA, Hrvatica

BRČKO KATICA, Hrvatica

BRČKO SLAVICA, Martina, r. **1927**, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

BRĆEK DRAGUTIN, Hrvat

BRDOVĆAK VLADO, Josipa, r. **1927**, Vrapče, Zagreb, Hrvat, NOV **1943,** učenik, čl. SKOJ-a, poginuo

BRDOVČAK VLADO, Tome, r. **1923**, Vrapče, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo

BRDOVŠĆAK MIRKO, Hrvat, **NOV 1944**.

BREGEŠ ANTUN, Stjepana, r. **1925**, s. Donja Pušča, Zaprešić, Hrvat, radnik, **NOV** 1944.

BREGOVIĆ DRAGUTIN, Ćirila, r. 1925, s. Kaniža, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV 1943, ranjen

BREGOVIĆ ĐURO, Ivanec, Hrvat

BREGOVIĆ FRANJO, Marije, r. **1920**, s. Slanje, Ludbreg, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1942, ranjen

BREGOVIĆ IVAN, Marije, r. 1913, s. Slanje, Ludbreg, Hrvat, obrtnik, čl. KPJ, NOV 1943.

BREGOVIĆ MIJO, Andrije, r. 1906, s. Kaniža, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV 1944.

BREGOVIĆ MILAN, Ćirila, r. 1922, s. Kaniža, Ivanec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

BREGOVIĆ SLAVKO, Hrvat

BREKALO ZVONKO, Hrvat

BREZARIĆ ANDRIJA, S. Dragoslavec Breg, Hrvat, radnik, NOV 1945.

BREZARIĆ MIHAEL, Imbre, r. 1928, s. Peskarec, Vrbovec, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

BREZARIĆ TOMO, Hrvat

BREZEC MARIJA, Mije, r. 1925, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

BREZJAN LUKA, Blaža, r. 1911, s. Donja Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BREZJAN PETAR, Stjepana, r. 1922, s. Donja Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1944.

BREZNIČKI STJEPAN, Hrvat, ranjen 1944.

BREZOVEČKI PAVAO, Hrvat, poginuo

BREZOVEČKI TOMO, Zelina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

BRGLES LJUDEVIT, Stjepana, r. 1921, s. M. Polje, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

BRIGLJEVIĆ MIJO, Mije, r. 1926, s. Kobnić, Vel. Gorica, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

BRIŠKI AUGUST, Janka, r. 1926, s. Lužani Zagorski, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BRISKI DRAGO, Timotija, r. 1921, s. Pakračka Poljana, Pakrac, Jugoslaven, poljopriv., NOV 1944, ranjen

BRIŠKI IVAN, Ivana, r. 1919, s. Strmec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1944.

BRKANOVIĆ TOMO, Hrvat

BRKLJAČIĆ MILAN, Ivana, Hrvat

BRLEK DRAGUTIN, Kate, r. 1917, Stenjevec, Zagreb, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

BRLEK FRANJO, Karla, r. 1912, Vrapče, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

BRLEK MIRKO, Slavka, Hrvat, poginuo

BRLEK SLAVKO, Mije, Vrapče, Zagreb, Hrvat, poginuo 1944.

BRLEK STJEPAN, Franje, r. 1929, s. Borčec, Susedgrad, Zagreb, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

BRLOVIĆ GAJO, Srbin

BRUAK FRANJO, Đure, r. 1921, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

BRNICA MILORAD, Nikole, Srbin

BRNICA MILOŠ, Koprivnica, Srbin, NOV 1943.

BRODAR FRANJO, Hrvat, NOV 1943.

BRODNJAK IVAN, Hrvat, čl. KPJ

BROLICH LEONID, Viktora, r. 1920, s. Bazarni, Karalmek, SSSR, Hrvat, student, čl. KPJ, NOV 1942.

BRONEC RUDOLF, Matije, r. 1924, s. Borčec Vrapče, Susedgrad, Zagreb, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1942, poginuo 1944.

BROZ ANKA, Janka, r. 1923, s. Stahinje, Krapina, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginula **1944.**

BROZ PAVAO, Dragutina, r. 1920, s. Brezje, Hrvat, službenik, čl. KPJ, **NOV** 1944.

BROZ STJEPAN, Franje, r. 1922, s. Radoboj, Krapina, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943, poginuo 1943.

BROZ VJEKOSLAV, Hrvat

BRSKOVIĆ DRAGAN, Srbin

BRSLEC NIKOLA, Srbin

BRUDER IVICA, Hrvat

BRUNČIĆ IVAN, Franje, r. 1927, s. Poljanec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen **1945.**

BRUNOVIĆ ZVONKO, Hrvat

BRUSAČ IVAN, Martina, r. 1920, s. Prugovac, Đurđevac, Bjelovar, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1945.**

BRUSAČ LOVRO, Hrvat, poginuo

BRUSEC DRAGO, Hrvat, poginuo

BUBANIĆ JOSIP JOŽA, S. Ljubeščica, Novi Marof, Hrvat, NOV **1944.**

BUBANOVIĆ GAJO, Steve, r. 1912, s. Salnik, Vrbovec, Srbin, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1945.

BUBANOVIĆ JOVO, Srbin, NOV 1943, poginuo 1944.

BUBIĆ FRANJO, Antuna, r. 1925, s. Kamenica, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1944.

BUCINA IVAN, Hrvat, poginuo

BUČAN ANTE, Hrvat, NOV 1942.

BUČAR FRANJO, Ivana, r. 1930, Zagreb, Hrvat, učenik, NOV 1944, ranjen

BUČAR IVAN, Hrvat

BUČAR SAVO, Alojza, r. 1924, s. Dragotuš, Črnomelj, Slovenac, radnik, čl. SKOJ-a NOV 1943.

Bučić **RADE,** Srbin

BUDAK ANTE, Hrvat, student, NOV 1944.

BUDALEC FRANJO, Andre, r. 1925, s. Đelekovec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

BUHAREĆ MIJO, Hrvat

BUHIN ALOJZ, Đure, r. 1924, s. Konjščina, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

BUHIN ALOJZIJA, Jele, r. 1926, s. Konjščina Gornja, Zlatar Bistrica, Hrvatica, poljopriv., NOV 1943, poginula

BUJAN MILAN, Hrvat

BUKAL JOSIP, Ivana, r. 1928, s. Štefanec, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

BUKOVIĆ JAKOB, Ivana, s. Mali Otok, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BUKOVSKI ALOJZ, Ivana, r. 1925, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

BUKVA NIKOLA, Srbin

BUKVIĆ JANKO, Nikole, r. 1919, s. Jarek-Stenjevac, Zagreb, Hrvat, radnik, NOV 1943.

BUKVIĆ JOSIP, Stjepana, Hrvat

BULČIĆ DRAGUTIN, Hrvat, poginuo

BUNETA STEVO, NOV 1943, ranjen 1944.

BUREK FRANJO, Janka, r. 1921, s. Gregurovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV 1943.

BURILOVIĆ FRANJO, Hrvat, NOV 1943, poginuo

BURLIC ANDRIJA, Stjepana, r. 1923, s. Grkina, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

BURNALIĆ ANTUN, Hrvat

BURULIC FRANJO, Ivana, r. 1929, s. Grkina, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

Bušić **IVAN,** Ivana, Hrvat

BUTKOVIĆ MIJO, Hrvat, poginuo

BUZINA PAVAO, Adama, r. 1906, s. Jesenje Gornje, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** ranjen **1944.**

CAFUK PERO, Hrvat

CAJNER SLAVKO, Hrvat, NOV 1944.

CAJTMAN STJEPAN, Hrvat, poginuo

CALIĆ SIMUN, Hrvat, poginuo

CAPEK DRAGO, Hrvat

CAR BLAŽ, S. Dubovec, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

CAR FRANJO, Fabijana, r. **1907,** s. Obrež, Križevci, Hrvat, NOV **1944.**

CAR IVAN, Ivana, r. **1923,** s. Ivanovec, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1945.**

CAR JOSIP, S. Zaprešić, Hrvat

CAR JOSIP, Stjepana, r. **1923,** s. Botinovec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** ranjen

CAR PAVAO, Julije, r. **1930,** s. Slanje, Ludbreg, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

CAR VALENT, Hrvat

CAREK MARA, Stjepana, r. 1917, s. Virje, Đurđevac, Hrvatica, domaćica, NOV **1944,** poginula **1944.**

CAREVIĆ MAKSIM, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

CARNELUTTI RENZO, NOV 1944.

CATELA DUŠAN, Mate, r. 1924, s. Gornje Vrapče, Susedgrad, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

CEBOVIĆ JOSIP, Jurja, r. 1919, s. Sušobreg, Zlatar-Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.** poginuo **1944.**

CECVRKA JOSIP, Gabre, r. 1922, s. Bogdanovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1945.**

CELOVEC JOSIP, Hrvat, poginuo

CENER DRAGUTIN, Ivana, r. 1928, Varaždinske Toplice, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

CENKOVČAN MARTIN, Hrvat, NOV 1944.

CENKOVČAN STJEPAN, Hrvat

CER MIRKO, Ivana, Hrvat, poginuo

CEROVEC JOSIP, Hrvat, NOV 1943, poginuo 1944.

CESAREC STJEPAN, Mije, r. 1926, s. Hlevnici, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943. poginuo 1944.

CESTAR JOSIP, Mate, r. 1913, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1944.

CIKAČ JAKOB, Hrvat

CIKAĆ MIRKO, Josipa, r. 1913, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen

CIKAČ RUDOLF, Hrvat

CIKOJEVIĆ BRANIMIR NENO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1942.

CIKOVIĆ ĐURO, Hrvat

CIMERMAN IVAN, Hrvat, poginuo

CIMERMAN JAKOB, Hrvat, poginuo

CIMERMAN JOSIP, Dragutina, r.1926, si. Ludbreški Vinogradi, Ludbreg, Hrvat, službenik, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

CIMIĆ FRANJO, Hrvat

CIMIĆ TOMO, Fabijana, r. 1924, s. Donja Batina, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen 1945.

CMRČNJAK FRANJO, Matije, r. 1916, s. Gornji Mihaljevec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

CMRK FRANJO, Pavla, r. 1923, s. Delekovec, Koprivnica, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo 1943.

CMRK IVAN, Pavla, r. 1912, s. Delekovec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen

CMRK MIJO, Ivana, r. 1925, s. Delekovec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

CMRK STJEPAN, Hrvat

COUAK MARIJA, Vide, r. 1925, s. Seljanec, Križevci, Hrvatica, poljopriv., NOV 1943.

COUFAL DRAGUTIN, Stanka, r. 1925, s. Vrbovec, Čeh, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

CRKVENČIĆ IVAN, Alekse, r. 1923, s. Slanje, Ludbreg, Hrvat, student, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen

CRKVENČIČ STJEPAN, Gabrijela, r. 1927, s. Struga, Varaždin, Hrvat, učenik, NOV 1943, ranjen

CRUENAK MATO, Vicka, r. 1924, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1942.

CRKVENJAK STEVO, Hrvat

CRLJENICA MILOVAN, Pere, r. 1929, s. Kopriv. Rijeka, Koprivnica, Srbin, radnik, NOV 1943.

CRNČEVIĆ JOSIP, Hrvat, poginuo

CRNČIĆ STJEPAN, Sandora, r. 1926, s. Apatovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1943. i 1944.

CRNČIĆ VALENT, S. Apatovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

CRNIĆIĆ IVAN, S. Sudovec, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1943.

CRNIĆ KATICA, Stojana, r. 1923, s. Zakrižje, Mostar, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1942, ranjena

CRNKOVIĆ FRANJO, Hrvat

CRNKOVIĆ IVAN Marka, r. 1923, s. Lukovo, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

CRNKOVIĆ IVICA, Franje, r. 1930, Zagreb, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944. i 1945.

CRNKOVIĆ LJUBOMIR, Hrvat, NOV 1943.

CRNKOVIĆ MATIJA, Hrvat

CRNKOVIĆ NIKOLA, Tome, r. 1919, s. Babinac, Bjelovar, Srbin, poljopriv., NOV 1943, ranjen

CRNKOVIĆ VLADO, Antonije, Vrapče, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo

CRNOGAJ AUGUST, Nikole, r. 1922, s. Zagora Krapinska, Krapina, Hrvat, radnik, čl, KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

CRNJAK ZDRAVKO, Steve, r. 1927, s. Sandrovac, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen

CUGOVČAN ĐURO, Hrvat, poginuo

CUGOVČAN FIUP, Stjepana, r. 1911, s. Podravske Sesvete, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1945.

CUKOVEČKI STJEPAN, Martina, r. 1924, s. Mokrice Oroslavlje, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

CULJAGA JOSIP, Ivana, r. 1913, s. Gušće, Sisak, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

CURGOVĆAN VID, Hrvat, poginuo

ČUVAJ MATO, Đure, r. 1925, s. Daskatica, Čazma, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

CVEK JOSIP, Josipa, r. 1910, s. Podsused, Susedgrad, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1942.

CVETKO AUGUST, Janka, r. 1924, s. Radobojski Bregi, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo 1944.

CVETKOVIĆ DRAGUTIN, Jurja, r. 1922, Vrapče Zagreb, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo

CVITKOVIĆ JOSIP, Hrvat

CVITKOVIĆ TOMO, r. 1925, s. Prozor, Otočac, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen

CVRTILA AUGUST, Martina, r. 1925, s. Jesenje Donje, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

CVRTILA STJEPAN, Ivana, r. 1924, s. Jesenje Donje, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1945.**

CVRTILA VIKTOR, Stjepana, r. 1926, s. Jesenje Donje, Krapina, Hrvat, učenik, NOV **1944,** ranjen

CVRTKO ANDRO, Franje, r. 1924, s. Gornji Tkalec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1944.** i **1945,** poginuo

ČABRAJEC ANTUN, Ivana, r. 1920, s. Ključ, Novi Marof, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1942,** poginuo **1944.**

ČABRAJEC STJEPAN, Ivana, r. 1922, s. Ključ, Novi Marof, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

ČAČEK DRAGUTIN, Đure, r. 1925, s. Prikraj, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** ranjen **1945.**

ČAČEK STJEPAN, Ivana, r. 1921, s. Prikraj, Dugo Selo, Hrvat, radnik, NOV **1944,** ranjen

ČADEŠ IGNAC, Luke, r. 1914, Sarajevo, Hrvat, akt. of. b. J. v., čl. KPJ, NOV 1942.

ČADEŠ MARIJA, r. 1924, s. Poredje, Pregrada, Hrvatica, radnica, NOV **1943.**

ČAGAREC STANKO, Jakoba, r. 1925, s. Zbelava, Varaždin, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen

ČAKLEC VIKTOR, Hrvat

ČANAKI FRANČIŠKA, Vinka, r. 1925, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

ČANAKI FRANJO, Mije, r. 1926, s. Komarnica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

ČANAKI IVAN, Mije, r. 1920, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

ČANKOVIĆ NIKOLA, Srbin

ČAVIĆ STEVAN, Srbin, NOV 1943.

ČAVLEK ANTUN, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** poginuo **1944.**

ČAVLOV ANTUN, Hrvat, NOV 1943, poginuo 1944.

ČEH STJEPAN, Vjekoslava, r. **1924,** s. Malčenca, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ČEK ĐURO, Franje, Hrvat

ČELESNIK ANA, Ivana, r. 1923, s. Pitomača, Đurđevac, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

ČELIG MATO, Tome, r. 1905, s. Višnjica, Ivanec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1944.**

ČELIK MATO, Josipa, r. 1914, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

ČENIĆ MARIJA, Šime, r. 1927, s. Prnjavor, Koprivnica, Srpkinja, radnica, NOV **1943,** ranjena **1944.**

ČERAJEC ANDREJA, Slovenka

ČERKEZ FERDO, Stjepana, r. 1911, s. Celine, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1944.**

ČERKEZ NIKOLA, Josipa, r. 1915, s. Celine, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1944.**

ČESNIK ANTON, Slovenac

Čič **ANKICA**, Hrvatica, NOV **1943.**

ČIĆEK STJEPAN, Stjepana, r. 1927, s. Husinec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

ČIĆIN-ŠAIN DALIBOR, Martina, r. 1926, Vodice, Šibenik, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1941.

ČIĆKO ANDRIJA, Petra, r. 1924, s. Mokrice, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen, poginuo 1944.

ČIĆKO JOSIP, Petra, r. 1922, s. Mokrice, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1942,** ranjen **1943.**

ČIĆKO RUDOLF, Janka, r. 1925, s. Mokrice, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

ČITUŠ ROK, Stjepana, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1945.**

ČIVRAG STJEPAN, Josipa, r. 1925, s. Donja Velika, Vrbovec, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen **1944.**

ČIŽMAK STJEPAN, r. 1920, s. Delekovec, Koprivnica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1944,** ranjen

ČIZMAR IVAN, Hrvat, poginuo

ČIZMAR MARKO, Hrvat

ČIZMAR TEREZIJA, Hrvatica

ČIZMEK SLAVKO, Ivana, r. 1914, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1942,** ranjen 1944.

ČIŽMEŠIJA FRANJO, Franje, r. 1918, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

ČIŽMEŠUA IVAN, Franje, r. 1912, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

ČIŽMEŠUA JOSIP, Ivana, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1945.**

ČIŽMEŠUA PAVAO, Ivana, r. 1915, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, poljopriv.

ČMRLEC JOSIP, Andrije, r. 1914, s. Donja

Dubrava, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

ČMRLEC STJEPAN, Valenta, r. 1910, s. Vidovec, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

ČOKLICA PETAR, Stjepana, r. 1915, s. Delekovec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

ČOLAKOVIĆ LJUBICA, Dušana, r. 1931, s. Prijedor, Doboj, Srpkinja, učenica, NOV **1943.**

ČOPEC IVAN, Ivana, r. 1926, s. Dankovec, Dubrava, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

ČOPOR DRAGUTIN, S. Krapina selo, Zlatar Bistrica, čl. SKOJ-a, Hrvat, NOV **1943,** ranjen **1944,** poginuo **1944.**

ČORIĆ JOSIP, Hrvat, NOV 1943, ranjen 1944.

ČOTRA BOŽO, Mojsija, r. 1917, s. Ludbreški Vinogradi, Ludbreg, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1943.**

ČOTRA IVAN, Mojsija, r. 1918, s. Ludbreški Vinogradi, Ludbreg, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo 1944.

ČRČEK FRANJO, Đure, r. 1911, s. Kalnik, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

ČUBRA GOJKO, Petra, r. 1926, s. Kraljevac, Bjelovar, Srbin, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1941,** ranjen **1944.**

ČUČEK MILAN, Antun, r. 1911, s. Kostelski Bregi, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV 1942.

ČUĆKO STJEPAN, Hrvat, ranjen 1945.

ČUKEU FRANJO, Blaža, r. 1920, s. Budinščina, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

ČUKLIĆ FRANJO, Ivana, r. 1907, s. Kalnik, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ČORBA ROZA ROZALIJA, r. 1892, s. Podr. Sesvete, Đurđevac, Hrvatica, NOV 1941, ranjena

ČULIG r. **ŠTEFANIĆ DRAGICA**, Dragutina, r. 1922, s. Zagora, Krapina, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV 1942, ranjena 1944.

ČULO DRAGUTIN, Hrvat

ČULO STJEPAN, Mate, r. 1915, s. Bukova Gora, Duvno, Hrvat, obrtnik trgovac, NOV 1944, ranjen

ČUČMAN SLAVKO, Hrvat

ČUČMAN STANKO, Hrvat, poginuo

ČUMIGAŠ JOSIP, Hrvat, NOV 1943, poginuo 1944.

ČUNDIĆ STJEPAN, Ivana, Hrvat

ČUPKO IZET, Musliman, poginuo

Čus **FRANJO**, Mate, r. 1916, s. Cerje Tužno, Varaždin, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

Čus **SLAVKO**, Hrvat

ČuS **STEVO**, Steve, Srbin

ČUŽE r. **ROGIN KATICA**, Franje, r. 1923, s. Lobor, Zlatar Bistrica, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjena

ČOVOREK ĐURO, Ivana, Hrvat

ČOVORIG MILAN, Ježevo, Hrvat, NOV 1943, poginuo 1943.

ĆIKIĆ PETAR, Hrvat, poginuo

ĆUK IGNAC, Hrvat

ĆUK IVAN, Martina, r. 1928, s. Bobovec, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1945, ranjen

ĆUK MARTIN, Stjepana, r. 1926, s. Jalševac, Dubrava-Zagreb, Hrvat, radnik pastir, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1943.

ĆUK ZORA, Franje, r. 1926, s. Gregurovec, Križevci, Hrvatica, domaćica, NOV 1943.

Čus **FRANJO**, Hrvat, NOV 1944.

DADASOVIĆ BRANKO CANE, Miloša, r. 1922, s. Josipdol, Ogulin, Srbin, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1941, ranjen

DAMJANIĆ DUŠANKA, Save, r. 1928, Prijedor, Srpkinja, radnica, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

DANČEVIĆ ADOLF BRKO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943,

DASKOČ BLAŽ, Hrvat, poginuo

DASOVIĆ MILAN, Dane, r. 1915, s. Perušić, Gospić, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1942.

DAVIDOV BRANKO, Srbin

DAVIDOV FEDOR, Srbin

DAVIDOV NIKOLA, Mile, Srbin

DAVOŠČAK STEVO, Srbin, poginuo

DEBELJAK AUGUST, Jurja, r. 1917, s. Lupinjak, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

DEBELJAK STJEPAN, Antuna, r. 1923, s. Komarnica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

DEBELJAK ZVONKO, Hrvat

DEČKO JOSIP, Valenta, r. 1926, s. Donja Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1944.

DEDI VLADO, Andrije, r. 1928, s. Kutnjak, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1945, ranjen 1945.

DEDOVIĆ PETAR, Hrvat, poginuo

DEGAČ RUDOLF, Hrvat, poginuo

DEGAČ VALENT, Jakoba, Hrvat

DELAPETRA AUGUST, Hrvat, NOV 1943.

DELI BARBIR ANKA, Jage, r. 1925, s. Veliko Trojstvo, Bjelovar, Hrvatica, učenica, NOV 1943.

DELOGOVIČ RUDOLF, Hrvat

DEMELI MARKO, Hrvat, poginuo

DEMERAC STEVO, Jeronima, r. 1920, s. Nova Rača, Bjelovar, Hrvat, radnik, NOV **1944,** ranjen **1944.**

DEMITER PETAR, Hrvat, nestao

DENAC ANDRIJA, S. Donja Voća, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

DENZIĆ IVAN, Hrvat

DENŽIĆ STJEPAN, Breka, r. 1924, s. Kalnik, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1945.**

DERIĆ VLADO, Slavka, r. 1924, s. Grdak Sokolovac, Koprivnica, Srbin, radnik, **NOV** 1943.

DERIFAJ STJEPAN, Hrvat

DETAL r. **KORBAR MACA**, Hrvatica, NOV 1943.

DETELJ FRANJO, Viktora, r. 1923, s. Poljanec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ-a, NOV **1941,** ranjen **1945.**

DETELJ IVAN, Danice, r. 1926, s. Poljanec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1943.**

DETELJ MARICA MACA, Antuna, r. 1927, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjena

DETELJ STANKO, Viktora, r. 1914, s. Poljanec, Ludbreg, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1941, ranjen

DEVČIĆ MARKO, Hrvat

DEVČIĆ MARTIN, Martina, Hrvat

DEVIĆ BOŠKO, Milutina, r. 1925, s. Gračanica, Srbin, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

DEVIČ DUŠAN, Srbin

DEVIĆ MARIJAN, Srbin

DEVIĆ STEVO, Miloša, r. 1923, Srbin, poljopriv., NOV 1943.

DEVIDE MARTIN, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

DEŽDAK STJEPAN, Marka, r. 1918, s. Kotoriba, Čakovec, Hrvat, NOV 1944.

DIJANIĆ GABRO, Hrvat

DIJAKOVIĆ GAVRO, Srbin

DIJAKOVIĆ NIKOLA, Srbin

DIJAKOVIĆ ZORA, Srpkinja

DIMIĆ IVAN, Radomira, Srbin, poginuo

DIMIĆ MILOŠ, Srbin

DIVJAK IVAN, Hrvat

DIVJAK IVANKA, Antuna, Hrvatica, NOV 1943.

DIVJAK MATO, Hrvat

DJIGAŠ VILIM, s. Šopron, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

DLAKA MIJO, Josipa, r. 1924, s. Podlužan, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

DOBEC STJEPAN, Pavla, r. 1906, Ludbreg, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1942.**

DOBRIĆ MILAN, r. 1926, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

DOBRIĆ MILIVOJ, Srbin, poginuo

DOBRIJEVIĆ ĐOKO, Ljubana, r. 1918, **S**. Mali Pašijan, Garešnica, Srbin, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.

DOBRILOVIĆ TOMO, Hrvat, poginuo

DOBRNIĆ ZVONKO, Franje, r. 1929, s. Globočec, Ludbreg, Hrvat, učenik, NOV **1944.**

DOBRINIĆ ANKICA, Hrvatica, NOV 1943.

DOJNIĆ STJEPAN, Hrvat, NOV 1944.

DOLENČIĆ JERONIM, Viktora, r. 1926, Čakovec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1945.

DOLENEC FRANJO, Hrvat, NOV 1943.

DOLENEC IGNAC, Ivana, r. 1927, s. Ludbreški Karlovac, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** ranjen **1945.**

DOLENEC IVAN, Stjepana, r. 1919, s. Botovo Donje, Koprivnica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1944.**

DOLENEC KAZIMIR, Mije, r. 1929, s. Pitomača, Đurđevac, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen

DOMINKAŠ SLAVKO, Rudolfa, r. 1926, s. Segudovec, D. Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

DOMIŠUANOVIČ JANKO, Jurja, r. 1924, s. Tugonica, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

DOMIŠUANOVIČ MARTIN, Hrvat

DOMITROVIČ MATO, Hrvat

DOMŠIĆ PETAR, Hrvat

DONČEVIĆ MIJO, Hrvat

DORČEC VALENT, Ivana, r. 1929, Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. **SKOJ**-a, **NOV 1943,** ranjen

DOSKOĆIL ANTUN, S. Carevdar, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

DOŠEN DANE, Srbin, poginuo

DOŽAJIĆ IVAN, Grge, r. 1918, s. Poljanec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

DRAGANIĆ JOSIP, S Gornje Jesenje, Krapina, Hrvat, NOV **1943.**

DRAGANIĆ JURAJ, Hrvat, NOV 1944.

DRAGANIĆ PETAR, Stjepana, r. 1925, s. Ciglenica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.** od križara

DRAGANIĆ SLAVKO, Hrvat

DRAGANIĆ STJEPAN, Janka, r. 1920, s. Gorjani, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

DRAGANIĆ STJEPAN, Janka, r. 1918, s. Mihovljan, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV **1943,** poginuo **1944.**

DRAGANIĆ VJEKOSLAV, Viktora, r. 1922, s. Gorjani, Krapina, Hrvat, poljopriv, NOV **1943,** poginuo **1944.**

DRAGAŠEVIČ GAJO, Steve, r. 1910, s. Vojko-

vački Osijek, Križevci, Srbin, poljopriv., NOV 1943.

DRAGEC IVAN, Hrvat

DRAGONIJA JOSIP, Ivana, r. 1928, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1945.**

DRAGONIJA STJEPAN, Josipa, r. 1919, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

DRAGOVIĆ VILKO, Nikole, r. 1926, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** poginuo 1945.

DRAKOTI MLADEN, Hrvat

DRAŠČIĆ MIROSLAV, Hrvat

DRAŠIĆ BRANKO, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV 1943.**

DRDAT IVAN, Hrvat, poginuo

DRENOVAC ALOJZ, Hrvat, poginuo

DRENOVAC NIKOLA, Pere, Hrvat

DRENOVSKI LJUBOMIR, Srbin

DRENŠKI MARIJA, Slavka, r. 1926, s. Gornja Plemenščina, Pregrada, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** poginula 1944.

DRETAN LOVRO, Stjepana, Hrvat, poginuo

DREZGA ERNEST, Hrvat

DREZGA PETAR, Hrvat, poginuo

DRK ANTON TOMO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

DROBEC STANKO, Mije, r. 1922, s. Dubovec, Donja Stubica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1943.**

DROŽĐEK ALEKSA, Đure, r. 1923, s. Sračinec, Varaždin, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1941,** ranjen

DROŽĐEK ĐURO, Mije, r. 1922, s. Sračinec, Varaždin, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

DROŽĐEK IVAN, Đure, r. 1928, s. Sračinec, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** poginuo 1945.

DROŽĐEK STANKO, Đure, r. 1925, s. Sračinec, Varaždin, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

DRUŽINEC DRAGUTIN, Josipa, r. 1921, s. Putkovec, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1944.**

DRUŽINEC IVICA, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1942.

DUBRAVEC MIHAEL, Hrvat, poginuo

DUBRAVEC STJEPAN, Stjepana, r. 1919, s. Gornji Tkalec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

DUDAK JANKO, Hrvat

DUDAK ZDENKO, Hrvat

DUGEC LJUDEVIT, Tomo, r. 1926, s. Žunci, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen **1944.** i **1945.**

DUGEC STJEPAN, Petra, r. 1925, s. Žunci, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

DUH ANTON, Hrvat, čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1944.**

DUHAČEK ANTUN, Hrvat

DUHAČEK FRANJO, Hrvat

DUJAN MATO, Vide, r. 1904, s. Dugo Selo, Hrvat, službenik, NOV **1944.**

DUKARJČ JOSIP, Hrvat

DUKIĆ BRANKO, Milutina, r. 1924, s. Vojkovački Kloštar, Križevci, Srbin, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen

DUKIĆ JANDRO, Đure, r. 1909, s. Vojkovački Kloštar, Križevci, Srbin, poljopriv., NOV 1943.

DUKIĆ Joso, Mihajla, Hrvat

DUKIĆ MATO, Hrvat

DUKIĆ MILOŠ, Tome, r. 1924, s. Vojkovački Kloštar, Križevci, Srbin, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1943.**

DULIKRAVIĆ ČEDO, Đure, r. 1920, s. Veliki Poganac, Koprivnica, Srbin, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen

DULJAK ĐURO, Đure, r. 1927, s. Borje, Križevci, Hrvat, NOV **1943.**

DUMAJ LJUDEVIT, Hrvat, poginuo

DUMANDŽIĆ JOZO, r. 1920, Hrvat, oficir, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1943.**

DUMBOVIĆ DRAGUTIN, r. 1928, s. Poljanica Bistrička, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

DUMENĆIĆ JOSIP, Ivana, r. 1921, s. Jezerane, Otočac, Hrvat, podoficir, NOV **1943,** ranjen

DUMIĆ STJEPAN, Janka, r. 1916, s. Orlovac-Nova Rača, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

DUNDOVIĆ MILAN, Srbin, nestao

DUNAJ JOSIP, Antuna, r. 1914, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

DUNAJ LJUDEVIT, Maksa, r. 1907, s. Brezovica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo 1945.

DURKESAC MATO, Hrvat, poginuo

DUŠEVIĆ DANIEL, Srbin

DUVNJAK ANTE, Hrvat

Dužić **JOSIP**, Melka, r. **1918,** s. Donji Kraljevec, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

DVORSKI GABRO, S. Ljubešćica, Novi Marof, Hrvat, NOV **1943.**

DVORŠĆAK STJEPAN, Pante, r. 1912, Koprivnica, Hrvat, radnik, NOV **1944,** poginuo 1945.

DŽAFIĆ ĐEMIL, Nazifa, r. 1921, s. Kakanj, BiH, musliman, radnik, NOV **1943,** ranjen **1944.** i **1945.**

ĐAKOVIĆ DUŠAN, Andre, r. 1913, s. Vlaislav, Koprivnica, Srbin, poljopriv., NOV **1943.**

ĐANIĆ BLAŽ, r. 1905, s. Kloštar Podravski, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1944.**

ĐELEKOVČAN ANTUN, Franje, r. 1925, s. Gotalovo, Koprivnica, Jugoslaven, radnik, NOV **1943,** ranjen

DERI JULIŠKA, Mađarica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginula **1944.**

ĐIPALO FRANJO, Mije, r. 1913, s. Podravske Sesvete, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1944,** ranjen

ĐIPALO IVAN, Stjepana, r. 1888, s. Podravski Kloštar, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

ĐOKIĆ STOJAN, Cvijetina, r. 1907, s. Lokan, Zvornik, Srbin, oficir, NOV **1944.**

DUKIN ANTON, Hrvat, poginuo

ĐUKIN MARTIN, Antona, r. 1925, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

ĐURANIĆ IVAN, Hrvat

ĐURAS MARTIN, Hrvat

ĐURAŠEVIĆ IVAN, Hrvat

ĐURAŠIN MILAN, Stjepana, r. 1919, s. Vojvodinec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ĐURĐENIĆ FRANJO, Hrvat, NOV 1944.

ĐURĐEVIĆ MILAN, Josipa, r. 1916, s. Diklenica Kapela, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV **1942,** ranjen

ĐURĐIĆ KATICA, Hrvatica

ĐUREKOVEC NIKOLA, Valenta, r. 1908, s. Jablanovec, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1944.

ĐURETA DRAGUTIN, Ivana, r. 1920, s. Delekovec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943, ranjen 1945.

ĐURETEK IVAN, Hrvat, poginuo

ĐURIČIČ VALENT, Dure, r. 1922, s. Zdenčac, Garešnica, Hrvat, čl. SKOJ-a, **NOV** 1943, ranjen

DURIN IVAN, Mirka, r. 1923, s. Kaniža, Ivanec, Hrvat, radnik, **NOV** 1943, ranjen

DURMAN BORIS, Hrvat

ĐURMANIĆ STJEPAN, Hrvat

ĐURO ZIVKO, Srbin

ERCEGOVIĆ ALOJZ, Hrvat, poginuo

ERČAK SLAVKO, Hrvat

ERDELEC ANTUN, Hrvat

ETEROVIĆ VLADIMIR, Hrvat

ERŽAN RUDOLF, Hrvat

EVANAGELIS MUSTOS, Nizozemska, Nizozemac, NOV 1944.

FABIĆ FRANJO, Mije, r. 1910, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

FABIJAN IVAN, Hrvat, poginuo

FABIJANIĆ STJEPAN, Hrvat, poginuo

FAGET IVAN, Đure, r. 1919, s. Svedruža, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1945.

FAJAK STJEPAN, Hrvat

FAJFARIĆ JOSIP, Franje, r. 1919, Varaždin, Hrvat, radnik, NOV 1943, ranjen 1944.

FAJTOVIĆ MILEVA, Ignaca, r. 1919, s. Vojakovec, Križevci, Srpkinja, domaćica, NOV 1942, poginula 1944.

FAKLEŠ KARLO, Vide, r. 1912, s. Bušin, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

FALTAK IMBRO, s. Potok, Križevci, Hrvat, poljoprivrednik, NOV 1943, poginuo 1944.

FALTAK IVAN, Stjepana, r. 1909, s. Potok, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

FANJEK SLAVKO, Pavla, r. 1921, s. Blažev Dol, Zelina, Hrvat, radnik, NOV 1944,

FEDOROV VILIM, Vladimira, r. 1924, Vrbovec, Poljak, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

FELBAR ILIJA, Srbin

FERĐELJI VLADIMIR, Franje, r. 1923, s. Pogančec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

FERENČAK BLAŽ, Ivana, r. 1924, s. Donja Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

FERENČAK LJUĐEVIT, Mije, r. 1920, s. Donja Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

FERENČAK MIJO, Hrvat, poginuo

FERENČAK STANKO, Kate, r. 1929, s. Kraljev Vrh, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

FERENČAK VALENT, Pavla, r. 1922, s. Donja Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1944.

FERENČEBA IVAN, Hrvat, poginuo

FERENČIČ MARTIN, Bolte, r. 1927, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, ranjen

FEREZI JOSIP, Hrvat, poginuo

FERJAN EDUARD, Antona, r. 1924, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1944, ranjen 1944.

FERLAK STJEPAN, Josipa, §|1923, s. Čučerje, Dubrava-Zagreb, Hrvat, radnik, **NOV** 1945.

FICKAR ANDRIJA, Hrvat, čl. KPJ, ranjen 1945.

FIČKO FABIJAN, Tome, r. 1911, s. Podravske Sesvete, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

FIČKO IMBRO, Ivana, r. 1909, s. Podravske

Sesvete, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1945.

FIČKO MATIJA, Hrvat

FIĆKO MIROSLAV, Mije, r. **1921**, s. Severin, Bjelovar, Hrvat, službenik, čl. KPJ, NOV **1943**.

FIČKO JOSIP, Mije, r. **1919**, s. Severin, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1943.** i **1944.**

FIJAČKO STJEPAN, Stjepana, r. **1922**, s. Mihovljan, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV **1943,** poginuo **1944.**

FIJEMBER IVAN, Dragutina, r. **1926**, Križevci, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

FILIJA JURAJ, Ljudevita, r. 1926, s. Veliko Trgovišće, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

FILIPAJ RAJMOND, Josipa, r. 1918, s. Siverić, Drniš, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

FILIPAJ ZLATKO, Štefanije, r. **1925**, Zagreb, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen

FILIPOVIĆ DRAGUTIN, Stjepana, Hrvat

FILIPPI JUGOSLAV-JUGO, Hrvat, r. 1918, Korčula, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

FILIPOVIĆ IVAN, r. 1922, s. Hlebine, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

FIRM RAJMOND, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

FISTRIĆ JURAJ, Hrvat

FIŠTER STJEPAN, Đure, r. **1921**, s. Zbilj, Pregrada, Jugoslaven, radnik, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen

FIŠTREK SLAVKO, Tome, r. 1923, Ivanec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

FLEGAR BRANKO, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

FLEGAR JANKO, s. Kameničko Podgorje, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1943.

FLEGAR MILKA, Josipa, r. 1927, s' Kostelsko, Pregrada, Hrvatica, učenica, NOV 1944. poginula 1944.

FLEGOSRĐAN, Antuna, r. **1920,** Opatija, Hrvat, student, NOV **1943.**

FONTIĆ PETAR, Ivana, Hrvat, poginuo

FORTNIKOLA, Franje, r. 1922, s. Šipki, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943, poginuo 1944.

FOŠNIKVALENT, AntAa, r. 1914, s. Pogančec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

FRAGET DRAGUTIN, Hrvat, poginuo

FRANC JANEZ, Slovenac

FRANĆIĆDRAGUTIN, Tome, r. **1925**, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944.** ranjen

FRANĆIĆ JOSIP, Matije, r. 1922, s. Apatija, Ludbreg, Hrvat, službenik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

FRASIVAN JOVICA, Ivana, r. 1918, Pula, Hrvat, liječnik, čl. KPJ, NOV 1942, ranjen

FRĆAK SLAVKO, Hrvat, poginuo

FRĆKO IVAN, Andre, r. 1928, s. Bočadir, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

FREY ZLATKO, Stjepana, r. 1926, Medvešćak, Zagreb, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

FRIGO-KRIST AGNEZA, Petra, r. 1926, s. Preseka, Vrbovec, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjena

FRIGO FRANJO, Zaprešić, Hrvat

FRIGO VENCESLAV, Petra, r. 1929, s. Krušljevac, Vrbovec, Hrvat, učenik, NOV 1943, poginuo 1944.

FRIŠĆIĆ VALENT, Hrvat, čl.KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

FučEKud. **KRAJAĆIĆ KATICA**, Đure, r. 1927, s. Čepelovec, Đurđevac, Hrvatica, učenica, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjena

FUĆEKMATO, Luke, r. 1925, s. Orovac, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen 1945.

FUĆEK RUDOLF, Hrvat

FUČIJAŠ FRANJO, Hrvat, poginuo

FUĆKAR ANTUN, r. 1903, Ludbreg, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

FUĆKO FABIJAN, Hrvat, poginuo

FULIRĐURO, Josipa, r. 1920, s. Grtovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

FUMIĆIVAN, Stjepana, r. 1923, s. Globočec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

FUNDAKIVAN, Andrije, r. 1925, s. Kotoriba, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1944.

FUNTAK STJEPAN, Imbre, r. 1924, s. Rakovec, Novi Marof, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

FUNTAK STJEPAN, Mirka, r. 1925, s. Rakovec, Novi Marof, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

FRIGO NATALIJA, Antuna, r.1926, s. Žabnjak, Vrbovec, Talijanka, učenica, čl. SKOJ-a, NOV 1943, strijeljana 1944, u logoru

FUNTEKBENEDIKT, Josipa, r. 1915, s. Komarnica, Ludbreg, Hrvat, radnik, NOV 1943, ranjen, poginuo 1944.

FUNTEKIGNAC, Stjepana, r. 1924, s. Komarnica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1943.

FUNTEK JOSIP, Ivana, r. 1928, s. Komarnica, Ludbreg, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

FUNTEK VINKO, Josipa, r. 1919, s. Komarnica,

Ludbreg, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1944.**

FÜRST ZVONKO, Hrvat, poginuo

Fuš **IGNAC**, Vinka, r. **1913,** s. Kotoriba, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV **1945.**

FUTAĆ DRAGUTIN, Antuna, r. 1930, s. Sčepanje, Novi Marof, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1944.**

GABAJ MATO, Martina, Hrvat

GABAJ MATO, Stjepana, Hrvat

GABRICA STJEPAN, Stjepana, r. 1912, s. Ledine, Vrbovec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

GABRIČNADA, r. 1923, s. Ivanec, Hrvatica, domaćica, **NOV** 1944.

GADANEC STJEPAN, Hrvat, poginuo

GADARA OSMAN, Musliman

GAJEC FRANJO, Hrvat, NOV 1944.

GAJEVIČ PETAR, Hrvat

GAJSECIVAN, Hrvat

GAJSEC JOSIP, Hrvat, poginuo

GAJSKIMARIJA, r. 1928, s. Šinkovci, Hrvatica, domaćica, čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1943, poginula 1944.

GAJŠAK ANTUN, Antuna, r.1912, s. Klanječki Dol, Klanjec, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

GAJŠEKFRANJO, Konrad, r. 1917, s. Razdrto, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

GAJŠEK IGNAC, Mirka, r. 1919, s. Svedruži, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943. poginuo 30. 1. 1944.

GAJZER SVETISLAV, Radeka, s. Strmec, Srbin, *čl* SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

GALIČ DRAGO, Hrvat, NOV 1944.

GALIČ IGNAC, Hrvat, NOV 1944.

GALIČ MARIJA, Hrvatica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

GALIČ MEHMED, Alija, r. 1924, Bihać, Musliman, radnik, NOV 1944.

GALINEC FRANJO, Hrvat

GALINEC JOSIP, Hrvat

GALOVIČ EMICA, Hrvatica

GANZI MARIJA, Mirka, r. 1926, Zelina, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

GANŽULIČ IVAN, Franje, r. 1924, s. Delekovec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

GARTNER MIROSLAV, Hrvat, poginuo

GAŠČIČ FRANJO, Vladimira, r. 1924, Zagreb, Hrvat, radnik, NOV 1945.

GASLER ZLATKO, Hrvat

GAŠPARDURO, Franje, r. 1913, Grubišno Polje, Hrvat, službenik, čl. **KPJ,** NOV 1942.

GAŠPAR JOSIP, Hrvat

GAŠPARMIRKO, Mirka, r. 1923, s. Lučelnica, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

GAŠPAREC FRANJO, Hrvat

GAŠPARECTOMO, Hrvat, poginuo

GAŠPAREC VID, Hrvat, poginuo

GAŠPAREVIČ NIKOLA, Srbin

GAŠPARIĆBOŽO, Vinka, r. 1919, s. Kuzminec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1945.

GAŠPARLINFRANJO, Pavla, r. 1926, s. G. Hrašćan, Hrvat, radnik, NOV 1945.

GAŠPAROvič**ILIJA**, čl. KPJ, ranjen 1945.

GATALICA Jovo, Srbin

GATALICASTEVO, Mileta, r. 1921, s. Bedenička, Bjelovar, Srbin, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

GAVINIČ ANTUN, Hrvat, poginuo

GAVINIČ LOVRO, Hrvat, poginuo

GAVINIČ MATO, Hrvat, poginuo

GAZIVODA BRANKO, Franje, r. 1925, s. Subotica, Koprivnica, Hrvat, učenik, NOV 1943.

GAŽI PAVLE, Tomine, r. 1927, s. Hlebine, Koprivnica, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

GECANIVAN, Pavla, Hrvat, poginuo

GECI DRAGUTIN, Stjepana, r. 1925, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1945.

GEČEK FRANJO, Ćirila, r. 1925, s. Kaniža, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo 1945.

GEČEK IVAN, Jurja, r. 1925, s. Gečkovec, Ivanec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

GEČEK JOSIP, Jurja, r. 1927, s. Gečkovec, Ivanec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1943.

GELTNER, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1943.

GENRIČ VJEKOSLAV, Hrvat, poginuo 1943.

GERIČ ANTUN, Lovre, r. 1919, s. Ludbreški Vinogradi, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

GERIČ JOSIP, Lovre, r. 1919, s. Ludbreški Vinogradi, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

GERIČ MILAN, Mate, r. 1929, s. Skradnik, Ogulin, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

GERIČ NIKOLA, Mirka, r. 1923, s. Orehovec, Krapina, Hrvat, radnik, **NOV** 1943, poginuo 1944.

GERIČ PETAR, Lovre, Ludbreg, poljoprivrednik, NOV 1943.

GERIČ STANKO, Dure, r. 1926, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. **SKOJ**-a **NOV** 1943, ranjen 1944.

T

GETO IVAN, Stjepana, r. 1911, s. Harkanovci, Našice, Hrvat, službenik, NOV **1944.**

GJURAŠ CVUETO, Nikole, r. 1924, s. Dubravka, Dubrovnik, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

GJURIČ NIKOLA, Križevci, Srbin, radnik, NOV 1943.

GLASIĆ ĐURO, Hrvat

GLAVAČIĆ MATIJA, Hrvat

GLAVICA IVAN, Hrvat

GLAVICA MATO, Hrvat, poginuo

GLAVINIĆLOVRO, Martina, r. 1928, Sinj, Hrvat, radnik, NOV **1944,** poginuo **1944.**

GLIGIĆ MILAN, Petra, Srbin

GLIGORINDMITRIJ, SSSR, Rus, NOV 1944.

GLOGOVIĆ IVAN, Fabijana, Hrvat

GLOGOŠKIRUDOLF, Viktora, r. 1926, s. Prosenik, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

GLOHLEK JAKOB, Todora, r. 1925, s. Leprovina, Koprivnica, Hrvat, radnik, čl. **SKOJ**-a, **NOV 1944.**

GLUHAK ALOJZ, r. 1925, s. Hrašćina Trgovišće, Zabok, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo **1944.**

GLUHAK MILIvoj, Melkiora, r. 1921, Medveščak, Zagreb, Hrvat, student, čl. **KPJ, NOV 1941.**

GLUHAK MIRKO, Hrvat

GLUHAK ZVONKO, Đure, r. 1924, s. Konjščina, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

GLUMAC BOŽIDAR, Hrvat, poginuo

GLUMAC MLADEN, Hrvat, poginuo

GMNOJER KNOT, Nizozemska, Holanđanin, NOV 1944, poginuo

GOB AC MIRKO FILIP, Mate, r. 1916, s. Jakov, Zemun, Hrvat, službenik, čl. KPJ, NOV 1942.

GOBAC FILIP, Hrvat

GODAKMATO, Hrvat, poginuo

GOLMAJERŽARKO, Bogdana r. 1928, s. Klek, Zrenjanin, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

GOJKOVIĆ ANKA, Antuna, r. 1921, s. Sokolovac, Koprivnica, Hrvatica, radnica, NOV 1943.

GOJKOVIĆ DUŠAN, r. 1918, s. Mali Batinovec, Koprivnica, Srbin, poljopriv., čl. KPJ, **NOV 1943.** ranjen **1943.** i **1944.**

GOJKOVIĆ NIKOLA, Ilije, r. 1905, s. Sokolovac, Koprivnica, Srbin, radnik, **NOV 1943,** ranjen **1945.**

GOLDMAJER VIDA, Hrvatica, poginula

GOLEC PAVAO, Josipa, s. Kamešnica, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

GOLLO GIUSEPPE, Italija, Talijan, NOV 1944.

GOLUB FRANJO, Mirka, r. 1923, s. Skaričevo, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1945.

GOLUB IGNAC, Ivana, r. 1925, s. Jalšovec, Dubrava-Zagreb, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, ranjen 1944.

GOLUB LUKA, Đure, r. 1913, s. Kalnik, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo, 1944.

GOLUB JOSIP, Pavla, r. 1914, s. Potok, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

GOLUB VALENT, Josipa, r. 1916, s. Kalnik, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, ranjen 1945.

GOLUBIĆ FRANJO, S. Gredice, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

GOLUBIĆ IVAN, Josipa, r. 1923, s. Ljubeščica, Novi Marof, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

GOLUBIĆ JOSIP, Đure, r. 1930, s. Slanje, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

GOLUBIĆ STANKO, Milana, r. 1926, s. Nadkrižovljan, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

GOLUBIĆ ZLATKO, Ferde, r. 1927, s. Kozinščak, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1945.

GOMAZ FRANJO, Jakoba, r. 1914, s. Selnik, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

GORDE JOSIP, Hrvat, poginuo

GORIČKI JOSIP, s. Beloslavec, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

GORUP JANKO, r. 1919, s. Lužan, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1945.

GORUP r. **SVEČNJAK SLAVA** r. 1922, s. Mala Erpenja, Zabok, Hrvatica, radnica, čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1944, ranjena 1944.

GORUPEC RUDOLF, Pavla, r. 1924, s. Rozganski Bobovec, Klanjec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

GOVEDIĆ VINKO KAMEN, s. Kamešnica, Novi Marof, Hrvat, **NOV 1941.**

GOZETTI MARIO, Italija, Talijan, NOV 1944.

GRABANTIVAN, Kate, r. 1923, s. Struga, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

GRABOTEK JANKO, Josipa, r. 1923, s. Gorjani, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

GRABROVAC MARKO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

GRABOVAĆKI VLADO, Hrvat

GRABROVIĆANDRIJA, Petra, r. 1916, Čakovec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944.

GRADIČAKBOŽO, Alojza, r. 1925, s. Mokrice, Donja Stubica, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

GRAČAR AUGUST, Hrvat

GRAF MILIVOJ, Hrvat, NOV 1944.
GRAH DRAGUTIN, Hrvat, poginuo
GRAHOVAC BOŽIDAR, Hrvat
GRBAČIĆ FRANJO, Hrvat
GRBUSSLAVEK, Luke, r. 1924, s. Šopron, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** ranjen
GRCIĆ IGNAC, Hrvat
GRDAN ILIJA, Srbin, nestao
GRDAN MARIJA, Antuna, r. 1925, Varaždin, Hrvatica, poljopriv., NOV **1943.**
GREDEU FRANJO, Franje; r. 1925, s. Mihovljan, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**
GREDEU STJEPAN, Alojza, r. 1922, s. Mihovljan, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1944.**
GREDEU STJEPAN, Franje, r. 1922, s. Mihovljan, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1944.**
GREDIĆAK PETAR, Hrvat
GREDIČAK SLAVKO, Hrvat
GREDIČAKVID, Janka, r. 1925, s. Mokrice, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen
GREDIČEK Božo, Hrvat
GREGOREK IVAN, Hrvat
GREGORIĆ MARTIN, Hrvat, poginuo
GREGUREKKATICA, Josipa, r. 1925, s. Đelekovec, Koprivnica, Hrvatica, poljopriv., NOV **1943,** ranjena
GREGUREK JOSIP, Hrvat, NOV 1944.
GREGURIĆ MATO, Franje, r. 1908, s. Celine, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
GREGUROVIĆ IVAN, Franje, Krapina, Hrvat, radnik, NOV **1943,** poginuo, **1944.**
GRETIĆFRANJO, Ignaca, r. 1921, s. Putkovec, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.
GRETIĆ IVICA, Ignaca, r. 1919, s. Putkovec, Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1941.
GRETIĆ ŠTEFA, Hrvatica
GRGAC FRANJO, Hrvat, poginuo
GRGEČ JOSIP, Stjepana, s. Hrastovsko, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen
GRGEČ MILAN, Grge, r. 1925, s. Kraljev Vrh, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen
GRGETIĆSTJEPAN, Josipa, r. 1909, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**
GRGOIĆMATO, Blaža, r. 1924, s. Pirakovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1942.** ranjen **1944.**
GRGURIĆ DRAGO, Hrvat, NOV 1944.
GRGURIĆIVAN, S. HRVAT, poginuo
GRGURIĆ JOSIP, Hrvat
GRINHUT NIKOLA, S. Šulinec, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1944.**
GRMOVŠEKSTJEPAN, Janka, r. 1923, s. Gornja Šemnica, Hrvat, radnik, NOV **1943,** poginuo 1943.
GRNIĆ BOGDAN, Srbin
GRNIĆ VASILIJE, Srbin, poginuo
GROS ZVONKO, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**
GROŠ TOMO, Slovenac
GROŠENIĆMILAN, Zelina, Hrvat, NOV 1944, poginuo **1945.**
GROŠČIĆ BOLTO, Hrvat, poginuo
GROŠIĆ FRANJO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo **1944.**
GROŠINIĆNIKOLA, Hrvat, NOV **1944,** poginuo 1945.
GROŽINIĆ IVAN, Hrvat
GROTIĆ STJEPAN, Ignaca, r. 1907, s. Torčec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943** ranjen **1945.**
GRŠIĆBOLTO, Mirka, r. 1925, s. Veleškovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**
GRUBAĆEVIĆĐURO, Toše, r. 1917, s. Srdinac, Koprivnica, Srbin, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.
GRUBAĆEVIĆ PETAR, Mihajla, r. 1908, s. Žabno, Križevci, Hrvat, oficir, NOV **1944.**
GRUBAĆEVIĆVEUKO, Nikole, r. 1926, s. Veliki Poganac, Koprivnica, Srbin, poljopriv., NOV **1943,** ranjen **1944.**
GRUBER DUŠAN, Steve, Srbin
GRUBER MILAN, Srbin, poginuo
GRUDEN SLAVKO, Martina, r. 1925, s. Velika Erpenja, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943.**
GRULAFRANJO, Dragutina, r. 1927, s. Gornji Mihaljevec, Čakovec Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1945.**
GRUŠEVIĆ NIKOLA, Srbin
GRUŠNIĆ BOLTO, Hrvat
GUDEN LUKA, Marka, s. Konjščina Gornja, Zabok, Hrvat, radnik, NOV **1943,** poginuo 1944.
GUDIĆ JOSIP, Jele, r. 1923, Koprivnica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943.**
GUDLIN IVAN, Josipa, r. 1920, s. Goričan, Hrvat, NOV **1943.**
Guuč STJEPAN, Marka, r. **1916,** s. Oborovo Bistranjsko, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**
GUMB AT STANKO, Hrvat
GUNBAŽEVIĆ MIROSLAV, Hrvat
GUNIĆ STJEPAN, Petra, Hrvat
GURAK MARTIN, Hrvat
GUSKA MILAN, Bjelovar, Srbin, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

GVOZDENOVIĆ Božo, Oskara, r. 1921, Krapina, Hrvat, student, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

HABAJEC JOSIP JOŽA, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

HABANIĆ IVAN, Josipa, r. 1925, s. Šelovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen

HABEČIĆ IVAN, Šimuna, r. 1921, s. Ostrna, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

HABEK ANDRO, Jakoba, r. 1921, s. Zamlaka, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

HABEK IVAN, Hrvat

HABIJANECIVAN, Stjepana, r. 1923, s. Gornje Jesenje, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

HABIJANEC JAKOB, Hrvat

HABIJANEC MARTIN, Hrvat

HABIJANEC TOMO, Hrvat

HABRKA SLAVKO, s. Gornja Voća, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

HABUŠ ANA, Filipa, r. 1908, Marija na Muri, Hrvatica, radnica, čl. KPJ, NOV 1943.

HABUŠ JOSIP, Josipa, r. 1912, Marija na Muri, Hrvat, obrtnik, čl. KPJ, NOV 1943.

HACEK DRAGUTIN, Valenta, r. 1921, s. Bočaki, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV 1943.

HACEK FRANJO, Andrije, r. 1923, s. Bočaki, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

HACMANJEK ĐURO, Đure, r. 1924, s. Blaguša, Sesvete, Hrvat, radnik, NOV 1943.

HAČEKGABRIJEL, Franje, r. 1912, s. Hrženica, Ludbreg, radnik, čl. KPJ, **NOV 1943.**

HADAŠ VINKO, Gabre, r. 1920, s. Jertovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo **1944.**

HAG FRANJO, Hrvat, poginuo

HAJDAK ROZA, r. 1926, s. Hrastovsko, Ludbreg, Hrvatica, **NOV 1943,** poginula 1944.

HAJDUK ĐURO, Josipa, r. 1921, s. Ob. Novaki, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

HAJDUKOVIČIVAN, Hrvat

HAJDUKOVIĆ TOMO, Hrvat, poginuo

HAJNIĆFANIKA, Hrvatica

HAJTIČIVAN, Miška, r. 1924, s. Orovac, Bjelovar, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1945.

HALAMBEK FRANJO, Hrvat, poljoprivrednik, NOV 1943, poginuo

HALAMBEK MIRKO, Mije, r. 1921, s. Krajska Ves, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

HALAPA Jovo, Miloša, r. 1925, s. Srdina, Koprivnica, Srbin, radnik, NOV 1943, poginuo 1944.

HALIGONJA DRAGUTIN, Pavla, r. 1919, s. Goljak, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

HALUNIĆ STANKO, Stjepana, Hrvat, poginuo

HALUŠA IGNAC, r. 1922, Koprivnica, Hrvat, NOV **1943,** poginuo **1943.**

HALUŽAN FRIDRIH, Milana, r. 1919, s. Mali Tabor, Krapina, radnik, čl. KPJ, NOV **1944,** ranjen

HAUEVAC JELICA, Hrvatica, poginula

HAMAN ĐURO, Hrvat, poginuo

HANAKIVAN, Hrvat, poginuo

HANAK JOSIP, S., Hrvat, poginuo

HANDŽIĆ ANTUN, Franje, r. T925, s. Kučan Gornji, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1945.**

HANIĆEVA, Dragutina, r. **1925,** s. Palinovec, Hrvatica, poljopriv., NOV **1943,** poginula 1944.

HANŠIĆ ISMET, Imbrišima, Musliman

HANZIĆMEHMED, Musliman

HANZIR FRANJO, Stjepana, r. 1919, s. Laduč, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

HANZIR MATIJA, Hrvat

HANŽEKOVIĆĐURO, Stjepana, r. 1920, s. Mala Mučna, Koprivnica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1942.

HANŽEKOVIĆ JAKOB, J. Hrvat

HANŽIĆ IGNAC, Leonarda, r. 1921, s. Plemenščina Gornja, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1945.

HARALIČIČ IVAN, Hrvat, poginuo

HARAMBAŠA-GREGČEVIČ MARICA, Mar. r. 1927, s. Prečno, Ivanić Grad, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

HARAMIJA IVAN, Hrvat, poginuo

HARAMIJA STJEPAN, Petra, r. 1922, s. Mihovljan. Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, **NOV** 1943, ranjen

HARAMIJA PAVAO, r. 1918, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

HARKOV dr BOŽIDARKA, Hrvatica, NOV 1943.

HARMADIFRANJO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

HARMADIIVAN, Mije, s. Delekovec, Koprivnica, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo

HAS VLADIMIR, Hrvat, poginuo

HASAN ANTUN, Stjepana, r. 1926, Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944, poginuo 1944.

HAUŠEK JOSIP, Hrvat, poginuo

HAVAIĆIGNAC, Valenta, r. 1911, s. Slokovec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

HAVAIĆ JOSIP, Imbre, r. 1922, s. Ludbreški Vinogradi, Ludbreg, Hrvat, radnik, NOV 1943, ranjen 1944.

HAVLIK IVAN, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

HAVOIĆRUDOLF, Martina, r.1920, s. Vižovlje, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1947, od križara

HAZIĆ ASIM, Musliman, NOV 1944, poginuo 1944.

HEČIMOVIĆIVAN, Mileta, r. 1913, s. Bukovac, Gospić, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

HEČIMOVIĆ MILOŠ, Milke, Srbin, poginuo

HELLENTAR, Hrvatica, liječnica, NOV 1943.

HELVOORT van ANTON, Nizozemska, Holanđanin, NOV 1943, nestao 1944.

HENDIJA MIRKO, r. 1925, s. Markušbreg, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

HERC MIJO, Stjepana, r. 1923, s. Donji Mihaljevec, Čakovec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen

HERC FRANJO, Benedikta, r. 1914, Čakovec, Hrvat, radnik, čl. **KPJ, NOV 1943.**

HERCEG DRAGUTIN, Josipa, r. 1919, s. Rakovec, Vrbovec, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

HERCEG FRANJO, Martina, r. 1923, s. Macelj, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen 1944.

HERCEG IVAN, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

HERCEG IVAN, Mate, r. 1914, s. Velika Trnava, Hercegovac, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

HERCEG JOSIP, Augusta, r. 1926, s. Gornje Jesenje, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

HERCEG JOSIP, Josipa, r. 1909, s. Donje Jesenje, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1943.

HERCEG NEDA, Križevci, Hrvatica, domaćica, NOV 1943.

HERCEG RATIMIR, Ivana, r. 1922, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1942, poginuo 1943.

HERCIGONJA DRAGUTIN, Bartola, r. 1925, s. Pristava, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

HERCIGONJAMATO, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

HEREMIĆ MUSTAFA, Mustafe, r. 1923, Mrkonjić Grad, Musliman, oficir, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1943. i 1944.

HERENČIČFRANJO, r. 1917, s. Rasinja, Koprivnica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

HERENDIĆMIRKO, Jakoba, r. 1925, s. Pluska, Zaprešić. Hrvat, učenik, NOV 1943.

HINIĆ MILAN, Bjelovar, Srbin, radnik, NOV 1943, poginuo 1944.

HIRAC IVAN, Hrvat

HIŽAK ANTUN, Gregora, r. 1910, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

HIŽAK STJEPAN, Gabrijela, r. 1914, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.

HLAD STANISLAV, Rudolfa, r. 1924, s. Strmec, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

HLADUVKALOVRO, Ernesta, r. 1919, s. Celine, Vrbovec, Čeh, radnik, NOV 1944.

HLADUVKA RUDOLF, Augusta, r. 1910, s. Lukovo, Vrbovec, Čeh, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1945.

HLASTECBOŽO, Josipa, r. 1923, Ludbreg, Hrvat, učenik, NOV 1944, ranjen

HLASTECIVICA, Josipa, r. 1925, Ludbreg, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

HLEVNJAK IVAN, Izidora, r. 1924, s. Gornje Jesenje, Krapina, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

HLEVNJAK JOSIP, Marka, r. 1919, s. Lužani, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

HLEVNJAK HABUŠ JOSIPA, Izidora, r. 1922, s. Gornje Jesenje, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjena

HLIŠČ STJEPAN, Pavla, r. 1921, s. Delekovec, Koprivnica, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo 1944.

HMELAŠ FRANJO, Tome, r. 1909, s. Celine, Vrbovec, Čeh, radnik, NOB 1944, poginuo

HODALIĆ MARTIN, Hrvat, poginuo

HODALIĆ STJEPAN, Nikole, Hrvat

HODALIĆ STJEPAN, Hrvat, poginuo

HODUNTOMO, Vinka, r. 1919, s. Kuzminec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

HOHNJEC ANTUN, Hrvat

HOLENC VALENT, Slovenac, poginuo

HOLOBAR GOTHE MARIJA MACA, Frederika, r. 1926, s. Kasaze, Žalec, Slovenka, učenica, čl. SKOJ-a, NOV 1942.

HOLOPEK JANKO, Hrvat

HOLOPEK TEODOR, Hrvat

HOUEVAC JELICA, Hrvatica, poginula 1944.

HORTIĆIVAN, Hrvat

HORVAT ANDRIJA, Jakoba, r. 1922, s. Obrankovec, Ludbreg, Hrvat, vojni pitomac, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

HORVAT ANTUN, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

HORVAT ANTUN, Vjekoslava, r. 1923, s. Bo-

gdanovec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1945.

HORVAT AUGUST, Mirka, r. **1921**, s. Radoboj-ski Orehovec, Krapina, Hrvat, radnik, NOV **1943,** ranjen **1944.**

HORVAT Božo, Ivana, r. 1930, Zagreb, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

HORVAT BRANKO, Adolfa, r. 1928, Zagreb, Hrvat, učenik, NOV 1944, ranjen

HORVAT DANICA, Bartola, r. 1922, s. Grana, Novi Marof, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginula 1945.

HORVAT DRAGO, Fabijana, r. 1925, s. Gardi-novec, Čakovec, Hrvat, muzičar, NOV 1943, ranjen

HORVAT DRAGO, Franje, r. 1926, s. Donji Vidovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

HORVAT DUKA Učo, r. 1920, s. Sv. Juraj na Brijegu, Čakovec, Hrvat, učitelj, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

HORVAT ĐURO, Franje, r. 1911, s. Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.

HORVAT ĐURO, Franje, r. 1927, s. Donji Vi-dovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

HORVAT FRANJO, Hrvat, NOV 1943, poginuo 1944.

HORVAT FRANJO, S. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

HORVAT FRANJO, Antuna, r. **1918**, Mursko Središče, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1944**.

HORVAT FRANJO, Ivana, r. **1908**, Varaždinske Toplice, Novi Marof, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1944.**

HORVAT FRANJO, Mije, r. 1927, s. Rozga, Za-prešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1945, ranjen 1945.

HORVATFRANJO, Stjepana, r. 1924, s. Durma-nec, Krapina, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

HORVAT IVAN, Hrvat, NOV **1944**.

HORVAT IVAN, Alojza, r. 1920, s. Prhovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

HORVATIVAN, Emerika, r. 1922, s. Radoboj, Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

HORVATIVAN, Franje, r. 1909, Mursko Sre-dišče, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944.

HORVATIVAN, J., r. 1918, s. Šemovci, Đur-đevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, po-ginuo 1944.

HORVATIVAN, S. Hrvat, poginuo

HORVAT IZIDOR, Eve, r. 1918, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvat, radnik, NOV 1943, ra-njen 1943.

HORVAT JAKOB, Hrvat, poginuo

HORVAT JANKO, Josip, r. 1912, s. Ravninsko, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1942, ranjen 1944.

HORVAT JOSIP, s. Tuhovec, Novi Marof, Hr-vat. poljopriv., NOV 1944.

HORVAT JOSIP, Ivana, r. 1910, s. Đurmanec, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1943, pogi-nuo 1944.

HORVAT JOSIP JOŽA, Andrije, r. 1915, s. Koto-riba, Čakovec, Hrvat, književnik, čl. KPJ, NOV 1941.

HORVAT LJUDEVIT, Roka, r. 1915, s. Kotori-ba, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

HORVAT MARTIN, Ivana, r. 1925, s. Kelemen, Varaždin, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, poginuo 1943.

HORVAT MATO, Hrvat, poginuo

HORVAT MATO, Luke, r. 1923, s. Kozarevac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

HORVAT MILAN, Marka, r. 1919, s. Radoboj, Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

HORVAT MIRKO, Filipa, r. 1923, Varaždin, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

HORVAT PAVAO, Augusta, r. 1926, s. Polja-nec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen 1943.

HORVAT PETAR, Franje, r. 1929, s. Kučan Gornji, Varaždin, Hrvat, NOV 1943, po-ginuo 1944.

HORVAT PETAR, Ivana, r. 1928, s. Donja Du-brava, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1945.

HORVAT PETAR, M., Hrvat, poginuo

HORVAT RUDOLF, Stjepana, r. 1924, s. Slanje, Ludbreg, Hrvat, radnik, NOV 1943.

HORVAT STJEPAN, Alojza, r. 1927, s. Prhovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

HORVAT STJEPAN, Luke, r. 1928, s. Ladislav, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

HORVAT STJEPAN, Hrvat, NOV 1944.

HORVAT ZORA, Hrvatica, poginula.

HORVAT ZVONIMIR, Augusta, r. 1927, Varaž-din, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

HORVATIĆ ANTUN, Luke, r. 1924, s. Sesvete, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen 1943.

HORVATIĆ IVAN, Mije, r. 1925, s. Jakovlje, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

HORVATIĆ LJUDEVIT, Hrvat

HORVATIĆ JOSIP, Antuna, r. 1913, s. Donji Hrašćan, Čakovec, Hrvat, radnik, čl. **KPJ,** NOV 1943, ranjen

HORVATIĆ MATO, Hrvat, čl. **KPJ**, ranjen 1944.

HORVATIĆ ŠIMUN, Hrvat, poginuo

HORVATIN ZLATKO, Hrvat, poginuo

HOŠNJAK GABRICA, Monike, r. 1927, s. Mali Otok, Koprivnica, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginula 1944.

HOTKO PAVAO, Hrvat, poginuo

HOTKO ZVONIMIR, Josipa, r. 1925, Zagreb, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1942.

HRANIČ VJEKOSLAV, Hrvat

HRASTIĆ JOSIP, Stjepana, r. 1925, s. Martijanec, Ludbreg, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

HRASTIĆ ZVONKO, Agate, r. 1930, s. Globočec, Ludbreg, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

HRAŠĆANEC JOSIP, Josipa, r. 1921, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

HRAŠĆANEC VINKO, Valenta, r. 1925, s. Donja Dubrava, Hrvat, poljopriv., čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1944.

HRAŠĆANEC ANTUN, Josipa, r. 1923, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

HRAŠĆANEC DRAGUTIN, Josipa, r. 1923, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

HRAŠĆANEC FRANJO, Franje, r. 1910, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

HRAŠĆANEC IVAN, Hrvat

HRBENJAK PETAR, Hrvat, poginuo

HRBUT JOSIP, Ljudevita, r. 1914, s. Klanječki Dol, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

HREŠĆ IVAN, Imbre, s. Selnik, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

HRENOVIĆ LOKAR ANĐELA, Bare, r. 1928, s. Vrapče, Zagreb, Hrvatica, učenica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

HRG FRANJO, Stjepana, r. 1927, s. Potok, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

HRG IVAN, Blaža, r. 1927, s. Potok, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

HRG MATO, Đure, r. **1909,** s. Potok, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** ranjen

HRG MIRKO, s. Sudovec, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

HRGOVAN ANDRO, r. 1917, s. Sred. Velika, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1944.**

HRGOVAN MATO, Andre, r. 1917, s. S. Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

HRKAĆ IVAN, Imbre, r. 1919, s. Slanje, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

breg, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

HRLEC ANDRIJA, Đure, r. 1924, s. Kamešnica, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

HRLEC ĐURO, S. Kamešnica, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

HRLEC IVAN, Luke, r. 1917, s. Kamešnica, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1944.**

HRLEC IVAN, Mate, r. 1913, s. Kamešnica, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1944.**

HRLEC STJEPAN, s. Kamešnica, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

HRLEC VALENT, Andre, r. 1914, s. Kamešnica, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

HRLEC VALENT, Viliama, r. 1925, s. Kamešnica, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

HRLEC STJEPAN, Stjepana, r. 1914., s. Kamešnica, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

HRLIĆ STJEPAN, Mije, r. 1919, s. Bukovje, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo 1945.

HRMAN PETAR, Grge. r. 1926, s. Trnovec, Varaždin, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

HRNĆEVIĆ JELENA, Hrvatica, NOV 1944.

HROMEČEK JOSIP, Stjepana, r. 1900, s. Pavlovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

HRŠAK MIRKO, Florijana, r. 1911, s. Macelj Donji, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1944.

HRŠAK SLAVKO, Antuna, r. 1920, s. Benkovec, Hrvat, radnik, NOV **1943,** poginuo 1944.

HRŠAK VERA, Hrvatica, poginula

HRUPEC LJUBOMIR, Andrije, r. 1926, s. Šulinec, Zelina, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen **1945.**

HRVOIĆTOMO, Josipa, r. 1924, s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a. NOV **1944,** ranjen

HRVOJ IVAN, Stjepana, r. 1923, s. Radobojski Kraljevec, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

HRŽENJAK DRAGUTIN, Mirka, r. 1924, s. Varaždinbreg, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

HRŽENJAK MILAN, Hrvat, poginuo

HRŽINA FRANJO, Hrvat

HRŽINA IVAN, Stjepana, r. 1923, s. Luka, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** ranjen **1944.** i **1945.**

HUBAK VJEKOSLAV, Marka, Hrvat, poginuo

HUDI LESKOV MARICA, r. 1917, Zagorje, Hrvatica, radnica, NOV 1943, poginula 1944.

HUDEK SLAVKO, Hrvat, poginuo

HULINA NIKOLA, Josipa, r. 1914, s. Savski Marof, Zaprešić, Hrvat, službenik, čl. KPJ, **NOV** 1942, ranjen

HUMEK IVAN, Antuna, r. 1923., s. Cestica, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

HUMUAK RUDI, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

HUNDRIĆ DRAGAN, Stjepana, r. 1920, s. Celine, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

HUNDRIĆ FRANJO, Hrvat, NOV **1944**.

HUNJET IVAN, Franje, r. 1911, s. Hampovica, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944, ranjen 1944.

HUNJET MARIJAN, Josipa, r. 1922, Varaždin, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1945.

HUSEIN STJEPAN, Hrvat

HUSTIĆ STANKO. Alojza, Hrvat

HUŠNJAK JOSIP, Stjepana, r. 1928, s. Podravska Selnica, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo.

HUTINSKI ANTUN, Josipa, r. 1919, s. Jarki, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1942, poginuo 1943.

HUZANIĆ KATICA, r. 1928, s. Breški Jalševac, Ivanić Grad, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

HUZANIĆ MARKO, r. 1927, s. Vidovec-Markuševac, Zagreb, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

HUZJAK IVAN, Stjepana, r. 1923, s. Lov. Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1944. i 1945.

IGREC IGNAC, Stjepana, r. 1921, s. Donji Mihaljevac, Čakovec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1942, ranjen 1944.

ILENIĆ IVAN, Hrvat, NOV 1944.

ILETIĆ IGNAC, Roka, r. 1912, s. Drnje, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.

ILIĆ PETAR, Petra, r. 1913, s. Čovice, Gospić, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen

ILIJAĆ FRANJO, Hrvat, NOV 1944.

ILUADICA MARKO, Josipa, r. **1910**, Šibenik, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV 1943.**

ILIJAŠ RAFAJLO, Bože, r. 1930, s. Hodošan, Čakovec, Hrvat, NOV 1943.

ILIJAŠ STANKO, Vilima, r. **1922**, s. Plemenščina Gornja, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

ILINĆIĆ LUKA, Ivana, r. 1926, s. Suha Katelena, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV 1945.

IMAK IVAN, Hrvat

IMAK MILAN, Hrvat, poginuo

INDŽIĆ MILAN, Srbin

IRAS ANTE, Hrvat, poginuo

IŠINA IVAN, Marije, r. 1921, Delekovec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

IŠTVANIĆ JURAJ, Hrvat, poginuo

IŠTVANIĆ PAVAO, Pavla, r. 1925, s. Čučerje, Zagreb, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

IVAKOVIĆ SVETOZAR, Hrvat

IVANC EMIL, Emila, r. 1923, Zagreb, Slovenac, radnik, čl. KPJ, NOV 1941.

IVANC EMILIJA, Emila, r. 1922, s. Brežice, Slovenija, Slovenka, službenica, čl. KPJ, NOV 1943.

IVANĆAN FRANJO, Ivana, r. 1918, s. Hrašćina, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo

IVANĆAN MATO, Hrvat

IVANĆAN MILICA, Hrvatica, poginula

IVANĆEK ANDRO, S. Kalnik, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

IVANĆEK VALENT, Ivana, r. 1913, s. Kalnik, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

IVANČIĆ IVAN, Pavla, r. 1917, s. Veliki Bukovac, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

IVANČIĆ Jozo, Joze, Hrvat, poginuo

IVANČIĆ KATICA, r. 1926, s. Kapela, Bjelovar, Hrvatica, učenica, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginula 1944.

IVANČIĆ STJEPAN, Hrvat

IVANIĆ LJUBOMIR, Hrvat, poginuo

IVANIŠEC SLAVKO, Hrvat, poginuo

IVANKO IVAN, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen 1944.

IVANKO MILIVOJ, r. 1921, s. Klanjec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1942, poginuo 1943.

IVANIŠEVIĆ JOSIP, Bjelovar, Hrvat, **N O V** 1944.

IVANOVIĆ ANTUN, Hrvat, poginuo

IVANOVIĆ BOLTO, Hrvat, poginuo

IVANOVIĆ MILORAD, Hrvat

IVANUŠA VJEKOSLAV, S. Rasinja, Hrvat, **N O V** 1943, poginuo 1943.

IVANJČAK MATO, Hrvat

IVĆEK MIJO, Hrvat

IVĆEK VID, Florijana, r. 1914, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, radnik, **NOV** 1943.

IVEKOVIĆ ALOJZ, Hrvat, poginuo

IVEKOVIĆ MIJO, Hrvat, poginuo

IVEKOVIĆ SVETOZAR, Albina, r. 1926, s. Klanjec, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, **NOV** 1943.

IVELIĆ IVAN, Mate, r. 1925, s. Valetić, Vrbo-

vec, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** ranjen 1944.

Ivić **SLAVKO**, Petra, r. **1919,** Rijeka, Hrvat, radnik, **NOV 1944.**

IVKOVIĆ JOSIP, Ivana, r. 1922, s. Donji Pustakovec, Hrvat, poljopriv., čl. **SKOJ**-a, **NOV 1943,** ranjen **1943.**

Ivšič **TOMO**, Hrvat

JADAN STJEPAN, Ivana, r. 1907, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

JADRIJEVIĆ MILOŠ, Srbin

JAGAIĆ JOSIP, Hrvat

JAGATIĆ PAVAO, Stjepana, r. 1911, s. Peskara, Vrbovec, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

JAGATIĆ STJEPAN, Ivana, r. 1915, s. Puhovo, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

JAGEČIĆ ANDRIJA, Jurja, r. 1925, s. Mokrice, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

JAGETIĆ VID, Hrvat

JAGETIĆ VILIM, Hrvat, poginuo

JAGIĆ FRANJO, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1942, poginuo 1943.

JAGIĆ IGNAC, Rudolfa, r. 1924, s. Komarnica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

JAGIĆ LJUBICA, Hrvatica

JAGIĆ STJEPAN, Hrvat

JAGIĆ TOMO, Hrvat, poginuo

JAGNJIĆ JANKO, Jurja, Vrapče, Zagreb, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

JAGNJIĆ VJEKOSLAV, Hrvat, čl. **KPJ**, **NOV** 1943, ranjen 1944.

JAGODIĆ DRAGA, Nikole, r. 1927, s. Rasinjica, Koprivnica, Srpkinja, poljopriv., NOV 1943, ranjena

JAGODIĆ VLADIMIR, Tome, r. 1923, s. Čukovec, Ludbreg, Srbin, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

JAGUŠT FRANJO, Hrvat

JAJIĆ NIKOLA, Steve, r. 1909, s. Mučna Rijeka, Koprivnica, Srbin, poljopriv., NOV 1943.

JAKALIĆ STJEPAN, Hrvat

JAKELIĆ MATO, Hrvat

JAKIĆ JOSIP, Hrvat

JAKLIN PAVAO, Jurja, r. 1908, Ludbreg, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

JAKLIN STJEPAN, Stjepana, r. 1924, s. Dragoslavec Breg, Hrvat, radnik, NOV 1945.

JAKOPANEC JOSIP, Josipa, r. 1925, s. Rasinja, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

JAKOPANEC Božo, Ivana, r. 1927, s. Rasinja, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

JAKOPĆEVIĆ RUDOLF, Josipa, r. 1922, s. Vižovlje, Zabok, Hrvat, radnik, NOV **1944,** ranjen **1944.**

JAKOPČIN-HORVAT MILKA, Franje, r. 1925, s. Mali Bukovec, Ludbreg, Hrvatica, domaćica, NOV **1943,** ranjena

JAKOPČIN SLAVKO, Franje, r. 1925., s. Dubovica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** ranjen

JAKOPOVIČ ANTUN, Hrvat

JAKOPOVIČ JOSIP, Mije, Hrvat

JAKOVEC MATIJA, Josipa, r. 1925, s. Hodošan, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1942,** poginuo **1944.**

JAKOVIĆ MARTIN, Hrvat

JAKŠEKOVIĆ MATO, Franje, r. 1925, s. Stara Rača, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944.**

JAKŠIČ ANKA, r. 1930, s. Kunovec, Koprivnica, Hrvatica, NOV **1943,** ranjena **1944.**

JAKUPEK ĐURO, Valenta, r. 1928, s. Botovo, Koprivnica, Hrvat, radnik, NOV **1943,** ranjen

JAKUPČIĆ ANTUN, Hrvat

JAKUŠ ADOLF, Lacka, r. 1928, s. Poznanovec, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

JAKUŠ AMALIJA, Stjepana, r. 1905, s. Veliki Komor, Hrvatica, domaćica, čl. KPJ, NOV **1942,** poginula **1943.**

JAKUŠ POZAIČ ANA, Josipa, r. 1923, s. Lug Poznanovec, Zabok, Hrvatica, domaćica, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjena **1944.**

JAKUŠ ANĐELA, Lacka, r. 1927, s. Lug-Poznanovec, Zabok, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjena i strijeljana **1944,** u logoru

JAKUŠ DRAGUTIN, Antuna, r. 1924, s. Lug Poznanovec, Zabok, Hrvat, radnik, NOV **1943,** ranjen **1944.**

JAKUŠ FRANJO, Alojza, r. 1923, s. Lukovo, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

JAKUŠ FRANJO, Mate, r. 1921, s. Lug Poznanovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1943.**

JAKUŠ RUDOLF, M., r. 1919, s. Lug Poznanovec, Zabok, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

JAKUŠ ZEUKO, Hrvat

JALŠOVEC FRANJO, Pavla, r. 1917, s. Hodošan, Hrvat, radnik, NOV **1945.**

JAMBREK CVETA, Adolfa, r. 1911, s. Radoboj, Krapina, Hrvatica, domaćica, NOV **1943,** poginula **1944.**

JAMBREK JURAJ, Josipa, r. 1926, s. Sušobreg,

Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo 1943.

JAMBREŠIĆ ANDRIJA, Stjepana, r. 1920, s. Strmec, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

JAMBREŠIĆ IVAN, Ivana, r. 1920., s. Vidovec-Maksimir, Zagreb, Hrvat, radnik, NOV 1943, ranjen

JAMBREŠIĆ MARICA, Hrvatica

JAMBREŠIĆ VJEKOSLAV, r. 1927, s. Tomaševec, Klanjec, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo **1944.**

JAMBREŠIĆ ZLATA, Hrvatica, čl. SKOJ-a

JAMBRIŠAC FRANJO, Antuna, r. 1915, s. Lukovo, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1944.

JAMBROVIĆ IVAN, Stjepana, r. 1925, s. Ludbreški Vinogradi, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

JAMBROVIĆ JOSIP, Stjepana, r. 1925, s. Orehovica, Mala Subotica, Hrvat, poljopriv., čl. **SKOJ**-a, NOV 1943, ranjen 1945.

JAMBROVIĆ STJEI \N, Ivana, r. 1916, s. Presека, Hrvat, poljopriv., **NOV 1945.**

JANAŠEVIĆ VASO, Srbin, poginuo

JANĆEC DRAGUTIN, Andrije, r. 1927, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, radnik. NOV 1945,

JANĆEC MILAN, Jakoba, r. 1927, Donja Dubrava, Čakovec. Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

JANČIĆ BRANKO, Pavla, r. 1923, s. Laduč, Zaprešić, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1942, poginuo 1943.

JANĆIN ALOJZ, Hrvat, poginuo

JANĆIN MATO, Vide, r. 1919, s. Krušljevec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1944.**

JANDRAKOVIĆ IVAN, Hrvat

JANDRAS NIKOLA, Josipa, r. 1912, s. Pojatno, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1942, poginuo 1943.

JANDROKOVIĆ NIKOLA, S. Apatovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

JANDRUŠIĆ TOMO, S. Čvrstec, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

JANEKOVIĆ STJEPAN, Ivana, r. 1910, s. Lovr. Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

JANIĆ ALEKSANDRA, r. 1925, s. Široko Selo, Koprivnica, Srpkinja, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

JANKOVIĆ ĐURO, Florijana, r. 1926, s. Hraščina Trgovišće, Zlatar Bistrica, Hrvat, NOV 1943, ranjen 1944.

JANKOVIĆ JOSIP, Hrvat

JANKOVIĆ ŠTEFO, Hrvat

JANKOVIĆ TOMO, Ivana, r. 1924, s. Hodošan, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

JANJIĆ SLAVKO, Hrvat

JANJIN ALEKSANDAR, r. 1923, Moskva SSSR, Rus, NOV 1944.

JANUŠEVAC FRANJO, Hrvat, poginuo

JANUŠIĆ STJEPAN, Đure, r. 1924, s. Kelemen, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1943.

JANŽEK AUGUST, Adama, r. 1909, s. Jesenje Gornje, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

JANŽEK AUGUST, Augusta, r. 1925, s. Gornje Jesenje, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

JANŽEK IZIDOR, Stjepana, r. 1921, s. Gornje Jesenje, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1943.

JANJEŠ JURAJ, Hrvat, poginuo

JANJUŠIĆ BLAŽ, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

JARĆINOVIĆ IVAN, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

JARIĆ ZVONKO, Hrvat, poginuo

JARNJAK FRANJO, Hrvat

JARŽA NIKOLA, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

JASKO IVAN, Ivana, Hrvat

JAUK MATO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

JAULE ANTUN, Hrvat

JAUKOVIĆ MATIJA, Gorski Kotar, Hrvat

JAVŽA NIKOLA, Hrvat, poginuo

JAZBEC ANKA, Hrvatica

JAZBEC VLADO, Hrvat

JEČMENJAK PETAR, Mije, r. 1915, s. Kraljev Vrh, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

JEDVAJ VJEKOSLAV, Josipa, r. 1906, Varaždinske Toplice, Novi Marof, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.

JELAČIĆ FRANJO, Ignaca, r. 1924, s. Glogovac, Klanjec, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo 1944.

JELEKOVIĆ JOSIP, Josipa, r. 1925, s. Markuševac, Zagreb, Hrvat, radnik, NOV 1943.

JELENAK SAVO, Đure, r. 1925, s. Lipnica, Vrbovec, Srbin, poljopriv., NOV 1943, ranjen

JELENČIĆ IVAN, Hrvat

JELUŠIĆ JOSIP, Kolarec, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

JEMBRIŠAKIVAN, Stjepana, r. 1925, s. Kamešnica, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

JEMBRIŠAK STJEPAN, Mate, r. 1923, s. Kamešnica, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

JENBREK FRANJO, Milana, r. 1918, s. Subotica, Koprivnica, Hrvat, radnik, NOV 1943.

JENDRIŠ STJEPAN, Ivana, r. 1921, s. Brezana, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1944.**

JEREC MIJO, Mirka, r. 1921, s. Petrijanec, Varaždin, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

JEREC RUDOLF, Stjepana, r. 1927, Varaždin, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

JEŽ STJEPAN, Mije, r. 1911, s. Šopron, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

JEŽ STJEPAN, Ladislava, r. **1922,** s. Kamešnica, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

JEŽIĆ RADOJKO, Novi Vinodolski, Hrvat, NOV 1943.

JEŽIČ-LOVY ZLATA, Jevrejka, NOV 1943.

JOVANOVIĆ STEVO, Gaje, r. 1915, s. Lipnica, Vrbovec, Srbin, poljopriv., NOV 1943.

JovETić LJUBOMIR BRACO, Radivoja, r. 1924, Karlovac, Srbin, učenik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1943.**

JOVIČIN BUKOVIĆ JELA, r. 1925, s. Mali Otok, Koprivnica, Hrvatica, domaćica, NOV 1943.

Jovovič **IVAN**, Blaža, r. 1923, s. Gorjanci, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

JUG IVAN, Milana, s. Runovec Breg, Koprivnica, Hrvat, radnik, NOV 1943.

JUG JOSIP, Franje, r. 1908, s. Luka, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

JUG MAGDALENA, Florijana, r. 1924, s. Kalinovac, Varaždin, Hrvatica, domaćica, NOV 1943.

JUG SLAVKO, Mate, r. **1926,** s. Pušča Gornja, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** ranjen

JUKIĆ ŽACO, Hrvat, NOV 1943.

JURA KARLO, Franje, r. 1911, s. Novoseljani, Bjelovar, Čeh, radnik, NOV **1944,** ranjen

JURAĆIĆ FRANJO, Jakoba, r. 1922, s. Košnička Gora, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1943.**

JURAGA VELIKO, Srbin, poginuo

JURAK EMIL, Vinka, r. 1922, s. Mala Gora, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen

JURAK MARIJAN, Josipa, r. 1921, s. Desinič, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1943.**

JURAK VIKTORIJA, r. 1924, Zagreb, Hrvatica, radnica, čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1943, poginula 1943.

JURAKOVIĆ JOSIP, Josipa, r. 1917, s. Rugvica, Dugo Selo, Hrvat, student, čl. KPJ, NOV 1942.

JURANIČ BORO, Hrvat, poginuo

JURANIĆ KARLO, Šimuna, r. 1920, s. Mala Erpenja, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

JURAS IVAN, Ivana, r. 1923, s. Durd, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. **SKOJ**-a, **NOV 1943,** ranjen **1944.** i **1945.**

JURATOVIĆ ANTUN, Đure, r. 1920, s. Globočec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl SKOJ-a, **NOV 1943,** ranjen

JURČEC ALOJZ, Kvirina, r. 1925, s. Bedekovčina, Zabok, Hrvat, učenik, **NOV 1943.**

JURĆEC ANTUN, Mate, r. 1919, s. Donji Hrašćan, Hrvat, radnik, NOV **1945.**

JURČEC MELKO, Luke, r. 1910, s. Hodošan, Hrvat, radnik, NOV **1945.**

JURČETIĆ FRANJO, Antuna, r. 1920, s. Lukovo, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

JURDANA BOGDAN, Darinke, r. 1920, Zagreb, Hrvat, student, čl. KPJ, NOV **1941.**

JUREC MIJO, Hrvat, NOV 1944.

JUREKOVIĆ PETAR, Josipa, r. 1926, s. Klokovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

JUREKOVIĆ STJEPAN, PIŠTA, Stjepana, r. 1921, Zagreb, Hrvat, službenik, čl. KPJ, NOV 1941.

JURIČ MARKO, Hrvat, poginuo

JURIĆ VINKO, Hrvat, poginuo

JURIČAN FRANJO, Hrvat, NOV 1944, ranjen 1944.

JURIČAN IVAN, Josipa, r. 1914, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

JURIĆ ANTE, Hrvat

JURIĆ IVAN, Stjepana, r. 1912, s. Kloštar Podravski, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

JURIN AUGUST, Andrije, r. 1922, s. Lug Poznanovec, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1942.**

JURINEC ANTUN, Matije, r. 1911, s. Vel. Bukovac, Hrvat, službenik, čl. KPJ, NOV 1944.

JURIŠEVIČ ĐURO, Josipa, r. 1923, s. Nart. Struga, Dugo Selo, Hrvat, radnik, NOV **1944,** poginuo **1945.**

JuRišič **ROBERT**, Josipa, r. **1921,** Zagreb, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen

JURIŠIĆ STJEPAN, Hrvat, NOV 1944, ranjen 1944.

JURIŠIĆ VINKO, r. 1922, Ivanec, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

JURKOVIĆ MATO, Hrvat, NOV 1943, poginuo

JURMAN IVAN BOLTEK, Jurja, r. 1923, s. Drenje, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1942,** ranjen **1944.**

JURMAN IVAN, Pavla, r. 1918, s. Drenje, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo 1944.

JURMANOVIČ IVAN, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1944.**

JUROVIČ STJEPAN, Blaža, r. 1921, s. Gornjaki, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen

JURŠETIČ FRANJO, Martina, r. 1912, s. Lukovo, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

JURŠETIČ STJEPAN, Đure, r. 1925, s. Lukovo, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen

JURŠIČ STJEPAN, Antuna, r. 1917, s. Ježovec, Ivanec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

KABLAR FRANJO, Hrvat, poginuo

KADIJA VLADO, Mije, r. 1927, s. Đelekovec, Koprivnica, Hrvat, učenik, **NOV** 1943.

KADOIČ JOSIP, Jure, r. 1925, s. Žitomir, Zelina, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943, ranjen

KADOIČ NIKOLA, Mije, r. 1919, s. Žitomir, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

KAFUREAS GEORG KONSTANTINOV, SSSR, Rus, NOV 1944.

KAHLINA STANKO, S. Luka, Zeinci, Zaprešić, Hrvat, NOV 1943.

KAJBA JOSIP, Ivana, r. 1925, s. Mala Erpenja, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

KAJIČ MATO, Hrvat, poginuo

KAJIČ MILAN, Hrvat

KALAN IVAN, Hrvat, poginuo

KALAR FRANJO, Hrvat, poginuo

KALIČANAC BENKO, Karla, r. 1914, s. Virje-Miholjevac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

KAMBIČ IVAN, Miška, r. 1920, s. Patkovac, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KAMENARIČ STJEPAN, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo

KANCIJAN IVAN, r. 1926, Ivanec, Hrvat, učenik, NOV 1944.

KANDIT MILAN, Hrvat

KANEŠIČ IGNAC, Martina, r. 1916, Varaždinske Toplice, Novi Marof, Hrvat, radnik, NOV 1943.

KANIŠKI DRAGO, Andrije, r. 1919, s. Lužan, Varaždin, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen

KANIŽAJ FRANJO, Monike, r. 1921, Marija na Muri, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KANIŽAJ MIJO, Hrvat

KANTURA STJEPAN, Rudolfa, r. 1923., s. Tuheljske Toplice, Klanjec, Hrvat, radnik, **NOV** 1943, ranjen 1945.

KANUTIN MIRKO, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

KAPEUINOV TEODOR

KAPIČ MATO, Hrvat

KAPŠ MIRKO, Dragutina, Hrvat

KAPUNIČ SIME, Hrvat, poginuo

KARACHAL ROBERTO, Etorre, Italija, Talijan

KARAČIČ ALOJZ, J., Hrvat, poginuo

KARANOVIČ BRANKO, Srbin, poginuo

KARANOVIČ STEVO, Srbin, poginuo

KARAVIDOVIČ IVAN, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

KARAŽINEC IVAN, Ivana, Hrvat, NOV 1943.

KARBAN AUGUST, Hrvat

KARBAN DOMINIK, Hrvat

KARBAN ZVONKO, Hrvat, poginuo

KARIČ MARKO, Stjepana, Hrvat

KARLOVČAN VINKO, Ivana, r. 1913, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, radnik, **NOV** 1944, ranjen

KARLOVIČ ĐURO, Hrvat

KARLOVIČ SAVO, Srbin

KARKUŠ MIRKO, Hrvat, poginuo

KARMAN ANTUN, Hrvat

KAŠIČ ANTUN, Križevci, Hrvat, radnik, NOV 1943.

KAŠIČ SOFIJA, Križevci, Srpkinja, domaćica, NOV 1943.

KATALENIĆ ANDRIJA, Jakoba, r. 1913, Selnik, Ludbreg, Hrvat, službenik, čl. **KPJ,** NOV 1942.

KATALENIĆ LUKA, Hrvat, NOV 1944.

KATALENIĆ STJEPAN, Janka, r. 1924, s. Jesenje Gornje, Hrvat, poljopriv,, **NOV** 1943. poginuo 1944.

KATALENIĆ VALENT, Stjepana, r. 1914, s. Jesenje Gornje, Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1941, ranjen 1945.

KATANA MATO, Ivana, r. 1916, s. Kalnik, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

KATANA VALENT, Pavla, r. 1921, s. Kalnik, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943, poginuo

KATANEĆ STJEPAN, Andre, r. 1909, s. Gornji Tkalec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KATANOVIĆ IVAN, S. Gornja Rijeka, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

KATANOVIĆ STJEPAN, Josipa, r. 1923, s. Dropkovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

KATUŠIĆ MATO, Ivana, Hrvat, poginuo

KATUŠIĆ JOSIP, s. Brdovec, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KATUSIĆ NIKOLA, Nikole, r. 1925, s. Zdenci, Zaprešić, Hrvat, učenik, čl. **SKOJ**-a, NOV 1943.

KEBER MARICA, Franje, r. 1925, s. Oborovo, Dugo Selo, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginula 1945.

KECERIN PETAR, Petra, Hrvat, poginuo

KECERIN STEVO, Hrvat, pogfnuo

KEČAK KARLO, Mije, r. 1918, s. Kotoriba, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

KEČAK STJEPAN, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

KEČKAN STJEPAN, Pavla, r. 1922, s. Zbelava, Varaždin, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943,.ranjen 1944.

KEFEČEK JURAJ, Tome, r. 1925, s. Podgorje Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NO\ 1943, poginuo 1944.

KEKEU IVAN, Ignaca, r. 1914, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1942, ranjen 1944.

KELEČIĆ DRAGUTIN, Mirka, r. 1929, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

KELEČIĆ MIRKO, Stjepana, r. 1927, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

KELEČIĆ STJEPAN, Hrvat, NOV 1944.

KELEK JOSIP, Petra, r. 1925, s. Gornjaki, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KELEMEN ANDRIJA, Hrvat, NOV 1943, ranjen 1944.

KELEMINEĆ STJEPAN, Hrvat

KELIŠ STJEPAN, r. 1911, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

KEREŠA MILAN, Stjepana, r. 1923, s. Konjščina, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

KEROVEC JOSIP, Antuna, r. 1916, Prelog, Hrvat, radnik, NOV 1944.

KEŠER MIRKO, S. Hrgovec, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a

KEŽMAN ALEKSA, Rudolfa, r. 1924, s. Slanje, Ludbreg, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1945.**

KEŽMAN ĐURO, Andrije, r. 1906, s. Slanje, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

KEŽMAN PAVAO, Petra, r. 1924, s. Slanje, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

KEŽMAN TOMO, Rudolfa, r. 1929, s. Slanje, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943'.

KIČIN VLAJKO, Stevana, r. 1922, Koprivnica, Srbin, poljopriv., **NOV 1942,** ranjen

KISELJAK GETO DANICA, Ivana, r. 1925, s. Krapinska Straža, Krapina, Hrvatica, učenica, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

KISELJAK STJEPAN, Leopolda, r. 1924. s. Gorjani, Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

KISELJAK STJEPAN, Mirka, r. 1924, s. Radobojski Bregi, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

KIRIN IVAN, Tome, r. 1921, s. Ob. Novaki, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

KIŠANTAL JOSIP, Gabrijela, r. 1919, s. Babinac, Bjelovar, Mađar, poljopriv., NOV 1944.

KIŠIČEK RUDI, Vinka, s. Ludb. Vinogradi, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen 1943.

KIŠIĆ Ivo, Josipa, r. 1923, s. Grginac, Bjelovar, Hrvat, radnik, NOV 1943, ranjen

KIŠIĆ IVAN, Roka, r. 1922, s. Đurđ, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ,** NOV 1942, ranjen 1944.

KIŠIĆ SOFIJA, s. Grginci, Bjelovar, Srpkinja, domaćica, NOV 1943, poginula 1944.

KLAĆINIĆ IVAN, Hrvat

KLADIĆ ANDRIJA, Marije, r. 1909, s. Globočec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1945.

KLAJIĆ ĐURO, Hrvat, poginuo

KLAMFER STJEPAN, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

KLANČIR FRANJO, NOV 1944, ranjen 1945.

KLANFER IVAN, Hrvat, NOV 1944, poginuo

KLARIĆ DOMINIK, Ignaca, r. 1921, s. Salnik, Zelina, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1945.

KLARIĆ FRANJO, Đure, r. 1914, s. Donja Dubrava, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

KLARIĆ MATIJA, Dragutina, r. 1913, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

KLARIĆ PAVAO, Đure, r. 1921, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

KLAS RUŽA, Lepoglava, Hrvatica, domaćica, **NOV** 1943, poginula 1944.

KLASIČEK IVAN, Hrvat

KLASIĆEK MILAN, Hrvat

KLASIĆ ĐURO, Hrvat

KLASIĆ LOVRO, Ferde, Hrvat, poginuo

KLASIĆ SLAVKO, Hrvat, NOV 1943.

KLASIĆEK LEONARD, Alojza, r. 1910, s. Plemeščina Gornja, Pregrada, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, poginuo 1944.

KLEMEN ANTUN, Hrvat, poginuo

KLEMEN NADA, r. 1926, s. Slanje, Ludbreg, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV** 1943, ranjena

KLEN JOSIP, Ivana, r. 1924, s. Gotalovac, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, **NOV** 1943, poginuo 1944.

KLENOVIĆ MIRKO, Hrvat, poginuo

KLEPAC IVAN, Antuna, r. 1923, s. Kloštar, Ivanić Grad, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1941, ranjen 1943. i 1944.

KLEPEC VINKO, Hrvat, poginuo

KUČAN NIKOLA, Srbin, poginuo

KLIČEK STJEPAN, Janka, r. 1920, s. M. Polje, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

KLIČKOVIČ MIUENKO MIUKAN, r. 1921, s. Trepča, Vrgin most, Srbin, radnik, čl. KPJ, NOV **1941,** poginuo **1944.**

KLINEC ĆIRIL, Srbin, NOV 1944.

KLOPKA ZVONKO, Hrvat

KLOPOTAN MIRKO, Mije, r. 1924, s. Presečno, Novi Marof, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.

KUAK LUKA, Luke, r. 1924, s. Gornja Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

KNAPIĆ IVAN, Hrvat

KNAPIČ MARTIN, Stjepana, r. 1909, Novi Marof, Hrvat, radnik, NOV 1944., poginuo 1944.

KNAPIČ STEVO, Mije, r. 1926, s. Glogovac, Koprivnica, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo 1945.

KNAPIČ SIMUN, Hrvat

KNEZ BRANKO, Hrvat, student, čl. KPJ, NOV 1943.

KNEZIĆ FRANJO, Josipa, r. 1917, s. Brdovec, Zagreb, Hrvat, radnik, NOV **1943,** ranjen

KNEZIĆ JOSIP, Mate, r. 1924, s. Mokrice, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1944.**

KNEZIĆ MIJO, Mate, r. 1924, s. Andreševac, Donja Stubica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, poginuo **1944.**

KNEŽEVIĆ BRANKO, Srbin

KNEŽEVIĆ MILAN, Nikole, r. 1909, s. Mala Trešnjevica, Đurđevac, Srbin, obrtnik, čl. KPJ, NOV 1944.

KNEŽEVIĆ STEVO, Pavla, Srbin

KNEŽEVIĆ STEVO, Ljubomira, Srbin

KNJAZ ALOJZ, Jurja, r. 1921, s. Kraljev Vrh, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KOBAĆ JOSIP, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV **1943,** poginuo **1944.**

KOBAL TOMISLAV, Josipa, r. 1927, s. Zbelava, Varaždin, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen

KOBAL VLADO, r. 1921, s. Zbelava, Varaždin, Hrvat, učitelj, čl. KPJ, NOV **1942,** poginuo 1945.

KOBALI IVAN, Đure, Hrvat, poginuo

KOBILAR JOSIP, Josipa, r. 1923, s. Klanice, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1945.**

KOCIJAN IVAN, S. Bojnikovac, Križevci, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

KOCKOVIĆ DRAGICA, Hrvatica

KOCKOVIĆ IVAN, Stjepana, r. 1920, s. Volođer, Kutina, Hrvat, učitelj, čl. KPJ, NOV 1943.

Kočiš JANOŠ, Mađar

Koćiš STJEPAN, Stjepana, r. 1918, s. Sepetnik, Mađarska, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

KOĆNAR ANTUN, Antuna, r. 1914, s. Sevnica, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1943.

KODRIĆ ĆIRO, Josipa, r. 1913, s. Laporje, Slovenska Bistrica, Slovenac, radnik, NOV 1943, ranjen

KODRMAN STJEPAN, Hrvat, NOV 1943.

KOGOJ ERNEST, Slovenac

KOKOT ANĐELA, Martina, r. 1926, s. Velika Mučna, Koprivnica, Slovenka, kućanica, NOV 1943, ranjena 1944.

KOKOT DRAGUTIN, Hrvat

KOKOT STJEPAN, Mije, r. 1912, Koprivnica, Hrvat, radnik, čl. **KPJ,** NOV 1944.

KOLAČEK IVAN, Hrvat, poginuo

KOLAR FRANJO, Stjepana, r. 1919, s. Veliki Bukovec, Ludbreg, Hrvat, radnik, čl. **KPJ,** NOV 1943, poginuo 1945.

KOLAR IVAN, Stjepana, r. 1923, s. Veliki Bukovec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen 1945.

KOLAR JOSIP, Hrvat, poginuo

KOLAR MARKO, Josipa, r. 1917, s. Šandrovec, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

KOLAR MARTIN, Hrvat

KOLAR MILKA, Hrvatica

KOLAREC IVAN, Josipa, r. 1924, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

KOLAREC FRANJO, Hrvat

KOLAREC JOSIP, Mije, r. 1926, s. Semovci, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1945.

KOLAREC SLAVKO, r. 1925, s. Gostenje, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

KOLAREK MATO, Blaža, r. 1916, s. Cerje Tužno, Varaždin, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KOLAREVIĆ ŠIMUN, Hrvat

KOLARIĆ ANTE, Hrvat

KOLARIĆ BLAŽ, Leonarda, r. 1919, Donji Hrašćan, Hrvat, radnik, NOV 1945.

KOLARIĆ BRANKO, Hrvat, poginuo

KOLARIĆ IVAN, Mate, r. 1920, s. Šemovci, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KOLARIĆ JAKOB, Hrvat, poginuo

KOLARIĆ JOSIP, Tome, Hrvat

KOLARIĆ KATICA, r. 1928, s. Ljudovčina, Lud-

breg, Hrvatica, NOV 1942, poginula 1944.

KOLARIĆ SINIŠA, Hrvat, poginuo

KOLARIČ TOMO, Dore, r. 1919, s. Veliki Bukovec, Ludbreg, Hrvat, radnik, čl. **KPJ,** NOV **1943,** poginuo **1943.**

KOLČIČ JOSIP, Ivana, r. 1926, s. Sviblje, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

KOLENC AUGUSTIN, Alojza, Slovenac

KOLENKO BRANKO, Josipa, r. 1923, s. Benkovo, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen

KOLENKO DRAGO, Hrvat

KOLENKO JOSIP, Hrvat

KOLENKO STANKO, Hrvat

KOLENKO TOMO, Roka, r. 1923, s. Ladanje Donje, Donji Ivanec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

KOLETIĆ JOSIP, Hrvat

KOLMAN IVAN, Hrvat

KOMAD JOSIP, Blaža, r. 1906, s. Ravna Sela, Križevci, Hrvat, radnik, **NOV 1943.**

KOMARICA ZVONIMIR, Stjepana, r. 1920, Banja Luka, Hrvat, student, čl. KPJ, **NOV 1941,** ranjen

KOMENOVIĆ STEVO, Srbin

KOMERIČKI EDO, Mije, s. Skalić, Pregrada, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo 1943.

KOMERLIN TEREZIJA, Valenta, r. 1923, s. Donji Mihaljevec, Hrvatica, radnica, NOV **1943,** ranjena **1944.**

KOMLJENOVIĆ SLAVKO, Hrvat, poginuo

KOMLJENOVIĆ STJEPAN, Hrvat, poginuo

KONTENT JURAJ ČOKA, Ignaca, r. 1919., s. Volavec, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1944.**

KONJIČ JURAJ, s. Dolič, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

KONJIĆ SLAVKO, r. 1921, s. Cerje, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo 1943.

KOPECKI ANTUN, Hrvat, poginuo

KOPELEC MATO, Hrvat

KOPIĆ MATO, Hrvat

KOPRIVNJAK FRANJO, Stjepana, r. 1924, s. Mala Erpenja, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1943.**

KOPRIVNJAK JOSIP, Franje, r. 1921, s. Cigrovec, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1942,** ranjen

KOPRIVNJAK JOSIP, Mije, r. 1913, s. Zagorska Koprivnica, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1943.

KOPSEJAK IVAN, Mate, r. 1924, s. Preseka, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

KOPSEJAK MIJO, Blaža, r. 1912, s. Preseka, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

KOPSEJAK STJEPAN, Mate, r. 1926, s. Žabnjak, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

KOPUNIĆ SIME, Josipa, r. 1912, s. Tomaš, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1945.**

KORAĆ IVAN, Hrvat, poginuo

KORAĆ MILOŠ, Mihajla, r. 1914, s. Vojnić, Srbin, radnik, čl. KPJ, NOV **1941,** ranjen

KORAĆ NIKOLA, Srbin

KORAĆ SLAVKO, Hrvat, poginuo

KORBAR JULIJUS, Josipa, r. 1923, s. Gorjakovo, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

KORBUS BLAŠKO, Franje, r. 1924, s. Koprivnički Bregi, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen

KORBUS FRANJO, r. 1904, s. Novigrad Podravski, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.

KORBUS SLAVKO, Franje, r. 1925, s. Bregi, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1942.

KOREN IVAN, Stjepana, r. 1923, s. Ključ, Novi Marof, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo

KOREN JOSIP, Franje, r. 1922, s. Mihovljan, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen, poginuo **1944.**

KOREN STJEPAN, Vinka, r. 1925, s. Jalžabet, Varaždin, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1944.**

KORENIĆ FRANJO, r. 1928, s. Hlebine. Koprivnica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

KORIN ZVONKO, r. 1924, Čazma, Hrvat, NOV **1943,** poginuo **1943.**

KORMAN ANTUN, Hrvat

KORPAR IVAN, S. Selnik, Hrvat, radnik, NOV **1943,** poginuo **1944.**

KORUGA MIHAJLO, Srbin

KORUGA STEVO, Miška, Srbin, poginuo

KORUŽNJAK IGNAC, Antuna, r. 1926, s. Višnjevac, Pregrada, Hrvat, učenik, NOV **1944.**

Kos **ERIKA**, Augusta, r. **1925,** Varaždin, Hrvatica, čl. KPJ, NOV **1943.**

Kos **FRANJO**, Hrvat

Kos **GABRO**, Andre, r. **1927,** s. Velika, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

Kos **JOSIP**, Mate, r. **1914,** Križevci, Hrvat, radnik, **NOV 1943,** zarobljen

Kos **MILIJA**, Hrvat, poginuo

Kos **STJEPAN**, Hrvat, **NOV 1943.**

Kos **TOMO**, Hrvat, poginuo

Kos **VLADO**, Pavla, r. **1921,** Ludbreg, Hrvat,

radnik, čl. KPJ, NOV 1942, poginuo 1944.

KOSEC ANKA, r. 1922, s. Poljanec, Ludbreg, Hrvatica, domaćica, NOV 1943.

Kosi **IVAN**, Augusta, r. **1924,** s. Karlovec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

Kosi **IVICA, S**. Kostadinovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

KOSIJANOV ALEKSANDAR, SSSR, Rus, NOV 1944.

KOSINA SLAVEK, Johana, s. Ždralovi, Bjelovar, Čeh, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

KOSOVEC IVAN, Gabre, r. 1924, s. Konjščina, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

KOSPAR ĐURO, Hrvat, poginuo

KOSTADINOVIČ NIKOLA, S. Vojakovac, Križevci, Srbin, poljopriv., NOV 1943.

KOSTAJNČAR JOSIP, Josipa, r. **1926**, Zagreb, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1944.**

KOSTANČEC JOSIP, Hrvat, NOV 1944, ranjen 1944.

KOSTANJSKI STJEPAN, Jakoba, r. 1924, s. Kraljev Vrh, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

KOSTAJNSKI STJEPAN, Marka, r. 1926, s. Kraljev Vrh, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1944.

KOSTREC STJEPAN, Franje, r. **1919**, s. Jalševec, Dubrava (Zagreb), Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

KOSTURA MIJO, Hrvat, poginuo

KOSČAK MIRKO, Mije, r. 1911, s. Karlovec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

KOŠČAK TOMO, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

KOŠČEVIČ VILIM, Slavka, r. 1920, Križevci, Hrvat, službenik, **NOV** 1944, zarobljen

KOŠNJAK FRANJO, Franje, r. 1920, s. Vidovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

KOŠTALIČ ALEKSANDRA, Srpkinja, poginula

KOŠTARIĆ ANDRIJA, Stjepana, r. **1915**, s. Čukovec, Ludbreg, Hrvat, radnik, NOV **1943,** ranjen **1944,** poginuo **1944.**

KOŠUTA IVAN, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

KOŠUTA MARIJAN, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

KOTOLŠAK ANTUN, Hrvat, poginuo

KOVAČ ADAM, s. Ključ, Novi Marof, Hrvat, poljopriv., poginuo

KOVAČ ANDRIJA, Mije, r. **1913**, s. Donji Kraljevec, Hrvat, radnik, **NOV 1943,** poginuo **1944.**

KOVAČ ANDRIJA, Pavla, r. 1922, s. Donji Kraljevec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

KOVAČ BLAŽ, Hrvat

KOVAČ FRANJO, Stanka, r. 1928, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

KOVAČ JOSIP, Tome, r. 1922, s. Hodošan, Hrvat, radnik, NOV 1945.

KOVAČ PAVAO, Dure, r. 1924, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

KOVAČ TOMO, Adama, r. 1919, s. Ključ, Novi Marof, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

KOVAČ VALENT, Jurja, r. 1919, s. Gregurovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1945.

KOVAČ VILIM, Josipa, r. 1921, s. Kvitrovec, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo

KOVAČECIVAN, Mate, r. 1928, s. Donje Jesenje, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

KOVAČEC JOSIP, Martina, r. 1922, s. Donje Jesenje, Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944.

KOVAČEC MILKA, Mate, r. 1924, s. Donje Jesenje, Krapina, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV 1942, zarobljena 1945.

KOVAČEKIVAN, Franje, r. 1927, s. Dubovica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

KOVAČEVIĆ ANTUN, Franje, r. 1923, s. Babinac, Čazma, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

KoVAČEVIČ FRANJO, Hrvat

KOVAČEVIĆ IVAN, Hrvat, poginuo

KOVAČEVIĆ Joco, Hrvat, poginuo

KOVAČEVIĆ Jovo. **F**., Srbin

KOVAČEVIĆ MATO, Hrvat

KOVAČEVIĆ MIRKO, Hrvat

KOVAČEVIĆ VALENT, Hrvat, poginuo

KOVAČIĆEK JOSIP, Hrvat

KOVAČIĆEK STJEPAN, Mije, r. 1913, s. Velika Erpenja, Zabok, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

KOVAČIĆ ALOJZ, Andre, r. 1920, s. Kraljevec Šemnički, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

KOVAČIĆ FLORI JAN, Roka, r. 1922, s. Karlovec, Ludbreg, Hrvat, radnik, NOV 1943.

KOVAČIĆ FRANJO, Stjepana, r. 1922, s. Mihovljan. Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo 1945.

KOVAĆIĆIVAN, Martina, r. 1922, s. Zablatje, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

KOVAČIĆKARLO, Šimuna, r. 1922, s. Turčišće, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1943.

KOVAČIĆKRUNOSLAV, Martina, r. 1918, Split, Hrvat, radnik, čl. **KPJ,** NOV 1943.

KOVAČIĆ MARTIN, Hrvat, poginuo

KOVAČIČ MIJO, Stjepana, r. 1920, s. Mihovljan. Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo 1944.

KOVAČIČ MILENKO, Valenta, r. 1927, s. Duga Rijeka, Ludbreg, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

KOVAČIČ MIRKO, I., Hrvat, poginuo

KOVAČIČ PETAR, Antuna, r. 1910, s. Prugovec, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

KOVAČIČ STJEPAN, Franje, Vrapče, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo

KOVAČIČ TOMO, P., Hrvat, poginuo

KOVAČIČ VINKO, Ilije, Hrvat.

KOVAČIČ VLADIMIR, Ljudevita, r. 1925, Zagreb, Hrvat, radnik, NOV 1943.

KOVJANOVIĆĐURO, Jove, r. 1923, s. Lipnica, Vrbovec, Srbin, poljopriv., NOV 1943, ranjen

KOZAR STJEPAN, Ivana, Hrvat.

KOZARIĆ IVAN, T., Hrvat, NOV 1944, poginuo 1944.

KOZINA ANKICA, Hrvatica, **NOV 1943**, poginula **1945.**

KOZINA ALOJZ, BRICA, Josipa, r. **1910**, s. Krapinski Vidovec, Krapina, Hrvat, radnik, NOV **1943,** ranjen **1944.**

KOZINA JOSIP, Hrvat

KOZINA ŠTEFICA, Barice, Krapina, Hrvatica, radnica, NOV **1943,** poginula **1944.**

KOZINA ZVONIMIR, Mije, r. **1914**, s. Stara Ves, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943**.

KOZOLE MAKS, Hrvat, NOV 1944, ranjen **1945**,

KOZULIČ STJEPAN, Marka, r. **1921**, s. Margečan, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

KOŽAR ANDRO, Andre, r. **1909**, s. Pogančec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

KOŽAR BRANKO, Grge, r. **1923**, s. Pogančec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

KOŽAR IVAN, Stjepana, r. **1922**, s. Pogančec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

KOŽAR MARKO, Stjepana, r. **1930**, s. Pogančec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

KOŽAR MIJO, Andre, r. 1922, s. Pogančec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. **SKOJ**-a, NOV 1944, ranjen

KOŽNJAK STJEPAN, Ivana, r. 1910, s. Marija na Muri, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

KRUČUNLJUDEVIT, Ljudevita, r. 1924.,s. Zbilj Donji, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

KRAČUN STJEPAN, Hrvat

KRAGIČ DALIBOR, Nikole, r. 1920, Split, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

KRAJAČ FRANJO, Nikole, r. 1924, s. Struga, Ludbreg, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1942, poginuo 1943.

KRAJAČIĆBRANKO, P., Hrvat, poginuo

KRAJAČIĆIVAN, Đure, poginuo

KRAJAČIĆ JOSIP PRIKA, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1942.

KRAJANOVIĆĐURO, NOV 1944, ranjen 1944.

KRAJCER ALOJZ, Hrvat, poginuo

KRAJCER ERNEST, Hrvat

KRAJCER FRANJO, Hrvat

KRAJCER FRANJO, Alojza, Hrvat, poginuo

KRAJČINOVIĆ PETAR, Milana, r. 1925, s. Podbrđani, Križevci, Srbin, poljopriv., čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1943, ranjen 1944.

KRAJČINOVIĆ SOKA, Srpkinja

KRALIK ANTUN, Bohumila, r. 1921, s. Zdralovi, Bjelovar, Čeh, radnik, NOV 1944, ranjen 1944.

KRALIK MIRKO, Jaroša, r. 1924, s. Ždralovi, Bjelovar, Čeh, radnik, NOV 1944, ranjen 1944.

KRALJ ALOJZ, Stjepana, r. 1924, s. Kuzminec, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV 1943, ranjen 1944.

KRAU DRAGUTIN, r. 1904, s. Petrova Gora, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

KRAU FRANJO, Hrvat, NOV 1943.

KRAU IVAN, Franje, r. 1913, s. Vižovlje, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ,** NOV 1943, poginuo

KRAU JOSIP, Hrvat

KRAU MIJO, Fabijana, r. 1922, s. Vrbovački Pavlovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.

KRAU MIJO, Franje, r. 1921, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

KRAU SLAVKO, Marka, r. 1920, s. Đurmanec, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

KRAU STJEPAN, Hrvat

KRAUEVIĆ MARKO, Hrvat, poginuo

KRAUEVIĆ MIRKO, Hrvat

KRAUEVIĆ VID, Hrvat, NOV 1943.

KRAUIĆEK IVAN, Antuna, r. 1913, s. Žunci, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

KRAUIĆ DRAGUTIN, Josipa, Hrženica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1943. poginuo 1945.

KRAUIĆ FRANJO, Jakoba, r. 1920, s. Đurd, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

KRAUIĆ LUKA, Hrvat

KRAUIĆ MIRKO, Hrvat

KRALJIĆ MONA, Đure, r. **1922**, s. Karlovec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943.**

KRALJIĆ VID, Đure, r. **1927**, s. Đurđ, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV 1943.**

KRAMARIĆ IVANKA, Hrvatica, poginula **1944.**

KRAMARIĆ JUSTA, Hrvatica, poginula **1944.**

KRAMARIĆ MATO, Vilima, r. **1922**, s. Velika Horvatska, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV **1944,** ranjen

KRANCLBINDER ANĐELKO, Viktora, r. **1925**, s. Mali Bukovec, Ludbreg, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

KRANČEC DRAGUTIN, Hrvat, poginuo

KRANČEC MIRKO, Hrvat, poginuo

KRANŽELIĆ STJEPAN, Hrvat

KRANJ AC STEVAN, Nikole, r. **1924**, s. Mučna Reka, Koprivnica, Srbin, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

KRANJĆEC FRANJO, Hrvat, poginuo

KRANJČECIVAN, Drage, r. **1925**, s. Đelekovec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1944.**

KRANJČEC IZIDOR, ŽIGA, Hrvat, NOV **1943**, poginuo **1944.**

KRANJČEC PETAR, Vilima, r. **1920**, s. Bregi Radobojski, Krapina, Hrvat, radnik, čl. **SKOJ**-a, NOV **1943,** ranjen

KRANJĆEC STJEPAN, Matije, r. **1912**, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen

KRANJEC-ANTUN, Josipa, r. **1926**, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, poljopriv., čl. **SKOJ**-a, **NOV 1945.**

KRANJEC Božo, Hrvat

KRANJEC SLAVKO, Hrvat, poginuo

KRANJEC STJEPAN, Franje, r. **1921**, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV 1943,** ranjen

KRANJEC STJEPAN, Jakoba, r. **1919**, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, obrtnik, **NOV** 1944, poginuo 1944.

KRANJEC STJEPAN, Valenta, r. **1910**, s. Celine, Vrbovec, Hrvat, radnik, **NOV 1944.**

KRANJEC VILIM. r. **1929**, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV 1944,** ranjen **1944.**

KRAUS STANKO, Ignaca, r. **1925**, s. Komarnice, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. **SKOJ**-a, **NOV 1943,** poginuo **1944.**

KRČA DRAGO, r. **1933**, Koprivnica, Hrvat, učenik, **NOV 1943.**

KRČMAR BOLTO, Hrvat, **NOV 1944.**

KRČMAR IVAN, Leopolda, r. **1921**, s. Podravska Selnica, Koprivnica, Hrvat, radnik, **NOV 1943,** poginuo

KREBER LJUBICA, s. Konjščina, Hrvatica, **NOV,** ranjena **1944.**

KREBER STJEPAN, Ivana, r. **1920**, s. Peščino, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1944.**

KRESAJ JOSIP, Petra, r. **1913**, s. Ledine, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

KRILEC (KRLEC) DRAGUTIN, Hrvat

KRISTOFIČ ANTON, Hrvat, poginuo

KRISTOVIĆ MATO, Hrvat, poginuo

KRIVEC MARIJAN, Karla, r. **1925**, s. Martiša Ves, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1942,** poginuo **1943.**

KRIvošić **IVAN**, Hrvat

KRIVOŠIĆ MILAN, Marka, r. **1923**, s. Kapela, Bjelovar, Srbin, poljopriv., NOV **1943,** ranjen **1944.**

KRIZMANIĆ PETAR, Hrvat, NOV **1944.**

KRIŽAJ ĐURO, r. **1904**, s. Poljanec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

KRIŽAN ANTUN, Stjepana, r. **1914**, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

KRIŽAN DRAGUTIN, Steve, r. **1928**, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1942.**

KRIŽAN IVAN, Filipa, r. **1922**, s. Samarica, Čazma, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** ranjen **1944.**

KRIŽANIĆ FRANJO, Josipa, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvat, NOV **1943.**

KRIŽANIĆ IVAN, Stjepana, r. **1919**, s. Hrastovsko, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1945,** ranjen **1945.**

KRIŽANIĆ dr. **LJUBOMIR**, Hrvat

KRIŽANIĆ STJEPAN, Mije, r. **1908**, s. .Greščevina, Jalžabet, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

KRIŽJAK ANKICA, Hrvatica, NOV **1943.**

KRKAČ ANA, Hrvatica, NOV **1944.**

KRKAĆ DRAGUTIN, Hrvat

KRKAĆ SLAVKO, Valentina, r. **1924**, s. Jakovlje, **D.** Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

KRKLJEĆ DRAGUTIN, Hrvat

KRMELA ZDRAVKO, Hrvat, poginuo

KRMOPOTIĆ IVAN, r. **1924**, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

KRNJAK FRANJO, Tome, r. **1920**, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

KROG DRAGO, Josipa, r. **1928**, s. Prigorje, Krapina, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

KROK DRAGUTIN, r. **1920**, s. Čurilovac, Novi Marof, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

KRSNIK FRANJO, Franje, r. **1923**, s. Putkovec, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

KRSNIK FRANJO, Josipa, r. 1912, s. Plemenščina Gornja, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

KRSNIK IVAN. Vide, r. 1913, s. Plemenščina, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

KRSNIK MIRKO, Franje, r. 1926, s. Sračinec, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1943.

KRSTILOVIĆIVAN, Stjepana, r. 1927, s. Hlebine, Koprivnica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

KRUHEK VINKO, Vinka, r. 1924, s. Bočaki, Konjščina, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

KRUK IVAN, Dominika, r. 1920, s. Vrapče, Susedgrad, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

KRUPEUANOVIČ JOSIP, Hrvat

KRUPUAK JOSIP, Miška, Hrvat, poginuo

KRUPUENIČ STJEPAN, Hrvat, poginuo

KRUŠEC MAKSO, Pavla, r. 1913, s. Slanje, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

KRUŠFIJIVAN, Kuzmana, r. 1924, s. Martinić, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

KRVARVID, Ivana, r. 1909, s Koledinec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1945.

KRVAVICA SLAVKO, Nikole, r. 1920, Knin, Hrvat, student, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

KRZNAR IVAN, Hrvat

KRZNAR MIJO, Hrvat

KRZNARPETAR, Stjepana, r. 1922, s. Gardinovac, Čakovec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen

KUBA LJUBOMIR, Srbin, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo **1944.**

KUČEKOVIĆ MIRKO, Hrvat

KUCEUSLAVKO, Franje, r. 1927, s. Moravče, Sesvete, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a NOV 1943.

KUČAN IMBRO, Karla, r. 1914, s. Kutnjak, Koprivnica, Hrvat, radnik, NOV **1944,** poginuo

KUČAN STJEPAN, Karla, r. 1911, s. Kutnjak, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo

KUČEKOVIĆ MILOŠ, Jove, r. 1923, s. Ribnjak, Koprivnica, Srbin, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

KUČEČKOVIĆ STEVO, Hrvat, poginuo

KUĆEVCOV DANICA, Varaždin, Hrvatica

KUČIĆ FRANJO, Hrvat

KUČINA ĐURO, s. Vujići, Križevci, Srbin, poljopriv., NOV 1943.

KUĆIŠ ANDRIJA, Hrvat

Kućiš **MATO**, Hrvat

Kućiš **STJEPAN**, Jakoba, r. **1915,** s. Martijanec, Ludbreg, Hrvat, pravnik, čl. KPJ, NOV **1941,** ranjen

KUČKO ANA, Steve, r. 1918, s. Veliki Botinovac, Koprivnica, Hrvatica, domaćica, čl. KPJ, NOV 1943.

KUČKO MARTIN, Ivana, r. 1914, s. Cerje, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo 1945.

KUDRIĆMATO, Jakova, r. 1921, Sinj, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943.**

KUHAR FRANJO, Ivana, r. 1927, s. Sračinec, Varaždin, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

KUHARIVAN, Janka, r. **1919,** s. Mala Erpenja, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo 1943.

KUHAR LJUDEVIT, Hrvat

KUHAR RUDOLF, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1942.

KUHAR STANKO, Ivana, r. 1922, s. Sračinec, Varaždin, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1943.**

KUHAR STJEPAN, r. 1923, s. Sračinec, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

KUHARIĆDRAGUTIN, Đure, r. 1919, s. Kuzminec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1944.**

KUHARIĆ GABRIJEL, Andrije, r. 1915, s. Crećan, Hrvat, poljopriv., NOV **1945.**

KUHAROvič **PAVAO**, Mate, r. **1905,** s. Zaistovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

KUHARSKI ĐURO, S. Severin, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ,** NOV **1943,** poginuo 1944.

KUHTA ANDRIJA, Dragutina, r. 1921, s. Šemnica, G.Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

KUJUNDŽIĆ HAJRUDIN, Musliman, student, NOV 1943.

KUKAVICA SUKRIJA, Musliman, čl. KPJ

KUKEC MARTIN, Hrvat

KUKEC ROZIKA, Hrvatica

KUKEC ŠTEFJCA MRVICA, Stjepana, r. 1921, s. Ladanje Donje, Ivanec, Hrvatica, studentica, čl. **KPJ,** NOV **1941,** ranjena **1942.**

KUKEC VLADO, Josipa, Hrvat

KUKOLJA DRAGUTIN, Ignaca, Vrapče, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo

KUKOVEĆ STJEPAN, Ivana, r. 1918, s. Senkovec, Čakovec, Jugoslaven, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

KUKOLJA DRAGUTIN, Petra, r. 1922, s. Martinišće, Zabok, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

KULMANFRANJO, Stjepana, r. 1923, s. Bogdanovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1945.**

KUMRIĆ JAKOB, Franje, r. 1919, s. Greda, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

KUNC ANTUN, Hrvat, student tehnike, čl. SKOJ-a, NOV **1942,** poginuo **1943.**

KUNDIĆ MILAN, Srbin

KUNOVIĆ IVICA, Mihajla, r. 1926, s. Gornji Kraljevec, Zlatar Bistrica, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1944.**

KUNOVIĆ dr. MIHAJLO, Varaždin, Hrvat, liječnik, čl. KPJ, NOV 1944.

KUNŠTEK BARIĆA, Slavka, r. 1923, s. Benkovec, Pregrada, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginula **1944.**

KUNŠTEK IVAN, Vilima, r. 1923, s. Bregi Radobojski, Krapina, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

KUNŠTEK MIRKO, Stjepana, r. 1928, s. Radoboj, Zabok, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

KUNŠTEK JOSIP, Janka, r. 1924, s. Petrovsko, Krapina, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1942,** poginuo **1943.**

KUNŠTEK STJEPAN, Stanka, r. 1926, s. Rovno, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

KUNŠTEK VID, Hrvat

KUNŠTIĆ ZELJKO, r. 1919, s. Desiniči, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1943, ranjen

KUNŠTOVIĆ IVICA, Andrije, r. 1925, s. Zbilj, Krapina, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

KUNJEŠIĆ IVAN, Hrvat

KUREKAŠ JOVAN, J., Srbin

KUREN MATO, Mate, Hrvat

KURIĆ GABRIJEL, Hrvat

KURKO DANĆEVIĆ SLAVICA, Jurja, r. 1926, s. Pregrada, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjena

KURTEK RUDO, Hrvat, poginuo

KURTNJAK ILONKA, Dušana, r. 1926, s. Pridjel, Doboj, Srpkinja, učenica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

KURTNJAK VLADO, Stjepana, r. 1920, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

KURUDIJA MILAN, Srbin

KUSOBRAK BRANKO, Petra, r. 1922, s. Donji Markovac, Vrbovec, Srbin, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1942,** ranjen

KUSOBRAK VEUKO, Sime, r. 1923, s. Donji Markovac, Vrbovec, Srbin, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

KUSOBRAK MILAN, Srbin

KUSOBRAK PETAR, Jove, Srbin

KUSOBRAN JANKO, Hrvat

KUŠANIĆ TOMO. Hrvat

KUŠEC BOŽO, Hrvat, čl. KPJ

KUŠEC STJEPAN, Hrvat

KUŠEC VIKTOR, Martina, r. 1925, s. Brežani, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943.**

KUŠEN ANDRIJA, Gašpara, r. 1924, Ivanec, Hrvat, radnik, čl. **SKOJ**-a **NOV, 1943,** ranjen

KUŠEVAC ĐURO, Mate, Hrvat, poginuo

KUŠEVIĆ ANTUN, Hrvat

KUŠEVIĆ AUGUST, Hrvat

KUŠEVIĆ FRANJO, Hrvat, čl. KPJ

Kušić **STJEPAN**, Ivana, r. **1918,** s. Hudovo, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.

Kušić **MIRKO**, Stjepana, r. **1924,** s. Ljubešćica, Novi Marof, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

KUŠTAR STEVO, Tome, r. 1923, Ivanec, Varaždin, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen

KUŠTER FRANJO, Hrvat, NOV 1941.

KUŠTER JOSIP, Petra, r. 1919, s. Bartolovec, Varaždin, Hrvat, čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1944.**

KUZMIĆ ALOJZ, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen **1944.**

KUZMIN VINKO, Hrvat

QUADRACI FRANCESCO, Italija, Talijan, NOV 1944.

KVAKAR STJEPAN, Mate, 1914, s. Sopron, Križevci, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

KVAKAR VALENT, Đure, r. 1921, s. Borje, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

KVATERNIK NIKOLA, Hrvat, poginuo

KVATERNIK VLADO, Matije, Hrvat

KVATERNJAK FRANJO, Maksa, r. 1926, s. Hruškovica, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen **1944.**

KVATERNJAK VALENT, Andre, r. 1913, s. Hruškovica, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo

LABAŠ AUGUST, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen **1944.**

LABAZAN ĐURO, Luke, r. 1921, s. Stefanec, Hrvat, radnik, **NOV 1945.**

LACH VLADO, Hrvat, NOV 1944, ranjen 1944.

LACKOVIĆ FRANJO, Tome, r. 1910, s. Dulepska, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

LACKOVIĆ OLGA, Milana, r. 1926, s. Lukovo, Vrbovec, Hrvatica, poljopriv., NOV **1944,** poginula **1944.**

LADEŠIĆ NIKOLA, Slunj, Karlovac, Srbin, radnik, čl. KPJ, NOV 1941.

LADIĆ IVAN, Franje, r. 1923, s. Bogdanovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1945.**

LAHOJE PETAR, Steve, Hrvat

LAJNESEK LAVOSLAV, Roze, r. 1926, s. Kutnjak, Koprivnica, Hrvat, radnik, NOV 1943.

LAKAĆ FRANJO, Hrvat

LAKUŠ JOSIP, Hrvat

LALIĆ JOVO, Mile, Srbin

LALIĆ NIKOLA, Srbin

LALIĆ REGINA ČORBICA, S. Borčec Vrapče, Zagreb, Hrvatica, domaćica, čl. KPJ, NOV 1943, ranjena 1945.

LALIĆ TOMO, Srbin

LAMAĆ JOSIP, Adolfa, r. 1932, s. Stefanje, Čazma, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen

LANGUS PAJO, Hrvat, NOV 1942, poginuo 1944.

LASTA FEDOR, Zagreb, Hrvat, student, čl. SKOJ-a, **NOV** 1942.

LATIN DRAGUTIN, Hrvat, NOV 1943.

LATIN NIKOLA, Matije, r. 1919, s. Kotoriba, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1943.

LAUŠ PETAR, Ignaca, r. 1908, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV 1944, poginuo 1944.

LAZAR ANTUN, Stjepana, r. 1926, s. Vinica, Varaždin, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen 1944.

LAZAR DRAGO, Srbin

LAZAR FRANJO, Valenta, r. 1911, s. Cestica, Varaždin, Hrvat, obrtnik, NOV **1944.**

LAZAR IVAN, Mihaila, r. 1918, s. Križovljan, Varaždin, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

LAZAR STEVO, Srbin

LAZIĆ BRANKA, Petra, r. 1927, s. Svilno, Varaždin, Hrvatica, učenica, čl. SKOJ-a, NOV.**1943,** poginula **1944.**

LEČEK VIKTOR, Valenta, Hrvat, poginuo

LEDER ĐURO, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1944.

LEDINSKI FRANJO, Hrvat

LEDNIŠIĆ ANDRO, Mije, r. 1908, s. Preseka, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

LEINER EDO, s. Orešje Gornje, Zelina, Hrvat, poljoprivrednik, NOV 1944.

LEKOS ALEKSANDAR, r. 1918, Firburg, Hrvat, čl. **KPJ,** NOV **1943,** poginuo **1943.**

LELJAK DRAGUTIN, Josipa, r. 1926, s. Ravninsko, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944.**

LELJAK JOSIP, Marka, r. 1921, s. Đurmanec, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

LELJAK RUDOLF, Eduarda, r. 1903, s. Goričanovec, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo 1944.

LELJAK STJEPAN, Antuna, r. 1925, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

LELJAK VIKTOR, r. 1911, s. Đurmanec, Krapina, Hrvat, radnik, **NOV 1943,** poginuo 1945.

LENARD ALOJZ, Janka, r. 1928, s. Gorjani, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1944, poginuo 1944.

LENARDIĆ IVAN. Ivana, Hrvat

LENARDIĆ JOSIP, Hrvat

LENARDIĆ MATO, Mate, Hrvat, poginuo

LENDAL SLAVKO, Ivana, r. 1922, s. Vinkovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen

LERINC ANDRAŠ, Hrvat

LESIČAR DRAGICA, Hrvatica, NOV 1942, ranjena

LESIĆ PETAR, Hrvat

LESKOVAR FRANJO, Leonarda, r. 1928, S. Mala Erpenja, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen

LESKOVAR MARIJA, Mije, r. 1924, s. Bušin, Pregrada, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginula 1944.

LEŠČIĆ FRANJO, Martina, r. 1914, s. Krušljevac, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

LEŠČIĆ MIJO, Andre, r. 1922, s. Krušljevac, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

LEŠNJAK JOSIPA PEPICA, Jesenje, Krapina, Hrvatica, NOV 1943, ranjena 1944.

LEŠNJAK STJEPAN, Hrvat

LETINČIĆ VALENT, Hrvat

LEUŠIĆ ZLATKO, Nikole, r. 1922, Zagreb, Hrvat, liječnik stomatolog, NOV 1944.

LEVAK FRANJO, Mate, r. 1928, s. Dubravica, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

LEVAK IVAN, Hrvat

LEVAK MARIJAN, Franje, r. 1919, s. Pojatno, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

LEVAK MARTIN, Mirka, r. 1919, s. Imbriovec, Varaždin, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1943.

LEVAK STJEPAN, Anke, r. 1918, s. Pojatno, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1943.

LEVAK STJEPAN, Pavla, r. 1915, s. Pušča Gornja, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

LEVANIĆ JOSIP, Hrvat, NOV 1944, ranjen 1944.

LEVANIĆ MIJO, Franje, 1927, s. Sračinec, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1943.

LEVIĆ STEVO, Srbin, NOV 1943.

LIHTAR STEFICA, r. 1925, s. Krušćljevac-Preseka, Vrbovec, Hrvatica, poljopriv., NOV 1943, poginula 1944.

LIHTAR LJUDEVIT, Marka, r. 1924, s. Preseka, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

i

LIPŠIĆ SLAVKO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen **1944.**

LISICA FABIJAN, r. 1920, s. Dubovec, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

LISIČAK AUGUST, Dragutina, r. 1920, s. Beletinec, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

LISJAK ANDRIJA, Đure, r. 1932, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

LISJAK GABRIJEL, Ivana, r. 1927, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

LISJAK IVAN, Stjepana, r. 1924, s. Zaistovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

LISJAK NIKOLA, r. 1922, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

LISTER ŠTEFANIJA, Hrvatica, poginula 1944.

LIŠČIN FRANJO, Hrvat

LITVIĆ DRAGUTIN, Hrvat, poginuo

LITVIĆ FRANJO, Nikole, Hrvat

LIZATOVIĆ Božo, Hrvat

LOBORČEC STJEPAN, Ivana, r. 1924, s. Gornji Kraljevec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo 1944.

LOBOREC ANTUN, Hrvat

LOBOREC BLAŽ, Ivana, r. 1926, s. Kraljevec Gornji, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

LOJEN RUDOLF, Franje, Hrvat, poginuo

LOJEN ŽELJKO, r. 1929, Zagreb, Srbin, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1945.**

LOMAŠĆANEC DRAGUTIN, Franje, r. 1926, s. Đelekovec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** ranjen **1944.**

LONČAR IVAN, Stjepana, r. 1929, s. Ivanec Koprivnički, Koprivnica, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen

LONČAR KATICA, Đure, r. 1925. s. Đelekovec, Koprivnica, Hrvatica, poljopriv., NOV **1943,** poginula **1945.**

LONČAR MIRKO, Jože, r. 1921, s. Turnišće, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV 1943.

LONČAR VINKO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1944, poginuo **1944.**

LONČAR ZVONKO, Hrvat

LONČARIĆ ANDRIJA, Stjepana, r. 1906, s. Hampovica, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

LONČARIĆ FRANJO, Ivana, r. 1921, s. Črnec, Varaždin, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen

LONČARIĆ IVAN, Ignaca, r. 1926, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen

LONČARIĆ IVKA, r. 1928, s. Koprivnička Reka, Koprivnica, Hrvatica, čl. SKOJ-a, NOV 1942, ranjena 1944, poginula 1944.

LONČARIĆ JOSIP, Jurja, r. 1928, Vrapče, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

LONČARIĆ MILAN, Hrvat, NOV 1944.

LONČARIĆ PETAR, Stjepana, Hrvat, poginuo

LONČARIĆ VILIM, Hrvat

LOVINKO MIŠKO, Hrvat

LOVREC MIRKO, Rudolfa, r. 1925, Krapina, Hrvat, učenik, NOV 1943, ranjen 1945.

LOVREKOVIĆ ĆIRIL, Hrvat, poginuo

LOVREKOVIĆ FRANJO, Hrvat

LOVREKOVIĆ MATO, Hrvat, poginuo

LOVREKOVIĆ STJEPAN, Ivana, Hrvat

LORENC JOSIP, Ladislava, r. 1914, s. Sir. Katalena, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV 1943, ranjen

LOVRENČIĆ BRANKO, Jurja, r. 1923, s. Začretja, Zabok, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944.

LOVRIČIĆ STJEPAN, Hrvat, NOV 1944.

LOVRIĆ DUŠAN, Srbin

LOVRIĆ IVAN, Steve, r. 1895, s. Prekobrdo, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

LOVRIĆ SLAVKO, Hrvat

LUČIĆ JERKO, Hrvat

LUČIĆ MARKO, Marka, r. 1919, s. Nikinci, Ruma, Hrvat, oficir, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

LUČIĆ VALENT, Hrvat, poginuo

LUČEVIĆ MARIJAN, Hrvat

LUČIĆ FILIP, Mate, r. 1925, s. Sitno Donje, Šibenik, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen

LUČIN ALEKSANDAR, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen 1945.

LUGARJĆ IVAN, Stjepana, r. 1928, s. Klimen, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

LUKAČ IVAN, Hrvat

LUKAČIĆ ANDRO, Hrvat

LUKAČIĆ STJEPAN, Luke, r. 1928, s. Kalnik, Križevci, Hrvat, poljopriv., Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

LUKANC ZVONIMIR, Hrvat

LUKAVEČKI DRAGO, Mije, r. 1922, s. Lukavec, Ivanec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

LUKAVEČKI STANKO, Izidora, r. 1925, s. Lukavec, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

LUKEC ZORA, Hrvatica

LUKIĆ GABRIJELA GABRICA, r. 1927, s. Lukićevo, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginula 1944.

LUKINAC MATO, r. 1928, s. Dugo Selo, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

LUKŠA MARTIN, Mije, r. 1914, s. Donji Vidovec, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV **1943,** poginuo **1944.**

LUKUNIĆ LES SLAVICA, Đure, r. 1924, s. Novačka, Koprivnica, Hrvatica, domaćica, NOV 1944, ranjena 1944.

LULIČ JOSIP, Franje, r. 1914, s. Malo Polje, Perušić, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944.

LUPIČ ANĐELKO, čl. KPJ, NOV 1942, poginuo 1944.

Lušič **ANKICA**, Petra, r. 1928, s. Salnik, Vrbovec, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

LUZARIĆ LUKA, Mate, r. 1920, s. Šandrovec, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

LJELJAKMIJO, Hrvat, poginuo

LJEŠTAK VASO, Đure, r. 1910, s. Stari Skucani, Bjelovar, Srbin, radnik, **NOV 1943.**

LJUBEJ ZVONKO, Mirka, r. 1925, s. Selno, Zabok, radnik, NOV 1944.

LJUBIČIĆ ANTUN, Mije, r. 1908, s. Legrad, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

LJUBIĆ BOŽIDAR, Franje, r. 1923, Zagreb, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

LJUBIĆ DRAGO, Olge, r. 1919, s. Velika Horvatska, Hrvat, poljopriv. NOV **1943,** poginuo **1944.**

LJUBIĆ MARTIN, Hrvat, poginuo

LJUBIĆ PETAR, Hrvat

MAČEK ALOJZ, Martina, r. 1921, s. Zagorska Sela, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

MAĆEK BLAŽ, Hrvat

MAČEK ĐURO, Hrvat

MAČEK FRANJO, Alojza, r. 1928, s. Ivanić Miljanski, Klanjec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

MAĆUKA DANIJEL, Nikole, r. 1923, Zagreb, Hrvat, radnik, NOV **1944,** ranjen

MADEN FRANJO, Hrvat, NOV 1944.

MADURIĆ MATO, Hrvat, NOV 1944.

MAĐAREK IVAN, Đure, r. 1918, s. Šemovci, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen 1945.

MAĐARIĆ BRANKO, Pavla, r. 1921, s. Kelemen, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1942,** poginuo **1943.**

MAĐARIĆ ĐURO, Andrije, r. 1926, s. Leštakovec, Hrvat, poljopriv., poginuo

MAĐARIĆ FRANJO, Fabijana, s. Rasinja, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

MAĐARIĆ VLADO, r. 1915, Ludbreg, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1941.

MAĐER IVAN, Hrvat

MAĐER JOSIP, Mate, Hrvat

MAĐEREĆ MIJO, Hrvat, poginuo

MAĐEREC STJEPAN, Martina, r. 1918, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

MAĐERIĆ MATO, Ivana, r. 1927, s. Suhaja-Gazina, Hrvat, učenik, NOV 1945.

MAĐERIĆ MARIJA, Roka, r. 1909, s. Gornje Plavnice, Bjelovar, Hrvatica, domaćica, NOV 1943, ranjena

MAGDIĆ DRAGAN, Milana, r. 1925. s. Apatovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MAGDIĆ IVAN, Mije, Hrvat

MAGDIĆ KATA, Josipa, Križevci, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginula 1944.

MAGNA STJEPAN, Bojana, Hrvat

MAJAČIĆ MILAN, Josipa, r. 1927, s. Siščani, Čazma, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1945.

MAJCEN STANKO, Ivana, r. 1921, s. Babinec, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

MAJDAK SLAVKO, Stjepana, r. 1911, s. Krajska Ves, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1943.

MAJETIĆ ANICA, Hrvatica, poginula

MAJETIĆ DRAGO, Hrvat

MAJETIĆ FRANJO, Hrvat, NOV 1943.

MAJHEN IVAN, Franje, r. 1922, s. Brezje, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

MAJHEN SLAVKO, Vilima, r. 1925, s. Novakovec, Varaždin, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

MAJLENDERMILAN, r. 1918, s. Ferdinandovac, Đurđevac, Židov, službenik, čl. KPJ, NOV 1941.

MAJOR ANTUN, NOV 1943, poginuo 1943.

MAKAR IVAN, Đure, r. 1921, s. Sesvete, Ludbreg, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

MAKARIĆ RAFAEL, Nikole, r. 1923, s. Martijanec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

MAKEK IVAN, Hrvat, čl. KPJ, ranjen 1944.

MAKIJEVIĆ RISTA, Srbin

MAKOVEĆ MARKO, Pavla, r. 1920, s. Selnik, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV 1944.

MARKOVIĆ STJEPAN, Hrvat, poginuo

MALEK IVAN, Hrvat, čl. KPJ

MALEŠ IVAN, Hrvat

MALEŠ LUKA, Hrvat

MALEVIĆ VOJO, r. 1906, Srbin, NOV 1943. poginuo 1944.

MALEŽI VILIM, Ivana,, r. 1917, s. Kutnjak,

Koprivnica, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo 1945.

MALINOVIĆ VINKO, Hrvat

MALIŠ IGNAC, Ede, r. 1913, s. Preseka, Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

MALOGORSKI STJEPAN, r. 1924, s. Jesenje, Krapina, Hrvat, NOV 1943, poginuo 1943.

MALOGORSKI STJEPAN, Stjepana, r. 1913, s. Jesenje Gornje, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

MALOGORSKI VALENT, Valenta, r. 1926, s. Očura, Zlatar, Hrvat, radnik, NOV 1943.

MALTARBLAŽ, Monike, r. 1911, s. Kotoriba, Hrvat, radnik, NOV 1945.

MALTARIĆ DRAGO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1945.

MALTARIĆ FRANJO, Florijana, r. 1922, s. Novigrad, Koprivnica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

MALTARIĆ IVAN, Andrije, r. 1919, s. Đelekovec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944, ranjen 1945.

MALTARIĆ SLAVKO, Florijana, r. 1920, s. Novigrad, Koprivnica, Hrvat, NOV **1943.**

MANDEK LJUBICA, Tome, r. 1927, s. Globočec, Ludbreg, Hrvat, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

MANDIĆ DUŠANKA, Srpkinja, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

MANDIĆ FRANJO, Velizara, r. 1920, Rijeka, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943., ranjen 1944.

MANDIĆ JOVICA, Luke, r. 1919, s. Brezova Glava, Tušilović-Vojnić, Srbin, čl. **KPJ,** NOV 1941.

MANDIĆ MATO, Hrvat

MANDIĆ MILAN, s. Cabraji, Križevci, Srbin, poljoprivrednik, NOV 1943, poginuo 1943.

MANDIĆ MILAN, Nikole, r. 1922, s. Velika Mučna, Koprivnica, Srbin, obrtnik, NOV 1943, poginuo 1944.

MANDIĆ PANTA, Srbin

MANDINIVAN, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen 1944.

MANKAN VALENT, Mije, r. 1915, s. Kotoriba, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1943, poginuo 1944.

MANOJLOVIĆ ĐURO, S. Vojakovac, Križevci, Srbin, poljopriv., NOV 1942.

MANOJLOVIĆ MILOŠ MIMA, Milana, r. 1917, s. Srpska Kapela, Vrbovec, Srbin, podoficir, čl. KPJ, NOV 1941.

MANOJLOVIĆ PAVLE, Branka, r. 1924, Čakovec, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1942,** ranjen

MARASEK MIJO, Hrvat

MARCIUŠ VLADIMIR, Ivana, r. 1926, Zagreb Medveščak, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** ranjen

MARCIUŠ ZVONKO, Jurja, r. 1923, s. Kraljevac na Sutli, Klanjec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, **NOV 1943.**

MARČIĆ VLADO, Hrvat, NOV 1944, nestao 1944.

MARĆIN IVAN, Hrvat

MARGETA FRANJO, Ivana, Hrvat

MARGETIĆ ANTON, Mije, r. 1914, Virovitica, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

MARGETIĆ ĐURO, Hrvat, poginuo

MARGETIĆ IVAN, Alojza, r. 1912, s. Zabrđe, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

MARGETIĆ IVAN, Mate, r. 1923. s. Novaki, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** ranjen **1943.** i **1944.**

MARGETIĆ MARIJA MACA, Hrvatica

MARGETIĆ MILAN, Milana, Hrvat

MARGETIĆ NIKOLA, Laze, r. 1924, s. Stare Plavnice, Bjelovar, Srbin, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1943.** i **1944.**

MARGETIĆ ŠIMUN, Nikole, r. 1924, s. Orlovac, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen **1944.**

MARIĆ BORIS, Hrvat

MARIĆ BRANKO, Hrvat, poginuo

MARIĆ JOSIP, Hrvat, poginuo

MARIĆ ILIJA, Nikole, r. 1917, s. Ošanići, Stolac, BiH, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1944.**

MARIĆ PROKO, Ivana, r. 1923, s. Trpinja, Vukovar, Srbin, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen

MARIĆ TOMO, Ilije, Hrvat

MARIĆ VINKO, Hrvat

MARINČIĆ ĐURO, Tome, r. 1919, s. Sasovac, Bjelovar, Hrvat, radnik, **NOV 1944.**

MARINKOVIĆ VLADO, Laze, r. 1925, s. Mali Gradičani, Koprivnica, Srbin, radnik, NOV 1944.

MARJANOVIĆ STANKO, Stjepana, r. 1906, Zagreb, Hrvat, učitelj, čl. KPJ, **NOV 1943.**

MARKAN ANTON, Hrvat

MARKAN JOSIP, Steve, Hrvat

MARKAŠ STJEPAN, Hrvat, NOV 1944, ranjen 1944.

MAREK EMIL, Hrvat, poginuo

MARKESINA NIKOLA, Hrvat

MARKESINA STEVO, Đure, r. 1926, s. Nevinac, Bjelovar, Hrvat, učenik, čl. **SKOJ**-a, NOV 1942.

MARKEŠ JOSIP, Hrvat, poginuo

MARKOC LOVRO, Hrvat

MARKOV FRANJO, Hrvat

MARKOV JAKOB, Hrvat

MARKOVIĆ DUŠAN, Luke, r. 1924, s. Grdak, Koprivnica, Srbin, poljopriv., NOV 1943.

MARKOVIĆ FRANJO, Imbre, s. Hrstovsko, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

MARKOVIĆ JOSIP, Marije, Hrvat

MARKOVIĆ NIKOLA, Ivana, r. 1917, Vrbovec, Srbin, poljopriv., **NOV** 1944.

MARKOVIĆ NIKOLA, Mitra, r. 1919, s. Stančić, Bjelovar, Srbin, poljopriv., čl. KPJ, **NOV** 1943, ranjen 1944.

MARKOVIĆ SAVO, Franje, Hrvat, poginuo

MARKOVIĆ STEVO, Hrvat, poginuo

MARKOVIĆ STJEPAN, Ivana, r. **1920**, s. Jelkovac, Sesvete, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MARKOVIĆ TOMO, Josipa, r. 1915, S. Moščenica, Petrinja, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1942, ranjen

MARKOVIĆ VALENT, Mate, r. 1911, s. Borje, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MARKOVIĆ VALENT, Valenta, r. 1920, s. Borje, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

MARKOVIĆ VELJKO, Ivana, Hrvat, poginuo

MARKOVIĆ VID, Mate, r. 1907, s. Borje, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

MARKOVIĆ VLADIMIR, Hrvat

MARKULIN VALENT, Hrvat

MARKULINĆIĆ DRAGUTIN, Đure, s. Hrastovsko, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV** 1943, poginuo 1944.

MARKULINĆIĆ ĐURO, Mije, r. 1923, s. Komarnica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV** 1943.

MARKULINĆIĆ IVAN, Đure, r. 1924, s. Stari Grad, Koprivnica, Hrvat, radnik, **NOV** 1943.

MARKUŠ JURAJ, Kate, r. **1927**, s. Poznanovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo **1944.**

MARKUŠ MIŠKO, Hrvat

MARKUŠ NADA, Kate, r. 1926, S. Poznanovec, Zabok, Hrvatica, čl. SKOJ-a, **NOV** 1942, poginula 1943.

MARKUŠIĆ IVAN, Andrije, Hrvat

MARNJAK ANDRIJA, Hrvat

MARODOLAR STEVO, Mile, r. 1919, s. Orovac, Bjelovar, Srbin, poljopriv., NOV 1943.

MAROF SLAVKO, Slavka, r. 1926, Zagreb, Hrvat, učenik, NOV 1943, ranjen

MARONA IVAN, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1943.

MAROTTI MIRO, Slovenac, student, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

MAROTTI JOSIP, Franje, r. 1922, Maribor, Slovenija, Slovenac, student, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

MARTINAC ANDRIJA, Mije, r. 1914, s. Podišćiva, Novi Marof, Hrvat, radnik, NOV 1943.

MARTINAC JOSIP, r. 1925, Ludbreg, Hrvat, učenik, čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1943, poginuo 1944.

MARTINAC MARIJA, Jakova, r. 1925, s. Vlaislav, Koprivnica, Hrvatica, učenica, čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1944.

MARTINĆEVIĆ IVAN, Hrvat

MARTINČEVIĆ PAULA SEKA, Hrvatica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

MARTINĆEVIĆ STJEPAN, Hrvat

MARTINĆIĆ DORA, Hrvatica

MARTINĆIĆ MATO, Hrvat

MARTINEĆ JOSIP, Blaža, Hrvat, poginuo

MARTINEĆ JURAJ, Janka, r. 1925, s. Vrapče, Zagreb, Hrvat, klesar, čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen 1944.

MARTINI MIHAJLO, P. Hrvat, poginuo

MARTINKO DRAGUTIN, Petra, r. 1909, s. Marinci, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV 1944, poginuo 1944.

MARTINOVIĆ MARKO, r. 1919, Slavonski Brod, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

MASAREK JOSIP, Ivana, r. 1912, S. Hodošan, Hrvat, službenik, NOV 1945.

MAŠKAN JOSIP, Franje, r. 1928, s. Greda, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV 1943.

MATAGA STIPE, Metković, Hrvat, čl. KPJ, **NOV** 1943, poginuo 1944.

MATAN JOSIP, Stjepana, r. 1914, s. Podravske Sesvete, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944. ranjen 1945.

MATANĆIĆ VALENT, Stjepana, r. 1914, s. Kladare, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., poginuo 1945.

MATASIĆ ĐURO, Đure, Hrvat, poginuo

MATEČIĆ IVAN, Hrvat

MATEK ĐURO, Lovre, r. 1920, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MATEK STJEPAN, Hrvat

MATEK VALENT, Lovre, r. 1911, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MATEŠIĆ MIRKO, Hrvat

MATEŠIĆ STANKO, Hrvat, poginuo

MATEVŽ PETER, Ivana, Slovenac

MATI VALENT, Franje, r. 1924, s. Donji Kraljevec, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

MATIĆ ĐURO, Hrvat

MATIĆ IVAN, Hrvat

MATIĆ NIKOLA, Hrvat

MATIJAŠIĆ DANICA, Vjekoslava, r. 1926, S. Risvica, Klanjec, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

MATKOVIĆ MARTIN, Hrvat, nestao

MATKOVIĆ PETAR, Hrvat

MATOČEC STJEPAN, Hrvat, poginuo

MATOK TOMO, Janka, r. 1924, s. Podgrađe, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv,, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen

MATOŠ FRANJO, Antuna, r. 1920, s. Botovo, Koprivnica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

MATOŠ TOMO, Marije, r. 1920, s. Crkvena, Križevci, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1945.

MAVRIČ TOMO, Hrvat

MEDVED DRAGUTIN, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1944, poginuo 1945.

MEDVED JOSIP, Dure, Hrvat, poginuo

MEDVED MIUENKO, Srbin

MEDVED STJEPAN, Hrvat

MEDVEDEC DRAGUTIN, r. 1926, s. Pristava, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

MEDVEDEC IVAN, Viktora, r. 1927, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1942, ranjen

MEDVEDEC JOSIP, Ivana, r. 1909, s. Piščanovec, Novi Marof, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MEDVEDEC RUŽA, r. 1922, s. Stari Bošljani, Križevci, Hrvatica, domaćica, **NOV** 1943.

MEDVEDEC VID, Hrvat

MEDVEDOV ŽORŽ, SSSR, Rus, NOV 1943, poginuo 1944.

MEDERAL IVAN, Matije, s. Slanje, Ludbreg, Hrvat

MEDEREC STJEPAN, Mije, Hrvat

MEDERUH MIRKO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

MEDIMUREC DRAGUTIN, Josipa, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

MEDIMUREC JOSIP, Milana, r. 1926, s. Apatovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

MEDIMUREC MATIJA, Florijana, r. 1910, s. Sigetec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MEDIMUREC STJEPAN, S. Apatovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MEDIMUREC VINKO, Stjepana, r. 1914, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen, zarobljen 1945.

MEDIMUREC VINKO, Vinka, r. 1914, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1943.

MELINĆEK ANTON, S. Sračinec, Varaždin, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

MELINČEKMATO, Antona, r. 1925, Sračinec, Varaždin, Hrvat, učenik u privredi, čl. SKOJ-a, NOV 1941, poginuo 1944.

MESARIĆ ADAM, Hrvat

MESARIĆBARICA, Andrije, r. 1926, s. Botovo, Koprivnica, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** poginula **1944.**

MESARIĆ JOSIP, Stjepana, r. 1926, s. Novo selo na Dravi, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

MESEK STJEPAN, Franje, r. 1928, s. Sračinec, Varaždin, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

MESIĆDANE, Nikole, r. **1920,** s. Rainje, Otočac, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

MESIĆ ud. Kos NEVENKA, Galdovo, Hrvatica, čl. KPJ, NOV 1943.

MESNIK JULIUS, Augusta, r. 1914, s. Celina, Vrbovec, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

MEŠKO PETAR, Josipa, r. 1907, s. Kokinac, Bjelovar, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943.** ranjen

MEŠNJAK MIRKO, Hrvat

MEŠTROVIĆ ANTUN, Đure, r. 1925, s. Orovac, Hrvat, službenik, NOV **1944.**

MEŠTROVIĆ IVAN, Hrvat, NOV 1944, poginuo

MEZAK ALOJZ, Hrvat

MEZGA ERNEST, Martina, r. 1924, s. Mursko Središče, Čakovec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1944.**

MIANDIJA DOLENEC DANICA, Milana, r. 1924, s. Velika Pisanica, Bjelovar, Srpkinja, domaćica, NOV **1943.**

Micič **MILIVOJ**, Srbin, čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1944.**

MIHAJLOVIĆ ĐURASEVIĆ JOVANKA, Ljubomira, r. **1924,** s. Velike Sesvete, Križevci, Srpkinja, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1942.**

MIHAJLOVIĆ STJEPAN, r. 1923, s. Topolje, Hrvat, NOV **1943.** poginuo **1943.**

MIHALDINEC PERO, Hrvat, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1944.**

MIHALIĆ ALOJZ, Hrvat

MIHALIĆ ANTUN, Đure, r. 1927, s. Varaždin breg, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

MIHALIĆ IVAN, Stjepana, r. 1927, s. Novo Selo, Čakovec, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1945.

MIHALIĆ VLADO, Hrvat, poginuo.

MIHALIĆ ZLATKO, Hrvat.

MIHALIĆ STJEPAN, PIŠTA, r. 1918, s. Erdut, Osijek, Hrvat, dipl. ing. rudarstva, čl. KPJ, NOV 1943.

MIHIĆ EMIL, s. Velike Sredice, Hrvat, čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1945.**

MIHOCI ANTUN, Florijana, r. 1924, s. Dubovica, Ludbreg, Hrvat, radnik, NOV **1943,** ranjen **1944.**

MIHOCI ĐURO, Florijana, r. 1925, s. Dubovica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

MIHOLIĆIVAN, Hrvat

MIHOUICA BRANKO, A. Hrvat, poginuo

MIJEVIĆ ANTE, **Hrvat**

MIKADI BLAŽ, Mirka, r. 1922, s. S. Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv. NOV 1944.

MIKLAN MILAN, Srbin

MIKANEC STJEPAN, Đure, r. 1920, s. Okunščak, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

MIKEC FRANJO, Stjepana, r. 1907, s. Donji Kraljevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MIKEC KATICA, Hrvatica, NOV 1944.

MIKLAVŽ IIVAN, Hrvat, poginuo

MIKLENČIĆ VJEKOSLAV, Jakova, r. 1927, s. Turnišće, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen.

MIKLIĆ FRANJO, Hrvat.

MIKLIĆMATO, Tome, r. 1923, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MIKLIĆ SLAVKO, Karla, Hrvat

MIKLOŠ KAZIMIR, Đure, r. 1912, s. Kutnjak, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen.

MIKLUŠIĆ JOSIP, Hrvat, poginuo

MIKODIMATO, Stjepana, r. 1926, s. S. Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

MIKOLAŠ, Srbin, poginuo **1944.**

MIKŠAJ FRANJO, Đure, r. 1913., s. Jelovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

MIKULAŠDRAGUTIN, Marka, r. 1910, s. Pavlovec, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV 1943.

MIKULČIĆ DRAGAN, Josipa, Hrvat

MIKULČIĆ SUŠLEK MARIJA, MICIKA, Mirka, r. 1921., Kutina, Hrvatica, radnica, NOV 1943. ranjena 1944.

MIKULČIĆ MARIJAN, Florijana, r. 1924, Varaždin, Hrvat, krojački radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

MIKULČIĆ MIRKO, Ljubeščica, Novi Marof, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

MIKULEC JOSIP, Hrvat

MIKULEC MARTIN, Ivana, Hrvat

MIKULIĆIVAN, Stjepana, r. 1905, s. Subotica, Koprivnica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

MIKULIĆ JURAJ, Hrvat

MIKULIĆ MIRKO, Franje, Hrvat, poginuo

MIKUŠ FILIP, Juraja, r. 1920, s. Laz Stubički, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

MILAKOVIĆMILENKO MILKO, Vukašina, r. 1919, s. Domaji, Velika Mučna, Koprivnica, Srbin, poljoprivrednik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1943.

MILANĆIĆ JOSIP, Hrvat

MILANOVIĆ MILAN, Mihajla, Srbin

MILČIĆ BOŽO, Dragutina, r. 1915, s Klanjec, Hrvat, službenik, čl. **KPJ,** NOV **1944.**

MILĆIĆBOŽO, mlađi, Hrvat

MILČIĆ IVAN, Hrvat

MILČIĆ JOSIP, Hrvat

MILČIĆ SVAIĆ NEVENKA, 1926, s. Sokolovac, Koprivnica, Srpkinja, učenica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

MILEC STJEPAN, Hrvat

MILEC PAVAO, Hrvat

MILER STJEPAN, Franje, Hrvat

MILIĆEVIĆ ŽARKO, Ivana, r. 1925, s. Lipno, Ljubuški, Srbin, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1942.

MILIĆ MOJZUŠ MARIJA, Stjepana, r. 1923, s. Gornja Voća, Ivanec, Hrvatica, radnik, NOV 1944.

MILIĆ RUDOLF, Dragutina, r. 1923, s. Kupljenovo, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

MILIĆ STJEPAN, Ivana, r. 1922, s. Hruševac, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

MILINKOVIĆ MILE, Srbin

MILINOVIĆBOŽIDAR, Stevana, r. 1923, s. Markovac Bijela, Bjelovar, Srbin, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

MILINOVIĆ MATO, Hrvat

MILIVOJEVIĆ ĐORDE, Hrvat

MILOSAVUEVIĆĐUKA, r. 1922, Srbin, radnik, čl. KPJ.

MILOŠAVUEVIĆ NIKOLA, Jove, Srbin

MILOŠ ANTON, A., Hrvat, poginuo

MILOŠ MARTIN, Mije, r. 1920, s. Šemovci, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** ranjen.

MILOŠEVIĆ BUDIMIR, ranjen 1945.

MILOŠEVIĆ JOSIP, Ivana, Hrvat

MILOŠEVIĆSVETOZAR, Tome, r. 1924, s. Rasnica, Sokolovac, Koprivnica, Srbin, poljopriv., NOV **1943,** ranjen **1943.**

MIUAN DAGUTIN, Mije, r. 1918, s. Radoboj, Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1944.**

MIUAN JANKO, Stjepana, r. 1923., s. Radoboj, Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1944.**

MIUAN JULIJE, Franje, r. 1920, s Radoboj, Krapina, Hrvat, radnik, NOV **1943.** ranjen **1943.**

MIUAN JULIJE, Mirka, r. 1917, s. Radoboj, Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1944.**

MIUANOVIĆ BOGDAN, S. Pobrđani, Križevci, Srbin, poljopriv., NOV **1943.**

MIUEVIĆLAZAR, Mile, 1924, s. Bačkovica,Bjelovar, Srbin, poljopriv., NOV **1942,** ranjen

MINĐEK JOSIP, Jakoba, r. 1926, s. Domitro-

vec, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943. poginuo 1944.

MINKOvič **STJEPAN**, Hrvat

MIOČINOVIČSTEVO, Srbin, čl. KPJ, NOV 1941.

MIRKOVIĆ BRANKO, Gaje-, s. Vojakovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

MIROSAVUEVIČ NIKOLA, Srbin, poginuo

MIROVIĆBOŽO, S. Ždralovi, Bjelovar, Hrvat, radnik, NOV **1944,** poginuo **1944.**

MIROVIĆIVAN, Valenta, r. 1925, s. Semovec, Jugoslaven, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1942.** ranjen

MISER ĐURO, Đure, r. 1913, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

MISAK ANĐELA, Jožeka-Augusta, r. 1925, s. Velika Erpenja, Zabok, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

MIŠČENIĆ BRANKO, J., Hrvat, poginuo

MISURA FADIJA, Musliman

MITRO VIČ ANTUN, Hrvat

MITROVIĆ JOSIP, Hrvat

MITROVIĆMATO, Hrvat

MLADEN FRANJO MUNJA, Imbre, r. 1925, s. Jezero Posavsko, Sisak, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1942,** ranjen **1944.**

MLADINOV JOSIP, Roka, r. 1901, s. Grohote, Split, Hrvat, službenik, NOV **1944.**

MLAKAR MARIJA, r. 1922, s. Zbelava, Varaždin, Hrvatica, domaćica, NOV **1943,** ranjena **1944.**

MLINAR ANDRIJA, Hrvat

MLINARIĆ ANTUN, Hrvat, poginuo

MLINARIĆ FRANJO, Petra, r. 1925, s. Sesvete, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

MLINARIĆIVAN, Andrije, r. 1921, s. Prugovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

MLINARIĆ LJUBICA, Mirka, Hrvatica

MLINARIĆ MARTIN, M., Hrvat

MLINARIĆ PETAR, Antuna, r. 1922, s. Peklenica, Hrvat, učenik, NOV **1945.**

MLINARIĆ ZLATKO, Mate, r. 1920, s. Donja Stubica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen

MODRIĆ ANTUN, Hrvat

MODRIĆ BETA BARBARA, r. 1926, Zagreb, Hrvatica, čl. SKOJ-a, NOV **1943.** poginula 1944.

MODRIĆ DRAGUTIN, Hrvat

MODRIĆ Josip, Hrvat

MODRIĆ TOMO, Ivana, r. 1917, s.Žabnik, Bartolovec, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** ranjen **1944.**

MOJZEŠ ANTUN, Hrvat

MOJZES VLADO, Hrvat

MOKRO VIČ STJEPAN, Hrvat

MOLNAR JOSIP, Hrvat, NOV 1944, ranjen 1944.

MORELA LIVADA ELA, Gabrijela, r. 1924, Zagreb, Slovenka, radnica, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjena

MOSTOVUANAC ILIJA, Srbin

MOŠAK VALENT, Valenta, r. 1914, s. Pogančec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

MOŠKINJA DUŠAN, Srbin

MRAČKOVSKI RISTEK, poginuo

MRAKOVIĆBRANKO, Jovana, r. 1924, s. Vlahović, Glina, Srbin, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1942,** ranjen

MRAOVIĆ MARICA, r. 1925, s. Čeremušnica, Vrgin Most, Srpkinja, NOV **1943,** poginula **1944.**

MRAZ JOSIP, Ignaca, r. 1927, s. Kapela, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo 1944.

MRAZ MILAN, Imbre, r. 1920, s. Grbaševac, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1944.**

MRĐEN JOAKIM, Antona, r. 1894, Šibenik, Hrvat, stolarski obrtnik, NOV **1944.**

MRKOCIDRAGUTIN, Alojza, r. 1925, s. Poznanovec, Zabok, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1942,** ranjen **1944.**

MRKOCI GABRO, Karla, r. 1924, s. Poznanovec, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1942,** ranjen **1943.**

MRKOCI RUDOLF, Alojza, r. 1923, s. Poznanovec, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1942.

MRKOCI SLAVKO, Franje, r. 1922, s. Poznanovec, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1943.**

MRMIĆ STJEPAN, Ivana, r. 1925, s. Selišće, Sisak, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

MRKŠIČ VEUKO, Nikole, r. 1927, s. Vrginmost, Karlovac, Srbin, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

MRŠE MARKO, Luke, r. 1920, Drniš, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

MRŠIĆTOMISLAV, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

Mučič **IVAN**, Franje, r. **1928,** s. Miklavec, Hrvat, radnik, **NOV 1945.**

MUDNI NIKOLA, Srbin, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

MUDRAGIĆ LJUBAN, Srbin, poginuo

MUDRI FRANJO, Vinka, r. 1925, s. Prigorec, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

MUDRIĆ DRAGUTIN, Hrvat

MUDRIĆ DUŠAN, Srbin.

MUDRIĆ ĐURO, Gaje, r. 1921, Hrvat, radnik, NOV 1944.

MUDRIĆ MIRA, r. 1920, Koprivnica, Srpkinja, učenica, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

MUDRIĆ NEDA, r. 1930, Srpkinja
MUDRIĆ NIKOLA, Srbin, poginuo
MUDROVĆIĆ IVAN, Hrvat
MUMLEK IVAN, Antuna, s. Podturen, Hrvat, radnik, **NOV 1943.**
MURANIĆ AUGUST, Hrvat, nestao
MURANIĆ VLADO, Hrvat
Musić **MIRKO**, Hrvat, poginuo **1944.**
MUŠKO ANDRAŠ, Mađar
MUSTAČ BRANKO, Đure, Hrvat
MUŽAN SLAVKO, r. 1924, s. Banova Jaruga, Hrvat, radnik, NOV **1943.**
MUŽAR DOMINIK, Josipa, r. 1922, s. Goričanec, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**
MUŽAR DOMINIK, Stjepana, r. 1926, s. Brezovica, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.
MUŽAR JOSIP, Stjepana, r. 1928., s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**
MUŽIĆ FRANJO, Hrvat, NOV 1944.
MUŽINA IVAN, Hrvat

NAGLIĆIVAN, Hrvat
NAGYIVAN, Pavla, r. **1919** s. Poljanec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
NAMJESNIK BENKO, Viktora, r. 1910, s. Poljanec, Ludbreg, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1942,** ranjen
NAPAST DRAGUTIN, Andre, r. 1912, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.
NARANĆIĆLAZO, Spasoje, r. 1920., s. Kinjačka, Sisak, Srbin, radnik, čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** ranjen **1944.**
NARANDA DRAGUTIN, Hrvat, poginuo.
NARANDAIVAN, Stjepana, r. 1913, s. Hodošan, Hrvat, radnik, **NOV 1945.**
NARANDA MIJO, Matije, r. 1911, s. Hodošan, Hrvat, poljopriv., **NOV 1945.**
NARILOVIĆ FRANJO, Hrvat, čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1944.**
NAVOJ VALENT Dure, r. 1909, s. Obrež, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
NEBOJAN STEVO, Blagoja, Srbin
NEDELICKI PAVAO, Srbin
NEDEUAK RADE, Srbin
NEMČIĆĐURO, Hrvat
NEMČIĆ JOSIP, Nikole, Hrvat
NEMČIĆ VALENT, S. Vukovec, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**
NEMEC LJUDEVIT, Valenta, r. 1915, s. Kalnik, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**
NEMEC MARKO, Mije, r. 1911, s. Kalnik, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo
NEMETMATO, Dure, r. **1926,** s. Bedenička, Bjelovar, Mađar, poljopriv., **NOV 1944.**
NEMET MIRKO, Stjepana, r. 1920, s. Bugy, Mađarska, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV 1944,** ranjen **1945.**
NEMETH ZLATKO, Josipa, r. 1928, Ludbreg, Hrvat, učenik, **NOV 1943,** poginuo **1944.**
NENADIĆ BORIVOJ, r. 1926, Trešnjevka, Zagreb, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** poginuo **1944.**
NERAL STJEPAN, S. Gredice, Klanjec, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo **1943.**
NEVISTIČ LOVRO, Šimuna, r. 1926, s. Kala, Duvno, Hrvat, radnik, **NOV 1944,** ranjen
NEVJESTIĆ DRAGUTIN, Hrvat
NIKIČ DANE, Josipa, r. 1912, s. Ružilovo, Grude, SR BiH, Hrvat, radnik, **NOV** 1945.
NIKOLIČ MILAN, Steve, s. Ždralovi, Bjelovar, Rom, radnik, **NOV 1944,** poginuo **1945.**
NIKŠEVIĆIVAN, Hrvat
NIKŠIČ JOSIP, Hrvat
NIVZEM DRAGO, Hrvat, poginuo
NORŠIĆSLAVKO, Vida, r. 1924, s. Laduč, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo **1944.**
NOVAK MIŠKO, Dubrava, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** poginuo 1943.
NOVAK ALBERT, Dure, r. 1911, s. Hodošan, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV 1941,** ranjen 1942.
NOVAK ANDRIJA, s. Grana, Novi Marof, poljoprivrednik
NOVAK AUGUST, Josipa, r. 1921, s. Plemenščina Gornja, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**
NOVAK BLAŽ, Ignaca, r. 1925, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.** ranjen
NOVAKBRANKO, Andrije, r. 1928, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, **NOV 1943.**
NOVAK ĐURO, Josipa, r. 1911, s. Šenkovec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV 1944,** ranjen
NOVAK FRANJO, Antona, r. 1923, s. Palinovec, Hrvat, radnik, NOV **1945.**
NOVAK FRANJO, Martina, Hrvat, poginuo
NOVAK JERKO, Ivana, r. 1918, s. Banfi, Čakovec, Hrvat, student, čl. SKOJ-a, NOV **1942,** ranjen **1944.**
NOVAK JOSIP, Imbre, r. 1921, s. Ostrna, Dugo Selo, Hrvat, radnik, NOV **1943**, zarobljen
NOVAK JOSIP, Ivana, r. 1926, s. Nedelišče, Hrvat, poljopriv., NOV **1945.**
NOVAK JOSIP, Vide, r. 1917, s. Ostrna Velika, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
NOVAK MILAN, Ivana, r. 1927, s. Jeduševac, Koprivnica, Hrvat, radnik, **NOV 1944.**
NOVAK MILAN, Stjepana, r. 1918, s. Kostelski

Bregi, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

NOVAK RUDOLF, Antona, Hrvat

NOVAK ŠĆUKANEC SLA VICA, Jurja, r. **1920**, Petkovec, Krapina, Hrvatica, učenica, čl. SKOJ-a, NOV **1942,** ranjena **1943.**

NOVAK STANKO, Ignaca, r. **1921**. s. Drnje, Koprivnica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943**.

NOVAK STJEPAN, Đure, Hrvat

NOVAKSTJEPAN, Ivana, r. **1909**, s. Vratišinec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

NOVAKSTJEPAN, Mije, r. **1916**, s. Ostrna Velika, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., či. KPJ, NOV **1943,** ranjen

NOVAK VIKTOR VIDAK, Andrije, r. **1926**, s. Žiškovec, Čakovec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1944.**

NOVAK ZLATKO, Hrvat, poginuo

NOVINA VALENT, Vinka, r. **1912**, s. Idrišič, D. Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943**.

NOVKO MILKA, Hrvatica, poginula

NOVKO STJEPAN, Hrvat

NOVOSELFRANJO, Tome, r. **1923**, s Karlovec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

NOVOSEL STJEPAN, Imbre, Vrapče, Zagreb, Hrvat, čl. KPJ, poginuo 1944.

NOVOSELEC IVAN, Filipa, r. 1927, s. Kaniža, Ivanec, Hrvat, radnik, **NOV** 1943.

NJEGOVAC ALOJZ, Hrvat

NJEGOVAC PETAR, Hrvat

NJEGOVAC SLAVKO, Hrvat

NJEGOVAN DRAGAN, Mate, r. **1919**. Gospić, Srbin, učenik, čl. SKOJ-a, **NOV 1944,** ranjen **1944.**

NJEŽIĆ MILIVOJ, čl. KPJ, **NOV 1943**, ranjen **1944**.

OBAD TOMO, Mate, Hrvat

OBJEDKOV IVAN, Hrvat

OBLUČARSAVO, Srbin, poginuo

OBOROVEČKI JOSIP, Stjepana, r. **1922**, s. Veliko Trgovišće, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV **1943**.

OCTENJAKĐURO, Tome, r. **1914**, s. Trebovec, Ivanić Grad, Hrvat, poljopriv., NOV **1944**.

OCVIRK MARTIN, Hrvat, čl. **KPJ, NOV 1943**.

ODIĆIVAN, Hrvat

ODOBAŠIĆIVAN, Hrvat

ODORAN STJEPAN, Mate, r. **1919**, s. Kalnik, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV 1944**.

OGNJACMILOŠ, Steve, r. 1908, s. Narta, Čazma, Srbin, poljopriv., NOV 1944.

OGNJANAC MILAN, Hrvat

OGRIZOVIĆ VLADIMIR, Spasoje, r. 1906, s. Brlog, Srbin, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1944.

OHNJEC FRANJO, Hrvat, nestao

OKINČAN MIHAIL, Hrvat

OMERZO ANTUN, Hrvat, **NOV** 1943.

OMERZO STJEPAN, Josipa, r. 1920, s. Popovača, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1943, ranjen

OPČEVIČ VALENT, Vinka, r. 1912, s. Radaišče, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

OPREŠNIK JOSIP, Antuna, r. 1916, Zagreb, Hrvat, radnik, **NOV** 1944.

ORAIČJOSIP, Andre, r. 1922, s. Šemnica Gornja, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV** 1943, poginuo 1943.

OREL JOSIP, Ivana, r. 1923, s. Klenovec, Pregrada, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, poginuo 1944.

OREMUŠ ANDRO, Mije, r. 1923, s. Slatina, Donja Stubica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1943,. ranjen 1944.

OREŠIČLEO, Hrvat, **NOV** 1944.

OREŠKI IVAN, Hrvat

OREŠKI SLAVKO, Hrvat, poginuo

OREŠKOVIČ ĐURO, Josipa, r. 1917, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1943, ranjen

ORLOVIČIVAN, Hrvat

ORMUŽ MARTIN, Hrvat, nestao

ORŠIČ-BANABEIVICA, Ivana, r. 1926, s. Slanje, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV** 1943.

OSLIČ VJEKOSLAVA, Aleksandra, r. 1927, s. Kučanec, Sesvete, Hrvatica, poljopriv., **NOV** 1943.

OSMAN DUŠAN, Steve, r. 1911, s. Grdak, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943.

OSMAN LUKA, Dure, r. 1922, s. Kozarevac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV** 1944, poginuo 1944.

OSTOJIČ KATA, Milke, r. 1923, s. Kloštar, Križevci, Hrvatica, radnica, **NOV** 1943.

OSTOVIČ JOSIP, Hrvat

OSTOVIČMATO MAJSTOR, Mate, r. 1915, s. Ličko Lešće, Otočac, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1942. ranjen 1943. i 1944.

OSTRIŽIVAN, Hrvat

OSTROGNAJ PETAR, Stjepana, r. 1908, s. Donji Mihaljevec, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen 1945.

OSTROŠKISLAVKO, Ivana, r. 1920, s. Beletinec, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

OŠPUHBARA, Ivana r. 1921, s. Gornja Zdjelica, Bjelovar, Hrvatica, domaćica, NOV 1943.

OŠPUH JOSIP, Viktora, r. 1925, s. Poljanec,

Ludbreg, Hrvat, radnik, čl. **SKOJ**-a, NOV 1943.

OŠPUH MARTIN, Viktora, r. 1927, s. Poljanec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

OŠPUH STJEPAN, Imbre, r. 1918, s. Poljanec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.** ranjen **1943.** i **1944.**

OVČAR FERDINAND, Izidora, r. 1917, s. Lovreč Selo, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo 1944.

OVČAR JANKO, Hrvat, nestao

OVČARIČEK ALOJZ, Marka, r. 1918, s. Goričanec, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1942.

OVČARIČEK JOSIP, Hrvat

OVČARIČEK STJEPAN, Slavka, r. 1923, s Goričanovec, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

OVČARIČ FRANJO, Hrvat

OVČARIŠEK FRANJO, Hrvat

OZIMEC STJEPAN, S. Podgorje Bistričko, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1943.**

OŽEG DRAGO, S. Budinščina, Novi Marof, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

OŽEGOvič FRANJO, S. Vukovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

OŽEGOVIČ IVAN, Hrvat

OŽEGOVIČ JOSIP, Hrvat

OŽEGOVIČ MILAN, Hrvat, poginuo

OŽEGOVIČ STJEPAN, S. Vukovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

PAČANDI MILAN, Mije, r. 1927, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, učenik, NOV 1945.

PAJEK ĐURO, Stjepana, r. 1914, s. Mali Grobičan, Koprivnica, Hrvat, radnik, NOV **1943,** poginuo **1944.**

PAJTLER MILAN, Josipa, r. 1925, s. Kostel, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

PAJURIN BOŽIDAR, Hrvat

PAKRAČIĆPAVAO, Stjepana, r. 1920, s. Mihovljan, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV 1943.

PAKŠEC STJEPAN, Mirka, r. 1926, s. Draškovec, Novi Marof, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen

PAL DRAGUTIN, Mije, r. **1927,** s. Hlebine, Koprivnica, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1945.**

PALČIĆ MIJO, Hrvat, poginuo

PALČIĆ VIKTOR, Hrvat, poginuo

PALFISTJEPAN, Hendela, r. 1922, s. Prugovac, Đurđevac, Mađar, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1942.

PALNIČEK ZDENKA, r. **1928,** s. Donja Stubica, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginula **1943.**

PANDUR SIMUN, Hrvat, poginuo

PANDURIĆFRANJO, Hrvat, NOV **1944.**

PANDURIĆ JOSIP, Hrvat, nestao

PANIČEK ŽIVKO, Hrvat, poginuo

PANIĆANKA, Ivana, Hrvatica

PANITEK ISTRO, Hrvat, poginuo

PANJ AN ZDRAVKO, Hrvat

PANKARIĆBOLTO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

PANJKOTA ANTE, A., r. 1926, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

PANJKOVIĆ MILOŠ, Bože, r. 1920, s. Javornik, Dvor na Uni, Srbin, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1941.

PAP IVAN, Hrvat, NOV **1943.**

PAPA STJEPAN, Franje, r. 1916, s. Leprovica, Dugo Selo, Hrvat, NOV **1943,** poginuo 1943.

PAPACSTOJAN, Srbin

PARAZAJDAMIRA, Đure, r. 1928, s. Drenovec, Medak, Jugoslavenka, domačica, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjena **1944.**

PAPIĆIVAN, Stjepana, r. **1921,** s. Đelekovec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

PARKLECVID, Regine, r. **1913,** s. Ludbreški Karlovec, Ludbreg, Hrvat, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen

PARLOVIĆ STJEPAN, Hrvat, poginuo

PASARIČEK ANTON, Hrvat, NOV 1944.

PASARIĆEK IGNAC, Vinka, r. 1926, s. Valentinovo, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

PASARIČEK STJEPAN, Nikole, r. 1923, s. Valentinovo, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

PASARIČEK VILIM, r. 1912, Krapina, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

PASARIĆ KARLO, Hrvat

PAŠ KARLO, Franje, r. **1920,** s. Hum na Sutli, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1943.** i **1945.**

PAŠEK DRAGUTIN, Hrvat, ranjen **1944.**

PATAČKO DRAGUTIN, Hrvat

PATAFTA MILICA, r. 1924, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvatica, čl. SKOJ-a, NOV 1943., ranjena **1944,** strijeljana **1945.** u Lepoglavi

PAUNOVIĆ VASO, Srbin, poginuo

PAUSA JOSIP, Martina, r. 1919, s. Orovac, Hrvat, radnik, čl. KP, NOV **1943.**

PAVECMATO, Ivana, Hrvat

PAVEŠIĆNADA, r. 1925, Koprivnica, Hrvatica, učenica, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

PAVIČIĆ ESHIL, r. 1926, Koprivnica, Hrvat,

učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

PAVIĆIĆ MARIJAN, Hrvat

PAVIĆ BRANKO, Ignaca, r. 1925, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

PAVIĆ JOSIP, Mije, r. 1924, s. Lukovčak, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

PAVIĆ STJEPAN, Đure, r. 1913, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

PAVIŠIĆ BLAŽ, Hrvat

PAVIŠIĆ BOGDAN, Srbin

PAVIŠIĆ DRAGAN, s. Apatovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

PAVIŠIĆ ĐURO, S. Apatovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1943., poginuo 1943.

PAVIŠIĆ IVAN, Mate, Hrvat

PAVIŠIĆ MATE, S. Apatovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

PAVIŠIĆ ZVONKO, Nikole, r. 1928, s. Apatovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

PAVKOVIĆĐURO, S. Veliki Poganec, Križevci, Srbin, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

PAVKOVIĆ VIKTOR, Josipa, r. 1927, s. Velika Mučna, Koprivnica, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

PAVLAKOVIĆZVONKO, Pavla, r. 1923, s. Kosovečko, Zlatar Bistrica, Hrvat, student, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

PAVLEK DRAGICA, Mihovila, r. 1922, s. Delekovec, Koprivnica, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginula 1944.

PAVLEK IGNJAĆ, Hrvat

PAVLEK IVAN, Mirka, r. 1922, s. Delekovec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

PAVLEK JOSIP, Stjepana, r. 1914, s. Delekovec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** ranjen

PAVLEK KATICA, Hrvatica

PAVLEKOVIĆLEOPOLD, Milana, r. 1925, s. Lupinjak, Krapina, Hrvat, učenik. NOV 1943.

PAVLEKOVIĆ SREĆKO, S. Apatovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

PAVLETIĆ STJEPAN, Hrvat

PAVLIĆ IVAN, Hrvat

PAVLIĆ MIJO, Rafaela, r. 1928, s. Goričan, Hrvat, učenik, NOV **1945.**

PAVLIĆ STJEPAN, Matije, r. 1912, s. Marija na Muri, Hrvat, student, čl. **KPJ,** NOV 1943.

PAVLIĆ ALOJZ, Hrvat, NOV 1944.

PAVLIN ALOJZ, Hrvat

PAVLIN KARLO, Hrvat

PAVLINIĆ DRAGUTIN, Mirka, r. 1922, s. M. Polje, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

PAVLINIĆ LADISLAV, Vjekoslava, r. 1923, Lendava, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen **1945.**

PAVLINIĆ VIKTOR, Josipa, r. 1920, s. Loborsko Završje, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV 1943.

PAVLIŠ DRAGO, Hrvat, poginuo

PAVLIŠ IVAN, Hrvat

PAVLIŠA MIJO, Josipa, r. 1922, s. Ravnice, Zabok, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943., ranjen

PAVLOVIĆ IGNAC, Hrvat, NOV 1944.

PAVLOVIĆ IVAN, Hrvat, NOV 1944.

PAVLOVIĆ JOSIP, Stanka, r. 1913, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen

PAVLOVIĆ JURAJ, Petra, r. 1917, Vrapče, Zagreb, Hrvat, radnik, NOV **1943,** poginuo

PAVLOVIĆ LADISLAV, Hrvat

PAVLOVIĆ MLADEN, s. Pobrđani, Križevci, Srbin, poljopriv., NOV **1944.**

PAVLOVIĆ STJEPAN, Ivana, r. 1924, s. Selovec, Vrbovec, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

PAVLOVIĆ TOMISLAV, Hrvat, poginuo

PATAFTABRIGITAGITA, Ignaca, r. 1926, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvatica, učenica, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginula **1944.**

PAUNOVIĆ ĐURO, Stojana, r. 1922, s. Velike Sredice, Srbin, poljopriv., NOV **1944.**

PAZMAN IVAN, Hrvat

PAZMAN JOSIP, Andrije, r. 1920, s. Donja Konjščina, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV **1943,** poginuo

PAZMAN STJEPAN, Andrije, r. 1926, s. Donja Konjščina, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

PAZMAN ZDRAVKO, Hrvat, poginuo

PAŽUR KREŠIMIR, Hrvat

PAŽUR STJEPAN, Hrvat, poginuo

PAŽUR TOMO, Martina, r. 1921, s. Budinšćina, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

PEĆIK STJEPAN, Ivana, r. 1925, s. Svibovec, Novi Marof, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

PECKO DRAGUTIN, Stjepana, r. 1926, Koprivnica, Jugoslaven, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

PEĆANIN DAUT, Dauta, r. 1925, s. Sjenica, Raška, Srbin, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

PEĆARIĆ ALOJZ, Stjepana, r. 1921, s. Veliki Potočec, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

PEĆEK DOMINIK, Franje, r. 1922, s. Goričano-

vec, Đurmanec, Hrvat, radnik, NOV 1943, ranjen 1944.

PEČEK MILAN, S. Goričanovec, Đurmanec, Hrvat

PEHANEK DRAGO, Hrvat, ranjen 1945.

PETROVIĆ PEHAREC BOŽENA, Vinka, r. 1919, Zagreb, Hrvatica, radnica, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjena **1943.** i **1944.**

PEJAŠINOVIĆNIKOLA, Srbin

PELEŠ MOMČILO, Rade, r. 1921, Tuzla, Srbin, student, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen

PELIN SLAVKO, Ivana, r. 1925, s. Đurmanec, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

PEMEC FRANJO, Hrvat, poginuo

PENTEK IŠTVAN, Mađar, poginuo

PENTIĆ PETAR, Hrvat

PEPELKOIVAN, Jakoba, r. 1914, s. Sv. Petar, Ludbreg, Hrvat, obrtnik, čl. KPJ, NOV 1943.

PEPELKO VLADIMIR, Fabijana, r. 1919, s. Jalžabet, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1942, poginuo 1943.

PEPEŠ, Hrvat, poginuo 1945.

PERAK MIRKO, Hrvat

PERAK STJEPAN, Hrvat, poginuo

PERHOČ AUGUST, Ivana, r. 1928, s. Mursko Središče, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1945.

PERIĆANA, Hrvatica

PERIĆ ĐURO, Hrvat

PERIĆMARKO, Franje, r. 1915, s. Orehovica, Zabok, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

PERIĆ RUDOLF, r. 1925, s. Kučanec, Sesvete, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

PERIŠIĆ BRUNO, Ivana, r. 1921, Trst, Italija, Hrvat, radnik, **NOV 1945.**

PERJANEDO, Hrvat, **NOV 1944,**

PERKO DRAGUTIN, S. Carevdar, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943.**

PERKOVIĆ ANKICA, Hrvatica

PERKOVIĆ BRANKO, Hrvat

PERKOVIĆ JOSIP, Hrvat, učitelj, čl. **KPJ, NOV** 1943.

PERKOVIĆ MATO, Hrvat

PERLIĆ IVAN, Hrvat, poginuo

PERLOK ROK, Franca, r. 1925, s. Bašljani, Križevci, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen 1945

PERNJAKDRAGUTIN, Nikole, r. 1917, s. Zagora Krapinska, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1944.

PERNJAK SLAVKO, Hrvat

PERŠI ANĐELA, Stjepana, r. 1927, s. Kučan Donji, Varaždin, Hrvatica, čl. **SKOJ**-a, NOV **1943,** poginula **1944.**

PERŠIĆ ĐURO, Mije, r. 1921, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV 1944.

PERŠIĆ IVAN, Hrvat

PERŠIĆ KATA, Hrvatica, poginula

PERŠINOVIĆ PETAR, r. 1924, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, učenik, čl. **SKOJ**-a, NOV 1943.

PERVENIŠ SLAVKO, Slavka, r. 1927, s. Nova Rača, Bjelovar, Srbin, radnik, NOV 1944.

PEŠTA IVAN, Martina, r. 1926, s. Drnje, Koprivnica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

PEŠUTMILE, Srbin, poginuo

PETAK HORVAT DANK<3, Hrvat, poginuo

PETAK IVAN, Adolfa, r. 1925, s. Priles, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

PETEK ANDRO, Luke, r. 1919, s. S. Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

PETI DRAGO, Andre, r. 1925, s. Đelekovec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

PETI IVAN, Andre, r. 1926, s. Đelekovec, Koprivnica, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo 1945.

PETLIN ANDRIJA, Jove, r. 1915, s. Vujiči, Križevci, Srbin, poljopriv., NOV 1943.

PETRAĆ MIRKO, Mirka, s. Donja Rijeka, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944, poginuo 1944.

PETRAK STEVO, Franje, r. 1922, s. Lipnica, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

PETRAN VLADO, Franje, r. 1920, s. Ludbreški Vinogradi, Ludbreg, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

PETRAS ANTON, Hrvat

PETRIČEVIĆ DRAGUTIN, Stjepana, r. 1922, s. Poljanec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1943. i 1944.

PETRIČEVIĆZIVKO, NOV 1944, poginuo 1944.

PETRICĐURO, Stjepana, r. 1911, Novi Marof, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo 1944.

PETRIČ JOSIP, Hrvat

PETRIČ Jovo, Luke, r. 1906, s. Bolfan, Ludbreg, Srbin, poljopriv., NOV 1943, ranjen 1944.

PETRIČ MILAN, Srbin

PETRIČ SVETOZAR, Uglješe, r. 1914, s. Bolfan, Ludbreg, Srbin, službenik, čl. **KPJ,** NOV 1944.

PETRINFRANJO, Roka, r. 1927, s. Gornji Martijanec, Ludbreg, Hrvat, službenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

PETRIN MILAN, Jakoba, r. 1926, s. Dubovica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

njec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1945.

PETRINOVIĆ BOŽIDAR, Ivana, r. 1917, Sremska Mitrovica, Hrvat, student, NOV 1944.

PETRINOVIĆ MIRKO, Ivana, r. 1925, s. Brezane, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

PETRLIĆ MILAN, Ivana, r. 1917, s. Brušane, Gospić, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1944.**

PETROŠANECFRANJO, Izidora, r. 1922, s. Poljanec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

PETROŠANEC STJEPAN, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

PETROŠANEC VLADO, Bolte, r. 1914, s. Poljanec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943.

PETROVEĆKI IVAN, Mate, r. 1910, Bedekovčina, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1945.

PETROVIČ BOGDAN, Obrena, r. 1921, s. Bijeljina, Srbin, učenik, NOV 1945.

PETROVIČ FLORIJAN, Stjepana, r. 1911, s. Drnje, Koprivnica, Hrvat, radnik, NOV 1943.

PETROVIČ ILIJA, Srbin, čl. KPJ

PETROVIČ MATO, Hrvat, poginuo

PETROVIČ SLAVKO, Ivana, r. 1925, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ, NOV 1943,** ranjen **1945.**

PETROVIČ SLOBODAN, Dušana, r. 1921, Kiseljak, Sarajevo, Srbin, student, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1945.**

PEVECMILENKO, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

PEZEU JURAJ NAGARI, Duke, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1942.

PICEK MATO, Roka, r. 1913, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ,** NOV 1943.

PICEK MIRKO, Franje, r. 1914, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ,** NOV 1943.

PICEK VINKO, Franje, r. 1912, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.

PIČAKBLAŽ, Stjepana, r. **1913,** s. Gornja Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

PIKIJA JURAJ, Stjepana, r. 1914, s. Madžarevo, Novi Marof, Hrvat, radnik, čl. **KPJ,** NOV 1942, ranjen

PIKIJA MILKA, Stjepana, r. 1924, s. Grletinec, Pregrada, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

PILIĆA DRAGUTIN, Vilima, r. 1926, s. Mala Erpenja, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen

PILICAIVAN, Ivana, r. 1923, s. Mala Erpenja, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1943.**

PILSKISTJEPAN, Franje, r. 1923, s. Pila, Donja Stubotica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

PINTAR BALTAZAR, Hrvat, NOV 1943.

PINTAR ŠTEFAN EMILIJA, Ivana, r. 1926, s. Lukavec-Rasinja, Koprivnica, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1942,** ranjena

PINTARIĆ ĐURO, Pavla, r. 1915, s. Kladare-Pitomača, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1944,** poginuo **1945.**

PINTARIĆ MARTIN, Stjepana, r. 1910, s. Podravske Sesvete, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

PINTARIĆ STJEPAN, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

PINTER JOSIP, Hrvat

PILI JA PAVAO, Hrvat, nestao

PIRINĐURO, Hrvat

PIRINIVAN, Josipa, r. **1918,** s. Veliko Trojstvo, Bjelovar, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1942,** ranjen

PISKAĆ SREĆKO, Mate, r. 1923, Trst, Italija, Hrvat, radnik, NOV **1943,** ranjen

PISTELNIK DRAGUTIN, Hrvat, NOV 1944.

PIŠKOR BARICA, Leopolda, r. 1921, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginula **1945.**

PIŠKOREĆ IVAN, Hrvat

PIŠPEK BRANKO, Hrvat

PIŠPEK FRANJO, Hrvat, NOV 1943.

PIŠPEK FRANJO, Franje, r. 1926, s. Globočec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1945.**

PIŠPEK ZLATKO, Vida, r. 1931, Ludbreg, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

PIŠTELEK DRAGUTIN, Filipa, r. 1924, Livno, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943.**

PITANTI BRUNO, Italija, Talijan, nestao

PLAHTAN HOLUB HERMINA, Josipa, r. 1916, s. Veliko Središte, Vršac, Čehinja, radnica, čl. KPJ, NOV 1942.

PLAHTARMIJO, Hrvat

PLANĆEC STJEPAN, Hrvat, poginuo

PLANINĆ IVAN, Hrvat

PLASONOV DIMITRIJ, SSSR, Rus, NOV 1944.

PLAŠČAK VENDL, Hrvat

PLATIŠA UROŠ, Srbin, čl. KPJ, NOV 1942, poginuo **1945.**

PLEĆKO MARTIN, Josipa, r. 1914, s. Dubrovčan, Zabok, Hrvat, obrtnik, NOV **1943.**

PLEĆKO JOSIP, Vilima, r. 1923, s. Jalšje, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1943.**

PLEPELIČ LJUBICA, Josipa, r. 1920, Ludbreg, Hrvatica, domaćica, NOV 1943.

PLEŠA BOŽIDAR, Stjepana, r. 1926, Zagreb, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, **NOV 1943.**

PLEVNIK VILIM, r. 1922, s. Tomaševac, Klanjec, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo 1943.

PLIVELIČ ZLATKO, Vrapče, Zagreb, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo

POBOR MARIJA, r. 1922, Selce, Crikvenica-Rijeka, Hrvatica, NOV 1943, poginula

POCEDULIĆ PERO, Stjepana, r. 1924, s. Kučan Gornji, Varaždin, Hrvat, radnik, NOV 1943.

PODGAJSKIMIJO, Rudolfa, r. 1927, s. Štuparije, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen 1944.

PODGAJSKI MIRKO, Janka, r. 1927, s. Stuparije, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1945.

PODOLŠAK MILAN, r. 1923, s. Cret, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1943.

PODRAVAC BRANKO, Steve, r. 1920, s. Velika Mučna, Koprivnica, Srbin, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

PODVORECIVO, Hrvat

POFUK BLAŽ, s. Pofuki, Križevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.** poginuo **1944.**

POGAČIC FRANJO, Antuna, r. 1921, s. Radakovo, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1945.

POGAČIČ IVAN, Josipa, r. 1926, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

POGAČIČ SLAVKO, Marka, r. 1923, Gorjakovo, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

POKAS MATO, Hrvat

POKOS DRAGO, Hrvat, poginuo

POKOSGABRIJEL, Slavka, r. 1926, s. Komarnica, Ludbreg. Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1943.

POKOS IVAN, s. Kamešnica, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

POKRAJAC MILAN, Hrvat

POKRAJEC MITAR, Srbin

POKUPEC STJEPAN, Juraja, r. 1921, s. Pojatno, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1943.**

POLAČEK JOVANKA, Dušana, r. 1922, s. Gudovac, Bjelovar, Srpkinja, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjena **1944.**

POLANOVIČ VALENT, Dragutina, r. 1922, s. Ravnice, Vel. Trgovišće, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1942,** poginuo

POLANOVIČ VIKTOR, Dragutina, r. 1919, s. Ravnice, Vel. Trgovišće, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1942,** poginuo

POLOŠEK IVAN, Hrvat, poginuo

POUAKFRANJO, Josipa, r. 1925, s. Radobojski Bregi, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

POLJAK IVAN, Augusta, r. 1922, s. Bregi Radobojski, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

POLJAK LJUDEVIT, Dragutina, r. 1926, s. Črešnjevec, Klanjec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

POLJAK MARKO, Mije, r. 1924, s. Bregi Radobojski, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

POUAKSLAVKO, Janka, r. 1923, s. Bregi Radobojski, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

POUANAC EMIL, S. Breza, Bjelovar, Srbin, poljoprivrednik, NOV 1943, poginuo 1945.

PONDEUAK JOSIP, Josipa, r. 1917, s. Svedruža, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1943, ranjen 1944. i 1945.

PONGRAC JOSIP, Hrvat, poginuo

PONGRACMIJO, Hrvat

POPEK JURAJ, Hrvat, NOV 1944.

POPIJAČSTANKA, S. Donje Ladanje, Hrvatica, poljopriv., NOV 1943, poginula 1944.

POPOVIČ BOŠKO, Srbin

POPOVIČ DRAGO, Hrvat

POPOVIČ ĐURO, Hrvat

POPOVIČ SRETEN, Nikole, r. 1916, s. Stari Pavijani, Bjelovar, Srbin, poljopriv., čl. **KPJ,** NOV 1941, ranjen

POPOVIČ STEVO, P., Srbin

POPOVIČ VELIMIR, Stjepana, r. 1921, Sisak, Hrvat, student, čl. KPJ, **NOV** 1943.

POPOVIČ VIDAN, Selnik, Ludbreg, Srbin, poljopriv., **NOV** 1943, poginuo

POPOVIČ ŽARKO, Srbin

PORKJAN IVAN, Stjepana, r. 1926, s. Donja Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

PORKOLABIČ JOSIP, Pavla, r. 1911, s. Slatina, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

POROBIJAMARIO, Stjepana, r. 1928, Sinj, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

POSAVEC ANTUN, Hrvat, čl. **KPJ**, NOV 1943, ranjen 1944.

POSAVEC ĐURO, Josipa, r. 1918, s. Miholjanec, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

POSAVEC IVAN, Stjepana, r. 1915, s. Ledine, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

POSAVEC MILAN, Josipa, r. 1910, s. Koledinec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

POSAVEC PETAR, Ivana, r. 1926, s. Semovci, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

POSAVEC STJEPAN, Mije, r. 1917, s. Imbriovec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944, ranjen 1944.

POSAVEC VALENT, Jele, r. 1919, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

POSLEK VIKTOR, Antuna, r. 1920, s. Ivanić-Desinič, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1941.

POSLON MIRKO, Hrvat

POSLONRAJKO, Hrvat

POSLONJČECJANKO, Gašpara, r. 1911, s. Donja Bistra, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

POSOVEC FRANJO, Hrvat, poginuo

POSTRAŠIJA PAVAO, Petra, r. 1922, s. Hodošan, Hrvat, radnik, NOV 1945.

POTOČKI FRANJO, Augusta, r. 1913, s. Šumica Donja, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV 1944.

POTOČNIK IVAN, Ane, r. 1918, s. Ludbreški Vinogradi, Ludbreg, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen 1944.

POTOČNJAK VINKO, Hrvat

POTURICA IVAN, Hrvat

POZAIĆ ANA, Viktora, r. 1920, s. Rečki Krči, Ludbreg, Hrvatica, domaćica, čl. KPJ, NOV **1942,** ranjena **1943.** i **1944.**

POZAIĆ PETAR, Hrvat

POZAIĆ RUDOLF, Lacka, r. 1912, s. Lug Poznanovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

POŽEGA TOMO, Hrvat, poginuo

POŽGAJ FRANJO. Hrvat, poginuo

POŽGAJ JOSIP. Antuna, r. 1926, s. Rastovsko, Ludbreg, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1942,** ranjen **1944.**

POŽGAJ STJEPAN, Vide, r. 1930, s. Hrastovsko, Ludbreg, Hrvat, učenik, NOV **1943.**

PRAHIN PAVAO, Stjepana, r. 1922, s. Prudnice, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

PRAHIN STJEPAN, Stjepana, r. 1922, s. Prudnice, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

PRAŠNIČKI MARTIN, Franje, r. 1923, Ivanec, Hrvat, radnik, čl, SKOJ-a, NOV 1943.

PRATNEMER FRANJO, Josipa, r. 1921, s. Maglenča, Bjelovar, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen.

PRAVDIĆ MIRKO, Antuna, r. 1921, s. Krajska Vesi, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1943.**

PREŽEN ANTE, Hrvat, poginuo

PREDOJEVIĆ MILUTIN, s. Vojakovac, Križevci, Srbin, poljopriv., NOV 1943.

PREGELJ EMIL, Hrvat

PREKOMOREĆ BLAŽ, Mije, r. 1912, s. Lovr. Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

PREKRAT IVAN, Dragutina, r. 1925, s. Pristava, Klanjec, Hrvat, službenik, NOV 1944.

PREKRAT JOSIP, Antuna, r. 1922, s. Razdrto, Klanjec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen 1944.

PREKRAT MIRKO, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo 1944.

PREKSAVEĆ RADOVANKA, Aleksa, r. 1925, s. Široko Selo, Koprivnica, Srpkinja, učenica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

PRELEC JOSIP, Lovre, r. 1930, s. Drašiće, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. **SKOJ**-a, NOV 1944.

PRELEC MIJO, Vide, r. 1925, s. Baničevac, Vrbovec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

PREMEC BRANKO, r. 1925, s. Hlebine, Koprivnica, Hrvat, poljopriv, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1945.

PREMEC ĐURO, Đure, r. 1925, s. Ludbreške Sesvete, Ludbreg, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, nestao

PREMEC LUJO, Hrvat

PREPELEC JOSIP, Hrvat

PRERADOVIĆ JEFTO PROLETER, Derventa, Srbin, čl. SKOj-a, NOV 1943, poginuo 1944.

PRESEČAN IVAN, Hrvat

PRESEĆAN RUDOLF, Hrvat

PRESEČKI JOSIP, Hrvat

PRESPUAN STEVA, čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen 1944.

PRESTER IVICA, Ferdinanda, r. 1918, Split, Hrvat, službenik, čl. SKOJ-a, NOV 1942, ranjen 1943.

PRIBANIĆ VLABO, Hrvat

PRIGLI SLAVKO, Ignaca, r. 1923, s. Stari Podvor, ČSSR, Čeh, NOV 1943.

PRIJATELJ BRANKO, Stjepana, r. 1925, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

PRINC IVAN, Josipa, r. 1916, s. Gradec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

PRINC MIJO, Hrvat, poginuo

PRIŠĆAN DANIJEL, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

PRIŠLIN MERI, Antona, r. 1917. Pennsylvania, USA, Hrvatica, domaćica, NOV 1943.

PRLIĆ IVAN, Ane, r. 1916, s. Hum Bistranjski, Donja Stubica, Hrvat, radnik, čl. **KPJ,** NOV 1943.

PRLIĆ STJEPAN, Hrvat

PROSENJAK MILAN, Jakova, r. 1904, s. Kuzminec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

PROSINEĆKI FRANJO, Hrvat, poginuo

PRŠA JOSIP, S. Ljubeščica, Pregrada, Hrvat
PRSFN IVAN, Hrvat
PRUKIJAŠ ZLATKO, Imbre, r. 1928, s. Kutnjak, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.
PRVČIĆ JOSIP, Stjepana, r. 1913, s. Kopriv. Bregi, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo
PTIČEK MATIJA, Jakoba, r. 1929, s. Oroslavje, Zabok, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**
PTIČEN JOSIP, r. 1910, Zagreb, Hrvat, NOV 1943, poginuo 1943.
PTUJEC RUDOLF, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen **1944.** i **1945.**
PUCAK STJEPAN, Pavla, r. 1924, s. Negovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1944.**
PUCARIK TOMO, Hrvat
PUCEK IAN, Hrvat, poginuo
PUCKO ANDRIJA, Hrvat
PUCKO STJEPAN, Ivana, r. 1927, s. Bistranjsko Oborovo, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943, poginuo 1944.
PUCNJAK JOSIP, Hrvat, poginuo
PUDLAK VJEKOSLAV, Hrvat
PUGAR SJEPAN, s. Kalnik, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.
PUHOVIČ DUŠAN, s. Zabnica, Križevci, Srbin, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1943.
PUKLEK STREPAN JURA, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1941.
PUKŠEC JOSIP, Franje, r. 1925, s. Kučilovina, Sesvete, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944. i 1945.
PUUAR Mišo, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943.
PUUAŠ FELIKS, Hrvat
PUNČIKAR TOMO, Dure, r. 1927, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.
PUNEK ZLATKO, Ivana, r. 1924, s. Imbriovec, Koprivnica, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.
PUNTAR MATO, Stjepana, r. 1912, s. Lučko, Zagreb, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
PUNJEK JOSIP, Hrvat
PUPIČ PETAR, Mije, r. 1929, Bjelovar, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.
PURIŠ IVAN, Hrvat
PUSTAJEC STJEPAN, Stjepana, r. 1926, s. Bistranjsko Oborovo, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1945.**
PUŠER GABRO, Hrvat, poginuo
Pušič **FRANJO**, Valenta, r. **1926,** s. Zabnjak, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
Pušič **IVAN**, Mate, r. **1922,** s. Zabnjak, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo 1944.
Pušič **MATO**, Stjepana, r. **1908,** s. Zabnjak, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**
Pušič **PAVAO**, Andre, r. **1923,** s. Zabljak, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**
Pušič **STJEPAN**, r. **1920,** s. Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo 1944.
PUTAR DRAGUTIN, Stjepana, r. 1926, s. Gečkovec, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV **1943.**
PUTAR IVAN, Hrvat
Puž **ANKICA**, Stjepana, r. **1926,** s. Šemovec, Varaždin, Hrvatica, poljopriv., NOV 1943.
RABADIJA FERDO, Hrvat, poginuo
RABAĐIJA STJEPAN, Đure, r. 1912, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**
RABADIJA VALENT, J. r. 1928, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1945.**
RABOTIĆ IGNJAC, Hrvat
RABOTIĆ MIJO, Hrvat
RABOTIN ALOJZ, Hrvat
RAČIĆ SLAVICA, r. 1927, s. Jakopovac, Bjelovar, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.
RADAĆIĆ JOSIP, Antona, r. 1924, s. Kelemen, Hrvat, poljopriv.
RADAKOVIĆ BRANKO, Srbin
RADAKOVIĆ DUŠAN, Srbin, poginuo
RADAKOVIĆ ĐORĐE, Steve, r. 1922, s. Jošan, Titova Korenica, Srbin, učenik, čl. KPJ, NOV 1944.
RADALIĆ MATO, Hrvat
RADALIĆ TOMO, Jakoba, Hrvat
RADANAĆ PERO, S. Osijek, Križevci, Hrvat, poljoprivrednik, NOV **1943.**
RADANĆEVIĆ JOVAN, Miloša, r. 1921, s. Gornje Sredice, Bjelovar, Srbin, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1942,** ranjen
RADANOVIĆ BOGDAN, Mije, r. 1927, s. Vojkovački Osijek, Križevci, Srbin, poljopriv., NOV **1943,** ranjen **1944.**
RADANOVIĆ LUKA, Srbin, poginuo
RADATOVIĆ STEVO, Milana r. 1927, s. Tura Rijeka-Kapela, Bjelovar, Srbin, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944.**
RADE GOJKO, Srbin
RADELIĆ BRANKO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.
RADELIĆ MILAN, s. Pobrđani, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1945.**
RADIČEK ANDRIJA, Ivana, r. 1926, s. Kalnik, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.
RADIČEK FRANJO, S. Kalnik, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

RADIČEK JURAJ, Širauna, r. 1915, s. Kalnik, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

RADIČEK Bos VALENT, Pavla, r. 1918, s. Kalnik, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

RADIČEK VILIM, Šimuna, r. 1923, s. Kalnik, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, poginuo

RADIČEK ZDRAVKO, Luke, r. 1916, s. Kalnik, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

RADIČEVIĆ IVAN, P., Hrvat

RADIĆ FRANJKA, Živka, r. 1928, s. Apatovac, Križevci, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

RADIĆ STJEPAN, Franje, r. 1926, s. Borje, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

RADIĆ STJEPAN, S. Večeslavec, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

RADIĆ VALENT, Blaža, r. 1916, s. Borje, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

RADIĆ VALENT, Ivana, r. 1918, s. Borje, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

RADIĆ VILIM, S. Večeslavec, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1945.**

RADIŠIĆ JULIJE, Franje, r. 1929, s. Komarnica, Ludbreg, Hrvat, učenik, čl. **SKOJ**-a, **NOV 1943,** ranjen

RADMANIĆ MIJO, r. 1920, s. Hlebine, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo 1944.

RADMILOVIĆ IGNJATIJE, Čede, r. 1919, s. Veliki Botinovec, Koprivnica, Srbin, poljopriv., NOV 1943.

RADOJĆEVIĆ JANDRO, Borivoja, r. 1924, s. Lepavina, Koprivnica, Srbin, radnik, NOV 1943.

RADOJĆIĆ MILE, Srbin, poginuo

RADOM AN STANKO, Srbin, poginuo

RADOŠEVIĆ MILENA, Srpkinja, poginula

RADOŠEVIĆ MITAR, Mihajla, r. 1924, s. Prgomlje, Bjelovar, Srbin, čl. SKOJ-a, NOV 1943. ranjen

RADULOVIĆ VELIKO, Srbin

RAHLE DRAGAN, Đure, r. 1926, Črnomerec, Zagreb, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

RAHLE ĐURO, Mije, r. 1901, s. Lukavec, Dubravka, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944.

RAJAĆIĆ NIKOLA, Srbin

RAJAČIĆ TOMO, Hrvat

RAJAKOVIĆ NIKOLA, r. 1920, s. Marin Selo, Križevci, Srbin, NOV 1942.

RAK BRANKO, Dragutina, r. 1913, Ludbreg, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen 1945.

RAK FRANJO, Mije, r. 1913, s. Selnik, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

RAKIĆ ĐURO, S. Pobrđani , Križevci, Srbin, poljopriv., NOV **1943.**

RAKIĆ PETAR, Hrvat

RAKMARIĆ PAULA, Križevci, Hrvatica, čl. KPJ, NOV 1943.

RAKOCI DRAGUTIN, Juraja, r. 1924, s. Kupljenovo, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

RAKOŠ MILAN, Alojza, r. 1920, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

RALETIĆ DARINKA, r. 1926, s. Borovljani, Koprivnica, Srpkinja, NOV **1943,** poginula 1943.

RALETIĆ ĐURO, Nikole, r. 1925, s. Borovljani, Koprivnica, Srbin, poljopriv., NOV 1943.

RALETIĆ MIHAJLO, Stevana, r. 1905, s. Borovljani, Koprivnica, Srbin, čl. KPJ, NOV 1942.

RALETIĆ VEUKO, Đure, r. 1924, s. Borovljani, Koprivnica, Srbin, učenik, čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** poginuo **1945.**

RANČE vić ANTE, Hrvat

RANOGAJAC JOSIP, Valenta, r. 1926, s. Gornja Jelenska, Kutina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen

RANOGAJEĆ JURAJ, Cimprijana, r. 1924, s. Brda Jesenjska, Krapina, Hrvat, NOV **1943.**

RANOGAJEĆ VIKTOR, Valenta, r. 1924, s. Gornja Jelenska, Kutina, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

RAOS BORIS, Adolfa, r. 1924, Zagreb-Medveščak, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen

RASLEK VIKTORIJA, Hrvatica, poginula 1944.

RASAN FRANJO, Tome, r. 1925, s. Delekovec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo

RAŠANEĆ DRAGICA, Ivana, r. 1925, s. Delekovec, Koprivnica, Hrvatica, učenica, NOV 1944.

RAŠIĆTOMO, Petra, r. **1926,** s. Oštarije, Ogulin, Hrvat, poljopriv., NOV 1944., ranjen

RAUSAVLJEVIĆ MILOVAN, Hrvat

RAŽINKOVIĆ IVAN, Hrvat, poginuo.

REBELO JAKOB, Hrvat

REBERNIK MILAN, Franje, r. 1921, s. Bolfan, Ludbreg, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen

REBERSKI MIRKO, Hrvat, NOV 1943.

REBIĆ EMIL, Dane, r. 1905, s. Ždralovi, Bjelovar, Srbin, poljopriv., NOV **1943.**

REBIĆ STEVO, Srbin

REBROVIĆ IVAN, Hrvat

REDIĆ STEVO, Emila. r. 1927, s. Ždralovi, Bjelovar, Srbin, poljopriv., NOV **1943,** ranjen

REGVART RUDOLF, Hrvat

REGVART STJEPAN, Hrvat

RELIĆ VASO, S. Breza, Bjelovar, Srbin, poljopriv.. NOV **1943,** poginuo **1944.**

RELIN NOVICA, A., Srbin, poginuo

REMANARIĆ IVO, Mate, r. 1927, s. Nova Rača, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

REMETOVIĆ IVAN, Hrvat, poginuo

RENČEVIČ MATO, Hrvat

RENDIĆ FRANJO, Mije, r. 1916, s. Globočec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** ranjen **1943.** i **1944.**

REP JOSIP, Hrvat, poginuo

REPIĆ JOSIP, Ćirila, r. 1910, s. Mali Bukovec-Dubravica, Hrvat, radnik, **NOV 1944.**

RESTEK VIKTORIJA, Hrvatica, poginula

REŠETAR STJEPAN, Stjepana, s. Ribić Breg, Klanjec, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo **1944.**

RIBIĆ BOŽIDAR, s. Ribić Breg, Klanjec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** poginuo **1943.**

RIBIĆ GAVRO, Hrvat, poginuo

RIBIĆ JOSIP, Franje, r. 1919, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, radnik, **NOV 1945.**

RIDŽAL AVDO, Zulfe, r. 1922, s. Zavidovići, Musliman, radnik, NOV **1944.**

RIHTAN PETAR, Hrvat, NOV 1943.

RIHTAR ANDRIJA, Milana, r. 1928, s. Rađoboj, Krapina, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

RIHTER FRANJO, Hrvat, ranjen 1945.

RINKOVEC ANDRO, Julijusa, r. 1922, s. Kuzminec, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1944.**

RINKOVEC DRAGUTIN, Stjepana, s. Kuzminec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943. poginuo 1944.

RINKOVEC MIRKO, Mirka, r. 1923, s. Kuzminec, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1943, poginuo 1944.

RINKOVEC SLAVKO, Mije, r. 1922, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, **NOV** 1943, ranjen 1944.

RISEK STJEPAN, Stjepana, s. Veternica, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo 1944.

RITEC STEVO, Hrvat

ROB STJEPAN, Ivana, r. 1924, s. Mursko Središče, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

ROBIĆ IVO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1941, ranjen

ROBOTIĆ MIJO, Luke, r. 1906, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

RODIĆ MILAN, Janka, r. 1904, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, NOV 1942.

RODIC STANKO, Florijana, r. 1924, s. Jezeriščica, Krapina, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** ranjen **1945.**

RODIĆ VID, Stjepana, r. 1924, s. Jezerišće, Krapina, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo **1944.**

ROGAN JOSIP, Stjepana, r. 1928, s. Lug Poznanovec, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, **NOV 1945,** ranjen

ROGIČ IVAN, Hrvat

ROGIN Božo, Franje, r. 1925, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

ROGIN DRAGO, Franje, r. 1925, s. Lobor, Zlatar, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

ROGIN IVAN, Tome, r. 1924, s. Zrinščica, Zelina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen **1944.**

ROGIN KATICA, Franje, r. 1923, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvatica, poljopriv., NOV 1943.

ROGINA MILAN, Hrvat, poginuo

ROGINEK ANTUN, S. Čvrstec, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen

ROGOVIĆ IVANKA, Hrvatica

ROGOZ MIJO, Andrije, r. 1928, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

ROGOZ STJEPAN, Hrvat, poginuo

ROJČEVIĆ ANTUN, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo **1944.**

ROJČEVIĆ SVETOZAR, Mile, r. 1919, s. Delovi, Koprivnica, Srbin, radnik, NOV **1943.**

ROKIĆ LJUBAN, Srbin

ROMANIĆ IVAN, Stjepana, r. 1928, s. Graberje, Ivanić Grad, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

ROPIĆ IVAN, Hrvat

ROPIC MIRKO, Hrvat

ROME BOGUMIL MILKO ROMEL, Franje, r. 1923, s. Hrastnik, Slovenija, Slovenac, radnik, NOV **1943,** poginuo **1944.**

ROSLER KURTANJEK EDITA, Izidora, r. 1926, s. Kolje Vrh, Vrbovec, Hrvatica, učenica, NOV 1943.

ROVIŠNJAK DANICA, Josipa, r. 1926, s. Vinagora, Pregrada, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

ROŽAN FRANJO, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

ROŽMAN IVAN, Mije, Vrapče, Zagreb, Hrvat, radnik, NOV **1943,** nestao

ROŽMAN STJEPAN, Imbre, r. 1913, s. Sr. Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

ROŽMANIĆ STJEPAN, Hrvat.

RUDAŠ IVAN, Bonaventure, r. 1919, s. Kućari, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

RUDI, Zagreb, Hrvat, učitelj, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1943.**

RUDNIČKI MIJO, Hrvat. NOV 1944.

RUGOLE STJEPAN, Antuna, r. 1920, s. Bolfan, Ludbreg, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944,

RUJNIČ JOSIP, Mate, r. 1902, s. Stara Katalena, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

RUKAV BRANKO, Jakoba, r. 1923, s. Gorjani, Krapina, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen **1944.**

RUKAV SLAVKO, r. 1926, s. Gorjani, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo 1944.

RUKAVINA MARKO, Hrvat

RUKAVINA MILAN, Hrvat

RUKAVINA VID, Hrvat

RUKAVINA ZLATKO, Ivana, r. 1920, Ogulin, Hrvat, student, čl. KPJ, NOV 1942.

RUKAVINA ZVONKO, Hrvat, poginuo

RUKLJAČ IVAN, Hrvat

RUKUUAČ JOSIP, Hrvat, poginuo

RUMBAK STJEPAN, Mate, r. 1913, s. Slatina, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

RUMEK ANDRIJA, Ivana, r. 1922, s. Gor. Greda, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

RUMEK MATIJA, Hrvat, NOV 1943.

RUSAK ADAM, Marije, r. 1927, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

RUSAK ANTON, Stjepana, r. 1910, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

RUSAK AUGUST, Pavla, r. 1927, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1945.

RUSAK DRAGUTIN, Ivana, r. 1917, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

RUSAK DRAGO, Stjepana, r. 1924, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

RUSAK FRANJO, Matije, r. 1910, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

RUSAK IVAN, Stjepana, r. 1925, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

RUSAK VINKO, Marije, r. 1924, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, radnik, **NOV** 1945.

RUSANROK, Hrvat, poginuo

RUSEK JOSIP, Imbre, r. 1923, s. Otok, Dugo Selo, Hrvat, radnik, čl. **KPJ,** NOV 1942, poginuo 1943.

RUSTER MIJO, Marka, Hrvat

Ružič **IVAN**, Ivana, r. **1919,** s. Ludbreški Vinogradi, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1944.**

SABLJIĆ ĐURO, Hrvat

SABLJIĆ RADE, Hrvat

SABLJIĆ STJEPAN, Mije, r. 1920, s. Bobovec, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen

SABUINOVIĆ STJEPAN, Hrvat

SABO VIKTOR, Josipa, r. 1922, Bjelovar, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, **NOV 1944.**

SABOL IVAN, Blaža, r. 1920, s. Hodošan, Hrvat, radnik, **NOV 1945.**

SABOL STJEPAN, Hrvat

SABOLĆEC TOMO, Ivana, r. 1922, s. Gornji Kraljevec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1945.

SABOLEC ZLATKO, Josipa, r. 1927, s. Kutnjak, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

SABOLEK MIJO, Josipa, Hrvat

SABOLIĆ FLORIJAN, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo **1944.**

SABOLIĆ FRANJO, s. Helena. Zelina, Hrvat, poljopriv. NOV **1944,** ranjen **1944.**

SABOLIĆ IVAN, Dragutina, r. 1926, s. Topolovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1944.**

SABOLIĆ IVAN, Jakoba, r. 1917, s. Ključ, Novi Marof, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1944.**

SABOLIĆ IVAN, Mate, r. 1924, s. Vugrovec, Sesvete, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1943.** i **1945.**

SABOLIĆ ROK, Antona, r. 1915, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

SABOLOVIĆ MATO, Hrvat

SABOLOVIĆ PETAR, Hrvat

SABOLOVIĆ STEVAN, Nikole, r. 1918, s. Veliki Poganac, Koprivnica, Srbin, poljopriv., NOV 1943.

SAĆEK FRANJO, Antuna, r. 1913, s. Bogdanovec, Hrvat, radnik, NOV **1945.**

SAĆER FRANJO, Valenta, r. 1915, s. Karlovec, Ludbreg, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1944,** ranjen **1944.** i **1945.**

SAĆER JOSIP, Josipa, r. 1920, s. Karlovec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. NOV **1943,** ranjen **1944.**

SAĆER MARKO, Hrvat

SAĆER MIRKO, Valentina, Hrvat

SAĆER STJEPAN, Mirka, r. 1922, s. Ludbreški Sigetec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1944.** i **1945.**

SAJKO ANDRIJA, Alojza, r. 1914, s. Kraljevec,

Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

SAJKO JANKO, Stjepana, r. 1927, s. Šemnički Kraljevec, Krapina, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

SAJKO STJEPAN, Slavka, r. 1919, s. s. Kraljevac, Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen

SAKAČ SLAVKO, Stjepana, r. 1925, Varaždinske Toplice, Novi Marof, Hrvat, radnik, NOV **1943,** ranjen **1945.**

SAKIĆ ALIOSMAN, Musliman, poginuo

SAKMARDI VJEKOSLAV, s. Visoko, Zelina, Hrvat, NOV 1944.

SALMA ANTUN, Šandora, r. 1927, s. Radajevo, Mađar, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1945,** ranjen

SAMBOLEC ANDRIJA, Mije, r. 1922, s. Voća Gornja, Ivanec, Hrvat, NOV **1944.**

SAMBOLEC BARTOL, Ivana, r. 1926, s. Jagnjedovac, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** ranjen

SAMBOLEC FRANJO, Slavka, r. 1924, s. Zelen Dvor, Varaždin, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

SAMBOLEC JANKO, Franje, r. 1927, Zelen Dvor, Ivanec, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen **1945.**

SANDELIĆ TOMO, Vjekoslava, r. 1911. s. Ivanja Reka, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

SANDER TOMO, Hrvat

SARAGA MARTIN, Hrvat

SARKOVIĆ STJEPAN, Hrvat

SAŠA NIKOLA, Srbin

SAVIĆ DUŠAN, Srbin, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

SAVIĆ MILORAD, Toše, Srbin

SAVIĆ MILOŠ, Nikole, r. 1920, s. Velika Mučna, Koprivnica, Srbin, obrtnik, čl. KPJ, **NOV** 1943, poginuo 1945.

SAVIĆ NIKOLA, Srbin, poginuo

SAVIĆ STEVO, Srbin

ŠEĆER MIRKO, Valenta, r. 1926, s. Karlovec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944,** poginuo **1945.**

SELEŠ MARIJA, Hrvatica

SELEŠMIJO, Hrvat, poginuo

SELEŠ TEREZA, Hrvatica

SEDAK MARIJA, Hrvatica, nestala

SEDLANIĆ IZIDOR, S. Šinkovica, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV **1943,** poginuo **1944.**

SEDLAR IVAN, Milana, r. 1923, s. Delovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

SEDMAK BLAŽ, Stjepana, r. 1913, s. Ledina, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

SEDMAK DRAGO, Franje, Hrvat, poginuo

SEDMAK FABIJAN, Ivana, Hrvat

SEKEU MATO, r. 1918. Ivanec, Hrvat, radnik, NOV 1944.

SEKETA FRANJO, Branka, Hrvat

SEKULA MILAN, Nikole, r. 1929, s. Alan, Perušić, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

SEKULIĆ DUŠAN, Mile, r. 1922, s. Vlaislav, Koprivnica, Srbin, učenik, čl. SKOJ-a, poginuo 1944.

SEKULIĆ JOVANKA, Mile, r. 1926, s. Vlaislav, Koprivnica, Srpkinja, učenica, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginula 1944.

SEKULIĆ MILUTIN, Đure, r. 1925. s. Vlaislav, Koprivnica, Srbin, poljopriv., NOV 1943, ranjen 1945.

SEKULIĆ NIKOLA, Steve, r. 1923, s. Vlaislav, Koprivnica, Srbin, obrtnik, NOV 1942, poginuo 1945.

SEKULIĆ RAFAEL, Stjepana, Hrvat

SELEŠ FRANJO, Hrvat

SEMERAJ TOMO, Petra, r. 1912, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV 1943, ranjen 1945.

SEMERAJ STEVO, Hrvat

SENKOVIĆ MATO, Hrvat

SERMEK MATO, Hrvat

SERMEK PAVAO, Josipa, r. 1926, s. Priles, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen.

SESTRIĆ FRANJO, Hrvat, poginuo

SEŠEK RUDOLF, Hrvat, poginuo

SEVER IVAN, Karla, r. 1925, s. Prelog, Čakovec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1942.

SEVER JOSIPA, Augusta, r. 1923, s. Skaričevo, Krapina, Hrvatica, radnica, NOV 1943, poginula 1944.

SEVER JOSIP, Mirka, r. 1920, s. Lančić, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV 1944.

SEVER SLAVKO, J., r. 1920, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

SEVERIN JOSIP, Ivana, r. 1925, s. Jakovlje, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

SEVEROVIĆ NIKOLA, Nenada, r. 1920. s. Bolfan, Ludbreg, Srbin, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1942, poginuo 1943.

SEVEROVIĆ STEVO, Čedomira, r. 1922, s. Bolfan, Ludbreg, Srbin, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

SIKORA AIASANDAR, Križevci, Hrvat, radnik, NOV 1943.

SILA JUTROSLAV, Andrije, r. 1926, Sisak, Hrvat, radnik, NOV 1944.

SILA MIROSLAV, Hrvat

SILADI FRANJO, Jeronima, r. 1910, s. Kotoriba, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1943.

SILADI MARTIN, Jeronima, r. 1923, s. Kotoriba, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

SILADI STJEPAN, Marka, r. 1923, s. Kotoriba, Čakovec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

SILADIČ IVAN, Hrvat

SIMATOVIČ NIKOLA, Blagoja, r. 1928, s. Aginci, Prijedor, Srbin, radnik, čl. SKOJ-a, **NOV** 1943.

SIMETIČKO DRAGUTIN, Hrvat

SINKIĆ JOSIP, Hrvat, nestao

SINKOVIĆ AUGUST, Josipa, r. 1925, s. Mala Erpenja, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV** 1943, ranjen.

SINKOVIĆ DRAGO, Stjepana, r. 1928, Zagreb, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, **NOV** 1942, ranjen

SINKOVIĆ MARIJAN, Josipa, r. **1928**, s. Črešnjevac , Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944**.

SINJANO VIKTOR, Hrvat

SIROČIĆ JOSIP, r. **1928**, s. Rajterovo, Ivanec, Hrvat, učenik, NOV 1944.

SIROVATKA AN UN, Vjenceslava, r. 1917, s. Novi Slankamen, Indija, Hrvat, oficir, NOV 1944.

SIROVEC IVAN, Ivana, r. 1921. s. Cargovec, Varaždin, Hrvat, čl. **SKOJ**-a, NOV 1943, poginuo 1945.

SIROVEC SLAVKO, Hrvat

SITAR ALBIN, Mate, r. 1922 s. Jesenje Gornje, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. **SKOJ**-a, NOV 1943, poginuo 1944.

SITAR ALOJZ, Franje, r. 1917, s. Zagorje ob Savi, Slovenac, službenik, NOV **1944.**

SITAR MARIJA, Josipa, r. **1924**, s. Šemovec, Varaždin, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginula **1945.**

Sivoš **MARTIN**, Petra, r. **1914,** Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

SJEVER DUŠAN, Pantelije, r. **1919**, s. Lipnica, Vrbovec, Srbin, poljopriv., NOV **1943,** ranjen **1944.**

SJEVER SAVO, Laze, r. **1925**, s. Dubrava, Čazma, Srbin, poljopriv., NOV **1942,** ranjen

SKAPLE MILAN, Hrvat, poginuo

SKOĆAJ BRANKO, Antuna, r. **1926**, s. Kamenica, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944**.

SKOKAN FRANJO, Hrvat, poginuo

SKOKOVIĆ JURAJ, Blaža, r. **1927**, s. Veliki Potočec, Križevci, Hrvat, poljopriv,, NOV **1943**.

SKOKOVIĆ SLAVKO, Blaža, r. 1928, s. Veliki Potočec, Križevci, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1942.

SKOMRAK IVAN, Hrvat

SKROVEC DRAGUTIN, Ivana, r. 1924, s. Imbriovec, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

SKUPNJAK ANTON, Filipa, Hrvat

SKUPNJAK ČIRIL, Petra, r. 1914, s. Gornji Žabnjak, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., zarobljen 1944, poginuo 1945.

SKUPNJAK IVAN. Cirila, r. 1922, s. Trnovec, Varaždin, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

SKUPNJAK IVAN, Dragutina, r. 1923, s. Trnovec, Varaždin, Hrvat, radnik, NOV 1943, ranjen 1944.

SKUPNJAK JOSIP, Aleksa, r. 1914, s. Sesvete, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

SKUPNJAK JOSIP, Andre, r. 1910, s. Zabnjak, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

SKUPNJAK JOSIP VLADO, Cirila, r. 1925, s. Trnovec, Varaždin, Hrvat, učenik, čl. KPJ; NOV 1943, ranjen

SKVORIĆ FRANJO, Hrvat

SLAMERŠAK MIRKO, Hrvat, poginuo

SLAMIĆ STJEPAN, Adama, r. 1921, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen 1944.

SLANIŠČAK MIRKO, Hrvat, poginuo

SLANŠČAK SJEPAN, Hrvat

SLATKOVIĆ DRAGUTIN, Hrvat, NOV 1944.

SLATKOVIĆ PAVAO, Juraja, r. 1921, s. Zdenci-Javorje, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo 1944.

SLAVNIĆ IVAN, Luke, r. 1922, s. Peskovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.

SLAVNIĆ JOSIP, Hrvat, poginuo

SLEPĆEVIĆ PAVAO, Srbin

SLIJEPĆEVIĆ MILKA, Hrvatica

SLIJEPČEVIĆ ZLATKO, Hrvat, NOV 1944, ranjen 1944.

SLAVARIĆ ZLATA, Vinka, r. 1925, s. Žitomir, Zelina, Hrvatica, učenica, čl. **SKOJ**-a, NOV 1943, ranjena 1944.

SLOBODAN ALOJZ, Alojza, Hrvat

SLOVINA JOSIP, Hrvat, poginuo

SLUGAN ANTUN, Hrvat

SMEH VJEKOSLAV ALIBABA, Josipa, r. 1921, s. Podja Les, Vrbovec, Hrvat, student, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

SMOGAR IVAN, Tome, r. 1925, s. Srednja Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

SMOLEK ĐURO, Valenta, r. 1917, Hodošan, Hrvat, radnik, NOV 1945.

SMOLEK IVAN, Florijana, r. 1922, s. Galinovec, Hrvat, NOV 1943, poginuo 1944.

SMOLEK IVAN, Valenta, r. 1922, s. Hodošan, Hrvat, radnik, NOV 1945.

SMOLEK PAVAO, Đure, Hrvat

SMOLKO JOSIP, Hrvat

SMOUAN PETAR, Stjepana, r. 1922, s. Kraljev

Vrh, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

SMRČEK MILAN, Miška, r. 1926, s. Zrinski Topolovac, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944.**

SMREKAR ĐURO, Hrvat, NOV 1944.

SMREKAR JURAJ, DUKA, Stjepana, r. 1914, s. Brdovec, Zaprešić, Hrvat, tehničar, čl. KPJ, NOV 1943.

SOBOČANEC DANIJEL, Ivana, r. 1913, s. Slanje, Ludbreg, Hrvat, radnik, NOV **1945.**

SOBOTA ĐURO, Imbre, r. 1909, s. Gornja Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

SOBOTA STJEPAN, Antuna, r. 1929, s. Beoćin, Novi Sad, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

SOČEC FRANJO, Ivana, r. 1922, s. Miholjanci, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944. i 1945.

SOČER JOSIP, Hrvat

SOFAK JOSIP, Hrvat, poginuo

SOHARA FRANJO, Antuna, r. 1919, s. Zunci, Vrbovec, Čeh, poljopriv., NOV 1944. ranjen 1945.

SOHARA FRANJO, Tome, r. 1915, s. Zunci, Vrbovec, Čeh, poljopriv., NOV 1944, poginuo

SOJKA IVAN, Hrvat, NOV 1944.

SOKAČ FRANJO, s. Finčevac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

SOKAČ STJEPAN, Hrvat

SOKAČ TOMO, Stjepana, r. 1918, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943.

SOKAČ VALENT, S. Finčevac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

SOKOLIĆ ĐURO, Franje, r. 1910, s. Hudovo, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

SOKOLIĆ TOMO, Mate, r. 1920, s. Hudovo, ' Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo

SOKOLIĆ ZVONKO, Stjepana, r. 1926, s. Hudovo, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

SOKOLOVIĆ VESEUKO, »TETAK«, S. Levanjska varoš, Đakovo, Srbin, NOV **1942,** poginuo 1943.

SOKOTIČ STJEPAN Hrvat, poginuo

SOLAR MILAN, Srbin, poginuo

SOLENIČKI GABRIJEL, Hrvat

SOLENIČKI KATICA, Nikole, r. 1922, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

SONJARIĆ FRANJO, Janka, r. 1924, s. Klenovnik, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

SOPINA PETAR, Tome, r. 1921, s. Kebel, Zabok, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

SOVEC ALOJZ, Stjepana, r. 1920, s. Bedekovčina, Zabok, Hrvat, radnik, NOV **1942.** ranjen

SPREM JOSIP, Hrvat

SRAKOVIĆ IVAN, Hrvat

SRBLJAN MILKO, Mije, r. 1923, s. Bolfan, Ludbreg, Srbin, poljopriv., NOV **1944,** ranjen 1944.

SRBUANOVIĆ MIJO, Hrvat

SRBUANOVIĆ STJEPAN, Hrvat

SRBUINOVIĆ MATO, s. Hrgovci, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

SRNEC EMILIJA, Josipa, r. 1925, s. Rasinja, Koprivnica, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1942.**

SRNEC ĐURO, Antuna, r. 1925, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1941,** ranjen **1944.**

SRŠA FRANJO, Antuna, r. 1928, s. Dragoslavec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1945.

SRUK VINKO, Hrvat

STAKIĆČEDOMIR, Svetozara, r. 1928, s. Široko Selo, Koprivnica, Srbin, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944.**

STANĆAR JOSIP, Hrvat

STANĆEC FRANJO, Hrvat

STANĆEC LJUBOMIR, Stjepana, r. 1927, s. Kutnjak, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo

STANĆEC STJEPAN, Hrvat

STANCIN FRANJO, Tome, r. 1909, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

STANČIN JOSIP, Franje, r. 1911, s. Luka, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1945.**

STANČIN JOSIP, Vinka, r. 1927, s. Poljanec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

STANČIN TOMO, Franje, r. 1924, s. Globočec, Ludbreg, Hrvat, radnik, **NOV 1943.**

STANČIN VIKTOR, Antuna, r. 1925, Ludbreg, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

STANEK ANDRIJA, Mirka, r. 1919, s. Kućan Donji, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo

STANIČ DRAGICA, Hrvatica

STANIČ DRAGUTIN, Hrvat

STANIĆ ĐURO, Mije, Hrvat

STANIĆ JOSIP, Bogdana, r. 1923, s. Rasinja, Koprivnica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

STANIČ TRPIMIR, Hrvat, NOV 1944, poginuo

STANIN RUDOLF, Tome, r. 1925, s. Kutnjak, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

STANISAVLJEVIĆ SVETOZAR, Srbin, radnik, NOV **1943,** poginuo **1944.**

STANIŠIĆ FRANJO, Hrvat

STANISIĆ MARA, Hrvatica

STANKOVIĆ ANDRIJA, Hrvat

STANKOVIĆ ANTUN, Melka, r. 1923, s. Turčišće, Čakovec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1943.**

STANKOVIĆ JOVAN, Srbin

STANKOVIĆ MARIJAN, Hrvat

STANKOVIĆ MILOVAN, r. 1925, s. Glogovac, Koprivnica, Srbin, radnik, NOV **1943,** poginuo **1944.**

STANKOVIĆ VELIKO, Mitra, r. 1926, s. Sokolovac, Koprivnica, Srbin, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

STANKOVIĆ ZAHARIJE, r. 1897, s. Ludbreški Ivanec, Koprivnica, Srbin, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

STARČEVIĆ BOŽA, Hrvatica

STARČEVIĆ IVAN, Martina, r. 1913, s. Ruškovac, Garešnica, Hrvat, radnik, NOV 1944.

STARČEVIĆ IVAN, Steve, Hrvat

STARČEVIĆ JOVO, Srbin

STARČEVIĆ RATIMIR, Srbin

STAREŠINA DUKA, r. 1923, s. Kurarovec, Klanjec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

STAREŠINA STEFICA, r 1925, s. Dubrovčan, Zabok, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

STARMAN STJEPAN, Juraja, r. 1926, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1945.**

STAUBER MARTIN, Ive, r. 1924, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

STEFANĆIĆ NIKOLA, Srbin, poginuo

STEFANOVIĆ dr. RIKARD, Hrvat, liječnik, čl. KPJ

ŠTIPAN LJUDEVIT, Andrije, r. 1908, s. Cargovec, Varaždin, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

ŠTIPAN PETAR, Nikole, r. 1919, s. Gornji Tkalec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo **1944.**

STIPANIĆ MIJO, Hrvat

STIPLOŠEK MILAN, Juraja, r. 1913, Pregrada, Hrvat, službenik, čl. KPJ, NOV 1943.

STIPLOŠEK SLAVKO, Hrvat, NOV 1944, poginuo

STIPETIĆ LUKA, Josipa, r. 1921, Novska, Hrvat, NOV 1943.

STJEPANIĆ MILAN, Petra, r. 1919, s. Bole, Vrbovec, Srbin, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

STJEPANOVIĆ STJEPAN, Hrvat, poginuo

STOČKA ĐURO, Hrvat

STOLNIK JOSIP, Franje, r. 1922, s. Sračinec, Varaždin, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1943.

STORSAK IVAN, Ljudevita, r. 1918, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen 1944.

STRABIĆ IVAN, Hrvat

STRBAD ANTON, Ivana, r. 1919, s. Donji Mihaljevec, Čakovec, Hrvat, NOV 1943.

STRBAD STJEPAN, Ivana, r. 1911, s. Donji Mihaljevec, Čakovec, Hrvat, muzičar, NOV 1944.

STREŽILOFEODOR, Feodora, r. 1920, s. Stenjevec, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

STREŽILO TEREZIJA, Đure, r. 1925, s. Stenjevec, Zaprešić, Hrvatica, domaćica, NOV 1943.

STRIKA TOMO, S. Tuka, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

STRIŽEK IVAN, Alojza, r. 1922, s. Cerje, Vrbovec, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen 1944, poginuo 1945.

STRMEĆKI STJEPAN, Kazimira, Vrapče, Zagreb, Hrvat, NOV 1943, poginuo

STRMEĆKI JOSIP, Franje, r. 1920, s. Jesenje, Đurmanec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

STRNIŠĆAK STJEPAN, Antona, r. 1918, s. Struga, Ludbreg, Hrvat, radnik, NOV 1943.

STRUGAR MILAN, Andre, r. 1921, s. Mokrice, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1943.

STUNJA STJEPAN, Hrvat

STUPAR FRANJO, Hrvat, poginuo

STURZ ROBERT, Rudolfa, r. 1913, Trst, Slovenac, ing. građ., NOV 1944.

SUBOTIČANEC NIKOLA, Stjepana, r. 1922, s. Carevdar, Križevci, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen 1945.

SUČEVIĆ DOJČIN, Hrvat, poginuo

SUČEVIĆ MIRKO, Miloša, r. 1926, s. Slavsko Polje, Vrginmost, Srbin, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

Sučić **FRANJO**, Mate, r. 1923, s. Strmec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

Sučić **IVAN**, Hrvat, NOV 1944, ranjen 1944.

Sučić **VALENT**, Andre, r. 1925, s. Strmec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

SUDEC FRANJO, Juraja, r. 1919, s. Jugovac, Ozalj, Hrvat, radnik, NOV 1944.

SUKANEC STJEPAN, Ivana, r. 1922, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

SUŠEČ BLAŽ, S. Police, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

SUŠEČ IVAN, Juraja, r. 1924, s. Kraljev Vrh, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

SUŠEČ STJEPAN, Mate, r. 1921, s. Novo Mje-

sto, Zelina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

Sušić **JOSIP**, Hrvat, čl. KPJ, **NOV 1943,** ranjen **1944.**

Sušić **LJUBICA**, Hrvatica, **NOV 1943.**

SUŠIN VIKTOR, Josipa, r. 1913, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

SUŠINIĆ BARTOL, Hrvat, poginuo

SUZNIK STJEPAN, Hrvat

SVETIČKI IVAN, Hrvat, poginuo

SVIBEN STANKO, Zlatar, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

SVIBOVIĆ IONAC, Hrvat, NOV 1944.

SVOBODA ALOJZ, Hrvat

ŠABAN BRANKO, Hrvat

ŠABAN FRANJO, Hrvat, poginuo

ŠABAN IVAN, Pavla, r. 1920, Obrež, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

ŠABARIĆ BOLTO, Roka, Hrvat

ŠABARIĆ IVAN, Hrvat

ŠABARIĆ MARTIN, Mije, r. 1906, s. Hampovica, Đurđevac, Hrvat, obrtnik, NOV **1944.**

ŠABARIĆ MATO, Hrvat, poginuo

ŠABARIĆ STJEPAN, Hrvat, poginuo

ŠAFAR JOSIP, Ivana, Hrvat

SAFAR VINKO, Imbre, r. 1911, Koprivnica, Hrvat, službenik, NOV **1944,** ranjen, **1944,** poginuo

ŠAFRAN Ivo, Đure, r. 1925, s. Oborovo, Dugo Selo, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

ŠAFRAN STJEPAN, Hrvat

ŠAFRAN TOMO, Đure, Hrvat

ŠAFRANKO ADAM, Franje, r. 1908, s. Donji Macelj, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

ŠAFRANKO MIRKO, r. 1920, s. Donji Macelj, Hrvat, radnik, NOV **1943,** poginuo **1944.**

ŠAGI MARIJAN, Hrvat

ŠAGI SLAVKO, Hrvat

ŠAJATOVIĆ ĐURO, Hrvat

ŠAJATOVIĆ JOVO, Srbin

ŠAJATOVIĆ NIKOLA, S. Vujići, Križevci, Srbin, poljopriv., NOV 1943.

ŠALA STJEPAN, Grge, Sesvete, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

ŠALAMON MARIJAN, Franje, r. 1925, s. Drnje, Koprivnica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

ŠALAMON OREHOVEC MILKA, Antona, r. 1926, s. Čehovec, Čakovec, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

ŠALAMUN STJEPAN, S. Cjepidlak, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ŠALKOVIĆ ANDRIJA, Franje, r. 1923, s. Kraljevec Radobojski, Krapina, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

ŠALKOVIĆ MILAN, Venceslava, r. 1928, s. Kraljevec Šemnički, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1945.

ŠALKOVIĆ STJEPAN, Stjepana, Hrvat

ŠALKOVIĆ VIKTOR, Stjepana, r. 1924, s. Bregi Radobojski, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

ŠAMEC BLAŽ, Dragutina, r. 1926, s. Bedenica, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1944.

ŠAMEC BLAŽ, Tome, r. 1927, s. Tužno, Varaždin, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1945.

ŠANDOR JOSIP, Hrvat

ŠANDOR MIJO, Petra, Hrvat

ŠANDOR VLADO, Hrvat

ŠANTAVEC FELIKS, Ćirila, r. 1925, s. Martijanec, Ludbreg, Hrvat, službenik, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1945.

ŠANTEK ANTUN, Stjepana, r. 1926, s. Prugovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

ŠANTEKOVIĆ DRAGAN, Nikole, r. 1927, s. Oriovac, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen 1945.

ŠANTEKOVIĆ STEVO, Mate, r. 1921, s. Nova Rača, Bjelovar, Srbin, poljopriv., NOV 1944.

ŠANTEKOVIĆŠIMUN, Ivana, r. 1920, s. Kokinec, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

ŠANTOLIĆ STANISLAV, Srbin, poginuo

ŠANJEK JOSIP, Stjepana, r. 1915, Varaždin, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen

ŠANJEK RUDOLF, Stjepana,r. 1924, s. Beletinec, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

ŠANJUG PETAR, Franje, r. 1923, s. Kamenica, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, ranjen

ŠARELIS VLADIMIR, Hrvat

ŠAROLAS JOSIP, Hrvat

ŠARONJA JOSIP, Antona, r. 1922, s. Pustodol, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ŠAŠEK DRAGUTIN, Franje, r. 1916, Križevci, Hrvat, službenik, NOV 1944.

ŠAŠEK MARIJA, Ivana, r. 1921, s. Podravska Selnica, Koprivnica, Hrvatica, domaćica, NOV 1943.

ŠAŠEK RUDI, Cilike, r. 1925, s. Selnica, Koprivnica, Hrvat, radnik, NOV 1943, ranjen 1944, poginuo 1944.

ŠAŠKO FRANJO, Augusta, r. 1918, s. Kamenica, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ŠAŠKO FRANJO, Ivana, r. 1917, s. Kamenica, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944. i 1945.

ŠATOVIĆ STEVO, S. Vojakovac, Križevci, Srbin, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

ŠATVAR IVAN, S. Gornji Fodorovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ŠAVOR ĐURO, Ivana, r. 1923. s. Ključ, Novi Marof, Jugoslaven, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1942,** ranjen

ŠAVOR STJEPAN, Filipa, r. 1920, s. Ključ. Novi Marof, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1944.**

ŠČUKANEC ŠIMUN, Ivana, r. 1921, s. M. Polje, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

ŠČURIC ANDRIJA, Mate, r. 1919, s. Podgorje Bističko, Donja Stubica, Hrvat, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1943.** i **1944.**

ŠČURIĆ FRANJO, Franje, r. 1925, s. Klimen, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

ŠEB JOSIP, Hrvat

ŠEB MARIJAN, Pavla, r. **1922,** Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1943,** poginuo **1943.**

ŠEB STJEPAN, Hrvat

ŠEBALJ ANTUN, Hrvat, NOV 1944.

ŠEF IVAN, Jandre, r. 1912, s. Veliki Poganac, Koprivnica, Hrvat, radnik, NOV 1944.

ŠEF STEVO, Jandre, r. **1914,** s. Veliki Poganac, Koprivnica, Hrvat, radnik, NOV 1944.

ŠEGOVEC PAVAO, Blaža, r. 1911, s. Delekovec, Koprivnica, Hrvat, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1944.**

ŠEGOVEC TOMO, Blaža, r. 1926, s. Delekovec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV 1943,** ranjen **1944.**

ŠEKRST VALENT, Kate, r. 1925, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

ŠEKUTOR ANDRIJA, Adama, r. 1925, s. Donji Mihaljevec, Čakovec, Hrvat, učenik, **NOV 1943,** ranjen **1944.**

ŠELEMBER STEVO, Hrvat, poginuo

ŠEMAI JANOŠ, Mađar

ŠEMNIČKI STJEPAN, Slavka, r. 1925, s. Gornja Šemnica, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1943, ranjen 1945.

SEMSO GOJKO, Srbin, poginuo

SEMZA r. KRANJČEC LJUBICA, Ludbreg, Hrvatica, poljopriv., NOV 1943.

ŠENJUG IVICA, Franje, r. 1924, s. Vinica, Varaždin, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

SEPINA STJEPAN, Hrvat, poginuo

ŠEPO STJEPAN, Hrvat

ŠERMENT MLADEN, Hrvat, glumac student, čl. KPJ, NOV 1943.

ŠESTAN STANISLAV, Hrvat

ŠESTANOVIĆ DRAGA, r. 1927, s. Ostrna, Dugo Selo, Hrvatica, NOV **1943.**

ŠEŠIJAGA MILAN, Mije, r. 1924, s. Stenjevec, Susedgrad, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1942.

ŠIKULEC IVAN, Hrvat

ŠILIPETAR VIKTOR, Josipa, r. 1908, Slavonska Požega, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

ŠILJAK MILAN, Srbin

ŠILJAK STJEPAN, Hrvat, poginuo

ŠIMEK MILAN, Hrvat, poginuo

ŠIMEK MIROSLAV, Hrvat

ŠIMEK STJEPAN, Josipa, r. 1911, s. Pogančec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.

ŠIMIČ EMIL, Hrvat, poginuo 1944.

ŠIMIČ ĐURO, Hrvat

ŠIMIĆ EMILIJAN, Hrvat, poginuo

ŠIMIĆ IVAN, Hrvat

ŠIMIĆ JOSIP, Stjepana, r. 1922, s. Oriovac, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1944,** ranjen **1944.**

ŠIMIČ MATO, Hrvat

ŠIMONJAK MIRKO, Zaprešić, Hrvat

ŠIMUNČIČ DRAGUTIN, Hrvat

ŠIMUNČIČ ĐURO, Hrvat

ŠIMUNČIČ IVAN, Mate, Hrvat

ŠIMUNEC FRANJO, Tome, r. 1908, s. Hum Bistranjski, Donja Stubica, Hrvat, trgovac, čl. KPJ, NOV 1941.

ŠIMUNEC MILAN, Antuna, r. 1915, s. Kraljev Vrh, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., v NOV **1943,** ranjen **1944.**

ŠIMUNEC STJEPAN, r. 1892, s. Lukovo, Vrbovec, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

ŠIMUNIČ ANTUN, Ivana, r. 1926, s. Poljanec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1943.** i **1944.**

ŠIMUNIČ ĐURO, Šimuna, r. 1912, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943.** ranjen 1944.

ŠIMUNIČ FILIP, Franje, r. 1928, s. Poljanec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen **1945.**

ŠIMUNIČ MARKO, Jakova, r. 1920, s. Kraljev Vrh, Donja Stubica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1944.**

ŠIMUNIČ MATO, Hrvat, NOV 1944.

ŠIMUNIČ MIRKO, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

ŠIMUNIČ STJEPAN, Juraja, r. 1923, s. Bistranjsko Oborovo, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo 1944.

ŠINIK MILAN, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo **1944.**

ŠIPEK DRAGO, Alojza, r. 1923, s. Turnišće, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

ŠIPEK IVAN, Hrvat

SIPEK STJEPAN, Hrvat, poginuo

SIPEK STJEPAN, Imbre, Hrvat

ŠIRANOVIĆ PAVAO, Pavla, r. 1913, s. Brdovec, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

SIRONJA MIRKO, Hrvat

ŠIRONJA PAVAO, Đure, Hrvat

ŠIVAK FRANJO, Hrvat

ŠIVAK TOMO, S. Gornji Fodorovac, Križevci, Hrvat, poljopriv.,čl. SKOJ-a,NOV 1943.

SKALA VLADIMIR, Vladimira, r. 1929, Zagreb, Hrvat, učenik, čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1943.

SKALJAC MILAN, Srbin

ŠKARČEC NIKOLA, Đure, r. g. 1926, s. Strahoninec, Hrvat, učenik, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen

ŠKARDA ANTUN, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo **1944.**

SKET AUGUST, Marije, r. 1921, Hum, Križevci Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1941.**

ŠKET IGNAC, Franje, r. 1912, s. Preseka, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

ŠKOLEC JOSIP, Hrvat, poginuo

SKORIĆ ANTE, Hrvat

SKORE JOSIP, Hrvat, poginuo

ŠKORIĆ ĐURO, Jove, r. 1919, s. Prkos, Koprivnica, Srbin, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen

SKORJANEC DRAGO, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

ŠKORO BOŽO, Hrvat

ŠKOVRC FLORIJAN, Ivana, r. 1915, s. Kuzminec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen

SKREBEK FRANJO, Andre, r. 1925, s. Preseka, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** ranjen

ŠKREBLIN VLADIMIR, Mirka, r. 1917, s. Mihovljan, Zlatar Bistrica, Hrvat, podoficir, čl. KPJ, **NOV 1943,** ranjen

ŠKRINJAR FRANJO, Andrije, r. 1926, s. Đelekovec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ, **NOV 1943.**

ŠKRINJAR IVAN, Pavla, r. 1921, s. Podravske Sesvete, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1944.**

ŠKRINJARIĆ VID, Hrvat

ŠKRIPAČ JULKA, Mihajla, r. 1921, s. Brezova Gora, Ivanec, Hrvatica, poljopriv., NOV 1943.

ŠKRUAN MATO, r. 1921, s. Lipovljani, Daruvar, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1941.

ŠKRNJAK MIJO, Hrvat, poginuo

ŠKURDIJA IGNAC, Petra, r. 1924, Đurđevac, Hrvat, učenik, čl. **SKOJ**-a, **NOV 1942.**

ŠKVARIĆ FRANJO, Hrvat, NOV 1944.

ŠKVORC IGNAC, Tome, r. 1929, s. Globočec, Ludbreg, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo

ŠKVORC JOSIP, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1945.

ŠKVORC JOSIP, Milana, r. 1919, s. Brezje, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

ŠKVORC JOSIP, Tome, r. 1925, s. Globočec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1945.

ŠKVORC LJUBICA, Hrvatica

ŠKVORC PERO, Hrvat

ŠKVORC STJEPAN, Hrvat, poginuo

ŠMAGUC VJEKOSLAV, Jakoba, r. 1926, s. Zbelava, Varaždin, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1944, poginuo 1945.

ŠMIC ANDRIJA, Lovre, r. 1922. s. Sračinec, Varaždin, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

ŠMIC BOLTO, r. 1918, s. Struga, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

ŠMIDA DRAGO, Antona, r. 1925, s. Celine, . Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

ŠMIGAC MELKIOR, Mije, r. 1929, s. Prnjavor, Koprivnica, Hrvat, radnik, NOV 1943.

ŠOKEC STJEPAN, Hrvat

ŠOLTIĆ IVAN, Franje, r. 1921, s. Palinovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

ŠOPREK JOSIP, Hrvat

Šoš IGNAC, Tome, r. 1925, s. Karlovec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

ŠOŠKO RUDOLF, Hrvat, poginuo

ŠOŠTAREC BLAŽ, Hrvat

ŠOŠTAREC JOSIP, Hrvat

ŠOŠTARIČ ANTUN, Rajmonda, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo 1944.

ŠOŠTARIČ IVAN, Franje, r. 1929, s. Đelekovec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1946, od križara

ŠOŠTARIČ JAKOB, Čakovec, Hrvat, NOV 1943, poginuo

ŠOŠTARIČ JOSIP, Mirka, r. 1920, s. Gorjakovo, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1942.

ŠOŠTARIČ MATO, Nikole, Hrvat

ŠOŠTARIČ RUDOLF, Hrvat, poginuo

ŠOŠTARIČ TOMO, Čakovec, Hrvat, NOV 1943, poginuo

ŠPANIČEK BRANKO, Josipa, r. 1927, s. Rovno, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

ŠPANIČEK IVANKA, Hrvatica

ŠPANIČEK ZVONKO, Hrvat, poginuo

ŠPANIĆ ĐURO, r. 1920, s. Ljubeščica, Novi Marof, Hrvat, radnik, NOV 1943.

ŠPANIĆ IVAN, Hrvat

ŠPANIĆ ŠTEFICA, Stjepana, r. 1927, s. Ljubešćica Novi Marof, Hrvatica, **NOV** 1943.

ŠPANIĆ VALENT, Hrvat

ŠPANIĆ VINKO, Hrvat

ŠrENDUA FRANJO, S. Ludbreški Vinogradi, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

ŠPENDIJA IVAN, Ivana, r. 1920, s. Ludbreški Vinogradi, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1943.

ŠPIUAK DRAGO, Hrvat, poginuo

ŠPILJAK MARKO Hrvat

ŠPIUAK MATO, Hrvat

ŠPIUAK TEREZIJA, Julke, r. 1920, s. Klenovo, Pregrada, Hrvatica, poljopriv., NOV 1943, poginula 1944.

ŠPOUAR JOSIP, Petra, r. **1923**, s. Cetinove, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

ŠPOUAR PAVAO, Ignaca, r. **1921**, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

ŠPOUAR SLAVKO, Ivana, r. **1920**, s. Jertovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1945.**

ŠPOUARIĆ IVAN, Stjepana, r. **1926**, s. Delekovec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

ŠPOUARIĆ MATO, Đure, r. **1924**, s. Domankuš, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

ŠPREM JOSIP, Ivana, r. **1914**, s. Antolovac, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

ŠTABEK ŠTEFICA, r. 1921, s. Hrašćina Trgovišće, Hrvatica, poljopriv., NOV 1943, poginula 1944.

ŠTABI STJEPAN, Đure, s. Ludbreški Vinogradi, Ludbreg, Hrvat, poljopriv,. NOV **1943.**

ŠTABI TOMO, Stjepana, r. **1920**, s. Sesvete, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

ŠTABLAK IVAN, Hrvat

ŠTAGAR ILIJA, r. 1913, s. Karlovec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1942, poginuo 1943.

ŠTAMPAR LJERKA, Zagreb, Hrvatica, **NOV** 1944.

ŠTAMPAR ROBERT, Hrvat

STANBER IVAN, Martina, Hrvat, poginuo

ŠTANBER MARTIN, Hrvat

ŠTARKL BOŽO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

ŠTEFAN STJEPAN, Martina, r. 1922, s. Dugojevec, Klanjec, Hrvat, radnik, NOV 1944.

ŠTEFANEC JOSIP, Ivana, r. 1911, Slunj, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

ŠTEFANEC ANĐELA, Hrvatica

ŠTEFANEC BLAŽ, Hrvat

ŠTEFANEC ĐURO, Franje, r. 1925 s. Kapela, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

ŠTEFANEK VIDRAČ ŠTEFICA, r. 1926, Ludbreški Vinogradi, Ludbreg, Hrvatica, poljopriv., NOV 1943.

ŠTEFANIĆ NIKOLA, Srbin, poginuo

ŠTEFANIĆ STANKO, Hrvat

ŠTEFANIĆ STJEPAN, Augusta, r. 1922, s. Rovno, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ŠTEFANOVIĆ IVAN, Stjepana, r. 1926, s. Družilovac, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, v

ŠTEFANOVIĆ MILAN, Hrvat

ŠTEFIČEK IVAN, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

ŠTEFIĆ ŠTEFICA, Stjepana, r. 1926, s. Donji Mihaljevec, Čakovec, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

ŠTEFOK ANTUN, Hrvat, NOV 1943.

ŠTEKOVIĆ JOZO, Hrvat

ŠTEKOVIĆ MILAN, Milana, Hrvat

ŠTEKOVIĆ STJEPAN, Hrvat, nestao

ŠTIH SLAVKO, S. Podgora, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

ŠTIMAC ANTUN, S. Sudovec, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1944, poginuo 1945.

ŠTIMAC IVAN, Hrvat

ŠTIMEC JOSIP, Franje, s. Hrastovsko, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen 1944.

ŠTIMEC STJEPAN, Ivana, r. 1917, s. Turčišće, Čakovec, Hrvat, Radnik, čl, KPJ, NOV 1943.

ŠTIPAK DRAGICA, Hrvatica, poginula 1944.

ŠTIPAK JOSIP, Hrvat

ŠTIRJAN STEVO, Hrvat

ŠTORGA DRAGUTIN, Novi Marof, Hrvat, NOV 1943.

ŠTREK MIRKO, Juraja, r. 1920, s. Gornja Bistra, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

STRIKER ANKIĆA, Hrvatica, NOV 1943.

ŠTRITAR FRANJO, Hrvat

ŠTRITOV FRANJO, Nikole, r. 1924, s. Vučilčevo, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944, poginuo 1945.

ŠTROK IZIDOR, Pavla, r. 1911, s. Podgora, Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1941.

ŠTROK STJEPAN, Stjepana, r. 1921, s. Vizovlje, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

ŠTRUBEU DRAGO, Hrvat, poginuo

ŠTRUCEF JANKO, Stjepana, r. 1912, s. Ozalj,

Karlovac, Hrvat, obrtnik, čl. KPJ, NOV 1944.

ŠUBIĆ IVAN, Stjepana, r. 1912, s. Kladare, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV **1944,** poginuo **1945.**

ŠULJAK STJEPAN, Tome, r. 1927, s. Žunci, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1944.**

ŠUMANOVIĆ LEONARDO, Hrvat, NOV 1944.

ŠUPEUAK SAVO, Jakova, r. 1921, Zagreb, Srbin, student, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

ŠURBEK DRAGUTIN, Dragutina, r. 1919, s. Jalšovec Donji, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen

ŠURBEK VJEKOSLAV, s. Poljana, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

ŠUSTERIĆ IVAN, Hrvat

ŠUŠKOVIĆ FRANJO, Hrvat

ŠVAGELJ BRANKO, Hrvat

ŠVAGEU EDO, Hrvat, poginuo

ŠVAGELJ FRANJO, S. Vukovec, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

ŠVAGEU IVAN, Hrvat

ŠVAGEU MARIJA, Tome, r. 1925, s. Goričan, Čakovec, Hrvatica, radnica, NOV 1943.

ŠVAGEU MIRKO, Stjepana, r. 1922, s. Štrigovec, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

ŠVAGEU STJEPAN, s. Gornja Rijeka, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

ŠVAGEU VALENT, S. Vukovec, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

ŠVAIĆ IVAN, r. 1921, s. Šičice, Nova Gradiška, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

ŠVALEC MIJO, r. 1911, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

ŠVAUEK VIKTOR, Janka, r. 1928, s. Radoboj, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

ŠVENDA JOSIP, Hrvat, nestao

ŠVEREC ZLATKO, Adama, r. 1923, Zemun, Beograd, Hrvat, student, čl. SKOJ-a, v NOV 1944.

ŠVIGEL VLADIMIR, Hrvat, poginuo

ŠVIGLIN VLADO, r. 1926, Zagreb, Hrvat, učenik, **NOV 1944,** poginuo **1945.**

ŠVOGEU VID, Hrvat, poginuo

ŠVOGLER ANTUN, Hrvat, NOV 1943.

TABOR PETAR, Hrvat, poginuo

TAFRA LJUBICA, Roka, r. 1925, s. Jalžabet, Varaždin, Hrvatica, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

TASIĆ STJEPAN, Hrvat, poginuo

TATALOVIĆ MILKA, Stojana, r. 1927, s. Sebenik Gornje Polje, Bjelovar, Srpkinja, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV **1942.**

TATALOVIĆ TOMO, Luke, r. 1914, s. Ribnjačka, Bjelovar, Srbin, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1942, ranjen 1943.

TATOVIĆ SLAVKO, Štefanije, r. 1927, Medveščak, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

TEDEŠKO SLAVKO, Dragutina, r. 1913, s. Brckovljani, Dugo Selo, Hrvat, radnik, NOV 1943.

TELIŠMAN DRAGUTIN, Barice, r. 1924, s. Klokovac, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

TEMEIĆ ZDENKO, Hrvat

TENČIĆ ANTUN, Kazimira, r. 1915, s. Križovljan, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

TENŠEK IVAN, Hrvat

TEPŠIĆ DUŠAN, s. Rovišće, Bjelovar, Srbin, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

TEPŠIĆ STEVAN, Milana, Srbin, čl. KPJ, NOV 1942.

TESKAĆ BLAŽ, s. Brezova Gora, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1943.

TESLIĆ MATO, Hrvat, poginuo

TEŽAČKI FRANJO, Ivana, r. 1925, s. Zbelava, Varaždin, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

TEŽAČKI GABRIJEL, Jakoba, r. 1924, s. Zbelava, Varaždin, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

TEŽAČKI STJEPAN, Ivana, r. 1923, s. Zbelava, Varaždin, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

TEŽAK MINA, Hrvatica, čl. KPJ, NOV 1943.

TEŽAK MIRKO, Hrvat, NOV 1943.

TILL ŠTEFICA, Ivana, r. 1927, s. Ljubeščica, Novi Marof, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

TIUA MILIVOJ, Srbin

TIRIĆ FIKRET, Bećira, r. 1923, s. Zavidovići, Musliman, student, **NOV** 1944.

TIŠLER MARKO, Hrvat, NOV 1944.

TIŠUAR MIRKO, Hrvat, poginuo

TIŠUAREC DRAGUTIN, Hrvat

TIŠUAREC IVAN, Jakoba, Hrvat

TIŠMA DUŠAN, Srbin, poginuo

TIŠMA OSTOJA, Srbin

TIŠMA STOJAN, Srbin

TIŠTAREC ALOJZ, r. 1910, s. Brdo, Vrbovec, Hrvat, radnik, NOV 1944., ranjen 1944.

TKALČEC ANDRIJA, r. 1919, Varaždin, Hrvat, poljopriv., ranjen

TKALČEVIĆ ANTUN, Mate, r. 1910, s. Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

TKALČEVIĆ IVAN, Mate, r. 1922, Vrapče, Susedgrad, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

TKALČEVIĆ JAGICA, Šime, r. 1918, s. Novalja, Pag, Hrvatica, domaćica, NOV 1942.

TKALČIĆ FRANJO, Vide, r. 1924, s. Hudovo. Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

TKALČIĆ JANKO, Stjepana, r. 1908, s. Hum Bistranjski. Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

TKALČIĆ JELKA, Sofije, r. 1927, Koprivnica, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

TKALČIĆ JOSIP, Đure, r. 1925, s. Rasinja, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

TKALČIĆ NIKOLA, Hrvat

TKALČIĆ VLADIMIR, r. 1921, s. Crešnjevac, Klanjec, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo **1944.**

TKALEC ANTUN, Đure, r. 1910, s. Mali Bukovec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

TKALEC FRANJO, Mirka, r. 1920, s. Ivanić Kosnički, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

TKALEC FRANJO, Stjepana, r. 1908, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1941, poginuo 1944.

TKALEC EDO, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1942, poginuo 1945.

TKALEC STJEPAN, Hrvat, poginuo

TKALEC VLADIMIR, Hrvat, poginuo

TODOROVIĆ BRANKA, Srpkinja

TOFANT ANTUN, Antuna, r. 1909, Drniš, Slovenac, tehničar, čl. KPJ, **NOV** 1943.

TOFANT RAFAELA, Antona, r. 1912, Ljubljana, Slovenka, službenica, NOV 1943.

TOKAR MILICA, Čazma, Srpkinja, studentica, čl. KPJ, NOV **1943,** poginula **1943.**

TOMAĆ JOSIP, Ivana, Hrvat

TOMASOVIĆ ANTE, Vinka, r. 1911, s. Podstrana, Split, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

TOMAŠEĆ JOSIP, Martina, r. 1913, s. Sandrovac, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1944.**

TOMAŠEGOVIĆ STJEPAN, Hrvat

TOMAŠIĆ ĐURO, Pepe, r. 1920, s. Bartolovac, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1942,** poginuo **1943.**

TOMAŠIĆ JELKA, Hrvatica, poginula

TOMAŠIĆ MARKO, Hrvat

TOMAŠIĆ STJEPAN, Stjepana, r. 1914, Zagreb, Hrvat, radnik, NOV 1943.

TOMEK JOSIP, Hrvat

TOMEK STJEPAN, Hrvat, poginuo

TOMERLIN LUKA, Hrvat

TOMIĆ STJEPAN, Josipa, r. 1912, Stari Grad, Zadar, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

TOMUENOVIĆ IMBRO, S. Cepidlak, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

TOMPIĆ IVAN, Đure, r. 1925, s. Turčišće, Hrvat, NOV 1943, poginuo 1943.

TOMPIĆ MARKO, Đure, r. 1925, Turčišće, Hrvat, NOV 1943, poginuo 1943.

TONDINI IVAN, Lovre, r. 1926, Hvar, Hrvat, radnik, NOV 1943.

TOPLAK BRANKO, Dominika, r. 1921, s. Klanice, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

TOPLAK IVAN, Hrvat

TOPLAK STJEPAN, Hrvat

TOPLAK TOMO, Hrvat, poginuo

TOPLAK ŽELJKO, Hrvat, poginuo

TOPLAN FRANJO, Hrvat, nestao

TOPOLOVEĆ FRANJO, Frica, r. 1925, Zlatar, Hrvat, radnik, čl. **SKOJ**-a, NOV 1943.

TOPOLOVĆAN JOSIP, Tome, Hrvat, poginuo

TOPOLOVĆAN MARKO, Hrvat, poginuo

TOŠNER STJEPAN, Blaža, r. 1912, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

TOTOVIĆ MIRKO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

TOTOVIĆ MIRKO, Adama, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen 1944, poginuo 1944.

TOTOVIĆ SLAVKO, s. Gornje Brckovčine, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

Tozić **IVAN,** Hrvat

TRAJBAR JOSIP ŽUTI JOŽA, Ivana, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

TRAMPUŠ MIRKO, S. Razdrto, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

TRAMPUŠ STANKO, S. Beloslavec, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

TRBUŠIĆ FRANJO, Mate, r. 1925, s. Kobiljak, Sesvete, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

TRĆAK STJEPAN, r. 1926, s. Veliki Bukovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo

TRDAK FRANJO. Vide, r. 1923, s. Jelovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

TRDAK MIJO, Hrvat

TRDAK MILAN, Mare, Hrvat

TREBELIJA FRANJO, Hrvat

TRHAJ MARGARETA, Stjepana, r. 1924, s. Gornji Dubovec, Križevci, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

TRIU AK SLA VICA, Hrvatica

TRIPLAT VINKO, Stjepana, r. 1926, s. Imbriovec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen

TRKANEC FRANJO, Hrvat

TRKANEC MATIJA, Hrvat, nestao

TRKANEC VINKO, Hrvat, nestao

TRKUU MILICA, Hrvatica

TRKULJA DUŠAN, Vrgin most, Srbin, radnik, čl. KPJ, **NOV 1943.**

TRKULJA ĐURO, Hrvat, čl. KPJ, **NOV 1943.**

TROHA ANTUN, Antuna, r. **1926**, Zagreb, Hrvat, učenik, **NOV 1944,** ranjen

TROJAK FRANJO, Franje, r. **1930**, Koprivnica, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, **NOV 1943.**

TROJAK VJEKOSLAV, Franje, r. **1928**, Koprivnica, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** ranjen **1944.**

TRONTL STJEPAN, Blaža, r. **1927**, s. Trgovišče, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV 1943.**

TROSKA FRANJO, r. **1915**, s. Dunjkovec, Čakovec, Hrvat, **NOV 1944,** poginuo **1945.**

TRSTENJAK ANTONIJA, Franje, r. **1921**, s. Ivanjska, Koprivnica, Hrvatica, radnica, **NOV 1943,** ranjena

TRSTENJAK FRANJO, Dominka, r. **1915**, Čehovec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV 1943,** ranjen

TRUPKOVIĆ EDUARD, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

TRŽAR ANDRIJA, Hrvat, poginuo

TRŽAR FRANJO, Hrvat, poginuo

TRŽEC ĐURO, Antuna, r. 1925, s. Dubovica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

TUBRETIĆ IMBRO, Hrvat

TUDIĆ SLAVKO, N. r. 1929, s. Prugovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

TUDIĆ SLAVKO, Stjepana, r. 1922, s. Severin, Bjelovar, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen 1945.

TUĐMAN FRANJO, Stjepana, r. 1922, s. Veliko Trgovišće, Zabok, Hrvat, student, čl. KPJ, NOV 1942.

TUKŠA BLAŽ, Andre, r. 1923, s. Gornja Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

TUKŠA LUKA, Andre, r. **1909**, s. Gornja Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1945.

TUKŠA LUKA, Andre, r. **1912**, s. Gornja Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

TUKŠA LUKA, Blaža, r. **1911**, s. Gornja Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

TUKŠA MATO, Mirka, r. **1914**, s. Gornja Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

TUKŠA STJEPAN, Ivana, r. **1923**, s. Gornja Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1944.**

TUKŠA STJEPAN, Ivana, r. 1923, s. Gornja, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1944.

TUKOŠA MIRKO, Hrvat, poginuo

TUMPAK DRAGO, Lovre, r. 1923, s. Poljana, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

TUNARA JOVAN, Ašima, r. 1920, Tržić-Primišlje, Srbin, poljopriv., NOV 1943, ranjen

TUNDUK JOVO, Srbin

TUNEC STJEPAN, Hrvat

TUPOVLOVČA MIRKO, Hrvat, poginuo

TURČEC IVAN, Mije, r. 1911, s. Kraljevec, Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

TURČIN RUDOLF, Tome, Hrvat

TURDAUA VLADO, Hrvat, poginuo

TUREK ANTUN, Đure, r. 1926, s. Sesvete, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV** 1943, poginuo 1944.

TUREK ANTUN, Franje, r. 1913, s. Sesvete, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV** 1943.

TUREK MARA, Stjepana, r. 1921, s. Sesvete, Ludbreg, Hrvatica, poljopriv., **NOV** 1943.

TUREK TOMO, Hrvat

TUREK VALENT, Hrvat

TURIBAK DRAGUTIN, r. 1925, s. Cerje, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

TURK JURAJ, Juraja, r. 1916, s. Kupljenovo, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

TURKAU FRANJO, Hrvat

TURKOVIĆ ANTUN, Kazimira, r. 1925, s. Globočec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1945, poginuo 1945.

TURKOVIĆ IVAN, Kate, r. 1919, s. Globočec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV** 1943, poginuo 1945.

TURKOVIĆ LACKO, Hrvat, čl. KPJ, **NOV** 1941.

TURKOVIĆ MATO, Hrvat

TUROPOUAC VALENT, Hrvat, poginuo

TUSTIĆ FRANJO, Hrvat, čl. KPJ, **NOV** 1943.

Tuš **IVAN**, Hrvat

TUŠEK ALOJZ, Hrvat

TUŠEK ANDRO, Stjepana, r. 1912, s. Gora, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo 1944.

TUŠEK AUGUST, Rudolfa, r. 1919, s. Radobojski Bregi, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo 1944.

TUŠEK JOSIP, Hrvat, poginuo

TUŠEK MILAN, Hrvat

TUŠEK MILKA, Hrvatica

UHITIU IVAN, Hrvat

UKSIĆ BRANKO, Hrvat, poginuo

ULAMA ĐURO, Hrvat, poginuo

UJLAKI ĐURO, Đure, r. 1923, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

UROŠEVIĆ MLADEN, Srbin

UZELAC BRANKO, Srbin

UZELAC MILAN. Pavla, Srbin

UZELAC NIKOLA, Mile, r. 1922, s. kod Otočca, Gospić, Srbin, radnik, **NOV** 1944.

UZELAC NIKOLA, Pavla, Srbin

UZUR MIRKO, Ivana, r. 1926, s. Brusnik, Pakrac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV** 1941, ranjen

UZUR STIPE, Hrvat

VADLA MARIJA MICIKA, S. Novakovac, Jalžabet, Varaždin, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

VADUA FRANJO, Kazimira, r. 1923, s. Hodošan, Hrvat, radnik, NOV **1945.**

VADLJEVIĆ STEVO, Sofije, Srbin

VAĐON ĐINĐIĆ RUŽA, Josipa, r. 1928, Ludbreg, Hrvatica, učenica, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjena **1944.**

VAĐUNEC IVAN, Imbre, r. 1902, s. Sesvete, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

VAGANIĆ STEVO, Srbin, poginuo

VAHTARIĆ STJEPAN, Roberta, r. 1902, s. Poljanec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

VAJDIĆ DRAGO, Hrvat

VAJDIĆ FRANJO, Hrvat

VAJDIĆ VLADO, Hrvat

VALENT DRAGO, Hrvat, poginuo

VALENT KRANJČEV, Hrvat

VALENT LJUDEVIT, Mije, r. 1921, s. Imbriovec, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

VALENTAK MATIJA, Ivana, r. 1925 s. Štakorovec, Dugo Selo, Hrvat, NOV **1943,** ranjen, **1945.**

VALENTIĆ BOŽIDAR, Hrvat

VALENTIĆ IVAN, r. 1924, s. Babotok, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1944.**

VALKOVIĆ ALDO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

VALJAK MILAN, Hrvat

VALJAK VILIM, Hrvat

VANAČEK MARIJA, Tome, r. 1929, s. Bogičevci, Novska, Hrvatica, učenica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

VAN BROEKHOVEN MARINUS, Petres, r. 1925, Berkel, Holandija, Holanđanin, radnik, NOV **1943,** ranjen **1944.**

VANDA IVAN, Hrvat

VARDA RATKO, Srbin

VARGA ĐURO, Stjepana, r. 1911, s. Prespa, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

VARGA FRANJO, Đure, r. 1910, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1945.

VARGA IVAN, Toma, r. 1926, s. Delekovec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943, ranjen 1943.

VARGA JOSIP, Josipa, r. 1921, s. Varaždinske Toplice, Novi Marof, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

VARGA MIRKO, Ivana, r. 1922, s. Lovrečka Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

VARGOVIĆ JOSIP, Hrvat, poginuo

VARJAČIĆ DRAGO, Hrvat, NOV 1944.

VARJAČIĆ MILAN, Mije, r. 1926, s. Podbrezovica, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943, poginuo 1944.

VAROVIĆ FRANJO, Đure, r. 1925, s. Poljanec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943, ranjen 1944.

VAROVIĆ JOSIP, Josipa, r. 1916, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1943, poginuo

VAROVIĆ MILAN, Ivana, r. 1914, s. Vrapče, Susedgrad, Hrvat, NOV 1942.

VAROVIĆ MIRKO, Alojza, r. 1926, Vrapče, Zagreb, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1942, poginuo

VAROVIĆ STJEPAN, Martina, r. 1924, s. Kelemen, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, poginuo

VAŠEK KARLO, Karla, r. 1911, s. Severin, Bjelovar, Čeh, poljopriv., **NOV** 1944.

VAŠINKO ĐURO, Hrvat, radnik, NOV 1944.

VAŠOK SLAVKO, Hrvat, NOV 1944, ranjen 1944.

VAZDAR RATKO, Stara Gradiška, Hrvat, učitelj, čl. KPJ, **NOV** 1943.

VAŽANIĆ STJEPAN, Andrije, r. 1928, s. Vojakovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., 1943, poginuo 1944.

VDOVIĆ BRANKO, Stjepana, r. 1923, s. Slatina, Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1943, ranjen

VDOVIĆ ĐURO, Stjepana, r. 1920, s. Lipnica, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

VDOVIĆ MIRKO, Vinka, r. 1916, s. Benkovo, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen

VDOVIĆ STJEPAN, Mirka, r. 1912, s. Mihovljan, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

VEĆEK VINKO, Franje, r. 1925, s. Kaniža, Ivanec, Hrvat, radnik, **NOV** 1943, ranjen

VEDRINA VLADO, Florijana, r. 1925, s. Podgorje, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

VEDRIŠ ĐURO, Hrvat

VEK STJEPAN, Hrvat, poginuo

VELCIĆ VLADO, Julija, r. 1926, s. Bribir, Crikvenica, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** ranjen **1944.**

VELIČAN STJEPAN, Mate, r. 1913, s. Pitomača, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

VELIMIR GOJKO, Emila, r. 1904, s. Ivančani, Vrbovec, Srbin, poljopriv., NOV **1943.**

VENCEL IVAN, Žiga, r. 1919, Zaprešić, Hrvat, radnik, **NOV 1944,** poginuo **1945.**

VEREŠ JULIJUS, Julijusa, r. 1918, s. Mačkovac, Podravska Slatina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

VERNER JANEZ, Slovenac, čl. KPJ. NOV 1943.

VESANOVIĆ DIJANOŠIĆ LJUBICA AMALIJA, Đure, r. **1923,** Ludbreg, Srpkinja, domaćica, NOV 1943.

VESENJAK HIRIAN dr. JELKA, Hrvatica, liječnica, NOV 1943.

VEŠLIGAJ ALOJZ, Ilije, r. 1920, s. Plemenščina Gornja, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo **1944.**

VEŠLIGAJ AUGUST, Josipa, r. 1920, s. Plemenščina Gornja, Pregrada, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo **1944.**

VEŠLIGAJ LEOPOLD, S. Cirkvena, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943.**

VEŠLIGAJ JOSIP, Augusta, r. 1928, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV 1944.**

VEŠLIGAJ MARKO, Petra, r. 1920, S. Kostelsko, Pregrada, Hrvat, radnik, **NOV 1944.**

VIDAKOVIĆ JOSIP, Hrvat

VIDANEC DRAGO, Hrvat

VIDANECFRANJO, Franje, r. 1927, s. Hrašćina, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo **1944.**

VIDANEC IVAN, Josipa, r. 1919, s. Hrašćina, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

VIDEKOVIĆ FRANJO, Franje, r. 1923, s. Kalnik, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

VIDEKOVIĆ IVAN, Valenta, r. 1921, s. Kalnik, Križevci, Hrvat, radnik, **NOV 1944,** poginuo 1945.

VIDEKOVIĆ PAVEL, Hrvat

VIDIČEK JOSIP, čl. KPJ

VIDIĆEK KATICA, Hrvatica

VIDIČEK RADE, Hrvat

VIDIČEK STANKO, Stjepana, r. 1928, s. Lug-Poznanovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** poginuo **1944.**

VIDIČEK STJEPAN, Antuna, r. 1885, s. Lug-Poznanovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo **1944.**

VIDIČEK VLADIMIR, Stjepana, r. 1923, s. Poznanovec, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, **NOV 1942.**

VIDOŠA VINKO, Slavka, r. 1921, s. Turnišće, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, **NOV** 1943.

VIDOVIĆ BARICA, Hrvatica

VIDOVIĆ BRANKO, Hrvat

VIDOVIĆ DRAGAN, Josipa, r. 1925, s. Lovrečan, Varaždin, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

VIDOVIĆ DRAGUTIN, Roka, r. 1927, s. Hrastovsko, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

VIDOVIĆ DRAGUTIN, Stjepana, r. 1917, s. Kučan Gornji, Varaždin, Hrvat, student, čl. KPJ, NOV 1943.

VIDOVIĆ MIJO, Hrvat, poginuo

VIDOVIĆ MIRKO, Hrvat

VIDOVIĆ NIKOLA, Tome, r. 1911, s. Palinovec, Hrvat, poljopriv., **NOV 1945.**

VIDOVIĆ PERO, Hrvat

VIDOVIĆ STJEPAN, Stjepana, r. 1926, s. Kelemen, Varaždin, Hrvat, NOV **1944.**

VIDOVIĆ STJEPAN, Tome, r. 1911, s. Palinovec, Hrvat, radnik, **NOV 1945.**

VIDOVIĆ VID, Stjepana, r. 1921, s. Kučan Gornji, Varaždin, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** ranjen **1944.**

VIDRAĆ RUŽICA, r. 1926, Koprivnica, Hrvatica, NOV 1943.

VIDRANSKI STJEPAN, Hrvat

VIDUŠEK ANTUN, TONČEK, r. 1928, Hrvat, čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** ranjen **1944.**

VIHER ZVONKO, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

VIK ŠANDOR, Mađar

VINCEK DRAGUTIN, Ivana, r. 1922, s. M. Polje, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV 1942,** poginuo **1943.**

VINCEK VID, Bolte, r. 1925, s. Ježevo, Dugo Selo, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** ranjen **1945.**

VINCEU JOSIP, Andre, r. 1917, s. Đurmanec, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV 1943,** ranjen

VINCEU STANKO, Josipa, r. 1912, s. Ravninsko, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV 1942,** poginuo **1945.**

VINCEU STJEPAN, Josipa, r. 1917, s. Ravninsko, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo 1944.

VINCETIĆ IVAN, Hrvat, poginuo

VINGERG DRAGO, Hrvat, poginuo

VINIĆ SLAVKO, Hrvat, poginuo

VINKOVIĆ FABIJAN, Josipa, r. 1912, s. Okrugli Vrh, Hrvat, poljopriv., NOV **1945.**

VINKOVIĆ MARTIN, Luke, r. 1921, s. Sirova Katalena, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

VINKOVIĆ VILIM, Vida, r. 1913, s. Veliko Trgovišće, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

VISSER ARI, Nizozemska, Holanđanin, NOV 1943.

VIŠAK STJEPAN, Đure, s. Potok, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, ranjen 1945.

VIŠČEVIĆ PETAR, Hrvat

VIŠEK MIRKO, Janka, r. 1923, s. Martinščica, Zlatar, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943.

VIŠMIĆ MARIJA, Hrvatica, poginula .

VIŠNJIĆ IVAN, Josipa, r. 1921, s. Martijanec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943, poginuo 1943.

VIŠNJIĆ MIJO, Ignaca, s. Martijanec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943, poginuo 1943.

VIŠNJIĆ STEVO, r. 1921, s. Martijanec, Srbin, **NOV** 1943, poginuo 1944.

VIŠNJIĆ TOMO, s. Martijanec, Ludbreg, Hrvat, NOV 1943.

VITAMVAŠ SAVO, Steve, r. 1919, s. Lipnica, Vrbovec, Srbin, poljopriv., NOV 1943.

VITANOVIĆ BOGDAN, S. Osijek, Križevci, Srbin, poljopriv., NOV 1943.

VITANOVIĆ BRANKO, Milke, r. 1920, s. Vojakovački Osijek, Križevci, Srbin, poljopriv., NOV **1943.**

VITANOVIĆ ĐURO, s. Osijek, Križevci, Srbin, poljopriv.,NOV 1943.

VITANOVIĆ MILOŠ, Vase, r. 1920, s. Vojkovački Osijek, Križevci, Srbin, poljopriv., NOV 1943.

VITANOVIĆ SRBKO, S. Osijek, Križevci, Srbin, poljopriv., NOV 1943.

VITAS ILIJA, S. Kukuijevci, Srbin, čl. KPJ, NOV 1942.

VITAS MARIJA, Hrvatica

VITEZ IVAN, r. 1925, s. Mali Otok, Koprivnica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

VITEZ JOSIP, Antuna, r. 1920, s. Varaždin breg, Varaždin. Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

VITEZ CVRTILA MATILDA, r. 1924, s. Knegi-njec, Varaždin, Hrvatica, NOV **1944.**

VITEZ MIRKO, Hrvat

VITEZ PETAR, Đure, r. 1913, s. Šandrovac, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

VITOMVAS VLADO, Stjepana, r. 1913, s. Hudovo, Vrbovec, Čeh, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1947, od križara.

VLAH IVAN, Marka, r. 1914, s. Donji Mihaljevac, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

VLAHEK DRAGUTIN, Josipa, r. 1925, Varaždin, Jugoslaven, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

VLAHEK FRANJO, Leonarda, r. 1923, s. Hodošan, Hrvat, radnik, **NOV** 1945.

VLAHEK MATE, Sanje, r. 1925, Split, Jugoslaven, čl. SKOJ-a, **NOV** 1943.

VLAHEK VID, Ivana, r. 1923, s. Hodošan, Hrvat, radnik, **NOV** 1943.

VLAHOVIĆ JOSIP, Đure, r. 1909, s. Šemovci, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943.

VLAHOVIĆ LUKA, Hrvat

VLAHOVIĆ LJUDEVIT, Hrvat, poginuo

VLAHOVIĆ VJEKOSLAV, Hrvat, poginuo

VLASIČEK MARTIN, Hrvat

VLAŠIĆ BRANKO, Ivana, r. 1927, s. Zrinska Topola, Bjelovar, Srbin, čl. SKOJ-a, **NOV** 1943, ranjen 1943.

VLAŠIĆ IGNAC, Hrvat, čl. KPJ

VLAŠIĆ IVICA, Blaža, r. 1922, s. Kupljenski Hruševac, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, poginuo 1944.

VLAŠIĆ JAKOB, Hrvat, poginuo

VLAŠIĆ LJUDEVIT, Hrvat

VLAŠIĆ MARIJAN, Stjepana, r. 1927, Sisak, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, **NOV** 1942, ranjen

VLAŠIĆ MATO, Ive, r. 1921, s. Podravske Sesvete, Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, **NOV** 1944.

VLAŠIĆ NIKOLA, Hrvat

VNUĆEC ZVONKO, r. 1923, s. Velinci, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

VNUK JAGICA, Marija, r. 1915, s. Preloščica, Sisak, Hrvatica, radnica, **NOV** 1943.

VOJNOVIĆ BORIS, Hrvat, poginuo

VOLDRONI JELKA, Hrvatica

VRABEC ADAM, Hrvat

VRABEC DRAGO, Antuna, r. 1924, s. Slanje, Ludbreg, Hrvat, službenik, čl. SKOJ-a, **NOV** 1943, poginuo 1944.

VRABEC JOSIP, Hrvat, NOV 1944.

VRABEC SLAVA, S. Žabno, Križevci, Hrvatica, poljopriv., **NOV** 1944, poginula 1945.

VRABEC SOFIJA, Milana, r. 1919, s. Primišlje, Srpkinja, domaćica, **NOV** 1943.

VRABEC VIKTOR, Hrvat

VRAĆAR EMIL, Hrvat

VRAĆEVIĆ MILAN, S. Vujići, Križevci, Srbin, poljopriv., **NOV** 1943, poginuo 1944.

VRAĆIĆ FRANJO, r. 1928, s. Kotoriba, Čakovec, Hrvat, radnik, **NOV** 1945.

VRBAN BLAŽ, Andrije, Hrvat, poginuo

VRBAN FRANJO, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

VRBAN IVAN, Imbre, r. 1925, s. Sveti Petar, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV 1943,** poginuo **1945.**

VRBAN JOSIP, Hrvat.

VRBAN STJEPAN, Josipa, r. 1920, s. Gornja Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen

VRBAN STJEPAN, Mate, r. 1926, s. Strmec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

VRBAN VALENT, Andrije, r. 1926, s. Strmec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

VRBANĆIĆ JOSIP, Hrvat, nestao

VRBANEC MILAN, Hrvat, NOV 1944.

VRBEC STJEPAN, Đure, r. 1928, s. Sigetec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, ranjen 1945.

VRBNJAK VIKTOR, Vinka, r. 1919, s. Kamenica, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

VRČEK FRANJO, r. 1927, s. Kaniža, Ivanec, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo 1945.

VRČEK IGNAC, Hrvat, poginuo

VRČEK JOSIP, Valenta, r. 1926, s. Kaniža, Ivanec, Hrvat, NOV 1943.

VRČEK VINKO, Franje, r. 1925, Ivanec, Hrvat, radnik, **NOV** 1943.

VRGER JOSIP, Hrvat

VRŠIČ ANKA, Hrvatica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

VRTARIĆ STJEPAN, Magde, r. 1919, s. Marija Bistrica, Zabok, Hrvat, radnik, **NOV 1943,** ranjen **1945.**

VRUĆINA DRAGUTIN, Viktora, r. 1919, s. Apatovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

VRUĆINA IGNAC, Vinka, r. 1919, s. Slanje, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

VRUĆINA JOSIP, Vinka, s. Slanje, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

VRUĆINA VRBANAC MILKA, Hrvatica, poginula

VRUĆINA ŠTEFICA, Tome, r. 1923, s. Slanje, Ludbreg, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginula **1945.**

VRUĆINA VALENT, Hrvat, poginuo

VRZIĆ ANKA, Hrvatica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

VRZIĆ ILUA, Srbin, čl. KPJ

VUČENIK ALOJZ, Stjepana, r. 1912, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, radnik, **NOV** 1945.

VUČENIK SLAVKO, Stjepana, r. 1923, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1945.

VUĆKOVIĆ JELENA, Petra, r. 1927, s. Donja Visočica, Vojnić, Srpkinja, učenica, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

VUĆKOVIĆ MILAN, Srbin, čl. KPJ, ranjen 1944.

VUĆKOVIĆ MLADEN, Hrvat

VUĆKOVIĆ STJEPAN, Mije, r. 1924, s. Gregurovec. Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

VUGER ALOJZ, Stjepana, r. 1912, s. Makišće Donje, Novi Marof, Hrvat, radnik, čl. **KPJ,** NOV **1943,** ranjen

VUGRIĆ PAVAO, Stjepana, Hrvat, nestao

VUGRINEC VINKO, Matije, r. 1917, s. Peklenica, Hrvat, radnik, **NOV 1945.**

VUGRINEC ZDENKO, Andrije, r. 1924, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** poginuo **1944.**

VUGROVAC STJEPAN, Hrvat

VUISAVUEVIĆ PETAR, Srbin

VUJANOVIĆ DUŠAN, Jakše, r. 1932, s. Prgomlje, Bjelovar, Srbin, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen

VUJASIN DUŠAN, Jove, r. 1913, s. Gustovara, Mrkonjić Grad, Srbin, radnik, **NOV** 1943.

VUJČETIĆĐURO, Steve, r. 1922, s. Kovačevac, Križevci, Srbin, učenik, čl. KPJ, **NOV 1942,** ranjen **1943.**

VUJČETIĆ MILAN, Steve, s. Kovačevac, Križevci, Srbin, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo 1944.

VUJČIĆ BOGDANKA, Srpkinja, poginula

VUJĆIĆ NIKOLA, Đ., Hrvat, poginuo

VUJČIĆ PETAR, Hrvat, poginuo

VUJOVIĆ STEVO, Vase, Srbin, poginuo

VUK FRANJO, Josipa, r. **1917,** s. Hodošan, Hrvat, radnik, **NOV 1945.**

VUK IVAN, Ćirila, r. **1926,** s. Čičkovina, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. **SKOJ**-a, **NOV 1943,** ranjen, poginuo **1944.**

VUK JURAJ, Andrije, r. **1917,** s. Marija Bistrica, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1945.**

VUK PAVAO, Kazimira, r. **1926,** s. Poljanec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

VUK VID, Hrvat, radnik, **NOV 1944.**

VUKIĆ ANTUN, Josipa, r. 1919, s. Križanjče, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943.** poginuo 1944,

VUKINA FRANJO, Ivana, r. 1925, s. Luka, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** ranjen **1944.**

VUKMIRIĆ EMIL, Miloša, r. 1926, s. Serdinec, Koprivnica, Srbin, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

VUKOBRADIĆ BRANKO, Hrvat

VUKOBRADIĆ JOVO, Srbin

VUKOTIĆ KOMARICA ANICA, Ivana, r. 1924, Koprivnica, Hrvatica, studentica, čl. SKOJ-a, **NOV 1943.**

VUKOV SLAVKO, Jove, r. 1907, s. Markušića, Vinkovci, Srbin, radnik, NOV 1943.

VUKOVIĆ ANDRIJA, Ivana, r. 1925, s. Hudovo, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

VUKOVIĆ ANTE, Lovre, r. 1926, s. Selca, Brač, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen **1945.**

VUKOVIĆ FRANJO, Luke, r. 1919, s. Hudovo, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1947,** od križara

VUKOVIĆ PERO, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

VUKSANOVIĆ ANDRIJA, Hrvat

VUKSANOVIĆ VALENT, Marka, Hrvat

VUKŠIĆ BRANKO, Anđelije, r. 1923, s. Salnik, Zelina, Srbin, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

VULETIĆ STEVO, r. 1912, s. Kokinac, Bjelovar, Srbin, poljopriv., **NOV** 1942.

VULIĆ IVAN, Petra, r. 1920, s. Jasenice, Obrovac, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

VULIĆ STJEPAN, Hrvat

VULJANKO PAVAO, Stjepana, r. 1921, s. Zagora, Krapina, Hrvat, radnik, **NOV** 1943.

VUZDAR MATO, Vide, r. 1914, s. Oborovo, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1942.

VUZMEK JANKO, Hrvat, NOV 1944.

ZADRA VEĆ JAKOB, Tome, r. 1920, s. Dragoslavac, Hrvat, učenik, čl. **KPJ,** NOV **1945.**

ZADRAVEC VLASTO, Hrvat

ZAGORŠĆAK LONJAKZLATA, Antuna, r. 1926, s. Vrbno, Ivanec, Hrvatica, radnica, NOV 1943.

ZAGVOZDA ZELJKO, Hrvat

ZAJEC JOSIP, Juraja, r. 1916, s. Klanovec, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen

ZAPLATIĆ STJEPAN, Hrvat, poginuo

ZAREP ĐURO, Luke, r. 1918, s. Gornja Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

ZARIĆ STANKO, Hrvat, čl. KPJ

ZAVALIĆ FRANJO, Hrvat, NOV 1944.

ZAVALIĆ STJEPAN-STEF, Hrvat

ZAVRŠKI MIRKO, Marije, r. 1924, s. Hromeč, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo 1945,

ZAVRTNIK MARKO, Hrvat, poginuo

ZBOŽINEK ZDRAVKO, Silvestra, r. 1926, s. Bulinac, Bjelovar, Čeh, poljopriv., čl. KPJ, **NOV 1944,** ranjen **1945.**

ZBUKVIĆ VID, s. Brdovec, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

ZDELAR SLAVKO, Ivana, r. 1926, s. Šandrovac, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen

ZDELAREC MILAN, Vjekoslava, Hrvat

ZEBIĆ EMIL, Hrvat

ZEMAN ANTUN, Hrvat, poginuo

ZEMAN MATO, Martina, r. 1900, s. Veliko Trojstvo, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV **1945,** ranjen

ŽICANI GIOVANNI, Italija, Talijan, NOV 1944.

ZIDANIĆ ANTON, Ivana, r. 1923, s. Globoka, Brežice, Slovenac, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1942,** ranjen **1944.**

ZLAMAL ALOJZ, Franje, r. 1912, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

ZLAMAL JOSIP, Franje, r. 1923, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

ZLATAR JOSIP, Tome, r. 1915, s. Sesvete, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

ZLATAR LEVIN, Matije, r. 1916, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** ranjen **1945.**

ZLATAR MIRKO, Julije, r. 1924, Luka, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** ranjen **1943.**

ZLATAR STJEPAN, Mije, r. 1926, s. Đurđ, Ludbreg. Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1945.**

ZLATAR STJEPAN, Tome, r. 1920, s. Sesvete, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1942.**

ZLATAR VILIM, Franje, r. 1923, s. Ludbreške Sesvete, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ,** NOV **1941,** ranjen **1944.**

ZLATEC STJEPAN, Hrvat

ZLOBIJANEC IVAN, Hrvat

ZMAJEVIĆ JOSIP, Hrvat

ZNAK SLAVKO, Matije, Hrvat

ZOBANOVIĆ MIJO, Hrvat, poginuo

ZOBUNĐIJA MIJO, Tome, Hrvat

ZOBUNĐIJA PETAR, Đure, Hrvat, poginuo

ZOKS ERNEST, Njemačka, Nijemac, NOV 1944.

ZORMANIĆ ZDRAVKO, Hrvat, poginuo

ZRMANJAK STEVO, Nikole, Srbin

ZORKO MLADEN, Martina, r. 1925, Zelina, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1942,** ranjen **1943.**

ZORMAN ANDRIJA, Pavla, r. 1913, Marija na Muri, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943.**

ZORMAN FRANJO, Pavla, r. 1921, Marija na Muri, Hrvat, radnik, NOV **1943,** poginuo 1944.

ZORMAN IVAN, Pavla, r. 1910, Marija na Muri, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

ZORMANIĆ SLAVKO, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

ZRINSKI STJEPAN, Petra, r. 1925, s. Poljanica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo 1944.

ZRINŠĆAK FRANJO, Stjepana, r. 1913, s. Stuparje, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1943.

ZRNA LEONARD, Franje, r. 1922, s. Hodošan, Hrvat, radnik. **NOV 1945.**

ZRNA VINKO, Ignaca, r. 1923, s. Donji Hraščan, Hrvat, NOV 1945.

ZRNETIĆ DRAGUTIN, Vrapče, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1943.

ZUBAK IVAN, Hrvat, poginuo

ZUBAK KATICA, Hrvatica

ZUBIĆ JANKO, Hrvat

ZVER VENDEL, Hrvat

ZVONAR JOSIP, Đure, r. 1905, s. Donji Vidovec, Jugoslaven, radnik, NOV **1944,** ranjen **1945.**

ZVONAR JOSIP, Valenta, r. 1918, s. Botovo, Koprivnica, Hrvat, radnik, čl. **KPJ,** NOV 1943.

ZVONAR STJEPAN, Stjepana, r. 1914, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

ZVONAR VLADO, Stjepana, r. 1927, s. Đelekovec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943.

ZABČIĆ MARTIN, Juraja, r. 1918, s. Topličica, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV 1944.

ZAGAR DRAGUTIN, Hrvat

ZAGAR FRANJO, Franje, Vrapče, Zagreb, Hrvat, radnik, NOV 1943, nestao

ZAGAR IVAN, Hrvat

ZAGAR MARIJAN, Hrvat

ZAGMEŠTAR JOSIP, Jurja, r. 1928, s Laduč, Zaprešić, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

ZANIČ MILAN, Andrije, r. 1928, s. Podstrana, Split, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

ZARDIN IVANC LJUBICA, Ivana, r. 1921, s. Jablanica, Konjic, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, NOV **1942.**

ZARIĆ IVAN, Hrvat

ZARIČ MILOŠ, Srbin

ZAUHAN RUŽICA, Hrvatica, NOV 1944.

ŽEĐA IVAN, Lovre, Hrvat

ŽELEZNAK LEONARD, Hrvat

ŽELEZNIK RUDOLF, Hrvat, čl. KPJ, ranjen 1945.

ŽELEZNJAK DRAGUTIN, Josipa, r. 1925, s. Zbelava, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** poginuo **1945.**

ŽEUEZNJAK FRANJO, Josipa, r. 1925, s. Zbelava, Varaždin, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

ŽENIĆ FERDEUA VIKTORIJA, Franje, r. 1920, s. Pogančec, Vrbovec, Hrvatica, poljopriv., NOV 1943.

ŽEPAČ RUDOLF, Franje, r. 1909, s. Skarićevo, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

ŽEPAC DRAGUTIN, Franje, r. 1922, s. Skarićevo, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

ŽERJAV ALOJZ, Franje, r. 1918, s. Druškovec, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

ŽERJAV FRANJO, Franje, r. 1923, s. Domašinec, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943. poginuo

ŽERJAV MATIJA, Ive, r. 1921, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1944.

ŽEŽELIĆ DRAGO, Franje, r. 1922, s. Ljubeščica, Novi Marof, Hrvat, radnik, NOV

ŽEŽEU ANĐELA, S. Konjščina, Zabok, Hrvatica, NOV 1943.

ŽEŽEU IVAN, Josipa, r. 1926, s. Hrašćina Trgovišće, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

ŽEŽEU JOSIP, Florijana, r. 1918, s. Ludbreški Vinogradi, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

ŽGAJNAR MIRKO, Josipa, r. 1928, s. Ždralovi, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

ŽGAJNER DRAGUTIN, Hrvat, poginuo

ŽIBRAT ZVONKO, Dragutina, r. 1923, s. Resnik, Pešćenica, Zagreb, Hrvat, radnik, NOV 1943.

ŽIBRIN STJEPAN, Valenta, r. 1914, s. Kalnik, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ŽIDOVEC DRAGUTIN, Hrvat

ŽIGMAN STJEPAN, Hrvat, NOV 1944.

ŽIGMAN VLADO, Nikole, r. 1925, s. Lučelnica, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

ŽIGULIĆ DRAGUTIN, Hrvat

ŽIHER SLAVKO, Valenta, r. 1926, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

ŽILIĆ STANKO, Hrvat

ŽIMBREK DRAGUTIN, Juraja, r. 1925, s. Stara Gradiška, Jugoslaven, učenik, NOV 1944.

ŽINIĆ FRANJO, Mije, r. 1910., s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

ŽIVIČ ANTUN, Hrvat, NOV 1944.

ŽIVJAK DRAGUTIN, Hrvat

ŽIVKO ANDRIJA, Hrvat, poginuo

ŽIVKO DRAGO, Tome, r. 1919, s. Kutnjak,

Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1945.

ŽIVKO FRANJO, Hrvat

ŽIVKO VLADIMIR, Imbre, s. Kutnjak, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

ŽIVKO ZLATKO, Dure, Hrvat

ŽIVKOVIĆ AUGUSTIN, Hrvat

ŽIVKOVIĆ BOGDAN, Rade, Srbin

ŽIVKOVIĆ DAMJAN, Kuzmana, r. 1919, s. Široko Polje, Đakovo, Hrvat, službenik, čl. KPJ, **NOV 1943,** ranjen **1944.**

ŽIVKOVIĆ MILAN, Andrije, r. 1927, s. Kokinac, Bjelovar, Srbin, poljopriv., **NOV 1943,** ranjen **1944.**

ŽIVKOVIĆ VINKO, S. Žavnica, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

ŽIŽEK FRANJO, S. Crkveno Brdo, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo 1945.

ŽLIČAR DRAGUTIN, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

ŽNIDAREC FRANJO, Hrvat

ŽUGEC PETAR, Andrije, r. 1919, s. Kalnički Ljubelj, Križevci, Hrvat, radnik, NOV 1942.

ŽUKINA JURAJ, Josipa, r. 1925, s. Gornja Podgora, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

ŽUN JANKO, Ivana, r. 1922, s. Radobojski Bregi, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

ŽUNSKI STJEPAN, Hrvat, poginuo

ŽUPAN MIRA, Ivana, r. 1926, s. Otočac, Hrvatica, učenica, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

ŽUPANEC BRANKO, Hrvat

ŽUPANEC IVAN, B., Hrvat

ŽUPANIĆ ALOJZ, Josipa, r. 1908, s. Tuhelj, Klanjec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV _ 1943.

ŽUPANIĆ MIRKO, Franje, r. 1926, s. Jelenjak, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV **1945,** ranjen **1945.**

ŽUPANIĆ JOSIP, r. 1924, s. Vilinci, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo 1943.

ŽUPANJIĆ FRANJO, Hrvat

Zuvić ANTUN, Ivana, r. 1913, s. Dračevica, Hvar, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.

WALTER VALENT, Franje, r. 1910, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen

WEISS JOSIP, E., Hrvat, poginuo

4. BRIGADA MATIJA GUBEC

ABRAMOVIĆ ĐURO, Imbre, r. 1924, s. Ledine, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

ABRAMOVIĆ PAVAO, Hrvat

ACINGER FRANJO, Hrvat

ACKETA VLADO, Hrvat

ADŽAGA MILAN, Hrvat

ADŽAGA MILENKO, r. 1923, s. Gudovac, Bjelovar, Srbin, čl. KPJ, ranjen 1944.

ALEKSA MATO, Ivanov, r. 1922, s. Kamešnica, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ALEKSA SLAVKO K., Hrvat

ANDRAJIĆ JOSIP, Hrvat

'ANDRAŠEK ANKICA, Đure, r. 1928, s. Bačkovica, Bjelovar, Srpkinja, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV** 1943.

ANDRECI PIETRO, Italija, Talijan, NOV 1944.

ANDROĆEC MATO, Hrvat

ANDROIĆ TOMO, r. 1924, s. Peršaves, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943, poginuo

ANDROLIĆ DRAGO, Hrvat

ANDROLIĆ LJUDEVIT, Pavla, r. 1915, s. Delekovec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

ANDROLIĆ TONIO, Hrvat

ANĐELIĆ NENAD, S. Osijek, Križevci, Srbin, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

ANTOLIĆ ALOJZ, Josipov, r. 1917, s. Kostelski Bregi, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

ANTOLIĆ DRAGUTIN, Josipov, r. 1916, s. Kostel Bregi, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1945.

ANTOLIĆ MILE, Milan, Srbin, poljopriv., poginuo

ANTOLIĆ PETAR, Florijana, r. 1921, s. Vojsak, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

ANTOLIĆ STJEPAN, Mirkov, r. 1925, s. Lupinjak, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen 1944.

ANTOLIĆ STJEPAN, Steve, r. 1924, s. Nevinac, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1945.

ANTOLKOVIĆ STJEPAN, Mirkov, r. 1926, s. Štakorovec. Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

ANTOLOVIĆ TOMO, Petrov, r. 1913, s. Prugovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

ANTOUAK ANDRIJA, Hrvat, poginuo

ANTOLJAK IVAN, Đurin, r. 1924, s. Rugvica,

[1] Svi borci sa naznakom [1] nalaze se u Spisku boraca 3. čete I bataljona Brigade »Matija Gubec«, što ga je izradio 13. 12. 1943. godine politkomesar čete Ivan Klepac. Original se čuva u Muzeju revolucije Bjelovar.

Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1945.

ANTOUAK MATO, Hrvat, poljopriv., poginuo

ANTOUAK MIJO, Hrvat, poljopriv., poginuo

ANTONIĆ VINKO, Titov, r. 1926, s. Desinić, Pregrada, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

ANTUNOVIĆ IVAN, Hrvat

ARAMBAŠIĆ LUKA, Hrvat

ARAMBAŠIĆ STEVO, Srbin, poginuo

ARBUTINA PETAR, Srbin, poginuo

'ATLIJA TODOR, Tomin, r. 1917, s. Obrovnica-Gudovac, Bjelovar, Srbin, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

AUGUSTINOV NIKOLA, Srbin

AVIZOVIĆ BRANKO, Hrvat

BABEC JAKOB, Andrije, r. 1909, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BABETIĆ IVAN, Hrvat

BABIĆ AHMED, Musliman

BABIĆ ALOJZIJE, Vjekoslava, r. 1927, s. Brezje, Klanjec, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

BABIĆ JOSIP, Janka, Hrvat

BABIĆ LJUDEVIT, Hrvat

BABIĆ MARIJA, Antunova, r. 1924, Kutina, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV 1941.

BABIĆ MIJO, Stjepana, Hrvat

BABIĆ MIRKO, Pavla, r. 1923, s. Zdenci, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a. NOV 1943.

BABIĆ SLAVICA, r. 1927, Samobor, Hrvatica, učenica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

BABIĆ VINKO, Kazimira, Hrvat

BAĆAN NIKOLA, Nikole, r. 1927, s. Laduč, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

BAĆAN IZIDOR, Hrvat, poginuo

BAĆAN STJEPAN, Nikole, r. 1913, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen

BAĆAN TOMO, Hrvat

BAČANI ANTUN, Antuna, Hrvat

BAČANI ANTUN, Šimuna, r. 1908, s. Kapela, Ludbreg, Hrvat, radnik, NOV 1944.

BAČANI IVAN, Valenta, r. 1924, s. Sv. Petar, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1945.

BAČANIĆ BRANKO, Hrvat

BAČANOVIĆ SLAVKO, Hrvat

BAČAR STJEPAN, Hrvat

BAĆAR VIKTOR, Hrvat

BAĆE NIKOLA, Hrvat, NOV 1944.

BADALIĆ IVAN, Stjepana, r. 1924, s. Pirakovac, Vrbovec, Hrvat, radnik, NOV 1943.

BADALIN BRANKO, Hrvat, poginuo

BADANJEK ĐURO, Đure, r. 1922, s. Bunjani, Ivanić Grad, Hrvat, radnik, NOV **1943,** ranjen **1944.**

BADENIĆ ANDRIJA, Vinka, r. 1909, s. Krušljevac, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.** ranjen

BADENIĆ BLAŽ, Blaža, r. 1911, s. Krušljevac, Vrbovec, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

BADENIĆ PETAR, Stjepana, r. 1909, s. Krušlje-' vac, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BADOVINAC BRANKO, Nikole, r. 1927, s. Ludbreški Ivanec, Koprivnica, Srbin, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1942,** poginuo 1945.

BADOVINAC NEVENKA, Hrvatica, domaćica

BADOVINAC NIKOLA, Ilije, Srbin

BAĐUN JOSIP, Mate, r. 1916, s. S. Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1945.**

BAĐUN MIRKO, Franje, r. 1929, s. Zabnjak, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1945.**

BAHMEC STJEPAN, Augusta, r. 1926, Šemnica Gornja, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

BAHMET TOMO, Josipa, r. 1927, s. Marija Bistrica, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BAJDAK BOŽO, Hrvat, poginuo

BAJIĆ ANTE, Hrvat

BAJIĆ DAVOR, Hrvat

BAJIĆ MILORAD, Srbin

BAJS ANDRIJA, Bolte, r. 1910, Kotoriba, Hrvat, poljopriv., NOV **1945.**

BAJUŠAK JOSIP, Hrvat

BAJZA ANTUN, Stjepana, r. 1924, s. Poznanovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

BAKRAČ BRANKO, Steve, r. 1922, s. Prgomlje, Bjelovar, Srbin, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1945.

BAKSA STJEPAN, Hrvat, NOV 1944.

BAKULIN IVAN, Bolte, r. 1912, s. Ježevo, Dugo Selo, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

BAKULIN JOSIP, Mije, r. 1924, s. Ježevo, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** ranjen **1944.**

BAKUNEK MIRKO, Hrvat

BALALA MARTIN, Mije, r. 1913, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo 1945.

BALAŠ FRANJO, Josipa, r. 1926, s. Kučan Marof, Varaždin, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** poginuo **1945.**

BALEN JURE, Hrvat, žandar, NOV 1943.

BALETIĆ VEUKO, Srbin, poginuo

BAUĆ IVAN, Mate, Hrvat

BALIĆ JANKO, Franje, r. 1925, s. Donja Selnica, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

BALIĆ LOVRO, M., Hrvat, poljopriv., poginuo

BALIJA JURAJ, Hrvat, poginuo 1944.

BALOG SLAVKO, Stjepana, r. 1922, s. Lukarišće, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

BALOG STJEPAN, s. Čvrstec, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

BALOH IVAN, Ede, r. 1922, s. Grletinec, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV 1943.

BAN IVAN, Antuna, r. 1917, s. Prugovec, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BAN STJEPAN, Ivana, r. 1922, s. Oborovo, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

BAN VALENT, Hrvat

BAN ZVONKO, Hrvat

BANAK MIJO, Hrvat

BANAK STJEPAN, Hrvat

BANIČ IVAN, Hrvat

BANIĆ JOSIP, Mate, Hrvat, poginuo

BANIĆ ZVONKO, Hrvat, poginuo

BANJAK DRAGUTIN, Hrvat, poginuo

BARAC ANTUN, r. 1920, s. Grižani, Crikvenica, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo 1944.

BARAC MARIJA, r. 1923, s. Grižani, Crikvenica, Hrvatica, radnica, NOV 1944, poginula 1944.

BARAC MIHOVIL, r. 1925, s. Grižani, Crikvenica, Hrvat, radnik, NOV 1944, poginuo 1944.

BARAC MIROSLAV, Hrvat, radnik

BARACSREČKO, r. 1926, s. Grižani, Crikvenica, Hrvat, radnik, NOV 1944, poginuo 1944.

BARAJEVIĆ RADMILA, Srpkinja

BARANAŠIČ ANTUN, Ivana, r. 1922, s. Palinovec, Čakovec, Hrvat, radnik, član KPJ, NOV 1944, ranjen

BARANĐA STJEPAN, Hrvat

BARBARIĆ FRANJO, r. 1920, s. Grižane, Crikvenica, Hrvat, radnik, NOV 1944, poginuo 1944.

BARBARIĆ JELENA, r. 1924, s. Grižane, Crikvenica, Hrvatica, radnica, NOV 1944, poginula 1944.

BARBARIĆ MARTIN, r. 1920, Crikvenica, Hrvat, radnik, NOV 1944, poginuo 1944.

BARBARIĆ SLAVKO, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

BARBARIĆ STJEPAN, Ignaca, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

BARBARIĆ VLADO, Hrvat

BARBERIĆ DANICA, Pavla, r. 1928, s. Kraljevec, Bjelovar, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginula 1944.

BARBERIĆ JOSIP, Josipa, r. 1915, s. Čista Mlaka, Dugo Selo, Hrvat, radnik, NOV 1943.

BARBERIĆ PAVAO, Hrvat

'BARBIR ANKICA, r. 1925, s. Veliko Trojstvo, Bjelovar, Hrvatica, poljopriv., NOV 1943.

BARENSKI MIRKO, Hrvat

BARETIĆ IVAN, r. 1920, Crikvenica, Hrvat, radnik, NOV 1944, poginuo 1944.

BARIĆEVIĆ TOMO, Nikole, Hrvat

BARIĆ FILIP, Hrvat

BARIĆ JELENA, Franje, r. 1925, Koprivnica, Hrvatica, studentica, član SKOJ-a, NOV 1943.

BARIĆ LOVRO, Pregrada, Hrvat, radnik, član KPJ, NOV 1943, poginuo

BARIĆ MIJO, Hrvat

BARIĆ MILAN, Josipa, r. 1923, s. Pavlovec, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

BARKIĆ DRAGO, Hrvat

BARKIĆ JOSIP, Franje, r. 1904, s. Lukin Mekiš, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

BARLE LJUDEVIT, Hrvat

BARLEK ANTUN, Hrvat

BARTOL AUGUST, Hrvat

BARTOL DRAGAN, Franje, Hrvat

BARTOLIĆ ĐURO, Hrvat, poginuo

BARTOLIĆĐURO, Ivana, r. 1913, s. Čepelovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1942.

BARTOLIĆ FRANJO, r. 1911, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1942, poginuo 1944.

BARTOLIĆ FRANJO, Ivana. r. 1914., s. Donji Mihaljevec, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BARTOLIĆ IVAN, Ignaca, r. 1916, Donji Mihaljevec, Hrvat, radnik, član KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

BARTOLIĆ JAKOB, Ignaca, r. 1923, Donji Mihaljevec, Hrvat, radnik, NOV 1944.

BARTOLIĆ JANKO, Hrvat

BARULEK SLAVKO, Josipa, r. 1925, s. Žigrovec, Varaždin, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, poginuo 1945.

BASTALEĆ FRANJO, Hrvat, NOV 1943.

BASTARIĆ (Bastajić) EMIL, Hrvat

BASTIĆ STJEPAN, Apolonija, r. 1919, s. Lukava, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BAŠLJAN MIRKO, Hrvat

BATA VASO, Nikole, r. 1906, s. Čađavac, Bjelovar, Srbin, poljopriv., NOV 1944.

BATARELLI MATE, Hrvat, poginuo

BATINIĆ IVAN, Hrvat

BATRENJAK VUĆKO, Mate, Hrvat

BATUR ZLATA, Franje, r. 1915, Zagreb, Hrvatica, radnica, član KPJ, **NOV** 1943.

BEBEK ĐURO, Hrvat

BEBEK JANKO, Hrvat

BEBER VLADIMIR, Radoslava, r. 1924, s. Zbilj Gornji, Krapina, Hrvat, radnik, član SKOJ-a, NOV **1943.**

BEDENIĆ PAVAO, Hrvat

BEDENIĆ STJEPAN, Imbre, Hrvat, poginuo

BECLIN IMBRO, Mate, r. 1912, s. Pogančec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

BECLIN LUKA, Mije, r. 1921, s. Malina, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

BEDEKOVIĆ FRANJO, Petra, Hrvat

BEDEKOVIĆ IVAN, Ivana, r. 1927, s. Galovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo

BEDEKOVIĆ IVAN, Karla, r. 1919, s. Šelovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

BEDEKOVIĆ VLADIMIR, Đure, r. 1922, s. Božjakovina. Dugo Selo, Hrvat, student, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen

BEDENIKOVIĆ MILKA, Ćirila, r. 1925, s. Gabrovec, Pregrada, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

BEDNJANEC VJEKOSLAV, Hrvat, NOV 1944.

BEGOVIĆ LUKA, Mije, r. 1911, s. Donja Velika, Koprivnica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1944,** ranjen

BEGOVIĆ STEVO

BEHMET TOMO, Hrvat

BEKMANEC ĐURO, Hrvat

BELAČIĆ FRANJO, Šimuna, r. 1921, s. Slatina, Hrvat, radnik, NOV 1944.

BELAČIĆ JOSIP, Hrvat

BELAVČIĆ DRAGO, Mije, r. 1921, s. Svetojurski Vrh. Pregrada, Hrvat, poljopriv., član KPJ, NOV 1943, ranjen

BELE DRAGUTIN, Dragutina, r. 1923, s. Kostelsko, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV 1943.

BELI FRANJO, Hrvat

BELI MARIJA, Hrvatica

BELI TOMO, Hrvat

BELIČ STANKO, Srbin

BELKOVIĆ JOVIĆIN, JELKA, r. 1926, s. Mali Otok, Koprivnica, Hrvatica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

BELONJEK IVAN, Stjepana, r. 1919, s. Nart. Otok, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

BELONJEK MIJO, Josipa, r. 1913, s. Nart. Otok, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BELOŠA GRABARIČ MIRA, Antuna, r. 1917, s. Selnik, Ludbreg, Hrvatica, domaćica, čl. KPJ, NOV 1943.

BELOŠEVIĆ MIRKO, Čret, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, poginuo **1944.**

BELUHAN JOSIP, Hrvat

BELUHAN MATO, Hrvat, NOV 1944.

BELJAK BRANKO, Hrvat

BENAČEK ĐURO, Josipa, r. 1922, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** ranjen **1945.**

BENAŠ STJEPAN, Hrvat

BENCEK JOSIP, Đure, r. 1921, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

BENČAR FRANJO, Hrvat

BENČEK ĐURO, Hrvat, NOV 1944.

BENČEK JURAJ, Martina, r. 1927, s. Kučan Donji, Varaždin, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

BENĆIĆ STJEPAN, Franje, r. 1924, Dugo Selo, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

BENDEUA JULIJE, Adolfa, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

BENIČKI MATO, Antuna, r. 1915, s. Doluš, Delnice, Hrvat, radnik, čl. **KPJ,** NOV **1941,** ranjen **1943** i **1945.**

BENKO ANDRIJA, Luke, r. 1912, s. Struga, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ,** NOV **1944,** ranjen

BENKOVČAN STJEPAN, Hrvat

BENKOVIĆ ANDRIJA, Hrvat

BENŠIĆ IVAN, Hrvat

BEREKOVIĆ ĐURO TOP, Hrvat, čl. KPJ

BERISLAVIĆ MIJO, Ignaca, r. 1910, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1942.**

BERKOVIĆ IVAN, Hrvat

BERTIĆ PAVAO, Mate, r. 1921, s. Slatina, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

BERTOVIĆ FRANJO, S. Blaguša, Sesvete, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

BERTOVIĆ STJEPAN, S. Blaguša, Sesvete, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

BESEDNIK MIJO, Juraja, r. 1914, s. Ravnice--Vel. Trgovišće, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

BESENSKI FRANJO, Hrvat

BEŠEN LJUDEVIT, Ivana, r. 1921, s. Gornjaki, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

'BEŠLIĆ BLAŽ, r. 1915, s. Vedrine, Trilj-Sinj, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

BET STJEPAN, Đure, r. **1926,** s. Babotok-Kapela, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BEVK MARIJA, Andrije, r. 1924, s. Rugvica, Dugo Selo, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

BEZIČEVIĆ MATO, Đure, Hrvat

BEZJAK ZVONKO, Hrvat, čl. KPJ, ranjen 1944.

BILIĆ BRANKO, Mirka, r. 1926, Travnik, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

BILOPAVLIĆ ANTE, Hrvat, poginuo

BILOPAVLIĆ PETAR, Hrvat, poginuo 1944.

BINIČKI FLORIJAN, Hrvat, poginuo

BINIĆKI IVAN, Severin, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

BIOČIČ ANDRIJA, Ante, Hrvat

BIRAČ DRAGUTIN, Đure, r. 1924, s. Stenjevec, Susedgrad, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

BIROVČEC ĐURO, Luke, Hrvat, poginuo

BISTRIČKI STJEPAN, Mate, Hrvat

BIŠČAN IVAN, Stjepana, r. 1925, s. M. Polje, Zabok, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo **1944.**

BIŠČAN MATO, Petra, Hrvat

BIŠČAN SLAVKO, Ivana, r. 1924, s. Mrzlo Polje, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

BIŠČAN VILIM, Martina, r. 1924, s. M. Polje, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

BIŠKUP ĐURO, Imbre, r. 1907, s. Borje, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

BIŠKUP MICIKA, r. 1927, Zagreb, Hrvatica, NOV 1943.

BIZEČKI DRAGUTIN, Stjepana, r. 1923, s. Bizek, Susedgrad, Zagreb, Hrvat, radnik, NOV **1943,** ranjen **1944.**

BIZJAK MAKS, Hrvat

BIŽEC IVAN, Franje, r. 1921, s. Ježevo, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen

BIŽEC MATO, Mate, r. 1920, s. Ježevo, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

BIŽEC VID, Šimuna, Hrvat

BJELONOSA ILIJA, Đure, Srbin

'BJELOVITIĆ MILOŠ, Vase, r. 1925, s. Stare Plavnice, Bjelovar, Srbin, učenik, čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV **1943.**

BLAČAR FRANJO, Hrvat, poginuo

BLAGAJ ALOJZ, Hrvat

BLAGAJ IVAN, Hrvat

'BLAGAJ JOSIP, r. 1925, s. Kapela-Ravan, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

BLANUŠA BRANKO, Josipa, Hrvat

BLANUŠA MIRKO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

BLAŠKOVIĆ RUDOLF, Andrije, r. 1924, s. Miho-Ijan, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

BLATOVIĆ VINKO, Hrvat

BLAVIĆ STJEPAN, Hrvat, poginuo

BLAŽ PETAR, Đure, Hrvat

BLAŽEK ZVONKO, Hrvat

BLAŽEKOVIĆ IVAN, Mate, Hrvat

BLAŽEKOVIČ STJEPAN SOKOL, Ivana, r. 1925, s. Severin, Bjelovar, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV **1942,** ranjen **1944.**

BLAŽETIĆ IVAN, Franje, r. 1906, s. Drnje, Koprivnica, Hrvat, obrtnik, čl. KPJ, NOV 1943.

BLAŽETIĆ IVAN, Mate, r. 1927, s. Delekovec, Koprivnica, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen

BLAŽEVIĆ FRANJO, Hrvat, čl. KPJ

BLAŽIČKO LJUDEVIT, Antuna, r. 1921, s. Brezje, Krapina, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

BLAŽIČKO VLADO, Mije, r. 1922, s. Risvica, Klanjec, Hrvat, NOV **1943,** ranjen **1944,** poginuo **1944.**

BLAŽIČKO VLADO, r. 1924, s. Risvica, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo 1944.

BLAŽIĆ ANTON, Hrvat

BLAŽIĆ DRAGUTIN, Hrvat

BLAŽIĆ TOMO, Florijana, r. 1913, s. Đurđ, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1942,** ranjen

BLAŽIĆ VILIM, Hrvat

BLAŽUN BLAŽ, Hrvat

BLAŽUN MIRKO, Hrvat, poginuo

BLAŽUTIĆ BRANKO, Đure, r. 1921, s. Lonjica, Vrbovec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen

BOBETIĆ IVAN, Hrvat

BOBETKO JANKO, Ivana, r. 1919, s. Crnac, Sisak, Hrvat, student veterine, čl. **KPJ,** NOV **1941,** ranjen **1943, 1944, 1945.**

BOBETKO MIJO, Ivana, r. 1912, s. Crnac, Sisak, Hrvat, radnik, čl. **KPJ,** NOV **1941,** ranjen **1942,** poginuo **1944.**

BOBETNI IVAN, Hrvat

BOBOVEĆ ZLATKO, Alojza, r. 1922, s. Vojkovac, Križevci, Hrvat, radnik, NOV **1943,** poginuo **1944.**

BODANEC RUDOLF, Josipa, Hrvat

BODEGROJE VLADIMIR, Đure, r. 1928, s. Donji Markovac, Vrbovec, Srbin, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1945.**

BOGATI STJEPAN, Tome, r. 1925, s. Prevlaka, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

BOGDANOVIĆ JOVO, Srbin, NOV 1943, poginuo 1944.

BOGOVIĆ MIRKO, Ivana, r. 1927, s. Kabla, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen

BOHIN MILKO, Hrvat

BOJANIĆ IVAN, Hrvat, radnik, čl. KPJ, ranjen 1944.

BOKAT BLAŽ, Hrvat, poginuo 1944.

BOLF IVICA, Petra, r. 1926, s. Veliki Zdenci, Grubišno Polje, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1942,** ranjen

BOLFAN MIJO, Ivana, r. 1926, s. Gornje Vrapče, Susedgrad, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

BOLIČ PETAR, Mirka, Hrvat, poginuo

BOLOVČAN LUKA, Hrvat, poginuo

BOLŠEC AUGUST, Petra, Hrvat

BOLTEK IVAN, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

BORANIČ FERDO, Tome, Hrvat

BORIĆ JOVAN, Srbin, ranjen 1945.

BORIŠIĆ IGNAC, Milana, r. 1925, s. Vinagora, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

BORKO MATO, Pavla, Hrvat

BORKO MIRKO, Viktora, Hrvat

BOROŠAK NADA, Zagreb, Hrvatica, NOV 1943, poginula 1944.

BOROTA DUŠAN, Jove, r. 1920, Dugo Selo, Srbin, radnik, NOV **1943,** ranjen **1945.**

BOROVIĆ JURAJ, Hrvat, poginuo

'BOROVNIK EMIL, r. 1924, s. Lipa-Frankolovo, Celje, Slovenac, poljopriv., NOV **1943.**

BORŠIĆ ANTUN, Petra, s. Kostelsko, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo 1944.

BORŠIĆ DOMINIK, Stjepana, r. 1923, s. Kostelski Bregi, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen

BORŠIĆ IVKA, Antuna, r. 1924, s. Druškovec, Pregrada, Hrvatica, domaćica, **NOV 1943.**

BORŠIĆ MIRKO, Hrvat

BORŠIĆ NIKOLA, Srbin

Bos FRANJO, Ivana, r. 1910, s. Kalnik, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

BOSAK AUGUST, Hrvat, poginuo

BOSAK JAKOB, Augusta, Hrvat, nestao

BOSANČIĆ JOVO, Đure, r. 1915, Pittsburg USA, Srbin, radnik, NOV **1944.**

BOSEK ROKO, Vida, r. 1925, Ivanovec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV 1945.**

BOSNAR BRANKO, Hrvat, čl. KPJ

BOSNAR DRAGUTIN, Hrvat

BOŠKO ANTUN, Hrvat

BOŠNJAK DRAGUTIN, Hrvat

BOŠNJAK ĐURO, Hrvat, poginuo

BOŠNJAK IVAN, Hrvat, poginuo 1944.

BOŠNJAK NIKOLA, Hrvat

BOŠNJAK PAVAO, Josipa, Hrvat

BOŠNJAK VINKO, Hrvat, poginuo

BOTA BOŽIDAR, Milivoja, r. 1921, s. Raić Gudovac, Bjelovar, Srbin, poljopriv., čl. SKOJ-a, čl. KPJ, **NOV 1942.**

BOŽAK DRAGUTIN, Hrvat

BOŽANIĆ DUŠAN, S. Rakovac, Beočin, Srbin, • službenik, **NOV 1943.**

BOŽEK ĐURO, Franje, r. 1917, s. Jelovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

BOŽEK IVAN, Franje, r. 1909, s. Jelovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

BOŽIĆEKJOSIP, Franje, r. 1923. Macelj Gornji, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

BOŽIČKOVIĆMILAN, Arsenija, r. 1914, s. Sniti-ći. Nova Gradiška, Srbin, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

BOŽIĆ STJEPAN, Jakova, r. 1910, Ferketinec, Hrvat, radnik, čl. **KPJ,** NOV 1945.

BOŽINEC PETAR, Hrvat

BOŽJAK DRAGUTIN, Hrvat

BRADIĆ ĐURO, Hrvat

BRADIĆ IVAN, Stjepana, r. 1924, s. Apatovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944, ranjen 1944.

BRADIĆ MILAN, Hrvat, poginuo

BRADIĆ MILKA, Mije, Hrvatica

BRADIĆ ROK, Hrvat

BRAJA PAVAO, Pavla, r. 1913, s. Prudnice, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen

BRAJE ZVONIMIR, Alojza, r. 1914, s. Repišće, Jastrebarsko, Hrvat, radnik, NOV 1944.

BRAJIĆ ZVONKO, Hrvat

BRAJSAR JOSIP, r. 1920, s. Mače, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

BRAKUZA STEVO, Srbin

BRAMOVIĆ VINKO, Hrvat

BRAŠIĆ JOSIP, Franje, r. 1923, s. Pribić, Jastrebarsko, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

BRATKOVIĆ RUDOLF, Hrvat

BRATKOVIĆ VIKTOR, Hrvat

BRCKOVIĆ IVAN, Hrvat, poginuo

BREBERIĆ FRANJO, Hrvat

BREBRIĆ STJEPAN, Hrvat, poginuo

BREKO DAVOR, Hrvat, poginuo 1944.

BREKO IVAN, Hrvat, poginuo 1944.

BREKO KATICA, Hrvatica, poginula 1944.

BRESKOV ĐURO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

BREZNIĆAR VINKO, r. 1925, D. Koncovčak, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BREZNIČKI STJEPAN, Blaža, r. 1924, s. Krušljevac, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

BREZOVIĆIVAN, Antuna, r. 1912, s. Peskovec, Vrbovec, Hrvat, poljoprivr., NOV 1944.

BRGLES SLAVKO, Stjepana, r. 1919, s. M. Polje, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

BRIJAN FRANJO, Hrvat

BRIŠKI ANTUN, Hrvat

BRIŠKI AUGUST, Hrvat, ranjen 1945.

BRIŠKIIVAN, Izidora, r. 1922 s. Lužan, Krapina, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo 1944.

BRIŠKI MILICA, Pavla r. 1920, s. Laduč, Zaprešić, Hrvatica, domaćica, član SKOJ-a, NOV **1943,** ranjena **1944.**

BRAKANOVIČ MARTIN, Ivana, Hrvat

BRKIĆ JURAJ, Hrvat, poginuo

BRKOVIĆMARTIN, Ivana, r. 1925, s. Sutlanski Strmec, Klanjec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1944.**

BRLEK FRANJO, Josipa, r. 1914, s. Jertovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1945.**

BRLEK STJEPAN, Hrvat, NOV 1944.

BRLEK VINKO, Alojza, r. 1920, s. Brlekovo, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BRUAKĐURO, Hrvat

BRNALIČANTE, Hrvat

BRNJAS DRAGO, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

BRODARIČ DRAGICA, Leonarda, r. 1927, Zagreb, Hrvatica, učenica, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

BRODARIČ IVAN, Hrvat

BRODARIČ MILKO, Mije, r. 1929, s. Dubrava, Vrbovec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

BRODNJAK IVAN RUDA, Franje, r. 1916, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1941.**

BRODNJAK RUDOLF, Hrvat

BRONECRUDOLF, M., r. 1922, s. Vrapče, Zagreb, Hrvat, čl. KPJ, NOV **1942,** poginuo 1944.

BROZFRANJO, Mirka, r. 1922, s. Legrad, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.** ranjen

BROZ STANISLAV, Hrvat

BRŠLEC SLAVKO, Hrvat, nestao

BRŠIČ SLAVKO, Hrvat

BRUČI BOŽIDAR, Hrvat

BRUČIČ VLATKO, Hrvat

BRUIČ PETAR, Hrvat

BRUNDIČ JOSIP, Antuna, r. 1910, s. Bojačno, Klanjec, Hrvat, stolar, NOV 1943.

BRZIN STEVO, Srbin

BUAČ PERICA, Hrvat

BUBANIČ STJEPAN, Hrvat, čl. KPJ, ranjen 1945.

BUBANJ STJEPAN, Hrvat

BUČAR RUDOLF, Hrvat

Buči **DRAGUTIN**, Hrvat, NOV **1944.**

BUDAK SLOBODAN, Srbin

BUDEK FRANJO, Tome, r. 1912, s. Markuševački Popovec, Maksimir, Zagreb, Hrvat, službenik, NOV **1942,** ranjen

BUDERIVAN, Vinka, r. **1924,** Ivanec, Varaždin, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1944.

BUDIČ ANDRIJA, Hrvat

BUDIČIVAN, Mije, Hrvat

BUDIŠFRANJO, r. 1915, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen

BUGAN IVAN, Martina, r. 1911, s. Šelovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

BUGARIN SLAVICA, r. 1929, s. Ježevo, Dugo Selo, Hrvatica, domaćica, **NOV 1943.**

BUHIN STJEPAN, Hrvat, poginuo

BUJAN IVAN, Mije, r. 1915, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, čl. KPJ, **NOV 1942,** ranjen

BUJANOVIĆ ŽARKO, Srbin

BUKOHOT FRANJO, Hrvat, poginuo

BUKOVINA DRAGO, Hrvat, poginuo

BUKOVINA VID, Hrvat

BUKOVSKI JOSIP, Hrvat

BUKOVSKIMARTIN, r. 1916, s. Druškovec, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

BUNIČEK LOVRO, Anđelka, r. 1927, s. Vrbno, Ivanec, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

BUNŠIĆ DRAGO, Hrvat, poginuo

BURIĆMIJO, Hrvat, poginuo

BURLIĆ FABIJAN, Hrvat, poginuo

BUSIJA MILAN, Srbin

BUŠIĆ STJEPAN, Hrvat, NOV 1944.

BUTKO PETAR, Agate, r. 1926, s. Očura, Ivanec, Hrvat, radnik, čl. **SKOJ**-a, **NOV 1943,** ranjen **1943.**

BUTOVAC JOSIP, Milana, Hrvat

CAFUK BORIS, Hrvat

CAFUK BRANKO, Hrvat, poginuo

CAGAPAJO, Đure, Hrvat

CAPANTOMO, Hrvat, poginuo

CAPARPETAR, Petra, r. 1922, s. Veliko Trgovišće, Zabok, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1942,** poginuo **1945.**

CAPAR PETRUŠA VILIM, Elizabete, r. 1919, s. Pluska, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1944.**

CAPIĆ BRANKO, Hrvat

CAPKOV ANDREJ, SSSR, Rus, NOV 1943, poginuo

CAR STJEPAN, Hrvat

CARŠIME, Hrvat, **NOV 1944.**

CAR VLADIMIR, Mate, r. **1925,** Đurđevac, Hrvat, službenik, čl. **SKOJ**-a, **NOV 1943.**

CAREK IVAN, Hrvat

CAREVIĆ DUŠAN, Milana, r. 1922, s. Kokinac, Bjelovar, Srbin, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

CARIĆ IVAN, Steve, Hrvat

CARIĆ MIJO, Stjepana, r. 1926, s. Gl. Prokuv-

Ijani, Čazma, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen

CARIĆ STANKO, Hrvat, NOV 1944.

CARINA DRAGUTIN, Josipa, r. 1924, s. Stančić, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1944.

CARINA STJEPAN, Đure, r. 1913, s. Stančić, Dugo Selo, Hrvat, radnik, KPJ, NOV 1944, ranjen 1945.

CARINSKI DANIJEL, Hrvat

CATELA DUŠAN, Srbin, NOV 1944.

CATELLAIVAN, Mate, Vrapče, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, poginuo

CEBOVIĆ GABRO, Jurja, r. 1925, s. Sušobreg, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

CEGUTIN STJEPAN, Hrvat, poginuo

CEK ALEKSANDAR, Franje, r. 1919, Opatija, Hrvat, student, NOV **1944.**

CELIŠAK ANDRIJA, Hrvat

CELIŠČAK FRANJO, Hrvat

CENIĆ MARIJA, r. 1925, s. Prnjavor, Koprivnica. Hrvatica, učenica, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjena **1944.**

CEPIKA JURAJ, Nikole, r. 1926, s. Gušće, Sisak, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1943.

CERIĆ JOSIP, Tome, Hrvat, poginuo

CERIN ZDENKO, Hrvat

CERINSKI FRANJO, Hrvat

CERINSKI VALENT, Ivana, r. 1924, s. Sinec, Zlatar, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

'CERJAN SLAVKO, r. 1904, s. Zvekavec-Kloš. Ivanić, Čazma, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

CESAR FRANJO, Franje, r. 1925, Dugo Selo, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

CESARIVAN, Ivana, r. **1915,** s. Obedišće, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

CESAR ŠIMUN, r. 1928, Podgorje, Hrvat, poljopriv., član SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo 1944.

CESAREĆ DOMINIK, Marije, r. 1920, s. Plemenščina Donja, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

CESAREC MILAN, Leonarda, r. 1925, s. Hlevnici, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

CESAREC MILAN, Vida, Hrvat

CICAKTOMO, Hrvat, poginuo

CIGAJ FRANJO, Hrvat, poginuo

CIK STJEPAN, Blaža, r. 1922, s. Ostrna, Dugo Selo, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

CIKAČ GABRIJEL, Hrvat

CIKOJEVIĆ BRANIMIR NENO, Hrvat, oficir, čl. KPJ

CIMAŠ GRGIĆIVAN, Stjepana, r. 1921, s. Ježevo, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

CIMAŠ TOMO, Mije, r. 1922, s. Ježevo, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1945.

CiNDRić **BRANKA**, Viktora, r. 1928, Zagreb, Hrvatica, učenica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

CINDRIĆTOMO, Hrvat, poginuo

CRKVENAC ANTUN, Đure, Hrvat

CRUENICA STEVO, Srbin, NOV 1943, ranjen 1944.

CRNČEVIĆ VALENT, Hrvat

CRNEC JAKOB, Hrvat

CRNEK MIRKO, Alojza, r. 1923, s. Radoboj, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo 1945.

CRNEK VIKTOR, Josipa, Hrvat

CRNIČIĆ ĐURO, Tome, r. 1912, s. Sudovec, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

CRNIĆ DRAGUTIN, Hrvat, čl. KPJ

CRNKOVIĆ ANTON, Mihovila, Hrvat, poginuo

CRNKOVIĆ MARTIN TOP, Martina, r. 1918, s. Jertovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo 1946, od križara

CRNKOVIĆ TOMISLAV, Juraja, r. 1929, s. Kotor, Crna Gora, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

CUKON MIROSLAV, Valenta, r. 1927, Zagreb, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1942.

CUZEU ĐURO, Mate, r. 1920, s. Gornjaki, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

CUZEU MATO, Valenta, r. 1922, s. Gornjaki, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1944.

CUZEU VID, Mate, r. 1926, s. Gornjaki, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

CVEK IVAN, Roka, s. Jalševec, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

CVEK STJEPAN, Juraja, Hrvat

CVETKO MIJO, Florijana, r. 1918, s. Goričan, Čakovec, Hrvat, podoficir, NOV 1944.

CVETKO TOPOLNIK MILA, Ludvika, r. 1923, s. Sv. Peter ob Sutli, SR Slovenija, Slovenka, učenica, čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1941.

CVETKO MIROSLAV, r. 1915, s. Dubrovčan, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

CVETKOVIĆ ANTUN, Hrvat

CVETKOVIĆTOMO, Hrvat

CVETKOVIĆ KATICA, Ivana, r. 1925, Vrapče Zagreb, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, NOV 1943, zarobljena, streljana

CVETKOVIĆ LADISLAV, Đure, Hrvat

CVETKOVIĆ MIRKO, Nove, Hrvat

CVETKO vić MIRKO, Stjepan, r. 1925, Vrapče Zagreb, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, zarobljen, streljan

CVIJA FLORIJAN, Ivana, r. 1913, Goričan, Hrvat, radnik, NOV 1945.

CVIJANOVIĆDUŠAN, Nikole, r. 1915, s. Velika Črešnjevica, Đurđevac, Srbin, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1942.

CVILJAK DRAGUTIN, Juraja, Vrapče, Zagreb, Hrvat, NOV 1943, poginuo

CVOK IVAN, Marka, r. 1928, s. Gornji Stenjevec, Susedgrad, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

CVOK VILIM, Ivana, r. 1923, s. Luka, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

ČABRAJACIVICA, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

ČABRAJACSTJEPAN, Zelina, Hrvat, NOV 1943.

CABRAJECĐURO, r. 1924, s. Lupoglav, Dugo Selo, Hrvat, učenik, NOV 1943, poginuo 1945.

ČAČKO STEVO, Josipa, r. 1912, s. Mičijevac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ČAGALJ ĐURO, Stjepana, Hrvat

ČAGALJ LADISLAV, Ivana, r. 1927, s. Satnica, Valpovo, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1943. i 1944.

ČAGRANI FRANC, Slovenac

ČAKIJA IVAN, Miholjac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ČAKLICATOMO, Hrvat

ČANADI JELICA, Franje, r. 1927, s. Palinovec, Čakovec, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1943.

ČANAKI ANTUN, Vinka, r. 1927, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen 1944.

ČANIMATO, Petra, r. 1927, s. Prespa, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ČANKOVIĆ MARKO, M., Hrvat, poginuo

ČANKOVIĆMILAN, M., Hrvat, poginuo

ČANTIĆHIMZO, Musliman, poginuo

ČAP ANILIN, Hrvat, poginuo

ČAPOIVAN, Hrvat, poginuo

ČEBIĆ ŠIMUN, Hrvat, poginuo

ČEKIĆ ĐURO, Hrvat

ČEKIĆ PETAR, Hrvat, poginuo

ČA vić SIMO, Srbin, čl. KPJ

ČEBIĆ ŠIMUN, Hrvat, poginuo

ČEKIĆ ĐURO, Hrvat

ČEKIĆ PETAR, Hrvat, poginuo

ČERKEZ IMBRO, Mate, r. 1924, s. Celine, Vrbovec, Hrvat, radnik, NOV 1944.

ČERKEZ RADOVAN, Pavla, r. 1914, s. Celine, Vrbovec, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen 1945.

ČERKEZ STJEPAN, Hrvat

ČERNJUL ZLATKO, Hrvat, muzičar, čl. KPJ, NOV 1944.

ČERNJULŽARKO, Vjekoslava, r. 1923, Zagreb, Hrvat, službenik, čl. KPJ, NOV 1944.

ČESI MIRO, Tome, r. 1917, s. Severin, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV » 1944.

ČIĆIN MARTIN, Hrvat

ČIĆKO RUDOLF, Hrvat, NOV 1944.

ČIKA MARTIN, Hrvat

ČIKE FRANJO, Hrvat

ČIKOvić TOMO, Đure, r. 1924, Koprivnica, Srbin, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

ČIZMADIJA MARKO, Hrvat, poginuo

ČIŽMAK LUDEVIT, Đure, r. 1914, s. Delekovec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ČIŽMAK TRSTENJAK ŠTEFANIJA, Stjepana, r. 1924, s. Legrad, Koprivnica, Hrvatica, učenica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

ČIŽEU ALOJZ, Slovenac

ČMRLEC STJEPAN, Šimuna, r. 1914, s. Bolfan, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944, ranjen 1945.

ČOČEK DRAGUTIN, Hrvat

ČOKLO ANDRIJA, Stjepana, r. 1924, s. Kloštar Podravski, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ČOKLICATOMO, Ivana, r. 1928, s. Delekovec, Koprivnica, Hrvat, učenik, čl. KPJ, NOV 1943.

ČOLIGLUKA, Franje, r. 1922, s. Mlaka, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen 1945.

ČOLIK LUKA, Hrvat, čl. SKOJ-a

ČOLJA VIDO, s. Cepidlaka, Križevci, Srbin, poljopriv.

ČOVUAD FRANJO, Hrvat

ČUĆEK DRAGUTIN, Josipa, r. 1923, s. Klenovec, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV 1944, poginuo 1944.

ČUĆEK JOSIP, Marka, r. 1923, s. Lupinjak, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

ČUĆEK MILAN, Milana, r. 1924, s. Klenovec, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

ČUĆEK MIRKO, Franje, r. 1925, s. Kostelski Bregi, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

ČUĆEK STANKO, Josipa, r. 1925, s. Klenovec, Pregrada, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

ČUJIĆVOJO, s. Mikleuška, Čazma, Srbin, poljopriv., NOV 1943, poginuö 1945.

ČUKELJ STJEPAN, Magde, r. 1926, s. Rugvica, Dugo Selo, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

ĆUKMANIVAN, Hrvat
ČUKMAN MIROSLAV, Hrvat
ČULIĆ STIPE, Hrvat, poginuo
ĆUUAK BLAŽ SAŠA, Stjepana, Hrvat, čl. KPJ
ĆURČIJA DUŠAN, Rade, Srbin, poginuo
ĆURĐA STANKO, Hrvat
ČusD**RAGUTIN**, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.
ČUSMATO, Mate, r. 1922, Tužno, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, poginuo **1945.**
Čus **DRAGUTIN**, Mate, r. **1914,** s. Tužno, Varaždin, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944.
ĆVOREC JOSIP, Hrvat, poginuo
ČVORIG DRAGUTIN, Đure, r. 1923, s. Ježevo, Dugo Selo, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1943.

ĆORIĆ STJEPAN, Nikole, Hrvat
ĆORKO ANTUN, Stjepana, r. 1917, Ivanec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo 1945.
ĆUK-KOSTREC FRANJO, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943.
ĆUPOVIČ STANKO, Srbin

DALIĆ REGINA, Mije, r. 1925, s. Borčec, Susedgrad, Zagreb, Hrvatica, domaćica, NOV **1943,** ranjena
DAMJANIĆ BRANKO, Mirka r. 1926, s. Srpske Moravice, Delnice, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV **1943.**
'DANIĆIĆ ANDRIJA, r. 1909, s. Kraljevac, Križevci, Srbin, poljopriv., NOV **1943.**
DANOVIĆ IVAN, Hrvat, poginuo
DANONIĆ STJEPAN, Nikole, Hrvat, poginuo
DARČIČ NIKOLA, Hrvat
DARČIĆ STJEPAN, Hrvat, poginuo
DASOVIĆ MILAN, Dane, r. 1915, s. Perušić, Gospić, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1942.
DAŠEKDANE, Srbin, poginuo
DAVID JOSIP, Ivana, r. 1915, s. Miklavec, Hrvat, radnik, **NOV 1944,** ranjen **1944.**
DAVIDOVIĆĐURO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen **1945.**
[1]D AVIDOVIĆ NIKOLA, r. 1924, s. Lipovčani Ivanić, Čazma, Srbin, poljopriv., **NOV 1943.**
DEBELJAK AUGUST, Ignaca, r. 1918, s. Lupinjak, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV 1943,** poginuo **1944.**
DEBIĆ VIDMAR MARIJA, Josipa, r. 1919, Kotoriba, Slovenka, radnica, **NOV 1943.**
DEČKO BRANISLAV, Hrvat
DEČKO MARKO, Đure, r. 1910, s. Krušljevec, Vrbovec, Hrvat, radnik, NOV 1943.
DEČKO MILAN, Franje, r. 1929, s. Krušljevec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.
DELIBEGOVIĆ AHMED, Musliman, čl. KPJ
DEMEREC STEVO, Jeronima, r. 1920, s. Nova Rača, Bjelovar, Srbin, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1944.
DEMŠIĆ ANTON, Hrvat, poginuo
DEMŠIĆ STJEPAN, Hrvat
DERIŠ IVAN, Tome, r. 1922, s. Krušljevec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
DERIŠ PAVAO, Tome, r. 1919, s. Zajezda, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1944.
DERMUČEK FRANJO, Josipa, r. 1925, Zagreb, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.
DESINIĆ BRANKO, Jove, Srbin, poginuo
DESKARIVAN, J., Hrvat, poginuo
DESKARMATO, T., Hrvat, poginuo
DESKAR STJEPAN, Hrvat
DESPOTOVIĆ PETAR, Srbin
DETELJ FRANJO, Hrvat
DETELJ STJEPAN, Hrvat
DEVIĆ STEVO, Srbin, poginuo
DEVIĆ VLADO, Srbin
DIKMIĆ JOSIP, Ivana, r. 1930, Sesvete, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen
DIVJAK IVANKA, Antuna, r. 1924, s. Blaca, Slovenka, radnica, NOV 1943.
'DJETELINA JOSIP, r. 1910, s. Kraljevac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.
DOBRIČEVIĆ ANTUN. Mirka, r. 1922, s. Oratje, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen
DOBRINIĆ MARIJAN, Hrvat
DOBRINIĆ STJEPAN, Mije, Hrvat
DODIĆIVAN, Hrvat
DOGANBORIS, Luke, r. 1923, Zagreb, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1943.
DOKŠIĆPAVAO, Tome, r. 1913, s. Sašinovec, Sesvete, Hrvat, poljopriv., NOV 1942.
DOLOVEC FRANJO, Hrvat
DOLOVEC JOSIP, Hrvat
DOMINKUŠ JOSIP, Stjepana, Hrvat
DOMINKUŠ STJEPAN, Franje, Hrvat
DOMIŠUANOVIĆ STJEPAN, Gabre, Hrvat
DOMOVIĆANKA, Hrvatica
DOMOVIĆ IVICA, Hrvat, poginuo
DONOVIĆVID, Milana, Hrvat
DOPUDA MILAN, Srbin, čl. KPJ
DORĆECĐURO, Ivana, r. 1920, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV 1944.
DORČECMIJO, Mije, r. 1912, Đurđevac, Hrvat, službenik, čl. KPJ, NOV 1943.
DOROTIĆ MIRKO, Hrvat
DOŠEN STEVO, S. Dodoši, Banija, Srbin, čl. KPJ, NOV 1941, poginuo 1944.
DOVRANIĆ MIJO, Stjepana, r. 1941, s. Luka Lijeva, Sisak, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.
DOŽAJIĆ ZLATA, Grge, r. 1925, s. Poljanec,

Ludbreg, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

DRAGAŠEVIČ DRAGICA, Hrvatica

DRAGAŠEVIĆ PERO, Mileka, Vojkovački Osijek, Križevci, Srbin, poljopriv., NOV 1944.

DRAGICA MIJO, Đure, r. 1927, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

DRAGOJE FRANJO, Hrvat

DRAGONIJA IVAN, Josipa, r. 1907, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

DRAGOSAVAC DUŠAN, Srbin, poginuo

DRAGOSA VLJEVIĆ MILAN, Srbin

DRAGOSAVUEVIĆ PERO, Srbin, poginuo

DRAKĆIĆOLGA, Hrvatica, nestala

DRASKOVIC ALOJZ, Ivana, r. 1919, s. Rusnica, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1944,** poginuo **1945.**

DRAŽVEN SANKO, Hrvat

DREMPETIĆ IVAN, Hrvat

DREMPETIĆ STJEPAN, Hrvat

DREN ALOJZ, Hrvat, poginuo

DRENŠKIIVAN, Josipa, r. 1925, s. Kostelsko, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** ranjen **1944.**

DRENŠKI STJEPAN, Ivana, r. 1922, s. Kostelski Bregi, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

DRMNIČKI VLADO, Hrvat, poginuo

DROBNJAK IVAN, Hrvat

DROBNJAK JOSIP, Hrvat

DROBNJAK PAVAO, Đure, r. 1908, s. Ribnica, Velika Gorica, Hrvat, radnik, NOV 1944.

DROŽĐEK STANKO, Đure, r. 1925, s. Sračinec, Varaždin, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

DRUŽINEC DRAGUTIN, Ede, r. 1924, s. Putkovec, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ NOV 1943, ranjen 1944, poginuo 1944.

DRUŽINEC JOSIP, Ota, Hrvat, NOV 1944.

DRUŽINEC VLADO, Hrvat

DUBRAVAC IVAN, Franje, r. 1927, s. Ivančani, Vrbovec, Hrvat, poljopriv,, čl. SKOJ-a, NOV 1944, poginuo 1945.

DUĆKAHANDRAŠ, Ceh, poljopriv., poginuo

DUGAC DRAGO, Đure, r. 1920, s. Žunci, Vrbovec, Hrvat, poljopriv,, NOV 1944, poginuo

DUGAC PAVAO, Ivana, r. 1927, s. Pogančec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

DUGOŠIJA STANKA, Srpkinja, čl. KPJ, NOV 1944.

DUJMOVIĆ MIRKO, Hrvat

DUKOVIĆ MIRKO, Hrvat

DULIKRAVIĆ ČEDO, Đure, Srbin, ranjen 1944.

DUMBOVIĆIVAN, Ladislava, r. 1925, s. Divan, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1945.

DUNDA MATO, Hrvat

DUPEU JANKO, Ignaca, Hrvat

DURABOVIĆ IVAN, Hrvat

DURAJ LJUDEVIT, Hrvat, poginuo

DURAŠIVAN, Martina, Hrvat

DURLENFRANJO, Josipa, r. 1926, s. Klokovec, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

DUŠKOANDRAŠ, Hrvat, poginuo

DVORSKI MATO, Hrvat

ĐOĐ JOSIP, Luke, r. 1923, s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

ĐORĐEVIĆ DANICA, Hrvatica

ĐOVECIVAN, Hrvat

ĐUKESJOSIP, Mije, r. 1918, s. Rugvica, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ NOV 1943., poginuo 1945.

DURAJ RUDOLF, Đure, r. 1926, s. Veliki Bukovec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

ĐURANECĐURO, Franje, r. 1913, s. Prevlaka, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

ĐURANEC MIJO, Mije, r. 1925, s. Prevlaka, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

ĐURANEC STJEPAN, Mije, r. 1920, s. Prevlaka, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

ĐURANIĆMATO, Hrvat

ĐURAS MARTIN, Jurja, r. 1926, s. Margečan, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV 1944.

ĐURAŠIN IVAN, Đure, r. 1923, s. Oborovo, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1943.

ĐURAŠIN MILAN, Ivana, r. 1916, s. Oborovo, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, nestao

ĐURĐEVIĆ BRANKO, Hrvat

ĐURĐEVIĆIVAN, Mije, r. 1921, s. Stančić, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ĐUREĆ JOSIP, Hrvat

'ĐURETEK IVAN, r. 1926, s. Lubena-Gradec, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943.

ĐURIĆIĆ VALENT, Đure, r. 1922, s. Zdenčac, Garešnica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1943, ranjen

ĐURIĆIVAN, Hrvat

ĐURIN ANTON, Hrvat, čl. KPJ, poginuo 1944.

DURIŠ IVAN, Martina, r. 1913, s. Dugoselska Greda, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

ĐURKAN ĐURO, Mate, r. 1911, s. Preseka, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ĐURKIJA DRAGO, Franje, r. 1929, s. Ivanska

Čazma, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen

ĐURKOVIĆĐURO, Ivana, Hrvat

EDELINSKI JANKO, Hrvat

ERZINIVAN, Hrvat, poginuo

ERVAČIĆ VIKTOR, Jage, Hrvat

ETEROVIĆ VELIMIR, Stjepana, r. 1922, Pregrada, Hrvat, učenik, čl. KPJ, **NOV** 1941, poginuo 1944.

FAJKUTIĆ VIKTOR, Nikole, Hrvat

FAKET DRAGUTIN, Hrvat, poginuo

FAKLEŠ SLAVKO, Franje, r. **1921**, s. Bušin, Pregrada, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** ranjen **1945.**

FALTAK IVAN, Potok, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1944.**

FARKASFRANJO, Josipa. Hrvat

FARKAŠ SIMUN, Hrvat

FEKETIĆ JOSIP, Antuna, Hrvat

FEKLEŠVIDA, Hrvatica

FEKNAR ANDRIJA, Hrvat

FEKUTA NIKOLA, Srbin, poginuo

FELEGAR MILKA, Josipa, Hrvatica, poginula

FELJA VILIM, Franje, r. **1925**, s. Banska Gorica, Klanjec, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** ranjen

FENT NIKOLA, Srbin

FERAČKI GABRIJEL, Hrvat

FERĐELJI MATO, Blaža, r. **1911**, s. Pogančec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1944.**

FEREMBAKER BRUNO, r. **1911**, Dugo Selo, Hrvat, **NOV 1944.**

FERENČAK IVAN, Ivana, r. **1925**, s. Markuševac, Maksimir-Zagreb, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

FERENČAK RUDOLF, Tome, r. **1927**, s. Bidrovec, Maksimir, Zagreb, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

FERENČIĆ JOSIP, Hrvat

FERENČIĆ MARKO, Hrvat

FERIĆIVAN, Hrvat, poginuo

FERIĆ SIMUN, Hrvat

FERIN MIHAJLO, Hrvat

FERINIĆJOSO, Ivana, Hrvat

FERINOVIĆ

FERINSKI JOSIP, Hrvat

FERK STEVO, Hrvat

FERLIĆTEREZIJA, r. **1925**, s. Klenovec, Pregrada, Hrvatica, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** poginula **1944.**

FERTAUIĆ LUKA, Hrvat, poginuo

FIĆKO DRAGO, Stjepana, r. **1913**, s. Imbriovac, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

FIČKO JOSIP, Hrvat

FIČKO STJEPAN, Hrvat, čl. KPJ

FIKET DRAGO, Hrvat

FIKET MATO, Hrvat

FILIGA VIKTOR, Antuna, Hrvat

FILIKANEC VINKO, Hrvat

FILIPAJ FRANJO, Hrvat

FILIPAJ JOSIP, Stjepana, r. 1923, s. Galdovo, Sisak, Hrvat, učenik, čl. **SKOJ**-a, čl. **KPJ,** NOV 1944, ranjen 1945.

FILIPAN VID, Ivana, r. 1910, Hlapičina, Hrvat, radnik, **NOV** 1945.

FILIPĆIĆ IVAN, Hrvat, poginuo

FILIPČIĆ JOSIP, Hrvat, poginuo

FILIPĆIĆ SLAVKO, Hrvat

FILIPOVIĆ JOSIP, Hrvat, poginuo

FILIPOVIĆ MIJO, Hrvat, poginuo

FILIPOVIĆ SI.AVKO, Hrvat

FILIPOVIĆ STJEPAN, Hrvat

FINK ZVONKO, Stjepana, r. 1914, Hrvat, glazbenik-dirigent, čl. KPJ, NOV 1943.^

FINKO VIC MILAN, Srbin

FJNTIĆ PETAR, Ivana, r. 1928, s. Lonjica, Vrbovec, Hrvat, učenik, član SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

FISTER AUGUST, Josipa, r. 1922, s. Pregrada Vrhi, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

FLANJAK MILAN, Jure, r. 1912., s. Jasenak, Ogulin, Hrvat, podoficir, čl. KPJ, NOV 1942, ranjen

FLEGO SAVO, Srbin, čl. KPJ

FLEKAČ JOSIP, Bjelovar, Hrvat, NOV 1944.

FLIS NIKOLA, Hrvat

FLORIJAN IVAN, Josipa, r. 1921, s. Stara Sušica, Delnice, Hrvat, radnik, NOV 1944.

FLORIJAN JAKOV, Vinka, Hrvat

FORENBACHER BERNARD, Bernarda, r. 1911, s. Orehovica, Rijeka, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen

FORENBACHER FERDO, Hrvat

FORGAČ STANKO, Stjepana, r. 1926, s. Negovec, Vrbovec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen 1944.

FORTUNA NIKOLA, Hrvat

Fosić **ANDRO**, Martina, r. 1916, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

FOSIN TOMO, Lovre, r. 1926, s. Kalinovec, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

FRANJKIĆNEĐEUKO, S. Krašina, Omiš, Hrvat, radnik, **NOV** 1943, poginuo 1944.

FRAKLEŠ VIKTOR, Hrvat

FRANEKIĆ ANTUN, Stjepana, Hrvat

FRANJETIĆ KENIGSHOFER CECILIJA, Rudolfa, r. 1915, Drvar, Hrvatica, službenica, **NOV** 1944.

FRANJIĆ SLAVKO, Hrvat, **NOV 1944**, ranjen 1945.

FRATRIĆ IVAN, Hrvat

FRATRIĆTOMO, Ivana, Hrvat

FREISMAN STJEPAN, r. 1921, s. Šemnica Mihovljan, Zlatar, Hrvat, rudar, čl. **SKOJ**-a, čl. **KPJ, NOV** 1943.

FRELIH ANTUN, Hrvat

FRELIH JOSIP, Slavka, r. 1926, s. Bulinac, Bjelovar, Čeh, poljopriv., NOV 1944.

FRIGO VADLA r. **PILJAK MARIJA**, Valenta, r. 1923, s. Novakovec Jalžabet, Varaždin, Hrvatica, radnica, NOV 1943.

FRIGO NATALIJA, Antuna, r. 1928, s. Žabnjak, Vrbovec, Hrvatica, učenica, NOV 1943, ranjena 1944, zarobljena, 1945. streljana

FRIGO VIKTOR, Antuna, r. 1919, Italija, Talijan, radnik, NOV 1944.

FRIŠĆIĆMIJO, Stjepana, r. 1913, Domašinec, Hrvat, poljoprivr., **NOV 1945.**

FRKMIĆ VLADO, Hrvat, poginuo

FRKOVIĆ MARIJAN, Hrvat

FRLIN ANTUN, Hrvat, poginuo

FRUAK STJEPAN, Donja Drenova, Zelina, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo **1944.**

FRUA RANKO, Antuna, r. **1917**, Šibenik, Hrvat, student, čl. KPJ, **NOV 1944.**

FUČEK DRAGUTIN, Hrvat

FUČEK ĐURO, Hrvat

FUČEK FABIJAN, Martina, Hrvat

FUČEKIVAN, Mirka, r. **1921,** s. Mateja, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo **1944.**

FUČEK PETAR, P., Hrvat, poginuo

FUČKOIVAN, Hrvat

FUGANIVAN, Hrvat

FUKS IVAN, Hrvat, poginuo

FULERJOSIP, Mije, r. **1912**, s. Križ, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen

FULIR MARKO, Tome, s. Zajezda, Zlatar, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

FUNDAKIGNAC, Jeronima, r. **1913**, Kotoriba, Hrvat, radnik, NOV **1945.**

FUNDEUĆ IMBRO, Mate, r. **1904**, s. Sesvetski Kraljevec, Sesvete, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

FUNTEK MATO, Josipa, r. **1917**, s. Komarnica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

FURDIĆ JAKOB, Hrvat, poginuo

FURLANMARTIN, r. **1912**, Slovenac, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1944.**

FURMEK MILAN, Đure, Hrvat

Fuš **NIKOLA**, Vinka, Hrvat

FUTAĆIVAN, Blaža, r. **1919,** s. Pogančec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

GABAJMATO, Stjepana, r. **1910,** s. Hampovica, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

GABAROV Aco, Srbin

GABROVAČKI ANDRIJA, Hrvat, poginuo

GABROVAČKI VLADO, Hrvat

GADOVECMATO, Hrvat, poginuo

GAIĆ LJUBOMIR, Vase, Srbin

GAjsKi **FRANJO**, Hrvat

GAJSKI VINKO, Nikole, r. **1923**, s. Laduč, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV **1943,** ranjen

GAJŠAKGABRUEL, r. **1921**, s. Kotoriba, Čakovec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1945.**

GAL MARTIN, Hrvat

GALETIĆ ZDENKO, Antona, Hrvat

GALIĆ MILAN, Franje, Hrvat, poginuo

GALOŠAK NIKOLA, Srbin

GALOVIĆ ANDRIJA, Nikole, Hrvat

GALOVIĆČEDO, Hrvat

GALOVIĆ STJEPAN, Hrvat, poginuo

G AUER IVAN, Hrvat

GAUER MARTIN, Mije, r. **1923**, s. Pitomača, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** ranjen **1944,** poginuo **1945.**

GANZELIĆ IVAN, Hrvat, poginuo

GANJAN ZVONKO, Hrvat

GARAŠIĆTOMO, Blaža, r. **1925**, s. Štakorovec, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

GARBER ROMAN, Mije, Hrvat, **NOV 1944.**

GARIĆIVAN, Andrije, Hrvat

GARIĆJOSIP, Hrvat

GARSIA DINO, Italija, Talijan, NOV **1944.**

GAŠPARAC PETAR, Hrvat, poginuo

GAŠPARČIĆ JOSIP, Hrvat

GAŠPAREC ĐURO, Mate, r. **1911**, s. Ledine, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** ranjen **1944.**

GAŠPAREC JOSIP, Hrvat

GAŠPARECMIJO, Luke, r. **1920**, s. Kruškovac, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen

GAŠPAREC STJEPAN, Josipa, r. **1925**, s. Ledine, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

GAŠPAREVIĆ Božo, Hrvat, poginuo

GAŠPARIĆ ANDRIJA, Hrvat, NOV **1944.**

GAŠPARIĆ BOŽO, Hrvat, poginuo

GAŠPARIĆJOSIP, Lovre, r. **1910**, s. Novo Virje, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

GAŠPARIĆ KARLO, Hrvat

GAŠPARIĆ MARTIN, Hrvat

GAŠPARIĆ MIJO, August, r. **1917**, s. Lovreća Sela, Zabok, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen

GAŠPARIĆ ZLATA, Mije, s. Vojakovački Kloštar, Križevci, Hrvatica, domaćica, NOV **1943.**

GAŠPAROV BARTOL, Hrvat

GAŠPAROVIĆDUŠAN DOKTOR, Ivana, r. **1922**, s.

Baretić, Crikvenica, Hrvat, službenik, čl. SKOJ-a, čl. KPJ, **NOV 1941.**

GAŠPERT RUDOLF, Antuna, r. 1922, s. Turčinec, Čakovec, Hrvat, radnik, **NOV 1943.**

GAZDA MIMICA, Hrvat, NOV 1944.

GAŽIMIJO, Hrvat, **NOV 1944.**

GEMES VJEKOSLAV, Stjepana, Hrvat

GENZIĆMIJO, Fabijana, r. **1922,** Zagreb, Hrvat, radnik, **NOV 1944.**

GEREK VLADO, Marina, Hrvat

GERES IVAN, Ivana, Hrvat, čl. KPJ

GERIĆ ANTUN, Hrvat

GERIĆ JOSIP, Hrvat, ranjen 1944.

GERIĆ MILAN, Srbin, NOV 1943.

GERMAN SLAVKO, Hrvat

GERVEJ SILVESTAR

GIGAČ GABRIJEL, Hrvat

GILENICA NADA, Hrvatica

GLAJNER STJEPAN, Hrvat

GLAMAC BOŽIDAR, Steve, Srbin, poginuo

GLASOVACŽIGA, Stjepana, r. 1908, s. Klokočevci, Našice, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

GLAVAČ JOSIP, Hrvat

GLAVAK ĐURO, Ivana, r. 1920, s. Goričan, Čakovec, radnik, NOV **1945.**

GLAVAŠ DRAGO, Hrvat

GLAVNIK MILKA, Hrvatica

GLOBOVČJA KAZIMIR, Hrvat, poginuo

GLUHAK ANDRIIA, Hrvat, poginuo

GLUHAK ERNA, Melkiora, r. 1927, Zagreb, Hrvatica, učenica, čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1944.

GLUHAK MILIVOJ, Melkiora, r. 1921, Medveščak, Zagreb, Hrvat, student, čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1941.

GLUMP AK STJEPAN, Pavla, r. 1926, s. Bedekovčina, Zabok, Hrvat, radnik, NOV **1944,** ranjen

GMAJNIČKI SLAVKO, S. Brezje, Klanjec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

GODEK IVAN, Pavla, r. 1922, s. Koprivnički Bregi, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1944.**

GOJKOvič **MILOŠ**, Nikole, r. **1917,** s. Veliki Poganac, Koprivnica, Srbin, poljopriv., NOV **1943,** ranjen, poginuo **1944.**

GOLEN MILAN, Hrvat, NOV 1944.

GOLOB FERDINAND, Hrvat, čl. KPJ, ranjen 1945.

GOLOVIĆIVAN. Hrvat

GOLUB FRANJO, Filipa, r. 1926, s. Šimunčevac, Sesvete, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1945.**

GOLUB IVAN, r. 1914, Gornja Dubrava, Hrvat, poljopriv., NOV **1945.**

GOLUB IVAN, Luke, r. 1915, s. Lenišće, Klanjec, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

GOLUB STJEPAN, Ivana, r. 1921, s. Jaloševec, Dubrava, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

GOLUB TOMO, Filipa, r. 1924, s. Šimunčevac, Sesvete, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

GOLUBIČ STJEPAN, Mirka, r. 1923, s. Ljubešćica, Novi Marof, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo

GONKETIIVAN, Hrvat

GORANOvič **PETAR**, Steve, r. 1916, s. Haganj, Sv. Iv. Zabno, Križevci, Srbin, trgovački pomoćnik, čl. KPJ, NOV 1943.

GOREG IMBRO, Hrvat, poginuo

GORIČANEC IVAN, Ivana, r. 1926, Marija na Muri, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1945.

GORIČKI JOSIP, Hrvat, ranjen 1945.

GORIČKI MILAN, Hrvat

GORIČKI STJEPAN, Hrvat

GORŠANIĆ NIKOLA, Srbin

GORUP-BEDNJANEČ IVKA, Karla, r. 1924, s. Klenovec, Pregrada, Hrvatica, domaćica, NOV 1943, poginula 1944.

GORUP JANKO, Franje, Hrvat

GORUPIĆ BRANKO, Mirka, r. 1923, s. Vojsak, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

GORUPIĆ DUŠAN, Vilima, r. 1922, s. Plemenšćina Gornja, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

GOSPODAREVIĆ EMICA, Hrvatica

GOSTO vič **MARIJAN**, Hrvat

GOTAL IVAN, r. 1926, Vrbovec, Hrvat, NOV 1943, poginuo 1944.

GOTIĆ MATO, Janka, r. 1905, s. Ljubeščica, Novi Marof, Hrvat, obrtnik, NOV 1944.

GOTIĆ MIRKO, r. 1920, s. Ljubeščica, Novi Marof, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

GRABAČIĆ FRANJO, Hrvat

GRABAČIĆ JOSIP, Hrvat

GRABAĆIĆ TOMO, Hrvat

GRABARIĆ IVAN, Roka, r. 1906, s. Selnik, Ludbreg, Hrvat, radnik, NOV 1944.

GRABOVAČ MARKO, Hrvat, ranjen 1945.

GRABROVIĆ TEREZIJA, Matije, r. 1918, Čakovec, Hrvat, domaćica, NOV 1943.

GRAČAR JOSIP, Andrije, r. 1926, s. Kučanec, Sesvete, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

GRADEČKI NADA, Hrvatica, poginula

GRADIČEK DRAGUTIN, Hrvat

GRADINIĆ JOSIP, Hrvat

GRADOVEC MATO, Hrvat, poginuo

GRAH DRAGICA, Đure, r. 1913, s. Klimen, Zlatar, Hrvatica, radnica, **NOV** 1943, ranjena 1944.

GRAH VERA, r. 1922, s. Gubaševski Prosenik, Zabok, Hrvatica, domaćica, **NOV** 1943.

GRANATIR STJEPAN, Marka, r. 1925, s. Križ

Brdovečki, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1944.

GRANUŠEK STJEPAN, Hrvat

GRAŠANIĆ IVAN, Hrvat, poginuo

GRAŠANIĆ NIKOLA, Hrvat

GRAŠANIĆ STJEPAN, Hrvat

GRBOUA MIRKO, Blaža, r. 1906, s. Apatovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

GRBOTEK STJEPAN, Hrvat

GRĆIĆ FLORUAN, Hrvat, poginuo

GRĆIĆ FRANJO, Hrvat, poginuo

GRDAK KATA, Hrvatica, poginula 1944.

GREDIČAK VID, Hrvat, NOV 1944.

GREGOREC TOMO, Hrvat, poginuo

GREGORIĆ IVAN, Hrvat, poginuo

GREGORINČIĆ IVAN, Imbre, r. 1907, Mala Subotica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

GREGURIĆ MILAN, Hrvat, nestao

GREGURIN JOSIP, Hrvat

GREGURINĆIĆ MILKO, Hrvat

GRENJA STJEPAN, Hrvat, NOV 1944.

GRGAC BARICA, Jurja, r. 1926, s. Sušobreg, Zlatar Bistrica, Hrvatica, domaćica, NOV 1943.

GRGEČ PETAR, Stjepana, r. 1928, Donja Bistra, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo 1946.

GRGIĆ IVAN, Hrvat, NOV 1943, poginuo

GRGIĆ IVO, Stjepana, Hrvat

GRGINIĆ IVAN, Hrvat

GRGONJA MATO, Hrvat

GRGOŠIĆDRAGO, Franje, r. 1921, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV **1945.**

GRILEC FRANJO, Ljudevita, r. 1922, s. Brezje, Klanjec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1944,** ranjen **1945.**

GRILEC FRANJO, Mije, r. 1926., s. Kostelski Bregi, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV 1944.**

GRILEC JOSIP, Hrvat

GRIVIĆ VALENT, Hrvat, poginuo

GRKANOVIĆ PETAR, Đ., Hrvat

GROB JELKA, Hrvatica

GROKOLIĆ NIKOLA, Srbin

GROTIĆ IVAN, Bolte, r. 1920, s. Torčec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

GROTIĆ PAVAO, Ignaca, r. 1924, s. Gola, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

GROZAJ PEPICA, Hrvatica

GROZDANOVIĆ MARIO, J., Hrvat

GRŠIĆ BOLTO, Mirka, r. 1925, Veleškovec, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo 1944.

GRŠIĆ MIRKO, Hrvat

GRUBA STJEPAN, Jurja, r. 1918. Gornji Mihaljevec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

GRUBAĆ STJEPAN, Stjepana, r. 1910, s. Gornjaki, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1944.**

GRUBAĆEVIĆ LJUBO, Mihajla, r. 1910, s. Zabno, Križevci, Srbin, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1945.**

GRUBIĆ STJEPAN, Hrvat

'GRUJIĆ VASO, r. 1911, s. Kuraije, Pakrac, Srbin, radnik, NOV **1943.**

GRUŠINIĆ STJEPAN, Hrvat

'GUBIĆ GOJKO, r. 1928, s. Draksenić, Bosanska Dubica, Srbin, radnik, NOV **1943.**

GUNAŠEK STJEPAN, Hrvat, poginuo

GUNBOR DUŠAN, Srbin

GUNJEVIĆ Božo KUBURA, Srbin, čl. KPJ, NOV 1942.

GUREK DRAGO, Hrvat, poginuo

GURKA MIRKO, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1945.**

GUSTOVIĆ IVAN, Hrvat

Guš **ALOJZ**, Slovenac

HABAJEĆ MILAN, Jalže, r. 1923, s. Sušobreg, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

HABAJEC VINKO, Martina, r. 1920, s. Sušobreg, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV 1943.

HABALIJA STJEPAN, Hrvat

HABAZIN TOMO, Andrije, r. 1919, s. Marija Bistrica, D. Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

HABCIĆ MILAN, Bolte, r. 1923, s. Mala Ostrna, Dugo Selo, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

HABEK MILAN, Ivana, r. 1910, s. Kuzminec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.

HABEK STJEPAN, Hrvat

HABIJAN TOMO, Hrvat

HABIJANEC FRANJO, Hrvat

HABIJANEC IVAN, Stjepana, Hrvat

HABIJANEC JOSIP, Mije, r. 1915, s. Gornjaki, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1944.**

HABIJANIĆ RUDOLF, Hrvat, poginuo

HABUAK RUDOLF, Marka, r. 1927, Susedgrad, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

HABULA LADISLAV, Hrvat

HABULIĆ STJEPAN, Hrvat

HABULIN FRANJO, Stjepana, r. 1925, s. Poznanovec, Zabok, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

'HABUŠ DRAGAN, r. 1920, s. Laslav, Nova Gradiška, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

HABUŠ DRAGO, r. 1921, s. Borovljani, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

HABUŠ JOSIP, Josipa, r. 1912, s. Marija na

Muri, Čakovec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1942.

HABUZIN BLAŽ, Mije, r. 1911, s. Lovrečani, Vidovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

HACEK FRANJO, Andrije, r. 1921, s. Konjščina, Zlatar Bistrica, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

HADIĆ IVAN, J., Hrvat, poginuo

HADIN FRANJO, Hrvat

HADIN TOMO, Hrvat, poginuo

HADROVIĆ IVAN, Ivana, r. 1919, s. Brckovčina, Križevci, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen

HADROVIĆ STJEPAN, Stjepana, r. 1921, s. Donji Stenjevec, Susedgrad, Hrvat, radnik, NOV 1944.

HAĐINA FRANJO, Jurja, r. 1923, s. Sušobreg, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

HADŽIEFENDIĆ IBRAHIM, Mustafe, r. 1919, Gradačac, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1944.**

HAJAK FRANJO, Pavla, r. 1920, s. Topolovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1945.**

HAJAK MARIJAN, Pavla, r. 1923, s. Topolovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1945.**

HAJDIN IVKA, Hrvatica, poginula

HAJDUK MARTIN, Sirauna, r. 1915, s. Ob. Novaki, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** ranjen **1944.**

HAJDUK STJEPAN, Ivana, Hrvat

HAJDUK STJEPAN, Šimuna, Hrvat

HAJDUKOVIĆ VINKO, Hrvat

HAJETIĆ JANKO, Hrvat

HAJNIĆ FANIKA, Hrvatica, čl. KPJ, NOV 1943.

HAJSTER IVKA, Franje, Hrvatica

HAJTIĆ MIRKO, Hrvat

HALANIĆ STANKO, Hrvat, poginuo

HALAPA BRANKO, Hrvat

HALAPA NIKOLA, Srbin, poginuo

HALATEK IVAN, Marije, r. 1905, s. Paulovac, Bjelovar, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1943.

HALOŽAN FRIC, Hrvat

HALUSEKTOMO, Stjepana, r. 1924, s. Brodić, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

HALUŽA IGNAC, Hrvat, poginuo

HALUŽAN IVAN, Hrvat

HALUŽAN TEREZIJA, Julijane, r. 1925, s. Klenovec, Pregrada, Hrvatica, domaćica, NOV **1944,** poginula **1944.**

HAUANIČ SIMEON, Hrvat

HANĐEKOVIĆ VALENT, Valenta, Hrvat

HANIĆ FRANJO, P., Hrvat, poginuo

HANZIR IVAN, Stjepana, r. 1921, s. Laduč, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, čl. KPJ. NOV 1943, ranjen

HANZIR KATICA, Hrvatica

HANZIR MIRKO, Hrvat

HANŽELIĆ ĐURO, Hrvat, poginuo

HAPAVEL IVAN, Hrvat, poginuo

HARABAJ FRANJO, Hrvat

HARAMBAŠA DRAGUTIN, Kazimira, r. 1913, s. Martinič, Ludbreg, Hrvat, radnik, NOV 1944.

HARAMBAŠA SLAVA, r. 1926, s. Velika Ostrna, Dugo Selo, Hrvatica, NOV 1944, ranjena

HARAMBAŠIĆ ČEDO, Srbin, poginuo

HARAMBAŠIĆ IVAN, r. 1910, s. Subotica, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

HARAMINA IVAN, Bogoslava, r. 1923, s. Križ Brdovečki, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

HARAPINEC ZVONKO, Hrvat, poginuo

HASAN ANTUN, Hrvat, poginuo

HASANEC ANĐELKA, r. 1920, s. Kapela, Bjelovar, Hrvatica, čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1942, ranjena 1944.

HASANEC STJEPAN PIŠTA, Ljudevita, r. 1927, s. Gornja Rijeka, Križevci, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

HAVARLEK VILIM, Hrvat, poginuo

HAVOJIĆ JOSIP. Hrvat

HAZIĆ ASIM, Musliman, poginuo 1944.

HEDAK DUŠAN, Miloša, r. 1926, s. Veliki Grabičani, Koprivnica, Srbin, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

HELAJ STJEPAN, Hrvat, poginuo

HELEMBAH HELENA, Hrvatica

HELENKO VASILIJE, Srbin, poginuo

HELEUŠ DRAGO, Josipa, r. 1922, s. Ježevo, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1945.

HENDIĆ ABRAM, Hrvat, poginuo

HENEZI JOSIP, Hrvat

HENIGMAN IVAN, Josipa, r. 1909, s. Dolenjske Toplice, Slovenija, Slovenac, radnik, NOV 1942.

HERAK DUŠAN, Srbin

HERAK STJEPAN MRAZ, Filipa, r. 1919, s. Ježevo, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1942.

HERAK STJEPAN, Mije, r. 1922, Gornja Šemnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

HERCEG ANDRIJA, Hrvat

HERCEG IVAN, Petra, r. 1914, s. Grabeščak, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

HERCEG JOSIP, Martina, r. 1925, s. Macelj, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1943.

HERCEG SLAVKO, Stjepana, r. 1922, Podsused, Hrvat, radnik, NOV 1943.

HERČEK MILAN, Josipa, r. 1925, s. Rakovec,

Vrbovec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944, poginuo 1945.

HEREMIĆ MUSTAFA, Mustafe, r. 1923, s. Mrkonjić Grad, neopredijeljen, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

HERCIGONJA MARICA, Hrvatica

HERCIGONJA MATO, Hrvat

HEREND STJEPAN, Hrvat, poginuo

HERENDIĆ NIKOLA, Hrvat

HERTARIČ PETAR, Nikole, r. 1914, s. Vratišinec. Hrvat, radnik, NOV 1944.

HERVA VILIM, Hrvat, poginuo

HIRIN STEVO, Srbin

HIRJANIĆ BOLTO, Hrvat, poginuo

HIRŠIL JOSIP, Hrvat, poginuo

HIŽAK SLAVKO, Hrvat

HIŽAK TOMO, Hrvat

HLADNIĆ ANTUN, Valenta, Hrvat

HLADUVKA JOSIP, Ernesta, r. 1921, s. Celine, Vrbovec, Čeh, poljopriv., NOV 1944.

HLEVNJAK JOSIP, Hrvat, poginuo

HLUPIĆ ALOJZ, "gnaca, Hrvat

HLUPIĆ JOSIP, Ignaca, r. 1922, s. Marinci, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

HLUT STJEPAN, Hrvat, poginuo

HOBLAJ TOMO, Franje, r. 1919, Vratišinec, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1945.

HOBOLJA LUKA, Hrvat

HODAK JOSIP, Hrvat

HODAK PETAR, Hrvat, poginuo

HODALIĆ VALENT, Hrvat

HOĐIĆ STJEPAN, Hrvat

HOHNJEC ALOJZ, Andrije, r. 1925, s. Pregrada Vrhi, Pregrada, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943, poginuo 1945.

HOHNJEC FRANJO, Ivana, Hrvat

HOHNJEC IVAN, Hrvat

HOHNJEC MILAN, Hrvat

HOHNJEC JOSIP, Josipa, r. 1922, Hrvat, radnik, NOV 1944.

HORBEC VEĆESLAV, Vinka, Hrvat, poginuo

HORMANOVIĆ NIKOLA, Srbin

HORVAT DRAGUTIN, Franje, r. 1927, s. Đurmanec, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

HORVAT DARKO, Marije, r. 1930, s. Globočec, Ludbreg, Hrvat, učenik, NOV 1944.

HORVAT ĐURO, Valenta, s. Kaln. Ljubelj, Novi Marof, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

HORVAT FRANJO, Martina, r. 1924, s. Središče ob Dravi, Ormož, Slovenac, službenik, čl. KPJ, NOV 1944.

HORVAT IGNAC, Hrvat

HORVAT IVAN, Ljudevita, r. 1923, s. Bregi Radobojski, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen 1945.

HORVAT IVAN, M., Hrvat, poginuo

HORVAT IVAN, Mije, r. 1923, Goričan, Hrvat, radnik, NOV **1945.**

HORVAT JOSIP, Franje, r. 1925, s. Đurmanec, Krapina, Hrvat, radnik, NOV **1943,** poginuo 1944.

HORVAT LEONARD, Josipa, r. 1910, s. Sopot, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

HORVAT LJUDEVIT, Ignaca, r. 1919, s. Gusakovo, Donja Stubica, Hrvat, radnik, NOV **1943,** poginuo **1944.**

HORVAT MARIJA MACA, Hrvatica

HORVAT MATO, š., Hrvat, poginuo

HORVAT MIRKO, Ivana, r. 1911, Zagreb, Hrvat, student, čl. KPJ

HORVAT STJEPAN, Hrvat, čl. KPJ, ranjen 1945.

HORVAT VALENT, P., Hrvat, poginuo

HORVAT VENDEL, Franje, Hrvat

HORVAT ZORA, r. 1925, Zagreb, Hrvatica, NOV **1943,** poginula **1944.**

HORVATIĆ ALEKSANDAR, Tome, r. 1919, s. Botovo, Koprivnica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1945.**

HORVATIĆ ĐURO, Hrvat

HORVATIĆ FRANJO, Hrvat, poginuo

HORVATIĆ FRANJO, Đure, r. 1925, s. Vidovec-Maksimir, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

HORVATIĆ FRANJO, Ignaca, r. 1925, s. Markuševac-Maksimir, Zagreb, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

HORVATIĆ IVAN, Hrvat

'HORVATIĆ JOSIP, r. 1925, s. Lonja-Kloš. Ivanić, Čazma, Hrvat, poljopriv., NOV 19'43.

HORVATIĆ MATO, r. 1920, s. Ljubeščica, Novi Marof, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

HORVATIĆ PAVAO, Mirka, r. 1917, s. Brdovec, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

HORVATIĆ ŠTEFA, Stjepana, r. 1927, s. Ljubeščica, Novi Marof, Hrvatica, domaćica, NOV 1944.

HORVATIČEK ZVONKO, Hrvat, NOV 1944.

HORVATIN RUDOLF, Franje, r. 1927, s. Radakovo, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1944** i **1945.**

HORVATINOVIĆ IVAN, r. 1909, s. Kozinšćak, Dugo Selo, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

HORVATOVIĆ IVAN, Hrvat

HOSTIĆ JOSIP, Martina, r. 1920, s. Marinci, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1942,** ranjen

HOTKO FRANJO, Hrvat

HOTKO PAVICA, Mate, r. 1918, s. Gaj, Vrbovec, Hrvatica, poljopriv,, NOV **1943,** ranjena

HRANJEC NIKOLA, Alberta, r. 1910, Goričan, Hrvat, radnik, **NOV 1945.**

HRAŠĆIĆ IVAN, Hrvat, poginuo

HREN STJEPAN, Mate, r. 1913, s. Oborovo, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943.**

HRENAR VJEKOSLAV, Josipa, r. 1924, s. Kostel--Bregi, Pregrada, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

HRESTAK STANKO, Marka, r. 1922, s. Vojsak, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** ranjen

HRESTAK STJEPAN, Franje, r. 1914, s. Plemenščina Gornja, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

HREŠĆ IVAN, Hrvat, poginuo

HRG IVAN, Franje, r. 1927, s. Sudovec, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944. i 1945.

HRGIĆ ILIJA, Srbin

HRGINA IVAN, Hrvat

HRHOVEC MATIJA, s. Dol. Rijeka, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

HRIBERSKI RUDOLF, Hrvat, NOV 1944.

HRIZMAN VLADIMIR, Hrvat

HRKA IVAN, Nikole, r. 1925, s. Oborovo, Dugo Selo, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

HRLEC ANDRO, S. Kamešnica, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

HRŠAK BRANKO, Hrvat

HRŠAK MIRKO, Florijana, Hrvat

HRŠAK STJEPAN, Ivana, Hrvat

HRUG IVAN, Ljudevita, r. 1918, s. Jesenje Donje, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

HRUP DRAGUTIN, Ljudevita, r. 1924, s. Zbilj Gornji, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

HRUPKA VJEKOSLAV, Čeh, poginuo

'HRUŠKA SLAVKO, r. 1906, s. Bulinac Severin, Bjelovar, Čeh, radnik, NOV **1943,** poginuo 1944.

HRUŠKAR GABRO, Josipa, r. 1928, s. Prepuštovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV 1943.

HRVOJ MARKO, Vida, Hrvat

HRŽENJAK MIJO, Hrvat

HRŽENJAK JOSIP, S., Hrvat, poginuo

HRŽINA IVAN, Stjepana, Hrvat

HRŽINA JOSIP, Hrvat

HUBL JOSIP, Hrvat

HUF STANISLAV, Hrvat, poginuo 1944.

HUMUAK RUDOLF, Dure, Hrvat, NOV 1943.

HUNIČ IVAN, Radomira, Hrvat, poginuo

Husič **SABIT**, Musliman

HUSNJAK VALENT, Hrvat, čl. KPJ, poginuo 1945.

HUZANIĆ FRANJO, r. 1919, s. Vidovec Maksimir, Zagreb, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

HUZANIĆ STJEPAN, Ivana, r. 1914, s. Vidovec Maksimir, Zagreb, Hrvat, radnik, NOV 1943.

IGNAC FRANJO, Hrvat

IGREC MIJO, Mije, r. 1925, Donji Mihaljevec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV** 1944.

ILEKOVIČ VIKTOR, Juraja, r. 1926, s. Kuzminec, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, **NOV** 1943, ranjen

ILIČ MIUENKO, Josipa, Srbin, čl. KPJ

ILIĆ SLOBODAN, Srbin

II IJAŠ DOMINIK, Slavka, r. 1921, s. Plemenščina Gornja, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

'ILJIŽAR SLAVICA, r. 1925, s. Beletinec, Novi Marof, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

IMENJAK STJEPAN, Hrvat, NOV 1943.

IMBRIČIČ VINKO, Hrvat, čl. KPJ

INIC VLADIMIR, Hrvat

INKRET VLADO, Hrvat

IŠTVAN STJEPAN, Hrvat

IŠTVANIČ NIKOLA, Hrvat

IVAKOVIČ ANTON, Hrvat, poginuo

IVANARIC STJEPAN, Hrvat, poginuo

IVANĆAN STJEPAN, Mate, Hrvat

IVANĆEVIĆ STEVO, Srbin

IVANIĆ IVAN, Hrvat

IVANKA, Zagreb, Hrvatica, NOV 1943, poginula 1944.

IVANKOVIĆ JOSIP, Josipa, Hrvat

IVANKOVIĆ KARLO, r. 1921, s. Stara Vas, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

IVANKOVIĆ SLAVKO, Milana, r. 1922, s. Cirkveno, Križevci, Hrvat, student, čl. KPJ, NOV 1942.

IVANKOVIĆ TOMO, Hrvat

IVANOV GEORGI, Petra, r. 1914, s. Pazarđik, Bugarska, Bugarin, student, čl. KPJ, NOV 1944.

IVANOVIĆ Božo, Franje, Hrvat

IVANOVIĆ JANKO, Hrvat

IVANUŠ SLAVKO, Hrvat, poginuo

IVANUŠEC MARKO, Jakoba, r. 1915, s. Hrastovsko, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

IVANUŠIĆ SLAVKO, Hrvat, poginuo

IVANJKO LEOPOLD, r. 1924, s. Velika Horvatska, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV 1944, poginuo 1944.

IVEKOVIĆ IVAN, Vilima, r. 1923, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1944.

IVEKOVIĆ JULIJUS, Mirka, s. Razdrto, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

IVEKOVIĆ NIKOLA, Hrvat

Ivić **IVAN**, Đure, Hrvat

Ivić **JOSIP**, Jurja, r. 1925, s. M. Polje, Zabok, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943, poginuo 1944.

Ivšić **FRANJO**, Hrvat

JADRAŠ TOMO, Hrvat

JADRIJEV ĐURO, Hrvat

JAGATIĆ IVAN, Barbare, r. 1922, s. Peskova, Vrbovec, Hrvat, radnik, NOV **1944,** poginuo

JAGATIĆ VID, Ivana, r. 1912, s. Dulepska, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen

JAGETIĆ IVAN, Franje, r. 1922, s. Pakovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

JAGIĆ ĐURO, Hrvat

JAGIĆ IVAN, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

JAGIĆ LUKA, Ignaca, Hrvat

JAGIĆ MARKO, Mije, r. 1919, s. Lovreč Selo, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

JAGIĆ STJEPAN, Hrvat, poginuo

JAGNJIĆ MATO, Barbare, Vrapče, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, poginuo

JAJO IVAN, Hrvat, poginuo

JAJTIĆ JOSIP, Lacka, r. 1921, s. Vojnovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

JAKEŠIĆ RUDOLF, Hrvat, poginuo

JAKOPAŠ STJEPAN, Pavla, r. 1912, s. Peskova, Vrbovec, Hrvat, radnik, NOV **1944,** poginuo 1944.

JAKOPĆEVIĆ NIKOLA, Hrvat

JAKOPOVIĆ IVAN, r. 1923, s. Kotoriba, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV **1943,** poginuo 1944.

JAKOPOVIĆ MIUENKO, Srbin

JAKOPOVIĆ SLAVKO, Hrvat

JAKOPOVIĆ ZVONKO, Juraja, Vrapče, Zagreb, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo

JAKOVAC IVAN, Hrvat

JAKOV AC RUDO, Hrvat

JAKOVIĆ MATO, Hrvat, poginuo

JAKŠIĆ ILIJA, Stjepana, Hrvat

JAKŠIĆ VALEK, Hrvat

JAKUPEC IVAN, Josipa, r. 1926, s. Kloštar Podravski, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV 1944.

JAKŠIĆ JOSIP, Josipa, r. 1924, s. Jakšinec, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

JAKUPIĆ STJEPAN, Ivana, Hrvat

JAKUŠ FRANJO, Josipa, r. 1914, s. Lug-Poznanovec, Zabok, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

JALŠEVAC FRANJO, Hrvat

JALŠOVEC ANTE, Hrvat

JAMBREĆEC IVAN, Andre, r. 1924, s. Rugvica, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen

JAMBREĆEC MARICA, r. 1924, S. Rugvica, Dugo Selo, Hrvatica, NOV **1943.**

JAMBREK-MARTINCA FRANJO, Blaža, r. 1921, s. Sušobreg, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1945.**

JAMBREK-HABAJEC JOSIP, Valenta, r. 1915, s. Sušobreg, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV 1943.

JAMBREK MARICA, Hrvatica, NOV 1944.

JAMBREK MIJO, Andre, r. 1922, s. Ostrna Velika, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1944.**

'JAMBREŠIĆ IVAN, r. 1918, s. Nevinac-Nova Rača, Bjelovar, Hrvat, student, čl. KPJ, NOV 1943.

JAMBREŠIĆ JELENA, Ignaca, r. 1916, s. Hadžići, Sarajevo, Hrvatica, profesorica, čl. KPJ, NOV 1943.

JAMBREŠIĆ RUŽA, Stjepana, r. 1923, s. Vidovec-Maksimir, Zagreb, Hrvatica, domaćica, NOV **1943,** ranjena

JAMBREŠIĆ ZLATA, Hrvatica, studentica medicine, čl. KPJ

JAMBREŠKI MARICA, Hrvatica

JAMBRETIĆ MARICA, Hrvatica

JAMBROVIĆ FRANJO, r. 1896, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

JANAĆEK EDUARD, Franje, r. 1909, Đurđevac, Čeh, učitelj, čl. **KPJ,** NOV **1944,** ranjen

JANAĆEK LJUDEVIT, Franje, r. 1904, Đurđevac, Čeh, službenik, NOV **1944.**

JANČAREVIĆ NIKOLA, Vlade, Hrvat

JANĆI VLADO, Boška, r. 1927, s. Novoseljani, Bjelovar, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** poginuo

JANĆIN IVAN, Tome, r. 1913, s. Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

JANĆIN MATO, Hrvat

JANDRAK FRANJO, Hrvat

JANEŠ ANTUN, Hrvat

JANEŠ JOSIP, Hrvat, čl. KPJ, ranjen, poginuo 1944.

JANEŠ STJEPAN, Zagreb, Hrvat, čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo

JANEŽIĆ BLAŽ, Hrvat, čl. KPJ

JANIĆ MITAR, Srbin

JANIN STJEPAN, Mije, r. 1927, s. Sandrovac, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen

JANKIJEV IGNAC, Hrvat, poginuo

JANKOVIĆ DRAGO, Stjepana, r. 1909, s. Globočec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

JANKOVIĆ FRANJO, Hrvat

JANKOVIĆ IVAN, Nikole, r. 1927, s. Suvaj, Sisak, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

JANKOVIĆ MIJO, Vjenčeslava, r. 1917, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

JANTOL IVAN, Ivana, r. 1920, s. Sesvete, Ludbreg, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

JANTOL IVAN, Valenta, r. 1920, s. Sesvete, Ludbreg, Hrvat, radnik, čl. **KPJ,** NOV 1943.

JANTOUAK MIJO, Blaža, r. 1923, s. Ledine, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

JANTOUAK PAVAO, Petra, r. 1925, s. Ledine, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

JANTOUAK TOMO, Blaža, r. 1926, s. Ledine, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

JANŽEKOVIĆ JAKOV, Hrvat

JANJEĆIĆ FRANJO, Hrvat, poginuo

JAPEC DRAGUTIN, Ignaca, r. 1920, s. Jakšinac, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo 1945.

JARBEC VLADO, Hrvat

JARDAS JOSIP, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

JAVIŠIĆ STJEPAN, Hrvat

JAVOROVIĆ MILE, Srbin, ranjen 1945.

JEDRAŠIĆ IVAN, Hrvat

JEDVAJ LJUDEVIT, Nikole, r. 1927, s. Gornja Bistra, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1943. poginuo

JELAČA BOGDAN, Mile, Srbin

JELENAK JOSO, Mihajla, r. 1926, s. Lipnica, Vrbovec, Srbin, poljopriv., NOV 1944.

JELIĆ STEVO, Nikole, s. Breza, Bjelovar, Srbin, poljopriv., NOV 1943.

JELOVIĆ PAVAO, Hrvat, čl. KPJ, ranjen 1945.

JERBIĆ VINKO, Jurja, r. 1926, s. Radočaj, Delnice, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

JERKO MIJO, Mate, r. 1924, s. Prevlaka, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

JERKO STJEPAN, Mate, r. 1923, s. Prevlaka, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1944.

JESERNIK IVAN, Jakoba, r. 1923, s. Podturen, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo 1945.

JOVAN MARKO, Ivana, Hrvat

JOVIČIĆ ČEDO, Andrije, r. 1927, s. Srdinec, Koprivnica, Srbin, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen

JOŽEK KOVAČEK MARIJA, Stjepana, r. 1931, Varaždin, Hrvatica, učenica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

JUG JOSIP, Martina, r. 1911, s. Luka, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

JUG MILAN, Hrvat

JUGEC VINKO, Hrvat, nestao

JURAJ IVAN, Hrvat

JURAK VLADO, Eduarda, r. 1929, Zagreb, Hrvat, učenik, čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1944, ranjen

JURANIĆ IVKA, Josipa, r. 1928, s. Mala Erpenja, Hrvatica, učenica, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginula 1944.

JURAS IVAN, Hrvat

JURAŠ MIHO, Nikole, Hrvat

JURATOVIĆ STJEPAN, Hrvat

JURĆAN IVAN, Ivana, r. 1920, s. Cirkovljan, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

JUREKOVIĆ STJEPAN. Pišta, r. 1921, Zagreb, Hrvat, službenik, čl. KPJ, NOV 1941, ranjen 1941.

JURETIĆ IVAN, Franje, r. 1921, s. Hreljin, Rijeka, Hrvat, student, čl. SKOJ-a, NOV 1942.

JURIČEVIĆ ZVONKO, Jage, r. 1925, Hrvat, radnik, NOV 1942.

JURINEC MARICA, Hrvatica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

JURIŠIĆ IVAN, Nikole, r. 1921, s. Laduč, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1943.

JURJEVIĆ TOMISLAV, Hrvat, poginuo

JURKOV STJEPAN, Florijana, r. 1926, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen 1944.

JURKOVIĆ STJEPAN, Hrvat

JURMAN IVAN, Hrvat, čl. KPJ, poginuo 1944.

JURŠIĆ GALENIĆ ANICA, Đure, r. 1925, s. Rugvica, Dugo Selo, Hrvatica, NOV 1943, poginula 1945.

JURŠIĆ JOSIP, Mije, r. 1920, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1944.

Jus **ALBA**, Adalberta, r. 1926, s. Strmec, Pregrada, Hrvat, učenik, NOV 1944, poginuo 1944.

JUŠTA ĐURO, Mate, r. 1919, s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944. ranjen

JUTRIŠA JOSIP, Maksa, r. 1925, s. Druškovec, Pregrada, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1943.

JUTRIŠA JOSIP JANKO, Mate, r. 1920, s. Martiša Ves, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944, poginuo 1944.

KADAR IŠTVAN, Mađar

KAHLINA MATO, Marka, r. 1913, s. Domahovec, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen

KAHLINA VJEKOSLAV, Hrvat

KAJIĆ FABIJAN, Hrvat, poginuo

KALAMIĆ SINIŠA, Srbin, poginuo

KALIČAK BRANKO, F., Hrvat, poginuo

KALOVEC JAKOB, Hrvat

KAMENARIĆ IVAN, Stjepana, r. 1909, s. Marinovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KAMPUŠ JOSIP, Dragutina, r. 1918, s. Strmec, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen

KANDIŠER JOSIP, Hrvat

KANDROK TOMO, Hrvat, NOV 1944, ranjen 1945.

KANEŠIĆ JOSIP, Alojza, r. 1923, s. Vidibirnjak, Novi Marof, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

KANIŽAJ Ivo, Hrvat, poginuo 1944.

KANATI MIRKO, Mije, Hrvat, poljopriv.

KANJEVIĆ MILORAD, Bože, r. 1928, s. Jelovac, Bos. Dubica, Srbin, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

KAPEC ANDRIJA, Hrvat, poginuo

KAPITANOVIĆ JOSIP, Hrvat, poginuo

KAPOR IVAN, Donka, r. 1917, s. Vela Luka, Korčula, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1945.

KAPUSTA AUGUST, Augusta, r. 1919, s. Strmec-Stubica, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

KAPUTAN TOMO, Pere, Hrvat, poginuo

KARABAJIĆ FRANJO, Hrvat

KARAN ĐURO, S., r. 1918, s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvat, poljoprivr., NOV **1944,** poginuo **1945.**

KARAN IVAN, Hrvat, poginuo

KARAN STJEPAN, Hrvat

KARAŠEK JOSIP, Hrvat, poginuo

KARAŠIĆ IVAN, Hrvat

KARAVIDOVIĆ IVAN, Hrvat

KARAŽINEC IVAN, Ivana, Hrvat, NOV 1943.

KARLOVČAN GRGUR, Hrvat, poginuo

KARLOVČAN MATO, Tome, r. 1921, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

KARLOVIĆ ĆIRIL, r. 1909, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. **KPJ,** NOV 1941.

KARPUCIN MIŠKO, Hrvat

KARŠIĆ ANTUN, Hrvat

KASABAŠIĆ STJEPAN, r. 1914, Hrvatska Kostajnica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV 1943.**

KASPIĆ-FOGET ĐURO, Hrvat

KATALENIĆ JOSIP, Pavla, r. 1925, s. Đurmanec, Krapina, Hrvat, radnik, **NOV 1943.**

KATALENIĆ VALENT, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

KATANOVIĆ FRANJO, S. Vukovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.** -

KATANOVIĆ IVAN, Josipa, r. 1929, s. Drapkovec, Gornja Reka, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

KATIĆ ANDRIJA, Franje, Hrvat

KATUŠIĆ JOSIP, Stjepana, r. 1925, s. Brdovec, Zaprešić, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

KAZAĆ FJODOR

KAZAS HAJRUDIN, Musliman

KEBEK VID, Pavla, Hrvat

KEBER MAKSO, Mije, r. 1926, s. Čulinec, Dubrava, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KEBER STJEPAN, Ivana, r. 1913, s. Oborovo, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

KEĆAK FLORIJAN, Mije, r. 1927, s. Kotoriba, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

KEĆKAN STJEPAN, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

KEFEĆEK IVAN, Vrapče Zagreb, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

KEKEU IVAN, Hrvat

KEKELJ JOSIP, Ignaca, Hrvat

KEKEU PETAR, Hrvat, čl. KPJ, ranjen 1945.

KELEC DARKO, Hrvat, NOV 1944.

KELEĆAK BRANKO, Hrvat, poginuo

KELEĆAK IVAN, Stjepana, r. 1924, s. Brlekovo, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

KELEK FRANJO, Petra, r. 1923, s. Gornjaki, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

KELEK VID, Pavla, r. 1914, s. Gornjaki, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KELEKOVIĆ IVAN, s. Gornja Rijeka, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945. " -

KELEMINEC ĐURO, r. 1927, s. Trstenik, Sesvete, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

KELENČAK IVAN, Hrvat

KELIŠ STJEPAN, Ivana, r. 1910, Sv. Križ, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

KEMENOVIĆ JOSIP, Nikole, r. 1917, s. Orlovac, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

KEMFEUA JOŠIP, r. 1908, s. Gusakovec-Stubica, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

KEREP JUSTA, Kazimira, r. 1925, s. Klokovec, Zabok, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginula 1944.

KESIĆ ANTE, Hrvat

KESTLER BRANKO, Hrvat

KEŽMAN ANTON, Ivana, r. 1916, s. Subotica, Koprivnica, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen 1945.

KEŽMAN TOMO, Hrvat, NOV 1944.

KIC MILAN, Josipa, r. 1924, s. Rusnica, Pre-

grada, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

KIĆUDA ĐURO, Stjepana, r. 1923, s. Ob. Novaki, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

KIRIĆ JOSIP, Antuna, r. 1920, s. Bolfan, Ludbreg, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

KIRIN IVAN, Tome, Hrvat

KIRIN STJEPAN, Tome, r. 1925, s. Ob. Novaki, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** ranjen **1944.**

KISELA SLAVKO, Hrvat

KIŠIĆ Ivo, Josipa, r. 1923, Bjelovar, Hrvat, radnik, **NOV 1943,** ranjen

KLANBER VID, Hrvat, poginuo

KLANJCAR KATICA, Stjepana, Hrvatica

KLARIĆ DRAGUTIN, Hrvat

KLARIĆ IVAN, Dure, r. 1913, s. Donja Dubrava, Đurđevac, Hrvat, radnik, **NOV 1944.**

KLARIĆ JANKO, Maksima, Hrvat

KLARIC MIRKO, Hrvat

KLARIĆ SLAVKO, Hrvat

KLARIĆ VINKO, Hrvat

KLASIĆ MILAN, Mije, r. 1924, s. Gornjaki, Vrbovec, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

KLASIĆ RUDOLF, Janka, r. 1921, s. Macelj Donji, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1944.** i **1945.**

KLASIĆ SLAVKO, Mije, r. 1920, s. Pesenje--Đurmanec, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen 1944.

KLASIĆ STJEPAN, r. 1929, s. Đurmanec, Krapina, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo 1944.

KLASNIĆ ČVRK SIDONIJA, Hrvatica, NOV 1943.

KLASINA VJEKOSLAV, Hrvat, poginuo

KLEMAR PETAR, Tome, r. 1923, s. Tugonica, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. **KPJ, NOV 1943,** ranjen **1944.**

KLEMAŠ FRANJO, Hrvat, NOV 1944.

KLEMENĆIĆ STJEPAN, Ignaca, r. 1925, s. Turčišče, Čakovec, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

KLEMER MILAN, Hrvat

KLEN ANDRIJA, Ivana, r. 1914, s. Gotalovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** ranjen

'KLEPAC IVAN, r. 1923, s. Kloštar Ivanić, Čazma, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1942.**

KLIŠANIČ TOMO, D., Hrvat

KLOBAS STEVO, Franje, r. 1912, s. Stara Rača, Bjelovar, Čeh, radnik, NOV **1943.**

KLOKOČAR VIKTOR, Hrvat, poginuo

KUUČARIĆ PAVAO, Hrvat

KUUKOVIĆ JOSIP, Vinka, r. 1924, s. Celine, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

KNEŽEVIĆ IVAN, Mate, r. 1914, s. Seline, Zadar, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

KNEŽEVIĆ MILAN, Srbin, NOV 1944.

KNOK MARIJAN, S. Apatovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KNOK MILKA, r. 1924, s. Petrova Gora, Zlatar, Hrvatica, NOV 1943, ranjena 1944, poginula

KNJAZ IVAN, Ćirila, r. 1919, s. Kraljev Vrh, Donja Stubica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

KOBAL SLAVKO, Petra, r. 1918, s. Kučan Marof, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1942, poginuo 1944.

KOBALI ŠTEFICA, Hrvatica

KOBAŠ MATO, Hrvat

KOBEŠČAK ARTUR, Hrvat, poginuo

KOBEŠIĆ FRANJO, Hrvat

KOBLAR AUGUST, Hrvat, poginuo

KOCIJAN AUGUST, Mije, r. 1924, s. Mali Bukovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

KOCIJAN FRANJO, Vinka, r. 1922, Mala Subotica, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen

KOCIJAN IVAN, Hrvat

KOJANOVIĆ ĐURO, Hrvat

KOKAČ STJEPAN, Hrvat

KOLAK IVAN, Hrvat, poginuo

KOLAK MARTIN, Mije, r. 1906, s. Hrastovsko, Ludbreg, Hrvat, radnik, NOV 1945.

KOLAR DRAGUTIN KARLO, Stjepana, r. 1918, s. Preseka, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1943.

KOLAR IVAN, Hrvat

KOLAR RUDOLF, Milana, r. 1923, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV 1943, ranjen 1944.

KOLAREVIĆ ĐURO, Kazimira, r. 1926, s. Semovci, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV 1943, ranjen

KOLARIĆ FELIKS, Hrvat

KOLARIĆ JOSIP, Stjepana, r. 1920, s. Hrastina, Zaprešić, Hrvat, radnik, **NOV** 1943.

KOLARIĆ MIJO, Alberta, Hrvat

KOLARIĆ MIJO, Pavla, Hrvat

KOLARIĆ PETAR, Hrvat

KOLARIĆ ZLATKO, Hrvat

KOLĆIĆ TOMO, Ivana, r. 1922, s. Sviblje, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943, zarobljen 1944.

KOLENAR IGNAC, Julije, Hrvat

KOLESIĆ ZLATKO, Hrvat

KOLESNIK MILAN, Hrvat

KOLEŠ IVAN, Antonija, Hrvat

KOLETIĆ IVAN, r. 1923, s. Križ, Klanjec, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943, poginuo 1945.

KOMANDANOVIĆ JOSIP, Lovre, Hrvat, poginuo

KOMLENOVAC NIKOLA, Pavla, Srbin

KOMUENAC NEDEUKO, Srbin, NOV 1943.

KOMUŠAR STANKO, r. 1921, s. Vidovec-Maksimir, Zagreb, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

KONDRAK TOMO, r. 1917, s. Drnje, Koprivnica, Hrvat, radnik, **NOV 1944,** ranjen 1945.

KONOPJANIĆ JOSIP, Hrvat

KONTREC DRAGUTIN, Juliusa, r. 1921, s. Turčišće, Čakovec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1943.

KOPAŠ ĐURO, Hrvat

KOPAŠ GAŠPAR, Hrvat

KOPAŠ MARTIN, Tome, r. 1926, s. Šemovci, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

KOPUAJ BOŽO, Hrvat, poljopriv.

'KOPLJAR MIJO, r. 1906, s. Remetinec, Novi Marof, Hrvat, seoski sluga, NOV 1943, poginuo

'KOPLJAR MILAN, r. 1923, s. Mala Pisanica, Bjelovar, Srbin, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

KOPORC BOŠKO, Zagreb, Hrvat, poginuo 1945.

KOPORČIĆ MIJO, Slavonski Brod, Hrvat, NOV 1943.

KOPRIĆ NIKOLA, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KOPRIVNJAK LJUDEVIT, Juliusa, r. 1920, Mala Erpenja, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1942,** poginuo **1944.**

KORAN ĐURO, Hrvat, poginuo

KORBAR FRANJO, Milana, r. 1910, s. Rusnica, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1944.**

KORBUS IVAN, Mije, Hrvat

KORDIĆ MILAN, Mirka, Hrvat

KOREN FRANJO, Andrije, r. 1924, s. Branovec, Dubrava; Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen

KOREN JAKOB, Hrvat

KOREN MATO, Hrvat, poginuo

KOREN STJEPAN, Terezije, r. 1907, s. Donji Kraljevec, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen 1945.

KORENTIĆ IVANA, Stjepana, Hrvatica, poginula

KORETIĆ IVAN, Stjepana, r. 1925, s. Štrigovec, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1943.

KORETIĆ VALENT, S. Popovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., ranjen

KORIN ZVONKO, Hrvat, poginuo

KOROŠEC LJUDEVIT, Vendela, Slovenac, poginuo

KOROTAJ RUDOLF, Hrvat, poginuo

KORPAR ĐURO, Antuna, r. 1920, Vrlok, Zitomir, Kijev, Ukrajina, SSSR, Hrvat, radnik, čl. **KPJ, NOV** 1943, poginuo 1944.

KORPAR ŠIME, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

KORUGA JANDRO, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

Kos **ANDRIJA,** Mate, r. 1909, s. Drenovac, Novi Marof, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

Kos **DRAGO,** Hrvat, čl. SKOJ-a, poginuo 1945.

Kos **ĐURO,** Matije, r. 1908, s. Bolfan, Ludbreg, Hrvat, radnik, NOV 1945, ranjen 1945.

Kos **IGNAC,** Hrvat, poginuo

Kos **IVAN,** Hrvat, poginuo

Kos **JOSIP,** Vida, r. 1920, s. Gorica, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

Kos **MIRKO,** Jakoba, r. 1905, s. Vojnovac, Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944.

Kos **STJEPAN,** Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

Kos **STJEPAN,** Đure, r. 1922, s. Stakorovec, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KOSAVEC MIJO, Hrvat, poginuo

KOSEC DRAGO, Hrvat, poginuo

KOSEC IVAN, Hrvat, nestao

Košić **ANTUN,** Hrvat

Košić **IVAN,** Nikole, 1903, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

KOSINA FLORIJAN, Bartola, s. Jalžabet, Hrvat, poljopriv.

KOSINOV ROZALIJA GRETA, Vjekoslava, r. 1908, s. Vrbanovee, Ludbreg, Hrvatica, glumica balerina, čl. **KPJ,** NOV 1943.

KOSOVAC MATO, Hrvat, NOV 1943, poginuo 1944.

KOSOVAC MILAN, Srbin, poginuo

KOSOVEC MATO, Gabera, r. 1924, s. Konjščina, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

KOSOVEC STJEPAN, Josipa, r. 1918, s. Bočadir, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

KOSTADINOVIĆ MLADEN, Ljubomira, r. 1920, s. Kostadinovac, Križevci, Srbin, poljopriv., NOV 1943.

KOSTANJŠEK MIRKO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

KOSTOLIĆ LOVRO, Mate, r. 1912, s. Marinovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KOSTREC JOSIP, Dragutina, r. 1924, s. Jalševac-Dubrava, Zagreb, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, ranjen

KOSTREC TOMO, Hrvat

KOŠČAK STEVO, Franje, Hrvat

KOŠĆAK VJEKOSLAV, Hrvat

KOŠKOVIĆ IVAN, Mije, r. 1924, s. Oborovo,

Dugo Selo, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

KOŠNJAK STJEPAN, Hrvat

KOVAČ ANTUN, Hrvat, poginuo

KOVAČ DRAGO, Ivana, r. 1925, Virovitica, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

KOVAČ DRAGO, Stanka, r. 1927, s. Dubrava, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen **1944.**

KOVAČ KATA, Ivana, Hrvatica

KOVAČ LOVRO, Dragutina, r. 1913, s. Turčišće, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

KOVAČ MIJO, Franje, r. 1924, s. Desinić, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1943.

KOVAČ MIJO, Mije, r. 1924, s. Klanječno, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1943.

KOVAČ VINKO, Vinka, Hrvat

KOVAČEK IVICA, Hrvat

KOVAČEV JOSIP, Hrvat

KOVAČEV STJEPAN, S., Hrvat, poginuo

KOVAČEV VINKO, V., Hrvat

KOVAČEVIĆ ANTUN, Roka, Hrvat

KOVAČEVIĆ FRANJO, Hrvat

KOVAČEVIĆ JURE, Hrvat

KOVAČEVIĆ STEVO, Đure, Srbin

KOVAČEVIĆ STJEPAN, Hrvat, poginuo

KOVAČIĆEK IVICA, Hrvat, NOV 1944.

KOVAČIĆEK JOSIP, Mije, Hrvat

KOVAČIĆEK MARIJA, Hrvatica, NOV 1944.

KOVAČIĆ ANTUN, Hrvat, čl. KPJ, ranjen 1944.

KOVAČIĆ ANTUN, Hrvat, NOV 1944.

KOVAČIĆ ANTUN, Andrije, r. 1919, s. Poznanovec, Zabok, Hrvat, radnik, NOV **1944,** ranjen, poginuo **1944.**

KOVAČIĆ ĐURO, Jakoba, r. 1920, s. Đurđekovec, Sesvete, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

KOVAČIĆ IVAN, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

KOVAČIĆ LUKA, L., Hrvat, poginuo

KOVAČIĆ LJUBOMIR, Omiš, Hrvat, čl. KPJ, ranjen 1945.

KOVAČIĆ MARIJA, Hrvatica

KOVAČIĆ MILAN KUKOLJ, Hrvat, čl. KPJ, ranjen 1944.

KOVAČIĆ NIKOLA, Petra, r. 1920, s. Vidovec-Markuševac, Zagreb, Hrvat, radnik, NOV 1943.

KOVAČIĆ STJEPAN, Tome, r. 1922, Vrapče, Zagreb, Hrvat, radnik, NOV **1944,** poginuo

KOVAČIĆ STJEPAN, Nikole, r. 1924, s. Gor. Stubica, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

KOVAČIĆ VIKTOR, Hrvat

KOZINA ŠTEFICA, r. 1918, s. St. Ves, Krapina, Hrvatica, NOV **1944,** poginula **1944.**

KOZJAK ALOJZ, Slovenac

KOZJAK JOSIP, Ivana, r. 1924, Kutina, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1943.

KOŽAR FILIP, Grge, r. 1914, s. Pogančec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

KOŽAR FRANJO, Grge, r. 1920, s. Pogančec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.

Kožić **NIKOLA,** Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

Kožić **STJEPAN,** Tome, r. 1926, Globočec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

KRAČUN DRAGUTIN, Josipa, r. 1923, s. Zbilj Dolnji, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

KRAČUN ZORAN, Hrvat

KRAJAĆIĆ JOSIP PRIKA, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1942.

KRAJCAR RUDOLF, r. 1912, s. Dvorišče Gornje, Dugo Selo, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

KRAU ANTON, Josipa, r. 1912, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, podoficir, NOV 1944.

KRAU LEOPOLD, Hrvat, poginuo

KRAU ŠTEFKO, Hrvat

KRAU TOMO, Hrvat t

KRAUEC JOSIP, Hrvat, poginuo

KRAUIĆ IVAN, Stjepana, r. 1929, s. Novigrad Podravski, Koprivnica, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

KRAMARIĆ ANĐELA, Hrvatica

KRAMARIĆ BRANKO, Josipa, r. 1923, s. Tuheljske Toplice, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KRAMARIĆ FANIKA, Hrvatica, poginula

KRAMER DRAGAN, Miloša, Hrvat

KRANIĆ NOVICA, Srbin, ranjen 1945.

KRANŽELIĆ KLAFUREC IVAN, Martina, r. 1913, s. Sušobreg, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KRANŽELIĆ NIKOV IVAN, Stjepana, r. 1920, s. Sušobreg, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV 1943.

KRANŽELIĆ KLAFUREC JOSIP, Martina, r. 1922, s. Sušobreg, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

KRANŽELIĆ GRGAC JURAJ, Franje, r. 1923, s. Sušobreg, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo

KRANŽELIĆ LJUBICA, Hrvatica, poginula

KRANŽELIĆ KLAFUREC ROZA, Stjepana, r. 1923, Sušobreg, Zlatar Bistrica, Hrvatica, domaćica, NOV 1943.

KRANŽELIĆ HABAJEC RUDA, Alojza, r. 1925, s. Sušobreg, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

KRANŽELIĆ VIKTOR, Luja, Hrvat

KRANJČEC JOSIP, Dominika, r. 1925, s. Pregrada Vrhi, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.

KRANJČEC MIJO, Matije, r. 1920, Hodošan, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, **NOV 1945.**

KRANJEC DRAGUTIN, Hrvat

KRANJEC FRANJO, Josipa, r. 1922, Donji Vidovec, Hrvat, poljopriv., **NOV 1945.**

KRANJEC MIRKO, Hrvat, poginuo

KRANJEC RUDOLF, Alojza, Hrvat

KRANJEC STJEPAN, Hrvat

KRANJEC VINKO, Hrvat, NOV 1943.

KRAVOŠĆANEC IVAN, Hrvat, NOV 1944.

KRĆELIĆ JOSIP, Stjepana, r. 1923, s. Žljebec, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.

KRČELIĆ STJEPAN, Martina, r. 1921, s. Pušća, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** ranjen

KRČMARIČ MARKO, Juraja, r. 1919, s. Hrelić, Zagreb, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

KREBER FRANJO, Franje, r. 1922, s. Peščeno, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

KREBER RUDOLF, Ivana, r. 1923, s. Peščeno, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-fi,NOV **1943,** ranjen **1944,** poginuo **1945.**

KREBER STJEPAN SAŠA, Ivana, r. 1920, s. Peščeno, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV **1943.**

KRESAJ ĐURO, Mate, r. 1917, s. Kraljev Vrh, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

KRESAJ STJEPAN, Đure, r. 1916, s. Kolje Vrh, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

KREŠEVIĆ FRANJO, Hrvat

KREŠIĆ PETAR, Stjepana, Hrvat

KRISTOFIĆ FRANJO, Đure, r. 1927, s. Trnovec, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1945.

KRIŠTOFIĆ JOSIP, Janka, r. 1915, s. Klokovec, Zabok, Hrvat, radnik, **NOV** 1943, poginuo 1944.

KRIŠTOFIĆ MAKS, Mate, r. 1922, s. Gregurovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV** 1943, poginuo 1944.

KRIŠTOFIĆ MAKS, Šandora, r. 1920, s. Klokovec, Zabok, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV 1943.**

KRIŠTOV DRAGUTIN, Valenta, r. 1922, s. Zbilj Donji, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV 1944, poginuo 1944.

KRIVAK ANTUN, Josipa, Hrvat

KRIVAK RUDOLF, Hrvat

KRIVAK SLAVKO, Hrvat, poginuo

KRIVANEK VACLAV, Ivana, Čeh

KRIZMANIĆ RUDOLF, Blaža, r. 1927, s. Marinci, Pregrada, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943.

KRIŽAN DRAGO, Stjepana, r. 1920, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

KRIŽAN IGNAC, Stjepana, r. 1918, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.

KRIŽAN IVAN, Filipa, r. 1922, s. Šamarica, Čazma, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

KRIŽANEC TOMO, Hrvat

'KRIŽOVAN STJEPAN, Petra, r. 1921, s. Koreno-vo-Gudovac, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1943.

KRKALO RUDOLF, Antuna, r. 1922, s. Lukovčak, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen 1944.

KRKLEC FRANJO, Florijana, Hrvat

KRKLEC IVAN, Petra, r. 1923, s. Klenovec, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen 1944.

KROG FRANJO, Ivana, Hrvat

KRSNIK JOSIP, Donata, r. 1919, s. Plemenščina Gornja, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1942.

KRSNIK PETAR, Stjepana, r. 1915, s. Lobor, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

KRSNIK RUDOLF, Mate, r. 1924, s. Gornja Plemenščina, Pregrada, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

KRSTULOVIĆ VICKO, r. 1920, Hrvat, NOV 1943.

KRŠEK BRANKO, Hrvat

KRŠIĆ MARKO, Hrvat, poginuo

KRŠIĆ STJEPAN, Hrvat

KRUHEK VINKO, Vinka, r. 1924, s. Konjščina, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

KRUHONJA DRAGUTIN, Hrvat

KRULIĆ MILOŠ, Srbin

KRUUAC HUBERT, Josipa, r. 1913, s. Donje Jelenje, Rijeka, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

KRUUEC IVKA, Hrvatica, poginula

KRUŠEU ANKICA, Hrvatica

KRUŠLIĆ IGNAC, Hrvat

KRŽAK IVAN, Pavla, r. 1912, s. Stara Rača, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

KRŽAK PAVLOVIĆ SAVKA, Bože, r. 1921, s. Severin, Bjelovar, Srpkinja, poljopriv., član SKOJ-a, NOV 1943.

KRŽIĆ FRANJO, Franje, r. 1926, Hrvat, NOV 1943.

KUBELKA BORIVOJ, Oskara, r. 1921, Kotor Varoš, Hrvat, student, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen 1944.

KUCEL MIJO, Đure, r. 1911, s. Kalinovac,

Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1945.

KUCEU SLAVKO, S. Moravče, Zelina, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** ranjen **1944.**

KUCEU ZVONIMIR, Marka, Hrvat, NOV 1944.

KUĆAN DRAGO, Stjepana, r. 1912, s. Kutnjak, Ludbreg, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

KUĆAN IVAN, Hrvat, poginuo

KUĆIN VIKTOR, Hrvat, poginuo 1944.

KUĆINIĆ DRAGAN, Hrvat, student, NOV 1944.

KUHADA NIKOLA, Stjepana, r. 1908, s. Pušćanski Hruševac, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1942,** ranjen **1942.**

KUHAR ALEKSA, Ivana, r. 1928, s. Sračinec, Varaždin, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** poginuo **1945.**

KUHAR ILIJA, Alojza, Hrvat

KUHAR IVAN, Andrije, r. 1922, Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen 1944.

'KUHARIĆ IVAN, r. 1918, s. Stara Marča Kloš. Ivanić, Čazma, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

KUHARSKI IVAN, Hrvat, ranjen 1945.

KUKEĆ ŠTEFICA, Stjepana, Hrvatica

KUKEC VINKO, Vilka, Oroslavlje, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

KUKRIĆ MILKA, r. 1924, s. Vilusi, Bosanska Gradiška, Srpkinja, poljopriv., NOV 1944.

KUKUČKA ANTON, Čeh

KUKUU STOJAN, Jove, Srbin

KUMAK ANDRIJA, Hrvat, NOV 1944, ranjen 1945.

KUMEK STJEPAN, Josipa, r. 1921, s. Lovrečan, Varaždin, Hrvat, NOV 1943, poginuo 1944.

KUMPOVIĆ STEVO, Mate, Hrvat

KUNDOTIĆ VLADO, Hrvat, poginuo

KUNŠTEK JOSIP, Ivana, Hrvat

KUNŠTEK MILAN, Josipa, r. 1921, s. Strmec, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

KUNTIĆDANE, Mladena, r. **1927,** Otočac, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1945.**

KUNTIĆ JOSIP, Hrvat

KUNTIĆ STJEPAN, Stjepana, Hrvat

KUNJEŠIĆ MILAN, Steve, r. 1924, Samarica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen

KUPEC ANTON, Hrvat

KUPEC FRANJO, Hrvat, poginuo

KUPEC JURAJ, Hrvat

KUPINIĆ ĐURO, Krste, r. 1927, s. Brdovec, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen

KUPREŠANIN BRANKO, Hrvat

KUREN MILAN, GUBEC, Franje, Hrvat

KURKO SLAVICA, Juraja, r. 1926, Pregrada, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

KURUŽNJAK IGNAC, Hrvat

KUSTIĆ ANDRO, Tome, r. 1913, s. Kraljev Vrh, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

KUŠANIĆ JERKO, Hrvat

KUŠANIĆ MILAN, Hrvat

KUŠAR JOSIP, Dragutina, r. 1924, s. Plemenščina Gornja, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KUŠEK ANDRIJA, Gabre, r. 1921, s. Donja Batina, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1943.

KUŠEN IVAN, Hrvat

KUŠEVIĆ MIRKO, Hrvat

KUŠEVIĆ STJEPAN, Juraja, r. 1929, s. Laduč, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1944.

Kušić **ĐURO,** Hrvat

Kušić **IVAN,** Janka, r. 1920, s. Ljubeščica, Novi Marof, Hrvat, radnik, NOV 1943.

Kušić **JOSIP,** s. Rav. Lemeš, Križevci. Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KUŠTER FRANJO, Hrvat

KUVAČEK MATO, Hrvat, poginuo

KUZMANOVIĆ MILAN, Srbin, poginuo

LABAC TOMO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

LABAŠ FRANJO, Hrvat, poginuo

LABIĆ JOSIP, Stjepana, r. 1922, s. Prespa, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

LACKOVIĆ STJEPAN, Ignaca, r. 1925, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

LAČAC TOMO, Hrvat, poginuo

LAJTNER SLAVKO, Antuna, r. 1912, Dugo Selo, Hrvat, veterinar, čl. KPJ, NOV 1943.

LAJTMAN STJEPAN, Hrvat, čl. KPJ, poginuo 1944.

LAJTMAN STJEPAN, Jakoba, r. 1920, s. Mala Subotica, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

LAKOVIĆ GABRIJEL, Hrvat

LAKOVIĆ JOSIP, Hrvat

LAKTAN MIJO, Hrvat

LUKUŠ STJEPAN, Hrvat, poginuo

LALIĆ IVAN, Nikole, r. 1927, s. Orovac, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

LAUAK STJEPAN, Mije, r. 1919, s. Javorje, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

LAMOT VALENT, Hrvat

LAPTOŠ ĐURO, Pavla, r. 1920, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen

LASAN MATO, Hrvat, NOV 1944.

LATIN SLAVKO, Matije, Hrvat

LEBINIĆ NIKOLA, Srbin, poginuo

LEDNIŠIĆ VALENT, Mije, r. 1914, s. Preseka, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

LEGVART ANTUN, Josipa, r. 1911, Vrapče, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1945.**

LELEK MATO, Hrvat, poginuo

LELEK MIJO, Hrvat, poginuo

LEUAK IVAN, Franje, r. **1912,** s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

LEUAK MATO, Franje, r. **1919,** s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

LEUAKMIJO, Šimuna, r. **1920,** s. Ravninsko, Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1944.**

LEUAK SLAVKO, Pavla, r. 1921, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, radnik, NOV 1943.

LENDL VALENT, Josipa, r. 1925, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

LENŠTER KARLO, Hrvat

LEPEN LUKA, Antuna, r. 1919, s. Turčišče, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1943, ranjen

LERIĆEK ANTUN, Hrvat

LESEC ADAM, Hrvat, poginuo

LESJAK BRANKO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

LESKOVAR JANKO, Petra, Hrvat

LES VINKO, Valenta, r. **1924,** Slatina, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

LEŠČIČ ADAM, Hrvat, poginuo

LEŠĆIĆ ANDRO, Petra, r. 1911, s. Krušljevac, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

LEŠČIČ ĐURO, Mirka, r. 1921, s. Krušljevac, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1945.**

LEŠČIČ PAVAO, Andre, r. 1914, s. Krušljevac, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

LEŠČIČ PAVAO, Josipa, r. 1920, s. Gornjaki, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

LEŠČIČ VALENT, Andre, r. 1919, s. Krušljevac, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen

LEVAK STJEPAN, r. 1920, Hrv. Primorje, Hrvat, radnik, NOV **1943,** poginuo **1944.**

LEVOJEVIČ ANDRIJA, Pavla, Hrvat

LEVOJEVIČ ALBIN, Pavla, r. 1928, s. Laduč, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

LEVOJEVIČ MILICA, Srpkinja, NOV 1943.

LEVOJEVIČ PAVAO, Pavla, r. 1914, s. Laduč, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ,** NOV **1943,** poginuo **1944.**

LIBER IVAN, Hrvat

LIHTER DRAGUTIN, Hrvat

LIHTER LJUDEVIT, Hrvat

LIPAR TOMO, r. 1916, s. Ob. Novaki, Dugo Selo, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

LIPNJAK STANKO, Jurja, r. 1921, s. Orešje, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

LIPŠIČ SLAVKO, Hrvat, čl. KPJ

LIPŠIČ SIMUN, Hrvat

LISAC FRANJO, Hrvat, poginuo 1944.

LISAC JOSIP, Mije, Hrvat

LISAC MILAN, Hrvat

LISAK FRANJO, Hrvat

LISAK SLAVKO, Hrvat

LISAK STJEPAN, Janka, r. 1920, s. Samci, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

LISICA, Hrvat, NOV 1943, ranjen, poginuo

LISJAK ANA, Hrvatica

LISJAK MARKO, Dure, r. 1927, s. Zaistovec, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1944.

Lišč **DRAGICA**, Hrvatica, NOV 1944.

LIVADA PAVAO, PAJO, Nikole, r. 1922, s. Primišalj, Slunj, Srbin, poljopriv., čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1941.

LIVIČ LOVRO, Vicka, r. 1922, s. Prvič Luka, Šibenik, čl. KPJ, Hrvat, **NOV** 1943.

LOGORIČ STJEPAN, Hrvat, poginuo

LOKEC VINKO, Hrvat

LONČAR ĐURO, Hrvat, NOV 1943.

LONČAR FERDO, Hrvat

LONČAR FRANJO, Hrvat, NOV 1943, ranjen 1944.

LONČAR GOJKO, Mile, Hrvat

LONČAR JOSIP, Martina, Hrvat

LONČAR JOSIP, Petra, Hrvat

LONČARIĆ ANA, Josipa, r. 1922, s. Ljubeščica, Novi Marof, Hrvatica, domaćica, NOV 1943.

LONČARIĆ IVAN, Ivana, r. 1922, s. Selce-Rijeka, Rijeka, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1943.

LONČAR MARTIN, TINA, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

LOVREC MIRKO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

LOVRENČEVIĆ IVAN, J., Hrvat

LOVRENĆIĆ IVAN. Ivana, r. 1923, s. Kostelski Bregi, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen 1944.

LOVRENĆIĆ IVAN, Viktora, Hrvat

LOVRIĆ VINKO, Hrvat, NOV 1944.

LOVRIŠ MIRKO, Ivana, r. 1929, s. Dugoselski Črnec, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

LOVRIŠ VID, Ivana, r. 1918, s. Dugoselski Črnec, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1944.

LOZAR ĐURO, Josipa, r. 1925, s. Nart, Nova-

ki, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

LOZAR JOSIP, Josipa, r. 1922, s. Nart. Novaki, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, zarobljen 1944.

LUBIN MLADEN, Hrvat

LUBIŠKI JOSIP, Hrvat, poginuo

LUCANIĆ FRANJO, Jakuba, Hrvat

Lučić **MARKO**, Marka, r. 1919, s. Nikinci, Ruma, Hrvat, oficir, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

Lučić **MILAN**, Hrvat

Lučić **VID**, Stjepana, r. 1925, s. Gračec, Drugo Selo, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943, poginuo 1944.

LUČEC MARKO, Hrvat

LUČIN MARKO, Hrvat

LUGARIĆ VINKO, Alojza, r. 1920, s. Klimen, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

LUIĆ BARICA, Juraja, r. 1926, s. Sušobreg, Zlatar Bistrica, Hrvatica, domaćica, NOV 1943.

LUJO PETAR, Pere, Hrvat, poginuo

LUKAČIČ JAKOB, Hrvat

'LUKAČIĆMANDICA, r. 1927, s. Lužani, Varaždin, Hrvatica, poljopriv., NOV **1943.**

LUKINIĆ NIKOLA, Josipa, Hrvat

LUKINOVIĆ NIKOLA, S. Cjepidlak, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

LUKŠIĆ TOMO, Hrvat

LUNGA FRANJO, Ivana, Hrvat

LUTMAN SLAVKO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

LJELJAK AUGUST, Ivana, r. 1920, Krapina, Hrvat, radnik, **NOV** 1943, ranjen

LJUBAČEVIĆ ĐURO, Hrvat

LJUBIĆ IVAN, Mirka, r. 1923, s. Mala Gora, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1943, poginuo 1945.

LJUBIĆ STJEPAN, S. Marija Gorica, Zaprešić, Hrvat, **NOV 1944.**

LJUBIŠA, Srbin, **NOV 1942,** poginuo **1944.**

MAĆAN-ZVONAR ZVONKO, Josipa, r. 1924, s. Budinščina, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV 1943.

MAČEK SLAVKO, Antuna, r. 1915, s. Obedišče, Dugo Selo, Hrvat, radnik, NOV 1943.

MAĆUN STJEPAN, Hrvat

MAĐARIĆ DRAGO, N., Hrvat

MAĐARIĆ MIJO, Jakoba, r. 1916, s. Hrastovsko, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

MAĐARIĆ NIKOLA, Hrvat, poginuo

MAĐERIĆ IVAN, Mate, r. 1927, Detroit, Michigan **USA,** Hrvat, učenik, **NOV 1943.**

MAGDALENIĆ STANISLAV, Zagreb, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

MAGDIĆ BOLTO, s. Apatovac, Križevci, Hrvat, poljopriv, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

MAGIŠTA ANTUN, r. 1916, s. Martinišće, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1943.

MAGLIĆ ILIJA, r. 1905, Srbin, radnik, NOV 1942.

MAGLIĆ MUHAREM, Sadika, r. 1919, Jajce, BiH, Hrvat, učenik, NOV 1944.

MAHAĆ STJEPAN, Vida, r. 1909, s. Kozinščak, Dugo Selo, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

MAJCEN IVAN, Mije, Hrvat

MAJCEN JOSIP, Hrvat

MAJCEN LUKA, Josipa, Hrvat

MAJCEN MATO, Antuna, Hrvat

MAJCENIĆ IVAN, Augusta, r. 1922, s. Mala Gora, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

MAJDAK STJEPAN, Alojza, r. 1925, s. Turnišće, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944. poginuo

MAJDAK VLADIMIR, Marka, Hrvat

MAJER IVAN, Hrvat

MAJER IVAN, Ivana, Hrvat, poginuo

MAJER VINKO, Hrvat

MAJERHOFER BOŽIDAR, Josipa, r. 1919, Varaždin, Hrvat, radnik, NOV 1943.

MAJERIĆ JURAJ, Hrvat

MAJETIĆ ERVIN, Filipa, Hrvat

MAJETIĆ JOSIP, Hrvat

MAJIĆ TOMISLAV, Hrvat

MAJNARIĆ MILIVOJ, Srbin

MAJOR JOSIP, Janka, Hrvat

MAJPRUS STJEPAN, Josipa, r. 1926, s. Dankovec, Dubrava, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

MAK IVAN, Hrvat, NOV 1943.

MAKAĆ ANTUN Hrvat, poginuo

MAKEK IVO, Ivana, r. 1912, Zagreb, Hrvat, učitelj, čl. KPJ, **NOV** 1942.

MAKOVEC VLADO, Josipa, r. 1925, s. Bikovec, Ivanec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, **NOV** 1944.

MAKOVICA JOSIP, Bolte, r. 1909, s. Dugoselska Greda, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

MAKVIĆ VOJO, Srbin, poginuo

MALEKOVIĆ MILAN, Srbin, ranjen 1944.

MALETIĆ IVAN, Mate, r. 1911, s. Ferdinandovac, Bjelovar, Hrvat, radnik, **NOV** 1944.

MALETIĆ VALENT, Hrvat

MALIGEC ANTUN, Hrvat

MALIGEC AUGUST, Izidora, r. 1926, Jesenje Gornje, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944. poginuo 1945.

«

MALIS JANKO, Josipa, r. 1919, s. Preseka, Krapina, Hrvat, radnik, **NOV** 1943.

'MALIS VID, r. 1905, s. Bunjani-Križ, Čazma, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943.**

MALTAR LADISLAV, Đure, r. 1922, Kotoriba, Hrvat, radnik, NOV 1943.

MALTARIĆ ĐURĐA, Hrvatica

MALTARIĆ FRANJO, Hrvat, čl. KPJ, ranjen 1945.

MALTARIĆ FRANJO, Florijana, r. 1922, s. Novigrad Podravski, Koprivnica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1944** i 1945.

MALTARIĆ LUKA, Hrvat

MALTARIĆ SLAVKO, Hrvat

MAUEVAC IVAN, r. 1926, s. Mičetinac, Đurđevac, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

MANDIĆ IVICA, Hrvat

MANDIĆ JANKO, Hrvat

MANDIĆ JOVICA, Luke, Srbin, poljopriv.,'čl. KPJ, NOV 1941.

MANDEK VALENT, Hrvat

MANOJLOVIĆ BORIVOJ, Nikole, r. 1920, s. Velike Sesvete, Križevci, Srbin, poljopriv., NOV 1943.

MANOJLOVIĆ ĐURO, Marka, r. 1918, Velike Sesvete, Križevci, Srbin, poljopriv., čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1943.**

MANOJLOVIĆ MILAN, Ilije, Srbin

MANOJLOVIĆ MILOS MIMA, Milana, r. 1917, s. Srpska Kapela, Vrbovec. Srbin, podoficir biv. jug. vojs., čl. KPJ, NOV **1941.**

MANOJLOVIĆ PETAR, Nikole, Srbin

MANOJLOVIĆ STEVO, Srbin

MANJKAŠ IVAN, Hrvat

MANJKAŠ TOMO, Hrvat

MARCINJAS FRANJO, Vida, Hrvat, poginuo

MARČINKO JAKOB, Martina, r. 1917, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV 1944.

MARENČIĆ FRANJO, Hrvat

MARENĆIĆ JOSIP, Hrvat

MARENČIĆ MARTIN, Đure, r. 1912, s. Zaistovec, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MARENĆIĆ STJEPAN, Đure, r. 1912, s. Zaistovec, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MARENDIĆ VLADO, Ivana, r. 1924, s. Muć. Gornji, Split, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

MARENŠĆAKŠTEFICA, Ivana, r. 1924., s. Piškovec, Orehovec, Hrvatica, poljopriv., NOV 1943, ranjena 1944.

MAREŠIĆ STJEPAN, Hrvat, poginuo

MARETIĆĐURO, Mate, Hrvat

MARETIĆ STEVO, Josipa, r. 1925, s. Veliko Trojstvo, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MARETIĆ VINKO, Lovre, Hrvat

MAREVIĆTOMO, Hrvat

MARGETIĆ PAVAO, Pavla, r. 1903, Prigorje, Hrvat, poljopriv., NOV 1943., poginuo 1944.

MARGETIĆ STJEPAN, Vinka, r. 1918, s. Hrašćina, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

MARGETIĆ TITO, Hrvat, poginuo

MARGETIĆ ZORKA, Hrvatica

MARGITIĆ MARIJA, MACA, Pavla, r. 1926., s. Laduč, Zaprešić, Hrvatica, učenica, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

MARIĆ GRGA, Vida, r. 1917, s. Kruševo, Obrovac, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1944.**

MARIĆ JAMBREČEĆ, Hrvat, NOV 1944.

MARIĆJOSIP, Franje, r. 1894, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1945.**

MARINKOVIĆ DUŠAN, Srbin, NOV 1943, poginuo

MARINOVIĆ, Hrvat, dipl. veterinar, NOV 1944.

MARJANOVIĆ JOSIP, Hrvat, poginuo

MARJANOVIĆ MAJO, Hrvat, poginuo

MARJANOVIĆ MIJO, Hrvat

MARKAČ MARKO, Hrvat

MARKESINA MILKO, Nikole, r. 1926, s. Nevinac, Bjelovar, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a NOV 1943.

MARKO JOVAN, Srbin

MARKOVIĆ ANKICA, Martina, r. 1922, s. Rastusko, Jastrebarsko, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

MARKOVIĆ ANTE, Hrvat

MARKOVIĆ MATIJA, Hrvat

MARKOVIĆ MIRKO, Andrije, r. 1918. s. Hrastovsko, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MARKUS FRANJO, Marka, r. 1915, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV 1943.**

MARKUS NADA, r. 1925, Zagreb, Hrvatica, učenica, čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** poginula 1944.

MARKUS IVAN, Petra, r. 1927, s. Budrovac, Đurđevac, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen

MARLEKVINKO, Hrvat

MAROVIĆTOMO, Hrvat

MARŠIĆ ALOJZ, Tome, r. 1919, s. Lipovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo

MARŠIĆ MILE, S. Kašljevac, Bjelovar, Srbin, poljopriv., NOV **1941.**

MARTEK STJEPAN, Hrvat, NOV 1944.

MARTIJAŠ STJEPAN, Hrvat

MARTINC JURAJ, Hrvat

'MARTINĆEVIĆ ILIJA, r. 1909. s. Sv. Ivan Žabno, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

MARTINEĆ RAJMUND, Hrvat

MARTINKO IVAN, Hrvat

MARTINKOMARTIN, Vida, r. 1924, s. Marinci, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

MARTINKO STJEPAN, Ljudevita, r. 1924, s. Pavlovec, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944,

MARTINKO STJEPAN, Milana, r. 1919, s. Marinci, Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1945.

MARTINKOVIĆ MIRKO, Hrvat, poginuo

MARTINJAK JOSIP, Josipa, Hrvat

MARTINJAK STJEPAN, Hrvat, poginuo

MARTONELLI LUIGI, Italija, Talijan, NOV 1944.

MARUŠIĆ MARKO, Hrvat

MARUŠIĆTOMO, Hrvat

MASNECIVAN, Hrvat, poginuo

MASNER IVAN, Hrvat

MASTOVEĆ JOSIP, Hrvat, poginuo

MATAGA STJEPAN, Hrvat, NOV 1943.

MATAS ALOJZ, Hrvat

MATAS STJEPAN, Hrvat

MATAŠIĆ SLAVKO, Ignaca, Hrvat

MATEJAK STJEPAN, Hrvat, poginuo

MATETIĆMIRKO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

MATICA IVAN, Đure, r. 1909, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

MATICA MARTIN, Hrvat, poginuo

MATICA MATO, Martina, r. 1921, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.

MATICA MIJO, Mate, r. 1914, s. Prevlaka, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MATIĆ JOSIP, Pere, r. 1920, s. Banjol-Rab, Rijeka, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

MATIJAK IVAN, Hrvat

MATIJASEVIĆ RATKO, Vinka, Hrvat

MATIJASIĆ MARTIN, Hrvat

MATIJASIĆ TOMO, Hrvat

MATIŠA MARKO, Hrvat

MATIŠA STJEPAN, Hrvat

MATKOV FRANJO, Hrvat, poginuo

MATKOV IVAN, Hrvat

MATKOV JOSIP, Hrvat, poginuo

MATKOV MARKO, Hrvat, poginuo

MATKOV MATO, Hrvat, poginuo

MATKOV STJEPAN, Hrvat

MATOKMATO, Franje, Hrvat

MATOLIN MATO, Hrvat

MATOSOVIĆ MATO, Mije, r. 1920, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

MATOŠ VINKO, Đure, r. 1914, s. Kotoriba, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

MATOŠIĆ SLAVKO, Hrvat, poginuo

MATUCANNIKOLA, Stjepana, r. 1926, s. Vidovec, Maksimir, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

MATULIĆ JOSIP, Vinka, r. 1924, Kotoriba, Hrvat, radnik, NOV 1945, ranjen 1945.

MAVRANČIĆ MILAN, Hrvat, poginuo

MEĆEU MILAN, Hrvat

MEČULJ JOSIP, Hrvat

MEDLOBI ANTUN, Josipa, r. 1926, Strahoninec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

MEDVED JOSIP, Ivana, r. 1912, s. Macelj Donji, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.

MEĐEREK IVAN, Hrvat

MEĐUREČAN FRANJO, Hrvat, poginuo

MEĐUREČAN MIJO, Hrvat

MEĐUREČAN VERONA, Hrvatica

MEGLIĆ ANDRIJA, Jakoba, r. 1920, s. Črnec, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

MEHKEK MILAN, Alojza, Hrvat

MEHLEK SLAVKO, Hrvat

MEKLEK STANKO, Hrvat

MERAK SLAVKO, Hrvat

MESAR FRANJO, Stjepana, r. 1926, s. Tugonica, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv. NOV 1943, poginuo 1944.

MESARIĆ FLORIJAN, Leonarda, r. 1919, Goričan, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

MESARIĆ ZVONKO, Ivana, r. 1929, s. Sičani, Čazma, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

MEŽNARIĆ PAVAO, Hrvat

MIATOVIĆ Božo, Hrvat

MIĆURIN STJEPAN, Hrvat

MIĆURINA MARTIN, Ignaca, Hrvat

MIHAK PAVAO, S. Pušća, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MIHALIĆ DRAGUTIN, Ivana, r. 1919, s. Ježevo, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

MIHALIĆ PETAR, Hrvat

MIHAUEK RUDA, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

MIHAUEVIĆ BOŽIDAR, Hrvat

MIHAUEVIĆ NIKOLA, Ivana,, Hrvat

MIHAUEVIĆ STJEPAN, Hrvat, poginuo

MIHAUIĆ FRANJO, Hrvat

MIHELČIĆZDRAVKO, Hrvat, ranjen 1945.

MIHELIĆSiJEPAN PISTA, Ivana, r. 1918, s. Erdut, Osijek, Hrvat, dipl. ing. rudarstva, čl. KPJ, NOV 1943.

MIHEUIVAN, Marka, r. 1924, s. Vrapče, Susedgrad, Hrvat, NOV 1944.

MIHIĆ ANTUN, Hrvat

MIHIČEMIL, Hrvat, čl. **KPJ,** NOV **1943,** poginuo 1945.

MIHOUIĆ STJEPAN, Hrvat

MIHUUA DRAGUTIN, Hrvat, poginuo

MIJAKOVIĆ MIRKO, Hrvat, poginuo

MIJATOVIĆ FLORIJAN, Hrvat

MIJO DRAGICA, Hrvatica

MIKAC MIJO, Mirka, r. 1919, s. Petrijanec, Varaždin, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

MIKAĆIĆ SLAVKO, Hrvat

MIKASINOVIC MILAN, Srbin

MIKECĐURO, Hrvat, poginuo

MIKEŠINA STJEPAN, Hrvat

MIKIĆ ADAM, Hrvat

MIKLAUŽIĆ IVAN, Milana, r. 1924, s. Orešje, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen 1944.

MIKLAUŽIC KONRAD, Konrada, r. 1925, s. Orešje, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen 1945.

MIKLEČIČDURO, S. Gornji Fodorovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MIKLEČIČ JOSIP, Hrvat

MIKLUŠ STJEPAN, Ivana, r. 1921, s. Laz, D. Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

MIKOK PETAR, Margarete, r. 1920, s. Ivanovec, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV **1943,** ranjen **1944.**

MIKOV FRANJO, Vinka, r. 1924, s. Sušobreg, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

MIKOV LJUBICA, Petra, r. 1918, s. Sušobreg, Zlatar Bistrica, Hrvatica, domaćica, NOV **1943,** poginula **1944.**

MIKOV TOMO, Vinka, r. 1919, s. Sušobreg, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo

MIKOVIČ FRANJO, Lovre, Hrvat

MIKŠIC ANDRIJA, Marka, Hrvat

MIKŠIČMATO, Hrvat

MIKŠIČ PETAR, Hrvat, poginuo

MIKULČIČIVICA, Fabijana, r. 1925, s. Pažurevac, Zlatar Bistrica, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

MIKULČIČ MARIJAN, Florijana, r. 1924, Varaždin, Hrvat, krojački radnik, čl. KPJ

MIKULIČ ZLATKO, Hrvat, nestao

MIKULINEC MIJO, Hrvat

MIKUUAN MATIJA, Hrvat

MILACKIDURO, D., Hrvat

MILAKBOŽO, Jove, Srbin

MILAKOVIĆ MIRKO, Hrvat

MILAN AUGUST, Hrvat

MILAŠINCIĆ JOSIP, Karla, r. 1922, s. Cugovec, Vrbovec, Hrvat, radnik, NOV **1944,** ranjen

MILENTIJEVIĆ VEUKO, Srbin, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

MILETIĆPERO, Martina, r. 1910, s. Suha Katalena, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen

MILETIĆ RUDOLF, Hrvat

MILIČEVIĆ IVAN, Hrvat

MILIČEVIČ ZVONKO, Hrvat

MILIČEVIČ ŽARKO, Ivana, r. 1925, s. Lipno, Ljubuški, Hrvat, učenik, čl. KPJ, NOV 1942.

MILIČIĆ BRANKO, Hrvat

MILIĆIĆEMIL, Hrvat, poginuo

MILIČIĆ NENA, Hrvatica

MILIĆ IVAN, Nikole, r. 1924, s. Hruševac, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1941,** ranjen

MILIĆ MILE, Bjelovar, Srbin, poljopriv., NOV 1943.

MILIĆ PETAR, Hrvat

MILINČEK MATO, Hrvat

MILKOVIĆ MARKO, Hrvat

MILOŠEVIĆ SVETOZAR, Srbin

MILUNOVIĆ PETAR, Hrvat

MIUANIĆ DMITAR, Jove, Srbin

MIMICA VATROSLAV, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

MINDER VALENT, Hrvat, NOV 1943.

MIOĆEVIĆ IVO, Hrvat

MIOČINOVIĆ PAVLE, Srbin

MIOĆINOVIĆSTEVO, Srbin, čl. KPJ, NOV 1941.

MIRT MARIJA, Slovenka, poginula

'MISIRAČA MILAN, Đ., r. 1929, s. Bolč Farkaševac, Bjelovar, Srbin, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** poginuo

MIŠKOVIĆ JOSIP, Hrvat

MIŠORIĆ STJEPAN, Imbre, Hrvat

MIŠULIN ANDRIJA, Đ., Hrvat, poginuo

MIŠULIN ĐURO, Hrvat

MIŠULIN IVAN, Hrvat

MIŠULIN STJEPAN, Hrvat, poginuo

MIŠURIĆMATO, Hrvat, poginuo

MITREKOVIĆIVAN, Antuna, r. 1916, s. Hruščica, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943.

MITROVIĆ-RAJTERIĆ AUGUST, Hrvat

MITROvić STEVO, Srbin

MLINARECFRANJO, Hrvat, ranjen 1944.

MLINARIĆ ELIZABETA, Hrvatica

MLINARIĆ MATO, Hrvat

MLINARIĆ RUDA, Josipa, r. 1920, s. Lug Poznanovec, Zabok, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen

MLINARIĆ SLAVKO, Josipa, r. 1919, s. Vučak, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

MLINARIC STJEPAN, Hrvat, poginuo
MOGULJAK IVAN, Josipa, r. 1924, s. Dugnjevec, Klanjec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, **NOV 1944,** ranjen **1944.**
MOKAĆ ANTUN, Hrvat, poginuo
MORO VINKO, r. 1927, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen
MOTIKFRANJO, r. 1921, s. Vidovec Maksimir, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.
MOŽINAIVAN, Hrvat
MRAOVIČ MARIJAN, Hrvat, poginuo
MRAOVIĆ NIKOLA, Srbin
MRAVINEC NIKOLA, Hrvat, poginuo
MREŽNJAK FRANJO, Hrvat
MRKOCIDRAGUTIN, Alojza, r. 1925, s. Poznanovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1942,** ranjen
MRKOCI RUDOLF, Jaka, r. 1924, s. Poznanovec, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** ranjen
MRVICA VLADIMIR, Hrvat
MUĆAN FERDINAND, Hrvat, poginuo
MUČINAMIJO, Hrvat
MUHVIĆ ALOJZ, r. 1912, s. G. Mihaljevec, Čakovec, Hrvat, trgov, pomoćnik, NOV 1944.
MUMELAŠ DRAGUTIN, S. Rakovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**
MUMELAŠ NIKOLA, Nikole, r. 1920, s. Kreča Ves, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944.**
MUNARIĆ RUDOLF, Hrvat
MUNIĆIVAN, Franje, r. **1917,** s. Ob. Novaki, Dugo Selo, Hrvat, radnik, NOV **1943.**
MUNIŽABA MILENKO, Hrvat
MUNIŽABA MIRKO, Hrvat
MURIĆ JOSIP, Mate, r. 1920, s. Muričevac--Očura, Ivanec, Hrvat, službenik, čl. KPJ, NOV 1943.
MURKOVIĆSTJEPAN, Andrije, r. **1917,** s. Miklavec, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV **1944.**
MURN GUSTAV, Josipa, Hrvat, poginuo
MUŠAK FRANJO, Ivana, r. 1922, s. Pogančec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
MUŠEC VIKTOR, r. 1919, s. Jertovec, Konjščina, Hrvat, radnik, NOV **1944.**
MUTVAR VALENT, Mije, r. 1925, Ferketinec, Hrvat, radnik, NOV **1945.**
MUŽAR DRAGUTIN, Mate, r. 1921, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo 1944.
MUŽAR JULIJUS, s. Brezarica, Krapina, Hrvat, NOV **1943,** zarobljen
MUŽEK KIŠIĆ MILICA, Josipa, r. 1925, s. Male Sredice, Bjelovar, Srpkinja, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**
MUŽEK RUDA, Franje, r. 1922, s. Majerje, Varaždin, Hrvat, NOV **1944,** poginuo 1945.

NAĐEN MARKO, Ivana, Hrvat
NAD ĐURO, Hrvat, poginuo
NAD JURAJ, Josipa, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.
NAMJESNIK IVAN, Josipa, r. 1910, s. Komarnica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943.
NAPANIVAN, r. **1921,** s. Gab. Greda, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** ranjen
NAPAN MATIJA, Ivana, Hrvat
NARANDA FRANJO, Benedikta, r. 1912, Hodošan, Hrvat, radnik, **NOV 1945.**
NATKOVIĆ TOMO, Hrvat
NAVRAČIĆ VINKO, Andreja, Hrvat
NEGRO PASOUALE, Italija, Talijan
NEMČIĆ MIRKO, S. Vukovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**
NEMČIĆ PETAR, Franje, r. 1925, s. Kobjanovac, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** ranjen
NEMČIĆ STJEPAN, S. Finčevac, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**
NEMEŠIVAN, Ivana, r. **1920,** Pakrac, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV 1943.**
NEMET DRAGUTIN, Hrvat
NEMET IVICA, Hrvat, NOV 1943, poginuo 1945.
NEMET LJUBICA, Hrvatica, poginula
NEMET MILAN, S. Velika Ciglenica, Bjelovar, Srbin, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1944.**
NETEČNJAK STJEPAN, Hrvat
NEVAJDA GOJKO, Srbin
NEVAJDA MIRKO, Srbin
NEŽIĆKATICA, r. 1925, s. Jeserovec, Sesvete, Hrvatica, poljopriv., **NOV 1943,** poginula 1944.
NIKI MATO, Hrvat, poginuo
NIKOLAŠNIKOLA, Srbin, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen **1944,** poginuo **1945.**
NIKOLIĆ ALOJZ, Hrvat
'NIKOLIĆ KARLO, r. 1913, s. Donji Miholjac, Hrvat, radnik, NOV **1943.**
NIKOLIĆ SRDA, Vida, Hrvat
NIKOLINKO SIMEON, Srbin
NIŽETIĆ IVAN, Ćirila, r. 1925, s. Selca, Brač, Hrvat, učenik, **NOV 1944,** ranjen
NŌTIG ANTUN, Hrvat, poginuo
NOVAČIĆ DRAGUTIN, Hrvat
NOVAČIĆIVAN, Stjepana, Hrvat
NOVAČIĆ MARTIN, Hrvat
NOVAČKOSTJEPAN, Josipa, r. 1925, s. Pregrada Vrhi, Pregrada, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1945.**

NOVAK ANTUN, r. 1920, s. Strahoninec, Hrvat, radnik, **NOV 1945.**

NOVAK ĐURO, Ivana, r. 1912, s. Luka, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV 1944,** ranjen

NOVAKFRANJO, Milana, r. 1917, s. Plemenščina Gornja, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

NOVAK IVAN, Josipa, r. 1913, s. Kučan, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., **NOV 1945,** poginuo

NOVAK IVAN, Vilima, r. 1925, s. Plemenščina Gornja, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

NOVAK MARTIN, Hrvat

NOVAK MIJO, Franje, r. 1911, s. Novakovac, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV 1943, ranjen

NOVAKMIJO, Franje, 1920, s. Vratišinec, Čakovec, Hrvat, učenik, čl. KPJ, NOV 1944.

NOVAKMIJO, Hrvat, čl. SKOJ-a, **NOV 1943.**

NOVAKMILJENKO, Huga, r. 1909, Zagreb, Hrvat, oficir, **NOV 1944.**

NOVAKMIRKO, Ivana, r. 1927, s. Plemenščina Gornja, Pregrada, Hrvat, radnik, **NOV 1943,** poginuo **1944.**

NOVAKMIRKO, Josipa, Hrvat

NOVAK STJEPAN, Franje, s. Dragoslavec, Hrvat. poljopriv., NOV 1945.

NOVAK STJEPAN, Imbre, r. 1909, s. Poljanec, Ludbreg, Hrvat, učitelj, čl. KPJ, NOV 1943.

NOVAK STJEPAN, Stjepana, r. 1926, s. Grana, Novi Marof, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen 1944.

NOVAK VINKO, Florijana, r. 1915, Zasadbreg, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV 1945.**

NOVAKOVIČ MILENKO, Srbin

NOVKO JOSIP, Hrvat, poginuo

NOVOSEL DRAGO, Franje, r. 1928, s. Gornja Rijeka, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV 1944,** ranjen **1945.**

NOVOSEL FRANJO, Miška, r. 1926, s. Sandrovac, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, ranjen

NOVOSEL MARTIN, Hrvat

NOVOSEL STJEPAN, Antuna, r. 1926, s. Lug Poznanovec, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

NOVOSEL VID, Hrvat, poginuo

NOVOSELECIGNAC, Hrvat, poginuo 1945.

OBAD STANKO, r. 1919, s. Hum Bistrički, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943, poginuo 1944.

OBADIĆ SLAVKO, M'jin, r. 1926, Mala Subotica, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, ranjen 1945, poginuo 1945.

OBADIČ STJEPAN, Mije, r. 1917, Mala Subotica, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, ranjen 1945.

OBADIL PETAR, Hrvat

OBOZOV GEORGIJE, SSSR, Rus, NOV 1944.

OBRADINOVIČ DRAGO, Obrada, Srbin

'OBRONOVIĆSTJEPAN, r. 1916, s. Gornja Jelen^ska, Kutina, Hrvat, radnik, **NOV** 1943.

OCVIRK MARTIN, Hrvat, čl. KPJ

Očič **PETAR,** Dragutina, r. 1925, s. Jalšje, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, **NOV** 1943, ranjen 1944.

OČKO AUGUST, Milana, Hrvat

OGNJENOVIĆ MLADEN, Ivana, Hrvat

OGNJIČ DEJAN, Hrvat

OHNJEC ANTON, Juraja, r. 1912, s. Zagorska Sela, Klanjec, Hrvat, službenik, čl. KPJ, NOV 1942.

OLENIKVERA, Svajcarija, Bjelovar, Hrvatica, NOV 1943.

OUAČA MARKO, Hrvat

OMERZO ANTUN, Josipa, Hrvat

ORAK STJEPAN, Tome, r. 1918, s. Donja Rijeka, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV** 1943, ranjen 1944.

ORBANA FRANO, Tome, Hrvat

OREŠIČFRANJO, Ivana, r. 1910, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, radnik, **NOV** 1944, poginuo 1945.

OREŠKOVIČMILAN, Srbin, NOV 1943.

OREŠNIK VINKO, s. Čabraji, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

'ORLIĆ ANDRIJA, r. 1915, s. Haganj-Sv. Ivan Zabno, Križevci, Srbin, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

ORLIĆ DRAGAN, Vase, r. 1924, s. Kapela, Bjelovar, Jugoslaven, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

ORLOVIĆ DRAGO, Vjekoslava, r. 1923, s. Lepišće, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

ORMANECIVAN, Franje, r. 1929, s. Novo Virje, Đurđevac, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

ORMANEC STJEPAN, Hrvat

ORNELI VLADO, Hrvat

ORPET ALOJZ, Slovenac

OSREDEČKI VIKTOR, Hrvat

OSTENJAK FRANJO, Hrvat

OSTOJČIČ MIJO, Hrvat

OSTOJIĆDUŠAN, Srbin, ranjen 1945.

OSTREŽ SLAVKO, Hrvat

OŠPUHANKA, Hrvatica

OŠPUH IVAN, Hrvat

OŠPUH JOSIP, Hrvat

OŠTREC STJEPAN, Hrvat, čl. KPJ, poginuo 1945.

OVČAR IVAN, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.

OVČARPAVAO, Mate, r. 1919, s. Podgaj, Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1943. ranjen

OVČAR RUDOLF, Franje, r. 1922, Gornji Macelj. Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo 1944.

OVČARIĆMARICA, Franje, r. 1925, s. Vrapče, Susedgrad, Hrvatica, **NOV 1943.**

OZIMECFLORIJAN, r. 1919, s. Podgorje Bistričko, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo **1943.**

OŽANIĆ, r. **1925,** Srbin, poginuo **1945.**

OŽBOLTIVAN-SOKOL, Filipa, r. 1915, s. Gerovo, Čabar, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV 1941,** ranjen

OŽEGDRAGUTIN, Tome, r. 1926, s. Krapinica, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo **1944.**

OŽEGOVIĆ NIKOLA, Hrvat, poginuo

PADOVIĆ ANTON, Hrvat

PAĐAN STEVO, Josipa, Srbin

PAHOR ALOJZ, Josipa, r. 1919, s. Trnovski Vrh, Ptuj, Slovenac, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1945.

PAIČ STJEPAN, Hrvat

PAJK STEVO, Franje, r. 1920, s. Velika Ciglenica, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

PAKASINIVAN, Mate, r. 1923, s. Hlebine, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

PAKASIN MATIJA, r. 1919, s. Hlebine, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

PALČEC STJEPAN, Hrvat

PALČIĆ ALEKSANDAR, Hrvat

PALIŠ MIJO, Hrvat, NOV 1943, poginuo 1944.

PALMER IVAN, Hrvat, student medicine

PALNEC STJEPAN, Ivana, r. 1921, Mursko Središče, Hrvat, radnik, NOV 1945.

PANDOLJURAJ, Zagreb, Hrvat, NOV 1944.

PANDUR BLAŽ, Hrvat, poginuo

PANIĆ MARIJA, Hrvatica

PANJANSTJEPAN, Andre, r. 1926, s. Leprovica, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

PANJAN STJEPAN, Mije, r. 1927, s. Hrebinec, Dugo Selo, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen

PANJKOVIĆ SVETOZAR, Srbin

PAPIVAN, Steve, r. 1921, s. Pupelica-Sandrovac, Bjelovar, Hrvat, radnik, NOV 1944.

PAPIĆ ANA, Ivana, r.1926, s. Podgorje, Donja Stubica, Hrvatica, poljopriv., NOV 1943, poginula 1944.

PAPIĆ STJEPAN, Hrvat, poginuo

PAPIŠTA ZLATKO, Hrvat, poginuo

PAR STJEPAN, Tome, r. 1913, s. Hrastovsko, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

PARADINOVIĆ MIJO, Hrvat

PARAGA PERO, Srbin

PARANOSTOMO, Hrvat

PARLAJ JANKO, Franje, r. 1920, s. Zlatar, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, **NOV** 1945.

PARMAN IVAN, Hrvat

PAROLEK SLAVKO, Hrvat

PASAREC LJUBICA, Hrvatica

'PASKA MILKA, r. 1929, s. Žukovec-Dubrava, Čazma, Hrvatica, radnica, čl. **SKOJ**-a, NOV 1943.

PAŠAIĆ PETAR, Hrvat

PATAĆKO ANTUN, Hrvat

PATAĆKO IVAN, Hrvat

PATAFTA BRIGITA. GITA, Ignaca, r. 1926, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvatica, učenica, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginula 1944.

PATAFTA IVAN, Mije, r. 1922, Cirkovljan, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

PATAFTA MILICA, Ignaca, r. 1924, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjena, poginula 1945.

PATILI IVAN, Hrvat, poginuo

PATRLEĐURO, Nikole, Hrvat

PATRLJA STEVO, Srbin

PAUNOVIĆ MILEVA, Steve, r. 1918, s. Kašljevac, Bjelovar, Srpkinja, poljopriv., NOV 1942.

PAUROBENJAMIN, Italija, Talijan, NOV 1944.

PAUSA IVAN, Hrvat

PAVEC MILENKO, Hrvat

PAVECZORA, Hrvatica

PAVEKIVAN, Mije, r. 1916, s. Okunšćak, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ,** NOV 1943, ranjen 1945.

PAVER MLADEN, Hrvat

PAVER VLADO, Dragutina, Hrvat

PAVEŠIĆ JELENA, Hrvatica

PAVIĆ JURAJ, Josipa, r. 1922, s. Lukovčak, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1943.

PAVIĆ MIJO, Đure, r. 1919, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

PAVIĆ MIRKO, Izidora, r. 1925, s. Gornji Tkalec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

PAVIĆ MIŠKO, r. 1920, s. Đurmanec, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, zarobljen 1944.

PAVIĆ ZVONKO, Alojza, r. 1919, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

PAVIŠIĆ MIŠKO, Josipa, r. 1922, s. Konščani,

Ivanićgrad, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

PA VIŠIĆ NIKOLA, Božidara, r. 1918, s. Apatovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1945.

PA višić **TOMO**, Hrvat

P A VIŠIĆ VALENT, S., Hrvat, poginuo

P A VLEKO viČ **STJEPAN**, Hrvat, poginuo

PAVLETIĆ ALBERT, Hrvat

PAVLIĆEK STJEPAN, Ivana, r. 1921, S. Ledine, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

PAVLIĆ ANDRIJA, Hrvat

PAVLIĆ DRAGICA, Hrvatica

PAVLIĆ FRANJO, Hrvat, poginuo 1945.

PAVLIĆ MATO, Hrvat

PAVLIĆ MILAN, Josipa, r. 1927, s. Jelovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

PAVLIĆ MILICA, Hrvatica

PAVLINIĆ ADOLF, Josipa, r. 1925, s. Vukanci, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

PAVLINIĆ VJEKOSLAV, Juraja, r. 1919, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1942,** ranjen 1942.

PAVLINIĆ ZVONKO, Hrvat

PAVLOVIĆ JOSIP, Hrvat

PAVLOVIĆ PETAR, T., Hrvat, poginuo

PA VLUŠA MILAN, Tome, r. 1923, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1942, ranjen

PAVUNIĆ FRANJO, Hrvat, ranjen 1945.

PAVUNIĆ MIRKO, Đure, Hrvat, poginuo

PAŽ KARLO, Hrvat

PECIK NIKOLA, Hrvat, poginuo

PEĆAR IVAN, Hrvat, poginuo

PEĆAR SIMUN, Tome, r. 1913, s. Bjelovar, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen

PEĆAR TOMO, Hrvat

PEČEK JOSIP, Martina, r. 1922, s. Goričanovac, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

PEĆINA ZVONKO, Hrvat

PEDI ANDRIJA, Miška, r. 1919, s. Kozarevac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** ranjen

PEIĆ STJEPAN, Antuna, r. 1923, s. Podravske Sesvete, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

PEJOVIĆ DANILO, Srbin, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

PEK FRANJO, r. 1922, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1943.

PEKO LUKA, Hrvat

PEKOTA GOJKO, Srbin

PELAŠ DRAGUTIN, Hrvat, poginuo

PELEŠ MOMČILO, Rade, r. 1921, Tuzla, BiH, Srbin, student, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

PELIN ĐURĐA, Juraja, r. 1927, s. Đurmanec, Krapina, Hrvatica, domaćica, NOV 1943. ranjena 1944.

PELIN JURAJ, Jakoba, r. 1911, s. Đurmanec, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

PENEZIĆ BRANKO, Hrvat

PENZEŠ DRAGO, Hrvat

PEPELKOIVAN, Jakova, r. 1914, s. Sv. Petar, Ludbreg, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

PERAS MATO, Hrvat

PERČIN LJUBICA, Hrvatica

PERČIN STJEPAN, Hrvat

PEREĆECIVAN, Hrvat

PERIČKI ANTON, Ivana, r. 1923, s. Hruševac, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

PERIĆ JOSIP, Stjepana, r. 1920, s. Stančić, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

PERIĆ RUDOLF, Hrvat, poginuo 1945.

PERIĆ STJEPAN, Hrvat

PERIĆ TOMO, Hrvat

PERIZ Jovo, Đure, r. 1914, s. Velika Rasinica, Koprivnica, Srbin, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

PERNJAK ANTON, Hrvat

PEROKOVIĆ IVICA, Ivana, r. 1927, Đurđevac, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

PEROKOVIĆ MIJO, Petra, r. 1923, Đurđevac, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

PEROŠ STJEPAN, Hrvat

PEROŠ ZLATKO, Hrvat, NOV 1944.

PEROŠIĆ IGNAC, Pavla, r. 1926, s. Drnje, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1945.

PERSUKRUŽA, Margarete, r. 1929, s. Oroslavlje, Zabok, Hrvatica, učenica, čl. SKOJ-a NOV 1943.

PERŠIĆ MATO, Hrvat, poginuo

PERŠIN NIKOLA, Hrvat

PERŠIN STJEPAN, Luke, r. 1910, s. Gornja Glogovnica, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

PERŠUN LJUBICA, Hrvatica, poginula

'PERUŠEK ANTON, r. 1926, s. Lubena; Gradec, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1945.

PERUTKA FRANJO, Hrvat, poginuo 1945.

PETAKOVIĆ MILAN, Hrvat

PETAKOVIĆ PETAR Hrvat

PETEK ANDRO, Stjepana, r. 1917, s. Gornja Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

PETEK LUKA, Ivana, r. 1916, s. Gornja Veli-

ka, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

PETEK MELKO, Mije, r. 1924, Mala Subotica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

PETKOVIĆ ANDRIJA, Hrvat

PETROVIČ BOGDAN, Pavla, r. 1923, s. Gornji Markovac, Vrbovec, Srbin, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1944.**

PETKOVIĆ STJEPAN, Hrvat

PETLAKIVAN, Hrvat, NOV 1944.

PETRAČ GABRIJEL, Stjepana, r. 1926, s. Ledina, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

PETREKFRANJO, S. Cirkvena, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

PETRIĆIĆ ŽIVKO, Srbin, NOV 1944.

PETRIĆ BOŽIDAR, Hrvat

PETRILIĆ MILAN, Ivana, r. 1917, s. Brušani, Gospić, Hrvat, radnik, čl. **KPJ, NOV** 1943.

PETRINA FRANJO, Hrvat, poginuo

PETRIŠ STJEPAN, Andre, r. 1911, s. Polonje, Zelina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

PETROKOVIVAN, Stjepana, r. 1909, s. Čepelovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

PETROŠANEC STJEPAN, Hrvat, NOV 1943.

PETROVIČ IMBRO, Đure, Hrvat, poginuo

PETROVIČ JOSIP, Slavka, r. 1926, s. Macelj, Krapina, Hrvat, radnik, **NOV 1943.**

PETROVIČ MIRKO, Hrvat, poginuo

PETROVIČ MIRKO, Marka, Hrvat

PETROVIČ SLAVKO, Hrvat, čl. KPJ

PETROVIČ STEVO, Dušana, s. Plavšinac, Koprivnica, Srbin, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

PETROVIČ VALENT, Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo

PETRUŠA-CAPAR VILIM, Elizabete, r. 1919, s. Pluska, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1944.**

PETRUŠANEC ANTE, Hrvat

PETRUŠANEC STJEPAN, Hrvat

PEVEKĐURO, Stjepana, r. **1914,** s. Oborovo, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

'PEZIĆIVAN, r. **1921,** s. Stružec, Kutina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

PICIG ZDENKA, Hrvatica, poginula 1944.

PIKIJA IVAN, Stjepana, r. 1918, s. Mađarevo, Novi Marof, Hrvat, službenik, čl. KPJ, NOV 1943.

PIKIJA TEREZIJA, Stjepana, r. 1922, s. Mađarevo, Novi Marof, Hrvatica, radnica, čl. KPJ, NOV **1942,** poginula

PIKLINIVAN, Hrvat

PIKNJAČĐURO, Hrvat, poginuo 1945.

PIKUTIČ VJEKOSLAV, Vjekoslava, Hrvat

PILAJIVAN, Gabrijela, r. 1924, Dragoslavec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

PILOŠTAMIJO, Marka, r. 1926, s. Hrastovsko, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen 1943. i 1945.

PILJAK IVAN, Hrvat, čl. KPJ

PINTAR ANDRO, Mije, r.1906, s. Kozinščak, Dugo Selo, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo 1944.

PINTAR PAVAO, Pavla, r. 1925, s. Pušča Donja, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen

PINTARIĆ CVJETKO, Srbin, NOV 1943.

PINTARIĆ IVAN, s. Lukovac Rasinja, Koprivnica, Hrvat, NOV 1943, poginuo 1944.

PINTER STJEPAN, Hrvat

PINTIĆ PETAR, Hrvat, poginuo

PINTRIĆ MARIJA, Hrvatica

PIRČIĆ DRAGO, Hrvat

PISAREVIĆ JOSIP, Hrvat

PIŠKORBARICA, Hrvatica, NOV 1943, poginula 1945.

PIŠKULIĆ KREŠIMIR, r. 1928, Varaždin, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, **NOV** 1943.

PIŠTI VENDEL, Ivana, r. 1927, s. Pupelica, Bjelovar, Mađar, poljopriv., **NOV** 1944, ranjen

PITIKA ANTUN, Hrvat

PIŽIR VJEKOSLAV, Hrvat, NOV 1944.

PLACKO JURAJ, Hrvat

PLAH BLAŽO, Hrvat, poginuo

PLAHTANMIJO, Mate, r. 1919, s. Mavrač, Klanjec, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV** 1943.

PLANTER ĐURO, Hrvat

PLANTER JOSIP, Hrvat

PLAŠKOSTANISLAV, Josipa, r. 1920, Kotoriba, Hrvat, učenik, NOV 1945.

PLATIŠA MATE, Hrvat, poginuo

PLATIŠA MILE, Hrvat

PLAVECVERA, Hrvatica

PLAVIĆBOLTO, Bolte, r. 1925., s. Leprovica, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

PLEĆKO IVAN, Petra, r. 1915, s. Jalšje, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

PLEĆKO JURAJ, Luke, r. 1922, Jalšje, Zabok, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1943, poginuo 1944.

PLEĆKO MILAN, Slavka, Hrvat

PLENTL STJEPAN, Hrvat

POCEDIĆ JOSIP, Martina, Hrvat

PODRAVEC BRANKO, Hrvat, čl. KPJ

PODRAVEC NIKOLA, Hrvat

PODUNAJEC VELIMIR, Hrvat, poginuo

POJOVIĆ DRAGO, Hrvat

POKRIVACIVAN, Mihajla, r. 1906, s. Dragoslavec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1945.

POKUPEC FRANJO, Hrvat

POLAČEK JOSIP, Franje, r. 1920, s. Prokuvljani, Bjelovar, Čeh, radnik, NOV 1944, ranjen

POLANČEK ZDENKO, Hrvat, poginuo

POLETO NIKOLA, Hrvat

POLIČEK MARKO, Hrvat, ranjen 1944.

POUAČEK MARKO, Hrvat

POLJAK FRANJO, Josipa, r. 1922, s. Zabnjak, Vrbovec. Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

POLJAK IVAN, Josipa, r. 1926, s. Madarevo, Novi Marof, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

POLJAK IVAN, Valenta, r. 1911, s. Sop, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

POLJAK MATO, Mate, r. 1928. s. Prekvršje, Sesvete, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

POLJAN SLAVKO, Steve, r. 1927, s. Dobrin, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

[1] **POLJANAC EMIL**, r. 1906, s. Breza-Gudovec, Bjelovar, Srbin, poljopriv., NOV 1943.

[1] **POLJ AN AC STJEPAN**, r. 1905, Bjelovar, Hrvat, radnik, NOV 1943.

POMBAK FRANJO, Hrvat

POMPERVID, Karla, r. 1915, s. Ledina, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

PONDEUAK DRAGUTIN, Karla, r. 1915, s. Svedruži, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

PONDEUAK VLADO, Slavka, r. 1920, s. Poganček, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.

PONGRAC DRAGUTIN, Franje, r. 1920, s. Drenovci, Županja, Hrvat, službenik, NOV 1944.

PONGRAC ĐURO, Mije, r. 1922, Donji Mihaljevec, Hrvat, radnik, čl. **KPJ,** NOV 1944, ranjen

PONGRAC LUKA, Ivana, r. 1912, Goričan, Hrvat, radnik, NOV 1945.

POP LJUDEVIT, Stevana, r. 1925, s. Pupelica, Bjelovar, Mađar, poljopriv., NOV 1944, ranjen

POP AC STJEPAN, Hrvat

POPOVIČ VLADIMIR, Hrvat

POPOVIČ VOJISLAV, Tome, r. 1913, s. Bedenička, Bjelovar, Srbin, radnik, NOV 1943.

POPRŽAN MILAN, Đure, r. 1919, s. Vlaislav, Koprivnica, Srbin, poljopriv., NOV 1943, ranjen

PORKULABIČ JOSIP, Dure, Hrvat

POSAVEC DRAGO, Hrvat, NOV 1944.

POSAVEC ĐURO, Hrvat, poginuo

POSAVEC MARIJA, Janka, r.1926, s. Đurmanec, Krapina, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjena **1944.**

POSAVEC MATO, Gabre, r. 1922, s. Kreča ves, Zelina, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

POSAVEC MILAN, Hrvat

POSAVEC TOMO, Hrvat, poginuo

POSAVEC VLADO, Hrvat, poginuo

POSAVEC ZDENKO, Franje, r. 1927, Zagreb, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

POSA ViČ IVAN, Hrvat

POSAVOT SLAVKO, Antuna, Hrvat, ranjen 1945.

POSELIVAN, Florijana, r. **1911,** s. Gornja Dubrava, Hrvat, poljopriv., NOV **1945.**

POSLON IVAN, Petra, Hrvat

POSLONJČECSTJEPAN, Petra, r. 1923, s. Donja Bistrica, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1946,** od križara

POSOUA STEVO, Hrvat, poginuo

POSPIŠ ZINKA, Franje, r. 1927, s. Bukovci, Ptuj, Slovenka, radnica, NOV **1943.**

POSTOJČA STJEPAN, Hrvat, poginuo

POŠTA DRAGUTIN, Stjepana, r. 1924, s. Bisag. Novi Marof, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen **1945.**

POŠTA IVAN , Hrvat

POŠTA JELICA, Franje, r. 1927, s. Dubovica, Ludbreg. Hrvatica, poljopriv., čl. **SKOJ**-a, NOV 1943.

POŠTA JOSIP, Hrvat, poginuo

POTOČKI r. Hulina **MARIJA**, r. 1920, s. Hrastelnica, Sisak, Hrvatica, poljopriv., **NOV** 1943.

POTOČKI ZVONKO, Janka, r. 1919, Dugo Selo, Hrvat, radnik, **NOV 1942.**

POTOČNIK ANKICA, r. 1928, s. Čukovec, Ludbreg, Hrvatica, radnica, NOV 1943., ranjena **1944.**

POTREBNJANOV IVAN, SSSR, Rus

POTRUA STEVO, Srbin, poginuo

PozNANOvić **DUŠAN**; Srbin

PozNič **VLADO**, Hrvat

POŽAR IVAN, Hrvat

POŽARIĆ RUDOLF, Hrvat

'POŽGAJ JOSIP, r. 1927, s. Peteranec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943.**

PRANDIĆ STJEPAN, Hrvat, poginuo

PREBJEŽIĆ STJEPAN, Hrvat

PREDRAGOVIĆ BRANKO, Srbin, poginuo

PRELEC ALOJZ, Hrvat

PRELOG ZVONKO, Hrvat, poginuo

PREMEC ĐURO, Đure, r. 1925, s. Sesvete, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

PREMEC MIJO, Ivana, r. 1924, s. Sesvete, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

PREMUŽIĆ ANTUN, Hrvat

PREMUŽIĆ IVAN, Hrvat

PRERADOVIĆ JEFTO, Sfbin, poginuo
PRESEČKI RUDOLF, Janka, Hrvat
PRESEKAR FRANJO, Hrvat
PRESELEC TOMO, Hrvat, poginuo
PRIBIĆ SLAVKO, Hrvat
PRIČA RANKO, r. 1917, Šibenik, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944.
PRINIĆIVAN, Hrvat
PRIŠĆAN DANIJEL, Tome, r. 1924, s. Pažurevac. Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik NOV 1944, poginuo 1944.
PRIŠLECRUDOLF, Radoslava, r. 1923, Prigorje, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.
PRIŠLIN FRANJO, Ignaca, r. 1925, s. Gornje Vrapče, Susedgrad, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.
PRLIĆ IVAN, s. Bedekovčina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen
PRODANIĆ ĐURO, Srbin
PRODANOVIĆ ALJOŠ, Srbin
PRODANOVIĆ LUKA, NOV 1943.
'PROSENJAK KATICA, r. 1926, s. Koprivnički Ivanec, Koprivnica, Hrvatica, domaćica, NOV 1943.
PROSIJAŠ FELIKS, Hrvat, poginuo
PRPIĆ ANTUN, Antuna, Hrvat
PRŠA IVAN, PES. Luke, r. 1922, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1942, ranjen 1944.
PRŠA IVAN, Josipa, r. 1921, s. Bistranjsko Oborovo, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**
PRUGOVEĆKI ADAM, Valenta, r. 1912, s. Zitomir, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1945.**
PRUGOVEĆKI VINKO, Hrvat, poginuo
PRUGOVEĆKI ZLATICA, Hrvatica
PRUNPER STEVO, Hrvat, poginuo
PRVČIĆ DRAGO, Hrvat
PRVČIĆ IVAN, Stjepana, r. 1917, s. Bregi, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo
PTIČAR JOSIP, Kutina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV** 1943, poginuo 1944.
PUCKO JOSIP, Stjepana, Hrvat
PUCKO STJEPAN, Mate, r. 1925, s. Blaguša, Sesvete, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1943, ranjen
Pučić **VJEKOSLAV**, Juraja, r. 1927, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV** 1943, poginuo 1944.
PUGAR MIJO, Mate, r. 1911, s. Kalnik, Križevci, Hrvat, radnik, **NOV** 1944.
PUHIN ANKICA, Hrvatica
PUHOVIĆ MATO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen **1945.**
PUKEC STJEPAN, Đure, r. 1914, s. Donja Rijeka, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.
PUKLEK IVAN, Augusta, r. 1924, s. Jalševec, Dubrava Zagreb, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.
PUKLEK STJEPAN, JURA, Josipa, r. 1917, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1941, ranjen
PUKLOVEC AUGUST, Hrvat
PULIĆ IVAN, Hrvat
PUUKO LJUDEVIT, Hrvat, poginuo
PUMPER SLAVKO, Ivana, r. 1923, s. Struga, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen
PUNEC FRANJO, Hrvat, poginuo
PUNFLAK STJEPAN, Hrvat, poginuo
PUNJEK JURAJ, r. 1919, s. Bidrovac-Maksimir, Zagreb, Hrvat, radnik, NOV 1943.
PUNJEK ZLATKO, Hrvat
PUPIĆ MIŠKO, Hrvat
PUŠKU BORIS, Hrvat
PUSTAJEC JURAJ, Ivana, r. 1919, s. Bistranjsko Oborovo, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.
PUŠEK AUGUST, Hrvat, poginuo
PUŠKA MIRKO, Hrvat, poginuo
PUŠLIN MILAN, Hrvat, nestao
PUTANEC JOSIP, Ignaca, r. 1922, s. Klonovec, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen
Puž **BRANKO**, Hrvat
Puž **MATO**, Hrvat

RABUDIĆ PETAR, S. Brckovičina, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.
RAC FRANJO, Hrvat
RAC: IVAN, Adama, r. 1920, s. Gola, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
RADAKOVIĆ IVAN, Hrvat
RADAKOVIĆ JANKO, Stjepana, r. 1917, s. Zamladinec, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
RADAKOVIĆ MATIJA, Hrvat
RADAKOVIĆ RADE, Srbin
RADAKOVIĆ ŠANJIKA, Hrvatica
RADAN MILAN, Srbin
RADANEC LUKA, Hrvat
RADANIĆ TOMO, Hrvat
RADANOVIĆ MIJO, ZLATNI, Hrvat, poginuo
RADATOVIĆ BRANKO, Srbin
RADATOVIĆ TOMO, Hrvat
RADELIĆ BRANKO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1942.
RADELIĆ DUŠAN, Srbin
RADELIĆ IVAN, Hrvat, poginuo
RADELIĆ STEVO, Jakova, Hrvat
'RADEŠIĆ DUŠAN, r. 1921, s. Raić Gudovec, Bjelovar, Srbin, poljopriv., NOV 1943.
RADIĆ DUŠAN, Srbin

RADINOVIĆ MITAR, Srbin
RADMILOVIĆ ČEDO, Srbin
RADMILOVIĆ DUŠANKA, Srpkinja
RADOJEVIĆ BORIVOJE, Srbin, ranjen 1945.
RADOJEVIĆ MILIVOJ, Srbin
'RADOŠEVIĆ MITAR, r. 1925. s. Prgomelj Gudovac, Bjelovar, Srbin, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943.**
RADOTOVIČ STJEPAN, S. Novi Bošnjani, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
RADULOVIĆ ANTE, Hrvat, NOV 1944.
RADULOVIĆ JOVO, Srbin
RADULOVIĆ MARIJA, Srpkinja, poginula
RADULOVIĆ MARIJAN, Hrvat
RADULOVIĆ MARKO, Srbin, ranjen 1945.
RADULOVIĆ PETAR, Hrvat, poginuo
RAJČEVIĆ SVETOZAR, Mile, r. 1919., s. Delovi, Koprivnica, Srbin, NOV 1943, ranjen
RAJESIĆ DAVOR, Hrvat
RAJIĆ DAVOR, Srbin, poginuo 1944.
RAJIĆ RADE, Mije, s. Breza, Bjelovar, Srbin, poljoprivrednik, NOV 1943.
RAJNOVIĆ ANDRIJA, Marka, r. 1919, s. Vukosavljevica, Virovitica, Hrvat, radnik, čl. **KPJ,** NOV 1943, ranjen
RAKIĆEVIĆ DRAGUTIN, Ivana, r. 1919, s. Lonjica, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ,** NOV 1944, ranjen 1945.
RAKIĐIJA MILAN, Đure, Hrvat
RAKITNIAN ZLATKO, Hrvat, poginuo
RAKIŽEVAC DRAGUTIN, Hrvat
RAKIŽEVEC MATO, Blaža, r. 1911, s. Lonjica, Vrbovec, Hrvat, radnik, čl. **KPJ,** NOV 1944, poginuo 1944.
RAKOŠ JOSIP, Alojza, r. 1915, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
RAKULIĆ ANTE, Hrvat
RAKULIĆMATO, Mije, r. 1923, s. Krka, Omiš, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**
RALETIĆ VEUKO, Srbin, poginuo
RALIĆMILE, Srbin, nestao
RANILOVIĆ IVAN, Martina, r. 1921, s. Novigrad Podravski,"Đurđevac, Hrvat, službenik, NOV **1944,** ranjen **1945.**
RANKER MIJO, Hrvat
RAŠAN DRAGA, Srpkinja
RAŠETA STEVO, Srbin, poginuo
RAŠEVIĆ STJEPAN, Hrvat
RAŠIĆ LJUBAN, Srbin
RATKOVIĆSTJEPAN, Ivana, r. 1925, s. Škarnik, Novi Marof, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1945.
REBERNJAK AUGUST, Ignaca, r. 1921, s. Klenovec, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1945.
REBIĆ DOMINIK, Stjepana, Hrvat
REBIĆ PETAR, Đure, Hrvat
REDENIĆ IVAN, Hrvat
RELIĆ RANKO, Spire, Srbiji, poginuo
RELIĆ STEVO, s. Ždralovo, Bjelovar, Srbin. poljopriv., **NOV** 1943.
REUIĆ SPASOJE, Srbin
REN AC NIKOLA, Srbin
RENC STANKO, Hrvat
REP GABRIJEL, Karla, r. 1914, Kotoriba, Hrvat, radnik, NOV 1945.
RESSLER EDITA, SONJA, Vrbovec, Njemica, učenica, NOV 1943.
RIBARIĆ ANDRIJA, Stjepana, r. 1919, Goričan, Hrvat, radnik, NOV 1945.
RIĆKOVIĆ MIJO, Janka, r. 1924, s. Potok--Popovača, Kutina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen
RIHTER MIRKO, Hrvat, NOV 1944.
RIKTAR BARIĆA, Mije, r. 1921, s. Gor. Laduč, Zaprešić, Hrvatica, poljopriv., NOV 1943, ranjena
RIŠEK-RADETIĆ VEUKO, Srbin, poginuo
ROBOTIĆ MIJO, Hrvat, poginuo
Ročić **IGNAC,** r. 1925, s. Markuševac, Maksimir, Zagreb, Hrvat, **NOV** 1943, nestao
RODEK DRAGUTIN, Hrvat, NOV 1943, poginuo
RODI BLAŽ, Pavla, r. 1916, D. Hrašćan, Hrvat, radnik, NOV 1943.
RODIĆ STJEPAN, Mate, r. 1921, s. Prevlaka, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944, ranjen 1945.
ROĐAK LUKA, Benka, r. 1921, s. Budančevica, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
ROGAN DRAGO, Hrvat
ROGAN MATO, Stjepana, r. 1921, s. Strmec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944. ranjen
ROGAN MIJO, r. 1911., s. Strmec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
ROGIN ĐURO, Franje, r. 1925, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
ROGINA IVAN, Pere, r. 1927, s. Ivančani, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen
ROGOZ IVAN, Mate, r. 1907, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.
ROGOZ LOVRO, Luke, r. 1914, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
ROGUUA DRAGAN, Ivana, Hrvat, NOV 1944.
ROHER STANISLAV, Sebastijana, r. 1921, s. Bedenik, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
ROME DRAGUTIN, Oskara, r. 1929, s. Mursko Središče, Čakovec, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.
ROŠTOVAC IVAN, Luke, Hrvat
Rožić **LJUBOMIR,** Hrvat
RUĆKOJ GRGA, Hrvat

RUDIĆ ĐURO, Hrvat, čl. KPJ, ranjen 1945.
RUDMAN LJUDEVIT, Hrvat, čl. KPJ, poginuo 1945.
RUDMAN STANKO, Hrvat, ranjen 1945, poginuo 1945.
RUDOU IVAN, Miše, Hrvat
RUDIĆ STJEPAN, Hrvat
RUJAN IVICA, Hrvat
RUKAV SLAVKO, Alojza, r. 1926, s. Gorjani, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**
RUKEU ĐURO, Ivana, r. 1926, s. Kreča Ves, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
RUKLIĆ STJEPAN, Pavla, r. 1924, s. Jakšinac, DonjaStubica, Hrvat, radnik, NOV 1943.
RULJAC STJEPAN, Hrvat
RUPČIĆ DRAGUTIN, I., Hrvat
RUPEC EMILIJA, Hrvatica
RUPEC KATA, Hrvatica
RUPEŠIĆ JURAJ, Hrvat
RUPIĆ NIKOLA, Nikole, r. 1915, s. Dubrava, Šibenik, Hrvat, radnik, NOV **1944,** ranjen
RUPIĆ SLAVKO, Ljudevita, r. 1917, s. Sr. Mosti, Kapela, Bjelovar, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen
Rus **ĐURO**, Hrvat, poginuo
RUSAN LUKA, Hrvat
RUSAN MIJO, Mate, r. 1912, s. Podravske Sesvete, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen
RUŠAK JOSIP, V., Hrvat, poginuo
RUŠEC DRAGUTIN, Stjepana, r. 1917, s. Marinkovac, Vrbovec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1942.
Ružić **FRANJO**, Hrvat
Ružić **JOSIP**, Hrvat
Ružićić **NIKOLA**, P., Hrvat

SABO DRAGUTIN, Hrvat, poginuo
SABO IVAN, Hrvat
SABOL DRAGUTIN, Križevci, Hrvat, radnik, NOV 1944.
SABOLIČEK IVAN, Hrvat
SABOLIĆ ĐURO, Šimuna, r. 1912, Virovitica, Hrvat, NOV **1943.**
SABOLIĆ FABIJAN, Šimuna, r. 1916, s. Šemovci, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
SABOLIĆ JOSIP, Hrvat, poginuo
SAČEĆ STJEPAN, Hrvat, poginuo
SADAIĆ VINKO, Josipa, r. 1918, s. Turnišće, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV** 1942, poginuo 1944.
SADIKA LUDMILA, Čehinja
SAJKO IVAN, Josipa, Hrvat, čl. KPJ
SAKAČ JOSIP, Hrvat
SAKAĆ STJEPAN, Hrvat
SALAJ DRAGUTIN, Hrvat
SALAJ FRANJO, Šandora, r. 1913, s. Surda, Csorgoy, Mađarska, Hrvat, radnik, NOV **1944,** ranjen
SALAKOVIĆ MILOŠ, Jove, r. 1925, s. Rasinica, Rasinja, Koprivnica, Srbin, poljopriv., NOV **1943,** ranjen
SALKIĆ BRANKO, Hrvat
SAMBOLEK JOSIP, Stjepana, r. 1926, s. Donja Velika, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944,** poginuo **1946.**
SAMBOLIĆ ĐURO, Petra, r. 1920, s. Gornja Selnica, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**
SAMARĐIJA IVAN, Hrvat, poginuo
SANČIN IVAN, Hrvat, NOV 1944.
SARIN KITA, Hrvatica, poginula
SAV AGA MARTIN, Hrvat
SAVIČEK VID, Ivana, r. 1912, s. Pirakovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1945.**
'SAVIĆ DUŠAN, r. 1923, s. Gorje Primišlje, Slunj, Srbin, radnik, NOV **1943.**
SEČEK JOSIP, Hrvat
SEDLAR IZIDOR, Blaža, r. 1918, s. Lovrečan, Ivanec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen
SEDLAR MANE, Hrvat
SEDLARIĆ STJEPAN, Hrvat, NOV 1944, ranjen 1945.
SEDMAK ANTON, Hrvat
SEDMAK ĐURO, Hrvat, poginuo
SEDMAK IVAN, Hrvat
SEKOVANIĆ ANDRO, Hrvat
SEKULIĆ JOVO, Mile, r. 1924, s. Vlaislav, Koprivnica, Srbin, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**
SEKULIĆ ZVONKO, Hrvat
SELAK BRANKO, Hrvat
SELEC ĐURO, Mate, r. 1912, s. Stančić, Dugo Selo, Hrvat, radnik, NOV **1944,** ranjen
SELEC FRANJO, Stjepana, r. 1923, s. Stančić, Dugo Selo, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.
SELEC PAVAO, Ivana, r. 1920, s. Stančić, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.
SELEŠ VLADIMIR, Josipa, r. 1926, s. Tomašinci, Đakovo, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.
SELIMOVSKI ZORKA, Marka, r. 1926, s. Ladislav, Koprivnica, Jugoslavenka, radnica, NOV 1942.
SENEČIĆ FRANJO, Grge, r. 1918, Jakovlje, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943**, poginuo **1945.**
SENEČIĆ IGNAC, Hrvat
SENIĆ ANDRIJA, Hrvat
SENTEK JOSIP, Hrvat

SENJAN MILAN, Đure, r. 1910, s. Grginac, Bjelovar, Srbin, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

SENJAVA KARLO, Hrvat, poginuo

SERTIĆ FRANJO, Hrvat, čl. KPJ, poginuo

SERTIĆ GITA, Hrvatica, NOV 1944.

SERTIĆ JOSIP, Hrvat

'SERTIĆ MILAN, r. 1923, s. Stružec Popovača, Kutina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

SERTIĆ MIRKO, Hrvat, poginuo

SERTIĆ NIKOLA, Ilije, s. Vrapče, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo

SERTIĆ SLAVKO, Hrvat, poginuo

SEVER ĐURO, Stjepana, r. 1925, s. Prevlaka, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

SEVER MIJO, Nikole, r. 1923, s. Prevlaka, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

SEVER NIKOLA, Janka, r. 1916, s. Bistranjsko Oborovo, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

SEVER STJEPAN, Stjepana, r. 1923, s. Prevlaka, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

SEVEROVIĆ STEVO, Hrvat, čl. KPJ. NOV 1943, poginuo **1944.**

SILAĐI FRANJO, Jeronima, r. 1914, Kotoriba, Hrvat, poljopriv., **NOV 1945.**

SILADI JOSIP, Jeronima, r. 1912, Kotoriba, Hrvat, poljopriv., **NOV 1945.**

SILAĐI STJEPAN, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

SILVA ĐURO, Hrvat

SILVOJ FRANJO, Hrvat, poginuo

SIMĆIĆ IVAN ICO, Ivana, r. 1924, Novi Sad, Hrvat, učenik, čl. **SKOJ**-a, NOV 1942, ranjen 1944.

SIMĆIĆ STJEPAN, Hrvat

SIMIĆ ZVONKO, Hrvat

SIMUNOVIĆ STJEPAN, Luke, r. 1917, Sivica, Hrvat, radnik, NOV 1945.

SINKOVIĆ BLAŽ, Šandora, r. 1922, s. Mala Erpenja, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

SINKOVIĆ DRAGUTIN, Alekse, r. 1915, s. Kalnik, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

SINKOVIĆ MILAN, Josipa, r. 1928, s. Velika Ves, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

SINKOVIĆ MILKA, Vilima, r. 1925, s. Mala Erpenja, Zabok, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

SINJAN JOSIP, Hrvat

SIROVATKA PAVLE, Vjenceslava, r. 1913, s. Novi Slankamen, Indija, Hrvat, radnik, NOV 1944.

SKAKAN FRANJO, Hrvat, poginuo

SKLEPIĆ ANTUN, Hrvat

SKLEPIĆ ĐURO, Hrvat

SKOK FRANJO, Hrvat

SKOPSPLES MILAN, Julijusa, r. 1917, s. Pregrada Vrhi, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

SKORA STJEPAN, Mate, r. 1926, s. Lukarišće, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1943.

SKRNENC IVAN, Hrvat

SKUBIĆ MATO, Mije, r. 1922, s. Preseka, Dugo Selo, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1941.

SKUBIĆ STJEPAN, Stjepana, r. 1922, s. Preseka, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

SKUMAN MIRKO, Hrvat

SKUPNJAK JOSIP, VLADO, Ćirila, r.1925, s. Trnovec, Varaždin, Hrvat, učenik, čl. **KPJ,** NOV 1943, ranjen

SLAD MATO, Hrvat

SLADIĆ BOŽIDAR, Roka, r. 1921, s. Betina, Šibenik, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1941, ranjen 1944.

ŠLAGER JOSIP, Hrvat

SLAKOVIĆ VLADO, Petra, Hrvat

SLAMIĆ VALENT, Adama, r. 1920, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944. poginuo 1945.

SLATKOVIĆ STJEPAN, Hrvat

SLAVIĆ ALOJZ, Hrvat

SLAVIĆ NIKOLA, Srbin, poginuo

SLAVINIĆ JOSIP. Hrvat, poginuo

SLAVINIĆ VIKTOR. Franje, Hrvat

SLAVKOVIĆ MILAN, Srbin, poginuo

SLEPĆEVIĆ GAJO, Mije, Srbin, poginuo

SLIJEPĆEVIĆ ZLATKO, Hrvat

SLIVAR IVAN, r. 1912, s. Preseka, Vrbovec, Hrvat, radnik, NOV 1944, poginuo 1945.

SLOBARIN IVAN, Mirka, Hrvat

SLOGAR IVAN, Franje, r. 1914, s. Rusnica, Pregrada, Hrvat, radnik, **NOV** 1944.

SLONJŠAK DRAGUTIN, Josipa, r. 1925, s. Zbilj Gornji, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

SLUKAN STJEPAN, Mije, r. 1924, s. Radoboj, Krapina, Hrvat, radnik, čl. **SKOJ**-a, NOV 1943.

SMETIČKO DRAGUTIN, Hrvat

SMIUANEC ALOJZ, Antuna, r. 1908, Macelj Donji, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943, poginuo 1944.

SMIUANEC ANTUN, Josipa, r. 1903, s. Donji Macelj, poljopriv., **NOV** 1943, poginuo 1944.

SMIUANEC DRAGUTIN, Antuna, Hrvat, nestao

SMIUANEC MAKS, Slavka, Hrvat

SMOLČEC STEVO, Hrvat

SMOUA ANTUN, Hrvat
SMOUANEC FRANJO. Hrvat
SMOUANOVIĆ ČEDO, Srbin
SMOUANOVIĆ VOJO, Srbin
SMOUENOVIĆ GAVRILO, Ilije, Srbin
SMRK STJEPAN. Hrvat
SMRK VINKO, Josipa, r. 1917, Kotoriba, Hrvat, radnik, NOV 1945.
SNIDARŠIĆ JOSIP, Hrvat
SOBOTA DRAGO, Hrvat, NOV 1944.
SOBOTA FRANJO, Benka, Hrvat
SOBOTA IVAN, Imbre, r. 1912, s. Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
SOĆEC STJEPAN, Hrvat, poginuo
SOČNIĆ STJEPAN, Đure, r. 1923, s. Ob. Novaki, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1942, ranjen 1943. i 1944.
SOHORA FRANJO, Antuna, Hrvat
SOKAĆ IVAN, Hrvat
SOKAĆ TOMO, Hrvat, čl. KPJ
SOKOĆ VINKO, Hrvat
SOKOLIĆ IVAN, Andrije, r. 1905, s. Hudovo, Vrbovec, Hrvat, obrtnik opančar, čl. KPJ, NOV 1942.
SOKOLIĆ IVAN, Luke, r. 1916, s. Krkač, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
SOKOLIĆ PAULA, Hrvatica
SOKOLIĆ ZVONKO, Hrvat, NOV 1943.
SOKOLOVIĆ DUŠAN, Srbin
SOKOVIĆ ĐURO, Križevac, Hrvat, radnik, NOV 1944.
SOLAR EMIL, Mitra, Srbin, poginuo
SOLARIĆ FRANJO, Hrvat
SOLKIĆ BRANKO, Hrvat
SOPTIJA FRANJO, Hrvat
SORUBIĆ DUŠAN, Srbin
Sović **NIKOLA,** Nikole, Srbin, poginuo 1945.
Sović **STJEPAN,** Hrvat
SPAHIJA IVAN, Jeronima, r. 1925, Kotoriba, Hrvat, radnik, NOV 1944, poginuo 1944.
SPANIĆEK IVAN. Stjepana, r. 1921, s. Lornec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1945.
SPORIŠ IVAN, Hrvat
SRČIĆ FRANJO, Hrvat
SRDANOV BOŠKO, Srbin
SRDIJA DUKA, Srbin
SREMAĆ ĐURO, Hrvat
SREMAC MATO, Hrvat
SREŠ STJEPAN, Stjepana, r. 1922, s. Gornje Vrapče, Susedgrad, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.
SRNEC ĐURO, r. 1925, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1941,** ranjen
SRNEC IVAN, Hrvat
SRNIĆ FRANJO, Hrvat
SRNIŠ IGNAC, Hrvat
STAĆIĆ FRANJO, Hrvat
STANĆEK SLAVKO, Hrvat
STANĆIČEK MIRKO, Hrvat
STANČIĆ AUGUST, Josipa, r. 1914, s. Druškovec, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, ranjen
STANČIĆ DRAGUTIN, Hrvat
STANČIĆ FRANJO, Hrvat
STANĆIN ĐURO, Hrvat
STANČIN IVAN, Franje, r. 1922, s. Luka, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.
STANIĆ IVAN, Hrvat
STANIĆ JELICA, Hrvatica
STANIČ MILKA, Srpkinja
STANIĆ STEVO, Srbin
STANIĆ ZDRAVKO, Hrvat
STANKO JOSIP, Hrvat, čl. KPJ, poginuo 1944.
STANKOVIĆ IVAN. Melka, r. 1920, s. Turčišće, Čakovec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944. i 1945.
STANKOVIĆ LJUBICA, Hrvatica, domaćica, NOV 1944.
STARČEK STJEPAN, Hrvat
STARČIĆ IVAN, Hrvat
STAREŠINA STJEPAN, Hrvat
STARI MIUENKO, Srbin
STARIŠINA ALBIN, Hrvat
STARJAČKI MIRKO, Hrvat, NOV 1944.
ŠTEFANOVIĆ NIKOLA, Srbin
ŠTEFANOVIĆ dr. RIKARD, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.
STEPANOVIĆ BOGOLJUB, Srbin
'STIK JOSIP, r. 1925, s. Tuhelj, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.
ŠTIPAN PETAR, Ivana, Hrvat, poginuo
STIPETIĆ LUKA, Josipa, r. 1921, Novska, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.
STIPLOŠEK FRANJO, Petra, r. 1925, s. Neboje, Pregrada, Hrvat, radnik, **NOV** 1943.
STIVEĆKI STJEPAN, Hrvat
STJEPANOVIĆ IVAN, J., Hrvat, poginuo
STOKUĆA MILAN, Srbin, poginuo
STOPAR VLADIMIR, r. 1925, Bjelovar, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1941.
STORJAK IVAN, Ljudevita, r. 1918, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen 1945.
STOVRAG SLAVKO. Josipa, r. 1926, s. Strmec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1945.
STRAINA NIKOLA, Hrvat, poginuo
STRAMAR SLAVICA, Jure, r. 1924, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvatica, domaćica, NOV 1943.
STREBELAĆ IVAN, Hrvat, poginuo
STRELEC PETAR, Juraja, r. 1924, Črečan, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1945.
STRELEC VINKO, Hrvat, poginuo
STRG IVAN, Hrvat

STRGAR DRAGUTIN, Viktora, r. 1924, s. Donji Čemehovec, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

STRIKA ILIJA, čl. KPJ, ranjen 1945.

'STRIKA TOMO, r. 1902, s. Tuk Gudovac, Bjelovar, Srbin, radnik, NOV **1943.**

SJRMEČKI MIJO, Janka, r. **1928,** s. Lužani Zagorski, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1943.

STRMEČKI PAVAO, Ivana, r. 1908, s. Cerje, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

STRMEČKI SLAVKO, Hrvat

STRMEČKI STJEPAN, Hrvat, nestao

STRMIN DRAGO, Hrvat

STRNIŠČAK STJEPAN, Benedikta, r. 1923, s. Čehovec, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

STRSOGLA VAC MILAN, Konrada, r. 1923, s. Kostelsko, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

SUBOTIČ ZDENKO, Hrvat

SUBOTIČ ZDRAVKO, Hrvat

SUČIJA BORJAN, Srbin, nestao

SUDAREVIČ JOSIP, Hrvat

SUDARIČ JOSIP, Hrvat

SUPEK RAJKO, Hrvat

SURADIČ DUŠAN, Srbin

SURADIČ MILAN, Srbin

SURETER MIJO, Hrvat, poginuo

Susović FRANJO, Josipa, r. **1922,** s. Sudovec, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1945.**

SUŠA ALOJZ, Bjelovar, Hrvat. čl. SKOJ-a, NOV 1943.

SUŠA IVAN, Hrvat, poginuo

SUŠA NIKOLA, Dragutina, r. 1912, s. Bregovljani, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

SUŠA SEKA, Hrvatica, NOV 1943.

SUTLAR SLAVOUUB, Stjepana, Hrvat

SUTLOVIČ ANTUN, Hrvat

SUTLOVIČ TOMISLAV, Hrvat

SVANIČ IVAN, Imbre, Hrvat

SVEČAK STJEPAN, Stjepana, r. 1914, s. Gornja Plemenščina, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV **1943,** ranjen **1943.**

SVETEC DRAGO, Blaža, r. 1919, s. Bedenec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

SVETEC MATO, Mate, r. 1924, s. Grgurevec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

SVETEC TOMO, Vida, r. 1919, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

SVIBOVEC IGNAC, Tome, r. 1924, s. Jalševac Dubrava, Zagreb, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1944.

SVITLAN JANKO, Hrvat, poginuo

ŠABARIĆ IVANKA, Zelina, Hrvatica, NOV 1943, ranjena, zarobljena 1944.

ŠABAT STJEPAN, Hrvat

ŠABEK FRANJO, Hrvat

ŠABUTA BOGDAN, Srbin

ŠAFRAN FRANJO, Lovre, Hrvat

SAFRAN IVAN, Dure, r. 1925, s. Dubrovčak Lijevi, Ivanić Grad, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

ŠAFRANIĆ STANISLAV, Srbin, poginuo

ŠAFRANKO AUGUST, Hrvat

ŠAFRANKO ZLATKO, Franje, r. 1920, s. Prigorje, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen 1943.

ŠAJATOVIĆ BRANKO, Vase, r. 1922, s. Ludbreški Ivanec, Koprivnica, Srbin, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

'ŠAJN IVAN, r. 1917, S. Donje Viljevo, Donji Miholjac, Hrvat, radnik, NOV 1943.

ŠALAMON ĐURO, Hrvat

ŠALAMON MARIIA, Vinka, r. 1928, s. Novi Bošnjani, Križevci, Hrvatica, domaćica, NOV 1942.

ŠALAMON PERO, Hrvat

ŠALAMON STANISLAV, Hrvat

ŠALAMUN ANDRO, Blaža, r. 1908, s. Ledine, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ŠALVARI MARTIN, Mije, r. 1928, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

ŠANČIĆ IVAN, Hrvat, čl. KPJ, poginuo

ŠANDRIĆ ĐURO, Hrvat, poginuo

ŠANTEK IVAN, Hrvat

ŠANTEK NIKOLA, Hrvat

ŠANTIĆ ĐURO, r. 1920, Preseka, Okunščak, Dugo Selo, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

ŠANTIĆ ĐURO, Ivana, r. 1913, s. Ob. Novaki, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

ŠANTIĆ IMBRO, Stjepana, r. 1914, s. Ob. Novaki, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

ŠANTIĆ MILAN, Ivana, r. 1917, s Ob. Novaki, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

ŠANTIĆ STJEPAN. Mate, r. 1919, s. Ob. Novaki, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ,** NOV 1943, ranjen 1945.

ŠANJUG PETAR, Franje, Hrvat

ŠAPEK JOSIP, Hrvat

ŠAPIĆ BOŽO, Hrvat

ŠAREČ IVAN, Stjepana, r. 1920, s. Lunjkovec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1945.

ŠARIĆ MIJO, r. 1908, Hrvat, radnik, NOV 1943, ranjen, poginuo

ŠARIĆ PAVAO, Hrvat

ŠARIĆ STJEPAN, Antuna, Hrvat

ŠARONJA ALOJZ, Hrvat, poginuo

ŠAŠKO STJEPAN, Hrvat
ŠATALIĆ OLGA, Hrvatica
ŠATOLIĆ NIKOLA, Hrvat, NOV 1944.
ŠATOVIĆ MATO, Ivana, r. 1928, s. Hrebinec, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1945.**
ŠATVAR IVAN, Andre, r. 1927, s. Zaistovec, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen **1944.**
ŠAVORIĆ ĐURO, r. 1925, s.Vuglovec, Ivanec, Hrvat, radnik, **NOV 1943.**
ŠČURIĆ STJEPAN, Ilije, r. 1919, s. Kutnjak, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1945.**
ŠEB FRANJO, Hrvat
ŠEBEK FRANJO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.
ŠEKREŠT VALENT, Kate, r. 1931, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, učenik, NOV 1944.
ŠELKO JOSIP, s. Polonje, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.
ŠEPETAvc MILAN, Slovenac, čl. KPJ
ŠEPOVIĆ IVAN, Hrvat, nestao
ŠIGNJAR TOMO, Hrvat, poginuo
ŠIGNJAR VIKTOR, Martina, Hrvat
ŠIKLAN JOSIP, Hrvat
ŠILER (ŠIREZ) NEVENKA, Hrvatica
ŠILIPETAR MIJO, Juraja, r. 1922, s. Veliko Trgovišće, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1943.
ŠIMAC ANTE, Filipa, Hrvat
ŠIMANIČ JOSIP, Franje, Hrvat, poginuo
ŠIMEC SLAVKO, Hrvat
ŠIMEC STJEPAN, Hrvat
ŠIMEK MIJO, r. 1915, s. Bistra, Donja Stubica, Hrvat, radnik, NOV 1943.
ŠIMEK STJEPAN, Petra, Hrvat
ŠIMEK TOMO, Imbre, Hrvat
ŠIMEK TOMO, Tome, r. 1926, s. Ježevo, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.
ŠIMIČ ZVONKO, Ivana, r. 1921, s. Drvenik, Crikvenica, Hrvat, radnik, NOV 1944.
ŠIMPEC SLAVKO, Hrvat
ŠIMUNČIČ DRAGO, Križevci, Hrvat, radnik, NOV 1943.
ŠIMUNEC FRANJO, Hrvat
ŠIMUNEC IVAN, Đure, Hrvat
ŠIMUNEC MARIJAN, Stjepana, r. 1926, s. Pogančec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen
ŠIMUNEC STJEPAN, Mate, r. 1906, s. Oborovo, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1944.**
ŠIMUNEC VIKTOR, Hrvat
ŠIMUNEC VINKO, Josipa, r. 1914, s. Krušljevac, Vrbovec, Hrvat, radnik, NOV **1944,** ranjen **1944.**
ŠIMUNIČ AUGUST, Ignaca, r. 1912, Kraljev Vrh, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.
ŠIMUNIČ ĐURO, Pavla, s. Vrapče, Zagreb, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo
ŠIMUNIČ IVAN, Hrvat
ŠIMUNIČ MATO, s. Bukovec, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.
ŠIMUNKOVIĆ MILICA, Josipa, r. 1928, s. Gornje Plavnice, Bjelovar, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.
ŠIMUNKOVIĆ MIRKO, Jakoba, r. 1918, s. Markuševac, Zagreb, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, ranjen
ŠINIK MILAN, Srbin, čl. KPJ, poginuo 1944.
ŠINKO IVAN, Jakoba, r. 1915, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
ŠINJOK DRAGUTIN, Hrvat
ŠIPAK ANTUN, Hrvat, poginuo
ŠIPRAK JOSIP, Mate, r. 1931, s. Radoišće, Zelina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.
ŠIRAIĆ SUŠA RUŽICA, Đure, r. 1926, Bjelovar, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, NOV 1945.
ŠIRJAN STJEPAN, Hrvat
ŠIROKI ANDRIJA, Hrvat
ŠIROKI ĐURO, S. Gornji Fodorovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
ŠIŠER FERDO, Stjepana, Hrvat
ŠIŠKO STJEPAN, Hrvat, poginuo 1945.
ŠIŠUĆIĆ ĐURO, Hrvat, poginuo
ŠIVKOVIĆ STJEPAN, Hrvat, poginuo
ŠKALEC FRANJO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.
ŠKALIĆ STJEPAN, Hrvat, poginuo
ŠKALIN FRANJO, Mije, r. 1925, s. Gornje Vrapče, Susedgrad, Hrvat, radnik, NOV 1943.
ŠKANIĆKI ROBERT, Ivana, Hrvat
ŠKARIĆ LUKA, Hrvat, poginuo
ŠKARJANCE PETAR, Josipa, r. 1927, s. Krušljevac, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen
ŠKET MARTIN, Križevci, Hrvat, radnik, NOV 1944.
ŠKOJEC STJEPAN, Hrvat
ŠKOLICKI VIKTOR, Hrvat
ŠKONDRIĆ DMITAR, Srbin
ŠKORIĆ LUKA, Hrvat, poginuo
ŠKRABEC MARTIN, Hrvat
ŠKRABEC ZVONKO, Antuna, r. 1930, Zagreb, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.
ŠKRBINA STEVO, s. Pupelica, Bjelovar, Srbin, poljopriv., NOV 1944.
ŠKREBLIN ADAM, Hrvat
ŠKREBLIN IVAN, Andrije, r. 1926, s. Brezova, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944, poginuo 1944.
ŠKREBLIN MARTIN, Terezije, r. 1924, s. Str-

mec, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

ŠKRINDIJA IGNAC, Hrvat, poginuo

ŠKRLAC IVAN, Pavla, r. 1926, s. Krušljevac, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

ŠKRLAC PAVICA, Ivana, r. 1923, s. Krušljevac, Vrbovec, Hrvatica, domaćica, NOV 1943.

ŠKRLEC ĐURO, Tome, r. 1915, s. Štakorovec, Dugo selo, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1945.**

ŠKRLEC GABRUEL, Janka, r. 1929, s. Podgorje Bistrič., Donja Stubica, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

ŠKRLEC IVAN, Stjepana, r. 1926, s. Štakorovec, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

ŠKRLEC JOSIP, Pavla, r. 1925, s. Štakorovec, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen

ŠKRLEC LUKA, Hrvat

SKRLEC LJUBA, Hrvatica

ŠKRLEC MATO, Šimuna, r. 1919, s. Nart. Novaki, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.

ŠKRLEC MATO, Tome, r. 1912, s. Štakorovec, Dugo Selo, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944.

ŠKRLEC MIRKO, Hrvat

ŠKRLEC RUDOLF, Ivana, r. 1912, s. Đurmanec, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo 1944.

ŠKRUAN MATO, Mije, r. 1921, s. Lipovljani, Daruvar, Hrvat, poljopriv., **NOV 1941,** ranjen

ŠKROBAC ZVONKO, Hrvat

ŠKRUG IVAN, Janka, Hrvat

ŠKUUAK IVAN, Hrvat

ŠKVORC FLORIJAN, Hrvat, NOV 1944.

ŠKVORC TOMO, Stjepana, r. 1919, Dubovec, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo 1944.

ŠLAPEK ŠTEFICA, Hrvatica, poginula

ŠLOGAR IVAN, Franje, Hrvat

ŠLOGAR MAKS, Franje, r. 1912, s. Rusnica, Pregrada, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1944.**

ŠMAGEC IGNAC, Hrvat, poginuo

ŠMAGUC SLAVKO, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.

ŠMAJGL FRANJO, r. 1912, s. Moravče, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

ŠMER IVAN, Hrvat, poginuo

ŠMER VINKO, Hrvat, poginuo

ŠMIC BOLTO, r. 1918, s. Struga, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo 1944.

ŠNARBA STJEPAN, Hrvat, poginuo

ŠNOBL FRANJO, r. 1913, Hrvat, čl. KPJ

ŠOBAK DRAGUTIN, Petra, r. 1923, s. Donji Zdenci, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

ŠOBEC MIJO, Hrvat, NOV 1943.

ŠOGOREC ĐURO, Hrvat, poginuo

ŠOGORIĆ STJEPAN, Ivana, r. 1923, s. Kozarevac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

ŠOLC MIRKO, Hrvat, NOV 1944.

ŠOMAC BLAŽ, Hrvat

ŠOMBAR MATO, Hrvat

ŠOPAR ĐURO, Alojza, r. 1910, s. Vrapče, Susedgrad, Hrvat, NOV **1943.**

ŠOPAR IVAN, Đure, r. 1930, s. Lasovac, Bjelovar, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

Šoš **PETAR,** Franje, r. **1918,** s. Virje, Đurđevac, Hrvat, čl. KPJ, NOV **1942.**

ŠOŠTAR FRANJO, Hrvat

ŠOŠTAREK AUGUST, Hrvat

ŠOŠTARIČ ALEKSANDRINA SIDA, Mirka, r. 1927, s. Gorjakovo, Pregrada, Hrvatica, radnica, čl. **SKOJ**-a, NOV **1943,** ranjena

ŠOŠTARIČ ANDREJ, Julijusa, Hrvat

ŠOŠTARIČ BOŽO, Hrvat

ŠOŠTARIČ ĐURO, Vida, r. 1920, s. Pogančec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

ŠOŠTARIČ FRANJO, Hrvat, NOV 1943.

ŠOŠTARIČ KATA, Hrvatica

ŠOŠTARIČ MARTIN, Hrvat

ŠOŠTARIČ ŠIMUN, Hrvat, poginuo

ŠOŠTARIČ VLADO, Stjepana, r. 1926, s. Pogančec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

ŠOŠTARKO ADAM, Janka, Hrvat

ŠPAU BRANKO, Hrvat

ŠPANIČEK ŽIVKO, Adolfa, r. 1918, s. Rovno, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV 1944,** poginuo **1945.**

ŠPEUAK OLGA, Jakoba, r. 1922, s. Prosinec, Zaprešić, Hrvatica, poljopriv., **NOV 1943,** poginula **1944,** zarobljena

ŠPIĆEK FRANJO, Hrvat

ŠPINČIĆ KUZMA, Mate, r. 1907, s. Kastav, Rijeka, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen

ŠPIRANEC JOSIP JURA, Hrvat

ŠPIRANEC JOSIP PINTAR, Josipa, r. 1917, s. Bedekovčina, Zabok, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1942,** ranjen

ŠPOLJAR DRAGO, Hrvat, NOV 1944.

ŠPOUAR JOSIP, Križevci, Hrvat, radnik, NOV 1944.

ŠPOUAR JOSIP, Augusta, r. 1924, s. Sušobreg, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV 1943.

ŠPOUAR JOSIP, Gabrijela, r. 1919, s. Šilovec, Vrbovec, Hrvat, NOV 1944, ranjen 1944, zarobljen, u logoru do 1945.

ŠPOUAR JOSIP, Martina, r. 1919, s. Pili, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

ŠPOUAR LJUBICA, Vida, r. 1926, s. Sušobreg, Zlatar Bistrica, Hrvatica, domaćica, NOV 1943.

ŠPOUARIĆ ALOJZ, Hrvat, poginuo

'ŠPOUARIĆ IVAN, r. 1911, Velika Trešnjevica, Pitomaca, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV 1943.

ŠPOUARIĆ JOSIP, Hrvat

ŠPOUARIĆ STJEPAN, Hrvat, poginuo

ŠPOUARIĆ TOMO, Hrvat, poginuo

ŠPRAJC ANTUN, Hrvat

ŠPRAJC PETAR, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1942.

ŠPEGEU DRAGUTIN, Hrvat, poginuo

ŠPEGEU SIMO, V., Hrvat

ŠRETAK STJEPAN, Hrvat

ŠTANBER STJEPAN, Hrvat

ŠTANBER VIKTOR, Hrvat

ŠTEFAN ANTUN, Hrvat

ŠTEFAN IVANKA, Hrvatica, poginula

ŠTEFANEC JOSIP, Hrvat

ŠTEFANIĆ MARKO, Dragutina, r. 1925, s. Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1943.

ŠTEFANIĆ MARKO, Dragutina, r. 1925, s. Zagora Krapinska, Krapina, Hrvat, radnik, _ čl. SKOJ-a, NOV 1942. ranjen 1943.

ŠTEFANOVIĆ MIJO, Tome, r. 1923, s. Ravnice Vel. Trgovišće, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo

ŠTEFEC JOSIP, Šimuna, r. 1919, s. Hampovica, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen

ŠTEFIĆ ANTUN, Antuna, r. 1920, s. Marija na Muri, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

ŠTEFINOREC IVAN, Jakova, r. 1912, s. Vrapče, Susedgrad, Hrvat, NOV 1943.

ŠTEFINOVEĆ STJEPAN, Stjepana, r. 1921, s. Leprovica, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

ŠTEFUUA RUDOLF, s. Šumec, Ivanec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo

ŠTEKOVIĆ ĐURO, Hrvat

ŠTIH MIJO, Hrvat

ŠTIH MIRKO, Hrvat

ŠTIK IVAN, Hrvat

ŠTIK MATO, Hrvat

ŠTOK BLAŽEKOVIĆ DRAGICA. Franje, r. 1923, Koprivnica, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

ŠTOKER BRANKO, Hrvat

ŠTRBAC ĐURO, r. 1922, s. Drnje, Koprivnica, Srbin, poljopriv., čl. KPJ, **NOV** 1944.

ŠTRBAC VEUKO, Đure, s. Jeduševac, Koprivnica, Srbin, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV** 1943. [1]

ŠTRBEC IVAN, Hrvat

ŠTRBNEC JOSIP, Hrvat

ŠTRIGA STJEPAN, S. Vukovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ŠTRIGA TOMO, S. Vukovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ŠTRITOV ROZALIJA, r. 1920, s. Čehemovec, Klanjec, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, zarobljena, strijeljana 1944.

ŠTROK JOSIP, Augusta, r. 1909, s. Veliko Trgovišće, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

ŠTROK MARTIN, Mirka, r. 1926, s. Zagora Krapinska, Krapina, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

ŠTRUK DRAGUTIN, Stjepana, r. 1921, s. Vojsak, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

ŠTURLAN JOSIP, Pavla, r. 1919, s. Strmec Stubički, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

ŠUBAT ZVONKO, Dragutina, čl. KPJ, Hrvat

ŠUKEU FRANJO, Stanka, r. 1925, s. Blaguša, Sesvete, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen

ŠUKIĆ MILOŠ, Srbin

ŠULC JURAJ, Josipa, Hrvat

ŠULCEK FRANJO, Hrvat

ŠULIĆ IVAN, Stjepana, Hrvat

Šuu **MATO**, Antuna, r. 1929, s. Marija na Muri, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

ŠUMAT STEVO, Srbin

ŠUMIGA ANDRO, Hrvat

ŠUMIGA CVETKO, Srbin

ŠUPICA PETAR, Hrvat

ŠURINA ANTUN, Vilima, r. 1921, s. Lenišće, Klanjec, Hrvat, radnik, NOV 1944, poginuo 1944.

ŠURK IVAN, Hrvat

ŠUSTEK FRANJO, Franje, Hrvat

ŠUŠLEK MARIJA MICIKA, Mirka, r. 1921, s. Zlatar Bistrica, Zlatar, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjena

ŠUŠLEK STJEPAN, Hrvat

ŠUTEJ IVAN, Valenta, r. 1923, s. Zapeć, Delnice, Hrvat, radnik, NOV 1943.

ŠVAGEU VID, Hrvat, poginuo

ŠVALEK FRANJO, Hrvat

ŠVAUUDA JOSIP, Jandra, Hrvat

ŠVEGLIN VLADO, Dragutina, Hrvat, poginuo

ŠVELEC FRANJO, r. 1916, s. Koškovec, Ivanec, Hrvat, student, čl. KPJ, NOV 1941, ranjen 1944, zarobljen

ŠVORC STJEPAN, Hrvat

'ŠVOGER ANTUN, r. 1927, s. Vrapče, Črnomerec, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

TADIĆ MLADEN, Srbin

TAFRA MIROSLAV, Stjepana, r. 1926, s. Sviniše, Omiš, Hrvat, učenik, čl. KPJ, NOV 1943.

TALAN STEVO, Hrvat, ranjen 1945.

TALASI STEVO, Srbin

TAMOŠEK IVAN, Hrvat

TARAGLIJA RUDOLF, Hrvat

TAŠNAR STJEPAN, Hrvat, NOV 1943, poginuo

TAŠNAR VINKO, Hrvat, NOV 1943, poginuo

TATALOVIĆ BRANKO, Hrvat, poginuo

TATALOVIĆ TOMO, s. Bulinac, Bjelovar, Srbin, poljopriv., **NOV 1943.**

TELENTA NIKOLA, Sfbin, poginuo 1944.

TELIŠMAN ANKICA, r. 1922, s. Klokovec, Zabok, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

TEODOROVIĆ PAJO, Srbin

TEPEŠ VIKTOR, Augusta, r. 1918, s. Rusnica, Pregrada, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1944.**

TEPŠIĆ STEVAN, Milana, r. 1921, s. Vel. Zdenci, Grubišno Polje, Srbin, poljopriv., čl. KPJ, **NOV 1942,** ranjen

TERČEC ĆIRIL, Hrvat

TERZIĆ STEVO, Srbin

TERZIJSKI NIKOLA, Srbin

TEŠEM MILAN, Srbin

TEŠIĆ SLAVKO, Hrvat, poginuo

TEŽAČKI GABRIJEL, Hrvat, NOV 1943.

TEŽAČKI JAKOB, Gabrijela, Hrvat

TIČAK JOSIP, Hrvat, poginuo 1944.

TIGANAC MATO, Hrvat

TIKVIĆ IVAN, Hrvat, poginuo

TIKVIĆ STJEPAN, Hrvat

TILL PAVAO, Vjekoslava, r. 1924, s. Strmec, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

TIŠLER MARKO, Roka, r. 1919, s. Kotoriba, Čakovec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

TIŠLER MIRKO, Hrvat

TIŠUAREC FRANJO, Hrvat, ranjen 1945.

TIVIDAR RAFO, Ivana, r. 1930, Grubišno Polje, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

'TKALĆEC STJEPAN, r. 1917., s. Farkaševac-Kapela, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

TKALČEVIĆ JAGICA, Hrvatica, NOV 1944.

TKALČEVIĆ JOSIP, Hrvat

TKALEC DRAGUTIN, Ivana, r. 1928, Gornji Kraljevec, Hrvat, učenik, **NOV 1945.**

TKALEC FRANJO, Mirka, Hrvat, NOV 1943.

TKALIČANEC IVAN, Hrvat

TKOVEC VILIM, Hrvat

TOMAC IVAN, J., Hrvat

TOMAC JOSIP, Hrvat, poginuo

TOMAŠEN IVAN, Hrvat

TOMAŠEN LUJO, Hrvat

TOMAŠEVIĆ ĐURO, Hrvat, poginuo

TOMAŠEVIĆ STJEPAN, Hrvat

TOMAŠIĆ IVAN, Hrvat, NOV 1943.

TOMI AUGUST, Hrvat, poginuo

TOMIČIĆ ANTUN, Hrvat

TOMIČIĆ RADOVAN, Đure, Srbin

TOMIŠIĆ MARKO, Hrvat

TOMIŠIĆ STANKO, Hrvat

TOMUENOVIĆ JURAJ, Hrvat, profesor, NOV 1944.

TOMUENOVIĆ STOJAN, ČOKA, Srbin

TONKOVIĆ KATICA, Hrvatica

TONKOVIĆ PETAR, Mije, Hrvat

TOPČIĆ ANTE, Mate, r. 1928, s. Mirlović-Zagora, Drniš, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

TOPOLOVĆAN MIJO, Hrvat, poginuo

TOPOLOVĆAN STJEPAN, Hrvat

TOPOLOVEC VIKTOR, Antuna, r. 1925, Donji Macelj, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo **1944.**

TOR JOSIP, Hrvat

TORBAR PETAR, Hrvat, poginuo

TORBUK DUŠAN, Srbin, poginuo

TORGILIĆ PERO, Hrvat

TOŠNER VINKO, Milana, r. 1917, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** . poginuo **1944.**

TRAJBAR IVAN, JOŽA ŽUTI, Antuna, r. 1922, s. Kačkovec, Klanjec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1941,** ranjen **1944.**

TRAJBAR JOSIP, Hrvat

TRAJČEVIĆ DUŠAN, Srbin

TRATEŠKI JOSIP, Augusta, r. 1910, s. Martiša Ves, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

TRČAK ADOLF, Franje, r. 1925, s. Poznanovec, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

TREŠČEĆ FRANJO, Miška, Hrvat

TRESKOVEC NIKOLA, Hrvat

TRGOVAC FRANJO, Franje, Hrvat

TRGOVAC MATO, Hrvat

TRKUUA DUŠAN, Srbin, radnik, čl. KPJ

TRLAJA DANE, Hrvat

TRNOVAČKI LJUBOMIR, Srbin

TROGRLIĆ PERO, Hrvat

TROJAK VJEKOSLAV, Hrvat, NOV 1944.

TROKTER IVAN, Hrvat, NOV 1943.

TRONTL STJEPAN, Hrvat, NOV 1944.

TRSTOGLAVEC STJEPAN, Dominika, r. 1923, s. Slatina, Krapina, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

TRUBEUA ANTUN, Josipa, r. 1915, s. Ključ Novi Marof, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

TRUMBETAŠIĆ VLADO, Steve, r. 1925, s. Ladislav, Sokolovac, Koprivnica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1943.

TRUNČIĆ STANKO, Hrvat, poginuo

TRUPEUAK FRANJO, Izidora, Hrvat

TRZUN ALOJZ, Marka, r. 1924, s. Gornje Vrapče, Susedgrad, Hrvat, radnik, NOV 1943.

TRZUN JURAJ, Imbre, r. 1920, s. Gornje Vrapče, Susedgrad, Hrvat, NOV 1943.

TUBIKANAC MILAN, TARZAN, s. Borčec-Vrapče, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

TUCEK STEVO, Hrvat, poginuo

TUČEK MATO, Hrvat

TUČEK STEVO, Hrvat, poginuo

TUDEK MATO, Andre, Hrvat

TUDIĆ FRANJO, s. Severin, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

TUDIĆ TOMO, r. 1919, s. Severin, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1942.

TUĐIN EDO, Hrvat, poginuo

TUKEC IVAN, Đure, r. 1911, s. Oborovo, Dugo Selo, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

TUKEC MIRKO, Mije, r. 1918, s. Adrilovec, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

TUKEC NIKOLA, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

TUKEC STJEPAN, Ivana, r. 1926, s. Rugvica, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

TUKEC STJEPAN, Mate, r. 1924, s. Oborovo, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

TUKSAR MARKO, Bartola, r. 1917, s. Križovec, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

TUKŠA STJEPAN, Hrvat

TUMBAŠ VUKAŠIN, Srbin

TUMPA FRANJO, Hrvat

TUMPAK BRANKO, Hrvat

TURĆIĆ ALBIN, Slovenac, NOV 1942, poginuo 1944.

TURĆIĆ FRANJO, Hrvat, poginuo

TURĆIĆ IVAN, Hrvat, poginuo

TURĆIĆ IVAN, Đure, r. 1922, s. Novoselec, Sesvete, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

TURČIĆ IZIDOR, Hrvat, poginuo

TORČIĆ PETAR, Hrvat, poginuo

TURČIĆ STJEPAN, Hrvat, poginuo

TURČIN VILIM, Vilima, r. 1922, s. Trstena, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

TURK DRAGO, Hrvat

TURK FRANJO, Đure, r. 1923, s. Krkač, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen 1944. i 1945.

TURK IVAN, Tome, r. 1925, s. Krkač, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

TURK MATO, r. 1920, s. Gerovo, Gorski kotar, Slovenac, radnik, NOV **1943,** poginuo 1944.

TURK MIRKO, Hrvat, NOV 1944,

TURK SLAVKO, r. 1924, Dugo Selo, Hrvat, NOV 1943.

TURK STJEPAN, Ivana, r. 1926, s. Krkač, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

TURKOVIĆ ANTUN, Kazimira, r. 1925, s. Globočec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1945,** poginuo 1945.

TURKOVIĆ FRANJO, C., Hrvat

TURKOVIĆ JALŽA, Hrvatica

TURKOVIĆ PETAR, Hrvat, NOV 1943.

TURKOVIĆ TOMO, Mate, r. 1922, s. Vučkovec, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

TURNISKI MILAN, Hrvat

Tus JOSIP, Hrvat, NOV **1943.**

TUSTIĆ FRANJO, Stjepana, r. 1913, s. Mirkovec, Zabok, Hrvat, pod. b. J.v., čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen

TUSTIĆ STJEPAN, Hrvat, NOV 1943.

TUŠKO MIRKO, Hrvat, poginuo

TVRDONJA VLADO, Ćirila, r. 1927, s. Žabno, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

UGUEŠIĆ IVICA, Hrvat

UJEVIĆ ANĐA, Srpkinja, NOV 1944.

UJEVIĆ ANTE, Ante, r. 1924, s. Krivodol, Imotski, Hrvat, student, čl. KPJ, NOV **1944,** ranjen **1944.**

ULAMA VLADIMIR, S. Kumrovee, Klanjec, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo **1944.**

ULAMA VIKTOR, Hrvat

ULAMEC DRAGO, Hrvat, NOV 1943.

ULOMAN ĐURO, Hrvat, poginuo

ULJES DIMITROV, SSSR, Rus, NOV 1944.

UMUENOVIĆ BOGOMIR, GRGA, r. 1913, Petrinja, Hrvat, službenik, čl. KPJ, **NOV** 1941.

UREK FRANJO, Hrvat

UREK MARKO, Hrvat

UREMOVIĆ IVO, Ljudevita, r. 1922, s. Žabno, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1942,** poginuo **1944.**

UREMOVIĆ VLADO, Pavla, Hrvat

UROŠEVIĆ BUDIMIR, Srbin

USORAC SAVO, Srbin
UTJEŠINOVIĆ MILE, Srbin
UZELAC ĐURO, Mije, r. 1910, s. Šandrovec, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

VAHTARIĆ ALBIN, Hrvat
VAJDIĆ DRAGUTIN, Hrvat, NOV 1943.
VAJEVIĆ JOSIP, Hrvat
VAJNHART KATICA, Hrvatica, NOV 1943.
VALADIJA PETAR, Hrvat
VALAĐIJA STEVO, Hrvat
VALEK STJEPAN, Matije, r. 1922, s. Laduč, Zaprešič, Hrvat, radnik, **NOV** 1943, poginuo 1944.
VALENČIĆ IVAN, Hrvat, čl. KPJ
VALENČIĆ MATIJA, Hrvat
VALENT PAVEL, Hrvat
VALENTA PETAR, Hrvat
VALENTAK JOSIP, Vida, r. 1923, s. Štakorovec, Dugo Selo, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, **NOV** 1944. ranjen 1945.
VALENTAK STJEPAN, Đure, r. 1920, s. Štakorovec, Dugo Selo, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944.
VALEŠ STJEPAN, Hrvat
VALIĆ MICIKA, Hrvatica
VANCAŠ JURAJ, Karla, Hrvat
VANDEKAR IGNAC, Stjepana, r. 1925, s. Rusnica, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, **NOV** 1943, ranjen
VARGA ANTUN, Hrvat
VARGA DRAGUTIN, Hrvat
VARGA IVAN, Pavla, r. 1914, Ferketinec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen 1944.
VARGA JOSIP, r. 1926, Korenjak, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV** 1943, zarobljen, poginuo 1945.
VARIČAK NIKOLA, Hrvat, poginuo 1944.
VAROVIĆ STJEPAN, DAKO, S., Hrvat, čl. KPJ, poginuo
VAUPOTIĆ MATO, Hrvat
VEČERA FRANJO, Hrvat
VEČERIN IVAN, Hrvat
VEDRAL BOGOMIL, Čeh, poginuo
VEDRINA JOSIP, Ignaca, r. 1927, s. Podgorje, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1944.
VEDRINA REBELIC MARIJA, MICIKA, Josipa, r. 1925, s. Podgorje, Donja Stubica, Hrvatica, učenica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.
VEGAR BRANKO, Martina, r. 1917, Vrgorac, Hrvat, student-oficir, **NOV 1944.**
VEGRIN JOSIP, Hrvat
VEIČ VELIMIR, Hrvat
VENIČIĆ ZVONKO, Hrvat
VESENJAK JELKA, Hrvatica

'VEŠLIGAJ DRAGICA, r. 1919, s. Hramec, Krapina, Hrvatica, poljopriv., **NOV 1943.**
VEŠLIGAJ FRANJO, Milana, r. 1920, s. Kostelsko, Pregrada, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1944.**
VEŠLIGAJ LEOPOLD, s. Cirkvena, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943.**
VEŠLIGAJ MILAN, Mije, r. 1920, s. Hromeč, Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV 1944.**
VEŠLIGAJ STJEPAN, Josipa, r. 1925, s. Cigrovec, Vrbovec, Hrvat, radnik, **NOV 1944,** ranjen **1944.**
VETROVAC FRANJO, Hrvat
VEVERKO DRAGUTIN, Hrvat
VICKOVIĆ MARA, Hrvatica
VID PAVAO, Mile, r. **1915,** s. Laduč, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV 1943.**
VIDAKOVIĆ MUO, Hrvat
VIDAKOVIĆ MILAN, Srbin
VIDAKOVIĆ NIKOLA, Srbin
VIDALIĆ ĐURO, Hrvat
VIDANIĆ DRAGO, Hrvat
VIDEC MIRKO, Petra, r. 1926, s. Ivanec, Hrvat, učenik, **NOV 1944.**
VIDEC VINKO, Andre, r. 1924, s. Gečkovec, Ivanec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** poginuo **1944.**
VIDERČIĆ ŠTEFICA, Hrvatica
VIDICEK ADOLF, Tome, r. 1921, s. Lug Poznanovec, Zabok, Hrvat, radnik, **NOV 1944,** ranjen
VIDIĆEK FRANJO, Josipa, r. 1920, s. Lug Poznanovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV 1943,** poginuo **1944.**
VIDIČEK DETELJ KATICA, Josipa, r. 1925, s. Lug Poznanovec, Zabok, Hrvatica, poljopriv., čl. KPJ, **NOV 1943.**
VIDOŠA ZORA, Slave, r. 1924, s. Turnišće, Zlatar Bistrica, Hrvatica, poljopriv., **NOV 1943,** zarobljena, poginula **1944.**
VIDOVIĆ ANTON, Hrvat
VIDOVIĆ ĐURO, Hrvat
VIDOVIĆ FRANJO, Mije, r. 1923, s. Strmec, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1945.**
VIDOVIĆ GABRO, Hrvat, NOV 1944.
VIDOVIĆ IVAN, Hrvat
VIDOVIĆ MIROSLAV, Hrvat
VIDOVIĆ JOSIP, r. 1917, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1944.
VIDOVIĆ MILAN, Bolte, r. 1920, s. Kućan Marof, Varaždin, Hrvat, NOV **1944,** zarobljen, ubijen **1945.**
VIDOVIĆ MOJSIJE, Hrvat
VIDOVIĆ RAJKO, Hrvat
VILAH IVANKA, Hrvatica, NOV 1944.

VILČIĆ Božo, Hrvat
VILČINSKI ALFRED, Hrvat
VILENICA NADA, Koprivnica, Hrvatica
VILENICA PERO, Hrvat
VINCEK MATO, Hrvat
VINCEK TOMO, Tome, r. 1918, s. Ježevo, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV** 1943, poginuo 1944.
VINDEU LEOPOLD, Hrvat
VINKOVIĆ BOŽO, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.
VINKOVIĆ JAKOB, Hrvat, poginuo
VINKOVIĆ PERO, Hrvat
VINKOVIĆ ŠTEFICA, Hrvatica
VIRGER STJEPAN, Lovre, r. 1927, s. Vuger Selo, Sesvete, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen
VISKA PAVAO, Hrvat
VIŠAK ĐURO, S. Kamešnica, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
VIŠAK JOSIP, Ivana, r. 1911, s. Potok, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
VIŠAK NIKOLA, Hrvat
VIŠAK STJEPAN, Đure, Hrvat
VIŠEK JOSIP, Alojza, r. 1925, s. Loborsko Završje, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1945.
VIŠEK STJEPAN, Stjepana, r. 1918, s. Poljanica Bistrička, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.
VIŠNJIĆ BENKO, Hrvat
VIŠNJIĆ STEVO, Hrvat, poginuo
VITAMVAS IVAN, Benedikta, r. 1921, s. Martinska Ves, Vrbovec, Čeh, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944, poginuo 1944.
VITANOVIĆ BOGDAN, Milana, r. 1924, s. Vojakovački Osijek, Križevci, Srbin, poljopriv., NOV **1943.**
VITOROVIĆ ZDENKO, Hrvat
VLAH IVANKA, Franje, r. 1896, s. Matulje, Rijeka, Hrvatica, domaćica, NOV **1943.**
VLAHOVIĆ IVAN, Hrvat
VLAHOVIĆ JOSIP, Franje, r. 1908, s. Šemovci, Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. **KPJ, NOV** 1942.
VLAHOVIĆ MATO, Hrvat
VLAISAVUEVIĆ STEVO, Srbin
VLAŠIĆ ALBIN, Dragutina, r. 1922, Hrvat, radnik, **NOV** 1943.
VLAŠIĆ IGNAC, r. 1907, s. Sv. Juraj, Jastrebarsko, Hrvat, čl. KPJ, **NOV** 1943, poginuo 1944.
VNUĆEC ALBINA, Josipa, r. 1928, s. Velika Gora, Pregrada, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, **NOV** 1943.
VOĆANEC ANTON, Josipa, r. 1927, s. Babinec, Varaždin, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**
VODOPIJA NIKOLA, S. Hrsova, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**
VODOPIJA STEVO, J., Hrvat
VOJKOVIĆ TOMO, Hrvat
VOJTEK VINKO, Hrvat
VOLEK STJEPAN, Hrvat, poginuo
VORIK VINKO, Hrvat
VOUK (VORK) ANTON, Hrvat
VRABEC FRANJO, Hrvat
VRAČEVIĆ MATO, Josipa, r. 1919, s. Tupolovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1944,** poginuo **1945.**
VRAGOVIĆ ANDRIJA, Stjepana, r. 1912, s. B. Bukovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1944.**
VRAGOVIĆ DRAGICA, Antuna, r. 1920, s. Mali Bukovec, Zlatar Bistrica, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**
VRAGOVIĆ JOSIP, Mate, r. 1922, s. Ljubeščica, Novi Marof, Hrvat, radnik, NOV **1943,** poginuo **1944.**
VRAGOVIĆ BERKOVIĆ ŠTEFICA, Hrvatica
VRANAR PETAR, Stjepana, r. 1912, s. Novigrad, Koprivnica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1944,** ranjen
VRANČIĆ ZLATKO, Zlatka, r. 1921, s. Delekovec, Koprivnica, Hrvat, student, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1944.**
VRANEŠ VOJISLAV, Srbin
VRANEŠEVIĆ SVETOZAR, T., Srbin
VRANIĆ IVAN, Mate, r. 1926, s. Preseka, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.
VRAPĆEVIĆ STJEPAN, Hrvat
VRAŽIĆ ALOJZ, Mije, r. 1918, s. Grletinac, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**
VRBAN PAVAO, Stjepana, r. 1928, s. Strmec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**
VRBANAC BRANKO, Hrvat, NOV 1943.
VRBANAS LOVRO, Mirka, r. 1921, s. Lukovo, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
VRBANC ZVONKO, r. 1924, s. Kladnik, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943., poginuo 1944.
VRBANEK MIRKO, Hrvat
VRBANIĆ DRAGO, Hrvat
VRBANIĆ STANKO, Hrvat
VRBANIĆ VILIM, Hrvat
VRSAJKO JOSIP, Hrvat

VRTARIĆ LUKA, Đure, r. 1914, s. Ferketinec, Hrvat, radnik, **NOV 1945.**
VRTARIĆ STJEPAN, Magde, r. 1919, s. Sušobreg, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV 1943.

VRUĆINA LUKA, Hrvat
VRUĆINA JOSIP, S. Apatovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
VRUĆINA VIKTOR, Hrvat, poginuo
VUCEU MARIJA, Hrvatica
VUČEMILO TOMISLAV, Mate, r. 1926, s. Suač, Sinj, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** ranjen **1944.**
Vučić ALEKSANDAR, Srbin
VUČIĆ MLADEN, Milivoja, Srbin, poginuo
VUĆILOVSKI PAVAO, Stjepana, r. 1912, s. Slatina, Krapina, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo **1944.**
VUČINIĆ STANISLAV, Steve, r. 1927, s. Bulinac, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV 1944,** ranjen **1945.**
VUČINO vič KATICA, Ivana, Hrvatica
VUČKOVIĆ NIKOLA, Pavla, r. 1919, s. Belanovo, Koprivnica, Srbin, poljopriv., NOV 1943.

VUGLEK ĐURO, Franje, Hrvat, poginuo
VUGLEŠ FRANJO, Hrvat, nestao
VUGRINEC RUDOLF, Antona, Hrvat
VUJANOVIĆ Božo, Srbin
VUJANOVIČ DRAGAN, Teodora, Srbin
VUJČIĆ KATA, Mate, r. 1922, Sisak, Hrvatica, učenica, čl. SKOJ-a, **NOV** 1943, ranjena
VUJIĆ Božo, Mihajla, Hrvat
VUJIĆ IVAN, Ambroza, Hrvat
VUK MARICA, r. 1923, s. Jalšje, Zabok, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, **NOV** 1943.
VUK MATO, Stjepana, r. 1923, s. Žunci, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, ranjena 1945.
VUK SLAVICA, r. 1922, s. Jalšje, Zabok, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, **NOV** 1943.
VUKADINOVIĆ MILUTIN, Srbin
VUKAS JOSIP, Hrvat
VUKAS LAZO, Mile, Hrvat
VUKASOVIĆ NIKOLA, Jove, Srbin
VUKELIĆ ANTON, Hrvat, student, NOV 1944.
VUKELIĆ JOSIP, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen **1944.**
VUKELIĆ MILKO, Hrvat
VUKELIĆ ZVONKO, Hrvat
VUKETIĆ IVAN, Hrvat, poginuo
VUKOJIĆ MIŠKO, Josipa, r. 1918, s. Tomaš, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
VUKOSAVSKI ĐURO Hrvat, poginuo
VUKOTIĆ PELEŠ RUŽA, Ivana, r. 1922, s. Peteranec, Koprivnica, Hrvatica, studentica, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**
VUKOVIĆ ADAM, T., Hrvat
VUKOVIĆ ČEDOMIR, Srbin
VUKOVIĆ IVAN, Stjepana, r. 1926, s. Kapela, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
VUKOVIĆ JOSIP, Bože, Hrvat
VUKOVSKI ĐURO, r. 1928, s. IJednja, Ivanec', Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, poginuo 1944.
VUKRES IVAN, Hrvat
VUKRES MIJO, Hrvat, poginuo
VUKSAN BRANKO, Mije, r. 1920, Dugo Selo, Hrvat, radnik, čl. **KPJ, NOV** 1943.
VUKSAN PETAR, r. 1926, s. Tuka, Bjelovar, Srbin, poljopriv., **NOV** 1943.
VUNEK MATO, Hrvat, poginuo
VUNIĆ ĐURO, Karla, Hrvat
VURIĆ JOSIP, Hrvat
VUROIĆ BARICA, Hrvatica, poginula 1944.
VUŠAK ZVONKO, Franje, r. 1924, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, **NOV** 1943.
VUŠEČ FRANJO, S. Apatovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.
VUZEM FLORIJAN, Josipa, r. 1914, s. Macelj Gornji, Krapina, Hrvat, radnik, **NOV** 1943.
VUZEM STEVO, Mije, r. 1922, s. Đurmanec, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV** 1944.
VUZMEK JANKO, Marije, r. 1927, Krapina, Hrvat, učenik, čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1944, ranjen

ZADRAVEC JOSIP, Đure, r. 1924, s. Kućan, Ludbreg, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen
'ZADRIJA STJEPAN, r. 1925, s. Dulepsko, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.
'ZAGORJAN BRANKO, Maksa, r. 1920, s. Klokočevac, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen
ZAJĆEC IVAN, Hrvat
ZAJEC IVAN, Jurja, r. 1926, s. Kostelsko, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV 1943.
ZAJEC KARLO, Jurja, r. 1913, s. Kostelsko, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.
ZAJEC MIRKO, Hrvat
ZAJEC STJEPAN, Vida, r. 1921, s. Kraljevac na Sutli, Klanjec, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.
ZALA STJEPAN, Hrvat, poginuo
ZALAR ing. IVAN, Hrvat
ZALEŠAK DRAGO, Ivana, Hrvat
ZANOŠKI PETAR, Juraja, r. 1923, s. Lipnica, Klanjec, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.
ZARADI NIKOLA, Srbin
ZAVALIĆ PAVAO, Hrvat, NOV 1944.
ZAVRŠINSKI IVAN, Hrvat
ZAVRŠKI JOSIP, Josipa, r. 1923, s. Klenovec, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1943, poginuo 1945.
ZAVRTNIK MARKO, Martina, r. 1924, s. Pre-

kno, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, poginuo 1945.

ZBOŽINEK BRANKO, Hrvat

ZDELAR BOLTO, Magdalene, r. 1924, s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen

ZDELAR JOSIP, Hrvat

ZDELAR PETAR, Hrvat

ZDELAR TADIJA, Hrvat

ZDELIČAN JOSIP, Hrvat

ZDJELAREVIĆ TODE, Laze, r. 1927, s. Orahovac, Bjelovar, Srbin, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

ZEČEVIČ KATICA, Hrvatica

ZELENBRZ FRANJO, Hrvat, poginuo

ZELENBRZ STJEPAN, Hrvat, poginuo

ZELENIĆ ROKO, Hrvat, poginuo

ZELIĆ MIRKO, Hrvat

ZGREBEC IVAN, Hrvat

ZIDANIĆ ANTUN, Hrvat, NOV 1943.

ZIDANIĆ FRANJO, Hrvat

ZIMA MARIJAN, Križevci, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

ZIMBIKUJEVAC ADOLF, Nikole, Hrvat

ZJAČIĆ ĐURO, Rade, Srbin

ZLATIĆ DRAGUTIN, Hrvat

ZLATIĆ HRVOJE, Marka, Hrvat

ZLATIĆ ROK, Hrvat

ZLATIĆ ŽELJKO, Marka, r. 1925, s. Beran, Pazin, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

ZOBAC TOMO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

ZOBENICA DANE, Hrvat

ZOBIĆ STJEPAN, Petra, Hrvat

ZORA, Srpkinja, pjevačica narodnih pjesama, čl. KPJ. NOV 1943. poginula 1944.

ZORC FRANJO, Franje, r. 1924, s. Konjščina Gornja, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV 1944.

ZORČIĆ MILAN, Hrvat

ZORIĆ DANICA, Mihajla, r. 1922, s. Srednji Poloj, Perjasica, Bjelovar, Srpkinja, domaćica, čl. KPJ, NOV 1943.

ZORKO IVAN, Juraja, r. 1928, Jakovlje, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

ZORKO MLADEN, Martina, r. 1925, Zelina, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1942, ranjen 1943.

ZRINSKI STJEPAN, Hrvat, poginuo

ZRINŠĆAK VJEKOSLAV, Franje, r. 1919, s. Gusakovac, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen

ZRINJSKI PETAR, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1945.

ZUBIĆ VLADO, Hrvat

ZUBKOVIĆ Jovo, Save, r. 1929, s. Srijedska Ivanska, Bjelovar, Srbin, poljopriv., NOV 1945.

ZUJENKO TEODOR, Srbin

ZVONAR GABRIJELA, Josipa, r. 1928, s. Budinščinski Križ, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV 1943, zarobljena, strijeljana 1945.

ZVONAREKSLAVKO, Karla, r. 1916, s. Gorica, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ZVRLEK LJUBOMIR, Hrvat, poginuo

ZABĆICTVAN VENĆ, Lavoslava, r. 1921, s. Topličica, Zlatar Bistrica, Hrvat, službenik, čl. KPJ, NOV 1943.

ZAKMAN FRANJO, Ivana, Hrvat

ZAKMANIVAN, r. 1920, s. Kapelski Vrh, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1945.

ZARIĆ JANDRO, Srbin

ŽARIĆ MILOŠ, Steve, r. 1923, s. Koprivnička Rijeka, Koprivnica, Srbin, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1942, ranjen 1944. i 1945.

ŽARKO IVAN, Hrvat, poginuo

ŽARKO STJEPAN, Hrvat, poginuo

ŽEINSKI STJEPAN, Hrvat

ŽEINSKI VALENT, S. Hrsovo, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

ŽELIĆ STANKO, Hrvat

ŽEPEC JANKO, Hrvat, poginuo

ŽERJAVIĆ LUKA, Hrvat

ŽEŽELIĆ JOSIP, MOŠO, Hrvat, NOV 1944.

ZEŽEU SLAVKO, Stanka, r. 1921, s. Blaguša, Sesvete, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

ŽIBRATIVAN, Hrvat, poginuo 1944.

Žic FRANJO, Hrvat, poginuo

Žic SOFIJA, Hrvatica

ŽIGROVIĆMATO, Hrvat, NOV 1943.

ŽIMBREK VLADISLAV, Hrvat

ŽITNJAK FRANJO, Ignaca, Hrvat

ŽIVIČNJAK DRAGO, r. 1925, Hrvat, učenik, NOV 1944.

ŽIVIČNJAK MILAN, Franje, r. 1925, s. Vojsak, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

Živić LUKA, Hrvat

Živić MILAN, Hrvat

ŽIVKO LJUDEVIT, Hrvat

ŽIVKO MIRKO, Hrvat

ŽIVKOVIĆ DAMJAN, Kuzmana, r. 1919, s. Široko Polje, Đakovo, Hrvat, službenik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

ŽLIČAR DRAGICA, Hrvatica, čl. KPJ, NOV 1943.

ŽLIČAR FRANJO, Viktora, Hrvat

ŽLIČAR TEODOR, Viktora, Hrvat

ŽNIDAREC VLADIMIR, Vjekoslava, r. 1921, s. Lenišće, Klanjec, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

ŽUČKO STJEPAN, Hrvat
ŽUGEC DANICA, Hrvatica
ŽUGECIVAN, Hrvat
ŽUGEC MATO, Andre, r. 1908 s. Rugvica, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.
ŽUGEC PETAR, Martina, r. 1919, s. Vujići, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen 1944.
ŽUGEC STJEPAN, Hrvat, poginuo
ŽUGEC TEREZIJA, Hrvatica
ŽUIĆ ANTON, Hrvat, NOV 1943.
ŽUKIĆADAM, J., Hrvat, poginuo
ŽUKINA FRANJO, Josipa, Hrvat
ŽUKINA JOSIP, Josipa, Hrvat
ŽUKINA PAVLE, Hrvat, NOV 1943.
ŽUKINA STJEPAN, Ignjaca, r. 1923, Donja Stubica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.
ŽULJ IVICA, Hrvat, NOV 1944.
ŽUNIĆ ANTUN, Hrvat
ŽUPAN ANTE, Hrvat
ŽUPANIĆ ALOJZ, Ivana, Hrvat
ŽUPANIĆ IVAN, S. Donji Skrnik, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**
ŽUPANIĆ RUDOLF, Hrvat
ŽUTAKTOMO, Josipa, r. **1924,** s. Ostrna, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.
ŽUTI IVAN, Hrvat, poginuo
Žuri **JURAJ**, Hrvat
ŽUTI MILAN, Hrvat
ŽUVELA JURAJ, Hrvat, poginuo

WALTER STJEPAN, Franje, r. 1912, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

5. BRIGADA MIHOVIL PAVLEK MIŠKINA

ABRAMOVIĆ MARKO, r. 1913, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**
AKŠAN PETAR, Nikole, r. 1929, s. Ždralovi, Bjelovar, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen **1944.**
ALBIN SLAVICA, Hrvatica
ALBIN ŽEUKO, Hrvat
AMBROŠ MIJO, poginuo
AMBROŠIĆ SLAVKO, Mirka, r. 1927, s. Sedlarica, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**
AMBRUŠ JOZSEF, Mađar
ANĆIĆ BRANKO, r. 1921, Mostar, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1942.**
ANDERLON MARTIN, Hrvat
ANDROVIĆ JOSIP, Hrvat
ANĐELIĆ NEDEUKO, Hrvat
ANĐELIĆ REZIKA, Hrvatica
ANTOLJANOŠ, Mađar
ANTONIĆ STANKO, Hrvat
ANZIRIVANA, Bjelovar, Hrvatica, NOV 1944.
ARADINOVIĆ MILAN
ARAMINEC STJEPAN, poginuo
ARTIĆIVAN, Hrvat
AUER ANTUN, Franje, r. 1913, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BABECIVAN, Đure, r. 1914, s. Podravske Sesvete, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, ranjen
BABECFLORIJAN, Hrvat, poginuo
BABEC PETAR, Hrvat, poginuo
BABEC IvAN-stariji, Đure, Hrvat
BAĆAK JOSIP, Josipa, Hrvat
BAĆAK MIJO, Hrvat, poginuo
BAĆAK PETAR, Hrvat
BADALIĆ STJEPAN, Ivana, Hrvat, poginuo
BADIJAN ŠANDOR, Bajdaša, Mađar, poginuo
BAJER RUDOLF, Antuna, r. 1899, Križevci, Hrvat, obrtnik, NOV 1945.
BAJSARFRANJO, Andrije, r. 1922, s. Prugovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
BAKARIĆIVAN, Hrvat
BAKARIĆ STANKO, Hrvat, poginuo
BAKRAN ANDRIJA, Hrvat
BAKSA JOSIP, Ane, r. 1924, s. Dekanovec, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.
BALAŠ RUŽA, Hrvatica
BALATINEC FRANJO, Stjepana, r. 1928, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.
BALATINEC STJEPAN, Hrvat, poginuo
BALATINUS ROKO, Hrvat
BALAŽINIVAN, r. 1921, s. Hlebine, Koprivnica, Hrvat, radnik, čl. SŽOJ-a, NOV 1943, ranjen
BALIĆ MARKO, Hrvat
BALIĆ NIKOLA, Srbin
BALIJA KUZMAN, r. 1916, s. Pitomača, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1945, poginuo 1945.
BALON RUDO, Hrvat
BALTIĆĐURO, Pavla, r. 1923, s. Čepelovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944. ranjen
BALTIĆ JOSIP, A., Hrvat, poginuo
BALTIĆMATO, Hrvat
BALTIĆ TOMO, Hrvat, poginuo
BAN MARKO, Hrvat, NOV 1944.
BANAK FRANJO, Hrvat
BANAK JOZO, Hrvat
BANIČEK BOŽO, Hrvat
BANDEK BORIS, Hrvat, NOV 1944.

BARABRADIĆ PERO, Hrvat

BARAĆIVAN, Hrvat

BARAK (BARAN) ALEKSANDAR, poginuo

BARCAN STJEPAN, Ivana, r. 1916, s. Pitomaca, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

BARETIĆ MARTIN, Hrvat

BARINOV PETAR, Hrvat

BARKIĆ TOMO, Ivana, r. 1923, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

BARONDIĆ MIRKO, Hrvat, poginuo

BARTOLIĆ IVAN, Martina, r. 1921, s. Čepelovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

BARTOLIĆ STJEPAN, Hrvat

BARTOLOVIĆ IVAN, Ivana, r. 1922, s. Čaglin, Slav. Požega, Hrvat, radnik, NOV 1943.

BARTOVĆAKIGNAC, Tome r. 1928, s. Budančevica, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV 1944.

BARUŠKIN IVAN, Fabijana, r. 1911, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BASARA PETAR, Hrvat

BASREK FRANJO, Hrvat

BAŠĆAN ĐURO, Hrvat

BATAK TOMO, Kuzmana, s. Lunkovec, Zablatje, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BATINACJOCO, Srbin, poginuo

BATINAC MIRKO, S. Stari Pavijani, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

BATINAC PETAR, Srbin, poginuo

BATINAC SAVO, S. Lazovica, Bjelovar, Srbin, poljopriv., NOV **1944.**

BAZIJANEC ĐURO, Grge, r. **1908**, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

BAZIJANEC IVAN, Franje, r. **1927**, s. Kloštar Podravski, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1944,** poginuo **1944.**

BAZIJANEC STJEPAN, Ivana, r. **1913**, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944**.

BAŽULIĆIVAN, Mate, r. 1913, s. Ferdinanđovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BEDENIĆ MIRKO, Janka, Hrvat

BEDEKOVIĆĐURO, Antuna, Hrvat

BEDNAREK FRANJO, Hrvat

BEDNJAJIĆ MARTIN, Hrvat

BEJAKSANDOR, Mađar, poginuo

BEL PETAR, Đure, r. 1925, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

BELEC ĐURO, Josipa, r. 1912, s. Prugovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BELEC MARTIN, Hrvat

BELEC PAVAO, Antuna, r. 1910, s. Prugovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BELEC STJEPAN, Hrvat

BELOBRKLUKA, Grge, r. 1923, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv.', NOV 1944, poginuo 1945.

BELOBRK MATO, Hrvat, poginuo

BELOBRK MIJO, M., Hrvat, poginuo

BEM ZVONIMIR, Hrvat

BENČEK ANTUN, Hrvat

BENČEK BARICA, Hrvatica

BENČEK ĐURO, Petra, r. 1924, s. Kućan Donji Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

BENČEK GABRO, Hrvat

BENČEK PETAR, Hrvat

BENGERMIJO, Ivana, Hrvat

BENGEŠ FRANJO, Hrvat

BERTA ĐURO, Hrvat, poginuo

BERTA IVAN, Mije, r. 1924, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BERTA JOSIP, Hrvat, poginuo

BERTA MARIJAN, Hrvat

BERTA MARTIN, Josipa, r. 1922, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1941, ranjen 1943.

BERTA MIJO, Hrvat, poginuo

BERTA ROZA, Hrvatica, poginula

BESEDNIK MILAN, Bolte, r. 1919, s. Ravnice, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1943.

BEŠENĐURO, Blaža, r. 1922, s. Ledine, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

BILDE IŠTVAN, Mađar

BINIČKI IVAN, Hrvat, čl. KPJ

BIRKA MATO, Pavla, Hrvat

BIRUŠ BOLTO, Luke, r. 1926, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

BISTROVIĆ IVAN, Gospare, r. 1923, s. Imbriovec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

BISER ĐORĐE, Hrvat

BJELAJACNEDEUKO, Srbin, poginuo

BLAGA FRANJO, Mate, r. 1914, s. Grkine, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1942.

BLAGAJ VIKTOR, Benedikta, Ludbreg, Hrvat, čl. KPJ, ranjen 1945.

BLAŠKOVFRANJO, Josipa, r. 1916, s. Prugovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BLAŠKOV MIHAJLO, Mihajla, Srbin

BLAŽETIĆ BRANKO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen 1945.

BLAŽIČKO SLAVKO, Nikole, r. 1925, s. Risavica, Krapina, Hrvat, učenik, NOV 1944, ranjen

BLAŽINĆIĆ STJEPAN, S. Pavlovec, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944., poginuo 1945.

BLAŽOKTOMO, Hrvat, poginuo

BOBOVĆAN MARKO, Ivana, r. 1911, s. Ferdi-

nandovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

BOCAKMATO, Mije, r. 1925, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

BODIN MILAN, Stjepana, Hrvat

BOGAT IVAN, Mare, r. 1921, s. Miholjanec, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen

BOGDAN TOMO, Đure, r. 1914, s. Šemovci, Đurđevac, Hrvat, radnik, **NOV 1943,** ranjen

BOGDANIĆ BRANKO, Hrvat

BOGDANOVIĆ PETAR, Hrvat

BOGAT MARTIN, Hrvat

BOGOŽALEC JOSIP, r. 1927, s. Kukuljevec, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV 1944.

BOLANČA ROKO, r. 1918, s. Široko, Šibenik, Hrvat, službenik, čl. KPJ, NOV 1944.

BOLF IVAN, Hrvat, NOV 1944.

BOLINĆAN MILAN, Srbin

BOLINIĆ GABRO, Hrvat

BONZA RUDOLF. Hrvat

BORAK FRANJO, r. 1923, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, **NOV 1944,** poginuo **1945.**

BORKOVIĆ IVAN, Hrvat

BOROVICA BRANKO, Dragice, Hrvat

BOROVIĆFRANJO, Martina, r. 1905, s. Podravska Selnica, Koprivnica, Hrvat, radnik, NOV 1943.

BOROVIĆ JOSIP, Franje, r. 1929, s. Podravska Selnica, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BORŠIĆ ANTUN, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen **1945.**

BORZA IVAN, r. 1912, s. Gag. Greda, Koprivnica, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

BORZA PETAR, r. 1917, s. Gag. Greda, Koprivnica, Hrvat, radnik, NOV **1944,** pogi--nuo 1945.

BOSANAC TOMO, Hrvat

BOSAR VINKO, Hrvat

BOŠKOVIĆ EMIL, Mihajla, Hrvat

BOŠKOVIĆ JURAJ, Hrvat

BOŠKOVIĆ ZVONKO, Hrvat

BOŠTJAN MARTIN, Slovenac

BOTAKTOMO, Krune, r. **1913,** Lunkovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

Božić**HUBAK ALOJZ**, Marka, r. **1913,** s. Kosovečko, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo

Božić **ANDRIJA**, Marka, r. **1925,** s. Kosovečko, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

BOŽIĆDRAGICA, r. 1926, Novigrad Podravski, Hrvatica, domaćica, čl. KPJ, NOV **1943.**

Božić **JOSIP**, Hrvat, čl. KPJ, NOV **1943.**

Božić **MARKO**, Blaža, Hrvat, poginuo

BOŽINA JAKOB, Hrvat

Božović **BRANKO, S**. Čabraja, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen

BRADIĆ TOMO, Miška, r. 1923, s. Breza, Bjelovar, radnik, NOV 1943, ranjen 1944.

BRAJKOVIĆ ANDRIJA, Hrvat, poginuo

BRAMOVIĆ MIRKO, Hrvat

BRANILOVIĆ JOSIP, Hrvat, čl. KPJ

BRANKOVIĆ NIKOLA, Srbin

BRANJICA MILOŠ, Srbin

BRAŠUNOV FLORUAN, Jakova, Hrvat

BRAŠUNOV MARTIN, Hrvat

BRATEC BOLTO, Imbre, r. 1909, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

BRDOV FRANJO, Hrvat V

BREDAK STJEPAN, Hrvat

BREGOVIĆ STJEPAN, Andrije, r. 1922, s. Sračinec, Varaždin, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

BREKIN MIRKO, Hrvat

BREZNIĆAK MIRKO, Bare, Hrvat

BREZOVEČKI TOMO, Zelina, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

BREŽNI MARIJAN, Hrvat, poginuo

BRILIĆ GAJO, Hrvat

BRILIĆ ZVONKO. Hrvat

BRKIĆĐURO, Miloša, Hrvat

BRKLEC VJEKOSLAV, Hrvat, poginuo

BRNICA MARIJAN, Mihajla, r. 1928, s. Ribnjak, Koprivnica, Srbin, poljopriv., **NOV** 1943.

BUBAN VEUKO, Laze, r. 1915, s. Severin, Bjelovar, Srbin, poljopriv., **NOV** 1944.

BUBNJAK MATO, Hrvat

BUČAK PETAR, Hrvat, poginuo

BUČAK RUDOLF, Hrvat

BUDIMIR DRAGAN, M., Srbin

BUDOROVIĆ VLADO, Hrvat

BUGAN STJEPAN, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

BUHA MARKO, Srbin

BUKOVAC MATIJA, Hrvat

BUKOVAC MIRKO, Izidora, Hrvat

BUKOVĆAN ANDRIJA, Hrvat, poginuo

BUKOVĆAN DRAGO, Hrvat

BUKOVIĆIVAN, Jakoba, r. 1920, s. Mali Otok, Koprivnica, Hrvat, radnik, **NOV** 1944.

BUKOVIĆ LJUDEVIT, Hrvat

BUKOVIĆ STJEPAN, Hrvat

BUKOVSKI VJEKOSLAV, Hrvat

BULIĆĐURO, Steve, Srbin

BULKA RUDOLF, I., Hrvat, poginuo

BUUEVIĆ ŽARKO, Srbin

BUNJANMILAN, Nikole, r. 1912, s. Sinac, Otočac, Srbin, radnik, NOV 1943, ranjen 1944.

BUNJEVAC MIHAJLO, Jove, Srbin

BUNJEVAC STEVO, Srbin

BURIĆ Ivo, Hrvat

BURLIĆMIJO, Hrvat
BURLIĆ MIRKO, Hrvat
BURULIĆ IVAN, Petra, r. 1910, s. Grkina, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.
BURULIĆ IVAN, Stjepana, r. 1919, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.
BURULIĆ VALENT, Luke, r. 1927, s. Grkina, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.
Bušić **PAVAO**, Martina, r. 1917, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
BUŠENTINČANNIKOLA, Đure, r. 1926, s. Prugovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

CABUNACSAVO, Srbin
CAFUKSTJEPAN, Fabijana, r. 1920, s. Repušnica, Kutina, Hrvat, radnik, **NOV 1943,** ranjen
CAJNER SLAVKO, Rudolfa, r. 1920, s. Stara Rača, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
CAREKIVAN, Mate, Hrvat, poginuo
CEBOVIČMILKA, Marka, r. 1924, s. Sušobreg, Zlatar Bistrica, Hrvatica, domaćica, NOV 1944, poginula 1945.
CEGARCNER STJEPAN, Hrvat, poginuo
CENKOVČAN ĐURO, r. 1912, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.
CENKOVČAN IVAN, Mate, r. 1909, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
CEROVEČKI STJEPAN, Hrvat
CESAR BARTOL, Hrvat
CESTARIVAN, Benka, r. 1911, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
CESTAR TOMO, Đure, r. 1926, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV **1943.**
CICAK PETAR, Nikole, r. 1925, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.
CIGANOVIĆMARTIN, Franje, r. 1925, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, službenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**
CIKĐURO, Mate, r. **1923,** s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**
CIPERMAN IVAN, Bolte, r. 1929, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.
CIPERMAN JAKOB, Franje, r. 1912, s. Molve Grede, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**
CRKVENI AK IGNAC, Hrvat
CRKVENJAK KARLO, Hrvat
CRLJENICA RADE, Srbin, poginuo
CRNOGORAC ILIJA, Milana, Srbin
CUNDRA J OCA. Hrvat, poginuo
CUKENIĆ MARTIN, Marka, Hrvat
CUZELJIVAN, Pavla, r. 1920, s. Ledine, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
CVETKOVIĆ DRAGUTIN, Hrvat, poginuo
CVETKOVIĆ ĐURO, Hrvat
CVETKOVIĆ IVAN, Jakoba, r. 1926, s. Semovci, Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo
CVETKOVIĆ IVAN, Mate, r. 1923, s. Semovci, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
CVETKOVIĆ MIRKO, Steve, Hrvat
CVETKOVIĆ STJEPAN, Hrvat
CVJETIĆANINNIKOLA, Milana, r. 1913, s. Ždralovi, Bjelovar, Srbin, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.
CVRK IVAN, Franje, r. 1919, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.
CVRTILA MIRKO, Hrvat

ČADONJA MITAR, Petra, Srbin
ČALOVANTE, Hrvat, poginuo
ČANKAŠ ŠANDOR, Alekse, Mađar
ČANKI ANTON, Hrvat
ČAKOLJ DUŠAN. Trifuna, Srbin
ČAPINA FRANJO, Hrvat, poginuo
ČAPINA STJEPAN, Hrvat, poginuo
ČAVEKJANOŠ, Mađar
ČEHULIĆ FRANJO, Hrvat, NOV 1944.
ČEKIĆ MATO, Hrvat
ČEMIĆ ŠIMUN, Hrvat
ČEREGIJANOŠ, Mađar
ČERNELI IVAN, J., Hrvat, poginuo
ČERNI FRANJO, Franje, Čeh
ČERNI IVAN, Čeh
ČIKOŠ GABRIJEL, Hrvat
ČIKOŠ STEVO, Hrvat
ČIKOVIĆ ĐURO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen **1945.**
ČERNELI MARKO, r. 1922, s. Čepelovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NQ.V **1944,** poginuo **1945.**
ČIŽMEŠINKIN ANDRO, Antuna, r. 1911, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
ČOKIŠTVAN, Mađar
ČUĆKOVIĆ STEVO, Srbin
ČURDIJA ŠIMUN, Vinka, r. 1919, s. Podravske Sesvete, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.
ČUK MARTIN, Stjepana, Hrvat

DABAC IVAN, Steve, r. 1927, s. Vrtlinska, Čazma, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
DAĆNIK STJEPAN, Hrvat, NOV 1943.
DANTONAC IVAN, Hrvat
DAUJANEC ANTUN, Ivana, r. 1913, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

DAUTANECROK, Tome, r. 1912, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
DAVIDOVIĆĐURO, čl. KPJ, ranjen 1945.
DEAK ŠANDOR, Mađar
DELAĆ ZDENKA, Tome, r. 1925, Trešnjevka, Zagreb, Hrvatica, radnica, NOV 1943.
DELAVEC STJEPAN, Hrvat
DENTEKIŠTVAN, Mađar
DERGEZĐURO, Ivana, r. 1909, s. Podr. Sesvete, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1945.
DESKARTOMO, Hrvat
DESPOT GOJKO, Mane, Srbin
DESPOTOVIĆ PETAR, NOV 1943.
DEVIĆ ČEDO, Sime, Srbin
DJURKIN IVAN, Hrvat
DOBRIJEVIĆĐOKO, Srbin, poginuo
DOKIĆIVAN, Josipa, r. 1919, Đurđevac, Hrvat, poljopriv. NOV 1944, ranjen
DOLEN FRITZ, Frana, Hrvat
DOLENC LJUDMILA, Čehinja, NOV 1943.
DOLENEC DANICA, Milena, Ludbreg, Hrvatica
DOLENECDRAGO, r. 1925, s. Hlebine, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.
DOLENEC FRANJO, Martina, r. 1921, s. Sigetec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen
DOLENEC IGNAC, Ivana, r. 1927, s. Ludbreški Karlovec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** ranjen
DOLENEC IVAN, Hrvat
DOLENEC JOSIP, Hrvat
DOLENEC KAZIMIR, Hrvat
DOLENEC STJEPAN, Pavla, r. 1921, s. Bregi, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1945.
DOLOVEC KAZIMIR, Hrvat
DOMBAJ IVAN, Tome, r. 1922, s. Petrijanec, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1944, poginuo 1945.
DOMIŠUANOVIČ IVAN, Hrvat
DOMIŠUANOVIČ PAVAO, Hrvat
DOMIŠUANOVIČ STJEPAN, Ivana, r. 1910, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV 1944.
DONČ STJEPAN, Lajoša, Mađar
DOPLERDRAGUTIN, Hrvat, NOV 1943.
DORA JOSIP, Hrvat, poginuo
DORČECMATO, Stjepana, r. 1921, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen
DRAGAŠIVAN, Hrvat
DRAGAŠ LAZAR, Hrvat
DRMEČIČMIRKO, Ivana, r. 1923, s. Bale, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen
DROKOVIĆ NIKOLA, Hrvat, NOV 1944, ranjen 1945,
DROŠIČMILE, Petra, Srbin
DROŽDEK DRAGO, Hrvat
DROŽĐEKSTANKO, Đure, r. 1925, s. Sračinec, Varaždin, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen
DROŽDEK ĐURO, Mije, r. 1922, s. Sračinec, Varaždin, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944.
DUBOVAC MIRKO, Hrvat, poginuo
DUGI FLORIJAN, Hrvat, NOV 1944.
DUGONJAC BERISLAV, Srbin
DUJMOVIĆTOMO, Luke, Hrvat
DUKIĆ STEVO, Milutina, Srbin
DUK RUDOLF, Hrvat
DUMIĆ ZVONKO, Hrvat, poginuo
DUNDIĆ MARKO, Srbin
DUNDIĆ MILAN, Srbin
DUPEU IVAN, Hrvat
DUŠIČ PETAR, Ljubomira, r. 1921, s. Košljanac, Bjelovar, Srbin, radnik, NOV **1943.**

ĐAKOVEC ANDRIJA, Mije, r. 1921, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
ĐAKOVEC IVAN, Mije, r. 1913, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** ranjen **1944.**
ĐAKOVIĆ NIKOLA, Srbin
ĐAKOVIĆ STEVO, Srbin
ĐERI BLAŽ, Hrvat
ĐERIČ PERO, Hrvat, NOV 1943.
ĐOĐ ANDRIJA, Tome, r. **1918,** s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV 1944,** ranjen
ĐORĐEVIĆ IVAN, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen **1945.**
ĐRBANIĆ NIKOLA, Srbin
ĐRBANIČ VIKTOR, Srbin, nestao
ĐUD ANDRIJA, Hrvat
ĐUD JOSIP, Hrvat
ĐUD STJEPAN, Hrvat
ĐUNĐEK STJEPAN, Hrvat, poginuo
ĐURĐEVIČ JOŠKO, Hrvat
ĐURIČIĆ MILOŠ, Tome, Srbin
ĐURIČIĆ NIKOLA, Jove, Srbin
ĐURINOVIĆ VINKO, Josipa, r. 1910, s. Gornji Mosti, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.
ĐURIŠEVIĆ JOSIP, Martina, r. 1920, s. Hampovica, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943.**
ĐURIŠEVIĆ STJEPAN, Mije, r. 1917, s. Hampovica, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.
ĐUROCI MIJO, Đure, r. 1927, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944.**

ERDELEC ANTUN, Ivana, r. 1923, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

ERDELEC VALENTIN, Ivana, r. 1916, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV** 1944, poginuo 1945.

ERDELI JANOŠ, Mađar

ESAPOVIČ DUŠAN, S. Breza, Bjelovar, Srbin, poljopriv., NOV 1943.

EVAN JURA, Hrvat

FABIJANIČ PAVAO, Hrvat

FAGET IVAN, D., Hrvat, poginuo

FAJT NIKOLA, Hrvat

FANCEV PETAR, r. 1912, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

FARKAŠ FRANJO, Hrvat, poginuo

FARKAŠ JANDRO, Sime, Hrvat

FEJOLA VEČESLAV, Hrvat

FEL MARTIN, Hrvat, poginuo

FERCIN ANTON, Hrvat

FERENČAKOVIČ TOMO, Ivana, Hrvat

FERENČIĆ ĐURO, Ignaca, r. 1914, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

FERENČIĆ IVAN, Milana, Hrvat

FERENČIĆ STJEPAN, Bolte, r. 1909, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

FERENČINA IVAN, Tome, r. 1918, s. Cepidlak, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

FEREŽA FRANJO, Sime, r. 1923, s. Pitomača, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV **1943,** ranjen

FEREŽA IVAN, Sime, r. 1924, s. Pitomača, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV 1943.

FERINAC LUKA, Hrvat

FIGURIČ REZIKA, Ivana, r. 1923, s. Virje, Đurđevac, Hrvatica, službenica, NOV 1944.

FILIPAN MARTIN, Hrvat, poginuo

FILIPAN PETAR, Miška, r. 1929, s. Šandrovec, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

FILIPOVIĆ IVAN, Ivana, r. 1918, s. Miholjanec, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ,** NOV 1943, poginuo 1944.

FILIPOVIĆ IVAN, Stjepana, r. 1918, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1945.

FIUAK STJEPAN, Hrvat, poginuo

FIUAK IVAN, Hrvat

FIUAR IGNAC, Đure, r. 1920, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, ranjen 1944.

FIUAR IVAN, Hrvat

FIRŠT VILIM, Hrvat, radnik, čl. KPJ

FIŠTRAK ADAM, Jurja, Hrvat

FODOR ANDRIJA, Stjepana, r. 1919, Bukovec, Hrvat, poljopriv., **NOV 1945,** ranjen

FORIJAN JOSIP, Hrvat

FOPRJAN VINKO, Hrvat

FOSIĆ IVAN, Franje, r. 1914, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

FOSIN MIHAEL, Hrvat

FRANAČEK JOSIP, Hrvat, poginuo

FRANČI PETAR, Hrvat

FRANČI STJEPAN, Hrvat

FRANĆIĆ ĐURO, Roka, r. 1919, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

FRANČINA MARTIN, Hrvat

FRANČINA PETAR, Hrvat

FRANČINA STEFO, Hrvat

FRANČINA VALENT, Stjepana, r. 1925, Đurđevac, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, **NOV** . 1943.

FRANGEN DANICA, Hrvatica, NOV 1944.

FRANIČ ŠTEFO, Hrvat

FRANKOL JOSIP, Hrvat

FRANKOVIĆ ĐURO, Hrvat, NOV 1944.

FRANKUTIČ MARICA, Hrvatica

FRANJETIĆ KREŠIMIR, Hrvat, poginuo

FRANJIĆ IVAN, Đure, r. 1922, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

FRCEŠ FRANJO, Hrvat

FRIGAN IVAN, Josipa, r. 1926, s. Prugovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen

FRIGAN MARTIN, Ivana, Hrvat

FRIGAN MARTIN, Josipa, r. 1920, s. Prugovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

FUCAK ĐURO, Valenta, r. 1926, s. Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

FUCAK IVAN, Ivana, r. 1917, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

FUČEK ALOJZ, Hrvat

FUĆEK ANTUN, Petra, r. 1930, s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

FUCEK IGNAC, Franje, r. 1922, s. Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944., ranjen

FUČEK VALENT, Petra, r. 1924, s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, ranjen 1944.

FUK ĐURO, Ivana, r. 1909, s. Čepelovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

FUK IVAN, Hrvat, **NOV** 1944, poginuo 1945.

FUMIĆ JAKOB, Hrvat

FUNDAK MATO, Pavla, r. 1926, s. Kotoriba, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

FUNTAK ĐURO, Vida, r. 1920, s. Prugovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

FURDIĆĐURO, Martina, r. 1927, s. Prugovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

FURDIĆ PETAR, Martina, r. 1923, s. Prugovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

Fusič IGNAC, Hrvat, poginuo

Fusić MARTIN, Hrvat, poginuo

GABAR PIŠTA, Mije, Mađar
GABRIJEL FRANJO, r. 1920, s. Severin, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** ranjen
GABRŠAN NIKOLA, Srbin
GADŽO PETRA, A., Hrvatica
GAJGER MARTIN, Hrvat
GALIĆ ALIJA, Musliman, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen **1945.**
GALOVIĆ TOMO, Hrvat
GALJER MILAN, J., r. **1924,** s. Stari Gradac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV 1944,** poginuo **1944.**
GAUER VILIM, Hrvat
GARCIA IGNAC, Hrvat
GARIDO ĐURO, Hrvat
GAŠPARIĆ BOLTO, Stjepana, r. 1919, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
GAŠPARIĆ ĐURO, Stjepana, r. 1921, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
GAPŠAROV BARTOL, Hrvat
GAŠPAROV PETAR, Mije, r. 1918, s. Prugovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
GAŠPAROV TOMO, Mate, r. 1913, s. Prugovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
GAVARČINOVIĆ LAZAR, Srbin, čl. KPJ, ranjen 1945.
GAVRES FRANJO, Hrvat
GAZDEK STANKO, Ivana, Hrvat
GAŽI FRANJO, r. 1914, s. Hlebine, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
GELERIĆ MILAN, Vlade, Hrvat
GENĆIĆ STJEPAN, Hrvat
GENERALIĆ IVAN, Mije, s. Hlebine, Koprivnica, Hrvat
GENIČ IVAN, Hrvat
GEREK MIRKO, Hrvat, poginuo
GERIĆ PETAR, Lovre, s. Ludbreški Vinogradi, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.
GEZI (GERI) DANICA, čl. SKOJ-a, ranjena 1945.
GEZI JOSIP, Mađar
GIBIČAR JOSIP, Franje, r. 1924, s. Velika Pisanica, Bjelovar, Mađar, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen
GLOBAN MIJO, Hrvat
GLOGOVČAK VLADO, Hrvat, poginuo
GLUHAK MATO, Andro, r. 1924, s. Podravske Sesvete, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen
GODINA JOSIP, Janka, Hrvat, poginuo
GOJKOVIĆ DUŠAN, Srbin, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen **1945.**
GOLUBIĆ IVAN, Mate, r. 1924, s. Kloštar Podravski, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
GOLUBIĆ JAKOV, Mate, r. 1898, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
GOLUBIĆ KARLO, Stanka, Hrvat, poginuo
GOLUBIĆ LUKA, Mate, r. 1923, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen
GOLUBIĆ PETAR, Tome, r. 1921, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen
GOLUBIĆ TOMO, Mate, r. 1926, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
GOLUBIĆ TOMO, Stjepana, r. 1906, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen
GOMAŠ MIJO, Hrvat, poginuo
GOMIONIK STANKO, Andrije, r. 1924, s. Otok, Virje, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** poginuo **1945.**
GORIČEK FILIP, Hrvat
GOSPOČIĆ FRANJO, Filipa, r. 1916, s. Strmec Stubički, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**
GOTAL FRANJO, r. 1920, Ivanec, Hrvat, NOV 1944.
GOVANEC RADOVAN, Srbin
GRABAĆIĆ TOMO, Hrvat
GRABAK PAVLE, Hrvat
GRABAR JOSIP, Stjepana, r. 1923, s. Štefanec, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** poginuo **1945.**
GRABIĆ JOVO, Srbin
GRABOVAC STANOJE, Srbin
GRAKOLIĆ VLADISLAV, Hrvat
GRANAŠA JOSIP, Valenta, Hrvat
GRANAŠA STJEPAN, V., Hrvat
GRBIĆ JOVO, Srbin
GRBOVIĆ JANKO, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** poginuo **1945.**
GRDAN MIJO, Martina, r. 1923, s. Budrovac, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV **1944.**
GREGURIĆ ZLATKO, Martina, r. 1927, s. Miholjanec, Đurđevac, Hrvat, učenik, NOV **1943,** ranjen **1945.**
GREGURIN MIŠKO, Hrvat
GRGAC JOSIP, r. 1914, s. Hlebine, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
GRGAC MATIJA, Jakoba, r. 1907, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**
GRGAN VINKO, M., Hrvat, poginuo
GRGEČ EDVARD, Đure, Hrvat, poginuo
GRGEČ JOSIP. Stjepana, s. Hrastovsko, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**
GRGEČ STJEPAN, Ignaca, r. 1910, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
GRGEU JANOŠ, Mađar
GRIM JOSIP, Hrvat, poginuo
GRIVA DUŠAN, Srbin
GRIVIĆ FRANJO, Hrvat, poginuo
GRIVIĆ JAKOB, Hrvat, poginuo
GRKANIĆ ĐORĐE, Srbin
GRLAT ANTUN, Hrvat, poginuo

GROZA) MARIJAN, Srbin
GRŠLIĆ IVAN, Hrvat
GRIJBIEŠIĆ MILE, Srbin, NOV 1944, ranjen 1945.
GRUBOVIĆ MILOŠ, Dušana, Srbin
GRUJIĆ MILOVAN, Steve, r. 1926, s. Sokolovac, Koprivnica, Srbin, poljopriv., a. SKOJ-a, **NOV 1942,** ranjen **1944.**
GRUJIĆ DRAGOSLAV, Srbin
GRŽANIĆ IVAN, Hrvat, poginuo
GUDEK IVAN, Hrvat, NOV 1944.
GUGO JOSIP, Ivana, r. 1909, s. Kninsko Polje, Knin, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV 1942.**
GULDIN ĐURO, Hrvat, NOV 1944.
GUNJEVIĆ RUŽA, Srpkinja
GUNJILAC PERO, Hrvat
GURAJNER ERNEST, Hrvat
GVOŠČENIĆ NIKOLA, Srbin

HABALIĆ NIKOLA, Srbin
HABEK IMBRO, Šimuna, r. 1909, s. Rovišće, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
HABIJAN JOSIP, Hrvat
HABILOVIĆ JAKOB, Hrvat
HABULIN JURAJ, Hrvat
HABUS DRAGO, s. Borovljani, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.
HADOVKA JOSIP, Hrvat
HADŽI RUDOLF, Hrvat, poginuo
HADŽIEFENDIĆ IBRAHIM, Mustafe, r. 1919, Gradača, BiH, Musliman, NOV 1944.
HAĐIASANOVIĆ ESAD, Musliman
HAGLJAN ĐURO, Hrvat
HAJDINAC PAVAO, Avrama, Hrvat
HAJTIĆ ĐURO, Hrvat
HAJTIĆ IVAN, Mirka, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.
HAJNIĆ FANIKA, Zlatar, Hrvatica, čl. KPJ
HALAPA TOMO, Hrvat, poginuo
HALANDA VALENT, Josipa, Hrvat, poginuo
HALAS ĐURO, Hrvat
HALAS JOZO, Hrvat
HALOŽINI IVAN, Hrvat
HALUŽAN FRIDRIH, Milana, r. 1919, s. Mali Tabor, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen
HANAK JOZEF, F., r. 1923, Mađar, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.
HANĆEK LJUBOMIR, Hrvat
HANDEK DRAGO, Hrvat, poginuo
HANŽELJ ĐURO, Hrvat
HANŽEU IVAN, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen 1945.
HARALOVIĆ MIJO, Hrvat
HARBANAS IVAN, Ivana r. 1922, s. Čepelovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.
HARMANA IVAN, S., Hrvat, poginuo
HASAN IVAN, Stjepana, r. 1924, Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**
HAVAIĆ IGNAC, Valenta, r. 1911, s. Slokovec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
HAZMODI DRAGO, Hrvat
HAZMODI FRANJO, Hrvat
HEGEDIĆ VILIM, Hrvat, poginuo
HEGEDUŠIĆ STJEPAN, Ivana, Hrvat
HEGVET JOSIP, Hrvat
HEMDIJA IVAN, Hrvat
HEMLI IVAN, Hrvat, poginuo
HENDRAK STEFAN, Hrvat
HENEZI RUDOLF, Hrvat
HERCOG RATKO, Hrvat
HERMADI DRAGO, Hrvat
HEVAK ZLATKO, Hrvat, poginuo
HIBLER ĐURO, Hrvat, NOV 1944, ranjen 1945.
HIPOK PAVAO, Hrvat
HITI JOZSEF, Mađar
HIŽAK NIKOLA, Hrvat
HLADIKA BENEDIKT, Čeh, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** poginuo **1945.**
HLONŠEK ZDENKO, Hrvat
HMELJANEC FRANJO, Hrvat
HOBIT ANDRIJA, Hrvat
HOBOLIĆ IVAN, Hrvat, poginuo
HOBOS KARLO, Hrvat
HODAK TOMO, Hrvat
HODALIĆ ANDRIJA, Petra, r. 1908, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943.**
HODALIĆ ĐURO, Valenta, r. 1923, Đurđevac, Hrvat, poljopriv.,čl. SKOJ-a,NOV **1943.**
HODALIĆ IVAN, Mate, r. 1913, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen
HODIĆ IVAN, Stjepana, r. 1923, s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
HODIĆ JOSIP, Martina, r. 1920, s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** ranjen **1944.**
HODIĆ JOSIP, Hrvat
HOLER TEREZIJA, Hrvatica, NOV 1944.
HOLER VALENT, r. 1912, s. Hladna Voda, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.
HOLINEC MILAN, Hrvat
HOUAK MIJO, Tome, r. 1927, s. Semovci, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**
HOUEVAC JOSIP, Slavka, r. 1926, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.
HONTIĆ STJEPAN, Ivana, r. 1920, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, obrtnik, NOV **1944,** ranjen
HORG BRANKO, Hrvat

HORK IVAN, Stjepana, Hrvat

HORVAT DRAGUTIN, Josipa, r. 1925, s. Turčišće, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

HORVAT IGNAC, Franje, r. 1920, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

HORVAT IVAN, L., Hrvat, poginuo

HORVAT JANOŠ, Šandora, Mađar

HORVAT JOSIP, Mije, r. 1913, s. Hemušovec, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

HORVAT KATICA, Hrvatica, čl. SKOJ-a

HORVAT LUKA, Stjepana, r. 1899, Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1941.

HORVAT MARTIN, Josipa, r. 1922, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV 1945.

HORVAT MATO, Antuna, r. 1912, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

HORVAT SANDOR, Mađar, poginuo

HORVAT VALENT, Andrije, r. 1912, s. Kotoriba, Čakovec, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

HORVAT VLADO, r. 1924, s. Čepelovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

HORVATIĆ PAVAO, Nikole, r. 1917, s. Prudnice, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

HORVATOVIĆ VALENT, Hrvat

HOTAGA MILIVOJ, Srbin

HOTI MIJO, r. 1916, s. Repaš, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

HRASTOVIČ IVAN, Hrvat

HREN FRANJO, Hrvat, poginuo

HREN JOSIP, Ljudevita, r. 1923, s. Dubovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

HRENAR IGNAC, Hrvat

HRG IVAN, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen 1945.

HRNJAK NIKOLA, Hrvat

HRŽENJAK BRANKO, Mirka, r. 1922, Varaždinbreg, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1944, poginuo 1945.

HRŽENJAK IVAN, r. 1907, s. Zlogonje, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV 1942.

HRŽENJAK PETAR, F., Hrvat, poginuo

HRŽINA IVAN, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.

HRŽINA JOSIP, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

HUDELISTPETAR, Martina, r. 1907, Đurđevac, Hrvat, obrtnik, stolar, čl. KPJ, NOV 1944.

HUDMAN STANKO, Hrvat

HUDEK ĐURO, Tome, r. 1915, s. Podravske Sesvete, Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

HUNJADI STJEPAN, Hrvat, poginuo

HUNJADI ZVONKO, Hrvat

HUNJET IVAN, Šimuna, r. 1927, s. Hampovica, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

HUPIČ JANKO, Hrvat

HUSAR RUŽICA, Hrvatica, čl. KPJ

HUŠAK FRIDRIH, Edvarda, Hrvat

HUT STJEPAN, Hrvat, poginuo

HUZANIĆ STJEPAN, Franje, r. 1926, s. Vidovec, Maksimir, Zagreb, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

IBUMOUAN JANŽA, Martina, Hrvatica, poginula

I ČINA IVAN, Hrvat

IČINA STJEPAN, Hrvat

IGREC KAZIMIR, Hrvat

ILEJ BORIS, Hrvat

ILIŠEVIĆ VLADO, Emila. Hrvat

ILOTIĆ IGNAC, Hrvat

IMBRIŠA VINKO, Mate, r. 1910, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV 1944.

IMENJAK JOSIP, Hrvat, poginuo

IŠINA MARIJA, Ivana, r. 1910, s. Sigetec, Koprivnica, Hrvatica, domaćica, NOV 1944.

IŠTEF MARIJAN, Karla, Hrvat

IŠTVAN ĐURO, Mate, r. 1911, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

IŠTVANIĆ ĐURO, Hrvat

IŠTVANIĆ IVAN, Hrvat

IVACI BRANKA, Hrvatica

IVANC EMIL, Emila, r. 1923, Zagreb, Slovenac, učenik, čl. KPJ, NOV 1941.

IVANĆAN JOSIP, Josipa, r. 1924, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

IVANĆAN STJEPAN, Nikole, r. 1911, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

IVANĆEC MATO, Slavka, r. 1921, s. Kamešnica, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

IVAĆIĆ ALOJZ, Đure, r. 1908, s. Veliki Bukovec, Ludbreg, Hrvat, radnik, NOV 1942, ranjen 1945.

IVANČIĆ IVAN, Pavla, r. 1917, s. Vel. Bukovac, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

IVANČIN IVAN, Hrvat

IVANĆIN MARIJA, Hrvatica

IVANIĆ FRANJO, Hrvat

IVANIĆ NIKOLA, Srbin, poginuo

IVANIĆ VINKO, Hrvat, poginuo

IVANKOVIĆ PAVLE, Hrvat

IVANOVIĆ FRANJO, Hrvat, čl. KPJ, ranjen 1945.

IVANOVIĆ FRANJO, Đure, r. 1927, s. Kloštar

Podravski, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

IVANOVIĆ STJEPAN, Marka, r. 1927, s. Dinjevac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944. ranjen

IVANOVIĆ VIKTOR, Hrvat

IVANUŠIĆ MIRKO, Hrvat, poginuo

IVAŠ ĐURO, Hrvat

Ivić **VIKTOR,** Dragutina, r. 1913, s. Velinci, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1944.

IVOREK IVAN, Marka, r. 1917, s. Hampovica, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

IVOREK MARIJAN, Mije, r. 1929, s. Miholjanec, Đurđevac, Hrvat, učenik, NOV 1943.

IVOREK VINKO, Marka, r. 1923, s. Hampovica, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1945.

IVŠAK LUKA, Stjepana, r. 1916, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.

JAGAR BOLTO, Franje, r. 1909, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

JAGAR FRANJO, Ivana, r. 1927, s. St. Gradac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

JAGIĆ MIJO, Andrije, r. 1914, s. Podravske Sesvete, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

JAGOIĆ JOSIP, Imbre, r. 1920, s. Gornjaki, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1945.**

JAGODIĆ MARTIN, Hrvat

JAGODIĆ OBRAD, Stevice, Srbin

JAGOVINEC JAKOB, Tome, Hrvat, poginuo

JAKALIĆ NIKOLA, Hrvat

JAKIĆ DUŠAN, Petra, Srbin, poginuo

JAKIĆ MIROSLAV, Hrvat, poginuo

JAKOBIĆ NIKOLA, Srbin

JAKOPAĆ PAVAO, Hrvat, poginuo

JAKOPEK ĐURO, Hrvat

JAKOPINA MILAN, Hrvat, NOV 1944.

JAKOPOVIĆ GENO, Hrvat

JAKOPOVIČ JOSIP, Ilije, Hrvat, čl. SKOJ-a

JAKOVIĆ PETAR, Mate, r. 1920, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

JAKOPĆEVIĆ MARKO, Mrzlo Polje, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1945.**

JAKOPĆIN MILKA, Franje, s. Mali Bukovec, Ludbreg, Hrvatica, domaćica, NOV 1943.

JAKUPANEC SLAVKO, Hrvat

JAKUPEC ĐURO, Hrvat, NOV 1944, ranjen 1945.

JAKUPEC MATO, Hrvat

JAKUPEK ĐURĐA, Hrvatica

JALUŠIĆ FRANJO, Mirka, r. 1914, s. Srahoninec, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

JALŽABETIĆ IVAN, Petra, r. 1924, s. Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

JALŽABETIĆ MARTIN, Mate, r. 1911, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

JAMBREK JURAJ, Josipa, r. 1924, s. Sušobreg, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo

JAMBROVIĆ MATO, Stjepan, r. 1910, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV 1944.

JAMBROVIĆ MIJO, Stjepana, r. 1915, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV 1944.

JANĆIEV MATO, Hrvat

JAMĆAREVIĆ JOVO, Stevo, r. 1923, s. Kokinac, Bjelovar, Srbin, poljopriv., NOV **1943.**

JANČEKOVIĆ JAKOV, Hrvat

JANČI ANDRIJA, Ivana, r. 1921, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

JANČI ANTUN, Stjepana, r. 1910, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

JANČI STEVO, Svetozara, Srbin

JANČIJEV IGNAC, Hrvat, poginuo

JANČIJEV MATO, Đure, r. 1922, s. Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

JANČIJEV STJEPAN, Josipa, r. 1913, s. Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen

JANDRAS JOSIP, Hrvat, poginuo

JANDRAŠEĆ LAVOSLAV, Vide, r. 1944, s. Kutnjak, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1945.**

JANDRIŠIĆ MARTIN, Hrvat, NOV 1944, ranjen 1945.

JANDRIKOVIĆ MILAN, Mate, r. 1914, s. Apatovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1945,** poginuo **1945.**

JANI FRANJO, Hrvat

JANKOV ANDRIJA, Hrvat, poginuo

JANKOVIĆ ANTUN, A., Hrvat, poginuo

JANKOVIĆ IGNAC, Tome, r. 1907, s. Kalinovac. Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

JANKOVIĆ IVAN, Mate, r. 1919, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

JANKOVIĆ IVAN, Josipa, r. 1910, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

JANKOVIĆ MIJO, Ivana, r. 1909, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

JANKOVIĆ STJEPAN, Đure, r. 1924, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

JANKOVIĆ ŠIMUN, Josipa, r. 1917, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

«

JANTOL ANTON, Hrvat
JANŽEKOVIĆ JOSIP, Hrvat
JANJIĆ MIJO, Hrvat
JAŠKO IŠTVAN, Ištvana, Mađar
JEDVAJ LJUDEVIT, Nikole, r. 1927, s. Gornja Bistra, Zaprešić, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1945.**
JELAČA DUŠAN, Nikole, r. 1930, s. Klokočevac, Bjelovar, Srbin, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.
JELIĆ ĐOKO, s. Breza, Bjelovar, Srbin, poljopriv., NOV **1943.**
JELIĆ ŽIVKO, Jove, r. 1921, s. Breza, Bjelovar, Srbin, poljopriv., NOV **1943.**
JELUSIĆ ĐURO, Martina, r. 1909, s. Kloštar Podravski, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
JEMBREK AGNEZA, Hrvatica
JEMBREK ANDRO, Hrvat
JEMBREK IVAN, Đure, r. 1919, s. Delovi, Koprivnica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1944,** ranjen **1944.**
JENDRAŠIĆ MARTIN, Hrvat
JENDRAŠIĆ TOMO, r. 1926, s. Čepelovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
JENDRAŠINKIN PETAR, Josipa, r. 1908, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, obrtnik klesar, čl. KPJ, NOV **1944,** ranjen
JESIH IVAN, Ivana, r. 1916, s. Bojačno, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
JOHOVIĆ JOSIP, Hrvat, poginuo
JOVANOVIĆ NIKOLA, Dušana, r. 1923, Sisak, Srbin, radnik, NOV **1942.**
JOZEK JOSIP, Đure, r. 1912, s. Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen 1944. i 1945.
JUHAS PETAR, Hrvat, poginuo
JUMŠIĆ PAVAO, Hrvat, nestao
JURĆIĆ BRANKO, Hrvat, poginuo
JURČIČ MARKO, Josipa, r. 1928, s. Ružići, Grude, Hrvat, učenik, NOV **1945,** ranjen
JURČIN MARTIN, Hrvat, NOV 1944.
JURIĆ MARTIN, Hrvat, poginuo
JURIĆ PETAR, Hrvat, poginuo
JURJEVIĆ TOMISLAV, Hrvat
JURKOV IVAN, Jakoba, r. 1918, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
JURKOVIĆ KAZIMIR, Franje, r. 1921, Bukovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1945.**

KAĆAK ANDRIJA, Ivana, r. 1926, s. Ledine, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
KAČARIN MIRKO, Hrvat
KALANEK MIRKO, Stjepana, Hrvat
KAIĆ IVAN, Ivana, r. 1911, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, obrtnik trgovac, NOV **1944,** poginuo **1944.**
KAIĆ IVAN, Mate, r. 1913, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, učitelj, čl. KPJ, NOV 1943.
KAIĆ LUKA, Mije, r. 1925, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**
KAKŠA BRANKO, Martina, s. Otrovanec, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1945.**
KALINO VJEKOSLAV, Hrvat
KALUĐEROVIĆ IVAN, Hrvat
KAMENAR NIKOLA, Kazimira, r. 1926, s. Turčišće, Čakovec, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.
KANCILJAN LJUBICA, Hrvatica
KANIŽAJ MIJO, Steve, Hrvat, poginuo
KANIŽANAC MIHAJLO, Ivana, r. 1927, s. Hlebine, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943.**
KAPAN ĐURO, Hrvat, poginuo
KAPAN TOMO, Petra, r. 1912, s. Kloštar Podravski, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**
KAPLAJ MILAN, Hrvat, poginuo
KAPOŠ DRAGUTIN, Hrvat
KAPOŠ MARTIN, Hrvat
KAPUSTIĆ MARTIN, Hrvat
KAPUSTIĆ JOSIP, Mate, r. 1913, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV **1944.**
KARAGA STEVO, Srbiti, poginuo
KARIĆ MARKO, Hrvat, poginuo
KARLOVČAN LUKA, Martina, r. 1919, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen
KARLOVČAN MATO, Martina, r. 1926, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1944.**
KARLOVČAN TOMO, Karla, r. 1896, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
KASTURIĆ MARTIN, Hrvat, poginuo
KAŠIĆ IVAN, Đure, r. 1919, s. Sigetec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.
KAŠIER JAKOB, Đ., Hrvat
KATANA DRAGUTIN, Hrvat
KATANA ĐURO, Hrvat, poginuo
KATANAĆ ĐURO, Hrvat
KATANAĆ VALENT, Hrvat
KATALINA NIKOLA, Srbin
KATANOVIĆ ĐURO, Hrvat
KAVLIN MIJO, Hrvat
KEBIĆ STEVO, Laze, Srbin
KEČKEŠ FRANJO, S., r. 1914, s. Miholjaci, Zdjelice, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1944.**
KEČKEŠ JOSIP, Hrvat
KEČKEŠ MIJO, r. 1920, s. Medvedička, Đur-

đevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

KENDEL SLAVKO, Jakoba, r. 1913, s. Drnje, Koprivnica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944.

KENDEL VLADIMIR, Hrvat, NOV 1944.

KERDEŠ IVAN, Petra, r. 1903, s. Bulinac, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** ranjen **1945.**

KEREŠA FRANJO, Karla, r. 1924, s. Konjščina, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KEŽMAN PAVAO, Petra, r. 1924, s. Slanje, Ludbreg, Hrvat, poljopriv.

KIPKE STJEPAN, Ivana, r. 1922, Čakovec, Hrvat, radnik, **NOV 1945.**

KIRIN MATO, s. Bebrica, Bjelovar, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1942.

Kiš ANDRIJA, S. Kokinac, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

Kiš **LAJOŠ**, Mađar

KLARIĆ JOSIP, Dragutina, r. 1915, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

KLASNIĆ ADAM, Hrvat, poginuo

KLASNIĆ MIRKO, Hrvat

KLAŠTERKA VEUKO, Srbin, NOV 1944.

KLEBROŠ ZLATKO, Hrvat, poginuo

KLEMEN SRETO, S., r. 1918, s. Velika Trešnjevica, Đurđevac, Srbin, poljopriv., **NOV** 1943. poginuo 1945.

KLEMENĆIĆ FRANJO, Ignaca, s. Turčišće, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

KLIĆ GRGA, Nikole, r. 1920, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

KLOKOĆAK MIJO, Hrvat

Kuučić **MIŠKO**, Hrvat

KNEĆEC JOSIP, Martina, Hrvat

KNEŽEVIĆ MILOŠ, Stanka, r. 1920, s. Srpska Kapela, Vrbovec, Srbin, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1942,** ranjen **1944.**

KOBAČIĆ ALOJZ, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

KOBAR STJEPAN, Martina, Hrvat

KOBER MIRKO, Hrvat, NOV 1944, ranjen 1945.

KOBLAR JULIUS, Hrvat

KOBLAR ZVONKO, Hrvat, poginuo

KOJIĆ IVAN, L., Hrvat, poginuo

KOJIĆ NIKOLA, Srbin, poginuo

KOKOT FRANJO, Roka, Hrvat

KOKOTIĆ PETAR, Jakoba, r. 1922, s. Budrovac, Đurđevac, Hrvat, radnik, **NOV** 1944.

KOKOTIĆ STJEPAN, Ivana, r. 1921, s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

KOKOVO FRANJO, Hrvat, poginuo

KOKSA STJEPAN, Marka, r. 1920, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

KOLANJ STEVO, Hrvat

KOLAR ANA, Hrvatica, NOV 1944.

KOLAR IVAN, Hrvat, poginuo

KOLAR STJEPAN, Josipa, r. 1922, s. Šandrovec, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1944.**

KOLAREVIĆ JOSIP, K., Hrvat, poginuo

KOLAREVIĆ MATO, Hrvat, poginuo

KOLARIĆ FRANJO, Jakoba, r. 1917, s. Šemovci, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

KOLONIĆ ANDRIJA, r. 1920, s. Gag. Greda, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

KOMUANIĆ SLAVKO, Hrvat, poginuo

KONTET IVAN, Ignaca, r. 1915, Voluvečka, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo 1944.

KOPEŽ ANDRIJA, Hrvat, poginuo

KOPUAK DUŠAN, Srbin

KOPREC IVAN, Martina, r. 1922, s. Čepelovac, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV **1944,** ranjen

KOPSEJAK ĐURO, Blaža, r. 1910, s. Preseka, Vrbovec, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

KORA GYORGY, Mađar

KORBUSBLAŽ, Franje, r. 1924, Kopriv. Bregi, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1945.**

KORIĆANAC JOSIP, Hrvat, poginuo

Kos **EMIL**, Hrvat, ranjen **1945.**

Kos **IVO**, Ivana, Hrvat, NOV **1944.**

Kos **JOSIP**, r. **1925,** s. Ribić Brijeg, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

Kos **MLADEN**, Hrvat, NOV **1944.**

KOSANOVIĆ BRANKO, Srbin, NOV 1944.

KOSAREC MILAN, Martina, Hrvat

KOSAVAC STJEPAN, Martina, Hrvat

KOSEC ANKA, r 1922, s. Poljanec, Ludbreg, Hrvatica, domaćica, **NOV 1943.**

KOSEC LEVIN, Martina, r. 1927, s. Poljanec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

KOSEC MARTIN, Levina, s. Poljanec, Ludbreg, Hrvat

KOSER ĐURO, Jakoba, r. 1920, s. Severovci, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

Kosi **ALOJZ**, Hrvat, poginuo

Košić **STJEPAN**, Hrvat, poginuo

KOSOVEC LJUBICA, Juraja, r. 1925, s. Konjščina, Zabok, Hrvatica, domaćica, **NOV 1943,** ranjena **1944.**

Kosović **NIKOLA**, Hrvat

KOSTANČIĆ ALOJZ, Hrvat, poginuo

KOJTANČIN ALOJZ. Hrvat, poginuo

KOSTANIĆ MIRKO, Hrvat

KOSTANJEVAC ALOJZ, Hrvat, poginuo

Kosuc **IVAN**, Miška, Hrvat

KOŠĆEVIĆ IVAN, Hrvat

KOŠEIJEV NIKOLA, Hrvat, poginuo

KOŠIĆEVIĆ ĐURO, Mije, Hrvat

Košić **LACKO**, Tome, r. **1924,** s. Peršaves, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv,, **NOV 1944,** poginuo **1944.**

KOVAČ ĐURO, Josipa, r. 1923, s. Čepelovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl., KPJ, NOV 1944.

KOVAČ FRANJO, Ivana, r. 1923, s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvat, **NOV 1944.**

KOVAČ PIŠTA, Mađar, poginuo

KOVAČ STJEPAN, Petra, r. 1909, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

KOVAČEC MARTIN, Mirka, Hrvat

KOVAČEK FRANJO, Stjepana, r. 1909, s. Rastovsko, Ludbreg, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV 1943,** ranjen **1943.**

KOVAČEV ANDRIJA, r. 1912, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

KOVAČEV ĐURO, Martina, r. 1913, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** ranjen **1945.**

KOVAČEV LUKA, r. 1916, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

KOVAČEV LUKA, Mije, r. 1922, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

KOVAČEV MARTIN, Hrvat

KOVAČEV MATO, Mije, r. 1922, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

KOVAČEV MIJO, Ivana, Hrvat

KOVAČEV STJEPAN, Hrvat

KOVAĆEVIĆ MILIVOJ, Bjelovar, Srbin, NOV 1944.

KOVAĆEVIĆ MILOŠ, Steve, r. 1911, s. Čukovec, Ludbreg, Srbin, poljopriv., čl. KPJ, **NOV 1942,** poginuo **1944.**

KOVAĆEVIĆ STANKO, Srbin

KOVAĆIĆ ALOJZ, Hrvat, čl. KPJ, ranjen 1945.

KOVAĆIĆ ANTUN, Alojza, r. 1920, s. Poznanovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1944.**

KOVAĆIĆ IVAN, r. 1915, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo 1944.

KOVAĆIĆ LOVRO, Hrvat

KOVAĆIĆ LOVRO, P., Hrvat, poginuo

KOVAĆIĆ LUKA, Petra. r. 1916, s. Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV 1942,** ranjen

KOVAĆIĆ MATO, Luke, Hrvat

KOVAĆIĆ MIJO, Andrije, r. 1920, s. Podravske Sesvete, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** ranjen

KOVAĆIĆ PETAR, Mije, r. 1918, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ, NOV 1943.**

KOŽAR BORIS, r. 1928, Zagreb, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1944.

KRAU JOSIP, Andre, Hrvat, poginuo

KRAU PETAR, S. Pleša, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1945.**

KRAU VLADIMIR, Mije, r. 1925, s. Kloštar Podravski, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944,** poginuo **1945.**

KRAUEK ANTUN, Hrvat

KRAUEK ĐURO, Hrvat

KRAUEK FRANJO, Hrvat

KRAUEK JOSIP, Hrvat, poginuo

KRAUIĆEK AUGUST, Bogumila, r. 1920, s. Žunci, Vrbovec, Čeh, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1944,** ranjen

KRALJIČEK FRANJO, Bogoljuba, r. 1925, s. Žunci, Vrbovec, Čeh, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

KRANJČEC VALENT, Marije, r. 1925, s. Hodošan, Čakovec, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

KRANJČEVIĆ DRAGO, S. Žabno, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

KRANJĆIĆ BORIVOJ, Srbin, poginuo

KRANJČIĆ FILIP, Đure, r. 1924, s. Nova Rača, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

KRANJEC MILOŠ, Alekse, Hrvat

KRANJEC STANKO, Hrvat

KRANJEC STJEPAN, Hrvat, poginuo

KRANJEC VINKO, Franje, r. 1922, s. Marija na Muri, Čakovec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944.**

KRAPEC ANDRIJA, Hrvat, poginuo

KRAPEC MARTIN, Hrvat

KREČA DUŠAN, Srbin

KREŠIĆ IVO, Hrvat

KREŠIĆ VLADIMIR, Hrvat

KREZOVIĆ MILORAD, Srbin

KRISTIĆ ANDRO, Hrvat, poginuo

KRISTJĆ IVAN, Hrvat

KRISTIĆ LOVRO, stariji, Hrvat

KRIŽAJ ĐURO, r. 1904, s. Poljanec, Ludbreg, Hrvat, radnik, NOV **1944,** poginuo **1944.**

KRIŽAN BARA, Josipa, r. 1910, s. Drnje, Koprivnica, Hrvatica, poljopriv., NOV **1944.**

KRIŽAN MIŠKO, Steve, Hrvat

KRIŽANEC MATO, Hrvat, poginuo

KRIŽIČKI DENIS, Hrvat, poginuo

KRIZMANDRIĆ PAVAO, Hrvat

KRKUEČ PAJO, Mije, Hrvat

KRMIĆ ĐURO, Hrvat, poginuo

KRMIĆ JOSIP, Hrvat, poginuo

KRNJAK ANTUN, Tome, r. 1917, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, obrtnik trgovac, NOV 1944.

KRNJAK FRANJO, Tome, r. 1920, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen

KRNJAK JOSIP, Steve, Hrvat

KRNJAK NIKOLA, Ivana, r. 1912, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

KRPEUEVIČ ANTON, Ivana, Hrvat

KRSNIK DRAGUTIN, S. Cirkveno Brdo, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KRSNIK IVAN, Josipa, r. 1926, s. Plemenščina, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1942.

KRSNIK MIJO, Hrvat

KRSNIK MIRKO, Stjepana, r. 1923, s. Hromeč, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

KRSTANOVIČ MIRKO, Hrvat

KRSTANOVIČ STIPE, Hrvat

KRSTITOVIČ IVAN, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen **1945.**

KRŠNAR BOLTO, Hrvat, NOV 1944.

KRUPUAK PAVAO, Steve, Hrvat

KRUPSKI MATO, Hrvat

KUCEL IGNAC, Dragutina, r. 1913, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KUCEL IVAN, Dure, r. 1926, s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KUCEL PAVAO, Martina, r. 1910, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KUCELIČ ANDRIJA, Hrvat, poginuo

KUCEU DRAGUTIN, Dragutina, r. 1912, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

KUCEU IVAN, P., Hrvat, poginuo

KUCEU MIJO, G., Hrvat, poginuo

KUČEVAR MARKO. Hrvat, nestao

KUDUMIJA ANTUN, Đure, r. 1910, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** ranjen 1944.

KUDUMIJA ĐURO, Ivana, r. 1921, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen

KUDUMIJA IVAN, Valenta, r. 1919, s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** ranjen

KUDUMIJA LUKA, Mate, r. 1921, s. Grkina, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

KUDUMIJA LOVRO, Valenta, r. 1927, s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KUDUMIJA MARTIN, Hrvat, poginuo

KUDUMIJA MATO, Lovre, r. 1914, Đurđevac, Hrvat, student, čl. SKOJ-a, NOV **1941.**

KUHAROVIČ PAVAO, Hrvat

KUHARSKI MIJO, Martina, r. 1926, s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KUHTA DRAGUTIN, Dragutina, r. 1918, s. Šemicak, Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1945.

KUKAČ DRAGUTIN, Hrvat

KUKEC ANKICA, Vinka, r. 1925, s. Palinovec, Čakovec, Hrvatica, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginula 1945.

KUKEC DRAGUTIN, r. 1915, s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

KUKEC ENGELBERT, Hrvat

KUKEC FLORIJAN, Hrvat, poginuo

KUKEC HERBERT, Hrvat, poginuo

KUKEC MAGDALENA, Vinka, r. 1923, s. Palinovec, Čakovec, Hrvatica, radnica, NOV 1943, poginula

KUKEC PEPICA, Hrvatica

KULENKA GOJKO, Simuna, Hrvat

KULOVIČ MILAN, Hrvat

KULOVIČ SLAVKO, Hrvat

KUMEK SLAVKO, Andrije, r. 1926, s. Kutnjak, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV** 1944, ranjen

KUMER VID, Tome, r. 1921, selo M. Breganica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, **NOV** 1944, ranjen

KUNDOR MILAN, Hrvat, poginuo

KUNOVIĆ ADALBERT, Petra, r. 1926, s. Belečko Završje, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

KUNOVIĆ MILIVOJ, Hrvat, čl. KPJ, poginuo 1945,

KURTOVIĆ IVAN, Jurja, Hrvat

KURTOVIĆ MILAN, Hrvat

KURTOVIĆ ROKO, Hrvat

KUSERBANJ STJEPAN, Andrije, r. 1921, s. Donja Voća, Čakovec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

KUŠEC VIKTOR, s. Miholjac, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. **SKOJ**-a

KUŠINIĆ TOMO, Hrvat

KUŠTAR STANKO, Hrvat

KUŠTER STJEPAN, Hrvat, čl. KPJ, poginuo 1945.

KUZMIČ Joco, Hrvat

Kuzović **ANDRIJA,** Hrvat, NOV 1944.

KVATERNJAK FRANJO, Maksa, r. 1926, s. Hruškovica, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944, ranjen 1945.

LACKOVIĆ ANA, Hrvatica

LACKOVIĆ BOLTO, Luke, r. 1926, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

LACKOVIĆ LUKA, Hrvat, poginuo

LACKOVIĆ IVAN, Luke, r. 1921, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV 1944.

LACKOVIĆ MARICA, Hrvatica

LACKOVIĆ STJEPAN, Ignaca, r. 1925, s. Kalino-

vac, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV 1943.

LAĆAN STEVO, Srbin, čl. KPJ, ranjen 1944.

LADETIĆ JOSIP, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

LAJKOVIĆ MIRKO, Hrvat

LALOŠ ILIJA, Srbin

LATINOVIČ STEVO, Đure, Srbin

LAVAS ANDRAŠ, Mađar

LAZIČ ĐURO, S. Bačkovica, Bjelovar, Srbin, poljopriv., NOV 1944.

LAZIČ MLADEN, Hrvat

LAZIČ ROKO, Hrvat

LAZIČ VEUKO, Stojana, r. 1923, Bjelovar, Srbin, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1943, ranjen

LEGRADIĆ MARTIN, M., Hrvat, poginuo

LEKIĆ JURAJ, Hrvat

LEKIĆ Srevo, Franje, Hrvat

LELINAC NIKOLA, Franje, Hrvat, poginuo

LELJAK JOSIP, Marka, r. 1921, s. Đurmanec, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV** 1943.

LENARDIĆ IVAN, Jakoba, r. 1911, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1944.

LENGER BLAŽ, Mate, r. 1919, s. Podravske Sesvete, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** ranjen

LENGIĆ (LENGERIĆ) JOSIP, Hrvat, NOV 1944, ranjen 1945.

LEPČIN DRAGO, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1944, poginuo 1945.

LEPEN LUKA, Antuna, r. 1914, s. Turčišće, Čakovec, Hrvat, radnik, čl. **KPJ, NOV** 1941, ranjen

LEPEN TOMO, Hrvat, poginuo

LERAK FRANJO, Hrvat

LERINC JOSIP, Hrvat

LESINJAK PAVAO, Hrvat

LESJAK IVAN, Hrvat

LESKOVAR VID, Izidora, r. 1925, s. Budisavec, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1944, poginuo 1945.

LEŠ VIKTOR, Franje, r. 1903, s. Kamenica, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

LEŠĆIĆ IVAN, Franje, r. 1923, s. Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

LEŠNIK MATO, s. Dautan, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

LETICA ĐURO, Hrvat

LEVAKOVIĆ TEREZA, Petra, r. 1920, s. Virje, Đurđevac, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

LEVATIĆ FRANJO, Mije, Hrvat

LEVATIĆ VIKTOR, Mije, Hrvat

LEVINČIĆ VALENT, Hrvat

LEVINIĆ ANDRO, Hrvat

LIPA OTO. Hrvat

LIPIĆ FILIP, Hrvat

LIVADA DANILO, Srbin, poljopriv., NOV 1943.

LIVADA PAJO, Srbin, čl. KPJ

LONČARIĆ ANTUN, Hrvat

LONĆARIĆ IVAN, Ignaca, r. 1926, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen

LONĆARIĆ LAZAR, Srbin

LORAS ANDRA, Hrvat

LORBEK JOSIP, Stjepana, Hrvat

LOVAŠEN FRANJO, Bolte, r. 1927, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen

LOVEC IVAN, Tome, Hrvat

LOVEK ANDRA, Hrvat

LOVKOVIĆ FRANJO, Franje, r. 1924, s. Gotalovo, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944, ranjen

LOVRIĆ AUGUST, Đure, r. 1925, Varaždin, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

LUCA ĆIRIL, Ivana, Hrvat

Lučić **MATO,** Hrvat

Lučić **BOLTO,** Hrvat

Lučić **FILIP,** Mate, r. 1925, s. Sitno Donje, Šibenik, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen

LUDIĆ PREDRAG, Nikole, Srbin

LUGARIĆ ANTUN, Martina, r. 1912, s. Bojačno, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

LUGARIĆ VINKO, Juraja, r. 1917, s. Klimen Konjščina, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, **NOV** 1944, poginuo 1945.

LUGAROV ANDRIJA, Jakoba, r. 1919, s. Kalinovac, Đurđevac. Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

LUKANEĆ FRANJO, Andrije, r. 1919, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

LUKIĆ MILOŠ, Srbin

LUKIĆ STEVO, Teše, Srbin

LJUBELJ IVAN, Ljudevita, r. 1919, Selna, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

LJUBELJ ĆIRIL, Hrvat

LJUBIĆ ĐURO, Steve, r. 1922, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

LJUBOJEVIĆ MARKO, Sremska Kamenica, Srbin, čl. KPJ, poginuo 1945.

LJUBSKI VERA, Hrvatica

MACEKOVIĆ FRANJO, Ivana, r. 1925, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

MADLEKOVIĆ JOSIP, Hrvat

MAĐAREC MIJO, Stjepana, r. 1914, s. Molve,

Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

MAĐARIĆ MIRKO, Hrvat

MAĐARIĆ TOMO, Hrvat

MADERIĆ DRAGUTIN, Luje, r. 1915, s. Pitomača, Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1941, poginuo 1945.

MAĐOR MIJO, Slavka, Hrvat, poginuo

MAĐOR STJEPAN, S., Hrvat, poginuo

MAGDIĆ IVAN, F., s. Apatovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

MAJDAK ĐURO, Ignaca, r. 1922, s. Sigetec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1945.

MAJDAK RADOVAN, Srbin, poginuo

MAJDAK TOMO, Đure, Hrvat,

MAJETIĆ ĐURO, Mate, r. 1904, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen 1944.

MAJEVAC IVAN, Hrvat, poginuo

MAJORINC VLADIMIR, Kazimira, r. 1920, s. Volinja, Dvor na Uni, Hrvat, tehničar, NOV 1944.

MAJREŠ FRANJO, Hrvat

MAKAROV SIMEON, Srbin, poginuo

MAKOS PAVLE, Vendela, Hrvat

MALEN VILIM, J., Hrvat, poginuo

MALETIĆIVAN, Bolte, r. 1921, s. Fedinandovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MALETIC IVAN, J., r. 1923, s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, poginuo 1945.

MALETIĆ VLADO, Andrije, r. 1925, s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

MALNAR MILAN, Hrvat

MAI.NER DRAGUTIN, Petra, Hrvat

MALNER IVAN, Petra, Hrvat

MALOVIĆ JOSIP, Hrvat

MALTARIĆ FRANJO, Hrvat, čl. KPJ, NOV **1944,** ranjen **1945.**

MANDIĆ ĐURO, Stjepana, r. **1921**, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

MANDIĆ FRANJO, Stjepana, r. **1915**, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

MARAĆIĆ FRANJO, Juraja, Hrvat

MARAGA MARTIN, M., Hrvat

MARĆINKO ANA, Jakoba, r. **1921**, s. Virje, Đurđevac, Hrvatica, domaćica, NOV **1944.**

MARĆINKO IVAN, Mate, r. 1909. s. Virje, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944, ranjen 1945, poginuo

MARENĆIĆ MIRKO, Imbre, r. 1924, s. Preseka, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

MARENIN MATO, Ivana, r. 1909, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MARGALIĆ JOSIP, K., Hrvat, poginuo

MARGARIĆ PAVAO, Hrvat, NOV 1944.

MARGLIN LUKA, Hrvat

MARHIJEV JAKOB, Hrvat, poginuo

MARENIĆ STJEPAN, Hrvat

MAREŠIN IVAN, Hrvat

MARIĆ MARTIN, S., r. 1921, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

MARINĆIĆ FRANJO, Hrvat

MARIŠĆAN IVAN, Steve, Hrvat

MARKAČ ELIZABETA, Hrvatica

MARKAĆ FLORIJAN Hrvat

MARKAĆ IVAN. Petra, r. 1910, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944, ranjen 1945.

MARKAČ KATA, Jakoba, r. 1922, Đurđevac, Hrvatica, domaćica, čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1943.

MARKAĆ LOVRO, Stjepana, r. 1927, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

MARKAČ MARTIN, Hrvat

MARKAĆ STJEPAN, Hrvat, poginuo

MARKOV ĐURO, Luke, r. 1923, s. Budrovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

MARKOV STJEPAN, Franje, r. 1914, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1944.

MARKOV STJEPAN, Josipa, r. 1900, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.

MARKOVICA MARTIN, Mije, r. 1920, Đurđevac, Hrvat, službenik. NOV 1944.

MARKOVIĆ BOŽIDAR, Hrvat

MARKOVIĆ BRANKO, Hrvat

MARKOVIĆ FRANJO, Imbre, s. Hrastovsko, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

MARKOVIĆ ĐURO, Hrvat, poginuo

MARKOTA MARTIN, Hrvat, poginuo

MARKUS FRANJO, Marka, r. 1915, s. Pregrada, Hrvat, radnik, NOV 1943.

MAROĆIĆ IGNAC, Tome, r. 1919, s. Prugovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MAROČIĆ MATO, Đure, r. 1914, s. Podravske Sesvete, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MARONA IVAN, Hrvat, poginuo

MARTIN MILOŠ, Hrvat

MARTINČIĆ IVAN, Marka, r. 1928, Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

MARTINKO ANTUN, Hrvat

MARTINKO BRANKO, Hrvat

MARUŠIĆ ANDRIJA, Ivana, r. 1921, s. Čepelovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MARUŠIĆ MARKO, Andrije, r. 1919, s. Čepelo-

vac, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV **1944,** poginuo **1944.**

MATANČIĆ MARIJAN, Božidara, r. **1920**, Petrinja, Hrvat, NOV **1944.**

MATARANEC STJEPAN, Hrvat

MATAZ JAKOB, Andre, r. **1913**, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

MATEJAK FRANJO, Hrvat, poginuo

MATICA ANDRIJA, r. **1926**, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen

MATICA IVAN, Luke, r. **1914**, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

MATIJEVIĆ IVAN, Gašpara, Hrvat

MATINA FRANJO, Hrvat, **NOV 1944.**

MATINA MLADEN, Hrvat, poginuo

MATIŠEC MIJO, Hrvat

MATIŠEV MATO, Martina, r. 1909, s. Severovci, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MATKOVIĆ FRANJO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1945.

MATLEKOVIĆ JOSIP, Hrvat

MATOCEC KARLO, Stjepana, r. 1920, s. Podravske Sesvete, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

MATOK ALOJZ, r. 1907, s. Laz Bistrički, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

MATOLA STJEPAN, Hrvat, poginuo

MATONIČKI JAKOB, Hrvat

MATONIČKIN STJEPAN, Roke, r. **1915**, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

MATONICKIN ŠIMUN, Antuna, r. **1911**, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV **1944,** poginuo **1944.**

MATURANEC IVAN, Hrvat, poginuo

MATURANEC MIJO, Hrvat, poginuo

MATURANEC PAVLE, Hrvat

MAŽURAN MAIO, Hrvat, čl. **KPJ**

MEĐERAL IVAN, Matije, s. Slanje, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MEĐIMUREC MATIJA, Florijana, r. 1910, s. Sigetee, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MEGEC IVAN, Hrvat, poginuo

MEHKEK MILAN, Alojza, r. 1928, s. Plavšinac, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1945.

MEHROVIĆ IMBRO, Hrvat, poginuo

MELER FRANJO, Franje, r. 1917, s. Kloštar Podravski, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV 1943.

MELIĆ ZVONKO, Hrvat, poginuo

MELINČEVIĆ IGNAC, Vida, r. 1923, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MELINČEVIĆ LUKA, Stjepana, r. **1911**, s. Čepelovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

MELINČEVIĆ MARKO, Tome, r. 1920, s. Budrovec, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

MELKOVIĆ STANKO, Hrvat

MEMET PETAR, Hrvat, NOV 1944.

MERINIĆ JOSIP, Hrvat, poginuo

MERK STJEPAN, Hrvat

MERKL MARTIN, Mate, Hrvat

MEŠKO DRAGO, Hrvat

MEŠTAR FRANJO, Hrvat, poginuo

METKOVIĆ BLAŽ, Hrvat, poginuo

METOŠIN IVAN, Hrvat

MICAK STJEPAN, Ivana, r. 1908, s. Tugonica, Marija Bistrica, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1944.

MIHALEK JOSIP, Hrvat

MIHAUEV MIJO, Hrvat

MIHALJEVIĆ ĐURO, Hrvat

MIHANOVIĆ DUŠAN, Srbin, čl. **KPJ**, NOV 1942, ranjen 1944.

MIHOCI IGNAC, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

MIHOČKO ŠIMUN, Hrvat

MIHOKOVIĆ ANTUN, Hrvat, poginuo

MIHOKOVIĆ TOMO, Hrvat, poginuo

MIHOKŠIĆ VALENT, Ivana, r. 1911, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944,

MIHUUA VIKTOR, Hrvat

MIKAČEVIĆ MIKLIĆ DRAGICA, Tome, r. 1926, s. Šemovci, Đurđevac, Srpkinja, poljopriv., NOV 1943.

MIKLEČIĆ IVAN, Vida, r. 1921, s. Hruškovica, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

MIKLIĆ ANTE, Ivana, r. 1920, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, **NOV** 1944.

MIKLIĆ VINKOVIĆ BARICA, Tome, r. 1928, s. Šemovci, Đurđevac, Hrvatica, poljopriv., **NOV** 1943.

MIKLIĆ IVAN, Mate, r. 1910, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

MIKLIĆ MIJO, Mate, r. 1910, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

MIKLIĆ PETAR, Ivana, r. 1911, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, poginuo 1945.

MIKLIĆ TOMO, Ivana, r. 1913, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, ranjen

MIKLIN STJEPAN, Hrvat

MIKOJAN DRAGUTIN, Hrvat, poginuo

MIKOLIĆ MILAN, Ilije, Srbin

MIKOUEVIĆ FRANJO, Marijana, Hrvat

MIKŠEC MATO, Hrvat

MIKULAN IVAN, Hrvat

MIKULČIČ STJEPAN, Hrvat, NOV 1944.
MIKULEC STANKA, Crnogorka, NOV 1942.
MIKULIĆ JAKOB, Hrvat
MIKUŠ FILIP, Hrvat
MIKUŠ MAGDICA, Hrvatica
MILAK FRANJO, Hrvat
MILAK MARTIN, Hrvat
MILAK PETAR, S., Hrvat, poginuo
MILAK NIKOLA, Stjepana, Hrvat
MILAKOVIĆ PAJO, Steve, Srbin
MILANOVIĆ DUŠAN, Srbin, NOV 1944, ranjen 1945.

MILETIĆ IVAN, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.
MILETIĆ RADOVAN, S. Vojakovac, Križevci, Srbin, poljopriv., NOV 1943.
MILEUSNIĆ BRANKO, Nikole, Hrvat
MILIĆ IVAN, Nikole, r. 1924, s. Hruševac, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1941.
MILIĆ NIKOLA, Srbin
MILINĆEK STJEPAN, Hrvat
MILINĆEK VLADO, Hrvat
MILOBARA IVAN, Hrvat, poginuo
MILOŠAVUEVIĆ DUKA, Srbin, radnik, čl. KPJ,
MIUAN JOSIP, Stjepana, r. 1924, s. Radoboj, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1944, poginuo 1945.

MILJEVIĆMATO, Aksentija, r. 1914, s. Budančevica, Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1944,** ranjen **1945.**
MILJAKOVIĆ BRANKO, Mihajla, r. 1920, s. Vojkovački Kloštar, Križevci, Srbin, poljopriv., NOV **1944.**
MIRIĆ IVAN, I., Hrvat
MIRKOVIĆ ĐURO, ČIČA, Hrvat
MIŠKO MIODRAG, Hrvat
MITER TOMO, Lovre, r. 1923, s. Hampovica, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**
MLINAR LUKA, Hrvat
MLINARIĆ JAKOB, Hrvat
MLINARIĆ JOSIP, Stjepana, r. 1917, s. Molve Grede, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1944,** ranjen **1945.**
MLINARIĆ VIKTOR, Hrvat, NOV 1944.
MOGUUAK VJEKOSLAV, Hrvat, poginuo
MOKŠA MARTIN, Hrvat
MOLNAR MIHAJLO, Vendela, Mađar
MOLNAR VINKO, Petra, Mađar
MOLNAR VLADIMIR, Mađar
MOMADANOVIĆ JOSIP, Lovre, Hrvat, poginuo
MORETIĆ IGNAC, Hrvat
MORETIĆ IVAN, Hrvat

MOSTOVEC JOSIP, Marka, r. 1927, s. Šemovci, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.
MOTAKOV IVAN, Hrvat
MOŽARA MARKO, čl. KPJ, ranjen, poginuo 1945.
MRAK FRANJO, Hrvat
MRAKOVIĆ IVAN, Hrvat
MRAŠIĆ JOSIP, Hrvat
MRAZ IVAN, r. 1928, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo 1944.
MRAZ IVAN, Roka, r. 1914, s. Kapela, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo 1945.
MRAZ NIKOLA, Hrvat
MRAVEK JOSIP, Hrvat, poginuo
MRCULIN VALENT, Joze, r. 1912, s. Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** ranjen **1945,** poginuo **1945.**
MRHUEN JAKOB, Hrvat, poginuo
MRKOCI IGNAC, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen **1945.**
MRVIĆ PAVAO, Mije, Hrvat
MRVOŠ MILAN, Petra, r. 1924, Velike Sesvete, Križevci, Srbin, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.
MRVOŠ SVETOZAR, Luke, r. 1910, s. Velike Sesvete, Križevci, Srbin, poljopriv., NOV 1944.
MUĆINA IVAN, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1944, poginuo **1945.**
MUHEK ANDRIJA, Hrvat
MUKAĆ ANTUN, Hrvat, poginuo
MURSIĆ TOMO, Hrvat
MUSTAĆ FRANJO, Andrije, r. 1925, Marija na Muri, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo 1944.
Mušić **ANTUN**, Hrvat, nestao
Mušić **OSMAN**, Musliman
MUŽDEKA SVETOLIK, Srbin

NAD IMBRO, Hrvat
NAD IVAN, Ivana, Hrvat, poginuo
NAD PETAR, r. **1926,** s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943.**
NAGY GYÖRGY, Mađar
NAGY MIHALY, Mađar
NAPAST STJEPAN, Andre, r. 1911, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
NARODELAĆ STEVO, Hrvat
NASIPAK PAVAO, Jakoba, r. 1922, s. Kozarevac, Đurđevac, Hrvat, **NOV 1944.**
NEMEC MATIJA, s. Kamešnica, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**
NEMET IVAN, Franje, r. 1912, s. Kozarevac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**
NEMET STEVO, Hrvat, NOV 1943.
NESTIĆ ANDRIJA, Marije, r. 1915, s. Donji Vidovec, Čakovec, Hrvat, radnik, **NOV** 1945.
NESTIĆ STJEPAN, Hrvat

NIKOLAJ MARIJAN, Mate, Hrvat
NIKOLIĆ TOŠO, Srbin
NIKŠIĆ DANICA, Milivoja, r. 1923, s. Klanac, Duga Resa, Srpkinja, domaćica, čl. SKOJ-a, **NOV 1943.**
NIKŠIČ MARTIN, Mate, r. 1921, s. Prugovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**
NINGERT DRAGUTIN, Hrvat, poginuo
NIŽETIĆ IVAN, Ćirila, r. 1925, s. Selca, Brač, Hrvat, radnik, **NOV 1944,** ranjen
NOVAČIĆ ANTUN, Stjepana, Hrvat
NOVAČIĆ ĐURO, Hrvat
NOVAČIĆ MARTIN, Đure, Hrvat
NOVAČIĆ MILIVOJ, Josipa, Hrvat
NOVAKOVIĆ IVAN, Franje, r. 1915, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1944.**
NOVAKOVIĆ MARTIN, r. 1911, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1944.**
NOVOGRADE JOSIP, Hrvat, poginuo
NOVOGRADIĆ MILENKO, Antonija, Srbin
NOVOSEL JOSIP, Jakoba, r. 1924, s. Oborovo Bistranjsko, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** poginuo **1944.**
NOVOSELAC ADAM, Marka, r. 1912, s. Diklenica, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943.

OBRAČEVIĆ DUŠKO, Mitra, Srbin
OBRADOVIĆ ĐURO, Paje, Srbin
OBRADOVIĆ STEVO, Đure, r. 1900, s. Raići, Bjelovar, Srbin, radnik, **NOV** 1943.
OBRENIĆ RADE, Srbin
Oćič **IVAN**, Mirka, r. **1914,** s. Rakovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
Očić **NIKOLA**, Grge, r. **1919,** s. Jalšje, Zabok, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.
OĆURIĆ DRAGO, Martina, Hrvat
ODOBAŠIĆ ASIM, Musliman
ODORČIĆ MARKO, Hrvat
OGNJAĆEVIĆ MILAN, Srbin, poginuo
OGRINC VILIM, Marije, r. 1927, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, **NOV** 1944.
OMERZO ANTUN, Josipa, r. 1923, s. Popovača, Kutina, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, **NOV** 1943.
ORAČ BOLTO, Tome, r. 1927, s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.
ORAČ ĐURO, Hrvat, poginuo
ORAČ MARTIN, Hrvat
ORAK DRAGUTIN, S. Donja Rijeka, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943.
ORAŠ STEVO, Marka, Srbin
ORMANEC MARTIN, Franje, r. 1920, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, poginuo 1944.
ORMANOVIĆ SAVO, Srbin
OROBAZ NIKOLA, Mile, Srbin
ORSAG KARLO, Milana, Hrvat
OSLOVČAN MATO, Hrvat, poginuo
OSREČKI RADOSLAV, Srbin
OSTOJIĆ DUŠAN, Srbin, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen 1945.
OSTOJIĆ MATO, Hrvat
OSTOJIĆ SIMO, Srbin
OSTOJIĆ VINKO, Hrvat
OSTREŠKI RADOVAN, Srbin

PABAR BRANKO, Hrvat
PAHANČEK ZDENKA, Hrvatica, poginula
PAJ IVAN, Adama, Hrvat
PAJK ANTUN, Ivana, r. 1927, s. Velika Ciglena, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.
PAKASIN IVAN, r. 1923, s. Hlebine, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1945.
PAKASIN STJEPAN, Andrije, r. 1922. s. Hlebine, Koprivnica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.
PAKEČ PETAR, Hrvat, poginuo
PALFI IVAN, Hrvat
PALEI STJEPAN, S. Velika Pisanica, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.
PALOŠKA JOSIP, Hrvat
PANDUR FRANJO, Hrvat
PANDUR IVAN, Šimuna, r. 1922, s. Hampovica, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.
PANDURIĆ IVAN, Josipa, r. 1910, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.
PANKARIĆ MARICA, Hrvatica, NOV 1944.
PANKARIĆ MIRKO, Lovre, r. 1921, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, student, NOV 1944. poginuo 1944.
PANKOVIĆ MILOŠ, Srbin, poginuo
PANKOVIĆ MIRKO, Srbin, poginuo
PANTELIĆ MIJO, Ivana, r. 1920, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, radnik, **NOV** 1944.
PAP IŠTVAN, Mađar
PAPEĆ MARTIN, M., Hrvat, poginuo
PAPIŠTA IVAN, Hrvat, čl. KPJ
PAR KATICA, Hrvatica
PAR VLADIMIR, Blaža, r. 1924, s. Hrastovsko, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.
PARAGA JOSIP, s. Gornje Sredice, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.
PARAGA MILICA, Srpkinja
PARANOS STJEPAN, Hrvat, poginuo
PARIŠIĆ MIŠKO, Hrvat
PARIŽ MILOVAN, Srbin
PAROČ LUKA, Tome, Hrvat
PASIKURTIĆ MARKO, Hrvat

PATAČKO MARTIN, Đure, r. 1921, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

PATAČKO MIJO, Mate, r. 1925, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen

PATASIN IVAN, Hrvat

PAUNIĆ ANDRIJA, Antuna, r. 1912, s. Prugovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

PAV ĐURO, Josipa, r. 1900, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944.

PAVETIĆ MILAN, Srbin

PAVIĆ MIRKO, Mije, r. 1924, s. Lukovčak, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944, ranjen 1945.

PAVKOVIĆ ANIL, Hrvat

PAVKOVIĆ VIKTOR, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen 1945.

PAVLEK DRAGO, Hrvat

PAVLEK IGNAC, Hrvat

PAVLEK VLADO, Mije, r. 1911, s. Đelekovec, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943.

PAVLEKOVIĆ SREĆKO, Ivana, r. 1908, s. Apatovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

PAVLIČEVIĆ IVAN, Roka, r. 1925, s. Imbriovec, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1944, poginuo 1945.

PAVLIĆ PAVAO, Hrvat, NOV 1943.

PAVLIN MIJO, Hrvat, poginuo

PAVLOVIĆ ĐURO, P., s. Mičijevci, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

PAVLOVIĆ JOVANKA, Alojza, r. 1928, s. Grginec, Bjelovar, Srpkinja, doraačica, NOV 1944.

PAVLOVIĆ PETAR, Tome, r. 1910, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV **1944,** poginuo **1944.**

PAVŠIĆ ANKA, Hrvatica

PAVUNIĆ IVAN, Hrvat, poginuo

PEĆAR BORIS, Hrvat,

PEĆAR MARKO, Hrvat

PERAČ MIUENKO, Hrvat

PERADIN DUŠAN, Lovre, r. 1922, s. Platićevo, Ruma, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

PERANIĆ RUDOLF, Hrvat

PERDIN DUŠAN, Srbin

PERENČIĆ MILAN, Srbin

PERHARIĆ IVAN, S. Križevački Ivanec, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

PEROVIĆ ZDRAVKO, Đure, r. 1921. Zabok, Hrvat, radnik, **NOV 1943.**

PERŠIĆ ANTUN, r. 1916., s. Čepelovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1945.**

PERŠIĆ RUDOLF, Hrvat

PERŠINOVIĆ MARTIN, Hrvat

PESTRIĆ MIROSLAV, Hrvat

PETANJEK AUGUST, Hrvat, NOV 1944.

PETEJ ANDRIJA, Hrvat, poginuo

PETIR IVAN, Hrvat

PETRAKOV IVAN, S., Hrvat, poginuo

PETRANC ANTUN, Hrvat

PETREK ANDRO, Hrvat, poginuo

PETREKOVIĆ PAVEL, Hrvat, čl. SKOJ-a

PETRIČEVIĆ STJEPAN, Josipa, r. 1909, s. Bregi, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

PETRINA FRANJO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo **1945.**

PETROVIĆ IVAN, Hrvat, poginuo

PETROVIĆ LOVRO, Đure, r. 1918, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

PETROVIĆ MARTIN, Stjepana, r. 1906, s. Drnje, Koprivnica, Hrvat, obrtnik, NOV **1943.**

PETROVIČ STJEPAN, Đure, r. 1914, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

PETROVIČ VALENT, Đure, r. 1925, Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. **SKOJ**-a, **NOV 1943,** poginuo **1945.**

PETROVIČ VLADO, Hrvat

PETTI FRANJO, Hrvat, poginuo

PEVEC MILENKO, Hrvat, čl. KPJ, ranjen 1945.

PEZIĆ FRANJO, Josipa, r. 1922, s. Podgrađa Bistrička, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1944.**

PIČAK STJEPAN, s. Beketinec, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

PIJALE PETAR, S. Breza, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

PINAVČIĆ DRAGUTIN, Hrvat, čl. KPJ, NOV **1944,** ranjen **1945.**

PINTAR IVAN, Hrvat

PIROVIĆ VIKTOR, Marka, r. 1922, s. Turanj, Zadar, Hrvat, radnik, **NOV 1944.**

PISKAČ IVAN, Hrvat, čl. KPJ, poginuo 1945.

PISKAČ VID, Hrvat, poginuo

PIŠKOREC BOLTO, Đure, r. 1910, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo 1945.

PLANTEK STJEPAN, Hrvat

PLAŠKO IGNAC, Hrvat

PLAZEK IVAN, Hrvat, poginuo

PLEŠKO ANTUN, Mate, r. 1914, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

PLEŠKO IVAN, Đure, r. 1921, s. Čepelovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1944.**

PLEŠKO IVAN, Stjepana, r. 1922, s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.

PLOSOVIĆ FRANJO, Hrvat

PoDGAjsKi **IVICA**, Josipa, r. 1926, Krapina, Hrvat, radnik, čl. **SKOJ**-a, NOV **1943.**

PODRAVAC VINKO, M., Hrvat, poginuo

PODRAVEC BLAŽ, Hrvat

PODRAVEC DRAGO, Hrvat

PODRAVEC ĐURO, Hrvat

PODRAVEC IVAN, Mate, r. **1925**, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. **SKOJ**-a, NOV **1943,** ranjen

PODRAVEC JOSIP, Mate, r. **1918**, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. **KPJ,** NOV **1943,** ranjen

PODRAVEC LOVRO, Mate, r. **1911**, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

PODSEČKI VALENT, Hrvat

PODUNAJEC BOLTO, Mije, r. **1915**, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

PODUNAJEC ZVONKO, Stjepana, r. **1925**, s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvat, službenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

PODVOREC JOSIP, Hrvat

POKAJEC STJEPAN, r. 1926, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

POKOJEC ANTUN, Hrvat

POLDRUGAČ IVAN, Đure, r. 1921, Zelina, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen 1945.

POLOVČAN STEVO, Hrvat

POUANAC DUŠAN, Tome, s. Breza, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

POLJANEC EMIL, Tome, s. Breza, Bjelovar, Hrvat, poljopriv,, **NOV 1943.**

POLJANEC MILAN, Hrvat

PONGRAC FRANJO, Đure, r. **1916**, Marija na Muri, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

POPEC MARTIN, Martina, r. 1913, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, poginuo 1944.

POPOV GREGOR, Srbin

POPOVAČKI NIKOLA, Srbin, poginuo

POPOVIĆ LOVRO, Hrvat

POPOVIĆ PERO, I., Hrvat

PORAK STJEPAN, Hrvat, poginuo

POROBIJA MARIO, Stjepana, r. 1928, Sinj, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, **NOV** 1944.

PORUĆIN LJUBICA, Hrvatica

POSAVEC IVAN, Martina, r. 1912, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

POSAVEC JAKOB, Stjepana, r. 1916, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

POSAVEC PAVAO, Stjepana, r. 1921, s. Podravske Sesvete, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV** 1944.

POSAVEC VINKO, Mije, r. 1912, s. Imbriovac, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV** 1943

POSLON JANKO, Mate, r. 1921, s Stuparje, Krapina, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943, poginuo 1944.

POŠTA MATO, Đure, r. **1906**, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ,** NOV **1943.**

POUSTECKY TOMO, Alberta, r. **1904**, s. Plavučijanec, Koprivnica, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

PRAH FRANJO, Hrvat

PRANJIČ SLAVKO, Hrvat

PRAŽETINA IVAN, Hrvat, poginuo

PREBEG IVAN, Hrvat

PREČEČ MAJO, Hrvat

PREDOJEVIĆ TOMO, Hrvat

PREKODRAVAC IVKA, Hrvatica

PRELEC PETAR, Stjepana, r. **1901**, s. Čepelovac, Đurđevac, Hrvat, službenik, NOV **1944.**

PRELOG IVAN, Hrvat

PREMUŽIČ IZIDOR, Hrvat

PREMUŽIČ MATO, Hrvat

PRESEČAN MATO, Đure, r. **1923**, s. Prugovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv.. čl. **SKOJ**-a, **NOV 1944.**

PRIGL SLAVKO, Hrvat, **NOV 1943.**

PRIJELAC TOMO, Hrvat

PRISELEC TOMO, Marka, r. **1928**, s. Budrovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1945.**

PRISTOJAC IVAN, Hrvat, poginuo

PRKOTIČ VJEKOSLAV, Hrvat, čl. **SKOJ-a**, **NOV 1943.** ranjen **1944.**

PRUO FEIM, Musliman, poginuo

PROKIČ PAVAO, Hrvat

PROKIČ STEFO, Hrvat

PROKLI IVAN, Hrvat, NOV **1944.**

PROVIČ VALENT, Hrvat, poginuo

PŠENIČNIK ANTUN, Hrvat

PTUJEC RUDOLF, Hrvat, čl. **KPJ, NOV 1942**, ranjen **1945.**

PUCELI STANKO, Hrvat

PUCIK PAVAO, Hrvat

PUČAK STJEPAN, Josipa, r. **1914**, s. Lovrečka Velika, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

PUKAVEC STJEPAN, Hrvat

PUKLIN ADOLF, Josipa, r. **1926**, s. Gornja Stubica, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1945.**

PUKOVIČ MATO, Hrvat

PUKREC JOSIP, Hrvat

PULPAN PAVAO, Hrvat

PUNELIČ VID, Hrvat, poginuo

PUNGREČIČ FRANJO, Hrvat

PUSTAJEC STJEPAN, r. **1925**, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1945.**

PUSTIČKI VALENT, Hrvat, ranjen **1945.**

PUŠEC GABOR, Hrvat

PUTAREK FRANJO, r. 1919, s. Bistrica, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV 1944.

RABADIJA EDUARD, Stjepana, r. 1913, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** ranjen **1944.**

RABADIJA IVAN, Stjepana, r. 1907, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, radnik, **NOV** 1944.

RABADIJA IVAN, Stjepana, r. 1910, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

RABADIJA MARTIN, Stjepana, r. 1907, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV 1944.

RABADIJA ŠIMUN, Đure, r. 1923, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.

RABADIJA VINKO, Tome, r. 1911, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

RADAN ČOP CVIJETA, Ivana, r. 1923, s. Pitomača, Đurđevac, Hrvatica, domačica, NOV 1943.

RADANEC MILKO, Hrvat, poginuo.

RADANOVIĆ IVAN, Bjelovar, Srbin, NOV 1944.

RADANOVIĆ MILAN, Srbin

RADATIĆ MIJO, Hrvat, poginuo

RADELIĆ BRANKO, Milana, r. 1920, s. Vojakovac, Križevci, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1942.

RADELIĆ TOMO, Ivana, r. 1923, s. Kloštar Podravski, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

RADETIĆ Joco, Hrvat, poginuo

RADIĆANIN STEVO, Srbin

RADIĆ MIJO, s. Većeslavec, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

RADIĆ MIRKO, S. Večeslavec, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944**, poginuo **1945.**

RADINOVIĆ MILAN, Srbin, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen **1945.**

RADMAN LUKA, Josipa, r. 1925, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a,NOV **1943.**

RADMILOVIĆ DUŠAN, Pere, r. 1910, s. Predavec, Bjelovar, Srbin, poljopriv., NOV 1943.

RADOJA FRANJO, Hrvat, poginuo

RADOJĆIĆ STOJAN, Srbin

RADONAĆ KARLO, Marka, Hrvat

RADOTIĆ BRANKO, Mile, Srbin

RADOTIĆ IVAN, Srbin

RADOVAC BOŽO, Srbin

RADOVANOVIĆ JOSIP, Josipa, Hrvat

RADOVANOVIĆ MILOŠ, Petra, s. Breza, Bjelovar, Srbin, poljopriv., NOV 1943.

RADOVANOVIĆ SLAVKO, Srbin

RADOVANOVIĆ STEVO, Petra, Srbin

RADULOVIĆ MILAN, Mitra, Srbin

RAJAN ILIJA, Đorđa, Srbin

RAJIĆ BRANKO, Srbin, NOV 1943.

RAJIĆ MILOŠ, Srbin, poginuo

RAJKOVIĆ DRAGUTIN, Hrvat, poginuo

RAJKOVIĆ IVAN, Hrvat

RAJKOVIĆ MILAN, Hrvat

RAKIĆ JOVO, Srbin

RAKIĆ TRIVO, s. Vojakovac, Križevci, Srbin, poljopriv., **NOV 1944.**

RAKIJAŠ VASILIJE, Pavla, r. 1924, s. Hrgovljani, Bjelovar, Srbin, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1943.

RAKILIĆ JOVAN, Srbin

RANKAS MIJO, Hrvat

RAPTAvi FRANJO, Tome, r. **1921,** s. Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

RASINEC MILAN, Hrvat

RASINEC PETAR, Hrvat

RASINEC TOMO, Stjepana, r. 1912, s. Podravske Sesvete, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1944,** ranjen

RAŠIĆ LJUBAN, S. Velika Trešnjevica, Srbin, poljopriv., čl. KPJ

RAZBAR MIHAJLO, Hrvat, nestao

REĆEK MILAN, Janka, Hrvat

REĐEP IVAN, Vinka, r. 1927, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944.**

REĐEP MARTIN, Stjepana, r. 1923, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

REMENAR IVAN, Hrvat

REMETOVIĆ MARTIN, Hrvat, poginuo

RENAĆ TOMO, Hrvat

REPAC MITAR, Srbin, poginuo

REUŠ ĐURO, Hrvat, poginuo

RIBIĆ STANKO, Rafaela, r. 1924, Zagreb, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo 1944.

RIKAT MLADEN, Hrvat, NOV 1944, čl. SKOJ-a, ranjen **1945.**

ROBOTIĆ IGNAC, Luke, r. 1915, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen

ROBOTIĆ IVAN, Valenta, r. 1916, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

ROBOTIĆ MARTIN, Josipa, r. 1920, Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1942.**

ROBOTIĆ MATO, Hrvat, poginuo

ROĐAK ĐURO, Stjepana, r. 1909, s. Budančevica, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ROJČEVIĆ PERO, Hrvat

ROK ĐURO, Hrvat, poginuo

ROKSANDIĆ DUŠAN, Srbin, čl. KPJ, poginuo

ROKSANDIĆ MIUENKO, Marije, Srbin, čl. KPJ, NOV 1943.

ROKSIĆ DUŠAN, Radovana, Srbin

ROMANIĆIVAN, Dragutina, Hrvat

RONĆEVIĆ. ANTE, Hrvat
RONCEVIĆ CVETKO, Hrvat
RONĆEVIĆ ROKO, Hrvat
ROŠAN FRANJO, Hrvat, poginuo
ROŠTAN MARTIN, A., r. 1922, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.
ROZMAN HINKO, Hrvat
ROZMAN IVAN, Hrvat
ROŽMAN PETAR, Andre, r. 1914, s. Gornja Velika, Vrbovec, Hrvat, radnik, NOV 1944.
RUBČIĆ ĐURO, Hrvat
RUBINIĆ DUŠAN, Matka, r. 1925, s. Kornić, Rijeka, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.
RUČKA ANDRAŠ, Mađar
RUDNIČKI SLAVKO, Hrvat
RUDNIČKI VLADO, Hrvat
RUK ĐURO, r. 1916, s. Gab. Greda, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1945.
RUKELJ IZIDOR, Tome, r. 1912, s. Voća Donja, Ivanec, Varaždin, Hrvat, radnik, NOV 1944.
RUMEK BOLTO, r. 1914, s. Gab. Greda, Koprivnica, Hrvat, radnik, NOV 1944, poginuo 1945.
RUNJEVAC JOSIP, Hrvat, poginuo
RUPIĆ ANĐELKO, Srbin
RUPČIĆ IVAN, M., Hrvat
RUPČIĆ JURAJ, Joze, Hrvat, poginuo
RUSAK ANDRIJA, Vinka, r. 1916, s. Donja Dubrava, Čakovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.
RUSMIR Jovo, Todora, s. Breza, Bjelovar, Srbin, poljopriv., NOV 1943.
RUSMIR PETAR, Fedora, s. Breza, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1945.
RUŠČAK GRGA, Hrvat
Ružić ANDRIJA, I., r. 1920, s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.
RUŽIĆ IVAN, Ivana, s. Ludbreški Vinogradi, Hrvat

SABO BOŽICA, r. 1927, Koprivnica, Hrvatica
SABO EUGEN, Josipa, r. 1923, s. Male Sredice, Bjelovar, Hrvat, radnik, NOV 1943, ranjen
SABO JOSIP, Hrvat
SABO MIŠKO, Hrvat
SABO SAVO, Hrvat
SABOL DRAGUTIN, Hrvat
SABOLEK ANDRIJA, Hrvat
SABOLIĆ ĐURO, Ivana, Hrvat
SABOLIĆ JOSIP, Đure, r. 1920, s. Hruškovec, Vrbovec, Hrvat, radnik, NOV 1943.
SABOLIĆ VALENT, Hrvat
SABOLOVIĆ STEVO, S. Velika Ciglena, Bjelovar, Srbin, poljopriv., NOV 1943.
SAĆER JOSIP, Josipa, r. 1920, s. Karlovec, Ludbreg, Hrvat, službenik, čl. KPJ, NOV 1943.
SAĆIR JOSIP, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.
SADAK JOSIP, Hrvat
SANKOVIĆ BOŽO, Hrvat
SAPAĐIJA FERDO, Hrvat
SARAJA TOMO, r. 1925, s. Rakitnica, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.
SARKA ŠANDOR, Stjepana, r. 1922, s. Vel. Pisanica, Mađar, radnik, NOV 1944.
SAŠKO IZIDOR, Hrvat
SATALIĆ IZIDOR, Hrvat, poginuo
SEBEUAN MIHAJLO, Hrvat
SEĐAK SLAVICA, Hrvatica, NOV 1943.
SEĐAK SLAVKO, Stjepan, r. 1928, s. Babotok, Bjelovar, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.
SEK JANOŠ, Mađar, poginuo
SEKEU MARTIN, Hrvat
SEKELJ STEVO, Hrvat
SEKOVANIĆ ANDRIJA, r. 1920, s. Gab. Greda, Koprivnica, Hrvat, radnik, NOV 1944, poginuo 1945.
SEKULA MILAN, Nikole, r. 1929, s. Alan, Perušić, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.
SELEŠ IVAN, Pavla, r. 1909, Đurđevac, Hrvat, poljopriv. čl. KPJ, NOV 1942.
SELUŠAK VILIM, Hrvat
SENČAR IVAN, Josipa, r. 1920, s. Prugovac, Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen
SENJAN MARTIN, Ivana, r. 1913, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
SEP JANOŠ, Mađar, poginuo
SERTIĆ FRANJO, Hrvat
SEVEROVIĆ SINIŠA, Srbin
SEVEROVIĆ STEVO, Pante, r. 1907, s. Belanovo Selo, Koprivnica, Srbin, poljopriv., NOV 1944.
SIBAČKIN NIKOLA, Srbin
SIGETI MIŠKO, Hrvat
SIGORIN JOSIP, Hrvat
SILADI JANOŠ, Mađar
SILAĐI IVAN, Andrije, r. 1926, s. Šemovci, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen
SILVAŠ STJEPAN, Andrije, r. 1928, s. Bedenička, Bjelovar, Mađar, poljopriv., NOV 1944.
SIMONOV IVAN, Hrvat
SINKO ROZA, Hrvatica
SIROVEC FRANJO, Pavla, r. 1925, s. Borovljani,

Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

SITEK ANDRIJA, Hrvat, poginuo

SITEK FLORIJAN, A., Hrvat, poginuo

SIVONJEC MIRKO, Hrvat

SIVOŠ IGNAC, Ivana, r. **1908**, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV 1944.

Sivoš **MARTIN**, Petra, r. 1914, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV 1944.

SKENDROVIĆ VALENT, Stjepana, r. 1926, s. Prespa, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen

SKOČEC IVAN, Hrvat, poginuo

SKOČILO vič **FRANJO**, Hrvat

SKOJIĆ STJEPAN, Hrvat, nestao

SKUPNJAK JOSIP VLADO, Ćirila, r. 1925, s. Trnovec, Varaždin, Hrvat, učenik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

SLAMČAK VILIM, Hrvat

SLAVIČEK LUKA, Ivana, r. **1924**, s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. **SKOJ**-a, **NOV 1944.**

SLAVIČEK SLAVKO, Franje, r. **1924**, s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** ranjen **1945.**

SLAVONIĆ JOSIP, Hrvat

SLAVUJ PERO, Hrvat

SLIVAR IVAN, S. Štakorovec, Dugo Selo, Hrvat, **NOV 1943,** poginuo

SLUŠAN BORIS, Hrvat

SMILJANIĆ BRANKO, Hrvat

SMIUANIČ IVAN, Hrvat, poginuo

SMILJANIĆ KATA, Hrvatica, poginula

SMITKA MLADEN, Ele, r. **1924**, Zagreb. Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1942,** ranjen

SMONTARA FRANJO, Marije, r. **1925**, s. Križovljan, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** poginuo **1945.**

SMONTARA MIJO, Hrvat, poginuo

SOBOLOVIĆ IVAN, Hrvat, **NOV 1944**, ranjen **1945.**

SOBOUAN MIRKO, Hrvat

SOBOTA IVAN, Mate, r. 1918, s. Kalinovec, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.

SOBOTA MARTIN, I., r. 1910, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, obrtnik trgovac, NOV 1944, poginuo 1944.

SOBOTA PAVAO, Lovre, r. 1910, s. Koprivnički Bregi, Koprivnica, Hrvat, radnik, NOV 1944.

SOBOTA STJEPAN, Mate, r. 1909, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

SOBOTA STJEPAN, Mate, r. 1910, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, obrtnik, NOV 1944, poginuo 1944.

SOBOTIĆ STJEPAN, Hrvat

SOHAĆ DRAGUTIN, Hrvat

SOHARA JOSIP, Antuna, r. **1916**, s. Zunci, Vrbovec, Čeh, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

SOKAČ IVAN, Stjepana, r. **1915**, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ,** NOV **1943,** ranjen

SOKAČ MARTIN, Ivana, Hrvat, poginuo

SOKAČ MIRKO, S. Finčevci, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

SOKOL BOŽIDAR, Hrvat, poginuo

SOKOL DRAGUTIN, Hrvat

SOLENIČKI MARKO, Hrvat

SOLENIČKI SLAVKO, Hrvat

SOKOLOVIĆ Jovo, Save, Srbin

SOKOLOVIĆ VESEUKO, Srbin, poginuo

SOLAR ČEDO, S. Severin, Bjelovar, Srbin, poljopriv., **NOV 1943.**

SORIĆ IVAN, Bože, r. **1929**, s. Prijeboj, Titova Korenica, Hrvat, učenik, **NOV 1945.**

SOVONJA ADOLF, Hrvat, poginuo

SPASOJEVIĆ ĐORDE, Srbin

SPINČIĆ VLADO, Hrvat

SRBIĆ STEVO, Srbin

SRBUAN MILKA, Bjelovar, Srpkinja, poljopriv., NOV **1944.**

STANČAK STJEPAN, Hrvat, poginuo

STANČIN JOSIP, Vinka, s. Poljanec, Ludbreg, Hrvat

STANČIR STEVO, Ane, Hrvat, poginuo

STANEŠIĆ MARIJA, Hrvatica

STANIŠIĆ LJUBOMIR, Srbin, NOV **1944**, ranjen **1945.**

STANKERIĆ ANDRIJA, Ivana, r. **1914**, Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943.**

STANKIR IVAN, Stjepana, r. **1916**, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, obrtnik trgovac, NOV **1944.**

STEPANOVIĆ ŽIVOTA, Srbin

STEVČIĆ ĐURO, Hrvat

STEVIČIĆ MILAN, Srbin

STJEPAN VJEKOSLAV, Josipa, Hrvat

STOJAKOVIĆ MILAN, Srbin

STOJANČEVIĆ LJUBAN, Mihajla, s. Breza, Bjelovar, Srbin, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo **1945.**

STOJANOVIĆ IVAN, Mije, r. **1924**, s. Karalič, Drniš, Hrvat, radnik, **NOV 1944.**

STOJANOVIĆ NEVENKA, Gabrijela, r. **1928**, s. Sušobreg, Konjščina, Hrvatica, učenica, čl. SKOJ-a, **NOV 1944.**

STOJČEVIĆ ILIJA, Srbin

STOJČEVIĆ PETAR, Hrvat

STOJKOV MILAN, Doke, Srbin

STOROGA IVAN, Hrvat

STREBNIKOV IVAN, Hrvat

STRUŽAN MIJO, Hrvat, poginuo

STUPEC RUDOLF, Hrvat, čl. KPJ, **NOV 1943**, ranjen **1944.**

SUBOTIČANEC NIKOLA, Stjepana, r. 1921, s. Carevdar, Križevci, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1943, ranjen 1945.

SUBOTIČANEC STJEPAN, Hrvat, poginuo

SUČEC MARKO, Hrvat

SUČER IVAN, Hrvat

SUDAREVIĆ DUŠAN, Srbin

SUDETA DRAGAN, Josipa, Hrvat

SUHINA IVAN, Hrvat

SUHINA JOSIP, Hrvat

SULIMANEC ANDRIJA, Valenta, r. 1914, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

SULIMANEC ĐURO, Josipa, r. 1919, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen

SURJAK MILAN, r. 1920, Ivanec, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

SUŽEK JOSIP, Hrvat, nestao

SVEČNJAK VIKTOR, Hrvat

SVEDRUŽIĆ FRANJO, Hrvat, poginuo

SVETEC TOMISLAV, Hrvat, čl. KPJ

SVEVER ZLATA, Hrvatica

SVRAKA, BiH, Hrvat, **NOV 1944.**

SVRŽAN VALENT, Stjepana, r. 1910, s. Hampovica, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

ŠABIĆ IVAN, Steve, r. 1919, s. Tomaš, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

SAF IVAN, Hrvat, poginuo

SAFRANKO FLORUAN, Franje, Hrvat, poginuo

SAFTIĆ JOSIP, Hrvat

ŠAGI MIŠKO, Hrvat

ŠAJATOVIĆ MILOŠ, Srbin, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1945.**

ŠALEK STJEPAN, Hrvat

SAUAKAN FRANJO, Hrvat, poginuo

SANDI ZDRAVKO, Hrvat, čl. SKOJ-a

ŠANDOR BARTOL, Tome, r. 1918, s. Grkine, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

ŠANDOR FLORIJAN, Mađar

ŠANDOR IVAN, Petra, r. 1911, s. Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV 1944.

ŠANDOR ŠANJIKA, Mađar

ŠANTA JOSIP, Đure, r. 1929, s. Bedenička, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

ŠANTALO JOSIP, Antuna, r. 1915, Koprivnica, Hrvat, NOV 1943.

ŠANTEC FRANJO, Hrvat, poginuo

ŠANTEK ANTON, Hrvat

ŠANTEK DANICA, Hrvatica, poginula

ŠANTEK FABIJAN, Hrvat

ŠANTEK JOSIP, Kazimira, r. 1908, s. Sesvete, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1945.

ŠANTEK STJEPAN, Hrvat

ŠANTEK VINKO, Hrvat

ŠANTEKOVIČ NIKOLA, Franje, r. 1906, s. Orlovac, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1942.

ŠANJIĆ MARTIN, Stjepana, r. 1923, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, službenik, NOV 1943, ranjen 1945.

ŠANJUK MILAN, Stjepana, r. 1902, s. Vrhovce, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ŠAPA DRAGUTIN, Hrvat, poginuo

ŠAŠ MIJO, Hrvat

ŠAŠ PETAR, Hrvat

ŠAUŠ JAKOB, Jandre, Hrvat

ŠĆERBEK FRANJO, Tome, r. 1910, s. Šemovci, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen

ŠČETARIĆ SLAVKO, s. Žabno, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

ŠĆURIC FRANJO, Augusta, r. 1921, s. Klimen, Konjščina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

ŠEFER ĐORĐE, Srbin

ŠEGOVIĆ IVAN, Križevci, Hrvat, radnik, NOV 1944.

ŠEGRT IVAN, Gregura, r. 1912, s. Podravske Sesvete, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ŠEMPER TOMO, Hrvat

ŠENRIĆ NIKOLA, Hrvat

ŠEPAK IVAN, Stjepana, Hrvat

ŠEPAK MLADEN, Hrvat

ŠEPEK IVŠA, Hrvat

ŠERANOVIČ PAVAO, Hrvat

ŠERBEĐIJA IVAN, Hrvat

ŠERBEĐIJA MARTIN, Hrvat

ŠERBEĐIJA ROZIKA, Hrvatica

ŠEŠO PETAR, Hrvat

ŠIGIR VJEKOSLAV, Hrvat, NOV 1944.

ŠIGNJAR MARTIN, Lovre, r. 1925, s. Šemovci, Đurđevac, Hrvat, poljopriv,, **NOV** 1944.

ŠIKICA JOSIP, Petra, r. 1922, s. Mala Ciglenica, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

ŠIMEK METOD, Hrvat

ŠIMIČ VLADO, Luke, r. 1924, s. Vedro Polje, Bihać, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen 1945.

ŠIMUNEC ANDRIJA, Josipa, r. 1918, s. Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ŠINKO MATO, Franje, r. 1914, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

ŠINKO MIJO, Hrvat

ŠINKOVIĆ STJEPAN, Hrvat, poginuo

ŠIPTAR ĐURO, Martina, r. 1923, s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen

ŠIFTAR ĐURO. Josipa, r. 1900, s. Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV 1944.
ŠIROKI ANDRIJA, Dragutina, Hrvat, poginuo
ŠIROKI IVAN, Hrvat
ŠIROKI VJEKOSLAV, Josipa, Hrvat
ŠIŠANOVIĆ PAVAO, Hrvat
ŠIVAK LOVRO, S. Zaistovec, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.
ŠKAMAC JOVO, Jove, Srbin
ŠKAMANC IVAN, Hrvat
ŠKANBER IVAN, Martina, Hrvat, poginuo
ŠKARIĆ STJEPAN, Hrvat, poginuo
ŠKOT ANTON, Hrvat
ŠKREB ALOJZ, Ivana, r. 1913, s. Batina Donja, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.
ŠKRIVANEK IVAN, Antuna, Hrvat
ŠLEZINGER BORIS, Edvina, Hrvat
ŠLI VONJ A IŠi VAN, Mađar
ŠLOGAR VINKO, Jurja, r. 1906, s. Velika Gora, Pregrada, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, poginuo 1944.
ŠLJUKIĆ JOVAN, Srbin
ŠMIT DRAGO, Alojza, Hrvat, poginuo
ŠNEL TOMO, Hrvat
ŠOGORIĆ MARKO, Hrvat
ŠOGORIĆ MARTIN, Hrvat, poginuo
ŠOK VINKO, Križevci, Hrvat, radnik, **NOV** 1944.
ŠOKEC ŠIMUN, Steve, r. 1911, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**
ŠOKEC TOMO, Antuna, r. 1910, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** zarobljen
ŠOKIĆ IVAN, Hrvat
ŠOLIĆ MARKO, Hrvat
ŠOŠTAREC ĐURO, Mije, r. 1924, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
ŠOŠTAREC IVAN, Bolte, r. 1922. s. Severovci, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen
ŠOŠTAREC IVAN, Luke, r. 1915, s. Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen
Šoš **FRANJO**, Hrvat, poginuo
ŠOŠIVAN, Hrvat
Šoš **MARTIN**, Hrvat, poginuo
ŠOŠTARIČ Božo, Hrvat, čl. KPJ
ŠPOUAR BOLTO, Mate, r. 1909, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, radnik, NOV 1944, poginuo 1944.
ŠOŠTARIČ FRANJO, Stjepana, Hrvat, poginuo
ŠOŠTARIČ Jovo, Pere, Srbin
ŠOŠTARIČ SLAVKO, Hrvat
ŠOVAR IVAN, Hrvat
Šovič **MIŠKO**, Hrvat
ŠPAN JAKOB, Hrvat, poginuo
ŠPELJAK PAVAO, Hrvat
ŠPELJAKTOMO, Hrvat, nestao
ŠPOUAR PETAR, Đure, r. 1909, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, obrtnik stolar, NOV 1944.
ŠPOLJARIĆ ILIJA, Đure, r. 1925, s. Čepelovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
ŠPOUARIĆJAKUP. Ivana, r. 1920, s. Male Grede, Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen
ŠPOUARIĆ LUKA, Jakoba, r. 1922, s. Čepelovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.
ŠRAGALJ BRANKO, Hrvat, poginuo
ŠTABI STJEPAN, S. Ludbreški Vinogradi, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.
ŠTAGUARIVAN, Hrvat
ŠTANFEL VLADIMIR, Hrvat
ŠTEFANEK KATICA, Stjepana, r. 1924, s. Podgorje Bistrićko, Donja Stubica, Hrvatica, poljopriv., NOV 1943, čl. SKOJ-a, poginula 1945.
ŠTEFANIĆ ANTUN, Hrvat
ŠTEFANIĆ IVAN, Hrvat
ŠTEFANOV ANTUN, Hrvat, poginuo
ŠTEFANOV ĐURO, Hrvat, poginuo
ŠTEFECFRANJO, Ivana, r. 1927, s. Hampovica, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.
ŠTEFEČ KATICA, Hrvatica
ŠTEFECMARTIN, Stjepana, r. 1911, s. Hampovica. Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV „ 1944_'
ŠTEFEKOVTOMO, Josipa, r. 1900, s. Hampovica, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.
ŠTEFIĆ MARIJA, Mate, Hrvatica
ŠTEFULINEČ IVAN, Hrvat
ŠTERK MIKJCA, Hrvat
ŠTIGUNIĆ JULINA, Hrvatica, poginula
ŠTIH FRANJO SENEKA, Antuna, r. 1925, Zagreb, Hrvat, radnik, čl, KPJ, NOV 1942, ranjen 1945.
ŠTIMAC ĐURĐA, Hrvatica
ŠTIMAC PETAR, Ivana, Hrvat
ŠTIMAC TOMO, Hrvat
ŠTRBUD JOSIP, Hrvat
ŠUKA STEVO, Srbin
ŠULJAK MIJO, Hrvat
ŠUMIGA STJEPAN, s. Osonjak, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.
ŠUŠKI STJEPAN, Hrvat, poginuo
ŠUŠTAU IVAN, Hrvat
ŠVACO IVAN, Hrvat
ŠVAGONJA SLAVKA, Bjelovar, Srpkinja, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.
ŠVARC Božo, Hrvat
ŠVEDEK BLAŽ, Martina, r. 1915, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

ŠVEGEU VLADIMIR, Hrvat, čl. KPJ

ŠVRABIĆ TOMO, Stjepana, r. 1918, s. Pitomača, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1945.

TAJAČIĆ MILAN, Srbin

TAJAGIĆ MILAN, Srbin, poginuo

TAJAGIĆ MILOŠ, Srbin, poginuo

TAJIJANEC TOMO, Hrvat

TAKAČ ŠANDOR, Mađar, poginuo

TALAN MIROSLAV, Hrvat

TALIJAN STJEPAN, r. 1928, s. Veliko Trojstvo, Bjelovar, Hrvat, radnik, NOV 1944.

TANKOVIĆ KATICA, Hrvatica

TANKOVIĆ MATO, Hrvat

TAŠNER JOSIP, Milana, r. 1928, s. Vinkovec, Vrbovec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

TATALOVIĆ MILAN, Milana, Srbin

TATALOVIĆ PANE, S. Ribnjačka, Bjelovar, poljopriv., NOV 1944.

TATOŠ PAL, Mađar

TAVANEK MIJO, Hrvat

TELEBAR IVAN, Stjepana, r. 1911, s. Peščenica, Vinica, Varaždin, Hrvat, obrtnik čl. KPJ, NOV 1944.

TEREK ĐURO, Hrvat

TEREK FRANJO, Hrvat

TEREK MARTIN, Hrvat

TEREK MILAN, Martina, Hrvat

TEŽAČKI IVAN, Luke, r. 1919, s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

TEŽAČKI PAVAO, Hrvat

TEŽAK MIŠKO, Hrvat

TIPOKAŽ IVAN, Hrvat

TIRIČ FIKRET, Bećira, r. 1923, Zavidovići, Musliman, student, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

TIŠLARIĆ FRANJO, Hrvat

TKALČEC IVAN, Petra, r. 1925, s. Zamlaka, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

TKALČEC JOSIP, Hrvat

TKALČEC PAVAO, Hrvat, poginuo

TKALČEC PETAR, Nikole, r. 1914, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

TOKAČ MILICA, Hrvatica

TOKOVIĆ IVO, Hrvat, poginuo

TOMAŠ PETAR, Hrvat, poginuo

TOMAŠ RUDOLF, Hrvat

TOMAŠ STJEPAN, Hrvat, poginuo

TOMAŠIĆ FRANJO, Hrvat, NOV 1944.

TOMAŠIĆ RUDOLF, Hrvat, NOV 1944.

TOMBOUA ĐURO, Hrvat

TOMEC FRANJO, Hrvat, poginuo

TOMEC IVAN, Hrvat

TOMEC VLADIMIR, Hrvat, poginuo

TOMERLIN IVAN, Mate, r. 1920, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

TOMICA FRANJO, Ignaca, r. 1926, s. Severovci, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

TOMIČIĆ IVAN, Luke, r. 1917, s. Rečica, Gračac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

TOMIĆ ĐURĐA, Hrvatica

TOMINEĆ JOSIP, Hrvat

TOMUANOV SAŠA, Srbin, poginuo

TOPIĆ UROŠ, Riste, Srbin

TOPLAK HUGO, Hrvat, poginuo

TOPOLČIĆ ĐURO, Hrvat

TOPOLĆIĆ JOSIP, Hrvat

TOPOL STANKO, Hrvat, nestao

TOPOLČIĆ IVAN, Mije, r. 1921, s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1945, ranjen

TOPOLOVĆAN MARTIN, J., r. 1919, s. Kloštar Podravski, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

TOPOLOVEC MARTIN, Hrvat, poginuo

TOPOLO VEĆ STJEPAN, Hrvat, nestao

TOT DRAGUTIN, I., Hrvat

TOT FRANJO, Hrvat

TOT LOVRO, S., r. 1921, s. Prugovac, Đurđevac, Mađar, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

TOT JOSIP, Petra, Hrvat

TOT VJEKOSLAV, Stjepana, Hrvat

TOTH MIŠKO, Hrvat, nestao

TRABČEVIĆ, Srbin, NOV 1944.

TRBOJEVIĆ MARKO, Srbin

TRBOJEVIĆ MILAN, Jurja, r. 1923, Senj, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1942.

TRBUŠIĆ SLAVKO, Anđele, r. 1920, Zagreb, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo 1944.

TREBAC IVAN, Ivana, r. 1904, s. Knežak, Ilirska Bistrica, Slovenac, radnik, NOV 1944.

TREMSKI DRAGO, Mate, Hrvat

TRKUNIĆ RADO, R., Srbin, poginuo

TRLAC STJEPAN, Hrvat

TRNA RANKO, Hrvat

TRNSKI IVAN, Franje, r. 1920, s. Gabajeva Greda, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen 1944.

TRNSKI JURAJ, Hrvat

TRNSKI MIJO, Hrvat

TROHA MIRA, Hrvatica, NOV 1944.

TROJAK FRANJO, Hrvat, NOV 1944.

TROSKOT MILKA, Srpkinja, NOV 1943.

TRSLIĆ MATO, Hrvat, poginuo

TRŽIĆ PETAR, Hrvat

TRUBARAC STEVO, Stanka, r. 1903, s. Međuvođe, Bosanska Dubica, Srbin, službenik, NOV 1944.

TRUNTIĆ AUGUST, Franje, Hrvat

TUBA ĐURO, I., r. 1911, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.
TUČANAC MILE, Srbin
TUDAR GABRIJEL, Hrvat
TUDIĆ MARTIN, Hrvat
TUDIĆ SLAVKO, M., Hrvat, poginuo
TUDIĆ SLAVKO, Stjepana, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen 1945.
TULAZI MATO, Hrvat
TULEN JOSIP, Hrvat
TULEZIJA DANICA, Vilima, r. 1927, s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvatica, domaćica čl. **SKOJ**-a, NOV **1943,** ranjena
TUMPIĆ MIJO, Hrvat
TUNDRAK STJEPAN, Leonarda, Hrvat
TURBELIJA FRANJO, Marina, r. 1926, s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. **SKOJ**-a, NOV **1944,** ranjen
TURBELIJA PETAR, Hrvat
TURČIČ ADAM, Hrvat, poginuo
TURČIĆ ICO, Hrvat
TURĆIĆ JAKOB, Hrvat
TURČIĆ MATO, Hrvat
TURĆIĆ MIJO, Pavla, r. 1928, s. Virje, Đurđevac, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** poginuo **1945.**
TURČIĆ VID, Hrvat
TURINA IVAN, Hrvat
TURINAMICA, Hrvatica
TURK BOŽIDAR, Jurja, r. 1923, s. Sveta Katalena, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
TURKOVIĆ ANDRO, S. Večeslavec, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo
TURKOVIĆ IVAN. ROBOTIĆ, Stjepana, r. 1911. Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ, NOV 1942,** ranjen **1943.**
TURKOVIĆ JOSIP, Đure, r. 1925, s. Mičetinec, Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. **SKOJ**-a, NOV 1943., ranjen
TURKOVIĆ LUKA, r. 1919, s. Čepelovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**
TURKOVIĆ MARTIN, Hrvat, poginuo

UHL MARTIN, Hrvat
URBAN IVAN, Hrvat
URŠIĆ HERMINA, Hrvatica
UŠKO STANKO. Hrvat
UTJEŠNIKOVIĆ NIKOLA. Srbin
UTJEŠINOVIĆ STEVO, Srbin
UTJEŠINOVIĆ STOJ AN, Srbin, poginuo
UZUR MIRKO, Ivana, r. 1926, s. Brusnik, Pakrac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV** 1941, ranjen 1944.

VAJTALA MARGARETA, Hrvatica
VAJTALATOMO, Hrvat
VAHTARIĆ JOSIP, Hrvat, poginuo
VAJTEK JOSIP, Hrvat, poginuo
VALADIJA MILAN, Srbin
VALENTAK MATO, Ivana, r. 1925, s. Štakorovec, Dugo Selo, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV** 1944, ranjen 1945.
VAUEVAC JAKOB HRABRI, Hrvat
VARGA ĐURO. Andre, r. 1906, s. Sveta Marija, Čakovec, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1945.
VARGAĐURO, Ivana, r. 1918, Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1944, ranjen
VARGA IVAN, Martina, r. 1927, s. Dinjevac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV** 1944, ranjen 1945.
VARGA SLAVKO, Hrvat, poginuo
VARGOVIĆIVAN, Ivana, Hrvat
VARNICKI VACLAV, Čeh
VAROVIĆ JOSIP, Hrvat
VAROVIĆ MIRKO, Hrvat, poginuo
VASIUEVIĆ MILAN, Srbin
VASO PETAR, Luke, r. 1920, s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1944, ranjen 1945.
VAŠ DRAGUTIN, Hrvat
VDOVIĆ MILAN, Antuna, r. 1919, s. Čret, Zabok, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943.
VEDRIŠ STJEPAN-ŠTEFO, Hrvat, poginuo
VEJINOVIĆ LJUBO, Srbin, poginuo
VEJNOVIĆ Jovo, Srbin
VELIČAN BARTOL, r. 1905, s. Pitomača, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, poginuo 1945.
VELIMIROVIĆLAZO, Srbin, poginuo.
VELIMIROVIĆ MILAN, Srbin
VELJAČA ILIJA, Srbin
VELJAČA IVAN, Srbin
VEREŠ IVAN, Križevci, Hrvat, radnik, NOV 1944.
VESELINOVIĆ MILE, Srbin
VIC ALBERT, Hrvat
VIDAKOVIĆ MIJO, Đure, r. 1922, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1943, ranjen
VIDANEC ANĐELA, Hrvatica, NOV 1944.
VIDANEC JURAJ , Josipa, r. 1928., s. Hrašćina, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.
VIDANEC STJEPAN, Hrvat, NOV 1944.
VIDEKIVAN, Mije, Hrvat, poginuo
VIDEK NIKOLA, Hrvat
VIDEK STJEPAN, Hrvat
VIDLOŽA STJEPAN, Hrvat
VIDOLIN FRANJO, Hrvat
VIDOŠA PAVAO, Hrvat, NOV 1943.
VIDOŠEK ANTUN, r. 1928, Đurđevac, Hrvat, NOV 1944.
VIDOVEC ŠANDOR, Mađar

«

VIDOVIĆ MATO, Hrvat
VIDOVIĆ MARIJAN, Hrvat
VIDOVIĆ MIŠKO, Hrvat
VIDOVIĆ MLADEN, Hrvat
VIDRAJ VLADO, Hrvat
VIGEL ANTAL, Mađar, poginuo
VINĆEK IVAN, Đure, r. 1920, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.** poginuo **1944.**
VINCEK NIKOLA, S. Kraljevac, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943.**
VINCEK STJEPAN, Hrvat
VINDUSKA FRANJO, Hrvat
VINKOVIĆ ANTUN, Pavla, r. 1924, s. Buđrovac, Đurđevac. Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV 1943,** poginuo **1945.**
VINKOVIĆ FRANJO, Ivana, r. 1927, s. Hampovica. Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo 1944.
VINKOVIĆ IGNAC, Antuna, r. 1927, s. Buđrovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen
VINKOVIĆIVAN, Adama, r. 1914, s. Šemovci, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.
VINKOVIĆ VID, Hrvat, poginuo
VINOGRADEC NIKOLA, Hrvat
VINJIĆ STANKO, Hrvat, poginuo
VIRGEI ANTUN, Ivana, r. 1927, s. Đurđevac, Hrvat, učenik, **NOV** 1944, poginuo 1945.
VIROVEC MIŠKO, Hrvat
VIROVEĆ ŠANDOR, Mađar
VIRTLAJOŠ, Mađar
VIŠEK SLA VIKO, Ivana, r. 1922, s. Brezovljani, Križevci, Hrvat, radnik, čl. KPJ. **NOV 1943.**
VIŠINSKI MARTIN, r. 1915, s. Višnjica, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.
VITEZ IVAN, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen 1945.
VLAHEK TOMO, Mate, r. 1912, s. Budrovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**
VLAHOVIĆ BRANKO, Hrvat
VLAHOVIĆ DRAGO, Mate, r. 1926, s. Dorje, Koprivnica, Hrvat, učenik, čl. **SKOJ**-a, NOV 1944.
VLAHOVIĆ ĐURO, Hrvat
VLAHOVIĆ JOSIP, Mate, r. 1927, s. Šemovci, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**
VLAHOVIĆ MARTIN, Hrvat
VLAHOVIĆ PETAR, Mate, r. 1921, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**
VLASIĆ ANTUN, Ive, r. 1913, s. Podravske Sesvete, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV 1944.**
VLAŠIĆ MATO, Jeronima, r. 1915, Kotoriba, Hrvat, radnik, **NOV 1943.**
VOJNOVIĆ FRANJO, Josipa, Hrvat
VOJNOVIĆ LAZO, Nikole, Srbin
VOLARIĆIVAN, Ivana, r. 1906, s. Ždala, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**
VOUEVAĆ VILKO, Franje, r. 1929, s. Šemnica, Zlatar Bistrica, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.
VORALDIJA MILAN, Hrvat
VORIH IVAN, Antuna, r. 1926, s. Pustodol Začretski, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1944.
VRABEC ILIJA, Emila, Hrvat, poginuo
VRABEC JANKO, Hrvat
VRABEC MATO, Bolte, r. 1913, s. Severovci, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** ranjen **1945.**
VRANČIĆ ZLATKO, Zlatka, r. 1921, s. Delekovec, Koprivnica, Hrvat, službenik, čl. SKOJ-a, **NOV 1943.**
VRANEŠEVIĆ PERO, Milana, Hrvat
VRATARIĆ VLADO, Dane, Hrvat
VRBANAC BRANKO, S. Apatovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943.**
VRBANČIĆ IGNAC, Vida, r. 1920, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**
VRBINAIVAN, Mate, Hrvat
VRLOVSKI DOMINIK, Hrvat, poginuo
VROBEC IGNAC, Hrvat, poginuo
VRTARIĆ RUDOLF, Hrvat, nestao
VRTARIĆ VIKTOR, Magde, r. 1916, Sušobreg, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV 1943,** poginuo **1945.**
VRUĆINIĆ VIKTOR, Hrvat
VUCIKAJFRANJO, Ivana, r. 1914, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1943.
VUČIKUJA LUKA, Hrvat
VUĆINOVIĆ DUŠAN, Srbin
VUĆKOVIĆČEDOMIR, Srbin, NOV 1943.
VUDRAG STEVO, Hrvat
VUGLEKFRANJO, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.
VUGRINEC ZDENKO, Andrije, r. 1924, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** poginuo **1944.**
VUGRINOVIĆ ĐURO, N., Srbin
VUJASINOVIĆ PAJO, Srbin, poginuo
VUJIĆ NIKOLA, S. Vujići, Križevci, Srbin, poljopriv., NOV **1943.**
VUJINOVIĆ STEVO, Srbin
VUJKOVIĆ ANTUN, Franje, Hrvat
VUJNOVIĆ MIRKO, Stjepana, Hrvat
VUK IVAN, Stjepana, r. **1925,** s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV 1944,** ranjen
VUK JAKOB, Mije, Hrvat
VUK STJEPAN, Hrvat

VUKAC STEVO, Milana, Srbin
VUKARIĆ ANDRO, Hrvat, poginuo
VUKELIĆ ILIJA, Jove, Srbin, poginuo
VUKELIĆ LJUBINKO, Steve, Srbin
VUKMANOVIĆ PETAR, Srbin
VUKMANOVIĆTOMO, Srbin
VUKMIROVIĆ STEVO, Steve, Srbin
VUKOJEVIĆ ANDRO, Hrvat
VUKOMANOVIĆ PAVLE, Hrvat
VUKOM ANO VIĆ STIPE, Hrvat
VUKOVIĆ DUŠAN, S. Vojakovac, Križevci, Srbin, poljopriv., **NOV 1943.**
VUKOVIĆ VINKO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen **1945.**
VUKRESFRANJO, Šimuna, r. 1922, s. Hampovica, Đurđevac, Hrvat, učenik, čl. **SKOJ**-a NOV 1944.
VUKSANIĆ MATO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen 1945.
VUKUŠIĆ RADIVOJ, Ilije, r.1923, Zagreb, Srbin, službenik, **NOV** 1944.
VUNETIĆ VERA, Julike, r. 1925, s. Drenje, Hrvatica, radnica, čl, SKOJ-a, **NOV** 1943, poginula 1945.
VURUŠIĆ JOSIP, Mirka, r. 1924, Hrvat, radnik, NOV 1944.

ZAFARANIĆTOMO, Hrvat
ZAGORCSABINA, Hrvatica, NOV 1944.
ZAJTOVIĆ MILEVA, Srpkinja, poginula
ZAMONT VALENTIN, Hrvat
ZAPĆIĆ DRAGUTIN, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen 1945.
ZASTAVNIKOVIĆ MARICA BARUNICA, Hrvatica
ZASTAVNIKOVIĆ SAVO, Srbin
ZDAMIĆ FRANJO, Hrvat
ZEBEC FILIP, Hrvat
ZEBEC VALENT, Mate, r. 1919, s. Jesenovec, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.
ZELENBRZ IVAN, Hrvat, poginuo
ZELENBRZ MATO, Hrvat
ZEMANIVAN, Steve, Hrvat
ZEMAN JAKOB, Hrvat, poginuo
ZEMAN MATO, Ivana, Hrvat
ZEMAN STEFAN, Ljudevita, r. 1913, s. Šandrovec, Bjelovar, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, ranjen
ZGLAVNIK MARTIN, Ivana, Hrvat
ZINSKA FRANJO, Hrvat
ZIRIĆLUKA, Hrvat
ZIRIĆMUSTAFA, Osmana, r. 1923, Bihać, Musliman, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1942.**
ZLATECLUKA, Josipa, r. 1909, s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.
ZNAJEC STJEPAN, Hrvat
ZOBEC STJEPAN, Hrvat
ZOBUNĐIJA IGNAC, Mate, r. 1911, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**
ZORIĆCVIJETA, Đure, r. 1908, s. Tvrda Rijeka, Bjelovar, Hrvatica, domaćica, NOV 1942.
ZORKO STJEPAN, Ilije, r. 1913, s. Jakovlje, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943.** poginuo 1944.
ZUBIĆJANDRO, Hrvat
ZUMIĆ MILAN, Srbin, poginuo
ZVONAR ĐURO, Ivana, r. 1910, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**
ZVONAR IVAN, Josipa, r. 1920, s. Kalinovac. Đurđevac, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1944,** ranjen **1945.**
ZVONAR JAKOB, Mateja, r. 1926, s. Šemovci, Đurđevac, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.
ZVONAR JOSIP, Rudolfa, Hrvat
ZVONAR MATO, Hrvat, poginuo
ZVONAREVIĆ MLADEN, Hrvat

ŽAGAR SLAVKO, Hrvat, NOV 1944.
ŽAGOVI DRAGO, Hrvat
ŽARECJANOŠ, Hrvat
ŽARKOV ZLATKO, Đure, Hrvat
ŽELE ANDRAŠ, Ištvana, Mađar
ŽEUEZNJAN FRANJO, Hrvat
ŽEZDICKI PAVLE, Hrvat
ŽEŽEU JOSIP, Hrvat
ŽGANEC JELENA, Hrvatica, NOV 1944.
ŽGANEC JOSIP, Hrvat, NOV 1944.
ŽILA STEVO, s. Kraljevac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**
ŽINIĆ ANDRIJA, Mije r. 1913, s. Bregi, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1945.**
ŽITNJAK TADIJA, Hrvat
ŽIVKO IGNAC, Ivana, r. 1920, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1945.**
ŽIVKO LUKA, Stjepana, r. 1926, s. Ferdinandovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
ŽIVKO MIJO, Hrvat
ŽIVKO VLADIMIR, Imbre, r. 1924, s. Kutnjak, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.
ŽIVKOVIĆ MILAN, Mile, Srbin
ŽIVKOVIĆ MILE, Save, Srbin, poginuo
ŽIVODER PAVAO, Hrvat, nestao
ŽLEBAĆKI ADAM, Hrvat
ŽLENDERFANIKA, r. 1924, s. Brezakovec, Klanjec, Hrvatica, domaćica, NOV **1943,** poginula **1945.**
ŽUFIKA ĐURO, Ivana, r. 1927, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

ŽUFIKAMIJO, Tome, r. 1919, s. Molve, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
ŽUFIKATOMO, Hrvat, poginuo
ŽUNA RUDOLF, Janka, s. Jelovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.
ŽUNKOVIĆ ARISTID, Hrvat
ŽUPAN VELIKO, Vladimira, r. 1918, s. Perušić, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944.
ŽUPANC FERDINAND, Hrvat
ŽURMAN BORIS, Hrvat
ŽUVKO FRANJO, Hrvat

6. I UDARNA ZAGORSKA BRIGADA

ADAMIČ FRANJO, Juraja, r. 1919, s. Zdenci, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1944,** ranjen **1944.**
ADŽIČDRAGO, Nikole, Hrvat, NOV 1943.
AFET ALOJZ
AJKUNIČHUSO, Musliman
ALABERDI (ALABERDUEV) KEMAL, SSSR, NOV 1944.
ALMER ĐURO, Josipa, r. 1926, s. Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1945.**
ALMER JOSIP, Juraja, r. 1927, s. Marija Magdalena Zaprešić, Hrvat, učenik, čl. **KPJ,** NOV 1942.
ANDERLON MARTIN, Stjepana, r. 1922, Desinić Gora, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**
ANDEL ANTUN, Franje, r. 1911, Varaždin. Toplice, Novi Marof, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1943.**
ANDRAČIČ LJUDEVIT, Hrvat
ANDRAKA NIKOLA, Petra, r. 1919, s. Pojatno, Zaprešić, Hrvat, **NOV 1943.**
ANDRIJAŠEVIČMATO, I., Hrvat
ANDROČEC VINKO, Hrvat, poginuo
ANDROŠEC SLAVKO, Hrvat
ANTOL STJEPAN, Stjepana, r. 1918, s. Kraj Donji, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1944.
ANTOLIĆ AUGUST, Dragutina, r. 1923, s. Velinci, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
ANTOLIĆ FRANJO, Ivana, r. 1915, s. Velinci, Klanjec, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1944,** ranjen **1944.**
ANTOLIĆIVAN, r. 1913, s. Šumarica, Desinić, Hrvat, NOV **1944,** poginuo **1945.**
ANTOLIĆ LEOPOLD, Franje, r. 1918, s. Turnišće, Desinić, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV 1943.
ANTOLIĆ MATO, Hrvat
ANTOLIĆ MIJO, r.1925, s. Ivanić Desinički, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
ANTOLIĆ MILENA, r. 1925, s. Razdrto, Tuhelj, Hrvatica, NOV 1943, poginula 1944.
ANTOLIĆ STJEPAN, Ivana, r. 1923, s. Velinci, Klanjec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.
ANTOLIĆ VILIM, Petra, r. 1916, s. Velinci, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
ANTOLIĆ ŽELJKO, Ede, r. 1925, s. Jelenjak, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.
ANTOLKOVIĆDRAGUTIN, Viktora, r.1927, s. Vilanci, Vel. Trgovišće, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
ANTOLKOVIĆ STJEPAN, Nikole, Hrvat
ANTOLKOVIĆ TOMO, Hrvat, NOV 1944, poginuo
ANTONIĆ IVAN, s. Desinić, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, poginuo 1945.
ANTULEK VILIM, s. Jeserovec, Sesvete, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo 1944.
ARHANIĆ VIKTOR, Leopolda, r. 1926, s. Ivanić Desinički, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.
ARLAvi VIKTOR, Josipa, r. 1923, s. Osredek, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.
ARTIĆ MIRKO, Hrvat, čl. SKOJ-a, ranjen 1945.
ARTIĆ JOSIP, Pavla, r. 1914, s. Donje Jesenje, Krapina, Hrvat, radnik, **NOV** 1943.
ARTIĆ VALENT, Pavla, r. 1917, s. Donje Jesenje, Krapina, Hrvat, radnik, **NOV** 1944.
AUGUSTINČIĆ ZVONKO, poginuo
AUGUSTINOVIĆ NIKOLA, nestao
AUŠPERGER MATO, Hrvat
AUŠPERGER MIJO, Hrvat

BABIĆ DRAGO, Gruje, Hrvat
BABIĆ STJEPAN, Ferde, r. 1925, s. Lučelnica, Klanjec, Hrvat, učenik, NOV 1943, ranjen 1944.
BAĆHZVONKO, Ivana, r. 1926, Zagreb, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen 1945.
BAĆANEK MILAN, Andre, r. 1921, s. Bočadir, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.
BAĆANEK ZVONKO, Valenta, r. 1920, s. Bočadir, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.
BAĆANEK ŽIVKO, Hrvat, poginuo
BAČANI NIKOLA, Adama, r. 1922, s. Luka, Ludbreg, Hrvat, učenik, NOV 1944, ranjen 1945.
BAČIĆ VELIKO, Milana, r. 1921, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1943, ranjen
BADOVNJAK STJEPAN, Martina, Hrvat

BAHUNEK MIRKO, Hrvat
BAJSER ĐURO, Hrvat
BAJSER JOSIP, Hrvat, poginuo
BAJŠEK LOVRO, Hrvat
BAJT FRANJO, Hrvat
BAJT LJUDEVIT, Hrvat, čl. KPJ
BAJZA STJEPAN, Franje, r. 1919, s. Poznanovec, Zabok, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944.
BALAK STJEPAN, Martina, Hrvat
BALAŠZVONKO, Petra, r. 1924, s. Kućan Marof, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** poginuo **1945.**
BALIĆ STANKO, Stjepana, r. 1926, s. Donja Selnica, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen
BALIJA FRANJO, Stjepana, r. **1925,** s. Jalšje, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.
BALIJA JOSIP, Jurja, r. 1925, s. Jalšje, Zabok, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943. ranjen
BALIJA JOSIP, Petra, r. 1923, s. Jalšje, Zabok, radnik. Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.
BALIJAJURAJ, Petra, r. 1922, s. Jalšje, Zabok, Hrvat, radnik, NOV **1943,** poginuo
BALIJA MIJO, Gabre, r. 1924, s. Jalšje, Zabok, Hrvat, radnik, NOV **1944.**
BALIJA STJEPAN, Gabre, r. 1922, s. Jalšje, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.
BALOH FRIDRIH, Hrvat
BALOH STJEPAN, Hrvat, čl. KPJ, ranjen
BALŠIĆ AUGUST, S. Jesenovec, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1945.
BALTIĆ STJEPAN, Tome, r. 1926, s. Budrovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.
BALUN STJEPAN, Ivana, r. 1922, s. Stenjevec, Susedgrad, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1942.
BAN BRANKO, Hrvat, poginuo
BAN FRANJO, Hrvat, poginuo
BAN MARTIN, Hrvat, poginuo
BAN ŠTEFICA, Hrvatica
BANIĆEK AUGUST, Ivana, r. 1904, s. Bednja, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.
BANIĆEK IVAN, Antuna, r. 1910, s. Ježovec, Ivanec, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**
BANIĆ NIKOLA, Josipa, r. 1912, s. Gušče, Sisak, Hrvat, radnik, **NOV 1944.**
BANIĆ RUDOLF, r. 1918, s. Beletinec, Varaždin, Hrvat, **NOV 1944,** poginuo **1944.**
BANIĆ STJEPAN, Hrvat
BANIĆ VLADIMIR, Hrvat, poginuo
BANTA STJEPAN, Josipa, Hrvat
BANJŠAK DRAGUTIN, r. 1918, s. Razdrto, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.
BARAT STJEPAN, Hrvat, poginuo
BARBARIČ SLAVKO, FRLUK, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.
BARIĆEVIĆ JAKOV, Šimuna, r. 1909, s. Sopnica, Sesvete, Hrvat, radnik, NOV 1943.
BARIĆ IGNAC, Stjepana, r. 1926, s. Kraljev Vrh, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.
BARIĆ JURAJ, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1942.
BARIĆ MIRKO, Mirka, r. 1921, s. Klenovec, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV 1944.
BARILIĆIVAN, Antuna, Hrvat, poginuo
BARILOVIĆ STJEPAN, Antuna, r. 1924, s. Merenje, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
BARIŠIĆ VINKO, Hrvat
BARŠIĆ ANTUN, r. 1921, Pregrada, poginuo 1945.
BARŠIĆ IVICA, Hrvat
BARTOL JANKO, Hrvat, poginuo
BARTOL MILAN, Josipa, r. 1922, s. Ravnice, Vel. Trgovišće, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.
BARTOL PERO, Augusta, r. 1925. s, Ravnice, Vel. Trgovišće, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo
BARTOL STJEPAN, Augusta, r. 1919, s. Ravnice Vel. Trgovišće, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.
BARTOL ZLATKO, Stjepana, r. 1926, Hrvat, NOV 1943.
BARTOLAC TOMISLAV, Ivana, r. 1926, s. Mali Komor, Zlatar Bistrica, Hrvat, NOV 1944.
BASTAJA MILOŠ, Sofije, r. 1914, Zagreb, Srbin, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1943, ranjen 1944. i 1945.
BASTOLIĆ JOSIP, Ivana, Hrvat
BASTOLIĆ MILAN, Srbin
BAŠIĆ EDUARD, Petra, Hrvat
BAŠIĆ VEUKO, Hrvat
BAT JOSIP, S. Risvica, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.
BAT LJUDEVIT, Josipa, r. 1922, s. Risvica Tuhelj, Klanjec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944. i 1945.
BAT MARTIN, Hrvat, poginuo
BATSTJEPAN, Nikole, r. 1919, s. Risvica, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.
BAUS STJEPAN, Hrvat
BAZAROTA STJEPAN, Tome, r. 1927, s. Jeserovec, Sesvete, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943, poginuo 1944.
BAŽULJ MATO, Ivana, Hrvat
BAŽUU MIŠKO, Hrvat
BEBER VLADO, Hrvat, NOV 1944.

BECH JOSIP, S. Cerina, Vrbovec, Čeh, NOV 1943.

BEDEKOVIĆ ANDRIJA, Petra, r. **1912**, s. Galovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

BEDEKOVIĆ ANDJELA,, Vida, r. **1922**, s. Galovec, Zlatar Bistrica, Hrvatica, poljopriv., NOV **1944**.

BEDEKOVIĆ BRANKO, Vida, r. **1926**, s. Galovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944**.

BEDEKOVIĆ DRAGUTIN, Franje, r. **1923**, s. Galovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV **1944**.

BEDEKOVIĆ DRAGUTIN, Mirka, r. **1924**, s. Galovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV 1943.

BEDENIKMIJO, r. 1921, s. Podsused, Zagreb, Hrvat, **NOV** 1943, poginuo 1944.

BEDIĆBOLTA, Josipa, r. 1914, Peklenica, Hrvat, radnik, **NOV** 1945.

BEDNAR HINKO, Hrvat, poginuo

BEDNAR VINKO, Hrvat, poginuo

BEDNJANEC JOSIP, Hrvat, poginuo

BEDNJANEC SLAVKO, Franje, r. 1927, s. Selno, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV** 1943, ranjen

BEDNJANEC STJEPAN, Antuna, r. 1921, s. Selno, Zabok, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1942, poginuo 1945.

BEDNJANEC VIKTOR, Hrvat

BEDNJANEC VJEKOSLAV, Ljudevita, r. 1925, s. Črešnjevac, Klanjec, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

BEGNEC Ivo, Mije, Hrvat

BEK JOSIP, Hrvat, poginuo

BEK STJEPAN, Benka, r. 1913, s. Voća Gornja, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BELAS ALOJZ, Hrvat

BEI Avič **DRAGO**, Hrvat

BELIN MILJENKO, Hrvat, poginuo

BELIN SLAVKO, r. 1927, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.

BELINA MATO, Lovre, r. 1909, s. Mala Erpenja, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

BELINIĆ ADAM, Francike, r. **1926**, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

BELINIĆ IVAN, Marka, r. **1926**, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943**.

BELINIĆ MARKO, Ivana, r. **1916**, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen 1945.

BELINIĆ STJEPAN, Marka, r. 1913, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

BELOBRAJDIĆ TOMISLAV, Antuna, r. **1928**, s. Hreljin, Rijeka, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1942**.

BELOŠEVIĆ BRANKO, Stjepana, r. **1924**, s. Podbrezovica, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1944.**

BELOŠEVIĆ MIRKO, Marka, r. **1921**, s. Podbrezovica, Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1945.**

BELOŠEVIĆ RUDOLF, Krapina, Hrvat, čl. KPJ

BELOŠEVIĆ STJEPAN, Viktora, r. **1922**, s. Đurmanec, Krapina, Hrvat, radnik, NOV **1943,** ranjen **1945.**

BELOŠEVIĆ VIKTOR, Hrvat

BELUHAN NIKOLA, Stjepana, r. **1912**, s. Brdovec, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., **NOV** **1944**.

BELUHAN PAVAO, Hrvat

BELUHAN STJEPAN, s. M. Gorica Sv. Križ, Zaprešić, Hrvat, NOV **1944.**

BENCMATO, Petra, Hrvat

BENCMIJO, Dominika, r. **1926,** s. Gostenja, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen

BENCOSKAR, r. **1925,** s. Gostenje, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

BENC STANKO, Hrvat, ranjen **1945**.

BENČEK STJEPAN, Hrvat

BENCI MATO, Hrvat

BENČAK STJEPAN, Hrvat

BENĆIĆĐURO, Hrvat

BENĆIĆIVAN, r. **1926**, s. Tršina, Sisak, Hrvat, NOV **1944,** poginuo **1944.**

BENČIĆ STANKO, Hrvat

BENIČKIMATO, Hrvat, čl. KPJ, NOV **1941**.

BENKOVIĆROZALIJA, Vinka, r. **1928**, s. Lovreča Sela, Zabok, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjena

BERBIĆ STJEPAN, Hrvat, poginuo

BERC ALOJZ, Ljudevita, r. **1926**, s. Kladnik, Klanjec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944**.

BERC FRANJO, r. **1920**, s. Kladno, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944**.

BERC STJEPAN, Pavla, r. **1926**, s. Kladnik, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

BERC ZEUKO, S. Kladnik, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

BEREKOVIĆ ŠTEFICA, Hrvatica, NOV **1944**.

BERISLAvić **MIRKO**, Josipa, r. **1921,** s. Pluska, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

BERISLA vić **STJEPAN**, Hrvat

BERTOL JANKO, r. **1924**, s. Kruševljevo, Donja Stubica, Hrvat, NOV **1944,** poginuo **1944.**

BERTOL JOSIP, Hrvat

BERTOL MARKO, Hrvat, poginuo

BERTOL PAVAO, Hrvat, poginuo

BERTOLSTJEPAN, Ota, r. 1922, s. Krušelj Selo, Donja Stubica, Hrvat, radnik. NOV **1944,** poginuo **1944.**

BESEDNIK FRANJO, Ivana, r. 1920, s. Ravnice, Vel. Trgovišće, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1944.**

BESEDNIK ŽIVKO, Andrije, r. 1922, s. Ravnice, Vel. Trgovišće, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo

BEŠIREVIĆZVONKO, Tome, r. 1926, s. Oroslavlje, Donja Stubica, Hrvat, službenik, čl. KPJ, NOV 1944.

BEZJAK DRAGUTIN, Hrvat

BEZJAK ĐURO, Hrvat

BEZJAK IVAN, Dragutina, r. 1923, s. Donji Škornik, Klanjec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

BEZJAK MIJO, Mirka, r. 1920, s. Donji Škornik, Klanjec, Hrvat, radnik, NOV 1944.

BEZJAK MILAN, Dragutina, r. 1926, s. Zagorska Sela, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1945.

BEZJAK VILIM, r. 1909, s. Kladnik, Klanjec, Hrvat, radnik, **NOV 1943.**

BEZUH VID, Josipa, r. 1926, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

BEZUH ZVONKO, Hrvat

BIUANOVIČ VJERA, r. 1923, s. Cetinje, Crna Gora, Crnogorka, učenica, čl. **SKOJ**-a, **NOV 1943,** poginula **1945.**

BIRAČ DRAGUTIN. GAVRAN, s. Borčec Vrapče, Zagreb, Susedgrad, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1942.

BIRAČ IVAN, Hrvat

BIRAČ SVETOZAR, Srbin

BIRUŠ DRAGUTIN, Stjepana, r. 1920, s. Jelenjak. Pregrada, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen 1945.

BISTRIČKI MARKO, Mate, Hrvat

BISTROVIČ STJEPAN, Ane, r. 1921, s. Gorenec Mali, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BIŠČAN DRAGUTIN, Stjepana, r. 1923, s. Dubrovčan, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

BIŠČAN SLAVKO, Mije, r. 1918, s. Križ, Klanjec, Hrvat, poljopriv, NOV 1943, poginuo 1944.

BIŠČAN VILIM, Franje, r. 1921, s. Vilanci, Vel. Trgovišće, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BOROVEC JURAJ, Pavla, r. 1925, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943. poginuo 1944.

BIŠKUP STJEPAN, Franje, r. 1924, s. Ljubelj, Novi Marof, Hrvat, radnik, NOV **1944,** ranjen **1945.**

BIZEK BOCEKIVAN, Fabijana, r. 1923, s. Turnišće. Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

BJELOVARSKI STJEPAN, r. 1919, Bosanska Gradiška, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.

BLAGAIĆ IVAN POP, Hrvat

BLAGOVIĆ IVAN, Valenta, r. 1917, s. Cvetlin, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen 1944.

BLAGOVIĆ STJEPAN, r. 1915, Sv. Križ Brdovec, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1944.

BLAŠIĆ AUGUST, Hrvat

BLAŠIĆ JOSIP, Hrvat

BLAŠIĆ MIJO, Hrvat

BLAZINIĆ VERA, Antuna, r. 1930,s.Bedekovčina, Zabok, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjena

BLAŽEK IVAN, Hrvat

BLAŽEK JOSIP, Hrvat

BLAŽEK VLADIMIR, Hrvat

BLAŽEVIĆ FRANJO, Josipa, r. 1913, s. M. Girica, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1944.

BLAŽEVIĆ IVAN, Jandre, r. 1917, s. Veligaći, Ključ, BiH, Hrvat, radnik, NOV 1944.

BLAŽEVIĆ JOSIP, Martina, r. 1913, s. Ivanić Miljanski, Klanjec, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.

BLAŽIĆ PAVAO, Stjepana, r. 1921, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1944.

BLAŽIĆ MATO, Hrvat

BLAŽIĆ STJEPAN, Josipa, r. 1924, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1944, poginuo 1945.

BLAŽIĆ STJEPAN, Stjepana, r. 1927, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen 1944.

BLAŽIĆKO DRAGUTIN, s. Brezje, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo

BLAŽIĆKO ĐURO, Hrvat

BLAŽIĆKO FRANJO, r. 1925, s. Risvica, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

BLAŽIĆKO JOSIP, Hrvat

BLAŽINA ŠTEFICA, Hrvatica

BLAŽINČIĆ MARKO, Augusta, r. 1923, Juraj u Trnju, Hrvat, radnik, NOV 1944.

BLAŽINOVIĆSTJEPAN, Pavla, r. 1922, s. Markovo Polje, Sesvete, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen

BLAŽUNIVAN, Hrvat, NOV 1943.

BLAŽUN JOSIP, Hrvat

BLAŽUNMIJO, Hrvat

BLAŽUNAJMIRKO, r. 1922, s. Bikovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

BOĆAK JOSIP, Josipa, Hrvat

BOČAK PETAR, Hrvat

BOĆANEK ZVONKO, r. 1920, Rasinje, Trgovišće, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1944.

BOĆEKMIJO, Hrvat

BOČINA IVAN, Blaža, r. 1926, s. Jakovlje, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo **1944.**

BOČINA JURAJ, Franje, r. 1921, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV 1943,** ranjen

BOČKAJ MATO, Hrvat

BOČKAJ VITOMIR, Hrvat

BODO VIČ PAVLE, r. 1913, Stara Gradiška, Srbin, **NOV 1943,** poginuo **1944.**

BOGOVIĆ IVAN MATIJA, Janka, r. 1910, s. Dubrovčan, Zabok, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV 1944,** poginuo **1945.**

BOGOVIĆ MIJO, Josipa, Hrvat, poginuo

BOGOVIĆ PETAR, Hrvat

BOKOR FRANJO FERENC, Fabijana, r. 1925, Gornja Selnica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

BOLANČA IVAN, Hrvat

BOLANĆA ROKO, Hrvat, NOV 1944.

BOLANEC IVAN, Hrvat

BOLANEC REGINA, Hrvatica

BOLFAN LJUDEVIT, Hrvat, NOV 1944.

BOLTEK JURAJ, Franje., s. Paruževina, Sesvete, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo 1944.

BONIEK ALEKDANDER HLEKSAND, r. 1926, Varšava, Poljska, Poljak, NOV **1944,** poginuo 1945.

BORAK STJEPAN, Hrvat, nestao

BORANIĆIVAN, Mihajla, r. 1921, s. Kraj Donji, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BORANIĆ STJEPAN, Tome, r. 1917, s. Vrapče, Zagreb, Hrvat, NOV **1943**, poginuo **1944.**

BORANIĆ VINKO, Nikole, r. 1910, s. Kraj Donji, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BORČIĆ VINKO. Hrvat, ranjen 1945.

BORIĆ IVAN, Hrvat, ranjen 1945.

BORIĆ JELENA, Srpkinja

BORIĆ STJEPAN, Hrvat

BORIS FILIP, r. 1924, s. Gornja Stubica, Donja Stubica, Hrvat, NOV 1943, poginuo 1944.

BORISOV NIKOLAJ, SSSR, Rus, NOV 1944.

BORIŠČENKO NIKOLAJ, r. 1908, SSSR, Rus, NOV **1944,** poginuo **1944.**

BOROŠA FILIP, Hrvat, poginuo 1944.

BOROŠAK DRAGO, Dragutina, r. 1926, s. Goljak, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

BOROŠAK MARTIN, Josipa, r. 1925, s. Strmac, Klanjec, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

BOROVA PETAR, r. 1924, Vojnić, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.

BOROVEC IVAN, Hrvat

BOROVEC JOSIP, Marka, r. 1915, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BOROVEC MARIJA, Hrvatica

BOROVEC PETAR, Hrvat, poginuo

BOROVEČKI JURAJ, Stjepana, r. 1927, s. Martinišće, Zabok, Hrvat, radnik, **NOV** 1943, ranjen 1943.

BOROVIĆ RADMILA, Srpkinja, NOV 1944.

BOROVNJAK VLADO, Ljudevita, r. 1926, s. Rusvica, Klanjec, Hrvat, radnik, **NOV** 1944, ranjen

BORŠIĆ ANTUN, Hum na Sutli, Pregrada, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1945.

BORŠIĆ ANTUN, Ivana, r. 1907, s. Brezno Gornje, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

BORŠIĆ IRENA, Hrvatica, NOV 1944

BORŠIĆ SLAVKO, Hrvat

BORŠIĆ VINKO, Mirka, r. 1922, s. Klenovec, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1943, ranjen

BOSAK ĐURO, Hrvat

BOSAK MIJO, Josipa, r. 1931, Ladanje, Hrvat, **NOV** 1944, poginuo 1945.

BOSAK VILIM, Jakoba, r. 1912, s. BrdoJesenjsko, Krapina, Hrvat, radnik, **NOV** 1944.

Bosiu **IZIDOR**, Miholja, r. 1912, s. Zlogonje, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BOSIU JANKO, Blaža, r. 1914, s. Budinščak, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BOSNAR ANTUN, Ljudevita, r.1925, s. Sudanska Poljana, Klanjec, Hrvat, učenik, NOV 1943, ranjen 1943. i 1945.

BOSNAR BRANKO, Hrvat, NOV 1944.

BOŽIČKOVIĆ PETAR, Hrvat

BOŽIĆ DRAGO, Stjepana, r. 1927, s. Kosovečko, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

Božić **ERNEST**, Hrvat

Božić **IVAN**, Marka, r. 1923, s. Kosovečko, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo

Božić **MILAN**, Marka, r. 1919, s. Kosovečko, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV 1943.

Božić **MIŠKO**, r. 1909, s. Dekanovec, Prelog, Hrvat, čl. **KPJ,** NOV 1943, poginuo 1944.

Božić **PETAR**, Hrvat

BOŽIKOVIĆ MATO, Đure, Hrvat

BOŽINECMATO, Hrvat

BOŽOLDRAGO, Hrvat, ranjen 1945.

BRABENAC IVAN, Hrvat

BRADAĆ STJEPAN, Pavla, r. 1925, s. Družilovec, Zabok, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

BRAJA VINKO, Hrvat, ranjen 1945.

BRAJKOVIĆ JANKO, Nikole, r. 1917, Otočac, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

BRANOVIĆIVAN, Luke, r. 1923, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

BRATKOVIĆ STANKO, Augusta, r. 1924, s. Kotarice, Zabok, Hrvat, radnik, NOV **1944,** ranjen

BRBEC STJEPAN, Hrvat

BRČKO IVAN, Grge, r. 1919, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ,** NOV **1943,** poginuo **1944.**

BRČKO JURAJ, Marka, r. 1924, s. Kraljev Vrh, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen

BRČKO VJEKOSLAV-SLAVKO, Hrvat

BRCKOVIĆ RUDOLF, Hrvat

BRČAN STJEPAN, Hrvat, poginuo

BRDARFRANJO, M., r. 1909, Vukosavljevica, Hrvat, NOV **1944,** poginuo **1945.**

BRDOČAK DRAGO, Ivana, r. 1920, s. Vrapče, Susedgrad, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

BRDOVČAK VLADO, J., Hrvat, poginuo

BRDOVŠČAK ALOJZ, Stjepana, Hrvat

BREGEŠMIRKO(IMBRO), Pavla, r. **1919,** s. Pušča Dolnja, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1944.**

BREGEŠSTJEPAN, Pavla, r. 1915, s. Bregovljani, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

BREGOVIĆ ANDRIJA, r. 1919, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV **1944,** poginuo **1945.**

BREGOVIĆ AUGUST, Mate, r. 1924, s. Kaniža, Ivanec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen **1944.**

BREGOVIĆ FRANJO, Mate, r. 1916, s. Kaniža, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV **1944,** poginuo 1945.

BREGOVIĆ IVAN, Petra, r. 1927, s. Kaniža, Ivanec, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1944, poginuo 1945.

BREGOVIĆ JOSIP, r. 1911, s. Rajterovo, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV 1944.

BREGOVIĆ PETAR, Ivana, r. 1902, s. Kaniža, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV 1944.

BREST OVEČKI ALOJZ, Hrvat

BREZAK AUGUST, Andrije, r. 1923, Lovreća Sela, Hrvat, poljopriv.. NOV 1943, poginuo 1944.

BREZAK FRANJO, Jure, r. 1922, s. Cigrovec, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1945, ranjen 1944.

BREZAK SLAVKO, Hrvat

BREZINŠĆAK VID, Josipa, r. 1906, s. Marinci, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

BREZJAKIVAN, Hrvat, NOV 1944, poginuo

BREZOVEČKI JURAJ, Hrvat

BREZOVEČKI MATO, Vida, r. 1912, s. Hum Bistrički, Donja Stubica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

BREZOVIĆIVAN, Stjepana, Hrvat

BRIŠKI FLORIJAN, Janka, r. 1915, s. Lužani, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

BRKIN STJEPAN, r. 1926, s. Šestine, Zagreb, Hrvat, NOV **1944,** poginuo **1945.**

BRLEK BRANKO, Franje, r. 1926, s. Moravče, Sesvete, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.** i **1945.**

BRLEK DRAGO, Vida, r. 1919, s. Brlekovo, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BRLEK FRANJO, S. Jalkovec-Sv. Ivan Zelina, Hrvat, NOV **1944,** poginuo **1945.**

BRLEK JANKO, Pavla, r. 1923, s. Brlekovo, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

BRLEK JOSIP, Franje, r. 1912, s. Bregovljani, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

BRLEK TOMO, Alojza, r. 1907, s. Brlekovo, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo **1944.**

BRNJAK MIRKO, Blaža, r. 1928, s. Šurdovec, Zelina, Hrvat, učenik, čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1943.

BRODAR ALOJZ, Juraja, r. 1910, s. Jesenje Gornje, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1943.

BRODAR JOSIP, Franje, r. 1928, Hrvat, učenik, **NOV 1943,** poginuo **1944.**

BRODAR VIKTOR, Ivana, r. 1927, s. Jesenje Gornje, Krapina, Hrvat, radnik, **NOV** 1943.

BROLICH LEONID, Hrvat

BROZ ZVONKO, Vjekoslava, r. 1925, s. Kladnik, Klanjec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** ranjen **1944.**

BRŠLEĆ NIKOLA, Hrvat, nestao

BRUNDIČ MILAN, Albina, r. 1926, s. Sutlanska Poljana, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen

BRZAJ JURAJ, r. 1926, s. Gornja Stubica, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

BUBNJAR DRAGUTIN, s. Jamno Lepoglava, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo 1944.

BUČAR EDO, Štefanije, r. 1924, s. Desinič, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** poginuo **1944.**

BUDEN LJUBICA, Mirka, r. 1926, s. Poznanovec, Zabok, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, **NOV 1944.**

BUDOVSKI NIKOLAJ, r. 1913, SSSR, Rus, **NOV 1944,** poginuo **1944.**

BUGIN STJEPAN, Franje, r. 1921, s. Veliko Trgovišće, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

BUJAN FRANJO, Hrvat

BUJANEC MIRKO, Hrvat

BUJANIĆ KUĆEVAR AUGUST, Josipa, r. 1927, s. Gora Golubovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo 1944.

BUJANIĆ ĐURO, Hrvat, poginuo

BUJANIĆ JULIJUS, Alojza, r. 1921, s. Lepoglava, Ivanec, Hrvat, radnik, čl. **KPJ,** NOV **1944,** ranjen

BUJANIĆ MIJO, Josipa, r. 1927, s. Gora Golubovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV **1943,** ranjen

BUKAL MARKUS DRAGO, r. 1906, s. Peršaves, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

BUKOVEC MIJO, r. 1923, s. Višnjica, Ivanec, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1944, poginuo 1945.

BUKOVICA MIJO, Hrvat, poginuo

BUKOVINA IVAN, Ivana, r. 1929, s. Javorje, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

BUKOVINA NIKOLA, Nikole, r. 1913, s. Javorje, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1944.

BUKOVINA PAVAO, Stjepana, r. 1925, s. Brdovec Šibice, Zaprešić, Hrvat, student, NOV 1944.

BUKOVINA STJEPAN, Pavla, r. 1925, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1945.

BUKOVINSKI MIHAU, s. Šenkovec, Zaprešić, Hrvat, NOV 1944.

BUKVIĆ IVAN, Adama, s. Ježovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

BUKVIĆ IVAN, Filipa, r. 1926, s. Vadina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943,poginuo 1944.

BUKVIĆ LJUDEVIT, Josipa, r. 1926, s. Vadina. Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen

BULOVIĆ LJUDEVIT, Hrvat

BUNCEK IVAN, Hrvat

BUNĆIĆ DRAGUTIN, r. 1919, s. Žitomir, Zelina, Hrvat, **NOV 1944,** poginuo **1944.**

BUNĆIĆ IVAN, Filipa, r. 1926, s. Žitomir, Zelina, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943.**

BUNĆIĆ JOSIP, Stjepana, r. 1925, s. Žitomir, Zelina, Hrvat, poljopriv., čl. **SKOJ**-a, NOV 1943.

BUNČIĆ STANKO, Hrvat

BUNĆIĆ STJEPAN, Tita, r. 1921, s. Žitomir, Zelina, Hrvat, poljopriv., čl. **SKOJ**-a, NOV **1944,** ranjen

BUREK IVAN, Stjepana, r. 1922, s. Ravnice--Vel. Trgovišće, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1943.

BURIĆ PAVAO, Marijana, r. 1928, s. Ličko Lešće, Otočac, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

BURIĆ ROMEO, Martina, r. 1904, Pula, Hrvat. radnik, NOV **1943.**

BUSIJA LJUBOMIR, r. 1925, s. Polonje, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen 1945.

Bunco **STANKO**, Mije, r. **1925,** s. Očura, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

BUZINA FRANJO, Hrvat

BUZINA MATO, Hrvat

BZIK STJEPAN, Hrvat, NOV 1943.

CAHUNEK VALENT, Andre, r. 1910, s. Vranojelje, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1945.**

CANJEK STJEPAN, Hrvat

CAPAR PETAR PERO, Petra, r. 1922, s. Veliko Trgovišće, Zabok, Hrvat, radnik, čl. KPJ. NOV **1942,** poginuo **1945.**

CAPARI FRANJO, Hrvat, čl. KPJ

CAPEK DRAGICA, Hrvatica

CAPEK JANKO, Dragice, Benkovec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo 1944.

CATELA DUŠAN, čl. KPJ

CEBOVIĆ JOSIP, Jurja, r. 1919, s. Sušobreg, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo

CEKOVIĆ VINKO, Janka, r. 1918, s. Čučerje--Dubrava, Zagreb, Hrvat, radnik, **NOV 1944,** ranjen

CELINGER MIRKO, Roka, r. 1927, Dragoslavec, Hrvat, radnik, NOV **1945.**

CERČIĆ JOSIP, Tome, r. 1916, s. Mali Komor, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

CEROVEC ĐURĐA, Hrvatica

CEROVEC FRANJO, Tome, r. 1922, s. Jertovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ,** NOV **1944,** poginuo **1944.**

CEROVEC IGNAC, Hrvat

CEROVEC JOSIP, Krapina, Hrvat, čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** poginuo **1944.**

CEROVEC SLAVKO, Hrvat

CEROVEC VLADO, Josipa, r. 1926, s. Jertovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV 1944.**

CESAREC STJEPAN, Jakoba, r. 1923, s. Benkovec, Krapina, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

CESAREC VILIM, Hrvat, poginuo

CIGROVSKI STJEPAN, Ignaca, r. 1925, s. Stipernica, Pregrada, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943.

CIGULA MIRKO, Jurja, r. 1927, s. Velika Ves, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

CIMPREŠAK MARTIN, Hrvat

CIMPREŠAK VINKO, Stjepana, r. 1916, s. Bijela Gorica, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, poginuo 1944.

CIMPREŠAK VLADO, Hrvat

CIZEU ALOJZ, Ane, r. 1905, s. Harmica, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1944.

CMREČNJAK JOSIP, Antuna, r. 1922, s. Gardinovec, Čakovec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

COHA JOSIP, Marka, r. 1919, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, radnik, NOV 1943.

COHA JURAJ, Marka, r. 1922, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, radnik, **NOV 1945.**

COHA JURAJ, Vida, r. 1924. s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1944.**

COHA STJEPAN, Jakova, r. 1925, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen

CRNĆEVIĆ ALOJZ, r. 1925, Sesvete, Hrvat, NOV 1943., poginuo 1945.

CRNČEVIĆ TOMO, Ivana, r. 1920, s. Sopnica, Sesvete, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1944.**

CRNČIĆ JOSIP, r. 1923, s. Petrovsko, Krapina, Hrvat, NOV 1944., poginuo 1945.

CRNČIĆ SOFIJA, Hrvatica

CRNIĆ FRANČIŠKA, Hrvatica

CRNIĆ JURAJ, Antuna, r. 1924, s. Trnovec, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

CRNIĆMILIVOJ, Stjepana, r. 1918, s. Turnišće, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

CRNIĆ MIJO, Vjekoslava, r. 1924, s. Šimunci, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

CRNIĆ PAVAO, Alojza, r. 1922, s. Desinić, Pregrada, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

CUKOVEČKI LJUDEVIT, Stjepana, r. 1926, s. Mokrice, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo 1945.

CURMAN IVAN, Andrije, r. 1918, s. Slatina, Donja Stubica, Hrvat, radnik, NOV 1944.

CURMAN JURAJ, Izidora, r. 1922, s. Slatina, Donja Stubica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

CVEK IVAN, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen **1945.**

CVEK MILAN, Hrvat

CVEK STJEPAN, Stjepana, r. 1923, Hrvat, radnik, NOV 1944.

CVEUA DRAGUTIN, r. 1921, s. Podsused Susedgrad, Zagreb, Hrvat, radnik, NOV **1943,** poginuo **1944.**

CVERLIN STJEPAN, Stjepana, r. 1915, s. Vrapče, Susedgrad, Zagreb, , poljopriv., NOV 1944.

CVETKO ĐURO, Hrvat

CVETKO MILAN, Hrvat

CVETKO JOSIP, Ladislava, r. 1913, s. Bregi Radobojski, Krapina,- Hrvat, radnik, NOV 1943.

CVETKO STJEPAN, Josipa, r. 1922. s. Radobojski Bregi. Krapina, radnik, **NOV** 1944, poginuo 1945.

CVIJANOVIĆ MILE, Srbin, poginuo

CVILIDENKO ANDREJ, Slovenac

CVILINDER SKENDER ANKICA, Aleksandra, r. 1928, s. Klokovec, Zabok, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, **NOV** 1943.

CVILINDER VLADIMIR, Aleksandra, r. 1930, s. Klokovec, Zabok, Hrvat, učenik, **NOV** 1942.

CVOK SLAVKO, Franje, r. 1920, s. Zeinci, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. **SKOJ**-a, NOV 1944.

CVRTILA ALOJZ, r. 1908, s. Dukovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

CVRTILA FRANJO, Hrvat

CZURDA LJUDEVIT, Rafaela, Hrvat, učenik, čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1944, poginuo 1945.

CZURDA STANKO, Rafaela, Hrvat, učenik, čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1944, ranjen 1944.

ČAVIĆ JOVO, Steve, r. 1928, s. Čabraji, Križevci, Srbin, radnik, NOV 1945, ranjen 1945.

ČAVLEK ADAM, Mije, r. 1924, s. Juraj u Trnju, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen 1945.

ČAVLEK FRANJO, Pavla, r. 1923, s. Juraj u Trnju, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen 1944. i 1945.

ČAVLEK MATO, Mije, r. 1924, s. Suhodol, Zelina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

ČEHAJIĆ HASIM, Musliman

ČEHOK JURAJ, Adama, r. 1926, s. Korenjak, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV 1943.

ČEHULIĆ ANTUN, Franje, r. 1920, s. Lug-Poznanovec, Zabok, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944.

ČEHULIĆ MIJO, S. Omamno, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ČELEC JANKO, r. 1918, s. Martinišće, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1944.

ČELEC MIJO, r. 1925, s. Martinišće, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1944.

ČEMER STJEPAN, Pavla, r. 1925, s. Križ Brdovečki, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1945.

ČERMAK MAKSIMILIJAN, Rudolfa, r. 1921, Za-

greb, Hrvat, službenik, čl. KPJ, **NOy** 1944.

ČIČIN-ŠAIN DALIBOR, Martina, r. 1926, s. Vodice, Šibenik, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1941.

ČOLAK LJUBAN, Srbin, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

ČOPOR DRAGUTIN, Dragutina, r. **1929**, s. Krapina Selo, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo

ČOPOR STJEPAN, Zlatar Bistrica, čl. **SKOJ**-a, **NOV 1943**.

ČREPAK BOŽO, Juraja, r. 1924, s. Selna, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo 1944.

ČRNOJEVIČ ANTUN, Franje, r. **1924**, s. Mirkovec, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

ČRNOJEVIČ BOŽIDAR, Mirka, r. **1928**, s. Grabrovec, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

ČRNJEVIĆ ANDRIJA, Mate, r. **1921**, s. Grabrovec, Zabok, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943**.

ČRNJEVIČ ANTON, Franje, r. **1924**, s. Mirkovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944,** poginuo **1945.**

ČRNJEVIČ BRANKO, Ivana, r. 1929, Zabok, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen 1945.

ČRNJEVIČ MARIJA, Augusta, r. **1927**, s. Velika Erpenja, Trgovišće, Zabok, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

ČUBRA LJUBICA, Hrvatica, čl. **SKOJ**-a, ranjena 1945.

ČUBRIČ DUŠAN, Jure, r. 1924, s. Pirovac, Šibenik, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1941.

ČUČEK MARKO, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.

ČučKO **ALOJZ**, Ivana, r. **1920,** s. Zdenci, Zaprešić, Hrvat, službenik, **NOV 1944,** ranjen

ČUKEU ALOJZ, r. **1917**, s. Laz Bistrički, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

ČULIG MILAN, Andrije, r. **1921**, s. Slatina, Donja Stubica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1944**.

ČURČIČ ANĐELKO, Dure, r. 1922, s. Banoštar, Beočin, Srbin, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1944.

ČURLI EMIL, Hrvat, poginuo

Čus **ANTON**, Hrvat

ČUK STJEPAN, Josipa, r. **1925,** s. Bobovec, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1945.**

ČUK STJEPAN, r. 1925, s. Štefanje, Klanjec, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.

Čus **BLAŽ**, r. 1916, Varaždin, Hrvat, NOV 1943, poginuo 1944.

DAMLIČ SAVO, Srbin, čl. SKOJ-a, ranjen 1945.

DANANIČ MIRKO, Zelina, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, ranjen 1945.

DANIČIČ VELIKO,

DAPOR IVAN, Hrvat, poginuo

DEBELJAK ALOJZ, Jurja, r. 1926, s. Laduč, Zaprešić, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, **NOV** 1944.

DEBELJAK AUGUST, Jure, r. 1917, s. Lupinjak, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV** 1943, poginuo 1944.

DEBELJAK FRANJO, Hrvat

DEBELJAK JOSIP, Josipa, Hrvat

DEBOGOVIČ JOSIP, Antuna, r. 1921, s. Puščanski Trstenik, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943, poginuo 1944.

DEBOGOVIČ STJEPAN, Stjepana, r. 1925, s. Trstenik, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV** 1943.

DEČEKO ANDRIJA, Franje, r. 1918, Klanjec, Hrvat, radnik, čl. **KPJ,** NOV **1943.**

DEGAČ JOSIP, Stjepana, r. **1919**, s. Gornja Selnica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1946,** od križara

DEGIRMEDŽIČ RAIF, Musliman, NOV **1944**.

DERIŠ IVAN, Stjepana, r. **1915**, s. Topličica-Budinš., Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1946, od križara

DERIŠ STJEPAN, Mirka, r. 1926, s. Zajezda, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

DERNOŠČEK STANKO, Hrvat

DETRAK ALOJZ, Hrvat, čl. KPJ, ranjen 1945.

DIGANOVIČ MIJO, Hrvat

DIGULA JOSIP, Josipa, r. 1910, s. Šinkovica Bed. Ivanec, Hrvat, radnik, NOV 1944.

DIJANEC STJEPAN, Mate, r. 1927, s. Vojakovac, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

DIJANUŠ STJEPAN, Franje, r. 1920, s. Kapelski Ljubelj, Novi Marof, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

DIMLIČ SAVO, Srbin, čl. SKOJ-a, NOV 1944, poginuo 1945.

DJUKIČ ALEKSANDAR, r.1923, Zagreb, Srbin, učenik, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen 1945.

DOBRINA JOSIP, r. 1922, s. Kapelski Vrh, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1945.

DOJČIČ PETAR, Hrvat, NOV 1944.

DOJČIČ FRANJO, Juraja, r. 1908, s. Brdovec, Zaprešić, Hrvat, poljopriv. NOV 1944, poginuo 1945.

DOJĆIĆ STJEPAN, Đure, r. 1915, s. Brdovec, Zaprešić, Hrvat, student, čl. KPJ, NOV 1943.

DOLOVČAK STJEPAN, Ivana, r. 1924, s. Začrtje, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1944, ranjen 1944.

DOMANIĆ STJEPAN, Nikole, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1945.

DOMINIK STJEPAN, r. 1924, s. Sv. Ivan Zelina, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.

DOMINKOEDUARD, Drage, r. 1911, s. Kostrivnica, Šmarje-Slovenija, Slovenac, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

DOMINKO PETRINIĆ MAGDA. Petra, r. 1926, s. Lug-Poznanovec, Zabok, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjena 1945.

DOMINKO BEKETIĆ STJEPAN, Josipa, r. 1906, s. Veliki Bukovac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

DOMIŠUANOVIČ DANIJEL. Hrvat, NOV 1943.

DOMIŠUANOVIČ GABRO. Stjepana, r. 1928, s. Tugonica, Zlatar Bistrica, Hrvat poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen 1944.

DOMITREK PETAR, Ivana, r. 1925, s. Donja Podgora, Donja Stubica, Hrvat, radnik, NOV 1943.

DORAĆIĆ NIKOLA, Nikole, r. 1921, s. Šibice, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

DORIĆANTE, r. 1930, Ivanec, Hrvat, NOV 1944.

DOVŠAK JOSIP, Josipa, r. **1908**, s. Križ, Trst, Italija, Slovenac, radnik, čl. KPJ, NOV **1944,** ranjen **1944.**

DRAGANIĆ ANDRO, Alojza, r. 1921, s. Gorjani, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

DRAGANIĆ DRAGUTIN, Dragutina, r. 1910, s. Selo Gorjani, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen

DRAGANIĆ JOSIP, Dragutina, r. 1921, s. Gorjani, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

DRAGIJA DRAGUTIN, Franje, r. 1929, s. Kalinje, Zelina, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

DRAGIJA ĐURO, Hrvat, NOV 1944, poginuo

DRAGOJLOVIĆ DRAGUTIN, Hrvat, poginuo

DRAKSLER JOSIP, Hrvat, nestao

DRAKSLERSLAVKO, Josipa, r. **1924**, s. Jerovec, Ivanec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen **1945.**

DRAŠIĆIVAN, Jane, r. **1924**, s. Ratkovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

DRAVINECIVAN, Andrije, r. 1915, s. Ravnice, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

DRAŽENOVIĆ IVAN, Hrvat, poginuo

DREMOVIĆ DRAGUTIN, Jakoba, r. 1920, s. M. Polje, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1943.

DRENOVAĆKI LJUBOMIR, s. Omamno, Zelina, Srbin, poljopriv., NOV 1944, ranjen

DRENOVAĆKI STJEPAN, Ljudevita, r. 1925, s. Omamno, Zelina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen 1945.

DRENŠKIDRAGUTIN, Mije, r. 1925, s. Prigorje, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1943.

DROBEC ALOJZ, Hrvat

DRUŽINECIVICA, Josipa, r. 1910, s. Putkovec, Krapina, Hrvat, žandar, čl. KPJ, NOV 1941.

DRVAR ALOJZ, Gabre, r. 1917, s. Lipovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV** 1943.

DRVAR STJEPAN, Ivana, r. 1910, s. Lipovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1943, ranjen

DUDIĆ JOSIP, Hrvat, poginuo

DUGAN JURAJ, Stjepana, r. 1910, s. Marija Magdalena, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

DUMAJ LEOPOLD, Hrvat, nestao

DUMIĆ NIKOLA, r. 1921, s. Savar, Preko, Srbin, **NOV** 1943, poginuo 1944.

DUNAJ JANKO, Stjepana, r. 1920, s. Brezovica, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943, poginuo 1944.

DUNAJ LJUDEVIT, S. Brezovica, Hrvat, poginuo

DVORSKI GABRIJEL, Hrvat

DVORŠAKSLAVKO, Ivana, r. 1923, s. Jelenjak, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1943.

ĐUNĐEK ŠTEFICA, r. 1926, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV 1942.

ĐURAN JOSIP, Lovre, r. 1924, s. Liančevac, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ,** NOV 1943.

ĐURENEC FRANJO, Josipa, s. Polonje, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

ĐURIČIĆ VALENT, Đure, r. 1922, s. Zdenčac, Garešnica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1943, ranjen

ĐURIĆ LJUDEVIT, Hrvat

ĐURIN JOSIP, Ignaca, r. 1924, s. Kustošija Črnomerec, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944. i 1945.

EDELINSKI JAKOB, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1944, poginuo 1945.

EJZIN IVAN, r. 1912, SSSR, Rus, NOV 1944, poginuo 1944.

EK VLADIMIR, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo **1945.**

ERENT ANTUN, Matije, r. 1911, s. Bezgorje, Gorski kotar, Hrvat, radnik, NOV **1945.**

ERŠEKRUDOLF, Nikole, r. 1923, s. Donja Bistra, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1944.**

FABIJANIĆJURAJ, r. 1919, s. Trstenik, Zagreb, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1944.

FAGEC MILAN, Hrvat, poginuo

FAGETDRAGUTIN, r. 1917, s. Svedruža, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

FAGETMILAN, Milana, r. 1926, Svedruža, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

FALTUS ANTUN, Hrvat

FALTUSTOMO, Andrije, Hrvat

FARKAŠ MILAN, Vinka, r. 1922, s. Konjščina, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

FARKAŠ STJEPAN, Andrije, r. 1922, s. Kosovečko, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

FELINČEK ANTUN, Hrvat

FELTRIN IVAN, Hrvat

FEUAN DRAGO, Hrvat

FENJKUTIČ IVAN, Jakoba, r. 1923, Vižovlje, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo 1944.

FENJKUTIČ IVKA, Stjepana, r. 1914, s. Vižovlje, Zabok, Hrvatica, domaćica, NOV **1943.**

FENJKUTIČ MARICA, Stjepana, r. 1926, s. Vižovlje, Zabok, Hrvatica, domaćica, NOV 1943, poginula 1944.

FENJKUTIČ VIKTOR, Nikole, r. 1922, s. Vižovlje, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen

FERČEC ĆIRIL, Hrvat, čl. KPJ

FERČEC MARKO, Adama, r. 1910, s. Macelj Gornji, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1944.

FERČEK DRAGUTIN, Franje, r. 1923, s. Velika Ves, Krapina, Hrvat, obrtnik, NOV **1944.**

FEREČAK PAVAO, Josipa, r. 1914, s. Krajska Ves, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

FEREK FRANJO, Hrvat

FERENČAK JOSIP, r. 1925, s. Luka, Zaprešić, Hrvat, NOV 1944.

FERENČAK JURAJ, Jurja, r. 1923, s. Kraljev Vrh, Donja Stubica, Hrvat, radnik, NOV 1944, poginuo 1944.

FERTAU JOSIP, Hrvat

FIJAN MARKO, Ivana, r. 1922, s. Jakovlje, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

FIJAN STJEPAN, Alojza, r. 1923, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

FIJAN STJEPAN, Andrije, r. 1921. s. Jakovlje, DonjaStubica, Hrvat, radnik, NOV 1943.

FIKETIVAN, Hrvat

FIKET LJUDEVIT, Ivana, r. 1926, s. Turnovo, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen

FIKET MARTIN, Antuna, r. 1925, s. Trnovec, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

FIKET ZLATKO, Dragutina, r. 1925, s. Zbilj Gornji, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen

FILIJA VILIM, Petra, r. 1923, s. Veliko Trgovišće, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1943, ranjen

FILIPČIČ KATICA, Josipa, r. 1926, s. Kupljenovo, Zaprešić, Hrvatica, radnica, NOV 1944.

FILIPČIČ PAVAO, Hrvat, NOV 1944.

FILIPČIČ SLAVKO, Pavla, r. 1923, s. Prudnice, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1944.

FILIPČIČ STJEPAN, Pavla, r. 1915, s. Prudnice, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1944.

FILIPECSTJEPAN, Josipa, r. 1912, s. Orehovica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

FILKOFRANJO, r. 1911, s. Črešnjevo, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

FILKOVIČIVAN, Dragutina, r. 1927, s. Pušćanski Hruševac, Zaprešić, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

FILKOVIČ JOSIP, Stjepana, r. 1918, s Kupljen, Hruševac, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

FIUUŠEK AUGUST, Hrvat

FINKRAC STJEPAN, Ivana, r. 1920, s. Zdenci, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1944.

FIOLIČ EDUARD, Eduarda, r. 1920, s. Desinić, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

FIOLIČ FRANJO, Josipa, r. 1926, s. Desinić, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1943. i 1944.

FIŠTERDRAGUTIN, Juraja, r. 1925, s. Zbilj Donji, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1945.

FIŠTER IMBRO, r. 1910, s. Kučanec, Sesvete, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

FIŠTER VID, Andrije, r. 1925, Sesvete, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943.

FLANJAKMIJO, Hrvat

FLEGAR IVAN, Martina, r. 1920, s. Hromeč,

Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1943, ranjen

FLEGOSAVO, čl. KPJ

FLORIJAN JANKO, Mije, r. 1921, s. Gorjani, Krapina, Hrvat, poljopriv, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1945.

FOLNOVIĆ TOMO, Hrvat

FORKO ANA, Mije, r. 1920, s. Turnišće, Zlatar Bistrica, Hrvatica, poljopriv., NOV **1943,** zarobljena, poginula **1944.**

FORKO FRANJO, Mije, r. 1922, s. Turnišće, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, zarobljen, poginuo 1944.

FORKO PAVAO, Andrije, r. 1919, s. Drenova Gornja, Zelina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1944.**

FRANKIĆ MATE, Nedjeljka, r. 1910, s. Kopsko, Omiš, Hrvat, NOV **1944,** poginuo 1945.

FRANKIĆNEDEUKO, čl. KPJ, poginuo

FRANKOVIĆ STJEPAN, Hrvat

FRANKULIĆ ĐURO, Stjepana, Hrvat

FRĆAK ALOJZ, Hrvat

FRČKO IMBRO, Hrvat

FRKANECFRANJO, Križevci, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

FRLJUŽECIVAN, Ignaca, r. 1921, s. Petrovsko, Krapina, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

FRUUŽECMARKO, Rudolfa, r. 1921, s. Petrovsko, Krapina, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

FRLJUŽEC SLAVKO, Janka, r. 1919, s. Petrovsko, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

FRUK FRANJO, Milana, r. 1924, s. Bedenica, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

FRUK MIROSLAV, Antuna, r. 1929, s. Radoboj, Krapina, Hrvat, NOV **1944.**

FRUK PETAR, S. Bedenica, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

FUREŠ LJUDEVIT, Juraja, r. 1918, s. Veliko Trgovišće, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1943.

FURJANGABRO, Tome, r. 1910, s. Vrbno Bednja, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

FUŠNIKOLA, Vinka, r. **1919,** Kotoriba, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen 1943 i 1944.

GABREKANTON, Lovre, Hrvat

GABRIĆĐURO, r. 1926, s. Vrgin most, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.

GABRIJEL MILIVOJ, Srbin

GABRINA BRANKO, Petra, r. 1925, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

GAJSKI IVAN, Hrvat, NOV 1944.

GAJSKI STJEPAN, Marka, r. 1919, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, radnik, NOV **1944,** ranjen

GAJSKI VINKO, Petra, Hrvat

GAJVOROVSKI PETAR, Hrvat

GAKOVIĆĐEDO, Srbin

GAKOVIĆ STANKO, r. 1920, s. Brnjani, Bosanska Krupa, Srbin, NOV **1943,** poginuo 1944.

GALOVIĆ DRAGUTIN, Ivana, r. 1920, s. Radoboj, Krapina, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

GAPAN SVETOZAR, Mitra, r. 1910, Ludbreg, Srbin, poljopriv., NOV **1943.**

GAŠPAR FRANIO, Petra, s. Razdrto, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo 1944.

GAŠPARI JOSIP, Hrvat

GAŠPARIĆ ANDRIJA, Jurja, r. 1920, s. Ježovec, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

GAŠPARIĆ JOSIP, Hrvat, NOV 1944, nestao

GAŠPARIĆ STJEPAN, Stjepana, r. 1912, s. Šenkovec, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

GAŠPER IVKA, Hrvatica, NOV 1944.

GAŠPERTFERDINAND, Antuna, r. **1924,** s. Turčišće, Čakovec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen

GAŠPERT IVAN, Ivana, r. 1921, s. Ravnice, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen **1945.**

GAŠPERT IVKA, Janka, r. 1926, s. Trsteno, Klanjec, Hrvatica, poljopriv., NOV **1943.**

GAŠPERT LJUDEVIT, r. 1923, s. Kumrovec, Klanjec, Hrvat, NOV **1944,** poginuo **1945.**

GAŠPPERTRUDOLF, Ivana, r. 1926, s. Ravnice, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

GAŠPERT STJEPAN, r. 1925, s. Ravnice Desiničke, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

GECIVAN, Antona, Hrvat

GEČEK GRGA, Jele, r. 1927, s. Kaniža, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV **1944,** ranjen 1944.

GEČEK IVAN, Juraja, r. 1925, s. Gečekovac, Ivanec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

GEDIĆIVAN, Andrije, Hrvat

GERIĆ EMIL, Mate, r. 1926, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen

GEROVAC DRAGUTIN, J., Hrvat

GLAS FERDO, Marka, r. 1916, s. Lučelnica, Klanjec, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

GLAS JANKO, Hrvat

GLAVICA ANDRIJA, r. 1917, Zlogonja, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

GLAVICA ANTUN, Ane, r. 1914, s. Budinšćak, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

GLAVICA JOSIP, Stjepana, r. 1910, s. Bednjica, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944. -

GLAVICA TITO, Josipa, r. **1913**, s. Višnjica Gornja, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944**.

GLEDEC BLAŽ, Stjepana, Hrvat

GLOBEK JAKOV, Hrvat

GLOGOVIĆ JOSIP, Stjepana, r. **1925**, s. Križ Brdovečki, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. **SKOJ**-a, NOV **1944**.

GLOGOVIĆ SLAVKO, Matije, r. **1920**, s. Laduč, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1945.**

GLOGOVIĆ STJEPAN, Stjepana, r. 1915, s. Križ Brdovečki, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

GLOGOVIĆ STJEPAN, Hrvat, **NOV** 1944.

GLOGOVŠEK VLADO, r. **1926**, Zagreb, Hrvat, **NOV 1944,** poginuo **1944.**

GLOŽINIĆ IVAN, r. 1919, s. Skakavac, Ludbreg, Hrvat, NOV 1943, poginuo 1945.

GLUHAK IVAN, Stjepana, r. 1925, s. Hrastje, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

GLUHAK JOSIP, Mije, r. **1914**, s. Jalšovec, Pregrada, Hrvat, radnik, **NOV 1943,** ranjen.

GLUHAK SJJEPAN, r. **1917**, s. Salovec, Zelina, Hrvat, **NOV 1943,** poginuo **1944.**

GLUHAK VLADO, Vida, r. **1928**, s. Krapina Selo, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943**.

GLUHINIĆSLAVKO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

GLUMAC BOŽIDAR, S. Polje, Šibenik, Bilogora, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.

GLUMPAK DRAGUTIN, Stanka, r. 1921, s. Bedekovčina, Zabok, Hrvat, radnik, NOV **1943**.

GLUMPAK FRANJO, Hrvat, poginuo

GLUMPAK JOSIP, Mirka, r. **1926**, s. Bedekovčina, Zabok, Hrvat, radnik, čl. **SKOJ**-a, **NOV 1943,** ranjen **1944.** i **1945.**

GLUMPAK TOMO, Pavla, r. **1916**, s. Bedekovčina, Zabok, Hrvat, radnik, **NOV 1944.**

GMAJNIČKI Božo, r. 1920, s. Brezje, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo **1944**.

GMAJNIČKI SLAVKO, Josipa, s. Brezje, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

GOBAC JOSIP, Jurja, r. 1910, Gospić, Hrvat, službenik, čl. KPJ, NOV 1944.

GOLEČ DRAGUTIN, Zlatka, r. 1923, s. Preseka, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

GOLIĆ JOSIP, Ivana, r. **1916**, s. Zorovnica, Ivanec, Hrvat, radnik, čl. **SKOJ**-a, **NOV 1943**.

GOLUB JANKO, Hrvat

GOLUB MILAN, Adama, r. 1926, s. Krapinski Vidovec, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1944. i 1945.

GOLUB PAVAO, r. 1909, s. Šimčevec, Sesvete, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

GOLUBIĆ BRANKO, Mije, r. 1922, s. Mala Erpenja, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

GOLUBOVIĆ PETAR, Steve, r. 1912., s. Prgomlje, Bjelovar, Srbin, poljopriv., NOV 1943.

GORENC RADOVAN, Hrvat, čl. **KPJ, NOV** 1943, ranjen 1944.

GORIČANEC PAVAO, Luka, r. 1925, s. Donji Kraljevec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

GORIČKI ANDRIJA, Hrvat

GORIČKI FRANJO, Šimuna, r. 1922, s. Martinišće, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

GORIČKI IVAN, Slavka, r. 1929, s. Zleć, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1944.

GORIČKI STJEPAN, s. Beloslavec, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

GORIČKI VALENT, S. Beloslavec, Zelina, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943.

GORIČKI VINKO, r. 1920, s. Beloslavec, Zelina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1943.

GORIPARIČ KARLO, Hrvat

GORUP JANKO, Franje, r. 1912, s. Pašnik, Ivanec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

GORUPEC STJEPAN, Hrvat

GORUPIČ VIKTOR, Stjepana, r. 1924, s. Plemenšćina Gornja, Pregrada, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943.

GOSPOČIČ RUDOLF, Hrvat

GOTAL STJEPAN, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV 1944, poginuo 1944.

GOVORENČIČ NIKOLA, Hrvat

GRABAR LJUDEVIT, S. Vrbno, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

GRABOVEC ĆIRIL, Hrvat, čl. SKOJ-a, ranjen 1945,

GRABROVECFRANJO, r. 1909, s. Brezova Gora, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV 1943, ranjen 1944.

GRABROVEČKI DRAGUTIN, J., r. 1926, Zabok, Krapina, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

GRABROVEČKI VLADO, Andrije, r. 1926. s. Grabrovec, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, poginuo 1945.

GRAČARFRANJO, Aleksandra, r. 1923, s. Kučanec, Sesvete, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

GRAF MILIVOJ, Gustava, r. 1926, s. Jesenovec, Sesvete, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

GRAH IVAN, Antuna, r. 1926, s. Veliko Trgovišće, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1943.

GRAHOVAC ZRINKO, Berjanina, r. 1909, Bakar, Rijeka, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

GRAKALIĆ IVAN, r. 1926, Pula, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.

GRAKALIĆ MILA, Zagreb, Hrvatica, NOV 1943.

GRAŠANOVIĆ (GRAŠANIĆ) NIKOLA, . Hrvat, ranjen 1945.

GRDAK ĆIRO, r. 1923, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

GREGORIĆMILAN, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

GREGORIĆMIRKO, r. 1908, s. Velinci, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo 1945.

GREGURIĆ JOSIP, s. Bukovec, Zelina, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ, NOV 1943.**

GREGURIĆ KATICA, Hrvatica, NOV 1944, poginula

GREGURIĆ MIJO, S. Bukovec, Zelina, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** ranjen **1945.**

GREGURIĆ VINKO, Klanjec, Hrvat, NOV 1944, poginuo **1945.**

GREGURIĆ VJEKOSLAV, r. 1926, s. Velinci, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo 1945.

GRETIĆ IVICA, Ignaca, r. 1919, s. Pukovac, Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1941.

GRETIĆJANKO, Hrvat, čl. KPJ, ranjen 1945.

GRGEČ KATICA, Valenta, r. 1921, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvatica, radnica čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginula **1944.**

GRGEČ MATO, Stjepana, r. 1922, s. Jakovlje, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo 1944.

GRGEČ ROK, r. 1922, s. Jakovlje, Stubica, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1944.

GRGETIĆ JOSIP, Hrvat

GRGURIĆ IVAN, Franje, r. 1927, s. Oborovo, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1944.

GRGURIĆ TOMO, Hrvat

GRILECDRAGUTIN, Stjepana, r. 1919, s. Brezje, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

GRILEC IVAN, Stjepana, s. Brezje, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

GRKA VAC IGNAC, Mije, s. Zadrkovec, Zelina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen, poginuo

GRKOVECSTJEPAN, Ignaca, r. 1921, s. Ladikovec, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1945.**

GRMEK JOSIP, Rudolfa, r. 1922, s. Brezje, Klanjec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1945.**

GROŠTOMO, Josipa, r. **1928,** s. Bedekovčina, Zabok, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943. ranjen 1944. i 1945.

GROŠEVIĆ BOLTA, r. 1910, s. Sv. Ivan Zabno, Vrbovec, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1944.

GROŠINIĆ BOLTA, Tome, r. 1910, s. Žitomir, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV 1942, ranjen 1945.

GROŠINIĆ MATO, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.

GROŠINIĆ MILAN, r. 1920, s. Gornje Orešje, Zelina, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1944.

GROŠINIĆ NIKOLA, Miroslava, r. 1914, s. Orešje, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV 1942, ranjen 1944. i 1945.

GROŠINIĆ STJEPAN, s. Orešje Gornje, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1944.

GROZAJ JOSIPA MAJA, Stjepana, r. 1917, s. Pačetina, Krapina, Hrvatica, radnica, čl. KPJ, NOV 1943.

GRŠIĆ STJEPAN, Alojza, r. 1925, s. Veleškovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1945.

GRUBIŠAK VIKTOR, Josipa, r. 1925, s. Pušća, Klanjec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

GRUDEN SLAVKO, Martina, r. 1926, s. Vilanci, Vel. Trgovišće, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1944.

GRUJIĆ MILAN, Nikole, r. 1926, s. Sokolovac, Koprivnica, Srbin, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

GUBAR MIHEL, r. 1907, Krasnodor, SSSR, Rus, NOV 1944, poginuo 1944.

GUDAN ANDRIJA, Andrije, r. 1924, s. Modrovac, Donja Stubica, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

GUDEK LUKA, Marka, r. 1922, s. Gornja Konjščina, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

GUDIĆANTO, Hrvat

GUNTNER IVAN, Josipa, r. 1926, s. Hromeč, Krapina, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1945.

GUNZI VIKTOR, Jure, r. 1926, s. Križanec, Varaždin, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

GVOZDANOVIĆĐURO, Vida, r. 1926, s. Ludbreški Ivanec, Ludbreg, radnik, NOV 1944.

HABAJEC JOSIP, JOŽA, Hrvat

HABAJEC VALENT, Stjepana, r. 1920, s. Sušobreg, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. **KPJ, NOV 1943,** ranjen

HABAZIN ALOJZ, Franje, r. 1925, s. Turnišće, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV 1944.**

HABAZIN BLAŽ, Hrvat

HABAZINGABRIJEL, r. 1908, s. Marija Bistrica, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

HABAZIN IVAN, Hrvat

HABAZIN JANKO, Franje, r. 1923, s. Turnišće, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

HABAZIN JOSIP, Stjepana, r. 1923, s. Tugonica. Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ,** NOV 1943, ranjen 1944.

HABEK OTO, r. 1926, s. Prekovršje, Kašina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

HABIJAN ĐURO, Hrvat

HABIJAN IVAN, r. 1916, s. Vidovec, Zagreb, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.

HABUHN JURAJ, Franje, r. 1926. s. Poznanovec, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, **NOV** 1943, ranjen 1945.

HABULIN VJEKOSLAV, Kate, r.1930, s. Poznanovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** čl. **SKOJ**-a, poginuo 1944.

HABUZIN JOSIP, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen 1945.

HACEK MILAN, Martina, r. 1921, s. Bočaki, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, **NOV** 1943, poginuo 1944.

HADIČ BOLTO, Hrvat

HADINA BLAŽ, Josipa, r. 1920, s. Sušobreg, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1945.**

HADINA FRANJO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1945.

HADINA IVAN, Jurja, r. 1926, s. Sušobreg, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

HADINA TOMO, Blaža, r. 1924, s. Sušobreg, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** ranjen

HADINA VALENT, Ivana, r. 1926, s. Sušobreg, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo **1945.**

HADINA VINKO, Jurja, r. 1924., s. Sušobreg, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, **NOV 1943,** ranjen **1944.**

HADUR FRANJO, Hrvat

HAJBA JOSIP, Hrvat

HAJDUK MARTIN, Hrvat

HAJTIČ JANKO, Hrvat

HALAMBEK DRAGUTIN, Josipa, r. 1926, s. Luka, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

HALAMBEK FRANJO, Ignaca, r. 1925, s. Krajska Ves, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo **1944.**

HALAMBEK LUKA, Hrvat, NOV 1943.

HALAMBEK MIRKO, Mije, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

HALAMBEK RUDOLF, Ivana, r. 1924, s. Luka, Zaprešić, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen

HALAMF.K LUKA, r. 1921, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV 1944.

HALAMIČSTANKO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen **1945.**

HAL ANIČ STJEPAN, Hrvat, poginuo

HALAUŠ JOSIP, Hrvat

HALUNIČ STANKO, S. Kostel, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

HALUŽAN ALOJZ, Antuna, r. 1912, s. Ravnice, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

HALUŽAN TEREZIJA, Julče, r. 1925, s. Klenovac, Hrvatica, domaćica, NOV **1943,** poginula **1944.**

HAMIČ ANDRIJA. Hrvat

HANŽEK RUDOLF, Stjepana, r. 1919, s. Marija Bistrica, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1942,** ranjen **1945.**

HAPP ANTUN, Dragutina, r. 1922, s. Poljanec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

HAPP FRANJO, Pavla, r. 1921, s. Poljanec, Ludbreg, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

HARAMINA MIRKO, Ivana, s. Krapinski Vidovec, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

HARAPIN FERDO, Hrvat

HARAPIN JOSIP, Martina, r. 1917, s. Brestovski Vrh, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

HARAPIN MILAN, Hrvat

HARAPIN STJEPAN, Josipa, s. Lučilnice, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo 1944.

HA VRLA FRANJO, Franje, r. 1922, s. Bobovec, Klanjec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1945.**

HENDERAK STJEPAN, Hrvat

HERAK ZLATKO, Franje, r. 1926, s. Grdenec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo 1945.

HERCEG FRANJO, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo

HERCEG FRANJO, Antuna, r. 1925. s. Veliko Trgovišće, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1943.

HERCEG FRANJO, Đure, r. 1920, s. Ratkovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

HERCEG IVAN, r. 1918, s. Jesenje, Krapina, Hrvat,čl. KPJ,NOV **1943,** poginuo **1944.**

HERCEG IVAN, Ljudevita, r. 1926, s. Veliko Trgovišće, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1943.

HERCEG MILKA, Stjepana, r. 1927, Jesenje

Gornje, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginula **1944.**

HERCEG MIRKO, Janka, r. **1914**, s. Jesenje Donje, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV **1944**.

HERCEG PETAR, Antuna, r. 1923, s. Veliko Trgovišće, Zabok, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

HERCIGONJA VINKO, Ljudevita, r. 1925, s. Prosenik, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1945.

HERČEKI IMBRO, Hrvat

HERENDIČEDO, Andrije, r. 1929, Split, Hrvat, učenik, NOV 1944, poginuo 1945.

HLAD JOSIP, Franje, r. 1925, s. Pluska, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1943, ranjen 1944.

HLAD MIRKO, Rudolfa, r. 1926, s. Strmec, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

HLAD RUDOLF, Mirka, Hrvat

HLAD SLAVKO, Jelene, r. 1918, s. Karnj. Vas, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1943.

HLAD SLAVKO, Rudolfa, r. 1919, s. Strmec, Zabok, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943.

HLAD STJEPAN, Stjepana, r. 1921, Zaprešić, Hrvat, radnik, **NOV** 1944, poginuo 1945.

HLAD VIKTOR, Josipa, r. 1923, s. Radakovo, Klanjec, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944. ranjen 1945.

HLAD VILIM, Josipa, r. 1921, s. Radakovo, Klanjec, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, ranjen 1944.

HLADNIĆ DRAGO, Hrvat

HLADNIĆ FRANJO, Hrvat

HLANŽIN FRANJO, Hrvat

HLAŠČ FERDO, Hrvat

HLAŠČ IVAN, Mije, r. 1913, s. Susedgrad, Zagreb, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

HLEVNJAK DRAGO, Mije, r. **1919**, s. Vrbno, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV 1943.

HLIŠIĆ FRANJO, Hrvat, poginuo

HLUPIĆ EDUARD, Mije, r. 1920, Ivanić Kašinički, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ**, NOV 1944.

HMELNIKOV KARLO, Slovenac

HODAK PAVAO, Hrvat

HOJSAK IVAN, Izidora, r. 1911, s. Benkovec, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

HORCI MATO, Bare, Hrvat

HORVAT ANTON, Pregrada, Hrvat, poljopriv., poginuo **1945.**

HORVAT ANTUN, r. **1923**, s. Letovčan, Klanjec, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo **1945**.

HORVAT FRIC, Hrvat, čl. KPJ, ranjen 1945.

HORVAT IVAN, Pavlina, r. 1923, s. Martijanec, Ludbreg, Hrvat, radnik, NOV 1943, ranjen 1944.

HORVAT JANEZ, Slovenac

HORVAT JOSIP, Imbre, r. 1913, s. Đurmanec, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo 1944.

HORVAT JOSIP, Rudolfa, r. 1927, s. Đurmanec, Krapina, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

HORVAT LEOPOLD, Janka, r. 1919, s. Đurmanec, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1942, ranjen

HORVAT LJUBOMIR, Vida, r. 1924, s. Gusakovec, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

HORVAT MILAN, Franje, r. 1924, s. Đurmanec, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1944.

HORVAT MILAN, Janka, r. 1924, s. Macelj, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943. ranjen 1943.

HORVAT MIRKO, r. 1914, s. Doljnja Poljana, Hrvat, NOV 1944., poginuo 1944.

HORVAT MIROSLAV, Ignaca, r. 1911, s. Gusakovac, Donja Stubica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1946, od križara

HORVAT NIKOLA, Hrvat

HORVAT RUDOLF, Dominika, r. 1924, s. Svedruža, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

HORVAT SLAVKO, Josipa, r. 1923, s. Dubrovčak, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

HORVAT STJEPAN, Hrvat, čl. KPJ, ranjen 1945.

HORVAT STJEPAN, Jurja, r. 1921, s. Đurmanec, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo 1944.

HORVAT TOMO, Franje, r. 1925, s. Jalševec, Dubrava-Zagreb, Hrvat, radnik, NOV 1944.

HORVAT VILIM, Vida, r. 1915, s. Pregrada, Vrhi, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1945.

HORVAT VJEKOSLAV, Stjepana, r. 1922, s. Police, Klanjec, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

HORVAT ZVONKO, Ljudevita, r. 1924, s. Zbilj Donji, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

HORVATEK LJUDEVIT, Grge, r. 1926, s. Jalšje, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

HORVATEK MAKS, Martina, r. 1918, s. Jalšje, Zabok, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

HORVATEK MIRKO, Mije, r. 1926, s. Pašnik, Ivanec, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

HORVATEK PETAR, Martina, r. 1915, s. Jalšje, Zabok. Hrvat, radnik, NOV 1943.

HORVATEK VIKTOR, Mije, r. 1914, s. Pašnik, Ivanec, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

HORVATEK VILIM, Josipa, r. 1921, s. Jalšje, Zabok, Hrvat, radnik, **NOV** 1945.

HORVATIĆ ANDRIJA, Hrvat

HORVATIĆ BRANKO, Petra, r. 1929, s. Jeserovec, Sesvete, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen

HORVATIĆ FRANJO, Andrije, r. 1915, s. Jelovec, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

HORVATIĆ JOSIP, Ivana, r. 1914, s. Brdovec, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen 1944.

HORVATIĆ NIKOLA, Nikole, r. 1916, s. Brdovec, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

HORVATIĆ NIKOLA, Valenta, r. 1927, s. Jeserovec, Sesvete, Hrvat, NOV 1943, poginuo 1944.

HORVATIĆ SLAVKO, Nikole, r. 1925, s. Prudnice, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1945.

HORVATIĆ SONJA, r. 1924, s. Botovo, Koprivnica, Hrvatica, radnica čl. KPJ, NOV .1943.

HORVATIĆ STJEPAN, Hrvat

HORVATIĆ VALENT, Hrvat

HORVATIĆ VLADO, Pavla, r. 1921, s. Šibice, Zaprešić, Hrvat, radnik, **NOV** 1944.

HORVATIĆ ZVONKO, Nikole, r. 1926, s. Prudnice, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

HORVATIĆ ZVONKO, Petra, r. 1926, s. Jeserovec, Sesvete, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** ranjen **1945.**

HORVATIN JOSIP, Stjepana, r. 1920, s. Šibice, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1944.

HORVATIH VID, Vida, r. 1922, s. Šibice, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

HORVATINČIĆ VINKO, Hrvat

HORVATOVIĆ IVAN, Jurja, r. 1920, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen 1944.

HOSTIĆ ALOJZ, Martina, r. 1923, s. Marinci, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1942.

HOSTIĆ DRAGO, Hrvat, NOV 1944.

HRBUT STJEPAN, r. 1928, Klanjec, Hrvat, NOV 1943., poginuo 1944.

HRČEK ALEKSANDAR, Klare, r. 1919, s. Đurmanec, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1943.

HRČEK STJEPAN, Josipa, r. 1920, s. Đurmanec, Krapina, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

HRDAS MILAN, Stjepana, r. 1915, Vrapče, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943.** poginuo **1944.**

HRENOVIĆ DRAGO, S. Cirkvena, Križevci, Hrvat, NOV 1944.

HRGAR STJEPAN, Mije, r. 1924, s. Laduč, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

HRIBAR VINKO, Cire, r. 1923, s. Prigorje, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** poginuo **1944.**

HRIBERSKI RUDOLF, Mije, r. 1929, s. Svedruža, Krapina, Hrvat, **NOV 1944.**

HRIBERSKI SLAVKO, Mije, r. 1925, s. Svedruža, Krapina, Hrvat, radnik, **NOV 1944.**

HRLOČ IVAN, M., Hrvat

HRKEC VJEKOSLAV, r. 1924, s. Jertovec, Zelina, Hrvat, **NOV 1943,** poginuo **1944.**

HRUP ANKICA. Hrvatica, NOV 1944.

HRUPEC IVAN, Ivana, r. 1930, s. Šulinec, Zelina, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

HRUŠČEVIĆ STJEPAN, Hrvat

HRUŠKAR STJEPAN, Hrvat

HRVOJ IVAN, Krapina, Hrvat, čl. KPJ

HRŽENJAK STJEPAN, Petra, r. 1922, s. Križ, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

HRŽICA AUGUST, Augusta, r. 1927, s. Kustošija Crnomerec, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

HUSAR MILAN, Hrvat

HUSAREK STJEPAN, Petra

HUSEIN IVAN, Hrvat

HUHAJA SLAVKO, r. 1923, s. Sokolovac, Koprivnica, Hrvat, NOV **1943,** poginuo 1945.

HUMEK SLAVKO, Hrvat, čl. KPJ, ranjen 1945.

HUNJAK MIRKO, Jakoba, r. 1923, s. Donja Selnica, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1946,** od križara

HURČAK BOŽIĆ ALOJZ, Jakoba, r. 1899. s. Kosovečko, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

HURČAK GABRO, Stjepana, r. 1927, s. Kosovečko, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., **NOV1944**, zarobljen **1944,** poginuo **1944.**

HURČAK JERONIM, Dragutina, r. 1922. s. Kosovečko, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943.**

HURČAK BOŽIĆ STJEPAN, Alojza, r. 1928, s. Kosovečko, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

HURSA SLAVKO, Luke, r. 1914, s. Slatina, Donja Stubica, Hrvat, radnik, **NOV** 1944., ranjen

HUSNJAK SLAVKO, Andrije, r. 1926, s. Zeinci, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

HUSNJAK VALENT, r. 1915, s. Kamenica, Hr-

vat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1945.

HUZJAK DRAGO, Hrvat

HUZJAK IVAN, Josipa, r. 1929, s. Donja Poljana, Jalžabet-Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

HUZJAK STJEPAN, Mirka, r. 1925, s. Oratje--Krap. Toplice, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

HUZJAK ZVONKO, Andrije, r. 1928, s. Zeinci, Zaprešić, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

HUZJAK ZVONKO. Hrvat

ILEKOVIĆ JOSIP, Janka, r. 1914, s. Kuzminec, Zlatar Bistrica, Hrvat, rudar, NOV **1943.** ranjen

ILEKOVIĆ MATO, Hrvat

ILIĆ FRANJO, Hrvat, NOV 1944.

ILIĆ MILJENKO, r. 1920, Srbin, čl. KPJ

ILIJAŠ LJUDEVIT, Josipa, r. 1921, s. Cigrovec, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1945.**

ILIJEVAC ALOJZ, Brezova Gora, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

IMBRIŠA IVAN, Hrvat

IMENJAK IVAN, Hrvat

IMENJAK MARICA, Hrvatica

INKRET MIJO, Hrvat

IŠTOK JOSIP, Hrvat

IŠTVANIĆ FRANJO, Hrvat

IŠTVANIĆ STJEPAN, Ivana, r. 1927, s. Cučerje, Dubrava, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

IVACI IVAN, Mije, r. 1928, Donji Mihaljevec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944.**

IVANĆIĆ IVAN, Slavka, r. 1927, s. Mirkovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

IVANĆIĆ JOSIP, Ivana, r. 1925, s. Mirkovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1944.**

IVANIŠEVIĆ MILKA, Srpkinja

IVANIŠEVIĆ MIRKO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

IVANIŠEVIĆ TEODOR, Cvijana, čl. KPJ, poginuo

IVANKOVIĆ ŠTEFICA, Andrije, r. 1932, s. Črešnjevec, Klanjec, Hrvatica, učenica, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

IVANOVIĆ RUŽA, Crna Gora, Crnogorka, NOV 1943.

IVANUŠ MIRKO, Hrvat, čl. KPJ

IVANUŠ VINKO, Antuna, r. 1916, s. Sutlanski Strmec, Klanjec, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1945.

IVANUŠEC MIRKO, r. 1923, s. Ljubeščica, Novi Marof, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.

IVANJEK JULIUS, Antuna, r. 1922, s. Krap. Toplice, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

IVANJEK RUDOLF, r. 1926, s. Martinišće, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

IVATEK STJEPAN, Ignaca, r. 1922, s. Vidovec Maksimir, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

IVEKOVIĆ IVAN, Hrvat

IVEKOVIĆ JOSIP, Hrvat

IVEKOVIĆ JULIJANA, Hrvatica

IVEKOVIĆ MIJO, S. Razdrto, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944., poginuo 1945.

IVEKOVIĆ RUDOLF, Jurja, r. 1903, s. Razdrto, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

IVEKOVIĆ STJEPAN, Janka, r. 1928, s. Stenjevec, Susedgrad, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

IVEKOVIĆ VIKTOR, Franje, Hrvat

IVEKOVIĆ VILIM, Hrvat

IVETIĆ BOŽO, Matije, r. 1920, s. Kl. Jezero, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1944, poginuo

Ivić **LJUDEVIT**, Hrvat

Ivić **MIRKO**, Dragutina, r. 1920, s. Brezakovec, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

Ivić **STJEPAN**, Stjepana, r. 1915, s. Velinci, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

Ivić **VLADIMIR**, Dragutina, r. 1921, s. Kumrovec, Klanjec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

JADAN IVAN, Hrvat

JAGARINEC ANDRO, s. Jamno, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

JAGEC VINKO, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo

JAGIĆ JANKO, Franje, r. 1922, s. Slatina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

JAGIĆ MATO, Hrvat

JAGIĆ MIRKO, Lacka, r. 1920, s. Velika Ves, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

JAGIĆ STANKO, Hrvat, poginuo

JAGIĆ VLADO, Ivana, r. 1926, s. Sesvete, Ludbreg, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, **NOV** 1942, poginuo 1943.

JAGNJIĆ MARKO, Hrvat, NOV 1944.

JAGUŠIĆ DRAGUTIN, Franje, r. 1921, s. Lužani Zagorski, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

JAGUŠIĆ MARTIN, Valenta, r. 1924, s. Lužani, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

JAGUŠT MATO, Lovre, r. 1925, s. Igrišče, Donja Stubica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

JAHIĆ SALIH, Musliman, NOV 1944, poginuo 1945.

JAEGER HELMUT, Luja, r. 1925, Vinkovci, Hrvat, student, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

JAKEŠIĆ RUDOLF, Antuna, r. 1926, s. Kupljenovo, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

JAKOLIĆ JOSIP, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

JAKOLIĆ MIHAU, Pavla, r. 1922, s. Celine, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1944.

JAKOLIĆ MIHAU, Pavla, r. 1924, s. Celine, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

JAKOLIĆ MATO, Hrvat

JAKOLIĆ NIKOLA, Josipa, r. 1910, s. Celine, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944., poginuo **1944.**

JAKOLIĆ STJEPAN, Josipa, r. 1921, s. Celine, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944. poginuo 1944.

JAKOUĆ STJEPAN, Pavla, r. 1924, s. Celine, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** zarobljen **1944,** poginuo **1945.**

JAKOPĆEVIĆ MARTIN, Valenta, s. Police, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

JAKOPĆEVIĆ VINKO, Hrvat

JAKOVAC IVAN, Ivana, r. 1923, Zagreb, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen 1945.

JAKOVAC STJEPAN, Hrvat, poginuo

JAKOVINA DRAGUTIN, Stjepana, r. 1918, s. Vukovo Selo, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen, poginuo **1945.**

JAKOVINA STJEPAN, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen 1945.

JAKUŠ BLAŽ, Tome, r. 1912, s. Lug-Poznanovec, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1943.

JAKUŠ IVAN, Josipa, r. 1912, s. Lug-Poznanovec, Zabok, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

JAMBREK ANDRIJA, Imbre, Hrvat

JAMBREK HABAJEĆ AUGUST, Valenta, r. 1924, s. Sušobreg, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

JAMBREK IVAN, Karla, r. 1919, s. Poznanovec, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1944.

JAMBREŠIĆ DRAGUTIN, Stjepana, r. 1919, s. Radakovo, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

JAMBREŠIĆ STJEPAN, Josipa, r. 1926, s. Tomaševac, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

JAMBREŠIĆ ZLATA, Hrvatica

JAMBREUŠ DRAGUTIN, Ane, r. 1926, s. Pavlovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

JAMBREUŠ IVAN, r. 1916, s. Pavlovec, Zabok, Hrvat, NOV 1943, poginuo 1944.

JAMBREUŠ ROKO, Ivana, Hrvat

JAMBRIČEK STJEPAN, Hrvat, poginuo

JAMBROVIĆ RUDOLF, Rudolfa, Hrvat

JAMEZ STJEPAN, Hrvat, nestao

JANĆI DURO, Valenta, r. 1913, s. Bočaki, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV 1943.

JANĆIĆ FRANJO, Mihajla, r. 1919, s. Hrastina, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ,** NOV 1943.

JANĆINOVIĆ IVAN, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

JANDREŠIĆ LUKA, Hrvat

JANDRIĆ VOJISLAV, Hrvat, NOV 1943, poginuo

JANDRIJEV ĐURO, Hrvat

JANDROKOVIĆ STJEPAN, Hrvat

JANIN MIJO, Hrvat

JANKOVIĆ JANKO, Tome, r. 1923, s. Donja Selnica, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1945.**

JANKOVIĆ MIRKO, Martina, r. 1927, s. Donja Selnica, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1945.**

JARĆIMOVIĆ IVO, Crikvenica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** poginuo **1944.**

JARNECĐURO, Andrije, r. 1913, Vratno Dol., Hrvat, poljopriv., NOV **1942,** ranjen 1944.

JANŽEK AUGUST, Hrvat

JANŽEK IZIDOR, Hrvat

JEDVAJ IVAN, Franje, r. 1910, s. Brdo, Krapina, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo 1945.

JEGER MARKO, Hrvat

JEKOVIĆ MILAN, Hrvat, čl. SKOJ-a

JELILIĆ JOSIP, Hrvat

JELUŠIĆ JOSIP, r. 1912, s. Kolarec, Novi Marof, Hrvat, NOV **1944,** poginuo **1945.**

JEMERŠIĆ DRAGO, Stjepana, r. 1921, Moravče, Hrvat, radnik, NOV **1943,** ranjen

JENDRIĆ JOSIP, Hrvat

JENDRIĆ STJEPAN, Hrvat

jENbRić VALENT, Hrvat

JEŽEK SLAVICA, Augusta, r. 1923, Velika Erpenja, Hrvatica, domaćica, NOV **1943,** zarobljena **1944,** poginula **1944.**

JEZOVITA SILVESTAR, Augusta, r. 1907, s. Kameničko Podgorje, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV 1943.

JUG BRANKO, Valenta, r. **1926,** Zagreb, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen

JUG FRANJO, Hrvat, poginuo

JUG IMBRO, Mate, r. **1920,** s. Gornja Pušća, Zaprešić, Hrvat, poljopriv. **NOV 1944,** poginuo **1945.**

JUG SLAVKO, Hrvat, **NOV 1944.**

JUGEC VILKO, Hrvat

JUGEC VINKO, r. 1920, Zagreb, Hrvat, radnik, **NOV 1943,** poginuo **1944.**

JUHAR PETAR, Andrije, r. 1928, s. Družilovec, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1943.

JUMIČ PETAR, Roka, r. 1925, s. Oborovo Bistranjsko, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1945.**

JUNKOVIČFRANJO, Stjepana, r. 1925, s. Brezova, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1944. ranjen

JURAK AUGUST, Vida, r. 1915, s. Cigrovec, Pregrada, Hrvat, NOV **1942.**

JURAKOVIČ JOSIP, Josipa, r. 1916, Dugo Selo, Hrvat, NOV 1943.

JURAN MIJO, Antona, r. 1922, s. Gostenje, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

JURAN VID, Hrvat, ranjen 1945.

JURANIČ FRANJO, Stjepana, r. 1912, s. Drenovec, Novi Marof, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen 1945.

JURCA EDUARD, Eduarda, r. 1924, Slavonski Brod, Hrvat, službenik, **NOV 1944,** ranjen

JURČEC ALOJZ, Korvina, r. 1925, s. Bedekovčina, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943. ranjen 1943.

JURČEC NIKOLA, Ivana, r. 1925, s. Laduč, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. **SKOJ**-a, NOV 1943.

JUREC MALČIKA, Josipa, r. 1916, s. Bedekovčina, Zabok, Hrvatica, radnica, čl. KPJ, NOV 1943, poginula 1944.

• JUREKOVIĆ ALEKSANDAR, Hrvat

JUREKOVIĆ ANDRIJA, Josipa, r. 1925, Klokovec, Hrvat, radnik, **NOV 1943,** poginuo 1944.

JUREKOVIĆ PETAR, Josipa, r. 1926, Klokovec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

JUREŠA FRANJO, Stjepana, r. 1925, s. Selno, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

JUREŠA IVAN, Vida, r. 1924, s. Trsteno, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1945.

JUREŠA MAKS, Josipa, r. 1924, s. Selno, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

JUREŠA VILIM, Hrvat

JUREŠA ZVONKO, Mije, r. 1920, s. Dubrovčan, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

JURIČEV ŠIME, Hrvat

JURIĆ DRAGUTIN, S. Brezje, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

JURINA BARICA, Vida, r. 1922, s. Veliko Trgovišće, Zabok, Hrvatica, domaćica, NOV 1943.

JURINA GABRO, Josipa, r. 1921, s. Kabel, Zabok, Hrvat, radnik, NOV **1944,** poginuo 1944.

JURINA IVAN, Gabrijela, r. 1932. Zagreb, Hrvat, učenik, NOV **1944.**

JURINJAK IZIDOR, Mije, r. 1919, s. Vrban, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

JURIŠIĆ PAVAO, Pavla, r. 1915, s. Hrastina, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

JURMAN MILAN, Hrvat

JURMAN VID, Jurja, r. 1921, s. Drenje, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV 1943,** poginuo **1945.**

JURNJAK JOSIP, Stjepana, r. 1910, s. Pašnik, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

JUTRIŠA MARTIN, Mate, s. Martiša Ves, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

JUTRIŠA STANKO, Juliusa, r. 1916, Druškovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo 1944.

KABLAR RUDOLF, Mije, r. 1920, s. Laduč, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. **SKOJ**-a, NOV 1944.

KABLAR STJEPAN, Franje, r. 1922, s. Putkovec, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943.** poginuo **1944.**

KABLAR STJEPAN, Mije, r. 1920, s. Javorje, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

KADOIĆ NIKOLA, S. Konjščina, Zlatar Bistrica, Hrvat, čl. KPJ, **NOV 1943.**

KAHLINA FRANJO, Blaža, r. 1922, s. Veliko Trgovišće, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1944.

KAHLINA JOSIP, Tome, r. 1925, s. Domahovo, Zabok, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

KAHLINA SLAVKO, Ivana, r. 1923, s. Veliko Trgovišće, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

KAJKIĆ DRAGUTIN, Hrvat

KALAMBER VID, r. 1923, s. Jakovlje, Zaprešić, Hrvat, **NOV 1943,** poginuo **1944.**

KALAMČAK IVAN, Hrvat, ranjen 1945.

KALAMIĆ STANKO, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.

KALAMINEC DRAGUTIN, Antuna, r. 1919, s. Oratje, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo

KALČIĆ SLAVKO, Hrvat

KAMENARIĆ NIKOLA, Stjepana, r. 1913, s. Donja Topolčica, Zelina, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ, NOV 1944,** ranjen **1945.**

KAMENOVIĆ JOSIP, Mate, Hrvat

KAMENUŠIĆ STJEPAN, r. 1926, s. Breg, Zelina, Hrvat, NOV **1944,** poginuo **1944.**

KAMFAR AUGUST, Hrvat

KANCEIJAK ANTUN, Ivana, r. 1919, s. Ravnice-

-Vel. Trgovišće, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1944.

KANCEUAK JOSIP, Andrije, r. 1925, s. Domahovo, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

KANCEUAK LJUDEVIT, Filipa, r. 1924, s. Domahovo, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KANIŽAJ ĐURO, Ignaca, r. 1924, Kotoriba, Hrvat, poljopriv., NOV **1945.**

KANJEVIĆ MILORAD, Bože, r. 1928, s. Jelovac, Bos. Dubica, Srbin, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

KANTURA MIRKO, Hrvat

KAPEŠ ANDRIJA, r. 1923, Varaždin, Hrvat, **NOV** 1943, poginuo 1945.

KAPIDŽIĆ dr. SEFIK, Musliman, liječnik

KAPLANOV PETAR, Hrvat, ranjen

KAPLOVEC JANKO, Hrvat

KARAMARKO SIME, Hrvat

KARAVIDOVIČ IVAN, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

KARAVIDOVIČ JAKOB, r. 1925, Đakovo, radnik, čl. **KPJ,** NOV 1943, ranjen 1944.

KARL STJEPAN, Hrvat

KARNIČAR ALOJZ, Alojza, r. 1925, s. Hum na Sutli, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

KASIK JOSIP, Hrvat

KASAJ DRAGUTIN, Ljudevita, r. 1919, s. Sutlanska Poljana. Klanjec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1944,** ranjen **1945.**

KASAJ MARTIN, Ljudevita, r. 1924, s. Sudanska Poljana, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KAŠČEVIČ IVAN, Hrvat

KAŠIR STIEPAN, Hrvat, poginuo

KATALENIĆ IVAN, r. 1917, s. Jesenje, Krapina, Hrvat, **NOV** 1944, poginuo 1944.

KATALENIĆ VALENT, Stjepana, r. 1914, s. Jesenje Gornje, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV** 1941, ranjen 1945.

KATALENIĆ VIKTOR, Augusta, r. 1924, Jesenje Gornje, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV** 1943, poginuo 1944.

KATOLŠAK ANTUN, Hrvat, poginuo

KATUŠIĆ FRANJO, S. Brdovec, Zaprešić, Hrvat, poljopriv,, **NOV** 1944.

KATUŠIĆ STJEPAN, Hrvat, NOV 1944.

KAVIĆ SLAVKO, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1944.

KECUR MIJO, r. 1918., s. Turnišće, Pregrada, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943.

KECUR VJEKOSLAV, Ljudevita, r. 1926, s. Turnišće, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV** 1943, poginuo 1944.

KEFEČEK BLAŽ, S. Lužan, Zelina, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943.

KEFEČEK IVAN, r. 1921, s. Podgorje Bistričko, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

KEKEU MILAN, Dragutina, r. 1925, s. Selno, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

KELEĆAK BRANKO, r. 1925, Zagreb, Hrvat, NOV **1944,** poginuo **1945.**

KELEMEN BOŽIDAR, Jurja, r. 1928, s. Kupljenski Hruševac, Zaprešić, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** poginuo **1945.**

KELEMINEC STJEPAN, Hrvat, čl. KPJ

KELETIĆ ROZALIJA, Josipa, r. 1924, s. Grabovnica, Čazma, Hrvatica, domaćica, NOV 1944.

KEREŠA FRANJO, Karla, r. 1924, s. G. Konjščina, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV **1944,** ranjen

KEREŠA JOSIP, r. 1925, Zlatar, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

KEZERIK STEVO, r. 1905, s. Narta, Bjelovar, Hrvat, NOV **1944,** poginuo **1945.**

KIRAC IVAN, Hrvat, čl. KPJ

KIRIN STJEPAN, Ivana, r. 1915, s. Hrebine, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

KIRINEC IVAN, Mije, r. 1920, s. Orešje Gornje, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

KIRINEC NIKOLA, Stjepana, r. 1920, s. Gornje Orešje, Zelina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944.**

KISEUAK JULIUS, Dragutina, s. Straža, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV **1944,** poginuo 1945.

KLANČIR FLORIJAN, Mate. r. 1921, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

KLANĆIR IVAN, Gabre, r. 1926, s. Jakovlje, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo 1944.

KLANČIR JOSIP, Stjepana, r. 1926, s. Jakovlje, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo 1944.

KLANFAR VID, Petra, r. 1925, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv. čl. KPJ, **NOV 1943,** poginuo **1944.**

KLANFAR STJEPAN, Hrvat

KLARIĆ STJEPAN, Hrvat

KLASIĆEK IVAN, Vida, r. 1921, Putkovec, Hrvat, poljopriv., čl. **SKOJ**-a, NOV **1944,** poginuo **1945.**

KLASIČKO IVAN, Hrvat, poginuo

KLASIĆEK BRANKO, Stjepana, r. 1923, s. Putkovec, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

KLASIĆ AUGUST, Mirka, r. 1921, s. Brdo Jesensko, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KLASIĆ FERDO, FEREK, Lovre, s. Prigorje,

Krapina, Hrvat, učenik, čl. KPJ, NOV 1942, poginuo 1945.

KLASIĆ JOSIP, Stjepana, r. 1920, Macelj Donji, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ,** NOV 1943, poginuo 1944.

KLATIĆ TOMO, Hrvat

KLAUS ŽEUKO, r. 1928, s. Brdovec, Zagreb, Hrvat, NOV 1943, poginuo 1944.

KLEĆINIĆ JOSIP, Antuna, r. 1924, s. Pojatno, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

KLEINHAUS IVAN, r. 1912, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944.

KLEMENC ANTUN, r. 1919, s. Krapinske Toplice, Pregrada, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1944,

KLEMEŠ STJEPAN, Hrvat

KLEPAC ZDENKO, Hrvat

KLETUS ZLATKO, Mateja, r. 1924, s. Matej Gor. Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ,** NOV 1943, poginuo 1945.

KLEVERIN IVAN, Hrvat

KLIČEK GABRO, Jakoba, r. 1919, s. Veliko Trgovišće, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

KLINČIĆ MIŠKO, S. Brdovec, Zaprešić, Hrvat, NOV 1944.

KLINČIĆ PAVAO, Hrvat

KLINČIĆ ŽEUKO, Pavla, r. 1928, s. Brdovec, Zaprešić, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** poginuo **1944.**

KLOBUČIĆ SLAVKO, Hrvat, čl. KPJ

KLOBUČIĆ VLADIMIR, Andrije, r. 1911, s. Mala Erpenja, Pregrada, Hrvat, čl. KPJ, **NOV 1944,** poginuo **1945.**

KLOKOĆAR NIKOLA, Marka, r. 1911, s. Hrastina, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

KUUĆAR NIKOLA, s. Orešje Gornje, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1945.

KUUĆAR VALENT, S. Orešje Gornje, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1944.

KUUĆAR VLADISLAV, Hrvat

KUUČARIĆ JURA, Stjepana, r. 1918, s. Javorje, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, poginuo 1945.

KUUĆARIĆ NIKOLA, Jurja, r. 1911, s. Javorje, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

KUUČEVIĆ JURE, S. Brdovec, Zaprešić, Hrvat, NOV 1944.

KUUKOVIĆ TOMO. Hrvat

KNEŽEVIĆ VASO, Nikole, r. 1928, s. Stari Pavijani, Bjelovar, Srbin, poljopriv., NOV 1944.

KOBAL AUGUST, Hrvat

KOBAL PETAR, Hrvat

KOBAL VLADO, r. 1920, s. Zbelava, Varaždin, Hrvat, učitelj, čl. **KPJ.** NOV **1942,** ranjen 1944.

KOBALI IVAN, r. 1912, s. Gredice, Klanjec, Hrvat, NOV **1944,** poginuo **1945.**

KOBASIĆ FRANJO, Hrvat

KOBEŠČAK ANTUN, Josipa, r. 1914, s. Orehovica, Zabok, Hrvat, radnik, NOV **1943,** poginuo **1944.**

KOCIJAN IVAN, Mije, r. 1925, s. M. Bukovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

KOCIJAN JURAJ, Mije, r. 1927, Pleškovec, Hrvat, poljopriv., **NOV 1945.**

KOCIJAN VIKTOR, Josipa, r. 1916, s. Dekanovec, Čakovec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

KOCIJANČIČ ĐURO, Josipa, Hrvat

KOCNAR ALOJZ, Hrvat

KOCORA JOSIP, Hrvat

KODERMAN STJEPAN, r. 1907, Zaprešić, Hrvat, NOV 1943.

KODIĆ MIRKO, Hrvat

KODRNJA MILAN, Vilima, r. 1923, s. Brezekovac, Klanjec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944.**

KODRNJA STJEPAN, Stjepana, r. 1927, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

KODUNJAR IVAN, Mirka, r. 1911, s. Brezakovec, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

KOJCER ALOJZ, r. 1924, Klanjec, Hrvat, NOV **1944,** poginuo **1945.**

KOKORBARA, Hrvatica

KOKOR FRANJO, Hrvat

KOKOT FRANJO, r. 1913, s. Turski Vrh, Ptuj, Slovenac, NOV **1943,** poginuo **1944.**

KOKOTIVAN, Gabre, r. **1919,** s. M.Polje, Zabok. Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo 1944.

KOKOT STJEPAN, Josipa, r. 1921, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1944,** ranjen

KOLAČKO TOMO, Ivana, r. 1923, s. Rijeka, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

KOLANZ ANKA, Mije, r. 1926, s. Gregurevac, Zlatar, Hrvatica, učenica, NOV **1943,** ranjena

KOLAR ĐURO, Franje, r. 1921, s. Mernje, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** zarobljen

KOLAR MIJO, Hrvat

KOLAR SLAVKO, Hrvat

KOLARIĆ FRANJO, Stjepana, r. 1925, s. Hrastina, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

KOLARIĆ JOSIP, Stjepana, r. 1920, s. Hrastina, Zaprešić, Hrvat, radnik, **NOV 1943.**

KOLEČAK IVAN, S. Brlekovo, Zlatar Bistrica, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1944, poginuo 1945.

KOLENC MAOICA, Slovenka

KOLENIĆ SLAVKO, Hrvat

KOLEŠ JOSIP, Stjepana. Hrvat

KOLEŽ IVICA, Hrvat

KOLIBAŠ STJEPAN, Hrvat

KOMAD IMBRO, Blaža, Hrvat, poginuo

KOMAN ANTUN, Hrvat

KOMAR RAJĆIĆ TEREZA, Antuna, r. 1926, s. Bedekovčina, Zabok, Hrvatica, učenica, **NOV** 1944, ranjena

KOMIN FRANJO, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

KOMIN MIJO, Hrvat

KOMUŠARJOSIP, Stjepana, r. 1923, s. Vidovec, Maksimir. Zagreb, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

KOMUŠAR PAVAO, Stjepana, Hrvat

KOMUŠAR STJEPAN, Nikole, r. 1911., s. Vidovec, Maksimir, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. **KPJ,** NOV 1942, ranjen 1944. i 1945.

KONAČAR STJEPAN, Hrvat, čl. KPJ, ranjen 1945.

KONARIĆ JOSIP, Hrvat

KONČIN FRANJO, Hrvat

KOPAR IVAN, Hrvat, poginuo

KOPČINOVIĆ STEVO, Franje, Hrvat

KOPLAJ MILAN, r. 1923, s. Rača, Bjelovar, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.

KORBAR AUGUST, Franje, r. 1917, s. Jelenjak, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.

KORBAR ZVONKO, Andrije, r. 1924., s. Zbilj Donji, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV 1944, poginuo 1944.

KORDIĆ NIKOLA, Sime, r. 1920, s. Galovac, Bjelovar, Srbin, poljopriv., **NOV** 1943, ranjen 1944.

KOREN ANDRIJA, r. 1920, s. Mihovljan, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, poginuo 1944.

KOREN JOSIP, Karla, r. 1926, s. Jazbine, Pregrada, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943, poginuo 1945.

KOREN SLAVKO, Amalije, s. Žutnica, Krapina, Hrvat, radnik, **NOV** 1944, poginuo 1945.

KORETMIRKO, Tita, r. 1923, s. Slatina, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV** 1944.

KORJANOVIĆ ĐURO, Hrvat

KORNET ALOJZ, Tome, r. 1908, s. Zlogonje, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV **1944,** ranjen

KORNET IZIDOR, Stjepana, r. 1921, s. Zlogonje, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen

KOROTAJ RUDOLF, Alojza, r. 1929, s. Dubrava, Hrvat, NOV **1944,** poginuo **1944.**

KORUNDA ANDRIJA, Martina, r. 1918, s Kapinske Toplice, Zabok, Hrvat, radnik, NOV **1944,** poginuo **1944.**

KORUŠNJAK PETAR, Hrvat

Kos **FRANJO**, Vinka, r. **1925,** s. Ribić Breg, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo 1945.

KOSJANKO, Maksa, r. **1918,** s. Jalšje, Zabok, Hrvat, radnik, NOV **1944**

Kos **MILKA**, Ivana, r. **1926** s. Golovec, Zabok, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginula **1944.**

Kos **STJEPAN**, Augusta, r. **1922,** s. Jalšje, Zabok, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

Kos **STJEPAN**, Ivana, r. **1928,** s. Galovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

KOSAK ANTUN, Hrvat

KOSAK MARIJA, Hrvatica, poginula

KOSA VEĆ MILAN, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1944.

KOSEK VJEKOSLAV, Josipa, r. 1926, s. Stenjevec, Zagreb, Hrvat, radnik, **NOV 1944.**

KOSINOV KUZMA, Pjotra, r. 1904, Harkov SSSR, Rus, radnik, NOV **1943.**

KOSIR ĐURO, Hrvat

KOSIR STJEPAN, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1944.

KOSOVEC ANDRIJA, Andre, r. 1923, s. Donja Konjščina, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo

KOSOVEC ALOJZ, Stjepana, r. 1925, s. Donja Konjščina, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.** poginuo

KOSOVEC JOSIP, Gabre, r. 1926, s. Konjščina, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KOSOVEC JOSIP, Janka, r. 1924, s. Konjščina, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV **1944,** poginuo **1944.**

KOSOVEC JURAJ, Mate,, r. 1924 s. Konjščina Gornja, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv. NOV **1943,** poginuo **1944.**

KOSOVEC LJUBICA, Juraja, s. Bočadir, Zlatar Bistrica, Hrvatica, domaćica, NOV **1944.**

KOSOVEC LJUDEVIT, Andrije, r. 1912, s. Aninos, Rumunija, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1942.

KOSOVEC MILAN, Gabre, r. 1919, s. Donja Konjščina, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

KOSOVEC MILAN, Jurja, r. 1923, s. Bočadir, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

KOSOVEC MILAN, Marka, r. 1923, s. Gornja

Konjščina, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo 1944.

Koso **VEČ VID**, Marka, r. 1922, s. G. Konjščina, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

Kosovič **JOSIP**, Mije, r. 1922, s. Pluska, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, zarobljen 1944, poginuo 1945.

KOSTALIČ JOSIP, r. 1921, Čakovec, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.

KOSTALIČ MARTIN, r. 1925, s. Grabovec, Krapina, Hrvat, NOV 1943, poginuo 1944.

KOSTANJČAR ALOJZ, Pavla, r. 1926, Kraljev Vrh, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo 1944.

KOSTANJČAR MARKO, Jakova, r. 1926, s. Kraljev Vrh, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

KOSTANJČAR MARKO, Pavla, r. 1928, s. Kraljev Vrh, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo 1944.

KOSTIČBLANKA, Ivana r. 1929, Zagreb, Hrvatica, učenica, čl. **SKOJ**-a, **NOV 1944.**

KOŠIER JAKOB, Dure, Hrvat

KOŠIHAJA ĐURO. Hrvat

KOŠTANJSKIMATO, Janka, r. 1921, s. Jakovlje, Kraljev Vrh, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

KOŠUTIČIVAN, Maksa, r. 1917, s. Radoboljski Bregi, Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

KOŠUTIČMARTIN, Maksa, r. 1917, s. Radobojski Bregi, Krapina, Hrvat, dimnjačar, čl. **KPJ,** NOV 1943, poginuo 1944.

KOTOLŠAK ANTON, r. 1914, s. Kebel, Zlatar Bistrica, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1944.

KOVAČ DRAGUTIN, Hrvat

KOVAČIVAN, r. 1925, s. Višnjica, Ivanec, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1944.

KOVAČIVAN, Franje, r. 1924, s. Križ Budničinski. Zlatar, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

KOVAČ PETAR, Jakoba, r. 1919, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943,

KOVAČ SLAVKO, Desinič, Hrvat, NOV 1943, poginuo **1944.**

KOVAČ STJEPAN, Ivana, r. 1924, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1944. i 1945.

KOVAČ STJEPAN, Ivana, r. 1925, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

KOVAČEC IVAN, Martina, r. 1915, s. Donje Jesenje, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1943, ranjen 1945.

KOVAČEC JOSIP, Albina, r. 1926, s. Donje Jesenje, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1943.

KOVAČEC RUDOLF, Martina, r. 1926, s. Donje Jesenje, Krapina, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

KOVAČEKDRAGUTIN, Nikole, r. 1912, s. Družilovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KOVAČEKIVAN, Valenta, r. 1919, s Družilovec, Zabok, Hrvat, radnik, NOV1944, poginuo 1944.

KOVAČEK MARKO, Slavka, r. 1922, s. Družilovec, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1944. poginuo 1944.

KOVAČEV Muo, S., Hrvat

KOVAČEVIĆ ANTE, Roka, r. 1915,s. Prepatnica, Zabok, Hrvat, službenik, čl. KPJ, NOV 1942,

KOVAČIČEKJGNAC, Petra, r. 1924, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen 1944.

KOVAČIĆEK JOSIP, Mate, r. 1925, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a NOV 1943.

KOVAČIĆ ALEKSANDAR, Stjepana, r. 1912, s. Đurđekovac, Sesvete, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

KOVAČIĆ ALOJZ, Josipa, r. 1923, s. Grbovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, NOV 1943, poginuo 1945.

KOVAČIĆ AUGUST, Andrije, r. 1916, s. Poznanovec, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen 1944.

KOVAČIĆ IVAN, Solina, s. Đurđekovac, Sesvete, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen 1944, poginuo 1944.

KOVAČIĆ JOSIP, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

KOVAČIĆ JOSIP, Andrije, r. 1926, s. Poznanovec, Zabok, Hrvat,poljopriv., čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1944, ranjen

KOVAČIĆ JOSIP, Nikole, r. 1927, s. Javorje, Zaprešić, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

KOVAČIĆ JURA, Nikole, r. 1909, s. Javorje, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

KOVAČIĆ MARKO, Hrvat, NOV 1944.

KOVAČIĆ MIJO, Ive, Hrvat

KOVAČIĆ NIKOLA, Vida, r. 1920, s. Javorje, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

KOVAČIĆ RUŽA, r. 1928, s. Kašina, Zelina, Hrvatica, NOV 1944, poginula 1945.

KOVAČIĆ STJEPAN, Ivana, r. 1911, s. Javorje, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KOVAČIĆ STJEPAN, Josipa, r. 1912, s. Trestenik Pušćanski, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

KOVACIĆTOMO, Ignaca, r. 1920, s. Vidovec, Maksimir, Zagreb, Hrvat, radnik, NOV 1944.

KOVAČIĆ VALENT, Hrvat

KOVALĆEK STJEPAN, Hrvat, čl. KPJ, ranjen 1945.

KOZINA IVAN, Josipa, s. Krapinski Vidovec, Krapina, r. 1927, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KOZINA LADISLAV, Josipa, r. 1922, s. Petrovski Vidovec, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen

KOZINA NIKOLA, Hrvat

KOZLANOV GABRIJEL, r. 1918., OMSK, SSSR, Rus, **NOV 1944,** poginuo **1944.**

KOZLEK ANICA, Josipa, r. 1926, s. Hrebina, Zaprešić, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

KOŽAR BORIS, Hrvat

KOŽAR VALENT, T., Hrvat, poginuo

Kožić **NIKOLA,** Augusta, s. Polonje, Zelina, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo 1945.

KOŽINA PETAR, Hrvat NOV 1944.

KOŽUHARIVAN, Đure, r. 1923, Zlatar, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

KOŽUHAR MARIJA, Stjepana, r. 1922, Zagreb, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ,-a, NOV **1943.**

KOŽULIČ ANDRIJA, r. 1925, s. Vidovec, Varaždin, Hrvat, NOV **1944,** poginuo **1945.**

Kožuu **VIKTOR,** Antonije, r. **1923,** Gornji Macelj, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1945.**

KRAČUN ALOJZ, Martina, r. 1914, s. Zbilj Donji, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV **1944,** poginuo **1944.**

KRAČUN ZORA, Hrvatica

KRAJCAR ANTUN, Antuna, r. 1926, s. Razvor, Klanjec, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943.**

KRAJCAR MILAN, Hrvat, NOV 1944.

KRAJCAR VJEKOSLAV, Ivana, r. 1924, s. Razvof, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

KRAJCER FRANJO, Alojza, r. 1924, s. Velinci, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

KRAJCER FRANJO, Franje, r. 1925, s Kladnik, Klanjec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen

KRALIĆEK AUGUST, Hrvat

KRAU DRAGUTIN, Martina, r. 1919, s. Slatina, Donja Stubica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1944,** ranjen **1945.**

KRAU DRAGUTIN, Nikole, r. 1922, s. Dubrovčan, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

KRAU IVAN, Josipa, Hrvat

KRAU IVAN, Stjepana, r. 1925, s. Vižovlje, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1945.**

KRALJ MARICA, Hrvatica

KRAU MARKO, Hrvat

KRAU MARTIN, Hrvat

KRAU MILAN, Stjepana, r. 1923, s. Slatina, Donja Stubica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** poginuo

KRAU SLAVKO, Maksa, r. 1921, Maturovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo 1945.

KRAU ŠTEFICA, Stjepana, r. 1925, s. Maturovec, Zabok, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** zarobljena **1944,** poginula **1945.**

KRAU VIKTOR, Izidora, r. 1914, s. Vižovlje, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.** •

KRAUIČEK MIROSLAV, r. 1924, s. Vrapče, Zagreb, Hrvat, NOV **1944,** poginuo **1944.**

KRAUIĆMIJO, Stjepana, r. **1914,** s. Šenkovec, Zaprešić, Hrvat, poljopriv. NOV **1944.**

KRAMARIĆ STJEPAN, r. 1925, s. Črešnjevec, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

KRAMČER (KRANIČER) MIROSLAV, Hrvat, NOV **1944,** poginuo **1944.**

KRANŽELIĆ IVICA, Stjepana, r. 1920, s. Sušobreg, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. **KPJ,** NOV **1941,** ranjen **1942.** i **1944.**

KRANŽELIĆ JURAJ, Franje, r. 1923, s. Sušobreg, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

KRANŽELIĆ RUDI, Vjekoslava, r. 1925, s. Sušobreg, Zlatar Bistrica, Hrvat, NOV 1943.

KRANJČEC JANKO, Marka, r. 1924, s. Čret, Zabok, Hrvat, radnik, **NOV 1944,** ranjen

KRANJĆEC JOSIP, Jakoba, r. 1923, Hodošan, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV 1943,** ranjen **1944.**

KRANJČEC MIRKO, Alojza, r. 1921, s. Radobojski Bregi, Krapina, Hrvat, radnik **NOV 1944,** poginuo **1944.**

KRANJČEC VLADO, Dragutina, r. 1924, s. Jesenje Gornje, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1944.

KRANJČEV FRANJO, r. 1924, s. Belinci, Klanjec, Hrvat, **NOV 1944,** poginuo **1945.**

KRANJEC STJEPAN, s. Bedenica, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

KRAPINEC MILIVOJ, Marka, r. 1923, s. Veliko Trgovišće, Zabok, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

KRAPINEC TOMO, Hrvat

KRAPINEC ZVONKO, Marka, r. 1926, s. Veliko Trgovišće, Zabok, Hrvat, učenik, NOV **1943,** poginuo **1944.**

KRAŠ IZIDOR, r. 1927, s. Knapič, Ivanec, Hrvat, učenik, NOV **1944.**

KRAŠIĆ PETAR, Hrvat

KRAVARICA ANDRIJA, Hrvat

KRČEK IVAN, Nikole, r. 1922, Varaždin. Hrvat, student akademac, NOV **1944.**

KRČELIĆ FRANJO, Ivana, r. 1926, s. Žlebec Gorički, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1944.

KRČELIĆ STJEPAN, Josipa, r. 1921, s. Zlebac Gorički, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1944.

KRČELIĆ STJEPAN, Ivana, r. 1924, s. Žlebec Gorički, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KREN JOSIP, Hrvat

KREN STJEPAN, Đure, Hrvat

KRHEN ŠIMUN, Pavla, r. 1921, s. Mark. Popovac, Hrvat, radnik, čl. **KPJ, NOV 1942,** ranjen

KRIŠTOFIĆ JURAJ, Janka, r. 1914, Klokovec, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ, NOV 1943,** poginuo **1946,** od križara.

KRISTOV STJEPAN, Valenta, r. 1914, s. Zbilj Donji, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV **1944,** poginuo **1945.**

KRIVAK DRAGUTIN, Josipa, r. 1916, s. Mrzlo Polje, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo 1944.

KRIVEC DRAGUTIN, Jakoba, r. 1919, s. Trnovec, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

KRIVEC VERA, Hrvatica

KRIZMAN IVAN, Hrvat

KRIZMANIĆ DRAGUTIN, Hrvat, čl. SKOJ-a, **NOV 1944,** ranjen **1945.**

KRIZMANIĆ IVAN, r. 1925, s. Strmec, Varaždin, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.

KRIZMANIĆ JOSIP, Blaža, r. 1913, s. Marinci, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1945.

KRIZMANIĆ MILAN, Hrvat

KRIZMANIĆ STJEPAN, Mije, r. 1919, s. Zbilj Donji, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV 1943.

KRIŽ MIJO, Silvestra, r. 1921, s. Gorenec Mali, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1944. i 1945.

KRIŽANEC FRANJO, Martina, r. 1913, s. Zlogonje, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KRIŽNIK STJEPAN, Hrvat

KRKAĆ DRAGUTIN, Josipa, r. 1927, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ,-a, NOV **1943,** ranjen

KRKAČ FRANJO, Grge, r. 1923, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, čl. SKOJ-a, ranjen 1944.

KRKAČ JOSIP, Jakoba, r. 1924, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

KRKAČ STJEPAN, Grge, r. 1921, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1942,** ranjen **1944.** i **1945.**

KRKAČ STJEPAN STEVICA, Antuna, r. 1927, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen 1944.

KRKAĆ STJEPAN, Valenta, r. 1928, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, NOV **1943.**

KRKALO MILAN, Juraja, r. 1925, s. Đurmanec, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.** i **1945.**

KRKLEC ADALBERT, Antuna, r. 1911, s. Lupinjak, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV 1943.

KRKOŠ STJEPAN, Hrvat

KRNIĆAR ALOJZ, Alojza, r. 1925, s. Straža, Pregrada, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1944.**

KRNIĆAR STJEPAN, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.

KRNIĆ LUKA, Hrvat

KRNIĆ MILAN, Dušana, čl. KPJ, poginuo

KROG EDUARD, Dominika, r. 1921, s. Prigorje, Krapina, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

KROG STJEPAN, Josipa, r. 1920, s. Prigorje, Krapina, Hrvat, stolar, čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1944.**

KRSNIK BOŽIDAR, Dominika, r. 1925, Zagreb, Hrvat, učenik, NOV **1944.**

KRSNIK FRANJO, Josipa, r. 1912, Plemenšćina Gornja, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

KRSNIK MIRKO, Viktora, r. 1920, s. Začretje, Zabok, Hrvat, radnik, NOV **1944,** poginuo 1944.

KRŠEK STJEPAN, Mije, r. 1899, s. Brlekovo, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik-pekar, NOV 1944.

KRUHAK GABRO, Alojza, r. 1919, s. Brlekovo, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

KRUHAK IVAN, Mate, Hrvat, poginuo

KRUHAK TOMO, Petra, r. 1905, s. Brlekovo, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

KRUHONJA PAVAO, Dragutina, r. 1925, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, **NOV 1942.**

KRUŠEU JOSIP, Stjepana, r. 1927, s. Krušelj Selo, Donja Stubica, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, **NOV 1944,** ranjen **1945.**

KRUŠEU VID, Ignaca, r. 1914, s. Struga, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943.**

KRUŠIĆ DRAGO, Hrvat

KRUŠIĆ JANKO, Hrvat

KRUŠINIĆ TOMO, Hrvat

KRUŠLIN STJEPAN, Hrvat, čl. KPJ

KRUŠUIN IVAN, Hrvat

KRZNAR STJEPAN, Petra, r. 1922, s. Gardinovec, Čakovec, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV 1941,** ranjen **1944.**

KUCUAK JURAJ, Josipa, r. 1923, s. Klimen, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, **NOV** 1943, ranjen 1944.

KUČAN BRANKO, Hrvat

KUĆELJ ZIVIČNJAK ANKA, Danijela, r. 1925, s. Svedruža, Krapina, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

KUČELIČ ANDRIJA, r. 1925, s Margečani, Varaždin, Hrvat, NOV 1943, poginuo 1945.

KUČINA ĐURO, Ivana, r. 1928, s. Vujin, Križevci, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

KUDLEK STJEPAN, Pavla, Hrvat

KUHADA JURAJ, Stjepana, r. 1920, s. Hrušević, Zaprešič, Hrvat, radnik, čl. **KPJ,** NOV 1944, ranjen

KUHAR DRAGUTIN, Andre, r. 1911, Pašnik, Hrvat, radnik, **NOV 1944.**

KUHAR JOSIP, Albina, r. 1914, s. Mala Erpenja, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

KUHAR STJEPAN, Simuna, r. 1922, Hodošan, Hrvat, radnik, **NOV 1944,** ranjen **1945.**

KUHARDA ĐURO, Hrvat

KUHCOJA SLAVKO, Hrvat, poginuo

KUHTA IVAN, Slavka, r. 1924, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

KUKOLJA JELICA, Hrvatica, NOV 1944.

KUKUMIŽNJAK ANTUN, Hrvat

KULEŠ JOSIP, Stjepana, r. 1915, s. Krušelj Selo, Donja Stubica, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen 1945.

KUMARA BLAŽ, Hrvat

KUMIĆ GABRO, Hrvat, NOV 1944.

KUMRINEC JOSIP, r. 1919, s. Ladislav, Garešnica, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.

KUNDIH KARLO, Franje, r. 1919, Graz, Austrija, Hrvat, radnik, čl. **KPJ,** NOV 1943, ranjen

KUNDIH JOSIP, Josipa, r. 1919, s. Bijačno, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1944.

KUNIĆ GABRIJEL, Fabijana, r. 1917, s. Veliki Bukovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. **KPJ,** NOV **1943,** ranjen

KUNOVIĆ MILIVOJ, Hrvat, čl. KPJ, ranjen, poginuo 1944.

KUNSTOVIĆ VJEKOSLAV, Andrije, r. 1918, s. Zbilj, Pregrada, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

KUNŠTEK MIRKO, Janka, r. 1912, s. Radoboj, Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

KUNŠTEK ŽIVKO, Antuna, r. 1923, s. Svedruža, Krapina, Hrvat, radnik. NOV **1943.**

KUNTIĆ SLAVKO, Đure, r. 1925, s. Prekvršje, Sesvete, Hrvat, radnik, NOV 1943.

KUNJIĆ MILAN, r. 1923, s. Obrovica, Bjelovar, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.

KURMAN STJEPAN, Pavla, r. 1926, s. Jeserovec, Sesvete, Hrvat, učenik, čl. **SKOJ**-a, NOV 1943, ranjen 1945.

KURMIN VINKO, Hrvat

KURTEK IVAN, Hrvat

KURTEK MATO, Hrvat

KUSEK MATO, Hrvat

KUSIĆ AUGUST, Hrvat

Kuš **ANICA,** Đure, r. 1924, s. Kupljenski Hruševac, Zaprešič, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV** 1943.

Kuš **VLADIMIR,** Ivana, r. 1926, s. Kupljenski Hruševac, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, **NOV** 1943.

KUŠEK ANDRIJA, Gabre, r. 1921, s. Donja Batina, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

KUŠEK MAGDICA, Hrvatica, NOV 1944.

KUŠEN STJEPAN, Hrvat

KUŠENIĆ STJEPAN, Gabre, r. 1921, s. Sinkovica-Bednja, Ivanec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

KUŠEVIĆ DRAGO, Vjekoslava, r. 1925, s. Laduč, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. **SKOJ**-a, NOV 1944, ranjen

KUŠEVIĆ VILKO, Ivana, r. 1926, s. Laduč, Zaprešić, Hrvat, učenik, čl. **SKOJ**-a, NOV 1944.

KUŠKO MIRKO, Hrvat

KUŠTER IVAN, Mate, r. 1910, s. Vuglovec, Ivanec, Hrvat, radnik, **NOV** 1944.

KUVEZIĆ VLATKA, r. 1914, Ivanec, Hrvatica, domaćica, NOV 1944.

KUZMAN STJEPAN, Hrvat, NOV 1943, čl. KPJ, ranjen 1945.

KUZMANIĆ DRAGO, r. 1924, s. Zbilj Pregrada, Pregrada, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1944.

KUZMANIĆ MILAN, Hrvat

KUZMANIĆ RUDOLF, Hrvat

KUZMIĆ MILKA, Hrvatica, NOV 1944.

KVATERNIK ZLATKO, Hrvat

KVEŠTEK JOSIP, Hrvat

LABAŠ IVAN, Hrvat

LABOŠ ANTUN, Andrije, r. 1916, s. Mikluševci, Vukovar, Hrvat, radnik, **NOV** 1944, ranjen 1944.

LABUNĐIJA PETAR, Hrvat, poginuo

LADAJIĆ IVAN, Hrvat, čl. KPJ

LAH DRAGUTIN, Hrvat, ranjen

LAH VLADIMIR, Hrvat

LAHA STJEPAN, r. 1921, s. Donja Stubica,

Hrvat, poijopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

LAKIĆ OSMAN, Alije, r. 1925, Tuzla, Hrvat, **NOV 1944,** poginuo **1944.**

LAUAK ANA, Stjepana, r. 1911, s. Brdovec, Zaprešić, Hrvatica, domaćica, NOV 1944.

LALJAK DRAGO, Pavla, r. 1923, s. Javorje, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

LAUAK DRAGO, Petra, r. 1923, s. Javorje, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV 1943,** poginuo **1944.**

LAUAK IVAN, Ivana, r. 1924, s. Javorje, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

LAUAK STJEPAN, Đure, r. 1918, s. Javorje, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

LAUAK STJEPAN, Ivana, r. 1924, s. Javorje, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943.** poginuo **1944.**

LAUAK STJEPAN, Josipa, r. 1911, s. Javorje, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

LAUAK STJEPAN, Josipa, r. 1921, s. Javorje, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

LAUAK VID, Nikole, r. 1904, s. Javorje, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

LAMOT MATO, Mije, r. 1920, Macelj Gornji, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo 1945.

LANDRIPET IVAN, Vinka, r. 1920, s. Podgora, D. Stubica, Hrvat, učenik, čl. KPJ, NOV 1941.

LASIĆ MATO, Hrvat

LATIN DRAGUTIN, Stjepana, r. 1928, s. Bočaki. Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv. NOV 1944, poginuo

LAVČEVIČ JERKO, Hrvat

LEBER LJUDEVIT LUDVA, Hrvat

LEČNIK LJUDEVIT, Ljudoviga, Slovenac

LEUAK IVAN, Josipa, r. 1925, s. Gornji Stenjevec, Susedgrad, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

LEUAK JANKO, Marka, r. 1925, s. Ravninsko, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

LEUAK VLADIMIR, Slavka, r. 1923, s. Brezovica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** zarobljen **1944,** poginuo **1944.**

LENARD EDVARD, Josipa, r. 1915, s. Kladnik, Klanjec, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

LENARD STJEPAN, Stjepana, r. 1914, s. Kladnik, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

LEPĆIN DRAGUTIN, Jure, r. 1919, s. Mokrice, Donja Stubica, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen 1944.

LEPČIN JAGICA, r. 1925, s. Mokrice Oroslavlje, Donja Stubica, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginula **1944.**

LEPEN ANTUN, Hrvat

LEPEN IVAN, Nikole, r. 1925, s. Turčišče, Hrvat, čl. SKOJ-a, radnik, NOV **1943,** ranjen

LEPESIĆ VINKO, Pavla, r. 1920, s. Hrebine, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV 1943,** poginuo **1944.**

LEPETIĆ VINKO, Hrvat, poginuo

LERIK STJEPAN, Hrvat

LESAR FRANJO, Hrvat

LESAR VALENT, Hrvat

LESJAK ZVONKO, Franje, r. 1927, s. Nedeljanec, Varaždin, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

LESKOVAR DANIJEL, Petra, r. 1922, s. Valentinovo, Pregrada, Hrvat, NOV **1943,** poginuo 1944.

LESKOVAR DOMINIK, Franje, r. 1926, s. Valentinovo, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

LESKOVAR FRANJO, Josipa, r. 1925, s. Mala Erpenja, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen

LESKOVAR ŠTEFICA, Stjepana, r. 1923, s. Valentinovo, Pregrada, Hrvatica, čl. KPJ, NOV **1943,** poginula **1944.**

LEŠ IVAN, r. **1922,** s. Police, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

LEŠKOVIČ ANTUN, r. 1926, Maruševec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

LEŠNJAK PETAR, Jurja, r. 1916, s. Gornja Bistra. Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen

LEVAK SLAVKO, Franje, r. 1926, s. Pušća Gornja, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

LIHTAR STJEPAN, Stjepana, r. 1923, s. Vel. Bukovec, Zlatar, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen

LIHTER ALOJZ, Alojza, r. 1924, s. Veliki Bukovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

LIMPERŠAK VINKO, r. 1916, s. Čelnišće Pušća, Zaprešić, Hrvat, NOV **1944,** poginuo 1944.

LISAK PETAR, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

LISEK JOSIP, Mirka, r. 1926, s. Donja Selnica, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

LITRIĆ DAMJAN, r. 1921, s. Knjegovci, Sid, Hrvat, NOV **1944,** poginuo **1945.**

LOBORČEC FRANJO, Hrvat

LOBOREC JULIUS, Ivana, r. 1922, s. Završje, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo 1944.

LOBOREC STJEPAN, Josipa, r. 1923, s. Peščeno,

Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

LOBOŠ DRAGUTIN, Petra Hrvat

LOJEN FRANJO, Ljudevita, r. 1928, s. Ivanić Koš, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

ILONĆAR ADAM, r. 1921, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

LONČAR ANTUN, Josipa, r. 1921, s. Grabrovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

LONČAR LJUDEVIT, Nikole, r. 1921, s. Krajska Ves, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

LONČAR TOMO, Stjepana, r. 1925, s. Jarek, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

LONČAR VILIM, Stjepana, r. 1911, s. Jarek, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** zarobljen **1944,** poginuo **1944.**

LONČAREK IVICA, Ladislava, r. 1924, s. Vidovec Petrovski, Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944.

LONČARIĆ GABRIJEL, Hrvat

LONČARIĆ MATO, Hrvat

LONČARIĆ ROK, Izidora, r. 1910, s. Ludbreški Vinogradi, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944, ranjen

LOVREC STJEPAN, Stjepana, r. 1922, s. Bogdanovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1945.**

LOVREČIĆ DRAGO, Mirka, r. 1923, s. Selno, Zabok, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

LOVREČIĆ MIJO, Petra, r. 1926, s. Oratje, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

LOVREČIĆ VIKTOR, Janka, r. 1922, s. Selno, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

LOVRENĆIĆ DRAGUTIN, r. 1926, s. Jalšje, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

LOVRENĆIĆ JURAJ, Jurja, r. 1927., s. Začretje, Zabok, Hrvat, radnik, **NOV 1944.**

LOVRENŠČAK ČAVUŽIČ VERA, Franje, r. 1926, s. Svedruža, Krapina, Hrvatica, domaćica, **NOV 1944,** ranjena **1944.**

LUGAR TEREZIJA, Ivana, r. 1919, Zaprešič, Hrvatica, domaćica, **NOV 1944.**

LUGAR VINKO, Juraja, r. 1918, s. Klimen, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, poginuo

LUGARIĆ ALOJZIJA, Jele, r. 1926, s. Gornja Konjščina, Zlatar Bistrica, Hrvatica, poljopriv., **NOV 1943,** poginula **1944.**

LUGARIĆ FRANJO, Hrvat

LUGARIĆ JOSIP, r. 1915, s. Batina, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943.**

LUGARIĆ LUKA, Hrvat

LUGARIĆ VINKO, Hrvat, čl. KPJ

LUKAČEK ANDRO, Andre, s. Gornja Voća, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

LUKAČEK VALENT, Mate, r. 1925, s. Gornja Voća, Ivanec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

LUKANIČ MILAN, Franje, r. 1920, s. Pöljanica, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

LUKANIČ VID, Mirka, r. 1919, s. Poljanica, Zaprešič, Hrvat, radnik, NOV 1943.

LUKAŠEK ANTUN, r. 1926, s. Maruševec, Ivanec, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1944.

LUKINOVIĆ JOSIP, Ivana, r. 1929, s. Staro Moravče, Ivanić Grad, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen

LUKOVIČ DRAGO, Hrvat

LUKOVEČKI FRANJO, Hrvat

LUKSER FRANJO, Hrvat

LUNKO STJEPAN, Stjepana, r. 1926, Zagreb, Hrvat, učenik, čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1944.

LUŠAK JOSIP, Hrvat

LUŽAR JOSIP, Hrvat

LJELJAK VIKTOR, Marka, Hrvat, čl. SKOJ-a, ranjen 1945.

LJUBELJ JOSIP, Mirka, r. 1922, s. Selno, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

LJUBELJ ZLATKO, Marka, r. 1917, s. Selno, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

LJUBIČIĆ MILUTIN, Srbin

LJUBIĆ BRANKO, Martina, r. 1918, s. Ravnice, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV 1944.

LJUBIĆ FRANJO, Hrvat

LJUBIĆ IVAN, Ivana, r. 1927, s. Ravnice Desiničke, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

LJUBIĆ IVAN, Mirka, r. 1922, s. Mala Gora, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

LJUBIĆ STJEPAN, Stjepana, r. 1911, s. Hrastina, Zaprešič, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

LJUBIĆ STJEPAN, Tome, r. 1925, s. Ravnice Desiničke, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1943, ranjen 1945.

MACEKOVIČ JOSIP, Hrvat

MAČEK IVAN, Marije, r. 1924, s. Bočadir, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, poginuo

MAČEK MILAN, Hrvat, čl. KPJ, ranjen 1945.

MAČEK RUDOLF, Martina, r. 1926, s. Zagorska Sela, Klanjec, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, ranjen 1944.

MAČEK VIKTOR, Petra, r. 1917, s. Brezako-

vec, Klanjec, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

MACI RUDO, Hrvat

MAGNOBOSKO STJEPAN, Josipa, r. 1925, s. Hrastina Prigorje, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1945.

MAJCENIĆ IVAN, Augusta, r. 1922 s. Mala Gora, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

MAJDAK DRAGUTIN, Hrvat, NOV 1944.

MAJDAK GABRO, Valenta, r. 1921, s. Turnišće, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MAJER BORIS, Franje, r. 1922, Zagreb. Hrvat, student, čl. KPJ, NOV 1942.

MAJERIĆ SLAVKO, Nikole, r. 1923, s. Trstenik Pušćanski, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1944.

MAJNICE VALENT, Hrvat

MAJUREC STJEPAN, Hrvat, poginuo

MAJUREC VALENT, Hrvat

MAKEK ALOJZ, Ivana, r. 1912, s. Gorjakovo, Pregrada, Hrvat, poljopriv.. **NOV 1943,** poginuo **1945.**

MAKOVEC VLADO, Hrvat

MALČIĆ ANTUN, Hrvat

MALČIĆ MIJO, Tome, r. 1915, s. Resnik, Pešćenica, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen 1945.

MALEKOVIĆ FRANIO, r. 1920, s. Brdovec, Zagreb, Hrvat, **NOV 1944,** poginuo **1945.**

MALEKOVIĆ JOSIP, Nikole, r. 1914, s. Krajska Ves, Zaprešić. Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** zarobljen **1944,** poginuo **1944.**

MALEKOVIĆ STJEPAN, Vida, r. 1919, s. Brdovec, Zaprešić, Hrvat, poljopriv:, NOV 1944.

MALIS AUGUST, Ede, r. 1919, s. Preseka, Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1944.**

MALIŠ JANKO, Josipa, r. 1919, s. Preseka, Krapina, Hrvat, radnik, **NOV 1943.**

MALOGORSKI IVAN, Ivana, r. 1923, s. Jesenje Gornje, Krapina, poljopriv., NOV 1943.

MALTARIĆ SLAVKO, Hrvat, NOV 1944.

MAUUNA IVAN, Stjepana, r. 1925, s. Oborovo Bistranjsko, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1944.

MAUUNA STJEPAN, s. Oborovo, Bistranjsko, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MANCE VINKO, Hrvat, ranjen 1945.

MANESTAR DESA, Slavka, r. 1926, Ljig, Srpkinja, učenica, čl. SKOJ-a, NOV **1944.**

MARAZOVIĆ MATO, Hrvat

MARBOVAC ADAM, Hrvat.

MARČEC BRANKO, Blaža, r. 1919, s. Ladanje Donje, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV 1944.

MARČIĆ ĐURO, Hrvat

MAREC FRANJO, Stjepana, r. 1943, s. Veliko Trgovišće, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

MAREK FRANJO, Hrvat

MAREK IVAN, Vinka, Hrvat

MARENĆAK MATO, Hrvat

MARIĆ MIJO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

MARINJAK STJEPAN, S. Orešje Gornje, Zelina, Hrvat, poljopriv. NOV 1944, ranjen 1945.

MARKEŠ FRANJO, Hrvat

MARKEŠ IVAN, Hrvat

MARKOTIĆ BRANKO, Mije, r. 1924, s. Laduč, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1945.

MARKOV BORIS, Hrvat

MARKOVIĆ ILIJA, Dušana, r. 1928, s. Pridjel, Doboj, BiH, Srbin, učenik, čl. SKOJ-a NOV 1943.

MARKOVIĆ IVAN, Nikole, r. 1924, s. Jesenovec, Sesvete, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen

MARKOVIĆ LJUBICA, Hrvatica

MARKOVIĆ MIJO, Hrvat

MARKOVIĆ STJEPAN, Nikole, r. 1922, s. Jesenovec, Sesvete, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen

MARKOVIĆ STJEPAN, r. 1925, s. Brdovec, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.

MARKOVIĆ VALENT, Nikole, r. 1919, s. Jesenovec, Sesvete, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

MARKOŽET LEOPOLD, r. 1921, s. Doljiče, Krapina, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.

MARKULINĆIĆ AUGUST, Hrvat

MARKUS BLAŽ, Hrvat

MARKUS STJEPAN, Janka, r. 1916, s. Hromeč, Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944. ranjen 1945.

MARKUS VJEKOSLAV, Stjepana, r. 1924, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

MARKUŠ MIRKO, Lovre, r. 1926, s. Gredice, Krapina, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.

MAROLIN MARTIN, S. Donja Voća, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

MARŠIĆ JOSIP, Janka, r. 1925, s. Tugonica, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

MARŠIĆ JURAJ, Janka, r. 1923, s. Tugonica, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

MARŠIĆ STJEPAN, Josipa, r. 1918, s. Tugonica, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

MARTAN SLAVKO, Marka, r. 1926, s. Voća

Donja, Ivanec, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943, ranjen

MARTAN VILKO, Mate, r. 1924, s. Cerik, Vrbovec, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen 1945, poginuo 1945.

MARTIN MIHAJLO, P., Hrvat

MARTINEC FRANJO, Josipa, r. 1926, s. Merenje, Hrvat, poljopriv. **NOV 1944,** poginuo 1944.

MARTINIĆ JURAJ, Stjepana, r. 1922, Donja Stubica, Hrvat, NOV 1943, poginuo 1944.

MARTINIĆ STANKO, Hrvat, NOV 1944.

MARTINKO DRAGO, Antuna, r. 1922, s. Marinci, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a NOV 1943, poginuo 1944.

MARTINKO DRAGO, Radoslava, r. 1927, s. Ravnice Desiničke, Pregrada, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1945.**

MARTINKO JOSIP, Blaža, r. 1926, s. Marinci, Pregrada, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1944.**

MARTINKO SLA\ >O, Jakoba, r. 1923, s. Marinci, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV 1943,** poginuo **1945.**

MARTINJAK VALENT, Gabre, r. 1923. s. gornje Orešje, Zelina. Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** ranjen **1944.**

MARTON VINKO, Hrvat

MASLEC IVAN, Hrvat

MASNJAK ANDRUA, Filipa, r. 1914, s. Vadina, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

MASNJAK BRANKO, Franje, r. 1926, s. Vadina, Zaprešić, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1945.**

MASNJAK FRANJO, Andrije, r. 1921, s. Vadina, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen **1945.**

MASNJAK IVAN, Hrvat

MASNJAK SLAVKO, Ljudevita, r. 1925, s. Luka, Zaprešić, Hrvat, radnik, **NOV 1944.**

MASNJAK STANISLAV, Hrvat

MASTERL BOŽENA, Franje, r. 1926, Črnomerec, Zagreb, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

MAŠIĆ RADE, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.

MATAS IVAN, Đure, r. 1927, s. Trstenik Pušćanski, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

MATAS MIRKO, Nikole, r. 1926, s. Stenjevec, Susedgrad, Zagreb, Hrvat, učenik, NOV 1944.

MATAS PAVAO, Josipa, r. 1925, s. Trstenik Pušćanski, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

MATTJAŠEC JAKOB, Hrvat

MATKOVIĆ RUDOLF, Stjepana, r. 1926, s. Kupljenovo, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1944.**

MATKOVIĆ STJEPAN, Petra, r. 1911, s. Kupljenovo, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1944.

MATKOVIĆ STJEPAN, Vilima, r. 1923, s. Strmec, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

MATKOVIĆ ŽARKO, Alberta, r. 1929, s. Crepolje, Srbin, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1944.**

MATOČEC BARA, Hrvatica

MATOČEC PETAR, Hrvat, poginuo

MATOK ALOJZ, Franje, r. 1917, s. Laz Bistrički. Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944.

MATOK JOSIP, Janka, r. 1922, s. Podgradje, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

MATUCAN FRANJO, Stjepana, r. 1920, s. Vidovec, Maksimir, Zagreb. Hrvat, radnik, NOV 1943.

MATUJEC STJEPAN, Hrvat

MEAŠ MARKO, r. 1922, s. Zagorje, Hrvat, poljopriv., NOV **1945.**

MEDAN JOSIP, Hrvat

MEDAR VJEKOSLAV, Hrvat

MEDEN DRAGO, S. Gornja Voća, Ivanec, Hrvat, poginuo

MEDVEDEC STJEPAN, Franje, r. 1919. s. Semnica, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV 1942,** ranjen

MEĐERAL VINKO, Hrvat

MEĐIGORAC MIJO, Hrvat

MERKAŠ FRANJO, Stanka, r. 1921, s. Brezova, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

MESAR STUBIĆAN IVAN, Blaža, r. 1925, s. Tugonica, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MEŠNJAK FRANJO, Hrvat, ranjen 1945.

MEŠTROVIĆ JOSIP, Franje, Hrvat, poginuo

MEŠTROVIĆ JURAJ, r. 1916, s. Orehovica-Bedekovčina, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1943.

MEŠTROVIĆ RUDOLF, r. 1920, s. Pustodol, Zabok, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943.**

MEŠTROVIĆ STJEPAN, r. 1926, s. Orehovica, Zabok, Hrvat, radnik, NOV **1944,** ranjen

MIĆUDAJ STANKO, Hrvat

MIHAČKO SIMUN, Hrvat

MIHALEC STJEPAN, Hrvat

MIHALINEC MILAN, s. Gornja Voća, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo 1944.

MIHALINEC TEREZIJA, S. Donja Voća, Ivanec, Hrvatica, poljopriv., NOV 1944, poginula 1944.

MIHOCI ĐURO, Joška, Hrvat

MIHOCI IVAN, Hrvat

MIHOK STJEPAN, Jurja, r. 1924, s. Marija Magdalena, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo 1944.

MIHOLFN JOSIP, Hrvat

MIHOLIĆ MIRKO, Hrvat, NOV 1944.

MIHOVILIĆ IVAN, Petra, r. 1923, s. Mirkovec, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen 1945.

MIHOVUEVIČ IVAN, Hrvat

MIHOVUEVIĆ STJEPAN, Hrvat

MIKAC JOSIP, r. 1919, s. Cirkovljani, Prelog, Čakovec, Hrvat, **NOV 1944,** poginuo 1944.

MIKAN STJEPAN, Jurja, r. 1922, s. Blato, Zagreb, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MIKEC IVAN, Mirka, r. 1915, s. Podsused, Susedgrad, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

MIKOVIĆ ĐURO, Josipa, r. 1921, s. Sesv. Sela, Sesvete, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1944.

MIKŠA DRAGUTIN, Ignaca, Hrvat

MIKŠA STJEPAN, Mirka, r. 1923, s. Đurmanec, Krapina, Hrvat, službenik, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen 1944.

MIKULČIĆ FRANJO, S. Marigutić, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MIKULČIĆ MARIJAN, Florijana, r. 1924, Varaždin, Hrvat, krojač, radnik, čl. KPJ, NOV 1942, ranjen

MIKULEC ALOJZ, r. 1921, s. Krušelj Selo, Donja Stubica, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen 1945.

MIKULEC ANDRIJA, r. 1920, s. Krušelj Selo, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MIKULEC IVAN, Mate, r. 1926, s. Krušelj Selo, Donja Stubica, Hrvat, radnik, NOV **1944,** ranjen **1945.**

MIKULEC JURAJ, Mate, r. 1923, s. Krušelj Selo, Donja Stubica, Hrvat, radnik, NOV **1944,** ranjen **1945.**

MIKULIĆ BRANKO, Hrvat

MIKULIĆ BRUNO, Slavka, r. 1925, s. Benkovo, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1944.**

MIKULIĆ DRAGO, Hrvat

MIKULIĆ MILICA, Ladislava, r. 1925, s. Kupljenovo, Zaprešić, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, NOV **1944.**

MIKULIĆ HLUPIĆ MILKA, Pavla, r. 1918, s. Hruševec, Zaprešić, Hrvatica, domaćica, NOV **1943,** ranjena **1944.**

MIKULIĆ MIŠKO, Hrvat, poginuo

MIKUUAN ANTUN, Hrvat

MIKUUAN DRAGUTIN, Jurja, r. 1919, s. Pojatno, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1945.

MILAŠINČIĆ NIKOLA, Karla, r. 1927,'s. Cugovec, Bjelovar, Hrvat, radnik, **NOV 1944,** ranjen

MILEC IVAN, Josipa, r. 1927, s. Jeserovec, Sesvete, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

MILETIĆ MILAN, Jurja, r. 1925. Karlovac, Hrvat, učenik, NOV **1944.**

MILETIĆ PAVAO, Hrvat

MILIĆEVIĆ ŽARKO, Ivana, r. 1925, s. Lipno, Ljubuški, Hrvat, učenik, čl. KPJ, NOV 1942.

MILIĆ JURAJ, s. Kupljenovo, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

MILOCI MIJO, Hrvat, poginuo

MIUENOVIĆ MACA, Leonarda, r. 1926, s. Gorjakovo, Pregrada, Hrvatica, učenica, NOV 1943.

MIMICA VATROSLAV, Hrvat, dak, čl. KPJ, NOV 1943.

MINĐEK AUGUST, Ivana, Hrvat

MINĐEK MIJO, Hrvat, poginuo

MINKOVIĆ ANTUN, Franje, r. 1923, s. Poljanica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo 1945.

MIROŠEVIĆ BUDIMIR, Srbin, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen **1945.**

MIRT BOGDAN, Rudolfa, r. 1919, s. Škarićevo, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944., poginuo 1945.

MIRT DRAGUTIN, Hrvat

MIRT IVAN, Hrvat, poginuo

MIRT MARIJA, Hrvatica, poginula

MIRT STJEPAN, Nikole, r. 1909, s. Brdovec, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

MIŠAK MILAN, Vilima, r. 1921, s. Radoboj, Krapina, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

MIŠIR IVAN, Franje, Hrvat

MIŠIR JOSIP, Josipa, Hrvat

MIŠIR MLADEN, Hrvat

MIŠKEC IVAN, Stjepana, r. 1915, Zlatar, Hrvat, radnik, NOV **1944,** poginuo **1945.**

MIŠKEC STJEPAN, Ivana, r. 1915, Zlatar, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

MODAK TOMO, Hrvat, ranjen 1945.

MODRIĆ DRAGICA, Stjepana, r. 1926, s. Varaždinbreg, Varaždin, Hrvatica, domaćica, NOV 1943.

MOGULJAK JURAJ, Ljudevita, r. 1925, s. Dugnjevec, Klanjec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

MOGUUAK RUDOLF, Hrvat, poginuo

MOGULJAK VJEKOSLAV, Mirka, r. 1923, s. Dugnjevac, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1945.**

MOHAĆ ANTUN, Franje, r. 1925, s. Bedekovčina, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1943., poginuo **1944.**

MOHAC STJEPAN, Hrvat, poginuo

MOJZES FRANJO, Stjepana, r. 1925, s. Jelovec, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

MOKROvić **NOVOSELEC STJEPAN**, Stjepana, r. **1925,** s. Bela Gorica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

MONEC VINKO, Hrvat, čl. SKOJ-a

MOTIK STJEPAN, Stjepana, r. **1930**, s. Vidovec Maksimir, Zagreb, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen

MOŽETIČ ANTUN, Hrvat

MRAKOVČIČIVAN, Hrvat, čl. KPJ, NOV **1943**.

MRAKOVČIČ JOSIP, Hrvat

MRAVLJEK JOSIP, Augusta, Hrvat

MRKOCI ANTUN, Franje, r. **1926**, s. Poznanovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944**.

MRKOCI POZAIČ IVANKA, Alojza, r. **1921**, s. Poznanovec, Zabok, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

MRKOCI LJUBICA, Stjepana, r. **1926**, s. Poznanovec, Zabok, Hrvatica, domaćica, čl. SKOJ-a, NOV **1944.**

MRKOCI KUŠEK MAGDICA, Andrije, r. **1925**, s. Poznanovec, Zabok, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1942,** ranjena

MRKOCI MARKO, S. Poznanovec, Zabok, Hrvat, čl. KPJ, NOV **1943**.

MRKŠA ANTUN, Ćirila, r. **1914**, s. Zagorska Sela, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944**.

MRKŠA AUGUST, Ćirila, r. **1924**, s. Zagorska Sela, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944**.

MRZLEČIČ MIJO, Hrvat

MRZLEČKI M KO, Hrvat

MUDIFAJ BLAŽ, Dure, r. 1926, s. Jalševec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

MUDIFAJ FRANJO, Josipa, Hrvat

MUDRI JOSIP, r. 1906, Ivanec, Hrvat, radnik, **N O V** 1944.

MUDRI STJEPAN, Hrvat

MUDRINIĆ NIKOLA, Josipa, Hrvat

MUKAN PETAR, Josipa, Hrvat

MUKAVEC JOSIP, Pavla, r. 1919, s. Kraljev Vrh, Donja Stubica, Hrvat, radnik, **NOV** 1944, poginuo 1944.

MUKOVAC MARTIN, Josipa, Hrvat

MULA vič **HAJRUDIN**, Ibrahima, r. 1919, s. Plijevlja, Musliman, radnik, **NOV** 1944, ranjen

MURAJA AUGUST, Augusta, r. 1926, s. Radoboj, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

MURANIĆ JOSIP, Jurja, r. 1926, s. Brezje, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1945.

MURIĆ JOSIP, Mate, r. 1920, s. Muričevec Očura, Ivanec, Hrvat, službenik, čl. KPJ, NOV **1943**.

MUSTAČ JOSIP, Hrvat

MUSTAČ KARLO, r. **1914**, s. Cirkovljani, Prelog, Hrvat, NOV **1943,** poginuo **1944.**

MUSTAČ MIRKO, Mirka, r. **1921**, s. Tuheljske Toplice, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944**.

MUTAK ALOJZ, Vlade, Hrvat

MUTAK ANTUN, Mirka, r. **1903**, s. Mali Bukovec, Zlatar, Hrvat, radnik, NOV **1944,** ranjen

MUŽAR FERDINAND, r. **1917**, s. Macelj, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

MUŽAR IVAN, Alojza, r. **1923**, s. Goričanec, Krapina, Hrvat, radnik, NOV **1943,** ranjen **1943.**

MUŽAR IVAN, Eduarda, r. **1920**, s. Podgorje, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

MUŽAR IVAN, Marka, r. **1923**, s. Goričanec, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

MUŽAR MARKO, Janka, r. **1925**, s. Stuparje, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** zarobljen **1944,** poginuo **1944.**

MUŽEK FRANJO, Ivana, r. **1921**, s. Stuparje, Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1943.**

MUŽEK JOSIP, Ivana, r. **1923**, s. Stuparje, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1945.**

MUŽEK MARKO, Ivana, r. **1925**, s. Stuparje, Krapina, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1944**.

MUŽEK MIJO, Mirka, r. **1924**, s. Stuparje, Krapina, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen

MUŽINA JOSIP, Hrvat

MUŽINA MIJO, Bartola, s. Turkovčina, Zelina, Hrvat, NOV **1944,** poginuo **1944.**

NAVRAČIĆ ELVIRA, Franje, r. **1928**, Zagreb, Hrvatica, učenica, čl. SKOJ-a, NOV **1943**.

NEČES MIRKO, Franje, s. Husinec Konjščina, Zabok, Hrvat, radnik, **NOV 1944,** poginuo

NEDI JOSIP, Hrvat

NEMAK DRAGO, Jakoba, Hrvat

NENEŠIĆ VINKO, Tome, Hrvat

NERAL KAZIMIR, S. Gredice, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

NIKŠA STJEPAN, Hrvat

NIŠEVIĆ NIKOLA, r. **1919**, Ivanec, Hrvat, radnik, **N O V 1944**.

NORČIĆ MIJO, Hrvat

NORŠIČ MARTIN, Mirka, Hrvat

NOVAČKI ZDENKA, Hrvatica

NOVAK BOŽIDAR, Hrvat, NOV 1944.

NOVAK FERDO, Hrvat, NOV 1944.

NOVAK FRANJO, Stjepana, r. 1917, s. Dragoslavac Breg, Jugoslaven, poljopriv., **NOV 1944,** ranjen

NOVAK NIKOLA, Filipa, r. 1905, s. Granešina, Sesvete, Hrvat, radnik, **NOV 1944.**

NOVKO AUGUST, Hrvat

NOVKO FLORIJAN, Hrvat

NOVKOVIĆ JOSIP, Hrvat, poginuo

NOVODŽAS ANTUN, Hrvat, poginuo

NOVOSEL DRAGUTIN, r. 1923, s. Sumanovac Mače, Zlatar Bistrica, Hrvat, čl. SKOJ-a, **NOV 1944,** poginuo **1945.**

NOVOSEL DRAGUTIN, Janka, r. 1926, s. Poznanovec, Zabok, Hrvat, radnik, **NOV 1943,** poginuo **1944.**

NOVOSEL ĐURO, Hrvat

NOVOSEL FRANJO, Antuna, r. 1927, s. Lug Poznanovec, Zabok, Hrvat, radnik, **NOV** 1944.

NOVOSEL JANKO, Slavka, r. 1923, s. Krušelj Selo, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo **1945.**

NOVOSEL RAKOVEC JANKO, r. 1924, s. Rakovec, Klanjec, Hrvat, **NOV 1943,** poginuo 1945.

NOVOSEL JERKO, Hrvat, poginuo

NOVOSEL JURAJ, Stjepana, r. 19195, s. Šibice, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1945.**

NOVOSEL JOSIP, Blaža, r. 1914, s. Lug Poznanovec, Zabok, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944.

NOVOSEL MILAN, Šimuna, r. 1922, s. Lug Poznanovec, Zabok, Hrvat, student, čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** poginuo **1944.**

NOVOSEL STJEPAN, Ivana. r. 1922, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

NOVOSEL TOMO, Agate, r. 1917, s. Bedekovčina, Zabok, Hrvat, radnik, **NOV 1944.**

NOVOSEL VALENT, Josipa, r. 1910, s. Krušelj Selo, Donja Stubica, Hrvat, radnik, **NOV** 1944.

NOVOSEL VIKTOR, Franje, r. 1924, s Lug Poznanovec, Zabok, Hrvat, službenik, **NOV 1944,** ranjen

NOVOSELIČ IVAN, r. 1924, Zagreb, Hrvat, **NOV** 1944, poginuo 1944.

NOVOSELEC JURA, Jurja, r. 1917, s. Šibice, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, poginuo 1944.

NOVOSELEC JURAJ, r. 1925, Brdovec, Hrvat, poginuo **1945.**

NOVOSELEC RUDOLF, Hrvat, NOV 1944.

NUSHOL MIJO, Martina, r. 1919, Hodošan, Hrvat, poljopriv., **NOV 1945.**

OBADIĆ ANDRDA, Stjepana, r. 1911, s. Gornje Jesenje, Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944.

OBADIĆ FRANJO, Imbre, r. 1926, s. Cerje, Krapina, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, poginuo 1945.

OBADIĆ STJEPAN, Stjepana, r. 1926, s. Gornje Jesenje, Krapina, Hrvat, radnik, **NOV** 1944.

OBADIĆ ZLATKO, Hrvat

OBOROVEĆKI STJEPAN, Ivana, r. 1927, s. Družilovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

OBOROVEČKI ŠTEFICA, Mije, r. 1920, s. Veliko Trgovišće, Zabok, Hrvatica, domaćica, NOV 1943.

OBRANKOVIĆ IVAN, Mihajla, r. 1910, Križ Brdovečki, Hrvat, poljopriv,, **NOV** 1944, poginuo 1944.

OBROZ FRANJO, Blaža, Hrvat

Oćić **JURAJ**, Petra, r. 1924, s. Jalšje, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1944, poginuo

OĆIĆSTJEPAN, Jurja, r. 1925, s. Jalšje, Zabok, Hrvat, radnik, **NOV** 1943.

OČKO ALOJZ, Ignaca, r. 1926, s. Vrbišnica, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

OČKO FRIC, Valenta, r. 1924, s. Hum na Sutli, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV 1944. ranjen 1945.

ODORČIĆ ANKICA, Desinić, Hrvatica, učiteljica, čl. KPJ, **NOV** 1943, poginula 1944.

OGRINC VILIM, Marije, r. 1927, Zagreb, Hrvat, učenik, **NOV** 1944.

OHNJEC JOSIP, Hrvat, NOV 1944.

ORAČ IVAN, r. 1919, s. Blaguša Kašina, Donja Stubica, Hrvat, **NOV** 1943, poginuo 1944.

ORDAG ĐURO, Ivana, r. 1899, s. Zdenci, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943.

OREMUŠ STJEPAN, Ivana, r. 1918, s. Slatina, Donja Stubica, Hrvat, radnik, **NOV** 1944, ranjen

OREŠAN TOMO, r. 1925, s. Sopnica, Sesvete, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

OREŠIĆ FABIJAN, HABA, r. 1919, s. Dobri Zdenci, Donja Stubica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1943, poginuo 1945.

OREŠIĆ IVAN, Stjepana, r. 1925, s. Ravnice Desiničke, Pregrada, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, poginuo 1945.

OREŠIĆ MARTIN, Hrvat

OREŠKI JOSIP, Hrvat, poginuo

OREŠKOVIĆ VEĆESLAV, Tome, r. 1919, Otočac, Hrvat, radnik, NOV 1944.

ORGULAN MIRKO, Stjepana, r. 1923, s. Javorje, Zaprešić, Hrvat, radnik, **NOV** 1944, ranjen

ORMUŠ TOMO, Hrvat, NOV 1944, ranjen 1945.

ORMOŽ STANKO, Stanka, r. 1915, s. Slatina, Krapina, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943, ranjen

ORSAC ĐURO, Hrvat

ORSAG NIKOLA, Pavla, r. 1920, s. Zdenci, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

ORSAK JOSIP, r. 1921, s. Igrišće, Donja Stubica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

OSET ALOJZ, Saše, r. 1907, s. Sv. Juraj, Celje, Slovenac, NOV 1943, poginuo 1945.

OSKORUŠ MIRKO, Hrvat

OSREDEČKI IVAN, Hrvat

OSTENJAK IVAN, r. 1924, s. Doljana, Vrbovec, Hrvat, NOV 1944., poginuo 1945.

OŠTRIĆ STJEPAN, Hrvat, poginuo

OTROČAK STJEPAN, Lacka, r. 1923, Gornji Macelj, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.** poginuo 1945.

OVČAR FERDINAND, r. 1917, s. Macelj Đurmanec, Krapina, Hrvat, **NOV** 1944, poginuo 1944.

OVČAR IVAN, Ede, r. 1926, s. Benkovec, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

OVČAR MATO, Mirka, r. 1925, s. Macelj Gornji, Krapina, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

OVČARIČEK FRANJO, Florijana, r. 1925, s. Gorčanovac, Đurmanec, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

OVČARIĆ JANKO, r. 1905, s. Jalšje, Zabok, Hrvat, radnik NOV **1943.**

OVČARIĆ STJEPAN, Martina, r. 1908, s. Jalšje, Zabok, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943.

OVČARIĆ ZLATKO, Janka, r. 1923, s. Petrovsko, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV** 1943, ranjen

OZIMEC FRANJO, Hrvat

OZIMEC TOMO, Hrvat

OŽVALD MARTIN, Stjepana, r. 1912, s. Repno, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV 1944.

PADOVAN dr. Ivo, Hrvat, NOV 1944.

PAHIJAN STJEPAN, Stjepana, Hrvat

PAJAĆ STJEPAN, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

PAJED IVAN, Mate, r. 1906, s. Podravske Sesvete, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

PAJEK MIRKO, Ferde, r. 1919, Zelina, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen 1944.

PAJURIN LOVRO, r. 1910, s. Goraneč, Sesvete, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

PALATINUŠ IVAN, Hrvat

PALĆEC MAKS, Aleksa, r. 1925, s. Mala Erpenja, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1945.

PALĆEC STJEPAN, Franje, r. 1928, s. Dukovec, Zabok, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen

PALEŠĆAK JOSIP, Stjepana, r. 1924, s. Javorje, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen 1944.

PALEŠĆAK STJEPAN, Josipa, r. 1922, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen 1945.

PALIKUĆA IVAN, Huga, r. 1920, s. Blaguša, Sesvete, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1945.

PAUAK MARKO, S. Orešje Gornje, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1945.

PALJAN JOSIP, Hrvat

PANDURIĆ STJEPAN, Hrvat

PANKARIĆ BOLTO, Hrvat

PANKARIĆ DRAGICA, Hrvatica

PANPUCKIN IGNAC, r. 1923, s. Kotor, Manec, Poljska, Poljak, NOV 1944, ranjen, zarobljen, poginuo 1945.

PAPA DRAGUTIN, Andre, r. 1920, s. Jakovlje, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1945, u logoru

PAPA PAVAO, Šimuna, r. 1919, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

PAPIĆ AUGUST, Stjepana, r. 1925, s. Klenovec, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

PAPIĆ FRANJO, Hrvat

PAPIĆ VID, Hrvat

PAPIĆ VIKTOR, Ljudevita, r. 1917, s. Jalševec Donji, Pregrada, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1945.

PAPIŠTA IVAN, s. Jakovlje, Stubica, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

PASARIČEK JOSIP, Hrvat

PASARIĆ ADOLF, Josipa, r. 1917, s. Ivanić-Miljanski, Klanjec, Hrvat, radnik, NOV 1943.

PASARIĆ IVAN, Ivana. r. 1921, s. Šibice, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

PASARIĆ MATO, Mate, r. 1918, s. Šibice, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1944.

PASARIĆ PAVAO, Ivana, r. 1921, s. Šibice, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

PASARIĆ PAVAO, Ivana, r. 1926, s. Brdovec, Zaprešić", Hrvat, radnik, **NOV** 1944.

PAŠĆENKO VLADO, Andrije, r. 1923, Banja Luka, Hrvat, student, čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1944, ranjen 1945.

PATOČAN ANTUN, Andrije, Hrvat

PAUNIĆ FRANJO, Hrvat

PA VAŠKI MIRKO, Hrvat

PAVELIĆ MARIJA, Mate, r. 1928, s. Brušani, Gospić, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

PAVETIČEK JOSIP, Lacka, r. 1927, s. Zidovinjak, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen

PAVIĆ IVAN, Josipa, r. 1927, s. Podbrezovica, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

PAVIĆ MILAN, Josipa, r. 1924, s. Lukovčak, Krapina, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1944.**

PAVIĆ RUDOLF, Josipa, r. 1918, s. Podbrezovica, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

PAVIĆ SLAVKO, Milana, r. 1926, s. Lukovčak, Krapina, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

PAVLAK DANIJEL Blaža, s. Orešje Gornje, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

PAVLAR MARKO, Mije, r. 1927, s. Orešje Gornje, Zelina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen 1944 i 1945.

PAVLEK MARKO, Hrvat

PAVLIĆ DRAGUTIN, Stanka, r. 1924, s. Jelovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. **KPJ, NOV 1943,** ranjen

PAVLINA ANDRO, Đure, r. 1914, s. Lančić, Ivanec, Hrvat, radnik, **NOV 1944,** poginuo 1945.

PAVLINIĆ BARICA, Hrvatica

PAVLINIĆ JURICA, S. Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., poginuo 1944.

PAVLINIĆ LJUBICA, Josipa, r. 1921, s. Bezavina, Zabok, Hrvatica, poljopriv., NOV 1943.

PAVLINOVIĆ STANKO, Hrvat, NOV 1944.

PAVLIŠA MIJO, Josipa, r. 1922, s. Ravnice, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944. i 1945.

PAVLOVIĆ ALOJZ, Hrvat

PAVLOVIĆ FRANJO, Jakoba, r. 1914, s. Cestica, Varaždin, Hrvat, ing. agr., NOV **1944.**

PAVLOVIĆ LUKA, Hrvat, NOV 1944.

PAVLOVIĆ RUDOLF, Pavla, r. 1919, s. Laduč, Zaprešić, Hrvat, službenik, **NOV 1944.** ranjen **1944** i **1945.**

PAVUAK IGNAC, S. Orešje Gornje, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1944.

PAVUNC SLAVKO, Hrvat, čl. KPJ, ranjen 1944.

PAZMAN ZVONKO, Andrije,' r. 1924, s. Konjščina, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV **1944,** poginuo

PAŽIRSLAVKO, Hrvat, čl. SKOj-a, NOV 1943, poginuo 1944.

PEČNIK ALBIN, Mije, r. 1921, s. Kumrovec, Klanjec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

PEČNIK DRAGUTIN, r. 1924, s. Razvor, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944., poginuo 1944.

PEČNIK LJUDEVIT, Vjekoslava, r. 1914, Zagreb, Hrvat, radnik, NOV 1944.

PEH IVAN, r. 1923, s. Domahovo, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

PEH JOSIP, Stjepana, r. 1924, s. Vižovlje, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1946 od križara

PEHAIĆ MATO, Hrvat

PEHIR SLAVKO, Hrvat

PEHLEK IVAN, Hrvat

PEJNOVIĆ IVAN, Milana, r. 1927, Sisak, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1942, ranjen

PEKČEC SLAVKA, Hrvatica

PEKIĆ MIJO, r. 1911, s. Ribnik, Karlovac, Hrvat, NOV 1944., poginuo 1944.

PELEKS MIJO, r. 1922, Dobri Zdenci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

PELIN IVAN, Hrvat

PELIN SLAVKO, r. 1921, s. Đurmanec, Krapina, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.

PENERIĆ ZVONKO, Hrvat, NOV 1944.

PENEZIĆ ALBIN Franje, r. 1920, s. KI. Turnišće, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

PENEZIĆ ANTUN, Antuna, r. 1922, s. Police, Klanjec, Hrvat, radnik, NOV 1944.

PERAD JAKOV, Hrvat

PERAS STJEPAN, Marka, s. Topoličica Donja, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1945.

PERCELA JOSIP, Antuna, r. 1927, s. Pušča Gornja, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1943.

PERCL SILVIJE, Hrvat

PF.REC MATO, Hrvat

PERIČKI FRANJO, Dragutina, r. 1926, s. Pušćanski Hruševac, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1943, ranjen

PERIČKI IVAN, Hrvat

PERIČKI MIRKO, Nikole, r. 1920, s. Puščanski Hruševac, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1943.

PERKOŠĆEK SLAVKO, Hrvat

PERSUK RUŽICA, Margarete, r, 1930, Zagreb, Hrvatica, učenica, čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1943.

PETAK SLAVKO, Petra, r. 1908, s. Klokovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

PETEK ANDRIJA, Vida, r. 1922, s. Vadina, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1943. poginuo 1944.

PETEK FRANJO, Juraja, r. 1914, s. Krušelj

Selo, Donja Stubica, Hrvat, radnik, NOV 1944.

PETEK MARIJAN, Petra, r. **1926**, s. Jezerišće, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

PETUAK GAJO, Hrvat, čl. **KPJ**

PETUAK IVAN, Martina, r. 1926, s. Đurđekovec, Sesvete, Hrvat, poljopriv., čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1943.

PETUAK IVAN, Stjepana, r. 1925, s. Đurđekovec, Sesvete, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ, NOV** 1943.

PETRAĆ IMBRO, Hrvat

PETRAK ALOJZ, Hrvat, čl. **KPJ**, NOV 1943, ranjen 1945.

PETRAS PETAR, r. 1924, s. Brezrnički Hum, Novi Marof, Hrvat, NOV 1943, poginuo 1944.

PETRAVIČ MIŠKO, Stjepana, r. **1924**, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

PETREKOVIĆ IVAN, Hrvat

PETRIC ĐURO, Hrvat, NOV **1943**, poginuo

PETRINA FRANJO, Hrvat, čl. KPJ

PETRINEC ALOJZ, Adama, r. **1924**, s. Donji Škrnik, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1944.**

PETROVEČKI FRANJO, Mate, r. **1927**, s. Bedekovčina, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944,** poginuo **1944.**

PETRUŠA DRAGUTIN, Antuna, r. **1927**, s. Merenje, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

PETRUŠA MARKO, Ivana, r. **1910**, s. Merenje, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

PETRUŠANEC IVAN, Hrvat

PEZIĆ MATOK PAVAO, Stjepana, r. **1918**, s. Podgrađe, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

PEŽIR SLAVKO, Hrvat, **NOV 1944.**

PIKAČ STJEPAN, Hrvat

PILI VINKO, Pavla, r. 1920, s. Celine, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

PIUAK PETAR, Antuna, r. 1931, s. Bedekovčina, Zabok, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, **NOV** 1943, poginuo 1946, od križara

PIUEK FRANJO, S. Bedekovčina, Zabok, Hrvat, radnik, **NOV** 1943, poginuo 1944.

PINKOVIĆ STJEPAN, r. 1925, s. Perjuškovac, Zelina, Hrvat, **NOV** 1943, poginuo 1944.

PINTAR MARIJA, r. 1913, s. Turčišće, Hrvatica, domaćica, **NOV** 1944.

PINTAR PERO, Hrvat

PINTAR TEREZA, Hrvatica

PINTARIČ FRANJO, Mije, r. 1913, s. Donji Kraljevec, Hrvat, radnik, **NOV** 1945, poginuo 1945.

PINTARIĆ JOSIP, Blaža, r. 1910, s. Bednjica, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

PIRC IVAN, Hrvat, čl. **KPJ**, ranjen 1945.

PIRINJAK NIKOLA, Antuna, r. 1925, s. Jesenovec, Sesvete, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943, poginuo 1944.

PIRŠ DRAGUTIN, Dragutina, r. 1916, s. Kladnik, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

PISAĆIĆ IVAN, Hrvat

PISKAČ IVICA, Hrvat

PIŠKOR PAVAO, Mije, r. 1922, Jakovlje, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

PIŠKOR VID, Bare, r. 1920, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, radnik, čl. **KPJ, NOV** 1943, poginuo 1944.

PIŠKOR VID, Ivana, r. 1920, Jakovlje, Hrvat, poljopriv., čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1943., poginuo 1944.

PIŽER STJEPAN, Josipa, r. 1925, s. Segudovec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

PIŽIR FERDO, Hrvat

PIŽIR MILAN, Hrvat

PLEĆKO IVAN, Luke, r. 1925, s. Jalšje, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1943.

PLEĆKO JURAJ, Luke, r. 1922, s. Jalšje, Zabok, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo

PLEĆKO STJEPAN, Valenta, r. 1921, s. Jalšje, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1943.

PLEĆKO VLADO, Josipa, r. 1925, s. Dubrovčan, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV** 1943, poginuo 1944.

PLEHAN JOSIP, Hrvat

POCEDULIĆ PERO, Dragutina, r. 1929, s. Kučan Gornji, Varaždin, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

PODBOJ JOSIP, Josipa, r. 1920, s. Desinić, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ,** NOV 1942.

PODGAJSKI FRANJO, Stjepana, r. 1924. s. Podgaj, Krapina, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

PODREK IVAN, r. 1908, s. Ivanec, Hrvat, radnik, NOV 1944.

PODVALEJ VIKTOR, Josipa, r. 1926, s. Šimunci, Pregrada, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, poginuo 1944.

POGAČIČ JOSIP, S. Radakovo, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

POGAČIČ MARTIN, Tome, r. 1926, s. Radakovo, Klanjec, Hrvat, radnik, NOV 1944.

POGAČIĆ STJEPAN, r. 1925, s. Radakovo, Klanjec, Hrvat, NOV 1943, poginuo 1945.

POJEC IVAN, Hrvat

POKASIĆ STJEPAN, Tome, r. 1927, s. Martinska Ves, Sisak, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

POKUPEC ANTUN, Josipa, r. 1921, s. Desinić, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV 1944.

POLANČEC IZIDOR, S. Šinkoviea Šaša, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

POLANČEC STJEPAN, Hrvat

POLUČKI JOSIP, Hrvat

POLJAK ALOJZ, Hrvat, ranjen 1945.

POLJAK IVAN, Ivana, r. 1925, s. Prekvršje, Sesvete, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

POLJAK STJEPAN, Hrvat, čl. KPJ

POLJAK VIKTOR, Augusta, r. 1923, s. Radobojski Bregi, Krapina, Hrvat, radnik, **NOV** 1943, poginuo 1944.

POUUGAN BARICA, Josipa, r. 1922, s. Kocjan, Krapina, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjena

POMENKOSTJEPAN, r. 1927, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944**, poginuo **1945.**

PONDEUAK ANDRIJA, Stjepana, r. 1928, s. Pluska, Zaprešić, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen

PONDEUAK IVAN, Ivana, Hrvat, poginuo

PONJKUAŠ FELIKS, Hrvat

POP IVAN, Hrvat

POPEK BLAŽ, Šimuna, r. 1925, s. Poljanica, Donja Stubica, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

POPOVIĆ JOSIP, Josipa, r. 1925, s. Šimčevac, Sesvete, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.** poginuo **1944.**

POPOVIĆ SLAVKO, Josipa, r. 1925, s. Dukovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

POREŠ FRANJO, Hrvat

PORODEC RUDOLF, Nikole, r. 1920, s. Kupljenovo, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

POROKAČEVAC DRAGUTIN, Hrvat

POSAVEC IVAN, r. 1922, Klanjec, Hrvat, NOV **1944,** poginuo **1944.**

POSAVEC IVAN, Ivana, r. 1917, s. Kreča Ves, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1945.**

POSAVEC PAVAO, Petra, r. 1919, Zajezda, Hrvat, poljopriv., NOV **1945**, poginuo **1945.**

POSAVEC RUDOLF, Hrvat

POSAVEC STJEPAN, Hrvat, NOV 1944.

POSAVEC STJEPAN, Nikole, r. 1924, s. Zajezda, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV **1943,** poginuo **1944.**

POSAVEC TOMO, Ivana, r. 1912, s. Kreča Ves, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

POSAVEC TOMO, Nikole, r. 1922, s. Zajezda, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** poginuo **1945.**

POSENEČKI IVAN, Hrvat

POSINJAK MIJO, Hrvat, NOV 1944.

POSKAJEC STJEPAN, r. 1926, Donja Stubica, Hrvat, NOV **1944,** poginuo **1945.**

POSLEK FRANJO, Martina, r. 1920, s. Gredice, Klanjec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1943.**

POSLON ANTUN, Vida, r. 1926, s. Štuparje, Krapina, Hrvat, radnik, NOV **1943,** ranjen **1944.**

POSLAN JULIUS, Vida, r. 1923, s. Štuparje, Krapina, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

POSLONČEC PAVAO, Dragutina, r. 1924, s. Podgaj Petrovski, Krapina, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

POSTRUŽIN ANTUN, Pavla, r. 1916, s. Strmec, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

POSTRUŽIN IVAN, Hrvat

POSTRUŽIN RUDOLF, Grge, r. 1927, s. Bobovec, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV **1945,** ranjen

POTOČKI ADOLF, Hrvat, NOV 1944.

POTOČKO ĐURO, Hrvat, poginuo

POTOČNJAK DRAGO, Lovre, r. 1922, s. Prelog, Čakovec, Hrvat, radnik, NOV **1944,** ranjen **1944.**

POTRELIĆ STJEPAN, Hrvat, čl. KPJ

POZAIĆ DRAGUTIN, Viktora, r. 1921. s. Zlatar, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1945,** poginuo **1945.**

POZAIĆ SLAVKO, Mirka, r. 1915, s. Lug Poznanovec, Zabok, Hrvat, radnik, čl. KPJ. NOV 1943.

POZAIĆ STJEPAN, Lacka, r. 1919, s. Lug Poznanovec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1942.

POŽARIĆ FRANJO, Hrvat, NOV 1944.

POŽA-RIC STJEPAN, Maksa, r. 1926, s. Vadina Luka, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

POŽGAJ DRAGUTIN, Hrvat

POŽGAJ FRANJO, Mije, r. 1913, s. Stara Ves, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ,** NOV **1943,** poginuo **1944.**

POŽGAJ IRINA, Hrvatica, poginula

POŽGAJ JOSIP, Dure, r. 1928, s. Gornja Selnica, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944.**

POŽGAJ MARIJA MINA, Lacka, r. 1912, s. Kraljev Vrh, Krapina, Hrvatica, domaćica, NOV **1943,** poginula **1945.**

PRAHIN ZVONIMIR, Josipa, r. 1928, s. Prigorje, Zaprešić, Hrvat, učenik, NOV **1944.**

PRAVDIĆ ĐURO, Josipa, r. 1913, s. Desinić, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1941.

PRAVDIĆ FRANJO, Antuna, r. 1923, s. Krajska Ves, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

PRAVICA MATO, Hrvat

PRAVICA MLADEN, Hrvat

PRCELA JOSIP, Hrvat, NOV 1944.

PREBILA ZVONKO, Stjepana, r. 1923, s. Strmec, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1943., poginuo

PREDOJEVIĆ NIKOLA, Srbin, poginuo

PREGLEJ VIKTOR, Pavla, r. 1916, s. Desinić, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

PREMUŠ STJEPAN, Hrvat

PREMUŽ VALENT, Josipa, r. 1925, s. Ravnice Vel. Trgovišće, Zabok, Hrvat, radnik NOV 1943.

PREPOLEC MIRKO, Josipa, r. 1927, s. Turnišće, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV 1944.

PRESEČKI IGNAC, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

PRESEČKI MATO, Stjepana, r. 1925, s. Petrovsko, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

PRISELAC MAKS, Hrvat, poginuo

PRIŠLEC SLAVKO, Hrvat, poginuo 1944.

PRIŠLIN KATICA, Hrvatica

PROSINJEČKI STJEPAN, Vida, r. 1920, s. Javorje, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1945.

PRPIĆ IVAN, Milana, r. 1919, s. Krivi Put, Senj, Hrvat, student, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

PRSTAČIĆ STJEPAN, Stjepana, r. 1924, s. Pojatno, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, zarobljen 1944, poginuo 1944.

PRŠA FRANJO, Josipa, r. 1919, s. Oborovo, Zaprešić, Hrvat, obrtnik, NOV 1944, ranjen 1944. i 1945.

PRŠA MIJO, Petra, r. 1926, s. Gornja Bistra, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen 1945.

PRUGOVEČKI ALEKSANDAR, Alojza, r. 1910, s. Žitomir, Zelina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen 1945.

PRUGOVEČKI IVAN, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.

PRUGOVEČKI STJEPAN, Blaža, r. 1927, s. Žitomir, Zelina,Hrvat,poljopriv.,čl. SKOJ-a, NOV 1944.

PRUGOVEČKI STJEPAN, Vinka, r. 1927, s. Žitomir, Zelina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

PRUSELAC STJEPAN, Hrvat

PRUŠA ANTUN, Vjekoslava, r. 1930, Sisak, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

PTIČAR ALOJZ, Stjepana, r. 1919, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1943.

PUČKO STJEPAN, Mate, r. 1925, s. Blaguša, Sesvete, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944. i 1945.

Pučič MARKO, r. 1916, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1942, ranjen 1945.

PUGAR DRAGUTIN, Hrvat

PUH IVAN, Josipa, r. 1924, s. Petrovsko, Krapina, Hrvat, NOV 1943.

PUH JANKO, Antuna, r. 1925, s. Petrovsko, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, zarobljen, poginuo 1945.

PUH MIRKO, Ivana, r. 1924. s. Petrovsko, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1943.

PUH RUDOLF, Marka, r. 1921, s. Petrovsko, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1943.

PUH STJEPAN, r. 1923, s. Petrovsko, Krapina, Hrvat, NOV 1943, ranjen 1943.

PUHAK IVAN, Jure, r. 1921, s. Prudnice, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen 1945.

PUHAK MIRKO, Ivana, r. 1927, s. Prudnice, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1945.

PUHALO ĐURO, čl. KPJ

PUHEK VILIM, Antuna, r. 1922, s. Turnišće, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

PUHEK VILIM, Antuna, r. 1920, s. Stenjevec, Susedgrad, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

PUHEK ZLATKO, Mate, r. 1928, Prudnice, Hrvat, poljopriv., NOV 1944,poginuo 1945.

PUKIJAK STJEPAN, Tome, r. 1910, s. Črešnjevec, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1945.

PUKLJAK ŠTEFICA, Stjepana, r. 1919, s. Črešnjevec, Klanjec, Hrvatica, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1944, ranjena

PUKŠEC NIKOLA, r. 1919, Kučilovina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

PUNČEC BRANKO, Žige, r. 1921, Zagreb, Hrvat, radnik, NOV 1944.

PUNTARIČ RUDOLF, Hrvat

PUNJEK JOSIP, r. 1922, s. Vidovec-Markuševac, Maksimir-Zagreb, Hrvat, radnik, NOV 1943, poginuo 1945.

PURUK TOMO, Hrvat

PusričKi VALENT, S. Blaguša, Sesvete, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1945.

Pušič MILKA, r. 1928., Zagreb, Hrvatica, NOV 1944, poginula 1945.

Pušič MILKA, Josipa, r. 1926, s. Pušćanski Žlepec, Zaprešić. Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginula 1944.

Pušič STJEPAN, Pavla, r. 1920, s. Pušćanski Žlepec, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

PUŠKARIČ FRANJO, Hrvat

PUTAK STJEPAN, Hrvat

PUTAR FRANJO, Izidora, r. 1927, s. Kaniža,

Ivanec, Hrvat, učenik, NOV 1944, poginuo 1944.

PUTAREK BOŽIDAR, Franje, r. 1923, s. Ivanec, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

PUZJAK MILAN, Stjepana, r. **1908**, s. Bistranjski Novaki, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

PUŽAR FRANJO, Hrvat, NOV **1944**.

RAC STJEPAN, ČEPRDA, r. **1925**, s. Kašina, Sesvete, Hrvat, poljopriv. čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1945.**

RAČAN MATO, Hrvat

RADANAC MARKO, Hrvat, čl. KPJ

RADIĆ JOSIP, Hrvat, poginuo

RADIĆ SLAVKO, Josipa, r. **1925**, s. Gornji Stenjevec, Susedgrad, Hrvat, radnik, NOV **1944**.

RADOLIĆ TOMO, Hrvat

RADOVANIĆ SLAVKO, Antuna, r. 1920, s. Strmec, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo

RADOVANIĆ VJEKOSLAV, Martina, r. 1923, s. Strmec, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943, poginuo 1944.

RADOVINAĆ PAVAO, Hrvat

RADUCI FRANJO, Hrvat

RADUN MIRKO, Hrvat

RAFAJ DRAGUTIN, Gabrijela, r. 1920, s. Budinščina, Zlatar Bistrica, Hrvat, student, čl. KPJ, NOV 1941, ranjen 1947, od križara

RAFAJ GABRIJEL, Gabrijela, r. 1930, Zabok, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, **NOV** 1943.

RAHLE VINKO, Mije, r. 1914, s. Lukovec-Dubravica, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1943, ranjen 1945.

RAJĆEVIĆ ANDREJA

RAJĆIĆ STJEPAN, Dušana, Hrvat

RAK RUDI, čl. KPJ

RAKA VEĆ MATO, Hrvat

RAKIĆ DUKA, Pere, r. 1927, s. Pobrdani, Križevci, Srbin, poljopriv., NOV **1945.**

RAKOĆI BRANKO, Juraja, r. **1926**, s. Kupljenovo, Zaprešić, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943**.

RAKOĆI JOSIP, Dragutina, r. **1919**, s. Kupljenovo, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1944.

RAKIDŽA STEVO, r. 1919, s. Mikleuška, Kutina, Srbin, **NOV** 1943, poginuo 1945.

RAMŠAK BRANKO, Hrvat

RANKO ALOJZ, Hrvat

RANOGAJEĆ SLAVKO, Hrvat

RANOGAJEĆ VILIM, Franje, r. 1918, s. Brda, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV** 1943, ranjen

RANOGAJEĆ VLADO, Hrvat

RATAJEC IGNAC, Hrvat, poginuo

RATKAJEC JOSIP, Hrvat

RATKOVIĆ IVAN, Đure, r. **1907**, s. Varaždinske Toplice, Novi Marof, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

RAVENSKI MIRKO, Florijana, r. **1926**, s. Lužan, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen

RAZLAK JOŽEF, Hrvat

REBERNJAK VILIM, S. Risvica, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

REBERSKI FRANJO, Jurja, r. **1919**, s. Pušća Bistra, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV **1943**.

REBIĆ DOMINIK, Stjepana, r. **1928**, s. Hlevnica, Krapina, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** ranjen **1944.**

REDENIĆ FRANJO, Hrvat

REĐEP LUKA, Hrvat

REĐEP VINKO, Hrvat, poginuo

REGENT FRANJO, Hrvat

REHAK MIRKO, Hrvat

REISINGER OTO, Drage, r. **1922**, Murska Sobota, Hrvat, student, **NOV 1944.**

RENDULIĆ DANE, Hrvat

RENDULIĆ IVAN, Mije, Hrvat

REP IGNAC, Hrvat, poginuo

REPIĆ ANDRIJA, Đure, r. **1904**, s. Mali Bukovec, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944**.

REPINC FRANJO, r. **1924**, s. Sv. Juraj u Trnju, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1944.**

RIBAĆ ZVONKO, Hrvat

RIBARIĆ IVAN, Augusta, r. **1924**, Donji Kraljevec, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

RIBARIĆ LUKA, Franje, Hrvat

RIBARIĆ MATO, Jakova, Hrvat

RIBARIĆ STEVO, Hrvat

RIBARSKI FRANJO, Hrvat

RIĆKOVIĆ PETAR, Pavla, r. **1927**, s. Vinterovec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1946,** od križara

RIĆKOVIĆ SLAVKO, Hrvat, NOV **1944**, poginuo

RIHTAR STJEPAN, r. **1923**, s. Veliki Bukovec, Zlatar Bistrica, radnik, NOV **1943,** poginuo

RIHTARIĆ DRAGUTIN, r. **1910**, s. Vojnovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo

RIHTARIĆ IVAN, Ljudevita, r. **1920**, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

RIHTARIĆ ZLATKO, Hrvat, **NOV 1944**.

RIZMAN VALENT, Ivana, r. **1922**, s. Poljanica Bistrička, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo

ROD ANTUN, Andrije, r. **1922,** s. Strmec,

Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944. poginuo

ROD STJEPAN, Andrije, r. **1922,** s.Družilovec, Zabok, Hrvat, radnik, NOV **1944,** poginuo 1945.

RODANEC MARKO, Hrvat

ROGAN GABRO, Karla, r. 1923, s. Lug Poznanovec, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen

ROGAN RUDOLF, Jurja, r. 1926, s. Lug Poznanovec, Zabok, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

ROGAN STJEPAN, Stjepana, r. 1926, s. Lug Poznanovec, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen **1945.**

ROGIĆ ANTUN, Marka, r. 1914, s. Popović, Bjelovar, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

ROGINBOŽO, Franje, r. 1921, s. Lobor, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

ROGINA FRANJO, Ivana, r. 1925, s. Domovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

ROJTINIĆ JOSIP, Hrvat, NOV 1944, poginuo

Rožič **ADALBERT**, Hrvat

Rožič **ANTUN**, Josipa, r. 1914, s. Letovčan Tomaševački, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

Rožič **FRANJO**, r. 1922, s. Veliko Trgovišće, Zabok, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.

Rožič **FRANJO**, Stjepana, r. 1921, s. Vižovlje, Zabok, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944.

Rožič **JOSIP**, Filipa, r. 1923, s. Domahovo, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1944.

ROŽMAN JURAJ, Stjepana, r. 1908, s. Brestovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1941.

RUČEVIĆ STJEPAN, Mate, r. 1915, s. Stari Mikanovci, Vinkovci, Hrvat, radnik, NOV 1944.

RUČEVIČ STJEPAN, Stjepana, Hrvat

Ručič **VJEKOSLAV**, Jurja, r. **1927,** s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

RUDENIĆ VID, Vida, Hrvat

RUKEU FRANJO, r. 1910, s. Polonje, Zelina, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

RUKLJAČ ANĐELA, Gabre, r. 1921, s. Poznanovec, Zabok, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** ranjena, zarobljena, poginula **1945.**

RUKLJAČ BLAŽ, Gabre, r. 1929, s. Poznanovec, Zabok, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.** i **1945.**

RUMLER VID, Ivana, Hrvat, poginuo

RUSAN STJEPAN, Ivana, r. 1920, s. Mateja. Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1945.

RUSEK BLAŽ, Stjepana, r. 1920, s. Črnomerec, Zagreb, radnik, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

RUŠKAĆ STJEPAN, Grge, r. 1927, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, radnik, NOV 1944.

RUŠKOVEC DRAGUTIN, Miška, Hrvat

RUŠKOVIČ STJEPAN, Ivana, r. 1920, s. Stenjevec, Zagreb, Hrvat, učenik, čl. KPJ, NOV 1943.

SAČAREVIĆ DRAGO, Stjepana, Hrvat

SAĆER BARICA, Josipa, r. 1926, s. Skarićevo, Krapina, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

SADAIĆ IVAN, Franje, r. 1921, s. Turnišće, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

SAJKO IZIDOR, Franje, r. 1927, s. Šinkovica, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

SAJKO STJEPAN, Stjepana, r. 1928, s. Poznanovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

SAKINA JOSIP, Hrvat

SAKOIĆ IVAN, Hrvat

SAMBOLEC VALENT, Roka, r. 1925, s. Pašnik, Ivanec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1945.

SAMBOLIĆEK SLAVKO, Hrvat

SAMBOLIĆ DANICA, Josipa, r. 1918, s. Gornja Selnica, Zlatar Bistrica, Hrvatica, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943.

SAMBOLIĆ IVAN, Donata, r. 1922, Gornja Selnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1946, od križara

SAMBOLIĆ JOSIP, Pepo, r. 1893, s. Gornja Selnica, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1942.

SAMBOLIĆ PEPICA, r. 1924, Ivanec, Hrvatica, domaćica, NOV 1944.

SAMEK ŠIMUN, Hrvat

ŠANČIĆ IVAN, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.

SANKOVIĆ SLAVKO. Josipa, r. 1925, s. Mačkovec, Ivanec, Hrvat, radnik, čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1944, ranjen 1945.

SARAČ MIJO, Hrvat, čl. KPJ, ranjen 1945.

SASILOVIĆ RUDOLF, Ilije, Hrvat

SEDLANIĆ JOSIP, s. Šinkovica, Ivanec, Hrvat, poljopriv., čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1943, poginuo 1944.

SEGAN PETAR, Hrvat

SEGER STJEPAN, Hrvat

SEKEU ADALBERT, Andrija, r. 1921, s. Gabeš, Vinkovci, Hrvat, radnik, NOV 1944, zarobljen

SEKEU FRANJO, Hrvat

SEKEŠAK STJEPAN, Hrvat
SEKEŠAK VILIM, Hrvat
SEKULIĆ MIJO, Hrvat
SEKUŠAK IVAN, Slavka, r. 1927, s. Klenica, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**
SELEC JOSIP, Alojza, r. 1926, s. Kučan Gornji, Varaždin, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.
SELJAK STJEPAN, Hrvat
SELJAK VIKTOR, Hrvat
SENEĆIĆ MARTINKO, Ivana, Hrvat
SENEKA FRANJO, Hrvat
SENIĆIĆ IVAN, Bolte, r. 1912, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, radnik, **NOV 1943,** ranjen **1944.**
SENIČK JOSIP, Gašpara, r. 1921, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, radnik, **NOV 1944.**
SENIĆIĆ VALENT, Mije, r. 1925, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943.
SEPČIĆ DRAGO, Hrvat
SETNIK LEONARD, Hrvat
SETNIK MARIJA, Hrvatica
SEVER ĐURO, Ivana, r. 1924, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen
SEVER JOSIP, Janka, r. 1914, s. Oborovo Bistranjsko, Zaprešič, radnik, NOV **1944.**
SEVER JOSIP, Josipa, r. 1920, s. Brezje, Klanjec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943.**
SEVER MILAN, Hrvat
SEVER MIRKO, Hrvat
SEVER NIKOLA, Nikole, r. 1914, s. Poljanica, Zaprešič, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**
SEVER PETAR, Hrvat
SEVER RUDOLF, Gabre, r. 1920, s. Sv. Matej, Gornja Stubica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.
SINKOVIĆ DRAGUTIN, Franje, r. 1926, s. Bratkovec, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.
SINKOVIĆ MARIJA, Hrvatica
SINKOVIĆ STJEPAN, Mirka, r. 1912, s. Mala Erpenja, Zabok, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen
SIROČIĆ JANKO, Vilima, r. 1925, s. Vilanci Vel. Trgovišče, Zabok, Hrvat, radnik, NOV **1944,** poginuo **1944.**
SIŠEK BRANKO, Hrvat
SIŽIĆ FRANJO, Hrvat
SJEVER STJEPAN, Hrvat
SKENDER FRANJO, Kazimira, r. 1906, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, radnik, NOV 1944.
SKLEDAR MIJO, S. Lukavec, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.
SKOBAN LUKA, Steve, Hrvat
SKOK BRANIMIR, Hrvat
SKOK IVAN, Hrvat
SKULIN FRANJO, Luke, Hrvat, poginuo
SLAKOPER FRANJO, Vjekoslava, r. 1926, s. Bezavina, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1943.
SLAKOPER JOSIP, Mirka, r. 1923, Bezavina, Zabok, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**
SLAMEK ANDRIJA, Hrvat
SLAMRŠČAK VINKO, r. 1914, s. Zaborci, Ptuj, Slovenac, NOV **1943,** poginuo **1945.**
SLAVIČEK ANTUN, Hrvat, poginuo
SLAVIČEK PETAR, Jakoba, Hrvat
SLAVIČKI DRAGUTIN, Marije, Hrvat
SLIVNJAK JULIJUS, Hrvat
SLOVENEC VJEKOSLAV, Zvonka, r. 1922, s. Križ, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**
SLUHA NIKOLA, Mane, Hrvat
SLUNJSKI DRAGUTIN, Hrvat
SMIUANEC DRAGUTIN, Mirka, r. 1912, Donji Macelj, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** zarobljen, poginuo **1945.**
SMIUANEC DRAGUTIN, Valenta, r. 1912, Donji Macelj, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**
SMIUANEC MIRKO, Antuna, r. 1910, s. Macelj Donji, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen
SMIUANIĆ ANTUN, Hrvat, poginuo
SMIUANIĆ DRAGUTIN, Hrvat
SMIUANIĆ ILIJA, Hrvat
SMONTARA MIJO, r. 1926. s. Gornja Voća, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**
SMOTRA MIJO, r. 1913, s. Turski Vrh, Ptuj, Slovenac, NOV **1943,** poginuo **1944.**
SMRČEK MATO, Hrvat
SMREKAR PAVEL, Hrvat, NOV 1944, nestao
SMREKOV PAVAO, Hrvat, poginuo
SMUĐ DRAGAN, Hrvat
SMUĐ IVAN, Mije, Hrvat, poginuo
SMUĐ SLAVKO, Đure, Hrvat
SMUĐ STJEPAN, Janka, r. 1907, s. Oratje, Krapina, Hrvat, radnik, NOV **1944,** ranjen
SNOB FRANJO, Hrvat, NOV 1944.
SOĆAN STJEPAN, Hrvat, poginuo
SOLGAT ALOJZ, Mirka, r. 1913, s. Turnišće, Zlatar Bistrica, Hrvatska, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.
SOLGAT FRANJO, Vinka, r. 1925, s. Bočaki, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**
SOLKOVIĆ ANDRO, Hrvat
ŠOPEK JANKO, Božidara, r. 1922, s. Benkovec, Petrovsko, Krapina, Hrvat, trgovač. pomoćnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo 1944.

ŠOPEK RAJKO, Božidara, r. 1927, s. Benkovec, Krapina, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944.

SOPIČ STJEPAN, Hrvat

SOPINA IVAN, Tome, r. 1925, s. Kebel, Mače, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

SORIČ IVAN, Bože, r. 1929, s. Prijeboj, Korenica, Hrvat, učenik, NOV 1944.

SORMEK MATIJA, Bartola, r. 1918, s. Gardinovec, Čakovec, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV 1943,** ranjen **1945.**

Soš **MIJO**, Hrvat

SOVEC ANTUN, Jurja, r. 1919, s. Bedekovčina, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1943.

SOVEC FRANJO, Mije, r. 1912, s. Bedekovčina, Zabok, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

SOVEC VERA, Blaža, r. 1915, s. Konjščina, Zlatar Bistrica, Hrvatica, domaćica, NOV 1943.

SOVIL HOHNJEC DRAGICA, Josipa, r. 1923, s. Plavić, Klanjec, Hrvatica, radnica, čl. KPJ, NOV 1943.

SOVRAK VALENT, Hrvat

SPALATIN LJUBO, Franje, r. 1896, Bjelovar, Hrvat, NOV 1944.

SPEHNJAK MATO, Mate, r. 1916, s. Zdenci, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen

SPJEVAK VLADIMIR, Vasilija, r. 1920, Mrkonjić Grad, Hrvat, student, NOV **1944.**

SPORIŠ IVAN, r. 1924, s. Škornik, Klanjec, Hrvat, radnik, **NOV 1943,** ranjen

SPRIK KARLO, Hrvat, poginuo

SRBEC STJEPAN, Hrvat, ranjen 1945.

SRČIĆ ALOJZ, Stjepana, r. 1927, s. Budinščak, Ivanec, Hrvat, radnik, **NOV 1944.**

SREBAČIČ JOSIP, Hrvat

SREMEC IVAN, Franje, r. 1926, s. Pažurevac, Zlatar Bistrica, Hrvat, učenik, **NOV 1943,** ranjen

SRNEC ĐURO, Antuna, r. 1925, s. Hrženica, Ludbreg, Hrvat, đak, čl. KPJ, NOV 1941, ranjen

SRPAK JOSIP, Hrvat, čl. SKOJ-a, poginuo 1945.

STANČEVIĆ TOMO, Hrvat, čl. SKOJ-a, ranjen 1945.

STANČIĆ MILOŠ, Pere, r. 1928, s. Stančići, Bjelovar, Srbin, poljopriv., NOV 1944.

STANIĆAR ALOJZ, r. 1922, s. Gubaševo, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1946,** od križara

STANIŠAK DRAGO, Franje, r. 1921, s. Podsused, Zagreb, Hrvat, radnik, NOV 1943.

STANIŠAK JURAJ, Stjepana, r. 1922, s. Kupljenski Hruševac, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1944.

STANIŠAK STJEPAN, Ivana, r. 1912, s. Kupljenski Hruševac, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

STANKOVIĆ NIKOLA, Dragutina, r. 1919, s. Vilanci, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

STAREŠINA JURAJ, Alojza, r. 1914, s. Igrišče, Donja Stubica, Hrvat, radnik, čl. **KPJ,** NOV 1943, ranjen 1945.

STARINEC JOSIP, s. Batina Donja, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

STARKL BOŽO, Hrvat

STARMAN BARIĆA, Josipa, r. 1924, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvatica, poljopriv., NOV 1943.

STARMAN DRAGICA, Jurja, r. 1927, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvatica, poljopriv., NOV 1944, poginula 1944.

STEPIĆ JURAJ, Janka, r. 1927, s. Jalšje, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1945.

STILINARIĆ STJEPAN, Hrvat

STILINOVIĆ DRAGO, Hrvat, NOV 1943, ranjen 1945.

STILINOVIĆ FRANJO, Hrvat

STIPLOŠEK ALOJZ, r. 1921, s. Desinić, Pregrada, Hrvat, NOV 1943, poginuo 1944.

STIPLOŠEK EDO, Ede, r. 1923, s. Gora Desinička, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

STIPLOŠEK JOSIP, Alojza, r. 1909, s. Nebojse, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

STIPLOŠEK STJEPAN, Hrvat, nestao

STONOG IVAN, Hrvat, poginuo

STONOG JOSIP, Hrvat

STOVRAG ALOJZ, Hrvat

STRANIĆ DRAGA, Hrvatica

STRMEĆKI BRANKO, Hrvat, poginuo

STRMEĆKI ĐURO, S. Putkovec, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

STRMEĆKI FRANJO, Antuna, r. 1914, s. Macelj Gornji, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1943.

STRMEĆKI PETAR, S. Pašnik, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

STRNIŠĆAK MONIKA, Ivana, r. 1918, s. Struga, Ludbreg, Hrvatica, domaćica, NOV 1944, ranjena 1944.

STROJNIK VINKO, Mihajla, r. 1919, s. Brdovec, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

STRUGAR AUGUST, Florijana, r. 1924, s. Kraljev Vrh, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

STRUGAR BLAŽ, r. 1920, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV 1944.

STRUGAR JOSIP, Stjepana, r. 1921, s. Drenova Gornja, Zelina, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1944,** ranjen **1944.** i **1945.**

STRUPAR TOMO, Antuna, r. 1916, s. Kamenično Podgorje, Ivanec, Hrvat, radnik, NOV 1943.

STUBIČAK IVAN, Mate, Hrvat

STUBIČAN JOSIP, Valentina, Hrvat

STUBIČAN STANKO, Hrvat

STUDAK JURAJ, Imbre, r. 1923, s. Pušča, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen

STUNJA MILAN, S. Orešje Gornje, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

STUNJA VINKO, S. Orešje Gornje, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen 1944.

STUPNJA TOMO, S. Orešje Gornje, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

SUBOTIČ MILAN, Hrvat

SUDAR MATO, Mile, Hrvat

SUDINEC STJEPAN, Hrvat

SUČIĆ NIKOLA, Nikole, r. 1923, s. Cerje, Sisak, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

SUKSER LUKAČ STJEPAN, Franje, r. 1926, s. Luka, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1944.

SUNEK NIKOLA, Hrvat, NOV 1944.

SUNTEŠIĆ ANTUN, Petra, r. 1924, s. Sekerišće, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

SUŠA NIKOLA, Srbin, NOV 1944.

SUŠEC BRANKO, Jurja, r. 1925, s. Kl. Turnišće, Zabok, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo

SUŠEC BRANKO, Martina, r. 1927, s. Strmec, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, poginuo 1944.

SUŠIČEK NIKOLA, r. 1903, s. Bjelovar, Srbin, NOV 1943, poginuo 1945.

Sušić **BOLTO**, Hrvat

Sušić **LOVRO**, Hrvat

Sušić **LJUBICA**, Nikole, Hrvatica

Sušić **SULEJMAN**, Musliman, zarobljen 1945, poginuo 1945.

SUTLAR EDITA, Hrvatica, domaćica, NOV 1944.

SUTLAR STJEPAN, Stjepana, r. 1913, s. Marija Gorica, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1942.

SVETEC ALOJZ, Josipa, r. 1925, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944.**

SVETEC JURAJ, Josipa, r. 1919, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

SVETEC STJEPAN, Josipa, r. 1926, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.**

SVEŽNIK IVAN, Hrvat

SVIBEN AUGUST, Hrvat

SVIBEN JOSIP, Hrvat

SVORNIK IVAN, Stjepana, Hrvat, NOV 1943, poginuo **1945.**

SVORNIK JOSIP, S. Zadrkovec, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

SVORNIK MIRKO, S. Bedenica, Zelina, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** ranjen **1944.**

SVORNIK VINKO, Hrvat

ŠAFRANKO JOSIP, Izidora, r. 1920, s. Macelj Donji, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1943.

ŠAFRANKO MIRKO, r. 1920, s. Macelj Đurmaiiec, Krapina, Hrvat, NOV **1944,** poginuo 1944.

ŠAFRANKO MIRKO, Izidora, r. 1921, s. Macelj Donji, Krapina, Hrvat, radnik, NOV **1944,** ranjen

ŠAFRANKO MIRKO, Stjepana, r. 1924, s. Prigorje, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen

ŠAFRANKO RUDOLF, Franje, r. 1925, s. Prigorje, Krapina, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen

ŠAFTA MARTIN, Franje, r. 1926, s. Ravnice Vel. Trgovišće, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

ŠALAMON FRANJO, r. 1918, s. Veliko Trgovišće, Zabok, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

ŠALKOVIĆ AUGUST, Augusta, r. 1915, s. Šemnica Donja, Krapina, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1942.

ŠALKOVIĆ JANKO, Stjepana, r. 1926, s. Radobojski Bregi, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

ŠALKOVIĆ SLAVKO, Andre, r. 1924, s. Šemnica Donja, Krapina, Hrvat, radnik, NOV **1944,** ranjen **1944.**

ŠAMBOL FRANJO, Ljudevita, Hrvat

ŠAMEC ĐURO, Franje, r. 1928, s. Grdenci, Zabok, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** poginuo **1945.**

ŠANTEKOVIĆ STJEPAN, R., Hrvat

ŠANTELIĆ STANISLAV, r. 1921, Brdovec, Hrvat, poginuo **1944.**

ŠANTIĆ ĐURO, Mije, Hrvat

ŠANTIĆ IVAN, r. 1918, Samobor, Hrvat, NOV **1944,** poginuo **1945.**

ŠANTIĆ MARTIN, Hrvat

ŠANTIĆ STJEPAN, Jakoba, Hrvat

ŠANTOLIĆ SLAVKO, Jele, r. 1921, s. Prigorje, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

ŠANJEK PETAR, Hrvat

ŠANJUG MATO, Franje, r. 1924, s. Slatina, Krapina, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1944.**

ŠAPKO STJEPAN, Hrvat

ŠARGAĆ VALENT, Jele

ŠARONJA ADOLF, Franje, r. 1919, s. Veliki Bukovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1942,** poginuo **1944.**

ŠARONJA DRAGUTIN, Franje, r. 1925, s. Pustodol, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen

ŠARONJA STJEPAN, r. 1921, s. Pustodol, Zabok, Hrvat, radnik, NOV **1943,** poginuo 1944.

ŠARONJA VLADIMIR, Andrije, r. 1920, s. Veliki Bukovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

ŠAŠKO FILIP, r. 1911, s. Šaša, Ivanec, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

ŠAULIĆ MIRKO, Đure, Hrvat

ŠAULIĆ VINKO, Đure, Hrvat

ŠAVOR IVAN, Andrije, r. 1912, s. Ključ, Novi Marof, Hrvat, radnik, **NOV 1944.** ranjen „ 1945.

ŠAVORIČ STJEPAN, Bolte, r. 1928, s. Peščeno, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

ŠČUKANEC DRAGO, Hrvat, čl. KPJ

ŠČUKANEC FRANJO, Pavle, r. 1922, s. Veliko Trgovišće, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo

ŠČUKANEC LOVRO, Mate, r. 1918, s. Družilovec, Zabok, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV „ 1943.

ŠČUKANEC LJUDEVIT, Marka, r. 1926, s. Družilovec, Zabok, Hrvat, radnik, **NOV 1943.**

ŠČUKANEC NOVAK SLAVICA, Jurja, r. 1920, s. Pretkovec, Krapina, Hrvatica, učenica, čl. KPJ, **NOV 1942,** ranjena **1943.** i **1945.**

ŠČUKANEC VIKTOR, Pavla, r. 1926, s. Družilovac, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1943.

ŠČURIĆ BOLTO, Alojza, r. 1918, s. Klimen, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ŠČURIĆ DRAGUTIN, Hrvat

ŠČURIĆ MARKO, Franje, r. 1926, s. Bedenica, Zelina, Hrvat, poljopriv., čl. **SKOJ**-a, v **NOV** 1944, ranjen 1944.

ŠČURIĆ MARTIN, Hrvat

ŠČURIĆ MATO, Hrvat

ŠČURIĆ NIKOLA, Hrvat

SEBEK JOSIP, Hrvat

SENIČNJAK SLAVKO, Ivana, r. 1925, s. Celine, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ŠENOL JOSIP, Hrvat

ŠENOL PETAR, Hrvat

ŠENOL ZDRAVKO, Hrvat

ŠENJUG GABRO, Hrvat, čl. KPJ

ŠENJUG JULIUS. Tine, r. 1925, s. Dukovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen

ŠEPAK ANDRIJA, Hrvat

ŠEPEC STJEPAN, Hrvat, NOV 1944.

ŠERAVIĆ JOSIP, Hrvat

ŠEREG PETAR, Franje, r. 1922, s. Svedruža, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, čl. KPJ, ranjen, zarobljen

ŠESTAK ALOJZIJE, Hrvat

ŠESTAK ANĐELKO, Hrvat

ŠESTAK IVAN, Hrvat, ranjen 1945.

ŠESTAK PAVAO, Hrvat

ŠESTAK STJEPAN, Hrvat

ŠIJAK IVAN, Hrvat

ŠIKORONJA IVAN, Ivana, r. 1926, Brežice, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

ŠILIPETAR IVAN, Hrvat

ŠILIPETAR SLAVKO, Janka, r. 1920, s. Gubeševo, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1944.

ŠILI KAN FRANJO, r. 1919, s. Klada, Hrvat NOV 1944, poginuo 1945.

ŠIMEC MATO, Janka, r. 1923, s. Ljubeščica Novi Marof, Hrvat, radnik, NOV 1944.

ŠIMUENIĆ STJEPAN, Hrvat

ŠIMOVIĆ MIHAJLO, Mihajla, r. 1926, Novi Sad, SAP Vojvodina, Srbin, učenik, čl SKOJ-a, NOV 1944.

ŠIMUNEC ALOJZ, Hrvat

ŠIMUNEC IVAN, Roka, r. 1922, s. Hum Bistrički, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

ŠIMUNEC MATO, Hrvat, poginuo

ŠIMUNEC JOSIP, Jurja, r. 1925, s. Tugonica, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, NOV 1943.

ŠIMUNEC VIKTOR, r. 1920, Dubrava, Vrbovec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

ŠIMUNEC VINKO, Hrvat

ŠIMUNIĆ ANDRIIA, Hrvat

ŠIMUNIĆ MILAN, Maneta, Srbin

ŠIMUNIĆ MIRKO, Nikole, r. 1924, s. Prudnice, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, ranjen 1944, poginuo 1944.

ŠIMUNIĆ PAVAO, Hrvat

ŠIMUNIĆ STJEPAN, Alojza, r. 1921, s. Oroslavlje, Donja Stubica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

ŠIMUNIĆ STJEPAN, Jurja, r. 1927, Žeinci, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

ŠIMUNIĆ TEREZIJA, Hrvatica

ŠIMUNKOVIĆ IGNAC, Ivana, r. 1919, Poljanica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, zarobljen 1944, poginuo 1945.

ŠINIK MILAN, čl. KPJ, ranjen 1944, poginuo

ŠIPEK CILIKA, r. 1922, s. Jalšje, Zabok, Hrvatica, domaćica, NOV 1944.

ŠIPEK JOSIP, Ljudevita, r. 1926, s. Kl. Jezero, Zabok, Hrvat, radnik, **NOV** 1944.

ŠIPEK PETAR, Pavla, r. 1910, s. Martinišće, Zabok, Hrvat, radnik, **NOV** 1943, ranjen

ŠIPEK VINKO, Jurja, r. 1919, s. Turnišče, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, poginuo 1944.

ŠIROLA BRANKO, Hrvat, poginuo

ŠIROLA STJEPAN, Branka, Hrvat

ŠIŠAK PETAR, Fabijana,Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen 1945.

ŠKALER FRANJO, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ŠKALER PAVAO, Franje, r. 1908, s. Javorje, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

ŠKANBA (ŠKOMBA) NIKOLAJ, r. 1924, s. Galicija, SSSR, Rus, NOV 1944, poginuo 1944.

ŠKAREC STJEPAN, Vida, Hrvat

ŠKAVEC VID, r. 1923, s. Martineć, Bjelovar, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.

ŠKELEC ĐURO, Hrvat

ŠKLEMAR LJUBICA, Hrvatica

ŠKLEMAR ZORICA, Hrvatica

ŠKETBRANKO, Dragutina, r. 1922, s. Peščeno, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

ŠKLEDAR DRAGUTIN, s. Bedenica, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV **1943**, poginuo **1945.**

ŠKOF ANTUN, Josipa, r. 1926, s. Zagorska Sela, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ŠKORIĆMIRKO, r. 1925, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ŠKORJANEC PETAR, Hrvat

ŠKORO IVAN, Josipa, Hrvat

ŠKRLIN IVAN, Hrvat

ŠKOVRANIVAN, Nikole, r. 1920, s. Kupljenovo, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

ŠKRBINAC FRANJO, Pavla, r. 1926, s. Tomaševec, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ŠKRIJAKIVAN, Hrvat

ŠKRINJARLUKA, Hrvat

ŠKRINJARMIJO, r. 1921, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

ŠKRLEC DRAGUTIN, Petra, r. 1922, s. Stara Ves, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

ŠKRLEC JOSIP, Jurja, r. 1925, s. Đurmanec, Krapina, Hrvat, radnik, NOV **1944,** poginuo 1945.

ŠKRLEC MARTIN, Mate, r. 1911., Novi Marof, Hrvat, radnik, NOV 1944, poginuo 1944.

ŠKRLIN PETAR, Hrvat, NOV 1944.

ŠKRUEN MATO, r. 1921, s. Lipovljani, Daruvar, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ,** NOV 1941.

ŠKRNJUG MIJO, Mate, r. 1921, s. Štuparje, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

ŠKRNJUG STJEPAN, Mate, r. 1924, s. Štuparje, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ŠKVORC BOŽIDAR, Ivana, r. 1925, s. Brezje, Klanjec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen

ŠKVORC IVAN, S. Dugnjevec, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1945.

ŠKVORC STJEPAN, r. 1926, s. Brezje, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo „ 1945.

ŠKVORC VILIM, r. 1926, s. Brezje, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.

ŠLIBAR STJEPAN, Andre, r. 1918, s. Jamno, Ivanec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1942.

ŠLOGAR VINKO, Marice, r. 1908, s. Mala Gora, Pregrada, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, poginuo 1945.

ŠLJIVAR IVAN, Hrvat, poginuo

ŠOBA ZVONKO, Franje, r. 1926, Zagreb, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.

ŠOK VINKO, Franje, r. 1924, s. Bočkovec, Križevci, Hrvat, radnik, NOV 1944.

ŠOLMAN IVAN, Hrvat

ŠOLMAN JOSIP, Hrvat

ŠOŠTAR IVAN, r. 1925, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ŠOŠTARIĆ ALOJZ, Franje, r. 1928, s. Mala Erpenja, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

ŠOŠTARIĆ IVAN, Andrije, r. 1921, s. Dolnje Jesenje, Krapina, Hrvat, radnik, NOV 1944.

ŠOŠTARIĆ JOSIP, Petra, r. 1904, s. Turnišće, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ,** NOV 1944, ranjen

ŠOŠTARIĆ PAVA, Hrvatica, čl. KPJ, NOV 1943, ranjena 1945.

ŠOŠTARIĆ STJEPAN, Hrvat, NOV 1944.

ŠOŠTARKO ANTUN, r. 1922, Čret, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

ŠPADIJER ANĐA, r. 1922, s. Cetinje, Crna Gora, Crnogorka, čl. KPJ, NOV 1943.

ŠPANIĆJOSIP, r. 1910, s. Ljubeščica, Novi Marof, Hrvat, radnik, NOV 1944.

ŠPANJOL MARIJAN, Hrvat

ŠPETIĆIVAN, Čire, r. 1927, s. Tuhelj, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ŠPIĆAK PAULA, Hrvatica

ŠPIĆAK PAVLE, Hrvat

ŠPIČKO JOSIP, Hrvat

ŠPIH FRANJO, Hrvat

ŠPIUAK VILIM. r. 1922, s. Gredice. Klanjec,

Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

ŠPIRANEC JOSIP, Janka, r. 1929, s. Bedekovčina, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

ŠPIRANEC STJEPAN, Petra, r. 1926, s. Žitomir, Zelina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1945.**

ŠPIRK KARLO, Hrvat, poginuo

ŠPLAJTLJUDEVIT, Franje, r. 1925, s. Ravnice, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV **1945.**

ŠPOUAR DRAGO, S. Goljak, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

ŠPOUAR MARTIN, Hrvat, poginuo

ŠPOUAR MILAN, r. 1923, s. Ravnice, Zabok, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943.

ŠPOUAR VALENT, Marije, r. 1925, s. Sušobreg, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, **NOV** 1943, ranjen

ŠPOUAR VILIM, Mije, r. 1915, s. Ravnice, Zabok, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1943.

ŠPOUARIČ BRANKO, Hrvat, nestao

ŠPOUARIČ FRANJO, Blaža, Hrvat

ŠPRAJC MARTIN, Mirka, r. 1923, Plaškovec, Hrvat, poljopriv., NOV **1945.**

ŠRBECIVAN, Roka, r. **1923,** s. Jarek-Susedgrad, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen

ŠRBEC STJEPAN, Vilima, r. 1927, s. Hruševac, Zaprešič, Hrvat, službenik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

ŠTABEK ŠTEFA, Tome, r. 1921, s. Bočadir, Zlatar Bistrica, Hrvatica, poljopriv., NOV **1944,** poginula **1944.**

ŠTAJDUIJARTOMO, Hrvat

ŠTEFAN LJUDEVIT, Ivana, r. 1912, s. Kumrovec, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ŠTEFAN LJUDEVIT, Martina, r. 1909, s. Kumrovec, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ŠTEFAN MARTIN, r. 1920, s. DugnjevecTuhelj, Klanjec, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1945.

STEFAN STJEPAN, Vilima, r. 1926, s. Brezje, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

STEFAN ZVONKO, Mirka, r. 1923, s. Brezje, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1945.**

STEFANECIVAN, Ljudevita, r. 1925, s. Kapela, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, _ NOV 1944.

STEFANECSTJEPAN, Josipa, s. Kreča-Ves, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

ŠTEFANKO STJEPAN, r. 1919, s. Kraševec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

ŠTEFANOVIČ ANTUN, Ivana, r. 1916, s. Ravnice, Vel. Trgovišće, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

ŠTEFANOVIČ MATIJA, Ivana, r. 1920, s. Ravnice, Vel. Trgovišće, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1943.

ŠTEFANOVIČ MIJO, r. 1909, s. Ravnice, Vel. Trgovišće, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1944.

ŠTEFANOVIČ ZVONKO, Ivana, r. 1922, s. Vel. Trgovišće, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1943.

ŠTEFIČJURAJ, Hrvat, čl. SKOJ-a, ranjen 1945.

ŠTEFŠATOMO, Marka, r. 1917, s. Kalinovac, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1945.**

ŠTEKIR BRANKO, Josipa, r. 1925, s. Osredar, Nova Gorica, Slovenija, Slovenac, učenik, NOV 1944.

ŠTIK IGNAC, r. 1920, s. Brezova Gora, Hum, Hrvat, NOV, **1943,** poginuo **1944.**

ŠTIK STANKO, S. Brezova Gora, Hum, Hrvat, v NOV **1943,** poginuo **1944.**

ŠTIMAC JOSIP, Josipa, r. 1917, Zagreb, Hrvat, službenik, NOV **1944.**

ŠTIMAC JOSIP RAC, Josipa, r. 1922, s. Carevdar, Križevci, Hrvat, učitelj, čl. KPJ, NOV **1941,** ranjen **1944.**

ŠTIPAK STJEPAN, Nikole, r. 1925, s. Pojatno, Zaprešič, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

ŠTOS VJEKOSLAV, Franje, r. 1923, s. Pluska, Zaprešič, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

ŠTAJNERJOZO, Hrvat

ŠTEFANOVIČ ANTUN, D., Hrvat, poginuo

ŠTIGLEC IVICA, Hrvat

ŠTIH STANKO, Hrvat

ŠTRAGEUIVAN, Hrvat

ŠTRBUCL JOSIP, Ruže, r. 1926, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

ŠTREK MIRKO, r. 1925, s. Butina Bistra, Zaprešič, Hrvat, NOV **1944,** poginuo **1944.**

ŠTRENJC ŠIMUN, Hrvat

ŠTRKEU JERKO, Hrvat

ŠTRUAN STJEPAN, Vida, r. 1928, s. Jakovlje, Zagreb, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

ŠTRITOVFRANJO, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, ranjen **1945.**

ŠTRKEU STJEPAN, Hrvat, NOV 1944, ranjen 1945.

ŠTROK EDUARD, Milana, r. 1925, s. Desinički Ivanić, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1943,** ranjen **1943** i **1945.**

ŠTROK IVAN, Andrije, r. 1924, s. Ravnice, Vel. Trgovišće, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1943.

ŠTROS PAVAO, Stjepana, r. 1907, Križ Brdo-

večki, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** zarobljen **1945,** poginuo **1945.**

STRUK IVAN, Augusta, r. **1925**, s. Vojska, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV **1943,** ranjen **1944.**

ŠTURLAN MAKS, Pavla, r. 1927, s. Strmec, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1944.

ŠUK SLAVKO, Stjepana, Hrvat

ŠULC ZDRAVKO, Hrvat, poginuo

SULTER STJEPAN, Hrvat

SUMPREC SLAVKO, Hrvat

ŠUPEKMATO, Hrvat

ŠURBEK FRANJO, Stjepana, r. **1918**, s. Jelenjak, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV **1943.**

ŠURBEKFRIC, Josipa, r. 1925, s. Trnovec Desinički, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1944. poginuo 1945.

ŠURBEK JURAJ, Viktora, r. 1925, s. Jalšovec Donji, Pregrada, Hrvat, poljopriv., **NOV 1945.**

ŠURINAIvo, Stjepana, r. 1906, s. Tuhelj. Toplice, Klanjec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943.

ŠVABEK STJEPAN, Franje, Hrvat

ŠVAJGOVIČ ĐURO, s. Prepuštevec, Sesvete, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943.

ŠVECPAVAO, Petra, r. 1925, s. Brdovec, Zaprešić, Hrvat, radnik, **NOV** 1944.

ŠVEC STANKO, Hrvat

ŠVENDA ANTUN, Valenta, r. **1923**, s. Juraj u Trnju, Hrvat, radnik, NOV **1944,** ranjen **1944.**

ŠVEPEK STJEPAN, Hrvat

ŠVETAK STJEPAN, Franje, r. **1916,** s. Voća Donja, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen

ŠVIGER IVAN, Hrvat

TABOROŠAK STJEPAN, Hrvat

TALIN IVAN, r. 1919, s. Čučerje, Zagreb, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1944.

TARADE LADISLAV, Pavla, r. 1926, s. Jurjevec, Zabok, Hrvat, radnik, **NOV 1944.**

TARADETOMO, r. **1922**, s. Pavlovec, Zabok, Hrvat, radnik, **NOV 1943,** poginuo **1944.**

TASIČIVAN, r. **1927,** s. Donji Grdevac, Hrvat, NOV **1944,** poginuo **1945.**

TAŠIĆ JOSIP, Vinka, r. **1927**, Kraj Donji, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

TATOMIRMILOŠ, Vida, r. **1924**, s. Pjevalovac, Derventa, BiH, Srbin, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1942,** ranjen

TELEBEC JOSIP, Stjepana, r. **1925**, s. Veliko Trgovišće, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

TEPEŠ JOSIP, Josipa, r. **1926**, s. Orešje, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

TEPEŠ STANKO, Alojza, r. **1922**, s. Klenovec, Pregrada, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

TEPEŠ STANKO, Stjepana, r. **1919**, s. Strmec, Pregrada, Hrvat, radnik, **NOV 1944.**

TEREŠ VINKO, Hrvat, poginuo

TIRAJ IVAN, Ivana, Hrvat

TISAJ MIJO, r. **1919**, s. Cirkovljan, Prelog Čakovec, Hrvat, **NOV 1944,** poginuo **1944.**

TIŠLIAR JOSIP JOSEF, Hrvat

TIŠUAR JURAJ, Hrvat, NOV **1944.**

TIŠUAR MIRKO, Viktora, r. **1924**, s. Oratje, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo

TIŠLAR VINKO, S. Orešje Gornje, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

TIŽECĐURO, Hrvat

TKALČEVIČ DRAGUTIN, Janka, r. **1912**, s. Kraljev Vrh, Donja Stubica, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

TKALČEVIČ FRANJO, Hrvat

TKALEC ŠIMUNJAK DRAGICA, Milana, r. **1925**, Pregrada, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen **1944.**

TKALEC EDO, Marka, r. **1921**, s. Cigrovec, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1945.**

TKALEC FRANJO, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ. **NOV 1943,** poginuo **1944.**

TKALECJOSIP, Jurja, r. **1925**, s. Cigrovec, Pregrada, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1944.**

TKALEC SLAVKO, Hrvat, poginuo

TKALEC VIKTOR, Hrvat

TODOROVIČ STEVO, Petra, Srbin, čl. KPJ, NOV **1942.**

TOMAC ANTUN, Antuna, Hrvat

TOMAC VLADIMIR, Hrvat

TOMAŠEKIVAN, Hrvat

TOMAŠIĆ MATO, Hrvat

TOMAŠIĆ PETAR, Hrvat

TOMIČIČIVAN, Hrvat, NOV **1944.**

TOMIĆ STJEPAN, Tome, Hrvat

TOMPIĆ MIJO, Leonarda, r. **1921**, Turčišće, Hrvat, radnik, NOV **1943,** poginuo **1945.**

TOMŠIČIVAN, Ivana, r. **1922**, s. Prečko, Vrapče, Zagreb, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

TONI AUGUST, r. **1907**, Ljubljana, Slovenac, NOV **1943,** poginuo **1944.**

TONIĆ AUGUST, Hrvat, poginuo

TOPIĆ IVAN, Hrvat

TOPOL ĐURO, r. **1907**, s. Sv. Križ Brdovec, Hrvat, NOV **1944,** poginuo **1944.**

TOPOL STJEPAN, Stjepana, r. **1925**, s. Križ Brdovečki, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

TOPOLEC STJEPAN, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

TRAJTER IVAN, Hrvat

TRAKOŠĆANEC STJEPAN, Hrvat

TRAMPUŠ JOSIP, Bartola, r. 1928, s. Bedekovčina, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

TRAMPUŠ VINKO, Slavka, r. 1925, s. Jertovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, **NOV 1944.**

TRAJBAR IVAN, JOŽA ŽUTI, Hrvat, čl. KPJ

TRBUHA MARTIN, M., s. Goljak, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

TRBUŠINOVIĆ STJEPAN, Hrvat

TRČAK FRANJO, Nikole, r. 1913, s. Polonje, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

TRČAK SLAVKO, Franje, r. 1920, s. Poznanovec, Zabok, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

TRESK IVAN, Hrvat

TRESK STJEPAN, Blaža, r. 1919, s. Domahovo, Zabok, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** ranjen **1945.**

TRESK VLADO, Pavla, r. 1919, s. Domahovo, Zabok, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo

TRETNJAK RUDOLF. Hrvat, NOV 1944.

TRETNJAK STJEPAN. Hrvat

TRETNJAK VALENT, Hrvat

TRKNIĆ VLADO,r. 1928, Zagreb, Hrvat, NOV 1944. poginuo 1945.

TRUAK DRAGO. Hrvat

TRUAK STEVO. Hrvat, poginuo

TROHA ANĐELA. Franje, r. 1924, s. Lobor, Zlatar Bistrica, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

TROHA IGNAC. Hrvat

TROLIČMATO.T. 1912, Poljanica, Hrvat, NOV **1944,** poginuo **1944.**

TROŠIĆ VID, Josipa, Hrvat

TRSLIČ SLAVKO. Hrvat, NOV 1944.

TRUBELJA ĐURO. Josipa, r. 1912, s. Ključ, Novi Marof, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1944,** ranjen

TRUBELJA STJEPAN. Hrvat

TRUBUS VALENT. Antona, Hrvat

TRUSIĆ MATO, Karla, r. 1912, s. Štivica Nova Gradiška, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV **1941,** ranjen

TRZUN ANTUN. Hrvat, poginuo

TRZUN IVAN, Marka, Hrvat

TRZUN JOSIP, Hrvat

TRZUN MARKO, Hrvat

TUCMAN JOSIP,Tereze, r. 1928, s. Kupljenovo, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

TUCMAN JURAJ. Jane, r. 1923, s. Kupljenovo, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

TUCMAN SLAVKO, Stjepana, r. 1926, s. Kupljenovo, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen

TUCMAN STJEPAN, Maksa, r. 1921, s. Kupljenovo, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

TUĐMAN IVAN. Stjepana, r. 1924, s. Veliko Trgovišće, Zabok Hrvat, student, čl. KPJ, NOV 1943.

TUĐMAN JOSIP, Hrvat, poginuo

TUĐMAN STJEPAN, Stjepana, Hrvat

TUKSER MARTIN, r. 1916, Koprivnica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, ranjen

TURČIĆ MARTIN, Ivana, r. 1915, s. Novoselec, Sesvete, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen 1945.

TURĆIĆ STJEPAN, Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943.

TURČIN IVAN, Ivana, r. 1918, s. Brlekovo, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

TURČIN JAKOB, Hrvat, poginuo

TURČIN MATO, Hrvat, poginuo

TURČIN MIJO. Hrvat, poginuo

TURČIN ŠTEFAN. Janka, Hrvat

TUREK ĐURO. Mije, r. 1907, s. Sesvete, Ludbreg, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944.

TUREK PAVAO. Hrvat, ranjen 1945.

TUREN MATIJA, Hrvat, čl. KPJ, ranjen 1945.

TURK ALOJZ, Mije, r. 1923, s. Kraljev Vrh, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

TURK ANKICA. Hrvatica NOV 1943.

TURK IVAN, Nikole, r. 1919, s. Senkovec, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

TURK MARICA. Hrvatica, nestala

TURK MIRKO. Stjepana, r. 1924, s. Pavlovac, Zabok, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1943.

TURK STJEPAN, Stjepana, r. 1928, s. Senkovec, Zaprešić, Hrvat, radnik, NOV 1944.

TURK TOMA, Hrvat

TURKOVIĆ FRANJO, r. 1925, s. Martinišće, Zabok, Hrvat, radnik, NOV 1944.

TURKOVIĆ MIJO, r. 1915, s. Martinišće, Zabok, Hrvat, radnik, **NOV** 1944.

TURKOVIĆ STJEPAN, Stjepana, Hrvat

TURNIŠKI FILIP. Ivana, Hrvat, poginuo

TURNIŠKI IVAN. Hrvat, poginuo

TURNIŠKI JURAJ, Hrvat, nestao

TURNIŠKI VILIM. Ivana, r. 1925, s. Desinić, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, **NOV** 1943, poginuo 1944.

TURSAN JOSIP. Ivana, r. 1921, s. Kraj Donji, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., KPJ, **NOV** 1944.

Tuš **NIKOLA**. Hrvat, čl. KPJ

TUŠEK BLAŽ, Ivana, s. Blaguša, Sesvete, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

UJAKI ROK, Karla, r. 1917, Kotoriba, Hrvat, radnik, **NOV 1945.**

UIAKI VINKO, Jeronima, r. **1916**, Kotoriba, Hrvat, radnik, **NOV 1945.**

UNBECKI MIJO. Josipa, r. **1919**., s. Lužani Đurmanec, Krapina, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** ranjen

UROIĆMILAN, Hrvat, **NOV 1944**.

UROIĆ RUDOLF. Tome, r. **1924**, s. Brlekovo, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. **SKOJ**-a, **NOV 1944,** poginuo **1944.**

UŠTAR STANKO. Hrvat, **NOV 1944**.

VAHTARičIvAN.Leonarda, r. 1920, s. Dugnjevec, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

VAISTINA PETAR, Antuna, r. **1902**, s. Puška, Novska, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

VAJDIĆ ANTUN, Petra, r. **1916**, s. Tomaševac, Klanjec, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943.**

VALČEC NIKOLA, Hrvat

VALEC DRAGO. Hrvat

VALEC STJEPAN. Hrvat

VALEK JOSIP. r. 1923, s. Gora Košnička, Pregrada, Hrvat, radnik, **NOV** 1943.

VALENČAK MATO, Hrvat

VALENČAKSTJEPAN, Pavla, r. 1904, s. Bela Gorica, Zaprešić, Hrvat, radnik, **NOV** 1944.

VALENT VID. Pavla, r. 1923, Drenje, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV** 1943, poginuo 1944.

VALENTAK MATO, Hrvat

VALEŠ LUKA, Hrvat

VALEŠ STJEPAN, Hrvat

VALJAK DRAGUTIN, S. Javorje, Zagreb, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, poginuo

VALJAK ĐURO. Stjepana, r. **1919**, s. Križ Budniščinski, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

VALJAK IVAN, Jurja, r. **1924**, s. Križ Budniščinski, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944**.

VALJAK IVAN. Stjepana, r. **1920**, s. Križ Budniščinski, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

VALJAK JOSIP. Juraja, r. **1921**, s. Zajezda, Zlatar Bistrica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, **NOV 1944,** ranjen **1944.**

VARDIJAN DRAGUTIN. Slavka, r. **1925**, s. Svedruža, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV 1944.**

VARDIJAN IVAN, Mije, r. **1926**, s. Svedruža, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen

VARGA STANKO. Stjepana, r. **1924**, s. Batina, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1945.**

VARGA STJEPAN, Stjepana, r. **1915**, s. Batina, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1944.**

VARGIĆ MATO, Hrvat

VARGOVIČ STJEPAN, Hrvat, čl. KPJ

VARJAČIĆ BRANKO. Vilima, r. **1925**, s. Podbrezovica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

VARJAČIĆ DRAGUTIN. Mije, r. **1922**, s. Podbrezovica, Krapina, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943**.

VARJAČIĆ FRANJO. Rudolfa, r. **1931**, Krapina, Hrvat, učenik, **NOV** 1944.

VARMUS IVAN. Hrvat

VARMUŠ STJEPAN. Hrvat

VAROVIĆ STJEPAN, Stjepana, r. 1915, Vrapče, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo 1944.

VAŠAK SLAVKO. Hrvat

VAŠAK VELIMIR, Hrvat

VAŠĆENKO, SSSR Rus, **NOV** 1944, nestao

VAZDAR RATKO, Hrvat, **NOV** 1943.

VDOVIĆ ANTUN, Hrvat

VDOVIĆ SLAVKO, Hrvat

VEDRINJA JURAJ. Hrvat

VELČIĆ VESEUKO, Julija, r. 1923, s. Mošćenice, Opatija, učenik, čl. KPJ, NOV 1944, ranjen 1945.

VELIČKI MARIJA-MACA. Hrvatica

VENDL VALENT, Hrvat

VERSTOVŠEK PAVAO, Vida, r. 1919, s. Laduč, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ,** NOV 1943, poginuo 1944.

VERŠEC SLAVKO, Hrvat

VEŠLIGAJ JOSIP,Dragutina, r. 1929, s. Kostelski Bregi, Pregrada, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, poginuo 1945.

VEŠLIGAJ STJEPAN, Florijana, r. 1927, s. Hromeč, Krajina Hrvat, radnik, čl. **SKOJ**-a, **NOV** 1944.

VID FRANJO. Ivana, r. 1924, s. Laduč, Zaprešić, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, **NOV** 1944.

VID JURAJ, Ivana, r. 1927, s. Laduč Zaprešić, Hrvat, učenik, **NOV** 1944.

VIDA FRANJO. Hrvat, poginuo

VIDA JOSIP. Hrvat, poginuo

VIDAK IVAN. Marka, r. 1919, s. Budinščina, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

VIDEĆ ANDRO. S. Gečkovec, Ivanec, Hrvat, poljopriv., **NOV 1943,** poginuo **1944.**

VIDEĆ FRANJO. Josipa, r. **1912**, Ivanec, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1943.

VIDEČ METOD. r. 1924. s. Kraševec, Ivanec, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

VIDIČEK ALOJZIJA, Marka, r. 1907, Zagorje, Hrvatica, poljopriv., NOV **1943.**

VIDIČEKBLANKA, Franje, r. **1926,** Zagreb, Hrvatica, radnica, NOV **1944.**

VIDIČEK JOSIP. Hrvat, čl. KPJ

VIDIČEK. RUDOLF, čl. SKOJ-a

VIDIČEK STJEPAN. Tome, r. 1927, s. Lug Poznanovec, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo **1944.**

VIDIČEK ZORICA. Hrvatica

VIDIĆ SLAVKO. Hrvat

VIDOŠA DRAGUTIN. Vida, s. Turnišće, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

VIDOŠA MIRKO, Vinka, r. 1922, s. Turnišće, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

VIDOŠA STJEPAN. Vida, r. 1918, s. Turnišće, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

VIDOVIĆ DRAGICA. Alojza, r. 1926, s. Radobojski Bregi, Krapina, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV 1943,** poginula 1944.

VIDOVIĆ DRAGO. Hrvat, čl. SKOJ-a, poginuo 1945.

VIDRANSKI JERONIM, Franje, r. 1911, s. Gorenec Mali, Ivanec, Hrvat, radnik, **NOV** 1944.

VIGRADEC NIKOLA, Hrvat

VIHORSKI IVAN, Hrvat, poginuo

VIKIĆ STJEPAN, Hrvat

VINCEK PAVAO, Hrvat, N O V 1944.

VINCEK VID. Stjepan, r. 1912. Zaprešić, Hrvat, poljopriv., čl. **KPJ, NOV** 1943, poginuo 1945.

VINCEKOVIĆ DRAGUTIN, S. Donja Voća, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo 1944.

VINCEU STANKO. Josipa, r. 1912, s. Rovninsko Đurmanec, Krapina, Hrvat, radnik, **NOV** 1942, poginuo 1945.

VINČEUAK LADISLAV, Hrvat

VINCEUAK VLAHO. Hrvat

VINČARIĆ LUKA. Hrvat

VINDUŠKA FRANJO, Hrvat

VINEK STJEPAN, Hrvat

VINKOVIĆIVAN, Vida, r. 1916, s. Veliko Trgovišće, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1943, poginuo

VINKOVIĆ STJEPAN, Sande, s. Velika Horvatska, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

VIŠAK VALENT, Hrvat

VIŠINSKI FRANJO, S. Višnjica, Ivanec, Hrvat, **NOV** 1944, poginuo

VIŠNJIĆ MARIJA. Hrvatica, domaćica, N O V 1944.

VITASOVIĆ ZDENKO, Antuna, r. 1921, Zagreb, Hrvat, student, čl. SKOJ-a, NOV 1942.

VITEZ IVAN, Antona, r. 1924, Varaždinbreg, Jugosloven, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1944 i 1945.

VLAHOVČEK LJUDEVIT, r. 1911, s. Bregovljan, Dugo Selo, Hrvat, NOV 1944, ranjen 1944, poginuo 1944.

VLAHOVIĆ FRANJO, Marka, r. 1926, s. Kraljevački Novaki, Sesvete, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943, ranjen 1945.

VLAHOVIĆ VERA, Đure, r. 1926, s. Konjščina, Zlatar Bistrica, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

VLAŠIĆ STJEPAN. Hrvat, N O V 1944.

VNUČEC ALBINO, Hrvat

VNUČEC BRANKO, Josipa, r. 1925, s. Velinci, Klanjec, Hrvat, radnik, **NOV** 1943.

VOČANEC STJEPAN, Hrvat

VODOPIJA Ivo. Hrvat

VODOPIJA LUKA. Josipa, r. 1927, s. Koruška Iva, Garešnica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944, ranjen

VODOPIJEĆ IVAN, Nikole, r. 1926, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

VOLĆANŠEK VIKTOR. Hrvat

VOLFIVAN, Josipa, Hrvat

VOLIĆ IVICA, Hrvat

VOLIĆ MARICA. Hrvatica

VOLOVIĆ IGNAC, Hrvat

VOLOVIĆ IVAN, Hrvat

VORGEL TONČI, Hrvat

VORIIVAN, Ignaca, r. 1926, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV** 1943, ranjen

VORI JOSIP. Ignaca, r. 1924, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, **NOV** 1943, ranjen 1944.

VORIHIVAN. r. 1910, s. Jalšje, Zabok, Hrvat, radnik, **NOV** 1943.

VRABEC MARKO. Maksa, r. 1919, s. Jakovlje, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, poginuo 1944.

VRABEC STANISLAV. Hrvat, radnik, N O V 1943.

VRABEC STJEPAN, Josipa, r. 1927, s. Jakovlje, Donja Stubica, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, N O V 1943.

VRABEC STJEPAN, Jurja, r. 1923, s. Podgorje, Marija Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV** 1943.

VRAGOVIĆ FRANJO. Antuna, r. 1915, s. Mali Bukovec, Zlatar Bistrica, Hrvat, čl. KPJ, radnik, **NOV** 1943, poginuo 1945.

VRAGOVIĆ MRKOCI ZORICA, Stjepana, r. 1921, s. Poznanovec, Zabok, Hrvatica, poljopriv., čl. SKOJ-a, **NOV** 1942.

VRAN JURAJ, r. 1923, s. Osredek, Pregrada, Hrvat, radnik, **NOV 1943.**

VRANČIĆ IVAN, Mije, r. 1911, s. Zeinci, Zabok, Hrvat, profesor, čl. KPJ, **NOV 1943.**

VRANČIĆ VLADO, Jakoba, r. 1924, s. Trebež, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, **NOV 1944,** poginuo **1945.**

VRANDEŠIĆNEDELJKO, Hrvat, NOV 1943, poginuo 1945.

VRANIĆ MIJO, Ivana, Hrvat

VRANIĆ MILAN, Franje, Hrvat

VRANIĆ STJEPAN, Hrvat, poginuo

VRANIŠIĆSTJEPAN,Mije, r. **1923,** Zebanec, Hrvat, poljopriv., **NOV 1945.**

VRAŽIĆ EDO, Mije, r. 1924, s. Hum na Sutli, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1943, poginuo 1944.

VRBANC BRANKO. Branka, r. 1926, s. Kladnik Klanjec, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, **NOV** 1944, ranjen 1944.

VRBANC VILIM. Hrvat, NOV 1944, nestao 1944.

VRBANĆIĆ ALBERT. Hrvat

VRELAC FRANJO. Hrvat, poginuo

VRELAC MIRKO. Hrvat

VRESKSTJEPAN, r. 1922, Ivanec, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944.

VREŠIVAN, r. 1900, s. Hum Bistrički, Donja Stubica, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, poginuo 1944.

VREŠ MATO, Hrvat

VRHOVSKIIVAN.Karla, r. 1913, s. Plemenščina Gornja, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

VRŠĆAK IVAN, Josipa, r. 1911, s. Kreča Ves, Zelina, Hrvat, poljopriv,, NOV **1944.**

VRUĆEC BRANKO. Josipa, r. 1925, s. Vitinci, Klanjec, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943.

VUĆEK JOSIP, Josipa, Hrvat

VUCEK VID, Hrvat, poginuo

VUĆILOVSKI JANKO,Marice, r. 1922, s. Slatina, Krapina, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1944, poginuo 1944.

VučiNovEC **STJEPAN**. Hrvat

VUČKOVIĆ ANDRIJA, Hrvat

VUČKOVIĆ JELENA. Hrvatica, domaćica, NOV 1944.

VUČKOVIĆ PETAR. Petra, r. 1916, s. Mihovljan, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., **NOV** 1943.

VUČKOVIĆ SLAVKO, Gabrijela, r. 1926, s. Lug Poznanovec, Zabok, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1945.**

VUČKOVIĆ STJEPAN. Hrvat

VUGERIVAN. r. **1924,** s. Vuger Selo, Sesvete, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1943,** poginuo **1944.**

VUGER VJEKOSLAV, Hrvat

VUGIN TOMO, Hrvat

VUGRINĆIĆ SLAVKO, Hrvat

VUGRINĆIĆ VLADO, Hrvat

VUK MAKS, Jurja, r. **1916,** s. Jalšje, Zabok, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

VUK VALENT. r. **1921,** s. Jalšje, Zabok, Hrvat, radnik, **NOV 1943.**

VUK VIKTOR, Petra, r. **1926,** s. Jalšje, Zabok, Hrvat, radnik, **NOV 1944.**

VUKELJ STANKO, Josipa, Hrvat

VUKEŠIN ANTUN. Hrvat

VUKEŠIN MARIJA, Hrvatica

VUKIĆ FRANJO, Janka, r. 1923, s. Mirkovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1945.**

VUKIĆ FRANJO, Josipa, r. 1925, s. Mirkovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

VUKIĆSIMPRECSLAVKO,Mirka, r. 1916, s. Mirkovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen

VUKMANIĆ ANTUN, Martina, r. 1901, s. Marinci, Pregrada, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

VUKOVIĆ BRANKO, Hrvat

VUKOVIĆ STJEPAN, Mije, r. 1919, Volavec, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944.**

VUKOVIĆ VINKO, Nikole, r. 1929, s. Prudnice, Zaprešić, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

VUKOVINSKI VJEKOSLAV, Hrvat

VUKOVSKI JURAJ, Janka, r. 1908, s. Bednja, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1945.**

VURAJIĆ FRANJO, Hrvat

VUŠAK RUDOLF, Franje, r. 1922, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, **NOV 1944.**

VUT JOSIP, Hrvat

VUZEM DRAGUTIN. Stjepana, r. 1927, Macelj Gornji, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944,** poginuo **1945.**

VUZEM JOSIP, Vinka, r. 1917, s. Macelj Gornji, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo 1944.

VUZEM MATO, Stjepana, r. 1924, s. Macelj Gornji, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

VUZEM MARKO. Mije, r. 1931, s. Macelj Gornji, Hrvat, učenik, **NOV 1944,** poginuo 1944.

VUZEM VIKTOR, Hrvat

ZAGVOZDAFRANJO, Alojza, r. 1899, s. Jazbina, Desinić, Pregrada, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944.

ZAGVOZDA TOMO. Hrvat

ZAJEC ADAM, r. 1919, s. Bobovec, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo 1944.

ZAJEC ANTUN, Hrvat

ZAJEC DRAGUTIN. Pavla, r. 1920, s. Bezavina, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1944.

ZAJEC FRANJO. Martina, r. 1922, s. Bobovec, Zaprešič, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

ZAJEC IVAN. Hrvat, poginuo

ZALOKAR PEPICA, Hrvatica

ZASTAVNIK IVAN, Barice, r. 1926, s. Batina Donja, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen

ZAVALIĆ JURAJ, Hrvat, NOV 1944.

ZAVRŠKI JOSIP. Josipa, r. 1923, s. Klenovec, Pregrada, Hrvat, poljopriv., čl. KPJ, NOV **1944,** poginuo **1945.**

ZBIČEK PAULA. Hrvatica, čl. SKOJ-a, ranjena 1945.

ZBUKVIČ ĐURO. Hrvat

ZBUKVIČ MIJO, Mije, r. 1915, s. Javorje, Zaprešič, Hrvat, radnik, NOV 1944.

ZBUKVIČ MIJO. Stjepana, r. 1915, s. Javorje, Zaprešič, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

ZBUKVIČ PAVAO. Ivana, r. 1923, s. Javorje, Zaprešič, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

ZBUKVIČ STJEPAN, Josipa, r. 1926, s. Javorje, Zaprešič, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen

ZDELAREC STJEPAN. Vinka, Hrvat, poginuo

ZIBAR SLAVKO. Hrvat

ZIDANIC ATON, Ivana, r. 1923, s. Glesoko, Brežice, Slovenac, radnik, čl. KPJ, **NOV** 1943.

ZIDAK IVAN, Hrvat

ZIDAR SLAVICA, Hrvatica

ZLATIČFRANJO, Mate, r. 1904, s. Bolfan, Ludbreg, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944.**

ZLETEC IVAN, Ivana, Hrvat

ZLETEC VLADIMIR, Hrvat

ZMIJANEC MIJO. Hrvat

ZORMANIČ ANDRIJA. Dure, r. 1920, s. Svibovec, Novi Marof, Hrvat, radnik, čl. KPJ, NOV 1944.

ZRINJŠČAK ALOJZ. Hrvat

ZRNC RUDOLF. Franje, r. 1925, s. Ledine, Klanjec, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV 1942.

ZRINJANMUO, Nikole, r. **1913,** Zaprešič, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

ZRINJSKISTJEPAN. Poljanica, Hrvat, poljopriv., poginuo 1944.

ZUBAK FRANJO. Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943. ranjen

ZUBIČ BRANKO, Dragutina, r. 1926, s. Dukovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

ZUBIČ FRANJO. Dragutina, r. 1925, s. Dukovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ZUBIČ IVAN, Mirka, r. 1927, s. Dukovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

ZUBIČ SLAVKO, Petra, r. 1916, s. Dukovec, Zabok, Hrvat, poljopriv., NOV **1943.**

ZUBIČ STJEPAN. Ivana, r. 1916, s. Dukovec, Zabok, Hrvat, radnik, NOV **1944.**

ZVAŠECIVAN, Vinka, r. 1911, Kotoriba, Hrvat, poljopriv., NOV **1945.**

ZVONAR BOLTO, Hrvat

ZVONAR JURICA, Josipa, r. 1929, s. Budinščina, Zlatar Bistrica, Hrvat, učenik, NOV **1943,** ranjen **1944** i **1945.**

ZVONAR MARTIN. Hrvat, poginuo

ZVONAR RUDOLF, Ivana, r. 1916, s. Križ Budinščanski, Zlatar Bistrica, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1945.**

ZAGMEŠTAR STJEPAN, Jurja, r. 1924, s. Laduč, Zaprešič, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a NOV **1943,** poginuo **1945.**

ZELJAK JANKO. Hrvat

ZEŽEU ANĐELA, Vida, r. 1922, s. Galovec, Zlatar Bistrica, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjena

ŽEŽEU FRANJO, Hrvat

ŽGANEC IVAN. Hrvat

ŽGANEC VINKO. Ivana, Vrapče, Zagreb, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo

ŽIDAKIVAN. Ignaca, r. **1925,** s. Goranec, Sesvete, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** ranjen

ŽIGER JOSIP. Hrvat, NOV 1944

ŽIGROVIČ FRANJO, Stjepana, r. 1923, s. Kahnje, Zelina, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV 1943.

ŽIGROVIČ MATO, Stjepana, r. 1929, s. Kolinje, Zelina, Hrvat, poljopriv., NOV **1944**

ŽITNIKFRANJO, Nikole, r. 1929, s. Lučelnica, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.**

ŽIVIČNJAK FLORIJAN, Alojza, r. 1911, s. Svedruža, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944**

ŽIVIČNJAK JULIJE, Stjepana, r. 1918, s. Svedruža, Krapina, Hrvat, poljopriv., NOV **1943,** poginuo **1944**

ŽIVODER STJEPAN, Luke, Hrvat

ŽLEBAČKI STJEPAN, Josipa, r. 1913, s. Žlebec Gorički, Zaprešič, Hrvat, radnik čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

ŽLENDER IVAN. Josipa, r. 1924, s. Pristavec, Klanjec, Hrvat, poljopriv. čl. KPJ, NOV 1943

ŽLENDER JOSIP, Hrvat

ŽLENDER RUDOLF. Mate, r. 1914, s. Pristava, Klanjec, Hrvat, NOV **1945.**

ŽNAKO JOSIP. Hrvat

ŽNIDARIČ JOSIP, Stjepana, r. 1911, s. Hrastina,

Zaprešić, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1944.**

ŽUČKO FRANJO, Hrvat, ranjen 1945.

ZUĆKO STJEPAN, Dragutina, Hrvat

ŽUGA VINKO. Josipa, Hrvat

ZUJANIĆ STJEPAN, s. Zagorska Sela, Klanjec, Hrvat, poljopriv., poginuo

ŽUKČIĆ JOSIP, J., Hrvat, poginuo

ŽUKČIĆ STJEPAN. Hrvat, čl. KPJ, NOV 1943, poginuo **1945.**

ZUMBAR ANKICA. Franje, Hrvatica

ZUMBAR FRANJO, Antona, r. 1892, Rasinja, Koprivnica, Slovenac, radnik, NOV **1944.**

ZUMBAR FRANČIŠKA FANIKA. Ivana, Hrvatica

ŽUMBARFRANJO, Franje, r. 1924, Zagreb, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen **1945.**

ZUNA RUDOLF, s. Maruševec, Ivanec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

ZUNAC JOSIP, Hrvat

ŽUNECETELA, Hrvatica, NOV **1944.**

ŽUPAN VJEKOSLAV, Hrvat

ŽUPANČIČ FRANJO, Andrije, r. 1911, s. Vukovo Selo, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

• **ŽUPANČIČ FRANJO**. Pavla, r. 1916, s. Vukovo Selo, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ŽUPANIĆ ALOJZ, Mirka, r. 1924, s. Donji Škrnik Kumrovec, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** ranjen **1945**

ŽUPANIĆ DOMINIK, Franje, s. Velinci, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo 1944.

ŽUPANIĆ JAKOB, Hrvat

ŽUPANIĆ SLAVKO. Slavka, r. 1924, s. Gornji Skrnik, Klanjec, Hrvat, poljopriv., čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen

ŽUPANIĆ STJEPAN, r. 1925, s. Donji Skrnik, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944.** poginuo **1944.**

ŽUPANIĆ STJEPAN, r. 1924, s. Gornji Skrnik, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV **1944,** poginuo **1944.**

ŽUPANIĆ VJEKOSLAV, Filipa, r. 1922, Varaždinske Toplice, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV 1944.

ŽUPANIĆ VJEKOSLAV, Stjepana, r. 1925, s. Velinci, Klanjec, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

ŽUPANIĆ VJEKOSLAV, S. Razdrto, Klanjec, Hrvat, poljopriv., **NOV 1944,** poginuo **1944.**

ŽUPKO IVAN, Hrvat

7. BORCI S NEPOTPUNIM PODACIMA

AGNER KARLO

AGREŠ IVAN, Hrvat

ALEKSEJEVIČ AKSOMEV, SSSR, Rus, NOV **1944,** poginuo

ALFANASEVIVAN, SSSR, Rus, NOV 1944, poginuo

ALIĆMEHMED, Musliman

ALufević **HUMBERT**, poginuo

ALKALAJ BORIS

ANDANOVIĆ ADAM, Sehima, Hrvat, poginuo

ANDREJKO VASIUEV, SSSR, Rus, NOV 1944.

ANDRURSI JOSIP, Stjepana, Hrvat

ANTUNOV SERGIJE, Mihajla, SSSR, Rus, NOV 1944.

ARAĆI ĐURO

ARAPAED ALOJZ

ASKARA KALIN, SSSR, Rus

AUNGER FRANJO, Hrvat

AUŠPERGER MARTIN, Hrvat

BABEC JAKOV, Hrvat

BAĆEK MIJO, Hrvat

BAČKOVIĆ SLAVKO, Hrvat

BADOVIĆ JOSIP, Pavla, Hrvat

BAHIĆ JOSIP, Hrvat, poginuo

BAJSVANOVBOLTOPEK, SSSR, Rus, NOV 1944.

BAKOVIĆ JOSIP JOŽA

BAKŠIĆ JOSIP, Milana, Hrvat

BALAGNJEV IVANOV, SSSR, Rus, NOV 1944, poginuo

BALAN RUDO, Hrvat

BALALA MARTIN, M. Hrvat, poginuo

BALAŠKO JOSIP, Hrvat

BALIJA ZORA, Hrvatica

BALJAN SLAVKO, I., Hrvat, poginuo

BARBIR MIRKO, Hrvat

BARBIR MIŠKO, Josipa, Hrvat

BARBONIĆ SLAVKO, Hrvat

BAREK DRAGO, Hrvat

BARIJANACIVAN, Hrvat, poginuo

BARIMAC ABDULAH, Salka, Musliman

BASAR VINKO, Hrvat

BASTA IVICA, Hrvat

BASTIĆSIME, Hrvat

BAŠKOVIČ JURE, Hrvat

BAŠKOVIČ SLAVKO, Hrvat

BATAK ANDRIJA, Hrvat

BAUDOVIĆ PETAR, Nikole, Hrvat

BAUER VALTER, Horsta, Njemačka, Nijemac, NOV 1944.

BAUER JOSIP, Hrvat

BAUMAN IVO, Hrvat

BAUMAN JOSIP, Josipa, Hrvat

BAUMMILER OTO, Josipa, Hrvat

BEČIREVIĆ ĐEVAL, Musliman
BEDIĆ SMAIL, Musliman
BELOKOVIVAN, SSSR, Rus, NOV 1944.
BELUŠAKIVAN, Hrvat
BENELKA (BENELIK) STJEPAN
BENKOBRAD, Alekse, Srbin
BENSAN ADOLF, Hrvat
BENJICAMILORAD, Nikole, Srbin
BERGI STJEPAN, Hrvat
BERTAKI KAZIMIR, Hrvat
BESLIĆ GAJO, Srbin
BEŠINOVIĆ ALIJA, Mehe, Musliman
BIGORA ILIJA, Jakova, Hrvat
BILANĐIĆ FILIP, Hrvat
BILANĐIJA DUŠAN, Srbin
BILIN MATO, Hrvat, poginuo
BILJI ANTUN, Hrvat
BIŽANOVKOLAK, SSSR, Rus, NOV 1944.
BLAŽKEŠ JOSIP, Nikole, Hrvat, poginuo
BODOVSKI NIKOLAJ, SSSR, Rus, NOV 1944. poginuo
BOGADIIVAN, Hrvat
BOGOTI JOSIP, Hrvat
BOGUROV IVANOV, SSSR, Rus, NOV 1944. poginuo
BOJAKSANIR PETAR, Hrvat, poginuo
BOJIZA DUŠAN, Srbin
BOLGOROV NIKOLAJ, SSSR, Rus, NOV 1944.
BOLODIUIN STJEPAN, Ivanovič, SSSR, Rus, NOV 1944.
BONJŠAK IVANA, Grge, Hrvat, poginuo
BORIŠIĆ ZLATKO, Hrvat
BORNJATOV VIKTOR, Vladimirov, SSSR, Rus, NOV 1944.
BOROKARDIĆ PERO, Hrvat
BOSIUEVAC VLADO, Hrvat, čl. KPJ
BRČIĆ IGNAT, Hrvat
BREZNIK VERNER, Hrvat
BRILLI GIUSEPPE, Italija, Talijan, NOV 1944.
BRILLI GUALIERO, Italija, Talijan, NOV 1944, poginuo
BUNDER JOSIP, Tome, Hrvat
BUBLJAN MARIJAN, Mije, Hrvat
BUKOVAC SAŠA, Hrvat
BURKOVAC PETAR, Hrvat

CAFUK ROK, Stjepana, r. 1919, s. Šipokcu, Hrvat, NOV 1944, poginuo 1944.
CARADA LJUDEVIT, Hrvat
CAREVIĆ MIRKO, Hrvat
CAROCIOLO ETTORE, Italija, Talijan, NOV 1944.
CA VEDO WALTER, Austrija, Austrijanac, NOV 1944, poginuo
CEGLEC JOSIP, Hrvat
CENKOREĆANIN ĐURO, Tome, Hrvat, poginuo
CEROVIĆ FRANJO, Hrvat
CEROVSKI IVAN, Hrvat
CESAR STJEPAN, Hrvat
CESTAR BOLTO, Hrvat
CESTAR DORA, Hrvatica
CIARLEGLIO ENRICO, Italija, Talijan. NOV 1944.
CIOVACHI ANTONIO, Italija, Talijan. NOV 1944.
CIGLENIČKI FRANJO, Hrvat
CIKVARA IVAN, Hrvat
CIKUL FRANJO, Hrvat
CIMA STJEPAN, Imbre, Hrvat, poginuo
CIMOŠIN ALEKSA
CINTOK ANTON, Hrvat
CITARLUKA, Hrvat
COKMAN MIRKO, Hrvat
CRBUS SLAVKO, Hrvat
CREVAR ĐURO, Mile, Srbin
CRKIDA LJUDEVIT, Hrvat
CRKVENACIVAN, Hrvat
CRNEČKI STJEPAN, Hrvat
CRNEKOVIĆ ĐURO, Hrvat, poginuo
CRNJAK MARTIN, Hrvat
CRNOGAJ FRANJO, Nikole, Hrvat
CUKORJOSIŠ, Hrvat
CUKOVEČKI VLADO, Hrvat
CUMIR STJEPAN, Pavla, Hrvat
CUPEK MARKO, Đure, Hrvat
CUZEU MATO, Drage, Hrvat
CUZEU PETAR, Hrvat
CVEUAK DRAGUTIN, Hrvat, poginuo
CVETINOV SLAVKO, Hrvat
CVIUAN BRANKO, Hrvat
C VITKO IVAN, Hrvat
CVRTILA MIRKO, Hrvat

ČAČUGA DRAGAN, Srbin
ČAĆ BORIS, Hrvat
ČAJAVEČIVAN, Hrvat
ČAJA VEĆ PAVAO, Hrvat
ČAJEVEC STANKO, Hrvat
ČAUA VIKTOR, Hrvat
ČARONJA VLADO, Hrvat
ČARTONJSKI NIKOLA, Srbin
ČAVIĆ MARIJA, Hrvatica
ČAUŠ DRAGUTIN, Hrvat
ČEČNAJTOMO, Hrvat
ČELIK IVAN, Hrvat
ČELIK JOSIP, Hrvat
ČEMPUHĐURO, Hrvat
ČERUENKO ZDENKO, Franje, Hrvat
ČERMEU LJUDEVIT, Hrvat
ČERSOV VASILIJ, SSSR, Rus, NOV 1944.
ČEŠKOVIĆ MARIJAN, Hrvat
ČEŠKO VIĆ MARTIN, Hrvat
ČIČAK FERDO, Hrvat
ČIKAR MIRKO, Hrvat
ČINŠIJAIVAN, Franje, Hrvat
ČIPIŠĐURO, Hrvat

ČIZMEKVIDA, Hrvatica
CIZMETEIVAN, Karla, Hrvat
ČIŽMEŠIJA MARIJAN, Hrvat
ČOPMATO, Save, Hrvat
ČORGANI FRANE, Hrvat
ČORLUKA PETAR, Hrvat
ČORNJAVIĆ BRANKO, Hrvat
ČUČKOVIĆ MATO, Hrvat
ČUGANOV NIKOLAJ, SSSR, Rus, NOV 1944, poginuo
ČUKEU FABIJAN, Hrvat
ČUKMAN MIRKO, Hrvat
ČURAJEVIVANOV, SSSR, Rus, NOV 1944, poginuo
ČURIĆ MARKO, Hrvat
ČUSAK KARLO, Hrvat
ČVOKLEK ŠIMUN, Hrvat

ĆORIKJOVO, Srbin

DABIĆ DRAGAN, Milana, Srbin
DABORŠEK MARTIN, Hrvat
DABROVIĆ IVAN, Hrvat
DAILAANTE, Hrvat
DANKO ADAM, Hrvat
DAKEŠIĆ JERKO, Hrvat
DAVIĆ DUŠAN
DAVIĆ JOŽA
DAVLIĆ STEVO, Milivoja, Srbin
DEBIĆAVDO, Musliman
DEDIĆBAJRO, Musliman
DEDUŠIĆ ANTUN, Hrvat
DELAČ PAVAO, Hrvat
DEMJANJENKO ALEKSANDER, SSSR, Rus, NOV 1944.
DENIĆ DUŠAN, Srbin
DETKOVIĆ FLORIJAN, Hrvat
DIZDAR SMAIL, Musliman, poginuo
DJEČAK IVAN, Hrvat
DLAKA JOSIP, Hrvat
DOBRIĆ MARIJAN, Hrvat
DOBRIČIĆ PETAR, Hrvat
DOBROŠEK FRANJO, Hrvat
DOKŠIĆ DRAGUTIN, Hrvat
DOMČEVIĆ MATO, FR. Hrvat
DONIDER PETAR, Hrvat
DONJERSKI NIKOLAJ, Aleksijevič, SSSR, Rus, NOV 1944.
DOSKOČIĆTOMO, Hrvat
DOSTIĆ FRANJO, Hrvat
DRAKULIĆ ILIJA, Srbin
DRANOVIVAN, Hrvat
DRAVAR JOSIP, Hrvat
DRČIĆ ALBIN, Hrvat
DRČIĆ STJEPAN, Hrvat
DREKOR STJEPAN, Hrvat
DRUANICA PAVLE, Srbin
DRVFNKOV PETAR. Hrvat
DUBOKOVIĆ EDO, Hrvat
DUGARES FJODOROVIČ JOSIF, SSSR, Rus, NOV 1944.
DUGULA JOSIP, Hrvat
DUK DRAGO, Hrvat
DUKĆEVIĆ JOSIP, Hrvat
DUMAJERIVAN, Marko, Hrvat
DUNAJ SLAVKO, Hrvat
DUŠEK FRANJO, Hrvat

ĐAPA ANKA, Hrvatica
ĐAPAR SLAVKO, Hrvat
ĐIPAŠAĆIR, A., Musliman
DIPALO JOSIP, Hrvat
DIPALO PETAR, Josipa, Hrvat
ĐURANOVIĆ JOSIP, Antuna, Hrvat
ĐURAŠINOVIĆ SVETOZAR, Srbin
ĐURAŠINOVIĆ ZEUKO, Srbin
ĐURĐEVIĆ BRANKO, Hrvat
DURKOKOSAC MATO, Hrvat

ELEFERIJATIS ALEKSANDER, Nizozemska, Nizozemac, NOV 1944.
ENEZI RUDOLF, Hrvat
ERCIGONJA JOSIP, Hrvat

FABIJAN ANDRIJA, Hrvat
FAKUŠVIKA, Hrvatica
FANTOL ZDRAVKO, Hrvat
FARAVELLI FIORECHI, Italija, Talijan, NOV 1944.
FARAVELLI FLORIANO, Italija, Talijan, NOV 1944.
FASANOIGIS ADONIS, Nizozemska, Nizozemac, NOV 1944.
FASARAJHIS ADAMINOS, Nizozemska, Nizozemac, NOV 1944.
FEMORČUK VASIU, SSSR, Rus, NOV 1944.
FEREČAK SLAVKO, Hrvat
FEREGA ANTUN, Hrvat
FILIPAC STJEPAN, Tome, Hrvat
FILOĆIĆ STJEPAN, Hrvat
FILIPČIČ JOSIP, Hrvat
FILIPOVIĆ MILAN, Hrvat
FILIPOVIĆ STJEPAN, Hrvat
FIŠLIANC DRAGUTIN, Hrvat
FJODOR ZDENKO, Hrvat
FJODOR ZOJENKA, Hrvatica
FOOT MILAN, Hrvat
FOJERHOL MIJO, Josipa, Hrvat
FORZORŽ, Nizozemska, Nizozemac
FORKO JOSIP, Hrvat
FRANJO IGNAC, Hrvat
FRGLIĆ PETAR, Hrvat
FRIGANI MARIO AGOSTINA, Italija, Talijan, NOV 1944.
FRKO MARKO, Hrvat
FRLIĆANTE, Hrvat

FRTALJ DRAGO, Hrvat
FRTALJ JOSIP, Hrvat
FUČEK PETAR, Hrvat
FUNDIČ JAKOB, Hrvat
FURJAN DRAGUTIN, r. 1923, s. Majura, Hrvat, NOV 1943, zarobljen, poginuo 1944.
FURJAN JOSIP, Hrvat
FURNIK JOSIP, Hrvat

GABAJ STJEPAN, S. Hrvat
GAJIČ VLADO, Hrvat
GAKOVIČ MILOŠ, Srbin
GALAČIPKOV FRID. SERGEJ, SSSR. Rus, NOV 1944.
GAUIRIJAN ABDULAJ. SSSR, Rus, NOV 1944.
GAMILEC DRAGO, Hrvat
GANDUČEK ANTUN, Hrvat
GANTARA ALBERTO, Italija, Talijan, NOV 1944.
GARŽENČIČ ANDRIJA, Hrvat
GASSIA VIGILIO, Italija, Talijan, NOV 1944.
GAŠTVIČ STJEPAN, Hrvat
GAVRAN STEVO, Srbin
GENERČIČ ANTE, Hrvat
GERŠAK ANTUN, Hrvat
GERTIČ JOSIP, Hrvat
GILEIVAN, Hrvat
GLAGOLČEK VLADO, Hrvat
GLAVANOVIČ STJEPAN, Hrvat
GLAVAŠ ANTUN, Hrvat
GLAVIĆ dr. ĐURO, Hrvat
GOBEL KARL, Nijemac, NOV 1944.
GOLLINARO ALBERTO, Italija, Talijan, NOV 1944.
GOLIOVIĆ FRANJO, Hrvat
GORBAĆOV SERGEJ, Mihajla, SSSR, Rus, NOV 1944.
GOŽEN KARLO, Hrvat
GRABARFRANJO, Stjepana, r. 1927, s. Knegi-nec, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.
GRABIĆ IVAN, Hrvat
GRADIĆEK TOMO, T. Hrvat
GRADIŠKI SLAVKO, Hrvat
GRAH TITO, Hrvat
GRAKENĐIĆ ĐORĐE, Srbin
GRDENIĆIVAN, Hrvat
GRGUS SLAVKO, Hrvat
GRŠIĆ MIRKO, s. Bedenica, Zelina, Hrvat, poljoprivrednik NOV 1943, poginuo 1945.
GUBEC KARLO, Marka, r. 1923, s. Nedeljanec, Hrvat, NOV 1943, poginuo 1944.
GUBIĆAR JOSIP, Hrvat
GUSVIN ANDRIJA, Hrvat
GUŽANĆIĆIVAN, Hrvat

HADŽIĆSAKIB, Zaima, Musliman
HALENKO VASILJ, SSSR, Rus, NOV 1944.
HAMDŽIĆMEHO, Musliman.
HALER VALENT, Hrvat
HANS FERDINAND, Nijemac, NOV 1944.
HARBAĆOV SERGIJE, Mihajlov, SSSR, Rus, NOV 1944.
HARČEK GABRIJEL, Hrvat
HEKEG ANDRIJA, Hrvat
HERŠAK IVAN, Hrvat
HIDRAK STJEPAN, Hrvat
HIŠENIK IVAN, Hrvat
HODUZ FRANJO, Hrvat
HOG ADAM, Hrvat
HOJIĆ JOSIP, Hrvat
HOLI ZLATKO, Hrvat
HONDRIĆ FRANJO, Hrvat
HOŠPERGLER IVAN, Franje, Hrvat
HOTIĆIGNJAC, Hrvat
HRKAČ ANTUN, Hrvat
HRIBAR MIRKO, Hrvat
HRUDI AHMED, Musliman
HUJAR JURAJ, Alojza, Hrvat
HUDELIST FRANJO, Hrvat
* HUKAS FRANJO, Hrvat
HUREK SLAVKO, Hrvat
HVARG IVICA, Hrvat

IBRAHIMOVIĆ, Musliman, poginuo
IGNAC ŽIVKO, Hrvat
ILEKOVIĆ IVAN, Hrvat
ILIJEVIVAN, Hrvat
INOK MILAN, Hrvat
IRELOVIĆ VALENT, Hrvat
IVAČIĆ IZIDOR, Antona, Hrvat
IVAKOVIĆ STJEPAN, Hrvat
IVANUŠA KONRAD, r. 1924, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.
IVEROVIĆ MIJO, Ivana, Hrvat
IVEŠIĆMATO, Ivana, Hrvat, poginuo

JADAN FRANJO, Hrvat
JAGOR KARLO, Hrvat
JALČIĆ IGNAC, Hrvat
JALŠIĆ ANTUN, Hrvat
JAKIĆ SALIH, Musliman
JAMEZĐURO, Hrvat
JAMEZ STJEPAN, Hrvat
JANDUŠEVEC JANEZ, Slovenac
JANKECGRGA, Hrvat
JANKOVIĆ MILAN, Srbin
JANKOVIĆ MILUTIN, Srbin
JANKOVIĆ NIKOLA, Srbin
JANKOVIĆ VOJISLAV, Srbin
JENDREČKIN PETAR, Hrvat
JERLIĆ VINKO, Hrvat
JEVREMOVIĆ ANDRIJA, Hrvat
JOHN EMA

JORDAN IVO, Hrvat
JUNGVIRT VENDEL, Njemačka, Nijemac, NOV 1944.

KACIG KIMOHNIJA SERGEJ, SSSR, Rus, NOV 1944.
KALASMINO GIUSEPE, Italija, Talijan, NOV 1944.
KALESNiKovKLEMENTUE,Timofeja,SSSR, Rus, NOV 1944.
KALIŠNIK VIKTOR, Hrvat
KAUCOMIKOV KONSTANTIN, SSSR, Rus, NOV 1944.
KAUEVNIK MILAN, Jevdokimovič, SSSR, Rus, NOV 1944.
KAKATOVIĆ PETAR, Hrvat
K AMIS AN STJEPAN, Hrvat
KAMOŽEV STJEPAN, Hrvat
KAN ROBERT, Hrvat
KANESMAN IVAN, Hrvat
KANIJEL VIKTOR, Hrvat
KANSEL ALABADIJEV, SSSR, Rus, NOV 1944.
KARACFOIGILLI, Italija, Talijan, NOV 1944.
KARAJANIĆ FJODOR, SSSR, Rus, NOV 1944.
KARAUOV ANATOLIJ, Akomovič, SSSR, Rus
KARAMANOS SATINIUS, Nizozemska, Nizozemec, NOV 1944.
KARAPETUAN ALEKSANDROV, SSSR, Rus, NOV 1944.
KARAŠNJEZ PETAR, Hrvat
KARBRIS BLAŽ, Hrvat
KARFAR AUGUST, Hrvat
KARNEVAIĆ BRANKO, Srbin
KARNEVAIĆ STEVO, Srbin
KARPUCIN MARKO, Hrvat
KAURIĆIVAN, Josipa, Hrvat
KA VEDO ETUKA VALTER, Njemačka, Nijemac, NOV 1944.
KAZAČIČ ZAFERIN, SSSR, Rus, NOV 1944.
KAZANCEVPJOTR, SSSR, Rus, NOV 1944.
KAZIČLAZO, Šime, Hrvat
KAZUJARENKO ILIČ JAKOV, SSSR, Rus, NOV 1944.
KELIĆ DARKO, Hrvat
KEMALOVIVAN, SSSR, Rus, NOV 1944.
KEREŠKINJI VELIMIR, Hrvat
KESERIĆ SVETO, Srbin
KISIĆ STJEPAN, Hrvat
KLANIČEK IVAN, Hrvat
KLANK IVAN, Hrvat
KLANJEC LUKA, Hrvat
KLANJEC MILAN, Hrvat
KLUŠIĆ ZELJKO, Hrvat
KLUŽIĆ PAVAO, Tome, Hrvat
KMETIĆ DRAGUTIN, Hrvat
KOBALI STEPAN, Ivana, Hrvat
KOBOUĆ FRANJO, Hrvat
Kocu MILAN, N.

KOJKIĆ DRAGUTIN, Hrvat
KOKAČIĆ JOSIP, Hrvat
KOKOIĆ STEVO, Srbin
KOMBIĆ ANDRIJA, Hrvat
KOMČINOVIĆ FRANJO, Steve, Hrvat
KOKOŠIĆZAFERION, Dimitrije
KOKOTEC SLAVKO, Hrvat
KOLIĆ MILAN, Srbin
KOLIĆ NIKOLA, Petra, Hrvat
KONOVALOV IVAN, SSSR, Rus, NOV 1944.
KOPRIVSEK DRAGUTIN, Hrvat
KORANČEV PETAR, Hrvat
KORLIČIĆ OMER, Huseina, Musliman
KOSANOVIĆ ROBERT, Hrvat
KOSAR ANTUN, Hrvat
KOSERABIĆ SERAFIN, Srbin
KOSPIĆ STEVO, Srbin
KOSTADINOVIĆ JOSIP PAJO, Marka, Hrvat
KOSTELEC FRANJO, Hrvat
KOSTELECTOMO, Hrvat
KOTA IVAN, Hrvat
KOVAČEK DRAGICA, Stjepana, r. 1928, s. Hrastovsko, Ludbreg, Hrvatica, čl. SKOJ-a NOV 1943, poginula 1944.
KOVAUEVSKI MILAN, Đ. Srbin
KOVAŽILE JOSIP, J. Hrvat
KOZBAKUUAJEV ZAHARIJ, SSSR, Rus, NOV 1944. poginuo
KOZULARENKOILIČ, Jakova, SSSR, Rus, NOV 1944.
KOZUVAČKI IVAN, Hrvat
KOŽĐUN DRAGO, Hrvat
KOŽINEC SLAVKO, Hrvat
KRAMPIT VLADIMIR, Hrvat
KRANAČEK IGNAC, Hrvat
KRANAĆEK JOSIP, Hrvat
KRASJAKOVIVAN, SSSR, Rus, NOV 1944.
KRATOFIL FRANJO, Ivana, Hrvat
KRATOFIL IVAN, Hrvat
KRATOFIL STJEPAN, Hrvat, poginuo
KRATOFIL RUŽA, Hrvatica, poginula
KRAUTHAKER LUKA, Hrvat
KRČAN NIKOLA, Srbin
KRIČE veo v JOSIP, Tihomira, r. 1924. Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943. poginuo 1945.
KRIĆEVCOVSLAVKO, Tihomira, r. 1928. Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943. poginuo 1945.
KRIVOKUĆA VASO, Srbin
KRMPOTIČ JOSIP, Hrvat
KRNJETA MILAN, Hrvat
KROSJAKOV IVAN, Hrvat
KROURIĆMILIVOJ, Srbin
KRUKOLITOMO, Hrvat
KRVAVICA ŠUKRIJA, Musliman
KULBUANOV MIŠKO, SSSR, Rus, NOV 1944.
KUČIČ ALEKSANDAR, Srbin

KULĐIŠEK IVAN
KULFA MIRKO, Hrvat
KUNOVEC ZVONKO, Hrvat
KURASENKO PETAR
Kušov PJOTR, SSSR, Rus, NOV 1944.
KUŠTRA ŽEUKO, Hrvat
KUTJAVIN SIMEON, SSSR, Rus
KUTUANOV MIŠKO, SSSR, Rus
KUZMIJAK IVAN, Hrvat
KUŽBARANJANDANAJEV, Amanije, SSSR, Rus, NOV 1944.
KUŽIČKI DENIS, Hrvat
QUASANO GIUSEPPE, Italija, Talijan, NOV 1944.
OUINTO ANTONELLI, Italija, Talijan, NOV 1944.
KVIVALD ARTUR, Njemačka, Nijemac, NOV 1944.

LAGNJEVIVAN, SSSR, Rus
LAJNEK BOŽO, Hrvat
LAKTAŠIĆ STJEPAN, Nikole, Hrvat
LALUŠKIN ALEKSIJEVIČ, SSSR, Rus, NOV 1944.
LANGUST AUGUST, Hrvat
LATERILO VID, Konstantina, Hrvat
LAVČEVIĆ JERKO, Hrvat
LAVRENJENKO AKSENTIJE, SSSR, Rus
LECI VJEKOSLAV, Hrvat
LEDLANIĆ IZIDOR, Hrvat
LEKO JOSIP, Hrvat
LESNIČAR IVAN, Hrvat
LEVIN ZLATAN, Hrvat
LIHTS STEFAN, Poljska, Poljak, NOV 1944. poginuo
LIPNIČKI MIRKO, Hrvat
LISAC MUNIB, M. Musliman
LOHEMBAUER FERDO, Hrvat
LOMBOL FRANJO, Hrvat
LUHEC RUDOLF, Hrvat
LUKAVEČKI STJEPAN, Josipa, Hrvat
LUKESI MARIO, Italija, Talijan, NOV 1944.

MAĐARIČ ŠTEFICA, Hrvatica
MAHILIĆ FRANJO, Hrvat
MAKSIM VIKTOR, Hrvat
MAJIČIĆ STJEPAN, Hrvat
MAKSIM IVAN, Stjepana, Hrvat
MAJLENDER MILAN, Hrvat
MALINOVSKI FRANJO, Franje, Hrvat
MALMI FRANJO, Hrvat
MALOBAVIĆ NIKOLA, Hrvat
MAMADILIJEV ADALESIP KULI, SSSR, Rus, NOV 1944.
MAMIĆASIM, Musliman
MANDELIĆTOMO, Andre, Hrvat
MANTANARI LUIGI, Italija, Talijan, NOV 1944.
MANJKOVSKI STJEPAN, Hrvat
MARKETONA PETAR, Hrvat
MATENC IVAN, Hrvat
MAURER FRANJO, Antuna, Hrvat
MAVIČEVIĆ MIJO, Hrvat
MAZAK ALOJZ, Hrvat
MAZECFRANJO, Hrvat
MENZER EUGEN, Helmuta, Njemačka, Nijemac, NOV 1944.
MERLE DRAGUTIN, Hrvat
MEŠIĆ AHMED, Musliman
MIBIGUJEV SERGEJ, SSSR, Rus, NOV 1944.
MICHELI ANTONIO, Italija, Talijan, NOV 1944.
MIHAJLOV ARSEN, Troheja, SSSR, Rus, NOV 1944.
MIHALINEC BRANKO, Mate, r. 1924. s. Voća Gornja, Ivanec, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1944. poginuo 1945.
MIHOLJE VIKTOR, Hrvat
MIHOLJEK RUDOLF, Hrvat
MIHULETA JOSIP, Hrvat
MIKEPEK ĐORĐE, Srbin
MILETIĆ MARIJAN, Milana, r. 1924. Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943. poginuo 1945.
MILINOVIČFANIKA, Luke, r. 1925. s. Lovinac, Gračac, Hrvatica, čl. SKOJ-a, NOV 1943. poginula 1945.
MILINOVIĆ PETAR, Luke, r. 1926 s. Lovinac, Gračac, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943. poginuo 1944.
MILUNANTE, Hrvat
MINKEMAOV ALEKSEJEVIČ, Ajhimahmed, SSSR, Rus, NOV 1944.
MIODRAGOVIĆ NIKOLA, Alekse, Srbin
MIRKO JOSIP, Dragutina, Hrvat
MIŠEIN MATO, Hrvat
MODRINEC DUŠAN, Srbin
MOGRI JAN, Nizozemska, Nizozemac, NOV 1944.
MOHIGEC AUGUST, Hrvat
MOJISENKO VLADIMIR, Hrvat
MOMINAK ABDULAH, Musliman
MORENIN MATO, Hrvat
Mos ALEKSANDAR, Hrvat
MOŠUNJEC KARLO, Hrvat
MOŽDAKIVAN, Hrvat
MOŽI STEVO, Hrvat
MRACIĆ TOMO. Hrvat
MROHIĆ BOŠKO, Hrvat
MRŠIĆ BRANKO, Mije, Hrvat
MRŠIĆ FRANJO. Imbre, Hrvat
MUĐAFER HAMID, Musliman
MUEZIĆ ANDRIJA, Marka, Hrvat
MUJIĆ HAMDIJA. Mehe, Musliman
MUSALAJEV ALIŠ. SSSR, Rus, NOV 1944. poginuo

MUZALOVSKI KUZMANOVIČ, Borisa, SSSR, Rus, NOV 1944.

NAKO MEHMEDALIJA. Mehmeda, Musliman
NAUČINIĆ DUŠAN. Srbin
NETBAT ZVONKO. Hrvat
NOSIPAK PETAR. Hrvat
NOVAK STJEPAN PIŠTA. Josipa, r. 1926, Varaždin, Hrvat. čl. SKOJ-a, NOV 1943. poginuo 1944.

OBRAN MARIJA, Josipa, r. 1928, Varaždin, Hrvatica, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginula 1943.
OFKIĆ NIKOLA. Srbin
OMĆINA JOSIP. Hrvat
ONDREJ VLADO. Ceh
ORTIĆ MIRKO, Hrvat
OSIPOVGRIGORIJ. SSSR, Rus, NOV 1944, poginuo
OSMAN MILAN. Miloša, Srbin
OSMANČEVIĆ OSMAN, Musliman
OVF.LEC ĐURO, Hrvat
OZMENEC STJEPAN, Hrvat

PAJAČ STJEPAN, Pavla, s. Orešje, Donja Zelina, Hrvat, poljoprivrednik, NOV 1943, poginuo 1944.
PAJOR NOLIĐOV, SSSR, Rus
PALAVIČIĆ Suuo. Muharema, Musliman
PANAJC ALEKSANDAR, Hrvat
PAPRŽAN MILAN, Srbin
PARIZ JOVO MILOVAN, Srbin
PASKA DRAGUTIN, Mije, r. 1924, s. Kneginec, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.
PA VAŠ KADIJA. Musliman
PEČAVER VERNER. Hrvat
PELKARIĆ STEVO. Srbin
PENJAT ALEKSANDAR, Hrvat
PERL GUSTAV BENDA, Hrvat
PERONI BRUNO. Italija, Talijan, NOV 1944.
PETIKO ANTUN. Hrvat
PETUIS JOSIP. Hrvat
PIER JANEZ, Slovenac
PILIA MILIVOJ, Srbin
PILEK VERA, Hrvatica
PIRIH ALDO
PIŠČUN JOSIP. Hrvat
PIZIK STJEPAN. Hrvat

PIŽETA IVICA, r. 1924, s. Vinica, Varaždin, Hrvat čl. SKOJ-a, NOV 1943, poginuo 1944.
PJERDO MILAN, Srbin, poginuo
PLESKALTA VLADO, Hrvat
POHREBNJAKOV SERGIJE. SSSR, Rus, NOV 1944.
POHURI BENJAMIN. Hrvat
POLENC ANTE, Hrvat
POLETA DOMENIKO. Italija, Talijan
POMPEL ERIK, Slovenac
PORKULABIČ JOSIP, Hrvat
POSANAC IVAN. Hrvat
PRAČEN ANTE. Hrvat
PRATESSI ALDO. Italija, Talijan, NOV 1944.
PRAVDIĆ JURAJ. r. 1913, s. Desinić Pregrada, Hrvat, radnik, NOV **1944.**
PREDRAGOVIĆ IVAN, Srbin
PREDRAGOVIĆ MILUTIN, Srbin
PRIBIL VJENCESLAV. Hrvat
PRESPUAN MILOŠ, Srbin
POŠTALKA PETAR. Ceh
PUNKOVIĆ MILOŠ. Srbin

RACMBAK STJEPAN. Hrvat, poginuo
RADAŠIĆ FRANJO. Hrvat
RADUJKOVIĆ MILAN. Mihajla, Srbin
RADUŠEVIĆ MATO, Mate, Hrvat
RAĐANIJE VALENT, Hrvat, poginuo
RAFAELOVIĆ RAJMOND, Hrvat
RAJMAN RUDI, Hrvat
RAKIOTASTEVO,I., Srbin, poginuo
RAKNIĆ BLAŽ. Hrvat
RAKOŠ JOVICA. Srbin
RAMEK BOŽIDAR. Hrvat

RANDACO CARMELO, Italija, Talijan, NOV 1944.
REBEŠA SABAN. Musliman
REMEK STJEPAN, Hrvat
Ris **IGNAC,** Hrvat
RIZNEI. DMITRA, Jožefa
ROCINEC TOMO, Hrvat
ROGINO LJUBO, Srbin, poginuo
ROMANOV VASILIJ, SSSR, Rus, NOV 1944.
ROMEN IVAN. Hrvat
Rossi **ALFREDO.** Italija, Talijan, NOV **1944.**
ROST IVAN, Hrvat
RUPŠA IVAN, Luke, Hrvat
RUSINA FRANJO. Hrvat
RZAT PERO. Hrvat

SABLJAK LJERKA SEKA. Rudolfa, r. 1922, Varaždin, Hrvatica, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginula **1945.**
SABOR MIJO, Hrvat
SAHAJ ĐULA. Mađarica
SAMARDŽIĆ SOFIJA, Srpkinja
SANTALABA JOSIP. Hrvat

SCHTEIMENGER SILVESTAR. Ferdinanda, Njemačka, Nijemac, NOV **1944.**
ŠEPETAVA MILAN. Srbin
SERDIKOV VASILIČ. Fjodora, SSSR, Rus, NOV 1944.
SEREIĆ MILAN, Vase, Srbin
SETERSKI JOSIP. Đure, Hrvat
SEVERINIĆ ČEDO, Srbin

SEVERINIĆ MLADEN, Srbin
SEVEROVIĆ JANŽEK MILKA, Srpkinja
SEZINI GIUSEPPE, Giovannia, Italija, Talijan, NOV 1944.
SIDAREV MIHAJLO, Vasilija, SSSR, Rus, NOV 1944.
SKIRDA NIKOLAJ, Nikolaja, SSSR, Rus, NOV 1944.
SKOK LJUBICA, Hrvatica
SKOMPKA STANKO. Hrvat
SLAŽEK VILIM, Hrvat
SLUKAN BOŽENA, Josipa, r. 1925, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginula 1943.
SMIZIĆ VLADIMIR. Hrvat
SMOK STJEPAN. Hrvat
SOBORA FRANJO, Hrvat
SOGTIJA FRANJO. Hrvat
SOKOLENKO VLADIMIR. Hrvat
SPAIN DRAGO, Hrvat
SPICOLI OTAVIANO, Italija, Talijan, NOV 1944.
SPLAIT VILIM, Hrvat
SRKULJ IVAN, Stjepana, r. 1926. Zagreb, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV 1943. poginuo 1944.
STAPOT KATA, Hrvatica
STONJEŠINA JURAJ, Hrvat
SUBIĆEK VID, Hrvat
SUČESKA ISMET. Musliman
SUHOJ JOSIF, SSSR, Rus, NOV 1944.
Sušić **BENJAMIN,** Srbin
SVETOIVANEC FRANJO. Hrvat

SAMLAJER MUHAMED. Musliman
SANTL BOGOMIR, Otona, r. 1925. Varaždin, Hrvat, čl. **SKOJ**-a, NOV 1943. poginuo 1944.
SAVIK MIJO. Hrvat
SČOTNIK JOSIP. Hrvat
ŠEGVIĆ VLAHEK SONJA, Hrvatica
SEKIĆ SAHIB. Mehmeda, Musliman
SIGOLIĆ DRAGUTIN. Hrvat
SIŠIĆ OSMAN. Hrvat, poginuo
SKAFEC. B., Hrvat
SLANFER VLADIMIR. Hrvat
SNAJCE M., Hrvat
Šoćdr.
SPRINDER ANTUN, Hrvat
STAUBER FRANJO, Hrvat
STEGER IVAN, Hrvat
STRMUNIĆ VINKO, Hrvat
SUKA MIROSLAV. Hrvat
SUMNJAK MUSTAFA. Musliman, poginuo

TARATUNIN DIMITRIJEVIĆ ALEKSANDER. SSSR, Rus, NOV 1944.
TARAVELLI FIORENZO. Italija, Talijan, NOV 1944.
TATARENKO IVAN. SSSR, Rus, NOV 1944.
TATAREVIĆ ĐULAGA. Musliman
TATAROVKONSTANTIN, SSSR, Rus, NOV 1944.
TAULEND AUGUST, Njemačka, Nijemac, NOV 1944.
TIMORGOV DIMITRIJ. SSSR, Rus
TJELUŠKO FJODOR DAMJANIĆ, SSSR, Rus, NOV 1944.
TLAS LEO, Antuna, Hrvat
TMAJGER ĐURO. TOBA, Hrvat
TODORENKOSIMEUNOV ALEKSANDER. SSSR, Rus, NOV 1944.
TOLŽILAJOVDUMANA, Josifa, SSSR, Rus, NOV 1944.
TOMAŠLIKOVIĆ RADE. Srbin
TONČIĆ dr. STJEPAN, Hrvat
TOROBJEV PAVEL. SSSR, Rus, NOV 1944.
Tora **EUGEN.** Njemačka, Nijemac, NOV 1944.
TRAPIRKOV GRIGORIJ, SSSR, Rus
TRIGOLI GIUSEPPE, Batiste, Italija, Talijan, NOV 1944.
TROJESNIKOV GREGORIJ. SSSR, Rus, NOV 1944.
TRUBNIKOV DAVID
TUKAC ANTE. Hrvat
TURALA STEVO, Srbin
TURĆIĆ, Coso
TURĆIĆ, ZRINJSKI
TURČIN ČEHARIĆ KASIM, Musliman, poginuo
TUTALI, ANĐELA, Hrvatica

UGUATI MIRKO, Hrvat
URBONEK MIRKO. Hrvat
URLAH FRANJO. Marije, Hrvat
UŠKO SLAVKO. Hrvat

VALDEĆFRANJO. Ludviga, r. 1928, s. Ratkovica, Hrvat, čl. **SKOJ**-a, **NOV 1943,** poginuo 1944
VALDEĆ ZVONIMIR. Miroslava, r. 1919, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo 1943.
VANDERER MARIJAN. Huberta, r. 1923, Varaždin, Hrvat, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** poginuo 1944.
VANTOVIĆ IVAN. Hrvat
VAZDAR JOSIP, Mirka, s. Zrinščina, Zelina, Hrvat, poljoprivr., **NOV 1943,** poginuo 1944.
VERNIK ZLATKO, r. 1921, Varaždin, Hrvat, čl. **SKOJ**-a, **NOV 1943,** poginuo **1945.**
VEZNAR MILAN. Srbin
VIKTOR ĐURO. Hrvat
VILECENC DRAGO, Đure, Hrvat
VOLAKUSIN ALEKSANDAR, SSSR, Rus, NOV 1944.
VOSALLO VACLAV. Poljska, Poljak, NOV 1944.

VOŠTANČEK PAVAO. Hrvat
VOŠTIGAJ DRAGO. Hrvat
VRANARIĆ STJEPAN. Hrvat
VRATARIĆ STJEPAN. Hrvat
VRHOVEC FRANJO, Hrvat
VRSKA DANIEL. Hrvat

ZALULUEV ZAKIM. SSSR, Rus, **NOV 1944.**
ZAMDELI ALEKSANDAR
ZDAMANDZE FJODOR. SSSR, Rus, NOV 1944.
ZDOLEC ANTUN. Hrvat
ZiuAjić **DRAGUTIN**, Hrvat
ZJAJVČEK MIRKO. Hrvat

ŽILJAK DRAGUTIN, Hrvat
ZRANOR STEVO, Hrvat
ZUJENKO TEODOR
ŽUNJEC IVAN. Franje, Hrvat

8. DOPUNE I ISPRAVCI

Udama Brigada BRAĆA RADIĆ

JELENEK VLADIMIR, Juraja, r. **1928**. s. Repušnica, Kutina, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1943,** ranjen **1944.** i **1945.**
ŠKORJANEC JOSIP, Josipa, r. **1933**, s. Rasinja, Koprivnica, Hrvat, učenik, čl. SKOJ-a, NOV **1944.**
ZAMBELI ALEKSANDAR, čl. SKOJ-a, NOV **1943.**

Brigada MATIJA GUBEC

BRODAREC STJEPAN, Ivana, r. **1924**, s. Odra, Sisak, Hrvat, radnik, čl. SKOJ-a, NOV **1944,** ranjen **1944.** i **1945.**
HLEVNJAK STJEPAN, r. **1928**, s. Đurmanec, Krapina, Hrvat, čl. SKOJ-A, NOV **1943.**

Brigada MIHOVIL PAVLEK MIŠKINA

SVARBA IVAN, Ivana, r. 1919, s. Podravske Sesvete, Đurđevac, Hrvat, poljopriv., NOV 1944.

PRIŠTAPSKE JEDINICE

BEDEKOVIČ VALENT, S. Martijanec, Ludbreg, Hrvat
ĐOGIĆ, poginuo **1945.**
GABAJ STJEPAN, Filipa, r. **1925**, s. Veliki Otok, Koprinica, Hrvat, poljopriv. čl. KPJ, **NOV** 1943, ranjen 1944.
GOTIČ MIJO, Hrvat
KLOBUČAR, ranjen 1944.
KLJUČAN NIKOLA, Srbin
KRIŠTOF STJEPAN, Hrvat, ranjen 1945.
KUČAN BRANKO, s. Haganj, Hrvat
MARTINOVIČ NIKOLA, Srbin
PAHORNADA, Franje, r. 1924, Fužine, Delnice, Hrvatica, radnica, čl. SKOJ-a, **NOV** 1942.
PANCERJURAJ, Andrije, r. 1920, s. Koprivnički Ivanec, Koprivnica, Hrvat, radnik, NOV 1944, ranjen 1944.
PAVLIČ ALOJZ, Koprivnica, Hrvat, čl. KPJ. ranjen 1944.
PUNČEC SLAVKO, Hrvat, čl. **KPJ**
SLAVIČEK IVICA, Hrvat, čl. **KPJ**
ŠTEFANEC FABIJAN, Vrbovec, Hrvat, ranjen, poginuo 1945.
ŠTIMAC SLAVKO, Hrvat
TOKIČ MATO, Hrvat
TONČIČ ZDENKO, Hrvat, student
VARGA, Hrvat, poginuo 1944.
VIDEČ MILAN, Vinka, r. 1925, Čazma, Hrvat, poljopriv., NOV 1942, ranjen 1943.
ŽLIČAR DRAGO, s. Cirkvena, Bjelovar, Hrvat, čl. KPJ

I UDARNA ZAGORSKA BRIGADA

ZORN JAK MILAN, Stjepana, r. 1921, s. Pušča, Zaprešić, Hrvat, poljopriv., NOV 1944, poginuo 1944.

* * *

str. 449 **BEREKOVIČĐURO**, dodati: r. 1922, s. Dubrava, Vrbovec, ranjen 1943.
str. 451 **CVRTILASTJEPAN**, nije u Ud. b. Braća Radič, već u I Ud. Zagorskoj brigadi,
str. 507 **ŠKORJANEC DRAGO**, dodati: r. 1923, s. Sv. Petar.
str. 509 **ŠUŠKO VIĆ FRANJO**, dodati: r. 1924, s. Medvedski Breg, Čučerje, Zagreb, radnik, čl. KPJ.
str. 516 **ZLATAR STJEPAN**, dodati: čl. KPJ.
str. 546 **MARINOVIČ**, dodati: **OTON**, Josipa, r. 1906, s. Kutnjak, Ludbreg, čl. KPJ.
str. 581 **KLASNIĆ ADAM**, dodati: s. Dubrovčak Lijevi, Ivanićgrad, radnik, NOV 1944, poginuo 1944, nije u Brig. M. Pavlek Miškina, već u Brig. Matija Gubec,
str. 602 **BEDNAR HINKO**, dodati: Karlovac, nije u I ud. Zagorskoj brig., već u Prištapskim jedinicama 32. div.

str. 604 **BOLANČA IVAN**, dodati: Felicia, r. **1922,** s. Primošten, Šibenik, radnik, čl. KPJ, nije u **I** ud. Zagorskoj brig., već u Brigadi Matija Gubec,

str. 604 **BOLFAN LJUDEVIT**, dodati: r. 1923, s. Borčec, Susedgrad, Zagreb, radnik, ranjen **1945.**

str. 617 **JAGIĆ VLADO**, dodati: poginuo 1943, nije u **I** ud. Zagorskoj brig., već u Ud. brig. Braća Radić,

str. 646 **ŠTEFANEC IVAN**, nije u I ud. Zagorskoj brig., već u Prištapskim jedinicama 32. div.

ISPRAVCI U OSTALIM POGLAVLJIMA

str. 307 Komandanti Inžinjerijskog bataljona nakon Marijana Mikulčića bili su Drago Žličar, Stjepan Kliček i Branko Kučan, polit-komesar bio je i Slavko Punčec, a pomoćnici komesara bili su i Alojz Pavlić i Antun Ričko.

str. 386 u 14. redu odozgo umjesto: polit, delegat treba biti: pomoćnik komesara.

REZIME

Stvaranje, razvoj i borbeni put 32. divizije NOVJ, koja od prvog dana borbeno djeluje u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, na operativnom teritoriju 2. operativne zone NOV i POH i 10. korpusa »zagrebačkog« NOV i POJ, sadržavaju karakteristike koje su ih pratile sve do oslobođenja naše zemlje.

Sjeverozapadna Hrvatska imala je u svim fazama NOB-a jednako važno značenje za njemačkog okupatora i za tzv. NDH. Zagreb je sa svojom okolicom bio nezaobilazan strategijski centar odakle je njemački okupator mogao osigurati svoje puteve prema Balkanu, Bliskom istoku, Njemačkoj, Austriji i Jadranskom moru. Još 1941. duž hrvatsko-slovenske granice okupator je uspostavio državnu granicu Trećeg Reicha i tzv. NDH, što je taj teritorij činilo uvijek osjetljivim na svako razvijanje i aktivnost NOP-a.

Zagreb kao centar radničkog i revolucionarnog pokreta ima veliki utjecaj na jačanje i širenje NOB-a u svojoj neposrednoj okolici. Iz Zagreba su se jedinice 10. korpusa osvježavale kadrovima, ljudstvom, primale su vojno-obavještajne podatke, lijekove i drugu pomoć. Radnici, studenti, đaci, inteligencija i drugi antifašisti Zagreba sačinjavali su neprekidno revolucionarno jezgro preko kojega su KPJ i KPH te SKOJ mogli uspješno ostvarivati svoju rukovodeću ulogu u NOB-u i socijalističkoj revoluciji na ovom prostoru.

Uvjet za masovnu mobilizaciju hrvatskog naroda bilo je stvaranje JNOF (Jedinstvene narodnooslobodilačke fronte) i njezino širenje, koje je KPH počela ostvarivati još 1941. god. i tako je mogla voditi borbu s ostacima reakcionarnog dijela HSS-a s dr. Vlatkom Mačekom na čelu. HSS je preko svojih organizacija u selima i gradovima pomogao da se vlast ustaša i Pavelića uspostavi i učvrsti i da se provede mobilizacija vojnih obveznika za domobranstvo.

Jačanje udarnih grupa i učvršćenje vojnog i političkog djelovanja Kalničkog NOP odreda na Kalniku, Bilo-gori i Hrvatskom zagorju i Prigorju, i Moslavačkog NOP odreda u Moslavini potkraj 1942. i u proljeće 1943. godine stvorili su povoljne uslove za mobilizaciju novih boraca i stvaranje novih brigada na području 2. operativne zone NOV i POH. Prodorom 12. divizije NOVJ i Kalničkog NOPO u početku jula prema Varaždinu i Trakošćanu, zauzimanjem Jalkovca i oslobođenjem Lepoglave i njihovim dvadesetodnevnim borbama s njemačkim jedinicama i ustašama u Hrvatskom zagorju, Kalniku i Bilo-gori narod se mogao uvjeriti kakvu snagu čini NOV. Ubrzo je uslijedila kapitulacija fašističke Italije, što je još više pospješilo omasovljenje NOB-a u sjeverozapadnoj Hrvatskoj i stvaranje prvih brigada na tom području. U blizini Ludbreškog Ivanca 4. septembra 1943. formirana je Brigada »Braća Radić«, a 21. septembra i 1. moslavačka brigada. Kratko

vrijeme nakon toga formirani su Bjelovarski, Zagrebački i Zagorski partizanski odredi.

Krajem septembra u operativni sastav 2. operativne zone došla je 10. (28.) divizija NOVJ. Time su jedinice (dvije brigade i pet odreda) 2. operativne zone bitno ojačale za zajedničke operacije i oslobodile Varaždinske Toplice, Ludbreg, Koprivnicu i Čazmu. Stvoren je veliki slobodni teritorij u kojem je neprijatelj od većih garnizona držao Zagreb, Varaždin, Križevce, Bjelovar i uporišta duž pruge i ceste Zagreb-Beograd i Zagreb-Ljubljana i Zagreb-Krapina-Rogatec. NOP je svoj utjecaj proširio na čitavom teritoriju sjeverozapadne Hrvatske.

Veća mobilizacija novih boraca i stvaranje Brigade »Matije Gubec« 12. decembra 1943. (u selu Lipovčani) i 32. divizije 15. decembra 1943. (u selu Botinovac) otpočinje novi korak u okrupnjavanju jedinica NOV na ovom izuzetno važnom i značajnom operativnom, strategijskom i političkom području, da bi 19. januara 1944. bio osnovan i 10. korpus »zagrebački« od dvije divizije (32. i 33.), zapadne i istočne grupe partizanskih odreda sa Bjelovarskim, Moslavačkim i Posavskim partizanskim odredom.

32. divizija NOVJ bila je sastavljena od boraca dobrovoljaca Kalničkoga, Bjelovarskog, Zagorskog i Zagrebačkog odreda, koji su u toku 1943. prošli mnoga vatrena krštenja i borbe. Povećavši svoje brojno stanje dobrovoljcima iz Hrvatskog zagorja, za koje nije bilo dovoljno opreme i oružja, u početku februara 1944. Divizija se našla u velikom iskušenju u obrani slobodnog teritorija Kalnika. U tim borbama Divizija je pretrpjela znatne gubitke koji su oslabili njezine borbene sposobnosti, jer je došlo i do masovnijeg udaljavanja boraca iz njezinih redova. Teške borbe, zima i priliv oko jedne trećine novih, neiskusnih, boraca najviše su doveli do gornjih teškoća s kojima se suočio Štab Divizije. Odlučnost i žestina koje je u borbama pokazao neprijatelj nagovještavali su operativne planove njemačkog okupatora koji je s dijelovima svojih i ustaških elitnih jedinica nastojao pod svaku cijenu povratiti izgubljene teritorije u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, posebno u Hrvatskom zagorju, Prigorju, Kalniku i Podravini s ciljem da osigura slobodne i trajne veze s pozadinom Trećeg Reicha. Takve je ocjene ofenziva potvrdila. Ustaše su ponovo uspostavile promet na komunikacijama Zagreb-Varaždin, uporišta u Brezničkom Humu, Novom Marofu, Varaždinskim Toplicama, Ludbregu, Koprivnici, a kasnije i u Novigradu Podravskom, Đurđevcu i Pitomači.

U brojnim manjim i većim borbama i operacijama koje je Divizija vodila ili u njima učestvovala, pokazala je borbenu, moralnu, organizacionu i političku čvrstinu. Bila je uvijek sposobna za izvršenje postavljenih zadataka. Posebno treba izdvojiti borbe u Hrvatskom zagorju u proljeće 1944. u trajanju 52 dana u sadejstvu s jedinicama Zapadne grupe odreda i 1. brigade 33. divizije, zajedničke borbe sa 28. divizijom na zapadnoj Bilo-gori, dolini Bednje i kod Jakopovca, oslobađanje Podravine u operaciji 6. i 10. Korpusa i 7. udarne divizije NOVJ, ponovni napad na Koprivnicu, forsiranje rijeke Drave, borbe na »Virovitičkom mostobranu« i u Moslavini 1945. te završne operacije kod Podravske Slatine preko Bilo-gore do ulaska u Zagreb.

U toku većeg dijela svoga borbenog puta 32. divizija operativno usklađuje svoje borbene zadatke i političke akcije sa Štabom Zapadne grupe odreda i njenim odredima, a svojim boravkom u proljeće 1944. godine u Hrvatskom zagorju potiče (8. maja 1944. u selu G.Selnica) osnivanje 1. Zagorske brigade. Ova će brigada biti stvarno treća brigada 32. divizije na njenom borbenom putu, a u februaru 1945. ući će i formalno u njen sastav.

Oslobođenjem Podravine bili su također stvoreni svi uvjeti da se formira 18. novembra 1944. u Đurđevcu i Brigada »Mihovil Pavlek Miškina«.

32. divizija je u svojim najtežim borbama na »Virovitičkom mostobranu« u zimi 1944/45. godine imala četiri brigade: Udarnu brigadu »Braća Radić«, Brigadu »Matija Gubec«, 1. zagorska udarnu brigadu i Brigadu »Mihovil Pavlek Miškina«. U takvom je sastavu ušla 9. maja 1945. godine u Zagreb.

U tim borbama koje je Divizija vodila uvijek je uspijevala da za vrijeme rata izvodi borbena dejstva na operativnom području 10. korpusa, iako je u nekim borbenim situacijama morala vršiti i šira pomjeranja. Nikad nije bila prinuđena da napušta zonu operativnog djelovanja, što je također jedan od dokaza njezinoga narodnog karaktera i duboke povezanosti sa svojim narodom, dobrog poznavanja neprijatelja i zemljišta, vještog rukovođenja, visokog morala, patriotizma i svijesti boraca i rukovodilaca. Time je izvršen strateški cilj Vrhovnog štaba Jugoslavije i druga Tita i Glavnog štaba Hrvatske, da se u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, sjeverno od Save i Zagreba, proširi NOP i NOB, u čemu je 32. divizija uz pomoć drugih jedinica X i VI korpusa odigrala 1944. i 1945. godine značajnu ulogu.

Brojka od oko 15.000 boraca i rukovodilaca koji su prošli kroz Diviziju, od kojih je poginulo oko 3.225 boraca i 5-6.000 ranjeno, ilustriraju žestinu borbi koje su brigade i Divizija vodile. Istraživanja su utvrdila da je samo na rukovodećim mjestima u štabovima bataljona, brigada i Divizije bilo 85% Hrvata, 12% Srba i 3% ostalih. U Diviziji je pored Hrvata i Srba, kao najmasovnije zastupljenih naroda, bilo još i Slovenaca, Rusa, Ceha, Slovaka, Mađara, Muslimana, Nizozemaca, Talijana, Francuza, Poljaka i dr. Nema kraja iz sjeverozapadne Hrvatske iz kojeg nije bilo boraca, a bilo ih je još iz Slavonije, Korduna, Banije, Gorskog kotara, Hrvatskog primorja, Istre, Bosne i Hercegovine, Srijema, Crne Gore, Dalmacije, Slovenije. Velika zastupljenost radnika, đaka, studenata i intelektualaca iz Zagreba, Varaždina, Bjelovara i Koprivnice mnogo je doprinijela da klasno-socijalna struktura boračkog i rukovodnog sastava bude idejno i politički čvrsto opredijeljena za ciljeve NOP-a i socijalističke revolucije. Preko 650 drugarica u stroju Divizije govori o činjenici da je gotovo iza svakog dvadesetog borca stajala žena-borac.

Rukovodeći sastav bataljona, brigada i Divizije sačinjavalo je 60% članova Partije i 20% članova SKOJ-a. Ta činjenica umnogome objašnjava zašto je Divizija mogla odoljeti svim iskušenjima, krizama i teškoćama, usprkos velikim oscilacijama u brojnom stanju i gubicima, a da nikad ne dođe u pitanje njezino borbeno djelovanje. Subjektivni faktorje bio uvijek svjestan i dokraja odgovoran i beskompromisan u borbi i sposoban da u hodu neprekidno izgrađuje čvrste i borbene jedinice, iako je ponekad bilo slučajeva, kao na pr. na »Virovitičkom mostobranu«, da je preko 50% boraca i rukovodilaca bilo izbačeno iz stroja i zamijenjeno novim borcima.

KP i SKOJ u 32. diviziji imali su odlučujuću ulogu i svojim kadrovima bili su kohezivna snaga, osiguravajući idejno i političko jedinstvo u ostvarenju ciljeva NOP-a.

32. divizija imala je takvo operativno područje gdje se jedva dva dana mirno spavalo i odmaralo. Upravo zbog toga, kao i stalne težnje da se drži inicijativa u svojim rukama, cjelokupni kadar je bio odgajan u ofenzivnom duhu, pripreman za brze prepade i iznenađenja. Razvijala se inicijativa i korištenje priručnim sredstvima za borbu u naseljenim mjestima (partizanske čarape, razna vatrogasna sredstva). Kad je trebalo prijeći u obranu na »Virovitičkom mostobranu«, kadar se brzo prilagođavao i tim uvjetima iako

nije imao dovoljno iskustva, a jedinice odgovarajuća tehnička sredstva za vodenje takvih oblika borbenih dejstava. Izuzev pješadijskog oružja Divizija je imala samo nekoliko protutenkovskih topova i jednu bateriju topova 75 mm, bez dovoljno granata. Ali ni ta činjenica nije sputavala stvaralaštvo, razvijanje i korištenje (rodova i službi) u borbi, iako su oni po broju i opremi bili mnogo slabiji od pješadije koja je sačinjavala gotovo 90% cjelokupnog sastava. Vojno osposobljavanje kadrova, organizacija prehrane i složeni problemi brojnih ranjenika riješeni su uspješno organizacijom sanitetske službe od četa i bataljona pa do bolnica.

Koliko je gornja tvrdnja istinita najbolje su pokazali mnogobrojni primjeri borbi njenih brigada u završnim operacijama za oslobođenje zemlje kad je Divizija u sastavu 10. korpusa »zagrebačkog« NOVJ djelovala na glavnom pravcu preko brdskog masiva Bilo-gore. Bila je to i svojevrsna demonstracija znanja i vještina iskusnih ratnika koji su žurili da brže stignu na cilj, u svoj oslobođeni grad Zagreb.

Neprekidne borbe sa žilavim i okrutnim neprijateljem koji ni jedan položaj nije napuštao dok ga ne bismo prisilili, nametnule su bezbroj napada i protunapada u obrani »Virovitičkog mostobrana«, što je imalo za posljedicu da su gubici Divizije u tom periodu bili najveći. Međutim, treba posebno naglasiti da su interesi njemačkog okupatora u toku 1944. na području sjeverozapadne Hrvatske zahtijevali da ustaše njemu i sebi osiguraju izvlačenje i povlačenje prema Austriji i Njemačkoj. Stoga su oni uporno branili sve pravce koji vode sjeverno od linije Zagreb-Koprivnica prema Varaždinu-Mariboru i dolini rijeke Sutle.

Pored borbi u kojima se neprijatelj više koristio artiljerijom i minobacačima ne smije se u ocjenjivanju velikih gubitaka ispustiti iz vida neiskustvo, mladost i nedovoljna obučenost boraca i starješinskog kadra. Kratkotrajan boravak boraca koji nisu služili vojsku u dopunskim jedinicama nije bio dovoljan za stjecanje znanja za iscrpljujuće teške borbe, pa je redovita pojava bila da komandiri četa provedu na dužnosti najviše do 20, a komandanti bataljona do 40 dana. Takve situacije stavljale su pred štabove brigada i Štab Divizije zadatak da u hodu osposobljavaju i učršćuju jedinice i osiguravaju neprekidnu boračku i kadrovsku popunu.

Rodovi i službe Divizije nisu bili dovoljno razvijeni. Samo je služba veze osiguravala potreban minimum sredstava za normalno komandiranje i održavanje veze. Međutim, sanitetska služba je imala čvrstu organizaciju od bataljona do Divizije i cjelokupno sanitetsko osoblje se izvanredno zalagalo pa su, zahvaljujući tome i velikoj brizi svih štabova i požrtvovnosti samih boraca, ranjenici uvijek bili spašavani i na vrijeme su dobivali prvu pomoć i upućivani u korpusnu bolnicu u Moslavinu. Isto tako zahvaljujući dovoljno razvijenoj i organiziranoj intendantskoj službi borci su imali redovitu prehranu, koristeći se vlastitim kuhinjama i pomoći NOO za organizaciju prehrane u selima i popravak obuće i odjeće.

Djelovanje KP i SKOJ-a, čiji su članovi sačinjavali preko 50% ljudstva jedinica 32. divizije, i to najviše dobrovoljaca, bilo je odlučujući faktor u jačanju morala, borbene sposobnosti i dosljedne idejne i političke opredijeljenosti cjelokupnog boračkog i starješinskog sastava Divizije u toku NOB-a. Bio je to dobar i poučan primjer kako je avangarda naroda KPJ i KPH bila nezamjenljiva u ostvarivanju svoje vodeće uloge u periodu narodnooslobodilačke borbe i socijalističke revolucije.

I. IZVORNA GRAĐA
(Arhivska građa)

1. Zbornici Vojnoistorijskog instituta (VII) JNA Beograd, tom 5, knjige 16-40.

Tom V, knj. 16, dok. 99.

Tom V, knj. 17, dok. 84, str. 319-326; AVII, knj. 18, str. 16-22; AVII, knj. 18, dok. 45, str. 148-151, dok. 96, str. 329-332 i dok. 86, str. 289-294.

Tom V, knj. 19, dok. 48, str. 174-177 i dok. 78, str. 233-237.

Tom V, knj. 20, dok. 192, str. 658/9, dok. 126, str. 435-437, dok. 192, str. 670-680 i dok. 193, str. 680-682.

Tom V, knj. 21, dok. 80, str. 319-325 i dok. 98, str. 367-371.

Tom V, knj. 22, dok. 12, str. 56-58 i dok. 27, str. 99-106 (Ii IIpoglavlje), dok. 27, str. 105, dok. 92, str. 332-333 i dok. 127, str. 498-499.

Tom V, knj. 23, dok. 130, str. 575-576.

Tom V, knj. 24, dok. 84, str. 402-404 i dok. 95, str. 450-452.

Tom V, knj. 25, dok. 42, str. 208-211.

Tom V, knj. 26, dok. 77, str. 368-380, dok. 100, str. 488-490 i dok. 149, str. 784-785.

Tom V, knj. 27, dok. 5, str. 23-26, dok. 6, str. 29-30 i dok. 18, str. 107-109, dok. 25, str. 138-140,dok. 30,str. 158-159, dok. 70, str. 283-284, dok. 109, str. 455-456, dok. 133, str. 548-552, dok. 165, str. 693, dok. 116, str. 483 i dok. 165, str. 693.

Tom V, knj. 28, dok. 68, str. 318-323, dok. 100, str. 519-520, dok. 32, str. 122-126, dok. 97, str. 508-510.

2. Arhiv Vojnoistorijskog instituta (AVII) JNA Beograd, reg. br. 8-11/4, k. 551a, Reg. br. 7/2, k. 1196, Reg. br. 8/2, k. 1196, Reg. br. 18/2, k. 1196, Reg. br. 22/2, k. 1196, i 26/2, k. 1196.

3. Zbirka ratnih dokumenata partijskih komiteta i organizacija 32. divizije NOVJ.

Ratni dokumenti Divizijskog komiteta KP 32. divizije datirani: 13. IV. 1944, 1. .V. 1944,6. V. 1944,21. V. 1944,30. V. 1944,7. VI. 1944, 20. VI 1944, 29. VI1944,11. VII 1944, Polit, odjel 23. VIII 1944, DIV. kom. 5. IX 1944, 31. X 1944, 9. VIII 1944, 1. XI 1944.16. XI1944,1. XII1944,9. XII1944, 18. XII 1944, 5. II 1945, 1. III 1945, 27. III 1945.

Ratni dokumenti Oblasnog komiteta KPH za Zagrebačku oblast. Pisma i obavještenja Divizijskom komitetu 32. divizije datirana: 14. VIII 1944, 30. IX 1944, 28. III 1944,3. XII1944,21. IX1944,16. IX1944, 2. V 1944,19. IV 1944,24. IV 1944,27. III 1944.17. III 1944,16. III 1944,30. XI1944.

Ratni dokumenti Okružnog komiteta KPH Varaždin datirani: 12. XI 1944, 6. IX 1944.

Izvještaji sekretara partijskih organizacija Brigade »Braća Radić«: 2. X 1943, 1. XI 1943, 10. X 1943, 2. VI 1944. Izvještaj za lipanj 1944,7. VIII1944,30. VIII1944,9. II 1944, 30. XI 1944.

Izvještaji sekretara partijske organizacije Brigade »Matija Gubec«: 31. I 1944, 3. V 1944, 29. V 1944, 31. VII 1944, 27. VIII 1944, 30. IX 1944, 1. XI1944,1. XII 1944.

Izvještaj sekretara partijske organizacije Brigade »Mihovil Pavlek Miškina« datiran 2. II. 1945.

Zbirka dokumenata 1. zagorske NOU brigade, Vojnoistorijski institut, Beograd: K-1196-Fl,dok. 1-10,K-1196-F-2,dok. 1-30, K-l 196-F-4, dok. 1-25, K-1196-F-6, dok. 1-15, K-1196-F-7, dok. 1-23.

II. LITERATURA

ADAMČEK Josip, ***Seljačka buna 1573,*** Donja Stubica, 1968.

AMBROŽIČ-Novljan Lado, ***Pohod štirinajste,*** Nova Gorica, 1967.
ANTIĆ Vicko, ***Bjegstvo - Španija 1936 do 1939,*** Beograd, 1971.
ANTOLKOVIĆ Franjo, BENEČKI Mato, KOS Marijan, ***Razvoj revolucionarnog i narodnooslobodilačkog pokreta u Sesvetsko--zelinskom prigorju,*** u: Sjeverozapadna Hrvatska u NOB-i i socijalističkoj revoluciji, Zbornik, Varaždin, 1976.
ANTONOVSKI Ivan, ***Formiranje i razvoj partizanskih vojnih formacija na području Hrvatskog zagorja, Podravine, Kalnika i Moslavine u toku NOR-a*** 1941-1945, cit. Zbornik, str. 160-184.
AŠANIN, Miodrag, ***Na sudbonosnom raskršću,*** Vrapče, Zagreb, 1962.
BAHORIĆ Josip, ***Sjećanja na razvitak NOB-a u kotaru Novi Marof,*** cit. Zbornik, str. 536-542.
BAN, Đuro Mile, ***Bivši kotar Dugo Selo u NOB-i,*** cit. Zbornik, str. 413-437.
BARDIĆ Marija, ***Stvaranje partizanskih jedinica na području Moslavine,*** u Zbornik Moslavina, str. 235-265, Kutina, 1968.
BARDIĆ Marija, ***Kronologija događaja 1941-1943. godine,*** u: Zbornik Moslavine, str. 285-348, Kutina, 1968.
BANOVIĆ Vladimir i drugi, ***Tekstilci Jugoslavije,*** Zagreb, 1966.
BASTA Milan, ***Agonija i slom Nezavisne države Hrvatske,*** Beograd, 1971.
BELINIĆ Marko, ***Do naših dana,*** Zagreb, 1966.
BELINIĆ Marko, ***O Drugoj operativnoj zoni Narodnooslobodilačke vojske i partizanskih odreda Hrvatske,*** u: cit. Zborniku, str. 120-137, Varaždin, 1976.
BELINIĆ Marko, ***Druga operativna zona,*** u: Put kroz život, str. 79-130, Zagreb 1985.
BERUS Anka, ***Bilješke o radu Povjerenstva Centralnog komiteta KP Hrvatske u Zagrebu od 1942. do 1943. i Povjerenstva Centralnog komiteta KPH za sjevernu Hrvatsku od 1943. do 1944,*** u: cit. Zborniku, str. 56-75, Varaždin, 1976.
BELOŠEVIĆ Mirko, ***Borbeni put Drugog zagorskog partizanskog odreda,*** Zlatar-Bistrica, 1968.
BEKIĆ Milan i SARAČEVIĆ Sead, ***Četiri rudarske generacije u podnožju Ivančice,*** Golubovečkiugljenokopi,Golubovec,1956.
BLAŽEKOVIĆ Stjepan, ***Bjelovar,*** monografija, Bjelovar, 1985.
BLAŽIĆ-ŠKOT Josip, ***Sjećanja partizanskog obavještajca,*** Podravski zbornik '80, str. 63-72, Koprivnica, 1980.
BOGOŽALEC Josip, ***Razvoj i djelatnost političkih organizacija NOP-a i organa narodne vlasti na području Ivanca 1941-1945,*** u: cit. Zborniku, str. 366-388, Varaždin, 1976.
BORBENI put 32. divizije, glavni urednik Joža Horvat, Rijeka, 1959.
BOŠNJAK Ljubomir, ***Diverzije i sabotaže na području sjeverozapadne Hrvatske 1941-1945,*** u: cit. Zborniku, str. 194-211, Varaždin, 1976.
BOŽIČEVIĆ Ivan, ***Narodnooslobodilački pokret u okrugu Bjelovar 1942,*** u: cit. Zbornik, str. 506-527, Varaždin, 1976.
BOŽIČEVIĆ Ivan, ***Sjećanja,*** Globus, Zagreb, 1984.
BRAJDIĆ Roman Ivan, ***Dugoselska kronika 1941,*** SUBNOR, Dugo Selo, 1985.
BRKIĆ Zvonko, ***Bilogorska sjećanja,*** istočna Bilo-gora 1941. i 1942. godine, Grubišno Polje, 1969.
BRANIČA Vinko, ***Hrvatsko zagorje u NOR-u,*** u: Enciklopedija Jugoslavije, sv. 4, str. 285-286, Zagreb, 1960.
BRIGADE, u: Enciklopedija Jugoslavije, sv. 2, str. 212-213, Zagreb
BRIGADE u narodnooslobodilačkom ratu - Hrvatska, u: Vojna enciklopedija, drugo izdanje, Beograd, 1971.
BROZ, Josip Tito, ***Stvaranje i razvoj Jugoslavenske armije,*** Beograd, 1949.
BROZ, Josip Tito, ***Vojna djela,*** VIZ, Beograd, 1961.
BROZ, Josip Tito, ***Sabrana djela,*** tom, 1,2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, zajednički izdali »Komunist« iz Beograda, Beogradski izdavačko-grafički zavod, Izdavačko knjižarsko poduzeće »Naprijed« iz Zagreba, Beograd, 1977-1980.
Tito-Vrhovni komandant, NIU »Narodna armija«, Beograd, 1980.
TITOVO vojno djelo, NIU »Narodna armija«, Beograd, 1979.
BRUNOVIĆ Milan, ***Kalnik u borbi,*** Zagreb, 1953.
BRUNOVIĆ Milan, ***Sjeverozapadna Hrvatska u NOB-i*** 1943, u: Republika. Almanah 1941-1961, Zagreb, 1961, str. 47-60.
BRUNOVIĆ Milan, SOVIĆ Tomo, ***Bitka kod Oborova,*** u: Razvoj NOB-e u Moslavini i području kotara Dugo Selo, Dugo Selo, 1965.
BRUNOVIĆ Milan, ***Novi Marof u prošlosti, NOB i danas,*** Zagreb, 1976.
BULAT Rade, ***Žumberak i Pokuplje u narodnooslobodilačkoj borbi,*** »Kultura«, Zagreb, 1951.
BULAT Rade, ***Karakteristike oružane bor-***

be u Zagrebačkoj oblasti, u: cit. Zbornik, str. 98-120, Varaždin, 1976.

BULAT Rade, ***Deseti korpus »zagrebački« NOV i POH,*** Vojnoizdavački zavod, Beograd, i Globus, Zagreb, 1985.

CAZI Josip, ***Nezavisni sindikati,*** knj. I, Zagreb, 1962.

CAZI Josip, ***Nezavisni sindikati,*** knj. II, Zagreb, 1964.

CAZI Josip, ***Nezavisni sindikati,*** knj. III, Zagreb, 1967.

CERJAN Stjepan, ***Partizani prvi put u Koprivnici,*** u: Ljudi i događaji koji se ne zaboravljaju, Sv. 2, Zagreb, 1956.

COLIĆ Mladen, ***Oružane formacije NDH u sjeverozapadnoj Hrvatskoj 1941-1945,*** u: cit. Zbornik, str. 1037-1055.

CRNJAK Ivan, ***Mosti,*** Bjelovar-Donji Mosti, 1981.

CVETKOVIĆ Zdravko, ***Sedamnaesta slavonska NOV brigada,*** Beograd, 1978.

ČALIĆ Dušan, ***Organizaciono stanje i rad partijske organizacije okruga Čazma u 1942. godini,*** u: cit. Zbornik, str. 527-536, Varaždin, 1976.

DAVIDOVIĆ Radivoj, ***Sećanje na robiju u Lepoglavi,*** u: cit. Zbornik, str. 840-856.

DEBELJAK Alojz, ***U lepoglavskoj kaznioni,*** VIZ JNA, Beograd, 1975.

DEDIJER Vladimir, ***Josip Broz Tito - Prilozi za biografiju,*** Zagreb, 1953.

DEDIJER Vladimir, ***Novi prilozi za biografiju Josipa Broza Tita,*** Rijeka, 1980.

DŽELEBDŽIĆ Milovan, ***Borbe s grupom armija »E« od grčke do austrijske granice,*** Narodna armija, Beograd, 1978.

DIVIZIJE u NOR-u, Enciklopedija Jugoslavije, sv. 3, str. 14, Zagreb, 1958.

DIZDAR Zdravko, ***Djelovanje organizacija Komunističke partije Hrvatske, u Podravini uoči rata i u toku 1941. godine,*** u: Podravski zbornik, Koprivnica, 1981.

DIZDAR Zdravko, ***Pregled razvitka NOP-a u Podravini 1942. godine. Kalnički partizanski odred,*** Podravski zbornik, str. 30-57, Koprivnica, 1982.

DIZDAR Zdravko, ***Razvoj NOB-e u Podravini 1943. godine,*** u: Podravski zbornik, str. 7-31, Koprivnica, 1983.

DIZDAR Zdravko, ***Pregled razvitka NOP-a u Podravini 1944. godine,*** u: Podravski zbornik, str. 5-27, Koprivnica, 1984.

DOBRILA Pepo Ante, ***Život oslobođene Koprivnice,*** u: Podravski zbornik, str. 62-76, Koprivnica, 1975.

DOBRILA Pepo Ante, ***Život i rad u oslobođenoj Koprivnici*** (7. XI1943-9. II 1944), u cit. Zbornik, str. 566-587, Varaždin, 1976.

DOBRILA Pepo Ante, ***Bjelovarski partizanski odred,*** u: Podravski zbornik, str. 69-73, Koprivnica, 1981.

DOBRILA Pepo Ante, ***Dubrava-Sesvete u NOR-u - 1941-1945,*** Velika Gorica, 1986.

ĐURAS-ŠUCO Franjo, ***Omladinska udarna grupa u varaždinskom kraju,*** u: Četrdeset godina, knj. 6, str. 309-310, Beograd, 1961.

FELETAR Dragutin, ***Prilozi za bibliografiju o revolucionarnoj prošlosti Podravine,*** u: Podravski zbornik, str. 83-92, Koprivnica, 1981.

FILIPĆIĆ Rudolf, ***Crtice iz historije KPJ*** (Novigrad Podravski i njegova okolica), u: cit. Zbornik, str. 600-610, Varaždin, 1976.

FRAGMENTI iz NOB-e u Moslavini, Kutina, 1959.

FRNTIĆ Beška, SANTO Gabriel, ***Kroz iskustva,*** u: Ustanak naroda Jugoslavije 1941. Zbornik, knj. 5, Beograd, 1964.

GLIK Zlatko, ***Nepotrebna žrtva,*** u: Priče boraca, uredio Ante Kesić, Zagreb, 1959.

GLIK Zlatko, ***Partizanska godina (1942),*** Epoha, Zagreb, 1963.

GLUMPAK Dragutin, ***Proljeće 1942. u Hrvatskom zagorju,*** Zbornik sećanja učesnika NOR-a na događaje i ljude u 1941-1942. godini, knj. 15, str. 467-473, VIZ, Beograd, 1975.

GREGORIĆ Pavle, ***Narodnooslobodilački pokret u zapadnoj Slavoniji, Moslavini i Bjelovarskom okrugu 1941. godine,*** sjećanja, Slavonski Brod, 1969.

GREGORIĆ Pavle, ***Narodnooslobodilačka borba u istočnom dijelu sjeverozapadne Hrvatske,*** u: Časopis za kulturu »Kaj«, str. 35-43, sv. 6, Zagreb, 1975.

GREGORIĆ Pavle, ***NOB u istočnom dijelu sjeverozapadne Hrvatske,*** u: cit. Zbornik, str. 284-294, Varaždin, 1976.

GREGORIĆ Pavle, ***NOB u sjeveroistočnoj Hrvatskoj 1942. godine,*** Zagreb, 1978.

GRETIĆ Ivica, ***Hrvatsko zagorje u NOB-u 1943-1945,*** u: cit. Zbornik, str. 339-351, Varaždin, 1976.

GUTIĆ Mirko, ***Proces polarizacije stanovništva i porast uticaja NOP-a u severozapadnoj Hrvatskoj 1941-1945,*** u: cit. Zbornik, str. 258-272, Varaždin, 1976.

HLAIĆ Vladimir, ***Grebeni Ivančice, Prva zagorska NO udarna brigada,*** NIU »Narodna armija«, Beograd, 1974.

HORVAT Joža, ***Zapisi,*** Zora. Zagreb, 1951.

HORVAT Joža, ***Tragom kolničkog odreda,*** u: Ogrizović Slava, Ljudi i događaji koji se ne zaboravljaju, Zagreb, 1953.

HORVAT Joža, ***Borbeni put 32. divizije,*** Zagreb, 1959.

HORVAT Joža, ***Mačak pod šljemom,*** Naprijed, Zagreb, 1978.

HORVATIĆ Franjo, ***Koncentracioni logor »Danica«,*** cit. Zbornik, str. 869-884, Varaždin 1976.

HORVATIĆ Franjo, ***Podravina u NOB*** (Razvoj ustanka i borbenih jedinica na području Bilo-gore, Kalnika i Podravine od 1941. do 1945.), u: Podravski zbornik, str. 5-24, Koprivnica, 1978.

HORVATIĆ Franjo, ***Proglasi, leci, plakati oslobođene Koprivnice 1943. i 1944. godine,*** u: Podravski zbornik, str. 42-50, Koprivnica, 1979.

HRNČEVIĆ Josip, ***Okrug Varaždin 1940. i 1941. godine,*** u: cit. Zbornik, str. 298-321, Varaždin, 1976.

HRVATSKA - narodnooslobodilački rat, Vojna enciklopedija, drugo izd., sv. 3, str. 516-526, Beograd, 1972.

HRVATSKO zagorje u NOB-i, Epoha, Zagreb, 1959.

HRVATSKO zagorje u revoluciji, Školska knjiga, Zagreb, 1981.

IVANC Emil, ***Nepokorena mladost,*** SKOJ u prvim godinama ustanka, Zagreb, Lykos, 1961.

IVANC Emil, ***Krugovi oko Kalnika,*** NIU »Narodna armija«, Beograd, 1969.

IVANC Emil, ***Varaždin*** - ilustrirana monografija, Spektar, Zagreb, 1975.

IVIĆ Stjepan, ***Akcija u Jalkovcu,*** u: Četrdeset godina, knj. 6, str. 395-398, Beograd, 1961.

IVIĆ Stjepan, ***Partizani u zagorskom vlaku,*** u: Četrdeset godina, knj. 6, Beograd, 1961.

IVIĆ Stjepan, ***Ludbreški kotar u NOB-i:*** u monografiji Ludbreg, Skupština općine Ludbreg, 1984, str. 309-371.

IVANIĆ Slavko, ***Narodna Republika Hrvatska*** - informativni priručnik, Zagreb, 1953.

IVANUŠA Vilko, ***Sjećanja na Josipa Kraša,*** u: Ivanečki kalendar 1977, Varaždin.

JADAN Ivan Mika, ***Ustanak u Zagorju,*** Zagorski kalendar 1965.

JADAN Ivan Mika, ***Jedno burno proljeće u Hrvatskom zagorju,*** VIZ, Beograd, 1975.

JELIĆ Ivan. ***Hrvatska u ratu i revoluciji 1941-1945,*** Školska knjiga, Zagreb.

JANJATOVIĆ Bosiljka, ***Sindikalni pokret u sjeverozapadnoj Hrvatskoj uoči rata,*** u: cit. Zbornik, str. 47-56, Varaždin, 1976.

JERKOVIĆ Mate, ***Sadejstvo VI slavonskog i X zagrebačkog korpusa u NOR-u,*** u: cit. Zbornik, str. 217-237, Varaždin, 1976.

JOKSIMOVIĆ Sekula, ***Osnivanje i razvoj oružanih jedinica Narodnooslobodilačke vojske severozapadne Hrvatske 1941-1945,*** u: cit. Zbornik, str. 137-160, Varaždin, 1976.

JUREKOVIĆ Stjepan, ***Podvig u oslobađanju lepoglavskih robijaša,*** u: Otpor u žicama, knj. 2, str. 226-228, Beograd, 1969.

KAČAVENDA Petar, ***Omladinski pokret na području severozapadne Hrvatske 1941-1945,*** u: cit. Zbornik, str. 705-723, Varaždin, 1976.

KAPUN Vladimir, ***Imena koja se ne smiju zaboraviti,*** u: Međimurski kalendar, str. 155-161, Čakovec, 1973.

KAPUN Vladimir, ***Međimurci na Kalniku,*** u: cit. Zbornik, str. 542-566, Varaždin, 1976.

KARANOVIĆ Vukašin, ***Kratak prikaz NOB-a u Moslavini,*** u: cit. Zbornik, str. 473-486, Varaždin, 1976.

KARANOVIĆ Vukašin, ***Od moslavačkih partizanskih odreda do 33. divizije,*** Čazma, 1978.

KLIČKOVIĆ S. Nikola, ***Borbeni put i život Druge brigade II operativne zone od njenog osnivanja 21. IX1943. do 19. 11944,*** u: cit. Zbornik, str. 587-604, Varaždin, 1976.

KNEŽEVIĆ Ivan, ***Narodni heroj Josip Kraš,*** u: Ivanečki kalendar, str. 14-16, Varaždin, 1981.

KOLAR-DIMITRIJEVIĆ Mira, ***Socijalne karakteristike stanovništva sjeverozapadne Hrvatske uoči drugoga svjetskog rata***, u: cit. Zbornik, str. 15-35, Varaždin, 1976.

KOMARICA Zvonko, ***Grobovi bez sjene,*** Lykos, Zagreb, 1962.

KOMUNISTIČKI pokret i socijalistička revolucija u Hrvatskoj, IHRPH,Zagreb, 1969.

KONJEVIĆ Mile, ***O političkim previranjima u redovima pristaša Hrvatske seljačke stranke 1943. god. na području sjeverozapadne Hrvatske,*** u: cit. Zbornik, str. 272-284, Varaždin, 1976.

KORAĆ Dušan, ***Prilog proučavanju narodne vlasti na području Zagrebačke oblasti u toku rata,*** u: cit. Zbornik, str. 670-678, Varaždin, 1976.

KORAĆ dr Dušan, ***Narodna vlast u Zagrebu i okolici 1941-1945,*** Progres, Zagreb, 1978.

KORAĆ Vitomir, ***Povijest radničkog pokreta u Hrvatskoj i Slavoniji,*** knj. I, 1929, knj. 11/1930, knj. III/1933, Radnička komora za Hrvatsku i Slavoniju, Zagreb.

KOŠUTIĆ Stjepan, ***Petnaestogodišnjica XXXII divizije,*** Zagorski kalendar 1960.

KOVAČ Rade, ***Bjelovar i okolica u borbi protiv okupatora,*** Bjelovar, 1952.

KOZINA Antun, ***Tragom revolucionarnih zbivanja u Hrvatskom zagorju.*** Spomenici NOB-e kotara Krapina, u: Zagorski kalendar, Zagreb, 1962.
KOZINA Antun, ***Uspomene NOB uklesane u kamenu,*** Krapina, 1969.
KOZINA Antun, ***Selo govori o svojoj prošlosti,*** Varaždin, 1958.
KOZINA Antun, ***Dio borbenog puta partizanke Vere,*** u: Zagorski kalendar 1959.
KOZINA Antun, ***Krapina i okolica,*** Gradski muzej Krapina, 1960.
KOZINA Antun, ***Zagorski portreti,*** Zagorski kalendar 1965, Zagreb, 1965.
KOZINA Antun - RIHTAR Vinko - UHERNIK Boris, ***Radoboj nekad i danas,*** Radoboj, 1978.

KRALJ Ivan, ***Zdravstvena služba u Narodnooslobodilačkoj vojsci i na slobodnim područjima u Hrvatskoj za vrijeme narodnooslobodilačkog rata 1941-1945,*** u: Zbornik liječnikaHrvatske 1964-1974, Zagreb ,1974.
KRALJ Ivan, ***Sanitetska služba Narodnooslobodilačke vojske i partizanskih odreda na teritoriju Zagrebačke oblasti, 1941-1945,*** u: cit. Zborniku, str. 919-940, Varaždin, 1976.

KRAŠ Marijan, ***Kronologija narodnooslobodilačkog rata i revolucije na području općine Ivanec,*** u: Ivanečki kalendar 1974.
KRAŠ Marijan - KUŠEN Edo, ***Sto godina ivanečkog rudarstva,*** u: Ivanečki kalendar 1976.
KRNIĆ dr Zdravko, ***33. DIVIZIJA NOV Jugoslavije,*** Spektar, Zagreb, 1981.
KRONOLOGIJA narodnooslobodilačkog rata i revolucije na području općine Ivanec, u: Ivanečki kalendar 1974, Varaždin.
KUHAR S. Zoran, ***Neki oblici propagandne i kulturne djelatnosti na području okruga Bjelovar u toku NOB-a,*** u: cit. Zbornik, str. 969-974, Varaždin, 1976.
LADIŠIĆ Nikola, ***Idejno-politički i partijski rad u jedinicama NOV i POJ,*** u: cit. Zbornik, str. 211-217, Varaždin, 1976.
LENGEL-KRIZMAN Narcisa, ***Neke karakteristike narodnooslobodilačkog pokreta u Zagrebu 1941-1945. godine,*** u: cit. Zbornik, str. 294-298, Varaždin, 1976.
LENGEL-KRIZMAN Narcisa, ***Zagreb u NOB-u,*** Globus, Zagreb, 1980.
LENGEL-KRIZMAN Narcisa, ***Sabirni logori i dječja sabirališta na području sjeverozapadne Hrvatske 1941-1942,*** u: cit. Zbornik, str. 884-899, Varaždin, 1976.
LENGEL-KRIZMAN Narcisa, ***Zagreb u NOB-u,*** Globus, Zagreb, 1976.

LIVADA Danilo Dane, ***Razvoj i djelatnost obavještajne službe Druge operativne zone NOV i POH u periodu 1942-1944,*** u: cit. Zbornik, str. 763-795, Varaždin, 1976.
MAĐARIĆ Vlado, ***Revolucionarne tradicije i razvoj modernog naprednog i revolucionarnog pokreta u bivšem kotaru Ludbreg do 1941. godine,*** u: monografiji Ludbreg, Skupština općine Ludbreg, 1984, str. 280-309.

MAĐARIĆ Vlado, ***Sjećanje na ustaški logor u Lepoglavi 1941. godini,*** u: cit. Zbornik, str. 856-869, Varaždin, 1976.
MATETIĆ Vlado, ***Značajna dejstva jedinica NO V i POH u sjeverozapadnoj Hrvatskoj od sredine 1943. do oslobođenja,*** u: cit. Zbornik, str. 80-98, Varaždin, 1976.
MATIČKA Marijan, ***Struktura i gospodarski položaj seljaštva sjeverozapadne Hrvatske uoči drugoga svjetskog rata,*** u: cit. Zbornik, str. 35-47, Varaždin, 1976.
MATIJA Gubec, Muzej seljačkih buna, Gornja Stubica, i Spektar, Zagreb, 1975.
MIKULEC Vilko, ***Crtice iz Narodnooslobodilačkog rata s posebnim osvrtom na Josipa Posavca,*** u: Osnovna škola »Antun i Ivan Kukuljević«, Spomenica škole 1480-1970, Varaždinske Toplice, 1971.
MIKULIĆ Miško, ***Pred Zagrebom,*** napredni narodnooslobodilački pokret 1941-1945, Zagreb, 1976.

MILADINOVIĆ M. Milan, ***Moralna svojstva boraca severozapadne Hrvatske u NOR-u i socijalističkoj revoluciji,*** u: cit. Zbornik, str. 980-999, Varaždin, 1976.
MILIN Vojislav, ***Sjećanja komandanta Vojvođanskih brigada,*** Institut za izučavanje istorije Vojvodine, knj. 11, Novi Sad, 1975.
MILOŠAVUEVIĆ Rade, ***Križevci u NOB-u i revoluciji,*** Gradski muzej Križevci, Križevci, 1982.

MILOSAVLJEVIĆ Rade, ***Borbeni put Prve kolničke narodnooslobodilačke partizanske čete,*** u: Podravski zbornik, str. 60-68, Koprivnica, 1981.

MILOSAVLJEVIĆ Rade, ***Prekretnica na Kalniku,*** (Dolazak i borbe Kalničkog NO partizanskog odreda na Kalniku 21: X-21. XII1942), u: Podravski zbornik, str. 75-81, Koprivnica, 1982.
MIROŠEVIĆ Franko, ***Obilježja NOB-a u Moslavini,*** u: cit. Zbornik, str. 486-495, Varaždin, 1976.
MUNKO Zlatko, ***Lepoglava,*** u: Otpor u žicama, knj. 2, Beograd, 1969.
NAD Košta, ***Pobeda,*** Spektar, Zagreb, 1980.

NAD Košta, ***Raporti Vrhovnom komandantu,*** Spektar, Zagreb, 1979.

NARODNI heroji Jugoslavije, NIP Mladost, Beograd, 1975, knj. prva i druga.

NARODNI heroji Jugoslavije, - Hrvatska, Vojna enciklopedija, Beograd, 1973.

NASAKANDA Pero, ***Razvoj i karakter narodne vlasti na području sjeverozapadne Hrvatske do Prvog zasjedanja A VNOJ-a,*** u: cit. Zbornik, str. 647-670, Varaždin, 1976.

NAŠI Španjolci, Zbornik fotografija i dokumenata o učešću jugoslavenskih dobrovoljaca u španjolskom ratu 1936-1939, Ljubljana, 1962.

OBRADOVIĆ Milan, ***O obaveštajnojslužbi i sistemu sigurnosti NOP-a na području severozapadne Hrvatske u NOR-u 1941-1945,*** u: cit. Zbornik, str. 740-763, Varaždin, 1976.

OGRIZOVIĆ Mihajlo, ***Razvoj školstva i prosvjete na oslobođenom području Zagrebačke oblasti,*** u: cit. Zbornik, str. 957-969, Varaždin, 1976.

OGRIZOVIĆ Slava, ***Logor na Gariću,*** u: Bili smo jači, Zagreb, 1958.

OGRIZOVIĆ Slava, ***Zagreb se bori,*** Školska knjiga, Zagreb, 1977.

PADOVAN Ivo, ***Sanitetska služba u Zagorskom partizanskom odredu,*** u: cit. Zbornik, str. 940-945, Varaždin, 1976.

PARTIZANI u Titovom kraju, Udarni bataljon, Vjesnik, Zagreb, 1984.

PERŠEN Mirko, ***Dugi dani - Lepoglavska škola revolucionara,*** »Alfa«, Zagreb, Savez boraca NOR-a, Lepoglava, 1975.

PERŠEN Mirko, ***Logor Lepoglava,*** u: cit. Zbornik, str. 824-840, Varaždin, 1976.

ZA SLOBODU UČITELJI, NASTA VNICI I PROFESORI POGINULI U NARODNOOSLOBODILAČKOM RATU, ZAGREB, 1955.

PETRIČEVIĆ Jozo, ***Ivo Lola Ribar,*** Zagreb, 1964.

PETRIČEVIĆ Jozo, ***Ivo Lola Ribar-Ratna pisma,*** Zagreb/Beograd, 1978.

PODRAVINA u NOB-u, u: Podravski zbornik '78, Muzej grada Koprivnice, 1978.

POPOVIĆ Jovo, ***Rat poslije pobjede:*** kazivanje Koste Nada, »Alfa«, Rijeka, 1976.

POPOVIĆ Pero, ***Zagrebački partizanski odred,*** u: cit. Zbornik, str. 437-454, Varaždin, 1976.

PRAVDIĆ Stevo - REDŽIĆ Nail, ***16. slavonska omladinska NO brigada »Jože Vlahović«,*** Beograd, 1976.

PRILIKA Duka, SANTO Gabrijel, ***O nastanku, razvoju i borbama Bjelovarsko-varaždinske partizanske grupe u 1941. godini,*** u: cit. Zbornik, str. 495-506, Varaždin, 1976.

PRILOZI za izučavanje historije Komunističke partije kotara Bjelovar 1919-1952, Bjelovar, 1959.

PRVA zagorska brigada, u: Leksikon narodnooslobodilačkog rata i revolucije u Jugoslaviji 1941-1945, druga knjiga, Beograd, 1980.

PUTOVIMA revolucije, Institut za historiju radničkog pokreta, Zagreb, 1963.

PUTOVIMA revolucije, Turistička monografija, Zagreb, 1979.

ROBIĆ Ivo, ***Govor Ive Robića na svečanoj sjednici Skupštine općine Varaždin*** (u povodu dvadeset pete godišnjice 32. divizije), u: Varaždinske vijesti, 24/1968.

RAFAJ Gabrijel i drugi, ***Zagorska industrija vunenih tkanina Zabok,*** 1936-1976, Zabok, 1976.

REVOLUCIONARNO doba i događaji u pitomom prigorskom kraju, Kos-Rucak Marijan, u: KAJ, br. 6, Zagreb, 1971.

ROJČEVIĆ Jovo, ***Prva oružana akcija u Podravini,*** u: Podravski zbornik, str. 56-61, Muzej grada Koprivnice, 1975.

ROJČEVIĆ Jovo, ***Ribnjak je živio za Kalnik,*** u: Podravski zbornik '80, str. 58-62, Muzej grada Koprivnice, 1980.

RUNJAK Josip, ***Narodni heroj Florijan Bobić,*** u: Gradski muzej Varaždin, Godišnjak 1, 1961.

RUNJAK Josip, ***Pregled radničkog pokreta u Varaždinu,*** Prilozi historiji Varaždina, Varaždin, 1967.

SAILI Dragutin, ***Partijski rad u Hrvatskom zagorju*** 1941-1942, u: Četrdeset godina, Zbornik sjećanja aktivista jugoslavenskog revolucionarnog pokreta, Kultura, Beograd, 1960.

SENTIĆ Marija, ***O sudjelovanju žena sjeverozapadne Hrvatske u narodnooslobodilačkom ratu i socijalističkoj revoluciji,*** u: cit. Zbornik, str. 728-740, Varaždin, 1976.

SJEVEROZAPADNA Hrvatska u NOB-i i socijalističkoj revoluciji, Zbornik priloga Znanstvenog skupa u Varaždinu, 15. do 17. V 1975, Zajednica općina Memorijalnog područja Kalnik i Varaždin, IHRPH, Varaždin, 1976.

SMEH Vjekoslav, ***O djelatnosti komunista i antifašista u garnizonima NDH*** (Križevci, Bjelovar, Petrinja, Zagreb, Varaždin) 1942-1943, u: cit. Zbornik, str. 610-625, Varaždin, 1976.

SMOLČIĆ Franjo, ***O povezivanju Siska i dijela Posavine s Moslavinom u toku NOR-a,***

u: cit. Zbornik, str. 454-473, Varaždin, 1976.

SRUK Branko, ***Revolucionarno doba i NOB-a u Dugoselskom kraju,*** KAJ, 1981.

STOPAR Vlado, ***Na zagrebačkoj partizanskoj fronti,*** Zagreb/Rijeka, 1976.

STOPAR Vlado, ***Putovima revolucije,*** u: Večernji list, Zagreb, 1. XII 1971, str. 11, 19.1 1972, 23. II, 8. III, 29. III, 19. IV, 10. V, 24. V, 31. V, 21. VI, 5. VII, 2. VIII, 9. VIII, 1972.

STOPAR Vlado, ***Vruće zagorsko ljeto 1943,*** u: Vjesnik, Zagreb, 12. X 1972, 13. X, 14. X, 15. X, 17. X, 18. X, 19. X, 20. X, 22. X, 24. X, 25. X, 26. X 1972.

STRAHONJA Đuro, ***Prvi međimurski partizani,*** u: Četrdeset godina, knj. 6. str. 191-192.

ŠĆUKANEC Dragutin, ***Teror okupatora i kvislinga u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj i hrvatsko stanovništvo,*** u: Putovi revolucije, IHRP, Zagreb, 1963.

ŠIBL Ivan, ***Ratni dnevnik,*** Naprijed, Zagreb, 1960.

ŠIBL Ivan, ***Iz ilegalnog Zagreba 1941,*** Naprijed, Zagreb, 1965.

ŠIBL Ivan, ***Sjećanja I, Iz prijeratnog i ilegalnog Zagreba,*** Globus/Naprijed, Zagreb, 1986.

ŠIBL Ivan, ***Sjećanja II, Ratni dnevnik,*** Globus/Naprijed, 1986.

ŠIBL Ivan, ***Sjećanja III, Poslijeratni dnevnik,*** Globus/Naprijed, 1986.

ŠIBL Ivan, ***Zagrebačka oblast u narodnooslobodilačkoj borbi,*** Kultura, Zagreb, 1950.

ŠIBL Ivan, ***Partizanski razgovori,*** Kultura, Zagreb, 1953.

ŠPANIJA 1936-1939, Zbornik sećanja jugoslovenskih dobrovoljaca u španskom ratu, knj. I i knj. II, Beograd, 1971.

ŠPANIJA 1936-1939, Zbornik sećanja jugoslovenskih dobrovoljaca u španskom ratu, knj. 3, knj. 4, knj. 5, Udruženje španskih boraca, Beograd, 1971.

ŠPIRANEC Josip Pintar, ***Vojnopozadinski organi i ustanove u Hrvatskom zagorju za vrijeme narodnooslobodilačke borbe,*** u: cit. Zbornik, str. 691-715, Varaždin, 1976.

ŠTAGER Ivanka, ***Pregled razvoja i djelovanja SKOJ-a i USAOH-a u kotaru Varaždin 1941-1945,*** u: cit. Zbornik, str. 723-728, Varaždin, 1976.

ŠTAUBRINGER Zvonko, ***Kumrovačka baklja,*** Zagreb/Samobor, 1980.

ŠTROK Izidor, ***U osvojenom vozu,*** u: Varaždinske vijesti, br. 1199, Varaždin, 1967.

ŠTROK Izidor, ***Ratno proljeće 1943,*** u: KAJ, br. 4-5, 1973.

ŠTROK Izidor, ***Dolazak partizanske čete iz Žumberka u sjeverozapadnu Hrvatsku*** (Kalnik) u: cit. Zbornik, str. 351-366, Varaždin, 1976.

ŠTROK Izidor, ***Kalnički odred - Hiljadudevetstočetrdesetprva (1941-1942) u svedočenjima učesnika narodnooslobodilačke borbe,*** u: Zbornik sjećanja učesnika NOR-a na događaje i ljude u 1941-1942. godini, knj. 14, str. 546-564, Vojnoizdavački zavod JNA, Beograd, 1975.

TRIDESET druga divizija, Ljudi i događaji Trideset druge divizije u narodnooslobodilačkoj borbi, Izdavačko i propagandno poduzeće »Zagreb«, Zagreb, 1975, glavni i odgovorni urednik Emil Ivane.

TRIDESET DRUGA divizija (zagorska), Vojna enciklopedija, drugo izdanje, Beograd, 1975.

TARTALJA Hrvoje, ***Pripreme za kongres farmaceuta NOVJ na području Okružnog NO za Moslavinu i u X korpusu,*** u: cit. Zbornik, str. 945-952, Varaždin, 1976.

TARTALJA Hrvoje, ***Opskrbljivanje Moslavine lijekovima za vrijeme narodnooslobodilačke borbe,*** u: Čazma u prošlosti i danas, str. 257-269, Čazma, 1979.

TRGO Fabijan, ***Neka obilježja oslobodilačkog rata u sjeverozapadnoj Hrvatskoj 1941-1945,*** u: cit. Zbornik, str. 75-80, Varaždin, 1976.

TUĐMAN Franjo, ***Okupacija i revolucija,*** IHRPH, Zagreb, 1963.

TUĐMAN Stjepan, ***Prvo zasjedanje ZA V-NOH-a,*** Sabor NRH, Zagreb, 1950.

USTANIČKE iskre u Hrvatskoj, Progres, Zagreb, 1977.

UGARKOVIĆ Stipe, urednik, ***Milosti ne tražim,*** »Lykos«, Zagreb, 1953.

UGARKOVIĆ Stipe, ***Zapisi ilegalca,*** »Lykos«, Zagreb, 1953.

UGARKOVIĆ Stipe, ***Zagreb - grad heroj,*** spomen obilježja revoluciji, Zagreb, 1979.

VAJS Deneš, ***Političko-propagandna djelatnost Partije na području Okružnog komiteta KPH Varaždin 1941-1945,*** u: cit. Zbornik, str. 974-980, Varaždin, 1976.

VELAGIĆ Savo, ***Bilogorski partizanski odred,*** Historijski arhiv Bjelovar, 1969.

VELAGIĆ Savo, ***Bjelovarski partizanski odred,*** Epoha, Zagreb, i Historijski arhiv, Bjelovar, 1964.

VELAGIĆ Savo, ***Druga konferencija Okružnog komiteta KPH Bjelovar 5. juna 1941. na Kalniku,*** Historijski arhiv Bjelovar, 1969.

VELAGIĆ Savo, ***Moslavačka partizanska***

četa »Kasim Čehaić Turčin«, u: Ustanak naroda Jugoslavije 1941, Zbornik, str. 792-796, Vojnoizdavački zavod JNA, Beograd, 1963.
VELAGIĆ Savo, ***Virovitica u narodnooslobodilačkoj borbi i socijalističkoj revoluciji,*** SUBNOR općine Virovitica, 1979.
VELČIĆ Vlado, ***Nećeš ubiti osmijeh ptice,*** Varaždin, 1981.
VOJNA enciklopedija, tom 10, Vojnoizdavački zavod, Beograd
VRAGOVIĆ Gabrijel, ***Veze i suradnja Hrvatskog zagorja i Slovenije u narodnooslobodilačkoj borbi,*** u: cit. Zbornik, str. 237-246, Varaždin, 1976.
VUKČEVIĆ Slavko, ***Otpor u okupiranim gradovima sjeverozapadne Hrvatske 1941 do 1945,*** u: cit. Zbornik, str. 184-194, Varaždin, 1976.
ZAGREBAČKI partizanski odred, Zbornik dokumenata i sjećanja, »Spektar«, Zagreb, 1978.
ZATEZALO Đuro-MAJETIĆ Tomislav, ***Profesor Ivo Marinković, monografija o revolucionaru,*** Historijski arhiv u Karlovcu, 1975.
ZBORNIK narodnih heroja Jugoslavije, Omladina, Beograd, 1957.
ZAGREB 1941-1945, Spektar, knj. I, Zagreb, 1972.
ŽARIĆ Slobodan, ***Osnivanje JNOF-a u sjeverozapadnoj Hrvatskoj,*** u: cit. Zbornik, str. 246-258, Varaždin 1976.
ŽUKINA Pavle, ***Osnivanje i djelovanje Prvoga zagorskog partizanskog odreda,*** u: cit. Zbornik, str. 321-339, Varaždin, 1976.
ŽIVKOVIĆ Nikola, ***Nemačka eksploatacija materijalnog bogatstva severozapadne Hrvatske u periodu 1941-1945,*** u: cit. Zbornik, str. 1025-1037, Varaždin, 1976.
ŽENE Hrvatske u narodnooslobodilačkoj borbi, knj. I, Glavni odbor Saveza ženskih društava Hrvatske, Zagreb, 1955.
ŽENE Hrvatske u narodnooslobodilačkoj borbi, knj. II, Glavni odbor Saveza ženskih društava Hrvatske, Zagreb, 1955.

III. IZVORI ZA SPISAK BORACA 32. DIVIZIJE

Za X poglavlje korišteni su podaci koji su dobiveni iz slijedećih dokumenata:

- Evidentnih listova SUBNOR-a općine Bjelovar, dopune podataka boraca SUBNOR-a Bjelovar, te Radio vjesnika Ud. br. »Braća Radić« - Agitprop izdanje XI-1943. godine i fotokopija »Bjelovarskih novina« iz 1981.
- Evidentnih listova SUBNOR-a općine Centar-Zagreb.
- Evidentnih listova SUBNOR-a općine Čakovec.
- Evidentnih listova SUBNOR-a općine Črnomerec, dopune podataka o borcima 32. divizije SUBNOR-a Črnomerec.
- Evidentnih listova SUBNOR-a Donja Stubica i spiska boraca 32. divizije SUBNOR-a općine Donja Stubica.
- Evidentnih listova SUBNOR-a općine Dubrava-Zagreb.
- Evidentnih listova SUBNOR-a općine Dugo Selo, dopune podataka boraca 32. divizije SUBNOR-a Dugo Selo.
- Evidentnih listova SUBNOR-a općine Đurđevac.
- Evidentnih listova SUBNOR-a općine Ivanec, dopune podataka o borcima 32. divizije SUBNOR-a Ivanec, Evidencije boraca SUBNOR-a Ivanec za 1979.
- Evidentnih listova SUBNOR-a općine Klanjec.
- Evidentnih listova SUBNOR-a općine Koprivnica, dopune podataka o borcima 32. divizije SUBNOR-a Koprivnica.
- Evidentnih listova SUBNOR-a općine Krapina, spiska poginulih boraca 32. divizije sa teritorija SUBNOR-a Krapina.
- Evidentnih listova SUBNOR-a Križevci, dopune podataka o borcima 32. divizije NOVJ SUBNOR-a Križevci, Spiska boraca 32. divizije kotara Križevci Rade Bulata, fotokopije smrtnog lista Ambulante Ud. br. »Braća Radić«.
- Evidentnih listova SUBNOR-a općine Ludbreg, dopune podataka o borcima 32. divizije SUBNOR-a Ludbreg.
- Evidentnih listova SUBNOR-a općine Maksimir-Zagreb.
- Evidentnih listova SUBNOR-a općine Novi Marof.
- Evidentnih listova SUBNOR-a općine Pregrada i SUBNOR-a Desinić, dopune podataka o borcima 32. divizije SUBNOR-a Pregrada.
- Evidentnih listova SUBNOR-a općine

Sesvete, dopune podataka o borcima 32. divizije SUBNOR-a Sesvete.

- Evidentnih listova SUBNOR-a općine Susedgrad-Zagreb, dopune podataka boraca 32. divizije SUBNOR-a Susedgrad.

- Evidentnih listova SUBNOR-a općine Varaždin, dopune podataka boraca 32. divizije SUBNOR-a Varaždin, Popisa palih skojevaca i omladinaca 1941-1945 s područja općine Varaždin.

- Evidentnih listova SUBNOR-a općine Vrbovec.

- Evidentnih listova SUBNOR-a općine Zabok.

- Evidentnih listova SUBNOR-a općine Zaprešić, spiskova boraca 32. divizije NOVJ općine Zaprešić.

- Evidentnih listova SUBNOR-a općine Zelina.

- Evidentnih listova SUBNOR-a općine Zlatar Bistrica, dopune podataka o borcima 32. divizije SUBNOR-a Zlatar Bistrica.

- Evidentnog spiska boraca 32. divizije na teritoriji grada Zagreba Sekcije 32. divizije pri SUBNOR-u grada Zagreba.

- Evidentnih popisa boraca 32. divizije NOVJ s teritorija općina Zagreba: Centar, Medveščak, Novi Zagreb, Peščenica, Trešnjevka, Trnje - izvor SUBNOR Grada Zagreba.

- Evidentnih listova boraca 32. divizije pri Sekciji boraca 32. divizije NOVJ u Beogradu, Osijeku i Sisku.

- Evidentnih listova dostavljenih direktno Redakciji monografije 32. divizije - Zagreb.

- Spiska poginulih boraca i rukovodilaca 32. divizije NOVJ općine Zelina, izvor Rade Bulat, 1986.

- Popisa poginulih učesnika NOB-a 1941-1945. s područja općina: Donja Stubica, Ivanec, Klanjec, Krapina, Pregrada, Zabok, Zaprešić i Zlatar-Bistrica, u knjizi: Hrvatsko zagorje u revoluciji, Školska knjiga, 1981.

- Spiska boraca i rukovodilaca 1. zagorske udarne brigade, poginulih od 8. 5. 1944 do 15. 5. 1945, pripremio Ivica Družinec, u knjizi: Vladimir Hlaić, Grebeni Ivančice, Beograd, 1974.

- Imena koja se spominju u originalnom operativnom dnevniku štaba Brigade »Matija Gubec«, izvor Milivoj Gluhak.

- Fotokopije popisa boraca 32. divizije NOVJ za proslavu 15. godišnjice 32. divizije, Križevci 1969. godine, Muzej Križevci.

- Imena iz knjige: Tridesetdruga divizija, glavni i odgovorni urednik Emil Ivane, Zagreb, 1975.

- Popisa veterinara 32. divizije, izvor Aleksandar Cek.

- Imena iz knjige: Na sudbonosnom raskršću, Mjesna organizacija boraca NOR-a Vrapče-Zagreb, 1962.

- Imena iz knjige: Rade Bulat, 10. korpus »zagrebački« NOV i POJ, Globus, Zagreb, 1985.

- Imena iz knjige: Borbeni put 32. divizije, Rijeka, 1959.

- Imena iz knjige: Vladimir Hlaić, Grebeni Ivančice, Beograd, 1974.

- Imena iz knjige: Žene Hrvatske u NOB-i, knj. II, Zagreb, 1955.

- Zbornika dokumenata i podataka o Narodnooslobodilačkom ratu jugoslavenskih naroda, Vojnoistorijski institut, Beograd 1963, tom V, knj. 17 do 29 uključujući knjige 31,33,34,35,36,37,38 i 39 i tom XI, knj. 3.

- Imena u knjizi: Zagrebački partizanski odred, općinski odbori SUBNOR-a Zelina, Sesvete, Dugo Selo, Donja Stubica, Zaprešić, Skupština grada Zagreba, Spektar, 1976.

- Imena iz knjige: Črnomerec u NOB-i, ITRO August Cesarec, Zagreb, 1985.

- Zapisnika Partijske jedinice Radioničke čete Intendanture 32. divizije od 30.1.1945. do 15. 5. 1945, izvor sekretar Martin Berta.

- Spiska ljudstva Radioničke čete Intendanture 32. divizije, izvor komesar Martin Berta.

- Spiska boraca 3. čete 1. bataljona Brigade »Marija Gubec« od 12. 12. 1943. godine, izvor komesar Ivan Klepac.

- Spiska boraca Brigade »Matija Gubec« koji su prisustvovali proslavi otkrivanja spomenika Matiji Gupcu i otvaranju Muzeja seljačkih buna, Gornja Stubica, 1973.

- Spiska boraca i starješina jedinica veze 32. divizije, izvor Krunoslav Kovačić i Mirko Babić.

- Spiska partijsko-političkog kadra 32. divizije, izvor Josip Skupnjak.

- Popisa palih boraca, Glas Hrvatskog Zagorja, br. 3.

- Sjećanja drugova Rahle Dragana i Svetec Tome o Pratećoj četi Brigade »Matija Gubec« u razdoblju od travnja do lipnja 1944. godine.

- Izjave Marije Mikulčič o ženama borcima iz Varaždina, pripadnicama 32. divizije NOVJ.

- Imena iz knjige: Dvije borbe za oslobođenje Ludbrega, radni materijal, redakcija

17. ud. slavonske brigade, urednik Krsto Bosanac, maj 1985. Dokumenti u Vojnoistorijskom institutu RPK-43, 44, 87, 88 i 86.

- Biografski podaci iz knjige: Borci Korduna 1941, Spomen album, Zagreb, 1986.
- Imena iz pisma Kazimira Dolenca iz 1969. godine upućenog Gradskom odboru SUBNOR-a Zagreb, Muzej grada Zagreba.
- Imena iz knjige: Prilog historiji radničkog pokreta i narodnooslobodilačke borbe u Međimurju od 1919-1959. godine, Čakovec, 1959. Tiskara i knjigoveznica Čakovec.

OBJAŠNJENJE NEKIH RIJEČI I KRATICA

AFŽ - Antifašistički front žena
Agit-prop - odjel za agitaciju i propagandu
AVNOJ - Antifašističko vijeće narodnog oslobođenja Jugoslavije
bitnica - baterija topova
b. j. v. - bivša jugoslavenska vojska
BMG - Brigada »Matija Gubec«
bojna - bataljon
BMPM - Brigada »Mihovil Pavlek Miškina«
C. A. - Crvane armija
CA baterija - baterija Crvene armije
CK - centralni komitet
CK KPH - Centralni komitet Komunističke partije Hrvatske
CK KPJ - Centralni komitet Komunističke partije Jugoslavije
GŠH - Glavni štab Hrvatske
HRSS - Hrvatska republikanska seljačka stranka
HSS - Hrvatska seljačka stranka
l.hudiv - 1. hrvatska (ustaška) udarna divizija
JNA - Jugoslavenska narodna armija
JNOF - Jedinstveni narodnooslobodilački front
kdt - komandant
KNOJ - Korpus narodne obrane Jugoslavije
koturaši - biciklisti, pješadija na biciklima
KP - komunistička partija
KPH - Komunistička partija Hrvatske
KPJ - Komunistička partija Jugoslavije
KPOH - Kalnički partizanski odred Hrvatske
MINORS - Ministarstvo oružanih snaga tzv. NDH
NDH - naziv za okupiranu Hrvatsku tzv. Nezavisnu državu Hrvatsku
NKOJ - Nacionalni komitet oslobođenja Jugoslavije
NOO - narodnooslobodilački odbor
NOB - narodnooslobodilačka borba
NOP - narodnooslobodilački pokret
NOPOJ - narodnooslobodilački partizanski odred Jugoslavije
NOV - narodnooslobodilačka vojska
NOVJ - narodnooslobodilačka vojska Jugoslavije
novaci — regruti
novačka bojna — regrutski bataljon
OK — okružni komitet
oklopni sklop - tenkovski divizion (bataljon)

oružništvo - žandarmerija
OZNA - Odjeljenje zaštite naroda
Piat, John Buli - engleski bacač mina
POH - partizanski odred Hrvatske
POJ - partizanski odred Jugoslavije
politkom - politički komesar
polit odjel - politički odjel
PTS - poglavnikov tjelesni sdrug tj. Pavelićeva gardijska jedinica
pukovnija - puk
SKOJ - Savez komunističke omladine Jugoslavije
samovoz - automobil
sat, satnija - četa
stan - štab
strojopuška — puškomitraljez
teklić - kurir
UBBR - Udarna brigada »Braća Radić«
U.N. O. brigada - udarna narodnooslobodilačka brigada
URS - Ujedinjeni radnički sindikati
USAOH - Ujedinjeni savez antifašističke omladine Hrvatske
USAOJ - Ujedinjeni savez antifašističke omladine Jugoslavije
UV - ustaška vojnica
VII - Vojno istorijski institut
vojnica - vojna jedinica
vojno tvorivo — vojni materijal
zapovjednik - komandant
ZAVNOH - Zemaljsko antifašističko vijeće narodnog oslobođenja
zdrug - združena jedinica ojačanog puka (brigade)
ZUB - Zagorska udarna brigada
Z. U. P. B. - zagrebačka ustaška prometna bojna

KAZALO IMENA

ABALIĆ, MARKO 42
AĐIĆ, DRAGUTIN 125
ALABERDI, AMAL 125
ANTOLOVIĆ, 186
ANTONIĆ, ANTONIJA 378
ANTONIĆ, MARIJA 394
ANTONOVSKI, IVAN 23
AULEB, HELG 117

BABIĆ, 376
BABIĆ, ANTE 240
BABIĆ, MIRKO 13
BAĆANAC, ZVONKO 129
BAČUN, IVAN 325
BALAŠ, ZVONKO 387
BALEN, ŠIME 134
BARAC, MARIJA 394
BARBARIĆ, FRANJO 316, 376, 377,
BARBARIĆ, JELKA 316, 376, 377, 390
BARIĆ, JURAJ 39, 86
BARTOLIĆ, KATA 394
BARTOLIĆ, MAGDA 394
BASTAJA, MILOŠ 13, 385
BEGIĆ, VILKO 304
BELINIĆ, MARKO 39, 54, 283
BELOŠEVIĆ, MIRKO 5,13,327,328,336, 342, 361, 366, 407, 408, 413
BELOŠEVIĆ, RUDOLF 334
BELOŠEVIĆ. STJEPAN 344
BENDELJA, JELKA 394
BENČAK, STJEPAN 411
BENKO, SLAVKO 98
BERTA, IVICA 316, 317
BERTA, MARTIN 13, 15, 240, 345, 420, 431
BERUS, ANKA 4, 14
BESEDNIK, ANTUN 318
BESEDNIK, FRANJO 318
BIKET, MILAN 340
BILJANOVIĆ, VJERA 395
BIRAČ, DRAGO GAVRAN 408, 413
BIRAČ, IVAN 411
BIROSOV, NIKOLA 128
BIŠKUP, PETAR VENO 186, 211, 212, 300, 301, 337, 417
BLAGAJ, JOSIP 73
BLAHA. ĐURO 300
BLAŽEKOVIĆ, STJEPAN 19
BLAŽEVIĆ, DUŠANKA 392
BLAŽIĆKO, VLADO 76
BLAŽIĆ, JOSIP ŠKOT 343
BLAŽIĆ, TOMEKA PEPEK 13, 343
BLAŽUN, IVAN 88, 235
BLAŽUN, JOSIP 411
BOBAN. RAFAEL 97, 145
BOBETKO, JANKO 186, 300, 320
BOBETKO. MATO 320
BOBETKO, MIJO 71, 230, 319, 320, 321. 330. 398
BOBIĆ. FLORIJAN 369, 390
BOBIĆ, MILAN 239
BOBINEC, BOŽIDAR 321, 322
BOBINEC, STJEPAN 321
BOGDAN. STJEPAN 317
BOGOVIC, IVAN 336
BOJANIĆ, IVAN 102, 157
BORJAN, LUCIJA 392
BOROVIĆ, RADMILA 98
BOSANAC, MILE 103
BOSILJEVAC. VLADO 209, 264
BOŽIĆ, JOSIP 157, 334
BOŽIĆ, MIŠKO 263
BRČKO, IVAN 397, 389
BREZAK, STANKO 408
BRLEČIĆ, IVAN 386
BRODNJAK, IVAN 376, 378
BROLICH, LEONID 377, 412
BRONEC, RUDOLF 138,264,32,324,348
BROZ, JOSIP TITO 10, 86, 223, 254, 255, 259, 262, 265, 298, 368, 371, 414, 665
BUBANOVIĆ, GAJO 363
BUBANOVIĆ, JOVO 363
BUDAK, MILE 385
BULAT, RADE 4,5,10,13,14,19,26,27, 39,82,101,114,134,137,186,300,301, 350, 354, 365, 373, 417
BUNETA, STEVO 378
BURIĆ, MIRKO 300

CAPAR, PETAR 325, 359
CAREK, MARA 391
CAREVIĆ, MAKSIM 378
CARIĆ, RANKO 42
CATELA, DUŠAN 410
CEK, ALEKSANDAR 249
CEROVEC, JOSIP 88. 116, 235

CEROVEC, FRANJO 406
CETUŠIĆ, MILEVA 39
CHURCHILL, WINSTON 255
CIGANOVIĆ, MARTIN 317
CIGLENIČKI FRANJO 336
CIKOJEVIĆ, BRANIMIR NENO 33, 214
CIKOŠ, MARTIN 385, 386
CIMPREŠAK, VINKO 387, 389
CIPEK, ANA 407
CIPEK, BARICA 407
CIPEK, JANKO 407
CIPEK, JOSIP 407
CIPEK, KATICA 407
CIPEK, STJEPAN 407
CIPERMAN, JAKOB 201
CVITKO, IVAN 125
CRNOKVIĆ, MILAN 249
CVEK, ALEKSANDAR 13
CVETKOVIĆ, KATICA 394
CVETKOVIĆ, MARIJAN 26. 27

ČABRAJAC, ANTUN 259, 263
ĆABRAJAC, STJEPAN 81
ČAGALJ, LADISLAV 321
ČANADI, JELICA 394
ČEKADA 418
ČERNJAVSKI 418, 419
ČIČKO. IMBRO 103
ČIĆ, ANKICA 395
ČOLAK, LJUBAN 106
ČOPOR, DRAGUTIN 346, 384
ČORKOVIĆ, DUŠAN 374
ČRČEK, MIROSLAV 14
ČVEK 239

ČVORIG, MILAN 322

ĆORIĆ, JOSIP 102

DADASOVIĆ, BRANKO CANE 34, 40, 41, 333, 376, 377
DANČEVIĆ, ADOLF 300, 409
DAVIDOVIĆ, RADIVOJ 27
DEBELJAK, ALOJZ 387, 412
DELAPETAR, AUGUST 378
DELIBEGOVIĆ, AHMED 48
DEMONJA. NIKOLA 370, 373, 374
DEVČIĆ, KRUNOSLAV 35, 38. 40, 45, 47, 58. 61, 378
DOBRIĆ, BLAGOJE 42
DOBRILA, ANTE 317
DOLOVČAK, VUK 332
DOMINKUŠ, ŠTEFEK 336
DOŠEN, STEVAN 48, 74, 178, 180. 279, 303, 354, 374
DRK, TOMO 45, 376, 377
DROŽĐEK, ALEKS 235
DRUŽINEC, DRAGUTIN Ede 326
DRUŽINEC, DRAGUTIN Josipa 327, 334
DRUŽINEC. IVAN 82, 328,334,407,408. 410
DRUŽINEC. MARIJA 327
DUGOŠIJA, STANKO 395
DUMIĆ, NIKOLA 125

ĐERI, JULIŠKA 395

DUKIĆ, ALEKSANDAR 387
ĐURIČIĆ, VALENT 74, 81
ĐURIN, ANTE 73, 263
ĐUROVIĆ, MILADIN 5

ERDELJAC, VALENT 209
ETEROVIĆ, VELIMIR 71, 328

FAJTOVIĆ, MILEVA 391
FERLIĆ, TEREZA 392
FIČKO. JOSIP 59
FILIPPI, JUGOSLAV 295, 329
FILIPOVIĆ, IVAN 329, 330
FLANJAK, MILAN 13
FLEGAR, EMILIJA 390
FRANCETIĆ, JURE 339, 348, 357
FRANCETIĆ, RUŽA 392
FRAS, IVAN JOVICA 13, 116
FRIGO, NATALIJA 393
FRIŠČIĆ, VALENT 138, 264
FRŽOP, FRANK 122
FUNDELIĆ, IMBRO 71, 330
FURLAN, MARTIN 178
FUŠ, NIKOLA 412

GAJGER, 45
GALOVIĆ, DRAGUTIN 125
GAŠPARIĆ, JOSIP
GEČEK, IVAN 412
GELTNER, 48
GERIĆ, JOSIP 178
GLOGOVIĆ, JOSIP 412
GLUHAK, MILIVOJ 5, 13, 300, 403
GORANOVIĆ, PERO 240
GORDON, ALAN 137
GOTHE, KOLOBAR MARIJA 395
GRABROVEC, ĆIRIL 5
GRADIČEK, BOŽO 347
GRETIĆ, BRANKO 334
GRETIĆ, FRANJO 334
GRETIĆ, IVICA MARIJAN 13, 15, 102. 336, 344, 388, 413
GROSIĆ, FRANJO 102, 263
GROŠINIĆ. MILAN 406
GROZ, ZVONKO 116
GUGO, JOSIP 165

HABAJEC, JAMBREK JOSIP 412
HABDIJA, MIRKO 26
HABIJANOVIĆ, MIŠKO 340
HABAZIN, JOSIP 411
HABUŠ. ANA 394
HAĐINA, FRANJO 408
HAJDAK, ROZA 391
HAJETIĆ, IVAN 201
HALAMBEK, MIRKO 409
HALJEVAC, JELICA 392
HASAN, IVAN 418
HANS, MIJO 385
HAPP. FRANJO 128
HARKOV, BOŽIDARKA 392
HASAN, IVAN 177, 280
HAZIĆ. ASIM 153
HELENBACH, MILICA 392
HERCEG, IVAN 116

HERCEG, MILKA 390
HEREMIĆ„MUSTAFA 13, 102, 321, 329
HITLER, ADOLF 304
HLAIĆ, VLADIMIR 13, 406
HORVAT, FRANJO 116, 343
HORVAT, JOŽA 13,24,26,357, 368, 371
HORVAT, MIRKO 300
HORVAT, SLAVKO 125
HORVAT, STJEPAN 408
HORVAT, VERA 394
HORVAT, VLADIMIR 340
HORVATIĆ FRANJO 23
HORVATIĆ MATO 264
HORVATIĆ SANJA 396

IVANĆIĆ, KATICA 392
IVANUŠ, VINKO 408
IVIĆ, STJEPAN 18

JAGAR, RUDOLF 249
JAKUŠ, ANĐELA 393
JAMBREK, CVETA 393
JAMBREŠIĆ, ZLATA 392
JANEŠ, JOSIP 60, 176, 264, 279
JANKEZ, GRGA 340
JANJATOVIĆ, BOSILJKA 18
JARČINOVIĆ, IVAN 116
JANKOVIĆ, MATIJA 416
JAVORSKI, MIHAJLO 27
JEĐUT, VINKO 364
JEKOVIĆ, MILAN 412
JERKOVIĆ, MATE 24, 26, 212. 217, 339, 357, 371, 374
JEŽIĆ, RADOJKÖ 295
JEŽIĆ LOVY, ZLATA 295
JOKA. MILAN 374
JOKSIMOVIĆ, SEKULA 23
JOSIĆ, 52
JOVANOVIĆ. BOGDAN 212, 300. 413
JOVETIĆ, LJUBOMIR 13
JUKIĆ, ŽACO 233
JURANIĆ, IVKA 390
JUREKOVIĆ, ALEKSANDAR 405
JUREKOVIĆ, STJEPAN 48. 405
JURIŠIĆ GALENIĆ, ANICA 394
JURMAN. IVAN BOLTEK 76. 153, 264
JURMANOVIĆ, IVAN 82
JURMANOVIĆ, STJEPAN 331
JUTRIŠA, JANKO 81, 234, 303, 304
JUTRIŠA, JOSIP 383

KADOIĆ, NIKOLA 409
KALŠAN, IVAN 13
KALŠAN, V. 334
KANCIJAN, DRAGICA 343
KANIŽAJ, IVAN 334
KAPUN, VLADIMIR 23
KARAĐORĐEVIĆ, PETAR II 369
KARAVIDOVIĆ, IVAN 88
KEBER. MARICA 390
KENFELJA, STJEPAN 336
KISIĆ, SOFIJA 391
KLAS, RUŽA 394
KLASIĆ, DOMINIK 363
KLASIĆ. FERDINAND 334,335. 336.337
KLEPAC, IVAN 431
KLETUŠ, ZLATKO 203, 336, 408. 412
KLIČKOVIĆ, MILKAN 52. 337, 338, 374
KNEZ, BRANKO 377
KOBAL. VLADO 39
KOCH, BOŽIDAR 249
KOCIJAN, IVAN 82, 333, 334
KOLAR, DIMITRIJEVIĆ MIRA 18, 19, 20
KOLAR, SLAVKO 137
KOLARIĆ, KATICA 391
KOLEŠ, IVICA 412
KOMARICA. ZVONKO 27
KOMERLIN, TEREZIJA 394
KOMIN, FRANJO 125
KOMLJENOVIĆ, STOJAN 374
KOPORČIĆ, MIJO 81
KORAČ, MILOŠ 34,40,60, 322,333,376, 379, 380
KORBAR, AUGUST 412
KOREN. IVAN 98
KORPAR, ĐURO 339, 340
KORPAR, ŠIME 238
KOS. DRAGUTIN 5, 14
KOS, ERIKA 396
KOS, GABRIJEL 417
KOS, MILKA 314, 342, 394
KOS, STJEPAN 342
KOŠUTIĆ, MARTIN 125, 263, 342
KOVAČEK, DRAGICA 391
KOVAČIĆ, ALOJZ 165
KOVAČIĆ, IVAN 60
KOVAČIĆ, JOSIP 412
KOVAČIĆ, KRUNOSLAV 13
KOVAČIĆ, MILAN 76
KOVAČIĆ, RUŽA 390
KOZINA, ANKICA 394
KOZINA. ŠTEFICA 394
KRAJAČ, FRANJO 343
KRAJAČIĆ. KATICA 235
KRANJČEC, RAFAEL 244
KRAŠ, JOSIP 304
KRČA, DRAGO 295
KRIZMANIĆ, DRAGUTIN 412
KRKAČ, STJEPAN 13, 88, 337, 358, 409
KROG, STJEPAN 116. 343
KRUŠLIN, STJEPAN 410
KRVAVICA. SLAVKO 249
KUBA, LJUBOMIR 98
KUČINIĆ, DRAGAN 249
KUĆIŠ, STJEPAN 300, 371, 383, 388, 413
KUČKO, MARTIN 378
KUKEC, ANA 392
KUKEC, BARICA 392
KUKEC, VINKO 417
KUNOVIĆ, MILIVOJ 407, 411, 414
KUREN. MILAN GUBEC 336
KURTEK. PAVAO 18
KUŠTF.RA, STJEPAN 209
KUZMIĆ, MILKA 394

LAČAN, STEVO 165, 177
LADIŠIĆ, NIKOLA 39
LAKUŠ. FILIP 137
LAJNER, BOŽO 24. 370

LAPTER, VLADIMIR 23
LAVRIĆ, B. 400
LAZIĆ BRANKA 390
LEDER, ĐURO 138, 348
von LEHR, 165, 218
LELJAK. DRAGUTIN 179
LELJAK, JANKO 406
LENGEL KRIZMAN, Narcisa 23
LESJAK, 56
LESKOVAR, ŠTEFICA 394
LISTER, ŠTEFANIJA 392
LIVADA, PAJO 78, 79, 418
LONČAR, KATICA 391
LONČARIĆ, IVKA 391
LOVREČIĆ, DRAGO 387
LUKIĆ, ANĐELKO 102, 263
LUKOVIĆ, DRAGO 412
LJUBOJEVIĆ, MARKO 183, 344. 354

MAČEK, MILAN 408
MAČEK. VLATKO 25, 45, 122, 258, 336, 354, 369, 663
MAĐARIĆ, VLADO 5, 18, 23
MAĐARIĆ, MIRKO 347
MAGDIĆ. KATA 391
MAGIĆ, TOMO 240
MAGLIČIĆ, IVICA 26
MAJOR, ANTUN 379
MAKARIĆ, IVAN 362
MALEŠI, VILIM 203
MALEVIĆ, VOJO 108, 345
MANDIĆ, JOVICA 186, 339
MANOJLOVIĆ, MILOŠ MIMA 5, 13, 48, 114 122, 300
MARČIĆ, VLADO 153
MARČINKO, JAKOB 318
MARENDIČ, VLADO 73
MARIĆ, GRGA 13
MARINČEK, MATIJA 264
MARKEŠIĆ, MILKA 330
MAROTTI, JOSIP 295
MARŠIĆ, STJEPAN 409
MARTINĆIĆ, JURICA 162
MARTINKO. DRAGUTIN 263
MARTINKO, STJEPAN 69
MARTINOVIĆ, MARKO 108. 346
MATAGA, STIPE 96, 376, 378
MATETIĆ. MIRKO 78
MATETIĆ, VLADO 39, 48, 51, 77, 86, 137, 296, 407, 413, 418
MATOTA, STJEPAN 240, 422
MAŽURAN, MATO 165
MEDVEDOV, ŽORŽ 346, 347
MEĐERUH, MIRKO 377
MELINČEK, MATO 138, 347, 417
MESARIĆ, BARICA 391
MESIĆ, NEVENKA 378
MEŠTROVIĆ, RUDOLF 408, 410
MEZGA, ERNEST 300
MICIĆ, MILIVOJ 348, 376
MIHAILOVIĆ, DRAŽA 258
MIHANOVIĆ, DUŠAN 177
MIHOCI, IGNAC 177
MIKO, LJUBICA 390
MIKULA, MILOŠ 264
MIKULČIĆ, MARIJAN 13, 60, 161, 235. 316, 377
MIKULIĆ. MICIKA 333
MIKULIĆ, STANKA 395
MILENTIJEVIĆ, VELJKO 78
MILIČEVIĆ, ŽARKO 13, 100, 339
MILIČIĆ, NEVENKA 377
MILIĆ, MILE 81, 233
MILINOVIĆ, BOŽO 161
MILINOVIĆ, MILIVOJ 379
MILOSAVLJEVIĆ, DUKA 152, 157. 277
MIMICA.VATROSLAV 410. 413
MINIĆ. DUŠAN 337. 338, 339. 374
MIOČINOVIĆ, STEVO 45
MIRT, MARIJA 395
MODRIĆ, BETA 59, 349
MOHAČ, STJEPAN 129
MORAČA, MILUTIN 4, 14
MOŠKOV, ANTE 58. 61, 165, 190, 425
MOZERA. MARKO 201
MRAKOVČIĆ, IVAN 410
MRAOVIĆ, MARICA 392
MRAZOVIĆ, KARLO GAŠPAR 370
MRKOCI, DRAGUTIN 13, 15, 379
MRŠIĆ, TOMISLAV 238
MRVUNAC, NIKOLA 98
MUDRIĆ, NEDA 395
MURIĆ. IVAN 186
MURIĆ, JOSIP214,408,409,410,411,414
MUSIĆ, MIRKO 296, 349, 350
MUTAK, VLADIMIR 88
MUTAK. VLADO 371
MUŽEK, JOSIP 408 .

NAĐ, JURAJ 81, 233
NENEZIĆ, RADOJICA 39
NOVAK, IVAN 240
NOVAK, MARIJAN 343
NOVAK, MILJENKO 240
NOVAK, SLAVICA 394
NOVAK, STJEPAN 76
NOVOSEL, IGNAC 203
NOVOSEL, STJEPAN 383

OREŠAN, TOMO 410
OREŠIĆ, FABIJAN HABA 203, 336, 350, 351, 409
OREŠKOVIĆ, 34, 38, 40, 47. 376
OREŠKOVIĆ, DRAGUTIN 98
OSTOJIĆ, MATO MAJSTOR 366
OVĆARIČEK, FRANJO 412
OVČARIK, STJEPAN 103

PAJAGIĆ, ALENKO 392
PALINČEK, ZDENKA 390
PALIŠ, MIJO 176
PANĐA. IVANA 395
PANTELIĆ, IVAN 2
PAP, IVO 378
PAPA, STJEPAN 322
PAPIĆ, ANA 394
PATAFTA, BRIGITA 352, 353, 354, 391
PATAFTA. CECILIJA 353
PATAFTA, FRANJO 353
PATAFTA, IVAN 353

PATAFTA, MILICA 352, 353, 354, 391
PAVELIĆ. ANTE 38, 353, 363, 369, 372
PAVELIĆ, MARIJA 337
PAVIČIĆ, ESHIL 153, 264, 352
PAVIČIĆ, LEVI 352
PAVLAKOVIĆ, ZVONKO 96, 263
PAVLEK, DRAGICA 354, 355, 356, 391
PAVLEK, MIHOVIL MIŠKINA 354, 356
PAVLEŠIĆ, MIJO 385
PAVLINIĆ, SLAVKO 351
PAVLIŠA, MIJO 13,15,319,326,359,381
PAVLOVIĆ, MILAN 137
PAVUNC, SLAVKO 105
PAŽIR, SLAVKO 125
PELEŠ, MOMČILO 5, 13, 321, 329, 347, 349, 375, 389, 400
PERŠEN, MIRKO 23
PETRAČ, MARIJAN 14
PETRANOVIĆ, DANE 304
PETRIČEC, VLADO 317
PETROVIČ, MARKO 26
PETROVIČ, VALENT 356
PINTAR, BOLTO 317, 318
PINTAR, FRANČIŠKA 394
PINTARIČ, STJEPAN 417
PISKAČ, IVAN 203
PIŠKOR, BARICA 392
PIŠPEK, FRANJO 59
PIŽIR, STJEPAN 129
PLATIŠA, UROŠ 357, 358, 409
PLEĆKO, JURAJ 358, 359
POHOR, MARIJA 394
POLIČEK, MARKO 178
POPOVIČ, VLADO 25
POSPIŠ, ZINKA 395
POŽGAJ, MARIJA MIMA 203, 388. 392
PREBEG, 304
PRESKAR, 318
PRIŠLEC. SLAVKO 387, 389
PRKOTIĆ. VJEKOSLAV 177
PRVČIĆ, JOSIP 137
PUČIĆ, MARKO 125
PUKLEK, STJEPAN JURA 5, 186, 264
PULJAR, MIŠO 378
PUŠTEK, MARTIN 371

RADMILOVIĆ, DUŠANKA 396
RAFAJ, DRAGO 5, 13, 86, 342
RAHLE, DRAGAN 13, 14, 81, 233, 325
RAIC, 61
RAJAKOVIĆ, ĐURO 375
RAJAKOVIĆ, NIKOLA 373, 374, 375
RALETIĆ, DARINKA 391
RASLEK, VIKTORIJA 392
RELJIĆ, SPASOJE 324
RIČKO, ALEKSA 235
ROBIĆ, IVO 24,39,57,114,115,116,264, 338
ROGIĆ, DRAGO 332
ROJČEVIĆ, ANTUN 102
ROMAN, STJEPAN 249
ROME, DRAGUTIN 14, 340
RONKO, ALOJZ 13, 400
RUDMAN, LJUDEVIT 203, 264
RUKAVINA. JURE 61. 78
RUKAVINA, JOSIP 26
RUKAVINA, ZLATKO 102, 122 416
RUSEK, JOSIP 360, 361, 376, 378

SABLJAK, 52
SABLJAK, LJERKA 394
SEKULIĆ, DUŠAN 98
SEKULIĆ, JOVANKA 391
SENJAN, MILAN 81, 233
SEVER. JOSIPA 390
SEVER, JURA 336
SEVER, ŠTEF 336
SEVEROVIĆ, NIKOLA 28
SEVEROVIĆ, STEVO 71
SILAĐI, STJEPAN 81
SIMĆIĆ, IVAN ICO 5, 14, 357
SINKOVIĆ, STJEPAN 387
SITAR, MARIJA 390
SKUPNJAKJOSIP5,13,14,300,318,348, 352
SLUKAN, BOŽICA 244
SLOBOĐANINOV, VLADIMIR 26
SMEH, VJEKOSLAV ALIBABA 13, 14, 49,60,157,325,333,346,356,361,375, 376, 377, 416. 417
SOKOLOVIĆ, VESELJKO 376
ŠOPEK, JANKO 361
SOR, IVANA 2
SPINČIĆ, KUZMA 81
SRDOČ. ZORA 318
SRNAK, RUDOLF 386
SRNEC, ĐURO 86, 114
STAKIC, ILIJA 408
STANIVUKOVIĆ, MILAN 26
STANKOVIĆ, VELJKO 13, 344, 352, 367
STANKOVIĆ, MIMICA 400
STEPINEC, ALOJZ 263, 377
STIPLOŠEK, STJEPAN 125
STRIKA, ILIJA 211
STUDAK, ĐURO 412
STUPEC, RUDOLF 177
SUBOTIĆ, MILAN 412
SUŠIĆ, JOSIP 157, 377, 417
SUŠIĆ, SULEJMAN 179
SUTLAR, STJEPAN 86, 114
SVETEC, TOMO 233

ŠALAMON, OREHOVEC MILKA 394
ŠANTAVEC, FELIKS 362, 417
ŠANTAVEC, ROZA 362
ŠČEBLANOV, DMITRIJ 248
ŠČURIĆ, ANDRIJA 378
ŠEGOVAC, TOMO 240
ŠERMENT, MLADEN 295
ŠIBL, IVAN 413, 418
ŠIMRAK, JANKO 373
ŠIMUNEC, STJEPAN 125
ŠIMUNOVIĆ, MIRKO 116
ŠINIK, MILAN 105, 153
ŠIŠAK, PETAR 409
ŠKARDA, ANTUN 121
ŠKOT, AUGUST ČELIK 360
ŠKRLJAN, MATO 86, 181, 377, 378
ŠOBAK, DRAGO 81
ŠOŠ, IVAN 317

ŠOŠTARIĆ, ALEKSANDRINA SIDA 13, 15, 389
ŠPADIJER, ANĐA 395
ŠPANJOL. MARIJAN 317
ŠPOLJAR, MILAN 387
ŠTABEK, ŠTEFICA 390
ŠTAMPAR, LJERKA 400
ŠTARKL, BOŽO 235, 377, 378
ŠTEFANEK, KATICA 391
ŠTEFIĆ, ŠTEFICA 394
ŠTIH, 88
ŠTRBUCL, JOSIP 409
ŠTRITOV, FRANJO 116
ŠTRKELJ, STJEPAN 409
ŠTROK, IZIDOR24,39,57,300,304,305, 323, 338, 339, 371, 374, 380
ŠUBAŠIĆ, IVAN 265
ŠUPLJEK, SAVO 378
ŠVARC, KREŠIMIR 13, 398
ŠVIGIR, BRANKA 343

TEPEŠ, VIKTOR 409
TEPŠIC, STEVO 400
TISAJ, MIJO 406
TITKOV, 418
TOFANT, RAFAELA 395
TOLBUHIN, 208
TOPLAK, NEVA 14
TORLIĆ, 66
TOTOVIĆ, MIRKO 362, 363
TRKULJA, DUŠAN 157, 161, 167, 257
TRZUN, MARKO 408
TUCMAN, STJEPAN 116
TUĐMAN, FRANJO 93, 300
TURČIĆ, ALBIN 52
TURČIĆ, STJEPAN 410
TURKOVIĆ, IVAN 165
TUSTIĆ, FRANJO 81

ULJANOV, VLADIMIR ILIČ LENJIN 118
UREMOVIĆ, IVO 363, 364, 365
UZUR, MIRKO 177, 280

VAJS, MARKO 328
VALKOVIĆ, ALDO 238
VALJAK, ĐURO 406
VARDA, DEMETAR 26
VEGAR. BRANKO 354
VELČIĆ, VESELJKO 4, 5, 13, 14, 337, 375, 389. 407, 408
VELČIĆ. VLADO 393
VESENJAK. JELKA 243, 244. 392
VIDEC. VINKO 108, 263
VIDIČEK, FRANJO 73, 263
VIDIČEK, JOSIP 98
VIDIČEK, VLADO 13, 336
VIDOŠA, ZORA 394
VIDOVIĆ, DRAGICA 391
VIDOVIĆ, MARIJA ABISINKA 390
VIDUŠEK, ANTE 317, 318
VINCELJ, STANKO 365, 366, 409
VLADETIĆ, JOSIP 177
VLAŠIĆ, IGNAC 405
VRABEC. SLAVA 391
VRANEŠIĆ, MILKA 13
VRANIĆ, IVO 13, 323, 330, 331
VRBANC, VILIM 128
VRUĆINA, DRAGUTIN 153, 366, 367
VRUĆINA, JOŽA 366
VRUĆINA, ŠTEFICA 391
VRUĆINA, VIKTOR 366
VRZIĆ, ANKA 103, 378
VRZIĆ, ILIJA 377
VUGER, IVAN 264
VUJIĆ, MARIJA 390
VUKELIĆ, ANTUN 249
VUKELIĆ, JOSIP 76, 86
VUKOTIĆ, RUŽA 392
VUKOVIĆ, PERO 103
VULIĆ, IVAN 78, 79, 102. 116, 186, 347, 363, 376, 396
VUZEM, DRAGO 412

ZLATIĆ, SAVO 137, 283
ZORA, 78
ZORKO, IVAN 406, 407
ZORKO, KATICA 407
ZORKO, LOVRO 407
ZORKO, MARICA 407
ZORKO, STJEPAN 406, 407
ZORKO. STJEPAN 406
ZORKO, VJEKOSLAV 407
ZORKO, ZVONKO 407
ZORMAN, SLAVKO 121
ZORMAN, ZVONKO 263
ZVONAR, GABRIJELA 394

ŽARDIN, LJUBICA 394
ŽIBRAT, IVAN 73, 263
ŽIGIĆ, RADE 54
ŽIVKOVIĆ, DAMJAN 76, 378
ŽUČKO, STJEPAN 412
ŽUJANIĆ, STJEPAN 406
ŽUKINA, PAVLE ŠUMSKI 336
ŽUPAN, MIRA 295, 395

SADRŽAJ

PREDGOVOR 9
NAPOMENA REDAKCIJE 13
I OSNOVNE KARAKTERISTIKE PODRUČJA DJELOVANJA 32. DIVIZIJE 17
Geografski i društveno-ekonomski opis pojedinih područja (mikroregija) u sjeverozapadnoj Hrvatskoj 17
Vojnostrateška situacija i značenje sjeverozapadne Hrvatske 20
II RAZVOJ NARODNOOSLOBODILAČKE BORBE U SJEVEROZAPADNOJ HRVATSKOJ DO OSNIVANJA 32. DIVIZIJE NOVJ 23
1. **POČETAK PRIPREMA ZA OSLOBODILAČKU BORBU U SJEVEROZAPADNOJ HRVATSKOJ I OSNIVANJE PARTIZANSKIH GRUPA, ČETA I ODREDA** 23
2. **PRODOR 12. DIVIZIJE I KALNIČKOGA PARTIZANSKOG ODREDA u HRVATSKO ZAGORJE**
Borbe na Kalniku, napad na Jalkovec i oslobođenje Lepoglave 25
3. **STVARANJE BRIGADE »BRAĆA RADIĆ« I NJENE PRVE AKCIJE I BORBE**
Borbe kod Svibovca, rušenje pruge Križevci-Koprivnica, oslobođenje Novog Marofa 29
4. **FORMIRANJE ZAGREBAČKOGA, BJELOVARSKOGA I ZAGORSKOGA PARTIZANSKOG ODREDA** 32
5. **BORBE ZA OSLOBOĐENJE VARAŽDINSKIH TOPLICA I LUDBREGA**
Oslobođenje Varaždinskih Toplica 33
Oslobođenje Ludbrega i borbe kod Šemovca 35
6. **BORBE 28. DIVIZIJE I BRIGADE »BRAĆA RADIĆ« U HRVATSKOM ZAGORJU** 41
7. **OSLOBOĐENJE KOPRIVNICE** 43
8. **OSLOBOĐENJE ČAZME** 46
9. **OSNIVANJE 32. DIVIZIJE N O V J** 47
III BORBENI PUT 32. DIVIZIJE NOVJ 50
1. **PRVE BORBE DIVIZIJE u HRVATSKOM ZAGORJU** 50
Napad na Zlatar 51
2. **POČETAK OBRANE SLOBODNOG TERITORIJA KALNIKA** 54
3. **OBRANA SLOBODNOG TERITORIJA KALNIKA, PODRAVINE I BILOGORE** 58
Napad na Ludbreg 63
Njemačka ofenziva na Kalnik 67

4. ISCRPLJUJUĆE BORBE 32. DIVIZIJE u HRVATSKOM ZAGORJU 70
Napad na Žutnicu i Đurmanec u blizini Krapine 72
Napad na Novi Golubovec 75
Oslobođenje Ivanca 76
Napad na Novi Marof 80
Produžavanje borbi u Prigorju i Hrvatskom Zagorju 83
Uništenje ustaša u Maču i Mihovljanu 86
5. POVLAČENJE IZ HRVATSKOG ZAGORJA I BORBE NA KALNIKU I NA BILO-GORI 89
Napad na Veliko Trojstvo 94
Borbe na zapadnoj Bilo-Gori-Topolovac 96
Sadejstvo 28. i 32. Divizije u borbama na Bilo-Gori 98
Napad na Veliki Grđevac 99
Borbe kod Severina, Dautana i Patkovca 100
Borbe na zapadnoj Bilo-Gori - kod Hudovljana i Gornjih Sredica 103
6. 1. ZAGORSKA BRIGADA U BORBAMA OD ZAGORJA DO BLLO-GORE . . 105
Borbe u rajonu Rasinje 107
7. BORBE u DOLINI RIJEKE BEDNJE 109
Borbe kod Svibovca i Leskovca, napad na Novi Marof 109
Napad na Ludbreg 111
8. BORBE 32. DIVIZIJE NA BILO-GORI I u PODRAVINI 112
Proboj okruženja u Jakopovcu 114
Borbe i boravak 32. divizije na Bilo-Gori i u Podravini 119
9. BORBE I.ZAGORSKE BRIGADE u PRIGORJU I HRVATSKOM ZAGORJU 124
Borbe u dolini Bednje - Napad na Varaždinske Toplice 127
10. PONOVO NA KALNIKU, U HRVATSKOM ZAGORJU I PRIGORJU
Rušenje željezničkih pruga 130
Napad na Sv. Ivana Zelinu 135
11. BORBE u PODRAVINI I NA BILO-GORI 137
Napad na Pitomaču 139
Borbe za Đurđevac, Virje i Novigrad Podravski - Nezadrživi napad i sadejstvo 7, 12, 33, 40. i 32. divizije u oslobođenju Podravine 142
Izgubljena bitka za Koprivnicu 145
12. PREKO KALNIKA PONOVO U HRVATSKO ZAGORJE I PRIGORJE - NA PRAGU ZAGREBA 159
Zarobljeni mornari u Hrašćini —' Trgovišću 161
Napad na Donju Zelinu 162
Proboj obruča kod Preseke 164
Uništenje ustaša u Gudovcu 167
13. BORBE NA »VIROVITIČKOM MOSTOBRANU« - SUSRET S CRVENOM ARMIJOM 169
Forsiranje rijeke Drave 169
Obrambene borbe na pravcu Đurđevac-Virovitica 176
Napad na Kalinovac 176
Obrambene borbe nastavljaju se nesmanjenom žestinom 176
Uspješna obrana Virovitice 184
Obrana pravca Grubišno Polje-Virovitica 188
Pouke i iskustva u borbama na »Virovitičkom mostobranu« . . 197
14. BORBE 32. DIVIZIJE u DARUVARSKOJ KOTLINI 198

Obrana Daruvara . . . 198
15. OBRAMBENE BORBE u MOSLAVINI . . . 200
16. ZAVRŠNE OPERACIJE ZA OSLOBOĐENJE JUGOSLAVIJE . . . 207
Borbe u Slavoniji . . . 208
Grebenom Bilo-Gore u susret pobjedi . . . 213
IV RAZVOJ DIVIZIJE . . . 220
Osnivanje 32. divizije . . . 220
Organizacijska struktura jedinica . . . 221
Formacija jedinica . . . 222
Popuna jedinica . . . 223
Organizacija i rad štabova . . . 224
Starješinski odnosi u jedinicama . . . 226
Osposobljavanje boraca i starješina . . . 227
Obavještajna služba divizije . . . 228
Partizanska pješadija . . . 231
Malobrojna partizanska artiljerija . . . 233
Osam dana partizanskog tenka . . . 234
Mineri i pioniri . . . 234
Veza i šifrantska služba . . . 236
Kratki dani konjičke jedinice . . . 238
Intendantska služba . . . 239
Sanitet . . . 242
Veterinarska služba . . . 248
Naoružanje i oprema jedinica . . . 250
V PARTIJSKO-POLITICKI RAD U JAČANJU BORBENE SPREMNOSTI 32. DIVIZIJE . . . 252
Sadržajan, aktualan i planski politički rad . . . 254
Divizija kao narodni i revolucionarni odred . . . 258
Organizatori i nosioci političkog rada . . . 261
Mnoge promjene u političkom kadru . . . 262
Forme i oblici političkog obrazovanja . . . 264
Ostvarivanje rukovodeće uloge Komunističke partije u 32. diviziji 265
Predanost KPJ, hrabrost, odvažnost, odgovornost i poštenje - bitne odlike komunista . . . 267
Masovnim političkim radom protiv dezerterstva . . . 269
Briga za ljude - prva briga . . . 270
Jačanje odgovornosti pred Partijom . . . 272
Izgrađivanje pravilnih međuljudskih odnosa, drugarstva i čvrste discipline zasnovane na svijesti . . . 275
Partijsko-politički rad u funkciji podnošenja najtežih napora 277
Provjera borbenog morala u teškim borbama za obranu Virovitičkog mostobrana . . . 279
Metode rada partijske organizacije . . . 282
Sirenje partijskih redova . . . 284
Mjesto i uloga kritike i samokritike . . . 289
Djelovanje političkih organa . . . 290
Aktivnost organizacije Saveza komunističke omladine Jugoslavije 292
Kulturno-prosvjetni, zabavni i sportski život u Diviziji i u narodu . 294
VI ONI SU RUKOVODILI . . . 299
Sastav štabova 32. divizije . . . 299
Petar Biskup Veno . . . 300
Rade Bulat . . . 301

Stevo Došen 303
Josip Jutriša Janko 303
Izidor Štrok Mrkić 304
Štab 32. divizije 306
Udarna brigada »Braća Radić« 307
Brigada »Matija Gubec« 310
Brigada »Mihovil Pavlek Miškina« 312
1. zagorska udarna N. O. brigada 313
VII ZIVI O SVOJIM POGINULIM DRUGOVIMA
Franjo i Jelka Barbarić, Ivica Berta, Franjo Besednik Franc, Mijo Bobetko, Božidar Bobinec Darko, Rudolf Bronec, Petar Capar Pero, Dragutin Družinec, sin Ede, Dragutin Družinec, Velimir Eterović, Jugoslav Filippi Jugo, Ivan Filipović, Imbro Fundelić, Ivan Hrka, Stjepan Jurmanović, Ivan Kocijan, Ivan Kanižaj, Ferdo Klasić Ferek, Zlatko Kletuš, Miljkan Kličković i Dušan Minić, Đuro Korpar, Milka Kos, Martin Košutić, Franjo Krajač, Stjepan Krog, Marko Ljubojević, Vojo Malević Crnogorac, Zorž Medvedov-Crvenoarmejac, Mato Melinček, Milivoj Mićić, Beta Modrić, Mirko Musić, Fabijan Orešić Haba, Eshil Pavičić, Brigita Gita i Milica Patafta, Dragica Pavlek, Valent Petrović, Uroš Platiša, Juraj Plećko, Josip Rusek, Janko Šopek, Feliks Šantavec, Mirko Totović, Ivo Uremović, Stanko Vincelj, Dragutin Vrućina 316
VIII LJUDI I DOGAĐAJI KOJI SE PAMTE 368
Joža Horvat **TRAGOM KALNIČKOG ODREDA-u SUSRET DIVIZIJI** 368
Rade Bulat **NIKOLA RAJAKOVIĆ, TRAGIĆNA SUDBINA HRABROG SINA USTANIČKOG KALNIKA** 373
Momčilo Peleš, Vjekoslav Smeh, Veseljko Velčić, **ŠEMOVEČKA LEGENDA** 375
Mijo Pavliša **DJEČACI KURIRI - NAJMLAĐI BORCI U 32. DIVIZIJI** 381
Miloš Bastaja **ZAGORCI OSVEĆUJU ŽRTVE GUDOVCA** 385
Momčilo Peleš, Sida Šoštarić-Baltić, Veseljko Velčić, **ŽENE BORCI. u DIVIZIJSKOM STROJU** 389
Ivan Vulić **KAD JE ZVONO ODZVONILO** 396
Dr. Krešimir Švarc O **JEDNOM PARTIZANU IZ MOG DVORIŠTA** 398
Momčilo Peleš **LJUBAV I SMRT NA DVA KVADRATNA METRA** 400
Milivoj Gluhak **PISMA** 403
Vladimir Hlaić **STJEPAN i IVAN ZORKO-TRAGEDIJA u JAKOVLJU** 406
Mirko Belošević, Veseljko Velčić **ZAGORCI SU OBRANILI BUBANJ NA BILO-GORI** 407
Slavko Boca **MOJI DRUGOVI RUKOVODIOCI** 415
Rade Bulat **SUSRET S CRVENOM ARMIJOM** 417
Martin Berta **KAKO SAM DOŽIVIO SVEČANI ULAZAK 32. DIVIZIJE U OSLOBOĐENI ZAGREB** 420
IX ODNOS SNAGA NEPRIJATELJA I DIVIZIJE 424
Snage neprijatelja 424
Snage 32. divizije 427
Odnos snaga u nekim borbama 428
X BORCI 32. DIVIZIJE NOVJ 431
1 ŠTAB DIVIZIJE 432
2. PRIŠTAPSKE JEDINICE 32. DIVIZIJE 434
3. UDARNA BRIGADA BRAĆA RADIĆ 446

4. BRIGADA MATIJA GUBEC 518
5. BRIGADA MIHOVIL PAVLEK MIŠKINA 570
6. I UDARNA ZAGORSKA BRIGADA 600
7. BORCI S NEPOTPUNIM PODACIMA 653
8. DOPUNE I ISPRAVCI 661
REZIME 663
BIBLIOGRAFIJA
I. Izvorna građa 667
II. Literatura 667
III. Izvori za spisak boraca 32. divizije 674
OBJAŠNJENJE NEKIH RIJEČI I KRATICA 677
KAZALO IMENA 679

Biblioteka
POSEBNA IZDANJA

32. DIVIZIJA NOVJ

Izdavači
ČGP DELO
OOUR GLOBUS, Izdavačka djelatnost
ZAGREB
VOJNOIZDAVAČKI I NOVINSKI CENTAR
BEOGRAD

Za izdavače
TOMISLAV PUŠEK
Pukovnik STEVAN STANOJEVIĆ

Likovna oprema
IVAN SIMCIĆ-ICO

Lektor
NLVA TOPLAK

Izrada kazala
DRAGAN RAHLE
DRAGUTIN ROME

Naklada
6000 primjeraka

Tisak

ČGP DELO, Ljubljana, 1988.

YU ISBN 86 - 343 - 0384 - 5

Na osnovi stare karte bivše banovine Hrvatske, mjerila 1:300.000, priredio: Ico Simčić 1987. godine.

